ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Дурман Для Людей? 269
Кілька Запитів 272
Біблійні Оповідання 273
Катехизм 276
Марія Прибіжище 277
На Що Українські Католицькі З'їзди? . 280
Що Нам Не Подобається 281
Життя св. Герарда 283
Хлопський Здоровий Розум 286
Розмова о Релігії 287
Наміренія Апостольства Молитви 291
Католицьким Світом 293
Як Би Я Був Чортом! 295
Веселий Куток 298

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 10, No. 10. YORKTON, SASK. October, 1938

КАЛЄНДАР НА ЖОВТЕНЬ, 1938

1 С Суб. по Воздв. і Преп. Ев.
2 Н 16 по Сош. і по Воздв.
3 П ВМ. Евстатія і прочих
4 В Відд. Воздв. і Ап. Кодрата
5 С СвщМ. Фоки
6 Ч Зачаття Йоана Предтечі
7 П ПервМц. Теклі
8 С Преп. Евфросинії
9 Н 27 по Сош. і Ап. Ев. Й. Б.
10 П.М. Каліграта
11 В † Преп. Харитона
12 С Преп. Кіріяка
13 Ч СвщМ. Григорія
14 П Покров Пр. Б. (на нед.)
15 С СвщМ. Кипріяна
16 Н 18 по Сош. СвщМ. Діоніз.
17 П СвщМ. Єротея
18 В Мц. Харитини
19 С † Ап. Томи
20 Ч ММ. Сергія і Вакха
21 П 8 Преп. Пелагії
22 С † Ап. Якова Алфеїва
23 Н 19 по С., ММ. Ерлм. Ерлм.
24 П Ап. Филипа
25 В Прова, Тараха і Андронік.
26 С ММ. Карпа і Папили
27 Ч ММ. Назарія, Гервасія пр.
28 П Преп. Евтимія
29 С М. Лонгіна Сотника
30 Н 20 по С., Прор. Озії
31 П † Ап. і Ев. Луки

УСТАВ НА ЖОВТЕНЬ, 1938

2.—**Неділя 16 по Сош. і по Воздвиженню:** Гл. 7, ев. утр. 5. На літ. Два перші антифони: Праз. 3-ий звич. з припівом: Празн. Тропар: воскр. і Празн.; Слава: Кондак: воскр.; І нині: Празн. Прокімен, Аллилуя: Празн. Задостойник: Празн. Апостол з. 203, ев. Марка з. 37. Причастен "Хвалите" і Воздвиження.

9.—**Неділя 17 по Сош. і Ап. і Ев. Йоана Богослова:**— Гл. 8, ев. утр. 6. Всеночне. Устав той сам що й на Прор. Ілії. На літ. апп. зач. 182 і 73. ев. Мат. зач. 62 і Йоана зач. 61.

16.—**Неділя 18 по Сош. і Покров Пресвятої Богородиці:**— Всеночне Гл. 1, ев. (утр. 7) Покрова, Луки зач. 4. Устав той сам що й на Успення. На літ. апп. зач. 188 і 320, ев. Луки зач. 17 і 54.

23.—**Неділя 19 по Сош.:**— Гл. 2, ев. утр. 8. На літ. Ап. зач. 194, ев. Луки зач. 26.

30.—**Неділя 20 по Сош.:**— Глас 3, ев. утр. 9. На літ. ап. зач. 200, ев. Луки зач. 30.

Жертви на монастирську церкву в Йорктоні:

Ф. Добко, Йорктон	$4.00
Вол. Павлюх, Йорктон	$2.00
Ф. Комас, Йорктон	$2.00
І. А. Лапута, Бофало	$2.00

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 10, Число 10. Жовтень 1938

Дурман для Людей?

Від океану до океану через цілий рік будуть неслись голоси українців, що в величавих торжествах будуть пригадувати собі і другим, що саме тепер минає 950 літ від тої хвилі, коли Ісус Христос став володарем маси умів і сердець українського народу.

Це справді величня річниця! Так величня, що треба боятись, що в вирі всяких турбот і злиднів хотяб і ті, що заховали віру своїх предків, можуть не зрозуміти її могутньої краси й сили.

На сторінках "Голосу Спасителя" впродовж цілого року ми будемо старатись поставити перед очі наших читачів всі моменти, якими правдива віра збагатила нашу історію за тих довгих 950 літ.. Та нині хай нам буде позволено спокійно подивитись в очі одному фактові, якого, по нашій думці, неможна спустити з памяті....

Ось цей факт: По 950 літах, від коли імя Ісуса Христа знане на наших землях, по довгих літах праці великих, енергійних душ, що посвятились на те, щоб науку Ісуса поширити й поглибити в умах і серцях нашого народу, по довгих літах впливу християнства в нас, ми мусимо признати, що по людськи говорячи, небозвід християнського життя ніяк не представляється рожево.

Українська вітка вселенської Церкви в тому згляді не осталась позаду за образом, який представляють собою сучасні християнські народи Европи й Нового Світа. Могутні сили, якими стоять на услугах мільйони золота, цілі армії військ, божевільні уми вчених, запах і відданість соток тисяч сильних, енергійних одиниць, що всіми засобами модерного поступу, працюють завзято й витривало над тим, щоб підкопатись під самі основи науки й законів Ісуса й завалити кольосальну будівлю християнської культури й цивілізації....

Так!.... Не замикаймо очей зо страху! ....У річницю 950 літя хрещення України, між собою, на наших рідних землях і по ці-

лому світі, де лиш живе наша еміграція, ми бачимо українців, братів по крові й кости, що не лиш не перейнялись духом християнства, але говорять, пишуть, що релігія взагалі і християнство зокрема, це дурман для темняків....

Ще раз: не біймось подивитись цьому фактові в очі! Це є факт, що не лиш не ослабить нашої віри й любови до Ісуса Христа, але противно: посилить світло нашої віри й розігріє наші серця більшою любовю Христа!

Кілько разів ми це чули на всякі тони: Релігія, це опіюм для темних мас! Раз по раз, неначе молотом вбивається це в душі робітників, фармерів та до всякого покрою тих, що змагають до того, щоб стати інтелігентними. А ціль є все та сама: викликати в душах незадоволених мас ненависть проти віри й проти Церкви.

З нагоди цього 950 літнього Ювілею хрещення України ми хотіли б на ввесь український світ відповісти на це могутнім голосом: ЛЮДИ, ДУМАЙТЕ!

Чоловік, що думає, буде чуйним на голос всяких кличів і буде міг розбірати, чи принадні кличі є також правдиві.

Що то значить, коли хтось говорить, що релігія, це опіюм (дурман) для людських мас?

Ось, як відповідає сотворитель большевизму Ленін: "Релігія навчає чоловіка, що через ціле життя працює й страдає, щоб він був спокійний і терпеливий у цім житю. Він має потішати себе надією на нагороду в житю, що прийде по смерти."

Так, як опіюм усипляє чоловіка, що його вживає, так, що він терпінь і біди не відчуває, так і релігія мала б усипляти тих, що покривджені, щоб вони не відчували своєї кривди й не боронились проти своїх тиранів і тих, що їх кривдять та пригнітають.

Той камінь кидають нам всякого рода безбожники в лице....А ми стрічаємо цей камінь неначе сталевим муром словами святішого Отця Льва XIII, які він написав у свойому окружному листі, що зачинає словами: "Рерум новарум" (нових річий): "Ошукати робітника о його справедливу заплату, це є тяжкий злочин, що кличе о пімсту до неба."

Отже це брехня, що наша віра й релігія усипляють неначе опіюм.

Але ЧИМ Є БЕЗБОЖНІСТЬ?

Чи безбожність є вислідом наукової праці, розуму?! Тисячі віруючих учених кажуть, що ні!!

Ось, із маси свідоцтв наводимо тільки сучасні свідоцтва:

На міжнародньому з'їзді в Франкфурті в вересні 1934 року, сказав бактеріо-знавець Коллє: "У хвилі, коли представителі стислих природних наук пізнали, що й нині є правдивими слова Галлера: "До нутра природи не добудеться ніжадний сотворений ум," вони покинули матеріялістичний погляд про природні явища, зокрема ті явища, в яких проявляється життя. З тої причини ми знова чуємо з уст природознавців про поняття Бога. Саме тоті, що прослідкують природні закони, пізнали, що ті закони є розумні й для вселенни й для життя. Там, де є закони, які ми пізнаємо як розумні для тривання світа, там мусить бути й законодавець, і так стало поняття Бога, як першої причини всіх річей, біжучим у природничих дослідах." (Франк, Цайтунг, 4. вересня, 1934.)

А що безвірки? Чи є вони переконані, що їх безвірство опирається на пізнанні розуму?

Ось кілько світла в свойому безвірстві найшов Олександер Гамболдт: "Ціле життя, це правдивий нонсенс. Ще найбільшим щастям є: вродитись туманом."

Одна самоубійниця, що не мала віри, написала в останньому свойому листі: "Це було б для мене страшне обявлення, якщо було б по смерти життя, але я вірю, що мільйони парохів не мають рації."

Послухаймо, що каже про своє безвірство славний один писатель, що опісля навернувся, Франко Коппе: "Я одержав християнське виховання й впродовж кілька літ по першому Причасті я сповняв свої релігійні обовязки. Щиро говорячи, це гріхи молодости й встид, щоб їх визнати, привели мене до того, що я покинув побожне життя. Многі ті, що чинили так само, як я, якщо були б вони щирі, призналисяб, що від віри відчужили їх тілько поважні домагання релігії відносно моральности, і АЖ ТОДІ ТІЛЬКИ ШУКАЛИ ВОНИ РОЗУМОВИХ ДОКАЗІВ ЩОБ УСПОКОЇТИ СОВІСТЬ.

"Все лихо походило в мене з тої першої провини проти покори, що по моїй думці є найпотрібнішою зо всіх чеснот. Я дійшов до того тим, що я читав книжки, слухав промов і зважав на приклади, котрі розбуджували в мені думку, що чоловік не потребує встидатись іти за гордістю й змисловістю, і вкоротці я став байдужним до всякого релігійного життя.

Це важне свідоцтво, бо воно виказує, що

БЕЗБОЖНІСТЬ Є ДУРМАНОМ,

є опіюм до приспання неспокійної совісти!

Безвірство, це опіюм для розуму. Недовіркові невільно

поставити собі питання: Відки взявся світ?, але мусить проти свого розуму вірити, що нема Бога. Безвіркові невільно запитати, що є по смерті?, але він мусить проти свого розуму вірити, що по смерті нема нічого.

Безвірство, опіюм для волі. — За чим має тужити людська воля? — Віра каже, що за злукою з Богом. Безвірство ж каже або: не знаю, або: за поступом в культурі, техніці. — А за нічим більше?! Яка це каригідна скромність і задоволення!

Безвірство є гірше, як опіюм, бо не лиш усипляє, але й затроює Статистика доказує, що багато більше самовбивств трапляється в некатоликів, як у католиків. Чому? Бо безвірство затроює волю чоловіка. Муж, котрий колись перейшов дорогу безвірства, професор університету Ф.В. Ферстер, пише: "Коли зникає віра в Всемогучого Бога, тоді зачинає віра в всемогучість духових хоріб. За кожду розвалену церковку треба будувати заклад для божевільних."

АЛЕ ЧОМУ Є ТАК БАГАТО ЗЛИХ КАТОЛИКІВ? — **Бо мають імя католиків, але на ділі є безвірками!** "Справедливий з ВІРИ ЖИВ ЄЄТЬ!" ВІРА, ЦЕ СВІТЛО Й СИЛА."... "пізнайте правду, а правда вас висвободить." (Ів. 8, 32). "А та єсть побіда, що побідила світ: віра наша." (І. Ів. 5, 4).

ВІРА, ЦЕ ЖИТТЯ. "Хто вірує в Сина, має життя вічне, а хто не вірує в Сина, не увидить життя." (Ів. 3, 36).

Закінчення: Ісус Христос сказав: "Хто хоче творити Його (Отця) волю, той пізнає, чи та наука є від Бога, або чи я від себе говорю" (Ів., 7., 17.), іншими словами:

ЖИЙ ПІСЛЯ ВІРИ Й ПЕРЕКОНАЄШСЯ, ЧИ Є В НІЙ ПРАВДА!

КІЛЬКА ЗАПИТІВ

Чи є це розумно, щоб питати шевця про те, як будується САМОХОДИ, чи робітника з фабрики, як треба робити на полі? — Чи розумно це, шукати поучення про справи віри у безвірків? — Чи розумно це, щоб вірити кождому, що других обмовляє? — Чи розумно це, щоб вірити все, що хто каже проти Церкви й священиків, і не переконатися, чи це правда?

* * *

"Буде ліпше на світі, як люди будуть ліпші."

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

ЗЛОЧИН АХАРА

Опанувавши Єрихон і довколишню країну, Йосей рішився йти походом наперед, не даючи ворогам часу, щоб вони могли злучитись проти нього. Кілька миль від Єрихону, коло Ветилю, де колись були поставили свої шатра Авраам, Ісаак і Яків, стояло місто Гай, що приготовлялось до ставлення опору. Йосей вислав туди своїх шпигунів, щоб вивідались вони, якими силами це місто розпоряджало. Сповнивши своє завдання, шпигуни вернулись і дали йому звіт, що додав йому відваги. "Нетреба," сказали шпигуни, "брати багато війська до здобуття цього міста. Два до три тисячі мужів вистарчить, щоб знищити місто. Чого брати в похід ввесь люд, щоб боротись проти горстки войовників?

Справді! Населення міста Гай не числило більш, як яких дванадцять тисяч людей. Йосей вибрав три тисячі своїх найліпших войовників, щоб його здобути; одначе, по першій таки сутичці вони втікали перед ворогом, полишивши за собою тридцять шість убитих. Гайські войовники гнали за ними здовж розсілих гір аж до міста Саварім і много Йосеєвих войовників остались трупами в гірських пропастях.

Ця поражка, якої ніхто не міг сподіватись, наповнила серця людей жахом. Найсміливіші з них упали на дусі. Йосей сам, бачучи, що Бог, одинока його надія, опустив його в хвилі небезпеки, на знак смутку роздер свою одіж і посипав голову попелом. В окруженні ізраїльських старшин, з головою похиленою до землі перед кивотом Господнім, дав він волю своїм скаргам, зверненим до Єгови:

"Господи, Господи," говорив він, "чи на те перевів Ти нас на цей бік ріки, щоб віддати нас в руки цих Амморейців і вибити нас до останнього? Якщо так, чи не краще було нам остатись по тамтому боці ріки і поселитись усім поколінням там? Господи Боже мій! Що відповісти цьому народові, що числив на Тебе, коли тепер бачить він, що його войовники втікли перед ворогом? А Ти сам, о Єгово! Яка буде честь Твого Імени, коли мешканці цеї

країни, повні радости ізза цеї поражки, злучаться проти нас і повибивають нас?" — "Встань," сказав Господь. "і не лежи більше з чолом погруженим в пороху. Ізраїль допустився злочину проти мене: нарушивши умову завіта, вони посміли забрати річи, що обтяжені прокляттям, і сховали їх у своїх посудинах, щоб закрити свою крадіж. Ізраїль не буде в силі видержати наступу ворога, але з ганьбою буде втікати так довго, доки останеться під тягарем прокляття. Я вже не буду з вами аж до хвилі, як ви вигубите проступників. Тож встань і скажи до народу: приготовтесь, щоб стати завтра перед Господем. Прокін лежить на тобі, Ізраїлю, і ти не зможеш опертись ворогам, доки не вигубиш зпосеред себе того, що вкрив себе проступком. Завтра зберіться по порядку поколінь, родів і родин. На котрого впаде жереб, що вкаже на нього як на проступника, той згине вогнем, щоб відпокутувати страшний злочин проти Господа."

На другий день всі покоління стали рядом перед Йосеєм. Жереб впав на покоління Юди, в поколінню Юди на рід Зари, в роді Зари на родину Замврі, і в родині Замврі на Ахара, сина Хармія. Очі всіх звернулися до проступника.

"Сину мій," сказав Йосей, "віддай славу Богу Ізраїля: визнай щиро провину, якої ти допустився!"

"Це правда," відповів Ахар, "я згрішив проти Господа й ось, як воно сталось. Серед здобичей з міста Єрихону я запримітив багатий червоний плащ і кавалок золота, що вартував двісті дидрахм. Давшись звести захланністю я забрав ці річи, опісля викопав яму в свойому шатрі і там все закопав."

Післанці Йосея зараз побігли до шатра Ахара і в назначеному місці знайшли плащ і золото. Вони принесли те все до зібраного народу й положили перед храмом Господнім.

Проступок був отже очевидний. В тому самому менті Йосей дав приказ, щоб забрати Ахара, золото і плащ, Ахаревих синів і дочок, його ослів, волів, його вівці, його шатро й всю його обстанову. Опісля, в супроводі всего народу поведено проступника до долини Ахор:

"Нині," сказав Йосей, "віддасть тобі Бог за лихо, яке ти нам спричинив!"

Зараз нарід назбирав каміння й зачав камінувати злочинця. Все, що належало до нього, спалено вогнем.

На його трупі сини Ізраїля накидали купу каміння, щоб осталась памятка відпокутування. Вони навіть дали тій долині імя Ахор, то значить: злидень, на памятку нещастя, яке спричинив Ахар своїм проступком.

Коли виконано діло помирення, гнів Бога уступив. "Тепер," так сказав Він до Йосея, "не бійся і не тремти. Іди на чолі твоїх войовників проти міста Гай. Я віддам у твої руки його короля, його нарід, його маєток, його країну. Ти поступиш з ним, як ти поступив з Єрихоном, лише добичу і стада нарід може собі взяти."

На приказ Божий Йосей послужився зручним підступом, щоб здобути місто не наражуючи життя ніякого зо своїх войовників. На захід міста поставив він засідку з пять тисяч чоловіка даючи приказ, щоб держались на поготівлі ввійти в місто, коли він стане до боротьби з ворогами по другій стороні міста. "Як тільки вони вийдуть з міста", додав він, "ми будемо удавали, що знова втікаємо і пустимося бігти. Вони підуть в погоню за нами на широке поле в тій думці, що ми уступаємо так само, як у першому бою, і коли ви зобачите, що вони розбіглись по рівнині, ви покинете засідку, ввійдете в місто й підпалите його."

Зділавши ці приготовання, Йосей переглянув своїх товаришів, серед ночі став на їх чолі й пішов розложитись табором на північ від міста в одній долині. Вчасним ранком король Гай побачив напасників і вийшов зо своєю армією, щоб боротись з ними не підозріваючи навіть, що войовники, що сиділи в засідці за ними, слідили за кождим його кроком. Тільки він вийшов з міста й Йосей зо своїми пустився втікати так, як було умовлено, й вороги їх пустилися за ними. Повні радости й запалу стали вони кричати побідним криком і так розохотили себе взаїмно до погоні за втікачами, що в Гай і Витель не остався ні один уоружений муж. В тій хвилі сказав Господь до Йосея: "Підійми свій щит проти міста Гай, я віддам його в твої руки."

Йосей послухав: в одному менті войовники, що були в засідці, кинулись в отворене місто й підпалили його. Вир вогня й диму вибух до неба. Перераженні цим видовищем войовники короля Гай хотіли піти взад, щоб помогти містові, але войовники Йосея, знаючи, що це за огонь, сейчас обернулись і з могутньою силою кинулись на тих, що щойно проганяли їх. Рівночасно войовники зо засідки

вийшли з міста і загатили поворот нещасним, що хотіли дістатись до міста. Так окружені довкола мешканці Гай полягли там до одного, так що з тисячів мужчин ні один не уйшов живим. Тільки короля злапано живцем і віддано в руки Йосея.

Місто обернено в купу попелу. З простертою рукою Йосей держав щит піднятий, доки мешканців Гай не вигублено. Стада й решту добичі розділено між дітей Ізраїля. Короля самого Йосей казав повісити на цибениці й лишити так аж до заходу сонця; опісля зняли трупа з шибениці й поховали близько при вході до міста під купою каміння, що стояли на очах усіх немов памятник пімсти Божої.

—0—

КАТЕХИЗМ

Некатолицька одна учителька відвідала свою католицьку товаришку. На столі лежав отворений катехизм. З цікавістю глянула вона на книжку, отворила й заглянула це питання: "Чому я жию на світі? ". "От", сказала вона, "я так багато про це думала й читала, ніде я не знайшла задоволяючої відповіди. Я цікава, яку відповідь дає ця книжка." І читає далі: "Ми є на світі, щоб ми Господу Богу служили й через те на віки спаслися. Задумайся! "Чоловік коротко жие й як ростина сходить і вяне." (Йов.). "Іде чоловік до дому свого вічного," (Еклезіяст, 1, 5). "І світ переминає і похоть його" (1. Ів. 2., 17). Наш Спаситель каже про нашу вічну ціль: "Що то поможе чоловікові, хоч би й ввесь світ позискав, а душу свою погубив!"

Учителька некатоличка була захоплена. Неначе лискавицею ті слова просвітили її душу. Вона просила: "Позич мені ласкаво ту книжку." А потім цілу ніч в ній читала. Зачала молитись і за кілька тижнів зголосилася в місцевого священника, що хоче належати до Католицької Церкви.

ЗАМІТКА

Ми просимо читачів, що серіозно бажають знати науку Католицької Церкви в всяких справах, щоб вони не вагались писати до нас і ми відповімо на запити або на сторінках "Голосу Спасителя" або окремими листами, якщо до запиту залучиться трицентовий почтовий значок. Наша адреса:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, Box 13, ITUNA, SASK.

—0—

Марія Прибіжище

"Чого працювати? — Нонсенс! Що тільки зароблю, то пожирають податки!"

Так виговорювався старший мужчина, нервово розкидуючи руками.

Якийсь пан, що сидів у поїзді напроти нього, потакував йому: "Так, ніщо не поможе! Так, як наш поїзд мусить переїхати цими горами, так і ми мусимо прожити ще гірші часи. Прийде большевизм, голод, і проти того не поможе жадний бог."

"Бог! Щей найменш поможе! Коли я чую, як говориться "молись і працюй," то мені аж недобре робиться. Ні! Ніхто нам не поможе, а молитва найменше!"

Напроти мене сидів молодий мужчина. Хвилю слухав і відтак пустився в розмову зо співподорожними. І то, що він оповідав, так застрягло мені в памяті, що й до тепер про це часто згадую.

"Позвольте, панове, щоб я сказав щось, що відноситься до вашої розмови. Це, що хочу вам розказати, це правдива пригода; свідком того є моє, передвчасно посивіле волося, посивіле в короткому часі тоді, коли я мав лише двадцять літ. . . .

Я був в Альпах. В продовж цілого тижня я виходив з містечка Бюрглі кождого дня на прогульки на верхи дооколичних гір; одного дня, у товаристві знаменитого тирольського провідника, хотів я перейти до сусідної долини. Я заплатив у гостинниці, пакунки вислав наперед і обидва ми пішли в дорогу. По дорозі прийшло мені на думку, щоб я не йшов певною й вигідною дорогою, що вела через просмик, але небезпечною стежкою через, або скорше, понад страшну пропасть, що зветься "Мертвий Тобель." Провідник старався переконати мене, щоб я покинув свій божевільний намір, але

я вперся на своєму. Дорога навіть не видалась мені трудною й вичерпуючою, і до сьогодні я ще не розумію, як то все сталось. Ми звільна йшли в гору—нараз залунав пронизливий викрик, я почув гострий біль на руці, надармо змагав я вдержатись на голій скалі, і за хвилю тяжкий, страшний спад двох тіл."

Оповідач замовк, рукою потер чоло й обтер піт, що грубими каплями виступив на чолі при самій згадці про грози, що він перейшов.

"Коли я прийшов до себе, я побачив, що лежу на дні всюда звісної пропасти, що мала імя "Мертвий Тобель." Коло мене лежав мій провідник з розбитою чашкою й широко витріщеними очима. Жахливий образ! Будучи сам студентом медицини, я бачив вже багато трупів, але ніодин з них не дивився на мене так страшно, як от-цей; бо ж ясно й виразно показував мені, що мене чекає за кілька день. Так, як разом потягнув нас до пропасти шнур, котрим ми обидва була звязані по дорозі, так також кине він мене в обняття смерти вслід за ним і то незадовго. Я нужденно загину з голоду в цьому живому гробі, і в тому самому часі три метри від мене буде розкладатись на кавалки тіло другого чоловіка. А з поблизького Ьюргі помочі не буде, бо ж я не мав наміру туди вертати. Видряпатись по стрімких стінах аж до гори, про це й мови не могло бути! Я кричав, скавулів, головою бив по камяних стінах моєї вязниці, щоб розторощити її, так як розторощена була й голова мого товариша. Вкінці я повалився на землю в німій розпуці.

Коли я знова прийшов до себе, я розтяв шнур, котрим я ще був привязаний до трупа. Опісля я заглянув у пакунки, щоб побачити, як довго ще буду животіти. Було дуже мало поживи. Жах пройняв мене, коли головою майнуло: "свіже мясо ось тут коло тебе!"

І знова рука молодого лікаря обтерла мокре чоло.

"І ще щось знайшов я в пакунку забитого провідника: почорнілу коронку й молитвенник, який в дитячих літах дістає кождий тиролець, і з яким вже не розстається через ціле життя. Я взяв в руки книжку — деякі картки вже слабо тримались і бачучи, що на деяких місцях не було жадного друку, я зачав по них писати олівцем: останній привіт для родичів, для дівчини, котру я в серці щиро любив, потім імена нас обидвох, моє й мого провідника, місце, час, як притрапилось нещастя, і все, що могло зацікавити тих, що, по довгих може літах, знайдуть наші кістяки.... І тепер настала велика хвиля в мойому житті! Я став перебігати картками молитвенника й читати: мене прикувала чудна молитва, з заголовком: таїнства святої вервиці. Я зазначую, що тоді я не був католиком, і про віру та релігію я не дбав. Многі мої тодішні погляди були подібні до поглядів, які ви перед хвилею виголошували. При читанні тої молитви слези витрисли з моїх очей, я зложив свої потовчені та скривавлені долоні до молитви, і молився так, як ще ніколи в мойому житті. Не о те, щоб я виратувався— це було неможливе, але о щасливу хвилю смерти.

Нараз прийшло мені на думку, що кілька днів тому я чув з уст небіжчика, що лежав коло мене: "Молись, неначе б твоя праця нічого не була варта. Працюй, неначе б твоя молитва нічого не була варта." І я сейчас постановив послухати його ради. Цей муж висвідчив мені по своїй смерти найбільшу прислугу в цілім моїм житті —був для мене справді провідником і по смерті.

Я захотів працювати, але що й як? Мав я при собі верховинську сокиру. Тож постановив я, що буду витесувати в скалі сходи. Для мене було ясно, що не зможу по них вийти в гору, 240 стіп високо, але я бажав працювати що сили, поки руки не опадуть з вичерпання, щоб тільки працювати. Бо ж Бог хоче, щоб ми працювали, хоч би й не було надії на успіх. Цього я навчився зо згаданої молитви.

Так перейшло кілька день. Снігом я гасив свою спрагу, хліб і солонину я щадив, як тільки міг. Впродовж дня я витесав кілька сходів і вночі я бувало спав у сніговому сховку, посилений коронкою небіжчика, що лежав коло мене укритий тонкою верствою снігу.

Але, коли минуло знова кілька день, гниття зачало свою пераражаючу роботу знищення, і затрувало воздух у тісній пропасти. З якою тугою я дивився вгору, де хуртовина бавилась грубими клаптиками снігу й кидала їх на малу випуклину в скалі! О, Боже! Воздуху, воздуху! Тільки на кілька мінут воздуху!

По кількох днях мені вдалось дістатись до тої малої випуклини в скалі. Ранком зів я останню скіру хліба, тверду неначе камінь, і зачав попадати в гарячку. Я сів на випуклину й глибоко вдихав свіжий воздух, перший раз по так многих днях! Цілий повний щастя читав я молитвенник і молився з замащеним листків, але.... нараз вітер гостро звинувся й сильним подувом вирвав мені кілька листків і пірвав їх до гори, неначе комином, з пропасти. Я голосно заридав, бо так мене позбавлено останньої потіхи. Тільки молитви на тих картках удержували мене при життї через тих кілька тижнів, так що я міг в цім своїм гробі в ночі спати, а в день працювати. З великим трудом зійшов я знова до свого гробу, зараженого сопухом трупа й положився на спочинок. Панове, без тої молитви я був би тоді збожеволів, від того часу я знаю, що це значить молитва.

Коли я пробудився по довгім, тупім сні,— чи це можливо? — я був виратований. Два дні мужчини з недалекого містечка намагались видобути мене з моєї вязниці!

Як вони довідались про мене? Одну картку з молитвенника,

яку мені вирвав вихор, знайшла одна дитина коло церкви в Бюрглі. Мої замітки на краях тої картки прикликали мешканців на поміч.

Чи було це чудо? — Може було. Але для мене ця подія є більше, чим чудо, і я тільки усміхаюсь на слова тих півголовків, що кпять собі з чудес. Одначе майже ще важнішим для мого зовнішнього життя, від тої молитви— бо ця молитва відноситься до мого внутрішнього життя, і про це я не хочу говорити — осталось для мене це пізнання: Нема біди так крутої, щоб молитва не помогла. Праця завсіди переломить зовнішню нужду, але все, так, все—поможе внутрішно тим, що посилить нашу надію.

Ми всі три, його співподорожні, мовчали.... за хвилю покидав він поїзд, що заїхав на стацію й зашептів: посили нашу надію! — Я й не сподівався, щоб стара, так, стара пословиця: молися й працюй, могла чоловіком так сильно до душі потрясти. Очевидно, життя ділає сильніше й більше переконуючо, як слова.

Цю подію розказує один протестантський поет, і вона показує, яку силу має вервиця для життя й смерти. Про це може кождий добрий католик переконався в своїому житті. Часом ми так схвильовані, що ми не в силі й думати. Якщо візьмемо коронку, скоро поверне спокій і розвага. Якщо грозить нам небезпека, і боязнь стисне серце, коронка дасть нам свободу духа. Якщо мучать нас терпіння тілесні або душевні, коронка усмиряє жаль і потішає душу. Якщо покуси дошкулюють, коронка дасть окрему, укриту силу, щоб ми їх перемогли.

НА ЩО УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИЦЬКІ З'ЇЗДИ?

Кождого року вже впродовж цілого ряду літ у Саскатуні відбуваються зїзди Брацтва Українців Католиків. Писатель цих рядків мав приємність брати участь на многих із них і саме ізза бажання, щоб цьогорічний зїзд мав ще більший успіх, як попередні, подає цю низку міркувань.

На що такі зїзди?

Деякі уявляють собі, що йде тільки о маніфестацію, яка б показала, кілько в нас, католиків, сили.... До певної міри воно це є правда. Але якщо мало б іти тільки о те, то шкода було б праці й великих висилків, що злучені з приготовлюванням таких зїздів.

Що нам не подобається в Католицькій Церкві?

Присвячено членам БУК-а

Я знаю, що неодин щирий українець-католик згіршиться цим заголовком, а може й далі читати не схоче. Шкода— для нього.

За те з тим більшим зацівкавленням будуть це читати ті, для котрих ці рядки написано.

Говорити б щиро: Дуже багато нам не подобається в Католицькій Церкві. Ми видимо в ній богато людей, що ніби " побожні," то значить: ходять до церкви й моляться, але їх життя зовсім не в згоді з їх "побожністю"; є вони несправедливі, без любови, обмовляють, не сповняють чесно своїх обовязків. Так! У людей, що належать до наших парохій, трапляються всі сім головних гріхів: від гордости й зависти до захланности й нечистоти.

Многі, зокрема не-католики, судять після того осьтак: Тому, що деякі католики є злі, то й їх віра мусить бути "нездала". — Це не є розумне заключення, хотя б і потвердити його словами Ісуса Христа: "По їх овочах пізнаєте їх." (Мат. 7., 16.)

Ісус Христос не сказав: "По їх овочах пізнаєте **їх науку,**" але "по їх овочах пізнаєте ЇХ". Противно, Ісус робить дуже яскраво ріжницю між доброю наукою й злим життям, кажучи: "На престолі Мойсейовім засіли книжники й фарисеї. І так все, що вони вам скажуть заховати, заховуйте й робіть; після учинків же їх не поступайте, бо вони говорять і не роблять." (Мат. 23., 2, 3.)

Христос осуджує науку Самарянів "Ви кланяєтесь тому кого не знаєте." (Ів. 4., 22.) але помимо того хвалить доброго Самарянина.

Таким чином хоче нам дати ось яку науку: Є люди, що мають правдиву віру, але не мають любови, і є люди, що блудять у вірі, але мають любов.

Неможна закинути, що Ісус через те вчив, що це байдуже, яку віру хто має; Його кличем не є: вір, як хочеш, лише чини добре," але от-це: "Учіть їх заховувати все, що я вам приказав" (Мат. 28,20) і "Хто буде вірувати, буде спасенним, а хто не буде вірувати, буде осудженим." (Мар. 16., 16).

Важне є от-це питання:

ЧОМУ МНОГІ КАТОЛИКИ Є ЗЛІ?

Чи тому, бо роблять так, як Католицька Церква навчає, чи тому, бо не жиють після науки тої Церкви?

На одних зборах, на котрих через дві години накидувались проти Церкви, бесідники оповідали про зле життя священиків, єпископів і Папів.

При кінці виступив без боязни один католик і сказав: "Панове! Ви так багато говорили й трудились, а все ж ви мене не переконали. Я люблю свою Церкву, так, як я любив її й перед тим. Ті приклади, які ви оповідали, доказують тільки одне, що ми добре і до тепер знали всі, іменно, що в кождій організації є люди негідні. Ці люди, о котрих ви говорили, були злі, **бо вони не жили після заповідей Церкви.** Панове, таж ваша задача є дуже легка: за пять мінут ви можете мене переконати, що наша Церква є недобра: Дайте мені тільки один примір, що чоловік став злим тому, бо **заховував засади й заповіди Церкви.**" А панове:— Мовчали. Своєю мовчанкою доказали вони дуже важну правду: іменно, що Церква своїми засадами провадить до морального доброго життя.

"....БУЛО Б КРАЩЕ НА СВІТІ."

Кождий собі цього бажає, щоб було краще на світі, зокрема тепер, коли на світі є так дуже зле. Це цікаво для нас, що робити, щоб на світі було краще. Вгорі наведені слова сказав один безвірок і сталось воно ось-так:

Три безвірки хвалились перед нашими католицькими хлопцями, що ще ні один священик не міг відповісти їм на їх закиди проти віри. "То певно ви ще не говорили з жадним священиком. Ходіть, ми вас заведемо до священика! "Нині ще ні.... ми наперед напишемо собі наші закиди."

Написали собі вони їх на машинці до писання й направду одного дня прийшли. Їх закиди були старі, отріпані фрази, після знаного способу: зробиться страхопуда, скажеться, що то є наука Католицької Церкви й так ту "науку" легко повалиться. І потім будеться говорити і повторяти: Ми побили Католицьку Церкву.

Звичайно було так, що вистарчило безвіркам показати катехизм, щоб вони переконались, які є на ділі засади Католицької Церкви.

По довгій релігійній дискусії вихопилось одному з недовірків це признання: "О ТАК! ЯК БИ НА СВІТІ ВСІ ЖИЛИ ПІСЛЯ КАТЕХИЗМУ, БУЛО Б КРАЩЕ НА СВІТІ!"

Заключення: На гробі одного кардинала є написані два слова: **Любив Церкву.** Якщо Церква є— так як ми пізнали зо свідоцтва дорогів— провідницею на дорозі життя, то я направду маю причину любити Церкву. Але ми знаємо, що Католицька Церква не тільки **показує дорогу, але також дає приступ до джерел ласки,** як жадна

інша християнська організація. Тому ми маємо подвійну рацію любити Церкву. Хай кличем нашого життя буде те, що написав св. Павло:

"ХРИСТОС ПОЛЮБИВ ЦЕРКВУ Й ВІДДАВ СЕБЕ ЗА НЕЇ!" (Еф. 5, 25).

—o—

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ IX.

В Неаполи — Батько Убогих

"—Просвящему у тебе дай".. (Мат. гл. 5, ст. 42)

"— Внемлите милостини вашея не творити пред человіки." (Мат. гл. 6, ст. 1).

В кілька днів по тім як виявилась невинність Ґерарда, о. Марґотта, о якім була вже мова у попередному розділі, мусів удатись на довший час до міста Неаполя. Яко загальний Прокуратор мусів там полагоджувати много справ нового Згромадження. Що правда, наші Отці не мали ще монастиря, але брат св. Альфонса, пан Ліґорі, відпустив їм кілька кімнат у свойому домі. Там вони, буду чи в місті, могли собі спокійно перебувати наче в монастирі. Св. Альфонс не любив щоби наші Отці або Братчики засідали до стола разом з панами дому, тому вони мали зовсім осібну кухню, де самі собі варили. Ніхто з домашніх до них не мішався ні не допитувавсь про їхні потреби. Така була воля св. Альфонса.

Кожний раз що о. Марґотта мусів їхати на довший час до Неаполю, брав собі одного з братчиків за товариша подорожі, а цей, в разі потреби, услугував йому та старався о порядок в кімнатах, а заразом, був кухарем. Знаючи тепер кілько-то бідний Брат Ґерард натерпівся несправедливо останніми часами, хотів його узяти зі собою. Путшого вибору не міг собі бажати. Зі своїм наміром звірився св. Альфонсові, а цей радо згодився, кажучи: "Це буде дуже добре коли Ґерард поїде з вами, хочби лишень в нагороду за це що він тілько натерпівся." А на слова о. Марґотти, який хвалив велику святість та

надзвичайну чесноту Братчика, святий відповів: "Я знав від давна чесноти Герарда, але колиби навіть немав інших доказів як лиш цей який дав у останньому случаї, то це вже вистарчалоб, щоб показати його велику святість." Відтак казав призвати Герарда з Капоселі до Паґані, з відкіля з о. Марґоттою мав в коротці вибратись до Неаполю.

Коли Герард прибув до Паґані, св. Альфонс покликав його до себе на коротку розмову. Між іншими запитав: "Ти певно мусів занепокоїтись коли тебе позбавили св. Причастя?" — "Ні, — відповідає Братчик, Ісус Христос не хотів прийти до мене, якжеж я міг нетерпеливитись?" —Мій сину, питає дальше св. Альфонс,— чомуж ти не сказав хоч одно слово щоби показати свою невинність? —Отче, каже на це Герард, якжеж міг я це зробити, коли Правило наказує нам не вимовлятись та з терпеливістю зносити умертвлення що походять від Настоятелів?— Добре, добре, каже тоді св. Альфонс. Іди, мій сину, та будь благословенний."

В коротці пустились оба Редемптористи, о. Марґотта і Герард, до Неаполю, де мали перебути разом около пять місяців. Були це два святі які мали собі взаїмно допомагати щоби так спільними силами стреміти до Бога.

Пригляньмося їм обом блище, як-то вони посеред гамору столичного міста, з'уміли жити злучені з Богом, наче на якій пустині. Святим нічого не перешкаджає до освяченняся та совокуплення, противно, усьо ще помагає. Отець Марґотта, в одежі витертій, був взором монашого убожества,— Герард не дався йому у цьому випередити. Його черевики були так полатані та витерті, одіж рівнож престара та коротка, а капелюх лежав на ньому як на пудилові від птахів. Хто мав з цього найбільше утіхи то були уличники, які роєм за ними уганялись. А кілько то разів траплялось що о. Марґотта, занятий працею, призабув сказати що має Герард приготовити до їди, а Герард знова, призабув спитати, то коли прийшов час обіду, в печі не палено було. Щоби тоді ще більше упокоритись, ішли оба святі разом з убогими під двері якого монастиря, та простягали руки о кусок хліба. Коли однак св. Альфонс о цім довідався, заборонив їм це робити, бо наше Згромадження не є жебруче.

Мимо того що самі майже нічого не мали, ніколи не пустили убогого з порожніми руками. Раз приїхав один

з братчиків, Брат Франц, з іншого дому щоби полагодити якісь орудки в місті. Приходить до наших, а Брат Герард майже не має нічого до їди. Брат Франц, маючи іти до міста, дав Герардові гроший щоби купив дещо потрібне та приготовив вечерю. Герард пішов тоді на ринок щоби зробити як йому припоручено. В місті здибає його якийсь убогий, що гандлював сірниками, та каже: "Змилуйтесь, купіть мій крам, бо ось мру з голоду, не маючи з чого жити." Герард не надумуючись дав йому усі свої гроші, а узяв від нього сірники, та вернув домів.

Приходить домів Брат Франц змучений та голодний, питає що Герард приготовив, а цей йому у відповідь: "Не журімось цим, Бог добрий і подбає." — "Це дуже добре, каже Франц, але подумаймо о вечері." А глянувши на стіл на якому лежав великий засіб сірників, здивовано питає: "А це що таке? — Дорогий Брате, відповідає Герард, ці річи могуть пригодитись. Я вам скажу щиро що ідучи до міста я здибав убогого що їх продавав, а який умирав з голоду. Я їх закупив за ці гроші, що ви мені дали." Брат Франц на це більше нічого не відповів.

По хвили вертає домів о. Марґотта. Герард зараз звернувсь до нього заявляючи що так-а-так поступив, бо сподівався що отець йому на це позволив би. "Дуже добре, каже тоді о. Марґотта, але що буде для нас? — Для нас, відповідає Герард, Бог постараєсь." Що лиш це сказав, аж чують хтось дзвонить. Втвірають двері, нема нікого, лишень під дверима два кошики наповнені стравою. Усі пізнали тоді що це боже Провидіння за них старається в особливший спосіб, щоби так винагородити щедрість та любов Герарда взглядом убогих. Брат Франц ніколи не перестав вихваляти чесноти та святість Герарда.

У Неаполі є шпиталь для неулічимо умово хорих. Це було для Герарда великою потіхою щоби відвідувати тих нещасливих які там знаходились. Він заходив там досить часто, коли лишень, будучи в місті, мав досить часу. Ці хорі, які були ще більше діти ніж самі діти, пізнали у ньому щось надзвичайного, і полюбили його. А він говорив до них наче до малих дітий та потішав їх. Одного дня коли будучи разом з ними та потішаючи їх словами розради, хотів уже відходити, нараз двох з них кинулись на нього, почали його обнимати та пригортати до себе, говорячи що не пустять від себе свойого потішителя.

Ґерард проситься, а вони ще більше його пригортають. Аж тут надбігає третий, кричить та бє їх кулаками при тім говорячи: "То ви так обходитесь зі своїм потішителем?" І у цей спосіб визволив його від них, а то булиб його з любови удусили.

Його любов не ограничалась лишень для тих що стратили уживання розуму, але й для тих що маючи повноту розуму поступали ще гірше варіятів, цебто грішників. Ґерард під тим зглядом був незмінний. Як ми бачили його ще в Муро, як опісля в Мельфі або Лякидонії, таким позістав і на дальше, то є ревним за спосіння душ. Певного дня переходив з о. Марґоттою попри одну каменицю якогось великого богача. Задержавшись сказав отцеві: "Увійдіть до середини та напімніть того грішника бо він дуже в непасці у Бога." Не знати якою силою пханий, о. Марґотта увійшов до каменици, покликав господаря та почав йому говорити о його гіршачім житті. Ласка Божа освітила грішника і він визнавши свої гріхи поправив своє життя.

Іншого знова разу виявив одному чоловікові його тайні гріхи, коли цей уходячи за побожного купував вервицю. Цей увесь почервонілий зі встиду навернувся.

ХЛОПСЬКИЙ ЗДОРОВИЙ РОЗУМ

Один старушок викопував на полі бараболі, коли ту заговорив ніжний і жвавий голосочок дитини, що поздоровила ввічливо старушка.

Був це малий Петрусь, внучок старого сусіда, що йшов зо школи й запримітивши старушка, прибіг до нього.

"Що ж там, Петрусю?!.... як жеж там було в школі?"

"Добре, дідусю!"

"І що ж нового ти навчився нині?"

"Що нема Бога!"....

"Та?!....", здивувався старушок.

"Так! Це нам сказав учитель, що прийшов тамтого тижня.." — "І що ж він дав замість Бога?...." — "Науку, так якось він сказав...." — "І чи дуже вчений твій пан учитель??" — "Так, дідусю." —"Коли так," сказав дідусь підносячи одну бараболю, "то візьми цю бараболю й скажи йому, щоб він зробив одну, коли він такий мудрий."

Не треба додавати, що бараболя ще лежить без відповіди. Бо до того треба науки, перед якою людська наука є дуже й дуже малесенька.

Розмови о Релігії

Ці розмови будуть присвячені розвязуванні ріжних труднощів з поля релігії. Ми надіємося, що наші читачі будуть любити читати ці розмови..... Та на самому вступі скажім одно слово на один можливий закид. Чи не краще було б не згадувати про жадні закиди проти релігії? Чи відповідати на закиди не послужить скоріше до того, що читачі навчаться закидів більше, як відповідей на ті закиди? І крім того, як відповідати на ці закиди, коли вони по найбільшій части є неважливі, або їх робиться злобно й з закаменілого упередження?

Ми думаємо так, як думав один Епископ: "Ні, не треба боятись поширювати книжки й статті з відповідями на закиди, бо ці закиди поширюється всюди, і кождий, в такій чи інакшій формі буде їх чути в певному періоді життя."

Ні, не треба лишати закидів без відповіди; це могло б зробити враження, що Християни їх бояться. У закидах не робиться майже нових винаходів; впрочім, хоть би й кождого дня винаходилось нові, то все ж ПРАВДА не змінилася б; а Правду ми посідаємо в нашій Католицькій вірі. — Ні, ще раз ні; поставити перед очі закид, і опісля поставити перед очі одну з тисячних відповідей на той закид, це не вдержить лиш закид в памяті. Закидів і забобонів є повно по вулицях, по корчах, по робітничих салях, по ресторантах, склепах то що; то значить, що читачі не знайдуть тут майже жадних НОВИХ закидів; але от що читачі задержать в памяті: що НА ВСІ ЗАКИДИ МОЖНА ЛЕГКО ВІДПОВІСТИ!

Хто знає, і це бувало нераз, ці статті стануть може для неодного читача початком нової енергії, що посвятиться на оборону Віри, бо він буде знати, ЯК можна боронити віри.

На кождий випадок, хоч би й не важився бути сміливішим в тому напрямі, то принаймні, коли почує ті самі закиди, на котрі ми відповідаємо, він пригадає собі, що ми відповідаємо на них, що отже ГОДЕН на них відпові-

сти, і тим самим йому ПРИЙДЕТЬСЯ ЛЕГКО ВІРИТИ, що МОЖНА ВІДПОВІСТИ НА ВСІ ПРОЧІ ЗАКИДИ. Знаючи наперед, в який спосіб противник його буде атакувати, він буде сильнішим, замість датись заскочити й збити з пантелику нападами, про котрі йому не далось жадного поняття.

Так, заздалегідь остережений і приготований, він буде міг принаймні в своїому серці, відкинути всякий накид і забобон, кажучи собі, що всі плюгавства й всі блуди підносили чоло проти Церкви, що кожде уявляло собі, що потрапить повалити Церкву, й що помимо того, Церква непорушно встоялась саме тому, БО ВОНА И ТІЛЬКИ ВОНА Є В ПОСІДАННІ ВСЕЇ ПРАВДИ.

Ці статті мають читача зділати "непромокальним" на підмулюючі ділання закидів, з котрими він всюда стрічається, закидів, що дія сили силенної нашої молоді є одиною релігійною наукою під цей мент і в наших обставинах.

Тим, що є сносібніші й палкіші, та бажають самі відповідати на закиди й забобони, яких всюда повно проти Католицької Церкви, я хочу сказати от-це: "Треба знати, що у відбиванні атаків ворогів Церкви треба держатись лише кількох засад; вони можуть дати загальні вказівки, але не вистарчають в боротьбі проти ВСІХ нападів; тому треба більше студіювати свою ВІРУ. — А тепер ось рада, щоб у кождій дискусії бути сильним і ясним: ПЕРЕНОСИТИ ДИСКУСІЮ ВСЕ ДО ДЖЕРЕЛА СПРАВИ, НАД КОТРОЮ ДИСКУТУЄТЬСЯ. Якщо прийдеться говорити про протестантизм, навіть у подробицях, постав перед очі Лютра, що відлучився від Церкви З ВЛАСНОЇ ВОЛІ й зорганізував суспільність, що ВІД НЬОГО ОДНОГО зачалась, і тому є фальшива. — Коли говориться про сповідь, пригадай собі слова Ісуса Христа: "Кому відпустите гріхи, відпустяться, кому задержите, задержаться...." і так далі. Таким чином справа, котру залюбки робиться неясною, часто стає знова ЯСНОЮ И ПРОСТОЮ в умі всіх тих, що прислухуються. — Нарешті пригадай собі, що ВСІ ЗАКИДИ ПРОТИ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ПОХОДЯТЬ АБО З ІГНОРАНЦІЇ АБО ЗО ЗЛОБИ.

ІГНОРАНЦІЮ або невіжество, незнання, можна й треба просвітити знанням. Є много таких, що тримаються блуду або пересяклі упередженнями виключно тому, бо не знають віри, ніколи солідно її не вчились, або вже не памятають її, або й тому ще, що чуючи неустанно ЗАКИДИ проти Віри, а ніколи відповіди на них, або читаючи брехні ріжних писань, ПРИ КІНЦІ ПОВІРИЛИ. Таким треба знова показати правду через кілька добрих і сердечних доказів живим словом, або щоб заощадити їм упокорення походячого зо свідомости, що вони помилились, можна їм порадити або дати якусь книжку, з котрої вони самі довідаються, що вони помилялись.

ДОБРА КНИЖКА, ЦЕ ПРИЯТЕЛЬ, її приймається з приємністю. ЯКЩО ВОНА ДОБРА, отже й правдива, ВОНА ДАЄ ВСІ ПРИСЛУГИ, КОТРІ ДАЄ ПРИЯТЕЛЬ. ЯКЩО ВОНА ЗЛА, отже фальшива, ВОНА ПСУЄ. Бо з КНИЖКОЮ НЕ ДИСКУТУЄТЬСЯ, перед книжкою чоловік не стидається, що зблудив; книжка не спричинить бажання ратувати власну любов у стрічі з нею, і тому, ЯКЩО ЧИТАЧ НЕ ЗРОЗУМІВ ЗА ПЕРШИМ РАЗОМ, то він знова її візьме в руки. Так ділає зла книжка, так ділає й добра книжка НА ЛЮДЕЙ ЩИРО ДОБРОЇ ВОЛІ.

ЗЛОБА. Є такі, що є злобні. У стрічі з ними нетреба повторяти слів тих, що ліниві й трусливі: йому ніщо не поможе. —Проти злої волі можна боротись ДОБРОЮ ВОЛЕЮ, НАУКОЮ, ОТВЕРТІСТЮ і ПРОСТОТОЮ.

Очевидно надіятись навернути до правди людей упрямних, ЩО Є ГЛУХІ ТОМУ, БО ХОЧУТЬ бути глухі; але, це є принаймні обовязок ДОЛОЖИТИ СТАРАНЬ, ЩОБ ОГРАНИЧАТИ ЗЛО, котре вони роблять. По найбільшій части є вони невіжі в справах, про котрі вони говорять. Всюда на всі застави повтаряють вони ті самі забобони проти Релігії, Священиків і навіть Бога. Коли скінчили на одну нуту, зачинають на другу й дуже тішаться, якщо мають який успіх, якщо їх хто слухає.

Проти таких треба боротись на два способи: 1. Лицем в лице, якщо це можливо, усуваючи й розбиваючи те, що вони сказали, кількома словами, що ясно виказують правду; 2. ПЕРЕД тим і ПОТІМ, розсіваючи всюди книжечки, котрі ВІДПОВІДАЮТЬ НА ДРІБНИЦІ, які вони звичайно ПОВТОРЯЮТЬ. До тої ціли мають послужити наші "Розмови о релігії."

Будьмо переконані про це, що не будуть мали стільки відваги виговорювати всякі нісенітниці й байки проти Церкви такі панки, якщо вони будуть свідомі, що говорять

до таких людий, що читають відповіди на всякі наклепи; вони мимохіть будуть відчувати, що.... це не йде.

Якщо отже негодин навернути до правди чоловіка, чи пресу, що є злобі, то значить: глухого, котрий не ХОЧЕ ЧУТИ, то принаймні можна зруйнувати його висилки, відповідаючи заздалегідь на закиди, та опісля можна буде знищити наслідки його висилків у слухачів.

Як поступати, коли ми СТАЛИ ЛИЦЕМ В ЛИЦЕ НАПАДОВІ? Передусім треба бути скрайно ввічливим. Тому атакувати УСТАНОВУ, ВХОПИТИ ЗАКИД а не накидуватись на ОСОБУ! На примір: атакувати комунізм, а не комуністів, незалежництво а не незалежних, масонство, а не масонів. — Оставати спокійним, не непокоїтись, якщо відповідь зараз не прийде на гадку. Бо ж, в одній мінуті годен поставити тілько закидів, тілько питань, що треба цілих годин, щоб на них відповісти. Доказом нехай буде це, як то тяжко нераз відповісти на запит маленької дитини. — Не позволити, щоб в часі дискусії противник перескакував на інші предмети, це є штука, до котрої противники любляться брати. Остати скромним; говорити щиро, але старатись бути коротким, ясним і говорити пляново. Вкінці й надівсе: мати любов. Бо ж, хоча треба на всякому кроці, скільки лиш можливо, поборювати лож, то треба одначе вміти щадити ОСОБИ, й любов ближнього дає серцю охоту пізнати правду й прийняти її.

Чи треба бути, як то кажуть "СВЯТИМ", щоб боронити проти атак релігію й тих, що її визнають? НІ!! І добре собі це запамятаймо!— Чи жовнір, що допустився яких каригідних проступків, що заслужив навіть на вязницю, чи він тим самим неварт, щоб іти в бій?! Ні! І сто раз ні! — І хто був би варт боронити релігію, якщо треба б було до того бути вільним від всякого гріха?! Церква принимає услуги всіх своїх дітей (а навіть всіх тих, що не є її дітьми, але обороняють правду), хоч би вони й допустились коли якої провини, бо боронячи Церкви, вони обороняють Божу Правду. Для таких нагородою за цю оборону буде одна ласка більше на дорозі до навернення.

ТОЖ СМІЛО ВПЕРЕД, ВСІ!!!

Це добра, чесна й вірна боротьба за ПРАВДУ, за правду проти невіжества, і проти забобонної темноти злобної волі.

—— o ——

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

За Апостолів Преси, Воздушних Хвиль (Редія) і Католицьких Фільмів

Хто обізнаний з темпераментом теперішнього Христового Намісника, той знає, що це є Муж горіючий огнем ревности в праці поширення науки Ісуса Христа. І нема такого засобу, щоб Він вагався його вжити, якщо він лише здатний до тої великої цілі.

Між тими засобами, що аж голосно домагається, щоб запрягти їх у солодке ярмо Євангелія, є найдивніші винаходи наших часів: Преса, що з доспіхом, від якого аж в голові завертається, може заливати світ величезною скількістю друкованого слова в летючках, газетах, журналах, в більш або менш періодичних виданнях, книжках; **воздушні хвилі** (редіо), що летом блискавки можуть на всі кінці світа переносити думки вправені словами, музикою то що; фільми, що з переражаючою вірністю ставлять перед очі мільйонів видців поступки людини в різних обставинах місця й часу.

Ці засоби не могли б уйти апостольської уваги Святішого Вітця. Словами, гропем, чином Він добував їх для цілей Христового Серця й не дивно, що Він бажає, щоб члени Апостольства Молитви молились за всіх тих, що при помочі всіх тих засобів працюють для поширення Царства Божого на землі.

Ми бажаємо на цім місці пригадати членам Апостольства молитви, що бажання св. Отця має бути для них законом. Нехай вони радо, охотно й серіозно кождого дня рано жертвують свої молитви, свої Причастя, принаймні духовні, свої бажання, чувства, слова, праці й терпіння за тих, що через пресу, редіо й фільми поширюють у цих тяжких для Церкви часах, знання й любов до Ісуса Христа. Вони є справді Апостолами, і щоб осягнути свою ціль, до того доконче треба їм Божої ласки для ума, волі й серця. Тої ласки вони не в силі здобути інакше, тільки своїми власними молитвами та набожностями, та й молитвами других душ; що привязані до Христового Серця.

Тож, нехай вірні члени Апостольства моляться, у незахитаному переконанні, що їх молитви (а їх є міліярди!) є величезною силою, що доконує чудес бо ж добра молитва, хто б це не молився, це молитва самого Бого-Чоловіка.

Справа, о яку йде в наміренні цього місяця, є важна для цілої Церкви, але ми краще зрозуміємо її вагу, якщо ми візьмемо її під увагу в вужчих рямках Католицької Церкви в нашому народі.

Як високо стояли б ми, українці-католики, якщо ми мали б та-

ких Апостолів, що працювали б через пресу, через промови на радіо та й через фільми, що висвітлювали б образці, в яких пробивалося б справжнє християнське життя! Тим часом в нас це є до великої міри занедбані ниви.... Не, що бракувало б Апостолів. Радше тому, що наша публична українська католицька опінія в тому згляді без належного зрозуміння й без волі (ми говоримо про Канаду й Америку,— в старім Краю може є краще). А прецінь, представмо собі, які необчислені наслідки мало б це, якщо в кождій нашій родині видалося б кілька долярів на ті ціли й опісля наскріз сердечна моральна піддержка, що проявлялася б молитвами, зділала б решту! Це не є мрія, о скілько йде о пресу....

Годі уявити собі стан совісти тих українців католиків, що мають гроші хоч би й в критичних часах, на вино й на горівку, а відносно преси є без крихітки не лиш цента, але навіть серця.

Ми на цім місці бажаємо зложити вирази чести й пошани для світських і духових піонірів католицької преси, що густо часто навіть без слова подяки й за мізерне винагородження віддають свій час, здоровля і труд для Католицької Преси.

Апостольство на воздушних хвилях має свій окремий чар і для тих, що говорять і для слухачів. Коби тільки представити собі, що принаймні зимовими місяцями наші слухачі редія хоч раз на тиждень почули б наші чудові релігійні співи тай коротку, але повну змісту та огня промову, чи не вдалося б заохотити людей, щоб зложили гріш, що потрібний до того, щоб та уява стала дійсністю? Ми знаємо, що наші люди, і то молоді, відзиваючись на поклик аранжерів убогих програм, посилали по долярові й більше на такі програми. Чому не можна б зробити це для програм щиро релігійних?!

Для релігійних цілей властителі редіових стацій дають дуже великі вигоди і варто б, щоб на місці, де вони ті стації находяться, відповідальні чинники зайнялись зорганізованням таких програм, що є одним з найкращих і зокрема в нас у Канаді, найбільш учинних способів апостольської праці.

Нехай члени Апостольства моляться й поза тим помагають, щоб це сталося чином.

Апостольство через фільми для нас самих, це річ понад наші можности. За те можна всім тим, що дорожать бажаннями Божественного Серця, попирати своєю присутністю релігійні й моральні фільми, якщо вони не пропагують єреси, поборювати фільми, що є апостолами сатани, й домагатися у властителів місцевих театрів, щоб вони висвітлювали фільми католицькі. В тому згляді можна б також доконати чудес, якщо католики домагалися б енергійно і витривало, в зорганізований спосіб, продукції фільмів релігійних. Ьорба проти неморальних фільмів виконала величезну роботу досі, та варто б і домагатись позитивно добрих фільмів.

Католицьким Світом

Галичина.— На Галицькій землі розпочались величаві торжества з нагоди 950-літньої річниці хрещення України. З цієї нагоди ввесь український католицький Епископат видав збірне пастирське послання, що було передруковане в цілости в останньому числі "Голосу Спасителя." Основною ідеєю того послання є: наш нарід в продовж 950 літ не дізнав повноти овочів з пізнання науки Христової, для свого життя релігійного, громадського й національного головно ізза одного недомагання, якого наслідки чорною ниткою тягнуться в цілій історії нашого безталанного народу: розбиття ізза взаімної ненависти в верхах і низах нашого життя на всіх ділянках. — Послання кінчиться полумінним закликом до єдности духа, мира, любови.... — **НАШІ ЛІТУРГІЧНІ КНИГИ:** Апостольський Престіл рішив подбати о видання літургічних книг, що запевнять однообразність в богослуженні всюда, де є вірні східнього обряду: В Европі й Америці. Виданням займається окрема комісія з поручення св. Згромадження для Східньої Церкви, якого предсідателем є сам Святіший Отець.

Станиславівський Ординаріят з притиском поручає душпастирям, щоб занимались молоддю, яка кінчить школи. Це справа душпастиря, щоб запевнити релігійне майбутнє тої молоді при помочі ревного приноровлювання всіх можливих засобів. Одначе неможна забувати й за матеріяльну допомогу для тих, що мають здібности до студій у середніх школах, до ремесла або торговлі. То не зна-

чить, що душпастир сам має помагати, але повинен старатись о зорганізування в своїй парохії товариств, що спільною акцією зділали б матеріяльну поміч можливою.

У Львові адміністраційна влада наказала конфіскату українських часописів. Ми згадуємо про це як про новинку з релігійного життя тому, бо, після інформацій, причиною конфіскати було видрукування пастирського листа Митрополита Шептицького, в якому —так каже польська агенція— буцім то були подані неправдиві причини розвязування православних церков на Холмщині й на інших теренах.— Це мабуть не перешкодить кудриківцям викрикувати, що Митрополит, це поляк.

На цім місці й у звязку з попередньою новинкою, згадуємо й ми про нагінку проти нашої Церкви ізза мнимого погодження Апостольської Столиці на ліквідацію православних церков на Холмщині, Поліссі й Волині. — Ми згадаємо покищо тільки про це: Чи вірять вороги нашої Церкви, що Ватикан може в Польщі робити, що хоче? Зокрема питаємо тих, що той Ватикан систиматично намагаються очернити, понизити й позбавити всякої чести: Ворогам нашої Церкви буде лекше відповісти, якщо їм пригадати, що й в Польщі, між поляками, є сила силенна юдів, що незгірш від всякого рода кудриків опльовують той сам Ватикан і готові б кулями попрятати католицьких священиків. — Про дійсне положення ми приріжаємо поінформувати наших читачів тоді, коли будемо в силі одержати віродостойні інформації.

В Німеччині католицький Епископат далі бореться о душу свого народу. Хоч як гарячо люблять німецькі Епископи свій нарід, або скоріше: саме тому, що так гарячо його люблять, вони борються проти винесення на божка Гітлера, і відмовляються жилити перед ним свої коліна. Для них німецький нарід, зокрема його душа, занадто цінні, як щоб віддати їх на поталу тим, що уважають німця за вищу породу расової тварини.

В Еспанії йде дальше боротьба між повстанцями й комуністами. Цими днями вернув до своєї дісцезії в Толедо, у Злученах державах, епископ Алтер, що подорожував по тій частині Еспанії, що є в руках повстанців. Ось— що він каже: "(у справі боротьби в Еспанії) я не є невтральним. Я не хочу бути невтральним. Я хочу бути справедливим, неупередженим і розумно чесним. У згоді з фактами в Еспанії є тільки одна сторона, за якою можна з розумом і в совісти стояти — і це є Еспанія національна. Друга сторона провинилась злочинами, що будуть видаватись жахливим маревом, коли населення Америки про них дізнається. Вони зруйнували релігію й культуру Еспанії.

Канада. По многих парохіях відбулись торжества з нагоди 950 літнього Ювілею навернення України. Всюда українці католики масово присутні заявляли вірність Ісусу Христу прекрасними заявами. — **В Айтуні, Саск.,** 18. IX. ц.р. відбулося торжество отворення Сиротинця й цілоденної школи. Доконання цього діла є дивом до певної міри. Дивом — бо поставити ту будівлю в так прикрих часах і в тяжких, несприятливих обставинах, це справді надзвичайне; ми кажемо, що це є диво до певної міри тому, що цей сиротинець поставлено за позичені гроші. Для Сестер буде це через довгі літа гіркий тягар, щоб сплачувати довги. Дав би Бог, щоб між нашими людьми знайшлися добродії, що щедрими датками улекшили б сплату довгів. Кождий знає, що наші Сестри Служебниці в Канаді дуже багато працюють через навчання дітей і виховування сиріт, і працюють без винагородження. На такі величезні видатки, як будови шпиталів, сиротинців то що, їх одиноке джерело, це колєкти.. Може між нашими читачами знайдеться хоч троха таких, що пришлють свою колєкту, не чекаючи як Сестри прийдуть до них.

У Сполучених Державах відбуваються урядові доходження відносно комуністичної пропаганди. Виходить на яв, що Злучені Держави прямо підмінновані й треба тільки іскри, щоб вибухла жахлива пожежа.... Та все ж пізнати, що громадянство тої країни не бажає стати полем для кровавих комуністичних дослідів.

У Франції очевидячки відбувається боротьба на життя й смерть між комуністами з одного боку й більш уміркованими з другого. Покищо та боротьба ще не кровава, але годі вгадати, чого сподіватись в найближчому майбутньому.

ЯК БИ Я БУВ ЧОРТОМ!

"Як би я був чортом,"— так зачав один священик свою проповідь.. Слухачі нервово здрігнулись і зчудувались.

"Як би я був чортом," продовжав далі священик, "чи думаєте може, що я радив би вам, щоби ви в пятницю мясо їли, щоб ви проклинали, щоб ви Бога хулили, щоб крали, один одному завидували, щоб ви покидали своїх жінок і своїх чоловіків, то що....!?

"О ні! Як би я був чортом, я вам ПРЕНУМЕРУВАВ БИ НЕМОРАЛЬНІ Й БЕЗБОЖНІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ. ВОНИ РОБИЛИ Б ВСЮ РОБОТУ ЗА МЕНЕ."

У нас є необчислима маса людей, що не знають, що вони є, що вони мають думати, за ким іти. Ми лишаємо працю господарського й національно-політичного усвідомлення тимчасом на боці, з постановою, що й про них "Голос Спасителя" буде говорити зо становища віри й обичаїв. В цьому менті ми маємо на думці тільки

жахливу релігійну ігноранцію (невіжество), розбиття, що сягає гра, виць анархії і розгардіяшу, котрі ведуть нещасних наших братів і дітей в обіймі релігійного большевизму.

Хто це завинив по найбільшій части? Чи не всякого роду писанини по газетах і журналах....

Воно несмачно звучить, але кождий, що знає історію нашої еміграції легко пізнає, що чорт не міг краще працювати, як розкидаючи серед релігійно неусвідомлених мас друковане слово всякого роду великих і малих Юдів, котрі без чести, без почуття відповідальности, накидались на Католицьку Церкву, священиків і Епископів.... Гидко взяти навіть в руки ніби-релігійні журналики, де ті, що зродились з одної матері — злоби й ненависти проти нашої Церкви, прозиваються скаженими собаками.... Може й правду вони про себе кажуть, та, на жаль, троха за пізно.

На кождий випадок судять одні одних після себе, а українець католик може спуститись на їх свідоцтво.

Треба стерегтись "скажених собак," що взаїмно пожираються і бридитись їх друкованих лайок.... Це убійники душі й тіла нашого замученого народу.

Жертви на будову Ювілейного Сиротинця в Айтуні, Саск.

Анна Благий, Тіменс, Онт.	$65.00
Теодор Ковалишин, Айтуна, Саск.	35.00
Монастир ОО. Василіян, Мондер, Альта.	22.67
Церква в Летбрідж, Альта.	17.30
Доктор П. Потоцький, Йорктон, Саск.	15.00
Церква в Айтуні, Саск.	15.50
Церква св. Николая, Восток, Альта.	15.50
Церква в Київ, Альта.	14.56
Церква в Плейн Лейк, Альта.	12.65
Церква в Фенвуд, Саск.	12.75
Церква в Чіпман, Альта.	11.80
Всеч. о. А. Луговий, Вінніпег, Ман.	10.00
п-і П. Библів, Спрінгсайд, Саск.	10.00
Василь Ковальчук, Келігер, Саск.	10.50
Монастир Сестер Служ. Йорктон, Саск.	10.00
Церква Волверін, Саск.	8.21
Церква в Мондер, Альта.	7.65
Церква в Вегревіл, Альта.	6.10
Марія Змутин, Бріджтон, Н. Й.	7.00

Всеч. о. Мирон Кривуцький, Давфін	5.00
Всеч. о. Колодій (в червні 1.00; тепер 5.00)	6.00
Всеч. о. М. Ірха	5.00
Церква в Москалик, Альта.	3.57
Церква в Доброводах, Саск.	5.20
Церква в Дервент, Альта.	5.00
п-ні Чорній, Геффорд, Саск.	5.00
Петро Рута, Айтуна, Саск.	5.00
Іван Фодчук, Айтуна, Саск.	5.00
Григорій Гарах, Кридор, Саск.	5.00
Жіноче Товариство, Комарно, Ман.	5.00
Анна Левицька, Блюмфілд, Н.Й.	5.00
Матрона Чорна, Айтуна, Саск.	3.00
Парохія Герцель, Саск.	2.60
Парохія в Куликів, Саск.	2.00
Сестри Служебниці, Комарно, Ман.	2.00
Сестри Служебниці, Давфін, Ман.	2.00
Катерина Капій, Роблін, Ман.	2.00
Ів. Кобринський	2.00
П. Остапик, Оттава, Онт.	1.00
І. Івасюк, Ст. Мартін, Ман.	1.00
І. Скуба, Газлетон, Па.	1.00
Меляна Павлюк	1.00
С. Мізун, Куксвіл, Онт.	1.00
Анна Зенюка, Детройт, Міш.	1.00
І. Прокопович, Вікторія, Б. К.	1.00

Заряд Будови Ювілейного Сиротинця складає щиру подяку всім жертводавцям за їх поміч у будові приюту для бідних сиріток. Нехай небесний Отець стократно нагородить їх за добре серце, а Божа Мати нехай має їх заєдно в своїй опіці.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Це часом не оплачується виявляти свої блуди: Агент одної компанії всідає до потягу пізно вечером, замовляє ліжко, й дає чорному слузі інформації: Раненько о четвертій годині я мушу доконче злізти на стації. Н. Це дуже важний бизнес і треба доконче мене збудити. Слуга все прийняв до відома й хоче відходити. Та агент кличе його знова й додає: І треба знати, що я страшно не люблю рано вставати. Звичайно кричу, клену й сварюся. Та ви на те не дивіться, й якщо я не хотів би встати, то возміть мене на силу з ліжка тай винесіть зо всіми пакунками на стацію.... І пішов наш агент спати.... Над раном будиться. Шеста година. Червоний, лютий зо злости, дзвонить на нігра. Цей прибігає і наш агент клене, злоститься до нестями, називає. Та — каже нігер,— ви хоч би й як кляли то не будете клясти тільки, що той, що я рано о четвертій його виніс з потягу.

Стара якась пані йшла на прохід зо своїм песиком. По дорозі в місті пес став хвостом до кошика з раками, що стояв коло одного склепу. В одному менті один з раків кліщами злапався за хвіст пса, що дико заскавулів і побіг.— Продавець в злости говорить до пані: Засвистіть, пані, на свого пса, бо він злапав мого рака. — Засвистіть ви на свого рака, відпалила пані, бо він злапав мого пса!

Пара недавно пібравшихся приготовляє гостину. До запрошених висилалось картки з заміткою, щоб повідомити про прийняття запрошення. Саме приїшов один лист у відповідь, але так неможливо написаний, що ні він, ні вона не в силі розібрати, чи запрошення прийнято, чи ні. Нарешті він бере лист і каже: От, піду до аптикаря; доктори також пишуть рецепти так, що ніхто не розбере, а аптикар таки прочитає. Пішов до аптикаря і подає лист. Аптикар, не даючи навіть часу на пояснення, о що йде, сейчас відходить. За кілька мінут вертає, подає малу фляшку й каже: Одно го доляра, прошу.

До лікаря приходить гість: "Чи батько в дома?," питає він малої донечки. "Ні, тато вийшли, щоб дати анестетик." "Анестетик! Це велике слово! Що це таке?!" — "10 долярів," відповідає дівчинка.

Івась: Мамо! Я нині не можу піти до школи. Мені не добре. Мама: Де тобі не добре? Івась: В школі.

Надзвичайно тлуста пані стала на вазі; близько коло неї стоять два малі хлопці, цікаві побачити, кілько вона важить. — Пані кинула цент, та вага була попсута і показала тільки 75 фунтів. — Гей, Джанні, дивись, вона в середині порожна! — каже один здивований до другого.

Ваш **ЩОДЕННИЙ ХЛІБ** мусить бути

печений з доброї, здорової муки, сполучуючи добірність Західно-Канадійської пшениці з добре випробуваним пекарством, щоб в цей спосіб Ви й Ваші доростаючі діти могли мати поживу що запевнює силу й здоровий зріст.

Купуйте муку з цего Млина або від найближчого Вам нашого доставця, а зможете печи

Совершенний Хліб

"White Rose — Northern Star — Regent
Rolled Wheat — Farina

YORKTON MILLING CO. LTD

Yorkton . . . . . Sask.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалетних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Dr. W. R. WATCHLER
ДЕНТИСТ

YORKTON — SASK.

Over Cowan, Horn & Hukins

СОВІСНА І СОЛІДАРНА ОБСЛУГА
ЦЕНТРАЛЬНЕ ОГРІВАННЯ ПАРОЮ АБО ВОДОЮ
що при малім кошті палива дає велику вигоду в зимі.
Водопроводи з повним урядженням, залізні огрівачі й печі в публичних будинках, церквах, школах, готелях і ріжних заведеннях та приватних домах закладає по дуже приступних і догідних цінах **Л. БУРДЕЙНИЙ**, фахівець з університетським образуванням зі санітарної інжинірії і з вісімнадцятьлітньої практики. Кожний вдоволений з його роботи. Тому в усіх повищих справах вдавайтеся до свого чоловіка на адресу:

L. BURDEYNY
Телефон 4907
226 Avenue F. South — Saskatoon, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. 9—10—14 Highway
Phone 726 Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

У нашім новім склепі....
зараз коло "Boston Cafe"

Маємо на складі повний вибір срібного начиння— годинників — перстенів і т.д.
Позолочені шлюбні перстені, від $1.50
Золоті " " " $3.50

Направка годинників і біжутерії дістає дбайливу обслугу

N. R. PARK
JEWELLER

Видаємо шлюбні Лайсенси — Інспектор Сі Ен Ар-ських Годинників

Yorkton . . . . . Phone 727

ЗА ФАРМАМИ-МІЙСЬКИМИ ПОСІЛОСТЯМИ ТА АСЕКУРАЦІЄЮ
удавайтесь до

C. G. LANGRIL
YORKTON - 30 Broadway - SASK.
Агент від земель "Годсон Бей" та много інших компаній.

Johnston and Markham Ltd.
Yorkton FORD Dealers

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — *"Firestone"* Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на новий *"Ford V8"* Гари та троки.

BROADWAY — PHONE 514

ЦЕРКОВНІ РИЗИ

Після взорів властивих Української Католицької Церкви. Гарна робота. Комплєт з усіми додатками.

ч. D1014— Шовковий Мвар, в усіх церковних барвах зі шовковим гальоном $29.50

ч. 874— Одно або двобарвний шовковий дамаск зі шовковим гальоном $35.00

ч. 114— Зелені і золоті, фіолєтні і золоті, та червоні і золоті зі золотим гальоном $42.00

ч. 809— З тяжкої шовкової брокади, в барвах: Білі і золоті, зелені і золоті, жовті і золоті, фіолєтні і золоті, червоні і золоті, коліровий шовк і золотом вишитий емблєм, золотий гальон і френзлі, вишивані хрестики на додатках,— гарна шовкова підшивка $98.00

ч. 12151— З доброї якости золотої матерії— краї викінчені шовком і шовкові френзлі— гарна шовкова підшивка $125.00

ч. 1306— Тяжка шовкова брокада, зі взірцями ангелів; зелені і золоті, червоні і золоті, фіолєтні і золоті, або золоті зі шовковим, золототканим емблємом— золотий гальон і френзлі— золотом вишивані хрестики на додатках— шовкова підшивка $150.00

F. J. Tonkin Co., Ltd. Winnipeg

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Біблійні Оповідання 301
О Леліях, Що Співають 304
Чи Ми Христіяни? 309
Червоне Знамя 311
Розмови о Релігії 314
Боже, Чому Мовчиш? 316
Убійство 319
Життя св. Герарда 322
Політика Пеує Характер? 326
На Що Укр. Католицькі Зїзди? 328
Веселий Кутик 330

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 10., No. 11 YORKTON, SASK. November, 1938

КАЛЄНДАР НА ЛИСТОПАД, 1938

1 В Прор. Йоіла
2 С ВМ. Артемія
3 Ч Преп. Іляріона
4 П С. Аверкія
5 С † Ап. Якова
6 **Н 21 по С.**, М. Арети
7 П ММ. Маркіяна і Мартирія
8 **В ВМ. Димитрія**
9 С М. Нестора
10 Ч ММ. Терентія і Неониля
11 П Преп. Мц. Анастазії
12 С ММ. Зиновія і Зиновії
13 **Н 22 по С.**, Апп. Стахія і пр.
14 П Безср. Козми і Дамяна
15 В ММ. Акиндина, Пігасія
16 С М. Акенсима і пр.
17 Ч Преп. Йоанікія
18 П ММ. Галактіона і Еліст.
19 С С. Павла, арх. Царгород.
20 **Н 23 по С.** М. Єроніма
21 **П Архистратига Михаїла**
22 В ММ. Онисифора і Порф.
23 С Апп. Ераста, Олим. і Род.
24 Ч ММ. Міни, Вік. і Вінкен.
25 П СвщМ. Йосафата (нед.)
26 С † Йоана Золотоустого
27 **Н 24 по С.**, † Ап. Филипа
28 П ММ. Гурія, Самона і Авів.
29 В † Ап. і Ев. Матея
30 С С. Григорія Чудотворця

УСТАВ НА ЛИСТОПАД, 1938

6.—**Неділя 21 по Сош.**;— Глас 4, ев. утр. 10. На літ. ап. з. 203, ев. Луки зач. 35.

8.—**Великомученика Димитрія**:— Всеночне. Ев. утр. Матея зач. 36. На літ. ап. зач. 292, ев. Йоана зачало 52.

13.—**Неділя 22 по Сош.**: Глас 5, ев. утр. 11. На літ. Ап. зач. 215, ев. Луки зачало 83

20.—**Неділя 23 по Сош.**: Глас 6, ев. утр. 1. На літ. ап. зач. 220, ев. Луки зачало 38.

21.—**Архистратига Михаїла**:— Всеночне. ев. утр. Матея зач. 52. На Літ. ап. зач. 305, ев. Луки зач. 51.

27.—**Нед. 24 по Сош. і Свящм. Йосафата**: Всеночне. Глас 7, ев. утр. 2. Устав той сам, що 31 липня. На літ. ап. зач. 221 і 311, ев. Луки зач. 39 і Йоана зач. 36. **Початок Пилипівки. Час заказаний**

Жертви на монастирську Церкву М.Б.Н.П. в Йорктоні

Ник. Арендарчик, Бервік	$6.00	о. А. Хлистун, Вотервліт	1.00
М. Скалуба, Йорктон	5.00	М. Савчук, Шіго	1.00
Г. Баран, Йорктон	5.00	А. Ковальчук, Мейфер	1.00
Ст. Рошко, Йорктон	5.00	А. Запотоцький, Бінг'тон	1.00
о. А. Рудакевич, Фокс Чейс	4.00	Т. Коляр, Терпвіл	1.00
Пр. Броцький, Йорктон	3.00	Анаст. Трач, Йорктон	1.00
Ат. Чорний, Йорктон	2.00	Гр. Чорний	.50
А. Пристай Гіл. Йорктон	2.00	Г. Вербовецький, Ангусвіл	.40

За дозволом церковних властей

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 10, Число 11. Листопад 1938

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Благословенства й Прокляття

Знищення Єрихону і Гай, двох твердинь, що стерегли долину Йордану від заходу, поділало на хананейців так страшно, що Йосей зміг просунутись аж до нутра країни, не стрічаючи ніде жадного опору. Він скористав з цеї обставини, щоб сповнити обряд, приписаний через Мойсея, і що мав відбутися на місці через нього призначенім, зараз, як тільки нарід мав би змогу зближитись до нього по переході через Йордан. Було це торжественне поновлення умови, зділаної з Єговою, Великим Богом, що саме віддав землю обіцяну в посідання Ісраїля. Мойсей привязував таку вагу до цього вчинку вдячности, що означив всі жертви, які треба було принести і всі обряди, яких треба було придержуватись при сповненні цього великого обовязку.

Приноровлюючись до цих розпорядків точно, крок за кроком, Йосей в супроводі всього народу посунувся аж до Сихем, місця, що було призначене для торжества. Для Ісраїлитян Сихем був містом великих споминів. Там, ідучи з Халдеї, праотець Авраам побудував перший престіл Єгові; там Яків, вертаючи з Месопотамії, посвятив свою родину Богові Живому, там купив він і поле, що пізніше дісталось в спадку Йосифові, там викопав він керницю, коло котрої два тисячі літ опісля, мав спочивати Син Божий. Недивно отже, що Мойсей призначив це місце на зібрання вибраного народу в землі обіцяній. "Ви зберетеся коло Сихему," сказав він, "у стіп гори Гевал і Гарізін, де проголоситься знова благословенства записані в Законі."

Коло Сихем, немов величезними сходами пнуться кругом дві славні гори, Гевал і Гарізін, відділені одна від одної вузькою долиною. На вершку гори Гевал, три тисячі стіп над великим морем, побудовано престіл з нетесаного каміння, якого залізо не діткнуло, на якім принесено Господеві много жертв. Опісля священники, розійшовшись поміж нарід, читали всім книгу Завіта, щоб пригадати поколінням услівя умови, яку предложив Єгова.

Коли скінчено читання, священики, несучи на раменах Кивот Завіта, зійшли зо своїм дороцінним тягарем у глиб долини, і зайняли місце між двома горами. Довкола Кивота Завіта уставились всі члени родин священиків і левітів, окружені старшинами народу, суддями і начальниками Ісраїля. Коли це вибране множество, що творило неначе двір Вічного, наповнило долину, тоді покоління Симеона, Леві, Юди, Іссахара, Йосифа і Венямина розставились на степенях збічча гори Гарізіну, а других шість поколінь, Рувима, Гада, Асера і Завулона, Дана і Нефталі зайняли збічча Гевалу.

Тоді, посеред цього безмірного зібрання, мовчазного і скупленого умом, Йосей в імя Господа благословив люд Ісраїля: "Нехай Єгова," закликав він, "розіллє на вас свої благословення; хай буде вашим оборонцем; хай погляне на вас оком ласки і милосердя; хай притягне до себе всі серця і хай дасть вам мир!"

Надійшла торжественна хвиля. Вся маса народу мала сама проголосити засуд життя або смерти, потверджуючи благословення виголошені в користь тих, що вірно заховуватимуть Закон, і прокляття, видані проти тих, що переступали б його. Запанувала велика тишина, потім голос священиків, що розносився понад ціле зібрання, виголошував з висот гори Гевал, слова, приписані через Мойсея:

"Проклін на всякого, хто вирізблює образ фальшивих богів з каменя, дерева або бронзу, діло огидне перед Господем!"

"АМІНЬ!" відповіли дванайцять поколінь одним безмірним викликом, що відгомоном відбився від гір.

"Проклін," продовжали священики, "на всякого, що не шанує свого батька і своєї матері!"

Нарід: "АМІНЬ!"

"Проклін на всякого, що нарушує права свого брата, посуваючи межі свого наспідства!"

Нарід: "АМІНЬ!"

"Проклін на чужинця, що сліпого зводить з його дороги!"

Нарід: "АМІНЬ!"

"Проклін на всякого, що перевертає дороги справедливости, щоб пригнітати чужинця, вдову або сироту!"

Нарід: "АМІНЬ!"

"Проклін на проступника, котрого плюгаві пристрасти не шанують ні законів природи, ні святих законів супружжа!"

Нарід: "АМІНЬ!"

"Проклін на вбивника, що вбиває свою жертву в темноті!"

Нарід: "АМІНЬ!"

"Проклін на руку, що принимає ціну крови неповинної!"

Нарід: "АМІНЬ!"

"Проклін на всякого, що не остане вірним всім словам закона і не уладить після них цілого свого життя!"

Нарід: "АМІНЬ!"

По цьому останньому окликові дався почути голос Левітів з висот гори Гарізін; він повтаряв благословення Господа:

"Ісраїлю, якщо ти заховуватимеш слово Господа твого Бога, якщо сповнятимеш вірно Його заповіди, Він взнесе тебе понад всі народи землі і обсипе тебе своїми благословеннями.

Ти будеш благословенний внутрі твоїх міст, ти будеш благословенний на своїх полях.

Ти будеш благословенний у своїх дітях, у овочах твоєї землі і твоїх стад.

Ти будеш благословенний багацтвом збіжжа, що наповнятиме твої шпихлірі, а убогий збагатіє останками твоїх жнив.

Господь схилить перед собою ворогів, що стануть проти твого побідного походу; Він розмножить свої благословення на твої пивниці, на діла твоїх рук, на землю обіцяну. Ти будеш Його народом святим, Його народом вибраним, і всі народи дрожатимуть перед тобою, знаючи, що ти є народом вибраним під охороною Єгови!"

На кожде це благословення одушевлені юрби відповіли одним голосом: "АМІНЬ!"

Це була та величава подія, що своєю величчю пере-

вищала все, що можна собі представити. В цей великий день дванайцять поколінь Ісраїля привязалось до Господа торжественним приреченням, і ніхто, що в майбутньому нарушував би Закон, не буде міг виправдуватися незнанням. Ввесь народ, жінки, діти, чужинці, що жили в Ісраїлі, чули нове проголошення заповідей Мойсея і були свідками відновлення умови.

О леліях, що співають

Вже було пізно що півночі, як вони обоє прийшли до дому. Вони, як то кажуть, чудово забавились на вечерку студентів і студенток публичної колегії. Ярослав і Марійка такі забави дуже любили і все тримались разом. Це вже був останній рік колегії для них і вони саме вернули домів з пращального вечерка. Їх родичі (Ярослав і Марійка, це брат і сестра), не жалували ні тяжко запрацьованого гроша, ні трудів, щоб їм дати добру школу, як говориться.

Марійка, як лиш обоє прийшли до дому, пішла до своєї кімнати на горі, а Ярослав зараз таки на долині пішов до спальні. За хвилю заснули твердим сном. Твердим, але дуже неспокійним. Ярослав віддихав тяжко, неначе камінь мав на грудях.... його сестра у своїй кімнаті неспокійно у сні говорила....

Вони не молились, ні він, ні вона, вечером.... Однак вони були вже за великі на це, щоб молитись. Таж обоє вони, близнята, були вже у дванайцятій клясі! Тож, як їм молитись! Замість молитви перед спочинком їм роїлось від всяких думок, і такі негарні були ті думки, що чорт в пеклі з самої радости всіми силами дув у пекольний огонь.

Повний місяць заливав обі кімнаті своїм блідним світлом, що освітлювало і лиця дітий. І дивна річ! Ярослав і Марійка мали однакий сон. Ішли вони якоюсь широкою дорогою, що була осіяна надзвичайно ясним світлом. Трималисъ за руки і йшли наперід. Чим далі, тим ясніша була дорога. На самому кінці дороги, при

брамі великого саду, стояла велика, ясна, поважна постать. Був це ангел. Неначе ждав на них і дав їм знак, щоб увійшли в сад, слідом за ним.

З несмілим здивуванням пустились вони садом, що потапав у морі світла. Зі всіх сторін пахло і цвило і ген з далека заносило до них чудною райською музикою. Ярослав і Марійка боялись промовити. Чим далі, тим виразніші і гарніші були солодкі мельодії. Нараз ангел став. Перед ними широко розложився горбок, посіяний білими леліями. Згори на долину кругом були грядки. Найвища грядка, гарне коло, немов вінком увінчала верх горбка. Прочі грядки були поперетинані стежечками. Одною з них ангел пішов до гори. Їм стало тепер ясно, що чудовий спів доходив до них з грядок, що були на самім вершку.

Ярослав і Марійка стояли і стояли перед леліями, що співали. В їх нутрі роїлось від тисячних питань— тисячі їх читав ангел на їх поблідлих личках і заговорив:

"Ми є в саді у брам небес. За кождим разом коли прийде на світ дитинка та отворить свої очснята для світла, тут у цьому саді одна лелія отворяє свій сніжно білий цвіт і зачинає співати свою пісню. Неустанно розвиваються тут нові пучки, і неустанно впадають нові голоси до хору співаючих лелій. Сам Небесний Отець радо слухає тут співаючі лелії, так чисто і сердечно вони співають! Поважні ангели стережуть саду. Вони знають усіх дітий, кілько лиш їх є на світі, і знаменито знають, де чия лелія цвите і співає. Я нині отворю вам очі, щоб ви бачили і заведу вас до найдальшої грядки." "Тут ангел схилився і поцілував Ярослава і Марійку в чоло. Тепер обоє вони зачали пізнавати великі річи, ясне світло знання ллялось у їх душі і таїнственний сад неначе відсунув з себе заслону, що ділала його незрозумілим. Вони бачили, що горішня грядка, це була грядка ще недоспілих дітей, маленьких, що їх розум ще не отворився для пізнання добра і зла. Не було в ній ні одного зівялого листка, ні одного змученого голосочку.

Ангели всюда тихенько працювали. Пересаджували білі цвіти з одної грядки до другої і відривали зівялі листки. Ярослав і Марійка могли запримітити також, як при відриванні кождого сухого листка відзивався остерігаючий голос в глибині душі тої дитини, до котрої лелія належала: "Уважай краще на невинність свого серця!" Марійка запримітила, як ангел поцілував також цвіт, котрого пісні майже не було чути, і котрої цвітиста корона звіщала скорий упадок. Під віддихом ангела білий цвіт неначе чудом став прямо і знова чисто і свіжо звучала його пісня. Ярослав і Марійка просвіченим зором бачили також дитину, до котрої належала та лелія, як тота дитина схиляється над якоюсь книжкою, як її лице стало див-

но румяніти та чули голосне биття розбурханого серця тої дитини. Але як ангел зі смутком поцілував лелію, то дитина неначе опамятала́сь, пробудилась— по недовгому ваганні з глибока зітхнула, замкнула книжку і кинула далеко в кут.

"Не завше це помагає," поважно зазначив ангел. А Ярослав і Марійка зі стидом мусіли йому признати правду.

Та Ангел велів іти до слідуючої грядки. Вона була повна пучків. Саме в тому менті один отворився, помалу розкладав свої листочки білі немов сніг, потім спрямувався і зачав співати. І вже був ангел, щоб пересадити його до найвищої грядки.

"Це новонароджені діти," завважав ангел.

Так другий, третий.... пятий, шестий пучок розвивався і розпочинав свою пісню. Чудовий був це образ!

Ярослав і Марійка ясно пізнавали, до кого належала котра лелія і аж до глибини душі червоніли коли чули пісню лелії горбатенького Осипа, котрого вони ні за що мали, і з котрого так часто вони сміялись. Тепер бачили, що та дурненька— як її називали сусіди —Катрюся, має чудову лелію з прекрасним голосом. Своїх власних лелій вони не бачили, хотя за ними шукали. Лиш добре вони запримітили, що много і много зівялих лелій ангели виривають і уважно забирають. Де вони їх дівали? Ярослав і Марійка вскорі побачили.

Та нараз появився на небозводі сніжно білий похід з пальмами в руках та серед співу і молитов ішов вгору.

"Це душі тих, що нині упокоїлись," зашепотів ангел. "Ідуть вони по свої лелії і потім підуть з ними до неба."

Похід поділав на брата і сестру могутнім вражінням. Але ангел вів їх нижче, до ширших грядок. І тут було повно, повнісенько гарних, білих, цвітучих лелій, та панувала тут дивна тишина. Чому лелії мовчали, вони не розуміли.

Але ангел сам їм пояснив: "Якщо котра з лелій трошка зівяне, то може знова розцвісти і співати, але раз яка лелія цілком всохла, то, хотя вона може знова розцвистись, одначе співати вже ніколи не буде." Так сказав ангел.

"Вже ніколи!" Загомоніло це неначе голос дзвона, що пук.

"Вже ніколи!"

"Ангеле мій," застогнав з трудом на смерть бліди́й Ярослав, "і вже ніяк, ніяк це неможливо— ніяк?!"

"Ніяк," потвердив ангел, "ніяк, власними силами."

"Але, але...." неначе закидати хотів Ярослав і глядів на ангела, немов дожидав з його уст засуду на себе.

"Завше є тут ще Боже Милосердя," успокоював ангел.

"Ангелику мій милий," уривано добувала з себе Марійка, "де є наші лелії, моя і Ярославова?"

"Я сейчас вам покажу."— Вже довгий час йшли вони поміж мочвазні лелії. За ними зарисовувалось непроглядне якесь поле. Коли прийшли ближче, побачили, що ту було повно лелієвих бадиль та почули воню гнилизни.

"Ангелику золотий!" скричала Марійка, "тутка?!"

Ангел мовчки показав на два цвіти. Один був сухий: це була лелія хлопця. Другий зівялий, неначе блискавкою спалений; він належав до дівчини. Марійку опустили сили, вона повалилась безвладно на землю і стала гірко ридати. Ярослав немов задеревів, так стояв перед своєю лелією, жаль, неначе зїдаюча горячка, обіймала його душу.

"Вже досить, мені пора йти," сказав ангел до дітий. Він підвів дівчину і взяв за руку Ярослава та вів їх до брами, куди виходилось з саду. За хвилю були вони знова на осяяній дорозі. На прощання ангел втиснув їм благословення на чоло.

* * *

Коло ліжка Ярослава стояла його мати. "Вставай в імя Боже!" сказала вона до хлопця, що саме будився, і зробила йому на чолі знак хрестика. Потім пішла і до Марійки і збудила її благословенням знаку хреста.

Цим разом тревало це довго, заки діти були в силі опамятатись. Ярослав у своїх думках ще бачив себе на полі лелій, що посохли. Марійка всюда чула воню гнилизни.

В школі Марійка віддала своїй товаришці якусь книжку, а Ярослав рішучими словами повідомив одного приятеля, що не прийде на якісь там звичайні сходини, на котрі колись так дуже любив учащати.

Від того дня Ярослав і Марійка змінились не до пізнання. Той сон врив в їх душі занадто глибокі і поважні науки. Їх лелії знова розцвились, але співати їм не було можна.

"....Боже милосердя," гомоніло неустанно в душі Ярослава. Він тепер пильно ходив до церкви і там любив молитись перед образом Ісуса— "Доброго Пастиря." Нікому і не снилось, о що він молився. І Марійка дуже сердечно і часто молилась перед образом Матері Божої Страдальної, та нікому не сказала, чому.

* * *

Минули літа. Марійка вже давно господарила в рідній хаті, що дичили їй померші родичі, і чотири здорові, веселі личка дітей сміялось до неї. Була вона щаслива. Дивитись до невинних очий своїх діточок і душею прислухуватись співові їх лелій, це було для неї найвижче щастя і блаженство.

При кінці Марійка стерегла з печаливістю сім головок. Сім

лелій також співали там на горі свою чисту пісню. А Отець небесний за кождим разом, коли баїив тих сім лелій, заходив і між "ними" лелії і там поцілував один цвіт. Було це неначе велике приречення.

Ярослав також вже давно дозрів у сильного мужчину. З рівновагою в душі його лице прибрало знова радісний вираз. Боже Милосердя провадило його дорогами, котрих він сам уважав себе недостойними. Він став священиком. Вже давно прегарно розцвила його лелія в саді Божім а у внутрішних грядках співають лелії, які він своїм благословенним священством виратував.

Так вони обоє гарно, сповняючи Божу волю, поправили провини своєї молодости.

* * *

Ангел саме ступає найвищою грядкою. Був це для нього благословенний день. Много пучків розвилось і ангели мали досить праці, щоб на час пересадити їх до грядок на верху горба. І знова був нині в саді Небесний Отець і своїм поцілуєм вернув леліям також голос, щоб могли хвалити Господа і прославляти його Милосердя на віки. З радістю ангели зараз таки їх пересаджували. Вони знали, що ще нині душі прийдуть собі по них. На одній з лелій було сім гарних пучків, що саме розвивались чудово.

А ангел вже заглянув в далечині щоденний похід померших. Був це гарний ряд.

Останніми в поході були Ярослав і Марійка. В руках несли співаючі лелії: Ярослав лелію святого священства, а Марійка лелію несплямленого достоїнства матері. Пішли до неба, щоб іти за Агнцем і співати Його пісню на віки.

* * *

Чи був це сон, чи тільки гарна казочка о співаючих леліях? Ні!! Це більше, як сон, це більше, як казка. Ядро, основа цього оповідання, це непомильна правда. Це саме Письмо Свяге. Є це тільки образок до останньої книги св. Письма, Откровення св. Івана, де Апостол, улюблений ученик Господа, описує видіння в 14. главі. "Они співають, мовби нову пісню перед престолом.... і ніхто не міг навчитися тої пісні крім цих, що є викуплені від землі.. Це ті, що не осквернились.... це ті, що йдуть в слід за Агнцем, куда б Він не йшов.... вони непорочні...."

Яка це солодість співати пісню так гарну, що ніхто її не вміє, яка це честь, іти всюда за Агнцем як вибране товариство!

Молодий приятелю! Чи співає тепер твоя лелія в небесних грядках? Чи ти є цілком близько Агнця? Якщо ти можеш сказати: так, тоді тішся і уважно бережи цього привілею! Якщо ні, якщо ти нещасно впав і твоя лелія викинена, поломана на нечеснім місці,— так як самовбивники мають на цвинтарі свій нечесний кут, — не трать надії—підіймись, ще все не пропало, Божому милосердю нема кінця—, Ярослав і Марійка показують це.

ЧИ МИ ХРИСТІЯНИ?

З нагоди Ювілею хрещення України.

950 літ християнства в нашому народі! Який ряд літ! Кілько міліонів тих, що за той час були хрещені! Кілько священиків за той час голосило Євангеліє на наших землях! Кілько то церквей поставлено на славу Того, що нам дав життя вічне!

950 літ.... а які наслідки того всего?

Це не тільки в нас.. Европа є християнською мало що не від тисячі, двох тисячок літ!

І воно не зле подивитись правді ввічі і признати, що по 950 літах християнства на наших землях відбувається гіґантська спроба, щоб імя Ісуса, Його науку, християнство згладити!

І якщо не йти далеко, подивитись тільки близько, довколо нас.... Де видно овочі християнства?!!

Чи не можна було читати не так дуже давно на сторінках ніби то— християнської ґазетки, в імя якоїсь прадідньої церкви християнської, між стрічками ряні поклики до морду, до пролиття крови, бо католики,це нечиста українська кров, це поляки, котрих вимордувати, це заслуга перед народом! Певно, не словами це було сказано, бо це небезпечно, але душа, що то писала кишіла, жаждою крови, горіла ненавистю!! Хто розум має, то вміє читати бажання тої нещасної душі, що мала б бути душею ніби священика....

Не дивно, що ті, що завзялись зруйнувати християнську культуру і всіми сінами душі і тіла працюють в тому напрямі, не дивно, що вони показують на це все і твердять, що християнство не має жадної сили, що воно за два тисячі літ не зуміло показати кращих овочів, як це, що ми маємо тепер на очах.

На цей закид треба відповісти. Він має за собою всі позори правди.

Для нас неначе стає ясним, що християнство лиш починає своє ділання. Два тисячі літ були тільки коротким часом в історії християнства, часом праці, тяжкої, довгої в наших очах, але праці, що не стрінула того приняття, яке їй належалося. Ми думаємо, що сучасній кольосальній борбі між двома світами, треба добачувати лиш інцидент, не страшніший від інших, в котрому рішається одна з переломових хвиль в історії християнства.

На закид, що виглядає так небезпечним, що в продовж минулих дві тиячі літ, християнство не зуміло доконати більше, чим бачимо на власні очи, можна відповісти ось що: Це не є вина християнства. Влучним порівнанням відповідає на той сам закид один індійський, поганський поет Садгу Сундар Сінґ:

"Одного дня сидів я на березі руки; я виймив з води гарний, округлий, твердий камінь і розбив його. В середині був він цілком сухий. Той камінь довгий час лежав в воді а все ж таки вода до нього не дісталась до середини.— Такими є люди тут в Европі. Впродовж цілих століть вони потапають в християнстві, як той камінь в воді. Вони зі всіх усюдів окружені його благословенствами, а все ж, християнство не проникло до їх нутра і не жиє в них. Це не є вина християнства, це вина **твердих сердець.** Привязання до тілесних річий і до власного розуму зділало їх серця камінними. Тому я і не дивуюсь, що много людий тут в Европі не розуміють, хто то є Христос."

Чи по 950 літах християнства є ми християни??! —На жаль, більшість тих, що носять імя християнина, мусять признати, що вони не жиють, як християни: "Маєш імя, неначе б ти жив, але ти мертвий."

Сила християнства самого в собі є величезна. Згадати б тільки про зміну, яку зділав Дух Святий в серцях Апостолів! Зразу вони думали тільки про землю, її багацтва і славу; сперечались між собою, хто з них буде перший, дались опанувати страхом перед людьми, упали цілком на дусі.

Ділання Духа Святого було нечуване. —Дванайцять рибаків бере на себе завдання добути для Ісуса Христа світ! В їх серцях горить святий огонь одушевлення для Царства Христового. З них кпили собі, їх переслідували, але "вони тішились, що зділано їх достойними терпіти пониження ізза імени Ісуса." В їх серцях немов солома зникли в огні запалу всяка боязнь і малодушність. З радістю пожертвували вони своє життя для Ісуса Христа. Ось,— яка була сила Духа Святого.

Чи сила тота є в наших часах менша?— Ні!— Нехай послужать доказом життя простого одного ірляндського робітника Талбота. Був це чоловік необразований, відданий часто піянству. Одначе ласка Божа зрушила його. Талбот зовсім покинув алькоголь. Розпочав життя строгої покути і пожертвования. Його одиноким спочинком по роботі була молитва. Те, що заробляє своєю працею, він жертвує на поширення Царства Христового. — Коли він говорить, то в його бесіді є тілько мудрости, що вчені дивуються. От так ділає Дух Святий ще в наших часах. Талбот помер 1925 року.

Що ми МУСИМО РОБИТИ, щоб ласка Духа Святого відновила і наші серця?

1. Очистім свою душу, своє серце з гріха!
Як брудне вікно не перепускає соняшних лучів, так само серце проступне ставить опір ласці Духа Святого.

2. Розбуджуймо часто бажання посісти Духа Святого. "Дух Святий обходить довкруги і де стрічає посудину порожну, вливає в ню олій своєї ласки.

3. Просім Духа Святого, щоб дав нам свої Дари!
Просіть і дасться вам.

4. Мусимо співділати з Духом Святим. Хай не будуть ваші серця тверді, коли почуєте голос Його нині!

Червоне Знамя

Була це чудова дитина!

Він мав дванацять літ: вік незакаляного спокою, в котрому усміх природно нацвітає на устах, в котрому мужне дозрівання не відслонило ще своїх неспокійних тайн. . . . Він був побожний і через те взяли його до того, щоб служив на Службі Божій.

Він був такий гарний у своїому стихаріоні зі сніжобілим ковнірцем, його чоло було таке чисте під чорними кучерями, його лице було так чудно свіже, його очи такі ясні, що всі, мимоволі ставали, щоб подивляти його і казати: "Який він гарний!"

Тож і не дивно, що сусіди задержували часто його батька, коли він ішов з роботи, щоб йому гратулювати: "Якого гарного хлопця ви маєте!—Як гарно він виглядає в своїому стихарійоні коло прес-

тола в церкві! —Як гарно він тримається! Як гарно він служить до Служби Божої!"

"Татку!", додавала дитина, "а коли ви прийдете подивитися на мене?"

А в його серцю, простодушньому, серці робітника, поволі зродилася неодолима туга.

Неустанно пригадувались йому образи з дитиньства. Йому видавалось, що він знова в церкві, коло престола, украшеного цвітами, в димі кадила, перед горіючими свічками.... а в рамках цих спомин ставав його малий Івась у стихарійоні....

Ах, подивитись на нього! Хоч на хвилю, на мінутку!

* * *

Та цьому простому бажанню стояла в дорозі непроходима перешкода....

Таж він комуніст! Що було б це, як би його хто побачив, що він пішов до церкви!?

Що сказав би на другий день лідер комуністичного кружка, як би довідався, що в неділю його не було вдома в часі відправи в церкві? .... Бо ж що неділі приходив один "товариш" до хати, щоб переконатись, чи він не пішов до церкви часом і мав йому передати контрольну карточку на знак, що він був вдома, а не в церкві....

Чи не засичав би йому в лице: "Ти! ти! ти ходиш до церкви?!"

А що було б це опісля в фабриці! Кілько лукавих і тупих кпин мусів би він перенести!

Старатись витолкувати, о що йшло, це було б безцільне: вони були упереджені, в їх серцю горіла ненависть, вони не в силі зрозуміти!

Вечером того дня батько і синок уложили плян підступу....

* * *

Неділя!

Дзвони дзвонять, дзвонять, кличуть....

Малий один неначе кличе: неділя, неділя, неділя....

Другий додає....: спочинок, спочинок, спочинок....

А третій великий....: це празник, це празник....

Це неділя....

Думай про свою душу....

Про свою вічність....

І гей сильніше, міцніше кличуть, чим ближче до Служби Божої, І ось, у широких дверах церкви став гарний хлопчина, одягнений в стихарійоні....

Хвильку задержався....

А на другому краї головної вулиці переходить мужчина..... поспішно... неначе ненароком,... бо ж це, що він робить, є не-

безпечне....!

Він глипнув оком в напрямі церкви і робив рукою маленький знак....

То значить він побачив!

Він вдоволений!

Коби ніхто не запримітив!

Дитина сумно усміхнулась.....

* * *

А я дивився на це та задумався понуро....

Два тисячі літ тому горстка розпусників трактувала решту людности неначе підлу худобу....

Своїм невільникам випалювали вони розпеченим залізом знак, так що всюда можна їх було пізнати....

Прийшов Христос і проповідав свободу....

Ох! Як би Він знова тепер прийшов на землю, кілько фарисеїв мусіло б червоніти під бичами Його картаючих слів!!

Тиран в цьому менті не має на собі римської поганської туніки.

Не має на своїх мечах гербу середньовічних панів!

Не має на голові турбану турка, що ловить людський товар на продаж, у ясир!....

Та тільки верх змінився....

Він прибраний у одяг новітнього агітатора.... з оком горіючим твердою немов сталь ненавистю.... з рухами тиранського приказу....

Комуністи!!! Раби!!! І вам треба гнути спину!!

Гніть спину.... бо ви раби.... ви мусите її гнути....

Ідіть вперед.... раби.... ідіть, куда нагайка ката вас гонить.. раби .... наперід гоніть.... бо ви мусите....

Ідіть.. на жир.... катам..., сталінам .... троцьким.... бо вашої крови їм треба.... крови вашої хочуть вони пити .. наперід, раби... на заріз, на жир для катів.... кровопійців сатанських... що вашої душі хочуть....

Горе тим, що назначені червоним знамям: це знамя неволі.. Р А Б І В !!!!!!

* * *

Це був розкішний образ дитини в стихарійоні у дверах церкви.

— o —

Розмови о Релігії

Хто ти є?

"В околицях Гемстед Гем знайдено якогось мужчину, що блукав безцільно в тамошніх місцевостях. Він не був в сили дати про себе які б це не було інформації і воно здається, що він втратив память. Він забув своє імя і прізвище, не годен сказати, відки він прийшов, куда він іде, ні як він дістався до Гемстед." — Так звучала одна цікава новинка, що появилась буда колись у англійських щоденниках.

Сумний випадок! — але трапляються гірші випадки. Про цього нещасного не можна сказати, що він сам спричинив свій стан: може бути, що він був би знова здоровий у продовж кількох тижнів, якщо взяти його під догляд лікарів. Але що сказати про міліони мужчин і жінок, що ідуть життям так, неначе память стратили, і що ніколи не поставлять собі пинтання: **"Який є сенс життя? Відки я взявся? Де я піду, коли я вмру?"** Чи можуть такі люди виправдуватись тим, що не знають, що з ними діється? Чи можуть вони казати, що вони в цім невинні? Чи є для них надія, що прийдуть до себе? — Втрата памяти, це є випадок, за який чоловік не є відповідальний; але жити так, неначе б чоловік втратив память, це є зухвале, злочинне!

Чи ти є в такому стані?

Чи ти уважаєш, що твоя дбайливість про твої інтереси або навала інших занять не довели до того, щоб ти забув про свою душу? Твою душу— що є найважнішою частиною твого буття, частиною, що думає, частиною, яку ти називаєш "я", **то частиною, що буде жити поза границями смерти.** Мужчина, що стратив память все ж іще памятає, як ходити, як спати, як їсти; та помимо того його стан тим не менш трагічний. Так само, ти можеш вміти припильнувати свого бізнесу, можеш добре виконувати свої щоденні заняття, та забуваючи про своє майбутнє, про свою душу, ти забуваєш про все, що є справді важне: якщо ти забуваєш зі своєї вини, твій стан є оплаканий, розпучливий! Лише душа дає життю якийсь сенс. Може от ці уваги поможуть, щоб ти здав собі справу з того, який є той сенс.—

1. Звідки ти?

Цей світ, це є плянета, що шалено бистро кружляє в просторі, маленька крапелька в могутній Вселенній. Деякі кажуть, що Вселенна, що Земля і все, що на землі, **розвинулись** з маленьких, оку недоступних дрібочок, що називаються атоми, електрони. Але звідки є атоми й електрони?! Хто проводив ними у лінії ділань, що покінчились витворенням цього чудного світа? На це може бути лише одна відповідь— **Бог сотворив вселенну** і всі її складові частинки; Бог вдихує життя до всякого живучого життя-буття; Бог є Творцем душі кождого чоловіка. Бог, це Перша Причина, що без неї обійтись неможна.

2. Що ти є?

З поміж живих істот цеї землі чоловік є істотою найбільшою тим, що посідає ум, силу, щоб думати, враз зі свобідною волею чи то силою, щоб рішати, що він буде робити, й чого не буде робити. Крім того, він є **безсмертний**; іншими словами: його душа ніколи не перестане жити!

3. Які є під цей мент твої діла?

На який лад ти уживаєш Богом даних дарів? Якщо ти повірив кому яку суму гроша, ти вимагаєш від нього, щоб уживав він її на ту ціль, на яку ти її дав. Це твій гріш, ти можеш йому дати певну міру свободи ділання, одначе маєш право постановити, як має він видати твій гріш, ти маєш право вимагати опісля від нього рахунку. Бог дав тобі свобідну волю, ум, безсмертну душу. Чи забув ти, що ти дістав їх від Бога? Що Бог постановив, як ти маєш їх уживати? Що Бог буде вимагати обрахунку з того, як ти їх уживав?

4. Куди йдеш?

Бог прирік нам по цім життю життя спокою і щастя, щастя більшого від усього, що ми можемо собі уявити, щастя, що лицює величності людської душі, що задоволить всі його бажання і змагання. Але це щастя дасть **лише тим, що Йому служать**— значить, тим, що в цьому житті змагали до того, щоб добре жити, щоб виповняти свої обовязки відносно других людий, що віддавали честь Богові—**одним словом, що водились у своїому житті законами Бога.**

А ті, що не служать Богові? Що про цих, що шукали своїх власних розкошів і задоволень, та добували їх поманням Божих законів, доптанням прав других людей, понижаючи себе до рівня тварини? До таких Бог звертається з погрозою кари, на яку вони заслугують ізза своїх злочинів.

Так і лише так дістаємо ми відповідь на свої запити. Наше життя на землі є на це, щоб відріжнити добро і зло. Нам дано волю—, ми можемо вибрати послух для Божих законів, або можемо на Бога не оглядатись. Але при тому виборі, який він не був би, **ми рівночасно вибираємо для себе небо або пекло.**

5. Тобі треба провідника.

Для того це є абсолютно потрібно, щоб ти зробив добрий вибір. Та життя, це трудна справа і чоловік справедливо може сумніватись, чи зможе він вибрати свій шлях **без помочі.** Бог дає нам провідника. На самому ділі Він післав Ісуса Христа, щоб Він провадив людий, а Ісус Христос зорганізував ЦЕРКВУ, ЯКІЙ ВІН ПРИРІК, ЩО ПОВСЯКЧАСНО ХОРОНИТИМЕ ЇЇ ВІД БЛУДУ.

Це є

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА

Ця Церква, і тільки Вона, може тобі помогти у всіх твоїх трудностях, дати тобі ключ до розвязки всіх питань життя і провадити тебе дорогою до Неба.

—— o ——

БОЖЕ, ЧОМУ МОВЧИШ?

В часі французької революції вийшов на проповідальницю у храмі Нотр Дам (Наша Владичиця) маляр, на імя Давид, взяв в руки револьвер, звернув його до неба, вистрілив і сказав: "Боже! Якщо Ти є, то загрими, як я загримів." А Бог не загримів.... Мовчав.

В одній місцевости закрались до церкви невідомі злочинці і викрали золоту пушку, в котрій переховувались св. Тайни. Святі Тайни викинули і страшно зневажили. Коли вістка про цей злочин рознеслась по селі, то між людьми можна було чути ці і подібні питання: "Як міг Бог на це дозволити? Чому не повалив до землі богохульників? Чому не прикував їх на місці до землі, щоб не

могли рушитись, і щоб увесь нарід переконався, що Бог не дасться висміяти?" Так говорили люди і взивали Бога, щоб відозвався. — А Бог мовчав.

Прийшла всесвітня війна. Найстрашніща війна, яку коли світ бачив. Допусканось таких жахливих злочинів, що неодин і віру стратив і сказав: "Чи це може бути, щоб Бог дивився на це кровопролиття і не вмішався в це? — Бог не вмішався — і тому не вірю в Бога." —А Бог мовчав.

І під цей мент є на світі так много і так великих злочинів та несправедливостей і кривди. Так много нужди матеріяльної і моральної, що о пімсту кличуть до неба.—А Бог мовчить.

Не так дуже давно в одному місті в Европі на вулиці ослаб один чоловік і зімлілий впав на брук. Його відвезли до лічниці і там лікар виказав, що чоловік ослаб з голоду. Впродовж кількох днів бідний шукав праці, жебрати стидався і так умирав з голоду. — Рівночасно з тим появилась вістка, що в Парижі одна накладня на видавання неморальних, плюгавих видань, мала 5 міліонів франків чистого зиску, і що шеровці одержали зі своїх уділів 200%. Люди, що набірають черева з деморалізування молоді, живуть в розкошах, а чоловік, котрий шукає чесної праці, вмірає з голоду. — Боже! Де Ти?!

Одного разу Син Божий сам стояв на суді злочинців. Його оскаржували. Що скарга, то брехня, — а Син Божий мовчав. Кпили собі з нього, поневажали Його, в лице Йому плювали, — а Син Божий мовчав. Пилат Його переслухував, Ірод Його винитував, а Син Божий мовчав. Пилат Його, невинного, засудив, тоді Син Божий висів на хресті і серед невимовних мук кликав: "Боже мій, Боже мій, чому Ти мене опустив?"— А Бог не відповів,— Бог мовчав, не увільнив свого Сина, зіставив Його на поталу ганьблячої смерти на хресті.

Впродовж триста літ опісля ріками лялась кров христіян. А Бог полишив невинних мучеників терпінням, не улекшив їх, не увільнив від них.— Чому?

Відповідь

Бог мовчить, бо Він Вічний. Тисяча літ перед Ним, це наче один день. Він не може змарнувати відповідного менту. Ми люди, ми є скоро проминаючі істоти, ми мусимо спішитись, вже нині все сказати, бо не знаємо, чи

завтра ще зможемо. Але Бог має час. Перед Ним ніхто не втіче. Вже в перших часах християнства Тертуліян говорив: "Бог є терпеливий, бо є Вічний."

Бог мовчить, бо є Добрий. Ми, люди, ми дуже радо судимо і осуджуємо. Ми так легко піддаємося жажді пімсти і тому кличемо: "Боже, карай!"— Але Бог видить душу грішника; Він видить, що в нього менше вини, як в нас, що його осуджуємо; Бог видить, що і душа грішника є викуплена дорогоцінною Кровю Ісуса Христа. Бог хоче і тому короткозорому зухвальцеві дати час, щоб спізнав глупоту своєї дітвацької завзятости. Бог чекає, щоб блудний син— світом обдурений, життям зломаний може вернув знова до Нього і закликав: "Боже! Тільки Ти сам є Правдою, лише в Тобі є мир і спокій!— Боже, я згрішив.... я жалую....".

Бог мовчить, бо Він Мудрий. Він не сотворив світа, неначе недосконалу машину, щоб що хвиля мусів знова братися до праці і машину поправляти. Бог полишив людям свобідну волю, але після своїх відвічних плянів уживає і зла до осягнення своєї ціли-добра.

Йосифа, сина патріярха Якова, власні його браття продали в неволю до Єгипта. Там жена Пентефрея несправедливо його оскаржила і його всаджено в темницю. Але як раз там довідався про нього єгипетський король-фараон, і такою дорогою дістався Йосиф до найвищих почестий, став володітелем Єгипту, вирятував своїх братів і свого батька від голодової смерти. Добре сказав Йосиф до своїх братів: "Ви ладили для мене зло, але Бог обернув його на добро!"

Бог говорить і тоді, як мовчить. Бог говорить до людий голосом совісти і голосом подій. Чи говорить Він і до тебе, дорогий читачу?! Так! І то тебе Він говорить! Чи чуєш ти Його голос? Не затверджуй свого серця!

Святого одного місіонаря раз покликали до якогось багача, що був славний зі свого розпусного життя. Зразу святий говорив про річи байдужні, ні словом не згадуючи ні про Бога, ні про спасення душі, противно до свого звичаю. Багач через те налякався. Він думав собі: Певно, що він уважає мене на віки пропащим, коли і не згадує про моє навернення. Вкінці впав він святому до ніг і питав, чи може осягнути прощення гріхів. Святий йому додав відваги, висповідав його і попровадив до нового, чесного життя.— Так само і Бог говорить саме тоді, як і мовчить.

Бог буде говорити; перед Богом ніхто не втіче.... "І .... постановлено людям раз вмерти, а потім суд." (До жидів 9., 27). — Але горе грішникові!—

Якщо ти не хочеш бути осудженим, послухай слів Спасителя: "'Хто слухає моє слово і вірує в того, котрий мене післав, має життя вічне і на суд не прийде, но перейде зо смерти до життя." (Ів. 5, 24).

—o—

УБІЙСТВО

Це є правдива подія.... Та читачі простять, якщо я не буду наводити імен..... Це краще і впрочім, до чого тут імена, якщо подія говорить сама собою.

До одного з чільних сучасних письменників прийшов був дивний гість. Прислуга навіть не хотіла впустити його до хати, хотя він дуже о це просив. Його одіж була ціла брудна, витерта, шпакувате волосся було розчіхране, лице пожовкле і запале; руки дрожали в нього немов у старця.

Саме у тій хвилі письменник випроваджував зі свого помешкання гарну, багато приодягнену паню сходами в долину. Коли вертав, чужинець, не чекаючи запрошення, ввійшов в кімнату і зараз усів до стола.— Писатель гнівно до нього заговорив: "Я собі випрашаю таке захования!"

Дивний гість вказав рукою на друге крісло, щоб писатель всів і спокійно сказав: "Прошу, сідайте!" Коли писатель ввесь здивований вдивився в нього, чужинець виймив з камізельки якийсь предмет і сказав: "Тут мій револьвер. Прошу, сідайте!" Письменник мимохіть послухав і всів. Мужчина тоді запитав з притиском: "Чи це ви написали оповідання "Ж....."? (Тут подав він імя дуже неморальної повісти).

"Так," відповів писатель з ваганням.

Непрошений гість взяв зі стола лямпу і присвітив собі до його лиця. При тім його уста були широко отворені як у дітий, що дуже дивуються. З його отворених уст виходила немов вонь гниючого трупа.... По яких пять-ох мінутах дрожачою рукою поставив лямпу на стіл і ска-

зав: "То так отже виглядає той писатель?!.. Подивіться на мене.... Я ще молодий мужчина!.... Чи можна сказати, що є старий той, що має заледви 30 літ?.... А раз хто у віці трийцяти літ є трупом, це певно не ізза пустої причини!.... Пане! Десять літ тому я прочитав вашу повість "Ж...."..... Читав я потайки.... не читав, а пожирав прямо.... За два дні я його прочитав.... Чи знаєте ви, пане, що це є невинність? — Мужчина всунув руку до кишені на грудях, вийняв фотографію, поцілував і подав писателеві: "Подивіться на того юнака; подивіться на нього!", майже гостро приказував чужинець. "І подивіться на другу.... на третю.... четверту, пяту.. на шесту! На всі подивіться!...." Він подавав йому цілий ряд фотографій....

Але нагло вирвав всі фотографії з рук писателя і закричав: "Ні! Не дивіться на них.... Ви, прокляті, ви не знаєте, що це є невинність!.... юнак на цій фотографії, це я! А я був невинний.... А ці дівчата також були невинні.... (Він показав фотографії).. Ось ця.. минулого року повісилась і у три тижні опісля її мама померла з горя.... і прочі всі.... зіпсуті і є в жахливій біді...."—

Відтак подивився знова на свою фотографію з молодости і заридав: 'Нині я міг бути священиком, так я собі колись бажав. Зі серцем, що переливалось би від радости, я міг держати в руках чашу.... А нині!!? — Револьвер мені дрожить в руці і не знаю, чи зможу добре вистріляти в себе...."— Він встав, сховав фотографії і револьвер в кишеню і сказав: "Я вже готов.. Я прийшов подивитись на того, що мене зруйнував.... Чи чуєте цю вонь гнилизни?.... Я лишаю вам кімнату повну тої вони. Тут її місце! Вона зродилась з ваших повістий...."

Гримнув дверми і зник у темряві.... Нещасна, бідна жертва неморального читання....

А кілько є таких жертв!!....

Так! Я настаю на це, що є люди, що замордовані.. скрито.... ззаду.... замордовані, коли навіть і думки нема в них про це!.... Так! Замордовані! Книжкою! Журналом....

По такому убійстві тіло, правда, ще жиє.... хотя і воно часто перед часом гниє в гробі.... Але душа, невинність, честь, життя, що зродилось в хрещенні, що доспіло до зрілости коштом безмірної печаливости і трудів в дома а часом і в школі, якщо вона католицька.. все це замордоване впродовж кілька мінут гадючою книжкою або журналом (маґазином).

"Я є дівчина.... мені тепер 20 літ.... В цих літах я так нещасна, як жадна інша дівчина.... Тому я вмру!.. Я проклинаю той день, коли ніби-учителька отворила мені бібліотеку і сказала мені брати і читати.. Була б вона воліла подати мені ніж і сказати: бери і заріжся! Я б тоді була зжахнулась і спротивилась.. А так.... я читала. читала.... і падала.. ..падала.... і воно варто скінчити. За гробом не може бути гірше!"

Це була дівчина, тілом і душею замордована книжками.... очевидно злими книжками,— але все ж таки книжками.

Тату! Мамо! Чи ти знаєш, що читають твої дорастаючі хлопці і дівчата? Чи думаєш ти, що ніщо їм не зашкодить хотя б і не знать що читали?! Чи первородний гріх не торкнув їх своїми наслідками? — Чи не трапилось тобі часом, що ти сам читав, хто знає що і зіставив погань де небудь, не дбаючи, чи дитина буде це читати.. думаючи, бідолахо, що дитина нерозуміє того?!.. Гей! Збудись! Світ іде далі, вперед, але і в діл.. а ти думаєш за повільно, позаду сучасности!....

Дивись, що люблять твої діти читати і від маленьку постарайся для них о добре читання, що їм буде подобатись, або дай їм якесь заняття для розривки.... Взагалі постарайся заняти їх на стільки, щоб не мали ні часу, ні нагоди до шукання того, що недозволене. Хоч троха часу посвяти на це. щоб їх обсервувати.... і не бійся стратити троха гроша на те, щоб задоволити їх наклін в тому напрямі, який ти запримітив в їх уподобаннях.

Тримай вдома ріжні книжки і журнали.. не доконче виключно релігійні.... щоб тільки були добрі і говорили про справи цікаві для сучасної молоді.

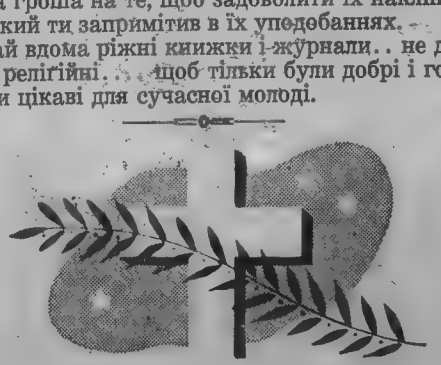

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ IX.

В Неаполи — Батько Убогих

Крім душі, уздоровляв Ґерард і тіло. Хотяй як старався, щоби бути зовсім не знаним, то однак одно-друге чудо рознесло славу о нім по всьому місті. Донька-одиначка княгині Маддальоні тяжко захорувала, і княгиня післала свойого слугу до помешкання Редемптористів, щоби прикликати Ґерарда. Слуга прийшов і застав Ґерарда дома, однак не знав чи це він, тому сказав, що княгиня бажає собі, щоб Брат Ґерард прийшов уздоровити її дитину. Ґерард сейчас пізнав з розмови, що слуга його не пізнав, тому сказав: "Я не можу розуміти як люди можуть кликати до себе такого дурня. На ньому грубо миляться в Неаполі. Скажіть це княгині."

Слуга вернув ні з цим ні з тим, та сказав княгині, що він чув від одного Редемптористa про Ґерарда. "Та ж це певно був він сам," каже тоді княгиня, треба тобі було його сюди прикликати."

Другого дня йде княгиня до поблизької церкви, де знала, що стріне Ґерарда. Колиж узріла його коло церкви, сказала: "Уздоровіть мені мою донечку." А Ґерард вказуючи на кивот в якому були Найсвятіші Тайни, промовив: "Ось Цей, що робить чуда. Це Він дає ласки, а не я." "Я хочу цеї ласки," каже княгиня, будь від кого." Ґерард приобіцав їй помолитись за дівчину. Княгиня рівнож клякнула перед Найсвятішими Тайнами та почала й собі молитись. Підчас цеї молитви приходить її слуга та радісно заявляє, що її донька нагло виздоровіла. Княгиня вертає домів та довідується що дитя зістало уздоровлене в той час, коли вона саме говорила з Братом.

Ісус Христос недармо сказав, хто смириться, хто себе понижає та утікає від людських похвал і від перших та визначних місць, цей буде вивищений. Противно цей, що хоче входити за першого буде понижений і упосліджений. Чим більше Ґерард, вірний Христовим словам, утікав від людської слави, тим більше вона сама за ними уганяла. Чим більше він старався бути незнаним, тим більше та ширше ходив розголос про його чесноту та силу тво

рити чуда. Одного дня, коли переходив коло рибацької пристані званої "Рибна Скала" побачив як недалеко берега рибаки силувались причалити до берега, однак круча та морські хвилі відбивали їх чимраз дальше. Човен був у небезпеці. Нарід збігся на беріг та зо страхом глядів на потапаючих. Не було ради. У тім чують як хтось кинувсь у воду та поплив до човна. Був це Ґерард. Скріплений якоюсь надзвичайною силою, переплив через розбурхані хвилі, й взявши одною рукою за човен, витяг його на беріг.

Між здивованою товпою счинився крик та галас. Одні кричали: "Чудо! чудо!" Інші знова: "Святий!" Ґерард почав утікати, а нарід за ним, безнастанно кличучи: "Святий! Святий!" Та Ґерард з'умів таки втіци незамітно та скритись так, що ніхто не знав куди він подівся.

Другого дня приїхав до Неаполю канонік Божійо та пішов з Ґерардом до міста, щоби там поладити якісь справи. Коли переходили вулицею, надійшло двох священиків, з яких один вказуючи на Ґерарда, сказав: "Ось цей, що вчора вирятував човен." Як лиш це Ґерард зауважив, як не приспішить крок, прямо біжить. Канонік, не знаючи що є, та за ним, аж сопе. Коли тут не знати звідки збіглось тілько народу а всі кричать: "Святий! Святий!" та за Ґерардом на здогін. Канонік Божійо, не знаючи в чім річ, зо здивування лиш рот отворив. Аж доперва по хвили довідався в чім діло. Від тоді Братчик не міг на місто вийти, щоби сейчас за ним не гнався нарід кличучи: "Святий, святий!" Ґерард усе втікав. Як-щоб так був хто його зневажав, то певно не бувби скривався, він, що так дуже жадав упокорення та умертвіння. Але коли де бачив славу, утікав неначе від пекольного вогню, щоб не попектись.

Коли опісля о. Марготта питав його як він міг витягнути на беріг так тяжкий човен, то святий відповів: "Я витягнув його двома пальцями." А опісля додав: "З Богом все можна."

Нарід так почав ходити за святим, та так много щоденно заходило до їх помешкання, що о. Марготта, якому хоч тяжко було розлучитись з Ґерардом, був змушений прохати св. Альфонса, щоб його відкликав на якийсь час до іншого монастиря. В короткім часі Ґерард вибрався до Капоселя, перебувши в Неаполі около 3 місяці.

Тут, як нігде, Ґерард мав нагоду виявити свою вели-

ку любов до ближнього. Як Богові була мила ця його печаливість та пожертвування себе їм, особливо вбогим, покажуть нам ці многі чуда, якими наділила його Божа Всемогучість. Дійсно Господь Бог бавився з цим чудовим молодцем, якому рівного, щодо множества чуд, рідко коли бувало.

Зараз по прибутті святого Братчика до монастиря, призначив його о. Кайоне, Настоятель дому— дверником. Дверник у монастирі не лиш має обовязок отвирати та замикати двері, дбати про гостя, що приходить, але теж й дбати про вбогих. Цих-то вбогих жебраків в Італії, а особливо за часів св. Герарда, не бракувало. У малім містечку, яким є Капоселя, числилось їх тоді около дві сотки. Найбільше удержували харчуючи та зодягаючи тих бідаків монастирі ріжних Чинів та Згромаджень, які, хотяй самі мало що мали, бо й були між ними дуже вбогі, однак і тим що мали ділились з іншими.

Герад, одержавши від дверий ключі, сказав собі: "Цей ключ має мені отворити не лиш двері дому але й небо." То значить, що сповняючи волю Божу, поступаючи совісно та докладно, він може заслужити собі цим на небо. А о. Настоятель знаючи яке велике множество убогих приходить до монастиря за милостинею а заразом, знаючи, яку тим велику приємність зробить Герардові, сказав: "Слухайте Брате, я даю вам позволення без границь на все що знаходиться в хаті." Два рази не треба було йому цього повтаряти. Він сейчас кинувся то до кравчарні, то до шевчарні, та де які були старі убрання, плащі, білля або черевики, це все казав полатати або навіть попереробляти, та з'одягяв своїх убогих. Серед подвіря, підчас зими, розпалював вогонь, щоб убогі могли грітися, а сам слідив за кожним чи кому чогось не бракує.

Сам Господь Бог у видимий спосіб допомагав йому. Оповідає о. Кайоне, у своїх записках про Герарда, що три або чотири рази приніс до нього Герард великі суми грошей які або знайшов під дверми, або в дірці від ключа. Звідкіля брались ці гроші, знає хіба Сам Господь та Герард. Досить того що вбогим ніколи нічого не бракувало. На сам їх вид, святий Братчик був би їм душу та власне серце дав, не так це, що в хаті було. Брат кравець немало причинився Герадові до з'одягнення їх, переробляючи або латаючи безвпинно для них одіж. За свою щедрість, Герард заслужив собі між убогими назву їх батька.

І зовсім слушно. Що найбільше спонукувало його до такого милосердя відносно них, то були слова Ісуса Христа: Дай тому хто прохає у тебе, та: що зробите одному з цих моїх менших, це ви мені зробите. Тому, що небудь їм давав то давав начеб самому Ісусові. Зрештою сам говорив: "Ці вбогі то видимий Ісус Христос, так як Пресвята Евхаристія то Ісус Христос невидимий."

Одного ранку перед сніданням, вбігає Герард до кухні та починає забирати для своїх убогих страву, яку приготовано для домашніх. Бачить це кухар і здивовано питає: "Що ви це робите, Брате? Що лишиться для членів дому? ". "Господь Бог подбає," відповів Герард та почав брати страви скілько йому було вгодно. Добре, добре, подумав собі кухар, побачимо що буде на снідання. Та на велике своє здивування побачив що страва, яку Герард забрав, наново прибула, так що ще позізстало, що він з охотою віддав Герардові, щоби роздав убогим.

Герард старався, щоб його вбогі не забували на Бога. Щоб їм помогти о Нім думати та тим лекше до Нього молитись постановив поробити їм хрести з розпяттям, які він, будучи в Неаполі, навчився робити. До цеї роботи треба йому було безнастанно каруку та фарби. Мусів за тими річами ходити безнастанно до столяра, який однак не любив цього давати з охотою. Один раз постановив собі більше не дати, а щоби йому ця відмова лекше вдалась, видумав на Герарда штучку. Вляв карук та фарбу до одного начиння. Герард, який не приглядався дуже, а думаючи що там як звичайно є лишень карук, взяв води та поставив на вогонь. З того вийшла дуже смішна мішанина. Коли про це довідався Брат столяр, впав у злість, і вхопивши поліно, почав ним Герарда бити. Герард впав перед ним на коліна та сказав солодко: "Бийте мене, бо я заслужив на це." Така покора та солодкість святого не могла не зробити свойого. Брат столяр опамятався, а обнявши святого сказав: "Мій Брате, я не хотів вам зла." І від тоді, як це визнав цей сам братчик, пізнав святість Герарда і навчився його шанувати.

Не знаємо точно коли, однак, менше-більше в тому часі, відбув Герард подорож до родинного міотечка Муро. Ціль подорожі теж нам не знана. Однак одна річ є певна, именно, що при процесі його проголошення блаженним, знаходиться записане одно чудо, яке діялось за його посередництвом у тому часі. Коли переходив одного дня

улицею міста, дивиться аж іде одна женщина, яку Герард знав, тай плаче. Коли побачила Герарда почала йому скаржитись що її маленька дівчинка лежить безнадійно хора. "Будьте доброї надії," каже Герард, "майте надію на Бога, і не сумнівайтесь. Вертайтесь домів, зробіть рукою хрест на грудях дитини, а три на чолі і вона сейчас одужає." Як сказав, так і сталося. Хора дівчина сейчас стала здоровою.

—o—

Політика Псує Характер?

Нехай буде нам вільно запримітити, що "Голос Спасителя", це чисто релігійний, **неполітичний** місячник, що ніколи не буде займатись партійною політикою, але саме тому є це нашим обовязком, щоб обоснятй всі життєві справи, **зо становища** вічности. Всі наші читачі й ті, що про наш місячник не знають, повинні прочитати б собі те, що ми тут пишемо й після того поправити й свої політичні програми й своє політичне поступування. Певно, що тоді наше публичне життя не було б так затроєне, як воно часто буває, зокрема в часі виборів.

Чи політика справді псує характер? — На перший погляд воно виглядає, що так; бо саме в політичнім житті ми бачимо, як нагінкою пристрасти розюшується аж до ненависти, як працюється брехнею й погрозами, пустими обіцянками й підступами, як надужівається політичної сили для особистих користей, то що.

Чи ці темні сторінки політичного життя є такі, що їх обминути неможливо? Якщо треба б відповісти: так, тоді для чоловіка, що має хоч крихітку чести, краще було б не заниматись політикою. — Та, заки ми на те питання дамо відповідь, поспитаймо:

Що це політика?

Ми живемо в державі, одначе держава, це ніщо відрубного від нас! МИ Є ДЕРЖАВА! Ми творимо державу. Завданням держави є, щоб старатись о добробут всіх порядних горожан. Для добробуту горожан дається **закони**. У державі демократичній, як Канада або її провінції, укладають закони представителі населення, вибрані доспільними віком горожанами.

Ріжні люди мають ріжні погляди про те, як треба б провадити державу. Ті, що мають однакі погляди в тій справі, лучаться, організуються в **партії**. Кожда партія намагається здобути як найбільше число сторонників, щоб мати з собою більшість тих горожан, що мають право голосувати. Бо про те, які закони мають бути, рішає більшість. Якщо більшість буде добра, то й закони будуть добрі. Але якщо потраплять пірвати за собою більшість люди нечесні, то закони будуть несправедливі, на шкоду цілої держави.

З того випливає ОБОВЯЗОК кождого горожанина, щоб інтересуватись добром держави й уживати прав, які закон йому дає для добра громади й для побіди добра.

Небезпека

Демократичний устрій держави, себто такий устрій, що в ньому мають право голосувати всі доспілі горожани, предпокладає, що горожани є образовані **умом і серцем**. Події в минулих століттях ясно виказують, що юрби людей не є завсіди за правдою й правом, але часто даються звести такими, що найбільше вміють розюшувати, що найбільше обіцяють. Хто не є морально досить твердим, той буде ставляти свої власні інтереси, або інтереси своїх сторонників вище від інтересів держави, загалу. Хто здобув політичну силу, може надуживати її в свою власну користь, або в користь певних осіб зо шкодою прочих. Честь таким політикам, що пішли з поля політичного життя не збагатівши. Честь таким політичним лідерам, що не даються звести до того, щоб помагати на високі становища неспосібним сторонникам. Честь тим мужчинам, що помагають всюда, де треба, без огляду на свою партійну приналежність!

Католик і політика

Чим вищі є які справи, тим більші мусять бути наші змагання, щоб їх боронити. Ми маємо обовязок і право, щоб стояти за наші інтереси господарські, станові; та ще вищі є інтереси, духові, релігійні. І в політичнім житті задержують всю свою силу слова Ісуса: "Що поможе чоловікові, хоч би й ввесь світ позискав, а на душі шкоду поніс."

Посли, вибрані народом, рішають у наших часах про справи, що відносяться до релігії. Рішають про школи, про навчання релігії, про супружество, родинне життя, про релігійні товариства, монастирі, то що.

Тому є обовязком католика, щоб інтересувався політикою й уживав засобів, які закон йому дає, щоб стояти в обороні справ вічних. В той спосіб дає він і державі найкращу прислугу. Бо ж найпевнішою підвалиною держави є вічні закони, моральні. Через ломання цих законів пропадають держави й народи.

Коли в Франції видано закон, що держава має забрати церкви й монастирі, у многих місцях католики силою ставили опір, не допускаючи державних урядників до церков. В одному селі військо ужило оружію сили і при тім застрілено одного молодця. Офіцир, що провадив військо, сказав до селян так: "Життя того юнака маємо не ми на совісти, ми жовніри, але ви, католики, що через свою бай-

дужність завинили, що ті закони вийшли!"

* * *

При виборах голосуй так, щоб ти не мусів жалувати за те в годині смерти.

* * *

Кілька засад про політичне життя

1. Добро громадянства є понад добро одиниць і понад добро окремої групи.

2. СВОБОДА для всіх, крім зла й злих.

3. Справедливість для всіх і для ворогів.

4. Тягарі для держави (податки й таке інше) мають бути розподілені справедливо. Тих, що є клясово слабі, і негодні самі боронити своїх прав, мусить охороняти держава.

5. Справедливість без любови робить співжиття неможливим, тому й в політиці обовязує закон: "БУДЕШ ЛЮБИТИ БЛИЖНЬОГО СВОГО, ЯК СЕБЕ САМОГО!"

6. ПРАВДА НАД УСЕ! І хоч би в одному моменті ти потерпів шкоду ізза своєї правдомовности, кінець кінців таки правда побідить.

7. Роби ріжницю між засадами й особами. В кождій партії можуть трапитись люди нечесні. Мусимо їх осудити, де б вони не були. Та ми провинилися б проти справедливости й проти любови, якщо ми ужили б таких випадків до борби проти засад і сказали: "Дивіться, вони всі такі!"

8. Підвалиною щастя держави є ЗАКОНИ БОЖІ.

На що Українські Католицькі Зїзди?

Кождого року вже впродовж цілого ряду літ у Саскатуні відбуваються зїзди Брацтва Українців Католиків. Писатель цих рядків мав приємність брати участь на многих із них і саме ізза бажання, щоб цьогорічний зїзд мав ще більший успіх, як попередні, подає цю низку міркувань.

На що такі зїзди?

Деякі уявляють собі, що йде тільки о маніфестацію, яка б показала, кілько в нас католиків, сили.... До певної міри воно це є правда. Але якщо мало б іти тільки о те, то шкода було б праці й великих висилків, що злучені з приготовлюванням таких зїздів.

Ісус Христос вчера й днесь і во віки

Перед приходом Ісуса Христа світ потопав у бруді неморальности не маючи надії на можливість рятунку.

Громадянство було розбите з одного боку на малий числом клас багачів і капіталістів, а з другого боку на дуже численний клас зубожілого народу, сказаного на ласку й неласку багачів. Поза тим був ще клас позбавлених всякого права невільників, котрих мало бути яких сто мільйонів, і котрих ставлялось на рівні з нерозумною твариною. Пани могли їх бичувати, продавати, навіть замордувати. Недивно, що ті нещасні чекали тільки на нагоду, щоб скинути з себе невільниче ярмо.

Сам поганський вчений Сенека з розпукою кличе: "Всюда є повно злочинів і розпусти. Їх більше, чим можливо усунути силою. З кождим днем росте захланність проступку, з кождим днем падає нижче всякий встид. Без огляду на добро й приличність, де тільки поглянути, всюда пхається наперед розпуста й злочинів не укриває ться. Неморальність вже так розрослась публично, й опанувала всі серця, що про невинність не можна твердити, щоб вона була рідкістю, бо її зовсім нема."

Христос прийшов, не схиблявши пристрастям і пожадливостям, щоб їх позискати, але цілком отверто проголосив правду: "Якщо хто хоче йти за мною, хай візьме свій хрест і йде за мною." "Шукайте наперед Царства Божого й правди Його, і все проче додасться вам. Тому не журіться тривожно про завтра."

Як дивна це наука, що йшла в розріз з усім тим, що голосив зіпсутий світ! І ось! Не минуло й триста літ, і Наука Ісуса Христа немов дріжджа просякла ввесь поганський і жидівський світ та й переродила його в світ християнський так, що тодішній християнський писатель Тертуліян в одушевленні кликав: "Ми неначе вчера появились і вже ми наповнили цілий світ."

Ісус Христос нині

Сучасний чоловік дався звести принадними кличами, як: наука, поступ, посвята для людства, відвернув свої очі від світла, що прийшло на цей світ, щоб просвітити всіх народів, відвернувся від Ісуса Христа, від Його науки й в тому самому менті в його душі запанувала темрява. Найважніші, основні питання життя: чому я є на світі, що чекає мене по смерти?, котрі прямо насильно примушують чоловіка, щоб шукати на них відповіди, стали для нього загадками не до розвязання й забрали з його серця мир і спокій. Стрінула його кара, про яку згадує пророк Ісая: "Безбожні не мають спокою." (48, 22).

Бог скаржиться: "Покинули мене, джерело води живої і викопали собі керниці попукані, що не в силі вдержати води."

Людство без Бога опинилось у сліпій вуличці, і якщо не верне ться чим скоріш до дому свого небесного Вітця, йде невмолимо на зустріч страшним громадським потрясенням, що перетворять

його в громаду румовища та звалищ.

І нині ми надармо надіялися б направи від яких би це не було внішніх заряджень, як наукові якісь організації, державні закони! **Поправа мусить прийти тільки з нутра людського серця.** І ту поправу може виконати лише Той, що має право до того серця й може приказувати та посиляти його в недомаганнях струями своєї ласки—: БОГ! Так! Якщо має стати краще, то треба перетворити людські серця.

Хто може нас вирятувати? На це дає відповідь св. Павло коротку, але ясну: "Ніхто не може положити другої підвалини, кромі заложеної, котрою є Ісус Христос." І чому? "Бо нема іншого імени під небом, даного людям, котрим вони мали б спастися." Так! Тільки й виключно Ісус Христос може **очистити** серце осквернене гріхом, тільки Він може його в слабости й крухости **посилити своєю ласкою,** лиш Він може його видобути з сітей мамони й уживання та вернути йому втрачений спокій і мир. Тож ІСУС ХРИСТОС МУСИТЬ СТАТИ ЦАРЕМ ЦІЛОГО СВІТА, і то не лиш по імені, але справді й на ділі, Царем сердець, Царем родин, Царем всіх держав!

—o—

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Гість у ресторанті замовив шклянку пива, але в моменті, коли шклянка стояла вже на столі, мусів вийти. Щоб часом хто не випив пива, бере він кавалок паперу й пише: Я в те пиво плюнув, лишаючи картку коло шклянки. За хвилю вертає й бачить на картці дописано: Я також.

* * *

Одна пані давала відчит про спірітизм (зносини з духами) і сказала, що недавно говорила зо своїм помершим чоловіком, і що він просив о папіроси. "Але," каже вона, "я не знаю, куда їх післати". "Гей", каже один Айріш в товпі слухачів, "якщо він не просив о сірники, то ви повинні знати, де їх післати."

* * *

Гість: "Яке гарне волосся ти маєш, Марусю! Ти дістала його від мами, неправда?" — Маруся: "Я думаю, що від тата, бо в них на голові ніщо не лишилось."

* * *

Державний іспитувач: Як могли ви зазначити на іспитах цього мужчини 101 процент. Чи ви не знаєте, що ніщо не може бути досконаліше, як 100 процент? — Новий помічник: Так, я знаю. Але він відповів на одно питання, котрого ми не поставили.

DR. W. R. WATCHLER
ДЕНТИСТ
YORKTON — SASK.
Over Cowan, Horn & Hukins

СОВІСНА І СОЛІДАРНА ОБСЛУГА
ЦЕНТРАЛЬНЕ ОГРІВАННЯ ПАРОЮ АБО ВОДОЮ
що при малім кошті палива дає велику вигоду в зимі.
Водопроводи з повним урядженням, залізні огрівачі й печі в публичних будинках, церквах, школах, готелях і ріжних заведеннях та приватних домах закладає по дуже приступних і догідних цінах Л. БУРДЕЙНИЙ, фахівець з університетським образуванням зі санітарної інжинірії і з вісімнацятьлітньої практики. Кожний вдоволений з його роботи. Тому в усіх повищих справах вдавайтеся до свого чоловіка на адресу:
L. BURDEYNY
Телефон 4907
226 Avenue F. South — Saskatoon, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. 9—10—14 Highway
Phone 726 Yorkton, Sask.
General Motors Cars and Trucks
ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО
Скора Обслуга

Ваш **ЩОДЕННИЙ ХЛІБ** мусить бути

печений з доброї, здорової муки, сполучуючи добірність Західно-Канадійської пшениці з добре випробуваним пекарством, щоб в цей спосіб Ви й Ваші доростаючі діти могли мати поживу що запевнює силу й здоровий зріст.

Купуйте муку з цего Млина або від найближчого Вам нашого доставця, а зможете печи

Совершенний Хліб

"White Rose — Northern Star — Regent
Rolled Wheat — Farina

YORKTON MILLING CO. LTD

Yorkton . . . . . Sask.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалетних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

У нашім новім склепі....
зараз коло "Boston Cafe"

Маємо на складі повний вибір срібного начиння— годинників — перстенів і т.д.

Позолочені шлюбні перстені, від $1.50
Золоті " " " $3.50

Направка годинників і біжутерії дістає дбайливу обслугу

N. R. PARK

JEWELLER

Видаємо шлюбні Лайсенси

Інспектор Сі Ен Ар-ських Годинників

Yorkton . . . . . Phone 727

ЗА ФАРМАМИ-МІЙСЬКИМИ ПОСІЛОСТЯМИ ТА АСЕКУРАЦІЄЮ
удавайтесь до

C. G. LANGRIL

YORKTON - 30 Broadway - SASK.

Агент від земель "Годсон Бей" та много інших компаній.

Johnston and Markham Ltd.

Yorkton FORD Dealers

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — *"Firestone"* Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на новий *"Ford V8"* Гари та троки

BROADWAY — PHONE 514

– ВЖЕ ВИЙШОВ! – ЗАМОВЛЯЙТЕ СКОРО! –

КАЛЄНДАР

ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

– І АЛЬМАНАХ ЮВІЛЕЮ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ –

НА – 1939 – РІК

В нім є точний календар українсько-католицьких і латинських свят, церковний устав, історичні статті, цікаві оповідання, вірші, сміховинки та багато красних ілюстрацій.

– 160 СТОРІН ДРУКУ –

ЦІНА .25 – – – ПОЧТОЮ .30

Хто замовляє 4 календарі або більше почту оплачуємо самі

Тим, що замовляють що найменше 25 календарів для розпродажі, даємо 25% опусту

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine St., Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Богу Дякувати!	353
Вся Гарна Ти, Маріє	336
Розмови о Релігії	340
1 x 1=1 ; 2 x 2=4	344
Пробудження	347
Біблійні Оповідання	349
Життя св. Герарда	352
Чого Неодин Католик Не Знає	356
Ти Добре Зробила!	358
Апостол Пресв.	362
Браття, Знаєте, Що Наступила Година.	365
Дівчата в Африці	366
Наміреня Апостольства Молитви	368
Католицьким Світом	369
Веселий Кутик	372

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 10, No. 12 YORKTON, SASK. December, 1938

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Богу Дякувати!	353
Вся Гарна Ти, Маріє	336
Розмова о Релігії	340
1 x 1=1; 2 x 2=4	344
Пробудження	347
Біблійні Оповідання	349
Життя св. Герарда	352
Чого Неодин Католик Не Знає	356
Ти Добре Зробила!	358
Апостол Преси	362
Браття, Знаєте, Що Наступила Година	365
Дівчата в Африці	366
Наміренння Апостольства Молитви	368
Католицьким Світом	369
Веселий Кутик	372

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 10, No. 12 YORKTON, SASK. December, 1938

КАТОЛИКИ
ВАША ЧЕСТЬ!

КАТОЛИК, що має щиру волю
остатись вірним Церкві,
в котрій його виховано,
не буде ходити там,
де його
ЦЕРКВУ ПОНЕВАЖАЮТЬ.
де БЮТЬ ПАСТИРІВ, ЩОБ
РОЗБІГЛОСЯ СТАДО,
де видобувається з часів давно минулих річи,
щоб РОЗПАЛЮВАТИ НОВІ БОРОТЬБИ —, хай це буде представлення, відчит, віче, — хотяб їх покривалось не знать якими національними або добродійними покришками, бо
НЕ ПРИНОСИТЬ НАРОДОВІ ДОБРА ТОЙ, ЩО РЕЛІГІЙНО ЙОГО РОЗБИВАЄ І РОЗЮШУЄ.

ХТО ВИГРАВ?

Базар на малювання йорктонської церкви Матері Божої Неустанної Помочі відбувся в днях 6, 7 і 8 листопада.

Дня 9-го листопада відбулося тягнення тикетів.

Нагороди виграли в означеному порядку:

1. № 387A: К. Воробець, Філядельфія, Па.
2. № 754C: Г. Пац, Берто, Ман.
3. № 134: А. Файнголд, Йорктон, Саск.
4. № 109A: К. Піддупчишин, Джерсі Сіті,
5. № 1006C: Параскевія Боднард, Сирвіл,
6. № 2075: І. Клепак, Йорктон, Саск
7. № 528C: Т. Ґерула, Торонто, Онт.
8. № 671C: Н. М. Шумей, Спрінґсайд, Саск.
9. № 568B: Н. Павлюх, Оттава, Онт.
10. № 1073B: Агнета Явний, Рама, Саск.
11. № 361C: Петро Ґрайник, Сидней, Н.С.
13. № 310B: Бернадета, Розалія Мартинюк, Норквей, Саск.,
14. № 1493: Марія Бойчук, Йорктон, Саск.

Сердечно дякуємо всім шановним добродіям, жертводавцям, усім тим, що розпродували базарові значки або що самі їх закупили, також дякуємо всім тим, що брали участь у самім базарі або чимнебудь до його успіху причинились.

Нехай Божа Мати Неустанної Помочі помагає кожному неустанною Своєю поміччю й опікою за кожну жертву на Її честь і славу.

Отці Редемптористи, Йорктон, Саск.

Жертви на монастирську церкву Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск. (на малювання)

Збірка в місті Йорктон, яку перевели пані Панаґанко і пані Вантух	$38.25	Н. Нагірний, Оттава	1.00
В вечері в парохіяльнім домі, в Йорктон, передав п. Ст. Решко	$20.80	К. Генів, Детройт	1.00
Ст. Майдан, Йорктон	10.00	Д. Блажій, Йорктон	1.00
Парохія Гоґар	7.65	Ю. Воробець, Кридор	1.00
А. Левицька, Вікторія	6.00	Х. Рибінська, Нью Йорк	1.00
Д. Бован, Йорктон	5.00	П. Маракин, Йорктон	1.00
Ф. Бабяк, Йорктон	5.00	Н. Н., Йорктон	1.00
П-ни Житарук, Йорктон	5.00	М. Змутин, Бріджтон	1.00
Г. Сніданко, Йорктон	5.00	І. Ковальик, Гудзів	1.00
М. Шкільник, Йорктон	4.00	П. Грещук, Йорктон	1.00
Н. Боднар, Сирвіл, вважість брати виграву 5-ту нагороду з базару	3.00	П. Сідлик, Йорктон	1.00
Ст. Крамар, Йорктон	2.00	А. К. Галицькі, Сейр	1.00
М. Місько, Йорктон	2.00	Ст. Корнак, Сиракюз	1.00
А.М. Магура, Джерсі Сіті	2.00	П. Гудзій, Йорктон	1.00
Ст. Клепак, Йорктон	2.00	І. Лаптута, Бафало	1.00
В. Шпаковський, Йорктон	2.00	І. Іоспенко, Йорктон	1.00
Р. Гуска, Норквей	2.00	К. Стець, Елмайра	1.00
В. Крамар, Йорктон	2.00	М. Блага, Йорктон	1.00
Н. Н.	1.35	М. Сохан, Бафало	1.00
Д. Цьопик, Бафало	1.00	П. Демчук 75ц.; Я. Боднар 50ц.; Ол. Дарійчук 50ц.; Ю. Желінний 30ц.; П. Вільська 25ц.; П. Майба 10ц. — разом	2.40

Ваш **ЩОДЕННИЙ ХЛІБ** мусить бути

печений з доброї, здорової муки, сполучуючи добірність Західно-Канадійської пшениці з добре випробуваним пекарством, щоб в цей спосіб Ви й Ваші доростаючі діти могли мати поживу що запевнює силу й здоровий зріст.

Купуйте муку з цего Млина або від найближчого Вам нашого доставця, а зможете печи

Совершенний Хліб

"White Rose — Northern Star — Regent
Rolled Wheat — Farina

YORKTON MILLING CO. LTD

Yorkton . . . . . Sask.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 811 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождий раз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надоложити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніша молитва.

Тому, якщо ви потребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померщим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймiть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION

Catherine Street ——o—— Yorkton, Sask.

Служба Божа читана $1.00 — Співана $3.00

КАЛЄНДАР НА ГРУДЕНЬ, 1938

1 Ч ММ. Плятона і Романа
2 П Прор. Авдія
3 С Преп. Григорія Декапол.
4 Н 25 по С., Вход. в Храм ПВ
5 П Ап. Филимона
6 В СС. Амфілохія і Григорія
7 С ВМц. Екатерини
8 Ч Відд. Входа. Свщм. Клим.
9 П Преп. Алипія
10 С ВМ. Якова Персянина
11 Н 26 по С., ПрепМ. Стефана
12 П ММ. Парамона і Філумена
13 В † Ап. Андрея Первозван.
14 С Прор. Наума
15 Ч Прор. Авакума
16 П Прор. Софронія
17 С ВМц. Варвари
18 Н 27 по С., † Преп. Сави
19 П Св. Николая Чудотворця
20 В С. Амвросія
21 С Пред. Неп. З. і Пр Патапія
22 Ч Непороч. Зач. Пр. Д. Марії
23 П ММ. Мин. Ермог. і Евгр.
24 С Преп. Даниіла Стовпника
25 Н Нед. Праотців. Спиридіон.
26 П † ММ. Евстратія, Авксен.
27 В ММ. Тирса і Левкія
28 С СвщмМ. Елевтерія; Павла
29 Ч Відд. Неп. З.; Прор. Аггея
30 П Прор. Даниіла
31 С М. Севастіяна

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ, 1938

4.—Неділя 25 по Сошествію і Введення в Храм Преч. Діви Марії:— Глас 8, ев. (утр. 3) Луки зач. 4. Устав Успення в неділю 28-го серпня. Всеночне. На літ. Ап. зач. 224 і 320, ев. Луки з. 53 і 54

11.—Неділя 26 по Сош.: Гл. 1, ев. утр. 4. На літ.: Ап. зач. 229, ев. Луки зач. 66.

18.—Неділя 27 по Сош. і † Преп. Сави Освящен.: Глас 2, ев. утр. 5. Устав Полиєлея в неділю. На літ. зач. 233 і 213, ев. Луки зач. 71 і Матея зач. 43.

19.—Святого Чудотворця Николая: Всеночне. Еванг. утр. Йоана з. 36. На літ. ап. зач. 335, ев. Луки зач. 24.

22.—Неп. Зач. Пр. Діви Марії: Всеночне. На літ. Ап. зач. 320, ев. Луки зач. 3.

25.—Неділя Праотців: Глас 3, ев. утр. 6. На літ. Тропар воскр., Зачаття і Праотців, Слава: Кондак Праотців, І нині: Кондак Зачаття. Прокімен і Аллилуя лиш Праотців, Ап. зач. 257, ев. Луки зач. 76, Праотців, Причастен воскр. і Праотців.

— Подяка за вислухані молитви —

Едмонтон, 5-го листопада, 1938

Із глибини серця складаємо подяку Пресв. Серцю Ісусовому й Божій Матері Неустанної Помочі за всі ласки, що їх одержали ми в цих наших прикростях.

Нехай Імя Ісуса Христа й Пречистої Діви Марії буде прославлене від нас грішних і від всіх людей цілого світу.

— Щоб було Одно Стадо й Один Пастир.—

Іван і Марія Гутнан

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 10, Число 12 Грудень 1938

Богу Дякувати!

Нема зла, що не вийшло б на добре, каже наша пословиця і таким чином стає в обороні Божого Провидіння, що допускає зло тільки тому, бо служить до добра в плянах Божих.

Це, що останіми днями діялось на Волині, наповнило трівогою всіх українців передусім, а відтак і католиків без ріжниці національної приналежности, які щиро працюють для поширення Христового Царства на землі. Німецька католицька печать, англійська і французська голосно заговорили про нарушення елементарних Божих прав людини. Ці голоси не були обороною православної церкви, православна церков тут ні при чому, але рішучою пригадкою, що такого рода поступування наскрізь противиться апостольській праці і її методам в Католицькій церкві.

Ми, українці католики, зокрема зжахнулись, бо ця лінія поступування зі сторони уряду Польщі, могла викликати нову стрю ломий, які кидається в лице українців католиків при першій ліпшій нагоді зі сторони наших братів по крові, але ворогів у справах релігійних. І справді помиї вже зачало лятись, в сторони Риму, Вселенського Архієрея, українців католиків. Але недовго.

Сталось нечуване диво. Публична не-католицька опінія загатила русло надходячим хвилям зневаг, і ясно та недвозначно виразила щире признання Католицькій Церкві та її пресі за гідне осудження релігійного переслідування, що бажало укритись плащиком угоди з Апостольською столицею.

Українська публична опінія в тому напрямі не осталася позаду і ми були щасливими свідками проявів, що дають надію, що релігійний розлом серед українців в Канаді не є вкорінений до тої міри, щоб неможна надіятися його усунення.

Між тими проявами, повними пошани і признання для україн-

ських католицьких кругів, на першому місці треба поставити чолобиття, яке зложив в честь нашого старенького Митрополита п. Юліян Стечишин в Саскатуні. Публично, без боязни і отверто заявив він, що жалує за все, що колинебудь сказав проти Митрополита, що це відкликує без застережень, і що уважає Митрополита за найбільшого сучасного українського патріота.

"Голос Спасителя" долучується до голосів признання многих інших українців католиків і пану Стечишинові дякує за цей поклін на адресу голови української католицької Церкви та клонить голову перед небуденною відвагою, з якою він потрапив показати свої думки.

Ми говоримо щиро; не з дітвацької потіхи, ніби то пан Стечишин вже покинув автокефалію та став католиком,— ми знаємо, що воно так, мабуть не є. Ми тішимось тому, що за цілий час заїлої релігійної борби, яку започаткував колись п. В. Свистун, цей виступ п. Стечишина є чи не першим відрадним явищем.

Ми хочемо від себе додати лише це:

Митрополит Шептицький ЗАВШЕ БУВ НАЙЧІЛЬНІШИМ патріотом українського народу в сучасній добі!! Мільони українців Галичини були свідками його самопожертвования, терпінь за українську справу в борбі з ворогами і його память буде сіяла блеском в майбутньому української історії. — Треба було душ засліплених грубим самолюбством, лукавством і упередженнями, щоб кинути болотом на Світлу Постать нашого Архієрея так, як це до майже останнього менту робили деякі одиниці типу незалежних проповідників.

Писатель цих рядків нераз стрічався з образованими одиницями противного табору і його все приємно вражала постава їх відносно католицької Церкви і її українських священиків. Він був і досі є наскрізь переконаний, що зродження релігійного розділу між українцями на еміграції не походить з любови до народу, але є натуральним вислідом неприготования нашої еміграції до борби з тими елементами, що хотіли засімілювати наше громадянство відбираючи йому основи жити: релігію і мову. Коли додати до того факт, що наша інтеліґенція одержала образования в школах, де релігія не грає жадної живої ролі, то не дивно, що ми маємо інтелігентів не православних, як воно часом здається, але ліберально протестантських та ідеалістичних пантеістів.

У цій самій справі нам відомо, як відгукнулись многі з наших противників до наших священиків в Вінніпегу з тої самої нагоди.

У звязку з демонстраційним протестом проти руйнования українства на Волині (бо-ж це була ціль уряду: спольонізувати православне населения на Волині), появилася в англійському часописові

"Норт-вест Рев'ю" в Вінніпегу стаття з під пера польського священика Сиского (якщо память нас не заводить), де він запропонував нагороду 1000 долярів тому, що докаже, що в Польщі українців переслідується. Стаття була написана нефортунно і зраджувала абсолютний брак інформацій з Галичини. Ми думаємо, що згаданий священик сам мусів вже здати собі справу зі своєї помилки, бо-ж поляки самі, в польській пресі, польські епископи і звісний польський Ісусовець Урбан публично осудили події на Волині, кажучи, що робота польського уряду не має нічого спільного з Католицькою Церквою і служить водою на млин тільки масонам. Ми цікаві, чи хто дістав 1000 долярів.

На статтю згаданого священика в коротці появилася на сторінках тої самої часописі відповідь, по майстерськи в прах збиваюча цілий визов священика Сиского. Стаття була підписана всіми чільними українськими католицькими священиками міста Вінніпегу.

По появі цеї статті, як сказано авторові цих рядків, посипались телефонічні покликі до наших Отців в Вінніпегу з гарячими ґратуляціями від автокефальних сторонників. "Ми не знали, що ви є такі патріоти," чути було в телєфонах.

І знова ми долучуємо свою подяку до цього признання в переконанні, що серед наших противників є велике число таких, що здусили упередження відносно католиків і не брак їм доброї волі, як скорше інформації і моральної сили, щоб іти льогічно вперід в започатому напрямі.

Одначе знова: Треба було засліплення релігійної борби і ненависти, щоб не бачити, що українці не мають кращого ґрунту наків до національного незалежного життя, як щирих, ревних українських католицьких священиків.

Ще раз: Спасибі п. Стечишинові і проче, тай гарячі побажання до мира і єдности, які збудували незрівнану релігійну і національну силу Галицької вітки українського народу!

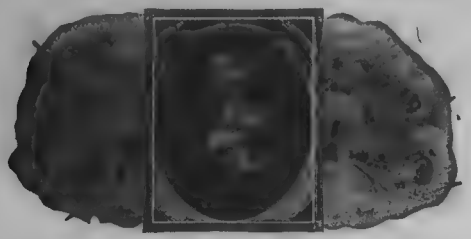

ВСЯ ГАРНА ТИ, МАРІЄ!

ЛЮРД

Імя Люрд, це одне з тих слів, що елєктризують людий. Одні чують це слово з радістю і пошаною, другі з гнівом і злістю. Але цікаве воно для всіх. Цікаве є місце Люрд для Голови Вселенської Церкви, цікаве воно для всіх віруючих, що у все зростаючому числі подорожують до Печери, де показалась Мати Божа. Многі ідуть туди з вдячности, інші з цікавости, ще інші зі злоби і гніву. Люрд стало місцем благодати для цілого світа.

Всесвітне значіння Люрд лежить в тому, що воно славиться блескучими побідами в борбі між тими, що мають віру і тими що її немають, між тими, що вірують у над природне життя і тими, що його відпихають. Найгарніші побіди відносить Люрд у серцях почитателів Пречистої Діви. Предсідатель бюра, котре в Люрд досліджує стан хорих, котрі туди приїзджають, доктор Буасарі, говорить про це ось так: "В Люрд чоловік молиться так, як молився ще ніде. Кожде крівавлюче серце, кожда зранена душа, все, що терпить і що плаче, шукає в Люрд помочі. І кождий відносить поміч і потіху." — Люрд, це диво світа!

Ранна Зоря

Містечко Люрд находиться в полудневій Франції, недалеко від еспанської границі. Країна довкола є одною з найгарніщих у цілому світі. На полудні високі, снігом укриті Пиренеї, що стають постепенно нижчими в напрямі півночі, перетворюються довкола Люрд у принадні

горбки, розриті глибокими руслами потоків і річок. Одна з тих гірських річок несе імя Гаве. Тому, що ніколи тут не бракує води, всі горбки є укриті зеленню. Мешканці, Гасконці, в противенстві до прочих французів є спокійнішої, здорової вдачі, хотя і на них ділає тепліше підсоння і близкість Еспанії, так що вони є дещо гарячі. Року 1858, в котрому ми зачинаємо своє оповідання. Люрд було малим містечком, що для цілого світа було замкнене горами. Бистра ріка Гаве мала все досить води для кількох млинів що цілий рік весело кляпали, хотя, на жаль, дуже часто були порожні. При всій своїй красі околиця не є якраз урожайна і мешканці жиють з випасування худоби.

В Люрд не було чоловіка, що був би не знав шорсткої скали на лівому березі ріки Гаве під містом. Називали її Массабієл— стара скала. В долішній частині цеї скали була печера і яких чотирнацять стіп понад нею прогалина на пять стіп глибока. Каміння і порохи укривали дно печери, котра пишалась тільки одною прикрасою: понижче прогалини виростав зі скали корч дикої рожі.

Є одинайцятого лютня 1858. На дворі неприятна, зимова погода. Зайдім до одного з млинів і відвідаймо пана Субіру. Обстанова в хаті убога. Робота йде зле, так зле, що млин його скінчив кляпати. Пан Субіру годує жінку і четверо діточок принагідними заробітками. Є це добрий мужчина. Провадить з женою побожне, працьовите життя і старається дати дітям добре вихованння.

В світлиці зимно. Мати радаб доложити дров та їх нема вже більше. Найстарші дочки, чотирнацятьлітня Бернадетта і дванацятьлітня Марія, зараз встають, щоб принести з ліса якогось патичча. До них прилучилась приятелька Іванна Абадіє, дівчина яких пятнадцять літ, що саме прийшла відвідати родину мельника. Між дівчатами була вона найстарша і наймічніша. Бернадета була нездорова і тяжко вчипась. Лиш недавно вернула була домів зі свіжого, гірського підсоння, куди була забрала її тітка, щоб зміцнила своє здоровля, пасучи вівці. Не вміла ні читати, ні писати. Помимо того, що їй було вже чотирнадцять літ, вона ще не була до першого Причастя. Інакше була це дівчина рухлива, щира і побожна. Найрадше вона, бувало, молилась на коронці, яку все мала при собі.

Дівчата убрались у теплішу одіж, на голови взяли

хустини, що укривали не лиш голову, але й рамена. Було недалеко полудня і дівчата тупотіли в деревляних ходаках здовж ріки Гаве. Марія і Іванна мали на ногах лише ходаки, Бернадетта мала і панчохи, тому бо була нездорова. На березі не було ні патичка. За те було багато па-

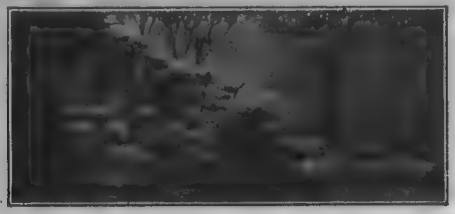

Грота в Люрд

тичча на лісом укритій скалі. Та заки дістатись до ліса, треба було перебрести млинську протоку, через яку не було кладки. Без вагання обі товаришки Бернадетти ззувають ходаки і зимною водою бродять на другий беріг. Бернадетта вагається іти слідом за ними. Вона терпить від задухи і боїться перестудження.

"Іванко, ти така сильна, перенеси мене на плечах через воду!"

"Перейди собі сама, мазунцю, або лишись," відповіли весело дівчата і спішно побігли до ліса.

Бернадетта старалась накидати в протоку більшого каміння, щоб по ньому перейти; та надармо. Тому склонилась, щоб зняти панчохи. В тому менті їй видалось, що вона чує шум наближаючогось бурливого вихру. Налякана піднесла очи до гори в думці, що зачинає буря. Але не бачила ні найменшого знаку, щоб воно так було. "Я мусіла помилитись," сказала вона до себе і далі взялась здіймати панчохи. Але в тому менті почула ще сильніще шуміння бурі. З перестрахом піднесла голову. Знова ні листочок ніде не рухався. Тільки на другому березі протоки, під прогалиною масабієльської печери, хилився то сюди, то туди, корчик дикої рожі, неначе вітер ним холітав. Зараз же побачила також, що з прогалини в скалі виходить сильна заря, що з неодолимою силою приковувала око; і серед сяєва зобачила безмірно гарну паню в віці 17 літ.

Зі захватом гляділа Бернадетта на принадну появу, що зносилась у простій прогалині в скалі около 14 стіп понад землею. Поява стояла, руки мала зложені неначе до молитви і в них тримала велику коронку з білих перел на золотім ланцушку. І як мило гляділа дивна Пані на Бернадетту! Ця мимохіть впала на коліна і взяла в руки коронку, яку все носила в кишені. Та поява так її очарувала, що не була в силі навіть перехреститися. Пані ласкавим усміхом додала їй відваги і дала знак Бернадетті, котра зовсім забула, де клячала.

"Пані зіставила мене саму, щоб відмавляти вервицю," оповідала пізніше Бернадетта. "Пальцями пересувала поодинокі перли своєї вервиці, але не сказала при тім ні слова. Тільки при кінці кождої десятки разом зі мною схиляла голову, кажучи: "Слава Отцю і Сину і Святому Духу."

Проста дівчина очевидно не розуміла, що це була одинока частина вервиці, що була відповідною в устах Появи, в котрій ми спізнаємо Преблагословенну Діву. Бо ж Отче наш, це молитва тих, що потрібують річий земських. А молитвою "Богородице," булаб Пресвята Діва молилась до себе самої. Але нічо не перешкаджало, щоб Вона лучила свій голос з голосом земським і віддала славу Пресвятій Тройці, бо ж це є пісня слави мешканців неба: Слава Отцю і Сину і Святому Духу!

Коли дівча скінчило коронку, Поява подалась взад у прогалину, тільки луну можна було ще бачити через хвилю. Опісля і вона знила. Бернадетта клячала, коли її товаришки вернули з назбираним багаттям на руках. Бачучи, як вона за потоком клячала, пів жартом, пів насуплено сказали до неї: "Тільки скоро вимоли собі силу, щоб могла перейти через потік!"—Бернадетта без надуми скинула панчохи, скочила в воду і в менті була коло дівчат. "Чому ви казали, що вода є зимна? Таж вона тепла!" закинула вона дівчатам. "Вона досить зимна," сказали дівчата. Частину багаття дали нести Бернадетті і весело пустились до дому. Бернадетта мала повну голову того, що бачила в скалі.

Далі буде.

Розмови о Релігії

Редакція "Голосу Спасителя" бажає повідомити своїх читачів, що не хоче провадити релігійної полеміки на своїх сторінках в цілях, які часто представляють собі наші противники. Ми рішучо відкидаємо релігійну борбу, що мала б бути одинокою і останньою ціллю. Для такої борби в нас нема ні часу ні охоти.

Інакше мається справа, коли хтось бажає справжньої інформації і щиро подає свої трудности. І саме на цьому місці ми сповняємо одне з таких бажань. Ми подаємо його у формі дописі.

Всечесніший Отче Редакторе,

Прошу простити, що смію до Вас звернутись з одною великою просьбою. Я не подаю свого назвиска, бо знаю, що Отець його не будуть вимагати і хочу писати щиро і отверто.

Я був охрещений в греко-католицькій Церкві. Одначе мої родичі колись покинули ту Церков і я тільки дитиною ходив до неї а потім мене возили лише до ново-православної церкви. Я старався бути чесним в своїм релігійнім життю і ходив навіть до сповіди і Причастя в тій церкві. Для мене релігія не була тільки забавкою, але потребою розуму і серця. Релігійного духа я не стратив навіть серед вищих студій (я скінчив університет) і дуже радо читав всякі наукові твори, що відносилися до релігії. Я хочу Вам звіритись, що від коли я релігійно свідомий, маю много сумнівів, що сильно побільшилися від хвилі, як п. В. Свистун, якого я особисто дуже цінив, виявив укриті до цього часу свої почування і покинув церков, яку сам зорганізував. Зачалися мої сумніви від того, що наші священики не були в силі задоволити мого бажання, щоб дійти до ясних переконань і спокою серця. Я бачив, що вони по більшій части не мають образования, що могло б спокійно стрінути всякі проблеми морального і духового життя. До останніх часів я старався на те не оглядатись в переконанні, що не всі священики посідають однакі спосібности а при тім можуть гідно сповняти свої

священичі чинности. Та коли п. Свистун публично розголосив, що ново-православні священики мають дуже часто тільки пару місяців релігійного образування до священичої праці, я зрозумів, що мені треба серіозно застановитись над тим, чи добре зробили мої батьки, коли вони покинули свою віру. Поступок Митрополита, що так різко став в оборони української справи на Волині, хоч там українці православні і не признавали його пастирської власти, довів до того, що підо мною валиться остання дошка, що тримала мене в православній церкві, именно переконання, що впоювали в нас православні проповідники, що католики то поляки і потайні вороги свого народу. Я не дуже в те вірив, бачучи патріотичну працю наших католицьких священиків, одначе упередження було занадто вкорінене, щоб його легко позбутись. Я тепер стою на роздорожу. Я знаю, що є дуже багато православних, що почуваються подібно, як я, але стидно їм вернутись. Прошу мені вірити, що я не стидаюсь. Тільки я хочу поступати совісно і наперід упевнитись в деяких справах, щоб не поступати на осліп.

Я маю надію, якщо позволите, частіше до Вас писати, але покищо прошу відповіди на от-цю трудність:

Католицька Церков каже, що Папа Римський є верховним головою Христової Церкви, опираючись на цих словах Євангелія: (Отець позволять, що я поставлю закид в такій формі, як ставляє його наш прот. В.К.)

— Каже до них (Апостолів): Ви-ж як кажете? Хто я? Озвавшись Симон Петро каже: Ти Христос, Син Бога Живого. І озвавшись Ісус каже до него: Блажен єси Симоне, сину Йони, бо тіло і кров не відкрили тобі сього, але Отець мій, що на небі. Скажу я тобі: ти єси Петро і на сьому камені збудую церков мою.... І дам тобі ключі царства небесного. Що звяжеш на землі, буде звязане на небі, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі.— Мат. XVI: 15—19).

Наші проповідники кажуть, що католицька церков неправильно розуміє ті слова, будуючи на них верховність наслідників св. Петра і толкують це так:

Новий Завіт був первісно написаний мовою грецькою і там було сказано: "Ти камінь" (Петро), але дальше Христос вживає слова "скала" і каже, що він "на скалі збудує церков." Таксамо написано і в латинськім переводі, а то:

Ту ес Петрус ет супер ганк петрам едіфікабо еклезіям меам....

Отже "петрус" камінь, а "петра" скала. Колиб сказати "на тім камени," то булоб: "супер гунк петрум."

Значить— в староцерковній мові переклад неточний, а так само і в українських перекладах, які маємо.

Я переказав Вам, Отче, цілу справу, як поясняють її новоправославні священики і мені здається, що католики мають неоправдані претенсії, якщо воно правда є, що я щойно Вам написав відносно слів Ісуса Христа.

Мій лист є вже занадто довгий, прошу простити за мою сміліcть і не гніватись, що я не подаю свого назвиска.

З пошаною до Вас

Н. Н.

Правда, що довгий лист, але добре, що в нім поставлено перед очи цілу трудність. Редактор бажає писателеві того листа передусім подякувати за його щирість і отвертість. Він мав нераз нагоду бачити наших інтеліґентів, що відлучені від своєї батьківської церкви, але ніколи не накинулись на греко-католиків. Деякі з них булиб в одному менті католиками, якщо не релігійна байдужність і брак релігійної освіти, що спільна їм з деякими католицькими інтеліґентами, що кажуть, що вони католики, але не моляться, до церкви не йдуть, не сповідаються. Ми часто питали себе самих, чим властиво такого рода католики ріжняться від некатоликів.

Одне в цілій дописі нас приємно вражає: щире бажання пізнати правду. Ми не знаємо дописувача і не будемо питати за його імям, лиш запевнюємо його, що він напевно пізнасть повну, ясну правду і знайде спокій серця, якщо буде шукати їх далі так щиро і без упередження, як у цій дописі. Ми сердечно запрошуємо, щоб він далі писав і з приємністю відповідаємо на його запит:

Слова, що Католицька Церков уживає на доказ зверхної власти наслідників св. Петра на епископському престолі міста Риму, є взяті з Євангелія св. Матея. Це Євангеліє не було написане первісно по грецьки, але по еврейськи (в рівній мові жидів в часах Ісуса Христа). Була це мова вже не скрізь давня жидівська, але так звана халдейсько арамейська та мала невміруцу славу, що в ній виходили слова з уст самого Бога-Чоловіка. Ісус, говорячи тою мовою слова: "Ти еси Петро і на сьому камені збудую церков мою," ужив тільки одного і того самого слова за "Петро" і "скала." Це слово є: Кифа. По халдейськи воно означає "скала." Уживаючи того слова, ми дістанемо от таке реченя: "Ти є Кифа і на цій Кифі збудую церков мою." — До часу, як Ісус сказав згадані слова, Петро носив імя: Симон вар Йона (Симон, син Йони). Від цеї хвилі Ісус змінив імя його на Кифа.

Отже це неправда, що Ісус раз ужив одного слова а потім другого.

По грецьки само слово "Петрос" має тільки одне значіння: мужеське імя. Мужеські імена в грецькій мові є дуже часто закінчені на -ос і коли євангеліє переклали на грецьке, то мали перевести і слово "Кифа," (скала). По грецьки це слово є "Петра." Тому що "Петра" в грецькій мові є женського рода, а Петро був мужчина, тому замість "Кифа" не сказали "Петра," як би властиво мало бути, але сказали "Петрос." Так на примір, коли дати малому хлопчикові імя "Марія" в хрещенню (і це можна зробити) то його змінять на 'Маріян," щоб воно було мужеського рода. Отже на ділі "Петрос" і "Петра" у грецькій мові це те саме.— Редактор не хоче хвалитись тут, бо нема чим, але він дуже добре знає грецьку мову і граматику, котру в краю у гімназіях всі мусіли студіювати.

Що до латинської мови, в якій перекладено ті самі слова, ми скажемо отце:

В латинській мові слова "Петрос" і "Петра" властиво не існують. Це є слова цілком і наскрізь тільки грецькі. Коли переводили Євангеліє св. Матея на мову латинську, то слів "Петрос" і "Петра" зовсім не торкали і так само, як в мові грецькій, вони мають в мові латинській те саме значіння. Треба чиспити несовісно на незнання читачів, або самому треба бути невіжою, щоб казати, що слова "на цім камени" по латині мусіли б звучати "супер гунк петрум."

Щоб це зібрати в одне, то ось наша відповідь:

В своїх словах до Петра, про які бесіда, Ісус Христос уживав тільки одного слова: Кифа або Петра або скала.

Непорозуміння може існувати тільки в таких, що не знають нічого про грецьку і латинську мову.

Це є грубе незнання справи, коли хто каже, що "петрус," це те саме, що камінь, а "петра" те саме, що скала. Тут саме проявляється, що можуть трапитись основні запити, на котрі тримісячний теольоґічний курс абсолютно безвартісний.

Нам здається, що ця відповідь усуває Вашу трудність, і що Католицька Церков зовсім правильно твердить, що Апостольська столиця Петра є збудована на скалі, і що пекольні сили не зможуть її знищити.

Редактор ще бажає додати, що він дуже охотно і радо відповість на запити тих, що шукають правди.

1x1=1 2x2=4
1000x1000=0

От що я читав і хочу всім переказати, бо думаю, що це добре знати читачам "Голосу Спасителя."

Мандрівний один музика зайшов раз до домў божевільних і там стрінув дивного божевільного. Неустанно числив: 1 х 1 = 1, 2 х 2 = 4 а 1000 х 1000 = 0. Для музика було цікаво дізнатись, що це був за один той варят. Познаковмився з ним і божевільний йому розказав, що він є вічний жид, і що називається Агасвер. Це мав бути жид, що в часі хресної дороги вдарив Ісуса і плюнув Йому в лице залляте кровю. Ісус тоді звернув до нього замучене лице і від тої хвилі Агасвер дався в утечу з місця на місце, не находячи ніде спокою. Його неустанно гнала вперід думка і жажда, щоб знищити спасенне діло Ісуса Христа.

Як це здіяти? По довгому думанні постановив заложити підойму там, де був заложив її Юда.... Хотів знищити діло Ісуса Христа грішми. Не йшло це скоро. Тільки по кілька сотлітних змаганнях з кінцем середніх віків і з початком нових йому це вдалось. До того часу господарське життя провадилось на християнських засадах. Була це велика спілка, зорганізована не державними централями, але християнськими засадами. На примір, під карою виключення з Церкви було заборонено брати процент з позичених грошей! Люди працювали не на те, щоб громадити капітали, але щоб жити!

Та тепер настав переворот! Господарське життя видобулось зпід християнських засад. Засадою стала безоглядна жажда зисків, бажання, щоб позбутись совісти і моральних законів. Жид виграв на господарському полі борбу проти Ісуса Христа. Людство покинуло господарські християнські засади і голову та серце людства обхопив страшний шал—матеріялізм. Гроші стали кличем часів! За

гроші люди готові пожертвувати все: честь, душу, Бога, все, все,.... Так оповідав Агасвер і вибух у голосний сміх: Варяти є люди! Вони не знають, що 1 х 1 = 1, 2 х 2 = 4, але 1000 х 1000 — 0.

Чи був він божевільний? Та Ні!! Цей чоловік у свому божевіллі сказав правду, за яку Українська Академія Наук повинна його зділати своїм почесним членом! Бо щож на решті є з тих накопичених цілих міліонів і цілої тої мамони? Нічого, тільки море біди, журби і страдань! Згадатиб тільки всесвітню війну, що саме зродилась з того божевільного шукання капіталів. Чи і тота війна не показала при кінці, що тисяч разів тисяч дасть зеро?!

Так! В цій страшній мамоні, в тім грізнім божевіллі, що обхопило людей, є головна і одинока причина господарської кризи. Задля мамони палилось пшеницю і кидано в море міхи кави, хотя люди голодні, палилось бавовну, хотя люди не мали в що одягатись, палилось купами вугля, хотя люди терпіли від морозу і зимна. Мамона запрягла до свого воза ввесь світ, його працю, його думки і його бажання, бє його своїм батогом немов свого мула, поганяє до шалених перегонів! Світ вичерпаний, побитий, падає, валиться з ніг, вмирає, щоб зробити місце другому рабові капіталізму, мамони, жажди зиску! Паном світа вже не є чоловік, як хотів Бог, коли при сотворенні світа сказав: "Будь паном а не невільником!" Не служить йому природа і не подає йому своїх дарів, щоб уживати їх до спокійного життя, але паном світа є золото, мамона, гроші!

Тільки кров пустити?

На жаль многі ті лікарі хорого світа є подібні до одного цирулика. Той цирулик був глухий, але якщо прийшов до нього який пацієнт, він докладно його обклепував зі всіх боків неначе найкраще чув. При кінці, бувало, видавав ту саму діягнозу: "Маєте катар жолудка і треба вам пустити кров."

Таку гадку і рецепту для скованого людства ми чуємо і нині від многих спеціялістів, що пропонують свої лікарські услуги хорому світові. Має катар жолудка і треба йому пустити кров! Його хороба має походити від жолудка, що хорує і болить, бо не є заспокоєний і голодує. Коротко кажучи, після думки многих біда і хвороба сучасного світа походить з несприятливих матеріяльних відносин, з недостатків і матеріяльних журб. Як треба лічити ту хворобу!? Кажуть, що треба йому пустити кров! Цеї ради найбільше люблять слухати большевики, що на кожду громадську слабість знають лиш одну рецепту: пустити кров, довести до революції, до перевороту з кровопролиттям, стріляти й мордувати, при тім крадуть, рабують і нищуть тай в болото допчуть все те, що досі людям було святе: релігію, народність, родину, мистецтво, науки. Чи то-

ден так вилічити хворобу світа? Чи стане так світ щасливіщим?

Де є лихо?

Прийшов чоловік до годинникаря, подав годинникареві маятник і зажадав: "Прошу, поправте мені той маятник"! "Маятник? А ваш годинник де?", питає годинникар. А чоловік відповідає: "Годинник є в порядку, тільки маятник нездалий, бо все стає."

Той чоловік думав, що годинник буде йти, як направиться маятник, і що причина, чому годинник не йде, є в маятнику. Так само судять наші державні мужі, дипльомати і політики. Різними трактатами, пактами, угодами, умовами направляють маятник, та годинник все таки не йде. Чому? Бо лихо не є в маятнику, але в годиннику. Вони не в силі зрозуміти, що маятник світа стає тому, бо вада є в годиникові, в цілій системі сучасного людства, в його способі задивлюванняся на світ.

Чи ми є назадники?

Є двоякий поступ. Поступ до життя і поступ до смерти. Є поступ на правій дорозі, і він веде до життя, є поступ на блудній дорозі і він веде до погибелі. Наш сучасний поступ: геть від Бога, довів народи і все людство на беріг пропасти. Чи підемо далі тою дорогою? Спинімось! Кождий, що має щире серце для народу і людства, нехай кличе разом з нами:

Назад!!!

Назад до вічних законів моральности,
назад до світла правдивої віри,
назад до Христа і Його засад,
назад до джерел сили!
Це назадництво, це одинокий справжній поступ!

Зачнім від себе!

Якщо хочемо відродити світ християнством і вірою, якщо хочемо працювати для повороту людства взагалі і нашого народу зокрема до Ісуса Христа, то нашим обовязком є, щоб ми відродились передусім ми самі духом, вірою і релігією Ісуса Христа.... Той музика, про якого ми говорили зпочатку, оповідає, що дістався до чистилища тому бо допустився одного божевілля: Ходячи по світі, він **неустанно поправляв і навертав других, а про себе самого забув.** Він грав для других а не для себе! Аж тоді, коли випробувано його неначе золото на пробному камені смерти, він пізнав своє божевілля. Тільки тоді показалося йому, немов сходяче сонце, слово Христа: "Що це поможе чоловікові, хоч би і цілий світ позискав а на своїй душі потерпів шкоду!"

І що це варто, хоч би ми і цілий світ до Христа навернули, а самі були прокляті! Яке це божевілля зачинати від прочих, коли це

є найприродніше, щоб зачинати від себе самого! Я скажу прямо й отверто: Це не є правильна дорога, направляти світ і добувати його для Христа, правильна дорога це є, зачати від себе самого, себе добути для Христа, себе переродити християнством; себе, своє серце, свою душу в повному значінні зділати християнською!

Яке отже буде наше перше завдання у виконуванні нашої християнської праці?— Звернути себе, своє серце, свою душу, свої мисли, цілого себе самого цілком і наскрізь Ісусу Христу! Хочемо, щоб світ був святий, то будьмо святими! Хочемо, щоб світ був милосерний, тож будьмо милосерні! Хочемо, щоб світ любив мир, тож любім мир. Хочемо, щоб світ був моральний, тож віддаймо себе цілим серцем і всім своїм життям Ісусу Христу!

В старому Завіті сказав Господь до пророка: "Ось перед тобою до вибору життя і смерть!" Так само дає Господь через Церков святу світові і людству до вибору: Життя або смерть! Або діяльне християнство, або руїна, смерть і кінець людства. Що він вибере? Не знати! Але в тому напрямі ми мусимо працювати і о це зокрема Бога молитимемо, щоб серед людства, а передусім серед нашого дорогого народу, ширилася думка й переконання, що рятунок народів і світа є тільки в повороті до Бога і його науки, у схристіянізованні людства. Тому: **НАЗАД ДО ХРИСТА!**

Пробудження

У вагоні містового трамваю сиділа пишно убрана пані з двома малими дівчатками. Їх діточа розмова неслась по цілому вагоні. А мама майже горда була з того, що щебетання цих двох непосидющих дітий звернуло на себе увагу всіх пасажерів. Зараз пояснляла, що саме обі дівчинки були у фотографа, і тому вони так тішаться. І додала: "Я кождого року веду своїх дітий до фотографії!" І на слова матері діти свідомо і гордо надулися.

Напротив пані сидів якийсь робітник зі своєю убого одягненою, хоровитою дівчинкою, що здавовано гляділа великими очима на крикливі дівчатка. Робітник поважно й глибоко дивився на горду паню, вихваляючу себе саму матір. В тому самому менті і вона поглянула на того мужчину той відчула в його погляді викид. Була це для неї неприємна хвиля. Та саме в тій хвилі вагон стався. Пані з обома дівчатками покинула його.— "То будуть гарні малпи," запримітила якась жінка. Але робітник мовчав і журливим, милим поглядом схилився до блідої і неначе хорої дитини. Його убогість і низький стан видались йому в тій хвилі гей Божою обороною про-

ти зневажливої надутости і хвалькуватости тих трьох відходячих сств, що думали, що небо й земля тільки до них належать, а що решта людей є тільки на те, щоб їм служити й їх подивляти. Він зрозумів, чому великі багачі так завзято борються проти робітничого класа, що домагається кращих відносин та тужить за чистим воздухом і домашнім теплом.

В ночі пані, мати тих дівчаток, пробудилася. Вона знова відчула на собі сумовитий і значучий погляд робітника, що був впалив в неї очи у трамваї. І хотіла вичитати, що в ньому містилось. Зачала розуміти, що все те гучне виступання на вні тільки дразнить і визиває немаючих і страдаючих. І чи ж не є це провина— подумала вона— проти Бога, бож хіба не на те дав їм Він блага світа, щоб ними колоти других. Засвітила світло і ненароком заглянула своє лице в зеркалі. "Коби ми так знали також, як ми виглядаємо у зеркалі того робітничого класа!"

Тимчасом пробудився її муж і запитав, чому вона засвітила. Оповіла йому, що притрапилось її в дорозі. А він на то? "Ти мусиш привикати до таких поглядів людей. Це є комуністи, вони нас ненавидять і хочуть забрати нам наші маєтки." По тих словах обернувся на другий бік і знова заснув сном блаженних.

Загасила світло, але передні думки вертали. — Що, вони хочуть забрати нам наші маєтки?.... У погляді того робітника неможливо було добачити нічого подібного. В його очах можна було читати радше співчуття. Тихе співчуття немов з іншого якогось світа. Ті очи тей сказати хотіли, що вона, заможна, мешкає в забутій вуличці, в непровітреній кімнаті, в нечистому одязі. Вона—, а не він!

А чи неправда це? Чи нема в тім накопиченім маєтку чогось, що чоловіка дусить? Щось хоробливого, нелюдського? Ми стали невільниками свого багацтва; видумуємо неустанно нові потреби, віддаємо божий поклін і величання своїм маєткам і своїм особам. До того ми ту отрую вщеплюємо у кров своїх дітий, що є ще більше вибагливі, надуті, аж пересичені розкошами і враженнями, струджені забавами, ніколи не відчують, що це є тихе, справжнє щастя! Розпещені, будуть терпіти від нудьги, з котрої родиться обридження життя.. Такі думки пересувались в голові пані....

Її душа не мала спокою. Рано була умучена й бліда. А все таки не знала виходу з відносин, що окружили її довкруги. Була невільницею обставин і класових відносин. Але погляд того робітника розбудив в ній свідомість, що попри багатих людей, є ще й інший клас людей. Клас людей працюючих, що мають право до гідного життя!

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

ГАВАОНИТИ

Щоб здержати побідний похід Йосея, хананейські королі не бачили іншого способу, як злучитись між собою в одну величезну силу та самим таки числом своїх войовників розбити силу цих страшних напасників. Союз всіх народів по другій стороні Йордану, від ланців гір Ливану аж до берегів великого Моря, забрав до війська всіх здатних до борби мужчин, чи з гір чи з рівнини, і постановив в пень вибити Ісраїлитян. Перервавши свої домашні борби між собою, Хеттейці, Аморейці, Гергесейці і Хананейці, Ферезейці і Євеї та Євусейці, злучились проти спільного ворога і тільки одне думали, одне хотіння мали: прогнати чужинців зі своєї країни.

Одначе був один виїмок. Мешканці Гаваону, великого міста поблизьку міста Гай і віддаленого тільки походом двох днів від міста Галгал, де табором розложилась армія Єсея, бачили, що їм грозить перша небезпека. Вони знали, що Єгова дав дітям Ісраїля приказ, щоб прогнати хананейців з обіцяної землі. З другого боку, що сталось в Єрихоні і Гаях, було для них вистарчаючою наукою про те, що жде їх, якщо вони важуться ставити опір походові Йосея. Щоб отже спасти своє життя, вони постановили відорватись від своїх земляків і в такий або сякий спосіб порозумітись з Ісраїлитянами. Одинока трудність була в тім, щоб затаїти своє походження, бо якщо їм явитисяб як хананейцям, сусідам міста Гай і Єрихону, вони, помимо мирного успосібнення, буди наражені на це, що з ними станеться те саме, що й з прочими народами, що підпадали прокляттю. У цьому переконанні взялись вони на підступ, що увінчався повним успіхом.

Одного дня Ісраїлитяне побачили, що до їх табора наближається цілий похід людей, що по всякій правдоподібності ішли з далекої якоїсь країни. Їхали вони на струджених звірятах, що в додатку були навантажені старими міхами, нездатними до ужитку, та іншими, що потріскали і були нужденно позашивані. Одіж на них була подерта, обувя полатане, хліб твердий і спліснілий, все вказувало на те, що перейшли довгу і утяжливу подорож.

Впрочім, дійшовши до Ісраїлитян, що їм цікаво приглядалися, вони сказали, що йдуть з незнаної країни, ген ген далеко від Йордану, з наміром заключити союз з Ісраїлитянами. Їм відповіли, що неможна з ними вести жадних переговорів, якщо вони замешкують частину тої землі, яку Єгова прирік своїм дітям. Не даючися змішати цею відповіддю, вони явились перед Йосеєм та з найпокірнішою й найпростішою міною зложили йому поклін.

"Ми твої слуги," сказали вони до нього з великою пошаною.

"Хто є ви?," запитав Йосей, "і відки?"

"З країни, що далеко відси," відповіли вони уважаючи, щоб не згадати жадного імени. "Як покірні твої слуги, ми чохемо просити о твою приязнь, знаючи, які дива діпає ваш Бог. У наших оселях про те тільки і говориться, про його дивну могучість, про великі події, що счинились у Єгипті, про долю,що саме стрінула двох аморейських королів, що володіли по другому боці ріки, Сеона, короля єсевонського і Ога, короля васанського. Тому то наші старші, у згоді з усім населенням нашої країни, просили нас, щоб ми заосмотрились їдою і пустились в цю довгу дорогу, щоб просити тебе заключити союз зі своїми слугами. Прости, що ми явились перед тобою в такому нужденному стані. Цей хліб був ще теплий, як ми пускались в дорогу, але це вже так давно, що ось він твердий і так засохлий, що розпадається в порох. Ми наляли вина у нові міхи, і ось вони попукали й подерлись. На нашому тілі лиш лахміття і обувя подіравлене від того, що ми мусіли йти цею безконечною дорогою."

Ісраїлитяне з зацікавленням слухали оповідання простодушних і отвертих подорожних. Вони навіть хотіли покоштувати того спліснілого хліба, що їм показувано як доказ правдомовности подорожних. Опісля, не маючи й гадки про це, щоб засягнути поради Господа, заявили, що вони задоволені. Так Йосей заключив умову з висланниками Гаваонитів, звязався союзом з ними і запевнив їм безпечне життя і те все нарід потвердив присягою. Щасливі з успіху свого дивного підступу, сповидні подорожні вернулись у Гаваон зо своєю умовою мира.

Та правди негоден було таїти довго. У три дні потім Ісраїлитяне покинули свої становища коло Галгал, щоб іти походом проти ворога. Яке було їх зачудування, прийшовши в країну Гаваонитів, стрінули вони в Гаваоні, в

Кефірі, Вироті і Ярімі тих самих подорожних, що про них думали, що вони з другої країни. Гаваонити просили помилування для свого люду, відкликуючись на мирову угоду, заключену з Ісраїлем. Ізза пошани до присяги, зложеної на імя Бога, князі народу заощадили підступникам скрайньої кари. Цей посупок помилування дав притоку до шемрання серед люду і в армії, та старшини ісраїльські виправдувались святою клятвою, яка не дозволяла їм на ніяке насилля. "Ми зіставимо їх при житті," сказали вони, "щоб кривою присягою не розгнівати Бога проти нас, але підступ цих людей не остане довго без кари. Вони житимуть рабами того народу, якии вони здурили та будуть рубати дрова й носити воду, коли тільки треба буде."

По цім засуді Йосей звелів Гаваонитам, щоб вони явились перед ним.

"Чому," сказав він, "підступом ви привели нас до того, що ми повірили, що ви мешкаєте далеко від нас, коли ви преціньжили в серці того саме краю, що Господь нам дав?"

"Бо," відповіли вони отверто, "нам заздалегідь сказано що Господь ваш Бог прирік своєму слузі Мойсею, що віддасть вам цю землю і розжене всіх мешканців. Ця новина наповнила нас смертельним страхом і від того менту ми лише про одне думали: знайти, яким чином вирятувати наше життя. Відси і підступ, якого ми вжили, щоб добути від вас мирову угоду. Тепер ми в ваших руках, поступіть з нами так, як видасться вам справедливо й відповідно."

Помимо домагань народу Йосей не відкликав приречень зділаних. Силою своєї власти заборонив зділати яке б це не було лихо Гаваонитам; але разом зі старшинами Ісраїля постановив, що це хананейське племя, будучи від тої хвилі на услуги народу і Кивота, буде збирати припаси дров і води, де лиш сподобається Господеві перенести святий Кивот. Засуд виконано того самого дня і від того часу Гаваонити жили в мирі серед дітий Ісраїля.

ПОМОЖІТЬ КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ!

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ IX.

В Неаполи — Батько Убогих

Десь так в останніх днях грудня 1754 року, Ґерард повернув до Капоселе, щоби й на дальше піклуватись, наче батько, "своїми убогими." На дворі було дуже холодно, тому вогонь на подвірю не переставав палитись. Цей рік, 1754, був мало урожайний, тому не диво, що убогих громадилось ще більше число як перед тим. З порожніми руками ніхто ніколи не відійшов, бо Ґерард знав їх наповнити в чудовий спосіб.

Одного дня, коли Ґерард роздавав поживу поміж убогих, побачив одного чоловіка, по якому пізнав, що мусить бути з вищого роду та що бачив колись у своїому життю щасливі дні. Братчик думав собі, що він лиш приглядаєсь, бо цей не підходив як інші, щоби одержати милостиню, лише з далека стояв собі. Коли вже скінчив роздавати всім і убогі почали розходитись, надійшов до монастиря Теодор, один із сусідів, який часто мав у монастирі до полагоджування деякі справи. Приступив до Ґерарда й сказав що і цей пан то рівнож убогий, який не має нічого, але встидається просити. "Ах, мій брате, кликнув тоді Ґерард, чомуж ти скорше не прийшов. Я ось уже всьо роздав. Але почекай, почекай ще хвилинку!" І обернувся начеб хотів іти до хати, але сейчас звернувся до убогого подаючи йому бохонець хліба, який ще був теплий. Теодор, здивований таким скорим роздобуттям хліба, поспитав пекаря, чи він що лиш пік хліб, але пекар відповів що ні, але що лиш заходиться коло рощини, а в хаті в той час не було й куска хліба. "Так, отже, подумав собі тоді Теодор, це було правдиве чудо, яке я бачив на власні очі." Миттю рознеслась вістка про це чудо, а тоді навіть і заможніші посилали своїх дітий, щоби, мішаючись разом з убогими, одержали цей чудовий хліб.

Одного дня, коли Др. Санторелліприйшов до монастиря, сказав до Ґерарда: "Глядіть добре, кому даєте хліб. Не давайте кожному без ріжниці, але лиш тим, що правдиво потребують." — "Ні, каже Ґерард, треба давати всім, що лиш прохають в імя Ісуса Христа, інакше то

Він перестане його помножувати."

Та не все помножував Ісус Христос цей хліб. Тоді лишень коли його не було печеного. Тому то й навкучилось було братові пекареві пекти хліб для так великого числа вбогих, а одного дня, коли Ґерард роздав увесь, а пекар бачив, що на полиці не було ні куска хліба, сказав собі, що не буде пекти, а як прийде час вечеряти, і не буде хліба, то Ґерардові за це обірвесь. Тому, нічого не кажучи, чекав вечері. Коли вже задзванили до стола, біжить він до о. Настоятеля й каже, що так а так, Ґерард роздав увесь хліб, а тепер нема що й до стола подати. Отець Настоятель закликав Ґерарда й в присутности пекаря почав йому докоряти що він, роздаючи всьо убогим, не дбає про співбратів, які також потребують їсти. Ґерард відповів: "Хай Преподобні Отець не турбуються, бо Бог безсумніву подбає про все. Гляньмо лиш лучше, каже тоді до брата пекаря, можливо що дещо хліба ще позістало". — "Ані куска вже нема, відповідає пекар. Ходіть тай погляньте самі, якщо не вірите." Пішли оба до пекарні. Та якеж було здивованнй, коли побачили на полиці повно свіжого хліба. "Будь благословенний, Боже!" кликнув Ґерард, а брат пекар побіг, щоби чим скорше оповісти о. Настоятелеві про чудо. "Отче, каже він, брат Ґерард, то святий, а я хотів його втягнути в клопіт! Коли я був тут у вас, щоби вам оповісти, що нема хліба, полиця була зовсім порожна; вертаю з Ґерардом, а вже повно хліба! Це Бог, мій Отче, це Бог!"— "Так, відповів о. Кайоне, це Бог, який є з Ґерардом. Лишім його в спокою, хай робить як йому подобається, бо Господь Бог попросту бавиться з ним."

Так як хліб є кормом для тіла, так слово Боже є кормом для душі. Як не забував Ґерард про одно, так памятав і про друге. Збираючи своїх любих убогих разом учив їх катехизму, оповідав о Бозі, о Пречистій Діві Марії, та поучував їх в правдах християнської віри.

Одного дня підчас такої розмови, Ґерард звернувся до одного сліпця, який умів дуже гарно співати, й прохав його, щоби дещо заспівав. Цей завів пісню, добре знану в Італії, яка зачинаєсь від слів: "Хай буде Твоя воля, не

моя." Сліпець грав на лірі й співав. Як лишень почув Герард про божу волю, сейчас впав у захвит, та на велике здивування всіх присутних, піднісся невидимою силою високо в повітря, взнісши очі до неба.

* * *

Здається, що найкращим явищем природи це сонце у своїм заході. Когож воно не пориває своїми чудовими красками? А вже найбільше чудове зі всього то його світло; не пече, не палить, ясно світить та кидає на божий світ свої тепленькі лучі наче б всміхалось. Таким тоді ласкавим видається! І глянеш сміло на нього, вже не заспіплює тебе, як це буває в полудень. А коли вже має ос-ось сховатись за високі гори й на цілу ніч розпращатись з нами, то так ще ласкаво гляне, кине великий, ясний та незабутний промінь свойого світла і—вже його нема....

Так то буває й зі святими. Може ми ще не мали нагоди,— принаймні богато з нас, бачити правдивих святих. Як то вони, наче те сонце, освічували божий світ підчас свойого життя на землі. Але найкращі, звичайно, спомини, то ці, що лишаються з останніх днів їхнього життя. Тоді вони, коли вже ось-ось мають покинути цей світ, цю долину сліз і вигнання, глянуть ще любо на тих, з якими перевели дні свойого життя, ще наче всміхнуться промінням своїх чеснот та Божих ласк і— вже їх нема. Лиш милий спомин по них лишається, наче запах ранньої рожі.

Великим святим був Герард. Одним з найбільших чудотворців яких католицька Церков памятає, а певно що один з найбільших чудотворців за час свойого земського життя. Бо дійсно, його життя то самі чуда. На кожньому кроці, куди лишень обернувся, всюди чудо! Та найкращі дні з його святого життя на землі, це напевно його останні дні. Не довго він жив на землі, та можнаб сказати з Мудрцем Господнім: "Мало днів прожив, але виповнив довгі літа." Цебто, хоч коротко жив на землі, то його дні були повні в заслуги; бо не ті дні числяться, які ми пережили, лиш ці в яких ми добре жили.

Так, отже, найкращі дні з усього його життя це останні дні. Виснажений безнастанними постами, вмертвліннями та подорожами, які безвпинно відбував, він вже від давна занепадав на здоровлю. Найбільше що йому пошкодило на здоровлю то було це, що його перед кількома роками, як ми згадали вже в однім із попередніх розділів, побив полевий. Хвороба, яка найбільше нищить чоловіка а яку найтяжче вилічити,—головно було так в часах Герарда,— це недуга грудна. Раз діставши грудну чахотку, сухоти, смерть йому була за плечима.

Наближався 1755 рік, рік в якому Герард мав кинути останній луч проміння на цей світ і з веселою усмішкою попращатись з ним раз на все.

Ідімо ще хоч троха за ним, щоб йому приглядатись. Не довго ще, кілька кроків, а знайдемось при його смертній постелі....

З початком 1755 року, почав уже Герард що ранку спльовувати кровю. Це був знак, що з ним щось не дуже гаразд. Але що горячки ще великої не було, тому він сміло й з точністю виповняв свої обовязки дверника й опікуна убогих. Рівнож помимо так нужденного стану свойого здоровля він ще не залишав ні своїх звичайних постів, як приміром в субову, на честь Матері Божої, постив о хлібі й воді, —ні умертвлень, але катував ще більше своє худе тіло, начеб хотів прискорити день своєї смерти. Хотяй через ціле життя був він ангелом молитви, то перед смертю подвоїлась його набожність та дух молитви. Як лишень мав вільну хвилинку, сейчас біг до свойого "Любого Вязня," Ісуса утаєного в Пресвятій Евхаристії, а там перед замкненим кивотом, який був для нього отвореним небом, виливав перед Ним свої чувства любови. Часом, як оповідає о. Танноя, забуваючи на присутність других, перед якими звичайно крився зо своїм чувством, він виливав Ісусові свою любов з розпаленого серця. Нераз, вздихаючи голосно говорив: "О, мій Пресолодкий Ісусе, не покидай вже мене ніколи! Ти мене називаєш божевільним, але щож я тому винен коли Ти мене того навчив!— Боже безконечний, як це може бути, щоб Ти замикався задля мене в кивоті!" Певного разу о. Кайоне сказава йому, що він не повинен так голосно говорити. Але брат, схопив його за руку та приложив її собі до грудей. Отець Кайоне почув тоді, як сильно його серце билось, та дивувався, як Герард може це видержати. Тоді братчик промовив: "Як би я так був на якій горі, я хотівби увесь світ запалити моїми зітханнями!" І не диво, бо ці зітхання побуджували не одного до побожности підчас спільних молитов, який інакше бувби може й дрімав. Та й хтож міг не молитись і не палати любовю до Бога, чую-

чи як то серце святого билось ізза повноти цеї любови. Рівнож Др. Санторелли заявив що серце Герарда билось якось неприродно.

За таку ніжну любов, Ісус не лишив його без нагороди. Як ніколи перед тим заяснів у нього дар чудес, сила уздоровлення, як рівнож читання людських думок.

Один міщанин з Муро мав сина, який захорів на шкарлятину. Хвороба так стала небезпечна, що бідний чоловік не знав, що має робити. Нараз приходить йому добра гадка, щоб піти зі сином до Капоселя, яке є недалеко від Муро, й поручити свою дитину опіці Герарда. Герард дуже співчув з нещастям хлопця, а взявши його на руки намастив його шию слиною, і зараз шкарлятина зникла.

Інший молодець, на імя Николай, був хорий на грудну чахотку. Нераз поручався молитвам Герарда, але хороба не уставала. Одного разу коли Герард його відвідав, хлопець подумав собі: "Герард кожного уздоровляє, а мене не хоче." Тоді братчик, якому сейчас була відома його думка, відповів: "Що ти говориш собі? Ти думаєш що я не молюсь за тебе Богові? Але Бог не хоче мене вислухати бо ти не є для цього світа." І справді молодець в недовзі потім умер.

Чого не один католик не знає

Наш Спаситель Ісус Христос сказав до своїх Апостолів: "Що звяжете на землі, то буде звязане на небесах, а що розвяжете на землі, буде розвязане на небесах."

Цими словами дав Ісус Христос Апостолам і їх наслідникам власть давати закони і накладати кари за нарушення тих законів.

1. Найбільша кара Церкви, це є **виключення** з Церкви (ексекомуніка). Є виключений з Церкви той:

Що уперто перечить правди віри,

що виступив з Церкви,

що заключив супружжа з іновірцем **перед некатолицьким духовником** (таке супружжа перед Богом не є важне, не є супружжам),

що дає дітий хрестити або виховати в **іншій релігії**,

що є членом організації масонів або подібного товариства,

що читає (переховує, купує і позичає) книжки, виразно Церквою заборонені,

що умисне вбив людське життя в його початках.

Хто є виключений з Церкви, не має участи в молитвах і відпустах, **не вільно йому уділяти святих Тайн, невільно його ховати релігійно і не сміє бути кумом.**

2. **Церковного похорону** поза згаданими случаями відмовляється такому, що згинув самовбийством,

хто поручив, щоб по смерти його тіло спалено,

хто брав шлюб перед судом і жив в такім подружжі (в совісти таке подружжа є неважне),

хто своїм життям давав публичне згіршення.

3. Церков, як добра мати, все готова грішника прийняти знова до себе, якщо грішник **своєї провини жалує, приобіцяє поправитися і направить згіршення.**

Хто бажає помиритися з Церквою, нехай іде до св. сповіді і порадиться зі священиком, що має робити.

Хто заключив подружжа перед не-католицьким духовником, або жиє в супружжі заключенім перед суддею, **не може в сповіді одержати розгрішення, доки своєї хиби не поправить.. До направи** вистарчить, щоб обоє заявили перед священиком і двома свідками, що хочуть жити в подружжі.

Якщо один зі супругів не хоче того зробити, тоді друга сторона може старатися о це, щоб священик поробив потрібні заходи, щоб Апостольська Столиця проголосила шлюб важним. Апостольська Столиця це може зробити і зробить це лиш тоді, коли є надія, що обоє будуть жити разом в подружжі аж до смерти, коли буде запорука, що всі діти будуть хрещені і виховані в католицькій релігії, і коли не буде небезпеки, що не-католицька сторона буде силувати католицьку сторону до відпаду від віри. Це є спосіб, щоб помогти католицькій стороні присупати до святих Тайн, якщо годі осягнути добру волю не-католицької сторони в інший спосіб.

Якщо в такім випадку католицьке подружжа неможливе, (коли, на примір, одна сторона вже є одружена і розведена перед судом), тоді розгрішення в сповіді не дістануть доки не розійдуться. — Вимівка, що годі оставити діти, не значить нічого, бо винна сторонна може і мусить о удержання дітий старатись, але до того не треба жити в неважнім подружжі (на віру).

ПОМОЖІТЬ КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ!

Ти Добре Зробила!

І це не є байка.....

Не треба родини.. дітей....! Проч з Церквою....! Геть з попами....!

Проч з капіталістами....! Проч з привілеями....!

Большевизму.... комунізму нам треба.... от що....!

Він, робітник, сказав це й закінчив свою промову міцним ударом кулака в стіл....

Та помимо того капіталісти ходили вулицями, "попи" дальше благословили серцем чистим, незлобним бідне людство, хрести на вершках церков неначе камінними пальцями показували на небозвід, вказуючи дорогу, що провадить до Бога....

Що більше!.... Помимо того всего в нього в хаті, у колисці, зложили розкішне, рожеве дитиння, хоч він постановив що в хаті колиски не хоче бачити....

Дитина!.... В нього!.... Ох.... воно ще мале! ....

В лютій злости прийшов він до дому, щоб проклоном привитати народжене дитя.... Та, коли прийшов, воно було таке гарне.. таке невинне.... і крім того, він відчув у своїому серці щось такого нового, щось так глибокого, огортаючого ціле єство, що чувся майже щасливим, що став батьком....

— Він буде, заговорив він сам до себе, він буде чистим.... з поміж чистих.... я виховаю його на свій лад....

І малого Павла не охрестили....

* * *

Почалось виховування....

День за днем він слідив белькотіння маленьких усточок....

Ах!.... Нетерпеливо дожидав він першого слова дитини.... Коли вже раз він почує його?!....

Поволі, терпеливо, він повтаряв нестружено вчухо дитини гидке слово....

Бо ж треба було добре зачати виховання....!

Нарешті, одного вечора, з малесеньких, рожевих усточок, що віддихають чистістю й любовю, вийшло слово.... бридке.... невиразне,.... але все таки зрозуміле.... прокліи проти Бога....

* * *

Він встав.... Його лице сіяло з радости.... подібно....

Вже сказав маленький Павло перше слово....

Він взяв свого потомка в руки, підніс в гору, високо.... майже вище, чим сил ставало....

Так, ти татове "бейбі".... Знаменито!.... Кажи ще раз!.... Ще раз!.... ще....

У хвилі, як по кімнаті рознісся голосно шум гучного поцілую, який він вліпив на твар дитини, мама широко розплющила очі, майже перелякана.. Вона вже не знала ні Церкви, ні молитви, відколи була приступила до першого Причастя, а все ж, навіть їй це видалось страшним, потворним....

Коли пучок на кінці галузки загострюється, це знак, що молоде листя вже недалеко....

Час так скоро минає!....

Малий Павло ріс неначе з води....

Вже навіть перестав носити дитячу суконочку, і вже давно убрав малі сподні....

Та багатство заражених слів в нього було таке, що він був би завстидав і большевицького гузара....

Видно.... Наука не йшла в ліс!

Батько в одушевленні бачив його великим в уяві.... 10 літ, вже двацять літ....

Ох!.... Ця дитина, це була його гордість!.... Він отворив йому уста....

Тепер отворив його ум.../

Сусіди вже голосно говорили про хлопчика.. і то був тільки початок....

Ах! Так!.. Він, Павло, буде взором, ідеалом.... "якщо Бог позволить....", була б додала одна побожна панночка, що мешкала в сусідстві.....

Бог не позволив....

Одного ранку Павлуньо не міг встати.... Очі блистіли, чоло горіло, ціле мале тіло було в огні гарячки.

Треба йти по доктора, каже він до своєї жінки.

Лікар прийшов.... його чоло укрилось зморщками....

"Що це таке." тривожно заговорила мати....

"Це поважне.... досить небезпечне....

Доктор не сказав більше, сказати фатальне слово в тій хвилі значило встромити ніж до серця нещасної матері....

Дали дитині зимні оклади.... в означених годинах дитина мала приписане лікарство.... і страшне слово само прийшло на уста батька, коли чоло дитини застигло ледовим холодом.... Дитина була дістала запалення мозку. Лікарства, оклади не помагали нічого....

Робітник рвав собі волосся на голові....

Ах!.... Це так говориться: Я в себе не хочу бачити дитини... Але коли дитина є!....

До кімнати поволі зачали входити сусіди.... Дитина віддихала що раз, то тяжче.... не приходила до памяти.... До кімнати прийшла й сусідна панночка.... Тихенько вона відмовляла коронку під дахом, де володіла хула....

* * *

Дитина зачала хропіти.... хропіти так страшно й пронизливо, що нерви рвались і серця батька й матері тріскали до найглибших глибин....

Мати божеволіла з боюю.... батько переходив на переміну почуття надії й безмірного пригнетення....

Того вечора пішов він за лікарством.... Добра панночка, сусідка, вийшла в кімнату....

В голові дитини сиділа тільки мати....

"Як ся маєте, пані, що коло вас чувати?"

У відповідь мати заридала.... "Дуже зле.... все пропало.... нема надії...."

"Це прикро.... прикро... Але, скажіть.... я не знаю, як вам це сказати.... бо....."

"Що ви хочете сказати"?....

"Чи ваша дитина.... є.... є.... охрещена?"....

Мати подивилася на дівчину.. потім, по кількох секундах....

"— Ні. Бо мій муж не бажає.."

"Але ви.... скажіть.... ви б хотіли?.... Бо там, на Горі, якщо він мусить іти.... там буде йому добре.... на Серці Бога."

Жінка немов прислухувалась... потім:

— "Так. нехай.... але скоро...."

І тоді, дрожачою рукою панночка спустила на чоло дитини кілька крапель води...."хрещається раб Божій Павло.... во імя Отца і Сина і Святаго Духа, Амінь...."

А тепер, якщо добрий Бог дасть йому здоровля, хай він жиє по християнськи.... а ви...."

У тому менті ввійшов муж.... Взаімно дали собі знак пальцем на устах....

* * *

Два дні опісля той, котрого хотіли зділати сатаною на землі, став ангелятком в Небі..

Що за біль був це!.... Яке ревіння розпучливе, непогамований плач...

І був похорон.... з червоним прапором, без священика, без молитви, без церкви.. виголошено надуту промову про великі прикмети померщого "товариша".... Все це була маніфестація без духа, без потіхи й надії, що в серці отворяла пропасть порожнечі.. Кпини.... жахлива пропасть!

Повечоріло.... в кімнаті, коло порожного ліжочка сиділи лише батько й мати, повалені, пригнетені болем....

Вихор ревів попід двері, турмосив одвірками, що заливались струями уливного дощу....

Було холодно.... ах! Так страшно холодно!....

Батько ридав, закривши лице руками....

"Бідний малий.... Мій бідний синочку.... ти першу ніч спиш на дворі...."

Протяжно, свисливо заскавулів вітер попід двері....

"Ах!.... Біднятко моє, чи не зимно тобі?"..

Мати плакала....

"Дитиночко," заводив батько, "ти там сам, самітний.... чи не лячно тобі?.."

Мати піднесла лице, що купалось у рясних слезах.... і спочивши на лиці мужа глибокими очима, що невиразно, немов бгимали потіхою.... сказала:

— "Ні.... йому є добре...." Тут її голос урвався, здушений хлипанням.... "Так, йому добре.... в Небі!".... Усміх на лиці втопився в струї сліз....

Муж подивився на неї зачудований.

—"Що ти говориш...."?

—"Слухай, не гнівайся, але ти знаєш, що мама в такій хвилі готова на все.... Він є охрещений!...."

Вона спустила голову.... готова на все.... на лють, побивання.... на смерть.. неначе згубилась у згадці про свою дитину.. душа бідної мами полинула у Висоти....

Батько довго дивився очима в підлогу, котрої не бачив....

Чи перелетіли його головою спомини про минулі, дитячі літа?..

Чи може стренулась у глибинах безсмертна душа, котра, хай каже, що хто хоче, жде чогось з позагробових країн.... і бунтується проти нічевости?...

Чи може був це нестримний зрив батьківського серця, що вічно бажає для своєї дитини невгасаючого усміху в житті так довгім, що воно кінця не має?..

Або скоріше, чи то не слав той ангелик з неба першого свого усміху, першої ласки, першого звена ланцуха, що мали довести проступного батька до Безконечного Бога Доброти?....

Робітник повільно підніс очі на жінку й з притиском, в котрому нема неправди, сказав просто ці три слова:

—"Ти добре зробила!...."

—o—

АПОСТОЛ ПРЕСИ

Його називали пустельником.... Зовсім справедливо могли його назвати також сталим паломником. В зимі, в літі, з весни і в осені ішов він від села до села, від міста до міста, зі скринею на плечах, в котрій розносив добрі книги, журнали і часописи. Бував одягнений в запорошений кабат з грубого вовняного полотна і мав сподні з такого самого полотна. На ногах мав тяжкі, великі чоботи з підковами та цвячками. На голові широкий капелюх і по дорозі спирався на тяжку палицю....

Був це надзвичайний чоловік.... майже дивак. Але був направду побожний і держався строгих, християнських засад. Гарячих напитків не пив, мяса не їв і був нежонатий.

Один з чільних писателів про нього пише: "Ми прийшли до одного села і вступили до дому священика.... Отця пароха не було, був тільки його батько, що перебував у свого сина-священика.

В часі розмови сказав батько Отця пароха: "Які тепер люди недобрі! Кілько священики наговоряться, а нічого не помагає.... Шкода кождого слова!"

"Мені дивно, що ви говорите так немудро, хоч маєте сина священика," замітив наш "пустельник."

"Немудро?," сказав батько немов ображений.

"А якже ж інакше? Чи ви не знаєте, що сіяв сівач зерно, і що одно впало на дорогу, друге на скалу, третє між терня а доперва четверте на добру землю? Так само приймається кожде четверте слово священика."

Ми засміялись з дотепної відповіді.

"Пустельник" стояв поважно і дивився в землю. "Ну! Що робити? Мушу піти по селі. Маю тут чотирьох передплатників— побачу, чи можуть що заплатити."

Взяв скриню на плечі, поздоровив з Богом і пішов. Я пішов з ним. В сінях стрінули ми служницю. Саме, відкись з подвіря чи саду несла накрохмалену суконку, "Пустельник" заговорив до неї: "А ти, може ти дала б що на добру пресу?"

"А де маю взяти гроші!?"

"А на фікси факси маєш?", скартав її "паломник", показуючи на суконку. "Добра книжка, Місіонар або добра газета були б для тебе ліпші, як найгарніша суконка. Парада веде до упадку!"

"А вам що до того?" сказала служниця. Злостилась, що її скартав.

"Певно, мені нічого до того," сказав "паломник" байдужо, "але кажу правду. Ну, бувай з Богом." "А ви," це сказав він звернувшись до мене, "уважайте, щоб не закопати Богом даного вам таланту."

Відходив до села згинаючись під тягарем.

Хто це був цей "пустельник"?

Менше з тим, коли він народився, але мав християнських родичів і побожний батько від молодости провадив його дорогами Божої боязни по взору старозавітнього Товії. Ще малою дитиною, коли ходив до прилюдної школи, читав він, бувало, дуже охочо Письмо Святе і зокрема біблійну історію. Пізніще сам потвердив, що від маленьку родичі провадили його до чесного життя і побожного читання. Це його вирятувало, коли в дозріваючому віці як юнак дався пірвати вирові марности й гріха. Не остав в ньому довго і опісля оминав легкодушні забави, воліючи добре читання і пильне ходження до церкви у святочні дні....

На тижні працював з батьком при господарстві. Батько його помер у віці 82/літ, і тоді син сам взяв в руки господарство і працював на нім пильно аж до яких 15 літ опісля, не вступаючи в подружжа. Тоді продав він маєток, гроші пожертвував на добрі цілі і постановив собі, знаючи сам з досвіду вартість добрих книжок, що буде розносити добре читання до тих, що люблять читати, щоб в християнських родинах у святочні дні і в довгі, зимові вечорі мали добре читання і ніяхотну розривку.

Сотки людей добув він таким чином для доброї преси....

* * *

Ти, любий читачу, певно маєш на язиці питання, як той дивний чоловік писався, і де він працював....

Прости, що я тобі того не скажу. Але нехай тобі вистарчить, коли скажу, що то, на жаль, не в нас той апостол преси....

А чому в нас не міг би бути такий один?.... Може не один з читачів відчуває якесь тепло подиву і запалу для цього "пустельника".... Але де є маса нашого народу в Канаді....маса наших українців... Бо ж ми, безпереч-

но відвічальні за те, що діється в культурному і громадському житті нашої еміграції....

Ми маємо апостолів сатани.... Що розносять байбельницькі варятства, сатанські вибрики большевизму.. звірячі, хижі-кровожадні євангелія нелюдського гітлєрізму.... Ми, католики, українці, ми їх годуємо.... Даємо гроші.... А вони собі добре їдять, ладно вбираються, мешкають в тепленьких офісах і беруть добрі платні за те, що з повним жолудком кричуть про муки наших здоптаних, побитих, голодних братів, що видержують нелюдську борбу проти своєї церкви-католицької, проти своїх народних святощів тільки тому, бо міцно згуртувались під прапором Ісуса Христа, Його закона і Його правди!!

Як це може бути? Хто це зрозуміє, що в нас можна б замордувати свого брата і на тім морді зібрати тисячі долярів не для учеників, але для ситих жолудків, що в Канаді відважні і ревуть, ось-як недавно таки,— щоб палити, рвати залізничі шляхи, розбивати, в воздух висаджувати мости— де??!!!!! НА НАШІЙ ВЛАСНІЙ ЗЕМЛІ, КОТРІЙ ТІЛЬКИ ЗАБЛИМАЛА НАДІЯ КРАЩОГО ЖИТТЯ!!

Чи є таке безглуздя взагалі можливе???! Нищити, руйнувати, палити, мордувати, в болото доптати свої добра, своїх провідників..!! Це в нас! На сторінках преси, котру кровавим потом піддержують НАШІ УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ!!!

Чи це МУСИТЬ БУТИ ТАК, ЩО НАШ НАРІД, **а зокрема його найкраща вітка-галичани, мають служити тільки погноєм, на котрім легко годуються-ростуть тільки паразити духа й тіла??????!!!**

ОПАМЯТАЙМОСЬ!!!!

ПРИЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ для "Голосу Спасителя" —

Браття, знаєте, що наступила година

Буває, Слово Боже неначе лискавкою освічує душу і показує їй дорогу до нового життя.

Августин (помер р. 430) у молодости жадно пив з пугару світських розкошів, та душу його мучила ще більша спрага. Став славним учителем і бесідником, але серце його лишилось пусте й порожне....

Сам він пише: "Я був сам для себе найбільшою загадкою і питав бувало своєї душі: чому ти сумна і непокоїш мене?— Але вона не вміла відповісти."—

В Медіолані зачав Августин ходити на проповіди славного Епископа Амвросія. Очи йому отворились і він пізнав, що пересуди, які він мав проти Католицької Церкви, не опирались на правді. Він пише: "Хотя я ще не пізнав, що Церков голосить Твою правду, все ж я пізнав, що вона не вчить того, що їй закидають."

Одначе душа його ще не була зріла для навернення. Совість йому закидала: "Нещасний Августине, як би так Бог покликав тебе в цій хвилі до себе, то яка було б твоя доля? Встань, доки є час!" Але він відкладав: "Зараз, тільки ще троха лиши мене!"

Коли одного дня чув, як оповідали про життя св. Антонія пустельника, то був цілий схвильований. Він закликав: "Невчені встають і захоплюють небо, а ми, зі своєю мудрістю без серця, як глибоко ми застрягли в пожадливостях тіла й крови!"

Він вибіг з дому до саду. Плакав над собою, волосся рвав на голові, в груди бився, руки заломлював і кликав: "Як довго, як довго ще?" Завтра? Завше завтра? Чому не нині? Чому сейчас не має бути кінця моїй ганьбі?"

В цьому менті почув голос якоїсь дитини: "Возьми й читай! Возьми й читай!" Був це для нього неначе голос Бога. Вернув до хати і отворив першу книгу, що попала йому під руки— були це листи святого Павла — і читав: "Браття.... знаєте, що вже наступила година, щоб ми пробудились зі сну. Бо тепер ближче нас спасення, ніж коли ми думали. Ніч минула, а день наближився. Відложім отже учинки тьми, а одягнімся в оружжа світла. Як в день поступаймо чесно, не в гулятиках і піянстві, не в нечистоті й розпусті, не в сварні й зависти, но одягніться в Господа нашого Ісуса Христа.." (До Рим., XIII, II—14).

Це був той блеск світла Божого, що показав Августинові дорогу до нового і щасливішого життя.

Дай Боже, щоб ці слова Духа Святого в часі Різдвяного посту поділали і на серце кождого з наших читачів і також показали їм, де є Правда і Життя і Щастя.

Дівчата в Африці

По довгому часі знова відвідав місіонар місійну станицю Акорк, що лежала дуже далеко від тої оселі, де Отці місіонарі мали монастир.

Службу Божу відправляв під голим небом. Чудові пальми хилили свої голови над престолом і прекрасні цвіти праліса служили за прикрасу.

Найбільшого щастя дізнали дівчатка, що могли приступити до св. Причастя. Було їх чотири. Вже кілька літ тому були вони в школі Сестер, котра находилась також в головній станиці Отців місіонарів і там були й охрещені. Але батько, закаменілий поганин, відкликав їх до дому, щоб помагати йому в роботі. З плачем відходили від Сестер; Сестри дрожали зі страху, чи молоді християнки остануться вірними Ісусу!

"Отче," привитали вони радісно місіонаря, "ми так довго чекали на тебе! Чи бачиш тих дітей? Подивись і будеш бачити, чого вони вже навчились."

Справді! Успіхи малих місіонарок наповнили подивом місіонаря. Діти вміли вже читати, співати побожні пісні, відповісти на головні питання катехізму. І многі з них були так добре приготовлені, що ще того самого дня можна їх було охрестити.

Найкраща нагорода для дівчаток-місіонарок було це, що могли йти в перше до Святого Причастя.

Коли місіонар покидав оселю, сказав: "Діти дорогі, ви знаєте, що за три тижні ми будемо святкувати свята. Просіть родичів, щоб вам позволили прийти до нас на відправу. "Прийдемо, Отче!", кликали діти, "на певно прийдемо!"

В свята раненько зголосились діти в церкві коло монастиря: "Отче! Ми тут!"— Але як нещасно виглядали ці діти в цей так радісний день для цілого християнського світа! Їх рамена і плечі були укриті ранами!

"Бідні діти! Хто ж то вас так збичував," запитав місіонар з жахом.

"Я скажу, як це сталось," сказала найстарша дівчинка. "Ти запросив нас, щоб ми прийшли на свята, до церкви, щоб ми могли прийняти Ісуса Христа. Батько не позволив і сказав, що дістанемо пятьдесять батогів, якщо підемо. Але ми сказали: Будьте з Богом і того самого вечера ми відвязали човно. Отець нас пильнував і зробив те, чим нам грозив.— Ми дістали пятьдесять ран батогом! Ох, як то боліло!! Потім думав, що ми вже не підемо і пішов а ми забрались сюди. Ми тепер тут. Правда, що незадовго будеш правити Службу Божу?!"

"Бідні діти, нетреба було йти!", сказав місіонар.

Та тут відповіла наймолодша з них, Рожа: "Отче! Як ти можеш так говорити? Скажи, що ти зробивби, як би тобі треба було вибрати Ісуса або рани батогом?"

Місіонар спустив голову і сказав тихо: "А що буде, як ви повернете домів?"

"Як ми повернемо?", сказала Христина і троха збліда. "Як ми вернемо? Ет, що! Рани загояться а Ісус останеться!"

** **

От, кілько бідні діти В АФРИЦІ приносять жертв, щоб могли прийняти Ісуса Христа....

А у нас в Канаді й Америці....?

Тут батько не буде бити батогом.... Тут нетреба вечером сідати на човно, цілу ніч їхати, щоб рано бути на Службі Божій....

Тут церков часом прямо під носом.... Треба тільки ранше встати.... А є такі.... не в Африці, між масою поган, але в християнській Канаді, в українському народі, по 950 літах християнства ....є такі.... не діти малі, а... поганських родичів.. але християнських родичів, що не ваглибся збудити малу дитину о пятій годині рано, як би вона мала йти на танець, на концерт, на якісь "спортс", є такі, що самі готові встати, як би знали, що дістануть келішок горівки або шклянку вина.. а до Ісуса йти рано: НЕМА ЧАСУ, ДЕТИНИ НЕ ХОЧЕ МУЧИТИ....

Ах! Як палить, пече серце.... Поганські, малі нігри прийдуть, щоб вчити нас по 950 літах християнства в нас як цінити Ісуса і його науку та ласку!!!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

Щоб Бог дав Апостолів для Навернення Жидів

Хто не знав би про Жидів?! Один з найславніших народів світа, з незрівнаною минувшиною із силою життя, що її немож знищити. Розсіяний по цілому світі, погорджений а всеж таки посідаючий часто силу, що опановує мало не всі земські сили народів.

Коли у 18-ому столітті, в наслідок просвітянських струй в Европі, усунено залізні ланцухи, що відділювало майже в кождому місті жидів від решти населення, коли, іншими словами кажучи, признано було жидам так звані людські права, то перший наслідок був певна дезорієнтація, що запанувала в жидівських кругах. Сторожі жидівського православя відчули, що талмудське жидівство, яке заздрісно берегло Ісраіля від усяких зовнішних впливів, вскорі ослабне, і що жиди, осліплені світлом цивілізації і культури, будуть змагати до того, щоб зіллятись зі своїм християнським осереддям.

І справді зміни настали великі. По довгій і завзятій борбі з жидівським старим елементом, що цупко тримався минулого, перекладено Тгору, жидівські книги закона, на німецьку мову. Але опісля зжилися жиди з німецьким перекладом Тгори, з під пера Менделсона, до тої міри, що німецька мова стає немов другою святою мовою жидів. Бувало так, що жиди у всі дні тижня говорили мовою того народу, серед котрого жили, а в суботу уживали неначе святої мови німецької а не іншої. Доперва тепер, в часі гітлерівського напору, ця германізація жидів дізнає смертельних ударів.

Та згадане безголовя серед жидів іде далеко глибше. Правовірне жидівство валиться а жиди, осліплені новим світлом і зокрема новими блудними світилами, кидаються на чоло рухів вільнодумства і релігійного лібералізму в нерозумному переконанні, що їх соціялістичні мрії найкраще їм вдадуться, якщо про релігію буде говоритись як найменше.

Їм і не снилось, що основи жидівства йдуть ще глибше, як зовнішня приналежність до жидівської релігії.

З тої причини ми стрічаємо їх в фрамасонських організаціях і опісля в рухах соціялістичних. В політичному житті вони стають звичайно на скрайній лівиці.

Скажена жажда, щоб добути місця на сонці, якого їм так довго відмавлялось, викликує в них цілий ряд негарних прикмет, зокрема безмірне честолюбство, прикмет, ізза яких жид став предметом дотипів і кпин. Були такі жиди, що давалися охрестити не ізза релігії, але щоб затерти своє жидівське походження.

Та є між жидами багато душ делікатних, що розуміють моральну небезпеку сучасного жидівства. Вони шукають ратунку в пізнанню абсолютної правди.

Християнство ділає на них могутнім враженням і треба тільки подати їм помічну, енергійну руку.

Це саме є причина, чому Святійший Отець жадає, щоб члени Апостольства молитви цього місяця молились о те, щоб Бог натхнув многих і ревних священників до апостольської праці серед жидів.

Католицьким Світом

ЗАКАРПАТТЯ: Дня 2. листопада на менш як тригодинній конференції відпоручників Німеччини, Італії, Чехословаччини і Мадярщини, на котрій були присутні також премер Закарпаття о. А. Волошин та премер Словаччини о. др. Тісо, порішено останню важну проблему Закарпаття: що воно остане політично в границях Чехословаччини в роді самоуправної частини. Це історична подія в житті українського народу, повна величі й радости, але захмарена фактом, що Закарпаттю відобрано дуже гарні й урожайні землі, щоб їх дати Мадярщині. Подібно потерпіла Словаччина.... Німці дали, німці взяли і тому українцям треба мовчати і то ще й дякувати, що не сталось гірше... Так виглядає справедливість грубого німецького націоналістичного кулака: він є законом і понад нього нема закона й нема відклику..... І таким є дух звірячого націзму всюда.... Доки він грубий для себе, то націсти інших народів його подивляють (так і в нас з нагоди "аншлусу" Австрії)..... Та коли даються почути на хребті других націстів, то дається відчути основна ідея і практика грубого націоналізму: взяткле бажання пожерти один одного.

НІМЕЧЧИНА: Переслідування католиків й християнства в Німеччині не вгасає.... В Парижу недавно тому один молодий жид замордував секретаря німецької амбасади Ернеста фон Рат. З тої нагоди дійшло до страшних забурень проти жидів в Німеччині.... Пороблено великі шкоди жидам. Останній вислід всієї тої руїни був такий, що німецький уряд приказав багатим жидівським одиницям в Берліні (багатих жидів німецькі націсти не викидають) щоб зложили 60 тисяч долярів на покриття зділаних шкод. Так виглядає націстська справедливість. Не знати, кілько Закарпаття має заплатити німцям за ласку, що їм забрали найкращий шмат землі і дали мадярам.

Кардинал Фавлгабер

Не так дуже давно націстські арійські банди поневажали в Відні кардинала Інніцера.... 13. листопада те саме стрінуло Мюнхенського кардинала Фавлгабера. Тої неділі кардинал говорив в своїй церкві, згадуючи про те, що Гітлєр колись сказав, що найбільшим німецьким капіталом, це творчі особистости. Націсти, присутні в катедрі, зачали свистати. В суботу, попереднього дня, буками й камінням повибивали вікна на першій і другій підлозі архієпископської палати... В неділю, коли 5000 католиків зачало співати на ринку Пречистої Діви, горстка націстських батярів свистала й реготіла.... Ті самі націсти опісля поперевертали свічки й поздирали прикраси на колюмні історичної статуї Матері Божої. Поліція зайняла ринок і на очах присутних ДИВИЛАСЬ, ЯК НАЦІСТСЬКІ ВАНДАЛИ РОБИЛИ ДІЛО ЗНИЩЕННЯ, І ХОТЬ ПРИСУТНІ ГОЛОСНО НЕ ГОДУВАЛИ, ПОЛІЦІЯ НІЧОГО НЕ СКАЗАЛА.... КОЛИ НАЦІСТСЬКА БАТЯРНЯ ДОКОНАЛА СВОГО, ПОЛІЦІЯ ЗАБРАЛАСЬ.... ТАК виглядає справедливість в країні, де сила дісталась в руки хамства: на крик замучених є там лиш одна відповідь: Що мені зробиш?!

В ГАЛИЧИНІ має шаліти нова паціфікація. Ближчих інформацій міродайних нема покищо. Одно є певне, що українське католицьке священство переносить львину частину мук....

В БРЮХОВИЧАХ під Львовом на Воздвиження Чесного Хреста було закопано і посвячено ювілийний хрест. Того самого дня поліція списувала протоколи з тими, що причинилися до його видвигнення.... На що? Бо польським націстам хреста не треба, зокрема, коли поставили його українці.

В ІТАЛІЇ, не знать ще, чому саме, іде слідами націстського большевицького гітлєрізму в поняттях про ріжні раси людей.... З тої причини доходить знова до терть між Апостольською Столицею й правительством.... Господь знає, як воно скінчиться.

В ЕСПАНІЇ в нещасному випадкові загинув при їзді аероплянном брат генерала Франка. З тої нагоди Святіший Отець вислав свої вирази співчуття.

В РИМІ проголошено блаженною монахиню Сестру Кабріні. Це велике свято для католиків Злучених Держав, бо найкращу частину життя і праці зложила вона в тій країні, де й померла. Надзвичайне є це, що від її смерти минуло лиш 21 літ. Ще ніколи в нових часах жадна свята не дочекалась так скоро такого торжества.

В ГРЕЦІЇ законом є заборонено перейти з православя на католицьку віру....

ЯПОНЦІ так як вже побили хінців, забираючи їх столицю Ганков. Посадник цього міста, втікаючи перед японцями, передав власть в руки о. Джакіно, Ісусовця, щоб стрінути японців в імені міста.

У ПАРИЖІ кардинал Вердіє не вагався заявити, що в не-націоналістичних державах в борбі з безоглядністю націстичних держав нема надії на побіду, якщо демократичні країни не згодяться на міцніший авторитет властей.

Його Ексцеленція Архиепископ

Ґьдебранд Антонютті,

новий папський делєгат для Канади

й Нової Фунляндії.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Два Ірляндці пішли спати в суботу вечером по роботі. В неділю рано не могли спати, бо сонце зачало світити через вікна просто в очі. Встав один з них і закрив вікна так, що в кімнаті стало чорно неначе в ночі. Коли опісля збудились, запримітили, що будуть за пізно до роботи й скоро побігли. Форман привитав їх словами: А з вами що сталось? Один дивиться на годинник і каже: Троха заспали, але ж це не багато, яких 20 мінут. — А де ви були в понеділок і вівторок?— питає форман.

Дівчина з міста найнялась до роботи на фармі. Пані вечером посилає її, щоб подоїла корови, та наперед питає, чи вона вміє доїти корови. Певно, що вмію, каже дівчина і йде до стайні. Пані її кличе назад і каже: таж треба взяти собі столець. Дівчина взяла столець і пішла. За якийсь час вертає й каже: Я вмію доїти корови, але що зроблю, коли дурна корова не хоче сідати на столець.

"Чоловік, це одинока животина, що може говорити," каже промовець.— Перепрашаю, каже один зо слухачів: "Чи ви коли стрінулись з моєю жінкою?"

Один фармер пише: Якщо хочете побачити найбільшу безрогу в цій околиці, прийдіть на мою фарму й питайте за мною.

В судовій салі подається о горожанські папери продавець бананів. Суддя, як звичайно, ставляє ріжні питання й між іншими питає: "Чи знаєте, як називається теперішній премєр міністр?" — Запитаний мовчить. "Чи ви знаєте, що це таке: премєр міністер?" —Знова мовчить. "Чи ви могли б бути премєр міністром?, питає суддя, щоб навести питаного до зрозуміння справи.... "Вел, каже запитаний, може б і міг, але не маю часу, бо мушу продавати банани."

—o—

Молодий мужчина до старого: Так! Модерні молоді мужчини зробили далеко більший поступ, чим ви собі представляєте. Ось, я на примір можу вам точно сказати, що ви тепер думаєте. — Старий: Як так, то прошу ласкаво мені простити.

—o—

Пані (до хлочини): Слухай, малий, чи твої мама знають, що ти куриш? — Малий: А чи ваш чоловік знає, що ви зачепляєте мужчин на вулиці?

—o—

ПОМАГАЙМО Карпатській УКРАЇНІ !

Премієр Карпатської України о. Августин Волошин Просить Допомоги для Відбудови Краю.

Слідуючою телєграмою відзивається Премієр Карпатської України до Українців на еміграції:

Ми, уряд Карпатської України, звертаємося до Вас, наші брати за океаном, із зазивом заманіфестувати свою солідарність із нами в сьогоднішній вирішній хвилині. Втрата Ужгорода й Мукачева, що є зараненням живого тіла нашої батьківщини, не захитає нашого твердого рішеня сповнити велике історичне завдання. Реальна поміч урядові Карпатської України з Вашого боку, наші брати за океаном, докаже про розуміння Вами ваги хвилини.

Волошин, премієр-міністр.

Розуміючи вповні важність такої помочі під цю хвилю для нашої молоденької Самостійної Держави, яка, віримо й маємо надію в Бозі, є зародком Одної Соборної України, Адміністрація "Голосу Спасителя" бажає відповісти цему закликові наших земляків на Закарпаттю. Адміністрація "Голосу Спасителя" щиро просить усіх своїх Шановних Читачів, Передплатників та Приятелів, щоб складали свої жертви на цю так важну й святу для кожнього українського серця ціль. Ніхто хай не відкаже помочі тим нашим землякам, що помочі під цей час потрібують.

Робіть збірки, чайні приняття, вечорки, а в часі Різдвяних Свят ідіть на цю ціль з колядою. Зібрані гроші присилайте на адресу Адміністрації "Голосу Спасителя."

Усі жертви, разом з іменами жертводавців будуть переслані на руки премієра Карпатської України, як рівнож будуть оголошені на сторінках "Голосу Спасителя."

Жертви проситься слати на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЖЕРТВИ

на ЮВІЛЕЙНИЙ СИРОТИНЕЦЬ в АЙТУНІ, Саск.

(Від 20 вересня до 20 листопада, 1938 р.)

На уможливлювання спільні для малих дітей, жертва ВПр. о. М. Пелеха .. $150.00
Збірка на чайній вечері, що уладила п-і Закопець, 1637 Арлінгтон стр. Вінніпег 50.85
ОО. Редемптористи, Айтуна, Саск. . 50.00
Іван Дорош, Айтуна, Саск. 15.00
Монастир Сестер Службовниць, Вінніпег Ман. 10.00
Сестри Службовниці, Едмонтон ... 10.00
" " " Реджайна, Саск. .. 5.00
" " " Портедж ля Прері . 2.00
Збірки в Укр. гр. кат. Церквах:
Лішор, Альта. 13.35
Різдво Б. Матери, Інніспрі, Альта 15.52
Інніспрі, Альта 3.55
Гіллірд, Альта 11.99
Краків, Альта 11.10
Скаро, Альта. 11.70
Делф, Альта. 8.85
Восток, Альта. 7.60
Нортерн Веллей, Альта. 5.80
Шіго, Саск. (коло Шевчука) 4.82
Келігер, Саск. 2.20
Моркомб, Альта. 3.65
Ригел Лейк, Альта. 2.75
Церква Матери Б., Торонто, Онт. .. 9.50
Вадашвіл, Ман. 3.70
Елма, Ман. 4.25
Церква Преобр., Форт Вільям .. 12.10
Редвей, Альта 4.25
Куквіл, Альта. 4.65
Фрейзервуд, Ман. (коло Росаловича) 6.00
Губбард, Саск., св. Духа: По 1.00: Н. Герасимяк; Анна Гнилиця; По 50ц.: Т. Петровська; Марко Мусій; Дрібні жертви 7.45; Разом 10.45
Райн, Саск., по 1.00: Антін Киба; Олекса Киба; Михайло Деренівський; дрібні жертви: 12.35; Разом 15.35
Вроктон, Саск.; По 1.00: М. Цалин; М. Дирбавка; дрібні жертви 2.70; разом 4.70
Модельфарм, Саск.:
Панько Хруник 1.00
Дрібні жертви 9.55
разом $10.55
Тафнел, Саск.:
Д. Васяшшин 1.00
К. Орловський 2.00
П. Колодійчук 1.00
М. Савчук 1.00
К. Українець 1.00
І. Приська 1.00
Дрібні жертви 2.75
Разом $9.75
Шіго коло Шевчука:
Петро Шевчук 1.00
Жіноче-Товариство 2.00
Дрібні жертви 2.37
Разом $5.47

Збірка на З'їзді БУК-а в Саскатуні:
По 1.00: О. Сокіх; . Камінський; П. Яремович; С. Гнений; По 50ц.: А. Кіндракевич; П.В. Мандрик; Дрібні жертви 5.75; Разом 10.75

ВПр. о. А. Роберецький, Данфин .. 5.00
ВПр. о. Теплий, Арран, Саск. 2.00
ВПр. о. П. Каменецький, Торонто .. 1.00
ВПр. Т. Коцаба, Вайта, Ман. 1.00
ВПр. о. П. Криворучка, Арран 1.00
А. Харандюк, Бедфордвил, Саск. .. 30.00
Олекса Цюкало, Айтуна, Саск. .. 20.00
Михайло Галабуза Вілловбрук, Саск. 10.00
Василь Ісаїв, Гудів, Саск. 10.00
Григорій Худик, Айтуна Саск. .. 10.00
Григорій Баран, Йорктон, Саск. .. 6.00
По 5.00 зложили: Теодор Бень, Келігер, Саск.; Петро Коцалюк, Саскатун, Саск.; Й. М. Лакоцький, Ню Йорк; Ф. Лаврик, Дайсарт, Саск.; Ол. Кукурудзь, Гудів, Саск. Степан Майдан, Йорктон, Саск.; Анна Мусій, Айтуна; О. Приймак, Саскатун; Ольга Сокіл, Геффорд, Саск.; Ілля Попик, Вестбенд, Саск.; Степан Рошко, Йорктон, Саск; Василь Середа, Бромбурі, Саск.; Роман Хруник, Вест Бенд, Саск.; Жіноче Товариство, Джесмин, Саск.; Сестринство Бедфордвиль, Саск.; Марійське Товариство, Бедфордвил, Саск.
Григорій Гарах, Кридор, Саск.— Збірка в нагоди вінчання його доньки Текли в І. Вегнером, зложили молоді 2.00; Гр. і Ева Гарах 1.00; дрібні жертви, разом 6.00;
Хор в Модельфарм, Саск. 4.00
Злотник, Судбурі, Онт. 3.00
Йосиф Стець, Ню Йорк 3.00
По 2.00 зложили:
Т. Василенко, Саністон Майн, Онт., П. Вонітова, Йорктон, Саск.; Ол. Гуменюк, Кирклєнд Лейк, Онт.; Деренівська, Райн, Саск. П. Драка, Онтерію; Марія Іваночко, Грімбей, Онт.; Катерина Кольба, Гедевіл, Ман.; Г. Крочак, Біда. Саск.; І. А. Лаптута, Бофало, Н.Й.; Марія Пасічник, Судбурі, Онт.; Ф. Рудик, Бофало, Н.Й.; Іван і Анна Смитюк, Кирклєнд, Онт.; Мартин Скалуба, Йорктон, Саск.; Іван Федорчук, Судбурі, Онт.; Андрей Шах,; М. Шпуляр, Кирклєнд Лейк, Онт.; Д. Щепик, Ню Йорк.; Роман Хруник, Вест Бенд, Саск.;
Никола Кавуза, Райстон, Саск. 1.25
По 1 долярові зложили: З Айтуни: Іван Дорош; Теодор Ковалишин; Степан Павлів; Петро Климчак; Іван Климчак; Микола Дорош; Юрко Вовчук; Ева Орівська; Марія Каркут; Михайло Козакевич; Адам Крутельницький; Марія Корчинька; Йосиф Крутельницький; Михайло Грицевич. Михайло Корчинський. — З Гудів, Саск.; Кирило Перейма; Людвик Чарнецький; Гнат Музика; Семен Денисюк, Іван Денисюк; Іван Чарнецький; П. Теслик.
З Бедфордвил, Саск.—Іван Обух; Антін Харандюк; Антін Синцнюк. — З Габард, Саск.; Андрей Мусій, Микола Гарасимюк: Едвард Загерський. З Райн, Саск.: пані Деренівська (старша), пані Деренівська (молодша). З Вест Бенд, Саск.; пані В. Середа, Олекса Федірко; п. Хруник; С. Новак, Андрей Войтас; Михайло Войтас; Стефан Іваночко, Бедфордвил, Саск; З Джесмин, Саск.: Михайло Дорош; Йосиф Гриців; Степан Дорош; Іван Клепак, Габард, Саск.; Л. Бурдейний, Саскатун, Саск., П. Івасів, Гренфел Саск., Петро Багрій, Мелвил, Саск., Михайло Підперигора, Елфрос, Саск.; п. Підперигора, Елфрос, Саск. З Айтуни: Дмитро Дущак: Олекса Брик; Августин Пелішак; Олекса Заболоцький. З Ріжайни: Н. Гала; Р. Вленкфідд; Йосиф Корчинський, Габард,, Саск., Іван Повроз-ник, Виннярд. Саск.; Мартин Явний, Елфрос; Микола Цюрка, Плейнвю, Саск., Андрей Вантух, Йорктон. Саск., Михайло Деренівський, Райн, Саск., П. Г. Баран, Йорктон Саск.: П. Лесько. Бекенгем, Саск.; Паулина Примак, Лілько Молеиький, Дайсарт Саск.; З Айтуни: В. Ребський; П. Чулис; Т. Филипчак, пані П. Пяньо; Анна Луцик; Іван Климчак; Т. Новікоп.
Іван Середа 60ц.
По 50ц.: П. Бень, Келегер; Микола Трефяк; М. Саника; П. Рогальська; П. Турчин; П. Соколовський; П. С. Мацйовський; Іван Келітон; Іван Ковалик; Трефяк; Михайло Пяньо; Йосиф Крутельницький; Міллко Мусій
Дмитро Спільчак 40ц.; М. Манович; С. Холод; П. Кізик і Ковалишин по 35ц.
По 25ц. зложили: Антін Харандюк; Петро Сливка; Тоня Стратійчук; Микола Лозинський; Степан Марадин; Іван Мацуляк, Дан. Татарин; Парфинюк; П. Фамуляк; Мих. Кравчук; М. Теслик; Павло Лещук; П. Шпіко; п. Шах; Анна Бойко; Блажейко; Софія Войтас; АннаВойцечко; Байталан; Ваврук; Мих. Попик; Іван Федірко; Мих. Назар; Мих. Попик; А. Кукуруда; Петровський; П. Бень; М. Вигерак; Бузич; Вельгуш; В. Ковальчук; Герега; І. Корчинський; Левицький; П. Давидюк; пані П. Ковальчук; Коновал; Мих. Лаба; В. Івницький; Гр. Спільчак; Сень; Кіць; І. Гуль; П. Мацюх; Й. Корчинський; В. Хруник; Рокош; С. Ковальчук; Н. Федірко; Мар. Явна; Н. Обух; Іван Чуженич; С. Новак; Іван Пяста; пані Перейма; І. В. Середа; Климанко; Ілена Івасюк;
По 1.00; пані Перейма, Гудів; Анастазія Галик, Вест Бенд; Юлія Галик, Вест Бенд; Параскевія й Агафія Попик; Антін Гулка, Шіго; п. Коленчук, Айтуна; Юстин Воробець, Кридор; А. Юнач, Торонто; Яким Мус, Рочестер; пані Гуменюк, Кирклєнд Лейк; А. Чехніта, Кридор, Саск.; пані Лазарович, Кирклєнд Лейк; Марія Пристай, Ст. Боніфас; Михайло Потвинник, Кармел; Мик. Голдун, Кендяк; Олена Перейма, Гудів; П. Закалужний, Годжвил, Саск.
Григорій Кисіль, Кармел, Саск., і одна сирота в Торонта— по 50ц.
І. М. Томас, Кармел, Саск., і Михайло Лимачевський, Кармел— по 25ц.
По 1.00 зложили: Григ. Федьків, Йорктон, Саск.; Ник. Нагорняк, Ошава, Онт.; П. Хруник. Вестбенд, Саск.; О. Федірко, Вестбенд, Саск. Ів. Фодчук, Айтуна, Саск П. Глох, Росбурн, Ман; С. Мацйовський, Пітсбург; М. Новицький, Роннемід, Саск.; М. Костецька, Ню Йорк, Н.Й.; М. Жеребецький, Сокаль, Саск; І. Мацюк, Вроктон Саск.; пані Бурак, Фенвуд, Саск.; Гринько Повацук, Мозарт Саск.

Заряд Будови Ювілейного Сиротинця складає щиру подяку всім ласкавим жертводавцям за їх жертви і поміч у будові приюту для бідних сиріток.

Нехай небесний Отець стократно винагородить їх за добре серце, а Божа Мати нехай має їх завдно у своїй опіці.

Цего року є в нашім Сиротинці около 25 дітей більше, чим тамтого року, а разом усіх є тепер 50. Ті сироти щоденно засилають свої молитви перед престол Всевишнього за тих, що причинилися до будови нового Сиротинця.

Дякуючи всім жертводавцям, заразом проємо о ласкаву поміч. З причини будови треба було затягнути велику пожичку, так, що довгів є много, а крім цего в новім домі богато конечних річей бракує.

Сестри Службовниці П.Н.Д.М., в Айтуні, Саск.

Dr. W. R. WATCHLER
ДЕНТИСТ

YORKTON — SASK.

Over Cowan, Horn & Hukins

СОВІСНА І СОЛІДАРНА ОБСЛУГА
ЦЕНТРАЛЬНЕ ОГРІВАННЯ ПАРОЮ АБО ВОДОЮ
що при малім коштї палива дає велику вигоду в зимі.

Водопроводи з повним урядженням, залізні огрівачі й печі в публичних будинках, церквах, школах, готелях і рїжних заведеннях та приватних домах закладає по дуже приступних і догідних цінах Л. **БУРДЕЙНИЙ**, фахівець з університетським образуванням зі санітарної инжинірії і з вісімнацятлітньої практики. Кожний вдоволений з його роботи. Тому в усіх повищих справах вдавайтеся до свого чоловіка на адресу:

L. BURDEYNY
Телєфон 4907
226 Avenue F. South — Saskatoon, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. — 9—10—14 Highway
Phone 726 — Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

ЗА ФАРМАМИ-МІЙСЬКИМИ ПОСІЛОСТЯМИ ТА АСЕКУРАЦІЄЮ
удавайтесь до

C. G. LANGRILL
YORKTON - 80 Broadway - SASK.

Агент від земель "Годсон Бей" та много інших компаній.

Johnston and Markham Ltd.
Yorkton FORD Dealers

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — *"Firestone"* Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на новий *"Ford V8"* Гари та троки

BROADWAY — PHONE 514

ЗАМОВЛЯЙТЕ— ЧИТАЙТЕ— ПОШИРЮЙТЕ!
цю цікаву й хосенну для нашого громадянства в Канаді книжечку,— п.з.

ЧОРНА РУКА
або
ХТО
РУЙНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД В КАНАДІ

Бібліотека БУК-а ч. 5.

Ціна 5ц. — Замовляйте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

-ВЖЕ ВИЙШОВ! - ЗАМОВЛЯЙТЕ СКОРО!-

КАЛЄНДАР

ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

-І АЛЬМАНАХ ЮВІЛЕЮ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ-

НА - 1939 - РІК

В нім є точний калєндар українсько-католицьких і латинських свят, церковний устав, історичні статті, цікаві оповідання, вірші, сміховинки та багато красних ілюстрацій.

-160 СТОРІН ДРУКУ-

ЦІНА .25 - - - ПОЧТОЮ .30

Хто замовляє 4 калєндарі або більше почту оплачуємо самі

Тим, що замовляють що найменше 25 калєндарів для розпродажі, даємо 25% опусту

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St., Yorkton, Sask.

– ВЖЕ ВИЙШОВ! – ЗАМОВЛЯЙТЕ СКОРО! –

КАЛЄНДАР

ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

– І-АЛЬМАНАХ ЮВІЛЕЮ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ –

НА – 1939 – РІК

В нім є точний календар українсько-католицьких і латинських свят, церковний устав, історичні статті, цікаві оповідання, вірші, сміховинки та багато красних ілюстрацій.

– 160 СТОРІН ДРУКУ –

ЦІНА .25 – – – ПОЧТОЮ .30

Хто замовляє 4 календарі або більше почту оплачуємо самі

Тим, що замовляють що найменше 25 календарів для розпродажі, даємо 25% опусту

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine St., Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Різдвяне Послання 1
Треба Нам Спасителя 5
Помічники Сатани 6
Вся Гарна Ти, Маріє! 7
Брехні Новочасного Життя 10
Одної Різдвяної Ночі 11
Робітник Святець 16
Розмови о Релігії 20
Зелені Вінки 23
Дорога до Вифлєєму 32
Життя св. Ґерарда 33
Намірення Апостольства Молитви 35
Католицьким Світом 36
На Поміч Карпатській Україні 38
Весняний Кутик 39

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 11. No. 1. YORKTON, SASK. January, 1939

КАЛЄНДАР НА СІЧЕНЬ, 1939

1 **Н св. Отців.**, М. Боніфатія
2 П Предпр. Різдв. і М. Ігнатія
3 В Мц. Юліянії
4 С Мц. Анастазії
5 Ч ММ. десяти в Криті
6 П Нав. Різдва і ПМц. Евген.
7 **С Різдво ГНІХ.**
8 **Н по Різдв., Соб. Пр. Б. і Й.**
9 **П ПервМ. Стефана**
10 В ММ. 20,000
11 С ММ. Невинних Дітей
12 Ч Мц. Анизії
13 П Відд. Різдв. і Пр. Меланії
14 **С Обр. ГНІХ.** і Суб. Просв.
15 **Н пер. Просв. і 31 по Сош.**
16 П Прор. Малахії
17 В Собор 70 Апостолів
18 С Нав. Богояв. і ММ. Теоп.
19 **Ч Богоявлення ГНІХ.**
20 П Собор Йоана Предтечі
21 С Суб. по Просв., Геор. Хоз.
22 **Н 32. о Закхею.** М. Полієвкта
23 П С. Григорія Ніссийського
24 В † Преп. Теодозія
25 С Мц. Татіяни
26 Ч ММ. Єрмила і Стратоніка
27 П ППреп. Отців в Син. і Рат.
28 С ШПреп. Павла і Йоана
29 **Н Мит. і Фарисея.** Пок. Оков
30 П † Пр. Антонія В. (загалн.)
31 В СС. Атаназія і Кирила

УСТАВ НА СІЧЕНЬ, 1939

1.—**Неділя перед Різдвом; св. Отців:**— Глас 4, ев. утр. 77. На літ.: Тропар воскр. і Отцям, Слава і нині: Кондак Отцям. Прок. Отцям. Апост. з нед. 28, ев. з нед. 29.

7.—**Різдво Христове:** Повечеріє Велике з Всеночним. На літ. Йоана Золотоустого: Антифони Празника. Місто "Святий Боже" співаєвься "Єлиці". Апостол зачало 209; ев. Матея зач. 3.

8.—**Неділя по Різдв, Собор Пресвятої Богородиці і св. Обручника Йосифа:**— Всеночне. Гл. 5, ев. утр. 8. На літ.: Тропар воскр., Празника і Собора. Слава: Кондак Собора, І нині: Празника. Прок нед. по Різдві і Собора; апп. зач. 200 і 306. ев. Матея зач. 4.

9.—**Первомученика Стефана:**— На літ. Антифони два Празн. Ап. зач. 17; ев. Матея зач. 87.

14.—**Новий Рік. Обрізання ГНІХ. і святого Василія Великого:** Всеночне. На літ. Вас. Вел.: Троп. Обр. і Вас., Сл. Кондак Вас., І нині: Обр. Прок. Аллил. і Причаст. Обр. і Вас. ап. зач. 254 Обр. і зач. 284 Суб. пер. Просв.; ев. Луки зач. 6. Обр. і Матея. зач. 5.

15.—**Неділя перед Просвіщенням і 31 по Сош.:**— Глас 6, ев. утр. 9. На літ. Тропар воскр. і Предпразд., Слава: Кондак воскр., І нині: Предпразд. Прок. і Прич. гл. 6, ап. з. 298. ев Марка зач. 1.

18.—**Навечеріє Богоявлення:**— Царські Часи. На літ. В. Вел.: з Веч.: Ап. з. 143. ев. Луки з. 9.

19.—**Богоявлення ГНІХ.**— Повеч. Вел. з Всеноч. На літ. Йоан. Зол.: Ант. Празд. Ап. зач. 302, ев. Матея зач. 6. Водосвяття.

22.—**Неділя по Просвіщенню і о Закхею:** Гл. 7; ев. утр. 10. На Літ. Ап. нед. по Просв. і Закхею. ев. нед. по Просв. Матея зач. 8 і о Закхею, Луки зач. 94.

29.—**Неділя Митаря і Фарисея:** Гл. 8. ев. утр. 11. На літ. Троп. воскр. Слава: Конд. Митаря, І нині: Богород. Прок. і Прич. воскр. Апостол зачало 296, ев. Луки зач. 89. Загальниця до нед. Блуд. Сина

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11. Число 1 Січень 1939

Редакція й Адміністрація "Голосу Спасителя" желає всім передплатникам, читачам і приятелям цього часопису Веселих Свят Христового Різдва й Щасливого Нового Року. Хай Боже Дитятко й Його Пресвята Мати благословлять усіх обильними ласками!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

Їх Ексцелєнції Преосвященного Епископа Українців Католиків в Канаді, Кир Василія Володимира Ладики, ЧСВВ., до всіх Впрепдобних і Всечеснійших Отців Духовних і до всіх наших Вірних.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Дорогі Браття і Сестри в Христі:

Перед приходом Ісуса Христа світ жив у темряві, душ і тіл. Без ласки Божої, душа спрагнена щастя, шукала людських утіх і послідовно винищувала тіло. Люди жили з дня на день. Коби ужити більше, коби ужити скорше. Самі відчували безвиглядність такого життя, розуміли після гірких досвідів, що таке життя щастя не дає, але жинучи в цім блуднім коловороті гріха, чим раз падали нище і нище. Одні гріхи прикривали другими, ще тяжчими і прикрійшими в наслідках. Тому світ найшовся на березі упадку і тому поганські сучасні чільні уми виразно кричали в розпуці: "Що за часи, що за обичаї?!"

Так бачимо наглядно, як люди, котрі шукали своєї людської слави і людської радости, без Божої ласки а че-

рез гріх, дійшли до дна упадку і розпуки.

В тій "повноті часу," коли мірка Божої справедливости і милосердя вже доповнювалася, Господь Бог післав "свого Сина Єдинородного," котрий приняв людське тіло від Пречистої Діви Марії, щоби спасти всіх від прокляття гріха і назад отворити, втрачене через гріх, небо.

Та люди надто вже звикли до темноти і "не приняли" світла, як каже св. Йоан. Навіть у цім маленькім містечку Вифлеємі, котре колись бачило царську велич Давида, люди так приупали серцем і обичаями, що й там не стало місця для святої Родини. І свята Родина найшла місце в стаєнці, на полі, серед німих звірят....

О півночі засвітила зірка на небі і чудовим неземним сяєвом осяяла стаєнку. Почулися співи, яких земля ніколи не чула передтим;— співи ангелів, котрі величали новонародженого Христа. Звершилося таїнство воплочення Сина Божого, котрий як маленька Дитинка спочив у яслах на сіні. І тоді, в цій убогій стаєнці, серед світлого сяєва зорі, серед архангельських хорів, коли серафими і херувими огнистими крилами осломили вертеп, починається тут, на землі, Божа слава і Божа радість, якої досі не знав світ, відколи стратив Бога через гріх. І тому красно співаємо всі в колядці нашій "нова радість стала, яка не бувала".... дійсно, це стала **нова радість**, якої досі не знав світ!

Гідними тої святої радости і гідними звеличати небесне Дитя Пресвята Тройця узнала простих і невчених пастушків. Їм це явився ангел Божий та звістив, що народився Спаситель світа, Ісус Христос. Скромні пастушки не випитують, не сумніваються—вони беруть дари та спішать перші звеличати Божу славу і Божу премудрість. Спішать зі скромним даром, як скромні їхні серця, але спішать **перші** і за Божим Провидінням їхні серця перші відчули Божу радість.

Вони перші покланяються Христу і перші віддають славу Богові, а через них весь людський працюючий рід, щирий і добрий серцем.

Згодом доперва приходять і то через усякі перешкоди, три царі та приносять богаті дари, щоби засвідчити, що й світ весь прийде вкінці до Христа зі всім своїм добром— хоч через усякі перешкоди, які новітні іроди та книжники вишукують та видумують.

Вкінці однак всі прийдуть віддати славу Богові і все

поклониться всемогучому, з усім добром землі.

Хтож не бачить, що нинішний світ живе подібно до поганського світа перед приходом Христа. Нинішний світ шукає своєї слави і своєї людської радости. А ту славу і ту радість шукає не через Божу ласку, через освячення душі, через святі тайни— але через гріх. І тому той світ котиться чим раз нище і нище. Гріх ані слави, ані правдивої радости не дасть. Він тільки підгризає животні сили людства і винищує їх, щоби закінчити остаточно погубою.

І як колись, так і тепер, в серцях многих людий нема місця для Божої Родини. Душі, котрі призначені до царської безсмертної величі, через темряву гріха сходять на дно розпуки і нерозуму. В їхніх серцях повно усяких гостий того світа, котрим на імя пристрасти і змислові пожадання. Ці душі живуть без Христа— і без надії.

Для інших душ і нині сяє вифлеємська зоря. Вони й тепер чують ангельські співи, бачать небесну велич Бога Творця. Вони скромні і невидні, зате чесні і гідні, шукають не своєї слави і радости, але Божої слави і Божої радости. Цю радість дає їм Христос кождочасно через свої святі Тайни— через свою Божу науку, через спокій сумління і внутрішне вдоволення. Ці люди й тепер несуть свої дари для Христа Господа— їм досі ангел говорить в душі, пригадує, потішає і наказує, що робити. Вони не сумніваються, вони не противляться Божому голосу святої Церкви і своїх священиків. Вони витають Христа Господа на кождій святій Службі Божій і приносять в дарі найкращий дар, який знає світ—свою чисту душу.

І як колись пастушки, хоч бідні в дочасні маєтки, були богаті в скарби небесні: в чесноту терпеливости, щирости, простоту серця, сталости і любови Бога— так і нині є много, на вид непоказних, скромних душ, що бідні в дочасне майно є однак богаті в небесні скарби, які отримують через руки святої Церкви. Для добрих душ ангел Божий все має добру новину. Він звіщає їм небесну радість у проповіди кождої неділі, і тоді коли вони приступають до св. Причастя. І так само дає їм силу і витревалість в тяжкій праці кождого дня, тоді коли грішний світ шукає земних втіх та без праці хоче жити в чорних гріхах.

Треба й нам богато **терпеливости**, хоча наша праця може бути часом така прикра, як праця пастушків. Вони

не мали вигод, не досипляли і не їли на час, як мешканці Вифлеєму. За ту тяжку працю мали невеличкий прихід з своїх ягнят. Та були тим **вдоволені.** А були терпеливі в праці і вдоволені тому, бо в їхніх серцях горіла правдива любов Бога. І Бог дав їм ту силу і радість, котрої не зазнали богаті, вигідні і достатні мешканці Вифлеєму.

І ще одним взором є для нас пастушки. Вони ясно свідчать **про згоду в праці.** Колиб між ними не було тої згоди і співпраці, не булиб так веселі, не булиб вони змогли тяжко працювати за малий зиск і так скоро рішитись принести Дитяткові Ісус найкраще і найціннійше, що мали.

Тільки там, де є свята згода в серці чоловіка і співпраця в родині, в громаді і в цілій суспільности, там іде точна праця, хоч тяжка, з вдоволенням кождого дня і готова все до найвищих жертв. Люди, що шукають себе, нездібні до жертви для Бога. Але люди, котрі у всім видять Божу славу і Божу волю, котрі з надприродної точки охоплюють ціле життя у світлі віри, ці люди жертвують для Бога все найкраще, що мають, без вагання і без обрахунків, охотно, силою своєї любови. Між такими людьми є свята згода і Божа радість.

Зі світлим празником Різдва і з Новим Роком, котрий по 20 літах непевности заповідає також для нашого любого Українського Народу "нову радість," Ваш Архипастир бажає, щоби у світлі Вифлеємської зорі, по взору пастушків, через нашу терпеливість, скромність і згідливість та любов, ми стали гідними найвищої Божої радости і Божої слави! За тяжку працю нашого народу, серед невигод і тяжких терпінь, серед всіх допустів Божого Провидіння, весь Український Нарід нині глядить з глибокою вірою до вифлеємських ясел. У всім бачимо невислідимі дороги Божого Провидіння, котрі **все виходять на наше добро,** хоч як вони часом для нас прикрі і непоняті. З надприродної віри черпаємо нашу силу любови, нашу надію, котрої близьке сповнення всі так ожидаєм. Нехай Дитятко Ісус благословить весь наш добрий нарід, від моря до моря, в нашій Канаді і на Рідних Землях, з котрими нині лучимося в наших молитвах, колядах і надіях!

Благодать всемогучого Бога Отця, і Сина, і Святого Духа, нехай буде з Вами всіми, амінь.

† **Василій, Епископ**

Дано у Вінніпегу, в день Непорочного Зачаття, 1938 р.

ТРЕБА НАМ СПАСИТЕЛЯ

Різдвяні Міркування.

Новочасне людство стало гордим. Поступ на полях наук і винаходів витворював надії, що внедовзі вже не буде жадних тайн, що вже ніщо не буде неможливе, що буде рай на землі.

З тої гордости зродились такі погляди: "Нам вже не треба Спасителя! В нас самих вже є досить сили, щоб спастися! Наука про викуплення є тільки знамям слабости і недоцінювання себе самого й власної сили."

А нині?! — Овочі новочасних поглядів дозрівають! — Насильство вичерпується на господарському полі на те, щоб той, що господарськи сильніший, використував того, що є слабший. Заникає справедливість, совісна чесність. Заволоділо рабство мамонізму. Одні опутані мамоною, яку посідають; другі опутані мамоною, за котрою тужать і гинуть серцем.

Овоч новочасних поглядів дозріває.

Насильство, сила грубого кулака на полі межинароднім і державнім. — Ми щодня маємо його на очах, що дня гомонять його грізні кличі в наших ухах: "Ми є нарід вибраний, призначений, щоб володіти над другими народами."

А наслідки того.... Кароломні змагання в уоружуванні.. Небезпека війни.... Непевність....

Овоч новочасних поглядів дозріває.... Насильство в житю приватнім.... Володіють нижчі сили: пристрасти і грубі наклонизмисловість, піянство, зависть, гнів, ненависть. А те, що в чоловіці вижче— душа—, слабне що раз, то більше.

По болючих доєвідах розуміші мислителі повертають до того, що два тисячі літ тому сказав поганський фільозоф Сенека:

Ніхто сам зі себе не є на стільки сильний, щоб вилізти з багна, до якого дістався. Хтось інший, сильніший, мусить подати йому руку, щоб його витягнути.

Під цей мент, що кращого в людстві, відчуває болючу тугу за Спасителем. Вони вже знають, що наука про первородний гріх, це не слабість, але правда. Вони відчувають, що без Спасителя вони є немов та спрагнена земля без роси з неба. Вони вже розуміють, що голос старозавітнього пророка Ісаї, це викрик всього людства: "Дайте росу, небеса, з гори, й облаки вилляйте Справедливого; отворись земле, і видай Спасителя."... Прийди, Господе, і не отягай! розвяжи люд свій з оковів його гріха!"

Таким чином людство є поділене на два табори: табор надутих силачів, що порожніми словами закривають внутрішнє гниття, — і табор людей покірних, що мають відвагу подивитись правді в лице й тому тужать за Божественним Спасителем.

До якого табору пристанеш ти?....

Я знаю, що серце твоє тягне тебе до табору покірних, але страх перед людьми бажав би поставити тебе до табору балакунів..... Май відвагу послухати голосу своєї совісти!....

Тоді зрозумієш значіння Різдвяного Євангелія: "Не бійтесь, бо от-це звіщаю вам радість велику, що буде всім людям. Бо ж народився вам нині Спаситель, Христос Господь!"— Зрозумієш спів Ангелів: "Слава у вижинах Богу й на землі мир людям доброї волі!"

Але, дорогий друже, вірити в Спасителя, це означає **обовязок.** І ацію має св. Августин, коли він говорить: "Бог, котрий сотворив тебе без тебе, не хоче спасти тебе без тебе." Він хоче видобути тебе з неволі зла, але ти також мусиш хотіти. Мусиш вірити в Нього, але вірити не тільки те, що тобі подобається, мусиш вірити **все,** Мусиш заховувати Його заповіди, хоч би це було однозначне з найвищою жертвою. Спаситель каже: "Хто хоче бути моїм учеником, хай виречеться себе самого, возьме свій хрест і йде за мною!".... Але Спаситель також прирікає: "Хто йде за мною, не буде ходити в темряві."

ПОМІЧНИКИ САТАНИ

Проти святого Степана діявол ужив насильства й каміння. Сьогодні він уже много хитріший, сьогодні він уживає о много делікатнішого матеріялу: паперу, й треба признати, що знаменито йому ведеться.

Папір не завдає такого болю, як камінь, але працює докладніше, не вбє тіла, але вбє душу!

Але подивіться, як своїми пекольними пазурами закриває католикам очи, щоб вони не бачили отруї всяких тих ніби "безбарвних" газет і журналів, що стоять "понад партіями" і так і "понад" вірою й релігією.

Я питав одного "правдивого" католика, що читав таку "безбарвну" газету, чи є там-що проти віри. Він відповів: Загалом це добра газета, десь не десь є там дещо неправильного, але це вже я сам собі поправляю.

В однім числі десь не десь щось неправильного.... А кілько таких чисел на рік?!.... А кілько іді, котрої такий католик не зазримітить, але котру проковтує?!.... І не забудь! Найгірша тота трутина, **котрої ти не пізнаєш!**

ВСЯ ГАРНА ТИ, МАРІЄ!

ЛЮРД— (продовження)

По дорозі домів питала Бернадетта своїх товаришок, чи не бачили коло масабійської скали нічого незвичайного.

"Що ж мали ми видіти? Ми нічого не виділи!" відповіли дівчата.

Бернадетта замовкла. Зразу носилась з наміром мовчати про свою тайну. Та коли Іванна пішла й Бернадетта лишилась сама зі своєю сестрою, не була в силі видержати й сказала сестрі все, що бачила й просила її, щоб нікому про це не згадувала.

Видіння поділало на Бернадетту так сильно, що впродовж цілого дня тільки про гарну паню в печері думала. Неустанно бачила її в уяві. Коли ж вечером перед спанням ціла родина молилась, дівчина вибухла в плач.

"Що ж з тобою, Бернадетто," запитала журливо мати. Марія недала, щоб сестра відповіла й сама розказала все, що Бернадетта виділа коло масабійської печері.

Пані Субіру спокійно все вислухала й поважно приказала дочкам: "Це Бернадетті тільки привиділось, але правди в тім нема. Киньте з голови такі думки й щоб ви мені до печері більше не йшли!"

"Ми пішли спати," оповідала відтак сама Бернадетта. "Я безнастанно виділа перед собою ту повну доброти й красоти постать, відчувала в своїому серці непобориму тугу, щоб іти до масабійської печері." Заборона матері була ясна й виразна. Дівчина була призвичаєна слухати на слово батьків. Відси й внутрішня боротьба, що відбирала їй нічний спочинок.

Бернадетту часто питали, як виглядала та Пані, що їй показалась. За кождим разом заявляла вона, що вона не в силі словами описати цілу ту неземську красоту. "Була це гарна Пані," оповідала дівчина, "у віці від шіснайцять до сімнайцять літ. Мала сніжнобіле одіння, опоясане синім поясом, котрого кінці доходили аж до ніг. Білий завій укривав її волосся, так що тільки частину його можна було добачити і спливав взаду аж до пояса. Ноги немали взуття та по найбільшій части були закриті загинками одіжі й з легка доторкали корчика дикої рожі. На кождій нозі лежала золота рожа. Руки були зложені до молитви й на правій руці звисала коронка з білих перел понаселюваних на золотому ланцушку, зі золотим хрестиком на кінці."

Так описує Бернадетта небесну появу й додає до того: "Неможливо описати чар, лагідність і ласкавість появившоїся Пані!"

Чоловіка найбільше гарним творить його душа. А красота душі залежить від її чистоти. Пречиста Діва була сотворена в такій справедливости й початковій чистоті, як колись Ева в раї. Ева свою початкову святість втратила. Але Марія заховала її впродовж цілого свого життя.

Уявімо собі, кілько то людей від часів Адама до нині обтяжили свою душу провинами, беззаконнями й гріхами! Подумаймо про плюгавства давніх поган і про ще може гіршу розпусту сучасних поган, що вирекшися християнства. Остаються в злому аж до кінця й таким чином творять перший і найгірший клас людей.

Другий клас творять ті, що тільки по довгих літах, переведених в гріхах, завернули на праву дорогу, що веде до святости. До них належить святий Августин, що у своїому творі "Визнання" пише ось-як: "Як пізно я спізнав Тебе, вічно нова красото!"

Інші від дитиньства жили в невинности й заховали її аж до смерти. Хоч впродовж цілого життя сіяли чистотою одначе ізза пятна первороднього гріха й вони на якийсь час були в недасці Бога.

Але на Пречистій Діві ніколи не було й найменшої змази гріха, навіть найменшої тіні недосконалости, що була б хоч на хвильку притьмила чисте зеркало її душі. Таж навіть первородний гріх її не торкнув! Тому все була у найбільшому уподобанні й ласці в Бога. Її незаканяна чистота була причиною всіх надприродних дарів, якими Всемогучий Бог її обсипав. Ізза її чистоти говорить про Неї Дух Святий: "Ти вся гарна, приятелько моя!"

Освячені річи

По першому видінні, 12 й 13. лютня 1858 року, Бернадетта не думала про ніщо іншого, лиш про печеру. И не мала іншого бажання, як тільки туди побігти. Та послух держав її вдома. Без позволення матері не хотіла вчинити ні кроку.

Вкінц, 14 лютня, сестра її Марія й сусідська дівчина Іванна Абадіе, додали собі відваги й пішли просити строгу паню Субіру о позволення для Бернадетти, щоб вона могла піти з ними до масабійської скали. Та мати була невгнута. Коли дівчата привели собі поміч, ще пять дівчат зо сусідства, подумала мати: "Якщо я пущу її до печери, це не може зашкодити. Принаймні позбудеться дивачних думок. Певно, що другий раз вже ніщо їй не привидиться!" Подаючись під напором молодих бесідниць, сказала: "Та йдіть собі вже. А то й голова мене готова розболіти через вас! Але кажу вам, якщо не будете мені вдома на вечірній дзвін, то вам дістанеться!"

Дівчата зараз таки пустились в дорогу до печері. Як ішли попри церков, прийшла їм дивна думка. Пані Субіру була згадала перед ними, що діявол часом дурить людей і зводить їх всякими привидами.

"А що ми могли б зробити, якщо справді видіння булоб від діявола?!"

"Знаєте ви що?" сказала одна з них: "Возмім собі з церкви святеної води. Ти, Бернадетто, покропиш видіння святеною водою і скажеш: "Якщо ти від Бога, приступи ближче, якщо від діявола, счезай!"

Пішли до церкви й набрали святеної води. Бернадетта приобіцяла, що вчинить так, як їй радили. Вже стояли перед Масабійського печерою. Невидно було нічого незвичайного. Бернадетта сейчас уклякнула звернувшись лицем до дикої рожі під прогалиною, прочі дівчата півкругом повклякали довкола неї. Через хвилю Бернадетта тихо молилась. Нараз радісно закликала: "Вона там, Вона там!"

Дівчата впялились очима в скелю. Надармо напружували зір: не побачили нічого. Одна з них подала Бернадетті свячену воду. Бернадетта послухала. Покропила

свяченою водою в напрямі скали зі словами: "Якщо Ти від Бога, приступи ближче!" Поява Пані кивнула до Бернадетти з так ласкавим і величнім виразом лиця, що прочі слова Бернадетті завмерли на устах. З радістю сказала вона до других дівчат: "Вона не гнівається! Противно! Усміхається й приязно киває до нас!" Дітям їх плян вдався. В цьому менті були певні, що поява на масабійській скалі є від Бога, або принаймні від доброго духа.

В одній хвильці Бернадетта цілком перемінилась! Лице її заясніло, з цілого обличча виходила неначе заря. Дівчата розплакались, бо думали, що Бернадетта вмре. Брали її за руки, кликали по імені. Але вона не чула.

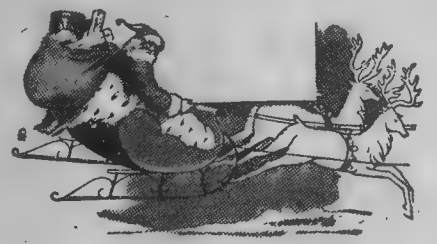

БРЕХНІ НОВОЧАСНОГО ЖИТТЯ

Звісний, навернений історик, Рос Гофман, говорячи до абсольвенток одної дівочої академії минулого року, виказав їм цілий ряд брехней, на котрих новочасне життя й суспільність є побудовані тай зажадав, щоб їх пізнали, виложили і збили. Ось деякі з тих брехней:

1. Нема жадних законів життя; ніщо не є зле, ніщо не є добре, тільки залежно від думання.

2. Нема жадної відповідальности; кождий є абсолютним, невідвічальним паном свого життя.

3. Все, що є нове, є завше правдиве. Хвилєві кличі моменту є завше вижчі від чесноти, що належить до минулого.

4. Найважніша справа життя, це змагання до розкоші й насолоди.

5. Людські єства вимагають свободи але не дисципліни.

ОДНОЇ РІЗДВЯНОЇ НОЧІ

На горбках недалеко Вифлеєму панує тиха ніч..... Під темним небом лежать деякі пастушки зі своїми стадами: одні сплять, інші чувають, бо на них припала черга. Тільки час від часу блеяння овець перериває тишину, що розділялась понад горбками й долиною.... І понад тим усім на темному небі сіяють безчисленні звізди.

Нараз— "ангел Господній став коло них і довкола загорів блеск Божої слави; й вони настрашились великим страхом. А ангел сказав до них: Не бійтесь; бо ось це звіщаю вам радість велику, що буде для всіх людей; бо сьогодні вам народився Спаситель, Христос Господь; і це буде для вас знамям: ви знайдете дитятко обвите пеленками й лежаче в яслах." І нагло разом з ангелом появилась велика сила небесних духів, що славили Бога й співали: "Слава у вишніх Богу й на землі мир людям доброї волі."

З тою піснею— першою й останньою, яку колибудь чули з неба уха смертельників,— світло з горбків розплилось; ангели забрались до неба і знова оставили землю в тінях ночі.... А ніч не знала й не думала про це, що було так крайно важне для світа і всего майбутнього.

Здивовані таким видінням і повні простодушного довіря перейнялись пастирі тільки одною думкою: — щоб самим побачити дитя й Його Матір. "Ходім до Вифлеєму й подивімся на це, що Господь сказав нам!"

Ісус Спаситель.

Це й я хочу— бачити сам! Все це пречудне; але одно мене вдаряє: це Його імя.— Спаситель.

Чи не те саме імя дано Йому в небі, коли в відповідь

на волю свого Вітця Він згодився, щоб у людському тілі терпіти й вмерти за чоловіка? Чи не було це те саме імя, яке Архангел приніс на землю, коли звістив Марії, що Син Божий возьме для себе тіло з Її тіла, кров з Її крови? А цеї ночі армія ангелів оголошує, що Він прийшов, що Він Спаситель, від першого менту свого життя.

Бо хоч як Воно сповидно маленьке й слабоньке, це Диття, що лежить ось-тут на пригорщі соломи, воно не є цілком таке саме, як другі діти. З Його очинят дивиться Божество; Його Серце бється ударами любови, якої Воно свідоме. Воно видить, Воно знає, Воно розуміє, Воно любить.

Кожда Його слеза, це слеза покути, щоб змити наші гріхи; кожде гостре вколення соломи, кождий дрожч, зроджений вітром або зимном, кожда невигода, це свідоме терпіння, перенесене за нас, за мене. Ці простягнені рученята, це дитиняче квиління, благають тепер, так само, як благатимуть колись з висоти хреста: "Отче, прости їм, бо не знають, що творять!"

А хоч би святі ціле життя перевели на самоті,— хоч би ночами не спали, щоб тільки молитись,—хоч би постили й мучили свої тіла так, щоб остались з них лиш кістяки, —хоч би провадили своє життя серед таких мук, щоб згадка про них морозом проймала кров: ніщо з того, ні, ніщо, хотя б усе те разом зложити в одне, не булоб так цінним в очах Бога, так учинним для нашого спасення, як слези, зітхання, терпіння Вифлеємського Немовляти.

Бо ж всі вони, це люди, правда, святі й милі в очах Божих, але все ж таки лише люди; і всі їх терпіння є тільки людські. Але це Диття, це Бог,— це дитиняче тіло, це тіло Бога; і в слід за тим має право до неба, право до того, щоб віддати Йому Божий поклін, право, щоб ангели Йому віддали честь. Та Він все те лишає на боці: безконечну честь, безконечну славу, безконечне щастя, до яких має право, та бере для себе дитинячу наготу й голод і невигоди й убожество й забуття.

Чому?... Чи не накидається тобі силою, незтримною силою, це питання?

Тільки тому: Щоб бути нашим Спасителем. "А святе, що народиться з тебе, буде Син Всевишнього і назветься Його Спаситель, Христос Господь."

Щоб ми зрозуміли.

З перед моїх очей зникають образи, де змальоване Рождество Ісуса Христа і я є в Вифлеємі. Я бачу непривітню печеру; пальцями доторкаю вогкої скали; я мацаю грубу поверхню деревляного вертепу і чую подраснення на руці, коли хочу погладити солому, на котрій Диття лежить. Я чую вітер, що жене оливним листям і під подувом зимна я дрожу.

Я здаю собі справу, що подія, що стелиться перед моїми очима, це не лиш образ; це не є щось таке, що мене не торкається; це не штучно утворений образ, немов на екрані живих образів; ні, це дійсність! Бог лежить у тому вертепі, Бог в виді дитини, для мене, окремо для мене; для мене особисто, немов виключно для мене. Якщо я міг би почути Його голос, як Він молиться, я почувби, що Він згадує моє імя й при тім простягає рученята й жертвує діточі слези, діточі терпіння, страдання безконечної вартости, бо страдання Бога, що в цьому менті є дитиною.

Не тільки пастирям, але й тобі, мені, особисто, ангел, —ангел, що все при мені,—звіщає: "Сьогодні народився тобі Спаситель, Христос Господь."

Так глибокі, так безконечно складні, так нагальні є чувства, що заливають мою душу, що тяжко їх виразити.

Радість Різдва.

Я тішусь враз з небесним Отцем, котрого вперве від нещасного упадку Адама в раю прославляють людські уста, що є наскрізь чисті, людське серце, що несплямлене, людські слова, що Йому милі: "Це Син мій улюблений, в котрому я знайшов уподобання."

Я тішуся з Марією, бідною дівчиною з Назарету, — так бідною, що в Вифлеємі місця для неї не було,— котра цеї ночі стала першою зпоміж усіх сотворінь, найвищою на небі й на землі по Бозі, Царицею Ангелів, Матірю Бога.

Я тішуся з Йосифом,— тихим, що дбає о потреби Матері й Дитини,—що є представителем всіх батьків і робітників,— що цеї ночі став обороною й опікуном Бога, що стався чоловіком.

Я сам, особисто тішуся,— бо ось-тут на соломі лежить одинока, але вповні-вистарчаюча, надія мойого спасення.

Вдячність Різдва.

З радістю мусить лучитись найглибша вдячність.

Паулін був святий муж, муж багатий й зайнятий великими справами світа. Припадком почув він раз ці слова Євангелія: "Йди, продай, що маєш, роздай це убогим і ходи в слід мене!" Ласка зрушила його серце й розпалила в ньому палюче бажання, щоб наслідувати свого Спасителя! Та тільки він сповнив бажання Спасителя, а тут приходить до нього жінка якась і так плаче, що серце рветься.

"Чому ти так гірко плачеш?" запитав святий.

"Ах, пане," сказала вона, "всі кажуть, що в тебе є добре серце: ти помагаєш всім, що йдуть до тебе о поміч; споможи мене!"

"І щож я можу зробити для тебе," запитав святий збентежений.

"Араби напали на наше місто," поясняє жінка, "і забрали мені одинокого мого хлопця; вони повели його в неволю. Як би я мала триста штук золота, я моглаб його викупити."

"Триста штук золота," повторив Паулін. "На жаль, дитино, ще хвилю тому назад я мав їх, але в цій хвилі пропало вже. Але,—" тут на момент він задумався; потім немов нова думка йому надійшла, він продовжав: "Обітри слези; твій син напевно вернеться до тебе."

Вона пішла з утіхою, певна якось, що її син вернеться. Паулін молився: "Господи, я полишив свій маєток і все, що я мав; позволь тепер, щоб я йшов за Тобою і віддав себе самого." Найблищим кораблем переплив він до землі Арабів тай віддав себе в неволю в заміну за сина вдовиці.

Яка мусіла бути її вдячність, коли вона дізналась, що Паулін зділав! Так і наш Спаситель: Він не досить, що дав усе, що мав, але віддав себе самого. Як без серця, як безтямним я мушу бути, якщо я не є вдячним за той дар!

Любов Різдва.

Годі уявити собі щось так принадного, так милого, як дитина. Ніхто не в силі опертись чарові її невинности й солодкої ніжности. Гляди на Диття в Вертепі! Чому Всемогучість прибралась в ніжну неміч дитини? Що хоче вона знайти на землі?

Принеси їй всю землю й запитай: Чи цього хочеш? Дитино, скаже Ісус-Диття, це все моє. Принеси Йому всі твори мистецтва, дива ґеніїв, сили, хисту, багацтва, та зложи в ніг Дитяти. Дитино, скаже Воно, це я дав людям

можність, щоб вони творили ці річи, наслідуючи дива, які я зложив у природі.... Дитино, принеси Йому всі Церкви світа; диви, Ісусе, скажи Йому, я приніс Тобі діла, що любов до Тебе побудувала. Дитино, скаже він, небо є моїм домом, і воно незрівнано краще від цих моїх домів, що любов людей мені поставила.

Тож чого Ти шукаєш?! Коли ти питаєш, мала дитина наблизилась до Вертепу й у згоді з цілим образом шепнула: "Ісусе мій дорогий! Я не маю що Тобі подарувати, лише моє серце! Тим серцем я година Тебе любити; тим серцем я година часто думати про Тебе, тим серцем можу заховувати Твої заповіди, ним я можу старатися догоджати Тобі ві всім."

А Дитятко усміхається та каже: "За тим саме я прийшов,— це є одинока річ, котрої я не маю в небі, одинока річ, котрої я не в силі собі зробити,— бо любов є свобідна.

І нема нікого, хоч і як убогого, щоб не мав багацтва серця,— закопаний жемчуг любови.

Не питай мене, що це значить дати любов. Мені не треба тобі того пояснити. Кождий знає, що це значить. Чи ти любиш яку книжку? Дивись, як ти уважаєш, щоб вона не пропала або не забрукалась. Чи ти любиш пса або іншу звірину? Як ти нею журишся; чи ти вдариш його, щоб його зранити?! Ніколи! Чи ти любиш свою дитину?! Свою жінку? Свого мужа?! Батька? Матір? Як охочо ти робиш їм малі приємности, щоб їм помогти, сповнити їх бажання, навіть вгадуючи їх наперед. Образити їх!? Зділати їм прикрість? Де ж там! Ти хиба й поняття про любов не маєш, якщо тобі здається, що це можливе.

Тож люби це Диття, свого Бога й Спасителя! Люби Його як святий Андрій, що на старости літ стояв перед суддями й запитаний, чи готов виречись свого Господа, заявив з глибоким зворушенням:

"Образити Його? Ніколи! Вісімдесять літ я служив Йому й ніколи не зділав мені жадної прикрости; а тепер я мав би зломати Його закон, щоб ратувати це своє убоге життя? Ні! За Нього я готов все втратити й я щасливий, якщо можу дати от-це своє життя за Того, що віддав своє життя за мене!"

У святій радости, вдячності й любові, зділай веселим це Різдво для Божого Дитяти,— Спасителя людей!

РОБІТНИК СВЯТЕЦЬ

Матей Талбот

Як люди тиснуться коло книгарні! Що це так цікавого купують?!— Це в столиці Ірляндії,— Даблині. Кождий купує маленьку тоненьку книжечку, яких двайцять сторінок, з написом: "Життя Матея Талбота, даблінського робітника." Читання наповняє їх одушевленням; вони самі читають і другим позичають та захвалюють. Впродовж чотирьох днів розпродано десять тисяч примірників.

Книжечку перекладено на чужі мови і зі славою вона перемандрувала Европу, Азію й Австралію. Матей Талбот, незнаний даблінський робітник, діждався світової слави.

"Голос Спасителя" також бажає дати своїм читачам деякі уривки з життя того робітника.

Божі новинки.

Для Талбота не було цікаво, що писали газети, і що викрикувалось на оголошеннях. Він зі засади не читав ні газет, ні оголошень. Може не вмів читати?!

О. вмів! Він вчився в школі християнських Братів і взагалі посідав бистру голову.

Тільки його цікавило щось зовсім іншого, як щоденні поговірки або дурнички. Він бажав довідатись про великі Божі новини та знайшов їх в побожних книгах.

Щодня вечером на колінах робив духовне читання. Спрагнено пив він з чистих джерел, з Письма Святого, зокрема з нового Завіта, з писань святих мужів і великих учителів Церкви. Мав він багато книжок, і дуже радо позичав книжки від других та свої іншим.

Це цікаво, як він раз виразився до свого приятеля про духовне читання. Він йому оповідав, що читає "Оборону" кардинала Ньюмена. ("Оборона," це один з найкращих творів новочасної англійської літератури, написаний мовою, яка є найкращим взором англійщини. При тім вона дуже глибока. Її написав Ньюмен, один з найславніших протестантів-англіканів, щоб доказати, що він зробив тепер було найкраще, коли він навернувся до католицької Церкви. Опісля став він кардиналом.— Зам. ред. "Г. С.")

"Але така книга є занадто трудна до читання таким, як ти," закинув його приятель. "І я колись зачав її читати, але мусів лишити, бо не розумів її."

Талбот відповів: "Для мене вона не трудна. Я завше наперід помолюсь, щоб я зрозумів книжку, принаймні у найважніших річах. І думаю, що дістаю досить світла, щоб по більшій части розуміти."

Очевидно, Талбот мав досить світла. Він жив правдою. І це є запорукою та найпевнішим доказом, що правду розумів.

Талбот записував собі короткі нотатки з проповідей і з духовних книжок. Є це думки й правди, що робили на нього велике вражіння, і які він сам переживав.

Так він записав собі на примір: "Найсолодший Ісусе, зділай, щоб вмерло в мені все, що є зле. Знищи в мені кожду ваду й кожду несталість, все, що Тобі не подобається! Дай мені покору, терпеливість, і любов! Дай, щоб я досконало панував над своїм язиком!"

"Св. Августин каже: Бога можна почитати тільки любовю."

"О, Господе Ісусе! Я тужу за тим, щоб Ти був Учителем мого серця!"

"Царство небесне не є приобіцяне фільозофам і людям високо образованим, але тим, що мають духа дітей Божих."

"Чому мені говорити з тобою, коли маю Ісуса, що говорить до мене!"

Чи не видно з цих думок прекрасне духове життя цього мужа? Очевидно, такий муж не буде цікавитись щоденними новинками ні надто шумними забавами. Він шукає річей Божих і надслухує, що говорить Бог до його душі,— стає тихим і мовчаливим.— Світе, друже, приятелю, що говорити мені з тобою, коли маю Ісуса, що говорить до мене?!"

ПОДРОБИЦІ З ЙОГО ЖИТТЯ

"Коли Господь Бог мені їх ніслав, то їх прийму."

Матей Талбот вбирався завше чисто. Ніхто того не міг заперечити. Одначе чи в неділю, чи в будень, все вбирався однако. І тому, що нового одягу ніколи не купував, але ходив тільки в обношеному, який діставав від одного знакомого пана, кілька пань забажали купити йому нове убрання.

Але щож, якщо він не прийме його або зараз подарує кому іншому?! Він готов таке зробити!

Та пані були хитрі. Вони наставили о. Валша, щоб діяняти своєї цілі.

О. Валш справді зродився послужити паням і раз по зборах Марійського Товариства мужчин казав собі закликати Талбота.

"Матею, ваш одяг нездалий."

"Воно правда, прошу Отця, але я прирік Господу Богу, що ліпшого носити не буду."

"Ідіть, ідіть!.... Возьміть собі це нове убрання."

"Я б волів того не робити, прошу Отця, бо я приобіцяв Господу Богу."

"Але ж Пан Біг вам його прислав! Возміть його!"

"Коли Пан Біг прислав, то возьму."

І без дальшого отягнення Талбот прийняв одіж з дитинною вдячністю як дар Божий. Таж він від Господа Бога все приймав!

Опущена? Нонсенс!

Одна пані багато терпіла й шукала потіхи. Чула вона, як Талбот вміє потішати згрижених, і що й її потішить.

Тож розказувала йому, як приїхав до неї на відвідини її брат зо Злучених Держав, як приємно їм було і як тяжко було пращатись. І від того часу чується страшно опущена.

Талбот уважно слухав.

Чому її не потішає? Для всіх має добре слово, тільки не для неї?

Але от, він вже відповідає: "Опущена? Нонсенс! Як можете бути опущені?! Таж Ісус є в Кивоті!"

Зі стидом спустила вона очи вділ і опісля призналася, що цей викид найбільше її потішив, більше, як інший обяв співчуття. Вже ніколи не мала почуття, що вона опущена. Талбот показав їй дорогу до кивота. Часто туди ходила й завше була з Ісусом.

"Бог хоче, щоб я просив вас о прощення."

Що ж це нині зайшло між Талботом і "форманом" при роботі? Оба вони схвильовані. Але ще дивніше воно це тому, бо Талбот відносився до старших завше дуже з пошаною!

Робили збірку на якусь добру ціль. А Талбот думав, що "форман" тому, що побирає більшу платню, повинен дати більше. І щиро йому це сказав. "Формана" розлостило, що робітник чинить йому викиди. І по короткій суперечці сказав йому, щоб заховувався троха приличніше.

Талбот не промовив ні слова й забрався.

Вкоротці потім пошукав "формана" й перепрошував. "Господь Бог хоче, щоб я просив вас о прощення й тому я прийшов до вас."

Нажаль, мало людей вміють по зділаному промахові щиро й простодушно просити о прощення й так полагодити непорозуміння. Талбот вмів.

"Не буду говорити неправди, щоб витягнути тебе з калабані."

Ого! Н. не має спокійної совісти!

Бо чому ж інакше треба б йому так поспішно ховатися за стосом дров? Розуміється! Минулої суботи без позволення покинув роботу й до нині не виправдався "форманові."

І от саме надходить "форман." "Талботе! Чи ви не бачили Н.?"

Чи має зрадити товариша? Чи сказати неправду? Що він скаже?!

"Я б волів, щоб ви мене таких річей не питали навіть. Таж ви знаєте, що на такі питання я не відповідаю."

"Форман" занадто мудрий, щоб не зпізнати, що з Талбота нічого не добуде. "Тож як його побачите, скажіть йому, щоб прийшов до мене."

"Дуже радо," сказав Талбот.

Тільки "форман" зійшов з очей і Талбот кличе на товариша: "Чи ти чув?"

"Та чув!", відповідає він.

"Тож возьми собі раз до серця, що я не буду брехати, щоб добути тебе з халепи!"

Таким є Талбот. Щирий, прямий, чесний; ворог дволичности й брехні.

Далі буде.

Є много таких на світі, що раді б посісти Царство Небесне Ісуса, але мало таких, що хотіли б нести Його хрест.

Ісус має много таких, що тільки радуватисяб хотіли, але мало таких, що хотілиб переносити страдання.

Многі такі, що йдуть за Ісусом аж до хвилі ломання хліба, але мало хто аж до пиття з чаші терпінь.

Нічого не поможуть самі надбання зовнішної цивілізації. До відродження народів ідеться не інакше, як тільки шляхом неба, себто твореним щораз вищих духових цінностей, розвитком щораз то вищої громадянської моралі. (Шатобріян).

* * *

Св. Бонавентура, на питання св. Томи, звідки він черпав так велике знання відповів, показуючи на хрест: "З Цего."

* * *

"Христову релігію, основану на таїнстві хреста, не всилі знищити ніякий рід переслідування; Господня нива все вкривається новою жатвою, підчас коли насіння, пірване бурею, відроджується і помножується." (св. Григорій Вел.)

Розмови о Релігії

Нема Бога!!!

Иди, йди! Тож відки це, що рухається ця знаменито уложена машина, котра називається: світ?

Сіпіярська або сієнарська льокомотива не рухається сама від себе; треба для неї інжиніра, вугля, води, оливи й богато інших річей.—Так само є з моїм годинником, бо мушу його накручувати, якщо хочу, щоб ішов.— І тільки такий, що думає на стільки мало, щоб говорити, що льокомотива все була, є й буде готова ціла сама зі себе, що годинник є сам зі себе, що не треба було нікого, щоб його зробити, тільки той може мені сказати, що світ є от-так, сам зі себе....

Сам зі себе!!! В цілім своїм житті я ніколи не бачив нічого, що було б саме зі себе! А ТИ! ЧИ ТИ МОЖЕ БАЧИВ?

Що більше! Я в цілім життю не бачив ще нікого, щоб другому дав те, чого сам не має! Ніколи я не бачив нікого, що потрапив би зробити щось кращого від того, до чого йому стає знання й спосібности. Діло, хоч би й не знати якого мистця, буде слабше від самого мистця.

А коли я дивлюсь на сонце, на звізди, на землю, на людей, на звірят, навіть і на найменшу мушку, на листок дерева, я кажу, що це є щось чудового, величавого, й хоть я чоловік, як то кажуть, учений, я признаюсь, що я не в силі створити всіх тих річей, навіть ні найменшої з них! А ТИ! ЧИ ТИ МОЖЕШ??

Я ще кажу: всі ті річи уложились так гарно, складно, не самі зі себе, так само як і для мого годинника треба було якогось майстра! І ві всіх тих згаданих річах порядок є такий досконалий, що треба було до того досконалого майстра! ЧИ МОЖЕШ ЦЕ ЗАПЕРЕЧИТИ?

І той Майстер мусить мати порядну силу, щоб впроваджувати в рух звізди й землю! ЧИ НЕ ПРАВДА?

Цей МАЙСТЕР мусить посідати волю з котрою ніяка інша не в силі рівнятись! Таж інакше не може бути, коли Він пречінь наложив загальні закони всім цим річам, та в додатку й закони для кождої річі зокрема, закони, котрі ми відкриваємо один по одному, відкриття, що нас наповняють такою втіхою, що звемо їх НАУКОЮ! ЧИ ТИ НЕ ДУМАЄШ ТАК САМО?

Той МАЙСТЕР мусить бути БЕЗМІРНИЙ, бож всюда є повно звізд і кождого року відкриваються нові, міліони й міліони миль відси.

Мусить посідати нечуваний ум, бож я не в силі зрозуміти останні причини жадної річі, що розсипані довкруги мене, хотя б це було й тільки зеренце пшениці. А всеж, коли я приглядаюсь з близька, я пізнаю в тій річі ділання НАЙВИЩОГО УМА, РУКУ НЕЗРІВНАНОГО АРТИСТА!— А ти, чи ти розумієш усе?

Чи ти зможеш мені сказати хотьби й це, чому твої очи є на середині лиця, а не ззаду? Чи то ти, чи твій батько або мати поставили їх саме там, де вони повинні бути? — О, так! Ти признаєш, що твої родичі ту ні при чому, що тут ні при чому й ти сам! Як так, то скажи, чи не уживав ума Той, що поставив їх саме в такому місці, щоб вони виділи й тобі не справляли труднощів.

Коли я роздумую, я кажу також: Він мусить бути й добрий цей Майстер, бо серед Його творів нема ні одніського, що був би злим сам в собі! Ні одніського! —И коли я дивлюсь на мушку, хоч як мала вона не була б, що вона має крила, ніжки, очи, я кажу також, що цей Майстер уважає на найменші подробиці, чуває над усім, ділає на все!— Чи ти не думаєш так само?!

Крім того я кажу собі, що Він мусить бути всюди приявний, бо ж всюда я бачу той сам лад, ті самі закони, чи в глибинах землі, чи в моїй хаті, що побудована на поверхні, чи на звіздах, що на небі!

Всюда я бачу ті самі закони й примічую, що все, що не має в собі життя, завше слухає їх (камінь, на примір, все падає, якщо ніщо його не піддержує); що все, що має життя, мусить також підчинятись законам життя (мусить, приміром, їсти відповідну поживу); що кождий ум має також закони, мусить підчинятися (приміром, мусить рахувати точно й уважно, якщо хоче дійти до правильного виспіду).

Тепер же: НЕМА ЗАКОНІВ БЕЗ ЗАКОНОДАВЦЯ, бо закони не роблять себе самі. А ти, чи ти коли бачив закони, що зробились самі!?— Ні, неправда? Отже!!

Що більше: Я кажу, що Він мусить бути Всемогучий, коли Він створив світло сонця, сніг зими, кров, що пливе

в моїх жилах. — А ТИ!? Чи тобі здається, що цей МАЙСТЕР без сили?!

Тож над усім володіє безконечний ум, і він усе вдержує. — На услугах цього Ума стоїть кольосальна сила; безгранична воля править над усім.

Цей Всемогучий Ум, це Бог, й ми мусимо признати, що Він є ЧИСТИЙ ДУХ, бо ж знаємо, що є ВІН ВСЮДА, а всеж очима тіла Його бачити не можемо.— Нема диму без огня! Кождий чоловік, що має розум, як тільки побачить дим, признає, що горить.— Тож будьмо розумні! І хотя не бачимо огня, хотя не бачимо ВОГА очима свого тіла, признаймо Його по димі, то значить, по існованню світа, по чуднім порядку, що в ньому панує, признаймо, що все це походить від Сотворителя, як дим походить від огня.

Га! Нема Бога? Я йду в заклад о щонебудь і абсолютно, ЩО НІХТО НЕ МОЖЕ ДОКАЗАТИ, ЩО БОГА НЕМА. Ти ніколи того не потрапиш, я є АБСОЛЮТНО И НАСКРІЗЬ ПЕВНИЙ! Так само ніхто не докаже, що Бог не є такий, як про Нього навчає Католицька Церква: Єство безконечно досконале, Сотворитель неба й землі, Чистий Дух, Найвищий Пан усіх річей.

Чи знаєш це?! Тож ти дурницю говорив мені, коли ти повторив от-цей старий забобон: нема Бога. Король Давид писав про нього вже три тисячі літ тому: "Сказав безумний в своїому серці: нема Бога." Бачиш?! Це три тисячі літ старе, а ти думав, що ти сказав або чув щось нового, щось такого, що винайшли тепер люди мудрі, вчені! І той сам Давид каже також, чому безбожник так говорить: тому, щоб успокоїти свою проступну совість, тому щоб пробувати собі вбити в голову, що можна грішити без страху!

Шукай у своїй совісти й переконаєшся, що ця причина є все в серцю того, що так говорить і повтаряє тритисячі літ старий забобон!

—o—

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

Зелені Вінки

Нема де правди діти.... Він справедливо міг квалитись, що нема такої річи, якої негоден би купити у його величезному, кількаповерховому, великомійському склепі; що його склеп був найкращий на ціле місто. Були в ньому запаси шовку з Хін, сукна з Англії, вишивки з Голяндії, забавки з Японії.— В цьому саме моменті вийшов він зі своєї урядовні дверми на балькон і глядів на рухливу масу покупців.... Немов величезне муравлиско тиснулась безпереривна струя тих, що збитими купами пхались одні до склепу, другі з нього, треті елєваторами то в гору, то в діл. А довкола інформаційних вікон в склепі стояла лава тих, що шукали потрібних собі товарів.

Це був великий Різдвяний рух! Від ряду літ він вже такого не бачив.. ..Видно, кріза миналась. Люди купували, видавали гроші, неначе їм кінця не було. У відділі, де продавалось золоті й срібні річи та дороге каміння, було набито. Срібних цигарниць було в двоє за мало. Годинників не ставало. Хто хотів купувати брожки, нацийники й нарамники, то хіба брав те, що було, бо вибирати вже не було з чого.... Бери, що осталось, або зіставляй.

Службовці склепу були очевидячки струджені. Це щастя для них! Вони повинні тішитись, що мають роботу! І ще раз щастя для них, бо завтра, на Різдво, вони будуть вільні. Ніхто не міг би сказати, що він не був добрий для своїх службовців. Він платив точно, два рази в місяць, й побільшав платню в міру того, як хто довго оставав в роботі. Якщо котрий з робітників захорів, то діставав половину платні. Для тих, що повертали до здоровля, він мав окремий дім, де вони платили тільки десять долярів у тиждень. Правда, цей дім не коштував його нічого, але властителі других склепів і того не мали.....

Зелені вінки неначе струджені, але статочно пнулися від стовпа до стовпа. З довгих, зелених вінків звисали червоні, круглі вінки, зі золотими написами: Веселих Свят! А лава покупців плила кріз довгі коритарі, що тяглись посеред накопичених по столах і столиках товарів. Король, бо ж так звався властитель склепу, усміхався. Ці люди були мудрі. Вони знали, що його склеп, це найкраще місце для закупна. Він розкошувався цілим цим образом з такою на-

холодою, яку може зрозуміти лише той, що колись був убогий і вибився на найвищі щаблі багацтва. Очи примкнулись в нього з приємности й кутки уст зігнулись вділ, коли він пригадав собі, як то він колись при кінці кождого дня замітав підлогу цього самого склепу.... Га! Яке диво! Чи прийшло йому тоді коли на гадку, що він буде паном цього всего.

Запах різдвяних ялинок уносився в гору..... Але Король не бачив зелених ялинок, не бачив снігом укритої землі, ні вертепу у тінях парохіяльної церкви.... Він не чув різдвяних дзвонів, не чув веселих слів, якими поздоровляв сусід сусіда, друг друга: Христос Раждається!— Славім Його! Навіть маса покупців, їх святочне схвилювання, різдвяні прикраси, де лиш оглянутись, ніщо з цього всього не розбудило різдвяних образів в уяві багатого пана Короля: його душа жила й блукала не далі, як в мурах його великанського склепу, на котрому ген високо, проти чорного неба миготіли електричні букви: Корол'с Департмент Стор....

А покупці все ще приходили, йшли і йшли.... Королеві захотілось голосно вибухнути побідним сміхом. Він підніс руку, щоб згорнути волосся взад.... Та на верху голови в нього волосся вже не було. Король мав шістьдесять два роки. Нехай! Та все ж йому усміхались ще довгі літа життя в майбутньому, бо він походив з роду, де всі визначались довгим віком.

Крізь двері міг він заглянути чорний вельон та мантію якоїсь монахині, що держала в руках тацу з мовчазною просьбою. Може один на пятдесять переходячих, що минали її коло дверей склепу, кинув якусь монету. Других сорокдевять минали спішно, заняті своїми покупками внутрі магазину.

Та старий Король не звертав уваги на це. Він лише бачив, що монахиня стояла; нічого не робила; тільки чекала й чекала на милостиню. Вона жебрала, і то при дверях його склепу!! Він нервово потряс головою на таку сміліть. Га! Легке життя мають ті монахині! Завше шукають чогось, але нічого не роблять, щоб на це заробити!

Він не знав, що та струнка монахиня, що стояла коло дверей його склепу, колись, ще як ніхто не кликав її "Сестро," тільки панна Костислава," могла сказати лиш одно слово, а служба була готова на її приказ виконати все, що вона хотіла. Він не знав, що вона покинула розкішне життя для монашого, простого життя, не знав, що вона була б воліла товчи сто фунтів масла, мити дванацять підлог, видоїти дванацять корів, як це страшне завдання, спокійно стояти й з наставленою тацою просити о пару центів. Але там, в сиротинці було пятдесять сиріт, що нікого не мали, і котрим треба було дати їсти. Хтось мусів тут стояти й просити о милостиню для тих сиріт!

Старий Король ніщо про це не знав. І не знав, що мороз мучив монахиню. Холод пронизив її до костей.

Впрочім, як він міг знати про це все? Там, де він стояв, там було тепло. Він же був Мр. Король!!

По його думці, вона не повинна стояти переходячим в дорозі до дверей. А все ж він боявся дати приказ, щоб її випрошено, бо це могло б пошкодити його бізнесові, якщо співчуваючі покупці побачили б, що він її випросив!

Хтось став за ним і з пошаною закашляв. Панна Наталія— вона все таким чином давала знати про свою приявність. Король обернувся.

"Пан Синьків,"— її голос неначе благав вибачення— але старий Король не дасться здурити! По її голосі пізнав він, що вона милосердиться над Синьковим. Він відчув струю гніву.... Секретарки не повинні мати людської симпатії. Співчувати з якимсь робітником, це була провина й вона не сміє думати, що то хоч би й трошечки поможе, коли він буде знати, що вона хоче помогти молодому Синьковому!!

"Що Синьків хоче?!" забурмотів Король. "Він дістає половину платні, неправда?"

Панна Наталія задивилась на різдвяну свічку, що висіла понад головою Короля.

"В нього в хаті є нова маленька дитина і крім неї є ще троє діточок. Годі дати собі ради з половиною лише платні! Синьків просив; чи він міг би дістати якусь роботу таку, щоб міг її виконувати, не вживаючи своєї покаліченої руки...."

Король дивився на неї з ледовим холодом.

"Яку роботу, приміром? Чому він не складає троха на тяжкі часи?"

Панна Наталія дивилась широко отвореними очима.... та кінець кінців, дивилась тільки на різдвяну свічку. Вона не сказала: "З такою платнею, яку він дістає, як можливо удержати родину й ще складати на круті хвилі?" Ні! Панна Наталія стояла мовчазно.

"Якщо Синьковому не до вподоби," сказав Король, "то він знає, що може зробити."

Він дивувався, відки всі ті люди беруться. Сотки й сотки мужчин і жінок пхались коло дверей склепу. Що лиш бачили, те купували, борючись о те, щоб лишити свої гроші у склепі Короля. Службовці мусіли звиватись. Для клієнтів були вони дуже ввічливі...

Тим ліпше для них.. Що небудь і вони опинились би в голоді й холоді на бруку, хоч і зі заплатою, яку мали, вони лише животіли

скоріше, як жили. Король бистро слідив за ними. По його думці деякі з них рухались не досить скоро....

В нього пече, плечі ломлять, це мука й страдання!

"Міс, міс! Шестий сайз! Но, тепер я! Прошу мене обслужити! Ні, не цього мені треба."

Ті ноги! Ті ноги! Ціле своє життя бути на ногах, до десятої години чути, як вони немилосерно печуть!— Як Король міг про це знати, що в його робітниць у склепі ноги так страшно печуть?! Цілий день сидів собі у своїому мягкому фотелі.... Саме за хвилю він піде домів.

Зелені гірлянди тнулись від філяра до філяра й з них звисали червоні, круглі вінки, з німими різдвяними поздоровленнями..... Свічки світили дуже ясно, але не давали світла! Таке було Різдво в пана Короля....

В газовій станиці, де Король набирав бензини до свойого дорогого самоходу, робітник весело сказав "Христос Раждається! Саме в менті, коли масивний самохід спішив далі, зникаючи немов тяжка маса в темряві....

Король думав про ослячу глупоту того поздоровлення. Христос Раждається!.... А якже! Байка для туманів!.... Йому було дивно, як ті бідаки з порожними кишенями могли так весело усміхатись та один одного радісно поздоровляти. З чого вони могли мати потіху?! Різдво є для дітий і для темняків! Тільки мудрі люди знають, що ця глупота має вартість в грошах та вміли використати її до дна....

От, за хвилю буде він в дома.... Правда, ще дві години дороги, але самоходом, це наче хвиля....В уяві малювалась йому смачна вечера, що ждала на нього, й мягоньке, тепле ліжко.... Він представляв собі, що його гості будуть стояти довкола Різдвяної ялинки, співати коляди та чекати, щоб вчасним ранком поїхати на відправу в церкві.... Хай вони собі роблять, як хочуть.... Він по вечері піде до своєї кімнати, сяде коло теплої ватри та буде читати детективне оповідання так довго, доки не здрімає, й тоді піде спати.... Так, спати а не до церкви.

В тому часі менш більш його головний управитель склепу скінчить свої обрахунки цього дня та зателєфонує йому, кілько було приходу за цей день.... Коли він лишав склеп, то була пята година й все вказувало на це,що оборот того дня перевищить все, що він коли будь досі вторгував....

Смачна вечера.... Він зголоднів.... Дві години їзди самоходом зроблять апетит ще гострішим.... Добра вечера! Яка це буде розкіш!....

Їдучи дорогою Король думав про о. Пароха, що був вчера прийшов до його склепу. Він хотів грошей,— ленту для бідних в парохії. А хто коли помагав йому, Королеві?! Хто дав йому коли яку ленту? Він твердо й рішучо відмовився.... "Я жалую," сказав він, "я вже так багато давав досі, що це повинно вистарчити.... Помагати лептами, це те саме, що спомагати лінивство, несталість, недоцінювання гроша.... Таким чином в невдовзі ми готові мати на карку націю нуждарів.... Ні! Не дам! Це добре для бідних, щоби вони знали вартість доляра!"

"Дав би Бог, щоб вони ніколи не знали її так, як ви її знаєте!", відповів священик. Покидаючи його урядовню, ще додав: "Все ж я прошу Бога, щоб вас благословив. Бог знає, що вам того треба."

Віра....— Король жив після віри в хлопячих, юнацьких літах.. Та з літами він кидав на бік усе, що відривало його та розсівало в стараннях, щоб добути гроша.... гроша й ще гроша....

Самохід наближився до значно гострого скруту.... На останніх двох милях дороги Король не минав жадного самоходу.... На цьому скруті було тихо, довкола ліс, темрява й самота. Він звільнив скорість їзди, бо саме візджав на скрут....

Ти! Уважай! Що ти там робиш насеред дороги?! Темна постать мужчини раптовно кинулась. Король злостився в переконанні, що це один з тих волоцюг, що тиняються, шукаючи роботи або пристановища, й що повинні скорше "виздихати" як він подумав у свойому шляхотному серці. Гнівно притиснув гальму, самоходом потрясло, він став й машина замовкла....

В одну мить на степені самоходу появився мужчина з малим, страшним револьвером в руці, який звернув до голови Короля. Двері самоходу отворились і другий мужчина велів Королеві вийти зі самоходу.

Він широко розплющив очи, сам собі недовіряючи й вони бистро взялись до роботи.

"Мій самохід вам не здалий".... пробелкотів він.... "не для вас...."

Ледова сталь діткнула його чола й він скочив зі самоходу жвавіше, як коли небудь в останніх літах.... Один з мужчин завязав йому очи чорним сукном. Потім втиснули оба Короля на задне сидження.

Їхали яких пятнайцять мінут.... Король не міг спізнати, куда його везуть. Два рази він чув, як сухе залуззя гостро шарнуло по дахові самоходу. Два рази самохід сильно підскочив на неурівнаній дорозі. Потім вони стали. Серце в грудях Короля обернулось в лід. Страх позбавив його сили, коли встав, щоб вийти з самоходу, пошпортався але цілий час слухав кождого приказу.

Вони повели, а радше потягнули його в гору, по трьох сходах.

Заскрипіля двері й вони ввійшли.... де? Язик в нього прилип до піднебіння, він і слова не міг сказати, щоб просити їх, обіцяти, що дасть їм усе, що лиш схочуть.

"Ви тут останетесь. Завтра вечером вам принесуть їсти. Ми будемо вас тут тримали на окуп, пане Король!"

Двері тряснули за ними з рішучістю, від якої зробилось Королеві слабо. З самої, чистої боязні впав він на коліна й через кілька моментів з жаху й віддихнути не був в силі.

Тоді зірвав з очий обвязку. Але не бачив нічого-нічого, тільки темряву, порожнечу, тишину.... Під ногами чув він камянну підлогу. Але ж він ішов три сходи вгору, не в долину. Це не могла бути пивниця!

Він скричав: "Не робіть мені того! Я дам вам усе, все що лиш.."

Його голос викликав сторазовий відгомін.... Йому здавалось, що той голос клекотів і тріщав. Тишина й непорушність довкола придавили його. Він повалився на поміст ослаблий і дрожачий.

Святий Вечер! Де він був?! Тома Король,— він ще памятав своє імя. Тож був при розумі. Так, він не збожеволів: Врив свої нігті в долоню. Він старався не чути дзвонення власних зубів.

Святий Вечер!.... Ходім, ходім до шопи.... Так, це належало до Різдва.... За всяку ціну мусить він думати про щось, повтаряти щось, а то готов зійти з розуму.

Ходім, ходім до шопи.... Коли він співав це останній раз?.... Так, він пригадує собі.... То вже давно, немов в інших віках, давно, давно.... в малій церковці на горбку! Було зимно, сильно, свіжо й хрустально ясно.. ..Йому тоді було дванацять літ.... Дідо й бабка дали йому трохи своїх ощадностей, коли він ішов до міста.. Тоді йому було сімнацять літ....

Холодний, камінний поміст.... порожна тишина.... Чи був він тут десять мінут, чи вже десять годин?.... На помацьки зачав він розсліджувати місце, в котрому його замкнено. Сціпенілі пальці стрінули щось, що могло бути столом.... Ні! От на верха є якісь малі дверцята. Престіл!.... Чи це можливе?! Де він був?! Хіба не в церкві! Це ж за мале на церкву.

Зачав нишпорити по кишенях за сірниками. Знайшов коробочку. Намацав в ній лише два сірники. Шарнув одним, але він тільки заблиснув й погас. Уважне другий засвітив сірник і присвітив ним до муру; невиразне полумя освітило напись: На вічну память Томі К....", нагло сірник згас!

Королеві мороз пішов по плечах. Він був замкнений у гробівці. Сам на сам з мужем, що вже обернувся в порох! Шпортаючись посунувся Король здовж муру, прийшов до кута й там дрожачі долоні намацали двері й здибали клямку. Та негоден було отворити

її. Його опустили сили, немов укопаний став він, обезсилений до тої міри, що й не міг рушитись.

Знова взяв за клямку, щоб знова попробувати отворити.... Не вдалось, клямка не отворила.... Він повалився в жаху, що так його наскрізь пройняв, як ніколи ще в житті.... Він чув свій власний голос, що бурмотів о поміч, та його чув тільки мерлець, а мерці не відповідають!

Уста в нього засохли. Ніколи він не думав про це, але як страшним мусить це бути дивитись в очі смерті та не могти говорити до Бога в висотах.

Йому промайнули головою Різдва, які він перебув в теплі й вигодах, наїджений, задоволений. Нікому він не дав ніколи різдвяного дарунку. Ні родини, ні свояків він не мав, тільки стрия, котрого не бачив, відколи його бабка померла. І це було вже давно!

Тут за плечима, плита на память Томи К.... Так наче для нього самого, К.... могло бути за Король.

"Боже, помилуй мене!", раз по раз шепотав Король і надіявся, що Бог його не повстидається.

Знова пробував клямку. Заскрипіла, а не подалась. "Завтра вечером...." Король затремтів; вони вернуться завтра вечером.

Впродовж двацять чотирьох годин оставитись ось так.... Нагло його серце підскочило. Він пригадав собі, що має в кишені вязку ключів. З непогамованим поспіхом добув їх і пробував один по однім. Деякі троха обернулись, інші й не рушились, але двері остали замкнені.

В тому менті тонка струя блідого світла місяця, саме над головою Короля. Він і не знав, що там було віконце, куди світло закралось. В мить зняв один черевик і зачав бити по шклі. Надмір нервового напруження додав йому сили і він дякував Богу за звичку, яку він мав, щоб носити тяжкі черевики. Він мусів скоро вступитися перед відламками шкла, що полетіли ві всіх напрямках.... Вже міг бачити одну ясну звізду і частину місяця....

Чи дякував він коли Богу так сердечно? Він Король? Одно певне: Тепер він дякував Богу, коли виривав кавалки шкла, що були ще остались в вікні. Треба було йому напружити всі сили, щоб піднятись до малого отвору, щоб протиснутись крізь нього. Але Король був у розпуці так, як потапаючий.

Він так тіщився, що віддихав свіжим воздухом, що бачив звізди й небо над головою, що розплакався. Він, Тома Король, був на волі!! Як розкішне це почуття: бути живим і мати волю!

Він побіг тихими стежками, напружуючи очи, чи не побачить де яких воріт і потім дороги.... Віддих приставав в його сухому горлі, серце немов молотом зачало битись і він мусів звільнити пос-

піх.

Він хотів жити. Коби він тільки виратувався, він нагородив би за ті порожні літа! Так, він знає, що зробив би! .. Для Томи Синькового, для струджених робітників, для отця Пароха, для монахині, що стояла була коло його склепу, для стрия, якого він вже літами не бачив. Коби лиш серце не завмерло в горлі, він все це зробить.. ще й много іншого....

Він знова побіг, наче зібрана купа надій і боязней, старий і переляканий. Він чув, що він старий! Чув це на своїому серці, в своїх ногах, в своїому горлі. А все ж, лише кілька годин тому взад йому видавалось, що має перед собою ще довгі літа життя.

Якщо він буде мати спроможність, він переміниться в іншого Короля.... Може люди й сміятись будуть з нього, коли побачуть зміну. Він мусів виробити собі свою славу впродовж тих минулих літ, літ лакімства, скупарства, погоні за грошем! Як дозволить Бог, він видасть багато з тих дінивих долярів для людей, що потребують помочі й заслугували на неї!

Хоч було морозно, старий Король зіпрів, але йшов, як скоро міг. В тій хвилі він опинивея перед ворітьми дороги, а за ними гостинець.

Коби тепер лиш до першої хати й до телефону. Довго вже йшов і став шпортатись з обезсилення. Чи ніде не було тут хат, привітнього світа в вікнах?! Нікого, щоб порятувати старого чоловіка? Голі дерева гей кпили собі з нього. Кому ВІН коли поміг?!

Осліплюючий блеск самоходових електричних ляпм затер перед ним вид дороги. Він скочив, впав і самохід пігнав дальше. Король встав розчарований. Самохід прийшов зі скрута й він не мав нагоди дати знак. Йому було зимно. На лиці щось незносно пекло. Мусів зранитись, коли впав.

Неясно здавав собі справу з того, що самохід став. Червоне світло миготіло взаду серед темряви. Відтак молодий голос закликав: "Чи вам що сталося? Чи треба вам якої помочі?!"

"Так," відповів Король, в голові йому закрутилось і зімлілий звалився на землю.

Священик поміг йому ще до самоходу, неначе це був його добрий приятель, брат і в останньому менті Король знова опамятався. Священик обвязав йому голову своїм шаликом, скоренько завів його до найближчої хати на фармі й перепросив, що мусить зараз відїзджати, бо раненько має Різдвяну відправу в одній церкві.

"Чому ви зробили це все для мене, хотя я вам зовсім незнакомий, чужий?", запитав Король.

Молодий священик усміхнувся.

Король, спираючись на рамя фармара, до якого священик його

завіз, приобіцяв: "Рано, Отче, я з вами побачусь!"

Потім, укритий теплими покривалами, з головою обвиненою, з горнятком гарячого чаю при боці, він подивляв, як ці добрі люди старались помогти йому ві всім. Вони навіть не питали, яке його імя. Він був в клопоті й потребував помочі, цього було для них досить. Вони хотіли повідомити його родину, свояків, якщо він бажавби. Він подякував, бо не було кого повідомляти.

Не було нікого. Йому стало прикро, коли мусів признати, що нема кого повідомляти. Та стара жінка, мати фармаря, настоювала....

"Може який внук, може правнук.... О, я бачу, не хочете нікого непокоїти."

Ніч повільно посувалась далі.. ..Король не спав. Довкола в кімнаті, освітленій нафтовою лямпою, стелились тіни й він перший раз в життю почувся самітним, болюче опущеним.

Він укладав собі пляни на завтрі.... Наперед чек для о. Пароха, що так дуже журиться своїми убогими.... Великий чек, що він аж оніміє, як його побачить.... Для Синькова роботу, яку він буде в сили виконувати помимо недавно зломаної руки, й коли його "бейбі" прийде на світ, підвищення платні!.... Багатий дар для Сестер і для їх сиротинця.... Дарунок для службовців, щоб знали, що він уважає їх за людей, а не лиш за роботу, яку купується грішми, і то як найтаньше.... Король не спав, але ніч перейшла йому на марно....

....Правда.... й того молодого священика, що порятував його на дорозі, не можна забути.. ..Яка це буде потіха вивідатись, що той священик бажав би зробити, якщо будоб в нього досить гроша!

З долини чути було спів: Бог предвічний....

Король усміхався, безсердечний Король.... і його очи заллялись слезами.... Хтось застукав в двері....

"Прошу," сказав старий Король, й двері отворились та в кімнату вийшла старенька пані й її муж, батьки родини....

Вона сказала: "Ми бажали пожелати вам Веселих Свят Рождества." Старенька жінка з білим волоссям на голові й різдвяним усміхом на устах....

А він і муж, що просто держався помимо своїх звиш сімдесяти літ— усміхався через голову й неначе відгомоном повторив: Так, веселих Свят!

А чи був це Король, старий Король, той що ввічливо відповів: "Веселих Свят і вам, спасибі й хай Бог вас благословить!"?

Він почувався чудно щасливим і оживленим, загрітим миром і тихим спокоєм.... Він замкнув очи й забажав, щоб можливо йому було в морі світла там, у церкві, на горбку.... Та чи схотів би

його там Маленький Ісус? Король заснув....

За дверми було чути шум діточої радости, двері трошечка отворились, три парі веселих, щасливих оченят спочили на нім і сказали: "Христос Раждається!"....

ДОРОГА ДО ВИФЛЕЄМУ

Всі дороги ведуть до Вифлеєму.... Дороги є стрімкі, камінясті та круті.... Мають багато бічних стежок, що можуть звести того, що не вважає..., Зачинають і далеко і близько.... і всі люди йдуть ними: але всі вони кінчать перед стаєнкою вчасним ранком Різдва.

Це є тільки порівнання, але має буквальне примінення. Дороги, це всякі стани людського життя. Є дорога мужа науки, дорога фільозофа, дорога бізнесовця, дорога мистця, дорога звичайного, буденного чоловіка. Але кожда дорога веде до Вифлеєму, до правди.... Але може трапитись, що на ріжних дорогах подорожні можуть датись звести і минуться з конечною ціллю.

Останне чверть століття дає наглядний доказ того.... Нема дороги так дивної й самітньої, щоб не йшов хтось нею так, що стрінув стаєнку, в котрій Ісус народився.... Великі письменники, як Честертон і Ланн знайшли її, хотя на дорозі, котрою вони йшли, люди викинули дороговкази, що було на них написано: До Вифлеєму, і замість того зазначили неможливі дороги Науки й Непевности. Великі фінансисти, як Іван Мукн, знайшли її, хоч ішов він крутою дорогою, де кождий знак вказував тільки в напрямі доляра. Великі політики, як Павло Кльодел, її знайшли, хоч дорога їх стелилась в напрямах обману й дволичности. Великі духовні лідери, як Англіканський єпіскоп Кінсмен та Роналд Накс, Селдон Ділейпей і Верйон Джансон знайшли її, хоть їх напрями були до розпуки укриті темрявою фальшу. І тисячі звичайних людей, котрих імена незвісні широкій публіці, ішли звичайними й утоптаними, покірними дорогами просто до низького отвору стаєнки, де вони скінчили свою дорогу на колінах перед Богом, що стався чоловіком.

Всі дороги ведуть до Вифлеєму, до Вселенської Церкви, до Трону наслідників Петра.... Хай ніхто не дасться звести напрямними, що звернені до інших дібр, до інших цілей. Бог це наша ціль, і Він вибрав собі стаєнку, щоб обявити себе. Нам треба тільки йти за нахилом, який Він вложив у наше серце, і дорога нашого життя заведе нас до Його Трону-Вертепу.

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ IX.
В Неаполи — Батько Убогих

Іншого разу стояв Ґерард на порозі монастиря, аж тут виходить з церкви одна дівчина. Братчик кличе її до себе й питає: "Що ти там робила?" А вона йому: "Сповідалася."— "Я знаю," відповідає Ґерард, "але ти зле сповідалася." І при тих словах виявив її гріх, який вона, зі встиду, затаїла перед сповідником. Дівчина змішалась, але слухаючи напімнення та ради святого, повернула до церкви, закликала знова священика та визнала йому свій гріх, заявляючи заразом, що Ґерард це чоловік святий, бо виявив їй стан її душі.

Другому знова чоловікові, що підчас духовних вправ, які відбув у Капоселле, а зле висповідався, Ґерард поставив питання, яка була його сповідь. Цей відповів що дуже добра. На це Ґерард каже: "Ні, твоя сповідь не була добра. Гляди хто за тобою йде слідком." Цей оглядаєсь і на свій превеликий страх та здивування бачить діявола. З переляку біжить до священика а кинувшись на коліна відбув добру сповідь.

Так вже було в замірах Божих призначено щоби Ґерард розносив усюди запах своєї святости та чесноти. Є одна засада що каже: "Ніхто не дасть того, чого сам не має." Можнаб ще й другу поставити, іменно що: "добро себе помножує." То значить, сказатиб в практичний спосіб, що добро це є на це, щоби його ховати й не уживати, але противно, на це, щоби кожний з нього черпав частку, яка йому належиться. В противному разі булоб це, що вже раз осудив Ісус Христос в особі лінивого слуги, який закопав свій талант, й ним не користувався. В цей спосіб приходилось Ґерардові виходити часто поза свою спокійну келійку, щоби кожний міг користати з тих великих дарів і ласк, які він одержав від Господа Бога.

Коли о. Марготта полагодив свої справи в Неополю на якийсь час, мусів відтак удатись до свойого родинного міста Калітрі, щоби там продовжати дальше деякі справи Згромадження. При тій-то нагоді прохав знова св. Альфонса, і одержав позволення щоби взяти Ґерарда на

якийсь час до себе.

Завдяки о. Танної який списав досить докладно цю подорож святого, знаючи усі подробиці від самого о. Марготти, можемо легко слідити за кожним рухом святого.

В Калітрі Герард не був ще знаний, бо не бував там ніколи перед тим, тому, і він і о. Марготта, сподівались мати там спокій. І дійсно через кілька днів не зайшло ні чого уваги гідного. Та одного дня коли о. Марготти не було в хаті, приходить одна женщина а падаючи до ніг Герарда благає щоби він уздоровив її сина. Герард потішив її та обіцявся її помогти. Родина, у якої Редемптористи замешкали, не знаючи що це має значити, почала сміючись оповідати о. Марготтові, коли цей повернув з міста. "Не смійтесь, каже їм отець, ви не знаєте яку силу має цей Брат." Не треба було більше щоби звернути на него увагу усіх мешканців.

Перше чудо яке зділав святий то було нагле уздоровлення самого лікаря, який лежав тяжко хорий. Коли народ побачив як Братчик, знаком св. хреста, уздоровив його, усі з одушевлення закликали: "Чудо!" та тиснулись наоколо нього.

Згадана родина, у якої замешкали наші Редемптористи, хотіла за усяку ціну мати на памятку якусь річ що належала до Герарда. Щож би так взяти, думають собі. Аж глядять на обувя святого а воно дійсно в пожалування гідному стані! Мабуть ще гіршім як найбільше хорий, якого коли святий уздоровив. Щож тоді роблять! Підложили йому нові, а старі сховали на памятку.

Якось одного разу, хлопця тої родини, розболів живіт. Дитина вється з болю та плаче, і не знають що робити. Нараз каже подати собі черевики Брата Герарда. Подали йому черевики. Лиш приложив до живота, а біль сейчас устав. По якімсь часі, знова вхопили дитину корчі в жолудку. Почав отже кликати: "Дайте мені черевики Брата Герарда!" Принесли йому знова ці чудові черевики. Приложив до живота і біль устав раз на все.

Ці черевики так стали славні в Калітрі та околицях, що аби лиш де яке нещастя, там сейчас їх посилали. Ці старі черевики довший час, як оповідають многі свідки, вандрували без Герарда, їх колишнього властителя, з місця на місце, і не одному помогли в хоробі та нещастю, а ця щаслива родина держала їх завсіди у себе.

У Калітрі жив один богатий властитель дібр, який

однак мало дбав про добра небесні. Деякі порадили Герардові щоби удався до нього та так як уздоровляв іншим тіло, так уздоровив його душу. Герард послухав. Підчас розмови Герард радив йому відбути духовні вправи у нашому монастирі в Капоселе. Цей пан, отягаючись, відповів що наразі не хоче, але в місяцю жовтні приїде. "Так, каже на це Братчик, алеж ви не побачите вже жовтня." Слова святого сповнились, і цей, хотяй в доброму здоровлі, до кількох днів помер.

Ще много інших чудів зділав Герард в Калітрі, яких ізза великого числа та браку місця, не уважаємо за потрібне, а принаймні за конечне, тут помістити. На всякий случай оба Редемптористи тут довго не забарились, а полагодивши орудки з якими приїхали, відїхали до Неаполю. Цим разом прийшлось Герардові знова перебувати в цьому столичному місті.

Закінчімо отже цей розділ ще одним чудом яке зділав тут Герард підчас свойого побуту. Ідучи одного дня через місто, зблизились до нього дві незнакомі пані, а одна з них зі сльозами в очах промовила: "Брате Герарде, я вас благаю, ходіть до мене та уздоровіть мою бідну донечку." Братчик не хотів мати знова розголосу, бо цим разом постановив, о скілько лишень міг, критися, тому почав вимовлятись. Коли однак пані налягали, він пішов порадитись о. Марготти. Коли цей позволив, послушний Братчик сейчас удався та знаком св. хреста уздоровив хору дитину.

З кінцем місяця мая, наші два Редемптористи покинули Неаполь та повернули до Капоселе. Переїзджаючи через Калітро задержались там на якийсь час, а 9 червня були вже в Капоселе.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

— Загальні й подрібні справи святої Церкви й святішого Вітця —

Молитися за загальні й подрібні справи святої Церкви й св. Отця значить те саме, що молитися за всі ті справи, які долягають св. Церкві й усім людям. Про це все турбується св. Отець і завзиває нас молитися за ті потреби.

Потреби св. Церкви є подвійні. Одні є такі, що все, в кожний час, є важні. От наприклад: скріплення св. Церкви, викорінення ересей і сект, поширення св. віри, поворот відступників до св. Церк-

ви, мир і згода між народами. Це все є дуже потрібне св. Церкві й те все називаємо загальними справами св. Церкви. І ці загальні справи св. Церкви є рівночасно загальні наміренія св. Вітця.

Кромі цих загальних справ св. Церкви є ще подрібні, поосібні справи —от наприклад:

1. Щоб усі незєдинені получилися з католиками в одній вселенській Церкві.

2. Щоб св. Церква відзискала свободу, потрібну до розширення Христового Царства на землі.

3. Щоб устало новітнє поганство.

4. Щоб перестав ширитися комунізм.

Чи ж можуть бути кращі наміренія? Головний обовязок членів Апостольства Молитви є: молитися за важні справи св. Церкви. І звертається св. Отець до членів Ап. Молитви з тим зазивом, щоб у місяці січні просили Божого благословення й опіки на всі ці справи.

Католицьким Світом

о. Др. Августин Волошин — премієр Карпатської України

о. А. Волошин родився 17. III. 1874 р. в Келечині в Мармарощині. Походив зо старої священичої родини, яка не змадяризувалася. Гімназію скінчив в Ужгороді в 1892 р., богословію студіював у Будапешті. В 1897 р. був рукоположений на священика і став капеляном в Ужгороді та учителем учит. семинаря. В 1912 р. став титулярним директором семинаря, а в 1917 р. став дійсним його директором. Він виховав кадри свідомого національного учительства. В 1918 р. о. А. Волошин оснував Руську Народню Раду, в 1919 р. став членом Директорії Закарпаття. Дня 8. жовтня 1938 р. о. Волошин стає міністром і державним секретарем нової держави Карпатської України — а 26. жовтня стає першим українським премієром Карпатської України.

Для молоденької держави це надзвичайно велике щастя. О. А. Волошин це людина, що цілою своєю священичою особою, всіми своїми силами був відданий свому народові. Усе своє життя працював він для піддвигнення нашого народу на Закарпаттю, безнастанно змагався за те, щоб поліпшити його долю. За його то головним стараннем повстало там тільки шкіл, виховалося тільки учителів, інтеліґенції, що сьогодні працюють теж для народу.

У Відні, в останній хвилі перед підписанням угоди, премієр о. др. А. Волошин врятував для К. У. Севлюш з околицею, що був призначений до Мадярщини. Своїй молоденькій державі о. А. Волошин надав назву: **Карпатська Україна.**

Тепер премієр о. Волошин спроваджує для краю збіжжа з Румунії та Югославії, зачинає будувати нові дороги та розробляти гірський промисл, щоб дати людям і роботу і хліб і піднести багатства своєї держави.

Нам українцям треба тішитися тим, що К.У. має такого керманича. Керманича, що є рівночасно Божим слугою. Керманича, що дбає не лиш про тіло дітей своїх, але й про душу їх, про св. Церкву. Керманича доброго й великого любовю та посвятою до свого народу!

Нехай Всевишній поможе йому якнайкраще володіти К.У. на славу Божу й добро українського народу!

Св. Отець Пій XI. дав благословення чеському, словацькому та карпато-українському народові на їх щасливий розвій і добро.

Привіт і благословення Митрополита Кир Андрея для премієра Карпатської України.—

ВПреосв. Митрополит Андрей вислав привітальну телеґраму до Премієра К.У. о. др. А. Волошина. В цій телеґрамі Ексц. Митрополит дає вислів своєї радости, що о. др. Волошин станув на чолі Уряду К.У. і пересилає своє благословення для її Уряду та населення.

Новий Владика Карпатської України

Апостольська Столиця іменувала Преосв. Діонісія Нярадія, Крижевацького Епископа в Югославії, Апостольським Візитатором і Адміністратором Карпатської України з осідком у Хусті. Преосв. Діонісій прийшов на світ 1878 р. у Бачці в Югославії, в родині українських еміґрантів. Богословію студіював у Львові і в Римі, був ректором гр. кат. Малої Семинарії у Загребі, Апостольським Адміністратором Пряшівської Епархії від 1919 до 1925 р., потім став Епископом у Крижевцях для Українців гр.-католиків Югославії. Преосв. Діонісій, знаний зі своєї великої ревности, втішається великою любовю й пошаною між югославянськими Українцями. Що року літом Епископ Нярадій відвідує ВПреосв. Митрополита Кир Андрея й наші монастирі. Карпатські Українці, які мали вже нагоду пізнати Преосв. Діонісія в роках 1919—1925, незвичайно вдоволені іменуванням крижевацького Владики першим головою гр. кат. Церкви на Карпатській Україні. Бажаємо Преосв. Діонісієві якнайкращих успіхів у його відповідальній праці для добра катол. Церкви й закарпатської вітки українського народу.

НА ПОМІЧ КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ!

1. Йорктон, Саск.

Дня 21. листопада 1938., в день св. Архистратига Михаїла. Впр. о. Ігумен Н. Копяківський, ЧНІ., відправив у церкві М. В. Н. П. благодарственний молебень за молоденьку Карпатську Україну.

Комітет допомоги Карпатській Україні— (Голова: Ст. Абрамець, секретар: Н. Брик, скарбник: Ів. Федорович) до 9. XII. 1938. зібрав $205.50. Імена жертводавців:

Абрамець Степан	$50.00
Збірка в Укр. Нар. Домі	45.00
З партії карт в парох. Домі	11.00
Монастир ОО. Редемптористів	10.00
Брик Никола	10.00
Др. Потоцький Петро	5.00
Федорович Іван	5.00
Семанців Василь	5.00
Майдан Степан	5.00
Ковалишин Степан	5.00
Сніданко Григорій	5.00
Комас Федь	3.00
Василь Стасишин	3.00
Вантух Андрій	2.00
Стрільчук Василь	2.00
Дідух Степан	1.00
Фамуляк Андрій	1.00
Благута Никола	1.00
Лесько Петро	1.00
Кузнюк Олекса	1.00
Королюк Николай	1.00
Стефанишин Андрій	1.00
Бродський Проць	1.00
Кульчицька Катерина	1.00
Пшеничка Павліна	1.00
Причак Василь	1.00
Корніковський Петро	1.00
Гарасимюк Михайло	1.00
Крипякевич Мирон	1.00
Благута Петро	1.00
Вільчинський А.	1.00
Павлюх Володимир	1.00
Клепак Степан	1.00
Трофанюк Василь	1.00
Бабяк Федь	1.00
Головачук Михайло	1.00
Пристай Григорій	1.00
Крамар Степан	1.00
Осмак Іван	1.00
Благий Демко	1.00
Сливка Михайло	.75
Пристай Анна	.55
Хавар Михайло	.55
Лощук Павло	.50
Добко Ева	.50
Збірка пані В. Жетарук:	
Жетарук Вероніка	1.00
Гамрацій Павліна	1.00
Сидлік М. Зигмунда	1.00
Вонітова Анна	1.00
Пані Баран	1.00
Місько Гаврило	1.00
Добко Федь	1.00
Скалуба Анна	1.00
Бродська Евдокія	.75
Добко Ева	.50
Панагапко	.50
Свергун Дора	.50
Дверничук Марія	.25
Сава Розалія	.25
Галяревич Анна	.25
МкКей А.	.25
Гуляк Марія	.25
Біловус Антін	.25
Разом	$205.50

2. Вишарт, Саск.

Дня 4. грудня 1938 р., при нагоді місячної відправи в церкві св. Михаїла в Вишарт, Саск., о. Р. Хомяк, ЧНІ. заохотив усіх парохіян до частих молитов у наміренні всесвітлішого о. др. А. Волошина, премієра Карпатської України та візвав вірних до жертв для молоденької нашої держави в Карпатах.

На його заклик жертвували.

По $5.00: Михайло Лотоцький.

По $1.00: В. Яцишин, О. Юрчак, В. Назар, П. Залуцький, Д. Мриглод, В. Гаврилів, Дан. Бздель, Дм. Бздель, Т. Бздель, М. Онишкевич, Т. Василинка, М. Василинка, Ів. Костик.

По 55ц.: А. Лещишин.

По 50ц.: М. Петришин, Гр. Повалук, Сем. Качур, А. Левандовський, М. Федірко, П. Муць, Ст. Петрас.

По 30ц.: Ева Петришин.

По 25ц.: Я. Іванський, Т. Василенко, П. Кісь, Н. Бздель.

Разом $23.35

3. Калдер, Саск.

Д. Рогатинський	1.00
Іван Мацик	.50
Йосифа Мацик	.50

4. Відір, Ман.

Зубрицький Антін	1.00

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ—

Ньюарк, Н. Дж., о. М. Данилович—Найсв. Серцю Ісуса Христа, Пречч. Діві Марії і Ап. Юді Тадею за вислухання молитви,

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Скора їзда: —Пане кондуктор! Чому поїзд (трен) затримався?

—Бо на дорозі стоїть корова. Але вона вже втікла й ми поїдемо зараз дальше.

По годині їзди поїзд знова задержався.

—А це що знова сталося? — питають кондуктора.

—Ми догонили знова цю вдзливу корову!

—Знаєте, пане Тупенко, що іноді є такі мудрі собаки, що розумом перевищають своїх панів.

—О, я про це давно знаю, я сам маю такого пса.

Панна Ведьканська дуже любить все побільшувати.

—О, ні, не все, а от запитай її, кілько має літ.

Прийшов жебрак. Пані дому дає йому старі сподні: "Це сподні, що остались по мойому небіжчикові чоловікові. Вмер бідодаха тому два місяці." Жебрак приглядався діравим сподням під світло й бурмоче: "Дійсно, в саму пору помер."

Ваш **ЩОДЕННИЙ ХЛІБ** мусить бути

печений з доброї, здорової муки, сполучуючи добірність Західно-Канадійської пшениці з добре випробуваним пекарством, щоб в цей спосіб Ви й Ваші доростаючі діти могли мати поживу що запевнює силу й здоровий зріст.

Купуйте муку з цего Млина або від найближчого Вам нашого доставця, а зможете печи

Совершенний Хліб

"White Rose — Northern Star — Regent
Rolled Wheat — Farina

YORKTON MILLING CO. LTD

Yorkton . . . . . Sask.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалетних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

ЗА ФАРМАМИ-МІЙСЬКИМИ ПОСІЛОСТЯМИ ТА АСЕКУРАЦІЄЮ
удавайтесь до

C. G. LANGRILL

YORKTON - 30 Broadway - SASK.

Агент від земель "Годсон Бей" та много інших компаній.

Johnston and Markham Ltd.

Yorkton FORD Dealers

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — *"Firestone"* Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на новий *"Ford V8"* Гари та троки

BROADWAY — PHONE 514

ЗАМОВЛЯЙТЕ- ЧИТАЙТЕ- ПОШИРЮЙТЕ!

цю цікаву й хосенну для нашого громадянства в Канаді книжечку,— п.з.

ЧОРНА РУКА

або

ХТО

РУЙНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД В КАНАДІ

Бібліотека БУК-а ч. 5.

Ціна 5ц. — Замовляйте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Dr. W. R. WATCHLER
ДЕНТИСТ
YORKTON — SASK.
Over Cowan, Horn & Hukins

СОВІСНА І СОЛІДАРНА ОБСЛУГА
ЦЕНТРАЛЬНЕ ОГРІВАННЯ ПАРОЮ АБО ВОДОЮ
що при малім кошті палива дає велику вигоду в зимі.
Водопроводи з повним урядженням, залізні огрівачі й печі в публичних будинках, церквах, школах, готелях і ріжних заведеннях та приватних домах закладає по дуже приступних і догідних цінах Л. БУРДЕЙНИЙ, фахівець з університетським образуванням зі санітарної інжинірії і з вісімнацятьлітньої практики. Кожний вдоволений з його роботи. Тому в усіх повищих справах вдавайтеся до свого чоловіка на адресу:
L. BURDEYNY
Телєфон 4907
226 Avenue F. South — Saskatoon, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St.
Phone 726
9—10—14 Highway
Yorkton, Sask.
General Motors Cars and Trucks
ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО
Скора Обслуга

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Ми й Націоналісти 41
Біблійні Оповідання 44
Чому Большевицькі Комуністи Потягають За Собою Так Багато Людей? 47
З Різдв. Промови Премієра о. Волошина 43
Сила Прощення 50
Чи Можливе Це у Нас? 54
Життя св. Герарда 57
950 ліття Хр. України на Укр. Землях .. 62
Місячне Наміреннє Ап. Молитви 64
Католіцьким Світом 65
Веселий Кутик 68

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 41. No. 2. YORKTON, SASK., February, 1939

КАЛЄНДАР НА ЛЮТИЙ, 1939

1 С Преп. Макарія Єгипет.
2 Ч † Преп. Евтимія Вел.
3 П Преп. Максима і М. Неоф.
4 С Ап. Тимотея; М Анастазія
5 Н **Блуд. Сина**, СвщМ. Клим.
6 П Преп. Ксені
7 В † С. Григорія Богослова
8 С Преп. Ксенофонта і друж.
9 Ч † Пер. мощ. Св. Йоан. Зол.
10 П Преп. Єфрема Сирина
11 С Суб. Задуш., Сщм. Ігнатія
12 Н **Мясопуст. 3-ох Святителів**
13 П ММ.Кира і Йоана
14 В Предпр. Стріт., М. Триф.
15 С **Стрітення ГНІХ.**
16 Ч Праведн. Симеона і Анни
17 П Преп. Ізидор Пілусіод.
18 С Відд. Стріт., Мц. Агафії .
19 Н **Сиропустна.** Пр. Вукола
20 П ППреп. Парт. і Луки
21 В ВМ. Теодора Стратилата
22 С М. Никифора
23 Ч М. Харалампія
24 П Свщм. Власія
25 С С. Мелетія
26 Н **1 Посту.**, Пр. Мартиніяна
27 П Преп. Авксентія
28 В Ап. Онисима

УСТАВ НА ЛЮТИЙ, 1939

5.—**Неділя Блудного Сина:**— Глас 1, ев. утр. 1. На літ. Тропар воскр. Слава: Кондак Блудного, І нині: Богородичен. Апостол зач. 135, еванг. Луки зачало 79.

12.—**Неділя Мясопустна і Трьох Святителів:** Глас 2, ев. утр. 2. Всеночне. На літ. Тропар воскр., Святих, і Кондак воскресний, Слава: Конд. Святих, І нині: Кондак нед. Мясопустної. Прокімен воскр. і Святих, Апостол, еванг. нед. Мясопустної і Святих.

15.—**Стрітення ГНІХ:** Всеночне. На літ. Припів до 3-го Антифона.. "Молитвами Богородице, Спасе, спаси нас." Місто "Прийдіте поклонімся" береться, лиш в сам день Празника входнов. Ап. з. 316, евангеліє Луки зачало 7.

19.—**Неділя Сиропустна:** Глас 3, еванг. утр. 3. На літ. Тропар воскресний. Слава, І нині: Кондак неділі Сиропустної. Апостол зач. 112, евангеліє Матея зачало 17.

20.—**Понеділок: Початок Великого Посту.**

В Середи і Пятниці Великого Посту Служба Божа Преждеосвящених Дарів і Сорокоусти.

26.—**Неділя 1 Великого Посту**— Глас 4. евангеліє утр. 4. На літ. Василія Великого: Тропар Воскресний, Образа, Сл. І нині: Кондак Тріоди. За достойн. "О тебі радується." Апостол зачало 329, евангеліє Йоана зачало 5.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Загранницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11. Число 2 Лютий 1939

Ми й Націоналісти

Ах, так! Ми здаємо собі справу з того, що порушуємо на сторінках "Голосу Спасителя" дуже дражливу справу. Та помимо того ми дуже щиро й отверто заявляємо, що порушуємо цю справу з точки чисто релігійної.

Ми, як свідомі католики, не можемо лишати на боці справи, що так часто і з притиском згадує засади й ідеали, що входять у полоси віри й моралі, котрі Христос повірив опіці своєї, католицької Церкви.

Одна маленька замітка на вступі: Ця стаття може бути інтересною тільки для таких "націоналістів," що знають, чим цьогочасний націоналізм є. І щоб обминути всякі непорозуміння, скажім відразу, що маємо на оці тільки той рід націоналізму, що зветься в політичному й моральному світі імям "тоталітаріянізм".... Яке страшне слово, подумає неодин з читачів.... Хіба язик собі зломати, щоб його вимовити.

Ті, що знають латинську мову, розуміють це, тяжке для загалу слово, дуже легко. Воно ж походження латинського й основою його є слово "тотус"— цілий. Від тотус походить латинське слово "тоталітер"— по нашому "цілковито," і з того останнього слова утворено імя для нового способу задивлювання на цьогочасне життя: тоталітаріянізм.... Хто хоче, хай пробує його вимовити. Для нас байдуже, чи вимовить, чи ні, але важно для нас, щоб читач розумів, що це є імя нової системи в житті націй, і що та система вчить, що кождий чоловік тепер, наскрізь, цілковито є власністю держави, що він не має жадної вижчої цілі на небі ні на землі, лиш тоту, яку призначує йому держава. Тому й кличем сторонників тої системи є: Нація понад усе!....І понад Бога, бо нема іншого бога для тоталітаріяна, лише держава або нація, або такий бог, котрого йому

дає держава, щоб йому кланятись. Це є найглибший корінь націоналізму в умах тих, що знають, про що вони говорять, коли ужива-ють слова "нація."

Ми нарочно дали це довге, вступне пояснення, бо зі свого досвіду знаємо, що є багато націоналістів, котрі щиро переконані, що в ключі "нація понад усе," не треба й неможна навіть добачувати якуб це не було, хоч і найменшу зневагу для Бога в значінні, як про Нього говориться в Католицькій Церкві, котра є одиноким повним виразом науки Ісуса Христа.

Ті, що є справжніми націоналістами, Бога знати не хочуть і не хочуть знати ні Ісуса Христа, ні Його установ, якщо вони не є в згоді з їх думками й цілями.

Чи є в нас такі націоналісти?

Очевидно, не трудно сказати загалом. Але факт, що до націоналістів належать люди, що колись були "большевизуючі," й що вони в таборі націоналістів почуваються дуже добре, хотяй ні молять-ся, ні до церкви не ходять, не сповідаються, накидаються грубими словами на Епископів, на священство, а любять їх тільки тоді, коли вони їх слухають, мусить дати принаймні дуже й дуже до думання.

Ми знаємо, що особисто і в приявності публики на своїх мі-тингах, націоналісти проклинають священиків, котрі осуджують клич "нація понад усе," кажучи, що в їх устах той клич не означає що нація є й понад Бога. Але, щоб доказати своє твердження, їм би було легко кождий раз додати: а Бог понад націю!— Та, скільки нам відомо, таке ще не траплялось, і— мабуть— і не трапиться. Чому? Ізза логічних наслідків. Бог понад усе, тому треба все зважати на це, чи акти, думки, слова й змагання націоналістів є в згоді з Божим законом, а на що консеквенцію справжній націоналіст ніколи не згодився.

Як би воно не було в нас, скрайний взір націоналізму панує в думанню й ділянню націоналістів німецьких. Вони явно й славно признаються, що християнство треба знищити, бо націоналістичні ідеали німців ніяк не можуть погодитись з наукою Ісуса Христа так, як й голосить яканебудь християнська церква.

В той спосіб можна розуміти це, що німці націоналісти стара-ються підірвати опінію й знищити всякий вплив священиків на людей. В тій цілі їх стараються понижити, розсіваючи плюгаві підо-зріння проти священиків зокрема католицьких, або й просто фізично їх переслідуючи. Останніми часами поступування націстів відно-сно навіть високої Єрархії Католицької Церкви стало попросту хам-ським зі сторони не лиш простаків з низької юрби, але навіть зі сто-рони найвищих провідників.

Ми думаємо, що українець католик, що має честь, відчує,— що описаний нами націоналізм може викликати в нього лиш обриджения й бажання, щоб він чим скорше заник там, де він покищо годується умовим збоченням одиниць, що ошаліли до тої міри, щоб в чоловіці бачили лиш вижчу породу тварини, що має пожерти слаб-ших, собі подібних, наперед, а потім і тих, що не в силі опертись нападам кровожадних, розумних двоногих звірюк. Бо зі звіриною чоловік зможе собі все дати раду, хоч яка вона сильна, але з кори-феями сучасного націоналізму є тяжче, бо чоловік, що уважає себе звіриною вижчої породи, він гірший від найлютішої звірини, що розуму не має.

З РІЗДВЯНОЇ ПРОМОВИ ПРЕМІЄРА О. ВОЛОШИНА

Празький кореспондент "Ню Йорк Таймсу" подає дещо з про-мови, яку виголосив премієр Карпатської України, о. др. Августин Волошин, з нагоди Різдва Христового. Навязуючи до кріваво сутички, яка мала місце біля загарбаного Мадярами українського мі-ста Мукачева, премієр підкреслив, що нещасливий український на-рід дістає повно таких ран. Та премієр користає з нагоди, що це сталося в навечеря Різдва і тому пересилає разом зі сумною віст-кою і щирий різдвяний привіт всім Українцям по цілому світі.

Далі премієр заявив, що вважає відповідним сказати дещо про справу Великої України. Ствердив, що справді Карпатська Украї-на замала й заслаба, щоб могти інтервенювати тепер активно в цій справі. Та було б помилково не розуміти того, які великі є симпа-тії для справи Великої України серед Українців у Карпатській Укра їні.

Саме через справу Великої України говорив премієр, треба Українцям в Америці закинути з Новим Роком партійні спори і підпорядкувати себе великій національній ідеї, якою є створення Великої України. Такий великий нарід як український, говорив др. Волошин, має право до державної самостійности.

Далі заявив о. Волошин, що тяжко предсказувати будуччину, але проте він має добрі дані на те, щоб сповістити своїх земляків, що мрія про Велику Україну буде незабаром здійснена. А Українці, розкинені по цілому світі, зможуть вернутися на свою рідну землю, до своїх рідних, що тепер стогнуть під ярмом Совєтів і Польщі.

Закінчив премієр своє слово тим, що він свідомий того, що осо-бливо Українці на американськім континенті виявили своє надзви-чайне привязання до Рідного Краю, та що йому відомо, що вони да-лі продовжують свою працю для допомоги визволення України.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

СОНЦЕ, СТІЙ!

Відпадення Гаваонитів змішало союзних королів, бо саме на це місто числили вони найбільше, щоб зорганізувати опір. Будучи сильнішим і числом населення перевищаючи Гаї, царське місто Гаваон, одно з найповажніших в цілій Палестині, всюда було звісним ізза відваги своїх войовників. А тут воно перейшло на сторону ворога з оружжам та запасами. Тому, що Єрихон і Гаї знищено, треба було доконче всею силою кинутись на зрадників і добути їх місто, щоб воно стало немов греблею на дорозі погубної струї ворогів.

Адонівезек, король Євуза, кріпости, що лежала в горах заледво кілька миль від Гаваону, бачучи, що грозить йому небезпека з північної границі, звернувся з розпучливим покликом до королів полудневних країв. Посли вислані до королів Хеврону, Єрімуфта, Лаха і Одоллама, принесли зі собою цю вість: "Спішіть злучитись зі мною зі всіми військами, якими розпоряджаєте, щоб напасти на місто Гаваон, яке піддалося Йосеєві, вождові племени Ісраїльського." Вкілька днів опісля пять королів на чолі безчисленної армії війська, стали табором перед Гаваоном, що вкоротці був зовсім окружений. Замкнені в своїму місті й не маючи достаточної сили, щоб зділати випад і змогтись з противником, Гаваонці поспішно вислали деяких своїх людей до Йосея, що тоді саме стояв табором поблизь Галгал, щоб благати його о поміч. "Не відмов," казали вони, "допомогти своїм слугам. Царі аморейські з гір злучились проти нас. Спішіть чимскоріше зі своїми войовниками, щоб нас висвободити!"

Йосей тільки й ждав на відповідну нагоду, щоб знова пуститись у похід. Одержавши цю вість, він покинув Галгали враз зі своїми войовниками, що горіли запалом по недавніх успіхах. Впрочім Господь сам його заохотив: "Не бійся," сказав Він до Йосея, "я віддам їх у твої руки й ніхто не зможе тобі опертись."

Військо йшло цілу ніч, щоб заскочити ворога вчасним ранком, так, як і справді сталось. Не могучи сподіватись так наглого нападу, пять царів подались під першим таки зударенням і вкоротці побачили неспокій і замішення в своїх рядах. Ісраїлитяне скористали з того, щоб кинутись на них зо всею силою. Вони кроваво розгромили противників довкола Гаваону і пустились в погоню за втікачами здовж узгір, що провадять до Вифторону та по дорогах до Азика й Макида.

Наближаючись до Вифторону й думаючи, що втікли перед побідниками, що люто гонили за ними, хананейці стрінули ще страшнішого ворога. З висот неба Бог спустив на них град величезних каменів, що пошматував многих на дорозі до Азика. Цей чудний град побив більше людей, як меч дітей Ісраїля.

Все ж таки побиті втікали на всі сторони й не вистарчало дня, щоб їх усіх знищити. Унесений запалом і йдучи за таїнственним порушенням, Йосей нагло скрикнув: "Сонце, стань над Гаваоном, а ти, місяцю, стань над долиною Єлон." Послушні голосові Божого слуги, сонце здержалось у своїому ході, день тревав дванацять годин довше, місяць став непорушно. Господь, що боровся по стороні Ісраїля, дав таким чином доволі часу, щоб докінчити побіду.

Ісраїлитяне завзято пустились в дальшу погоню за побідженими. Не знаючи вже, куда втічи перед смертю, пять королів скрились в одній печері недалеко від Макида. Дізнавшись про це, Йосей сказав до своїх другів: "Зва літь великі камені до входа печери і поставте сторожів, щоб стерегли вязнів до кінця боротьби. А ви далі гоніть за втікачами й не дайте, щоб знова сховались у своїх криївках ці вороги, яких Бог віддає в наші руки."

Від того менту нещастя хананейців перетворилось у справжнє знищення. Майже всі полягли під мечем синів Ісраїля; деякі ледво змогли вихопитись, замикаючись у своїх кріпостях. Войовники ж Йосея побідно ввійшли в Макид: Бог так чудно хоронив своїх, що ніодин з них не поніс хоч би й найменшого поранення.

Тоді Йосей пригадав собі союзних королів. Він дав приказ, щоб отворено печеру і поставлено перед нього пять вязнів. Відтак, прикликавши начальників своєї армії, показав їм упокорених і змішаних хананейських королів. "Поставте свої ноги на карк цих царів," сказав він. І коли войовники так вчинили, він додав: "Тепер покиньте всяку боязнь і йдіть вперед без трівоги: так зділає Господь всім ворогам, проти яких вам прийдеться боротись."

Пятьох царів опісля вбито на його очах. Їх голови, зразу виставлені на колах до заходу сонця, й потім кинені в печеру, де королі думали вирятувати своє життя, були для дітей Ісраїля знамям, що жадна сила не зможе опертись Єгові. При кінці великого того дня Йосей приступом взяв місто Макид, перед яким його військо лежало табором. Всіх мешканців, в тім числі й короля, витято до ноги. По приказу, одержаному від Бога, не помилував він нікого. Від Макида пустився Йосей в Левну, що стрінулась з такою самою долею. Потім пішов в Лахіс, і зруйнував його враз з населенням, знищивши Орама, царя Газерського, що був надійшов в намірі обороняти обляжене місто. Від Лахіс і Газеру пішов по черзі в Аглон, Хеврон і Давір. Ці міста підпалено і мешканців вирізано до одного.

Цей похід скінчився здобуттям цілої полудневої частини від Кадис-Варни до Гази, і від Госом до Гаваона. Одного походу вистало, що побити царів і їх войовників, зайняти гори й опанувати кріпости, бо Господь боровся по стороні Ісраїля.

Йосей дуже добре знав, відки походила його побіда. Повернувши до табора під Галгалами, війська й весь нарід з одушевленням прославляли мочугість Бога Ісраїльського, та чудну Його доброту, що зволила зділати так велике чудо, щоб вони змогли знищити своїх ворогів. Впрочім Ісраїль ніколи не забув цього славного дива. Воно записане в Книзі Справедливих, де написане: "Сонце стало на серед неба впродовж цілого дня, і ніколи, ні перед тим, ні потім, не було так довгого дня. Бог, що боровся по стороні Ісраїля, зділав це чудо на голос свого слуги." Більш, як тисячу літ опісля, одноплемінники Йосея придадували своїм дітям спомин про цей незрівнаний день. "Йосей, син Навин," говорили вони їм, "справдив своє імя, котре означає **Спаситель**. Він висвободив вибраних Божих, повалив ворогів, що двигались проти них і здобув дідицтво Ісраїля. Ніхто не міг йому опертись,бо Господь приводив його ворогів йому до ніг. Чи не задержав Він у своїому гніві сонця, і чи не продовжив дня о дванацять годин? Чи не засипав на його молитву Господь градом каміння його ворогів? Навалою впав він на ворожі полки і порозбивав їх при спусканнюсь в діл, щоб народи спізнали могучість Господа, і щоб навчились, що це не легко боротись проти Бога."

ЗАМІТКА: При описі кровопролиття, серед якого погинули хананейці, і що жахом наповняє читача, не треба забувати, що Бог приказав їх вигубити лише тому, бо вони були так наскрізь морально зігнилі, що собі й уявити годі. Це дочасне кровопролиття є образом вічного прокляття тих, що свідомо й вперто є й остаються в ненависті до Бога аж до смерти.

ЧОМУ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ КОМУНІЗМ ПОТЯГАЄ ЗА СОБОЮ ТАК БАГАТО ЛЮДЕЙ?

Без сумніву, що комуністичні кличі сьогодні потягають за собою багато людей. Передовсім потягають вони за собою велику частину тих, що з теперішніх порядків є невдоволені, та в наслідок того змагають до якоїнебудь зміни. Ті, що з повищих рацій ідуть за комуністичними кличами, є звичайно люде тупоумні та короткозорі, бо вони не думають, що при кожній зміні, може вийти подвійна зміна: зміна на ліпше й зміна на гірше, та що та зміна, до якої накликують їх більшовики, може випасти для них на багато разів гірше, від того найгіршого, що тепер нам усім дошкулює.

Бо сьогодні дошкулює багатьом з нас: недостаток, трудности в знаходженні праці, різні обмежування в свобідному виявленні наших національних почувань, обмеження в суспільній, чи політичній праці для добра власного народу, нарікаємо часто на податки ітд. Але памятаймо, що може прийти зміна на багато, багато гірші відносини. Бо може прийти (як це вже прийшло, для наших братів з поза совітського кордону) ЦІЛКОВИТА УТРАТА ВСЯКОЇ ВЛАСНОСТИ ЗЕМЛІ. Дальше може прийти не лиш утрата власности, але утрата ще страшніша, бо утрата всякої особистої свободи й поворот не лиш до панщини, але поворот до неволі, і то в повнім цього слова значінню. До неволі де людина буде прикована до свого місця перебування, прикована до згори наказаної їй праці, де вона буде змушена задоволятись таким марним удержанням, яке не лиш, що не дасть спромоги жити, але навіть не забезпечить її перед голодовою смертю.

Може прийти така неволя і для духа, в якій то неволі за кожне щире виявлення своєї гадки й то хочби й найменшим словом, за кожну критику того, що зле—кожна людина буде безпощадно карана найстрогішими засланнями, або навіть і смертю. Може прийти й до

такої непевности життя (як це вже прийшло на совітській Україні), де ніхто не знає, чи найблищого дня не зістане з приказу Москви, перекинений насильно на місце віддалене на сотки й тисячі миль від рідної землі й рідні, та там буде примушений насильно до тяжких робіт в лісах, чи багнах, у фабриках чи копальнях, без найменшого огляду на власне бажання, чи здоровля, а навіть без найменшого згляду на розірвані, у той спосіб, найсвятіші родинні звязки.

Може прийти й до такої зміни, що з цілої національної праці, залишиться лиш одна можливість, а саме: ПО УКРАЇНСЬКИ ВЕСТИ КОМУНІСТИЧНУ ПРОПАҐАНДУ В КОРИСТЬ МОСКВИ, ВОРОГІВ УКРАЇНИ!

Науки та обітниці большевиків потягають за собою не лиш незадоволених, що бажають якоїнебудь зміни, вони потягають також деяких ідейних людей, які думають благородно та тужать за усуненням всього, що нині є кривдою, чи економічною, чи суспільно-національною, чи політичною. Вони бачуть кругом себе багато несправедливостей. Бачуть вони між іншим, як з причин нерівного розподілу матеріяльних дібр, одні (і то зглядно дуже маде число) не знають прямо, що мають робити з грішми так, що нераз просто викидають їх на безмірно розкішне життя, коли рівночасно другі (й то велика більшість) знаходяться прямо в крайній нужді, бо не мають навіть найконечніших середників до удержання себе та своїх родин. Такі ідейні люде, коли бачуть таку несправедливість, хотіліби цілим серцем, щоби було якось інакше, й тут чують, що якраз комуна ставляє собі, як ідеал: "всі люде мають бути рівні в праці та уживають овочів тої праці." Як звичайно, люде, що "алчуть і жаждуть правди," що чують голод і спрагу справедливости, але не мають глибшого знання, а замість критичного змислу, мають велику легковірність,— коли чують таке від комуністів, вірять їм, прилучуються до них та за ними йдуть. Шкода, що перед тим такі люде не запитають большевиків: "А там де ви мали змогу той свій ідеал в житті здійснити—(в Росії, в совітській Україні, в Еспанії), як він виглядає? Чи дійсно ви завели там братську єдність? Чи всі там рівно уживають овочів праці? Якбй так їх запитали, та самі старалися розслідити, як то воно дійсно є там, де якраз царить комуна, то може переконалисяб, що інша річ якийсь ідеал живим і друкованим словом голосити, іншаа річ таке обіцювати, а зовсім інша річ— слово в діло переміни й обіцяне сповнити. Може тоді ті всі благородні люде, що то в своїй добрій та наївній вірі йдуть за комуністами, переконалисяб, що діло комунарів є зовсім противне їхньому слову, що їхні обітниці зовсім не є сповнені, а противно, вони своїми ділами спричинюють ще більшу несправедливість, та що ту нерівність вони ще більше поглиблюють. Їхній ідеал—полишається тільки

містичним кличем, щоб ним зводити легковірних, а сама дійсність є така жахлива, що її треба якнайстаранніше крити перед людськими очима.

До комунарів вкінці належать і до них прилучуються всі ті, що подібно як велика більшість жидів, є ворогом християнського світогляду, а тим самим того суспільного порядку, що на тому світогляді опирається. Сьогодні, на превеликий жаль, дуже багато, та з кожним днем більшає число людей, що з малку дали волю усім своїм пристрастям, а ті пристрасти загнали їх так далеко, що вони вже не тільки християнського ладу та культури, але взагалі вже й Самого Бога не хочуть знати. Вони своїм безбожництвом, колиб могли, то Самого Бога бажалиб з неба прогнати. Для них Богом стало їх власне черево— то власне достатне життя— і то життя, в якому вони панувалиб а всі інші мусілиб їм служити хочби примушені до того терором і страхом смерти.

Той третій рід найбільше відповідає дійсній природі комуни, найбільше відповідає комуністичній верхівці й перед ними хочемо перестерегти всіх наших братів.

Якщо комунарі чваняться нераз, що в деяких відтинках напр. в Совітах, вони осягнули дійсні економічні успіхи, то ми знаємо, що то не поступ який вони осягнули при помочі кличів справедливости, але противно вони його осягнули в наслідок якнайбільшої несправедливости й то так суспільної як і економічної, бо при помочі терору та пострашу смерти, большевицька Москва гнала й гонить до примусових робіт цілі міліони своїх горожан, з яких зробила найгіршого роду невільників.

(Промінчик С.Д.)

Сила Прощення

Кілька літ тому, засудив найвижчий суд в Дубліні, в Ірляндії, Йосифа Брейді, члена тайної організації, т.зв. "Непереможців," на кару смерти за вбийство підсекретаря Томи Борке.

Зрадив його власний його приятель і довголітний помічник, з яким зайшов в непорозуміння.

Засипаний доказами на суді, Брейді признався до вини; суд проголосив кару смерти й назначив день страчення; помилування не прийшло. Лишалось тільки засудженому приготовитись, щоб гідно стати на суд Божий.

До вязничної келійки нещасного злочинця навідався сповідник—сивоволосий священик, який вже не одного засудженця вирвав з обіймів пекольного ворога і нераз, в останній вже хвилині справив до брами небесної вітчини. З довголітньої, ревної праці над спасенням душ, пізнав він чи не всі секрети людського сумління; знав промовити до кожної душі, так що під впливом його солодких, або, в міру потреби, грізних слів, нераз і найбільш закаменіле серце таяло, немов віск.

І цим разом засуджений показав досить доброї волі та почав приготовлятись до доброї християнської смерти. Все добре йшло, та на однім не повелось.

При помочі сповідника, вязень відновив акт Божої Віри, якої ще лиш малесенька іскра тліла в його душі, хоч давно вже була мертва під непроглядною паволокою смертних упадків і релігійної байдужности. Збудив чесноту Божої Надії, навіть впевняв, що любить Господа Бога понад усе, та на любови ближнього заломився.

І не дивно. Бо від коли виріс і вступив до тайної організації, від тоді не знав, що таке любов ближнього й християнське милосердя. Своє серце кормив лиш нелюдськими приписами організаційної карности, ненавистю ворога та жадобою мести. А своїми злочинами осквернив він і ранив той дорогий, неоцінений скарб Християнської Релігії.

—Чи прощаєш з цілої душі усім своїм ворогам і всім, хтонебудь заподіяв тобі яку кривду?— спитав священик.

З давними ворогами майже усіми я вже розчислився, з рештою і заподіяна мені ними кривда, в порівнанню з

теперішним моїм нещастям є мала й незначна: я їм прощаю.

Прощаю також суддям, що видали на мене засуд смерти, бо вони це зробили по уставам закона. Прощаю катам, що за пару днів відітнуть мені голову, тому що зроблять це по свойому званню й задля кусника хліба. Але підлому Каре, задля котрого я тут сьогодні опинився, не можу простити.... Не прощу ніколи в світі— процідив з притиском вязень.

Тут його очі заіскрились страшним блиском люти й ненависти, а голос його почав тратити рівномірний тон.

—Сюди його—хрипів несамовито, стискаючи конвульсійно пястуки—в руки мені отсього проклятого плазуна, найпідлішого зрадника! Йому відплатити....то булоб одинокою осолодою останніх хвилин мойого життя!.... За це радо пішовби я на смерть!

Не вдалось вже сего дня, хоч як досвідченому священикові, привести до рівноваги нещасну душу, якій блиснув уже був промінь Божого прощення, та наново заграло в ній пекло своїми потрясаючими струнами.

Довголітний досвід, образования й вимова духовних осіб, хоч значіння їх велике в притяганню душ до Господа Бога, то все таки, є вони немічні й безрадні, кожний раз, що грішник спротивляється й нехоче співділати з Божою ласкою; тому що Божа ласка, яка властиво, за посередництвом вище згаданих прикмет, усего доконує, не силує нікого.

Чим більше вговорював його сповідник, тим більше хвилювався злочинець, аж вкінці закликав зухвало, страшними словами жорстокого й безмежно глупого самосуду: Нічого не вдіете! Хочаб я мав бути й на віки проклятий, підлому зрадникові не прощу, бо він цего негідний.

Перераженний тими словами душпастир і бачучи, що сьогодні не вдіє нічого, рішив його оставити; відійшов з надією що завтрішнього дня прийде до лішого висліду. Та на другий день було чи не гірше. Вязень був пригноблений, замкнений в собі, немов глухий на всі запити й розради та не хотів говорити про душевні справи. Злий дух наново вступив у посідання своєї жертви, тож і заспокоївся.

Що тут робити?.... Речинець виконання присуду зближається.... Як рятувати погибаючу душу?.... І

священник подвоїв свої молитви.

Слідуючого дня, на Службі Божій, тримаючи в руках Непорочного Агнця— Жертву за ввесь грішний світ, священик гаряче поручав Всемогучому Божому Милосердю нерозкаяного засудженця. І по Службі Божій прийшла йому нечайно спасенна думка.

В тому місті, в монастирі Сестер Милосердя, жила побожна монахиня, Сестра Маріанна, рідна сестра замордованого підсекретаря Томи Борке.— Чомуб не післати тої простенької, але щировідданої Богови душі? Чомуб не спробувати одного ще способу в послідній хвилі рятунку й післати її до вязня? Може якраз, за посередництвом її, Господь Милосердний проломить тую діявольську впертість і закаменілість нещасного грішника.

Так і сталось. Побожна, боязлива, але скріплена правдивою ревністю о спасення безсмертної душі, удалась Сестра Маріянна з товаришкою до вязниці. Увійшли до келійки вязня.... Не легко прийшлось їй добути слово поздоровлення. Під муром сидів закований убийник її рідного брата. Глянула мимоволі на ту руку що безпощадно пролляла кров дорогого братчика.. Страшна картина злочину утворилась в її уяві....

Сидів мов темна ніч у неяснім склепінню, без надії ні на дочасне ні на вічне....

Кількадневне ожидання смерти прогнало всякий вираз людськости з його лиця. Сильнопотрясаючі зворушення пристрасти гніву та мести вичерпали його й навели на нього отупіння. Рішення, навіть, на вічне прокляття й предчуття страшного Божого відкинення зробили його байдужним на все.

Ліниво, з недовірям повернув очі; на поздоровлення не відповів.

— Ви пане дуже пригноблені—промовила ще лагідно прихожа, не знаючи від чого почати.

Лице убійника викривилось від гдумливої насмішки —Якщо вам шановна пані так дуже ходить о моє спасення, то вертайте у свій монастир і моліть Бога, щоб мене приняв до свого раю таким, який я є—пробубонів глухо, мов з поза гробу—а свому парохові подякуйте від мене за те, що вас тут прислав!

—Та я пане, ще не сказала того, по що тут прийшла. Я прийшла щоб вам принести прощення за вбийство мойого рідного брата Томи Борки. О Томку, братчику мій

любий! Ти завсігди був такий добрий для всіх. Ти боявся скривдити навіть найменшу комашку, а так страшно зійшов з цього світу.... З протятим горлом.... Не маючи й хвилинки приготовання, щоб достойно станути перед своїм Спасителем і Суддею.... Ти також прости сему чоловікові, бо він може й не застановлявся над тим, яку кривду тобі заподіяв!— пролебеділа Сестра Маріянна крізь сльози щирого зворушення.

На таку бесіду, отупілий злочинець, немов зі сну пробудився. Кожне слівце, хоч так лагідне й привітливе, острим мечем разило його совість. Свідомість, що знаходиться в присутности людини рідної жертві свойого злочину прогнала з нього всяку зухвалість, а щирі слова прощення, цілуючим бальзамом гоїли рани його запеклого серця.

—А то ви рідна сестра Томи Борке—промовив зворушений убійник.— Я вас щиро перепрошую. То ви не гнівaєтесь на мене за ту страшну кривду, яку я вам заподіяв?

—Ні, прощаю вам з цілої душі; ніякого вам лиха за це не бажаю. Нехай і Господь Милосердний вам простить.

—Ах, преподобна сестро, як я вам маю подякувати за ту розраду? Тепер я розумію добре, що це таке християнське прощення. Хочу поєднатись з моїм Спасителем, хочу висповідатись. Чим скорше кличте мені священика.

* * *

Слідуючого дня, рано, засуджений Йосиф Брейді, кладучи голову під катівський топір, гаряче шептав чувства жалю й надії на Боже прощення. — А Господь Милосердний Добрий Пастир, Лікар недужих приняв тії чувства й простив йому, як простив каючомуся розбійникові на хресті і стільки, стільки тисячам подібних злочинців.

Чи можливе це в нас?

Ми хочемо згадати тут троха довше про одного мужчину.... У хвилі, як українські лідери в нас так мало стараються звязати відродження наше державне й господарське з ідеями христіянства, воно добре придивитись цьому мужеві....

І це не байка, це не видумана особа. Це муж з кровю й кістьми.... Не з давних часів, коли ще жили пустельники й мученики давали в муках життя так весело, як тепер католицькі хлопці й дівчата йдуть весело на танець..., Ні! Це муж наших часів, м у ж ч и н а, не жінка, що то ніби з натури є склонна до святости....

Він родився в—, ні! Не скажу! Що з того, де він родився.. Редактор "Голосу Єпасителя" хоче, щоб йому вірити на слово, що тут йде о д і й с н о г о мужчину.

Одно є певне, він мав д о б р о г о батька, д о б р у матір. Вони обоє р а з о м працювали, щоб поставити в ньому підвалини м у ж а характеру й м у ж н о г о, безбоязького, практичного католика. Точна й мужна дисципліна зі сторони родичів, абсолютна пошана для отвертости, культ для Матері Божої, стала стичність з бідними помогли, щоб його виховати.

Не то, що це муж наших часів, не то, що він був молодий і мав таку саму кров, як котрий небудь інший юнак, але й високе образования одержав.... І на диво, не так як 90% наших студентів думають, що їм немило є бути побожними, не можуть сповідатись, молитись, що неділі до церкви йти,—ні! Він серед науки, а вчився він дуже добре!—, ріс у мужному привязанні до Ісуса Христа й Його Церкви.... Що гірше!! Він до армії вступив, був отже жовніром, став офіциром, а ніколи не думав, що треба до того плюгавих жартів й простацьких манер.... Ні! В армії остався наскрізь христіянином і в додатку, у свойому релігійному житті він набрав характеру вояка й команданта.... Раз упав з коня й зранення з того припадку разом зо слабістю жолудка приневолили його покинути армію.

Замість кріса й гармати він взяв оружжа Христа... Впрочім чи й те не є війна, і війна для рідної землі?

Він мав віру. Він завсіди її мав.

Ось самі найтлибші глибини понук, з яких родилась його праця, мужна, витревала й повна овочів: "Ми повинні бути христіянами настільки, щоб не старатись провадити нашу долю після наших людських поглядів, що завсіди такі короткозорі! Бути пожиточним для родини, для всяких підпринять.... що це все є варто?

Хто може схлібляти собі тим, що він пожиточніший тоді, коли він жиє, як коли він вмирає? Трицять літ свого життя я перейшов разом з іншими змагаючи до того, щоб переродити свій край і надармо, а тут добрий Бог видко, має свої способи й переродить його мабуть в одинокий сносіб, що є в плянах Його Провидіння: жертвою й кровю." (Це був натяк на світову війну, що саме була в повному розгарі).

Іншим разом він сказав точніше: "Трицять літ працюю, щоб знова зділати наш край х р и с т і я н с ь к и м!

Зробити свій край знова христіянським.... А він такий розлогий! А життя одного чоловіка таке коротке! Тож він зосередить свою силу, щоб вона була тим успішніша: Він п е р е р о д и т ь свою околицю.

Ось він вдома, в свойому окрузі. Відки зачати? Попередній досвід його навчив: він бачить болючі й голосні потреби своїх людей. Він кидається в діло з трома завданнями перед очима:

П е р е р о д и т и хліборобський клас.

П е р е р о д и т и школу.

П е р е р о д и т и молодь.

Одна замітка: Він був передусім мужем ЧИНУ. Він зачинав від діла; я не хочу сказати, що він брався до діла не маючи наперед думок, плянів. Ні. Він брався до діла, заки чорнилом зложив свої думки на папері.... Його думки, в кінцевій своїй формі, вийшли з його праці: вони були випробовані скорше, як виголошені.

В нього "досвід був доказом."

o-oo-ooo-oo-o

Покидання землі, це господарська, духова й тілесна руїна країни. Тільки руїна, а ніщо інше! Як її здержати? Як прикріпити хлібороба до землі?

Наш муж зрозумів, що найкоротший і найпевніший засіб щоб мати який небудь вплив на хлібороба, це стати самому хліборобом, цінити й любити їх працю, їх стан, до тої міри, щоб аж жити їх власним життям. Чи не ту саму дорогу вибрав собі Христос, ставши чоловіком з любови до нас?

Наш герой, заможної родини, з високим образованням, якому усміхалась слава в військовому стані, прибрав, як він сам, бувало, говорив, "душу хлібороба." Він зділав себе як сам казав, "хліборобом продуцентом й осілим." 1911 року заявив він на одній зі своїх промов: "Від двацять три літ я не покинув землі. Я далекий від того, щоб за це жалувати; і якщо я мав би який закид, один одиський, то ось він: що вона забирає свого чоловіка так цілковито, від голови до пят, що зіставляє йому дуже мало часу до студіювання.

Для хлібороба студіювати, це передусім приглядатись, обсервувати. Тож я хочу говорити вам дуже просто не про те, що я читав, але що я видів.

В цілій околиці звали його "пан Н."... Чи показати, як щиро й з любовю давали йому цей титул в цілій околиці?

Одного разу, разом з другими хліборобами він оглядав худобу. В тому менті приходять з хати й кажуть йому, що якесь панство приїхали з візитою. Він відповідає:

"Я піду, як скінчу."

В переконанні, що хліборобська криза, це криза душі, і що передусім треба здобути серця, він "добував" їх. Він вмів говорити, поучити, організувати.

В тій цілі виголосив він цілий ряд промов про величність і потребу хліборобства, в яких він розвивав цю одніську ідею: "Чоловік, що покидає землю, щоб іти до міста, покидає своє найбільше щастя. А держава, де такий перехід відбувається в так великих розмірах, як у нас, покидає життя."

"Чоловік покидає землю тому, бо її не любить: він любив би її більше, якщо вона булаб краща. Громадянство не виконує своїх обовязків відносно землі, а селянин невміє на ній знайти все те, що вона йому дає.

Найбільш винні тому покиданню землі по його думкам:

Законодавство,

Школа,

Привичка.

І зараз таки опрацьовує плян поправок в законодавстві. Покищо, будучи практичним чоловіком, щоб використати положення менту, хоч яке воно несприятливе, він бачить тільки два засоби, що є в руках хлібороба: Знання й організація.... Й уважайте: це не в році 1939, але в році 1894, коли писатель цих стрічок ще не був мабуть на світі!.... І то без С.С.Ф.!

Він закладає окружну "юнію" в своїй місцевости, до якої в коротці прилучились інші "хліборобські юнії." Ця "юнія" робить угоди з великими компаніями, щоб запевнити своїм членам гуртівельні ціни машинерії й всяких інших продуктів, хліборобові потрібних. До тої "юнії" долучується цілий ряд побічних організацій: Хліборобське Товариство Взаїмного Забезпечення, Запомогова каса для Старців, Товариство Родин для взаїмної Помочі.... І все він, він сам, дає свій час, свої думки, свої гроші, без рахуби....

Привести отже хлібороба до того, щоб він полюбив землю, таким чином, щоб любити її працюючи на ній і живучи на ній. Зділати її вартною любови, живучи на ній і організуючи життям на ній рамя об рамя з хліборобами.

o-oo-ooo-oo-o

Замітка Ред.: Деякі читачі не люблять при кінці статтей слова: Далі буде.... І я не люблю. Але цим разом, ми надіємось, читачі подарують.... Таж це стаття про святого хлібороба, не священика, ні монаха, ні пустельника, але, так сказати б, як многі з наших читачів. Тож це повинно бути цікаве. Всего нараз неможе дати, бо не сталоб місця на інші річи, про які треба нам писати. Тож по цих перепросинах можна сказати

Далі буде.

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ X.

Останні Заняття і Остання Подорож

"—освящен ‡ благопотребен владиці, на всякоє діло благоє уготован." (2. Тим. гл. 2).

Що лиш Ґерард повернув домів, а сейчас дістав новий уряд: крім дверника зістав наглядачем робітників, при будуванню. У Капоселє монастир був дуже малень-

кий, а що число членів Згромадження зростало з кожним днем, св. Альфонс припоручив місцевому Настоятелеві, о. Кайоне, щоби старався дещо прибудувати. Герард з охотою взявся до свойого нового уряду хоч цей уряд мало погоджувавсь з його природою, яка любила радше совокупнення, чим розсіваючі заняття. Але святий все уміє застосуватися до обставин в яких з послуху знаходиться.

Вже на самому початку побачив о. Настоятель, що впав на добрий вибір, призначуючи Герарда до цего уряду. Святий наче був вродився на муляра. Не розказував, не кричав, лишень, що треба було робити, сам давав перший примір до цього.

Приходила субота, день платні. Отець Настоятель не знав що й робити, бо гроший не було. Зі своєю трудністю звірився братчикові. "Отче, каже тоді Герард, зробімо прохання до Ісуса у Найсвятіших Тайнах." Отець Кайоне, знаючи силу молитви братчика, а рівнож віруючи що це чудо може статися, послухав доброї ради.

Написали, отже, просьбу до Ісуса і Герард сам заніс та положив її на престіл перед кивотом, кажучи: "Господи, ось я кладу перед Тебе прохання. До Тебе це однак належить, щоби на його відповісти." Відтак з повною надією на щасливу відповідь повернув до праці. У пятницю вечір, Герард замкнувся в церкві та молився перед Найсвятішими Тайнами усю ніч, благаючи Ісуса, щоби допоміг їм, бо не зможуть слідуючого дня заплатити робітникам, а що ще більше, будуть змушені перервати розпочату працю. "Так отже, Ісусе, говорив Герард, якщо Тобі миле це діло і якщо воно має вийти Тобі на більшу славу та спасіння душ, то не відмов нашому проханню."

Рано скоро світ, чує Герард що хтось на фірті дзвонить. Будучи дверником, це був його обовязок відчиняти двері. Іде до дверей, але там нема нікого. Під дверми однак лежить два мішочки з грішми, які вистарчили на заплачення робітникам. Герард урадований бере гроші та несе їх чим скоріше до отця Настоятеля, який зі сльозами в очах дякує Господеві за Його особлившу опіку над ними. В цей спосіб Господь Бог показав як миле Йому є безграничне довіря до Нього, та що Він є правдиво Батьком убогих, й тих що в потребі. А заразом це був один із тих тисячних доказів, які Господь Бог виявив в чудесний спосіб, щоби показати, що Герард не був звичайний чоловік, але великий святий і дитина Божого Провидіння.

Десь так у другій половині місяця червня, прибув до нашого монастиря в Капоселе Преосвященний Николай архієпископ з конзанської епархії, цебто з епархії до якої належало Капоселе. Преосвященний дуже любив Редемптористів, тому старався, щоби приїхати там хоч раз в рік відбути кількадневні духовні вправи. Сам монастир надавав духа совокуплення та молитви. Тиша та спокій, віддалення від мійського гамору, це все впливає додатно на душу підчас того часу, коли хочеться застановитись над своїм станом. Крім того, одною з головних понук для Преосвященного бути у Капоселе, це була розмова з Герардом. Підчас своїх духовних вправ, покірний церковний достойник, не вагався йти до вбогого брата й розмовляти з ним про речі духовні, а навіть засягати у нього світа та ради для свойого поступу на дорозі совершенства. Преосвященний мав його у дуже великому поважанню та виражався про нього як про правдивого святого.

Згадка про побут архієпископа булаб неповна, колиб ми не згадали хоч кількома словами про ласку яку одержав підчас його побуту, приватний секретар Преосвященного. Був це молодий мущина, родом римлянин, якого архієпископ приняв до себе на службу та зробив його своїм секретарем. Ізза його веселої вдачі усі його дуже любили. Він знав зажартувати та приговорити, що хтоб не знати у якому смутку знаходився то цей з'умів його розвеселити.

Герард, при першій стрічі з цим молодцем, окинув його своїм проникливим зором та спізнав, що помимо його веселої вдачі, у душі у нього не є всьо в порядку. Від тої хвилі добрий брат постановив за усяку ціну позискати цю бідну душу для Бога.

Щоби позискати собі його довіря, Герард старався з ним часто розмовляти про речі обоятні, і ніколи ані співцем не натякнув про ціль яку хотів осягнути, ба навіть по свойому поступованні не дав молодцеві хочби й найменшого підозріння. Коли той жартував Герард старався сміятись, а навіть сам докидав, час від часу, деякий жарт, щоби собі в цей спосіб ще більше з'єднати його приязнь.

Одного дня коли вони оба вели розмову, Герард приступив до нього а обнявши його, поцілував сердечно. Молодець здрігнувся від несповіданки та чомусь наче посум-

нійшав. Від цеї хвилі він старався безнастанно бути з братчиком, щоб з ним сам на сам розмавляти. Сказавби, якась сильна приязнь зродилась в нього до Герарда, який наче полонив його серце. Братчик знова зі своєї сторони позволяв йому до себе приступати.

Коли одного дня Герард побачив його в доброму настрою, закликав до маленького городу начеб хотів йому щось сказати. Коли були самі, Герард кинувся перед ним на коліна, а залившись сльозами, промовив: "Дорогий приятелю, я не можу собі вияснити вашої веселости, підчас коли ваша душа є в неласці у Бога. Ви не можете заперечити що ви є жонаті та що ваша жінка є в Римі. Чомуж ви говорите всім що ви є вільного стану й потаємно провадите грішне життя?" І при тім виявив йому усі його проступки й показав йому, що його чекає, як що не поправить свойого життя.

Молодець чуючи таку мову, упав і собі на коліна, а признаючись до усіх проступків, прохав братчика, щоби молився за нього та допоміг йому направити зло. Герард підніс його на ноги, розрадив та потішив. Треба було молодцеві висповідатись. Сповідник сейчас знайшовся, і то такий якого бажало собі серце Герарда. Був це о. Фійокші, давний його настоятель, який прибув до Капоселє з орудкою до Преосвященного аріхепископа. Братчик післав молодця до нього, бо знав його велику доброту взглядом каючихся грішників і його розтропність. Молодець оповів отцеві всьо, що з ним зайшло, а заразом відбув загальну сповідь. Вкінці сказав: "Це мусів бути сам Бог, що виявив ті річи братчикові, бо много з того всього крім Богові й мені, не було більше відоме нікому."

Слідуючого дня мав він приняти святе Причастя. Вже входив до церкви, аж ось надходить Герард і питає куди він йде. Цей відповідає, що йде до св. Причастя. Тоді Герард каже йому: "А ось ще цей гріх ви призабули. Висповідайтесь з нього, а тоді зможете зі спокійною совістю приняти Ісуса Христа." Цей послухав та сейчас удався до о. Фійокші, щоби визнати ще призабутий гріх та одержати розрішення. Відтак пішов до церкви, і по довгих літах грішного життя, знова міг гідно приняти до свойого серця Тіло і Кров Господа в святому Причастю.

Новонаверненому відхотілось відтоді жартувати, хотяй в його душі запанував правдивий спокій, якого захований аж до смерти. Всі дивувались немало з тої його нагlої зміни й думали чи він часом не захорів. Молодець не крився з правдою, а оповів що йому зайшло, й заразом не переставав вихваляти святість Герарда.

Отець Кайоне не хотів безустанно кусити Господа спускаючись на чудо, а потребуючи, з другої сторони гроший на укінчення розпочатої будови, вислав Герарда, по добрих людях на збірку. Святий пустився знова в дорогу, а йдучи від села до села, від міста до міста по усій конзанській епархії, простягав руку по щедрі датки. Переходячи одного дня через село Сенерхія, де люди якраз тоді будували Церкву, побачив як вони мучились, щоби притягнути з ліса величезного каштана. Запрягали волів, і підважували дручками, але не могли й змісця рушити. Герард дивиться на них, як вони мучаться тай каже: "Ано люди!, Церква є для Бога, і Бог допоможе вам її викінчити." Приступивши до цього дерева, обвязав його шнуром, а взявши один кінець шнура в руки промовив: "В імя Пресвятої Тройці, я тобі приказую ходи за мною!" І на превелике чудо й на здивування народу, тягне за собою каштана, наче яке стебло.

Із Сенерхії Герард написав листа до архіпрезвітера Сальвадоре в Олівето, оповіщаючи йому про свій прихід на збірку. На прикінці листа написав: "Ваше преподобіє хочуть мене бачити, мене який не є нічим іншим, як лиш убогим грішником." Архіпрезвітер не мало здивований був такими словами. Він вправді дуже собі бажав запізнатись зі святим, але про свій намір нікому й словечком не споминав.

Герард прийшов, а архіпрезвітер приняв його сердечно. Підчас розмови Герард запитав: "Чи ви читали те, що я написав на прикінці листа?" — "Так, каже о. Сальвадоре, я читав слова: 'Ваш найнегідніший.' ". "Не це," каже Герард,—"Я ще читав слова: 'Брат в Христі,' " —"І це ні." — "А про щож ви питаєте?"— запитав тоді архіпрезвітер, хоч добре знав, що в брата на думці. "Від давна, каже тоді Герард, ви мали бажання зі мною запізнатись, і ось тепер Господь післав мене до вас."

Архіпрезвітер запровадив його тоді до кімнати, яку йому призначили, щоби він поскладав там свої речі та відпочив, заки буде обід. Коли прийшла обідня пора, о. Сальвадоре пішов, щоби його закликати. Стукає до дверей,— нема відповіди. Глядить тоді крізь дірку від ключа, й з немалим здивуванням бачить, що святий у захви-

ті: з руками на вхрест, та в клячучій поставі увесь піднесений з на три лікті у воздух. о. Сальвадоре закликав усю родину, щоби могли поглянути на святого.

о. Зенон Ковалик, ЧНІ.

950 ліття ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ НА ГАЛИЦЬКІЙ ЗЕМЛІ

(Із записок місіонаря).

На заклик Галицьких Владик, щоб гідно відсвяткувати 950-літний ювілей хрещення України, майже в кождій парохії відбулися дуже величаво ті торжества. І хоч "власть імущі" всякими способами старалися перешкодити, то все таки нарід робив все що можливо щоб як найвеличавіше відсвяткувати ювілей.

Ось один образ такого ювілейного свята з нагоди св. місії:

В селі Б. великий рух. Вже від самого раня по улицях чути гамір. Раз у раз бігають хлопці, той несе шаравари, інший кучми, господарі вбирають коні, дівчата вінці. В Б. сьогодні велике свято, закінчення св. місії і ювілейне водосвяття на ріці.

Задзвонили на Службу Божу; зі всіх усюдів почав напливати нарід. По відправі ювілейна проповідь—величавий похід на ріку. На переді бандерія з прапором на чолі, їздці в синіх шараварах і в кучмах козацьких (правдиві запорожці), відтак процесія, а за нею дітвора, жінки, мужчини, чета луговичок з іконою Матери Божої, хор, духовенство, представники національно-культурних установ.... По самому заді віз запряжений в три парі сивих коней а на ньому в цвітах лежить володимирський хрест, чета луговиків замикає похід. Всі йдуть поважно але бадьоро, весело, тільки від часу до часу чути голос місіонаря: "поволи, не купою."

Ось вже ріка, при березі пором гарно замаїний, а на нім лопотить національний прапор. Люди вставляються при березі ріки, малі діти майже в воді, по заду всіх півколесом стоїть бандерія, яка від часу до часу могучо протягає: СЛАВА, СЛАВА... ..На пором вносять хрест,

входять священики, хор, і 5 стареньких дідусів з трійцями в руках і всі відпливають на середину ріки. З запертим віддихом дивляться люди на пором, а зза хмар заглянуло ясне сонічко і своїми золотими промінняими осінило ріку якби хотіло звеличати торжество. "Пресвятая Богородице, спаси нас".... з очей котяться сльози, нарід тиснеться до ріки. По послідним зануренні руки священика впускають до освяченої води великий дубовий хрест. ....Во імя Отца і Сина.... проповідь.... "ось живий образ нашої минувшини, 950-ліття хрещення наших предків.... здається, що бачу св. Володимира який нас благословить і каже: дякую вам мої діти, що вшанували память хрещення України, обєднайтеся у св. вірі а вода свячена нехай скріпить ваші сили до осягнення кращого завтра.. Відновім наші обітниці, що їх зложили в день нашого хрещення, сказав місіонар,.... права рука вгору! Цілий ліс рук, між луговиків паде грімке ПОЗІР! з грудей многотисячної товпи залунало грімке приречення: обіцяємо вірність Христові, Католицькій Церкві і українському народові! Хор зачинає: Боже великий.... нарід паде на коліна і підхоплює пісню....і плаче зі зворушення.

Вечером в читальні "Просвіта" відбулася академія, де гості вислухали старанно опрацьованих рефератів деклямацій та співів. І так ціла парохія відновлена св. місією і національним святом розпочала нове життя з надією в краще завтра.

НОВА КНИЖЕЧКА.....

–РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІГІЇ ?–

Видавництво оо. Редемптористів

У ній коротко але ясно розвязується питання: **Чи робітникові треба Христа і його науки, чи ні?**

Чим був робітник перед Христом, що вчинив Христос і Церква для нього.

— Книжечка дуже цікава й хосенна —

Повинна найтись у кожній українській хаті. Ст. 36.

Ціна 5ц.

Замовляйте:

The Redeemer's Voice, Yorkton, Sask.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

— Поширення Католицької Акції —

Дня 29. червня 1926 р. Святіший Отець Пій XI зясовує К.А. як слідує: Католицька Акція це Церква, що працює в суспільстві, обстоюючи все, що добре, а поборюючи все, що зле. Це невгамована сила самої Церкви, її декальогу, євангелії та її вічних незнищимих правд. Це участь і співпраця простолюддя у всіх католицьких ділах. Католицька Акція це наша надія на відновлення одиниці, родини та суспільности цілого світу. Католоцька Акція є отже **співучасть і співпраця світських людей під проводом свого Епископа й священика в усіх добрих ділах.**

К.А. є найцерше сама собою **правдивим апостолуванням.** Кожний чоловік має обовязок спасти свою душу. Однак завдання апостола є ширше. Побіч спасення своєї душі має апостол старатися про спасення душі свого ближнього та поширення Царства Христа в родині й суспільности.

Чи всі люди можуть належати до К.А.? На це так відповідає Св. Отець Пій XI: "Всі католики повинні бути в Католицькій Акції без отляду на ріжницю віку, полу ,стану, культури та національних і політичних змагань."

Прикмета члена К.А. є: "Солідна побожність, второпна релігійність, дар подавання другим релігійних правд, повна відданність для папи, епископа, священика, та чинна ревність," каже той сам Св. Отець.

Великі є вимоги світського апостольства. Одначе нема такого лиха, щоб його не можна було виконати за поміччю ревної праці світських апостолів. Тому з відвагою треба братися й до найтяжчих діл. Головним завданням кожної парохії є створення **еліти,** цебто вибраних одиниць у кожній групі й клясі: еліти між фармарами, робітниками, учителями то що. Завданням цих вибраних одиниць буде перетворювати свою групу й клясу після католицьких принципів.

Від правдивого жовніра вимагається неустрашимости, вірности, духа жертви й послуху.

Хто хоче бути світським апостолом мусить бути вірний св. Церкві й її проводові. Бути католиком усім серцем і душею, завсіди— всюди—в приватньому й прилюдному житті. Таких людей можна буде вжити до апостолування. Їх ділом буде: **всюди ширити добру пресу, заохочувати дітей ходити лиш до католицьких шкіл, а шкільних тростів заохочувати брати до школи тільки католицьких-українських учителів і учительок та вишукувати тих,** що відступили, що є байдужі, що є загрожені й хитаються в св. вірі, щоб усі вони знову стали добрими й вірними дітьми католицької Церкви.

Цього місяця члени Апостольства Молитви повинні покірно й постійно молитися, щоб Католицька Акція якнайкраще ширилась по цілому світі, передусім між українським народом!

Католицьким Світом

Апостольський Нунцій в українських Епископів

Дня 13.XII. 1938 р. Львів святкував св. Андрея небувало. Церква й майдан перед св. Юром були переповнені народом. Архієрейську Службу Божу в наміренні Митрополита Кир Андрея відправили обидва львівські епископи, Кир Іван і Кир Никита в сослуженні многих оо. крилошан. Убраний в наші епископські ризи сидів з боку Апост. Нунція, архиепископ Ф. Кортезі. Проповідь мав Преосв. Ів. Бучко— відповів по італійськи Апост. Нунцій, що о. др. Й. Сліпий зараз переложив на українську мову для зрозуміння вірних.

Нунцій був гостем нашого Митрополита, бо це був день імянин Високопреосв. Андрея Шептицького. Там докладно переконався про настрої нашого духовенства— його переслідування владою—та надії.

Того самого дня Апост. Нунцій, в товаристві о. Ректора Сліпо-

го, відвідав монастир оо. Студитів, оо. Редемптористів, і оо. Василіян.

Дня 15.XII. Апост. Нунцій поїхав до Станиславова до Преосв. Григорія, а вертаючись звідтам, відвідав Преосв. Йосафата в Перемишлі.

Інсталяція Владики для Карпатської України. Інсталяція це урядове впровадження в виконування уряду та власти. Інсталяція Преосв. Діонисія в Хусті відбулася 4. грудня дуже торжественно. До церкви впровадив Епископа місцевий парох в асисті численного духовенства, та в присутності представників карпатсько-української влади й представників центральної влади в Празі. Епископ відправив Архиєрейську Сл. Божу, та проголосив парохіяльну церкву в Хусті епископським Собором.

Пастирський лист про іменування Епископа Діонисія Апостольським Адміністратором відчитав торжественно професор Попович.

Кардинал Архиепископ Др. Кашпар з Праги, розмовляючи з міністром Карпатської України Юлієм Реваєм, наприкінці своєї розмови **передав благословення** для Карпатської України й рівночасно передав привіт для Премієра Др. о. Волошина.

Преосв. Діонисій Няраді зараз по приїзді на Карпатську Україну зачав ревну працю в своїй новій церковній області. Зачав об'їздити всю свою державу а навіть у Словаччині ті області, що належать до його єпархії та скріплювати й оживляти життя в своїй Церкві. — З отцями деканами в різних місцевостях відбув наради в релігійних і церковних справах народу. Такі наради з отцями деканами відбулися вже в Хусті, в Михайлівцях, в Березнім, у Сваливі.

В Злучених Державах Чехів, Словаків і Українців вибрали нового президента держави Др. Емілія Гаха. Уряди всіх трьох держав подалися до димісії і новий президент ту димісію прийняв. Зараз назначили для всіх трьох держав нові уряди. Премієром Карпатської України став й цим разом о. Др. Августин Волошин.

Велике це значіння для Церкви, що провід молодої української держави в руках католицького священика. Під його опікою Церква зазнає спокою та свободи. А це принесе велику користь для держави та всього народу. Де є християнське життя, пошана Церкви та любов Бога, там є й більше Боже благословення.

І важне є воно не тільки для українців у Карпатській Україні. Корисне воно і для всіх українців і в Канаді і в усіх інших державах. Всі бачать, кілько то добра народові приносить священик

своєю працею та посвятою.

От наприклад, що пише про о. Волошина один чеський часопис:

"О. Др. Августин Волошин це людина на своєму місці. Мало маємо людей такої ваги, як о. Волошин. Український нарід Підкарпаття виявив для нього таку любов, що назвав його **Батьком Народу**. Це назва, що надав її йому не якийсь закон, але надав йому її сам нарід.

"Його особа має в собі щось, що захоплює. Його молодечий стан подивляють усі. Хоч уже не молодий з'умів пережити по геройськи сумні хвилі і свого життя та життя свого народу. Премієр о. Волошин полишив на території, що її зайняли мадяри, все своє майно. Його дім в Ужгороді мадяри сконфіскували. Та він, махнувши рукою на своє власне добро, зачав рятувати нарід. І його старання про нарід вже в Відні принесло великий хосен, бо врятував для своєї держави Севлюш з округом."

Так пишуть про о. Волошина чужі часописи.

Замовкнуть тепер усякі комуністичні часописи та всякі зайдисектанти, що будьто би священики для народу нічого не робили.

І власне при тій нагоді покажуться які це добродії народу наші священики, які спасителі вони для нього з усякої недолі.

Ексцеленція Кир Андрей над покійним вірменським архиепископом Теодоровичем відправив в вірменській церкві панахиду. Митрополит приїхав до вірменської церкви автом а з авта до церкви внесли його на носилці. Це зробило велике враження на всіх людей, що були в церкві.

На похороні архиепископа Теодоровича **відправили похоронну панахиду** в вірменській церкві наші епископи: Преосв. Йосафат Коциловський, Преосв. Никита Будка і Преосвященний Іван Бучко. Співав хор наших богословів.

В Англії назначено апостольського делегата. Сталося те по перерві більше як 300 літ. Ще від тих часів коли Англія відлучилася від католицької Церкви, апостольська Столиця не мала в Англії свою представника.

Прощу до Лурд відбув генерал італійського летунства Пенна з цілою родиною. Вибрався він там, щоб подякувати Божій Матері за видужання з тяжкої недуги.

В Чернигові (Велика Україна) большевики замінили всі церкви на склади та торговельні галі. З давньої Преображенської церкви що походить з половини XI віку, зробили склад масла та консерв. З другої церкви також старинної, бо з другої половини XI ві-

ку, зробили склад усякого знаряддя. Подібне сталося із іншими церквами в Чернигові.

Комуністи в большевії видали росказ, щоб до кінця березня 1939 року списати всіх священиків, всі церкви, каплиці й доми молитви, що ще залишилися до тепер. Хочуть знати, кілько залишилося до тепер тих християнських решток, щоб з новою силою давити їх і переслідувати.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Турист в горах мало не впав у глибоку пропасть. Запримітивши поблизько урядового наглядача, лютo крикнув: "Слухайте! Ви певно мусите знати, що тут є небезпечна пропасть. Чому не дасьте написі на осторогу. — Наглядач поволі підніс голову й каже: А щож, певно що знаю. — Там була напись, але ніхто не падав у пропасть і тому я напись забрав.

Як відомо, про Габсбурського цісаря Йосифа II оповідають, що він любив перебиратись та ходити поміж людей. Так раз трапилось, що він перебраний ішов пішки до Відня. Надіхав один селянин і цісар питає його, чи може його взяти на віз. Селянин ввічливо прийняв чужинця на віз і в часі розмовляли оба то про це, то про те. Вкінці, вже недалеко від міста, питає цісар селянина, чого він їде до міста. "Хочу побачити цісаря," каже селянин. "То ти ще ніколи не бачив цісаря?" — "Та ні." А якже ж ти пізнаєш його? — Селянин почухався в голову: Та й це правда. — "Послухай, я тобі пораджу. Як ми відемо до міста, то добре дивись довкола. Люди, як зобачуть цісаря, будуть ставали й мужчини будуть здіймати капелюхи. Той, що лишить капелюх на голові, то буде цісар." За хвилю віхали до міста й в одному менті прохожі пізнали цісаря на фірі та всі з почестю стають; мужчини всі скидають капелюхи. Здивований селянин оглядається довкола.... Дивиться то на себе, то на свого пасажера й нарешті йому вихватилось: То хто є цісар, ви чи я?

Один учитель, що же кілька разів укарав одного хлопчину тому, бо говорив в часі науки, вкінці ужив скрайного способу й порішив повідомити батька про це. На шкільному звіті хлопця, у рубриці: окремі замітки, дописав він: Петро дуже багато говорить.— В означеному часі звіт прийшов назад; до свого підпису батько додав: Вам би треба чути його маму!

На Поміч Карпатській Україні

Йорктон, Саск. (продовження):

По 3.00: Шкільник Михайло. По 2.00: Галабуза Михайло; Кушпира Михайло. По 1.00: Яремко Василь; Блищак Іван; Павлик Василь; Стахів Володимир; Ціпка Теодор; Чесняк Павло; Кушнір Василь. По 75ц.: Семанців Дмитро. По 50ц.: Савчин Олекса; Дарейчук Катерина; Паньковський Дмитро; Паньковський Станислав. По 25ц.: Воробець Никола; Грищук Степан; Хруник Максим, Німик Олекса.

Козакевич Василь 2.00; Пристай Павло 1.00.

Укр. Народний Дім (зі забави в бінго) ..... 25.00.

З просфори в парохіяльнім домі.... 20.70. Разом $66.45

Олеша, Саск.: Жінвідділ БУК-а ч. 68, ... 10.00

Ст. Мартин, Ман.: Григорій Івасюк 1.00

Райн, Саск. $29.25

Айтуна, Саск. .... $100.00.

Ґудів, Саск. .... Св. Михаїла $40.00.

Ґудів, Саск. .... Пр. Трійці $15.70.

Бекенгем, Саск., ... $10.30.

Вест Бенд, Саск.

Дня 18. грудня 1938 р. після Служби Божої, пр. о. Р. Хомяк, ЧНІ., відправив Молебень до Іс. Хр. в наміренні Карпатської України та заохотив парохіян до щоденної молитви в наміренні Ексцеленції о. др. А. Волошина, премієра К. У.

Того ж дня о 3. год. пополудні відбулося в Народнім Домі в Вест Бенд протестне віче проти переслідувань українського народу поляками. Простору салю Н.Д. заповнили українці. На сцені видно два прапори: український і канадійський.

Програма віча була гарна й достатна. Виступав український католицький хор з Модельфарм під орудою п. А. Войтаса.

Вступне слово мав Т. Галик. Бесідниками віча були учителі з Вест Бенд і околиць: О. Федірко, Д. Сирник і П. Семко.

При кінці віча промовляв о. Р. Хомяк, ЧНІ., про потребу матеріяльної помочі для К.У. Учасники віча жертвували на цю ціль $127.00, а після віча, на рух комітету Допомоги Карпатській Україні, вибраного на ньім, вплинуло ще $42.00. Разом .. $169.00

Врокстон, Саск.— ....

Дня 7. січня 1939 р. в день Різдва Г.Н.І.Х., Пр. о. Р. Хомяк ЧНІ відправив у церкві св. Володимира й Ольги благодарственний молебень у наміренні Карпатської України, та візвав вірних до жертв для неї.

На його заклик жертвували: По 5.00: Федь Свергун. По 2.00: Данило Дідух. По 1.00: Н. Забінський, Гр. Дереворіз, Н. Малай-

ний, Н. Барабаш, Ю. Дербавка, П. Подолян, Ст. Озяговський, А. Струтинський, С. Волошин. По 50ц.: Ів. Татарин, Ст. Малайний, Д. Швага. По 40ц.: Матвій Татарин. По 25ц.: О. Схаб, Ю. Цалин. По 20ц.: М. Солотвінський. Разом $18.60

Калдер, Саск. (продовження):—

Збірку перевів о. Р. Хомяк, ЧНІ., 8. січня, 1939. По 1.00: Ів. Мартинюк, Настя Фик, Клим Дідух, Д. Схаб, Д. Нападій, М. Фик. По 50ц.: І. Пришляк, М. Татарин, М. Схаб, Гн. Чемерис, Гр. Кохан-ський, Г. Гарматський, Микита Фик, Ів. Скрутень. По 20ц.: Анна Фик. По 15ц.: Софія Чемерис. Разом, із попереднього й цього місяця, ... $12.35

Сторновей, Саск.—

Дня 9. січня 1939 р., в день Первм. св. Стефана, Пр. о. Р. Хомяк, ЧНІ., відправив у церкві св. Йосафата благодарственний молебень у наміренні Карпатської України та візвав вірних до жертв для неї.

На його заклик жертвували: По 1.00: Н. Завада, Я. Стиранка, Н. Дембровський, М. Дембровська, В. Вінтоник. По 50ц.: М. Ковалишин, П. Дембровський, П. Завада, Катерина Мисько. По 45ц.: Текля Шордій. По 35ц.: Анна Нагніцька. По 25ц.: Ів. Дембровський. По 10ц.: Ірена Татарин, Наталія Стиранка. Разом $8.25

НА СИРОТИНЕЦЬ в АЙТУНІ, САСК.:

Олеша, Саск., Жінвідділ БУК-а ч. 68, ... 5.00.
Пленвю, Саск., М. Цюрко .... 5.00. Разом $10.00

—— o ——

НА ІНВАЛІДІВ:

Укр. Катол. Молодь, **Пленвю, Саск.**, з концерту $4.00

ЖЕРТВИ НА МОНАСТИРСЬКУ ЦЕРКВУ В ЙОРКТОНІ:
(На мальювання)

Вініярд 10.00; Кат. Воробець, Філядельфія 5.00; І. Лапута, Бафало (Різдвяний дар) 5.00; І.М. Лакоцькі, Бронкс 3.00; З продажі базарових річей 2.00; Надвишка з нагороди (Ф) 1.25; Н.Н. Йорктон 1.00; Н. Ткачук, Лейк Альма 1.00; К. Хомин, Рочестер 1.00; А. Сулік, Еджипт 1.00; Е.Г. Піттсбург 1.00; Г. Спяк, Вотервліт 1.00; Текля Пристай, Олеша 1.00.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождий раз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надоложити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніша молитва.

Тому, якщо ви потребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померщим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймітъ Службу Божу, або у вашого отця пароха, або прийміть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Catherine Street —— o —— Yorkton, Sask.

Служба Божа читана $1.00 — Співана $3.00

Ваш **ЩОДЕННИЙ ХЛІБ** мусить бути

печений з доброї, здорової муки, сполучуючи добірність Західно-Канадійської пшениці з добре випробуваним пекарством, щоб в цей спосіб Ви й Ваші доростаючі діти могли мати поживу що запевнює силу й здоровий зріст.

Купуйте муку з цего Млина або від найближчого Вам нашого доставця, а зможете печи

Совершенний Хліб

"White Rose — Northern Star — Regent
Rolled Wheat — Farina

YORKTON MILLING CO. LTD

Yorkton . . . . . Sask.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалетних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

ЗА ФАРМАМИ-МІЙСЬКИМИ ПОСІЛОСТЯМИ ТА АСЕКУРАЦІЄЮ
удавайтесь до

C. G. LANGRILL

YORKTON - 30 Broadway - SASK.

Агент від земель "Годсон Бей" та много інших компаній.

Johnston and Markham Ltd.

Yorkton FORD Dealers

У нас дістанете направки й додатки — Ґазоліну та Оливу — *"Firestone"* Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на новий *"Ford V8"* Гари та троки

BROADWAY — PHONE 514

ЗАМОВЛЯЙТЕ- ЧИТАЙТЕ- ПОШИРЮЙТЕ!

цю цікаву й хосенну для нашого громадянства в Канаді книжечку,— п.з.

ЧОРНА РУКА

або

ХТО

РУЙНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД В КАНАДІ

Бібліотека БУК-а ч. 5.

Ціна 5ц. — Замовляйте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Dr. W. R. WATCHLER
ДЕНТИСТ

YORKTON — SASK.

Over Cowan, Horn & Hukins

СОВІСНА І СОЛІДАРНА ОБСЛУГА
ЦЕНТРАЛЬНЕ ОГРІВАННЯ ПАРОЮ АБО ВОДОЮ
що при малім кошті палива дає велику вигоду в зимі.
Водопроводи з повним урядженням, залізні огрівачі й печі в публичних будинках, церквах, школах, готелях і ріжних заведеннях та приватних домах закладає по дуже приступних і догідних цінах **Л. БУРДЕЙНИЙ**, фахівець з університетським образуванням зі санітарної інжинірії і з вісімнацятьлітньої практики. Кожний вдоволений з його роботи. Тому в усіх повищих справах вдавайтеся до свого чоловіка на адресу:

L. BURDEYNY
Телєфон 4907
226 Avenue F. South — Saskatoon, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. — 9—10—14 Highway
Phone 726 — Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Архипастирське Слово 73
Вся Гарна Ти, Маріє! 82
Вмираючий Апостат 86
Податок Крови 88
Марнолюбність 92
Розмови о Релігії 94
Робітник Святець 98
"Ти Ще Не Зробив Усього" 100
Католицьким Світом 101
Наміренія Апостольства Молитви 101

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 11, No. 8. YORKTON, SASK. March, 1939

КАЛЄНДАР НА БЕРЕЗЕНЬ, 1939

1 С ММ. Памфила, Валента
2 Ч ВМ. Теодора Тирона
3 П С. Льва папи
4 С Ап. Архіппа
5 Н 2 Посту, Преп. Льва
6 П Преп. Тимотея
7 В Обр. мощ. ММ. в Евгенії
8 С СвщМ. Полікарпа
9 Ч † 1 і 2 Обр. Гл. Йоан. Хр.
10 П С. Тарасія
11 С С. Порфирія
12 Н 3 Посту, Хрестопоклінна
13 П Преп. Василія
14 В ПМц. Евдокії
15 С СвщМ. Теодота
16 Ч М. Евтропа і друж. його
17 П Преп. Герасима
18 С М. Конона
19 Н 4 Посту., ММ. 42 в Аморії
20 П СвщМ. Василія
21 В Преп. Теофіл. (Поклони)
22 С † ММ. Сорок Мучеників
23 Ч М. Кодрата і друж. його
24 П С. Софронія Єрусалим.
25 С Преп. Теофана
26 Н 5 Посту, пер. мощ. Никиф.
27 П Преп. Венедикта
28 В М. Агапія і прочих
29 С М. Савина
30 Ч Преп. Алексія чол. Бож.
31 П С. Кирила Єрусалимського

УСТАВ НА БЕРЕЗЕНЬ, 1939

5.—**Неділя 2 Великого Посту**— Глас 5. еванг. утр. 5. На літ. Вас. Вел.: Тропар воскр., Слава: Кондак Тріоди. І нині: Богородичен. Ап. зачало 304, Еванг. Марка зач. 7.

12.—**Неділя 3 Вел. Посту, Хрестопоклонна**: Глас 6, ев. утр. 6. На літ. Вас. Вел.: Тропар воскр. і Хреста, Слава, І нині: Кондак Хреста. Місто "Святий Боже" береться "Кресту Твоєму." Прокімен і Причастен Хреста. Апост. зач. 311. еванг. Марка зачало 37.

19.—**Неділя 4 Посту**: Глас 8, еванг. утр. 8. На літ. Вас. Вел.: Ап. зачало 314, еванг. Марка зачало 40.

26.—**Неділя 5 Посту**: Глас 1, ев. утр. 9. На літ. Вас. Вел.: Ап. зачало 321, еванг. Марка зачало 47.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Сестра Йосафата складає сердечну подяку св. Антоніеві за правдиво чудесне видоровлення одної особи зо страшної недуги.

Матері Божій Неустанної Помочі за велику ласку і поміч одній родині, що чудесно дала роботу дівчині і вратувала їх від голоду. — Портедж ля Прері, Ман.

ЖЕРТВИ на монастирську церкву Матері Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск. (на малювання)

М. Черній, Гемтремк 1.00
Теодор Чичка, Едмонтон 1.00

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11. Число 3 Березень 1939

АРХИПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

ПО ПРИЧИНІ СМЕРТИ СВ. ОТЦЯ ПІЯ XI. І З НАГОДИ ВИБОРУ НОВОГО ПАПИ ПІЯ XII.

Дорогі в Христі Отці і Вірні нашої Дієцезії:

Дня 10 лютня відійшов до вічности св. Отець Папа Пій XI., видимий голова Христової Церкви і Намісник Ісуса Христа на землі. З того приводу ввесь світ, всі правительства, навіть некатолицькі, висловили свою жалобу по причині великої втрати для всього людства. Тим більше ми з усіми нашими Отцями Духовними і всіми нашими во Христі вірними хочемо зазначити наш сум і біль по причині втрати того, що від 6 лютня 1922 р. проводив земними і вічними справами святої Церкви, котрої дітьми є ми всі.

Св. Отець, Папа Пій XI., уродився в Дезіо, в північній Італії, 31 мая 1857 року, в родині робітника шовкового промислу, котрим якраз в тамтих околицях займаються. Науки кінчив в Медіоляні, де й згодом дістав священня і став сотрудником а згодом бібліотекарем тамошньої бібліотеки, одної з найстарших і найбільш дорогоцінних на світі. На тім становищі веде святе життя, сповняє ревно свої священичі обовязки, пильно студіює і вчиться а принагідно вибирається в недалекі високі гори, щоби серед свіжої та чистої Божої краси природи подивляти велич Творця. З Медіоляну переходить до Ватика-

ну на становище бібліотекаря преційної у вартості тамошньої бібліотеки, де переховуються найстарші книги і памятки світа і там в серці всього християнства не лишень доповнює своє знання, але також скріпляє серце в святості і побожності на гробах святих мучеників. Звідтам посилають його як особливого представника Апостольської Столиці до Росії, однак воєнні події, більшовицький хаос та нелад не дали йому змоги доїхати на місце свого призначення, до Петрограду. Він лишається в середині дороги у Варшаві і там дістає епископські свячення, а дальше стає представником Папи Венедикта XV. В 1919 році більшовицькі війська доходять під самі ворота Варшави. Всі чужинні посли виїхали. Остався тільки папський нунцій, епископ Ахіллєс Ратті, бо так перед вибором називався Папа Пій XI. Ця небуденна відвага і сталість здобули для нього признання і подив представників чужих держав. На становищі нунція в Польщі не раз і не два зустрічався з представниками нашого Духовенства по ріжним причинам і здебільша невеселим. Був час, коли наше Духовенство в Галичині переходило гірку годину з руки влади ворожої, був час, коли тільки Апостольська Нунціятура стала для нас одиноким прибіжищем і успішною помочею в годинах всенародної скорби.

Ставши Папою 6 лютого, 1922 р. по смерти Венедикта XV не забуває про міліони голодних і опущених. Посилає окрему Папську Комісію до совітів і там протягом двох років ратує буквально від голодової смерти міліони душ. Папський корабель що точно привозив до Одеси засоби поживи, 12 черців, що розпреділювали цю поживу на просторі від Одеси аж до Петрограду, збудили признання всього культурного людства— крім більшовиків. Якраз в той самий час більшовицькі власти перевели закон про примусовий і безплатний забір всіх вартісних предметів релігійного культу і хоча св. Отець жертвував їм рівновартність в грошах коби тільки полишили святі предмети в спокою— ці червоні демократи пограбили Божі доми. Як бачимо безбожницький уряд не оцінив шляхотних зусиль християнської любови великого Мужа.

Бачучи загибіль людства через совітський комунізм, змагає відновити все в Христі і це стає кличем цілого його дальшого життя. Тому Папа Пій XI. стає місійним Папою і Папою Католицької Акції. Не минає жадної нагоди, щоби з ріжних причин відізватися до всього людства

через енцикліки. Деякі з тих писем вже нині безспірно узнані за напрямні на многі часи. Св. Отець відзивається до родичів і дітий через письмо "Про Християнське Виховання Молоді", "Чисте подружжа" і викладає науку Церкви про Божі і природні права родичів. Перше право до виховання дітий має Церква, бо вона є Божої установи, а дитина в першій мірі належить до Бога, що дав їй життя і душу. Дальше ідуть родичі, котрі дали тіло і кров дитині, та з Божого права мають обовязок занятися вихованням дитини. А доперва на останку іде держава зі своїми правама і обовязками зглядом виховання дитини. Однак бачимо, як нинішний світ якраз навпаки обертає той порядок і на першім місці ставить в правах державу, тоді коли правильно вона повинна стояти доперва на останному.

Дальше св. Отець відзивається прямо пророчо своїми осторогами, з нагоди послання Папи Льва XIII., новим посланням "Сорокового Року," в котрім ще раз пригадує всім про права робітника на гідне і справедливе життя, на забезпеку власну і родини та остерігає, що принагідними виявами милостині не можна надолужити обовязкові справедливої заплати. Що робітникові належить титулом справедливої заплати за працю, не можна подавати йому під видом милостині. Підносить людську гідність і надприродну вартість душі робітника, взиває до взаімного порозуміння роботодавців і робітників на основі любови і вирозуміння.

Коли новітне поганство під ріжними видами загрожує Божому порядкові світа, Папа знова промовляє і неустрашно виступає в обороні того ладу так супроти сильних як також можних того світа. Закликує світ до миру і ще надалеко до смерти посилає нунція Кортезі до Галичини, щоби на місці проспідив положення нашого народу і Церкви та остеріг Польщу перед наслідками безнастанних провокацій і переслідувань українського народу. Будує власним коштом величаву колєгію ім. св. Йосафата в Римі і віддає в ужиток українських студентів з ріжних сторін світа, щоби там вчилися на душпастирів свого народу. Відновляє давну архимандрію Чина св. Василія Великого і розпреділює поодинокі области на провінції. Затверджує оконечно правила Згромадження Сестер Пречистої Діви і управильнює їх области діяння. Збільшає нашу гієрархію до тої міри, як це ніколи в історії не

було— ми нині маємо найбільше владик, як колинебудь. Так, що з хвилиною смерти навіть недавні противники і критики схилили голови перед величчу тих тихих і на око непомітних здобутків, а вирішальних для життя і розвою нації як цілости.

І тому, коли Папа Пій XI. замкнув очі на вічний сон, цілий світ з почестю проголосив жалобу. Всі відчули, що помер той, котрий хотів правдивого миру для всіх, миру без злоби і торгів дня, але миру, що оснований на правді Христа і тому справедливий для всіх.

Так велику працю, так велику шану і так великий вплив має видимий голова Христової Церкви силою уряду, даного Христом Господом. Суть і значіння того уряду не в тім, що Папа є сувереном у Ватиканській малесенькій державі від 11 лютня 1929 року — але в тім, що той уряд є даний Богом, під Божою опікою і проводом.

Ісус Христос виразно каже до св. Петра: "Ти є скала (Петро) і на цій скалі збудую мою церкву і ворота пекольні її не переможуть. І дам тобі ключі царства небесного...." (Мат. 16, 16). Спаситель говорив арамейською мовою і в тій мові перший євангелист написав свою євангелію. Скала в тій мові називається "Кифа"— то є якраз то імя, котре Христос надав св. Петрови замість імени "Симон." І так Спаситель виразно каже, що відтепер Симон стає "кифою—скалою" і на цій скалі Христос будує свою Церкву а ворота пекла її не переможуть. Спаситель каже виразно, що збудує "церкву" а не "церкви," як то тепер говорять відступники від правди Божої. Христос збудував тільки одну Церкву і тільки одна Церква є і може бути Христова. Тою Церквою є Церква збудована на святім апостолі Петрі, і вона є непоборна. Жадні вороги, жадні напасти, жадні переслідування її не переможуть. Нікому іншому, тільки св. Петрови та його правним наслідникам, (котрих називаємо "папами," що значить "отцями"), передав Христос в своїй Церкві найвищу власть—ключів. Вязати і розвязувати, на небі і на земли.

Спаситель дає св. Петрови а в нім його наслідникам дар непомильного навчання і проводу в Церкві: "Я молився за тебе, щоби не змаліла віра твоя. А ти, навернувшись, утверджуй своїх братів!" (Лук. 22, 32). Від св. Петра вимагає Христос тричі прилюдного визнання любови і дає йому потвердження найвищої власти: "Паси

вівці мої, паси ягнята мої!" (Ів. 21, 16, 17). Дану Христом найвищу власть в Церкві св. Петро виконує від того часу—досі, в особах своїх наслідників, правних епископах Риму, де він жив і помер, на котрого гробі стоїть тепер найбільша церква світа, де недалеко від святого місця гробу спочили тепер тлінні останки Папи Пія XI. (як знаємо з відкриття, яке зробили робітники, копаючи гріб для Пія XI). При копаню натрапили на камінну плиту з написом 326 року і знаком, що це місце гробу першого апостола Петра.

Св. Петро платить податок за Христа і за себе (Мат. 17, 23), Спаситель навчає з його човна і йому заповідає своє світле воскресення. Після воскресення св. Петро перший зачинає проповідати (Діян. 2, 14) і перший потверджує своє навчання чудами (Діян. 3, 1). Він перший принимає до церкви вірних і перший накладає церковну кару на лукавих Ананію і Сапфіру, він виключає з Церкви прототипа всіх єретиків Симона і проводить на першому соборі апостолів. Він також переводить вибір нового апостола на місце зрадника Юди іскаріотського а св. Матей називає його виразно "першим"— владою, бо ні літами, ні покликанням, ні уподобанням перший не був. Також другі євангелисти все відзначують св. Петра на першім місці в ряді апостолів (Марк. 3, Лук. 6, Діян. 1), і найдавнійші памятки християнства в Римі, як написи і образи, свідчать про побут там св. Петра і найвищу власть в Церкві.

Та не лише сучасні свідчать про примат, себто першенство власти Римського Епископа— ціла історія Церкви Христової від перших століть досі це потверджує. Коли 94 р. прийшли вістки про неспокої в Коринті, Папа Климент пише туди послання і взиває до ладу. Це послання остало досі і воно свідчить про власть Риму над вірними Христової Церкви в грецькім місті Коринті при кінці першого століття. Ученик святих апостолів, св. Ігнатій Антіохійський († 107 р.) називає в своїх письмах Церкву "католицькою" і "предсідателькою союза любови". Назва ця принялася від того часу досі на означення правдивої Церкви Христової. Це пише в листі "ад романос"— До Римлян. Інший знова ученик святих апостолів, епископ Смирни Полікарп († 156 р.) удається до Риму, до Папи, в справі святкування Великодня і Папа Віктор заряджує в тій справі всім Церквам, що тоді істнува-

ли. Св. Іриней, єпископ і мученик Ліону, († 202), називає римську Церкву "найбільшою, найславнійшою, заложеною св. апостолами Петром і Павлом" — і тому "задля її найздатнійшого походження вірні цілого світа мусять з нею годитися" (Проти єресей, 3. 3, 2). Історик Церкви Кипріян († 258) називає єдність з римським Папою Корнелієм як спільноту з Католицькою Церквою. (Лист 55, 1). Коли єретики аріяни хотіли позбавити власти александрійського архієпископа св. Атаназія, Папа Юлій скликує собор 341 р. і осуджує єретиків а боронить св. Атаназія. Коли в Антіохії в Малій Азії настало замішання, св. Єронім пише до Папи Дамазія ті слова: "Ані Віталія, ані Мелетія, ані Павліна я не знаю. Не іду за ніким, тільки за Христом і тому я у єдности з тобою, це значить, з престолом Петра. Знаю, що Церква основана на одинокій скалі. Хто лучиться з престолом Петра, той є мій чоловік." (Лист 15 до Дам. з 376 р.)

Папа Інокентій (403 р.) вставляється за переслідуваним св. Іваном Золотоустим, відкидає несправедливий засуд його на вигнання та вимагає від царя звільнення святого. Св. Іван Золотоустий дякує щиро Папі за ці старання. Папа Зосим (417—418) виступає проти єреси пелягіян і привертає права священикові Апіярієві з північної Африки, з Сікка, котрого позбавив власти тамошній епископ. Значить Папа виконує відклик і правовласть над цілою Церквою. Коли осуджує Пелягія, то чинить це словами: "Це говорить до цілого світа святий престіл блаженного Петра, устами Папи Зосима." Тому святий Амврозій, († 397) епископ Медіоляну, виразно каже: "Де Петро, там Церква" (До Пс. 40).

Подібно і рішучо висловлюється також св. Августин († 430), коли з нагоди вирішення Риму в справах Африканської Церкви так каже: "Рішення двох соборів в тій справі пішли до Апостольської Столиці. Звідтам прийшло рішення. Справа скінчена. Коби і блуд закінчився!" (Проп. 131, 10).

На Соборі Ефезськім 431 р. від імени Папи проводять його заступники. В осудженні єреси Несторія, Отці Собору кажуть так: "Спонукані канонами і згідно з листом нашого святого отця та співслужителя Целестина, проголошуємо засуд Несторія." Папою був тоді св. Отець Целестин. Несторій виступав проти почитання Пречистої Діви.

А на Халкедонськім Соборі 451 р. в присутності майже 600 епископів, коли прочитано лист св. Отця Папи Льва Великого, з уст всіх присутних понеслися слова: "Через Льва промовив Петро!" Письмо Папи Льва було так писане: "Щонебудь рішено проти канонів Нікейського Собору, уневажнюємо і силою св. апостола Петра позбавляємо всякої сили." (Лист. 105).

Так бачимо, як впродовж перших століть, цілий християнський світ звертається в своїх потребах, питаннях, відкликах і взагалі вирішальних справах о оконечне рішення до Апостольської Столиці в Римі і принимає це рішення як остаточне та безвідкличне. І коли Отці Халкедонського Собору однодушно заявляють, що "через Льва промовив Петро", то вони тільки висказують правду непомильного навчання в Церкві— ту саму правду, що ми визнаємо нині незмінно та несхитно. Цю правду установив та обявив нам сам Бог в людськім тілі, Ісус Христос, коли передав св. Петрови власть ключів, вязати і розвязувати на небі і на землі і цеї правди ніхто на світі змінити не може, хоча вона може для многих прикра в наслідках та неприємна ізза упередження. Однак ми повинні знати все і тямити, що "Церква там, де Петро"— як каже св. Амврозій та не дати себе зводити людській злобі і упередженню, котра зі свого незнання та безвідповідальности за спасіння душ, хоче робити докази, без жадної тревалої основи.

б. п. Папа Пій XI.

Намісник Ісуса Христа на землі має потрійну, дану Христом, власть найвищу. Учительську, священичу і пастирську. В світлі тих властей та слів самого Господа можемо зрозуміти наше відношення до Намісника Ісуса Христа. Є часом зарядження Апостольської Столиці, котрих ми не розуміємо а часом як слід не оцінюємо. Однак все ми повинні принимати їх з християнським духом віри і мудрости Божої, свідомі, що Дух святий опікується Цер-

квою і веде Христового Намісника на землі, отже нічо не може бути на нашу некористь, хіба на користь, хоча часом прикре і тяжке до зрозуміння. Той дух Христової мудрости, що лучиться з правдивим почуттям християнської покори вартнійший від всіх мудрощів хвилі, котрі на око заманні, на ділі обманні і зводливі душу людську ведуть на погибіль вічну і дочасну. У світлі тих вічних Божих незмінних правд видно, як ми повинні шанувати Божий закон і яку любов мати до Христового Намісника на землі.

За навчання вічних Божих правд; за посідання скарбниці ласк, яку маємо через святі Тайни, за найвищий пастирський уряд; лад і справедливість; милість і поміч; нехай наші серця наповняться молитвою, наче винні грозна. Просім всемогучого і наймудрійшого Бога Творця за успіх і силу правління Христового Намісника на землі. Коли світ має ще куди звести свої очі, де надіється милосердія і справедливости, помочі поради у безвихідних хвилинах, то це Апостольська Столиця, "стовп і утвердження віри" серед розбурханих нинішних часів. Там ідуть пригнетені і визискані, там ідуть можні і маючі, а всі шукають Божої правди і Божої сили, чого світ негоден і не може дати. Нам треба помочі, Божої помочі і ласки Божої, щоби у хвилю благодатну скинути кайдани темноти і гнету а знова просвітитись світлом неземним правди і волі. Мусимо тямити, що все це зможемо здійснити тільки тоді, коли підемо за найвищим Проводом, за наймудрійшим Проводом, за Проводом, що з Божої установи веде людство шляхом правди і спасіння від часів Христа і буде вести до кінця віків!

Віруючий Український Народе! В ці важні вирішальні хвилі, коли з нагоди вибору нового Папи, складаємо й ми свої щирі желання для св. Отця, не забудьмо ніколи на правди святої віри, котрі я бодай вкоротці згадав у цім посланні. Не забудьмо а придержуймося їх і виконаймо їх! Тоді сповниться бажання Христа, котре є також найгорячійшим бажанням Христового Намісника, що "стане одно Стадо і один Пастир"! Не розбиття, не гнів брата на брата і послідовна ненависть, зависть та спори-крамоли, але всебратня любов най огріють, просвітять та запалять серця наші у світлі Христових правд та натхнуть нас святим поривом єдности, щоби ми мали через це силу, котрої нам дуже а дуже треба в цей час.

Церква свята дає нам всі середники, облекшує нам всю працю, дає Провід, назначує ціль. Станьмо як один, вірні як золото, чисті серцем, щирі і несхитні під Проводом Христового Намісника і сміло глядім в будучність, бо тоді жадні "ворота пекольні" нас не переможуть. З Христом радість, з Христом побіда! Нехай під проводом Христового Намісника, св. Отця, Папи Пія XII, наш український Нарід в Канаді кріпне, зростає щастям і добром в Бога і людий!

Святійшому вселенському Архієреєві, Папі Пієві XII. нехай всемогучий і вседобрий Бог дасть і сотворить многая і благая літа!

Дано у Винипегу, в день вибору святійшого Вітця Пія XII, дня 2-го березня, 1939.

† ВАСИЛІЙ,
епископ канадійських Українців

Орд. 40 | 39. Це Пастирське Послання належить прочитати по всіх Церквах нашої Дієцезії.

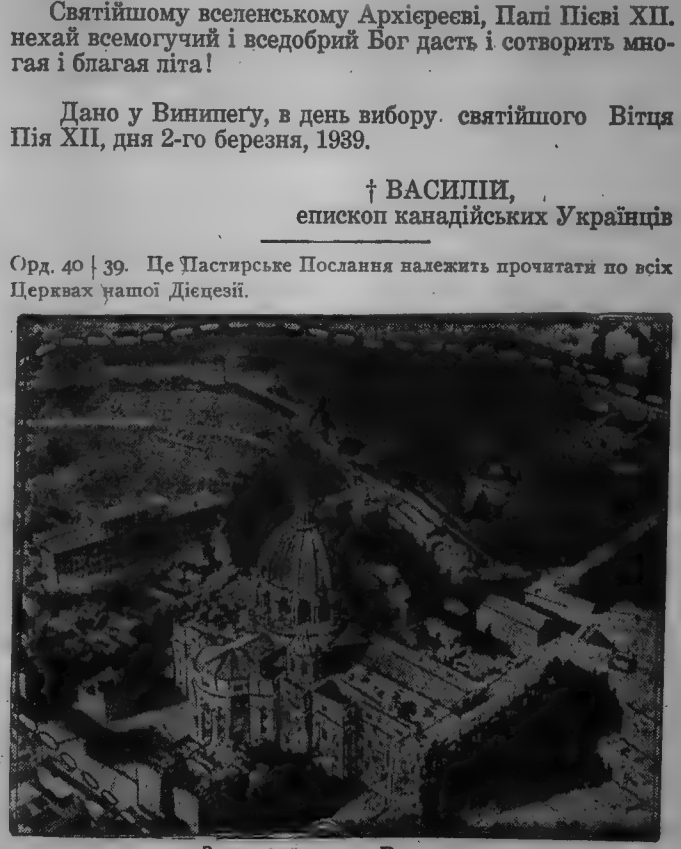

Загальний вигляд Ватикану

ВСЯ ГАРНА ТИ, МАРІЄ!

Божа ласка

Про появу на масабієйській скалі зачали говорити по цілому місточку Люрд. Деякі жалували Бернадетту, неначе вона попала в умову слабість, більшість лише насміхались. Мало було таких, що голосно відважились говорити: "Хто знає, чи це не сама Пречиста Діва Марія!"

Вечером 17-го лютня, прийшли до пані Субіру дві жінки, щоб випросити від неї позволення для Бернадетти, щоб піти до печери. По довгих просьбах пані Субіру позволила, але додала: "Але ви мусите піти з нею й добре на неї уважати!"

Зарання обі невісти стояли вже коло дому панства Субіру. Бернадетта вже була готова. Всі вони сейчас пустились в дорогу. Жінки навіть взяли зі собою папір і олівець, щоб Поява могла написати свої бажання, якщо не хотіла б говорити. Вночі падав сильний дощ і тому потік того дня набрав води так, що годі було його перейти. Якщо хотіли дістатись до скали, то треба було пуститись в тяжку дорогу, що провадила стрімкою стежкою через гору. Жінки вже носились з наміром вернути домів. Але хора Бернадетта бігла попереду них неначе серна. Тому що вони прирекли пані Субіру, що будуть на дівчину уважати, цілі задихані спішили за нею. Прийшовши на місце, Бернадетта впала на коліна. Тільки зачала молитись, як ззаду печери вийшла Поява та дала Бернадетті ласкавий знак, щоб вона приступила ближче. В тому менті саме невісти приступили до печери.

"Та пані вже є тут! Дає мені знак, щоб я приступила ближче," закликала Бернадетта. Жінки задрожали й запитали, чи мають остатить. Бернадетта допитливо вдивилась в Появу. "Останьтесь!", відповіла за хвилю.

Жінки повклякали й одна з них засвітила посвячену свічку. Схилились до дівчини, дали їй в руки листок чистого паперу й сказали: "Запитай, хто це, й чого Вона бажає."

Бернадетта з охотою послухала. Але Пані добротливо усміхнулась і заговорила: "Мені не треба писати те, що бажаю тобі сказати. Але сповни мою волю й приходи сюди кождого дня впродовж чотирнацяти днів!"

"Так, я прирікаю," скоро відповіла щаслива дитина.

Вдоволений усміх перелетів через уста усміхненої Появи й Вона сказала до Бернадетти: "А я прирікаю тобі, що зділаю тебе щасливою не на цьому, але на другому світі."

Жінкам впало на думку ще одне питання. "Запитай," сказали вони, "чи ми можемо приходити сюди з тобою в продовж цих чотирнацяти днів."

"Так, вони можуть приходити з тобою і ще й много інших. Я бажаю бачити тут багато людей." По цих двох словах Поява зникла й разом із Нею також світлянна заря.

Ця третя поява коло масабієйської скали тревала довше як годину.

Страждання сатани

Розумні й побожні товаришки подорожі Бернадетти вибили її родичам з голови всякі сумніви, так що від цеї хвилі ні батько, ні мати Бернадетти не збороняли їй доходити до печери. Дня 10-го лютня пішла з Бернадеттою сама пані Субіру ще з одною кревною аж до скали. Разом з ними йшов гурток сусідських жінок.

Перед печерою дівчина вклякнула, побожно перехрестилась і почала молитись на вервиці. По короткій хвилі сталась з нею велика зміна. На її лиці сіяв ангельський усміх, її ціла постать дрожала радісним зворушенням. Люди зібрані довкола неї, стояли з мовчазним подивом. Кождий уважно слідив за Бернадеттою, в котрої уста часто порушувались, немов з ким розмовляла. Хвилями очевидячки уважно прислухувалась. По пів годині Поява зникла й дівчина знова очутилась.

Про своє видіння розказала цікаву річ. Коли ще дивилась на гарну Паню, почула за собою дикий шум та пе-

реполоханий крик немов зпід землі. Один голос видобувався понад другі. Вона виразно чуда: "Ратуйся! Ратуйся!" Небесна Пані підвела голову й поважним, строгим оком поглянула на ріку Гаве, звідки доходив найбільш скажений рев. І шум зараз втих. Ці голоси чула тільки Бернадетта, пірвана Появою у другий світ.

У хвилі, як наші прародичі допустились гріха в раї, розпочалась на землі борба між добром і злом, між вірою й безвірством, між царством любови й царством проступку та гріха. До царства любови належить Пречиста Діва Марія Непорочно Зачата й усі приятелі Бога. До царства гріха належать діяволи в пеклі та вороги й противники Бога, всі безвірки й проступники. Князем царства гріха є сатана, що не занедбує зі своїми сторонниками, що на віки виключені з царства любови, нічого, чим би міг звести душі до гріха. Гріх обрабовує душу з освячуючої ласки Божої й потягає її до вічної погуби.

Два найбільші Апостоли, св. Петро й Павло, наводять у своїх листах мало не цілу програму сатани для всіх віків християнського числення.

Св. Петро: "Браття, тверезіться й чувайте, бо противник ваш діявол ходить, неначе ревучий лев, й шукає, кого б то пожерти. Противіться йому сильною вірою!"

Св. Павло дає ще більше вглянути до цього небезпеченства: "Бо борба наша не проти тіла й крови, но проти правителів тьми світа цього, проти злобних духів у воздусі."

Молитва

Вчасним ранком, 20. лютня, пішла Бернадетта до Масабієйської печери пятий раз. Цим разом також супроводжала її мати. Не подивившись навіть у бік, де стояла юрба народу, Бернадетта приступила до печери, вклякнула на землю і взялась відмавляти свою найбільш улюблену молитву: вервичку. Не минуло й кілька хвилинок і вона вся перемінилась, стала наче не з цього світу. Всі, що стояли довкола, гляділи повні здивования так, як і пані Субіру.

В цій появі Небесна Пані навчила Бернадетту певної молитви, котру їй проводила слово за словом. Та молитва була призначена тільки для дівчини, відповідаючи потребі її серця. Ніколи вона не повірила її нікому іншому. Ця молитва певно була в звязі з тайною, яку опісля Бернадетті повірено, й котрої також не сміла нікому виявити.

Наука й Віра

Досі бачили ми коло Масабієйської печери звичайних, невчених, простодушних людей. При шестій появі ж у перве бере участь також представитель науки, лікар, доктор Дозу. Вже при пятій появі було яких кілька сот видців. В місті не говорилось про ніщо інше, тільки про Бернадетту та її видіння. Деякі вірили, що це є чудо. Інші з погордою насмівались. Вони ніби були певні, що дівчина мала нервову слабість та терпить на уроєння.

Визначний люрдський лікар Дозу не вдоволився лише здвигненням рамен, як більшість інших. Він хотів наскрізь розглянути справу з близька. Відносно релігії др. Дозу був недовірком. З повним довірям до своєї науки й свого знання пішов він ураз з іншими до печери, щоб науково перестудіювати хоробливий стан дівчини. Він описує шесту появу ось так:

"Як тільки прийшла до печери, Бернадетта вклякнула й зачала молитись на коронці. Вкоротці її лице замітно відмінилось. Стало очевидним, що її увага була прикована появою. Лівою рукою тримала коронку, перепускаючи зеренце за зерецем, в правій руці тримала горіючу свічку, що під подувами сильного вітру часто погасала. За кождим разом подавала її поблизько стоячій особі, щоб її знова засвітила. Я був цікавий дізнатися, як кружляла кров в тілі дівчини, і як відмінився віддих. Я взяв її за руку і діткнув товчка. Його удари були спокійні й правильні. Віддихала зовсім свобідно. Ніщо не вказувало на те, щоб її нерви були подразнені. Коли я пустив її руку, Бернадетта присунулась ще ближче до печери. Тоді я виразно бачив, як її невимовно щасливе лице нагло притьмилось. З очей витрисли дві слези й покотились по лиці. Коли поява зникла, я питав її, що її так нагло заболіло. Вона відповіла: "Пані на хвилю відвернулась від мене й на моє питання, що її засмучує, сказала: Молися за бідних грішників, молись за хорий світ! При тих словах гляділа Вона на мене так ласкаво й добротливо, що я була певна, що буду її ще бачити. Тоді зникла."

Др. Дозу не вдоволився одноразовим досвідом при печері. Пильно спідкував за дальшим ходом подій і ставши наочним свідком пізніших многих, наглих уздоровлень в Люрд, знова повернув до правдивої віри. Свою віру він

визнав прилюдно, написавши твір про події в Люрд, котрому дав заголовок: "Я ввірив, бо я бачив."

І многі вже з доктором Дозу в Люрд кликали: "Ми віримо, бо ми бачили; це що ми віримо, є науково вповні обосноване." А інакше й не може бути. Бо і правдива наука, і правдива віра навчають правд. Джерелом усякої правди є Правда Найвища, сам Бог. Тому віра й наука не лише не противляться одне одному, але взаїмно доповняють себе.

ВМИРАЮЧИЙ АПОСТАТ

До славного одного священика прийшла одного разу вдова по одному зі соціялістичних провідників, враз зі своєю матірю. "Отче! ЧИ МІЙ МУЖ направду проклятий? Воно правда, він немав віри; ще гірше: він кождий хрест забрав від мене, поломав і потоптав. В неділю мені невільно було піти до церкви, лише в буддень, коли він був в роботі. Як він проклинав й Бога хулив, про те й говорити не хочу. І в останній слабости проклинав усе, що на світі. Ні я, ні моя мати не мали вже смілости зайти до кімнати, де він лежав. Одного разу, як було йому дуже зле, ми почули його голос. Зі страхом ми відсунули заслону зі скляних дверей. Лежав на ліжку зі схиленою головою й тяжко віддихав. Я приступила до нього й запитала, чи він чого бажає. "Принеси мені хрест," сказав він. Я жахалась, що він знова хоче його поломати й сказала до матері: "Ні, я не булаб в силі перенести, щоб він з таким богохульством на душі помер!" Але мати мене успокоїла: "Дай йому його, дай. Якщо він поломить його я куплю тобі новий. ." Я принесла хрест, але зараз таки уступилась з кімнати. Віконцем у дверях ми придивлялися, що зробить він з хрестом,— а от, він цілував ноги Розпятого й при тім гірко плакав. Це додало мені відваги, я звернулась до нього й запитала, чи бажає собі священика. "Боже, я й не варт, щоб священик прийшов до мене," сказав він. "Боже змилосердись наді мною грішним," додав ще й помер, ще раз поцілувавши хрест. "Жінко," сказав священик, "ви можете успокоїтись а за свого мужа моліться; ваш муж вирятований, як каючийся розбійник, якому ще в останньому менті Спаситель дав ласку досконалого жалю."

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових передплатників!

Вельможі і прибічна сторожа несуть тіннє останки Папи.

ПОДАТОК КРОВИ

Поля окутались вечірнім сумерком....

Квітка замкнула свою запашню корону; пташок притулився до листків дерева.... Все скупчилось, стулилось, замовкло....

Навіть великі фабричні міста, що кипіли рухом ще перед хвилею, потонули у величезній, важкій враженнями тишині....

Тільки в великих печах залізних фабрик чути, як стогне пара, придушена й невдоволена, нетерпеливо дожидаючи великих трудів завтрішнього дня....

Це чарівна пора, немов силою добуває в довірочному шепоті тайни життя.... А на полі, укритому золотими колосками, по яких легонький вітрець баранками грає, йдуть два юнаки....

Вони говорять про свої пляни для майбутнього....

— — — — —

Тож ти, Осипе, вже рішився?

—Так. У жовтні вступаю на університет, на філозофічний факультет й опісля на богословя.

— Це дивно! До останньої хвилі по тобі не було пізнати, щоб ти мав охоту до цього невеселого звання. Хто ж тебе намовив до цього?

— Ніхто, Василю; я можу тебе про це впевнити! Я думав, молився, радився й мені стало ясним, що для мене тільки священиче життя є життям гідним; життя для Бога й для других.

—А чи ти хоч подумав над тим, до якої жертви ти приневолюєш своїх родичів? Ти ходив уже до вищих шкіл поза домом і це саме вже було не абияким тягарем. Твої науки на університеті вимагатимуть від них ще більші й численніші жертви.

— Осипове лице вкрилось легким румянцем.

— Я знаю, відповів він, мої родичі є бідні. Замість, щоб помагати їм своїми грішми в іншім званню, як велика більшість юнаків в моїх літах, я лиш жертви від них потребую для моєї науки. Та я впевняю тебе, що вони це чинять з радістю, бо вони розуміють дуже добре всю красоту й велич жертви, що в силі помогти їх синові стати

при престолі Живого Бога. Крім того трапляються маєтні люди, що цінять обовязок і честь помогти тим, що самі за бідні, щоб іти за голосом свого покликання.

— Алеж до чого,— продовжав Василь,—до чого всі ті жертви? Щоб дійти до чого?....— До знатного становища, що оплатило б довгі студії й придавлюючі видатки?

—Очевидно, що ні.

—Ох! Коби воно було так, як бувало колись, коли життя священиків було повне чести й достойної вигоди! Але ж під цей час, поза рідкими виїмками, життя священика є досить бідне. Тож то й не дивно, що з року на рік до священичого стану вступає щораз менше юнаків! Бути священиком в наших часах, це ні більше, ні менше, тільки жити життям, що вимагає геройських сил.

— Саме тому,—зі запалом потвердив Осип,—саме тому це таке велике бути священиком. Ти знаєш нашого сотрудника: йому вистане хіба тільки в неділю на мясо, пити мусить тільки воду й щоб купити собі новий одяг, то маючі парафіяни мусять йому гроші дати.... И саме цей сотрудник огнем запалу наповняє мою душу. Він не стоїть ні о гроші, ні о силу! Чистота й саможертва, це йому досить. Колись одержить він сторицею більше в нагороді!

—Чому,— закинув Василь знова,— чому не лишити священичого звання таким, що маючі, юнакам багатих родичів?—

— Бо вони його не хочуть! Вони жахаються жертви й покидають армію борців за добро. Так як у часі свого життя на землі, так й тепер Учитель радше шукає своїх Апостолів в домах робучого люду. Він хоче, щоб вони з власного досвіду знали умове розположення, навички, потреби й терпіння люду, цього люду веденого й зведеного, щоб за всяку ціну його привести знова до Нього!....

— — — — —

—Василь замовк під напором величі цих взнеслих почувань.

За хвилю заговорив знова:—Ти, Осипе, знаєш так само добре, як і я, як часто священика зле цінять у наших недовірством заражених часах. Як залюбки оскаржують його, що в глибині своєї кімнати, в своїому помешканні він такий самий, як і другі люди.... Зайди в хати, хотя б і католиків, прислухуйся розмовам між молодю в салях, на забавах, в "пул румах".... гляди, як говорять і стар-

ші віком люди, навіть такі, що в лице священикові світять, а поза плечі підло про нього говорять, навіть порядного титулу йому не дадуть а той лукаво його підозрівають проти всякого права й справедливости....

А коли часом десь справді священик похвалиться, як ненависно вони побільшують упадок, як усіх священиків пхають у ту саму бочку, з якою сатанською радістю вони з того тішаться!!!!...."

"Справді, Василю, дуже багато лиха натворюють ці нещасні, що думають, що священик не може посилати чистоту, якої вони не мають ні енергії, ні охоти заховувати. Та це ще одна з жертв, котрих так багато в священика на кождому кроці! Але ще раз: ми працюємо не для людської чести й слави, а для неба!"....

"Та нехай!.... Але чи неможе досягнути неба, хоча б і не йти так прикрою дорогою?!", запитав Василь з легкою злобою. "Зокрема тобі! На світі все тобі усміхається, все тебе потягає до себе! От щойно вчора й бачив, як гурт дівчат став перед виставовим вікном фотографа, де виставлено фотографії студентів нашої класи.... Вони оглядали фотографії весело й давай вгадувати, котрий з нас найбільш пристійний!.... Очевидно, всі голоси впали на тебе!!!!"

А як одна з них згадала про це, що ти думаєш бути священиком, вони згірдливо відповіли: "Що! священиком?! Коли він такий пристійний?!"

Осип не був в силі здержати вибух сміху.

"Я чув, що колишній англійський канцлер, Тома Морус, у цьому згляді думав інакше. Одного разу йшов він вулицями Лондону й побачивши случайно одного пристійного офіцера, закликав: "Як гарно було б йому до лиця при престолі!" Впрочім, яке це все пусте! Бути гарним, свіжим, принадним, це справа одного дня! Що це в порівнанні з вічністю й зі спасенням душ?!"

"Слухай, Осипе! А чому ж не бути тобі апостолом у світі?!.... Як світський чоловік, ти зможеш зділати більше добра від священика. Як світський чоловік ти будеш міг дістатись туди, де священик не має приступу. Ось, ти знаєш председателя нашого товариства. Він жонатий, має шестеро дітей, щоденно ходить він до Причастя й є стовпом всіх добрих організацій! Чи не є це гідне священство?!"

"Я не перечу, Василю, добрі світські люди можуть

зділати багато добра. На жаль, їх дуже мало! Та хоть й як би подруже життя було християнськими, ніколи не дорівняє воно чистому дівству. А в тім, хоч би світський чоловік і як був ревним, він може лише "приготовити дорогу." Священик мусить докінчити його працю. Бо лиш священик уділяє Тайни, лиш він сповідає, лиш він жертвує безкровну жертву, розділяє Причастя, стає коло вмираючих.... Тільки його вибрав Ісус, щоб він урядово продовжав Його працю.... Йому повірив Бог тайну й безмірно делікатну опіку над душами...."

"Так," сказав накінець Василь, стиснувши руку свого товариша. "Одначе позволь, щоб я ще про одне тебе запитав з товариської приязні: Чи здається тобі, що в тебе є досить сили, щоб жити без сильного почуття людської любови не лиш нині, але й завтра й завше....- Чи ти певний, що ти зможеш опертись у хвилях знеохоти, коли душа шукає душі, щоб її зрозуміла і в обіймах якої шукає спочинку, радости й любови?.... Чи не краще бути батьком родини, як бути злим священиком....?"

Осип і собі взяв товариша за руку: "Саме тому, що воля людська є така круха, Церква накладає свому священикові вічні приречення, щоб ту волю спомогти й її піддержати.... З ласкою Божою я надіюсь бути добрим священиком....

———/———

Оба товариші замовкли....

Саме, як вертали домів, запала ніч, ніч серпнева, вогко тепла й чудова.... ніч спокуслива й повна засідок...., серед якої лютий ворог ладить свої жнива розпусти...., серед якої ангели плетуть невидимі вінки для душ чистих, що борються в тайні темряви проти принади безумних розкошів....

"Осипе," сказав Василь поважним і зворушеним голосом, "я почуваюсь до обовязку виявити тобі секрет, що може буде мати рішаючий вплив на напрям твого життя. Чи ти знаєш Ростиславу Волянську?...."

"Так, з видження, як і других дівчат, з котрими я колись був приступав разом до першого Причастя."

"Вона сильно полюбила тебе! Тобі годі уявити собі, до якої міри! И відколи вона дізналась про твою постанову, неустанно плаче. Вона навіть молиться, щоб Бог відобрав тобі наклін до священства.... Вона є гарна, має високе образование й є багата: це щастя на дорозі твого

життя!....

"Скажи їй, що це даремне," різко заговорив Осип. Хай дасть вона своє серце іншому!".... Опісля оживлено продовжав: "Моє серце не буде горнутись до іншого серця, як до серця моєї матері, не буде шукати іншої любови, крім любови Бога й бідних душ!

Чим є уломна й нестала людська любов в порівнанні з честю покликання до служби самого Бога?!

Молоді приятелі злучились у мовчанні, що зіллялось зі святою тишиною ночі....

На небі тремтіли міліони звізд....

Вони гляділи на долину, на землю, бідну землю, де сотками літ бачили вони так багато нужди.... а часом і так багато велитнів духа....

У цьому часі Ростислава Волянська є одружена й щаслива в родинному знігзді.

Василь є на університеті.

Осип є в семинарі....

Бо він зрозумів, що в цьому менті від душ найбільш люблячих, найвідважніших,

Бог вимагає більш, як набожности;
більш як чистоти;
більш від посвяти:
абсолютного відданнясь себе самого,
пожертвования священства,
податку крови!!

МАРНОЛЮБНІСТЬ

Якщо кілька літ тому священик сказав паннам і панам, для котрих мода є найвища богиня, що треба заховувати піст, то було зле.— "Що Отець собі думають!? Я нервова, я б того не видержала, мене й так вже голова болить, піст, то добре було в давних часах або тепер в монастирях! Піст не є для наших часів!"

Таке й подібне можна було чути тоді.

А нині?! Богиня МОДА дала розказ: Струнка постава, рівні лінії!—й ті самі пані й панночки піддаються без слова опору й постять в три рази тільки, як приказує Церква.

Що це значить? — Що чоловік є спосібний до саможертви. Та жаль, що люди тих жертв не роблять з любови до Бога, але з любови до себе й дуже часто на услугах сатани й гріха.

Останний спочинок Папи.

Розмови о Релігії

Так, як вже раз передніше, ми на цьому місці друкуємо одну допись зі запитом і додаємо відповідь.

Що до автора дописі, його імя нам незвісне, а непідписаних листів ми зі засади не читаємо. Ми на цей раз робимо виїмок, але дуже просимо дописувачів, щоб вони не боялись і не забували підписуватись. Їх імен ми не будемо подавали й хочемо їх знати тільки тому, щоб мати запоруку, що питання є дійсно поставлені в добрій вірі а не з напасливости. Ми також застерігаємо собі право кинути в кіш кожду допись, що булаб написана у невідповідний спосіб.—

Ось допись:

"Всечесніший Отче,

Я читав Ваше пояснення відносно закидів проти верховности св. Петра й мені Ваша відповідь дуже сподобалась.

Я би Вам хотів дати інше питання, хоч я не є вчений чоловік, але за то я багато читав. Отож я також читав одну книжку, що там є написано таке:.... яким був самий Рим, якими були папи в 10-ім століттю, коли Володимир принимав християнство. Чи можна було тоді чути обовязок або бодай не соромитись за признавання над собою власти Риму?

Ні! Десяте століття, се найчорніше століття в історії папства. Рим тоді не тільки не стояв на сторожі християнства, але лежав пяний в болоті найбільших злочинів. Тоді Римови треба було лікаря, а не щоби Рим когось лічив....

Я більше не буду переписувати, бо там в тій книжці є написано дуже й дуже богато такого про Рим і папів. Отож я би просив Отця, щоби вони на то відповіли, і чому католицькі священики не говорять про то, які папи були злі."

Передусім ми просимо нашого дописувача, щоб не гнівався за те, що ми поправили деякі блуди його листа. Ми не беремо Вам за зле граматичних блудів, але краще не передруковувати їх.

Друга справа: Зле, що ви не підписались. Принаймні можна було сказати, чи Ви є українець-католик, чи Ви з роду православний, чи належите до якоїсь з канадійських православних сект. Ми бажалиб це знати не з марної цікавости, але тільки тому, бо лекше булоб нам знати, як до Вас писати. Але щоб не відкладати непотрібно, ми ось тут подаємо відповідь:

Відповідь

Якщо Ви українець католик, ось Вам одна замітка на вступі: Чи є в Вас яка честь, коли Ви не стидаєтесь читати такі пашквілі й глупства, які виписують проти Вашої Церкви, Епископів і священиків найогидніші осібняки, яких душу зродили кляті часи релігійної ненависти серед українців в Канаді!!— Ми й не згадуємо про блазенства, яких є повно в тій книжці, і що походять з ігноранції й ще більше з сатанської злоби, та є вираховані на успіх серед людий темних і лукавих.

Якщо Ви не католик, то очевидно це до Вас не відноситься, як це сказано, але й так Ви можете й повинні розуміти, що не може бути добрим і справедливим той, що кидається на українців католиків неначе скажена собака й старається їх заляпяти брудами, якими переповнена його душа.

А тепер наша відповідь:

Чи правда це, що були злі папи, що ганьбою укрили високий уряд Христових Намісників?

Так! Але зрозумійте зараз, що їх проступки мають з їх урядом тілько самого спільного, що має спільного вода з рурою, котою вона перепливає. Іншими словами: Папа попри те, що він є Папою, є також чоловіком і це залежить від нього самого, чи він буде добрим чоловіком, чи ні. І хоча він Папою, то на суді Божім буде відповідати за свої поступки так само, як Ви або я. Ріжниця є тільки в тім, що Його уряд безмірно важний, тому й далеко більша відповідальність.

Одначе ніколи невільно забувати, що Його уряд має свою силу не з того, що папа є чоловіком добрим, чи недобрим, але з установлення й приречень Божественного Спасителя. Силою ж того уряду Намісник Христа, наслідник уряду святого Петра, є непомильний ЗАВШЕ, КОЛИ ВІН ГОЛОСИТЬ СВІТОВІ, СИЛОЮ СВОГО УРЯДУ, НАУКИ И ОБИЧАЙНОСТИ.

Тому для нас, українців католиків, цей факт, що деякі папи в особистім життю не стояли на висоті своєї гідно-

сти, не зміняє ні крихіточки певности й непохитности нашої віри в науку Католицької Церкви. Саме противно: Це є для нас доказ, що сила й вічність Христової Церкви —Католицької Церкви, збудована не на людських прикметах Папів, а на тім, що уряд Папів має свою силу від самого Бога.

Зовсім подібно, велике діло відкуплення через Ісуса має свою силу не саме з того, що Ісус був чоловіком лише, але з того, що Він був самим Богом.

В тім саме Ісус Христос завше й всюда показував свою Божу силу, що до виконання своїх замірів добирав способів в людському розумінні зовсім нездатних до успіху та й до продовження свого діла на землі вибрав собі у хвилях найприкріших мале число невчених, незнаних рибаків, щоб видко було, що їх наука не їх, але з Бога, що людська мудрість і сила тут ні при чому.

Тож ще раз: Були деякі папи, що не жили добре, а саме це є доказом, що Церква, на котрої чолі стояли вони, є ділом не людських добрих чи злих прикмет, але ділом самого Бога, що сказав: Ти є скала, й на тій скалі я побудую Церкву мою й брами пекла не переможуть її,— Це є скала, що є скалою не сама зі себе, а з установлення Ісуса, а сили пекла, хоч би кидались на внутрішнє та зовнішнє життя скали-папів, хочби опанували його з усіх усюдів наче розбурханий океан самітню скелю на морі, не зможуть зломати сили тої скали, бо та сила не з людей, а з Бога.

Що ж до того, чому католицькі священики не голосять публично все й всюда цього факту, що деякі папи особисто були негідні, це легко зрозуміле: Бо тільки хам кидається з наругою на свою матір, а хамом жадний з нас не хоче бути. Нас той факт наповняє смутком, але щоб його розтрублювати, це лишаємо тим, що хамства не стидаються.

Нарешті ми просимо, щоб Ви звернули увагу на це: Чому ця людина зі серцем і умом хижої звірюки, чому вона в своїй книжці не написала нічого про добрих Папів? —От чому: щоб на темних людей зробити враження, що ось, люди, дивіться, то всі папи такі погані: чоловік невчений буде зараз вірити, зокрема якщо посвариться зі священиком або з церковними урядниками.

Тим часом правда є така: Всіх Папів було 261, а на цілих тисяч девятьсот трицять літ трапилось який десяток

папів, що їм можна закинути життя невідповідне. Але чому не пригадати 75 їх проголошено святими й що їх імена є в православнім календарі? А про них ні чичирк! Нічого про це, що загал Папів, це були мужі, що своє життя посвятили для слави Бога й спасення душ.

Що сказавби той, що написав ті брехні й дурниці проти Папів, як би хтось сказав, що всі його православні парафіяне, й він разом з ними, то лиш купа шахраїв і злодіїв, якщоб один з них або другий справді шахрував або крав. — Тому й ми не будемо цього говорити, але не можемо зрозуміти, що між ними нема нікого стільки сильного й чесного, щоб раз домагався, щоб перестати брехати, плюгавити других, за туманів уважати своїх сторонників, що без розбору проковтують всяку погану нисани ну своїх протоєреїв, що вже волосся потратили а до розуму для добра загалу ще не доросли.

Ми просимо Вас, щоб Ви затямили собі порівнання, яке відсланяє причину злоби таких чорних духів, як той що написав той пашквіль, з котрого Ви подали свій закид. Ось воно:

Ви знаєте, що це є палата?— Певно знаєте. Це гарна будівля, вислід великої й багатої культури.— Тож представте собі таку чудну палату, що переповнена багацтвом мистецького хисту: золотих й срібних творів, пречудних образів, чудово різаного шкла, мистецьких зеркал....

Все це безперечно є краса. Одначе в тій палаті мають жити люди. А люди, хоч які вони не булиб багаті культурою, мусять мати певні місця, куди викидається бруди; кождому таких місць треба, але кождий там іде тільки з потреби а не навмисно, з приємности. Загалом, люди в тій палаті й ті, що приходять до палати, люблять насолоджуватись красотою палати, її багацтвами культури.

Але пустіть до тої палати одну звірину, котрої імени наші люди не люблять вимавляти. Вони уважають ту звірину за образ бруду, бо брудом вона годується. Пустіть отже таку звірину до тої палати й поотвиряйте всі двері, хай вона всюда лазить. І що побачите? От що: вона не буде насолоджуватись мистецькими творами, може їх хіба обнюхає, але рохкаючи піде далі, й не буде оглядатися на золото, срібло, образи, то що. Але нехай натрапить на місце, де викидається погань! От для неї

радість й потіха!! Там вона сиділаб до кінця свого життя! Чому?!— Та бо їй брудів треба, вона нічого іншого не видить й не любить!

Католицька Церква, це могутня палата, повна багацтва культури й незрівнаних осягів. Але для людей вона збудована, люди в ній мешкають, тому й не дивно, що за два тисячі літ можна, як хто хоче, в ній назбирати й памятки людських недомагань.

Але хто зайде до тої палати з душею брудної звірини, той тільки брудів буде шукати й рохкаючи буде ними бабратись; нічого іншого не буде бачити.

РОБІТНИК СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

А Як Там Є З Твоєю Душею?

Талбот вміє гарно бавитись. Він саме говорить з одним зі своїх приятелів про суспільні інтереси.

Воно здається, що вони собі дуже близькі, в всеж, між ними нема ні трошечки подібности. Талбот, це муж, що говорив зі запалом для Бога й його справ, а його приятель, це муж, що про Бога зовсім не дбає. Вже 30 літ не був до святої сповіди! Саме, коли їх гутірка найцікавіша, Талбот нагло питає: "А як там є з твоєю душею?"

Його друг став. Він того не сподівався. Сердечно й гарячо, немов апостол, Талбот докоряє приятелеві, щоб він покинув гріх і знова повернув до Господа Бога. Його слова такі важкі, такі переконуючі, що приятель є наскрізь зворушений.

В надходячу суботу по полудні йдуть оба разом до церкви. Талбот молиться перед престолом а його приятель сповідається. А ангели в небі радуються з навернення грішника.

"Про нього ти мошеж бути безпечним."

Є пята година рано. Талбот, як звичайно, йде до церкви. Вулиці є порожні. Тільки сторож іде.

Талбот нерадо з ним стрічається, тому заходить до одного підсіння.

"Ого! Цей певно боїться світла! Волоцюга або злодій!" Поліціянт зараз на місці й вже робить допит: "Хто ви? Що ви тут робите так вчасно рано? Що ви хочете?"

"Йду на Службу Божу."

"Диви, диви, як побожного він удає! Йде на Службу Божу о пятій годині! А церкву отворяють тільки о шестій! Хто хоче хай вірить!"

"Але ж паламар отворить і пустить мене до середини."

Тут надходить другий поліціянт. Побачивши Талбота, якого він нераз бачив коло дверей церкви, як він ждав, засміявся, дав знак своєму надто ревному товаришеві й зашептав йому в ухо: "Про нього ти мошеж бути безпечним!"

Талбот скоро зник. Вже отворяв паламар двері церкви а поліціянт ще побачив "волоцюгу", як він счез в церкві.

"Таж ви знаєте мою слабість."

Так? А якуж то слабість міг мати Талбот?

Він не міг знести, щоб хто провадив погані розмови або вимавляв Імя Боже надармо.

Коли мав сталу роботу в одної фірми, то просив діловодчика, щоб не мусів ходити до роботи над морем, тому що там провадилось погані бесіди.—

Що до непотрібного вимовлювання Імені Бога, то він сам перед своїм навернением не був дуже примірним. Легкодушно, бувало, брав Імя Боже надармо й мусів доложити великих старань, щоб позбутись тої навички. Щоб частіше пригадати собі свою слабість, зробив собі на кождій руці знак хреста при помочі шпильок. Коли тільки подивився на руки, побачив хрестик і пригадав собі Розпятого. А думка про Розпятого має величезну силу, щоб ми побідно побороли хоч би й як вкорінену злу навичку. Тою згадкою і Талбот поборов свою слабість.

"Між нами жив святець!"

Це празник Пресвятої Тройці 1925 року. В дорозі до церкви Найсвятішого Відкупителя в Даблині в Ірську, якийсь мужчина впав безпритомний. Зараз взялись його відтирати. Та життя вже окинуло утруджене тіло. Занесли мерця до трупарні й там зробили незвичайне відкриття. Мерлець мав на тілі ланцухи; один сильний, заржавілий, що глибоко вївся в тіло довкола паса, другий довкола лівого рамени й третій довкола лівої ноги.

Хто це був, цей дивний муж? І на що було йому тих ланцухів?

Вкінці дізнались, що він називається Матей Талбот. Був простим робітником у Фірми Мартин в Даблині. Дальші звістки про нього розбудили подив у Даблині, в цілому Ірську й за границею. Зразу люди шепотіли про це лише; а потім зачалось говорити про нього голосно й на цілий світ: "Між нами жив святець, а ми про це не знали!"

Ми повинні придивлятись своїм сучасникам. Тому ми наводимо найцікавіші річи з життя Матея Талбота, цього великого по-

пуґника в робітничій блюзі.

На похилій площі

Мат—так скорочувано його імя Матей,— Талбот народився другого квітня 1856 року в Даблині. Його родичі були гідні, чесні й побожні люди. До того старались, щоб своїх дітей добре виховати.

Його дитячі літа плили подібно як життя сотоk і тисячів інших дітей робітників в подібних обставинах.

Та ззарання дався спутати поганому налоговi, який зловіро володів ним аж до 28. року життя.

Матей був піяком.

Як це сталось? Чи це одідичив по предках? Чи може був дитиною з піяцької родини, в котрій цей клятий наліг переходить з батька на сина, з сина на внука й творить рабами своїми все потомство?

Матеєві родичі й прародичі по батькові й по матері були людьми дуже тверезими.

Тож як воно це сталось?

Мат зіпсувся через злі приміри своїх товаришів. Родичі зжахнулись, коли Матей, тоді заледви чотирнадцятьлітний юнак, прийшов по раз перший а потому й зчаста, домів пяним. Батько його набив й мати гірко йому докоряла й з всякою матірньою любовю працювала над тим, щоб його привести на добру дорогу.

Та все надармо. Хоч покинув свою першу роботу у складах вина, де він зразу працював, щоб не мати нагоди до піянства, Матей потапав глибше й глибше. Здавалось, що для нього нема рятунку.

Але мати все надіялась і благала Бога о ласку для сина-нездари. Чи не вислухає Бог її благань?—

Далі буде

"ТИ ЩЕ НЕ ЗРОБИВ УСЬОГО"!

До св. пароха, Івана Вянея в Арсі, прийшов один священик, щоб поскаржитись на своїх парафіян: "Все для них роблю, молюсь за них а все надармо!"

На то святий Парох відповів: "Чи ти постив за них? Чи ти бичував себе за них? Чи ти спав в ночі на твердій дошці, щоб пожертвувати сон за них? Якщо ти того ще не чинив, то ти не зділав ще всього."

Нам треба душ, що згодилибся терпіти в злуці з терпінням Ісуса Христа за наверненія грішників, за спасення бідного нашого народу, по взору св. Павла, що сам про себе каже: "Доповняю на своїому тілі, чого не достає терпінням Христа."

Католицьким Світом

НОВИЙ СВЯТІШИЙ ОТЕЦЬ

Дня 2. березня ц.р. вибрано видимою головою Христової Церкви й Намісника Ісуса Христа на землі Кардинала Евгена Пачеллі, що прийняв імя "Пій XII."

Новий Св. Отець уродився 2. березня 1876 р. в Римі, де й покінчив нищі й вищі школи. У 24 р. скінчив дипльоматичну школу в Папській Академії в Римі. За Папи Бенедикта XV. в 1917 р. став титулярним архієпископом Сарді— відтак нунцієм у Баварії. На тім становищі багато причинився до заключення конкордатів з Німеччиною й Прусами. Від 1920 р. як нунцій перебував у Берліні аж до 1929 р. У тому році став Кардиналом і Секретарем Стану,— що ним остав аж до смерти Папи Пія XI. З нагоди вибору нового вселенського Архієрея благаймо, щоб Всевишній поміг йому якнайкраще правити Христовою Церквою та прожити многі й благі літа.

—o—

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

— Католицьке Духовенство —

Хто тверезо дивиться на світ, той без сумніву бачить, що живемо в переломових часах, у добі духової й соціяльної революції, якої вістря в переважаючій части звернено проти християнства. Родяться нові кличі, дуже часто оперті на блудних основах, що противляться незмінним засадам обявленої віри й моралі. Їх погубний вплив уже дається запримітити в родиннім, суспільнім на державнім житті. Найосновніші засади природного закону є захитані. Людство, під оглядом ідеольогічним і моральним, котиться чим раз більше в низ.

Спасти й вилічити його може тільки життя після науки Христа Спасителя. Зрозуміння правд Христової науки, приняття та введення їх у родинне, суспільне та державне життя є найуспішнішим середником до виздоровлення хворого людства.

А ті, що вказали б людям на джерело спасення, скарби Христового Відкупленя, є священики. Коли ж говоримо про священиків, розуміємо тільки католицьких священиків, що не лиш одержали св. Тайну Священства від правдивих епископів, наслідників св. Апостолів, але крім того мають церковну й канонічну власть уділяти св. Тайни та вчити людей.

Гідність священика є найвисша й його власть є одна з найбільших.

В день рукоположення священик став учасником Божої всемогучости, посередником між Богом і людьми, т. зв. "другим" Христом." Коли священик відправляє св. Службу Божу, сповідає, чи проповідає, тоді він виступає вже не як звичайний чоловік, але як Христос, що вчить і поясняє, як Христос, що прощає і розрішає, як Христос, що приносить жертву й жертвує.

Священик має під деяким оглядом більшу власть, чим земські царі, а навіть Ангели й Архангели в небі.

Всі царі на землі та Ангели й Архангели в небі не в силі навіть одному чоловікові простити гріхів, ані перетворити хліба й вина в Пресв. Тіло й Кров Ісуса Христа.

Заслута священика на релігійному полі є незвичайно велика. Його праця в культурній, просвітній і економічній ділянці є неменше гідна подиву. Хтож заперечить, що на чолі цілого українського життя: релігійного, культурного, просвітного, економічного й політичного були будителями, речниками й піонірами українські католицькі священики!!

Тим чином священик є одним з найбільших добродіїв людства! Пошана й поміч для нього зо сторони вірних є очевидна.

Християнські родичі не поборюйте священичих покликань у своїх синів.—

Словом і прикладом виховуйте їх згідно з заповідями Христової науки, а будьте певні, що принайменше один з них вступить до священичого, чи монашого стану.

Цього місяця члени Апостольства Молитви повинні покірно й постійно молитися, щоб Господь Бог стократно помножив покликання до священичого й монашого стану. Щоб Він обдарив усі народи, передусім наш український нарід святими священиками, що відзначалися б побожністю, невинністю, безінтересовністю, послухом та всестороннім знанням.

НОВА КНИЖЕЧКА....

– У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ –

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

У ній делікатно, але ясно говориться про гріх нечистоти та про його шкідливі й страшні наслідки. У книжечці є подані теж середники, при помочі котрих можна зберегти невинність та охоронитись перед новим упадком.

Книжечка є дуже хосенна для молоді, усіх хлопців і дівчат, їхніх родичів, опікунів і учителів.—

Сторін 40. Замовляйте: Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Зла Преса

ЦЕ АПОСТОЛ САТАНИ

ПРОЧ З НЕЮ!!!

ДО КАТОЛИЦЬКОЇ РОДИНИ —

КАТОЛИЦЬКІ ЧАСОПИСИ И КНИЖКИ

ВЕЛИКОДНІЙ ЧАС...

КОЖДИЙ КАТОЛИК

має обовязок хоч раз у рік
в уповажненого священика

СПОВІДАТИСЯ І У ВЕЛИКОДНІЙ ЧАС
ПРИЙНЯТИ
НАЙСВЯТІШУ ТАЇНУ ЕВХАРИСТІЇ.

ВЕЛИКОДНІЙ ЧАС ТРЕВАЄ:
Від Понеділка 20. лютого
до неділі 4. червня включно.

Ваш **ЩОДЕННИЙ ХЛІБ** мусить бути

печений з доброї, здорової муки, сполучуючи добірність Західно-Канадійської пшениці з добре випробуваним пекарством, щоб в цей спосіб Ви й Ваші дорослаючі діти могли мати поживу що запевнює силу й здоровий зріст.

Купуйте муку з цего Млина або від найближчого Вам нашого доставця, а зможете печи

Совершенний Хліб

"White Rose — Northern Star — Regent
Rolled Wheat — Farina

YORKTON MILLING CO. LTD

Yorkton . . . . . Sask.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

ЗА ФАРМАМИ-МІЙСЬКИМИ ПОСІЛОСТЯМИ ТА АСЕКУРАЦІЄЮ
удавайтесь до

C. G. LANGRILL

YORKTON - 80 Broadway - SASK.

Агент від земель "Годсон Бей" та много інших компаній.

Johnston and Markham Ltd.

Yorkton FORD Dealers

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — *"Firestone"* Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на новий *"Ford V8"* Гари та троки

BROADWAY — PHONE 514

НОВА КНИЖЕЧКА....

– ЯКОЇ ШКОЛИ МИ ХОЧЕМО? –

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

"Школа, це поле битви, на котрому порішиться, чи суспільність буде християнська, чи ні. Питання школи, це питання життя й смерти," сказав одного разу Папа Лев XIII. до одного американського єпископа.

Тому всіми силами й законними способами треба працювати в тому напрямі, щоб школа дала не смерть, але життя дитині, народові, цілому людству.

Ось ціль цієї книжечки. Вона відповідає:

1) На що є школа? 2) Якою є нинішня школа? 3) Чого ми домагаємось? 4) Чому ми того домагаємось? 5) Що нам закидується? 6) Як дійдемо до цілі?

Книжечка незвичайно хосенна й цікава. Повинні її перечитати усі— родичі, учителі й учительки.

Сторін 32. Замовляйте: Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Dr. W. R. WATCHLER
ДЕНТИСТ
YORKTON — SASK.
Over Cowan, Horn & Hukins

СОВІСНА І СОЛІДНА ОБСЛУГА
ЦЕНТРАЛЬНЕ ОГРІВАННЯ НАРОЮ АБО ВОДОЮ
що при малім кошті палива дає велику вигоду в зимі.
Водопроводи з повним урядженням, залізні огрівачі й печі в публичних будинках, церквах, школах, готелях і ріжних заведеннях та приватних домах закладає по дуже приступних і догідних цінах Л. БУРДЕЙНИЙ, фахівець з університетським образуванням зі санітарної інжинірії і з вісімнацятьлітньої практики. Кожний вдоволений з його роботи. Тому в усіх повищих справах вдавайтеся до свого чолбвіка ва адресу:
L. BURDEYNY
Телєфон 4907
226 Avenue F. South — Saskatoon, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. Phone 726
9—10—14 Highway Yorkton, Sask.
General Motors Cars and Trucks
ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО
Скора Обслуга

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Великодне Желання 105
Спасення Чи Відкинення 106
Біблійне Оповідання 108
Ще Цеї Ночі 110
Вся Гарна Ти, Маріє! 112
Життя св. Герарда 116
Небезпечна Гра 119
Довга Сповідь 121
Робітник Святець 122
Розмова Про Релігію 126
Католіцьким Світом 134

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 11, No. 4 YORKTON, SASK. April, 1939

КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ, 1939

1	С	Лазар. ММ. Хризн.; Дарії	
2	Н	**Неділя Квітна**	
3	П	Преп. Якова	
4	В	СвщМ. Василія	
5	С	М. Нікона	
6	Ч	Вел. Четвер	
7	П.	Вел. Пятн. Благовіщення.	
8	С	Вел. Суб. Відд. Благовіщ.	
9	Н	**Воскресення ГНІХ.**	
10	П	**Світлий Понеділок**	
11	В	**Світлий Второк**	
12	С	Преп. Йоан. Лістивичника	
13	Ч	Преп. Іпатія	
14	П	Преп. Марії Египетської	
15	С	Преп. Тита Чудотворця	
16	Н	**Томина.** Преп. Нікити	
17	П	ППреп. Йосифа і Георгія	
18	В	ММ. Теодула і Агатопада	
19	С	С. Евтихія	
20	Ч	Преп. Георгія Мелетійськ.	
21	П	Апп. Іродіона, Агави і пр.	
22	С	М. Евспихія	
23	Н	**Мироносиць.** ММ Тер, пр	
24	П	СвщМ. Антипи	
25	В	Преп. Василія	
26	С	СвщМ. Артемона	
27	Ч	С. Мартина пани	
28	П	Апп. Аристарха, Пуда і пр	
29	С	Мц. Агафії	
30	Н	**Розслабл.**, Сим., Акакія	

УСТАВ НА КВІТЕНЬ, 1939

2.—**Неділя Квітна**— Всеночне. Вся воскресна служба опускається. На літ. Йоана Золотоустого: Осібні антифони Квітної Неділі. Ап. зач. 246, еванг. Йоана зач. 41.

7.—**Велика Пятниця і Благовіщення Пречистої Дівй Марії**: — В цей день, ізза Празника Благовіщення правиться Літурґія Золотоустого з Вечірнею. Ап. з. 306, ев. Луки з. 3.

9.—**Великдень.**— Всьо Празника. Похорон правиться цілий тиждень в ризах світлих, той самий для старших і дітей. Час заказаний.

10.—**Світлий Понеділок**: На літ. Антифони Паски які береться через цілий тиждень. Тропарі вчерашні. Прокімен "Во всю землю." Ап. зач. 2, ев. Йоана зач. 2.

11.—**Світлий Второк**— На літ.: Прокімен "Величить душа моя." Апост. зач. 4. еванг. Луки зач. 113.

16.—**Неділя Томина**: Глас 1, ев. утр. 2. На літ. Ап. зач. 14, ев. Йоана зач. 65.

23.—**Неділя Мироносиць**: Глас 2, ев. утр. 3. На літ.: Апост. з. 16. ев. Марка зачало 69.

30.—**Неділя Розслабленого**: Глас 3, ев. утр. 4. На літ.: Апостол зач. 23, ев. Йоана зач. 14.

ЖЕРТВИ на Монастирську Церкву Матері Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск. (на мальовання)

Й. Гарасимчук, Елізабет 1.00; П. Корнак, Сиракуз 1.00; А. Радко, Вілкіс Барре, 25ц.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11. Число 4 Квітень 1939

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Ми желаємо нашим читачам, приятелям і прихильникам Веселих Свят Воскресення Христового, радости і щастя.

Більше радости і щастя, чим коли будь. Бо празник Воскресення, це празник радости більшої й чистішої, від усякої іншої радости, бо ж це наскрізь празник безсмертної любови.

Як багато більше горя було б у цім життю, якщо не було б надії на ніщо ліпшого, кращого по тім, як наші очі замкнуться під напором сна смерти!

А не було б надії на ніщо кращого в майбутньому, як би не обильне багацтво Викуплення, якого довершив для нас Христос, Син Божий.

Його смерть, Воскресення і Поворот на небо, щоб нам приготовити місце, є запорукою того благословенного вічного життя, що жде нас, якщо наше життя є таке, щоб заслужити собі на нього.

Бажаючи своїм читачам Веселих Свят Воскресення, ми робимо це в переконанні, що їх душі розположенні до тої радости, що їх серце звернене до Бога у вдячности і любові за Викуплення, якого Він добув нам, в переконанні, що їх душа очищена з гріхів силою власти, яку Спаситель лишив своїй Церкві в день Воскресення.

В тім отже переконанні наше з глибини серця сердечне:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

СПАСЕННЯ ЧИ ВІДКИНЕННЯ?

Під хрестом розходяться дороги людства.

Святий Павло пише: "Ми проповідуємо Христа Розпятого; для жидів згіршення, для поган глупоту, а для покликаних, жидів і поган, ХРИСТА, **Божу силу й Божу мудрість.**" (І. до Кор., 1., 23.)

Бог сотворив чоловіка. В своїй безмірній любові до нього дав йому участь у своїому Божому блаженстві через ласку освячаючу.

Та чоловік поневажив Бога, згрішив, погордив Богом і впав жертвою вічної погибелі.

Що зробить тепер Бог? Чи дасть людству пропасти?

Св. Іван відповідає: "Так Бог полюбив світ, що Сина свого однородного дав, щоб ніхто, хто вірує в Нього, не загинув, а мав життя вічне." (Ів. 3., 15.)

Чи вмирає на хресті лиш чистий чоловік?!— Ні! Вмирає чоловік, котрий є БОГОМ. Вмирає наш Пан і Суддя вселенної.

Ми знаємо, що Бог не вмирає й не може вмерти. Вічне Своло, Син Божий, не вмирає, але чоловік, що злучений з Вічним Словом в одній Особі, чоловік, котрий є Бог, вмирає.

Саме в тому лежить значіння смерти Ісуса Христа для кождого чоловіка, для всього людства, для кождого народу. Ісус "полюбив нас і видав себе за нас." (Еф. 5., 2.) Ніхто Його до тої жертви не присилував: "Ніхто не бере душі від мене, але я сам від себе віддаю її." (Ів. 10., 18.)

Ісус є Бог-Чоловік. Якщо був би Він тільки Богом, не міг би терпіти і в слід за тим не мігби надоложити за гріхи людства. Якщо бувби лише чоловіком, то ніяк не мігби був винагородити за безконечну зневагу, яку чоловік заподіяв Божій Величі. Тому Бог Син, правдивий Бог, стався чоловіком, взяв на себе людську природу, щоб таким чином своєю смертю заплатити покуту Божій справедливості.

Чи ти не в силі зрозуміти цього? Чи це є понад сили твого розуму?!— Перестаньмо вже раз мірити Божу Безконечність своєю людською вбогістю! Хай розпирає серце радість, що Божа Мудрість знайшла таку дорогу до спасення людей!

Ми не в силі обминути Хрест Христа Господа! Для тебе також той хрест буде або джерелом вічного блаженства або вічного прокляття, відкинений! Це від тебе залежить, ілиш від ТЕБЕ! Христос все для тебе вчинив. Викупив тебе не золотом, ні сріблом, а своєю Найдорожчою Кровю! Своєю смертю дав нам життя. Але невільно нам відкинути Його Викуплення.

Струя ласки здобута для нас на хресті, пливе до грішників рурою Тайни Покаяння. Перші слова, які сказав воскресший Спаситель до Апостолів, були: "Мир вам! Як мене післав Отець, так я посилаю вас." Сказавши це Він дунув на них і сказав їм: "Прийміть Духа Святого! **Кому відпустите гріхи, тому будуть відпущені, а кому задержите, будуть задержані.**" (Ів. 20., 21.— 23).

Ці слова є ясні й кладуть на нас обовязок, щоб зо скрухою визнати наші гріхи, щоб одержати від священика, наслідника Апостолів, прощення і нове життя ласки. "Воскресни із мертвих і освітить тебе Христос." (Еф. 5., 14). Я знаю, що визнати свої гріхи і упокоритись перед чоловіком, це тяжко, але поглянь на свого Спасителя, що Він зробив для Тебе! Коли Він ТІЛЬКО терпів з любови до тебе, чи ти не мав би з любови до Нього принести таку малу жертву?! Кинь геть від себе понижаючу боязнь перед людьми та покірно приступи до сповідальниці!

Своєю смертю Ісус Христос добув нам життя. Він хоче, щоб ми мали Боже життя, Він хоче, щоб воно в нас росло й ставало щораз сильнішим.

Тіло посилюється хлібом,— а душа?! —Ісус відпові-

дає: "Я є хліб життя, котрий зійшов з неба. Якщо хто їсть хліб цей, житиме во віки. А хліб, котрий я дам, є моє тіло, котре я дам за життя світа." (Ів. 6., 51).

Хліб душі, Ісуса Христа, Мати Церква подає тобі щоденно, щоб твоя душа не загинула. Як це жорстоке дати своїй власній душі з голоду загинути!

Кинь страх перед людьми і приступи, так!, приступай частіше до стола Господнього!

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

ОСТАННЯ ВІЙНА

Побіди Йосея у полудневій Палестині перелякали королів півночі. Їм стало ясно, що непереможний вождь Ізраїлітян по кількамісячному спочинку в таборі коло Галгал знова піде в похід та продовжатиме своє діло знищення серед племен, яких він ще не опанував. Щоб по можности йому опертись та здержати похід наїзників, Явин, король Асорський, найчільніший зпосеред володітелів країни, постановив злучити в одне сили своїх сусідів і перемогти армію Ізраїля чисельною перевагою. В тій цілі вислав гінців до Йовава, короля Мадонського, до короля Семеронського та короля Ахяфського, що володіли в горах і на рівнині в сусідстві Генезарету; це саме зробив він відносно всіх князів розсипаних в околицях Дору, на побережжі Великого Моря. На його голос наче один муж, готовий побіди або загинути, піднялись зо сходу і заходу хананейці, аморейці, хеттейці, евусейці з гір, хетейці, що осіли на узгірях Аермону. І ця сила силенна, несчислима наче пісок моря, враз із страшною своєю кіннотою і ще страшнішими воєнними возами збігаючись з усіх сторін під проводом своїх вождів, стала табором при озері Маррон, готова до бою проти дітей Ізраїля.

Для Йосея була це рішаюча хвиля. Побідити значило опанувати всю землю обіцяну, але водночас прогнати значило запропастити цілу армію. По людськи судячи, Йосей мав програти, бо окрім чисельної переваги вороги мали на услуги сильну кінноту й в додатку ті страшні воєнні вози, яких і спіду не було в Ізраїлітян. Та це було згідне з намірами Божими, бо Бог знова хотів показати і своїому народові і його противникам силу свойого рамени. Тому Він у часі приготовань, упевнив Йосея цими словами: "Не лякайся; завтра в цей сам час, я віддам у твої руки війська ворогів. На очах свого люду ти їх виріжеш і їх коням попересинаєш жили й попалиш їх воєнні вози."

Приречення Єгови сповнилось в слово. Знаючи досконало всі пляни злучених вождів, Йосей, саме тоді, як ніхто того не сподівався, наблизився до озера Маррон, лискавкою напав на ворожу армію й вона пустилась в розтіч. Так хананейці, видані Єговою в руки Ізраїлітян, пустились утікати ві всіх напрямах та втікали аж до великого міста Сідону на березі моря та аж до джерел Йордану на сході. За ними гнали Ізраїлітяни вирізуючи їх. По словам Єгови, які Він сказав до Йосея, всіх воїнів вирізано, коні повбивано, вози попалено й так ціла ця могутня армія счезла під подихом Єгови неначе порох на дорозі, пірваний гураганним вітром.

Опанувавши поле битви, Йосей звернув оружжа проти впертих міст, в першій мірі проти Асору, де скрився Явин по поражці своєї армії. Взявши місто приступом, Ізраїлітяни вирізали всіх мешканців не пощадивши ні короля та підпалили місто. Така сама доля стрінула дооколичні міста. Знищення уйшли тільки укріплення побудовані на горах, в яких ворогам вдалось захиститись. Добичу забрану з міст та худобу відобрану ворогам, розділено поміж дітей Ізраїля.

Таким чином покінчено війну знищення, що продовжалась впродовж сім довгих літ. З виїмком Гаваонитів, що добровільно піддались Йосеєві, жадне хананейське племя не здалось без боротьби. Це Бог, що засудив їх на погибіль ізза їх проступків, допустив до того, що вони взялись до цеї одчайної війни проти Його народу, щоб вони, падаючи в борбі, не заслужили на жадне милосердя.

Побідою при озері Маррон Йосей опанував всю країну Ханаан, рівнину й гори, від землі Госом до Ливану й Аермону. Кромі королів земель, що находились по другій стороні Йордану, і яких він поконав ще за життя Мойсея, більш як тридцять королів впало під ударями його по тім, як він уже перейшов ріку. Перед ним не були в силі встоятись також великани звані Енакіми, що жили в горах Хеврону, Давіру й Авона. Погинули вони в борбах або повтікали до Филистимів, де знайшли захист в Газі, Геті і в Асідоті. Йосей же, з вдячности до Господа, що

проводив його кроки серед ворожих народів, ні на хвилю не відхилився від доріг вказаних йому Богом, ні від заповідей, які Бог дав йому через Мойсея, свого слугу.

Ще Цеї Ночі...

У жовтні 1930. року вибух знищив у повітрі над Францією англійський воздушний корабель Р 101. З числа пятдесять подорожних в полумінях горіючого воздухоплава сорок сім знайшло смерть.

Радіографіст ще в пів години перед катастрофою подав звістки про це, що діялось на кораблі. Ось вони:

"В цьому менті всі подорожні забавляються при знаменитій гостині, курять циґари і носяться з наміром піти на нічний спочинок."

Так! Всі подорожні, всі мешканці на Р 101 пішли спати, але майже всі, щоб більше не пробудитись!

Горіючий воздухоплав світив наче величезна свічка, скажено ревіла буря— наче останню молитву, і струї уливного дощу плялись —наче останні слези вмираючих, бо смерть захопила їх так несподівано, що вже не мали часу на проливання сліз....

Так! "По знаменитій гостині.." Коби тільки ніякого неспокою, ніякої журби! Алл райт! Все є в найкращім порядку! І на воздухоплаві є життя в порядку. Бож корабель є випробований, міністерством воздухоплавства оглянений з печаткою і безпечним проголошений.... — Кождий з пасажерів везе з собою сильну чекову книжку, свій білєт до подорожі, в кождого з них в порядку й пашпорт.... Нічого не бракує, вигоди наче вимріяні, в устах дорогі циґари. ... Всі вони асекуровані на життя.... то чого журитись? Чи не булоб це немудре журитись в таких обставинах?

Відтак прийшла катастрофа.....

Вище наведена радіограма Р 101: "По знаменитій гостині...." нагадує мені щось подібного. Та звістка є згідна з бесідою великого, немудрого чоловіка, про якого розказує Спаситель:

Один багач мав много маєтків і нив, що принесли йому багатий урожай. І надумувався: Що мені робити— не маю місця, де міг зібрати ввесь свій урожай? От, що я зроблю: "Порозвалюю старі стодоли і побудую нові, більші. Там скрию все, що маю. Тоді скажу душі моїй: Душе моя, тепер маєш багацтва на многі літа! Веселися, їдж, пий і уживай." — Бог же сказав до нього: "Безумний! Ще нині зажадаю душі твоєї...."

Ще цеї ночі!— Може цього року... Таж ми не забезпечені проти смерти, ми не маємо асекурації проти смерти!

Корабель нашого життя також пливе в ночі.— Чи ти дозволиш, щоб хвилі безжурно несли твою душу, як позволили на це подорожні в Р 101? Чи думаєш про вислід подорожі?

Може і про тебе смерть дає звістку: "По знаменитій гостині.... ідучи на нічний спочинок.... ще цеї ночі..

Уважай!!— Не кажи: чому пригадуєш мені те, що в мойому житті найсумніше?— Я хочу тільки твого добра! Я хочу тільки, щоб ти не мусів боятись смерти.—

Чиста совість, добре життя, це є найкращі засоби проти страху перед смертю та одиноке важне забезпечення проти неї. Постарайся о чисту совість через добру святу сповідь.— Не відкладай.

Може Ти Вже Забув?

Чи була коли місія у вашій церкві?

Якщо була, то отці місіонарі певно вчили людей, щоб перед спанням сказати собі ці слова: "Я мушу вмерти,— а не знаю, коли;— і не знаю, як;—не знаю, де; — але це я знаю: що на віки буду проклятий і позбавлений вічного блаженства, якщо вмру у стані смертельного гріха.

О Маріє, Мати Божа, молись за мене грішного тепер і в годині смерти.

ВСЯ ГАРНА ТИ, МАРІЄ!

Християнська Мужність

Бернадетта, що була знарядом у Люрдських появах, мусіла перейти огнем проби. З дня на день росло число тих, що приходили дивитись на Масабієйську печеру. Це не подобалось сторожам публичного порядку. Люрдський уряд уважав потрібним взятись до діла, хоча в Люрдських появах не було жадної небезпеки для публики. Не без рації уважано Бернадетту причиною надзвичайного руху в цілому краї.

В неділю, коли Бернадетта мала бачити появу шестий раз, покликано її до мійського уряду перед цісарського управителя Дюлура. Був це муж, що не терпів відмови. Але дівча не далось налякати.

Не вскуравши сам нічого з дівчиною, управитель покликав собі до помочі комісаря поліції. Пан Жакоме, так комісар звався, дуже гордився тим, що вмів змішати перехресним слідством кождого поставленого перед себе чоловіка. Дівчина відповідала на всі його запити з таким спокоєм і певністю, що оба урядники не знали, що з собою почати.

Не змігши знайти жадної суперечности ні неправди у відповідях дівчини, пан Жакоме змінив тон. Він загрозив Бернадетті вязницею. Але Бернадетта сказала: "Дорогий пане, хоча ви можете приказати поліції, щоб мене на силу забрала, то все ж таки не зможете мене присилувати, щоб я говорила інакше, чим досі. Це, що я сказала, це є правда."

Комісар хотів від Бернадетти добути принаймні при-

речення, що вона вже до печері не піде. Але дівчина рішучо сказала: "Того від мене не вимагайте, бо я вже пообіцяла Пані, що знова прийду до печері."

Тоді комісар дівчині загрозив: "Якщо ти таки посмієш піти до печери, прикажу поліції арештувати тебе та увязнити."

Бернадетта стояла спокійно і без боязни, наче героїська ісповідниця перших віків, перед своїми суддями, щиро відповідаючи на всі їх запити. Ця відвага при визнаванню правди є доказом надприроднього впливу ласки.

Проба

Під натиском комісаря родичі заборонили Бернадетті всякі дальші відвідини печери. Яка борба повстала в серцю дитини, що була привикла завсіди родичів слухати! Була це для неї тяжка проба.

Та сталося щось гіршого. По полудні Бернадетта йшла до школи. Нараз відчула вона, що не в силі поступитись далі. Їй видалось, начеб до її ніг привязано якусь велику колоду. Хотіла йти далі до школи, але не могла. В тому менті пригадала собі приречення, яке вона зробила гарній Пані, що кождого дня буде ходити до печери. Сьогодні вона того ще не зробила. Мимохіть завернула вона на дорогу до печери. З постерунку поліції зараз вийшли два стражники, котрим приказано всюда за Бернадеттою слідкувати. До них прилучилась юрба цікавих. Дівчина, гей під діланням невидимої сили, поволі наближалася до своєї цілі. Прийшовши на місце, вклякнула й зачала молитись на коронці. Але небесна постать тим разом не показалась.

Заходячись від плачу Бернадетта встала й по довгому даремному ожиданні сумно пішла з матірю домів. Та й по цій тяжкій пробі остало дівча вірним своїому приреченню й кождого дня спішило до печері. Бож її батько повірив її словам і не збороняв їти до печери, коли тільки дитина схотіла.

Повіреня Тайни

Наступний день став Бернадетті днем невимовної радости. Вчасним ранком прийшла поспішно до печері і лише зачала молитись, як Пані вже їй оказалась. І наче бажаючи відплатити їй за те, що вчера завелась у своїх ожиданнях, Пані закликала до неї з невимовно ніжним поглядом очей :"Бернадетто!"

Дівчина радісно підскочила й сказала: "Ось я тут!"

Пані говорила далі: "Я хочу повірити тобі сьогодні тайну, що відноситься лиш до тебе й тільки тобі призначена. Приобіцяй мені, що не зрадиш її нікому в світі."

"Так, прирікаю," сказала дівчина охочо. Коли небесна Пані повірила уважно прислухуючійся Бернадетті тайну, сказала до неї знова: "Тепер, доню моя, йди і перекажи священикам, що я бажаю мати на цім місці каплицю." По цьому порученні постать счезла.

Людський парох Пейрамал саме молився у садку перед приходством. Бернадетта скромно станула коло фіртки садку. На питання священика, хто є, відповіла затинаючись: "Я є Бернадетта Субіру."

Парох шорстко подивився на неї й сказав: "Тож це ти! Що ти то виробляєш у перечі?"

Дівчина пізніше призналась, що налякалась поважного священика більше, як комісаря. Але відповіла на його питання зовсім спокійно. Вона добре переказала, що їй було сказано. "Пані на скалі сказала мені, що Вона бажає, щоб я переказала священикам, щоб над масабієйською скалою поставлено їй каплицю. Я прийшла вам це переказати."

Отець парох зачав довге слідство. Бернадетта мусіла розповісти все від початку. По довгих допитах відослав він дівчину домів зо словами: "Скажи тій своїй Пані, щоб вона вперед дала серед зими зацвисти свіжим рожам на корчику диких рож. Аж тоді ми поставимо їй каплицю."

Слези Матері

До цього менту появи відносились виключно до Бернадетти. Але осьма поява відноситься вже й до інших осіб. В часі цеї появи Бернадетта ясно й чутно повтаряла те, що поява Пані до неї говорила. Щасливий вираз лиця дівчини нараз перемінився в найглибший смуток. Дівчина посумніла й гірко заплакала. Потім навколішки поступила до печері, там поклонилась до землі, відтак стала прямо й пішла назад на місце, де звичайно клякала. Опісля, цілий час серед захвату, виразно вимовляла слова: "Покути, покути, покути!"

Коли поява зникла, дівчина встала і поспішно пішла знова до помешкання пароха Пейрамал. "Яку ж відповідь дала тобі Поява?", запитав він сейчас.

"Отче парох, я переказала все, що ви мені приказали," говорила Бернадетта. "Але Вона нічого не сказала. Коли я оповідала про ваше бажання, щоб корчик дикої рожі зацвив в зимі, Вона ласкаво усміхнулась. Вона приказала мені, щоб я молилась за грішників, і щоб я приступила аж на середину перед печеру. Відтак закликала тричі: "Покути, покути, покути!" і приказала мені ті слова в голос повторити. Повірила мені також іншу тайну, що відноситься до мене тільки — і зникла."

"Тепер іди домів," сказав парох Бернадетті "зачекаємо, що буде далі."

Цей тричі повторений клич "покути, покути, покути," що так сильно потряс Бернадеттою, що аж слези їй вибухли з очей, звучав неначе поважне материнське напімнення для зблудившого людства, що вже цілком забуло на покуту, без якої нема спасення для людства відданого гріхам.

Джерело Чистої Води

Дня 25. лютня Бернадетта знова пішла до печері. Вклякнула, щоб молитись на вервиці. Вкоротці показалась їй небесна Пані, і тепер її ноги доторкали корчика дикої рожі.

Цим разом Поява сказала до Бернадетти: "Моя дитино, я хочу повірити тобі ще одну тайну. Її також не смієш нікому зрадити. "По короткій перерві велична Пані знова сказала: "Тепер встань, напийся й обмийся в джерелі та попоїдж зілля, що там росте."

Бернадетта добре чула слова й розуміла їх. Але в цім місці ніколи жадного джерела не бувало. Тож завернула від печери в напрямі ріки Гаве, щоб з неї напитись. Небесна Постать показала їй на лівий кут печери. Бернадетта спухняно приступила, але джерела ніде не бачила. Тоді зігнулась і випориала малу ямку, що поволі зачала наповнятись водою. По хвилі з неї напилась і вмила лице. Так само зірвала кілька листків зілля, що там росло, і зїла їх.

Ціле це поступовання Бернадетти на деяких подіяло немило. Коли Бернадета пішла, деякі ввійшли в печеру та побачили джерело, якого там передніше не було. Зразу, правда, було воно мале й слабоньке, наче стебельце соломи, але п окількох днях рвалось з землі так сильно, що давало щоденно тисяча двісті дванацять гектолітрів води.

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Одного дня коли ходив з одним господарем, від хати до хати, збираючи датки, побачив на улиці маленьку дитину. "О Боже!" сказав, вказуючи на ню рукою, "яку це потвору посідає Олівето!" Господар не зрозумів тоді слів Ґерарда. Однак коли пізніше ця дитина підросла й стала дорослим мущиною, аж тоді пізнали мешканці Олівето, що то за виродок був з цього хлопця. Не було злочину якогоб він не поповнив. Вкінці підняв руку навіть на власного батька, та цей в обороні власного життя був змушений його убити.

По укінченні збірки в Олівето, Ґерард пішов по інших місцевостях. В одному селі коли роздавав образці Непорочного Зачаття Матері Божої, приступила до нього одна невіста, не дуже то доброї слави, і собі рівнож попрохала образця. Мимо того що Ґерард її зовсім не знав, сказав: "Ось маєш, та приготуйся на смерть, бо не довго тобі лишаєсь ще жити." Ця взяла собі його слова за жарт, але по кількох днях побачила що вони справдяться. Попала в горячку й чула що зближається вже кінець. Перепякана кличе до себе священика, а зробивши добру сповідь та жалуючи за своє грішне життя, віддала Богові душу.

В Авлетта була одна молода дівчина спараліжована від уродження. Увесь час лишень сиділа на кріслі. Її годували та ходили коло неї, наче коло маленької дитини, бо сама не могла й порушитись. Ґерард зайшов там до хати по милостиню. Родичі нещасливої почали йому оповідати про їхнє нещастя. Святому стало жаль невинної дитини, тому почав в душі молитись до Бога щоби зволив її уздоровити. Відтак глянувши на ню проникаючим зором, сказав: "Доню, ходи сюди." Дівчина вмить зіскочила з крісла на рівні ноги та побігла до Ґерарда й уцілувала з вдячности йому руку. Присутні почали кликати "чудо! чудо!" Як лиш Ґерард це зачув, так сейчас вибіг з хати, та мимо того що нарід біг за ним з окликами "чудо", і "святий," то він таки з'умів утічи незамітно до сусідного села, де рівнож за помічю Божою довершив не одного чуда.

Одного дуже горячого дня наш святий прибув до місточка Сан Ґреґіріо. Хотяй уже й вечір зближався, то все таки літне сонце пражило немилосердно. Таких гарячих днів в Італії підчас літа не бракує. Мимо того, Ґерард прибувши до місточка, чувся надзвичайно щасливий: його тут ніхто не знав і він міг принаймні спокійно перейти улицею міста. Його покора любувалась немало коли на нього не звертав ніхто уваги, а противно, не мало терпів з того коли його усі поважали та віддавали йому честь. Прийшов скоренько улицями маленького місточка й опинився у парохіяльнім домі, що стояв біля церкви. Отець Парох приняв його сердечно та призначив йому кімнату, де він міг підчас свойого побуту спокійно перебувати.

Якось таки сейчас по його прибуттю, тогож вечера, зайшов у його кімнату о. Парох та попрохав Ґерарда, чи не зміг би йому позичити якої книжечки. Святий сягнув до клунка й вийняв звідтіля кільканадцять книжечок а взявши одну подав її священикові. Отець Парох взяв книжечку з вдячністю, однак подумав собі ,що це було б більше чемно зі сторони Ґерарда колиб був позволив йому самому вибрати собі. Ґерард сейчас відгадав гадку Пароха, тому й промовив: "Ось усі книжечки, можуть собі о. Парох вибрати яку схотять." Парох немало цим здивувався, але толкував собі це в природний спосіб. Слідуючого дня мав він ще один доказ великої святости свойого гостя. А було це так: Ґерард вів розмову з о. Парохом, коли в тім надійшов один з міщан та прилучився до них. В часі розмови Ґерард звернувся до о. Пароха й запитав: "Отче Парох, наколиб хтось задумав поповнити тяжкий ґріх, але опісля здержаний ласкою Божою, недопустився його, чи він є обовязаний з нього сповідатись?" Отець Парох дав йому відповідь після науки св. Церкви, й як у такому случаю треба поступати. Ґерарда видно вдоволила ця відповідь. Колиж опісля Ґерард від них відлучився, цей чоловік признався Отцеві Парохові, що це якраз він сам хотів поповнити тяжкий ґріх, але за Божою ласкою повздержався. А опісля додав: "Отче Парох, ви маєте святого у вашому домі."

* * *

Перемучений тяжкою дорогою, особливо підчас тих гарячих днів місяця серпня, Ґерард занепав геть чисто на здоровлю. Уважаючи за відповідне, він удався за по-

радою до лікаря. Цей спустив йому кров. Але це не дуже йому помогло. Того самого дня прикликано до нього ще одного лікаря, але й цей найлучше що міг зробити то спустити йому ще раз кров. Опісля порадили йому удатись до недалекого місточка Олівето, де повітря більше йому відповідало. Святий так і зробив. З Олівето написав лист до о. Кайоне, тодішнього настоятеля нашого монастиря у Капоселе, щоб дати йому знати, що з ним зайшло й щоб мати вказівки що має дальше робити. У цьому листі пише йому, що його напав його давний кашель й що з грудий пускається, час від часу кров, однак кінчить свій лист словами: "Боюсь, що Високопреподобні Отець цим злякаються. А цеж справді, Дорогі Отче, нічого. Поручіть мене Богові, щоб Він дав мені ласку, щоб я міг все піддаватись Його уподобанню та у всім сповняти Його святу волю." Лист був писаний 23 серпня 1755 року, цебто сім тижнів перед його смертю.

Святий знав дуже добре що його кінець ось-ось зближається, та це йому не перескаджало у виповнюванні припоручення, яке дав йому його настоятель, і він охотно бувби продовжав збірку дальше якщоб о. Кайоне був йому на це позволив. В кілька днів, однак, опісля, одержав від о. Кайоне лист у якому приказував йому позістати в Олівето доти, доки йому зовсім не полекшає. Святий якнайточніше виповнив приказ свойого настоятеля.

В кілька днів опісля, Брат Франц, який рівнож був післаний на збірку, прибув до Олівето та зайшов до родини Сальвадоре, великих приятелів оо. Редемптористів. Тут якраз Герард перебував. Брат Фанц був так хорий, й мав так сильну горячку, що пан Сальвадоре, лікар, казав йому сейчас положитись до ліжка. Дали про це знати Герардові. Він звернувся до лікаря, пана Сальвадоре й сказав: "Будьте так добрі, скажіть від мене Братові Францові, що я йому приказую щоб він одужав та прийшов до мене." Пан Сальвадоре усьміхнувся на таку мову, але думаючи, що Герард говорить це ізза сильної горячки, ані не думав виповняти подібного приказу. Однак на налягання Герарда й щоб його задоволити та успокоїти, послухав. Ледви що лиш передав Братові Францові приказ від Герарда, цей сейчас устав та пішов до кімнати у якій лежав Герард. "Брате, каже йому тоді святий, вас післали настоятелі на збірку а ви даєтесь поконати горячці? В імя святого послуху проженіть її та старайтесь, щоби більше не повернула." — "Послухаю," відповів йому Брат Франц.— "Огляньте його, каже тоді Герард до лікаря, а побачите що горячка зникла." І справді на превелике здивування усіх Брат Франц сейчас одужав.

Небезпечна Гра

Друже! Ти пильнуєш свого життя, стараєшся о своє здоровля; стережешся каліцства, щоб ти не втратив зору, слуху, руки й не потерпів на тілі. А щож доперва, як би йшло о саме життя! В такому менті, ти напружуєш всі сили, щоб рятувати його.

Тільки легкодушних не зважає на своє здоровля, пускає маєток, часто так тяжко добутий родичами, та наражає своє життя ізза пустої дурниці. Ми справедливо осуджуємо газардового грача, що на гаразд виставляє ввесь маєток, або добробут цілого життя жертвує задля хвилевої розкоші низької пристрасти.

Але що ж сказати про чоловіка, що газардово на ставку кладе свою вічну долю, не дбає про те, що чекає його по смерти і взагалі байдуже ставиться до того, що з ним у вічности станеться. Яке це жахливе зухвальство!!

Припустім на один мент, що не маємо жадного точного доказу на це, що по смерти чекає нас вічна заплата; припустім, що ми лиш обавляємось або лиш думаємо, що по смерти щось такого може бути:— чи не мусілиб ми навіть у тому випадкові сказати собі: "Тут іде о безмірно важну справу; тому я мушу за всяку ціну забезпечитись, щоб у посмертному житті, якщо воно є, вийти на добрий лад; інакше може мене стрінути безконечне, болюче нещастя й вічна загибіль."

Цього побоювання, цеї думки, що по смерти може бути щось

нагорода або кара, не в силі позбутись жадний чоловік кочаб не знати як великий недовірок, не знати як запалений большевик, нехайби він і не знати як удавав і величався, що він по смерті нічого не боїться. В такий спосіб хвалився і Вольтер, архі-батько французьких безбожників, доки був здоровий. Та коли відчув, що смерть наближається, жадав, щоб прикликати йому священика. А коли йому приятелі, котрих він позбавив віри, священика до нього не допустили, він казився, пазурами драпав своє тіло і сконав кричучи: "Я опущений Богом і людьми!" Тож і такий заїлий недовірок боявся смерти, бо відчував, що є вічність і хотів священика, щоб приготовив його до вічности. Правда, цеї ласки цей скажений богохульник і недовірок не одержав.

І якжеж посмівби хто нахабно перечити життя по смерти, коли ж прецінь віру в життя по смерті знаходимо у всіх народів. Таж та туга людського серця за блаженством і вічним щастям, вроджена кождому чоловікові і вщеплена йому Сотворителем, дає нам пізнати, що смерть не є кінцем, а тільки переходом з цього життя до життя іншого і то вічного.

Але щоб ми не мали і найменшого сумніву про посмертне, вічне життя, Бог сам обявив нам це через свого Сина, Ісуса Христа. Цей Син Божий взяв на себе людське тіло і людську душу, стався чоловіком і повчив нас, як ми маємо жити, щоб добути вічно щасливе життя. Через Своє воскресення доказав Він світові, що Він є справді Богом, і що з Його уст світ чув непомильну правду про безсмертне життя вічне, коли Він сказав: "І підуть злі на муки вічні а справедливі у життя вічне."

А тепер я питаюсь: Чи не є це жахлива зухвалість і страшна безтямність, коли ще нині, по тім, як дав нам абсолютну певність, що життя вічне направду є, люди живуть так, начеб життя вічного взагалі не було, не дбають про свою душу ні впродовж життя, ні у годині смерти, щоб приготовили її на вічність та добре заосмотрили на останню подорож.— Чоловіче! Якщо ти досі жив у релігійній байдужности, не дбаючи про свою безсмертну душу, затремти зо згрози, що ти важився на так небезпечну гру зо своєю душею! Дякуй Богу, що дав тобі час, щоб онамятатись! Не відкладай навернення на останню хвилю, бож ти не знаєш, коли та хвиля надійде: "Не знаємо дня ні години."

"Памятай, чоловіче, куда звернене твоє життя!" Йде о тебе; йде о твою душу! Йде о те, чи вона буде вічно щаслива, чи вічно, безконечно нещасна! Все є марність на цім світі, крім Бога любити й Йому одному служити та так свою душу спасти.— Як служити Богу, як спасти свою душу, це сказав нам Син Божий, Ісус Христос. Очевидно, ти не можеш Його питати тепер. Але Ісус Христос для

цілого світа, для всіх часів, заложив безпечну установу, ЦЕРКВУ, котрій дав повну власть, щоб провадила людей до вічного спасення. Він сказав: "Хто вас слухає, мене слухає; хто вами гордить, мною гордить." "Хто ввірить і буде охрещений, спасеться; хто не ввірить, буде осуджений." "Кому відпустите гріхи, будуть відпущені, а кому задержите, будуть задержані." Тими словами отже Він вказує нам на Церкву Свою, і грозить тим, що тою Церквою погорджують: "Хто Церкви не послухає, хай буде тобі наче поганин і публичний проступник."

І ця Церква, Христом заложена, є тільки ОДНА й зветься: ЦЕРКВА КАТОЛИЦЬКА. Що Католицька Церква є заложена Христом, це виходить уже хочби й з того, що вона існує вже 1900 літ, і що на ній СПОВНИЛОСЬ І СПОВНЯЮТЬСЯ СЛОВА ХРИСТА: "Я з вами є по всі дні аж до кінця світа." Таж Христос НЕ МІГ бути по всі дні, отже від часів Апостолів аж до кінця світа,— з церквами, що зродилися тільки тисячу, пятнацять сот літ, а то й пізніше по Христі. Тому, що їх не було тисячу, пятнацять сот і більше літ по Христі, то Ісус через той час не міг з ними бути. І тому, що на тих церквах не сповнилась обітниця Господа, що Він зі своєю Церквою буде по всі дні, тож жадна з них і не є правдивою церквою Ісуса Христа.

Таким чином є ясно як сонце доказано, що Католицька Церква, що треває безперервно від часів Христа вже впродовж 1900 літ, є одинокою правдивою Церквою. З нею є Христос по всі дні, з нею буде Він аж до кінця світа й брами пекла Її не переможуть. Хто Її тримається і поступає по Її науці, той осягне життя вічне.

А Церква ця подає тобі вічне спасення посередництвом свого слуги, Господнього священика. Не відкидай його услуги! Він помирить тебе з Богом і наділить твою душу спокоєм, котрого світ не в силі дати, і котрий є запорукою твого вічного блаженства.

ДОВГА СПОВІДЬ

Це сталось у Парижі. В одній церкві двоє молодих прийшли до шлюбу й приступили до святої сповіді. Молодий дуже скоро скінчив, але молода осталась у сповідальниці якої пів години. На це молодий так розізлився, що сказав: "Дівчини, що потребує цілої пів години, щоб визнати свої гріхи, я не хочу за жінку." Шлюб розбився.

Цю подію опубликовано в часописах і про цілий випадок дуже багато говорилось. Таким чином довідався про це один багатий купець і зачав дівчиною інтересуватись.

Як тільки з нею познакомився, зараз попросив о її руку.

Довга сповідь дівчини привела його до такого думання: "Дівчина, що є така совісна при цьому важному кроці, буде напевно совісною дружиною в житті."

Так сталось, що цю дічину повів до престола багатий купець. В сам день весілля одержала молода безчисельні желання з найкращих кругів громадянства. Її совісність в сповідальниці добула їй загальну пошану і люблячого та багатого мужа.

РОБІТНИК СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

"Запишуся до Товариства Тверезости."

Мат знова промарнував цілий один тиждень. Ні одного дня не був в роботі. Лиш пив, пив і пив.. Саме була субота і в нього не було ні цента в кишені. До того мучила його страшна спрага за горівкою.

Як її успокоїти? Де взяти гроші? Він не міг сподіватися платні! Але за то другі робітники, його товариші, будуть брали платню. Певно його закличуть на келішок! Треба спробувати!

Перед полуднем Мат гарно вбрався і пішов з братом Пилипом заглядати на вулицю, котрі приятелі запросять його на келішок.

Таж вони всі вийшли з роботи і до того є в добрім настрої, бо ж мали в кишені платню! От, йдуть вони попри обох братів; кинувши до них головою й побажали "смачного." Але ні одному не прийшло на гадку, щоб сказати: "Ти, бідний, хотівби пити, неправда? Ходи і випий з нами по келішку!" — Направду! Ні один не запросив його!

Це зділало на Мата прикре враження. Потрясло воно серцем так міцно, що воно широко отворилось для Божої ласки.

"Ходім домів!", сказав він братові.

"Та ще є за вчасно! Обід ще не буде готовий."

Так Мат пішов домів сам. Мати здивувалася.

"Щож з тобою, Мате, що ти нині так скоро вертаєш? І мені здається, що ти навіть тверезий!"

"А якжеж, тверезий!", відповів Мат коротко.

Обідали. Дивно було, як тихо Мат заховувся. Мовчазно сидів він за столом, хоча вже було давно по обіді. Нараз обернувся до матері і сказав: "Запишуся до товариства тверезости."

На лиці матері появився недовірчивий усміх. Бачучи однак поважне лице сина, сказала: "Записуйся з Богом! Але якщо не хочеш в ньому видержати, то краще і не зачинай!"

"Тож іду з Богом!" сказав Мат. Встав, добре обмився і взяв шапку; ладився, щоб піти.

"Дай Боже, щоб ти це зробив!" сказала мати ласкаво саме, як відходив.

Мат не відповідає й забирається.

Куди?

До церкви Чесного Хреста.

Що він там робить?

Сповідається.

Вже три роки не приступав він до Святих Тайн. Тепер робить уважно лад у своїй душі. По святій сповіді прирік священикові, що вже не буде пити алькоголічних напитків. Покищо зобовязався на три місяці.

В наступну неділю, вже о пятій рано, був на Службі Божій і до Святого Причастя. Сонце в повному блеску сходило до нового, гарного, святого життя!

Нове Життя

"Від тепер ні краплі алькоголю," по геройському постановив наш Мат.

Він добре знав, що сам, власними тільки силами, не зможе остатись вірним своїй постанові. Тут треба Божої помочі!

Тому повязав він постанови, що повинні бути взором усім тим, що хочуть видобутись з грішного налогу до свободи дітей Божих.

1. Щоденно буду ходити на Службу Божу і часто буду приступати до Святого Причастя.

2. Буду уникати кождої близької нагоди.

3. Доложу старань, щоб як найкраще зужити свій вільний час.

Від цього менту Мат буває що дня в церкві на Службі Божій і випрошує собі силу до ведення щоденної завзятої боротьби. Так само часто приступає до Святого Причастя. Він потребує Ісуса. Тільки Ісус зможе могутнім своїм словом успокоїти бурю пристрастий, що в Талбота ще вибухає.

— — — — — —

Є перша субота потім, як Талбот навернувся. Робітники виходять з роботи. Талбот ураз з ними. Так само, як і попередніми суботами, йде до гостинниці, не лиш він один, але маса робітників.

Чи йти йому з ними? Чи радше завернути прямо домів?

Вже стоїть перед гостинницею. Чи заверне він?? Ні! Він поступить разом з другими.

"Чим можу служити?"

"Содової води!"

Всі зжахнулись. Пляшка вже стоїть перед Матом. Другі пють горівку, Мат пє содову воду. Що з ним сталось? Чи в голові йому

помішалось? Це певно перейде. Мат скінчив, заплатив і пішов. Тоді був він у гостинниці в останнє.

Вільний час був йому досі нещастям. Впродовж дня бував він пильним, совісним робітником, котрого всі працедавці шанували. Але вечірні години збував він бувало в коршмі.

Щож йому тепер робити у вільних хвилях? Чи лишитися вдома?

Та до дому прийшлиб за ним товариші та хоча силою готові затягнути його до коршми. Треба пропасти так, щоб ніхто його не знайшов.

Пішов отже там, де ніхто за ним шукати не буде: до досить віддаленої церкви. Там до глибокої ночі перебув він перед Найсвятішими Тайнами. Там тяжко боровся сам з собою і по довгій молитві пішов домів, щоб в ночі спочати.

— — — — — —

Бували дні, бували і тижні такі, що Талботові було дуже тяжко. Про це не буде сумніватись ніхто, хто знає слабосильність людської природи і силу злого налогу. Яка охота збірала його нераз до горівки! Як боліли його насмішки приятелів! І як трудно було молитись у порі покус-спраги! Він так довго майже зовсім не молився в попередньому житті, що тепер властиво тільки вчився молитись! Як часто також закрадались до його серця малодушність і одчай!

У таких хвилях він, бувало, казав до своєї матері, що була одинокою повірницею його душі: "Мамусю! Це все є надармо! По тих трьох місяцях я буду знова пити!"

А мати, добра, любляча і вирозуміла мати, потішала і заохочувала свого сина та багато за нього молилась. Хай Бог їй за це заплатить!

Як вийшов Талбот з цих боїв?— Побідником!

По трьох місяцях зобовязався до тверезости на рік а по році на ціле життя.

"Вже Ніколи Не Хотів Би Я Повернути До Попереднього Стану!" ..... .

Ми маємо один окремий спомин з життя Талбота коротко по його наверненню. Він говорив про це з одним довірним приятелем.

Був саме на Службі Божій в церкві та приготовлявся до Святого Причастя. Але ненадійно досвідчив він сильної покуси одчаю. Внутрішній голос шепотів йому: "Ти даремно змагаєш до того, щоб відвикнути від пиття! Твоя набожність не має вартости. Як би ти не робив, ти не витреваєш!" Він не мав сили приступити до Причастя і неспокій нарешті вигнав його з церкви.

Він ішов вулицею і серед вуличного гамору його трівога перейшла. За хвилю запримітив, що находиться перед другою церквою— перед катедрою. Була саме восьма година. В катедрі правилась якраз Служба Божа і він мав нагоду приступити до Святого Причастя. Талбот увійшов до середини і набожно слухав Безкровної Жертви; як одначе забажав приступити до Причастя, та сама сильна покуса напала на нього. Це знова його вигнало з церкви і він аж на дворі отямився.

Куди тепер? Знова блудив вулицями і на решті знайшовся перед третьою церквою. Ні на хвилю не вагався і зайшов до середини. Саме була хвиля освячення а за хвилю дзвінок дав знак до св. Причастя. На Мата напала та сама трівога і не покинула його, доки не вийшов з церкви.

І знова блукав вулицями, аж у чверть до десятої став знова перед церквою, в котрій був перший раз того дня. Що зробив він тепер? Він уклякнув на камінну площу перед церквою і молився: "Боже мій! Я направду вже ніколи не хочу повернути до свого попереднього стану!" Потім гарячо молився до Матінки Божої, щоб йому помогла і за яких десять мінут стало йому лекше. Увійшов до церкви, був на Службі Божій, що правилась о десятій годині і без трівожної покуси зміг приступити до Святого Причастя. Від того часу мав спокій.

Далі буде.

НОВА КНИЖЕЧКА....

– У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ –

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

У ній делікатно, але ясно говориться про гріх нечистоти та про його шкідливі й страшні наслідки. У книжечці є подані теж середники, при помочі котрих можна зберегти невинність та охоронитись перед новим упадком.

Книжечка є дуже хосенна для молоді, усіх хлопців і дівчат, їхніх родичів, опікунів і учителів.—

Сторін 40. Замовляйте: Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових передплатників!

Розмови Про Реліґію

Читачі позволять нам, щоб ми цим разом відписали до одного визначного українського гормадянина, що прислав нам один маленький часопис.

Ми не будемо подавати імени того громадянина, бо він всюда дуже добре звісний і не бажає, щоб імя його подати.

Так само не будемо подавали імени тої газетки, про котру один також дуже добре знаний українець сказав, що повинна називатись "смітник."

Тільки, щоб задоволити бажання вище згаданої особи, котра живе в Вінніпегу і дуже багато трудиться на просвітному полі для нашого народу, ми даємо:—не відповідь на напасти тої газетки,— але замітки, що мусять вистарчити для кождого, що має ще хоч крихітку здорового розуму й почуття, принаймні яке-таке почуття чести.

Ось наші замітки:

Накидуючись злобно і лукаво на нашу відповідь до ново-православного одного інтеліґента у питанні примату Папи, автор тої напасти зачинає так:

"Пригадую собі, як то колись.... один греко-католицький священик.... що **живе тепер** десь...."

Ми тут уриваємо й не хочемо переписувати всього того, що там автор напасти пише про того "одного священика." Чому? — Бо ж що нас обходить ціле те оповідання, що є зовсім не до річи. Тут писав про примат Папи редактор "Голосу Спасителя"; писав ясно і виразно і тому напасник нехай закине щось таке, що закидує тому "одному священикові, що десь там тепер" хто зна де! Хай напасник лишить других в спокою. Його історія про того священика може бути чиста брехня, а хоч би і була правдива, то чейже редактор "Голосу Спасителя" за неї не відповідає!

Але це є спосіб всіх крутарів: Щоб затуманити своїх слухачів або читачів, вони їм оповідають правдиві або видумані анекдоти. Бо це їм служить, щоб закаламутити увагу читача та навести на душу почуття, які не дозволять читачеві бачити його намірів.

З тої правдивої або вибреханої події про того якогось там "священика, що тепер десь там.." хто зна де, читач статті нашого напасника має зробити таке заключення: Дивіть православні християне! Той редактор "Голосу Спасителя" має бути дуже вчений, бо довгі літа до школи ходив і греку знає; так довго до школи ходив, що не то чоловік, але кінь за ті літа став би мудрим; бо греко-католицькі священики не то, що наші, що по якімсь три-місячнім курсі стали "православними священиками"! Але, православні християне, не дайтеся здурити! Бо він, той редактор, певно також думає, що на послідній вечері коло Ісуса сидів з одного боку св. Петро, а з другого св. Павло.

Такою чесною штучкою наш напасник зачинає свою статтю в згаданій газетці. В культурнім світі такий спосіб поступования має одну назву, котрої ми не хочемо подати, бо для паперу, на якім ми пишемо, вона за погана.

Ця "чесна" штучка має бути вистарчаючою причиною, щоб напасник продовжав ось-так:

"Подібну мудрість можна час від часу почути від редактора "Голосу Спасителя"...."

До того наша замітка:

Якби автор напасти в такий спосіб аргументував з першим ліпшим своїм парохіянином, то в відповідь почув би не слова, але щось більш доторкального як слова, і то в околицях, де автор має очи, ніс і уста.

Чому? Бож це не аргумент, але нічим неоправдана зневага.

Редактор "Голосу Спасителя" занадто шанує себе і читачів, щоб взагалі відповідати на такий "чесний" аргумент.

— — — — — —

"При тому о. редактор пробує вложити в уста Ісуса Христа такі слова, яких Він НЕ СКАЗАВ, але які, по думці о. Редактора, ПОВИНЕН був сказати."

Так пише далі наш напасник.

Наша замітка:

Ціле те речення є нечувано смілою ложею. Це лож обраховна на те, щоб викрутитись з ніякового положення і при тім ще зробити вражіння, що злодій не злодій, бо він кричить разом з другими: Лапайте його!

Ми хотіли б, щоб напасник сказав, чи він має стільки само поняття про грецьку і латинську мову, що його духовний "батько." Він, цей батько і найвищий учитель православних християн в Саскатуні, каже таке:

"Отже "петрус" камінь, а "петра" скала. Колиб сказати "на тім камени," то було б: "супер гунк петрум."

А редактор "Голосу Спасителя" каже на це, що так говорить чоловік, що або сам ігнорант у справі, про яку береться говорити, або за ігнорантів має своїх православних християн, для котрих він пише.

Доказ: Це є абсолютна НЕПРАВДА, що по латині "петрус"

Розмови Про Релігію

Читачі позволять нам, щоб ми цим разом відписали до одного визначного українського гормадянина, що прислав нам один маленький часопис.

Ми не будемо подавати імени того громадянина, бо він всюда дуже добре звісний і не бажає, щоб імя його подати.

Так само не будемо подавали імени тої газетки, про котру один також дуже добре знаний українець сказав, що повинна називатись "смітник."

Тільки, щоб задоволити бажання вище згаданої особи, котра живе в Вінніпегу і дуже багато трудиться на просвітному полі для нашого народу, ми даємо:—не відповідь на напасти тої газетки,— але замітки, що мусять вистарчити для кождого, що має ще хоч крихітку здорового розуму й почуття, принаймні яке-таке почуття чести.

Ось наші замітки:

Накидуючись злобно і лукаво на нашу відповідь до ново-православного одного інтеліґента у питанні примату Папи, автор тої напасти зачинає так:

"Пригадую собі, як то колись.... один греко-католицький священик.... що **жиє тепер** десь...."

Ми тут уриваємо й не хочемо переписувати всього того, що там автор напасти пише про того "одного священика." Чому? — Бо ж що нас обходить ціле те оповідання, що є зовсім не до річи. Тут писав про примат Папи редактор "Голосу Спасителя"; писав ясно і виразно і тому напасник нехай закине щось таке, що закидує тому "одному священикові, що десь там тепер" хто зна де! Хай напасник лишить других в спокою. Його історія про того священика може бути чиста брехня, а хоч би і була правдива, то чейже редактор "Голосу Спасителя" за неї не відповідає!

Але це є спосіб всіх крутарів: Щоб затуманити своїх слухачів або читачів, вони їм оповідають правдиві або видумані анектоди. Бо це їм служить, щоб закаламутити увагу читача та навести на душу почуття, які не дозволять читачеві бачити його намірів.

З тої правдивої або вибреханої події про того якогось там "священика, що тепер десь там.." хто зна де, читач статті нашого напасника має зробити таке заключення: Дивіть православні християне! Той редактор "Голосу Спасителя" має бути дуже вчений, бо довгі-літа до школи ходив і греку знає; так довго до школи ходив,

що не то чоловік, але кінь за ті літа став би мудрим; бо греко-католицькі священики не то, що наші, що по якімсь три-місячнім курсі стали "православними священиками"! Але, православні християне, не дайтеся здурити! Бо він, той редактор, певно також думає, що на послідній вечері коло Ісуса сидів з одного боку св. Петро, а з другого св. Павло.

Такою чесною штучкою наш напасник зачинає свою статтю в згаданій газетці. В культурнім світі такий спосіб поступування має одну назву, котрої ми не хочемо подати, бо для паперу, на якім ми пишемо, вона за погана.

Ця "чесна" штучка має бути вистарчаючою причиною, щоб напасник продовжав ось-так:

"Подібну мудрість можна час від часу почути від редактора "Голосу Спасителя"...."

До того наша замітка:

Якби автор напасти в такий спосіб аргументував з першим ліпшим своїм парохіянином, то в відповідь почув би не слова, але щось більш доторкального як слова, і то в околицях, де автор має очи, ніс і уста.

Чому? Бож це не аргумент, але нічим неоправдана зневага.

Редактор "Голосу Спасителя" занадто шанує себе і читачів, щоб взагалі відповідати на такий "чесний" аргумент.

"При тому о. редактор пробує вложити в уста Ісуса Христа такі слова, яких Він НЕ СКАЗАВ, але які, по думці о. Редактора, ПОВИНЕН був сказати."

Так пише далі наш напасник.

Наша замітка:

Ціле те речення є нечувано смілою ложею. Це ложа обрахована на те, щоб викрутитись з ніякового положення і при тім ще зробити враження, що злодій не злодій, бо він кричить разом з другими: Лапайте його!

Ми хотіли б, щоб напасник сказав, чи він має стільки само поняття про грецьку і латинську мову, що його духовний "батько." Він, цей батько і найвищий учитель православних християн в Саскатуні, каже таке:

"Отже "петрус" камінь, а "петра" скала. Колиб сказати "на тім камени," то було б: "супер гунк петрум."

А редактор "Голосу Спасителя" каже на це, що так говорить чоловік, що або сам ігнорант у справі, про яку береться говорити, або за ігнорантів має своїх православних християн, для котрих він пише.

Доказ: Це є абсолютна НЕПРАВДА, що по латині "петрус"

значить камінь, а "петра" скала. Ще раз: Лиш ігнорант латинської мови, або чоловік, що числить несовісно на факт, що його читачі є ігнорантами латинської мови, може так говорити. Редактор "Голосу Спасителя" повторяє з ПОВНОЮ СВІДОМІСТЮ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ, що така писанина, це НЕСОВІСНЕ КРУТІЙСТВО. СЛОВА ПЕТРУС І ПЕТРА НЕ Є ЛАТИНСЬКІ. ЦЕ Є СЛОВА ВЗЯТІ З ГРЕЦЬКОЇ МОВИ.

Наш напасник є або ІГНОРАНТ, або ЛГУН, якщо він уживає таких аргументів щодо слів "Петрус" і "Петра." І не поможе йому скриватись тим, що редактор "Голосу Спасителя" ХВАЛИТЬСЯ, що він знає грецьку мову.

Ні! Не хвалиться! Але знає її, і знає, що він говорить, коли противників оскаржує з невіжества або ложі в цьому випадкові.

Ми ще раз повтаряємо от-це:

ІСУС ХРИСТОС ГОВОРИВ МОВОЮ АРАМЕЙСЬКОЮ.

ПО АРАМЕЙСЬКИ ІСУС ХРИСТОС СКАЗАВ: "ТИ Є КИФА І НА ЦІМ КИФІ ЗБУДУЮ ЦЕРКВУ МОЮ...."

Отже ми повтаряємо: Ісус не вживав двох різних слів, але вжив того самого слова: КИФА, котре є в арамейській мові мужеського роду, і тому було так легко його дати, як імя мужчині, Симонові, синові Йони, до котрого Ісус говорив.

Хай напасник признає, що не редактор "Голосу Спасителя" пробує вложити в уста Ісуса якісь слова, але він сам, напасник, крутить і говорить ложзо злоби або радше з ігноранції.

— — — — — —

Напасник згадує про якийсь молитовник бувшого Епископа Будки, де ясно й коротко Епископ Будка сказав таке: "Ти є Петро і НА ТОБІ збудую Церкву мою."

До того напасник додає: "Еп. Будка "трошка" перекрутив слова Ісуса Христа."

Щоб просвітити ігноранцію напасника і його духовних учителів, ми скажемо йому щось цікавішого:

Не католик, а протестант Гарнак, дослідив, що не Еп. Будка, а один з великих, не західних, а східних учителів Церкви, св. Ефрем, говорить так: "Ти є Петро і брами пекла не переможуть тебе."

Таким чином Еп. Будка найшовся в доброму товаристві, якого не потрібує стидатися помимо їдкої злоби напасників, що воюють невіжеством і крутійством.

Св. Епіфаній, знова: не західний святий, а східний без обиняків заявляє, що скала, на котрій Ісус Христос побудував свою безсмертну Церкву, це ніхто інший, лише Петро, особисто, голова апостолів і свідок Божої Правди.

І, щоб дати "вченим" противникам нагоду, щоб вправлялись

ліпше в латині, ось слова св. Епіфанія по латині: "Ту ес Петра, (отже не Петрус), ілла Петра, квам ерексіт ут сатанас ін еам еффендерет ет порта інфері те нон вінцент."

А св. Ефрем каже так: "Беатус ес, о Сімон, квія супер те едіфіката ест Екклезія."

Читачі простять, що ми наводимо так багато по латині, але це треба було зробити, щоб ясніше виказати нахабність "тримісячних" теольогів.

— — — — — —

По цім усім ми маємо право з погордою поминути глупий закид, що після нас св. Єронім не знав, як перекласти по латині слова Ісуса. Дивіть, мовляв, православні християне, як редактор "Голосу Спасителя" думає, що він мудріший від самого св. Єроніма!

А! Редактор "Голосу Спасителя" не каже й не думає, що він ліпше знає від св. Єроніма.

Але ЗНАЄ й КАЖЕ, що св. Єронім не перекладав Євангелія на латинське, бо воно вже було перекладане у виданні "Італа", що знане всім, котрі мають троха більше, як три місяці теольогічного образования. Св. Єронім те Євангеліє тільки переглянув.

Як би були перші перекладчики Євангелія знали, як наш мудрий напасник вчений і добрий, може були б переложили для нього так, щоб було йому ясно, як на лопаті; але в їх часах ще таких "добрих" і "мудрих" людей не було, тож вони перекладали відповідно до граматики тої мови, до якої вони Євангелія переклали. Безперечно, що мали з тим трудність, одначе її усували виразними заявами і поясненнями, що "петрус" і "петра" в мові Ісуса було "Кифа" й "Кифа" — значить: те саме.

— — — — — —

Але ось сам жемчуг розуму і серця нашого напасника: "Ніколи не може дійсний християнин погодитись з тим, що ніби то Христова Церква збудована на "кифі" (хай читачі звернуть увагу на мале "к"; це вже спосіб напасника: понижати вперед тих, що йому не подобаються, а потім давати "вчені" аргументи тримісячної теольогії); — на чоловіці! Бо тоді Церква була б не Христова, а "кифова" (знова мале "к")— людська!...."

Ми кажемо, що це є жемчуг тримісячної теольогії.

— — — — — —

Редактор "Голосу Спасителя" не буде сперечатись над такими "вченими" аргументами.

Якщо наш напасник має взагалі віру хоча б якусь там православну, то ми запитаємо: "Чи є це можливе, щоб дійсний християнин погодився з тим, що священик може перемінити хліб і вино в Тіло й Кров Ісуса Хрста?"

Деякі, що також кажуть про себе, що вони "дійсні" християне, протестанти абсолютно твердять, що "дійсний" християнин з тим погодитись не може.

Редактор "Голосу Спасителя" враз з другими католиками світа каже: Це залежить від того, що Ісус сказав: І на основі слів Ісуса Христа ми кажемо, що не лиш можна з тим погодитись, але дійсний християнин з тим мусить погодитись, бо Ісус так сказав.

Так само: Нащо крутити при помочі три-місячної новоправославної-протестантської теольогії а не звести питання до тої самої форми:

Чи МІГ ІСУС ПОБУДУВАТИ СВОЮ ЦЕРКВУ НА "КИФІ"?

Кождий дійсний християнин скаже, що міг, якщо хотів, бо Він Божий Син. Водночас кождий дійсний християнин скаже, що це не "Кифова" Церква, а Христова Церква, бо не хто інший, тільки сам **ХРИСТОС** ПОБУДУВАВ ЇЇ НА "КИФІ", ЧОЛОВІЦІ, І САМ ХРИСТОС ЇЇ УДЕРЖУЄ, ТОЙ ХРИСТОС, ЩО СКАЗАВ: і це я з вами є до кінця світа."

— — — — — —

А тепер сам найбільший блеск жемчуга тримісячної теольогії: "Тай чи міг (хай уважають читачі на це слово: міг) Христос будувати Церкву свою на Петрі, до якого раз каже, "Ти єси Петр,"— а зараз потім: "Геть від мене, сатано, ти блазниш мене: бо не гадаєш про Боже, а про чоловіче."

Що сказати на таке?

Є хтось, хто понюхав тримісячної теольогії і думає, що це дає йому право диктувати Ісусові, що Він в певних обставинах "міг" зробити а чого "не міг."

А ми скажемо на це тримісячному теольогові, що говорить св. Апостол Павло:

"Слово про хрест для погибаючих є глупотою, а для тих, що спасаються, се є для нас силою Божою.... подобалося Богу глупотою проповіди спасти віруючих.... ми проповідуємо Христа розпятого, для жидів соблазнь, а для поган глупоту...."

Наш напасник каже, що глупотою булоб, як би Ісус збудував свою Церкву на слабому, боязливому Петрі, котрий навіть Його вирікся.

Це глупота в нещасному, недозрілому розумі тримісячного теольога. Це саме є вистарчаючим аргументом проти нього самого.

Ісус все і ві всім поступав так, що тримісячні теольоги уважали б це глупотою.

Хай наш напасник хіба тим потішиться, що він не перший такий "теольог," що погани, жиди й сучасні безбожники комуністичних і націоналістичних покроїв говорять так само, як він.

— — — — — —

Тримісячний теольог довершує свою аргументацію ось так: "Так і папа про чоловіче думає, коли побивається про багацтво, палати, міністрів, військо, лє свої гроші, робить політичні умови з державами, конкордати, думає про завойования землі і т.п."

Наша замітка до цього:

Крім тримісячного теольога ще один потрапить говорити і писати таке, як він написав; той один, це кождий перший большевицький хам-агітатор-брехун.

Поза тим ввесь культурний католицький і не-католицький світ голову хилить перед маєстатом Папи. Свідком є все те, що писали газети цілого світа про папство з нагоди смерти Пія XI. й вибору Пія XII.

На хамство відповіди нема.

— — — — — —

Але редактор "Голосу Спасителя" не може не признати, що напасник ще не є наскрізь затроєний духом ложі.

По всіх крутаницах про св. Петра й Папів Римських, совість йому не дає спокою. А де совість ще троха відзивається, там ще все не пропало.

Він довгенько ще говорить про це, що "найправдоподібніше є те, що ап. Петро ніколи в Римі не був."

Тримісячний теольог журиться чимось. Він відчуває, що його вся аргументація є без сенсу. Тому шукає рятунку в твердженні, що ап. Петро в Римі не був, і в слід за тим Папа НЕ МОЖЕ бути його наслідником.

Пощо журитись тим питанням, якщо Петро не є СКАЛОЮ, на котрій збудував Христос свою Церкву?— Чому журитись питанням, Чи Петро був в Римі, чи ні?

От, де джерело журби: Наш напасник в найглибшій глибині вірить, що ПЕТРО Є СКАЛОЮ, НА НІЙ ЗБУДОВАВ ХРИСТОС ЦЕРКВУ СВОЮ. Тому він бажав би показати, що ТА СКАЛА НЕ БУЛА І НЕ Є В РИМІ.

— — — — — —

До того наша замітка:

Таж кожда дитина знає під цей час, що св. Петро в Римі був і там помер.

Це історична ЛОЖ говорити, що св. Петро в Римі не був, і треба "вченого" так "високої" науки, як наш тримісячний теольог, щоб сумніватись про це в році Божім 1939.

А вжеж найзабавніший його "великий" доказ. Ось він:

"Коли його Ісус Христос покликав до Апостольства, він, Пет-

ро був вже старшим чоловіком, не менше 50 років— і для нього була така далека й важка подорож, як подорож з Єрусалиму до Риму."

До цього наша замітка: Наш напасник в розгарі своєї напасливости не докінчив тут свого речення. Припустім з ввічливости, що то вина друкаря, котрий може зробити дуже легко похибку.

Одначе сенс речення є кождому ясний— і є ясним нонсенсом.

Таж як! Св. Петро був старий і тому вдома сидів!

Видно автор напасти переносить на св. Петра свої успосіблення і почування. Наш напасник може старий і тяжкий до подорожі на проповідання Євангелія, хай воно є його власного, окремого типу, хоча може й поїздом їхати, автом, чи там кіньми.... Але він старий а мучитись для православних християн, це понад його сили й охоту.

Коли він такий, то і св. Петро мусів бути такий, і ще гірший, бо не мав сіпіяра, ні нінара, ні авта, і здається і грошей не мав, (таку інформацію принаймні дає "вчений" православний теольог, історик, мораліст і психольог).

Так, як все, наш напасник зовсім не числиться з Ісусом Христом, Його словами.

Таж Ісус сказав до ВСІХ АПОСТОЛІВ: "Ідіть у ввесь світ і проповідайте Євангеліє...."

Апостоли послухали й з ними послухав і св. Петро. По думці нашого теольога св. Петро мусів сказати: Таж, Ісусе, Ти видиш, що я вже старий і слабий й до того без гроша! Як можеш хотіти, щоб я йшов у світ проповідати твою науку?! —

Чи не забавне це?!

Хай дарують читачі "Голосу Спасителя," що ми мусимо мучити їх наводженням злобних, лукавих і зо страшною ігноранцією помішаних тверджень нашого напасника. Ми прирікаємо, що більше того не зробимо. Цим разом ми віддали на це час, папір і троха здоровля лиш тому, щоб наші католики ВСЕ ПАМЯТАЛИ ОДНЕ: У своїх пашквілях і напастях наші вороги за туманів мають своїх читачів та воюють лише злобою, лукавством і ігноранцією, що дорівнює тільки їх безмірній нахабности.

Закінчім! Наперед останній "мудрий" висказ тримісячного теольога і наша замітка до нього опісля.

— — — — — —

Ось, мудрий висказ:

"Тай ще одно можна запитати: Чи був вже коли папа, що називався б Петро II? Ні. А чому? Тому, що ще не було папи Петра I."

Цими словами тримісячний теольог справді увінчав гідно продукт свого теольогічного образования. Воно так і належалось, бо,

як то кажуть, кінець діло хвалить.

А ми до цього кажемо:

Ви всі православні християне, що покінчили які такі школи, не то університет, що ВИ НА ТАКУ МУДРІСТЬ КОРИФЕЇВ СВОЄЇ ПРЕСИ, РЕЛІГІЇ, ЦЕРКВИ!!!!?????

Чи не дав вам Ваш теольог в лице кулаком злоби й ігноранції?!

Чи Ви принаймні не червонієте з сорому, бо чейже у Вас має бути хоч натуральна честь!

З яким лицем Ви можете показатись перед народом у всяких справах, коли без слова протесту лишаєте його на поталу ігноранції й злобі невідповідальних осібняків, щодо ігноранції вміють додати ще запах крови, яку бажав би пролляти кождий фанатик типу Іляшів, що мордують в ім'я оборони такого умового й морального сміття?.

— — — — — —

Останнє слово до нашого напасника:

Чи чули ви, на якім хресті, і як помер св. Петро? Може ви не чули. Передання каже, що він просив, щоб розпято його головою на долину! Чому? Бо в безмежній покорі не уважав себе гідним, щоб вмерти на спосіб подібний до способу, в який умер Його Спаситель!

Чи знаєте, чому нема Петра II?

Редактор "Голосу Спасителя" не має претенсій до того, щоб знати все, що кождий Папа думає, але є певний про те, що знає майже кожда дитина: Кождий Папа сам собі вибирає імя, а якщо нема Петра II., то тому, бо жадний Папа того імени собі не взяв від часів св. Петра. Чому? Мабуть з покори до першого Папи.

Але аргументувати так: Досі не було Папи Петра II., то не було й Петра I., це льогіка звихненого ума.

***

Ми скінчили наші замітки відносно статті, що появилася в газетці, яка по словам п. Свистуна повинна зватися "смітник." Це не ми, але свої між своїми так про неї писали й говорили.

Напасть, яку ми до певної міри проаналізували, може служити поясненням, чому самі "свої" дали таку назву тій газетці.

Ми без обиняків признаємо, що ми не проаналізували всего крутійства, всеї ігноранції, яка в тій статті проявилась. Чому? Бо редактор "Голосу Спасителя" ще не дійшов до геройської чесноти терпеливости. Інакше сказати: йому не ставало терпцю до такої аналізи і часом обурення так його опанувало, що він волів нічого не сказати, як сказати гірку й колючу правду.

Ми признаємо і так, що наша відповідь не грішить ангельською ніжністю і ми нашого напасника не цілували в словах. Ми були б

могли бути далеко делікатніші, та це нам здавалось небезпечним: бо якже це до грубого міха пришивати шовкову латку?

Ми є певні, що нам не обійдеться без нової струї помий на адресу українців католиків, їх єпископів і Папи Римського. Одначе ми просимо всіх наших читачів, щоб нам такого сміття не присилали більше, бо ми не маємо ні часу ні охоти на такі лукаві, брехливі й ігнорантські напади відповідати....

Хто знає! Як би ми своїх нахабних напасників за кождим разом так сильно притисли до кута, як ось-тут, може знайшовсяб знова якийсь фанатик, що на славу православної церкви і її священиків готов пролляти кров, тим разом вже не бельгійську, а таки свою, рідну-братню. Бож для них українець католик, це зрадник, француз, бельгієць, поляк, дурень, з виїмком того часу, як приходять вибори, коли православні кандидати мастять католиків, а многі українці католики і не подумають про це, щоб домагатися відкликання зневаг, якими їх ті самі пани обкидували перед виборами й будуть обкидувати по виборах; на кождий випадок ми не хочемо, щоб український нарід набирав поганої слави, бо й так маємо їх досить через піятики і бійки.

Таким напасникам помогло б тільки, як би їх мати положила на крісло й витрпала їх як дітей, що не вміють добре заховуватись, а говорять як уличники.

Католицьким Світом

Коронація Святішого Вітця

В неділю, 12. березня ц.р. відбулася торжественна коронація Св. Отця Папи Пія XII. Коронація відбулася на балконі катедри св. Петра в Римі на очах 350,000 зібраного на площі св. Петра народу. Перший раз в історії акт коронації бтв переданий по всему світі через радіо.

О год. 1-ій (в Римі) на балконі появилася лектика, в якій сидів Папа Пій XII. Зібраний нарід на площі св. Петра привитав Папу окликами: "Хай живе Папа!"

Опісля Карнидал Каналлі зняв мітру з голови Папи, а Кардинал Каччія Доміноні вложив на голову Папи тіяру, виложену дорогими каміннями. Св. Отець усміхнувся в ту хвилину й поблагословив многотисячний нарід, даючи благословення "містові й світові."

На коронанійцім торжестві були князі й інші аристократи з ріжних країв, дипльомати, а також селяни й бідні робітники.

Перед коронацією відбулася пятьгодинна відправа в нутрі катедри св. Петра. Там також відправив Службу Божу сам Св. Отець.

Перша промова нового Папи до світа

Дня 3. березня ц.р. Папа Пій XII. виголосив до світа 5-мінутову промову через радіо. У цій промові Св. Отець накликує до збереження мира й доброї волі між державами. Промовляючи з Сикстинської каплиці, в якій був вибраний 262-им Папою, Пій XII. сказав:

"Мир означає взаїмне порозуміння й сердечну співпрацю в великій людській родині для добра правдивого поступу й цивілізації. Перша промова наслідника св. Петра не може бути нічим іншим як лиш промовою за миром, за тим миром, яким Всемогучий нагороджує тих, що бажають і працюють для мира з чистим серцем.... Ми віримо, що мир буде збережений, той мир, за який наш попередник молився й за котрий жертвував своє життя Богові.... Особливо молимо о мир і найвищу потіху для тих, що терплять."

Цю заяву Папи прийняли на всіх кінцях землі з найвищим одушевленням і признанням.

НАД МОГИЛОЮ СВЯЩЕНИКА—ГЕРОЯ-МУЧЕНИКА

У четверту річницю сумної, йорктонської трагедії, 21. березня ц.р. в церкві Божої Матери Неустанної Помочі о год. 6.30 відправив пр. о. Ст. Шавель, ЧНІ. Службу Божу й Панахиду в наміренні бл. п. о. А. Дельфоржа, що невинно помер 21. III. 1935 від кулі Ст. Іляша, сектанта відступника від Церкви своїх батьків, в обороні Впр. о. Івана Бали, ЧНІ.

бл. п. о. А. Дельфорж, ЧНІ.

О год. 7.15. пр. о. В. Корба, ЧНІ. відправив другу Службу Божу в тім самім наміренні. На цій Службі Божі була приявна шкільна молодь: учениці й ученики Інституту Серця Христового зо своїми учительками, Сестрами Непорочного Зачаття й Марійська Дружина.

В часі обидвох Служб Божих багато вірних приступило до св. Причастя.

Найбільше Нещастя
Це Смертельний Гріх!

"Є ГРІХ СМЕРТЕЛЬНИЙ" (Ів. 5., 15.)

Смертельного гріха допускається, хто

Переступає ЗАКОН БОЖИЙ У ВАЖНІЙ РІЧІ З ЯСНИМ ПІЗНАННЯМ І З ПОВНИМ ЗІЗВОЛЕННЯМ.

Гріх смертельний вбиває Божественне життя душі. В такому стані смерти не можеш виконати нічого заслужного для вічности.

ТОМУ ЖАЛУЙ ІЗЗА СВОЇХ ГРІХІВ І ВИЗНАЙ ЇХ У ЩИРІЙ СПОВІДІ.

Тоді Ісус воскресить тебе до нового життя.

Стережись гріха!!

РАДШЕ ВМЕРТИ ЯК ЗГРІШИТИ!

— — — — — —

РАВОМ Є ГРІШНИК.
КИНЬ ОКОВИ ГРІХА!!
ИДИ ДО СПОВІДІ!!!

ЗА ФАРМАМИ-МІЙСЬКИМИ ПОСІЛОСТЯМИ ТА АСЕКУРАЦІЄЮ
удавайтесь до

C. G. LANGRILL

YORKTON - 30 Broadway - SASK.
Агент від земель "Годсон Бей" та много інших компаній.

Johnston and Markham Ltd.

Yorkton FORD Dealers

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — *"Firestone"* Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на новий *"Ford V8"* Гари та троки

BROADWAY — PHONE 514

НОВА КНИЖЕЧКА....

–ЯКОЇ ШКОЛИ МИ ХОЧЕМО?–

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

"Школа, це поле битви, на котрому порішиться, чи суспільність буде християнська, чи ні. Питання школи, це питання життя й смерти," сказав одного разу Папа Лев XIII. до одного американського епископа.

Тому всіми силами й законними способами треба працювати в тому напрямі, щоб школа дала не смерть, але життя дитині, народові, цілому людству.

Ось ціль цієї книжечки. Вона відповідає:

1) На що є школа? 2) Якою є нинішня школа? 3) Чого ми домагаємось? 4) Чому ми того домагаємось? 5) Що нам закидується? 6) Як дійдемо до цілі?

Книжечка незвичайно хосенна й цікава. Повинні її перечитати усі— родичі, учителі й учительки.

Сторін 32. Замовляйте: Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

DR. W. R. WATCHLER
ДЕНТИСТ
YORKTON — SASK.
Over Cowan, Horn & Hukins

СОВІСНА І СОЛІДНА ОБСЛУГА
ЦЕНТРАЛЬНЕ ОГРІВАННЯ ПАРОЮ АБО ВОДОЮ
що при малім кошті палива дає велику вигоду в зимі.
Водопроводи з повним урядженням, залізні огрівачі й печі в публичних будинках, церквах, школах, готелях і ріжних заведеннях та приватних домах закладає по дуже приступних і догідних цінах Л. БУРДЕЙНИЙ, фахівець з університетським образуванням зі санітарної інжинірії і з вісімнацятьлітньої практики. Кожний вдоволений з його роботи. Тому в усіх повищих справах вдавайтеся до свого чоловіка на адресу:
L. BURDEYNY
Телєфон 4907
226 Avenue F. South — Saskatoon, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. 9—10—14 Highway
Phone 726 Yorkton, Sask.
General Motors Cars and Trucks
ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО
Скора Обслуга

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Боже! Зішли Бурю й Огонь! 137
Вся Гарна Ти, Маріє! 140
Робітник Святець 145
Повмирали з Голоду.... 149
Чи Можливе Це в Нас? 151
Чи Знаєте? 155
Над Могилою Основателя 156
Наше Видавництво 158
Відповідь Бога 160
Католицьким Світом 161
Наміреня Апостольства Молитви 163
Вісти з Ювілейного Спротинця 165
Веселий Кутик 167

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 11, No. 5 YORKTON, SASK. May, 1939

КАЛЄНДАР НА ТРАВЕНЬ, 1939

1 П Преп. Йоана
2 В Преп. Йоана Ветхопещ.
3 С Препол. Преп. Теод. Тріх.
4 Ч СвщМ. Януарія і пр.
5 П Преп. Теодора Сікеота
6 С ВМ. Георгія (на нед.)
7 П Нед. Самарянки
8 П † Ап. Ев. Марка
9 В СвщМ. Василія
10 С СвщМ. Симеона
11 Ч Апп. Якова і Сосіпатра
12 П ММ. в Кизиці
13 С † Ап. Якова старшого
14 Н Сліпородж. Прор. Єрем.
15 П С. Атаназія Великого
16 В † Преп. Теод. Печерського
17 С ПМц. Целягії
18 Ч Вознесення ГНІХ.
19 П Правед. Йова
20 С Явлення Чесного Хреста
21 Н Св. Отців. Йо. Богосл.
22 П † Перен. мощ. св. Николая
23 В † Ап. Симона Зилоти
24 С СвщМ. Мокія
25 Ч СС. Епіфанія і Германа
26 П Мц. Гликерії
27 С М. Ізидора
28 Н Сошествіє Св. Духа
29 П Пр. Трійці (загальниця)
30 В Ап. Андроніка
31 С М. Теодота Анкирського

УСТАВ НА ТРАВЕНЬ, 1939

7.—**Неділя Самарянки і ВМ. Георгія:** Всеночне. Глас 4, ев. утр. 5. На літ. Тропар воскр. і Геор. Слава: Кондак Георг., І нині: Самарянки. Прокім., аллилуя і Причастен неділі і Георгія; апп. зач. 28 і 29, ев. Йоана зач. 12 і 52.

14.—**Неділя Сліпородженого:** Глас 5, ев. утр. 8. На літ. Тропар воскр., Слава: Кондак Сліпородж., І нині: Кондак Пасхи. Апост. зач. 38, еванг. Йоана зач. 34. Причастен "Тіло Христ." і "Хвалите."

18.—**Вознесення Господне:** Всеночне. На літ.: Антифони особні. Апостол зач. 1, ев. Луки зач. 114. Місто "достойно" Ірмос Празника.

21.—**Неділя св. Отців і св. Ап. і Євангелиста Йоана Богослова:** Всеночне. Глас 6, ев. утр. 10. На літ. Тропар воскр. Отців і Апост. Кондак Отців; Слава: Свят.; І нині: Вознесення. Прокімен. Аллилуя Отців і Свят. Апостол і Євангеліє: Отців і Свят. Причастник: Хвалите і Свят.— Задостойник: Празн. (Вознесення).

28.—**Сошествіє Святого Духа:** Всеночне. На літ. По "Благословенно Царство" співається "Царю Небесний" з колінноприклоненням. Антифони особні. Апостол зач. 3, еванг. Йоана зач. 27. По отпусті сейчас співається Вечірня з колінноприклонними молитвами.

Загальниця через цілий тиждень.

29.—**Пресвятої Трійці:** На літ. Антифони 2 перші вчерашні, 3-ий звичайний з припівом "Спаси ни Утішителю благий." Ап. зач. 229 і 197., еванг. Матея зач. 75 і 116.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік II. Число 5. Травень 1939

Боже! Зішли бурю й огонь!

На світі є около тристапятдесять мільйонів католиків. Подумайте! 350 мільйонів!!

Як би ми католики взялись раз поважно до того, щоб поважно виповняти приказ Ісуса про любов до ближнього....

Як би ми взялись до того енергійно.... мужно.... у свідомости своєї сили....

Як би ми виповняли ту заповідь не роблячи ріжниць між жидом.... самарянином.... тощо....

Тоді.... Так! Тоді МИР У СВІТІ був би запевнений....

На світі запанували б нові часи....

А над новими часами горіло б огнем слави імя ІСУС ХРИСТОС!!

— — — — —

ЯК БИ! — ТАК! ЯК БИ!

Чи не мав рації представитель сім-мільйонової армії безбожників, якого вислано до католицьких країв і народів, щоб розслідити сили католиків?! Його звіт був такий:

"НЕ БІЙТЕСЯ КАТОЛИКІВ.... ВОНИ СПЛЯТЬ МЕРТВЕЦЬКИМ СНОМ! ЛЕГКО ЙОГО ЗЛОМАТИ!"

— — — — —

Чи не можна сказати до більшости хрещених українців католиків закид Спасителя: "Ти маєш імя наче б ти жив, але ти МЕРТВИЙ!"

ТАК! В тебе є імя КАТОЛИК, але в твойому житті твоєї віри ніяк і по нічім НЕ ПІЗНАТИ!

ТИ живеш не інакше як жид, турок і поганин!!

— — — — —

Сучасний стан нас українців-католиків нагадує християн перед приходом Духа Святого.

Якими були Апостоли, заки зійшов на них Дух Святий?!

ТРУСИ!!....

Коли їх Учителя спіймано, вони повтікали....

Через довший час збирались за замкненими дверми.. з боязни перед жидами.

— — — —

Але ось! ДУХ СВЯТИЙ сходить на них!....

Від тої хвилі це є велитні.... Герої!

Без дрібки страху перед вязницею....

Без боязни перед муками....

Непохитні на очах самої смерті....

— — — —

Які були вони перед тим, заки зійшов на них Дух Святий?!

САМОЛЮБИ.... що шукали тільки своєї користи..

Тепер сила Духа Святого перетворила їх у Апостолів....

Вони горять тільки огнем одного бажання: Спасти душі своїх ближніх!....

— — — —

Могутня сила Духа Святого не ослабла й досі....

І сьогодні Вона в силі перетворити лице землі!

Молім Його о це!

— — — —

Прийди, Духу Святий!

Ввесь світ тремтить перед Тобою!

Люди бояться Твого Огня....

Бо полюбили солому....

Котру вимолочують у стодолах своїх душ, перейнятих духом цього міра....

І люблять ту солому більш, як Тебе!

Змилосердись над ними!

Їх надія,— це мудрість тіла....

Їх пророком— якийсь професор....

Їх священик,— це якийсь дипльом....

Їх евангелія,— це ціна гроша....

Все, що вони думають.... говорять.... дбають.... заражене сопухом земської глини....

В тишині та страсі за свою солому вони лякаються Тебе!

Бож, коли Ти говориш до народів, це наче гураґанна буря і землетрус....

А вони люблять свій спокій більш від Тебе!

Ти приходиш з Неба.... З країни ласки.... А без ласки ми є нічим!....

Їм стидно ізза їх безсилля!....

Змилосердися над ними!

Ти хочеш, щоб вони були повні Тебе....

А вони хотіли б поділити себе для світа й для Тебе!

Ти хочеш, щоб вони говорили іншим язиком.... Твоїм язиком.... Язиком Твоєї Церкви, язиком католицької віри....

А вони хочуть говорити своїм язиком.. язиком людських думок, намірів, хотінь, діл.... Язиком, що самі створили.

Вони з нас сміються, бо ми віримо в Твою силу!....

Змилосердися над ними!

Прийди, Духу Святий! Просвіти, посили, освяти, пануй, Боже Всемогучий!....

— — — —

І сказав Дух Святий: Хай буде світло.... И стало світло!

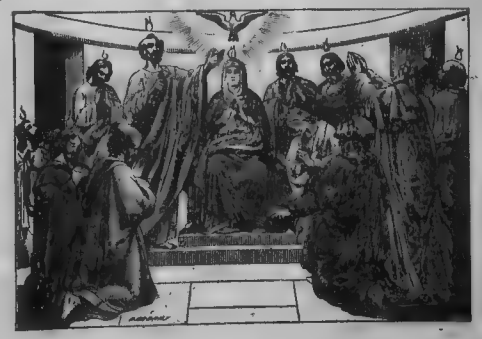

ВСЯ ГАРНА ТИ, МАРІЄ!

Сліпі видять

Нагла поява джерела в масабієйській печері, в якій колись не було і сліду води, вивела з рівноваги ворогів людських появ а посилила тих, що в ті появи вірили. Дня 26. лютого Бернадетта прихлякнула в печері перед ямкою, яку сама була випорпала попереднього дня. Її обявлення повтарялись безперерви впродовж кількох днів при участи щораз численніших глядачів.

Одначе в середу дня 3. березня Бернадетта не побачила нічого. Помимо того цей день є памятний в історії Люрд. Бож того дня сталось перше чудо при помочі води з дивного джерела.

Убогого Людського робітника-каменяра, що звався Людвик Бурієт, постигло велике нещастя двацять літ тому. При розриванні скали вибух досягнув його лиця й роздер йому праве лице. Праве око дізнало такого ушкодження, що він видів на нього дуже мало. Ліве око в двацятьох літах ослабло до тої міри, що майже зовсім на нього не бачив. Нещастя було для нього тим болючіше, що був батьком родини. Коли почув про чудне джерело в масабієйській печері, то в його серці зродилося велике довіря в його чудотворну силу. Він закликав найстаршу дочку й сказав до неї: "Йди зараз до печері й принеси мені води. Я переконаний, що Пречиста Діва мені поможе!" В пів години потім була дочка назад, але сказала зо смутком на лиці: "Татусю! Я принесла тої води, але вона нечиста!"

"Це нічого," відповів батько, "подай мені її!" Бурієт гарячо відмовив одно "Богородице" й потім потер водою лице. В найблищому менті видобувся з його грудей викрик радости: "Діти! Я виджу! Я уздоровлений! Двацятлітні страждання скінчились! Пречиста Марія мене уздоровила!"

Вість про це чудо блискавкою рознеслась по цілому місті та наповнила приятелів Людських появ радістю і одушевленням.

Коли зачало смеркатись, до печері пустилась численна група товаришів уздоровленого Бурієта, самих каменярів, з мотиками і лопатами. Працювали впродовж цілої ночі, щоб зробити дорогу до печері вигіднішою, та щоб саму печеру привести до порядку. В печері викопали збірник для води, яка щораз, то сильніше плила з ямки випорпаної Бернадетою, та заложили деревляне корито, щоб вона мала відплив. О півночі стали надходити до печері юрби народу, що з горіючими свічками в руках співав одушевленим голосом пісні в честь Матері Божої. Це була перша процесія зо свічками, яка відбулась у Люрд. Її зорганізували чесні робітники та інші добрі люди з околиці.

Ще покута

Замітною була десята поява. Бернадета прийшла до печері в звичайному часі. Приступила до джерела, обмилася в ньому й напилась води. Потім уклякла на своє звичайне місце й молилася. Незабаром небесна постать появилась....

На питання, що вона бачила тим разом, Бернадета відповіла: "Зразу Пані гляділа на мене ласкаво й добротливо. Але вскорі Її лице посумніло: "Чи хочеш молитись за грішників і покутувати за них," запитала Вона мене. Коли я заявила, що так, то знова запитала: "Чи не було б за трудно дістатись на колінах аж сюди до печері й поцілувати землю?" — "О ні!" закликала я, "це для мене не трудно, ні неприємно!" Тоді знова сказала мені поцілувати землю в покуту за грішників. Я послухала й посуваючись на колінах кілька разів поцілувала землю."

Це вже в третє закликано Бернадетту, щоб молитись за грішників. Пречиста Діва бажала помагати в Люрд грішникам до щирого навернення. Пречиста Діва вже за свого земського життя була Апостолкою грішників, молилась за них, щоб вони не пропали на віки. Такою Вона осталась і тоді, коли з душею і тілом забрано Її до неба.

Через Марію До Ісуса!

З останніх пятьох появ на окрему згадку заслугує поява трипацята.

Дня 2. березня зібралась довкола масабієйської скали така сила народу, що сама Бернадета тільки з трудом змогла протиснутись до печері. Обмивши лице водою джерела, напилась і вклякнула до молитви. Вона молилась на коронці. З виразу її лиця вскорі стало ясним, що небесна Постать знова їй показалась.

Небесна Пані говорила до дівчини та знова їй приказала, щоб пригадала місцевому священикові її бажання про побудування каплиці над скалою. До того додала: "Це моя воля, щоб люди йшли сюди процесіями."

Жахаючись поважного священика, Бернадетта попросила свою тітку, щоб пішла разом з нею на приходство. Тітка не дуже мала охоту, але вкінці далась намовити та пішла враз з Бернадетою до пароха о. Пейрамал.

Священик не знав, що робити. Він знова прийняв Бернадетту холодно: "Ти вже знова тут? Яке поручення дала тобі знова твоя Пані з печері?"

Дівчина відповіла: "Прошу Оця Пароха, Вона мені приказала пригадати Вам, що ви маєте Її поставити над печерою каплицю. Крім того Вона бажає, щоб до печері ходили люди процесіями."

"А більше нічого? Але це вистарчить! Ти роби собі процесії сама. Таж всі й так уже бігають за тобою. До чого тобі треба ще священика? Впрочім мені здається, що та твоя Пані й поняття не має про церковні приписи. Таж Вона повинна знати, що мені невільно поступати на-мою власну руку. На такі процесії може позволити тільки Епископ."

"Але прошу Отця Пароха," закинула делікатно Бернадетта, "таж Пані не казала, щоб туди ходити в процесіях зараз нині або ззвтра; мені здається, що Її бажання відноситься радше до майбутнього."

Ця неожидана відповідь привела священика до застанови. Він пояснив обом гостям, що він сам не може нічого зачати, але про все повідомить свого Епископа. Зараз як вони пішли, о. Пейрамал сів до стола та подрібно описав цілу справу Епископові, котрий мешкав в недалекому місті Тарб. Преосвящений Лорансе відворотною почтою повідомив пароха про своє негативне становище. По його думці нема часу на церковне розсліджування. Ціла справа є надто свіжа, треба ждати й чувати, нетреба спішитись.

Бажання Пані сповнилось з блискучою дійсністю. До Лурд ідуть тепер процесії, про які можна б написати велику книгу. Навіть тоді, коли печеру уряд замкнув, відважні мужчини й жінки не дались зломати й ночами робили світляні процесії. Ті, що були свідками пориваючих процесій з Найсвятішими Тайнами в Лурд, ті що принаймні чули про них, що найбільше число чудотворних уздоровлень в Лурд має місце в часі тих процесій, ті, що розважать, що віруючий католицький нарід добачує в тих процесіях вираз старої своєї віри: Через Марію до Ісуса! ті всі не в силі оборонитись від переконання, що своїми словами: "Це моя воля, щоб люди йшли сюди процесіями," Пречиста Діва хотіла діпняти того, щоб почитання Її Непорочного Зачаття було мостом до прославлення Її Божественного Сина. Наше життя повинно бути життям евхаристійним. Ми повинні ступати по цих засадах:

1. За жадну ціну не пропустити з власної вини Служби Божої в неділі й свята.

2. Частіше лучитись з Ісусом Христом у св. Причасті. Цей Хліб зробить нас сильними в вірі.

3. Не забувати відвідувати Ісуса в Найсвятішій Тайні Евхаристії.... Люди не в силі витримати довго без своїх приятелів; чи є це за багато хоч раз у день відвідати нашого найліпшого Приятеля?

4. Евхаристійне життя вимагає абсолютно, щоб ми стали апостолами Найсв. Тайн. Це апостольство полягає на тім, щоб дослілі посилали та зо собою брали своїх знакомих, зокрема молодіж, на Службу Божу, до св. Причастя та на відвідини Св. Тайн не лиш у неділі й свята, але й в будень, та заохочували до цеї практики.

Довіря

По даному приреченні Бернадетта мала йти останній раз до печері. Всі в околиці знали про це. Тому й не дивно, що того ранку довкола масабієйської печері зібралось около 20,000 людей. Бернадетта спокійна ступала на місце, де звичайно клякала й молилась. Запанувала гробова тишина. Нараз очі Бернадетти засяли, її лице заясніло наче залляте лучами надприродного світла.

Та надармо просила Бернадетта небесну Постать, щоб Вона виявила своє імя, надармо вказувала на те, що о. Пейрамал того вимагає. Пані відповіла тільки ласкавою усмішкою, наче говорила: Ще не пора на це. Та прийде час, що і я своє імя тобі скажу! Покищо будь терпелива! При цій появі не сталося ніщо незвичайного. Товпа зраджувала розчарування.

А всеж сталось того дня щось дуже велике. Один бідний лурдський робітник мав дволітнього синка Юстина. Від уродження був він хромий і кривий. Дня 4. березня до всього того опанувала його така лихорадка, що здавалось, він вмирає. Нараз лише захлиснувся й перестав дихати.

Мати зірвалась, вхопила дитя з колиски й побігла з ним на двір, взиваючи неустанно імя Марії. Ледво дихаючи внала коло збірника води в печері та занурила застигаюче тіло дитини по шию до ледово-зимної води. Чверть години тримала так тіло дитини під водою. Потім виймила його з зимної купелі, обвинула та понесла домів, де його зложила в колиску. Малий Юстин скоро заснув і спав цілий день і цілу ніч. Мати нимчасом не зажмурила ні на хвилю ока, неустанно взиваючи Преблагословенну Діву Марію. Рано хлопчина розплющив очі і хотів з колиски стати на землю. Тільки на силу могла мати втримати його в колисці. Та в одному менті мусіла на хвилю відійти, а коли вернулась, малий Юстин без жадної помочі виліз з колиски і бігав по кімнаті. Він був цілком здоровий.

Від 4. березня 1859 року чудам в Лурд нема кінця.

НЕПОРОЧНА

Минуло 20 день від останної появи. Бернадетта щоденно ходила до печері й гарячо там молилась, але Гарна Пані більше не показалась. Та Бернадетта помимо того була переконана, що вона Небесну Постать ще раз побачить.

Вчасним ранком на празник Благовіщення Бернадетта спішила до масабієйської скали. Там зібралось уже тисячі людей. Всі чекали на дівчину. Бернадетта, прийшовши до печері, дізнала великої неподіванки. Звичайно бувало молилась через якийсь час, а потім показувалась небесна Постать. Цим разом прогалина в скалі була повна неземського світла вже у хвилі, коли Бернадетта наближалась. В сяєві небесного світла стояла світла Пані дожидаючи Бернадетти.

Бернадетта впала на коліна й з почуттям невимовного щастя гляділа на небесну красоту. "О Пані дорога," закликала по хвилі з запалом, "скажи мені, хто Ти є!?" Пані приязно усміхнулась, але не сказала нічого. Дівчина повторила свою просьбу в друге й в третє, за кождим разом з більшим запалом.

За третім разом Пані зложила руки разом наче до молитви, підпесла їх на груди, звернула очі до неба—потім повблі розложила руки й схиляючись до дівчини сказала: "Я є Непорочне Зачаття." Тоді Цариця неба зникла.

Глядачі почувши з уст Бернадетти, що Пані назвала себе Непорочне Зачаття, попадали на коліна й кликали: "О Маріє, без порока Зачата, молись за нас, що до Тебе прибігаємо!"

Бернадетта прямо від печері побігла на приходство, щоб сказати о. Пейрамал, яке імя Пані собі дала. о. Пейрамал саме стояв перед церквою й заки дівчина вспіла сказати слово, заговорив: "Чи була це Пречиста Діва Марія?"

Бернадетта наївно відповіла: "О ні, прошу Отця, бо Вона сказала: "Я є Непорочне Зачаття."

Поважний священик не був всилі скрити своє зворушення. В одному менті все йому стало ясним. Зо слезами в очах сказав до Бернадетти: "Ти йди тепер домів. Я мушу бути сам." Від тої хвилі о. Пейрамал став неустрашимим оборонцем Люрдських появ і відважно стояв за Бернадеттою. Сейчас втратив він приязнь так званих "поступовців," що передніше прославляли його як ворога чудес. За то добув він не проминаючу память віруючих католиків.

Бернадетта чулась ціла щаслива, коли дізналась, що Непорочне Зачаття, це титул Пречистої Діви, й що прегарна Постать це ніхто інший а Преблагословенна Мати Ісуса Христа. Згадка про появу дня 25. березня наповняла її невимовною радістю й все як про неї оповідала, то її лице сяло наче небесним світлом.

Послушне Дитя Непорочної Діви

Але ніколи не переливалось серце Бернадетти таким великим блаженством, як при останнім, вісімнацятім обявленні дня 17. липня. Воно тривало около чверть години. Потім Пречиста Діва зникла з пресолодким усміхом на устах. Був це останній привіт Небесної Цариці для Бернадетти в земському житті. До побачення на небі!

По послідній появі жила Бернадетта ще 20 літ. Ціле її життя було прегарним приміром Марійської Дитини. З цілого її єства розносився наче запах пречудного квіту чистоти. Під проводом Непорочної Діви робила Бернадетта неустанний поступ в покорі.. Але найбільше горіло її серце любовю до Ісуса в Найсв. Тайні Евхаристії. Вона часто приступала до св. Причастя. В останній слабости її любов до Божественного Спасителя неустанно росла. Тільки одне бажання мала вона, щоб у своїх терпіннях стала подібною до Ісуса. Спаситель вислухав її молитву. Перед смертю її терпіння дійшли до вершка. Всі тоті терпіння пожертвувала за грішників.

В цьому менті ми є певні, що вона тішиться вічною славою неба, бо Церква проголосила її торжественно святою.

Свята Бернадетто, молись за нас!

РОБІТНИК СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

Ласка Ісусова накланяє до великих чинів і розбуджує бажання чинів щораз більших. Ця ласка Божа опанувала серце Талбота й будила в нім тугу доконувати великих діл.

До чого вона схиляла його?

Ми вже знаємо, що Талбот на завжди вирікся горівки. Але це було для нього за мало. Він бажав робити для Бога чим далі, тим більше: жертвуватися, покутувати, вирікатись себе самого, надолужувати за гріхи.

Він саме купив собі нову люльку й троха тютюну. З цими скарбами в кишені йшов він поволі вулицею; стрічає його один робітник, що не має тютюну й просить Талбота, чи має що дати закурити. Що робить Талбот? Він дає товаришеві нову люльку й ввесь тютюн і від того часу не курить!

Чи була це дрібниця? Де там! Для такого курця, як Талбот, це була величезна жертва! Це признають всі ті, що знають, що це є наліг до курення. Але відмовити собі чогось, це є більше, як уживати приємності. Тому Талбот вирікався приємностів з любови до

Господа Бога.

— — — — — —

Для молодого мужчини, що має намір жити в світі, годі собі уявити якесь гарніше земське щастя, як спокійне, власне родинне життя.

Талботові усміхалось таке щастя.

Одна дуже добра, релігійна дівчина сподобала собі повздержність, з якою Талбот відносився до дівчат. В додатку мала вона й значний маєток. Вони зговорились між собою. Обоє могли заложити собі вигідне родинне життя.

Талбот випросив собі час до надуми, щоб вимолити собі світло від Господа Бога. В тій цілі зробив він девятьдневну набожність.

При кінці сказав дівчині, що останесь нежонатим. Від тої хвилі думки про подружжа в нього не було. Він бажав лиш сповнення Божої Волі, а Господь Бог мав для нього інші наміри.

— — — — — —

Зайдім до кімнати Талбота.

Чому в його кімнаті є грубі, негибльовані дошки?

Коли раз поставила йому його сестра це питання, він відповів: "Їх ту треба!"

Більш не сказав нічого. Але сестра була хитра. Таж він не є все в кімнаті й вона колись зможе добре оглянути ліжко, яке він завсіди дуже старанно прикривав.

Правда! Вона добре вгадала. Мат спить на дошках. За подушку служить кавалок дерева. В зимі накривається половиною вовняного покривала. А коли є дуже зимно, додає кілька грубих міхів.

Чому він це робить? Його накланяє до того любов. Він хоче покутувати.

— — — — — —

А коли властиво Талбот іде спати?

Пів до одинацятої.

А коли встає?

О пів-другій годині в ночі. Так вчасно? Хіба ж не з дня на день?

Так! Він справді встає так вчасно кождої ночі.

А що він робить, коли не спить? Молиться!

Його нічна молитва триває від пів другої до пів четвертої, або навіть до четвертої. Потім на хилю ще лягає. Але о пятій годині він уже в дорозі до церкви. Він є на Службі Божій і приступає до святого Причастя. Потім скоро вертає домів, снідає й спішить до роботи.

Хотяй працює совісно й тяжко, всеж таки не тратить скупленя духа й у вільних хвилях ухиляється поспішно до свого кутка за купою дров. Там він клякає на коліна й гарячо молиться. Неділі є для нього великими днями повними ласк, днями молитви. Безперервно впродовж сім годин, а то й довше, молиться перед Найсвятішими Тайнами в кивоті.

Таж є так багато людей, що не моляться й святої неділі не шанують! Тому мусить нагороджувати за пошану, якої другі люди Богу відмавляють. А впрочім, чи він сам не належав колись до числа тих, що так мало дбають про Бога? Тепер мусить це направити!

— — — — — —

А що ж там наш Мат їсть? Його їда з певністю є цікавим і вимовним свідоцтвом про покутниче життя цього мужа.

Перековаймося!

1. В часі посту строгий піст. Тільки двічі в день їсть, і то мало й без мяса, молока й масла.

2. В червні заховує такий сам піст в честь Божественного Серця Спасителя. Так само постить в кожду середу й суботу та в навечеря великих свят. Хоч в середу мяса не їв, але якщо де масло йому подали, то їв.

3. В прочі дні впродовж року: В неділю звичайний обід о другій годині (це його перша страва в неділю). В понеділок хліб і чорна кава, вівторок і в чертвер на снідання какао і хліб з маслом, в полудні кавальчик мяса. В пятницю завсіди строгий піст.

Це все заховував Талбот аж до останнього часу свого життя, коли зовсім стратив здоровля й мусів покинути роботу. Тоді їв бувало те, що йому дали.

Яка це ганьба, коли думати про такий строгий піст, що тривав десятками літ, що є люди такі мягкі, що не вміють собі відмовити мяса навіть в пятницю, або шукають звільнення від посту без важної причини!

Одного разу сказав Талбот з викидом до одного товариша: "Ти не повинен так дуже старатись о свій жолудок!"

— — — — — —

На своїм тілі носив Талбот ланцушки, так зроблені, що на тім боці, яким прилягали до тіла, були повні гострих кільців й при тім були широкі. Він, очевидно, з тим уважно таївся. Тільки нагла смерть виявила його тайну. Він носив їх впродовж чотирнацяти літ, безнастанно, в день і ніч. Лиш одного разу, коли мусів піти до лічниці, відложив їх, щоб не зрадити себе.

Кілько він мусів витерпіти ізза них при роботі, при молитві та в часі нічного спочинку! Але він не дбав. Він взагалі нічим уважав усе те, що він робив. Так любов до Бога зділала з Талбота покутника, якого варто почислити до найбільших душ.

"Я Просив о Дар Молитви, і Одержав Його у Великій Мірі."

Талбот молився дуже багато.

До того, що ми сказали попереду, додаємо ще от-це:

Ми знаємо від його матері, що він молився ночами. Мати спала в тій самій кімнаті на однім кінці, а Мат на другім. Малий каганець освітлював слабенько кімнату в ночі. Мати прокинулась нічю около другої години. Вона побачила, як Мат клячав, спрямований, на свойому ліжку. Їй видалось, що його лице мало якийсь дивний вигляд. Вона закликала до нього, питаючи, що сталось. Він не відповів. Не чув голосу матері. Він потонув в найглибші глибини молитви. Мати більше йому не переривала....

Кождої ночі мала вона нагоду обсервувати його в часі молитви так, що він нічого про це не знав. Він бувало молився клячучи на ліжку або на підлозі з простертими руками, або припадав лицем до землі й довго оставав в такім положенні.

Часто молився наголос особливо до Матінки Божої. Здавалось, що він наче видів Її перед собою й так з Нею говорив. Часто казав з гарячою любовю і вдячністю: "Ніхто не знає, як доброю є для мене Цариця Неба!"

Кілько даск мусів дістати Талбот в продовж цих нічних молитов!

— — — — — —

Є вчасний ранок. Вулиці величезного міста ще неначе вимерли. Але Талбот вже спішить до церкви. А церкву отворяють тільки за пів години! Це нічого! Він клякає у церковних дверях і гарячо молиться.

Так він молиться навіть тоді, коли дощ падає й вітер свище, коли люди дрожать із холоду й навіть з дому не хочуть вийти. І так молиться на голих колінах. Щоб ніхто того не замітив, він уважно загортається в плащ.

Коли церква отворилась, Талбот йде на своє місце перед головним престолом. Там клячить він непорушно зо зложеними руками й замкненими очима; забуває про все й думає тільки про Спасителя.

Один священик, що давав йому св. Причастя, був так вражений дивною ревністю, з якою Талбот приймав св. Причастя, що сказав до своїх співбратів: "До нашої церкви ходить святець!"

По Службі Божій Талбот скоро опускає церкву. На нього жде праця.

На вулицях уже рух. Талбот не дивиться ні праворуч, ні ліворуч. Він затоплений у своїх думках, начеб на світі довкола нікого й нічого не було. Для нього воно справді так є.

Талбот шукає тільки й виключно Господа Бога. В церкві св. Лаврентія він здержується й робить коротеньке посіщення Найсвятіших Тайн. Так робить він кождого дня.

ПОВМИРАЛИ З ГОЛОДУ, КОЛО ПРИПАСІВ ПОЖИВИ.

З початком 1912. року англієць Фалкон Скат робив наукову подорож до полудневого бігуна. Треба було подорожувати серед вічних снігів, по більшій части саньми. Щоб подорожні не мусіли возити з собою всіх припасів туда й з поворотом вони кождого дня складали запаси поживи в снігу на дорогу з поворотом. Щасливо дістались до полудневого бігуна, але побачили зараз, що інша експедиція їх випередила. Це розтроїло їх до тої міри, що в дорозі з поворотом не зважали точно на напрям і так не знайшли припасів поживи, які були поскладали попереду в сніг. По даремнім шуканні полягали в шатра і— погинули. По якомусь часі вислано за ними другу, рятункову експедицію, котра знайшла їх мертвих— а недалеко них знайдено припаси поживи.

Ця трагічна подія є також образом. Нинішний світ морозний наче ледова країна довкола полудневого бігуна. Заметіль пристрастей нищить усе вище життя, заметіль мамони, зависти, ненависти й розпусти. Тисячі сильних мужчин гинуть в тій заметілі, хоча близько себе мають припаси духовного хліба—Христа в Найсвятішій Тайні Евхаристії.

На що установив Ісус Христос Найсвятішу Тайну Евхаристії?! Він сам каже: "Беріть і їджте!" і "Хто їсть моє тіло і пє мою Кров, МАЄ ЖИТТЯ ВІЧНЕ І Я ВОСКРЕШУ ЙОГО в послідний день. БО ТІЛО МОЄ НАПРАВДУ Є КОРМ а КРОВ МОЯ Є НАПІЙ." (Йо. 6., 55, 56).

Як часто мусимо його приймати?— Раз у рік?!— До того ми зобовязані під тяжким гріхом. Але хто любить душу, тому це за мало. Кождого місяця.... кождого тижня.... кілька разів у тиждень.. навіть що дня.

Було колись так, що деякі христіяни івза невмісної пошани до Найсвятіших Тайн старались віддалити вірних від частого святого Причастя. Вони утворили окрему секту, що звалась Янсеністами по свому заложителеві, епископі Янсенії. Науку тої секти осуджено як блудну, але доперва Пій X. широко отворив вірним кивот і проголосив: Щоденне Причастя має буди дозволене в с і м вірним, якогоб не не було стану чи звання. Тому неможна виключати від трапези Господньої того, хто приступає до неї в с т а н і л а с к и та з правильним, п о б о ж н и м наміренням.

Злий дух прекрасно знає, як велику користь принеслоб часте Причастя мужчинам і юнакам. Тому поширює між ними ЗАКИДИ, щоб їх від нього відстрашити. Послухаймо, які думки він їм піддає:

1. "Часте святе Причастя,"— колись його НЕ БУЛО, а преціньлюди були добрі." — Відповідь: Колись не було електричного світла, не було залізниць, радія, самоходів, літаків, а помимо того люди жили. Але нікому і на думку не прийшло відкидати ці добутки техніки тому лише, бо вони є чимось новими. Коли не було так багато борби проти віри і моральности, тому люди не потрібували тільки сили, що нині. Одначе часте св. Причастя НЕ Є НІЧИМ НОВИМ. Перші християни ходили до св. Причастя при кождій Службі Божій, всі: Мужчини і юнаки також!

2. "НЕ МАЮ ЧАСУ до частого св. Причастя."— Відповідь: Бог дав тобі в дарі цілий час твого життя, а ти не мав би часу для Бога?! Хто має добру волю, той і час знайде, встане пів години раньше, приспішить з роботою. Кілько часу ми марнуємо що дня! (Це не значить, що мусимо занедбувати ДУЖЕ ВАЖНІ ОБОВЯЗКИ).

3. "Деякі ходять часто до св. Причастя і є гірші від тих, що йдуть лише раз у рік."— Відповідь: Ми знаємо тисячі примірів, де люде через часте св. Причастя стали ліпшими. Коли деяким це лікарство не помагає, то чия це вина? Це не є вина св. Причастя, але тих, що не вживають його так, як треба. Ану, як би сусід захорував, а я б сказав: "Я вже не буду їсти хліба, бо сусід щодня їв хліб а захорів." Чи не булоб це немудре? Те саме треба сказати про поживу духову.

4."Я неварт, я негідний!"— Відовідь: "Ніхто неварт, але ми ПОТРЕБУЄМО св. Причастя, щоб спасти свою душу. Лише СМЕРТЕЛЬНИЙ ГРІХ стає перешкодою до приняття св. Причастя. Про гріхи повседневні вчить нас віра: "Святе Причастя НАС ОЧИЩУЄ від повседневних гріхів."— Тож саме тому, що ми маємо повседневні гріхи, ми повинні йти до св. Причастя, щоб з них очиститись.

5. "Я маю багато покус!" — Відповідь: Тому йди частіше до св. Причастя, бо воно якраз є найкращим засобом до побіди в покусах.

6. "Хоч я і ходжу до св. Причастя, то ЗОВСІМ НЕ СТАЮ ЛІПШИМ."— Відповідь: Як довго ти пробував? Гляди на дерева в зимі. Воно здається, що вони мертві і невидно на них ніякої зміни. Але внутрі приготовляються великі зміни і на весні ти побачиш всю красоту свіжої зелені. Так само є і з душею. Може на зовні ти не замічаєш жадної зміни, але внутрі кожде св. Причастя робить тебе і твоє серце більш подібним до Серця Христового.

7. "Я боюся, що буду ходити ЛИШЕ З ПРИВИЧКИ, БЕЗ НАБОЖНОСТИ." — Відповідь: Правдива набожність не полягає в гарних чувствах, але у волі наслідувати Ісуса Христа. Хто має

дю волю і зміцнює її в святім Причастю, той добре причащається, хочаб і не мав солодких почувань.

8. "Що скажуть люди?"— Для многих це одинока вимівка, а майже для всіх головна. Але чи не є це боязкість і слабосильність характеру, котрої якраз мужчини й юнаки повинніб стидатись? Ти боїшся, що люди скажуть, а не боїшся, що Бог скаже?! Хто з тих, що насміваються з тебе, буде тебе боронити на суді Божім? Проти людського страху є лиш один засіб: Мати на гадці, як немудрою є та боязнь, і вправлятися в борбі проти неї.

Я кінчу: Ти будеш жити через певне число днів. Ти того числа не знаєш, але Бог знає і на кождий день приготовив тобі в кивоті Хліб Життя. Що дня Спаситель подає себе тобі і кличе тебе до небесного пиру. Якщо послухаєш його голосу, то Він наділить тебе ласками понад ласки для тебе і для других. Але якщо ти з лінивства не хочеш послухати, Він скаже: "Я прийду на тебе і заберу свічник з місця його," то значить, я відойму від тебе ласки, які я приготовив тобі.

Чи не булоб це шкода? Чи не грозилаб тобі небезпека, що ти голодом умреш при запасі поживи? Хай Бог боронить тебе, друже, від такого нещастя!

Чи можливе це в нас?

(Докінчення)

Один з найважніших завдань, може одиноке в суті річі, на всякий випадок, для якого він працював найбільш завзято, це була сільська школа. При її помочі він бажає вщепити пристрасну любов до землі; збудувати душу хлібороба; вилляти в уми науку про знання грунту; виховати голови хліборобів і то голови бистрі....

В тій справі були в нього ясні, виразно определені, особисті ідеї. Всі вони зводились до двох точок:

1. Приспосіблення сільської школи до хліборобського життя.
2. Фахове видосконалення при помочі курсів по скінченні школи.

Ось його ідеї передусім відносно програми навчання:

"Сучасні програми навчання в елементарних школах є мильні тому, бо вони однакі для цілого краю, для міст, містечок, сіл.... Занадто загальне урядове навчання в елементарних школах, навчання, що мовчало про ручні заняття і надміру наставало на вправне уживання пера та на боці зіставляло вміння вживати знаряддя ручної роботи, і при тім усім, однаке в місті і на селі, дало всім дітям

однаку формацію."

Спосіб навчання: Очевидно, що наука елементарної школи буде ограничена до основного знання; одначе передусім треба змагати не так до уділення з н а н н я, як скорше до того, щоб дати дітям в и х о в а н н я і то виховання хліборобське. Треба довести до того, щоб діти любили землю. Цього можна діпняти і при помочі засобу, в який учитель говорить про землю, і також уділюванням здатної до того науки. Це все вимагає УЧИТЕЛІВ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ХЛІБОРОБСЬКЕ ЖИТТЯ та мають такого ДУХА В ДУМАННІ Й ДІЛАННІ, що ВВЕСЬ СПРЯМОВАНИЙ ДО ГРУНТУ.

"Учитель буде мусів показати, що звання хлібороба не лиш є найшляхотнішим з поміж усіх матеріяльних занять, першим заняттям Богом приписаним, але що воно є найздоровіше для духа й повне життяздатности для тіла, що воно врешті є званням, в якому чоловік має найбільш свободи, щоб виховати свою родину на вільному воздусі і під великим сонцем Доброго Бога...."

"Крім того йде тут також о іншу справу. Завданням тої школи мусить бути, щоб отворити перед дітьми широкий обрій хліборобської науки, яка є справжньою наукою, хоч би про це і не говорилось. Така школа повинна доказати дітям, що в супереч тому, що звичайно говориться, працяхлібороба, це зовсім не праця темного неука, але якраз противно: що вона вимагає зокрема в наших часах, більшої бистрости ума й особистої здатности, чим у більшості всяких інших занять...."

Відтак подає він до подробиць опрацьований плян, щоб у дівчат і хлопців виплекати хліборобську душу. "По укінченні школи позашкільні курси в кружках самообразования. Це все з цертифікатами і дипльомами. При тім усім школа і курси мають бути провадженні в дусі наскрізь християнсько-католицькому.

Він мав один великий дар, що водночас був також пристрастю: бути лідером, а зокрема лідером молоді.

"Моя розкіш, це провадити багато людей, зокрема багато молоді."

"Я живу для покоління, що наступає по мені."

"Моя віра перед війною і по війні є, що спасення прийде через молодих."

І як він любив їх! Як дуже любив він Христа і свою батьківщину!

Кілько нової енергії він зложив в їх душі! По його смерти всюда повтаряли те саме: Другого такого нема.

Його душа була повна дарів, потрібних до того, щоб других зрушити: природна веселість, бесіда конкретна і повна живих образів, що легко віддавала тремтіння всієї гарячої душі. Але надівсе посідав він великодушність, що бачила в кождому рідного брата, що достроювалася до всіх сердець і вміла відчути їх окремішности.

Він цілим серцем віддався Католицькій Акції Молоді та подібним організаціям. Він надіявся, що в таких товариствах м о л о д і відчують свою силу.

"Щоб "переродити" молодих членів, треба було по його думці двох засобів: духовних вправ і кружків самообразования.

Коли він говорив про духовні врави, де світські люди, зокрема юнаки, відлучені від прочого світа впродовж трьох, пятьох або вісьмох днів, слухали проповідей про найважніші річи християнського життя, молились і принимали спільно Святі Тайни, то його слова були повні огня й щирости. Він не боявся жертв та поробляв всякі можливі заходи, щоб уможливити участь в таких вправах своїй і дооколишній молоді.

Це тому, бо духовні вправи (звані також реколєкціями), це особиста віднова; а особиста віднова, реформа, це є в зародку також реформа громадська. Що більше: "Реколєкції витворюють ті вибрані душі, яких нам треба.. що вміють і хочуть прибирати форму, якої Бог вимагає, піти в напрямах, які Бог вказує.... а справжний засіб побіди, це саме це витворення вибраних душ; це якраз виховання голов, яких не достає нашим парохіям і інституціям." І під словом "голова" він розуміє не юнака, що є лиш на чолі, що є предсідателем, але юнака що справді і на ділі веде й провадить других.

Кружок самоосвіти був для нього підприняттям, що мало виховати й обзнакомити юнаків з суспільними завданнями католика.

Що було тайною і душею цього католицького життя? Любов до Ісуса Христа....

Він полюбив Ісуса Христа так, як вояк привязується пристрастно до свого команданта.

Одної ночі запримітили, як він клячав перед замкненими дверми церкви..., На нас це робить сильне враження, в нас це збуджує подив. А дрецінь це був тільки вірний образ цілого його життя, що було віддане на службу Царя царів. В жертві для свого Вчителя, якого він добачував у особах бідаків і хорих у своїому селі, положив свій маєток так, що сам себе руйнував, свою особу пожертвував аж до вичерпання всіх своїх сил тіла й духа. Він зложив у стіп Христа, якого добачував у молодих душах, свої ідеї і свій запал, та в особах хліборобів і дітей віддав Ісусу Христу всі надії свойого життя, ввесь свій час і всю свою діяльність.

В ментi, як вибухла світова війна, йому було пятдесять три роки. В часі мобілізації його висилано до ріжних кадр для вишко-

лювання вояків.... Його, що прямо горів бажанням іти вперед.... в огонь....

Помимо того свої завдання сповняв він вірно і точно. Для своїх вояків є він "татусем".... А в менті, коли приходилось повідомляти родини вояків, котрі загинули, про сумну вістку, він умів писати листи наче "мамуся"....

Вкінці 18. березня дістав він приказ іти на фронт. Було це 1916 року.

З фронту пише він ось-так: "Лиш дві слові про моє нове місце.... Кождої години я дякую Богу, що мене вислав сюди. Це зовсім інакше життя від попереднього, цілком інакше окруження. Тут дихається вільним воздухом; тут видно справжніх мужчин, і по трохи чути вигуки стрілен в день і в ночі.... тут чути життя в тілі."

Його життя було дуже простеньке: свою мужву любить, неустанно молиться, шукає завдань найбільш небезпечних.

30. грудня сідає він до обіду. В тій хвилі приносять йому вістку, що його відділ засипаний звалищами. Сейчас кидає він серветку і великими скоками спішить на поміч.

Нараз поблизку розривається шрапнеля й розриває ліву литку і коліно та праве стегно.

Прибігають до нього.... Сильні встрикування привели його до памяті й він отворив очи: "Коло мене зранено тяжко також молоденького поручника; чи ви заопікувались ним?"

Відтак дивиться на військового капеляна: "Боже мій!"

І ні слова потім.... Його гарна душа вояка пішла до свойого Команданта....

Чи вже замовили собі:

ДУХОВНА ВЯЗАНКА

на май і червень

Молебен до Серця Христового, до Пречистої Діви і Параклис до Матери Божої в одній книжечці

Враз із найкращими молитвами до Серця Христового —до Матери Божої і пояснення св. Години в честь Найсолодшого Серця.

Прекрасна і дуже практична книжечка—64 сторінок

Ціна 10 центів

св. Альфонс Лігорі
***27. IX. 1696 — † 1. VIII. 1787.**
Епископ, Учитель Вселенської Церкви,
Основатель Чину Місіонарів, ОО. Редемптористів—

ЧИ ЗНАЄТЕ?

Хто це св. Альфонс? Один з найбільших геніїв 18 ст. що зібрав у собі стільки талантів, скільки мають ріжні геній поділено між собою. Адвокат у 16. році життя, музик, маляр, поет, будівничий, вельми плідний письменник, невтомний апостол, епископ, основатель чину місіонарів— ОО. Редемптористів.

Хто це св. Альфонс? Найревніший місіонар, що в своїому житті спас незлічимі душі, неустанним голошенням місій, духовних вправ і своїми книжками, повними Божого натхнення; після ж смерти рятує ще в більшому числі так книжками, що появляються завжди в нових виданнях, як через своїх духових синів місіонарів-редемптористів, розсіяних по всьому світі.

Хто це св. Альфонс? Визначний мораліст, що своїм методом лагідним, а одночасно певним, сказати б, з нат-

хнення самого Христового Серця, веде мільйони душ до осягнення вічного щастя.

Хто це св. Альфонс? Великий Учитель Церкви, котрого засади повні небесної мудрости; їх можна держатися з цілою певністю та знайти в них спасенний духовний корм і сильну понуку творити добре.

Хто це св. Альфонс? Один з найбільших святих 18. ст. що його святість і науку признала Церква 6-го вересня 1816, коли проголошено його блаженним, 28. **травня** 1839, **коли проголошено його святим.** 7. липня 1871, коли то вложено на його скронь найбільше відзначення, проголошуючи його Учителем Вселенської Церкви.

Богдан Курилас ЧНІ.

Над Могилою Оснувателя

(У 100. річницю проголошення святим отця нашого Альфонса)

Твоє життя?
яке святе воно,
о, скільки в ньому чину!....
Під бремям літ-похилений,
безміром трудів втомлений:
мій дух до Тебе лине,
Святий наш Отче!....

— — — — — — — —

Гей видиво чудне з віків пливе з минулих,
хороший як весна —
юнак Альфонс Ліґорі;
на ступні вівтаря —
паде навколішки,
перед іконою Мадони.....

— — — — — — — —

Чом люд оцей нараз в храмі стрепенувся?!

— — — — — — — —

Юнак на вколішках
при райській Пані.
знечевя відпина свій меч, знамя шляхетства;
та на вівтар кладе його....

Марії в дані,
на знак,
вірнопідданчої любови
і служби лицаря!....

— — — — — — — —

Життя солодко вабило Його:
врода.... виставність.... шумні балі,
лискучі вигляди в майбутнє,
....далі.....
зоря перед Ним,
....вершок Його шляхецтва....

— — — — — — — —

Знечевя рветься ця —
— майбутності вогнів —
.... шовкова, срібна нить
рожева паполома —
її порвати смів....
Він сам, лицарський Дон Альфонсо,
.... в цюж мить
От сліз й обнять крівавих Батька
в царину Духа лине:
в духовний семинар....

— — — — — — — —

І бачу знов:
Священик юний
немов старозавітний Ілія
на прю подався з царством зла
Життя і кров.....
віддав оцій борні
за справу Бога Саваота....

— — — — — — — —

Життя Його од цього менту
.... це Голгофта,
.... Альфонс.... конає на хресті
— за щастя Душ.... —
— немов Розпятий Відкупитель....

— — — — — — — —

.... І в муці тій
з туги за щастям Душ безсмертних
зродив Отець своїх синів, доньок....
Свої згромадження.....

— — — — — — — —

Що за краса!....

Який це княжий дар,
для Дателя всіх дарів!....
Хай вільно буде нам,
усім твоїм синам
у 151-ший спогад Твойого скону,
послати в царство зір,
до стіп Твойого трону—
пахучий фтіміям —
любови.....

Наше Видавництво

Видавництво Отців Чина Найсвятішого Ізбавителя постановило видавати релігійні, виховавчі й суспільні розвідки у формі книжечок.

Досі вийшли три книжечки: "Робітникові не треба релігії", "Якої школи нам треба," й "У хуртовинах юнацьких літ."

Ті книжечки говоритимуть самі за себе й ми не маємо наміру вихвалювати своєї власної праці. Не лиш це, але ми будемо дуже вдячними, якщо наші громадяни, яким лежить на серці духова формація нашого народу в Канаді, дадуть нам свої ласкаві замітки й уваги.

Одначе буде воно на місці пригадати деякі точки, щоб оминути непорозуміння.

В першій мірі ми просимо, щоб брати під увагу, що наша головна ціль при видаванні цих книжечок є така: Дати нашому українському католицькому громадянству матеріял, з якого воно навчилося б того, що так трівожно важне у наших часах: примінити думки, переконання, бажання та ідеали Ісуса Христа до ВСІХ справ і проблєм буденного життя.— Правда, це є поле невичерпаної й незглибимої праці й треба б радше великих книг в тому напрямі. Та ми без трудноцїв признаємо, що серед місіонарської й душпастирської праці ми до того не маємо часу. Все ж таки ми думаємо, що багато добра можна буде осягнути, якщо дати принаймні загальні начерки християнської думки й християнських ідеалів у тих справах, які опановують собою увагу й ділання людства взагалі й нашого народу зокрема.

Слідом за тим нам легко буде заявити, що нам не йде о признання любителів літературної форми. Що більше, ми почуваємось до обовязку пожертвувати красоту виразу, якщо ми мусіли б побоюватись, що треба б її заплатити розмірами книжечок, або—а це ще важніше—якщо треба б пожертвувати можність добутися до душі

й серця сірої маси, бо ж для неї ми хочемо видавати ті книжечки передусім. Силою обставин ми мусимо бути популярними, і то до тої міри, що можна буде закинути, що наша мова, це є мова, якою говорилось і писалось двацять і більше літ тому. Наші поселенці ту мову знають найкраще й розуміють її, бо до іншої не привикли. Їх діти говорять так само. Ми признаємо, що ми самі жалуємо, що мусимо пожертвувати часом красоту нашої нової, чудово виробленої та надзвичайно збагаченої літературної мови сучасних книжок і їх авторів, та волімо перенести цей біль, як побоюватись, що ми дали знаменито приправлене мясо там, де організм вимагає просто зладженої, здорової поживи. Дасть Бог, скоро надійде той час, що і в Канаді маса нашого люду опанує співучу й музикальну, сучасну літературну мову. Тоді ми будемо свобідніші в наших змаганнях, щоб наш люд виробився й естетично. Покищо ми цю лінію праці мусимо полишити тим, що не мають наших завдань і наших відповідальностей. Якщо люди, для яких книжечки писані, будуть розуміти і з них користати, це буде для нас вистарчаючим винагородженням.

Справи, про котрі будемо писати, це є й будуть справи ЖИВІ, як то кажуть: актуальні, пекучі. Очевидно ми не в силі писати про всі справи нараз. Душпастирський досвід буде служити нам напрямною у виборі предметів. Справи більш наглячі, доторкаючі прямо й безпосередно справи спасення душ, будуть порушувані нами скорше від других. І хоча признаємо пекучість і інших завдань, то знова ми мусимо полишити їх сповнення іншим, що в силі ними зайнятись.

Ми думаємо, що й нетреба нам згадувати про те, що в тій справі ми будемо з синівською відданістю йти за вказівками наших церковних властей, котрим завсіди даємо наші книжечки до потвердження.

З попереднього можна буде розуміти, чому ми присвятили першу книжечку нашому робітництву. Питання робітниче є одним з найактуальніших й ми бажали вказати на конечність примінення Христових ідеалів до його розвязки. Наголовок дали ми нарочно троха не-по-стилю. Він має бути ніне нервовим відгуком безбожницького кличу: Робітникові не треба релігії! Цей клич наголовком нашої книжечки поставлено під знак могутнього запиту. Якщо ми були б дали наголовок "Чи робітникові нетреба релігії," ми були б знищили нервовість запиту.

Що до других двох книжечок нам не треба й сумніватись, що вони порушують питання релігійного й морального життя-буття наших переселенців.—Матеріял книжечки "Якої школи ми хочемо" є космополітичного характеру; це зрозуміло, бо це є питання, що

виросло нам на полі нашого життя в Канаді, й питання, яке нам накинено чужими. Кождий знає, що розрив між практичним життям і релігією започатковано у Франції і те, що той сам розрив зродив у французів, зродить він і у всіх других: покоління інтелігентних безбожників-большевиків. Українізувати матеріял тої книжечки було б невмісним і неможливим, бо ненависть до Бога в школі, це українському народові є зовсім чуже й ми мусимо боротись проти того як проти зарази, в яку мусіли ввійти наші діти силою обставин. Тут є НАШИМ тільки право боротись проти безбожницького напрямку наших публичних шкіл.

Ми думаємо, що ці замітки упростять нам дорогу і хоч троха причиняться до співпраці з нами всіх тих, що дорожать спасенням душ нашого народу в Канаді.

ВІДПОВІДЬ БОГА

Одно старе оповідання розказує: "В місті Тулузі жив колись юнак такий злий і зіпсутий, що у своїому шалі безбожности вийшов з міста й там на широкому полі став страшно проклинати Бога й Його хулити; в своїому нападі божевілля навіть витяг свій меч, підніс до неба й кликав: "Боже, вбий мене, якщо Ти є Богом і маєш силу!"

І от, що сталось:— Юнак з жахом бачить, що з неба повільно злітає на землю сніжнобілий папір й при кінці спочив у ніг богохульника. Цей підносить лист і що на ньому читає? Золотом написані слова: "Помилуй мя Боже!"

Страшно стало юнакові, що Бог за його гріхи не карає його, але ще подає йому своє милосердя. Слези жалю покотились з очей. Він укляк, дякував Богу й прославляв Його за незбагнену Його доброту,— навернувся цілим серцем та зачав у покуті святе життя, доки не помер смертю святих.

Це оповідання. Але це не байка. Це історія людства. Як той юнак, так людство гріхами повстало проти Бога. А Бог?! Замість укарати, зіслав на землю не сніжнобілий лист, а свого невинного Сина, Ісуса Христа. А Ісус написав—не золотими буквами, а предорогою своєю кровю слова: Змилосердись над людьми, Боже!" Смертю добув нам прощення, кровю власною змив наші гріхи.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових передплатників!

Святіший Отець Папа Пій XII.

Святішому Вселенському Архієрееві Папі Пієві XII.
Сотвори Господи Многая й Благая літа!

Католицьким Світом

Святіший Отець Пій XII—засівши на Петровому Престолі, продовжає видатні змагання свого Величного Попередника, Пія XI. У всьому світі Він знаний від тепер як Пастор Ангелікус— Ангельський Пастир. По всім тім, що Він досі сказав і зділав, видно,

що Його праця буде звернена головно до того, щоб у світі запанував Мир Христа у Царстві Христа; це було й найбільшим змаганням Його попередника.— Ввесь Католицький і некатолицький світ недвозначно заявив свою радість з Його вибору й навіть німці, що в часі конкляве відгрожувались, якщо Кардинала Пачеллі (це прізвище Пія XII.) вибрано буде Папою, не лиш присіли, а то й мусіли погодитись з фактом, що Гітлєр написав Йому особистий лист з побажанням щастя.— Виявилось також, що Пій XI. виразно бажав, щоб його наслідником вибрано Кардинала Пачеллі. Так воно й сталось.

Над Европою—то збираються, то розходяться чорні хмари вагітні нещастями наближаючоїся війни. Европу поділено на два табори: Держави так звані демократичні з Британією і Францією на чолі, з чередою більших або менше держав-сателітів, які зродились по минулій світовій війні, в середині та з Крівавим Царством сатани при хвості; з другої сторони є держави так звані тоталітарні або диктаторські-протибольшевицькі: Німеччина й Італія, до яких треба прилучити Еспанію, що держить разом з ними проти комунізму. Неупередженого глядача вдаряє факт, що Німеччина й Італія опанували політичну Арену; всі лиш на них дивляться і їх бояться не скриваючи того.

Гітлєр—сильний подоптанням того, що людська совість називає словом чести, іде могутніми кроками до здійснення своїх плянів. Досі вони вінчались такими успіхами, що тепер, у 20 літ по Всесвітній Війні видно наче на долоні, що війну виграла таки Німеччина. До його успіхів причинилось безперечно дуже багато це, що так звані Побідні Держави, не оглядаючись на закони життя-буття народів і держав, старались Версайським Договором Німеччину не лиш вкарати, але й знищити, а себе самих збогатити її трупом. Їх тупа ненависть приносить овочі й вони самі не в силі тепер судити Гітлєра, бо знають і відчувають, що він досі тільки поломав кайдани, які Німеччині несправедливо накинено.

Карпатської України нема — Гітлєр дав, і той сам Гілєр взяв.. Коли дав, то йому дякували, коли взяв, то пізнали, що вся сила Гітлєра є в тім, що він нічим уважає свої приречення, якщо це вигідно для його націоналістичних плянів. Ми думаємо, що Карпатська Україна сповнила своє історичне завдання. Ввесь український світ прямо лавою став їй до помочі, з другого боку, оскільки можна вірити деяким звідомленням, руїнницькі елєменти, не чужі, а таки свої, —приготовляди революцію. Ентузіязм одних лишить по собі незабутні сліди, руїництво других послужить до науки, що український гітлєрізм є наскрізь самолюбний та справжьої любови нації не знає. По нашій думці ліквідація Карпатської України далеко від

ліквідації гітлєрівського насильного посуванняся на Україну.... Гітлєр мабуть дасть ще одну Україну. Не з любови до нас, але тому, бо без неї не може й не хоче обійтись. Як він це зробить, годі предвидіти. Він сам мабуть не знає, бо це люнатик, котрий жиє й діляє під діланням нелюдських нервових напружень. Що діятиметься, коли його нерви відмовлять послуху й заломляться, не знати.

Польща—лагодиться до того, щоб Німеччина її проковтнула. Міліонова армія, здається, має зробити цей новий кавалок для Гітлєра більш апетитним. Англія бажала б, щоб Польща прийняла воєнну поміч Большевії. Англьосаксонці у своїй удаваній, а може й справжній наївности, тішать себе й других тим, що Большевія має спроможність поставити на поле війни 18 міліонів війська.... ....Великий Іван.... Хай зачне війну, а ми надіємося, що Україна, вихована у кровавій школі мук, зробить нелюдській потворі кінець. Польща не похочує прийняти большевицьку поміч. Не дивно.... Галичина стоїть над польською ненавистю з мечем рішучої волі, що готов зробити кінець усім кривдам і знущанням..... Большевики-помічники з одного боку в Польщі, Німці з другого і катована Галичина з третього.... Це для Польщі Мене, Текель, Фарес.

Еспанія— свобідна під прапором Христа. У хвилі, коли проголошено в Бургос кінець горожанської війни, Еспанці офіціяльно дали ознаку своїй радости кличем: Хай жиє Христос Цар!.... Ми українці, повинні придивитись історії народів. Віра й приналежність до Католицької Церкви, жива й сердечна любов до Ісуса Христа були непорушною підвалиною, на якій побудували свою силу й щастя народи Европи. Там, де тої віри не було, там борба була і є безнадійна.... Побачимо, як скінчиться підйом націстського поганства проти християнства.... Решта вже заломалось або тріщить в основах.

Глядім на цю цікаву комедію світа.... Сцена змінилась.... Актори міняються.... Серед людських кривав і змагань наче червоною ниткою тягнеться закон Побіди Добра й Поражки зла.... все.. не все скоро.... й не все наглядно, але ВСЕ!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Марія Охорона Христіян

Місяць травень.. Май! Серед нового життя, запаху квітів видає він з себе свій звичайний, а при тім все новий і чарівний запах набожности до Пречистої Діви Марії.

Обрій життя народів укрився цього року темрявою гроз.....

Ніхто не знає, що нас жде, але всі бояться.... Якщо отворяться пропасти людської злоби й кровожадної ненависти, нещастя, які переживати немо можуть перевищати нашу уяву....

І не дивно, що в обличчі непевного й жахливого майбутнього Керманич Петрової лодки вказує на Ясну Зорю моря життя й взиває членів Апостольства Молитви до того, щоб перейнялись набожністю до Її могутньої охорони та о неї молились.

В темряві безбожности, що більш або менш обхоплює цілі народи, глядім на цю Пречудну Ранню Зорю. Сіяючим блеском заливає Вона людство, щоб охоронити його від пропастей, в які сатана змагає його пірвати.

Перед нами отворяється нова Доба: По Отцю, що нас сотворив, щоб ми Його пізнали, любили й Йому служили, по Сині, що нас викупив— Син і Отець, щоб нас потішали, посилають нам свого Духа, побіджаючого зо своєю Обручницею Марією.

Це велике диво! Марія приходить з неба!

Діти, невинні діти поперед усіх інших чують, бачуть свою Непорочну Матір; наче дорогу отворяють.... А за ними армія душ, що Богу посвятились.... побожні жінки.... люди убогі й добрі, люди багаті й добрі!....

Марія появляється! Йде кождому на зустріч та отворяє книгу совісти.. ..Мати на очах блискучу чистоту Непорочної, а в блиску тої чистоти бачити чорні тіни своєї душі, це незносний біль.... І слези покути обмивають душу!

Так! Непорочна Діва приходить, щоб рятувати блудну дитину.... дорогою блуду ідуче людство....

Віддаймо Їй поклін! Киньмо гріх і припадьмо до Її стіп..... Вона напевно нас спасе!

Хай члени Апостольства Молитви самі почитають ревно Пречисту Діву; хай вони молять Серце Христове, щоб душі щораз численніші і щораз більше переймались дитинним довірям до Матінки Божої.

Кажуть, що 1864 року Пречиста Діва обявила одній бідній робітниці Марії от-це:

"Молитва, щоб винищувати гріхи-Покаяння! Я бажаю, щоб з молитвами лучити досконале відверненнся від гріха та раз у тиждень одно св Причастя, щоб направити хули й зневаги задавані моєму Синові в Найсвятішій Тайні Евхаристії. Моліться, в двоє моліться! Несіть терпеливо хрест і станете святими! Повтаряйте часто: Святий Хресте, спаси нас! Святий Хресте, хорони нас! Найсвятіше Серце Ісуса! Помилуй нас і свої зблудивші діти! Зглянься на наші слабі молитви й заховай нас від кар, на які ми заслужили своїми гріхами!"

ВІСТИ З ЮВІЛЕЙНОГО СИРОТИНЦЯ

(Лист до "Голосу Спасителя")

У часописах подаються ріжного роду вісти: то зо старого Краю, то з ріжних місцевостей, організацій і т.д. Чи не можуть бути також "Вісти з ювілейного Сиротинця"? Читачам "Голосу Спасителя" певно мило булоби почути дещо з таких вістей, а передусім приємно буде читати про це тим, що післали вже деяку жертву на ту так важну інституцію, а також тим, що бажають помагати Сиротинцеві.

18. вересня м.р. було торжественне отворення Ювілейного Сиротинця і цілоденної школи, і з тою хвилею історія айтунського Сиротинця вступила на нову дорогу свого розвою. У старім Сиротинці число дітей все вагалося около числа 20, число дітей у школі між 30—40. У новім Сиротинці і новозбудованій школі це число росте ....як гриби по дощі. Нині в Сиротинці є дітей 57 у віці від кількох місяців до 14 літ, а в цілоденній школі (з дітьми що приходять з міста) 80! Заходить конечна потреба ще одної кляси. В Бозі надія, що в коротці буде. Нині, дивлячися на новий цей Сиротинець, на його так скорий розвій, розуміється ясніше, як велике є його значіння для нашої Церкви і для українського народу. Богу дякувати, що Бог поміг його збудувати. Вдячність належиться і тим всім, що до здвигнення його причинилися і ще помагають. В їх серцях тепер солодке чувство радости, що причинилися до богоугодного і високо-патріотичного діла.

Молоденька громада Сиротиндя жиє повним життям ніжної деревини, а радше треба сказати, що кожний відділ Сиротинця наче осібна галузка, жиє своїм життям, і найменші до 6. літ, і хлопці і дівчата. Кожний з тих відділів має свої заняття, свої забави, осібні кімнати, салі, а сходяться разом у каплиці, церкві, щоби Богу помолитися, а часом у парохіяльнім Народнім Домі, коли Сиротинець і Школа дають концерт. А варта послухати, як зі здорових молоденьких грудей понесеться мелодійна могутня пісня! Аж серце радується, а то зі зворушення тяжко стриматися від сліз, так серце забється, горло стиснеться, що не стямишся, а слези з очей кап, кап..

Прикмета всіх мешканців Сиротинця одна: ясне, погідне чоло, веселий усміх, діточа щирість і простота. Навіть, коли смуток загостить до ясних світлиць Сиротинця, він націхований спокоєм, погодою душі.

Тому місяць привезли до Сиротинця двотижневу хору дитину. Сама старша урядничка з департаменту опіки над дітьми привезла її. На нещастя якраз потиснув сильніший мороз, залізничий поїзд опізнився так, що коли приносили ту дитину до Сиро-

тинця, можна було вже на перед сказати, що земська доля того дитяти вже порішена. І дійсно по кількох днях мимо всіх зусиль і місцевого лікаря і сестер, те мале дитя перенеслося до вічности, щоби, як мале янголятко вставлятися за Сиротинець, як його перший висланник до неба. Не помогло йому те, що хресним його батьком був доктор, посол до парляменту, а навіть міністер здоровля, а кумою вища урядничка департаменту опіки над дітьми.... Маленький "Годфрід" (так його охрестили в Реджайні), "Божий мир" помер 1. лютого і дійсно перенісся до Божого спокою, зовсім не знаючи цего світа зо всіми його несупокоями, замішаннями, нещастями. На його похорон зібралися в каплиці Сиротинця всі діти Сиротинця і Школа, а ті, що можуть вже ходити, старші пішки, менші на санках з будою удалися на поблизький парохіяльний цвинтар; вони конче хотіли бачити перший раз у своїм житті, похорон. Їх цікаві очка так заглядали то в домовину, то потім до гробу, коли стали спускати домовину до ями, діти стали кликати "Бай, бай"... Дійсно діти, все дітьми.

Я вже хотів кінчити це моє писання, та здавалося мені, що наче чую голос сиріток, що повтаряють інші слова, веселі, а повтаряють їх кілька разів на день:

"Божю, дай здоровля і доброго поводження нашим добродіям!"

Ці діти, що не мають щастя тішитися теплом любови своїх родичів, плекають у своїх серцях чувства щирої вдячности для своїх добродіїв, що за них дбають і в який небудь спосіб помагають Сиротинцеві; заразом вони просять Бога, щоби посилав усе нових добродіїв ,котрі заспокоювалиби пекучі потреби нового Сиротинця. А тих потреб много, премного.... А між ними брак хатних обстанов (умеблювань) у новім Сиротинці. Навіть у самій каплици Сиротинця потреба престола і лавок. Я певний, що між читачами "Голосу Спасителя" найдуться великодушні серця, що схочуть власним коштом умеблювати одну з гарних кімнат Сиротинця і що в недовзі на дверях тих кімнат будуть видніти написи: "Дар п. Добродія Н.Н.", "Дар українсько-католицької парохії в Н.Н.", "Дар відділу БУК-а ч....." і т.д.

Вже є одна така кімната, іменно спальня для найменших, уладжена коштом Впр. о. М. Пелеха. Інші кімнати, як їдальня для найменших, їдальня для хлопців, їдальня для дівчат, кімната для хорих з одним ліжком, кімната для малих дітей, де вони в день перебувають, гостинниця.... все чекає на ласкавих Добродіїв, які схочуть власним коштом справити до них всю хатну обстанову. Хто бажавби в тім згляді помогти, нехай зголоситься на адресу:

SIROTINETS, ST. ANN'S CONVENT, ITUNA, SASK.

Маю в Бозі надію, що в коротці можна буде поділитися веселою відомістю, що вже найшлися нові добродії.

МОЛЕБЕНЬ ДО МАТЕРИ БОЖОЇ

Кожного дня, через цілий місяць травень, відправляється в Йорктоні в церкві Божої Матери Неустанної Помочі, перед її чудотворним образом, Молебень в честь Матері Божої.

Хто хотів би подякувати Матері Божій за одержані від Неї ласки й добродійства, або одержати від Неї нову духову, чи матеріяльну поміч для себе, родини чи інших, нехай ласкаво напише про це до нас, а ми підчас того Молебня помолимося на ті наміреня.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Одного знаного генерала, що любить випити, почастували виноградом. Генерал відповів: Не вживаю вина в пігулках.

—Чи ваш чоловік в дома?

—Так.

—Слава Богу, що врешті застаю його. Будьте так добрі і дайте йому цей рахунок, нехай вирівняє...

—Не будьте наївні. Чи як би він мав гроші то сидів би вдома?

До священика приходять селяни з просьбою, щоб він посвятив їм хати.

—А що там, якась нечиста сила є?

—Так, прошу вітомосця... коморник.

—Алеж бо ви, куме, хроділи вчора в церкві!

—А звідки знаєте?

—Та я стояв коло вас і чув.

—Ей, хтоб там вірив у все, що лиш вчує.

ЖЕРТВИ НА ЮВІЛЕЙНИЙ СИРОТИНЕЦЬ В АЙТУНІ, САСК.

ГЕФФОРД, САСК.: На чайнім вечері урядженім Тов. Лесі Українки в Геффорд, Саск. $15.00; О. Сокіл 2.00; Н. П. Ребрина 1.00; Ева Цюба 1.00; М. Сулятицький 85ц.; Й. Щербан 50ц.; Д. Сулятицький 50ц.; Анна Бравн 50ц.; Й. Пецовий 25ц.; П-ні Чорній, на ялинку 1.00; Тома Леник, ГЕРНСЕЙ, Саск. 2.00; Олекса Волощук, ГРЕНФІЛД, Саск. 1.00.

Парохія ПАРАХОМІВ, Саск.: Л. Омелян 1.00; Козма Войтюк 1.00; Паранька Войтюк 1.00; Катерина Качорик 1.00; Гаврило Гунчак 90ц.; Василь І. Харко 65ц.; Іван Смаль 60ц.; Андрей Козак 50ц. К. Гоминюк 50ц.; Л. Приступа 50ц.; В. Подолюк 50ц.; Й. Сапіга 25ц.; І. Вальмер 25ц.; М. Чиляк 25ц.; В. Голота 25ц. Разом 9.15

З КРИДОР, Саск.: Петро І. Базюкевич 1.00; Ю. Воробець 1.00; А. Чехніта 1.00; В. Павлюк 50ц.; А. Воробець 50ц.; Анна Смаль 50ц Н. Тваринський 25ц.; В. Мартинович 25ц.; А. Сяцка 25ц.; З. Б. Драган 25ц.; Ів. Мариновський 25ц.

Марія Луковин, Спірс, Саск. 1.00; Фр. Лукович, Спірс, Саск. 1.00; В. Лукович, Спірс, Саск. 25ц.; Йосифа Лебідь, Спірс, Саск. 25ц Анна Благий, Тімінс, Онт. 5.00; Вс. о. П. Криворучка, Аррай, Саск. 10.00; Сестри П.Н.Д.М., Сейнт Клер, Па. ЗДПА 10.00; П-ні М. Жеребко, Блейн Лейк, Саск. 5.00; А. Червінський, Мейфер, Саск. 1.00; Анна Крижановська, Блейн Лейк, Саск. 1.00; Антін Зубрицький, Відір, Ман. 1.00; Анастація Федорчак, Пітсбурґ, Па. 1.00.

Відділи Укр. Зап. Бр. св. Николая— відд. І. 5.00; відділ 2.: 5.00; відділ 3: 5.00; відділ 4: 5.00; відділ 15: 5.00; Разом 25.00.

Збірка підчас весільної забави в п-ва Смук, Годжвил, Саск. 6.00.

Іван Блоха, Ростерн, Саск. 2.00; Панько Хруник, Модельфарм, Саск. 1.00; Дрібні жертви з Модельфарм, Саск. 9.55; Церква в Тафнел, Саск. 9.79; Церква в Шіго, Саск. 5.25; Андрій Чорний, Гудів, Саск. 1.00; П. Тимофтей, Гудів, Саск. 50ц.

Заряд Юлівейного Сиротинця складає щиру подяку всім жертводавцям за їх поміч для приюту для бідних сиріток. Нехай небесний Отець стократно надгородить їх за добре серце, а Божа Мати нехай має їх заєдно в своїй опіці. Рівночасно Заряд просить о дальшу поміч ласкавих Добродіїв.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

НОВА КНИЖЕЧКА....

– ЯКОЇ ШКОЛИ МИ ХОЧЕМО? –

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

"Школа, це поле битви, на котрому дорішиться, чи суспільність буде християнська, чи ні. Питання школи, це питання життя й смерти," сказав одного разу Папа Лев XIII. до одного американського епископа.

Тому всіми силами й законними способами треба працювати в тому напрямі, щоб школа дала не смерть, але життя дитині, народові, цілому людству.

Ось ціль цієї книжечки. Вона відповідає:

1) На що є школа? 2) Якою є нинішня школа? 3) Чого ми домагаємось? 4) Чому ми того домагаємось? 5) Що нам закидується? 6) Як дійдемо до цілі?

Книжечка незвичайно хосенна й цікава. Повинні її перечитати усі— родичі, учителі й учительки.

Сторін 32. Замовляйте: Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВА КНИЖЕЧКА....

– У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ –

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

У ній делікатно, але ясно говориться про гріх нечистоти та про його шкідливі й страшні наслідки. У книжечці є подані теж середники, при помочі котрих можна зберегти невинність та охоронитись перед новим упадком.

Книжечка є дуже хосенна для молоді, усіх хлопців і дівчат, їхніх родичів, опікунів і учителів.

Сторін 40. Замовляйте: Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЖЕРТВИ на монастирську церкву Матері Божої Неустанної Помочі, в Йорктоні (на малювання):

Юрій Бала, Йорктон	50.00	Іван Скуба, Тавтон	2.00
І. А. Лапута, Бофало, (Великодний Дар)	5.00	Галицькі, Сейр	2.00
Гр. Сніданко, Йорктон	5.00	Софія Цецюра, Джерсі Сити	1.00
Магд. Дідух, Йорктон	3.00	М. Сейко, Іст Кілдонан	1.00
Г. Спяк, Вотервліт	2.00	М. Либа, Елізабет	1.00
		Гелєна Яник, Овкбурн	.90

Dr. W. R. WATCHLER
ДЕНТИСТ
YORKTON — SASK.
Over Cowan, Horn & Hukins

СОВІСНА І СОЛІДНА ОБСЛУГА
ЦЕНТРАЛЬНЕ ОГРІВАННЯ ПАРОЮ АБО ВОДОЮ
що при малім коштї палива дає велику вигоду в зимі.
Водопроводи з повним урядженням, залізні огрівачі й печі в публичних будинках, церквах, школах, готелях і ріжних заведеннях та приватних домах закладає по дуже приступних і догідних цінах Л. БУРДЕЙНИЙ, фахівець з університетським образуванням зі санітарної інжинірії і з вісімнацятьлітньої практики. Кожний вдоволений з його роботи. Тому в усіх повищих справах вдавайтеся до свого чоловіка на адресу:
L. BURDEYNY
Телефон 4907
226 Avenue F. South — Saskatoon, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. 9—10—14 Highway
Phone 726 Yorkton, Sask.
General Motors Cars and Trucks
ДОВРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО
Скора Обслуга

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Доглядай Своєї Душі! 169
Чуда Пренепорочної Діви 172
Вір, Що Ісус Тебе Любить 176
Розмова Про Релігію 178
Допис 180
Робітник Святець 182
Біблійні Оповідання 186
Хлопець Правду Казав 190
Ви Би Не Розуміли 191
Намірення Апостольства Молитви 194
Католицьким Світом 196
Вісти з Ювілейного Сиротинця 198
Веселий Кутик 200

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 11, No. 6 YORKTON, SASK. June, 1939

КАЛЄНДАР НА ЧЕРВЕНЬ, 1939

1 Ч СвщМ. Патрикія
2 П М. Талалея
3 С † Равноап. Констан., Єлен.
4 Н **Всіх Святих.** М. Василіска
5 П Пр. Мих. Синад. (Петрів.
6 В Преп. Сим. Дивногорця
7 С † 3 Обр. Гл. Йоан. Хрест.
8 Ч Пресв. Евхар. (на нед.)
9 П СвщМ. Терапонта
10 С Преп. Нікити
11 Н **2 по Сош.** Мц. Теодосії
12 П Преп. Ісаакія
13 В М. Єремея
14 С М. Юстина фільозофа
15 Ч С. Никифора царгород.
16 П Пресв. Серця Хр. (нед.)
17 С С. Митрофана
18 Н **3 по Сош., Серця Христ.**
19 П ППреп. Висар., Іпяріона
20 В СвщМ. Теодота
21 С ВМ. Теодора Стратилата
22 Ч С. Кирила Александр.
23 П СвщМ. Тимотея
24 С † Апп. Вартоломея і Варн.
25 Н **4 по Сош.** Преп. Онуфрея
26 П Мц. Акилини і С. Триф.
27 В Прор. Єлисея
28 С Прор. Амоса
29 Ч С. Тихона Чудотворця
30 П ММ. Мануїла, Сав. і Ісм.

УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ, 1939

4.—Неділя Всіх Святих:— Глас 8, ев. утр. 1. Богослуження виду звичайного воскресного. На літ.: Ап. зач. 330, ев. Матея зач. 38.

5.—Початок Петрівки, яка треває до 11 липня включно.

11.—Нед. 2 по Сош., і Празник Пресв. Евхаристії:— Недільна служба опускається, а береться лиш служба Пресв. Евхаристії. На Літ.: Антифофни вс ітри Празника. Троп., Слава, І нині: Кондак Празника. Місто Достойно Ірмос Празника. Ап. зач. 149, ев. Йоана зач. 23. По заамвонній молитві торжественний Обхід з Найсв. Тайнами. Підчас него читаються при 4-ох приготовлених Престолах Евангелія.

18.—Нед. 3 по Сош. і Празник Серця Христового: Всеночне. Служба недільна опускається, а береться лиш Серця Христового. На літ. Ап. з. 306, ев. Йаона зач. 9 і 10.

25.—Неділя 4 по Сош.: Глас 3, ев. утр. 4. На літ. Ап. зач 93, ев. Матея зачало 25.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Сердечну подяку складаю: Найсолодшому Серцю Ісуса й Матері Божій Страдаючій за дві особливі ласки; Св. Герардові за виздоровлення одної особи; Св. Йосифові через заступництво бл. п. о. А. Дельфоржа ЧНІ. за охорону одної родини від великої матеріяльної втрати. Із вдячности за ту ласку П. С. жертвують $1.00 на Службу Божу за покійного о. А. Дельфоржа.

С. Агафія, Йорктон, Саск.

Сердечну подяку складаю Матері Божій Неустанної Помочі за одержані численні ласки в цім життю.

К. О. Свистун,— Оролов, Саск.

ЖЕРТВИ на монастирську церкву Матері Божої Неустанної Помочі, в Йорктоні (на малювання):

Гр. Федків, Йорктон, $5.00; Евдокія Пристай, Йорктон, $5.00.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Загранцею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11. Число 6. Червень 1939

Доглядай Своєї Душі!

Так! Ти маєш душу!

Чи потрібно доказувати це тобі?

Був час— я добре його памятаю,— що деякі думали показати вищість своєї культури тим, що твердили, що в чоловіка душі нема .... Що в найглибших глибинах свого буття чоловік не є нічим вищим від звіриня.

Сьогодні той час пішов уже в забуття.... Тільки пів-образовані темняки посміють повторити щось такого.

Ти поглянь тільки на немовля!

Як бідне воно, як слабоньке тілом! Як дуже треба його доглядати, щоб удержати його при житті!

Душа в нього ще спить.

Та одного дня—мати це заглянула— дитинка УСМІХНУЛАСЬ!

Яка радість! Мати кличе батька й усіх прочих, щоб тішились враз з нею....— Звірина не в силі сміятись!

— — — —

Дитинка росте. Друга хвиля повна радости! Вона вимовила перше слово, вона ЗАГОВОРИЛА!..

Звірина не говорить. Деякі звірята мають прилади здатні до говорення.... але не говорять.... БО НЕ ДУМАЮТЬ! Тільки чоловік має дар ДУМАННЯ.

— — — —

Дитина підростає.... Ти говориш їй про Бога, який Він добрий. Дитина РОЗУМІЄ.... ЛЮБИТЬ БОГА.... ПОСТУПАЄ по Божій Волі!

— — — —

Але надійде борба.... ЗЛО притягає до себе.... А чоловік ПЕРЕМАГАЄ СЕБЕ.

Звірина не в силі перемогти себе.... Вона діляє або зо СТРАХУ ПЕРЕД БАТОГОМ або за НАГОРОДУ.... Але ніколи ізза

внутренньої понуки.... НІКОЛИ!

— — — —

Ти чуєш пісню—лиш кілька тонів є в ній—а так могутно подіялa вона на тебе, що в тебе сльози в очах!

Ту саму пісню чує і твій пес, що лежить в куті.... Йому вона не мила, він тільки скавулить....

От-що вміє твоя ДУША!

Сотками літ розважували мудреці всіх народів про глибінь людської душі, а не знайшли мудрішої, ні простішої відповіді від тої, що записана на перших сторінках св. Письма: "І сказав Бог: **сотворім чоловіка по ОБРАЗУ НАШЕМУ і ПОДОБІ.... І сотворив Бог чоловіка з глини землі і ВДУНУВ В ЛИЦЕ ЙОГО ДУХА ЖИТТЯ.**" .. ..

Вся дорогоцінність твоєї душі описана в тих словах!

— — — —

Душа— ЖИВИЙ ОБРАЗ БОГА!

Чим більший мистець, тим більша ціна образа.

А чим же є мистці всього світа в порівнанні з Богом, котрий є джерелом всего мистецтва?!

Яка ціна того образа навіть у ЗЛОГО ДУХА!

Кілько змагань, кілько трудів, щоб хоча **одну** душу добути! Всім, що він має, готов він пожертвувати за неї! Він показав Ісусові всі царства світа й славу їх та сказав: "Це **все Тобі дам, коли припадеш і поклонишся мені.**" (Мат., 4.,-9).

А СПАСИТЕЛЬ наш?!

Ніхто, як Він, не знає світа, його багацтв, його скарбів матеріяльних й духових. І от-що Він сказав: ".... що поможе чоловікові, **коли ввесь світ здобуде, а свою душу занапастить!**" (Мат. 16., —26).

А ЩО ЗДІЛАВ БОГ, щоб видобути душу з неволі пекла?!

Він—Син Божий,— Пан вселенни, вибрав собі цю маленьку землею, щоб жити на ній,— вибрав стаєнку, щоб народитись в ній —вибрав хрест, щоб умерти на ньому наче злочинець!

Пощо цього всього?!— Щоб спасти твою душу!

Й правду каже св. Августин, коли він кличе: "Гордись, душе собою! Яка ти дорогоцінна! Такою ціною Бог викупив тебе! Числи години, які Він перебув ізза тебе на землі! Почисли сльози, які Він пролляв! Думки, які Він думав! Слова, які Він сказав! Рани, які Йому завдано бичами! Терня, що Його ранило! Цвяхи, що пробили Його руки й ноги! Краплі крови, які Він пролляв!..

Глянь на дерево ганьби—на хрест,— на якому Він висів! На якому Він пожертвував своєю честю й добрим імям! На якому відобрано Йому Боже життя, на якому Він духа віддав— за твою душу! Це все раз по раз кличе до тебе: "О душе! Яка ти дорога!"

Так! Дорога й цінна ти, душе моя! Ти є живим образом Бога! Навіть поганський мудрець Сократ сказав, що ти є **"чимось Божественним."** Тому й тільки Бог може заспокоїти тебе!

Глянь на св. Августина! Він дав звести себе світові. Віддався гріхові нечистоти—а спокою не найшов! Тужив за славою учителя й бесідника, та добув її,— а спокою не знайшов! Такий був нещасний, що плакав над собою.

Знечевя чує слова: "Бери! Читай!" Він іде домів, отворяє першу книгу, що попалась йому під руки та прочитав: ".... вже є година, щоб ви встали зо сну.." (Рим., 13., 11).

Він послухав голосу ласки й розпочав нове життя,—життя з Христом! І по довгих літах досвіду написав слова, що є виразником всієї історії людства: "Для себе Ти сотворив нас Боже, **й не спокійне серце наше, доки не спічне в Тобі!**"

Нема іншої дороги й для нас.

Коби ми раз могли пережити своє життя тільки на пробу! Але ні! Бо ж тільки одна в тебе душа!

В тебе є дві руки! Якщо ти втратив би одну ізза неуваги, яка була б це втрата! Як дуже ти вважав би, щоб не втратити й другої! Але, хоча б ти й обі руки втратив, то все ж ти міг би жити й якось радити собі.

Але раз ти душу втратив, ти ВСЕ ВТРАТИВ!— НА ВІКИ втратив!—

Це було на одній місії.... Два мужчини йшли домів й один казав другому: "Як я радий, що я ходив на місію! Ти знаєш, що в мене досить заняття, щоб заробити хліба для жінки й дітей. о. Місіонар заохочував нас, щоб учащати на всі вправи. Але я гадав: мені це неможливе, в мене робота, я не можу ходити на всі проповіді. Та знечевя місіонар закликав: "Лиш одна в тебе душа. Втратиш її, все втрачено! Виратував й, все виратовано!"

Ті слова наче ножем врізались аж до шпіку костей. Я подумав: Буду ходити на місію за всяку ціну! А днесь, хоч би мені хто й пять тисяч долярів давав, щоб не йти на місію, я б їх не прийняв!— Одна в тебе душа, а ти так мало дбаєш про неї! Її ти втратив, то все втратив!

Тільки одне в тебе життя! Як би так напав на тебе розбишака, приклав револьвера до грудей і сказав: Гроші або життя, то що ти зробив би?! Ти подумав би: гроші зможу знова роздобути, але життя вже ніхто мені не поверне! Тому ти пожертвував би грошем, щоб вирятувати життя.

Кілько жертв приносять хорі, щоб виздоровіти! Дають гроші,

їздять в далекі сторони, піддаються болючим операціям, споживають гіркі лікарства. Я знав одну хору; як уже ніщо не помагало, вона впродовж цілого тижня нічого не їла й не пила. А чого вони добудуть цими жертвами?! В найліпшім випадку продовжать собі життя на кілька літ. Але вмерти напевно мусять і вмруть!

Що зробимо тепер, щоб рядувати своє ВІЧНЕ ЖИТТЯ, вічне здоровля?

Були королі, що трони покидали!

Були багачі, що багацтва покидали та високі уряди.... А питаєш, чому?!.... Вони відповідять тобі: щоб свою душу спасти!

ЧУДА ПРЕНЕПОРОЧНОЇ ДІВИ

Поза Римом нема в цілому світі такої місцевости, що притягала б людей, як Люрд. Це містечко лежить у серці французьких Піренеїв. Краєвид довкруги розкішний і серце та душа дізнають свіжого вражіння спочинку, як його обіймуть зором. А люрдська печера, це місце сходин мільйонів вірних з цілого світа й то щорічно! Наскрізь воно просичує кождого духовними дарами, є свідком чудес внутрішнього навернення, морального відродження, свідком навіть буквального воскресення з обіймів певної смерті. Туди повинні б піти всі недовірки, з ними там може счинилося б чудо. Може й не треба б було їм проповіді, як треба було редакторові безбожницького часопису "Ла Латерн," якого майже на силу завів один з його приятелів до церкви Матері Божої Побідної в Парижі.

Паломники, що йдуть до Люрд, ніколи не поминуть відвідати Париж принаймні на кілька днів. В Парижі провідник радо заведе їх до церкви Пречистої Діви Марії Побідної. Зветься вона гарно й на ту назву вповні заслугує. У квітні 1879 року стались там два великі чуда. Вище згаданий безбожницький часопис напечатав насмішливе оголошення: "Хто хоче бачити чуда, нехай іде вечером між семою й осмою годиною до церкви Пречистої Діви Марії Побідної."

Якийсь пан, читач і приклонник того часопису, заглянув це оголошення й хотів наочно переконатися, що це має бути. В назначеному часі пішов отже до тої церкви. Там священик уже стояв на проповідниці. Говорив

про Матір Милосердя й Прибіжище грішників, що своєю любовю й заступництвом біля Вічного Судді вже часто побідила над закаменілими безвірками й проступниками. І ось: по проповіді той старий пан іде до захристії до священика й каже до нього: "Ла Латерн" оголосила, що тут діються чуда; я з цікавости прийшов і от чудо сталося. Я був на вашій проповіді й слухаючи вашої милої науки я змінився в іншого чоловіка. Преблагословенна Діва побідила моє закамяніле серце. Прошу ласкаво вислухати моєї сповіді." По сповіді сказав до священика: "Я б рад вам показати свою вдячність ділом. Скажіть мені, чи міг би я зробити вам яку прислугу—я познакомлений з многими впливовими людьми." Священик трохи думав й сказав: "Що ж;— чи не могли б ви привести до Пречистої Діви Марії Побідної редактора часопису "Ла Латерн"? Зразу старий пан трохи сумнівався: Він же від цієї хвилі бажав зірвати всякі звязки з тим злим часописом. Але вкінці згодився. На другий день пішов до редактора. Цей привитав його питанням: "Що нового приносите, приятелю?"— "Маю цікаву новинку! В церкві Матері Божої Побідної діються чудеса, як ви оголосили в часописі. Я сам був свідком такого чуда."

Для редактора була це несподівана новинка. Він вивідувався що сталось. "Це таке, що ви самі мусите піти зо мною до храму подивитись. Ходім у найближчу неділю о семій годині вечером.

Редактор дещо не похочував, але вкінці дався намовити. В неділю вечер були оба в церкві, що була битком набита. Недовірок з очевидною насолодою прислухувався гарному співові. Він не щадив похвал, але проте запитав: "Де є чуда?"

В тій хвилі вже священик вийшов на проповідницю. "Цього мені нетреба," сказав редактро до свого приятеля й хотів забратись. "Підождіть," сказав старий пан. "Чудеса тут діються по більшій части в часі проповіді." Хоч нерадо, але редактор-таки остався. Зразу розсіяно розглядався по церкві, але підхопивши кілька цікавих слів проповідника, зачав прислухуватися, зразу недуже вважно, але потім щораз уважніше і й сам навіть не схаменувся, як в його очах затремтіли сльози. Проповідь скінчилась. Редактор ухилився до кута і потонув в глибокій задумі. Потім просив свого товариша, щоб його представив священикові, в котрого таки зараз зо скрухою ви-

сповідався. Вкоротці потім покинув редакцію часопису "Па Латерн" і вступив до редакції часопису "Люнівер"— часопису наскрізь католицького.

Воскресення душі з гробу невірства, це чудо більше, як воскресити того, що вмер тілом.—Це повинен усвідомити собі кождий паломник, що йде до Люрд.

Колись св. Іван Хреститель чув у вязниці про діла Ісуса Христа. Тоді післав до Нього двох зо своїх учеників, переказуючи: "Чи Ти є той, що має прийти, чи іншого маємо ждати"? А як ті ученики відходили, Ісус зачав говорити до товпи про Івана: Кого ви ходили бачити на пустиню? Чи тростину, що під вітром угинається? Чи чоловіка мякко приодітого? Чи пророка? Певно, кажу вам, і більше від пророка.

Так можна питати й тих, що йдуть до Люрд: Що ви пішли побачити в Люрд? Чуда? Чудесні уздоровлення? Чудесні воскресіння? Чи що пішли ви бачити: Товпи люрдських паломників, що— як говорять безбожники — під впливом намов проповідниць цілого світа пішли покланятися мармуровій статуї "Тарної Пані," що привиділась умово хорій і упослідженій дівчинці?

Чому йдуть люди до Люрд? Чому вірують у чудесні виздоровіння невилічимих слабостей? —Так питають недовірки.

А відповідь є легка: Чому вірують у чудеса?— Бо чудеса там справді діються.

Вже тисячі невилічимо хорих повірили в чудеса. Там, де лікарська наука показалась наскрізь безуспішною, там помогли Люрди. Є там тих бідаків, що лежать на візках, сотками, а всі вони мають надію в очах. Не двома, але пяти або шести рядами на носилках та візочках заповняють собою простору площу перед Люрдською Базилікою.

Нема на світі слабости, якої б там не стрічалось.

Оклики: "Господи, хай прозрю!"—, "Ісусе, Сину Давидів, умилосердись над нами!",— "Господи, хай ходжу!" —, "Лиш одне слово, Господи, й буду здоров!" —, ці оклики проймають нутро кождого чоловіка й потрясають ним.

Тисячі й тисячі таких, що хорі тілом і душею, відчувають тут дійсну приявність Ісуса Христа у Пресвятій Евхаристії! Тут всі дізнають свідомости, що серед них пробуває сам Пан життя й смерти.

Евхаристійний Спаситель на гарячі просьби своєї Пресвятої Матері дає здоровля не тільки видиме-фізичне, тілесне, але й здоровля невидиме, здоровля душі!

Найбільш наглих уздоровлень трапляються в часі благословення Найсвятішими Тайнами.

Впродовж перших пятьдесяти літ, на основі лікарських стверджень, уздоровлено в Люрд 2614 слабостий природно невилічимих. З усіх цих випадків церковна влада вважала відповідним проголосити справжнімі чудами тільки 50. Так уважно й совісно поступає церква!

З того числа слабостий припадало на сухоти 747 випадків надзвичайного уздоровлення, 583 випадків на слабости орґанів споживання (жолудка, тощо), 96 уздоровлень кровоточних слабостий, 320 нетуберкульозних хвороб клубів і костей, 38 скірних слабостий, 111 випадків зникнення наров, 25 випадків рака, 168 ревматичних терпінь і вкінці 481 уздоровлень всяких звичайних хвороб.

В році 1922, 21. серпня зроблено в Люрд в честь Матері Божої великий конґрес 127 осіб, що тільки Пречистій Діві завдячують своє життя і продовження його часто на більш, як 20 літ.

Найславнішим випадком було уздоровлення поштового урядника Гавриіла Гарґама, котрому в наслідок страшної залізничої катастрофи було ушкоджено мозок хребетного стовпа.

Ми розкажемо коротенько про його уздоровлення. Та наперед бажаємо зазначити, що не всіх задоволимо. Є безбожники типу повістьо-писаря Еміла Золі, котрий написав безбожницький роман Люрд" і одного разу сказав ці пристрасні слова: "Я не вірю в чуда. Я не вірив б у них, хоч би й всі хорі в одному менті оздоровіли на моїх очах." Говорити до таких людей це нерозумно.

При уздоровленні згаданого поштового урядника оніміли уста всіх безвірків і ненависних скептиків (тих, що ніби про все сумніваються).

Дальше буде.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових передплатників!

Вір, що Ісус тебе любить!

Року 1916 померла святою смертю побожна монахиня. Називалась вона Беніґна Консолята. Так, як много інших святих монахинь, вона мала щастя часто розмавляти з Ісусом Христом в надзвичайних об'явленнях. Такі розмови були для неї джерелом потіх, які годі собі представити й водночас і сили, щоб вірно йти дорогою обовязків, нерідко дуже тяжких, але багатих безчисельними заслугами.

Ті розмови важні й для звичайних християн, що всіми силами змагають до того, щоб жити вірно й витревало по засадам Ісуса Христа. Важні тому, бо повні заохоти для всіх тих, що часто мусять боротись проти одного з найнебезпечніших ворогів спасення: внеохочення.

Ось дещо з тих розмов:

"Чи хочеш знати найкоротшу дорогу до неба: **Це довіря в мої заслуги** та вірне співділання з моєю ласкою."

Дня 16. червня, 1915 року Ісус говорив до неї так:

"Те, що я бажаю тобі сказати, мила Беніґно, і що збираю в кілька настійчивих слів ось воно: "**Душа ніколи неповинна жахатися свого Бога.** Він завжди охочий висвідчати милосердя й Серце твого Ісуса дізнає найбільш потіхи, коли Воно може Предвічному своїому Отцю привести як найбільше число каючихся грішників. Це моя слава, Беніґно, це мої жемчуги, бо ж я так дуже люблю бідних грішників!

Напиши от-це: **Якщо хто хоче зділати мені велику радість, хай довіряє моїй ласці; але хто хоче зробити мені ще більшу радість, хай довіряє їй ще більше, а хто хоче мене потішити найбільше, хай свойому довірю в мою ласку не ставить границь."**

Секрет святости

Іншим разом сказав Ісус Христос: "Ціла тайна святости є укрита в цих словах: Довіряй і довіряй! Ніколи не довіряй сама собі. Але це не досить! Підійми своє довіря до Бога! Бож я повен доброти до всіх, я доброта сама для всіх тих, що здаються на мене. Душі, що повні довіря, наче крадуть мої ласки. Напиши також, що неможливо описати, яке моє уподобання в душі, що покладається на мене."

Чим діявол душам шкодить найбільш

"Найбільша шкода, яку діявол завдає душам, є в тім, що по грісі провадить їх до недовіря; бо доки в них довіря до Мене, дотя дорога для них отворена. Напиши, моя Беніґно, напиши щоб усі люди про це дізнались: Напевно сто грішників мене ображують більше, як один. Але недовіря того одного зранилоб моє серце більш, як інші гріхи всіх прочих.

Поняття людей про Божу доброту, про Боже змилування та Божу любов до сотворінь, є над міру низьке. Вони міряють Бога по своїй мірі. Але Бог є безмірний, є безконечний і тому й доброта Його є безконечна."

Чи гріхи є перешкодою?

Ісус говорить далі до своєї слуги ось-так: "Ти б і не повірила, яка це для Мене радість бути Викупителем. Чим глибше впала душа, тим краще надається вона для моєї мистецької праці. Відпущені гріхи стануть їй джерелом ласки, бо неустанно побуджують до покори. Як дуже тішилибся будівничі, якщо могли б вони перетворити звалища й розбитки каміння в будівельний матеріял! А всеж, при моїй помочі вірна душа є в силі це зробити: її вади, хочаб і як погані й важкі, стануть будівельним матеріялом у будуванні досконалості.

Як би ці відсвіжуючі води могли свобідно розіллятись, то вони виконали б чудеса ласки й спасення!"

Спаситель скаржиться: "О Беніґно моя! Як дуже болить мене байдужність і ненависть проти мене! Люди обминають мене, начеб я був убійником, злочинцем, розбійником, що хоче їх позбавити всего того, що вони посідають. Тимчасом я хотівби все їм дати а не можу, бо вони не хочуть!"

Молитва якої Ісус навчив Сестру Беніґну

"Ісусе мій! Чи хочеш, щоб пропали душі, за які Ти помер на хресті? Ти є воскресення й життя! Умилосердися над так многими серцями, що тепер поґребані в темряві гріхів. Я прошу Тебе о це, щоб таким чином подякувати Тобі за велику побіду, яку Ти відніс над пекольним ворогом. Таж Ти сам прирік, що отримаю все, о що проситиму з довірям."

Розмови Про Релігію

Ніхто Бога НЕ Видів

В цім нема нічого дивного. Дивно було б радше й лише, якщо хто був би видів Бога. Чому? З тої простої причини, що БОГ Є ДУХ, а жадного духа видіти негоден.

А ти! Чи ти коли бачив свою душу?!

Та ж ти думаєш, ти роздумуєш, ти розумієш, ти хочеш.— А чи ти видів все те?— Ні! А все ж таки ти абсолютно певний, що є в тебе думка, розважання, ум, хотіння, бо це все ти наче відчуваєш в собі! Це твоя ДУША! Вона проявляється своїми ділами, хоча сама в собі не показується. Так є і з Богом! ВСЕ Його звіщає, ВСЕ про Нього говорить, ВСЕ Його обявляє.

Є сила силенна й інших річей, в котрі ми мусимо **вірити**, хоч їх не **бачимо** й бачити **не можемо. Чи бачив ти очима** ТЕРПІННЯ.... хоч би й своє власне терпіння?! Ні! Ти видів ЯК другі ТЕРПІЛИ, ти відчував своє терпіння, по тобі пізнати було, що ти терпів, але ні ти, ні другі терпіння НЕ ВИДИШ. Ти ж негоден ВСЬОГО ВИДІТИ.

Впрочім як могли б ми тут на землі бачити Бога очима тіла, що й на сонце не в силі поглянути?! Бог є так Великий, що водночас Він є у всіх глибинах землі, у безкраї небес; однако Він на землі та в міліярдах звізд і у всіх просторах. Признай, що ми бачили Його дуже маленько, якщо мож би Його бачити очима тіла! І бачучи Його так ми ще менше розуміли б Його як самим тільки своїм розумом, котрий, будучи духовим, сотвореним на Образ Бога, може собою обхопити множество річей, котрих наше тіло не може ні видіти, ні діткнути.

Коли ти бачиш льокомотиву поїзду, або самохід, що всею силою женуть вперед, ти сам до себе говориш, що треба було чоловіка дуже мудрого, щоб видумати таку машину. Ти й на хвилю не сумніваєшся, що ЧОЛОВІК зробив ту машину, й що він був дуже МУДРИЙ! А пречінь: Чи ти **бачив** того чоловіка?! Чи ти **бачив** його **Розум**?! Ні! Не бачив й ніколи не побачиш. Але тобі й нетреба його бачити, щоб знати, що він напевно істнує, й щоб бути абсолютно певним, щоб непохитно **вірити**, що в нього є бистрий розум.

Тож зроби так само відносно Бога, Творця цих безмірних самоходів й льокомотив, що звуться земля, сонце, звізди!

Двоє дітей ішли з науки катехізму.— "Це дивне," каже одне з них, "отець кажуть, що Бог є **всюда**, а я не бачу Його **нігде.**" —"Ти тупий!" каже друга дитина; коли ти насиплеш цукру в воду, й коли він розплився, чи ти його будеш бачити?"— "Ні!" — "А всеж таки той цукор там є, чи ні?"! — "Так"; — "Так само є з Богом; **Він є всюда, але ми Його не бачимо.**"

— — — — — —

Але чи Бог, це не видумка людей?

— Це те саме, що сказати, що Бога нема.

— Та ти уважай: ВСЕ доказує, що БОГ Є, а ніщо, абсолютно ніщо, ні розум, ні чин, ні жадне діло, не доказують, що Його нема.— ВСЕ доказує, що Бог є Єством живим, діяльним; НІЩО не доказує, що Він не є Єством. —ВСЕ голосить Його мудрість; НІЩО не доказує, що Він є Єством без ума.— ВСЕ вказує на Його Всемогучість; НІЩО не заперечує її. — ВСЕ голосить закони, які Він установив; НІЧОГО нема без усталених законів. —ВСІ РІЧИ, ВСЕ кличе до чоловіка, що має **розум і добру волю**, про безконечні Божі досконалости, й вистарчить уважно приглянутись, щоб упевнитись про їх існування; НІЩО не каже такому чоловікові, що воно є без причини.

Якщо Бог був би лиш витвором людської уяви, лиш **словом**, то не було б законів, які управляють природою, й не появився б жадний закон; все було б лиш неладом, хаосом, замішанням.— Інакше й не могло б бути; бож хто присилував би сонце, щоб воно дало теплю й світло? — Хто удержував би при існуванні натуру живих істот? — Хто управляв би моральною совістю людей? — Хто примусив би землю видати поживу звірятам? — Хто?!! Ти може скажеш: Природа?! — Але скажи мені: Хто це дав закони природі? Хто дав кождій істоті її натуру-природу?

Крім того: природа або натура, це тільки **слово**, це не є жадна істота, котра жиє й хоче. Це є слово, котре люди собі уложили, щоб **назвати збір законів**, які Бог дав кождій істоті і всім істотам; але **натура**, це не є жива й розумна істота, ЦЕ Є СТАН РІЧЕЙ.

Є такі, що бажаючи витворити в собі лепку совість, що далася б натягнути на всяке копито, кажуть ось-таку дурницю: "Бог, це є добро; діявол, це є зло;" або "Бог, це є уосібнення добра, діявол, це є уосібнення зла," та кажуть, що вірять в Бога на **такий лад**. Й це все вони кажуть тільки тому, щоб не сказати що Бог є СПРАВЖНІМ І ЖИВИМ ЄСТВОМ. Це є або глупота та невдумливість, або.... лицемірство укрите грою слів. **—Добро**, це є умом витворене поняття, що служить до описання певного стану якоїсь річі або якоїсь події; те саме треба сказати про **зло**. Але ні **добро**, ні **зло** не є істотами живими й такими, що існували б самі в собі.

Певно! БОГ таких людей, що говорять: Бог є добро, діявол є зло,— Бог таких людей є видумкою, яку вони прикривають іменем добра! Лишім їм того божка, якого собі самі зліпили, щоб казати, що нема ПРАВДИВОГО БОГА. Але на кождий случай їх Бог не є НАШИМ БОГОМ.

Наш Бог, це ІСТОТА ЖИВА, МУДРА, З ВОЛЕЮ, СВОБІДНА Й ОСОБОВА, що деревам дає буття й зріст, місяцеві, щоб спричиняти приплив і відплив моря, Істота, Якій християни віддають Божу честь.

Вистарчить на хвилю призадуматись, якщо ти є щирий і розумний, та витолкувати собі слова **добро, зло і натура**, та не мішати їх з ЄСТВОМ **живим, мудрим і добрим**, і яке ми християни знаємо та іменуємо імям, **яке Воно само собі дало**: БОГ — ТОЙ ЩО Є.

ДОПИС

"Всечеснїший Отче Редакторе,

Я бажаю повідомити вас, що дуже люблю "Голос Спасителя." Всі статті в нім є дуже гарні і повчаючі. Жалую, що на сей рік я ще не заплатила за него, але заплачу за короткий час. Ви просите, щоб приєднувати "Голосови Спасителя" нових передплатників. У нас ніхто не хотів ся до того взяти. Тому я постановила зробити щось на свою руку. Хочу роздавати "Голос Спасителя," щоб люди його читали. Але мушу давати його даром, хоч я сама бідна кравчиня. Тому я прошу, щоби мені висилали 25 чисел і я буду за них платити сама через якийсь час.

Прошу відпустити, коли я позволяю собі написати Вам, що мене так дуже болить. Є то духовна хороба наших українців католиків.

Правда вони ще ходять на Службу Божу в неділю. Але то є все. Коли священик з проповідниці боронить віру, вони нарікають, що він розбиває нарід. А як хто насміває ся з церкви, або кидає на неї болотом, то мовчать а навіть ще потакують.

Українських католицьких часописів не читають. За то мають "Н.Г."; "Т.", "У.Г.", навіть найгіршу погань проти церкви читають.

Я не знаю, що вони собі думають. Так виглядає, що вони все тілько ворогам хожуть служити. Всі разом полякам, москалям, мадярам і хто знає ще кому. А як не служать народним ворогам, то служать принайменше поганим своїм власним ворогам, що ширять ненависть проти церкви. І також люди, що ніби мудрі, такі тросги шкільні, то вибирають всяких большевиків і свистунів, а всі люди католики, а учителя беруть свистуна а він потім тайно ширить ненависть проти наших священиків і ніби організує молодіж а за якийсь час і свистунівську церкву хоче закладати. А большевиків, то вже слухають як байбельників.

Яка то ганьба не лиш для мене, але для всіх правдивих українців католиків!

Я Вам написала про нашу духовну слабість і прошу, щоби Ви видали якусь книжечку, на лікарство проти тої слабости.

З правдивою пошаною
В. З. з М.

Справді: Вирікатись своїх переконань, стидатись своєї віри, це духова хвороба, що проявляється чи не найбільш в українців католиків й тому й заслужить на імя "українська католицька слабість."

Чи виділи ви безбожника, большевика, жида або турка, що стидався б своїх переконань або передплачував часописи, які понена-жають його пересвічення?

Многі з цих католиків навіть може не увідомлюють собі, що вони грішать проти першої заповіді.

Ми приготовляємо цілий ряд книжечок на всякі пекучі теми й радо сповнимо бажання бідної й при тім так ревної дівчини, щоб видати окрему книжечку про "католицьку слабість." Ми не можемо того зробрити сейчас, бо наш друкар має дуже багато праці з тими книжечками, що вже готові до печатання, але певно в недовзі видамо й жадану книжечку.

Тимчасом сердечно дякуємо нашій дописувачці за її жертвенність і просимо, щоб наші читачі взяли її собі за приклад справжньої любови до Бога, Церкви й народу.

Тут пригадаємо "хорим католикам," лиш от-це, що вони властиво вже давно повинні знати:

ЯК МАЄМО ВІРИТИ В СВЯТІ ПРАВДИ?— У СВЯТІ ПРАВДИ МАЄМО ВІРИТИ НЕПОХИТНО, ЧИННО Й ВИ-

ТРЕВАЛО.

"Вірую тому і ГОВОРЮ.". Це слова св. Павла в листі до Коринтян.... Це для всіх нас: Вірую, тому й говорю та поступаю як українець-християнин-католик, і то не лиш приватно, але й ПРИЛЮДНО!

"Так нехай світить ваше світло перед людьми, щоб бачили ваші добрі діла і прославляли вашого Вітця, що на небесах." (Мат. 5., 16.)

Буду ПРИЗНАВАТИСЬ ДО ІСУСА ХРИСТА НЕ СТИДАЮЧИСЬ!".... я не стидаюся Євангелія." (Св. Павло, Рим. 1., 16.) —"Бо хто повстидається мене і моїх слів, сього Син Чоловічий повстидається, коли прийде в славі своїй...." (Лук., 9., 26).

Це сором бути наче та тростина, що за кождим вітром гнеться. Прилюдно, без боязні і без стиду виступає безвірство, а віра малаб боятись, ховатись? Мужне визнавання віри розбуджую пошану людей і запевнює Боже вінагородження.

Що говирить Ісус про визнавання віри?

От-що: "Кождого отже, хто визнасть мене перед людьми, визнаю його і я перед моїм Вітцем, що на небесах. А хто відречеться мене перед людьми, відречуся його і я перед моїм Вітцем, що на небесах."

ХТО ДОПУСКАЄТЬСЯ ГРІХА ПРОТИ СВЯТОЇ ВІРИ? Грішить проти святої віри, хто сумнівається про якусь правду віри, хто віри святої ВИПИРАЄТЬСЯ й хто легкодушно наражає її на небезпеку або зовсім її покидає.

ВИПИРАЄТЬСЯ святої віри, хто говоренням або поступованням хоче розбудити вражіння, що він не є християнин-католик.— Так поступає він з людського страху або невмісного стиду. Недостає йому— на жаль— католицької САМОСВІДОМОСТИ.

РОБІТНИК СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

В роботі перерва. Дьогтем напущені бальки доставлено у прасу. Робітники мусять ждати біля три чверті години, заки праця знова розпічнеться.

Робітники весело забавляються. А де наш Талбот?

Він саме бистро відходить з подвіря, щоб бути в церкві св. Ляврентія на Службі Божій, яка там правиться щодня о десятій годині.

-А як це можна?! Робітники змовились, щоб донести про це наставникові.

Коли Талбот вернув, його покликано до відповідальності. Та наставник, побачивши, що Талбот не промарнував ні минутки праці, дозволив йому, щоб в подібних обставинах ходив собі на Службу Божу.

Яка радість для Талбота!

— — — —

Робота скінчилась. Робітники жваво поспішають домів.

А що робить Талбот? Йде до збірника з водою та добре обмиває лице й руки. Потім вбирається в ліпшу одіж.

Чому? Таж прочі робітники йдуть домів в своїх робітничих блюзах.

Так. Але Талбот має йти на відвідини й не любить ходити у брудній одежі.

Він відвідує великого Пана: Ісуса в Найсвятіших Тайнах.

— — — — — —

Талбот пише.

Це певно щось важного! Бож він далекий від того, щоб бути писателем, хоч його почерк зовсім непоганий. Він вміє носити тягарі, пхати візки, відмірювати дошки.... Але братись за перо, це не якраз розкіш для нього.

Що таке він там пише?

Він записує собі, на кількох Службах Божих був приявним.

В неділю завжди перебував в церкві аж до пів другої, бо до того часу неустанно правились Служби Божі.

А як він заховується на Службах Божих?— Як святий!

В лавці бувало клякав завжди випрямлений не опираючись. Тільки пізно по полудні ходив домів на обід, який був йому водночас і сніданням.

А як він умів молитись! Але й не правда, що багато труду мусів собі завдати, щоб так навчитись молитись. Йому також не падала ласка Божа просто з неба без труду.

А яким чином він навчився так молитись?—молитвою. Це видається дивним, але ніхто того не навчився ніколи інакше. Хто страхається в молитві труднощів, несмаку, безпотішности, знеохочення, той до справжньої, глибокої молитви ніколи не дійде. А хто сам не в силі того доконати, тому Бог помагатиме.

Талбот каже: "Я просив о дар молитви й одержав його в обильній скількості." Нам також Бог уділив би дару молитви, якщо ми так молились би, так о нього боролись, як Талбот.

Люди Його любили

Справжня набожність проявитьея в подробицях щоденного життя, у неустанній стрічі з людьми.

Чи була набожність Талбота справжньою?

Про це найкраще могли судити його товариші-робітники. Що кажуть вони про Талбота?

1. Талбот ніколи не прийшов до праці запізно.

Бути в роботі впродовж тридцять літ і ні разу не прийти запізно, це геройство у сповнюванні дрібних обовязків! А всеж, раз чи два таке склалось! А товариші-робітники з тайною втіхою говорили собі що вкінці "Талботові також годинник опізнився."

Та їх радість не довго тривала. Бо ж Талбот вже довго до початку праці був прийшов, ще нікого їх не було, і скрився до молитви за стосом дров. Там не дочув, як візжав віз, з котрого мало скидатись дерево.

Як лиш одначе його закликали, вмить прийшов і взявся до праці.

2. Був робітником пильним, завжди вдоволеним.

Це не дивно. У своїй малій, тяжкій праці добачував він Волю Божу й докладав усіх старань, щоб виконати її як найкраще. Він і не знав, що це таке бути невдоволеним.

Хтось там жалував його, що не дісталось йому кращого шкільного образования. Та він вмить мав відповідь готову: "Господь Бог знав, що для мене найкраще!"

Він наскрізь перейнявся думкою, що Господь провадить і справляє його життя і в найменших подробицях. І це довіря наповняло його чувством безмірного щастя.

3. Був робітником наскрізь чесним і вірним.

В заводі треба було надзирателя, щоб клясувати дерево і водночас доглядати складу.

Цього неможна було повірити будьякому робітникові, бо ця посада давала нагоду до многих дрібних крадежей дерева. Таким доглядачем міг бути лиш чоловік наскрізь чесний і вірний. Талбот на цю посаду надавався й працював на ній впродовж многих літ.

4. Мав повне розуміння інтересів робітництва.

У великих борбах ірських робітників перед світовою війною Талбот міцно держав зо своїми товаришами, хоча не був крикуном ні наганячем. Його ніжне почуття справедливости хоронило його від усяких несправедливих домагань.

5. Талбот вмів з надзвичайною силою панувати над собою.

Саме був тут діловодчик і лаяв усіх і вся, бо йому видавалось, що можна було виконати більше праці. А звісно, ніхто не працював так пильно, як Талбот! Та лаяння було й для нього. Як Талбот заховався? Мовчав.

А може дав волю серцю прозиваючи діловодчика, коли він забрався?— Ні. Він заховав цілковитий спокій хоча б і тоді, як вмить потім один з робітників ізза невваги завдав йому міцну рану в голову.

Хто з нас доконав би чого такого?

6. Дуже ревно докладав старань щоб упередити непорозуміння і неприємнощі. ... ...

Вечером, в навечеря свят він завжди ходив до діловодчика.

Нащо йому того? Чи думає навернути його, бо він протестант?

Талбот тільки коротко пригадує: "Ми завтра йдемо на Службу Божу! Прошу ласково не забути про це."

Властителі заводу позваляли католицьким робітникам, щоб у католицькі святочні дні йшли на Службу Божу. Якщо була яка робота в такі дні, то вони бувало приходили дещо пізніще. Легко могло дійти ізза того до непорозумінь, бо годі чейже було надіятись, щоб діловодчик знав всі католицькі свята будучи сам протестантом. Талбот усував їх своїм попереднім повідомленням.

7. Талбот був веселий, приємний друг.

Він так сердечно вмів сміятись, що його сміх був заразливий. Очевидно жарт мусів бути наскрізь невинний. Грубих жартів розуміти ніколи не хотів.

Хоч провадив строго покутниче життя, ніколи не бував захмурений ні шорсткий. Якраз противно: завжди був веселий і приємний. Коли його запрошували до стола, то не відмавлявся й добре при тім і їв. Люди, що думали, що вони Талбота добре знали, зжахнулись, як довідались по його смерті про його ландушки, пости й інші покутничі діла. Вони знали, що він був набожний, але що він провадив таке геройське життя, про це дізнались тільки по його смерті.

8. Помагав, де тільки міг.

Кілько делікатної вважливости і як много великих і дрібних прислуг висвідчив Талбот своїм товаришам-робітникам! Він помагав побуджаючи словом, мудрою порадою, в біді помагав грошем, а надівсе помагав молитвою. Ніхто не просив в нього помочі безуспішно.

Тільки в одному випадку не помагав. Це було тоді, коли якийсь робітник, одержавши в попередню суботу виплат, прийшовши в понеділок до роботи заводив, що в нього нема грошей. Талбот йому так багато наговорив, що напевно відобрав йому охоту звертатись до нього знова в такім випадку. На алькоголь в Талбота ніколи не було грошей.

9. Люди його любили. ... ...

Такий мужчина, вірний в обовязках, охочий до всего доброго, приязний і набожний вскорі здобув собі пошану всіх. Талбота не

лиш шанували але й любили.

Один з робітників дав йому найкраще свідоцтво: "Люди його любили."

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Дванацять Поколінь

Коли Йосей побороров всіх хананейських королів і став вкінці паном тої земли, яку Єгова приобіцяв дітям Ісраїля, йому якраз було сто літ; помимо того мав він сповнити ще одно важне завдання. Одного дня почув він голос Господа, що з притиском йому пригадував:

"Ти вже довго прожив на цій землі," так говорив голос, "і старість твоя надходить. Заки вмреш, мусиш поділити цю країну здобуту й покинену попередніми мешканцями, поміж дітей Ісраїля."

Зпоміж трьох поколінь, що складались на родину Якова, три вже одержали свої уділи. Потомки Рувима й Гада й половина покоління Манасії осіли ще за життя Мойсея на схід від Иордану. Покоління Леві, що в цілости було посвячене на службу Господеві, не мало одержати окремого уділу, тільки мало бути розпреділене по певних, означених містах ріжних поколінь. Таким чином ішло тільки о те, щоб поділити здобуту країну на девять уділів й розпреділити ті уділи представникам дітей Якова.

Коли надійшов день призначений на розпреділення землі, князі поколінь зійшлися на раду в приявності всього люду, під проводом Йосея, при котрого боці став Архієрей Елєазар. По приказу Мойсея, який він дав з виразного розказу Єгови, жереб мав порішити, котру частину землі має одержати кожде покоління; Бог, котрий у своїй Премудрості сам усім управляє, і котрий вложив в уста Якова й Мойсея пророчу долю дванадцятьох патріярхів, сам постановив вести вибір жеребом, та кождому приділити частину землі, відповідної по числу й повазі кождої родини.

На першім місці покликано покоління Юди, котре було могучіше й численніше від усіх прочих. Таж і старенький Яків на смертнім ложі сказав, що Юда панувати-ме над своїми братьми; й що булава остане в його родині аж до того часу, як прийде великий Цар! Це покоління одержало велику частину землі на півдні Палестини, між морем Мертвим і Великим (Середземним). Границями уділу стали згадані моря.

Цей перший приділ дав нагоду до дуже вражаючої події. Перед зібранням появився нагло один старець з покоління Юди, старець, котрого всі поважали не менш ізза його розваги, як також ізза відваги: був це Халев, одинокий з тих, що були з Мойсеєм крім Йосея, й котрий враз з Йосеєм перейшов Йордан. Говорячи серед своїх братів, він звернувся з просьбою до Йосея, полководця, з яким перейшов усі небезпеки на полях борби:

"Ти певно пригадуєш собі слова, котрі сказав Господь до свого слуги Мойсея відносно тебе й мене коло Кадис-Варни. Мені було сорок літ, коли Божий муж післав мене до цеї обіцяної землі, щоб її розслідити й потім сказати разом з другими свій осуд про неї. Тоді ті, що ходили враз зо мною, старались своїми оповіданнями налякати нарід і позбавити його відваги. Я остав вірним Господу Богу мому, й це привело до того, що Мойсей під присягою прирік мені отце: "Земля, по котрій ти ходив, буде в вічне посідання тобі й твоїм синам, в нагороду за вірність твою для Господа нашого Бога.

І ось: Господь вірний своїм постановам, заховав мене при житті аж до цього дня. Сорок пять літ минуло від тої хвилі, як Мойсей зложив цю присягу, і я такий сильний, як і тоді, коли я був пішов проспідживати цю країну, котру ми якраз здобули, однако сильний в поході і борбі. Тому, щоб сповнити приречення, яке я щойно пригадав, дай мені цю гору, на якій побудовані великі міста й твердині Енакімів. Хай бачу я, чи є Господь завсігди зо мною, й чи дасть мені винищити це безбожне племя."

Йосей поблагословив старого войовника й дав йому на посідання місто Хеврон, батьківщину великанів. Відвага Халева видержала до кінця. Він убив трьох синів Енака, що знова були опанували країну, і обляг Давір, м'сто писань. "Хто добуде Давір," закликав він, "дістане мою дочку Асхань в подружжа." На ці слова його братанич Гофтоній, вирвався наперед і здобув місто наступом.

Щоб користатись своїм уділом, відважні сини Юди мусіли так само, як і Халев, неустанно боротись проти Филистимів зо сходу і Євусеїв, що були укріпились в твердині, що пізніше була Єрусалимом.

По поколінні Юди жереб упав на синів Йосифа: Ефраїм і Манасе, котрі дістали уділи один коло одного. Границею їх уділів на сході був Йордан а на заході велике море. Невдоволені з того, що їм призначено, оба покоління прийшли скаржитись до Йосея:

"Чому призначувати нам таку частину землі, що ледво вистарчає для одного покоління, нам, що з Божого благословення творимо множество родин?"

"Якщо вам видається, що ця земля для вас за мала," відповів незлякання полководець, "то пускайтесь збіччами цеї гори, що укрита лісом, і здобудьте собі місце в землях, що зайняті Ферезейцями й Рафаїмцями."

"А якжеж ти думаєш нам зайняти ті землі?" відповіли вони. "Як жеж нам боротись проти залізних возів хананейців з Вефтсани й долини Єзраель?"

"Ви досить сильні й численні, щоб добути гору, вигнати з неї тих, що на ній мешкають, та можете своє посідання поширити і далі, коли винищите цих хананейців, що тепер наганяють вам страху своїми залізними возами."

Пізніші події показали, що Йосей правду говорив. Поволі, поволі Ефраїм і Манасія вигнали хананейців і поселились на їх землях. Заки наділив уділами прочих сім поколінь, Йосей забажав стати табором в осередку ділання. Тому оставив три покоління: Юди, Ефраїма й Манасії, щоб зайняли свої уділи й пішов з табором з Галгал до Силом, де зібрався ввесь нарід і військо в країні Ефраїма. Там також зложено скинію Завіта, там поставлено храм й там впродовж чотирьох століть лялась кров жертв на жертівнику.

Бачучи, що сім поколінь, що стали табором в Силом, не дуже охочо годились брати в посідання землі, які часто треба було силою добувати від давніх мешканців, Йосей скартав їх ізза їх лінивства та недостатку відваги.

"Як довго," сказав він до них, "будете тут нидіти в лінивстві замість взяти в посідання землю, яку вам дав Господь? Виберіть з кождого покоління трьох мужів, хай вони переглянуть нерозділену досі землю, хай поділять її на сім частин і я жеребом порішу, кому яка часть припаде."

Це розпорядження вірно виконано, висланники повідомили зібрання про поділення землі й границі уділів й їх жеребом приділено сімом поколінням. Племя Веняміна

знайшлось в окруженні поколінь Юди, Ефраїма й Манасії. На півдні границя уділів Веняміна й Юди в двоє розтяла місце, на якому пізніше став Єрусалим. Гора Моря, на якій побудовано храм Соломона, припала Венямінові; гора ж Сіон, відділена від Морія глибокою пропастю, припала синам Юди. Та хоча злучились зо своїми братьми на горі Морія, сини Юди не змогли вигнати євусеїв з кріпости Сіон.

Племена Симеона й Дана одержали уділи поблизьку великого моря, на захід від уділів Юди й Веняміна. У північній частині Палестини покоління Іссахар і Завулон зайняли країну, що пізніше дістала назву долішньої Галилеї. Племя Нефталі дістало горішню Галилею звану також Галилеєю поган, а уділ Асера простягався від Сидону до гір Дивану.

Поселившись на землі, за котрою так тужили, сини Ісраїля стали думати над тим, як винагородити службу великого вождя, що якраз дав їм вітчину. Більше як Халев мав право до всенародньої даровизни Йосей. На запит своїх племінників, впрочім згідно з приреченням Господа, забажав він землі на горі Ефраїм. Він побудував там місто Фтамнафт Сараї, де перебував аж до своєї смерти.

Поділивши землю поміж дванацять поколінь, зібрання зайнялось поколінням Леві, що, по закону Мойсея, мало стати уділом тільки Господа. У землях всіх поколінь означено 48 міст; 35 зпоміж них мали служити за помешкання Левітів, а 13 для священиків, потомків Арона. Цих 13 священичих міст находились на землях Юди, Веняміна й Симеона, що були найближче майбутнього храма. Під проводом Єгови жереб поставив священиків поблизьку святині, де вони мали сповняти свої священні дійства.

Таким чином сповнилась обітниця Єгови, обітниця так часто повторена праотцям Авраамові, Ісаакові й Яковові. По довгих віках вернули на цю землю сини подорожнього з Халдеї, котрий ту саму землю витав як святу землю Єгови, й на котрій він поставив перший жертівник. Його тлінні останки спочивали в Хевроні під опікою Халева, й його сини, по приреченні Господа, розмножились наче пісок моря, немов звізди на небі. Їх родини зайняли місце балвохвальських хананейців, що тоді були всесильні, а тепер майже знівечені. Вірний свойому слову, Єгова завів свій люд до землі обіцяної. Цей нарід те-

пер хай винищить серед себе останки побіджених народів, та заслужить собі Божі благословення.

ХЛОПЕЦЬ ПРАВДУ КАЗАВ

В палаті медійського короля Астиага була велика гостина. Біля короля сидів Кирос, дванадцятлітний хлопчина, пізніший творець великої Перської Держави.

Гості добре собі попивали, тільки молоденький Кир відмавлявся за кождим разом, коли слуга хотів налляти йому вина зо золотого збанка.

"Чому ти не пєш вина"? запитав король. "Хлопець, що хоче стати мужчиною, мусить завчасу привикати до вина!"— "Не хочу я вина," відповів хлопець. "А чому ні"?— "Бо це вино затроєне!" Блискавкою розійшлись страхітливі слова по великій салі. Ци вино має бути затроєне! А ми всі з нього пили!

"А ти як знаєш, що вино затроєне?" різко поспитав король.

"Я переконався про це останнім разом, коли ти справляв гостину на свій празник. Я бачив, що ви всі були затроєні на духу й на тілі. Перш за все, ви всі робили те, що нам дітям забороняєте: Один кричав напоперек одного й ніхто не слухав того, що говорив другий. Потім стали ви співати погані пісоньки й присягали ви, що це найгарніші пісні світа. На прикінці, коли ви встали до танцю, ви не були в силі не то танцювати, а то й на ногах не могли встоятись. Ніхто з вас уже навіть не знав, що він є. Ти вже не знав, що ти королем, а другі не знали, що вони твої підчинені."

Гості мовчали. Батько заслонив рукою очі а другі почервоніли. Всі відчули, що хлопчина сказав правду.

СВЕН ГЕДІН ПРО АЛЬКОГОЛЬ

Свен Гедін, славний дослідник, що прослідив Внутрішню Азію, сказав в одній своїй промові таке: "Я переконаний, що алькоголь утруднює а то й унеможливляє кожде цінне діло праці, і що тільки той може зробити щось дійсно вартного, що наскрізь відречеться всяких гарячих напитків." У своїому описі подорожі через Тибет, країну, де бувають тріскучі морози зимою, й незвичайні спеки в літі, висказує він от-це своє рішення про алькоголь, котре згадане і в його книзі "В серці Азії": "Алькогольні напитки є для караванн великим лихом, нищать сили й дисципліну." Ще більш рішуче висловлюється він у своїй книзі "Пригоди в Тибеті": "За те я не смів знайти в каравані ані крапельки вина ні горівки: стати рабом алькоголю, це прокляття в усіх обставинах; але в подорожі, що вже сама собою утяжлива, це прямо гідне вічного прокляття!"

ЗАЧАРОВАНІ ДВЕРІ

Менша з тим, в котрому місті це сталось. Хай вистане, що це правда, а не видумка.

Перед дверми дому стояв старший мужчина з ярдом у руці й міряв двері: Три стопи широкі, вісім стіп високі. Покрутив головою й знова міряє. Та й тепер виміряв три стопи широчини й вісім стіп висоти. Потім міряє з гори на долину, з права на ліво— з тим самим вислідом. Знова крутить головою. Це тривало так довго, що вкінці перехожі зачали ставати й приглядатись дивному заховуванні мужчини.

Може в нього в голові не все в порядку?

А він знова міряє й знова з тим самим вислідом.

Тоді обернувся до товпи, що зібралась довкруги і закликав: "Або в мене в голові не все в ладі —або ці двері зачаровані!"

Люди допитливо приглядались дверям. А мужчина, наче в відповідь, продовжав: "Подивіться, люди добрі! Ці двері є лиш три стопи широкі й вісім стіп високі, а все ж крізь них пішов мій дім, мої стайні й мої шпихлірі, моє поле, мої коні, корови й вози; тепер в мене нема нічого— а хіба піду на жебри. .... Або ці двері зачаровані, або я розуму позбувся....

На мент люди стояли тихо, здивовані. Деяким така бесіда видалась смішною. Али коли уважніше приглянулись "зачарованим дверям" запримітили, що то двері до коршми.

Вмить зрозуміли бесіду дивного мужа: Дверми коршми пішло все, бо він прокив ввесь маєток і став жебраком.

Задумано пішли своєю дорогою й не один пригадав собі пословицю: "У склянці втопилось уже багато більше людей, як у морі."

Ви би не розуміли

Молоденька пані, задихана, з широко отвореними, переляканими очима прибігла на поліцію..

"Дорогенький мій....! Дитинонько моя....! Я його згубила ....!"

Всі поліціянти стали збиратись довкола неї— стрівожена мати має силу викресати іскру співчуття хочаб і з найтвердішого серця.

"Що ви кажете, пані? Ви згубили свою дитину?" сказав комендант поліції, що сидів при столі.

"Так.... мій ангелик.... мій дорогенький.."

"І якжеж ви згубили його, пані?" Комендант сухо-урядового успосібления старався успокоїти її. "Прошу лише успокоїтись і

сказати, як це сталось. Певно, що ми віднайдемо його дуже скоро."

Вона плакала, отерла очи шовковою хустиною і вибухла знова в плач....

"Я вся поденервована!" закликала. "Мій бідний, малий, безпомічний, дорогенький; Господь знає, де він подівся!"

"Як він старий? Коли ви запримітили, що його нема?"

"Щойно тепер.... перед хвилькою.. ..Він має тільки два місяці.. тільки дрібочка його.... може я вже ніколи його не віднайду!"

"Знайдете, знайдете," запевняли поліціянти. "Ми його знайдемо. Де ви мали його в останнє?"

"Знаєте, я пішла до склепу, на ринок і взяла його з собою.... таж не могла я його лишити вдома! Він же такий малесенький.... вона гляділа то на одного то на другого з поціянтів, що прислухувались зо співчуттям.

"Ні.... очевидно, ви його не могли лишити самого вдома.... Певно, певно"! відповідали всі поліціянти хором.

"Я обвинула його в коц і взяла на руки. Він же за малий, щоб міг сам ходити.... ви розумієте"...." те саме симпатичне потакування поліціянтів. "Я його добре обвинула, золото моє.... бо він скоро перестуджується. Я пішла з ним на ринок, потім до аптики й потім взяла трамвай і пішла домів.... Аж тоді.... доперва тоді я побачила, що мого дорогенького нема!"

"Що!!?" скликнули здивовані мужчини.

"Він мусів виховзнутись з коца," заридала вона. "Він такий малюський, я обвинула його ген довкола.. ..І так я несла на руках коц і навіть не знала, що його нема." Вона вибухла знова в голосний плач. "Де я могла його згубити? Ах, він певно вдарився, як випав!"

"Якже це би ні," пробурмотів тихцем один поліціянт до тих, що стояли поблизьку його. "Двомісячна дитина.... певно, що мусіла вдаритись...."

"Не чули ви, чи він плакав, як ви його згубили?" запитав другий.

"Ні.. нічого і нічого! Зовсім нічого! Навіть не отворив свого солодкого писочка."

"Це дивне," сказав до себе командант. "Бідне небожатко мусіло від удару стратити притомність.... Але не журіться, ми його знайдемо. Ходіть тільки з нами і показуйте кожде місце, куди ви йшли.. Ви зараз його віднайдете."

Вона пішла отираючи очи і заводячи. "Він був такий маленький, і такий гарненький.... Я обожала його. Ви й не думалиб який він був мудрий!"

"Певно," сказав один поліціянт, що сам був батьком. Я" їх маю семеро. Воно кожде чудове, доки мале."

"А як хто чужий його знайшов, то міг його вкрасти. І крім того йому доконче треба спеціяльної їди," продовжала вона з плачем, "інакше він умре. Він такий делікатний. Ніхто не припильнує його так, як я. Простіть мені, що я така; ви негодні зрозуміти, як мені є! Серце мами....."

"Розуміється," сказав один, міцно збудований поліціянт потішаючо. "Я знаю, що виробляє моя жінка, коли котрому з моїх що станеться."

"Так виглядає, що вона зовсім неуважна," заговорив один з поліціянтів півголосом до одного з товаришів, "завинути так дитину, що могла випасти і навіть не знати, коли її згубила. Вона і виглядає троха як вітрогон.... не здатна до того, щоб припильнувати дитини.

Зайшли вони на ринок, де засумована мати була ранком того дня. Серед покупців і прислуг по склепах счинився не абиякий рух на вид плачучої й поденервованої молодої жінки в супроводі поліції.... і якась непевність.

"Ах, ви тут!" сказав один зі склепарів, приступаючи ближче до неї. "Я старався вас віднайти, щоб вас повімоити, що ми знайшли вашого...." Радісний викрик перервав йому бесіду. Молода пані вхопилась наперед і злапала малий білий пакупочок, котрий подав їй різник і стала обсипувати поцілуями.

"Ходи до мамці, любенький!" солодко-ніжно приговорювала. "Ходи до мамці, дорогенький! Як я загризлась тобою! Твоя стара, неуважна мамця згубила свого ангелика і лишила в склепі? Чи сумно було мойому маленькому, чи серце його боліло, як зобачив, що його згублено?" І далі обнимає, цілує білий пакуночок....

Один з поліціянтів вибух у страшний регіт. Але лице команданта запаленіло з обурення.

"Пес!!" закликав він з обридженням. "Ціла така комедія ізза згубленого щеняти! А ми думали, що то дитина!!!! Пані!" звернувся він остро до щастям сіячої жінки, "ви потрапили нам змарнувати тільки часу на погоню за мізерним цуциком, а ми думали, що то була...."

Вона з гнівом звернулась до нього, притулуючи щеня до лиця: "Ви жорстокі, без серця. Але як ви годні розуміти? Тільки серце матері...." Але поціянта вже не було.

Може ти сердечно засміявся, читачу.... І я сміявся.... Але подумай, що то за жінка....!

Ти можеш сказати, що тільки серед багачів, серед якихось ве-

ликих англійських або французьких пань може таке трапитись.... Про дитину не дбають і не хочуть її.... За те щеня пестять....

Але ні! Я на власні очи бачив звичайних українських жінок.. Дитини там нема.... Але є песеня, є кіт. Вона цілує, голубить те щеня.... А як надійде до дверей яка людська дитина, то подивиться на неї наче стара відьма....

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Місяць Червень— місяць Найсолодшого Серця Христового! У порі, як вся природа буде віддихати повним теплом життя, у кождому католицькому Божому домі видно буде окремо й гарно украшені образи й престоли Найсолодшого Серця Христового. Навіть у звичайних помешканнях ті, що справді Ісуса розуміють і люблять, будуть більш, як іншими часами, молитись й почитати цей Символ безконечної Божої Любови, що зволила приміститись у Серці Бога-Чоловіка. Кілько таких домів, в людей багатих і бідних, вчених й невчених, знаних і незнаних, де довкруги образа Найсолодшого Серця буде сходитись уся сімя, щоб разом молитись Богу!

Ми думаємо, що наших читачів злишно припрошувати до того, щоб у почитанні Божественного Серця не остатись позаді усього Католицького Світу.

Там, де є церква й де перебуває стало священик, там вони будуть мати щастя бути приявними на щоденних набоженствах, що будуть відправлятися вечором в церкві.

Там, де цього щастя не мають— і як дуже багато таких, що його не мають!— вони не забудуть принаймні образ Найсолодшого Серця виставити на видному місці, прикрасити й перед ним щоденно спільно молитись.

Були б це дивні українці-католики, якщо вони не розуміли б тої набожності й не находили в ній незвичайного скріплення духа віри й любови до Ісуса Христа. Не було, нема й не буде такого, що вклякнув би будьколи до щирої молитви перед таким образом, і не встав відсвіжений на духу й на серці!

Цього року Святіший Отець бажає, щоб усі християни-католики, а зокрема члени Апостольства Молитви, розсіяні по цілому світі, молились перш за все про те, щоб набожність до Найсолодшого серця в душах вірних проявилась й набудуче завжди проявлялась одною чесностою-навичкою: Наслідуванням чеснот Того самого Найсолодшого Серця.

Це дуже важне.

Така вже бідна людська натура, що все тільки себе готова шукати та своєї особистої, природної насолоди. Навіть найсвятіші рі-

чі, як св. Причастя, можуть впасти жертвою цього дивного самолюбства.

Це очевидно дуже небезпечний наклін. Його задовольняти завжди й всюда, це справжня руїна духовного життя взагалі, і вищого життя внутрішнього зокрема.

Бо ж це наша ціль життя: Бога знати, Його любити, Його святий закон сповняти —тільки по тім усім, й через те все, бути щасливим.

Розуміти красоту й безконечну добрість Серця Бога-Чоловіка, це певно щось велике. Дізнавати почуття радости й потіхи в молитві у стіп Спасителя, це щось таке, що треба цінити. Але ні одне ні друге не здасться ні на що,— а навіть не потріває,— якщо незважати на найвищий закон справжньої любови: на закон ЖЕРТВИ!

Щоб жертвуватись, то треба розуміти вартність справи, для якої жертвуємось,— жертвуватись, це може бути повне безмірної радости, але перш усього, жертвуватись, це вимагає міцної, рішучої й сталої волі; іншими словами: вимагає чесноти!

Любити Серце Христове щиро, справді, не лиш гарними почуттями й словами, але ділом, це вимагає самопожертви для всього, що дороге Тому Пресолодкому Серцю: Для Бога й справ Божих, для ближнього й його добра тілесного та духового.

Без цеї прикмети набожність до Серця Христвого буде завжди підозріла. Тимто кождий, що справді Серце Христове любить, скоріш або пізніше полюбить і її пречудні розположення властиві Серцю Бога Чоловіка, та люблячи й подивляючи їх, відчує перш за все бажання мати подібне серце й потому, може поволі, але напевно, його серце буде набувати ті самі чесноти у більшій або меншій мірі, як кождому призначено.

Душі, що гарячо люблять Серце Христове, хочби це були душі й дуже простенькі впрочім, дійдуть до таких вижин досконалости, які годі собі й представити.

Молімся за себе й за других, щоб Серце Христове дало нам цей безмірний дар: силу й рішучу волю відмальовувати Його чесноти в нашому власному житті.

Католицьким Світом

З Країни Сатанського Націоналізму.— Називаючи цим імям сучасну Німеччину, ми не маємо наміру розбудити погляд, що Гітлєр є оруддям пекла. Противно. Нам здається, що він в глибині душі знає, що взаємини між державними й церковними чинниками в Німеччині є ненормальні й не сміють такими остатись в третій Імперії. Але з усією напругою звернений до поставлення своєї країни на чільне місце в европейській політиці, не має ні охоти ні сили здушувати вибрики пануючих настроїв. Це стане ще лекше зрозумілим, якщо пригадати собі, що більшість німців, це протестанти, що по більшій мірі вже давно втратили живу віру. Це чи не головна причина, чому німецький націоналізм збудований на матеріялістичній ідеольогії, що нічим не різниться у відношенню до Бога від ідеольогії большевицької.— По достовірним звідомленням Гітлєр згодився на пропозицію СВ. ОТЦЯ, щоб господарські та політичні непорозуміння наладнати мирним шляхом при помочі порозуміння між Британцією, Францією, Італією, Німеччиною й Польщею. Досі трудно дізнатись про відгук прочих держав, але жидівсько-масонська преса (в Канаді це майже вся світська преса) на услугах великого капіталу старається в цьому менті здисредитувати поважність заходів Святішого Отця, поширюючи підозріння, що Ватикан мусить бути на услугах Мусолінія.— Знатоки німецької ситуації повідомляють, що в умі збожеволілих націоналістів місце Бога зайняв Гітлєр. Мабуть треба буде його тіла набальсамувати, щоб цей німецький бог не зігнив за скоро в землі.... А як вже нічого не поможе, то хіба будуть мордували таких, що подібні до Гітлєра, щоб рятувати набальсамованого бога так, як рятують його,

здається, большевики у тхнучому трупі Лєніна.— Добре було б повисилати німецьких розпусниць цілого світу у Ватеншайд, німецьке місто Вестфалії, бо там постановила мійська рада платити бонус за кожду незаконну дитину.— В Ренанії позамикано всі католицькі школи.... Помимо того німецький католицький Епіскопат терпить в надії зміни і святкував окремим чином 1. мая, день уродин націстського режіму.— На просьбу Кардинала Ініцера Святіша Столиця позволила на це, щоб апостати від віри, що навертаються, дістали розрішення без прилюдної заяви про своє навернення. Причина є та, що націсти, так як в Росії большевики, не дають життя ні праці тим, що не хочуть зірвати з Католицькою Церквою. Хто хоче дістати в них роботу, мусить підписати урядову заяву (афідейвіт), що зриває з Церквою. Від тих, що навертаються, вимагається звичайно, щоб відкликлаи цей афідевіт, хотя у дуже важких випадках також від того услівя звільняється їх з поважним напімненням, що мають принаймні провадити зразкове христіянське життя. — В тій самій Німеччині порозвязувано товариства "Лицарів Пречистої Діви," що злучені з Католицькою Акцією.— Німецькі католики йдуть під цей час "хресною дорогою."

В Царстві Сатани.— В Москві осталось досі дванадцять право-

* * *

славних церков. По віродостойним звітам у празник Воскресення церкви були набиті й довкруги церков були табори селян, що прийшли відсвяткувати велике свято. Серед дітей, що нетерпеливо ждали вступу до церков, можна була замітити дітей з відзнаками "Молоді Піонїри" (комуністи) на шиї. Інша дивна річ, це були голосні просьби жебраків: "Товаришу, одну копєйку на милість Христа!"— В Москві відкрито й "зліквідовано" тайний монастир жіночий. Членкині назверх провадили звичайне життя й много з них були студентками університету.— Христіянство в царстві сатани провадить життя перших христіян, відбуваючи Богослуження потайки, в домах і по лісах. На Україні майже всі церкви перемінено на торговиці.

* * *

В Еспанії—відбудова краю по братовбивчій війні йде скорим кроком вперед. Родини дістають запомоги. Водночас Франкові вдається дістати деякі дорогоцінности, зокрема артистичні памятки, зрабовані большевиками.

* * *

В Ірляндії— провадить терористичну акцію при помочі бомб тайна організація. Її працю Ірляндські Епископи гостро осудили.

* * *

В Канаді— в Саскачевані організація комуністів оголосила,

що в найближчих федеральних виборах поставить в самім тільки Саскачевані напевно 8 кандидатів а може й більше. З мапи видно, що комуністи плянують акцію в тих виборчих округах, де в провінціяльних виборах вийшли кандидати уміркованих большевиків, так званої партії С.С.Ф. Ті округи заселені у великій мірі українцями. Ми думаємо, що тільки українець, що хамом хоче стати, піде за комуністами, знаючи, що історія України останніх 20 літ писана большевиками вкраїнською кровю. Бо ж тільки хам лакомиться на злодійський дар і допче власну кров за юдиного рубля.—

* * *

В Злучених Державах— католики успішно йдуть наперед в боротьбі проти неморальної преси.

* * *

Остання новинка: Мусоліні й Гітлєр повідимили Ватикан, що вище згадана конференція пятьох держав не конечна тому, бо положення не є таке грізне, щоб вимагало надзвичайних заходів.

ВІСТИ З ЮВІЛЕЙНОГО СИРОТИНЦЯ

Девятнацятого квітня,.... памятний день. Це річниця посліднього дня існування старого сиротинця; так, того дня, минулого року, Сестри з дітьми полишили стіни старої хати, яку відтак зовсім розібрали.

19-го квітня, це рішучий зворот в історії Сиротинця. Сестри, повні безмежного довіря на Боже Провидіння, зробили крок—по людськи судячи очайдушний, — без гроша приступили до будови великого мурованого Сиротинця. Бог нагородив те довіря, нині стоїть величава будівля, сміло, наче гранітна скала взноситься в гору і кличе: "Хто надіється на Бога не заведеться."

У перші роковини того памятного дня, 19. квітня цего року благодарственні молитви засилали перед престол Всевишнього Сестри і сироти; всі дякували Богу, Непорочній Діві Марії і св. Заступникам за надзвичайну опіку і поміч у будові Сиротинця; заразом випрошували обильних ласк для всіх Добродіїв, що своїми лептами причинилися до будови.

Сама природа наче відчула радість: Ясні лучі весняного сонця вивели 55 дітей на широкі левади, що є біля Сиротинця. Розуміється така річниця не могла обійтися без веселого "пікніка."

Сонце, свіжий воздух, це конечні условини здоровля дитини. Новий Сиротинець побудований на фармі серед розлогих піль і лісів. Дійсно вимріяне окруження для такої інституції. Це не те, що було в старім Сиротинці, де невеличке подвіря стиснене вулицями міста. Користаючи з пречудної погоди сегорічної весни, діти кинулися під проводом Сестер уладжувати для себе "Забавовий город." Роботу зачали найменші. Вибрано для них затишне місце серед дерев. Всякого роду кусники матеріялу, дошки, желізні дручки.... послужили на то, щоби построїти ріжні прилади до забави, руханки, построїти маленьку будку-кіоск, де мож скритися перед дощем, і розуміється маленький вівтарик-капличку з образом Божої Матері Неустанної Помочі. Діти так люблять свою небесну Неньку, що годі їм з Нею розлучитися, навіть серед забави. Бо і хтож по Бозі може бути дорощий для серця бідної сиротини, як не добра небесна Мати?

Коли хлопці,— а є їх найбільше,— зобачили, що менші діти мають свій діточий город, далі собі, щоб уладити хлопячий "парк." Інші знова, що надивилися торік на будову Сиротинця, пішли за особлившим потягом до мулярства, і далі ставити собі зі старих цегол каплицю, і то без контрактора, без клопотів з люмберярдом, без "блупринт".... Та на тім не кінець; наші діти думають не лиш про забаву, але і про реальне життя.... лопатки, сапки в руки і вже садити собі для себе маленький город Видно вони не хочуть чекати на реліф, але працею здобувати хліб.

Розуміється в їх городі мусить бути морква, горох.... бо що смачнішого, як зелений горошок?

А вечером, по всіх своїх діточих "трудах" і забавах, коли вдарить церковний дзвін, вся дітвора спішить на молебен до церкви. Там перед іконою Богородиці пливе щира молитва зі сердець дітей-сиріток за всіх Добродіїв Сиротинця, щоби Бог наділив їх щедрими ласками, нагородив їх добре серце і благословив усіх, що не забувають за тих, котрі тут на землі не мають батька, неньки.

НА ЮВІЛЕЙНИЙ СИРОТИНЕЦЬ В АЙТУНІ, САСК.

Зложили:

Їх Ексцеленція Преосвященний Кир Василій $22.00
Збірка в церкві св. Николая, Вінніпег, Ман. 20.31
Збірка в парохії Бекенгем, Саск. .... 4.15; Збірка в парохії Бедфордвил, Саск. 8.30; Збірка в парохії Джесмін, Саск. 10.00; Збірка в парохії св. Михаїла, Гудів, Саск. 10.77; Сестри С.П.Н.Д.М., Мінеаполіс, Зл. Дер. 10.00; Роман Гуска, Норквей, Саск. 10.00; Збірка з нагоди 25-ліття вінчання пп. А. Леників, переслав Н. Бий 3.00; Ніколя Герелюк, Вінніпег, Ман. 2.00; Марія Шпуляр 1.50; Іван Гутнан, Едмонтон, Альта 1.00; Василь Стець, Елмайра Гайте, Н.Й. 1.00; Діти Марії з Батурст ст. Торонто, Онт. 2.00; Юрко Мартинюк, Норквей, Саск. 1.00; Ярослав Фірманюк 80ц.; М. Чорній, Гефорд, Саск. 1.00; Ольга і Онуфрий Сокіл, Гефорд, Саск. 1.00; Р.Т. Сенчи-

пин, Кланвіліям, Ман. 50ц.

Всім жертводавцям сердечне спасибіг! Хай Бог винагородить стократно їх добре серце, що з нагоди празника Воскресення переслали свої лепти на Паску для Сиріт. Сестри з дітьми Сиротинця засилають кожного дня свої щирі молитви за всіх Добродіїв Сиротинця.

Пляноване на 24 травня торжественне отворення Сиротинця відбудеться пізніше, бо новий Сиротинець вимагає ще відповідного умеблювання в середині і виправи-стукка зовні. Маємо в Бозі надію, що за ласкавим припливом нових жертв можна буде все те уладити.

Заряд Сиротинця.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Пані прокидається над ранком, бо чує в кухні якийсь шум. Входить туди і бачить служницю у своїй балевій сукні, як вона роздягається.

—Деж ти була?!— кричить.

— На балю "Союзу каменичних сторожів"!

—І як тобі не соромно?!

— Та соромно, прошу пані.... всі з мене сміялись. Але як я убралась нагвалт у пані сукню то не знала що вона така вирізана ззаду.

Бернард Шо сидів у одному купелевому місті з відомим дирігентом джезбендової орхестри Вайтманом. Шо мовчав і попрохав вибачення у музики— його болить голова.

— Може я міг би Вам у дечому допомогти?— спитав Вайтман. —Може я Вам заграв би щось на саксофоні? Ви знаєте, що музика....

— Ні, відповів злобний англійський драматург— я вже волю біль голови.

— Татку, а що було перед винаходом радія?

— Спокій, мій синочку.

В поїзді.— Чому ваш синок курить? Адже виразно написано, що тут не вільно курити.— Коли він ще не вміє читати....

— Ви обіцяли, що підчас роботи не будете курити! — Тому я як курю, зараз перестаю робити.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. Phone 726

9—10—14 Highway Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

НОВА КНИЖЕЧКА.....

— ПРО СУПРУЖЕСТВО —

Видавництво оо. Ч. Н. Їзб.

У ній розказується про велич і ціль супружа, про перешкоди, що не дозволяють на його заключення та про перешкоди, що творять подружа неважним. — Кому вільно, а хто в совісти не повинен заключити подружа й якими прикметами духа повинна визначатися людина, що хоче його заключити. Книжечка незвичайно цікава й важна. Написана для всіх тих, що хочуть пізнати справжнє достоїнство супружого стану й для тих, що не мають наміру вступати в нього. — Сторін 40. ЗАМОВЛЯЙТЕ: Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава піків, тоалєтних річий, фотоґрафічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

1929 — 1939 202
Червона Заграва 204
Тричі Засміявся Перед Смертю 206
Чуда Пренепорочної Діви 207
Робітник Святець 210
Розмови Про Релігію 214
Біблійні Оповідання 217
Одиноке, Що Справді Конечне 220
Життя св. Герарда 222
Жниво Велике—Робітників Мало 226
Католицьким Світом 228
Кобзар—Наш Вождь 231
Веселий Кутик 232

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 11, No. 7 YORKTON, SASK. July, 1939

КАЛЄНДАР НА ЛИПЕНЬ, 1939

1 С М. Леонтія
2 Н **5 по С.**, † Ап. Юди
3 П СвщМ. Методія Патарськ.
4 В М. Юліяна Тарсійського
5 С СвщМ. Евзевія
6 Ч Мц. Агрипіни
7 П **Різдво Йоана Хрестителя**
8 С Мц. Февронії
9 Н **6 по С.**, Преп. Давида
10. Преп. Сампсона
11 В П. мощ. СС Кира, Йоана
12 **С Апп. Петра і Павла**
13 Ч Собор 12 Апостолів
14 П Безср. Козми і Дамяна
15 С † Пол. Ризи Пр. Богор.
16 Н **7 по Сош.** М. Якинта
17 П С. Андрея Критського
18 В † СС. Кирила і Методія
19 С † Преп. Атаназія Атонськ.
20 Ч ППреп. Томи і Акакія
21 П ВМ. Прокопія
22 С СвщМ. Панкратія
23 Н **8 по С.**, †Преп. Ан. Печ.
24 П Мц. Евфимії
25 В ММ. Прокла і Ілярія
26 С Собор Арх. Гавриїла
27 Ч Ап. Акили
28 П † С. Володимира Вел.
29 С СвщМ. Атиногена
30 Н **9 по С.** ВМц. Маріни
31 П ММ. Якинта і Еміліяна

УСТАВ НА ЛИПЕНЬ, 1939

2.—Неділя 5 по Сош., Гл. 4., ев. утр. 5. На літ. ап. з. 103, ев. Матея зачало 28,

7.—**Різдво Йоана Хрестителя**: Устав Святого зі Всеночним на будни. На літ. ап. зач. 112, ев. Луки зач. 3, (з переступками).

9.—**Нед. 6 по Сош.**, Глас 5, ев. утр. 6. На літ. Ап. зач. 110, ев. Матея зачало 29.

12.—**Верховних Апостолів Петра і Павла**: Всеночне. На літ. ап. з. 193, ев. Йоана зачало 67.

16.—**Неділя 7 по Сош.**, Глас 6, ев. утр. 7. На літ. ап. зач. 116, ев. Матея зачало 33.

23.—Неділя 8 по Сош. і † Преп. Антонія Печерського: Глас 7, ев. утр. 8. На літ. ап. зач. 124 і 213, ев. Матея зач. 58 і Матея з. 10.

30.—**Нед. 9 по Сош. і Пророка Ілії**: Всеночне. Гл. 8, ев. утр. 9. Служба Прор. Ілії переноситься з 2-го Серпня на цю неділю, бо в слідуючу неділю припадає Муч. Бориса і Гліба. На літ.: Тропар воскресний, Пророка: Кондак воскр., Слава: Кондак Пророка, І нині: Богородичен: "Вся паче смисла" гл. 2. Прокімен. Причастен і Аллилуя воскр. і Пророка. Ап. зач. 128 і 57, ев. Матея зач. 59 і Луки зачало 14.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11. Число 7 Липень 1939

Високопреосвященному

Кир Василієві

Ладиці

З нагоди Десятьліття Його свячення

на Епископа

Найщиріші желання складають

об. Чина Найсвятішого Ізбавителя

Їх Преосвященство Кир Василій Ладика,
Епископ Українців Католиків Канади.

1929 — 1939

День 12. липня 1929 р. був свідком великого торжества для всіх українців католиків Канади. У просторім храмі Едмонтонської катедри, вщерть виповненій вірними, **відбулося свячення на Епископа українців католиків Канади Їх Ексцелєнції Преосвященного Кир Василія Ладики ЧСВВ.** Присутнім того небувалого торжества ще й нині стоять в очах зворушливі обряди, що їх уживає наша східня Церква при хіротонії.

Та цьогорічний день 12. липня будить в серці не лиш милі спогади того торжества. Кожний щирий українець католик Канади глядить з душевним вдоволенням на минуле 10-ліття архипастирської діяльности Кир Василія.

Скріплене становище української католицької Церкви в Канаді, цілі ряди нових величавих Божих домів нашого обряду, нові щиро українські католицькі інституції, виховавчі заведення для молоді, помноження й поширення української католицької преси, численні українські католицькі монастирі і т.д.

А ці й многі інші здобутки під проводом подвоєного числа ревних священиків, душпастирів і місіонарів зо своїм всіми любленим **Батьком, Начальним Пастирем, Їх Ексцелєнцією Кир Василієм Ладикою.**

Ось легко зачеркнений образ 10-ліття праці Їх Преосвященства.

Авторові цих стрічок стає в уяві висока постать Владики Кир Василія з 21. липня 1929 р., коли то в день Його інтронізації тисячі вірних зо сльозами радости в очах горнулись у просторій церкві св. Николая в Вініпегу, щоб діс тати вперве Його архиєрейське благословення.

Нині та постать легко схилена, сріблистий іней припорошив Його голову..... Спитаєш, чому ця постать схилена, що причиною цього сивого волосся?....

Не мене питай— Питай тих наших церквів, почавши від Сидней Н.С. аж до Венкувер Б.К., питай тих кольоній, розкинених по найдальших закутинах безкраїх канадійських прерій, питай тих вірних, у всіх провінціях широкої Канади, вони тобі скажуть, що всюди переходив Той, що в імени Ісуса Христа продовжав Його апостольське посланництво: "переходив благотворячи"! Тому то сьогодні в 10-ліття архипастирських праць і трудів Їх Преосв. Кир Василія всі українські католицькі серця до глибини перейняті живими чувствами вдячности й любови. Тим то нині з сотож тисяч уст несеться перед престіл Всевишнього щира мольба: Боже, благослови нашого найдорожчого Архипастиря якнайобильнішими ласками. Кріпи Його сили, щоб Він проводив нами, своїм вірним стадом на многі й многі літа.

А Ти, Пречиста Божа Мати, Царице України, хорони Його нам під своїм могучим Покровом для добра й звеличання нашої української католицької Церкви й Народу в Канаді!

ЧЕРВОНА ЗАГРАВА

Пишучи ці рядки, ми ще дуже добре памятаємо ті часи, що в Канаді немож було знайти приятелів комунізму.

В цьому менті треба признати, що багато відмінилось.

Канадійська преса не думає й думати не хоче про все те, що комунізм натворив всюди там, де мав він силу. Криваві звірства большевиків в Росії, неронські переслідування в Мексику, нечувані досі в історії людства жорстокости в Еспанії—це все наче на знак чародійної палички пішло в море закрите густим серпанком штучного й вмисного небачення й незнання. Було б над міру цікавим розсліджувати це дивне явище, його причини й засоби до його створення й удержання. Та нам годі тим займатись на такий лад у скромному "Голосі Спасителя."

Для нас важніші наслідки його в умах й серцях канадійців взагалі а канадійських українців окремо.

Кому як кому, але нам, українцям—так мусить принаймні видатись кожному, хто знає хід подій за останніх двадцять літ в Великій Україні—повинен був стати символом сатанської злоби й звірської жорстокости.

А натомість—воно наче на інакше заноситься.

Одна з канадійських провінцій, що сильно заселена українцями —Саскачеван. Й не так дуже давно ми могли читати в англійських часописах, що комуністична партія—перший раз у Саскачевані—постановила напевне поставити вісім своїх кандидатів при найближчих федеральних виборах в цій провінції. Подано було навіть імена виборчих округ, де ті кандидати боротимуться, щоб добути мандати. Якщо поглянути на мапу, ясно стає, що тії округи власне найбільш заселені українцями. Значить, комуністи надіються — й либонь не без причини,— що українське населення згаданих округ зложить у їх руки моральну, релігійну, господарську й політичну волю.

Кров міцно кипить в жилах, якщо тільки сказати таке, та воно надто важливе, щоб дурити себе й по струсеному ковати голову в пісок, щоб нечути й небачити грізної небезпеки.

Чи дурять комуністи себе й других, леліючи такі надії? Чи є справжні або сповидні рації для їх оптимізму?

Хоч як це прикро, а ми мусимо признати, що надії комуністів мають принаймні троха оправдання навіть серед нашого, українського громадянства. Й причини є різні.

Передусім сповидна симпатія світської преси є по стороні большевиків. Зачала вона й тривала та кріпшала в літах горожанської війни в Еспанії. Треба признати, що світовий інтернаціонал з тої нагоди працював міцно й успішно. Ліберальна, консервативна й протестантська преса створила тоді нове значення старого слова "демократія" — звязуючи це розуміння тісно зо справою еспанських т. зв. льояльістів, а на ділі з большевизмом. Був це час народження всяких ліг для оборони "демократії" проти "фашизму." Поняття фашизму набрало нового, штучного значіння антикомунізму. Французька й британська фатальна політика в часі еспанської освободительної війни дуже багато помогла большевицькій пропаганді в Канаді й Злучених Державах. Водночас незрозуміла тупа політика ліберальної партії відносно комуністів й знесення так званого 98 параграфу дали большевизмові повне право горожанства в Канаді. Якщо ми не є в самому розгарі большевицької побіди, то це завдяки зокрема енергійній й безбоязкій акції французів в провінції Квебек. В цій провінції не зважаючи на організовані напади канадійської ляїцької преси, законом заборонено всяку пропаганду в користь комунізму.

Якщо додати до того невідрадні господарські відносини в західніх провінціях Канади серед фармерів й звичну "обіцянкову" пропаганду різних радикальних політичних напрямків, то нам легко буде зрозуміти, чому більш або менш соціялістично-комуністична пропаганда добула деякі успіхи навіть в наших переселенців.

Писателеві цих рядків є відомо, що навіть в околицях українців з Галичини є тепер завзяті сторонники соціялістичної партії С.С.Ф. (Кенедієн Коммонвелт Федерейшн), й притім ніби члени католицьких громад.

В поширенні безтолкового соціялізму винен також цілковитий недостаток зрозуміння комунізму хоча б англійських католиків. Тоді, як на сході Канади католицька церковна влада ясно осудила партію С.С.Ф., на заході можна було чути від впливових католицьких кругів, що всі партії однаково різні й ніяка з них не осуджена.

Але найглибші причини большевицьких симпатій нерадикального зрештою хліборобства нашого походження є в релігійному й моральному упадкові великої часини нашого громадянства. Як у Рідному Краї, так й тут свідома католицька інтеліґенція майже не існує. Виховання в безрелігійних канадійських публичних школах приносить свої овочі. Ми маємо много інтеліґентів катликів й симпатиків— (це ті, що кажуть явно, що вони католики, але в практиці до сповіди не ходять а до церкви йдуть, як їм захочеться) —але таких, що наскрізь свідомі й здатні до знахення католицизму на всіх ділянках життя— дуже мало!

Нещасне сектанство, т. зв. свистунівщина, кудриківщина, жу-

ківщина й таке інше, підорвало життєве значення релігії взагалі й в цей мент проявляється в своїй істоті як підготовка успішної акції большевизму на наших очах.

Кпини ,насмішки, безглузні обмови й очернення, понижування найкращої й найкультурнішої частини нашого українського громадянства в Канаді—католицького священства—соромна зрада деяких священиків, що покинули церкву ізза найнижчих спонук, релігійні й нерелігійні друковані "смітники" зладили ґрунт для буйного розгардіяшу большевицької ментальности. При тім усім треба з сумом пригадати собі, що релігійне приготовання галичан до борби проти згаданої злочинної роботи дуже часто було нижче зера.

Ще не дуже давно тому—1935 року—одна з найчорніших душ, що коли перебувала в українському тілі могла писати, без ніякого спротиву зо сторони новоправославних інтелігентів, отце: "....лишилися при католицькім проводі неписьменні.... Лишилися ті, що не вміють добре думати. Таким і кіля тещіть на голові а їм байдуже...."

Недивно, що певна частина наших бідних людей, впрочім не обзнакомлена зо справами звязаними з релігією, впала під жахливим обухом брехні, крутарства, злоби й ігноранції недокінчених інтелігентів й тримісячних "богословів" й стала за порядком "православною" Свистунового напрямку, потім пожираючи себе знутра, покололась на кудриківців, жуківців, байбельників й—большевиків. Ми без страху розумного заперечення твердимо, що большевизм українців в Канаді, це прямий овоч автокефальної церкви.

Здушім почвару релігійної апостазії серед Галичан— вернім їм віру батьків, й тим самим ми розчавали примару большевицької гидри.

Тричі засміявся перед смертю.

У життєписах пустинників оповідається про те, як один старенький пустинник вмирав.

Довкола нього зібрались його браття в Христі, з лицем укритим смутком.

Нараз старушок отворив очі й тричі радісно засміявся. Здивувались молодші його браття та й поспитали, чому він тричі засміявся.

І відповів старушок: "За першим разом я побачив усі радощі світу, всі його багатства й чудну красоту. І я радувався, що покинув усе те. Бо ж вони проминають наче баньки з мила.

За другим разом побачив я всі страдання мойого життя та тішився, що вони втратили в мене своє терня, а приносять мені радість вічну.

За третім разом показався мені милий і ласкавий ангел у небесному сяєві—була це смерть— й тоді засміявся, що люди бояться того свого добродія, що висвободить їх з усіх їх терпінь та заведе до помешкання вічного спокою."

Чуда Пренепорочної Діви.

(Продовження)

Діялось це серед морозної ночі 17. грутня 1899. року. Гаврило Гарґам—около тридцятилітній поштовий службовець—їхав у поштовому возі, передостанньому у поспішній залізниці до міста Бордо. Було це коротко після півночі. Саме як поїзд наближався до Анґулем, на скруті рейок мусів стати ізза якогось ушкодження льокомотиви. Ще й часу не було повідомити телєґрафічно про випадок а тим самим цляхом жене скорістю 80 кільометрів на годину експресовий поїзд, всією силою страшного розмаху вдаряє у стоячий поїзд й на тріски розбиває останні вагони—між ними й згаданий поштовий ваґон. Гаврила Гарґама викинуло 18 метрів від шляху в сніг, де тяжко зраненого й без памяти знайдено його майже вмираючим тільки о семій годині вранці.

Його відвезли до лічниці й лікарям вдалось заховати його при житті не зважаючи на тяжкі ушкодження внішні тим небезпечніші, бо потерпів також великі внутрішні поранення. Через страшний удар зовсім утратив володіння ногами; жолудок й горло були так пімяті, що 14 день не прийняв ніякої поживи. Навіть пізніше не міг

ковтати їзза ушкодження горла й треба було годувати його при помочі ґумової рурки.

Мозок хребетнього стовпа був також ушкоджений— тому ноги не мали ніякої сили й пізніше їх мязи поволі заникали. Остались тільки кости й шкура.

Цей безнадійний стан точно ствердили лікарі у судовому доходженні за винагородженням від залізничої спілки. Стан Ґарґама так врешті погіршав, що кінці ніг почали гнити—відумирати. Апеляційний суд признав його цілковитим калікою; йому назначено доглядача й річний дохід 12 тисяч франків аж до смерти. Це сталось 2. липня 1901 року.

Так воно здавалось, що його життя було забезпечене в цьому повільному, але певному конанні. Зрештою його кінець був недалекий, бо не можна було йому дати достаточної поживи. Не зважаючи на всі ці страдання й хоча його мати була віруюча, оставався він закамянілим у своїй безбожности, що в тих часах дійшла була у Франції до верхів своєї слави й сили. Двадцять місяців він оттак мучився, проте майже проти своєї волі й тільки щоб сповнити прохання рідні й матері згодився він, щоб завезено його в носильках на домовину похожих, до Люрд, останнього прибіжища людей без надії.

Тяжко було йому перенести труди подорожі та наскрізь вичерпаний доїхав він вранці 20. серпня до святого місця. Його негайно привезено до печері, й там він навіть.... по святокрадському прийняв "малий кусочок освяченого хліба".... По полудні з трудом спущено його в пісковину свіжого джерела, що пливе з печері. Пізніше приміщено його серед найтяжчих хорих на ринку перед храмом, щоб він— сам ще безвірок— взяв участь в благословенні й молитвах, що тут зносились до неба. Він й заглянув ще монстранцію— нею уділялось благословення. Нагло в нього почорніло в очах. Він стратив притомність. Лице посиніло. Ті що стояли довкола, налякались. Одні думали чимскоріш його відвезти, інші тільки ладиясь замкнути очі трупа й прикрити посиніле лице.... Нараз вмираючий прокидається з памороки.... Матінко Божа, дякую Тобі.. я здоров...., такі слова глухо виходили з його уст, що два роки не говорили. Примара на носильках зноситься, сідає, хоче встати.... Довкола суматоха.. його хочуть на силу придержати. Нещасний кличе: "Люди! Поможіть мені! Я хочу злізти. Я чую, що буду

ходити!" Так кричить зосохлий кістяк.

Гроза й жах опанували усіх. Його поставили на землю, не чоловіка, а радше тільки його тінь. И ось!— Він іде: він, ще кілька мінут тому назад безвладний, вмираючий! Зробив перший крок. "Покиньте мене," кличе чоловік, що перед хвилею видавав з уст тільки невладнані звуки, "я піду сам!" Другий крок, третій, четвертий.... вже їх пять. Тисячня товпа наче у сні дивиться зжахнена, приголомшена. Живий труп зробив уже шестий крок. В тому менті вичерпаний напругою починає падати,— але мати над міру щаслива вхоплює його у свої обійми й він далі не перестає шепотіти: "Дякую Тобі, Матінко!" Він цілком здоров. Навіть лежанням розранені плечі та гниючі ноги оздоровіли в той сам мент. Переможений й наскрізь переконаний придавлюючою подією, допіро тепер внутрі роздавлений безвірок піддається Богу ,визнає—заявляє свою віру й складає дяку у стіп Цариці небес.

Зараз таки за ним стояв дописувач англійського денника "Дейлі Мейл"— сам жид і ось-так описує він цю подію: "Його приносять до урядовні, де він стає на ноги в приявности шістдесяти лікарів. Рани—свіжі близни. Після того взяли його до лічниці; тут по довгому часі добре наївся; довкола його розрадована товпа, без перестанку його випитують, оглядають. З молитвою на устах засипляє він в обіймах матері а мати мовчазною молитвою дякує Пресвятій Діві. Наступного дня вранці оглядає його ціле товариство лікарів точно й подрібно. Саме в тому часі в недалеких Пиренеях перебував головний представитель лікарів Севенет; він не боїться приюдно перед усіма заявити: В часі судового переслухування ніякий з лікарів не сумнівався про цілковиту неможливість вилічення. Сам суд заявив про нього, що це людська руїна— що в її тільки розум остався.... Всі лікарі без вимку, бачучи його, підписами ствердили, що він цілковито вилічений....

Недовго потривало й наш Гаврило Ґарґам цілком прийшов до себе. Чоловік—життя в його згублене, але знову віднайдене. Наче Лазар устав він з свого гроба. В подяку за своє уздоровлення з запалом й любовю пожертвував він ново-добуте життя послузі тих, що так як він, шукають в Люрд останнього прибіжища й свого спасення. Він, здоровий й дужий Ґарґам.... живучи справж-

нє чудо ходяче на очах людей, працює до виснаги в люрдських лазнях та наповнює відвагою й довірям самою своєю появою усіх терплячих.

Це один з найзнатніших прикладів того, що діється в Люрд. Описаної нами події не можуть заперечити ні злегковажити хоч би й які сумнівачі. Одне вони можуть робити й роблять: промовчують її, щоб могти лекше вмавляти в темних людей свою науку про неможливість чудес.

Це дивно, а правдиво: є люди, що в білий соняшний день очі замикатимуть й твердити, що сонця на небі нема. Воно дивне, але не нове. Чи не сказав Ісус словами, й чи на ділі не показалась правда Його слів: Є люди, що не повірять у життя по смерти, хоча б й мертвий з гроба встав й їм показався.

Сила силенна людей бачили воскресення Лазаря. Це диво наробило стільки руху в народі, що жидівська рада носилась з намірами вбити не тільки Ісуса, а також Лазаря, бо так дуже люди вірили в Ісуса ізза віджилого мертвого. Значить: знали дуже про те диво, та воно не направило їх а радше зробило їх більш закамянілими.

Так воно є й коли говорити про дива у Люрд. Тисячі стали там здоровими, некатолики й безбожники в один мент навертались; але є й такі, що наче той стовп, глухі й сліпі, тверді й непорушні як той камінь-бовван.

Коли говорити про Люрди, неможна не згадати про одного такого закамянілого самовидця людських див. Його імя злозвісне у французів самих й ненависне всім тим, що дорожать правдою й честю: Еміль Золя.

Та про його вже другим разом.

РОБІТНИК СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

"Чи не сумно це, що люди вже не люблять Господа Бога?"

На серці Талбота — як й на серці інших многих побожних душ —каменем лежав великий біль, що нераз витиснув з його уст сумний запит: "Чи не смутно це, що люди вже не люблять Господа Бога?"

Талбот любив Господа Бога. З любови до Бога він так дуже молився й покутував, з любови до Його був він апостолом прикладом

й словом.

Не легко було йому зразу, коли він в 1892 році став до роботи у фірмі Мартина. Він працював на побережжі й нераз мусів слухати непристойних розмов, що були звичкою робітників в тім часі. Кілька робітників, побачивши, як дуже немилі Талботові такі розмови, говорили тим гірш і непристойніш, коби тільки йому докучити.

А наш Талбот що на це? Чи схвильовано забороняв такі мови? Чи робив їм моральні проповіді?— Він мовчав. Тільки вряди-годи, коли це було надто зле, важко, з болем й докором поглянув на товариша й сказав переконливо: "Ісус Христос тебе чує."

Це мовчання впливало глибше за всі докори й найдовші казання. Вскорі довкола його не було чути ніяких поганих розмов. В приявності Талбота робітники стидались вимовити будьяке погане слово або Імя Боже непотрібно. Неодному з них приклад Талбота був незносним докором й заохотою до кращого життя. Великі люди завжди живуть у своїй атмосфері. Атмосфера в Талбота була чиста, побожна й свята.

Це дивно— неодин чоловік, хоча сам статочний й пристойний, а потрапить засміятись із непристойного оповідання, слизького дотепу. Розуміється, це тільки заохотить дотичного оповідача, щоб далі погано говорити.

В Талбота не так. Візьме, бувало, такого юнака, що непристойно говорив, потайки на бік—прилюдно він ніколи не картав — лагідно, напімне й скаже: "Розуміється, тобі годі було нечути, але з такого непристойного оповідання ти неповинен був сміятись." Після такої нагани охоче позичав своєму милованцеві якусь книжку в свідомості, що великим благословенням є добра книжка чоловікові—людині. Й яка це радість була для його, якщо юнак ішов за його вказівками!

Так уже воно буває. Ні шляхом до світла, ні шляхом зопсуття не йде ніяка людина одинцем. Завжди тягне її хтось за собою. Талбот, простий собі робітник, много душ потяг за собою до світла. Коби його приклади, святе його життя, стало й нам сильною спружиною на шляху до вишин!

"Не знав, що почати з грішми."

А де дівав Талбот свої заробітки?

Курити—не курив, пити—не пив, на забави не ходив, родини в його не було, сильно постив— його сестра бувало казала, що він вдома ніколи до сита не попоїв, одежа було в його найпростіша й найбідніша. Певне щотижня оставалась в його гарна кількість гроша, принаймні тоді, як доглядав він складів.

Талбот складав "у Божу щадницю". Йому самому треба було

дуже мало. Всі свої ощадності приносив у жертву на добрі цілі. Помагав бідним товаришам, що враз і родинами боролись з бідою значні гроші давав на збірки й часто давав великі дари священикам для бідних. Гаряче спомагав він теж місії.

До священика в церкві св. Франка Ксаверія прийшов раз до сповіді бідно одягнений чоловік. Після сповіді просить він священика прийняти троха гроша на добру ціль; та кладе йому на руки пять фунтів штерлінгів (біля 25 долярів). Здивований священик глядів на поважну суму грошей поспитав, що з тим зробити.

"Що хочете," каже чоловік.

"Як так, то гаразд. Роздам це убогим." Коли ж священик питав про імя добродія, він поспішно покинув сповідницю. Був це Талбот. Священик дізнався про це тільки по його смерти. А було таких дарів більш.

* * *

Одного разу Талбот, сяючи щастям, повідомив свою сестру: "Трьох священиків я вже виховав а тепер утримуватиму четвертого." Нам дивно, як зміг виконати щось таке робітник. Талбот щадив запопадливо й пильно, щоб посилати милостині до місійного семінаря, де виховувались священики-місіонарі для Хін-Китаю. Він намагався й інших надхнути до того, щоб помагати місіям.

Є тисячі людей що на все в них гріш, тільки для бідних ближніх нема; до багато настеленого стола сідають без думки про тих, що голодні, в них на устах тільки ледовий сміх, хоч інші плачуть; зимно—ввічливо збувають мізерною лептою тих, що приходять у їх двері за поміччю й несвідомі й досі, що вони повинні спомагати місійні праці. Як стидно повинно бути таким людям, коли згадати їм про цього простого робітника та його пляхетність й щедрість! "Не знав, що почати з грішми," сказав про його один з товаришів.

"Як я вмиратиму, Господь Ісус й Пресвята Діва Марія будуть при мені."

Талботові уже 67 років. Ніколи не хорував. Його життя було строго-покутниче, а проте працював тяжко з дня в день й працював радо.

У травні 1923 року недуга примусила його кинути працю. Хорів він без скарги здаючись на Божу Волю. Недуга погіршала й його прийнято до лічниці Матері Милосердя в Даблін. Там він остався довший час. Цікавим є свідоцтво сестри, що його доглядала.

Ось головні його думки:

1. "Талбот був спокійний, скупчений й мало говорив."

"Про що мені говорити, коли маю Ісуса й Він говорить до мене!"

2. "Звичайно приязно усміхався й ціле його захована було над міру лагідне й сердечне."

"Побожність повинна бути мила й приязна." Така була й побожність Талботова.

3. "При столі приймав те, що йому подано. Не докоряв й не нарікав."

"Святі не нарікають."

4. "Перший день, коли вільно йому було покинути ліжко, зник; ні в лічниці, ні в парку неможна було його знайти."

Розуміється, доглядачка налякалась. Всюда шукали його. Вкінці знайшли його— він молився в куточку каплиці. На докори сестри-доглядачки, зо звичною спокійною усмішкою сказав: "Доглядачкам й лікарям я був уже подякував й я думав, що годиться подякувати й ось-тут найвищому лікареві."

5. "Усі вільні хвилі збував він перед Найсвятішими Тайнами у каплиці в лічниці."

Хто любить, шукає товариства любої особи.

6. "Ніколи не намагався добути будьяку окрему приязнь."

Таж здавна звик він приймати все, що Бог давав. А все, що Бог давав, було йому добре й нетреба було йому полекші.

7. "З доглядачками-монахинями про релігійні справи не говорив."

В здоровлю й недузі старався ховати свою святість.

Недуга протятлась й зробила Талбота нездатним до праці аж до квітня 1925 року. Покинувши лічницю він дуже бідив, бо з каси хорих діставав тільки малу запомогу.

Він дуже терпів ввесь той час. Щоранку його сестра заходила до його. Часто стрічала його наскрізь обезсиленим в ліжку. Вона журилась, щоб не вмер нагло й тому й запитала раз, чи знова прийти й зістатись з ним. Він з усміхом відповів: "Щож ти робила б біля мене? Як я вмиратиму, Господь Ісус й Пресвята Діва Марія будуть при мені."

Поволі здоровля в нього верталось. У квітні 1925 став знову до праці в фірми Мартина й далі жив своїм покутничим життям. Як довго ще?

— — — — — —

Було це в празник Пресвятої Тройці 7. червня 1925.

Ранним ранком був Талбот на першій Службі Божій. Потім пішов домів на сніданя й знову пішов на Службу Божу о 9. годині в храмі Божественного Спасителя. Його хід був самопевний, майже так самопевний, начеб він був здоров. Ще вчера завіряв свого діловодчика, що почувається здоровим, так як ніколи.

Одначе смерть ішла за ним й близько церкви поклала на нього

ньодову руку. Талбот впав непритомний та в кількох хвилинах віддав духа.

Його поховано на глесневінському цвинтарі в Даблині думаючи, що попаде в гріб й про нього забудуть, як забули й тисячі інших гробів.

Та не так склалось. Нагла смерть зняла серпанок із укритого геройського життя цього мужа. Швидко ціле місто, а то й цілий світ притаїв віддих дізнавшись про те, що ласка Божа й вірна з нею співпраця можуть вчинити зо слабим чоловіком.

Якийсь час по його смерти за Талбота молились. Вскорі одначе дались чути голоси, що не за нього, а до нього треба молитись. Число його поважателів бистро збільшалось й Бог нагороджав ДОВІРЯ до свойого вірного слуги многими й яскравими ласками.

Простенький гріб став многим наче відпустовим місцем, де вони просять о поміч або дякують за одержані ласки. У всіх переконання таке, що Талбот має в Бога велику силу.

Ждуть вони того дня, як Церква свята промовить й перед імя простого робітника поставить слово, що мільйони разів цінніше за всі багацтва й усю славу світа: простеньке, сяюче й радісне слівце: БЛАГОСЛОВЕННИЙ-БЛАЖЕННИЙ.

Розмови Про Релігію

Як чудово-гарно бувало це колись! Раннім ранком наш хлібороб їде на поле. У хвилі, як має взятись до роботи він стає, знимає накриття з голови й робить велике знамя хреста.

А ну! Иди, положи йому руку на рамя й скажи йому: "Слухайте, господарю, ви просите в Бога благословення для своєї праці? Та ж Бога нема!"

А він з усьмішкою погляне на тебе, широким рухом руки покаже на поля довкола й воздух у горі й запитає тебе: "А хто зробив усе це?"

Здоровим своїм розумом дає тобі цей хлібороб доказ, що Бог Є: Світ НЕ МОЖЕ бути САМ З СЕБЕ; він має Творця, Створителя, Причину—БОГА. Інакше не може бути.

Така думка в селянина. Така вона й у тебе. Той селянин має за собою правду. Його доказ наскрізь правильний— й він на очах в кождого чоловіка. Він однакий— для вченого й невченого.

— — — —

Всі істоти,—кільки тільки ми їх знаємо,—змінливі. Не знайшлись вони у свойому стані, й не вдержаться в ньому власною своєю силою.

Сьогодні земля вохка, взавтрі на порох висохла; кусок заліза в цьому менті холодний— за годину він до бла розпалений, в цьому менті він гранчастий— за годину заокруглений; тут в цій хвилі цілий, великий камінь— за хвильку розлітається на дрібний пісок. Мідяна руда тепер тверда—за кілька мінут вона розтоплена; вода в цій хвилі ясна й пливе— тут же вона змінилась у газ: водень й кислоту; самі ж водень й кислота— дарма, що первні— діляться на що раз то менші частинки.

Ростини, зела, квіти, дерева, звірі й люди — сьогодні маленькі й ніжні— за якийсь час великі й міцні, то здорові, то хорію́ть аж врешті завмирають й розпадуються в порох.

Сонце— джерело тепла й енергії світу, постійно видає з себе тепло й світло; мільйони віків може бути так само, заки воно охолодне; всетаке йди воно до того, що нарешті воно зльодоватіє. Так було сталось із місяцем; так воно робиться й зо звіздами й іншими небесними тілами.

Всі знані нам істоти—змінливі; всі слабкі; їх стан цілий час відмінюється; їх тривання зменшується й доходить до кінця; ніяке з них не є само з себе, щоб могти задержати той сам стан й існувати завжди.

— — — —

У свойому існуванні й змінливості свойого стану всі знані істоти **залежні від ділання інших істот.** Самі з себе вони не в силі ні бути ні будьщо чинити; інші істоти мусять довести їх до їх стану; їх ділання мусять чужі істоти викликати, продовжати й епомагати.

Камінь не в силі вдарити, якщо ніхто його не кине; вугілля не зможе розогрітися само з себе— чоловік мусить його розпалити. Замерзла вода не зможе пдисти ні дати вохкости, якщо її не загріти. Мідяний дріт не дасть сам з себе електрики—інші тіла мусять його зелектризувати; ростини ростуть із насіння, живуть й ростуть — але треба їм помочі вохкости, тепла, воздуху й поживи. В звірят і в людей старші мусять плекати малих і всі тільки так довго остаються при житті, докіль в них є досить

поживи, світла й воздуху.

Місяць тільки тому світить, бо падає на його світло сонця й він те світло відбиває. Охолодження сонця здержане завдяки великій теплоті, що розсіяна по вселенній.

Та й сам розум чоловіка не в силі працювати, якщо не введе його врух зовнішний предмет; й воля його не рушиться, якщо не принадить її якесь добро.

Всі істоти тільки залежно від ділання інших від себе істот жиють, або розпадуються й вмирають. Ніяка істота не в силі виконати будьщо, якщо не порушить її вніш-ня якась причина.

Коротко сказавши: всі істоти у своїому ІСНУВАННІ, у своїому ТРИВАННІ й ДІЛАННІ залежать від чужих причин. Самі з себе вони безсилі й немічні.

Вони мають в собі МОЖНІСТЬ ділання—та перейти від цеї можности до чинного діла самі з себе вони не можуть; до того мусять їх порушити інші; вони залежні від чужих собі причин.

— — — — — —

Одначе цей факт, що всі речі є **змінливі**: що вони ні холодні, ні теплі, ні хворі, ні здорові, ні тверді, ні мягкі самі з себе, що не в силі остатись в своїому бутті власною силою —а відмінюються підо впливом або уподобанням інших істот; цей факт, що всі істоти в своїому діланні ЗАЛЕЖНІ від інших й не в силі нічого скласти ні виконати без порушення інших,— цей факт ясно доказує, що вони не Є, не ІСНУЮТЬ самі з себе, а також в своїому існуванні залежать від інших істот.

Таж вони безсилі й залежні від інших причин у тім, що МАЛЕ у тім, що припадкове, як їх стан, тривання й ділання—; тож ЯК могли б вони бути сильні й незалежні в тім, що є далеко важніше, більше: у своїому **існуванні?** Як могло б це бути, щоб вони своєю власною силою, без постороннього ділання могли БУТИ або НЕБУТИ? Це цілком неможливе!

Бож ІСНУВАТИ, це далеко важніше, як бути тільки холодним або теплим, здоровим або хворим; ІСНУВАННЯ цілком важніше, як ТРИВАННЯ, як ділання, на приклад: загріття, ходження, бачити, думати, хотіти тощо.

Якщо жадна істота не має сама з себе таких випадкових дрібничок, то ще менше може мати ІСНУВАННЯ сама з себе—значить: не може й існувати, якщо вніш-

ня якась причина не приведе її до БУТТЯ.

Так воно є. Ми мусимо холодно й тверезо глядіти на це й не датися звести порожніми словами.

Чи може добути нагороду в бігових перегонах немовля, що мусить триматись матірньої руки, йдучи непевним кроком по долівці? Чи міг написати книжку хлопчина, що тою книжкою з великим трудом починає вчитись читати? Чи може самі себе зробили молот, долото й гибель в столярській робітні, хоч самі й не в силі нічого робити? Чи можуть вони бути самі з себе? Певне не зможе зробіти великого той, що й малого не негоден.

Скажімо тепер коротко: Всі істоти, що ми знаємо або собі уявити можемо, є змінні й зависимі:— тож мусіла їм дати буття якась причина, якась ІСТОТА, що сама незмінлива й незалежна, тільки абсолютно конечна: БОГ — СОТВОРИТЕЛЬ.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Жертівник над Йорданом

Недовго після розділу ханаанської країни поміж покоління заявили діти Ісраїля блискучим ділом, як дуже ввесь нарід по обох боках Йордану дорожив славою й почитанням Єгови, свого Бога.

Час оружного добування країни скінчився й Йосей відослав сорок тисяч своїх войовників з поколінь Рувима, Гада й Манасії, що їх родини зайняли країну Галаад, в країну на схід від Йордана. Сім літ помагали ці хоробрі вояки своїм братам опанувати землю ханаанську; з великою добиччю здобутою в війні пустились вони до свойого краю:

Коли прощались, Йосей промовив до їх ось так: "Хоробрі вояки! Ви вірно виконали прикази Мойсея, Божого слуги; ви на кождому кроці докладно мене слухали; без перестанку йшли ви на чолі нашої армії довгими роками війни по приказу Господа. Тепер же, коли ваші брати заживають мира через Божу опіку, верніть до своїх родин у тій землі, що призначив вам Мойсей на другому березі ріки. Покіль ми розпрощаємось, ось вам тільки одно слово ще: вважно виучайте й досконало заховуйте закон, що приписав нам Мойсей: Любіть Господа сво-

його Бога й ступайте шляхами, що Він вказав, держіть Його заповіді, пригорніться до Його й служіть Йому всією своєю душею й усім своїм серцем."

Потім благословляючи їх додав: "Ви ввійдете в свої приміщення навантажені добрами й багатствами, золотом й сріблом, залізом і сталлю, всякого роду одягами: йдіть та поділіться з братами добиччю здобутою від ворога."

Войовники Рувима, Гада й Манасії пустились шляхом у країну Галаад. Серця в їх радістю дрижали на згадку про побіди й при думці про стрічу з сімям давно небаченими; але що ближче Йордану, то більш опанували їх душу сумні думки. Їм здавалося, що та річка з часом може стати непрохідною перегорожжю між ними й їх братами в країні Ханаан. З упливом часу ці останні могли б їх уважати чужинцями, що не мали б права звати себе дітьми Авраама й народом Єгови. Щоб уникнути такого нещасного розбиття, постановили вони побудувати на берегах Йордану по ханаанській стороні велетенський жертівник наче певну памятку, що свідчитиме в майбутньому про спільноту дванадцяти поколінь в поважанні того самого одного Бога. Виконавши це діло перейшли вони Йордан й вернулись у свої доми.

Але цей жертівник, хоча поставлений в прекрасному намірі, зайорданськими поколіннями, став притокою до згіршення для поколінь в Ханаані. Вони думали, пощо треба було того памятника. Чи не поставлено його в честь поганських бовванів? Якщо воно так було б, то діти Рувима й Гада допустились злочинної зради правдивого Бога. Чи може мав служити за тим, щоб приносити жертви в честь Єгови? В такому разі їх брати переступили закон Мойсея; бо ж він не дозволяв приносити жертви на інакшому місці, як тільки на жертівнику в скенії завіту. У кождому випадкові вони допустились жахливого проступку й той проступок треба було відпокутувати. В цім передсвідченні, що тяжко нарушено закон та що зза того діти Ісраїля могли потерпіти великі кари, зібрались войовники по цей бік Йордану в велику армію до Силому й домагались війни проти проступників.

Заки одначе дійшло до борби, постановили вислати до країни Галаадської посольство складене з начальників кождого покоління з Фінеесом, сином первосвященика Елеазаря, на чолі, щоб домагатись від запідозрених поколінь розяснення діла, що занепокоїло ввесь народ. Ці післанці заговорили до представників Рувима й Гада ось цими гострими словами:

"Ось це маємо ми сказати вам від народу Божого: Що має значити переступ, що ви його допустились, та чому покинули ви Господа нашого Бога побудувавши святокрадський жертівник і вирекшися поважання Всевишнього? Чи не досить гріху Фогорового, що так багато наших отців переплатили своїм життям й що наче вічною плямою досі оскверняє нас? Сьогодні ви зраджуєте Бога, а завтра гнів Божий спаде на всього Ісраїля? Якщо вам видається ваша земля несвятою, бо нема в ній жертівника, прийдіть і заселіть враз із нами землю поблизьку скенії завіту Господнього; але не покидайте нас ні Єгови будуючи жертівник проти жертівника. Згадайте про Ахара, сина Заринового: Він переступив заповідь Господню й кара спіткала ввесь народ. Тільки один провинився, а кілько було жертв! ...."

На ці оскарження, хоча надхнені святим запалом, всеж таки несправедливі, три покоління відповіли заявляючи свою невинність й чистість своїх намірів.

"Бог знає," сказали вони, "й наші брати Ісраїля досконало порозуміють, чому ми це зробили. Хай вкарає нас й покине Єгова, якщо ми поставили той жертівник на те, щоб зрадити Його; хай читає Він у глибині наших сердець і судить без милосердя, якщо ми задумали приносити на йому цілопалення й жертви. Ні! Тільки одне ми хотіли, будуючи цей памятник: поставити знак звязку між дітьми нашими й вашими. Колись ваші потомки скажуть до наших: "Що спільного між вами й Богом Ісраїля. Сини Рувима, Гада й Манасії! Бог вмисне поставив Йордан поміж вас і нас наче перегорожу, щоб зазначити, що в вас нема права до Його спадщини." І це досить буде й наші сини стратять страх Божий і відвернуться від Його служби. Ми поставили жертівник на Йордані, щоб воно так не сталось. Нам і не думалось приносити на йому жертви; нам тільки бажалось дати його наче свідка майбутнім вікам про наше привязання до Єгови й про те, що й ми маємо право приносити в Силомі наші цілопалення жертви, враз із іншими поколіннями Ісраїля. Якщо ваші сини схотіли б колись признати покоління з Галааду за справжній люд Божий, то ці покоління могли б їм сказати: Жертівник Єгови над Йорданом, що його поставили наші предки на памятку нашої звязі, свідчить проти нас.

Тож геть від нас злочинна думка покинути Єгову нашого Бога й хотіти приносити жертви на іншому місці, як на Його жертівнику, й перед Його святинею."

Почувши це щире й цілковите виправдання, Фінеес і останні посли Ісраїля порозуміли, що не було чого непокоїтись. В почутті щастя, що покоління зза Йордану так глибоко привязані до правдивого Бога, дали вони вияв найсердечнішого задоволення: "Тепер ми знаємо," закликали вони, "що Господь є з вами й що в вас нема скверни ніякого переступу; ніколи не піднесете на нас Його караючої руки."

В кілька день потім, післанці Ханаану повернувши домів, на велику радість усіх дітей Ісраїля розповіли, що вони чули й бачили. Вже й думки не було про оруження й борбу, тільки всі разом прославляли Господа. А діти Рувима, Гада й Манасії назвали жертівник над Йорданом жертівником свідоцтва, бо ж він мав посвідчити, що Бог Ханаану є й Богом Галааду.

Одиноке, що справді конечне

Вулицями міста переходять сотні війська. Наче хвилі моря посуваються наперед, земля дуднить під міцними кроками: гуп, гуп, гуп....

На чолі одної, саме першої сотні, йде бистрим кроком молодий офіцер. Має около двадцять шість літ та виглядає наче хлопчина: гладоньке лице, високе чоло та жагучі очі, котрі глядять на все з бистрою увагою і сяють лише радістю. Сьогоднішнє для нього розкішшю, про завтра він не думає. Легоньким і водночас сильним кроком іде на зустріч майбутньому.

Сотня дійшла на ріг вулиці, гострим луком треба завернути в поперечну вулицю.

Офіцер оглянувся, з веселим лицем поглянув на своїх товаришів, підніс високо долоню і....

На скрут зо скорістю блискавки віхав самохід. Шофер побачив вояків, колесо міцно обернулось в його руках.... але запізно.. Високо піднята рука офіцера стрілою пішла вниз і вдарила об камянний брук....

Заскавуліла трубка, вояки здержали самохід, зо всіх сторін збігаються люди....

— — — —

На бруку лежить офіцер. Однострій забруканий, права рука кровавить обдерта зо скіри, майже ціла голова обвинена білим бандажом. Видно тільки закровавлені уста й примкнені очі. Під головою калюжа крови.

Здіймили пас, розщіпили блюзу та розгорнули сорочку, щоб лекше було йому дихати.... Але так поволі, так трудно дихає, наче б зовсім уже не дихав.... Тільки груди легонько дрожать і в горлі харчить.

Над раненим схиляється лікар, що саме недалеко мешкав; санітарного самоходу ще нема....

Довкруги поліція, що змагає з трудом до вдержання юрби в порядку.... Людей тут сила, як завжди при таких випадках. Ті, що взаду, пхають тих, що перед ними, випитуються, стараються побачити хоч дещо.

Ті що на переді, стоять наче остовпілі і глядять на мужчину, що бореться зо смертю. В їх серцях розлягось неусвідомлене почуття вдоволення, що цей випадок не їм склався.... Та годі добачити в них чуття болю.... Правда, вони знають, що кождий чоловік мусить вмерти, але стрінувши у цьому мент смерть, вони гляділи на неї наче на що чуже, на таке, з чим вони в житті не числяться; тому не знають, що саме треба думати, як заховуватись.... От-чому глядять так недумаюче, тупо наперед себе й мовчать

Лікар випрямився і приступив до поліціянта.

"Чи вмре він?"— впив поліціянт очі в уста лікаря.

Лікар закашляв, бо побіч очей байдужого поліціянта заглянув також очі золотоволосої Ганусі. Це донечка сторожа камяниці, в якій лікар мав своє помешкання.. Очі Ганусі гляділи на нього також, але були повні трівоги й сліз. Його відповідь була радше для тих очей повних спочуття:

"Бідняга.... Годі, щоб і пів години видержав."

Ніжна ручка девятилітньої дівчинки легко відпхала поліціянта ....Дівча вклякнуло коло вояка....

"Пане офіцере, Господь Бог вас кличе, ви муспте вмерти. Скажіть до Нього ще тепер на світі, що ви Його любите. Він вам простить усе й возьме вас до себе, до неба."

На вид цієї несподіваної події всі довкола закамяніли.

"Пане офіцере, чуєте?! Скажіть в серцю: Господи Боже мій,— я жалую— що я Тебе ображав— що я робив гріхи— прости мені— возьми мене до себе."

Рука офіцера легко порушилась.... Гануся підняла її і гладила.... Пальці мужеської руки зігнулись, наче для подяки дитині.

"Пане офіцере! Кажіть: Господи Боже, я люблю Тебе! Возьми мене до себе!"

Довкруги все мовчить, глядить у землю.... Їм стидно....

Чи не застидала їх ця дитина?! Бож що тепер, у пять мінут перед смертю, є найважнішим? Що з того, що цей муж лежить у мягонькому ліжку лічниці, чи на голому камінні, коли остається тільки кілька мінут життя?!

Мудрість не все з білим волоссям та довгими вусами. Ця дитина була наймудріша, бо вона знала, що в тому менті найпотрібніше ....А старі, доспілі стояли тупо довкруги.... так тупо!

Звук трубки санітарного самоходу гостро прорізав мертву тишину. Принесли носилку й положили на неї вмираючого.

"Прошу злегка; таж він вмирає," говорить лікар помагаючи всунути носилку в самохід. Ще сам ускочив до самоходу, щоб бачити, чи ранений видержав перенесення.

Люди стояли мовчки.. ..На ступні самоходу появився лікар. В очах в нього заблистіли сльози:

"Він якраз помер."

Люди розходились мовчки, як розходяться по великій місійній проповіді.

Але лікар не ввійшов прямо до своєї урядової кімнати. Він перейшов коритар та поступив до своєї пані.

Пані відвела очі від журналу з образцями всяких костюмів та здивовано глянула на свого мужа. Таж він бачив уже так много крови й ран, а днесь в нього в очах сльози.

"Що сталось?!"

"Оленко! Скажи мені, що ти сказалаб до чоловіка, що саме вмирає?" — "Що я сказала б? Я не знаю."

І доктор не знав. Але відруховo зрозумів, що гарні слова про любов людства, які він так часто чув з її уст, у такій хвилі нічого не поможуть....

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Герарда

В Олівето лежав один священик, о. Домінік Саесі, тяжко хорий на якусь дивну змислову хоробу, якої ніхто з лікарів не знав вилічити. Хорий священик знаходився у такому стані вже від сімох років. За увесь той час не правив Служби Божої, а лишень простягнений на ліжку не переставав кричати як день так ніч. Не знаходячи ліку у лікарів, родина нещасливого почала возити

його до ріжних святинь та чудотворних місць божих угодників. Однак нічого не помагало. Боже Провидіння хотіло задержати це чудо для святого який ще жив на землі. Цей святий був ніхто інший а наш покірний братчик.

У панів Сальвадоре,— які бачили велику святість Герарда, а ще й до того уздоровлення Брата Франца яке сталося завдяки його,— зродилась гадка чи не мігби він уздоровити нещасливого священика. Порадившись між собою та ріднею хорого, предложили Герардові це прохання. З початку Брат опирався, знаючи свою неміч та маючи о собі низьке поняття. Однак коли почали його неустанно намовляти, він згодився піти відвідати хорого та поручити його Божій опіці.

Слідуючого дня рано пішов до хорого священика. Цей, як звичайно, лежав на постели та кричав, а в непамяти з його уст виходили проклони та хули. Серце Герардові стиснулось із співчуття на вид такої людської нужди. Його огортали ці самі чувства що колись відчувало божественне Серце Спасителя коли гляділо на безталанних недужих, а над помершим Лазарем предобрий Ісус навіть і заплакав. Покірний Братчик рівнож нераз заплакав коли приходилось йому стрічати нещасних, і хоч його покірливість терпіла коли через подібні чуда люди його почитали як святого, то однак доброта його серця змушувала його помагати нещасним.

Коли хорий священик не переставав кричати, Герард приступив до нього та по своїому улюбленому звичаєві зробив йому на чолі знак святого хреста. На превелике здивування усіх присутних хорий вмить одужав, а змисли зістали йому привернені так начеб він ніколи і не хорував. Сейчас отже встав з ліжка і оба з Братчиком заспівали похвальну пісню Матери Божій щоби подякувати Їй за дізнану ласку.

Вістка про чудесне уздоровлення хорого священика миттю розійшлась по місті і нарід з усіх сторін збігався щоби побачити великого чудотворця. Герард немало тим збентежений не хотів і показуватись та, як лишень міг, скривався. Уздоровлений о. Саесі міг уже слідуючого дня правити Службу Божу, але Герард порадив йому ще зачикати один день. Слідуючого дня підчас вечері, Брат сказав: "Завтра о. Саесі править Службу Божу і я просивби усіх щоби приступили до св. Причастя." На таке

предложення ціла родина Сальвадоре дуже радо пристала.

Колиж спідуючого дня усі пішли до церкви, зауважали що Герарда там ще не було, що й було проти його звичаю бо він звичайно був перший у церкві. Пан Сальвадоре і його брат священик вернули домів щоби його покликати. Стукають до дверей—нема відповіди. Відхилили легенько двері аж глядять а він клячить на землі коло ліжка, лице та очи звернені до гори, руки при грудях, віддих запертий. Здавалось що він без життя. Це був звичайний захвит який йому часто траплявся. Захоплений в цей спосіб він тратив змисли, нічого не чув та не бачив що коло нього діялось. Уся сила його душі була затоплена в Бозі. Оба Сальвадоре увесь час йому приглядались крізь відхилені двері. Це тревало около пів години. Коли побачили що він почав приходити поволи до себе, увійшли до кімнати. Братчик не мало збентежився та завстидався бачучи у якому стані його застали. Сейчас зібрався та пішов з ними до церкви.

Десь так останнього дня серпня святий побачив що йому починає гіршатись. Кашель нападав його чимраз то частійше, що спричиняло сильний біль у грудях. Горячка, яка була в тих останних кількох днях опала, повернула наново. Це була заява високого ступеня сухіт. Він чувся тепер дуже близьким смерти, та почав збіратись домів, щоби принаймні вмерти посеред своїх співбратів.

Миле та солодке є життя у монастирі між братами-монахами. Кожний тобі брат, кожний тобі бажає добра о много більше чим рідні браття на світі, бо на світі кожний дбає і мусить дбати про себе та про свою рідню а своїх братів та сестер лишає щоби самі о собі подбали, і коли тобі якраз треба найбільше їх помочі, тоді, звичайно буває, вони тебе найбільше опустять, особливо коли бачать що не можна коло тебе щось скористати. Не так воно буває у монастирі. Спільне добро, яке кожньому належиться у відповідній мірі, кожньому по його потребам, вже тим самим відбирає заздрість та захланність. Крім цього у монастирі не звертають значної уваги та не кладуть великої ваги на земські добра яких кожний добровільно зрікся через обіт убожества, але єдину свою увагу звертають на добра надприродні, небесні, яких кожному буде доволі після його заслуг. Один одному помагають щоби так спільними силами стреміти до осягнення

цього надприродного скарбу.

Солодке, кажу, у монастирі життя, але ще безпорівнання солодша є смерть. Усі співбраття зібрані наоколо умираючого поручають його душу, яка ось-ось має стати на суд, безконечному Божому милосердю. Хорий з чистою совістю принимає в останнє до свойого серця того Ісуса для якого посвятився вступаючи в монаший стан, для якого жив. Найбільшого болю зазнає звичайно умираючий ізза двох річей: мусить полишити усе що посідав, а друге, і це є найбільша мука чоловікові в годині смерти, то непевність що його чикає в позагробовому житті. Хотяй знає що це тревати ме вічно, однак чи та вічність буде щаслива чи нещаслива, це для нього правдивою мукою. В монастирі, для монаха що жив лиш для Бога не страшна ні та розлука ні нема непевности щодо вічного спасіння. Не лячна розлука бо він не має з чим розлучатись. Він уже від дня, в якому посвятив себе Богові на службу, умер для цього світа, тому не потребує тепер для нього ще раз вмирати. Не страшна для нього непевність вічности бо він якраз тепер має осягнути нагороду за свою службу Богові. Для нього це не є день смерти, але днем заплати.

Герард глядів за тим днем зі святою жадобою, щоби покинувши цю долину сліз, злучитись на віки з Ісусом. Колиж побачив що той день зближаєсь, надмірно тим радувався, бож це було одиноким його бажанням на землі. Родина Сальвадоре рада була задержати його ще при собі, однак коли бачили що він конечно бажає повернути до монастиря в Капоселе між співбратів, не ставили йому опору. З нагоди свойого відходу з Олівето поступив до одної родини. Прощаючись при відході сказав: "Глядіть на наш монастир у Капоселе, і доки мете бачити білий обрус коло мойого вікна це буде знак що я ще жию, а коли його не стане то знова це буде ознакою що я уже вмер." Хотяй монастир оо. Редемптористів є віддалений о шість миль від Олівето, і не лишень голим оком не побачивби простирала але й вікна, то мимо того на велике здивування усі могли виразно бачити завішане при вікні простирало. В день однак смерти святого, усі зауважили що простиало зникло, як це їм Герард сказав, і могли сейчас знати о його смерти. Що не було за простирало, і як його могли на таку далеку віддаль бачити, природним способом годі собі пояснити, бо хочби його Герард був там сам

виставив, то хтож його міг зняти по його смерти, коли ні братчик що ходив коло нього підчас його хороби ані ніхто з домашніх про це простирало нічого не знали?

Жниво велике, робітників мало

В Канаді начисляють 500,000 Українців, розкинених від моря до моря в більших і менших гуртках. Однак мало посідають вони священиків-місіонарів. Дійсно, жниво велике, робітників мало.

Нарід без своїх духовних провідників, нещасний; він подібний до стада овець без пастиря; такий нарід використовують всякого роду безсовісні агенти, котрі наче вовки в овечих шкірях працюють над його загибіллю.

Брак шкіл.

Цей брак священиків-місіонарів походить звідси, що нашому народові в Канаді бракує шкіл, котрі приготовлювали б нашу молодь до місіонарського стану, познайомлювали б її з великою гідністю місіонаря, Христового апостола.

Місіонарська школа.

Цій потребі хоче частинно зарадити місіонарська школа українських оо. Редемптористів в Йорктоні, Саск. Ця школа має на ціли приготовити ідейних молодців до будучого місіонарського стану.

Управа

Школу провадять Отці Місіонарі ЧНІ., знані зо своїх місій в Канаді, Америці й Старому Краю. Батьківська любов у злуці з лагідним і сильним проводом є джерелом взаїмного довіря між Отцями та студентами й огріває цілу Школу теплом родинного життя.

Виховання

Виховання становить вартість чоловіка. Управа Школи сильно старається о релігійно-моральне виховання учнів і вироблення з них сильних духом і характерних юнаків. Місіонарська Школа посідає свою домашню гарну каплицю, де відправляється Служба Божа. Основою доброго виховання є християнські засади.

Наука

В місіонарській школі подаються ті самі науки, яких учать подібні школи в Канаді, значить предмети входячі в обсяг Вищих Шкіл (Гай скул), з особливим узглядненням будучого місіонарського стану. Крім цього учень набуде широке знання українських предметів, іменно: української граматики, історії й літератури. Наука релігії займає перше місце в научнім пляні Школи. Студенти вчаться також церковно-народнього співу. Велика англійська й українська бібліотека є для вжитку студентів.

Фізичне виховання

"В здоровому тілі, здоровий дух." Знаючи як важним є для будучого місіонаря кріпке здоровля, заряд місіонарської школи звертає пильну увагу на цю точку виховання. Шкільний будинок посідає уладження відповідні новішій техніці й гігієні (центральне огрівання, водопроводи, купіль і т.п.) Коло школи розлога забавова площа до гри в пилку (,,Фут-балл," "Софт-балл"), зимою велика ховзанка ("скейтінг рінк")—все для розривки студентів.

Услівя прийняття

До місіонарської школи приймається студентів, що бажають бути монахами-місіонарями. Можуть бути прийняті лиш хлопці доброго здоровля, з укінченим

семим ґрейдом (7-им роком науки), сини чесних родичів. Харч і мешкання дістають в Місіонарській Школі за оплатою. По скінченні Місіонарської Школи переходять до Новіціяту, де приготовляються до монашого життя. Новіціят удержують Отці власним коштом.

Поклик

Християнські родичі! Коли маєте доброго, побожного й спосібного хлопця, пішліть його до Місіонарської Школи. Ваша дитина не може мати вищого й кращого покликання. Щаслива мама, котра має свого сина священиком-місіонарем!

Молодче! Коли бажаєш стати місіонарем-апостолом свого народу, іди до Місіонарської Школи. Христос кличе: "Ходи за мною." Бог цього хоче!

Наука в Місіонарській Школі починається 1-го вересня.

По всякі інформації треба писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION JUVENATE
YORKTON, SASK., CANADA

Католицьким Світом

ЦІНЕННЯ ТАЙНИ МИРОПОМАЗАННЯ

(Наміреннянa липень, за благословенням св. Вітця)

ЩО ЦЕ Є МИРОПОМАЗАННЯ?

Є це Тайна, установлена Ісусом Христом, в котрій св. Дух через помазання миром і молитву священика скріпляє охрещену людину, щоб могла постійно визнавати св. віру й жити після неї.

Св. віра вчить, що гріхом є не приймати цієї Тайни з недбалости або рівнодушности й то тим більше, що її дійства є незвичайно успішними. В часі переслідування християн у Японії тамошні місіонарі подивляли витривалість і відвагу християн. Це приписували вони головно діланню св. Миропомазання, яке Японці приймали з великою набожністю.

ЩО ЧИНИТЬ МИРОПОМАЗАННЯ?

1. Миропомазання **помножує благодать освячаючу** т. зн. робить християнина більше праведним, миліщим Господу Богу та наповняє його багатством Божої благодати, щоб тим лекше сповняв добрі, надприродні діла. У Хрещенні стаємо християнами, а Миропомазання скріпляє нас, щоб ми сповняли наші християнські обовязки.

2. Миропомазання **уділяє особливу благодать, визнавати постійно св. віру й жити після неї.** Миропомазаний повинен визнавати св. віру словом і ділом у прикростях і терпіннях.— Повинен жити після тої віри ц. є поступати як учень Христа й як дитина католицької Церкви.

3. Митропомазання **витискає на душі миропомазаного незатерте знамя борця Христового.** Миропомазані належать до війська Христового. Як жовніри борються за свого царя, за утвердження й поширення його царства, так теж миропомазані християни мусять старатися о утвердження й поширення Христового царства на землі. Дуже миляться ті християни, що думають, що лиш єпископ та священики мають обовязок обстоювати за релігією, боронити св. віри, або старатися о її поширення. Ні, всі є обовязані старатися о поширення й прославлення Божого Імени. Це діється через добрий приклад ц. є коли хтось жиє точно після приписів св. віри. Добрий приклад зробить більше ніж тисячі гарних слів і проповідей. Як злий приклад нищить і руйнує все, так знову добрий приклад будує й потягає других.

До поширення св. віри можемо причинитися ширенням доброї преси, заохочуванням дітей ходити лиш до католицьких шкіл, а шкільних тростів заохочувати брати до школи тільки католицьких-українських учителів і учительок та вишукувати тих, що відступили, що є байдужі й загрожені в св. вірі, щоб усі вони знову стали добрими й вірними дітьми католицької Церкви. До скріплення Божого царства можна причинитися у прилюднім житті виконуванням політичних обовязків в дусі й розумінні св. Церкви.

О, як величаві й обильні є дійства Миропомазання!

Розважмо то добре! Ревно співділаймо з ними благодатьми!

Святіший Отець про наш Ювілей

Св. Отець Пій XII. вислав до секретаря св. Конґреґації Східньої Церкви письмо, в якому хвалить українську й російську колегію за те, що вони рішили спільно відсвяткувати 950-ліття хрещення України-Руси. З тої нагоди відправлено святочне богослуження в східньо-слов'янському обряді, в церкві св. Петра, як читаємо в папському письмі: "щоб зробити ще ближчим Нашій Особі спогад Святого, що його так дуже шанує велика частина вівчарні, якої Ми Пастирем." Св. Отець обговорює далі наслідки хрещення для України-Руси, життя й діяльність св. Володимира, його заслуги в поширенні християнства, його взаємини з Римом та підкреслює вірність католиків східнього обряду для Апостольської Столиці.

Св. Отець вкінці молиться до Богоматері, яку так дуже шанують ті народи, щоб натхнула почуттям справедливости тих, що від-

повідають за їх долю й дозволила їм знову користати зо свободи християнської віри, яку їм тепер заборонено визнавати.

З нагоди 950-літнього Ювілею Хрещення України, Апостольська Столиця надала особливші відпусти, яких можуть доступити всі вірні:

1) Відпуст повний раз в день, для всіх тих, що беруть участь у тридневних Богослуженнях, приступлять до св. Сповіди й св. Причастя та помоляться в наміренні св. Отця.

2) Відпуст 10 літ, для тих, що принаймні сокрушенним серцем із набожністю беруть участь в яких-не-будь Богослуженнях згаданого Ювілею.

Ювілей Хрещення України триває до кінця цього року.

Українська-католицька Церква дбає про молодь

В журбі за виховання української молоді Митрополичий Ординаріят у Львові гаряче поручив духовенству закладати дитячі садки й захоронки, де діти й дорастаюча молодь, забезпечені перед злим впливом, під умілим проводом фахових учительок, могли б дістати добре релігійно-народнє виховання. Ті дитячі садки й захоронки є церковними інституціями. Так то наша українсько-католицька Церква в Рідному Краю дбає, щоб наша молодь не марнувалась і під опікою св. Церкви виростала на вартісних одиниць.

— Подяка за вислухані молитви —

Винипег, Ман.— Анна Василишин щиро дякує Чудотворній Матері Божій Зарваницькій за одну особливу ласку. Рівно ж за охорону від наглої й несподіваної смерти.

Айтуна, Сиротинець св. Анни,—Дуже сердечно дякує Серцю Христовому і Матері Божій Неустанної Помочі за одну одержану ласку. —Анна Джиголик.

Айтуна, Сиротинець св. Анни.— Сестра Олександра складає щиру подяку Ісусові Утаєному в Найсв. Евхаристії і Матері Божій, за уздоровлення одного хлопчика,сироту з дуже небезпечної недуги такої, з котрої, по людськи кажучи, не було надії на виздоровлення.

Айтуна, Сиротинець св. Анни,— Сестра Олександра дякує публично, Пречистій Діві Марії, та Пр. Іванові Найманові, за охорону від тяжкої операції на голову, одного хлопця з сиротинця.

Йорктон,—Сестра Олена складає прилюдну подяку Пресвятим Серцям Ісуса й Марії та душам у чистилищі за дві особливі ласки.

Йорктон,— Сестра Агафія складає подяку Пресвятій Трійці та св. Тарсіцієві за одну ласку.

Марія Фодчук

Кобзар—наш вождь

Пане Голово, Високопреподобні Отці, Пані й Панове,

Наш нарід під теперішній мент переходить тяжкі хвилі своєї історії.

Нехай вільно буде мені запитати нашу молодь:

Чи цікаві для нас наші сучасні національні справи?

Чи є в наших серцях спочуття з нашими братами у Старому краю?

Чи переживають наші душі враз із ними їх муки, їх страждання?

Так!— Це відповідь, що лежить на ваших устах.

Й мені здається— ви не в силі вимовити силу свойого співчуття й безмежної любови.

Та є в нас хтось—геній, що вмів зілляти сльози тисячів своїх братів у один вірш своєї прегарної пісні.... я маю на думці Тараса Шевченка.

У цих хвилях всенароднього горя його болюча пісня вилле наш біль....

Та ще важніше в цьому менті для нас отце: Шевченко—це не тільки співак—кобзар, він також національний пророк: Пророк словом й ще більш життям.

Глядім на його світлий примір:

Серед розгару ненависти й борби стає він вістником любови, правди й братерства.

Цілим серцем полюбив він свій нарід й найбільш сіру його масу. Тому стає він членом Кирило-Методіївського товариства — щоб нести освіту й розраду до бідної селянської хатини....

Він геній.... Йому легко було потонути серед російського панства.... Та ні! Він радше в жертві для забутого свойого народу приносить свої сили, все своє життя— й навіть найвище людське добро: волю....

Всі його думки для бідного народу— ніяка для власного добра особистого.

Дорога українська молоде: Погляньмо на себе самих: Ми молоді! Ми вільні! Перед нами стелиться шлях життя: Чи нема в нас відваги до борби— як не для нас самих, то для нашого народу?

Чи неварт він наших сил, наших намагань і в прикрій годині й нашого життя?!

Славімся своїм українським імям, будьмо горді на свою мову, свою пісню, своє рідне.

Нам ні чого стидатись—хіба земляків, що по словам Шевченка:

Вибились ніби в панів й вирікаються свого рідного— гірш катів Україну й її славу розпинають!

Нам, українській молоді, визначено показати й навчити чужинців, що український нарід варт пошани.... Нам кайданів не грожа, в нас сила здійснити наші мрії тільки доброї волі, незломної сили й сердечної любови для України!

"Подивіться на рай тихий,
На свою Вкраїну,
Полюбіте щирим серцем
Велику руїну!....
Свою Україну любіть,
Любіть її во врема люте —
Востанню, тяжкую мінуту
За неї Господа моліть!

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Школа.— Хто з вас виясннть мені, звідки береться роса — питає учитель.

Всі мовчать. Вкінці встає малий Петрусь і каже:

—Земля крутиться довкола своєї оси так скоро, що пітніє....

—Приятелю, ти давно оженився? — Два роки тому. — А буваєш ще заздрісний? — Постійно. — Направду? — Так, постійно завидую тим, що не оженилися ще.

Сусід: Здається, що ви сеї ночи пізно вернулися до дому? — Якто? Ви мене чули? — Вас ні, але вашу жінку.

Пімста грецького фільософа— Відомий грецький фільософ Протагор видав свою доньку за свого завзятого ворога. Атенці не могли вийти з дива, як такий мудрець не мав впливу на свою доньку і спитали його, чим це пояснити.

— Це проста річ. Я найшов найсолодшу пімсту. Сама доля прийшла на поміч, бо моя донька це одна з найгірших, нестерпних жінок!

Вона: Всі мужчини на світі дурні.... Він: Ну, не всі. Є ще нежонаті....

—Ти лінюху—каже батько до сина—ти нічого не робиш!

—Так?! А хто нині скінчив 18 літ, як не я?

1914 — 1939

У 25-ліття Посвячення Храму Матери Божої Неустанної Помочі.

ВЕЛИЧАВІ ВІДПУСТОВІ ТОРЖЕСТВА

ЙОРКТОН, САСК. – 6, 7, 8 ЛИПНЯ

ЧЕТВЕР, 6-го ЛИПНЯ

ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ— Год. 6.30, 7: Читані Служби Божі. Год. 10: Співана Служба Божа й Проповідь.
ПОПОЛУДНІ — Год. 7-а: Литія, Проповідь, Обхід з Найсвятішими Тайнами. Год. 9: Концерт Марійської Дружини в галі під церквою.

ПЯТНИЦЯ, 7. ЛИПНЯ (Празник св. Йоана Хр.)

ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ — Год. 5.30 і 6.30: Читані Служби Божі. Год. 7.30: Співана Служба Божа. Год. 9: Утреня. Год. 10.30: Торжеств. Служба Божа з Діяконами. Проповідь.
ПОПОЛУДНІ — Год. 3: Концерт Укр. Кат. Школи в галі під церквою. Год. 6: Молебень до Матери Божої. Похід під Хрест-Памятник Хрещення України, Водосвяття й Благословення Ювілейного Хреста. Благословення Побожних Річей, Суплікація.

СУБОТА, 8-го ЛИПНЯ

ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ — Год. 6—7: Читані Служби Божі. Год. 10: Соборна Служба Божа за померших. Проповідь.
ПОПОЛУДНІ — Год. 7: Вечірня, Проповідь і Суплікація.

Із ближчої й дальшої околиці спішіть усі поклонитися й помолитися перед чудотворним образом Божої Матери Неустанної Помочі, нашої Небесної Неньки.

Хто в днях від 2-8 липня приступить до св. Тайн, відвідає церкву Божої Матери Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск. і тут помолиться о поширення св. віри й в намірені св. Отця зискає повний відпуст.

YORKTON
- EXHIBITION -
19 - 20 - 21 - 22 ЛИПНЯ

ВИСТАВА ХУДОБИ, ІНДУСТРІЇ
І МАШИН

100 - СЕНЗАЦІЙНИХ ШТУКАРІВ - 100
25 - НАДЗВИЧАЙНИХ ШТУК - 25

ЩОСЬ НОВОГО....!

Lynch's Death Dodgers &
Whippet Races

АТРАКЦІЙНИЙ "АС" "МИДВЕЙ"

Zimdar's Greater Shows

ЦІЛКОВИТО НОВИЙ

КЕМПИ ФАРМЕРСЬКИХ ХЛОПЦІВ
І ДІВЧАТ

Уплянуйте вже від тепер прибути на цей Фейр
в Йорктоні.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

†

о. А. Делярий ЧНІ.
Упокоївся дня 12. VII. 1939
В. й. п.

— ЗМІСТ —

Похорон о. А. Делярого ЧНІ. 234
Чуда Пренепорочної Діви 239
"Титанік" 243
З Фабричного Оточення 244
Біблійні Оповідання 247
За Залізними Дверми 250
Розмови Про Релігію 252
Пекольна Робота 255
Одно Значуче, Одно Небезпеч. "Нічого" 256
Місячне Намірення Ап. Молитви 260
Лікарство Проти Страху Перед Людьми 261
Католицьким Світом 262

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 11, No. 6 YORKTON, SASK. August, 1939

о. М. Р.

КАЛЄНДАР НА СЕРПЕНЬ, 1939

1 В Преп. Макрини
2 С Прор. Ілії (на неділю)
3 Ч ППреп. Симеона і Йоана
4 П Равноап. Марії Магдалин.
5 С ММ. Трофіма, Теофіля, пр.
6 Н 10 по С., † Бориса і Гліба
7 П † Успення Святої Анни
8 В СвщМ. Єрмолая
9 С † ВМ Пантелеймона
10 Ч Апп. Прохор. Ніканор. пр.
11 П М. Калиніка
12 С Апп. Сили, Сильвана і пр.
13 Н 11 по С., Правед. Евдокіма
14 П ММ. Макавеїв (Спасівка)
15 В Перенесення мщ. св. Стеф.
16 С ППреп. Ізаакія, Дальматія
17 Ч Сімох Отроків в Єфезі
18 П Предпр. Преобр. і М. Евс.
19 С Преображения ГНІХ.
20 Н 12 по С., Преп. М. Домет.
21 П С. Еміліяна
22 В † Ап. Матія
23 С М. Лаврентія архидіякона
24 Ч М. Евпла архидіякона
25 П ММ. Фотія і Анікити
26 С Отд. Прбр. і Преп. Максим
27 Н 13 по С., пр. Усп. Пр. Міх.
28 П Успення Пресв. Богород.
29 В Нерукотвореного Образа
30 С М. Мирона
31 Ч ММ. Флора і Лавра

УСТАВ НА СЕРПЕНЬ, 1939

6.—Неділя 10 по Сош., і М.М. Бориса і Гліба: Глас 1, ев. утр. 10. Устав Полиєлея в неділю. На літ.: ап. зач. 131 і 99, ев. Матея зач. 72 і Йоана зач. 52.

13.—Неділя 11 по Сош.,— Глас 2, ев. утр. 11. На літ. ап. зач. 141 ев. Матея зач. 77.

14.—Початок Спасівки до 27 включно.

19.—Преображення Господне: Всеночне. На літ. Антиф. особн. Ап. з. 65, ев. Матея з. 70. Місто Достойно Ірмос Празника. По заамвоніній молитві або по отпусті свячення овочів.

20.—Неділя 12 по Сош.,— Глас 3, ев. утр. 1. На літ.: Ап. зач. 158, ев. Матея зач. 79. Всьо проче попразденьства в неділю.

27.—Неділя 13 по Сош.,— Глас 4, ев. утр. 2. На літ. ап. зач. 166, ев. Матея зач. 87.

28.—Успення Пресвятої Богородиці: Всеночне. На літ.: ап. з. 240, ев. Луки зач. 54.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ —

1. САРАМАТ, ОНТ.— В. Черепушак складає сердечну подяку Пресвятому Серцю Ісусовому й Матері Божій Неустанної Помочі за одержані великі ласки.

2. НОРКВЕЙ, САСК.— М.М. складає Матері Божій Неустанної Помочі за дві особливші ласки та за многі інші.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada— $1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11, Число 8 Серпень 1939

✠

бл. п. о. АХІЛЬ ДЕЛЯРИЙ ЧНІ.
* 17. IV. 1668 — † 12. VII. 1939

ПОХОРОН О. А. ДЕЛЯРОГО

На запалення легенів, по короткій недузі, 12. липня ц.р. о год. 3.10 в ночі помер у йорктонському шпиталі Впр. о. Ахіль Делярий ЧНІ.

Відійшов до вічності в сам день празника Верховних Апостолів Петра й Павла, в 72 р. життя, 50 р. монашої професії, 43 р. священства та 40 р. тяжкої праці над спасенням душ українського народу в Канаді.

Занедужав Покійний уже при кінці червня ц.р. Одначе, як чоловік незвичайно сильного характеру, до ліжка не клався. Щойно 3. липня на приказ лікаря Др. Т. А. Петрика положився до ліжка. Пополудні того самого дня о год. 4.30, на бажання лікаря Др. П. Потоцького, відїхав самоходом до місцевого шпиталю Королевої Вікторії. Тут остав аж до смерти під особливою опікою й наглядом Др. П. Потоцького та двох католицьких норс.

О год. 3. пополудні, 4. липня, відбув Покійний загальну сповідь з цілого життя та прийняв з говінням св. Напуття й Єлеопомазання.

Стан здоровля Покійного не все був однаковий. Часами почувався здоровішим і тоді являвся на його устах той питомий йому дотеп, що розвеселяв усіх, хто стрічався з ним. Були години, що здавалося о. Делярий зовсім виздоровіє. Одначе з 11. на 12. липня, із вівторка на середу в ночі йому значно погіршилось. Лікар став безрадний. Телєфоном мерщій повідомив отців у монастирі. О год. 1.30 в ночі приїхали до вмираючого Впр. о. Ст. Бахталовський, о. Р. Хомяк і бр. Онисим. Покійний чим раз більше упадав із сил. Тому сейчас уділено йому останній раз св. розгрішення, св. Причастя та зараз таки відмовлено при нім молитви за конаючих. Зір о. Ахіля ставав щораз мутніший, сили опускали його, віддих ставав тяжчий, і він о год. 3.10 в ночі заснув сном блаженних, задержавши притомність ума до останньої хвилини.

— — — — — —

Середа, 12 липня.

Зараз таки рано розійшлися на всі сторони телєграми, телєфони й листи з повідомленням про смерть о. Делярого.

Похоронну відправу означено на четвер, 13 липня, год. 7.30 вечером. Службу Божу й похорон призначено на пятницю, 14. липня, год. 9.30 рано.

Тіло небіжчика перевезено до монастирської розмовниці о 4. год. пополудні. Розмовниця жалібно, але красно прибрана Преподобними Сестрами Служебницями.

Тут вірні почали масово відвідувати тлінні останки свого духовного Батька й Провідника. У цій розмовниці о год. 8. вечером, за Покійного, в приявності великого числа йорктонських парохіян, відспівали першу Панахиду о. Ст. Бахталовський у сослуженні оо. Р. Хомяка й Ст. Олійника.

— — — — — —

Слідуючого дня, 13. липня, до монастиря приїхали їх Ексцелєнція Кир Василій Ладика ЧСВВ, Впр. о. И. Ад. Сабурен, представник Архієпископа Ієпля зо Ст. Боніфас, Впр. о. Л. Сексмит ЧНІ. представник єпископа Морея з Саскатуну та многі інші отці з Манітоби й Саскачевану.

— — — —

Четвер, вечором 13. липня.

Після відспівання Панахиди, при торжественній процесії, множества світла, дзвонення дзвону та великого числа вірних, отці-співбраття разом з другими отцями перенесли домовину Патріярха оо. Редемптористів із розмовниці до церкви М.Б.Н.П., що її він тому 25 літ здвигнув для добра укр. народу.

Церква була прибрана відповідно до хвилі.

По середині церкви стала відкрита домовина.

У ній лежав сідоглавий о. Ахіль Делярий—убраний у монашу рясу та білий епітрахиль—у руках держав хрест, що його одержав перед 51. роком у день облечин, свого прийняття до ЧНІ.

О год. 7.30 розпочав довгу похоронну відправу для Єреїв о. Ст. Бахталовський в асисті Впр. оо. Ю. Жидана ЧСВВ., П. Божика, П. Пасічника, П. Криворучки та других отців йорктонської обителі.

Коло год. 10.30 в ночі затихли співи. У церкві запанувала тишина. У лавках видно йорктонських робітників, хліборобів-фармерів із околиці, що струджені тяжкою працею, зреклися милого спочинку й чували та молилися в церкві.

Біля домовини через дві ночі, Псалтир читали: п. А. Вантух, йорктонський дяк і брати Никифор та Стефан ЧНІ.

— — — —

Пятниця, 14. липня....

В сам день похорону, 14. липня. як і через два попередні дні, від вчасного ранку правились за Помершого Служби Божі в Церкві й монастирській каплиці.

О год. 7.30 відправили в церкві за Покійного Літургію Преосвященний Кир Василій.

О год. 10. Пр. о. В. Осадець ЧНІ. почав співану Службу Божу в сослуженні Впр. оо. Ю. Жидана ЧСВВ й П. Божика, діяконів Впр. оо. М. Григорійчука та П. Пасічника, співучасти Їх Преосвященства Кир Василія, що з спископського трону уділяли вірним архієрейського благословенства, та асисті многих інших священиків і монахів. На похороні всіх отців священиків, крім Ексцелєнції Кир Василія, було 24. (не 22-ох, як це через помилку подано в "УВ"), з того 6-ох римо-католицького обряду.

Крім вище згаданих отців, були ще на похороні між іншими слідуючі Впр. оо. Нелех, Жарський, Борецький, Іван Олійник і Чорній.

Многі визначні одиниці та Впр. Отці, що ради далекої віддалі чи іншої перешкоди не могли особисто бути на похороні, переслали свої кондолєнційні телєграми або листи, є слідуючі:

1, Їх Ексцелєнція Константин Богачевський, Епископ американських українців.
2) Їх Ексцелєнція Г. Моррей, Епископ з Саскатуну.
3) Всесв. о. др. В. Кушнір, Канцлєр Дієцезії
4) Впр. о. Н. Крижанівський, ЧСВВ, Протоігумен
5) Впр. о. С. Дидик, ЧСВВ.
6) Всеч. о. Йосиф Бала
7) Всеч. о. Н. Дрогомирецький
8) Всеч. о. Ст. Семчук
9) Всеч. о. Ів. А. Головка
10) Всеч. о. В. Фик
11) Впр. С. Єлисавета, провінціялка Сестер П.Н.Д.М.

Поважне число Преп. Сестер Служебниць з Йорктону, Айтуни й Саскатуну взяло участь у похороні свого духовного Батька й щирого Добродія як це висказала в прекрасному кондолєнційному листі Впр. Сестра Єлисавета, провінціялка Сестер Служебниць.

Громади людей напливали до церкви довго перед 10. год. Многі прийшли раніше, щоб могли висповідатись. Вже перед початком Служби Божої церква була виповнена по краї. Багато людей стояло на дворі задля браку

місця в середині церкви. Були люди, колишні парохіяни, з йорктонських, айтунських і канорських кольоній. Із близьких і дальших сторін Саскачевану й Манітоби.

По святій Євангелії о. И. Ад. Сабурен, наочний свідок і товариш тяжкої піонірської праці покійника, по французьки виголосив коротке слово. У нім зачеркнув історію покликання бл. п. о. Делярого до апостолування укр. народу в Канаді та ядерно зясував великі Його чесноти: самопосвяту, терпеливість і сильний характер.

Безпосередно по нім, Впр. о. В. Маловн, ЧНІ., Ректор і Парох св. Ієрарда в Йорктоні, по англійськи виголосив проповідь. Висловив великий подив для так небуденного місіонаря-піонірa, обдареного незвичайною силою надії, коли на дооровільному вигнанні, серед так тяжких і прикрих початків піднявся великого діла й допровадив його до гарного увінчання.

По Службі Божій прекрасну та зворушаючу проповідь про працю й заслуги бл. п. о. А. Делярого для українського народу виголосили Їх Ексцелєнція Кир Василій. По короткому вступі про значення смерти віруючого християнина, висказують свій біль і смуток, що в день десятилітньої річниці свого свячення на Епископа, мусять прощати на той світ найстаршого й одного з найбільш заслужених священиків своєї Дієцезії. Теплі слова похвали й признання пливуть із уст Архипастиря вірних для трудів і подвигів Місіонаря-Піонірa, що серед стільки терпінь так фізичних як і моральних не впав на дусі але вірно до кінця витривав та заховав рівновагу, такт і погоду духа.

Звеличують його заслуги для Дієцезії у виєднанні рідного Епископа для українців у Канаді, зорганізованні парохій у Манітобі й Саскачевані, будові й оснуванні культурно-освітніх укр. кат. шкіл—інституцій та розбудові укр. католицького видавництва в Йорктоні. Називають його патріярхом оо. Редемптористів східнього обряду, ревним монахом, що рівно півстоліття витривав у відреченні світа та щирій жертві для Христа та безмертніх душ, взірцевим священиком-апостолом, якого 40-ліття більш вартісне тут у Канаді ніж 80-ліття в іншому краю. Виражають обовязок вдячности за його батьківську опіку над молодими монахами ЧНІ., і за добрі, щирі поради й поміч для світського духовенства, за ревну батьківську дбайливість над повірeними собі душами, та добрий приклад для всіх.

Взивають вірних до щирої молитви за упокій його душі, якщо він як людина зо звичайної уломности має ще який довг перед Всевишнім. Висказують вкінці надію, що й на далі бл. п. о. А. Делярий не опустить нас, а спомагатиме нас з неба своїми молитвами.

— — — — — —

На "послідне цілування" хреста приступали довгі ряди вірних дітей католицької Церкви, переходили біля домовини та зо сльозами в очах, споглядали в останнє на помершого отця.

На колінах відчитано прощальну молитву й виллято св. Єлей на обличча Покійника.

В церкві тихенько....

Всі звернули очі в сторону домовини....

Лице о. Ахіля покрили "Воздухом" і закрили віко домовини.

Отці співбраття й другі отці винесли домовину з церкви. При дверях церкви, перед її сходами та перед самим вложенням домовини до каравану три євангелія відспівали Преосвященний Кир Василій.

Величавий похоронний похід почався.

На переді виднів хрест, соняшними промінням осяяний. За ним ішло 10 священиків у церковних ризах. Опісля повільно їхав караван-самохід із домовиною. За нею йшла величезна маса віруючих людей, духовних дітей Покійника.

Вкінці звільна посувався довжезний ряд авт-ґар. Це все в найкращому порядку, серед погідного соняшного дня. Вид прекрасний! Цвинтар віддалений від монастиря дві милі. Церковний дзвін довго, довго своїм жалібним тоном прощав отця та голосив сумну віску розлуки.....

* * *

На цвинтарі Преосвященний Кир Василій при співучасті всіх інших отців, обидвох обрядів та маси вірних відспівали останнє похоронне Богослуження. Спущено домовину в могилу. Архиєрей запечатав гріб до другого Христового приходу, а голосне та сумне "Вічная Память" залунало по широкім йорктонськім цвинтарі. Вкінці всі приявні зо своїм Архипастирем приклякнули, разом відмовили 3 Отче Наш і 3 Богородице Діво за Покійного, кинули по грудці землі в гріб та почали розходитись.

Спочивай же, Дорогий Отче й Батьку, а земля ця нехай стане Тобі лекшою, як місійна праця в цім краю!

Замітка Редакції: У наступному числі "Г. Сп." появиться стаття про працю й особу визначного Покійника.

Чуда Пренепорочної Діви.

(Продовження)

Еміль Золя й Люрд

Ще довго до світової війни написав Еміль Золя звісну свою повість "Люрди." Він не один нападав на це славне місце своїм пером. Було й много інших таких й в різних народів— не знаю, чи в нас українців були або є такі вороги.

Майже без виїмку вживають вони низької демагогії й закидують, що це є тільки обяв сучасного рухливого життя, що опанувало собою й Люрдську святиню.

Воно правда— до Люрд приїзджає щорічно сила силенна паломників, їх нараховують сотки й сотки тисяч, й довкола кипить рух залізниць, самоходів й може й літаків,— та що з того?! Життя всюди йде міцно наперед й Люрди не остаються позаду. Якщо було б інакше, то ті самі вороги накинулись би на Церкву наче б вона була ворожою людському поступові.

Було це в 1892 році— до Люрд приїхав французький повістяр Еміль Зола з наміром, так казав він, дослідити, скільки воно правди в чудесах, що їх слава розійшлась по всьому світі. Крім того мав ніби подати цілому світові правду приодягнену в одіж повісти. Та, на жаль, в його повісті є всього багато, тільки правди дуже мало.

Було це в лікарській урядовні в Люрд, де лікарі точно прослідкують усіх хорих, що приїздять шукати помочі в Люрд. Золі представлено пятнадцятьлітню дівчину Клементію Труве. Від дитинячих літ гнила в неї кість у пяті. Болюча рана загоїлась вметь по першій купелі у чудотворній воді. З цілої рани остався тільки білявий слід.

Дівчина розказує подрібно про те, як рана загоїлась, але при кінці Золя таки не признає, що дівчина одужала в Люрд. Рік, це довгий час,— каже він,— люрдські лікарі не бачили гниючої рани перед купіллю,— йому не вистарчає свідоцтво тих, що дівчину брали в купілі, ні лікаря, що доглядав дівчину в часі недуги. "Покажіть мені тільки палець, розтятий кишенковим ножиком, що витягнено його з води здоровим й я піддамся," каже він при кінці. Але хоч й так сталось, він винайшов вимівку.

Дванадцять років хора пані Корде стає нечайно здорова в Люрд; всі хилять голову перед чудом— але Золя не хоче припустити нїщо подібного. Може це наслідок самовмови? Може та пані хорує на якусь нервову недугу? Певне це хоробливе нервове розположення довело до хвилькового одужання, але що буде далі? Хто знає, чи одужання потриває?!

Золя жадає, щоб ждати, доки час покажи, як воно буде.

Час й показав, та Золя не вірить, йому не вистарчають докази, він тільки й говорить про якісь невідомі сили. Раз він не вірить, що чудо трапилось в Люрд, хотя воно тривало у своїх наслідках, тут знову, хотя воно таке збулось на його власних очах, він не вірить, що воно триватиме. Заплющує він очі, щоб і луча світла не бачити. Яка ж сила зможе переконати чоловіка, що так сильно упереджений?

Він бажав, так говорив він, бачити, як загоїлась наскрізь отворена рана.

Він й таке побачив перебуваючи в Люрд. Це так виглядало, наче Люрдська Мати Божа сама хотіла привести цього недовірка до віри. Та він тої ласки не розуміє наче ранений сліпотою окремого роду. Це недуга, що ніякий лікар світа не зможе її вилічити, хіба сам Бог. Та в Золі так не сталось.

У своїй повісті описує він страшно зпочварене скірною недугою на імя лупус (вовк) лице вісімнадцятлітньої Марії Льмаршанд. Вона нечайно одужала й її приведено до лікарів. Навіть найбільш закамяніле серце було б повірило.— И Золя повірив, але одужання дівчини описав так, що воно може видатись природнім таким людям, що радше твердитимуть неімовірне, щоб тільки обійти слово "чудо". Мала вона мачати лице від ранку в воді, доки запримітила, що рана зачинає засихати.

В своїй повісті говорить він також про одну, що чудом одужала й представляє, що вона померла, хоч то було неправда. Коли йому дорікали, чому він не писав історичної повісти, як був прирік, тоді він сказав, що про особи своєї повісти може говорити так, як йому подобається.

Кілько крику наробила Золева повість! Кілько обмов посипалось на місце, що таке дороге кождому віруючому серці!

Про діти, що залюбки говорять неправду, кажуть, що в них буйна виображня. Але що сказати про повістаря, що під позорами оборони "правди"— многі, прочитавши його книжку, повірили в його писання—подає ту правду світові так страшно зпочварену?!

Його засада така: Я бачив, але перечу! До своєї цілі вживає видумок та обмов й сам собі нераз противорічить. Описує, як то ніби священики занурюють мерця в воду й ждуть чуда. Священикам, що управляють Люрдською святинею, закидує без ніякого доказу, що вони збивають величезні гроші.

Процесія з Найсвятішими Тайнами.

То, що писано про Люрди в книжках й часописах, може пережити й сьогодні кожний, що поїде до Люрд.

Як тільки стане потяг на станиці Люрд, кожному віддих завмре в грудях, співи замовкнуть, око зайде сльозами, побачивши над малим містечком люрдську святиню. И хоча б ти й був струджений, щоб тільки знайти місце під дахом денебудь й нїщо не в силі вдержати тебе вдома. Ти йдеш шукати—печері. Нетреба нікого питати дороги. Ти не можеш зблудити. Всі прямують в те саме місце: до печері або від неї.

По дорозі ти почуєш всякі мови; крім англійської й французької до твойого уха долітають слова бесід, що ти ніколи й слівця не піймеш. Ти й не схаменувся та по кількох кроках ти став перед печерею. Тут стрінеш представників усіх народів землі. Хорих привозять сюди пе-

ред полуднем й пополудні й тут проказує їм священик що хвилі в іншій мові молитви й чувства по короткій промові.

Паломники навколішки моляться на землі, одні з широко простягненими раменами, другі з зложеними руками, перед хрестом. Перед тобою в прогалині статуя Непорочного Зачаття Преблагословенної Діви. Скала вже почорніла від диму неустанно горіючих в ній свічок й на стінах та повалі висить сила всяких приладів для калік— це памятки від тих, що стали здоровими й більш тих приладів не потребували.

Внутрі скали є престіл й на ньому правляться без перерви Служби Божі від ночі до полудня. Праворуч статуї є проповідальниця й на ній появляються священики всіх народностей— кожний якої пів години— та голосно відмавляють коронку й інакші молитви про дар здоровля душі та й тіла для многих. И хоч би була й яка спека, на землі навколішки молиться враз з хорими многотисячна товпа.

Около третьої години відвозять хорих на малих візочках на простору площу перед храмом Матері Божої Рожанцевої. Цю прислугу дають хорим не слуги, в подертих, повитираних одягах, а великі пани а то й французькі шляхтичі й лікарі самі, й дорогою моляться за хорих, що тримають в руках коронку.

В тому самому часі коло печері збираються священики й чекають на знак, коли вийде процесія з Найсвятішими Тайнами. На переді йдуть біло одягнені дівчатка й членкині Марійських Дружин, потім чоловіки з свічками в руках, священики й Епископи з пристоячими під бальдахимом. Водночас товпи глядачів обступили цілу площу з трьох сторін саме поза хорими, так що лиця хорих вони не бачуть. Видно тільки судорожно зложені руки, що зносяться вгору, тут й там лячний бік лиця, тощо. Десь не десь мати успокоює спараліжовану або скрофульну дитину, що плаче від великих страждань. Ті що повивозили хорих, моляться вголос вервицю.

Як тільки покажуться фани й хоругви процесії вмить даються почути слова могутнього гимну в честь Ісуса в Святих Тайнах,— його слова уложив великий католицький Учитель й Мислитесь св. Тома— "Хвали, Сіоне, Спасителя!" Ввесь спів без міри зміцнений електричними голосниками.

Водночас площею посувається процесія дівчат в ве-

льонах й голубих плащиках. Безпосередно перед Найсвятішими Тайнами йдуть священики. Епископ, що несе Ісуса, покидає процесію й йде тільки в супроводі пристоячих вящеників й лікарів з лікарської урядовні до стверджування чудес— близько до хорих.

З яким запалом товпи хорих тілом й душею повторяють візвання проказані священиком: "Ісусе, Сине Давидів, змилуйся нам нами!"— "Господи! Я вірю, що Ти Христос, Син Бога Живого!" — "Господи! Зділай, щоб я прозрів! Щоб я чув!" — "Господи, якщо хочеш, Ти можеш мене уздоровити!"

Кожний хорий дістає окреме благословення Найсвятішими Дарами.

И кілько то людей чекають чуда! Одні з цікавости, інші з співчуття! Як кожний бажавби, щоб хорі могли кинути костур-милиці й побігти з радости на своїх ногах! Враз із ними тішилабся й безчисленна товпа глядачів! И хоч не всі стають на місці здорові, многі таки випросять собі здоровля й дорогою домів, а деколи вже вдома дякують Люрдській Владичиці за дар здоровля. Одне є певне: Всі ідуть з площі повні Божественної потіхи!

З вечірнім сумерком відбувається на Люрдськім ринку славнозвісний світляний похід— в йому беруть участь десятки а то й сотки тисяч приявних й всі вони, кожний у своїй мові, співають знану пісню "Левадов, долинов.." й при кінці разом сходяться в словах: Аве, аве, Марія— радуйся, радуйся, радуйся, Маріе!" В поході несуть свічки в лямпіонах—на лямпіонах є напечатаний хоральний спів: Вірую в Єдиного Бога. Його співають усі учасники процесії під кінець походу перед храмом Матері Божої Рожанцевої.

"ТИТАНІК"

Хто не знав би величезного, з-пихою уряджейого корабля "Титаніка," що потонув в одну з неділь 1912 року.

Розуміється, ціла та катастрофа не обійшлась без судових доходжень й серед них деякі свідки зложили дуже цікаві подробиці. Деякі часописи писали про це, але загалом ширша публика мало про те все знала.

И так було виказано, що на кораблі, нижче лінії занурення великанськими буквами були написані ці страшні слова: Но Гад, но попи (Ні Бога ні папи).

З другого боку корабля можна було читати: "Ні небо, ні зем-

ли не зможуть нас проковтнути."

Цей корабель потонув наїхавши на ледяну гору (айсберг) й цікаво, що лід розтяв корабель саме в тому місці, де були написані ті слова: Но Гад, но повп.

Капітан корабля був також безбожником.

В часі останнього бенкету на кораблі він повторив ті самі горді й богохульні слова й наче засліплений божевіллям, помимо густої мряки й айсбергів, дав нещасний приказ: "Наперед, повною парою наперед!"

Коротко потім хвилі проковтнули цей кольосальний корабель, "що ні небо, ні земля не могли проковтнути."

Бог не дасть висміятись. Титанік віз більш як 1800 пасажерів. Около 1100 їх загинуло. Вирятувались 700, по більшій часті жінки й діти.

З ФАБРИЧНОГО ОТОЧЕННЯ

Чини

Досить слів!... Ми чинів хочемо! Ми бажаємо їх видіти! Ми шукаємо в них надхнення, порушення до чинів в нас самих!

Життя, це чин! Святе життя, це великий чин!

Світ, бути може, цього не признає, але небо тішиться таким життям. Й святим життям було життя простої робітниці Маргарети Сінклер. Родилась вона 29. березня у скотському місті Единбург як дитина замітача вулиць й померла 24. листопаду 1925 у славі святости. Ми подаємо коротко її життя так, як подали ми життя Талбота. Там мали ми до тіла з робітником. Тут з робітницею.

Вона наша сучасниця. Вийшла з найпростішого окруження, з найнижчого класу людей. Ми дивимось на неї вгору, шукаємо, чим вона так славно побідила. Хай її приклад надхне нас до чинів!!

Коби ти тільки не образила ніколи Господа Бога!

Тисячні небезпеки чигають на робітницьку дівчину в одній найбільш окричаній дільниці великого міста. Гріх вабить тут до себе явно й серед білого дня на вулиці та в сотнях тайних, укритих місць.

А все ж, Маргарета Сінклер виросла в ній й розквітла наче чиста, нічим не діткнена лелія. Багато в тім заслуги гідних її батьків, зокрема побожної матері. Коли мати бувало ранком будила дітей й їх одягала, робила їм на чолі знамя хрестика й бувало казала: "Коби ти тільки не образила ніколи Господа Бога!"

Ці слова завжди глибоко ділали на вражливу дитину й були їй наче ангелом хоронителем і в дальших літах, коли Маргарета вже робила в фабриці, де вирабляли всякі предмети домашньої обстанови. Маргарета працювала у відділі, де ті предмети вигладжувано.

В дитині глибоко прийнялась велика боязнь гріха й водночас з літами зростала в ній туга за Ісусом підливана й підсичувана молитвою й частим святим Причастям. Ісус в Найсвятіших Таймах був одинокою любовю робітничого дитяти й потім фабричної робітниці. В цій любові сповнилось бажання й молитва матері: "Коби ти тільки не образила ніколи Господа Бога!"

До школи ходила Маргарета католицької— була це школа святої Анни й провадили її Сестри. Сестри учительки вже мало памятають про Маргарету. Одна пише про неї таке: "Маргарета була спокійне, пильне й моральне диття.

Інша Сестра пригадує собі Маргарету наче блідоньку головку з великими, щирими очима

По школі ходила Маргарета на курс домашнього господарства й навчилась шити й кухарити. Товаришки памятають про неї як про дівчину веселу завжди готовою до жартів. В перегонах у пливанні й бігу завжди бувала між першими.

Та скоро тільки покинула школу, значно споважніла. Усувалась від товаришок й одинокою повірницею була їй власна таки сестра Ізабеля.

Духово не стояла вона вище за середні другі дівчата свойого віку й стану. В її листах й записках є граматичні й правописні помилки, але без огляду на те видно в них глибінь думок й зрозуміння тайн святої віри— більше зрозуміння від того, що трапляється в більшості у вище освічених дівчат її віку.

Кілька лучів Божої Любови.

"Яка це дівчина, що день в день ранним ранком є на Службі Божій й наче ангел приступає до святого Причастя?" — так бувало питали люди.

Були такі, що її не знали; другі казали: "Це Маргарета Сінклер."

Бажання святого Причастя наче голодом опанувало Маргарету. Заки йшла до роботи, мусіла змінити свою душу небесним Хлібом. Як вона жалувала, що по святому Причасті не могла довше дякувати Ісусові, бо обовязки кликали її від Кивота!

Та в Маргарети цілий день був наче благодаренням. Думка про Ісуса в святому Причасті осяяла ген цілу істоту робітниці. Не тільки ранком причащалась, але ввесь день проживала те святе Причастя. Це саме є справжнім, в плоди багатим Причастям, це є справжнє благодарення й ділове приготовлення на другий день.

Маргарета була справжнім мистцем до того, щоб так практично

користати з Причастя. Для всіх нас вона є гарним прикладом.

Хто любить, тужить за улюбленим. Непоборена й гаряча туга вабила Маргарету до кивота у вільних хвилях. Інші робітниці шукали розривки у всяких забавах. Для Маргарети розкішшю було клячати перед Престолом з Ісусом у святих Тайнах. "Коло Ісуса бути, це моя найбільша розкіш," —так вона бувало казала. Й не одну тиху вечірню годину перебула вона перед Самітним своїм Милим на самоті в церкві.

— — — — — —

Засвистала фабрична сірена. Робітні в фабриці випорожнюються. Робітниці поспішають домів. Тільки одній, здається, не є дуже цільно. Це Маргарета. Вона має умовлену стрічу. Таж мусить поздоровити свойого Приятеля. Кілька хвиль й вона навколішки непорушна перед Кивотом. Деколи може тільки на кілька мінут, якщо обовязки не позваляють на більше. Тоді її привіти до Ісуса в Кивоті тим гарячіші. Велика це для неї радість, коли саме натрапить на якесь набожество й дістане благословення Найсвятішими Тайнами. Її вірою осяяна душа знає, як цінити благословення Найсвятішими Дарами.

Є вакансія. Маргарета ладиться виїхати на спочинок у вольній Божій природі, коло моря, в горах, на селі. Її сестра Ісабеля піде з нею. Обидві дівчині поважно нараджуються: "Наші душі не сміють голодувати в вакансію," рішуче заявляє Маргарета. Хочуть перебути вакансію з Ісусом Христом.

Так вони роздумують про набоженства, що відбуватимуть. Думають про це, як дістатись їм на Службу Божу в таких околицях, де нема католицьких церквей. День без Служби Божої для Маргарети є днем пропащим.

Як дуже тішились наші путниці, коли прийшли до села або міста й зараз знайшли Божий дім! Вони не як ті сучасні прогульковці, що йдуть до Божого дому й шукають в ньому мистецьких памяток, щоб потім якнайскорше вийти з нього та з згірдною усмішкою кажуть: "Нема в ньому нічого цікавого."

Певне! Вони нічого не видять, бо нема в них глибоких, віруючих очей, що добачують Господа Ісуса за дверцятами кивота. Які вони бідні, незрячні!

Маргарета бачила! Й чим більше й довше клячала перед кивотом, то ясніше бачила й глибше пронизала Любов Ісуса в Кивоті.

— — — —

Але сьогодні наші подорожні якось не погодились. Це недобре бути на вакансію тільки двом й одна одної не розуміти.

Що порізнило наших двох сестер?

Маргарета щоденно йде на Службу Божу й Ісабела охоче йде з нею. Маргарета думає, що вона разом із нею повинна приступати щоденно до св. Причастя.

Та сестра боронить. Щоб усю суперечку скінчити, Ісабеля вимавляється "дуже великою" причиною: "Я неварта щоденно приймати Причастя!"

Та не вдалось їй. Маргарета старається її переконати й нарешті каже: "Ця думка є від злого духа."

Ісабеля над цим застановилась.

Маргарета ще з більшим запалом її заохочує: "Спробуй тільки! Як зачнеш щоденно приступати до Причастя, ні одного дня не зможеш його пропустити. Не будеш могти жити без нього. Таж ми не йдемо до св. Причастя через те, що ми гідні, а через те, щоб гідними статись!

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Ізраїль остався вірним свойому Богу ввесь час доки жив Йосей, муж Єгови, серед свойого люду й нагадував усім закон Мойсея та й добродійства Господа. За цілий той час, яких десять років, зміцнився мир—здобутий так многими війнами. Побіджені племена, вні й внутрі без опору піддались своїй долі й так поодинокі покоління змогли поділити землю поміж родини та стати твердою ногою в новій батьківщині.

Та не зважаючи на це, Йосей, що сильно постарівся, не дуже то спокійно ждав хвилі, коли йому прийдеться розлучитись з цим народом, бо знав його несталість й нахил до ідолопоклонства. Хоча сьогодні він повний запалу для пошани Єгови, чи незабаром не потягнуть його до себе й не засліплять фальшиві хананейські божки, бо ж мусів жити серед хананейців?

Лякаючись того, Божий муж знову скликав ввесь народ, старшин, князів поколінь, полководців армії й урядників та заговорив до їх ось-так:

"Браття! Моя старість напоминає мене, що незабаром нам прийдеться розлучитись. Понад усе ніколи не забудьте, як Господь боровся для вас, й як поступив Він з поганськими народами, щоб поселити вас по всіх місцях цеї благословенної країни Ханаан. Певно! Ще багато цих поган живе, але Господь ваш Бог вигубить їх до останнього й дасть вам спокійно посідати цю землю, як ви

тільки відважно й вірно, ніколи не ухиляючись, виконуватимете розпорядки записані в книзі Закона.

Ви мусите жити серед поганських племен: вважайте, щоб ви ніколи не присягались іменами їх божків та не клонились перед ними, тільки нерозривно держіться Єгови, як держались досі. Будьте певні, що Бог змете ці всі племена, хоча вони так численні й могутні, коли тільки останетесь Йому вірними. Ніхто не зможе встоятись перед вами. Досить буде одного вашого вояка, щоб тисяча втікали перед ним, бо ж Єгова, по своїому приреченні поможе вам своєю сильною рукою.

Памятайте тільки, що Його охорона залежатиме від того, як ви будете з Ним поступати. Якщо ви так зблудите, що будете учащати в їх поганських забобонах, та будете лучитись з ними й заключати подружжя недозволені Законом, тоді Бог оставить їх серед поколінь наче сильце, що завжди наставлене під вашими ногами, наче терен у ваших очах, бич, що січиме ваше тіло, й так доти, аж вижене вас з цьої благословенної землі, що дісталась вам з Його щедрої руки.

Ось я недалеко цілі— кожний прямує до неї на цій землі. Тож послухайте мене й добре тямте, що ніяке слово Боже не остане без наслідку. Як виконав Він свої приречення, так виконає Він й свої погрози, якщо ви, похиливши голови перед чужими богами, зломите з Ним уложеному. Швидко й страшно вибухне проти вас Його гнів й караюча рука вижене вас з цьої країни благословення."

Слова Йосея зробили на народі глибоке враження, а все ж таки жура не покинула цього святого старця аж до смерти. Коли він відчув, що смерть наближається, ще раз забажав він в останнє клятвою благати свій народ, щоб не наражався він на пімсту Господа, зраджуючи Його. Щоб сильніше зрушити уми, він скликав знова ввесь народ у Сихем, під гори Гевал й Гарізін, де не так дуже давно перед тим гомоніли благословення й прокляття Господа. Сихем нагадував їм також Праотця Якова. На сусідньому полі—його колись купив був від сина Емморового й дав потім Иосифові—поховано недавно кости того, що спас їх з неволі в Єгипті, бо так він поручив своїм синам вмираючи.

Ці дорогі спомини залили душу Божого мужа й він, в приявності скинії Завіта—її навмисне принесено з Сіло

—пригадав Ісраїлітянам усю їх історію-бувальщину: як Єгова вивів Авраама з Месопотамії, щоб завести його до країни Ханаан, як й з якими чудами вивів свій народ з Єгипту, щоб вивести його в пустиню а з пустині в землю обіцяну, наче ногами подушивши поган. Потім звернувся до товпи народу, до старшин, князів й законників, що зібрались довкола й голосно закликав:

"Єгова завів вас до землі, й ви тої землі не оброблялі, до будівель, й ви тих будівель не ставили, до виноградників й оливників, й ви їх не садили; служіть же Йому щиро й цілим серцем й киньте геть фальшивих божків, що їм покланялись ваші батьки в Месопотамії й Єгипті. Та й ви можете гнутись перед месопотамськими божками, як гнулись ваші батьки, якщо вам видається надто трудним служити Господеві, або перед божками аморейськими— ви між Аморейцями живете. Це від вас залежить: але це я заявляю: Я й мої усі служитимемо Єгові до останнього дня нашого життя.

На саму тільки думку, що нарід мав би служити радше чужим божкам а не Єгові, ввесь народ закликав:

"Геть від нас ця гидка думка! Єгова вивів нас з Єгипту— там ми були рабами, й ввесь час нашої подорожі засипував нас чудами; Він прогнав Аморейців, щоб дати нам в посілість цю землю й ми мали б Його покинути?! Єгова, це Бог наш. Ми завжди Йому служитимемо."

"Ні, ні!" Говорив далі Йосей, щоб викликати нові і ще гарячіші заяви, "ви ні відважні, ні витревалі достоту, щоб служити Господу вашому Богу, цьому Богу Найсвятішому, цьому Богу заздрісному, що не терпить ні важкої провини, ні легкої невірности. Ви покинете Його й будете хилитись перед ідолами, а цей Бог, обсипавши вас своїми дарами, буде мусів обернутись проти вас й знищити вас."

"Ні! Ніколи цього не буде!" зворушено сказав у відповідь ввесь народ, "ми завжди служитимемо Богу!"

"Ви всі отже," сказав знову Божий муж, "свідками торжественного приречення, що ви віддаєтесь службі свого Бога."

"Ми всі є свідками нашого приречення: ми клянемось служити Господу й заховувати Його заповіді."

Приготовивши таким чином душу народу, Йосей прочитав йому приписи Закону й потім відновив завіт

умовц з Господом. Потім сам записав у святу Книгу рішення цього останнього зібрання. У вічну память цього зложив він у стіп одного дуба камінь, що мав нагадувати цю велику подію.

"Цей памятник," так сказав він, "будучи наче свідком вашого торжественного приречення, свідчитиме проти вас у день, як покуса схилятиме вас, щоб зломати слово зроблене Господу."

Божий муж скінчив своє післяництво. Ця подія була його прощанням з народом. Незабаром потім він помер у віці 110 літ. Його похоронено у Тгамнасахарі; це було місто, що подарували йому на приказ Божий. Це там, на горі Ефраїм, на північ від гори Гаасової, спочиває Иосей, спаситель Ісраїля. Иого славне імя житиме у памяті всіх людей, бо ж він завів свій народ у землю обіцяну; він був прообразом справжнього Спасителя, що завів вірні душі у справжню батьківщину поборовши ворога страшнішого за хананейців.

За Залізними Дверми.

Читаючи про всякі події, що збулись останніми часами в середущій Европі, ми багато разів натрапляли на імя столичного міста Чехії— Праги. Як усі, так й ми цікавились тими подіями, що так тісно були звязані з долею дорогої нашої Карпатської України.

Та не про земську, матеріяльну сторону цих подій хочемо тут говорити. Нам іде о щось важнішого. Й хочемо до того послужитись одною подією, що трапилась у Празі,— так принаймні ми дочитались,— у катедральному храмі святого Вита в тому місті.

У підземеллі того храма мають бути сховані дорогоцінні історичні скарби чешського народу.... Це підземелля є відділені від храма міцними, пів метра грубими, панцерними дверми. Ті двері можна отворити тільки з надвору а не з середини.

Й отщо ми читали про те підземелля.

Одного разу група певних прогульківців відвідувала катедру. Провідник повів їх також до згаданого підземелля. Зайшов з ними до середини й пояснив історію всяких дорогоцінностів— й було їх там дуже багато тих скарбів! Нараз дався почути міцний удар— панцерні двері зачинились! Ще ніхто не встиг зрозуміти, що саме сталось— тільки провідник з жахом скричав: "Боже! Ми тут замкнені!"

"Таж в вас ключі"!— сказав хтось схвильовано. "Правда. Ключі в мене є, та ні на що вони нам здались, бо двері можна відчинити тільки з зовні.

Гроза опанувала вмить усіх учасників прогулки й многі з ляку зачали кричати й заводити.

Деякі з одчаю стали кидатись на тяжкі, залізні двері— та дарма; вони й не порушились.

Надворі не чути крику нещасних вязнів— людський голос не в силі добутись крізь залізну масу дверей. Що година, тим страшніша тривога. Жінки тиснуть до серця дітей й голосно заводять, мужчини стискають пястуки й деякі кленуть.

Положення видається безвихідним.

Минуло кілька годин.... Над великим містом поволі стелиться темрява.... настає ніч.

В тому менті неодин пізнає, як немічним є людина й береться до останнього засобу— молитви....

Тим часом хтось таки замітив, що 150 прогульковців досі не вернулись з провідником з підземелля. Був це паномар. Вже довший час думав він про це, що всі вони так довго оставались.

Вкінці він занепокоївся на добре й в хвилі, коли мав замикати катедру, почав за ними глядіти. Зійшов й до підземелля. Та тут їх певно нема. Бож підземелля зачинене тяжкими, панцерними дверми.

А всеж він знає, він про це безсумнівно певний, що прогульківці не опустили храма....: "Боже"!— йому прийшла лячна думка— "а як би так.... Ні! Це неможливе!.... Це не може бути, щоб усі вони булй замкнені в підземеллі...." Та бистро він догадався, що могло статись.... Побіг за молотом й долотом та намагався виважити висувні дверцята, що тільки ззовні відчиняються....

Нарешті вдалось провідникові з великим висилком пересунути малим отвором ключі.

Та паномар не знає дати собі ради з тим малим, окремим замком.... Довго трудиться, з чола стікають грубі краплі поту— все надармо.

Тоді серед глибокої ночі біжить він на поліцію, будить поліціянтів та урядників залізної фабрики. Аж тоді тільки вдалось відчинити панцерні двері й випустити нещасних вязнів.

* * *

Люди й не усвідомлюють собі, що тяжким гріхом зачиняються двері такої вязниці.

Один, одніський гріх— й вистарчить до нього одинока минутка розпусної розкоші— й панцерні двері зачиняє невидима рука, й нещасна душа є відлучена від життя ласки, від злуки з Богом, що є одиноким справжнім життям душі.

Бути відорваним від Бога, жити без Божої ласки, це не життя! Це смерть й та смерть легко, дуже легко, переходить у вічну смерть, а з вічної смерти нема рятунку!

Коби знали, в як страшному небезпеченстві находяться тоті, що безжурно проживають за тими тричі зачиненими панцерними дверми розлуки від Бога!! Який б це був ляк й жах!

Та нажаль многі спізнають смерть своєї душі по тяжкім грісі аж тоді, коли смерть досягла також їх тіло. Але тоді вже є запізно! Вічна смерть тручає їх у грози пекла й відти ніякий болючий крик, ніякий одчай їх не висвободить!

Тільки ті можуть вирятуватись, що впавши, вже тут на землі усвідомлюють собі страшну небезпеку, що вони в неї кинулись та в покорі й з жалем кличуть о поміч.

Так! Й з вязниці провини є рятунок. Ми маємо ключ, що від

— — — — — —

чинить панцерні двері, ключ, що сам Христос приніс з неба й що грішникам всі двері відчиняє— цей ключ, це свята Тайна покаяння. Ключ цей передав Христос Церкві тоді, як по своїому воскресенні сказав до Апостолів: "Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, відпустяться а кому задержите, задержаться."

Як вдячними повинні ми бути Спасителеві за цей дар ласки за правдивий небесний ключ святої сповіді! Бож нема гріха, нема злочину хоча б й як великого, страшного, щоб немож його змити в сповіді й то силою безконечного ділання Христової Крови, що стікає на душі, змиває їх гріхи й уможнює злуку з Богом та доступ до трону ласки!

Тільки одне лихо може згубити цей ключ; це лихо, це гордість, що усуває від себе засоби рятунку й вирікається надії на милосердя Христове!

Розмови Про Релігію

Проти того всього, що ми сказали попереду, деякі часом наче закидують: "А може ці звані "створені речі" якимсь чином самі зробились?"

Такий закид— це видиме безглуздя. Чому?— От-чому:

Щоб зробити будь-що взагалі, й зокрема щоб себе самого зробити, треба наперед БУТИ—існувати. То, що не існує, нічого ніколи не зробить й тому й себе не зробить.

А все ж таки, чи не можна того закиду поставити інакше?

Без ніякого сумніву всі живі істоти: ростини, звірі й люди вийшли з других істот; так само земля, мінерали, залізо, мідь тощо не були колись такі, як тепер, тільки змінялись під діланням інакших істот.

Та чи не є вічним ввесь той МАТЕРІЯЛ, що всі речі з нього збудовані?

Нам не йде о те, чи змінливі й залежні речі МОГЛИ БІСНУВАТИ від вічности, то значить, чи вони ЗАВЖДИ такі були й так змінялись. Ми знаємо, що на ділі вони не існують від вічности.

Та хоча б ми й припустили, що вони МОЖУТЬ бути від вічности, наше розумування має таку саму силу, що й перед тим. Чому?— От-чому:

В тім випадку всі ті істоти від ВІЧНОСТИ БУЛИ ЗМІННІ, залежні, слабі й безсилі, отже від вічности НЕОБХІДНО ПОТРІБУВАЛИ іншої істоти, щоб існувати й ділати.

Хай читач представить собі, що всі матеріяльні речі є не знать як старі й вічні; як вони давні й вічні, так давно й вічно вони безсилі; тож й від вічности є вони сотворінями якоїсь інакшої істоти. Наше розумування не опирається на тім, як старі або молоді є всі істоти, а на тім, що вони з себе без сили, змінчиві й залежні від других. И так воно завжди було, хоча б й припустити, що деякі істоти були б вічні.

Ось примір, щоб читачі ще лекше зрозуміли, о що йде.

Припустім, що я стою на залізничій станиці в Вінніпеґу саме тоді, як приїзджає потяг. До мене приступає якийсь чоловік і питає мене ВІДКИ саме цей потяг приїхав. Я ж відповідаю йому от-так: Цей потяг їде вже дві добі. На це він мені скаже таке: Пане добродію, я не питаю вас, як довго цей потяг їде, але ВІДКИ він їде. Для мене байдуже, ЯК ДОВГО він в дорозі, хоч би він й від вічности їхав. Я б хотів знати, як воно це, що він взагалі їде, й відки він.

Так само з нашим запитом: Відки взявся світ?— Є такі, що нам кажуть, що він вічний, що він ЗАВЖДИ БУВ, що ніколи не було так, що світа не було б. На це ми кажемо: Добродію, я не питаю ЯК ДОВГО ВЖЕ ТОЙ СВІТ є, я питаю, ВІДКИ він. Хай би він й вічний був, я не про те питаю. Я одне хочу знати: ВІДКИ він.

Як би й припустити, що деякі речі є від вічности, то

тим більше треба їм Сотворителя. Бо ж факти нам показують, що ті речі не мають самі зо себе ДІЛАННЯ ні СТАНУ, який б він не був. Їх ділання й стан— малі й припадкові речі— походять від інакших речей. Таких МАЛИХ речей вони не мають зо себе— як же могли б вони мати зо себе самих БУТТЯ й то ВІЧНЕ БУТТЯ??!!! Вони за слабкі, щоб дрібниці робили самі,— а мали б бути настільки сильні самі з себе, щоб ВІД ВІЧНОСТИ ІСНУВАТИ!! Це неможливо!

Так отже, якщо припустити вічність матерії, то потреба Створителя стає ще більшою.

Безконечний ряд

Попередній запит відносно до матерії, можна поставити й інакше:

Ті речі, що тепер існують, як камені й металі, походять від інших, попередніх, ці попередні знову від попередніх й так все далі й далі взад; іншими словами: кожда річ має БЕЗКОНЕЧНУ ЧЕРГУ причин, або скажім: ПРЕДКІВ. Кожна змінна, залежна істота походить від інакшої змінчивої, залежної істоти— й нетреба й згадувати про Створителя.

Цей запит є основно такий самий, як й попередній. Різниться тільки в тім, що замість ВІЧНИЙ, ВІЧНІСТЬ —каже: БЕЗКОНЕЧНИЙ РЯД.

Тому й наша відповідь така сама.

Тут не йде о порожні, пусті слова або о образи, що не мають ніякого значіння. Нам іде о самі РЕЧІ.

Ти можеш представити собі ті ряди так довгими, як тобі й подобається; але я з того ряду можу вибрати будь-яку істоту, взяти її в руки, поставити на бік та переконатись, що кожна одиниця є залежна; що ніяка з них не є сама з себе; що отже ЦІЛИЙ РЯД, як він й не був б довгим, вимагає ЯКОЇСЬ ІСТОТИ, що є ПОЗА РЯДОМ.

Говорити про БЕЗКОНЕЧНИЙ РЯД, це те саме, що перескочити з розумної дійсности у країну снів й уяви. Уява й не доведе нас ні до чого. Якщо ти представиш собі водогінні рури так довгими, щоб й кінця їм не було, це води тобі не дасть— хоча рури довгі без міри й кінця—; щоб воду дістати, крім рур тобі треба джерела, що дає воду!

Так само є воно й з безконечним рядом істот; їх існування неможливе без джерела, без СТВОРИТЕЛЯ.

Природа

Люди, що не думають, готові сказати нам на це все: Природа все зробила!"

Це тільки порожне слово й до того воно зраджує умову убогість.

Таж природа, це тільки збір усіх тих істот, що ми про них саме говоримо!

Природа?!— Таж це є ростини, квітки, дерева, мінерали, металі, звірі, люди, воздух, світло, тепло, вода,— одним словом: це збір усіх залежних істот, що вимагають Сотворителя. Природа, це ніщо вищого за всі ті істоти.

Покликуватись на природу, це те саме, що примушувати нас повторяти все, що ми вже сказали.

ПЕКОЛЬНА РОБОТА

Може читачі "Голосу Спасителя" чули кілька літ тому, що московські большевики поставили статую-памятник в честь Юди, зрадника Ісуса Христа.

Нам дістався в руки опис торжественного відкриття того сатанського памятника. Написав його очевидець з Данії, що саме тоді був подорожував в Росії.

Поставлено той памятник у місті Святськ (нам годі було довідатись точного імені) над рікою Волгою. Є це кольосальна статуя, й перед нею вже попереднього дня вечером, посходилася товпа цікавих.

В сам день якийсь рудоволосий комуніст виголосив довгу промову. З початку він заявив, що большевицькі власти зразу вагались у виборі особи, що їй той памятник поставлено. Вибирали вони між Каїном, Люцифером й Юдою. По дискусії порішили в користь Юди ізза того, що він мав відвагу спротивитись основникові релігійної науки, опіюма для простолюддя, що за свою відвагу дізнав тільки погорди світа.

Потім скинено з статуї заслону й зібрані перед нею поклонились глибоко, так як колись клонились перед іконами святих. Статуя представляє великанського мужчину, що підносить пястук до неба—проти Бога.

З якою радістю мусів дивитись на цей образ чорт, що сохне з ненависти до Бога! Й той образ під усякими формами повторюється й досі в раї сатани.

Одно значуче й одно небезпечне "нічого"

Більша часть релігійних блудів повстає з того, що люди настоюють на якусь правду так пересадно, що перечуть тим самим інакшу правду.

Ми безпечно можемо признати майже всі правди, що протестанти в них ВІРУЮТЬ—, їх блуди починають звичайно там, де вони ЗАПЕРЕЧУЮТЬ якусь правду.

Ми мали в руках летючку, мабуть біблійницьку, де написано таке:

"Що мені робити, щоб на віки бути проклятим? —Нічого! Вистарчить знехтувати спасення, що подає тобі Христос Спаситель— Це вистарчить.—" .. невіруючий вже є осуджений, бо не вірить в імя єдинородного Сина Божого." (Ів. 3., 18). "....хто не вірить в Сина, не побачить життя, але гнів Божий перебуває на нім." (Ів. 3., 36)

"Що мені робити, щоб на віки вирятуватись?— Нічого!" Вистарчить тільки прийняти вірою в своє серце Господа Ісуса Христа за свойого Спасителя.— Це вистарчить! "Віруючий в Нього не буде осуджений." (Ів. 3., 18) "Віруй в Господа Ісуса Христа, а будеш спасенний." (Діян. 16., 31.) "Бо кождий, хто призове імя Господне, спасеться." (Рим. 10., 13).

Що сказати на таку летючку?— Перше правило є цілком правдиве. Хто не вірить, буде осуджений.

Але друге правило! НІЧОГО, тільки ВІРИТИ треба, щоб спастись на віки?!

Чи не є це прямий поклик, щоб зухвало числити на Боже Милосердя?!

Що каже Христос?— "Не кождий, хто каже мені: Господи, Господи, увійде в царство небесне, але той **хто творить волю Отця мого, що на небесах."** (Мат. 7., 21).

Отож не тільки віри, але й ДІЛ вимагає Христос. Згадати хоча б тільки про притчу про талани. Слуга, що "нічого не робив," хоча й віру мав, все ж таки був осуджений.

Св. Яків так гостро виступає проти блуду, що батько протестантів, Мартин Лютер, виключив лист його з Святого Письма. Не мав до того інакшої причини тільки ту одну: св. Яків осуджує блуди Лютра. Що ж таке пише св. Яків? От воно:

"Що за користь, мої брати, коли хто каже, що віру має, а діл не має? **Чи зможе віра спасти його?** — Коли ж брат або сестра є нагі й потребують щоденної страви, а хтось з вас сказав би їм: Ідіть в мирі, огрійтеся й наситітся, а не дасьте їм, що потрібне для тіла, що за користь? — **Так і віра, коли не має діл, є МЕРТВА сама в собі.**

Та скаже хто: Ти маєш віру, а я маю діла, покажи мені твою віру без діл, а я покажу тобі мою віру з діл.

Ти віриш, що є один Бог. Добре робиш; І ЧОРТИ ВІРЯТЬ ТА ДРОЖАТЬ.

А хочеш знати, о пустий чоловіче, що віра без діл є мертва? Чи наш отець Авраам не з діл оправдався, жертвуючи свого сина Ісаака на вівтарі? Бачиш, що віра співділала з його ділами, **і з діл звершилася віра.**

І сповнилося Писання, що каже: Авраам увірив Богу і почислено йому в праведність й названо його другом Божим.

БО ЯК ТІЛО БЕЗ ДУХА Є МЕРТВЕ, ТАК І ВІРА БЕЗ ДІЛ Є МЕРТВА." (Як., 2).

Протестанти часто закидують нам католикам, що ми не досить числимо на заслуги Спасителя, а рахуємо виключно на свої добрі діла. — Чи правда це?

У відповідь хай послужить подія з життя одного великого святого—Альфонса.

Хоч як був він святий, а все його мучили страшні покуси малодушности й одчаю. И коли один його співбрат хотів йому додати відваги та сказав: "Альфонсе! Май довіря! Таж ти зробив так багато добра!" святий перервав йому словами: "Яке добро! Що за добро! **Моєю надією є Ісус Христос й по Ньому Преблагословенна Діва Марія."** Той сам святий часто глядів на розпяття й так молився: **"Ісусе Христе! Ти вмер за мене, Кров Твоя, це надія моя й все моє спасення."**

Отож наука Католицької Церкви така: Віра є до спасення необхідно потрібна. Але мусимо вірити ВСЕ, що Бог обявив. Сама ж віра не вистарчить. Треба, щоб вона була ОЖИВЛЕНА добрими ділами.

Хто вірить й виконує Божу волю, спасеться. Але хто не вірить й добрих діл не робить, цей наче дерево, що жиє та овочів добрих не приносить.

"Всяке дерево, що не приносить доброго плода, вирубають й кинуть в огонь."

Релігія Рабів?

Це часто можна чути: "Я нехочу ВЯЗАТИСЬ НАУКОЮ ЦЕРКВИ." — "Католикам невільно думати по власній волі, вони звязані мертвими догмами." — Навіть окреме імя дали собі тоті, що не приймають того, що Церква навчає: Вільнодумці!

Що це таке свобода?

Багато таких, що вважають свободу тим самим, чим є розперезаність—своволя. Це фатальна помилка. Божа своволя, це прямо противне свободі.

Мені нагадується весела подія, що трапилась недовго по світовій війні, коли все було цілком опановане думками про свободу в нових републиках.

Потягом, у відділі для некурячих, їхали два молодики. Обидва мали в зубах люльки й курили, що аж в очи щипало.

Приступає до них один з панів, що їхали в тій самій переділці й каже: "Прошу простити, але ця переділка є для некурячих."

Відповідь молодика була ось така: "Прошу простити, але ми тепер в СВОБІДНІЙ републиці, й тут кожному вільно робити, що хоче."

Пан замовк. Але по короткій хвилі нагло й бистро вхопив обі люльки й молодики й не схаменулись, як обі люльки полетіли вікном. Панки зірвались: "Позвольте— ви що думаєте собі?!" — "Прошу простити, але ми тепер в свобідній републиці й тут кожному вільно робити, що хоче."

Геній-Учитель Католицької Церкви, св. Тома, каже: **"Свобода полягає в тім, що вищий й ліпший володіє над нижчим й менше досконалим."**

Кілька примірів, щоб добре порозуміти, о що йде.

Як би відчинити всі вязниці й повипускати без розбору всіх злочинців— а є тих злочинців тисячі й тисячі,— то що вийшло б з того— Неволя для чесних громадян.

Поглянь на чоловіка, що завжди попускає тілесним забаганкам.— Він стає рабом піянства, неморальности, лінивства. Тіло добуло повну свободу й душа стала рабом—невільницею.

Якщо в людині запанують нижчі сили душі (гнів, самолюбство, зависть, марнолюбство, мстивість, ненависть) над вищими, то людина стає РАБОМ своїх пристрастів.

Якщо покине людина правдивого Бога, то стає рабом богів й бовванів, що сам собі створив, хай вони звуться як хочуть: нарід, нація, диття, соціялізм, добробут, гуманність, тощо.

Правдиві є слова Премудрости: Хто Бога не має паном, має багато панів. — **Богу служити, це панувати.**

Сестрі Беніґні Консоляті, що ми про неї згадували на сторінках Голосу Спасителя, сказав раз Христос: "Послушного слухає Бог" й "Послушний стає учасником Божої Всемогучости."

Ісус Христос сказав: "Правда освободить вас." З того ми дізнаємось, що блуд робить людину рабом—невільником.

Тож що це справжня свобода—воля?

Не так дуже давно навернувся до Католицької Церкви один славний голяндець Петро ван ден Мерр Валдерем. В його деннику читаємо таке: "Питав мене хтось, чи я не лякаюсь гнету католицьких догматів й абсолютної поваги Католицької Церкви. Я відповів йому так: "Від менту, як я постановив датись охрестити, я про такі речі не думаю; радше противно: я почуваюсь цілковито свобідним. **Віра це визволення."**

В тій самій книзі ми читаємо таке; воно добре вказує на характер сучасного людства:

"Коли я кажу своїм приятелям: я буду християнином, то воно не робить на них вражіння. Як би я сказав їм, що я виграв сто тисяч ґульденів, певне вони мене з тим витали б. А так у найкращому випадку мені кажуть, що віра є посиленням, потіхою. Та ні, друзі! **Віра, це не тільки посилення, віра, це життя саме!** Мені треба Бога, як моєму тілові треба крови мойого серця. Лиш в Католицькій Церкві годен пізнати Бога, бо вона має Його на престолах під видами хліба. Церков, це одинока дорога, що **провадить до Бога.** Бог дає Церкві засоби щоб зробити нас святими. Кожний християнин муєить змагати до того, щоб стати святим, бо тільки святі є близькі Богу. Хто в житті не знає Церкви, шукатиме сам себе й що раз то далі відходитиме від Бога. Святий завжди шукає Бога, ніколи самого себе."

Святий Павло Про Свободу.

...."брати, ми не діти невільниці, а вільної. Для свободи Христос нас освободив." (Гав. 4., 31).

"Бо ви, брати, покликані до свободи. Тільки щоб ви не уживали свободи на спокусу для тіла, але для любови

між собою.— Духом ходіть, а не будете сповняти похотей тіла. Во тіло пожадає проти духа, а дух проти тіла, бо вони собі взаїмно противляться, щоб ви не робили того, що хочете.— А котрі Христові Ісусові, розпяли своє тіло з пристрастями й похотями." (Гал. 5., 13, 16, 24).

"А тепер, визволившися від гріха й ставши слугами Божими, маєте вашу користь на освячення, а кінець-життя вічне, бо заплата за гріх смерть, а дарування Боже життя вічне в Христі Ісусі Господі нашім." (Рим. 6., 22., 23).

Щоб християни визнавали належно Божі права

(Намірення на серпень за благословенням св. Вітця)

Божі права є ці, що дані через Боже Обявлення—значить Десять Заповідей на горі Синай, а далі прикази Христа Господа. До Божого права треба зачислити також природне право, себто ці закони, що Господь дав природі і нам, коли приходимо на світ. Таким природним правом є право на життя і право на працю. Це природне право на жаль люди часто недоцінюють і допчуть. Так само як позитивне Боже Обявлення не всі заховують, а є навіть такі зухвальці, що висмівають і хулять.

Тим більше, ми християни, повинні заховувати так природний закон, як Обявлене Боже право і тим дати примір та доказ перед небом і землею, що Христос є нашим Богом і Спасом.

Лише через власний примір найвищої моральности і доброчинности зможемо привернути до нас відступників чи невірних. Слова лише вчуть, приміри потягають.

А тепер поспитаймо себе, що спонукує нас виповняти Божі права.

1. Вже само пошанування Бога спонукує нас, щоб ми були Йому слухнянні й вірно виповняли Його прикази. Коли ми виповняємо волю наших батьків, коли ми є слухняні всім тим, що мають над нами власть на землі, якже-ж нам не слухати Бога, що має найбільшу владу, що своїм словом і світ цей і все сотворив, що то Його прикази небесні ангели в покорі виповняють? Опісля ж і любов Бога вимагає від нас, щоб ми сповняли Божі права. Добрі діти радо роблять те, чого домагаються від них батько й мати, а перед Богом хочемо також бути добрими дітьми.

2. До виповнення Божого закону спонукує нас страх перед карою дочасною й вічною. Вже ізраїльському народові загрозив Бог затратою і винищенням, коли не пошанує закону. А погрози ті не були голословні, бо коли тільки жиди переступали заповідь Бог зараз зсилав на них голод, заразу, війну, неволю і т.п. аж вкінці стратили жиди свою державу, розсіялися по всьому світі. А той Бог, що карав жидів, не змінився й нині. Тому то коли сьогодні чи на всі народи чи на поодинокі родини спадають такі ріжні нещастя—причини того треба шукати в понеханні Божих заповідей. Це Господь зсилає кару за переступлення Його закону. Хоча б навіть Бог довший час терпів людям— все таки колись гряне Його кара, як прийшла на грішний світ за часів Ноя, як прийшла на Содому й Гомору, як прийшла на Каїна, Юду й тілько інших.

3. Врешті до виповнювання Божого закону спонукує нас також і обітниця Божої нагороди.

Коли виповняємо точно Його заповіди— то й на землі Він благословить нас і дає, що тільки приносить радість і втіху, а головно в вічності, за гробом дає нагороду так велику, що св. Павло каже: що ані око не бачило, ані вухо не чуло, ані розум людський зрозуміти не може тих усіх радостей, що їх Господь Бог приготовив для тих, що сповняють Його заповіді.

В місяць серпень молімся, щоби ми самі витривали в захованні Божих прав, а далі, щоби також другі шанували Божі права.

ЛІКАРСТВО ПРОТИ СТРАХУ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ

Хто не знає славного пароха, святого тепер, о. Вянея з Арсу? Він дива вмів робити з душами наче пропащими.

Раз прийшов до нього 26-літній юнак.

Чи перебуваєте стало у своїому рідному місті? — Так, прошу Отця. — Кілько воно числить мешканців? — 25 тисяч. — Чи в місті вас добре знають? — Певне майже всі мене знають. — Отже підете на празник Божого Тіла в процесії й будете йшли зараз за Найсвятішими Тайнами. — Надійшов цей празник. Пізніше юнак оповідав про це от-так: "Хоча б я й сто літ жив, ніколи не забуду, що я прожив за тих дві години в процесії йдучи зараз за священиком. Чоло вкрилось зимним потом й коліна дрожали в мене. Що подумає про мене ціле місто?" Але цей юнак позбувся страху перед людьми.

Це лікарство помогло б й тепер неодному українцеві католикові, що говорить, що він католик, але зглядається на всіх довкола, щоб на нього не дивилися як на католика.

Католицьким Світом

Сорокліття Владицтва Митрополита Андрея

17. червня ц.р. минуло 40 літ епископських свячень Їх Ексцеленції Митрополита, Кир Андрея Шептицького. Св. Отець у своїй батьківській печаливості про наш нарід і про наших Архиєреїв памятав про цей великий ювілей Митрополита і ювілей нас усіх. Св. Отець написав власноручно до Митрополита письмо, в нім висказує для Митрополита найвище признання й покликує Його між архиєпископів приястоящих при своїм апостольськім престолі.

ТАКОЖ ЕМ. КАРДИНАЛ ТІССЕРАН, Секретар Конгрегації для Східньої Церкви вислав до Екц. Митрополита з цієї нагоди письмо з побажаннями.

Подаємо це письмо по українськи:

ВАША ЕКСЦЕЛЄНЦІЄ!

До почесного Відручного Письма Його Святости Пія XII, що ним виявляє Вашій Ексцеленції Своє найвище признання в річницю 40-ліття єпископських Свячень Вашої Ексцеленції, і до суверенного жесту, яким Святіший Отець зволив покликати Вас між Архиєпископів Асистуючих Його Престолові— мені особливо приємно долучити чувства щирої участи цього св. Обряду у зворушливій радості В. Е. і цілої української Церкви, з нагоди так рідкого і так вимовного Ювілею.

Сорокліття Єпископства включає в собі разом усі події, то радісні то сумні, але всі вони стисло звязані з католицьким життям вірних греко-католицького обряду, поставлених Божим Провидінням, щоб бути неначе тим братнім зовом до Єдности для незєдинених, що блукають ще непевні, або таки зовсім загублені і розсипані, поза одинокою вівчарнею, далекі від одинокого Пастиря.

З цим добродійним зазивом Ваша Ексцеленція злучили Свій голос Єпископа, Архиєпископа і Митрополита, та з великодушною, зітхаючою надією дали Самі свідоцтво Правді, аж до прийняття жертви, коли зайшла потреба, жертви вигнання та знущань каторги.

Це все записане в Книзі Життя, де читає Наймудріший і Найлюбіший Господь Наш Ісус Христос; але це все є записане також у вдячних серцях Ваших вірних і в світлій Величі Історії Вашого довгого Єпископства.

Підчас коли лучуся з Вами враз з Впренд: Асесором і всіми Урядовцями цієї св. Конгрегації у молитвах подяки Найвищому а всі ласки, уділені для Вашого і Ваших вірних добра, благаю ще успішного материнського вставлення Всеславної Божої Матері, щоб благословила Ваші відповідальні тяжкі пастирські труди.

З висловами особливої пошани позістаю

Вашої Ексцеленції брат

Евгеній Кард. Тіссеран в.р.

* * *

БЕАТИФІКАЦІЯ МОНАХИНІ— Першою особою, що її теперішний Папа Пій XII проголосив блаженною є Емілія де Віяляр. Беатифікаційні торжества відбулись у Ватикані 18. червня й на них були крім численного духовенства та світських паломники з різних країв.

Блаженна Емілія є основателькою Згромадження Сестер св. Йосифа, що займається різнородною добродійною акцією.

ПОМЕР о. ЛЕВ СЕМБРАТОВИЧ— В Обурн, Н.Й. помер 28. червня український католицький священик о. Совітник Лев Сембратович, довголітній парох Дітройту (16 літ). Величавий похорон відбувся 3. липня. Довший час брав діяльну участь у державній праці галицької Держави. Написав кілька цінних історичних книжок. Був батьком, добродієм і приятелем молоді. В.Й.П.

ПРЕМІЄР ПАРОХОМ.— Бувшого премієра литовського уряду **о. Міронаса**, що в останніх часах зовсім відсунувся від політичного життя, єпископський ординаріят іменував парохом на провінції.

Заким о. Міронас стане парохом, удасться до Риму, щоб тут полагодити ряд справ, що торкаються катол. Церкви в Литві.

ПОМЕР о. ПАВЛО РЕШЕТИЛО.— Дня 18. червня ц.р. помер у Козовій, бережанського повіту, довголітний місіонар у Канаді.

о. Павло Решетило уродився в липні, 1888 р. в містечку Угнові, в Галичині. Нижчу гімназію покінчив у Львові, а вищу й матуру в 1909 в Перемишлі. По матурі записався на теольогію у Львові. В 1910 р. в процесі 101 був засуджений на 6 місяців важкої вязниці, що вже тоді підірвало його здоровля. Скінчив теольогію в Римі й в

часі воєнної хуртовини в 1917 р. висвятився на священика в Загребі, Югославії. По війні був священиком до 1923 р. в Галичині, а коли в 1923 р. Преосв. Никита Будка відвідав Галичину, взяв його до Канади, де він працював як місіонар в Західній Канаді. Тут перебув важку операцію шлунка й від того часу його здоровля було цілком підірване. З підірваним здоровлям і виснажений вернувся 1938 р. до Рідного Краю в надії далі працювати для свого народу, але сили його чимраз більше покидали і невблагана смерть перервала нитку його життя.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Синова наука.— "Навчися завчасу мій сину, цінити вартість гроша. Без грошей не можна сьогодні нічого зробити. — "Алеж можна, тату!" — "Що такого?" — "Багато довгів...."

Пояснив свою утечу.— Куди ж ти біжиш, що навіть не хочеш привітатися зі мною? — Бо мушу перешкодити бійці. — А хтож має битися? — Я і ще один.

В школі.— Учитель: Вмієш читати Івасю? — Гм.... Як би я вмів читати, то не прийшов би до школи. — Які птиці найбільш поживні для чоловіка? — Варені й печені. — Які зуби дістає людина найпізніше? — Штучні.

Горить дім жида в малім місточку. Люди позбігалися, а власник дому, делікатний з вигляду чоловік, тішиться і сміється, аж заходиться від сміху. Його питають:— Ти чого так смієшся, коли твій дім горить? — А він відповідає:— Ви не знаєте, як мене кусали блощиці, тепер вони смажаться.

Добре радить. — Як вмер мій старий, то і я вже не можу жити. Незабаром піду за ним.— Бога бійтесь, кумо! Дайтеж йому трохи відпочати на тім світі.

Найвища праця:— Кожного ранку перед сніданням маю найвищу роботу цілого дня. — Що ж ти робиш? — Намагаюся звестися з ліжка.

Знають своїх.— Вейтер підбігає до віконця кухні і замовляє: Два гарні голубці для пана радника! — На це господар сіпає його за рукав і каже: Нащо замовляєш аж два?— Він такий пяний, що як йому положиш один, то він і так два буде бачити.

David E. Cowan
Асекурація
Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків
Phone 811 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. Phone 726
9—10—14 Highway Yorkton, Sask.
General Motors Cars and Trucks
ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО
Скора Обслуга

НОВА КНИЖЕЧКА....
-НЕ ДАЙСЯ-
Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.
Книжечка незвичайно поучаюча й виховуюча. Подає цінні вказівки як поступати в житті, як опановувати себе: поборювати свої хиби й набувати чесноти, як обходитись з нашим ближнім та чим треба визначатися, щоб в дійсності стати образованою, інтелігентною людиною. — Призначена передусім для молоді — одначе й старші, родичі, учителі й опікуни багато доброго з неї навчаться. — Вказівки цієї книжечки є взяті з прекрасної книжки: "Справа Життя" Фр. В. Ферстера.
Сторін 40 ЗАМОВЛЯЙТЕ: Ціна 5ц.
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Грамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., — YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справеддиві. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Бл. п. о. Ахіль Делярій, ЧНІ. 265
Привілей Батьків 269
Останнє Слово 272
Чуда Пренепорочної Діви 273
З Фабричного Оточення 276
Грішники, Майте Довіря! 279
Розмови Про Релігію 280
Біблійні Оповідання 284
Знамя Христове 288
50-літній Ювілей Влад. Мит. Андрея 289
Любов 291
Місячне Намірення 292
Католицьким Світом 294

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 11. No. 9 YORKTON, SASK. September, 1939

КАЛЄНДАР НА ВЕРЕСЕНЬ, 1939

1 П М. Андрея Стратилата
2 С Прор. Самуїла
3 Н 14 по С., Ап. Тадея
4 П М. Агатоніка
5 В Відд. Успення. М. Дуна
6 С СвщМ. Евтиха
7 Ч Відн. мощ. Ап. Вартолом.
8 П ММ. Адріяна і Наталії
9 С Преп. Пімена
10 Н 15 по С. Пр. Мойс. Мур.
11 П Усік. Ч. Гл. (на нед.) (піст
12 В СС. Алекс. Йоана і Павла
13 С † Полож. Пояса Пр. Бог.
14 Ч † Преп. Симеона
15 П М. Маманта
16 С СвщМ. Антима
17 Н 16 по С. СвщМ. Вавили
18 П Прор. Захарії
19 В Чудо Архистр. Гавриїла
20 С Пр. Різдв. П. Б. і М. Соз.
21 Ч Різдво Пресвятої Богород.
22 П Правед. Йоакима і Анни
23 С Суб. перед Вздв. Мінодор.
24 Н 17 по С. і перед Воздв.
25 П Відд. Різдв. Пр.Б., Автон.
26 В Об. Храму і М. Кор.
27 С Воздвиження Чес. Хреста
28 Ч ВМ. Нікити
29 П ВМц. Евфимії
30 С Мц. Софії і її доньок

УСТАВ НА ВЕРЕСЕНЬ, 1939

3. **Неділя 14 по Сош.**: Глас 5, ев. утр. 3. На літ. Ап. зач. 170, ев. Матея зач. 89.

10. **Неділя 15 по Сош.**:—Глас 6, ев. утр. 4. На літ.: Ап. зач. 176, ев. Матея зач. 92.

17.—**Неділя 16 по Сош і Усікновення Чесної Глави Йоана Хрестителя.**— Глас 7, ев. утр. 5. Всеночне. Устав той сам, що на Пророка Ілії, в неділю 30 липня. На літ. Ап. зач. 181 і 33, ев. Матея зач. 105 і Марка зач. 24.

21. **Різдво Пресвятої Богородиці**:— Всеночне. Всю Празника. На літ.: Ап. зач. 240, ев. Луки зач. 54.

24. **Неділя 17 по Сош. і перед Воздвиженням**:— Гл. 8. ев. утр. 6. На літ.: Прокімен: "Спаси Господи." Ап. зач. 215 (нед. перед Воздв.) ев. Йоана зач. 9. (нед. перед Воздв.) Ап. і ев. неділі рядової опускається.

27. **Воздвиження Чесного Хреста**:— Всеночне. На літ. Ап. з. 125, ев. Йоана зачало 60.

....**В цей день піст.**

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Я молилася і просила Найсолодшого Серця Ісуса й Марії, Св. Терені від Дитятка Ісус щоби з успіхом скінчила десяту клясу і обіцяла прилюдно подякувати в Голосі Сп. і отримала сю велику ласку, бо не тільки перейшла, але була рекомендована. За сю і всі інші ласки отримані в моїм життю складаю найсердечнішу подяку.

А. Коваль,
учениця зі школи Найсв. Серця в Йорктоні.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11, Число 9 Вересень 1939

бл. п. о. Ахіль Делярий, ЧНІ.

Говорити про життя бл. п. о А. Делярого ЧНІ., значило б говорити про життя українців у Канаді взагалі, зокрема про українців католиків північно-західної Манітоби й східнього Саскачевану в часі перших 40 літ еміґрації та про початки Чина оо. Редемптористів східнього обряду.

Покійний уродився 17. квітня 1868 р. в Ленделеде в західній Фляндрії, в Бельгії. Походив із селянської, правдиво християнської родини. Двох його братів стало священиками, а сестра монахинею.

По укінченні Колегії, як 21 літній молодець, повний здоровля й енергії та любови до Бога вступив до Чина оо. Редемптористів. У нім 6. жовтня 1889 зложив вічні обіти: убожества, послуху й чистоти разом із присягою витри-

вати в Чині аж до смерти. Тим зобовязанням був дійсно вірний до смерти. Рукоположений 4. жовтня 1896 на священика, зачав свою діяльність священика-місіонаря.

Був це час, коли до Канади стали прибувати еміґранти з Европи, а між ними тисячі українців з Галичини. На жаль не мали вони майже зовсім своїх священиків.

Щоб їх частинно обслужити, Преосв. А. Лянжвен, вертаючи з Риму, в 1898 р. відвідав оо. Редемптористів у Брюселлі. У них просив місіонарів для еміґрантів-словян у своїй просторій архідієцезії. До цього діла призначили отці настоятелі молодого й ревного о. Ахіля.

В 1899 р., після розбиття корабля на морю, прибув до Канади, осів у Брендоні, Ман. і звідти розпочав свою місіонарську працю. Серед тої праці знайшов ріжних словянських еміґрантів передусім численних українців. І тих українських поселенців сейчас полюбив бл. п. о. Делярий цілим запалом свого апостольського серця. Від того часу, це є 1899 р. аж до смерти лучили його з українським народом тісні вязи надприродної любови.

Для нього працював і жертвував найкращі сили свого життя, щоб поліпшити його долю в Канаді. Старі люди в Ользі, Овкбурн, Елфенстон у Манітобі ще й нині памятають як той нестружений місіонар безнастанно їздив то волами то кіньми, щоб нести духову поміч нашим людям.

На взір св. Павла став він усім для всіх. Щоб описати труди й невигоди місійного життя о. Делярого треба було б написати грубі книжки. Родичі дітям, діди внукам оповідають ріжні події з життя нашого місіонаря, як він серед снігів і морозів їздив 50 і 60 миль, щоб нести духовну поміч українським поселенцям.

З початком 1904 р. бачимо його вже в Йорктоні, Саск. Тут ожидало його нове поле праці, нові труди а заразом нова боротьба за душі українського народу.

Були це часи сумної памяти серафимщини, бодругівщини та їх гідних наслідників, усякого роду залежних і незалежних. Протестантські секти, що бачили український нарід сильний і здоровий, бажаючи його відвернути від католицької Церкви та винародовити, щоб діпняти своєї ганебної цілі, уживали всіх "викропленців" Серафима. Їм пішли теж на руку й інші українські пів-інтеліґенти, що часто для наживи, запрягались в їх службу. Щоб відтягнути український нарід від о. А. Делярого та його помічників стали вони голосити, що він хоче його

златинщити, запродати французам, вчинити поляками і т.п. На жаль деякі дались їм звести. Як це мусіло болїти Покійного, що посвятився для спасення душ українського народу.

Одначе всі напасти ворогів не захитали твердої як криця душі о. Делярого. Справа для котрої посвятився була так свята й справедлива, що всі трудноші лиш заохотили його до тим ревнішої праці.

Не спочивав він, але з просьбою звертався то до Галичини то до краю за помічниками.

І вони прийшли. Понад усе, о. Делярий бажав, щоб для українців у Канаді були місіонарі українського походження. В тій ціли доложив усіх зусиль, щоб оснувати Чин оо. Редемптористів східнього обряду в Галичині. З другої сторони, щоб мати українських канадійських місіонарів оснував школу-ювенат у Йорктоні. Покійний багато старався о українського католицького єпископа на Канаду перед найвищими церковними властями в Канаді й Римі. В тій ціли навіть їздив до Риму, щоб там св. Отцю, бл. п. Пієві X. представити положення українців у Канаді. Всевишній поблагословив його труди. Українці в Канаді дістали рідного єпископа і ревних священиків з Галичини. Щоб ширити добру пресу між українськими переселенцями, при помочі бл. п. о. Л. Боского, оснував друкарню в Йорктоні.

Це все овочі його мозольної праці. Нині округ Йорктон—Айтуна причисляється до одних з найкращих місійних округів. Тут мешкає коло 10,000 свідомих українців католиків, що люблять католицьку Церкву та свій нарід. І не лиш цей округ, але теж інші округи як Канора, Ольга, Шол-Лейк, Брендон, Комарно і Гімлі є скроплені потом його місійної праці.

— — — —

Немає відкуплення без проливу крови, каже св. Дух. Відкуплення, що його довершив Ісус Христос, довершив його жертвою, кровавою жертвою на хресті.

Кожний священик-місіонар, як другий Христос, коли хоче той обовязок сповнити мусить іти хрестною дорогою, дорогою жертви. Тою дорогою йшов бл. п. о. А. Делярий.

Щоб спасати душі українського народу в Канаді він лишив свій рідний край, лишив спокійне життя в великих монастирях у Бельгії, лишив свій рідний обряд, в котрім виріс, а прийняв наш, східний. Він так всеціло посвятився

Богові, що за час свого більш як 40 літнього місійного життя ані разу не проповідав у своїй матірній, фляндрській мові, лиш у інших мовах, передусім в українській

У своїй праці зовсім не вважав на себе. Коли ходило, щоб помогти, послужити другим, нічим для нього були всякі труди. Таким був ціле життя й таким остав до смерти.

Остання його подорож, що спричинила його смерть, була теж ділом братньої любови. Запрошений своїм давним товаришем трудів, всеч. о. Й. Ад. Сабуреном на торжество до ST. PIERRE JOLYS, MAN., не відмовився старістю й тим, що вже не змагає, але поїхав, бажаючи послужити другим.

Та надлюдська праця, повна посвят і жертв перед часом зломила його сталеве здоровля.

Бл. п. о. А. Делярий був загально люблений задля благородних прикмет своєї душі. У товаристві ввічливий, веселий. Людина широких поглядів і глибокого богословського знання. Для себе вимагаючий, для других вирозумілий. Душа отверта й щира.

Як монах примірний. Все точний в захованні всіх обовязків монашого життя так, неначе б щойно вчера скінчив новіціят.

Довгий час був настоятелем. А настоятельство понимав так, що всім служив, сповняючи тяжкі обовязки, а те все так природно, без хвальби, спокійно й тихо.

Коли в старшому віці з причини надлюдської праці підупав на силах і підлягав другим настоятелям, значно молодшим, був їм послушний і з ушанованням відносився до них як наймолодший монах.

Надмірна його праця зовсім зломила його здоровля. І тому настоятелі просили його, щоб більше спочивав, довше рано спав та брав якусь іншу, лекшу страву. На це ніколи не згодився. Жадних виїмків із спільного життя не хотів робити. Жити так протягом 50 літ у монастирі, це дійсно геройське життя.

Українська католицька Церква, Чин оо. Редемптористів і український нарід у Канаді стратив в особі бл. п. о. А. Делярого ЧНІ. доброго провідника, орґанізатора, місіонаря та оборонця.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМЯТЬ!

ПРИВІЛЕЙ БАТЬКІВ

Ці наші слова звернені до батьків.... та не до всіх. До батьків українців-католиків, що в їх діти; цього мільйона тисячі й тисячі дітей—квіту нашої Церкви й народу—підуть знову до школи.

Школа!!! Вона є розсадником духової й національної сили або руїни.... Це залежить від того, яка це школа, й для яких вона дітей.... Ми нераз живим словом й письмом твердили, що сучасна школа публична, хоча б і в Канаді, є безрелігійна й приготовляє нам покоління зріле до того, щоб стати поталою інтернаціональної й безбожницької пропаганди....Хоча ми живемо в Новій Батьківщині не більш від сорок літ— наше твердження находить попертя у фактах, що прямо в очі кидаються.. Сила нашої молоді наче пропаща.... Хлопці, дівчата, мужчини, молоді жінки без почуття самопошани, без суто людських ідеалів, без чистої любови Бога й народу..... що виховались в школах, де тримаються засади поступати з дитиною й провадити її наче б вона душі не мала, наче б на світі Бога не було....

Певно.... до певної міри це дух часу—людини, що вперлась бути звірям.... й цей дух наче зараза може заразою затроїти навіть тих, що дістали інакше виховання й з тим духом ніяк погодитись не хочуть.

Та оставмо, принаймні на цей мент і в оцих стрічках, те що минуло..., Звернім очі на тих, що ще не пропащі: тисячі малих дітей, що МОЖУТЬ ВИХОВУВАТИСЬ У ШКОЛАХ, де дитину вважається не маленькою звірюкою, й де Імя Ісуса Христа згадується систематично й з пошаною належною Богу-Чоловіку.

Богу дякувати, такі школи в нас уже є. В Вінніпеґу, в Йорктоні, в Айтуні й Едмонтоні ми маємо школи, де мова наша й віра, це признані найвищі цінності. Вчать дітвору в тих школах монахині, Сестри Служебниці Непорочного Зачаття. По літах витривалої праці й завдяки Божій ласці, що ненадармо кликала до молоді-дівчат наших переселенців, наші Сестри мають цілий ряд монахинь-учительок, що присвятились праці над вихованням дітей. Нічим не менші вони від прочих канадійських

учителів й дипльомовані так само, а то й краще від їх. Ті самі Сестри при співпраці незабутних священиків-піонірів побудували монастирі й в них школи—модерні будівлі з усім необхідним урядженням для науки й здоровля дітей. Там наші діти можуть не тільки вчитись, але й перебувати вдень і вночі під опікою добрих Сестер. В Айтуні праця Сестер зокрема посвячена молоді в будинку-сиротинці, побудованому ціною величезних трудів в 1938. В цьому менті находяться там захист 53 діточок від 2 до 14 років.

Нам годі описувати ці монастирі-школи-сиротинець, ми волімо сердечно запросити наших громадян, щоб вони не жалували часу, ні труду й малого видатку й приїхали подивитись на їх.... Це одні з наших найкращих здобутків в Канаді.

Що більше! Ми тут в Канаді, не зважаючи на многі відємні обставини життя, маємо волю-свободу посилати дітей до шкіл приватних—бо школи Сестер є й повинні остатись школами приватними, де мають повну свободу уложити собі плян по своїй уподобі—; виховання в тих школах є признане державними властями....

Це не—абиякий привилей.... Коби наші українські батьки-матері глибоко усвідомили собі його й не жалували ніяких жертв, щоб їм послужитись!

Коби так мали той сам привилей наші браття по крові в Великій Україні, Галичині, Мадярщині й Румунії!! Нам видається, що вони радо й кров дали б, щоб його добути.. А ми в Канаді без труду й крови той привилей маємо.... й може це й причина, чому його в нас тут не цінять.... З усіх боків пищуть й голосно закликують рятувати душу нашої молоді а наче бачити не хочуть, що без своєї школи все те писання й високопарні кличі й навіть уся праця в тому напрямі і всі рідні школи, це тільки усування на недалеке майбутнє повільного конання нашої еміграції—якщо не припильнуємо посилати, де тільки мож, нашу дітвору до наших шкіл....

Та в нас це історичний досвід: Ми завжди мудрі, коли вже запізно, й з тупоумною завзятістю— часом навіть з безличним хамством—нехтуємо найпевніші й найсвятіші можливості, що в даному менті в нас у руках....

Правда, не всюди наші батьки мають наші школи й наших Сестер-учительок.... Нехай тоді роблять за вказівками своїх душ-пастирів усе, що мож, щоб душу дитини рятувати для Церкви й народу.... Але що сказати батькам і матірям в тих околицях, де вони можуть а не хочуть рятувати душі власної дитини....

Є в нас багато й багато таких, що по Юдиному рахують й готові продати душу дитини за гріш у будь-якій формі.... И вони не зрадники Церкви, не янічари, але католики, українці й то навіть дуже голосні часом.... а дитина росте в ненависті й погорді для всього, що нам має бути святим.... Ми могли б подати імена.. та, розуміється ми не зробимо.

Та спина, що гнулась під панською нагайкою літами й літами, ті уста, що жидів в руки цілували, хоч у серці гидко було.... ще не вирівналась, не набрала виразу самопошани.

Це нечуваний сором й ганьба, що щороку наші священики мусять перед розпочаттям науки ходити прямо до КОЖНОЇ хати й попросту просити, благати, щоб люди самі себе в болото не топтали.... Буває так, що й явно скажуть, що в заміну за душу своєї дитини вимагають якоїсь вигоди....батьки без совісти й серця.

Католицька Церква ціною неімовірних жертв останніх 50 літ будувала систему католицького виховання, щоб спасти душі дітей.... тисячі монахів й монахинь на поклик Церкви пожертвували свій час, здоровля й життя в тій цілі.... Такі жертви не могли остати без наслідків. Ми бачимо, що католицькі школи по титанських прямо висилках поволі й з трудом, але таки виховали й далі виховують покоління, що готове безбоязно стати в обороні людських ідеалів проти поколінь, що виховані без Бога й совісти....

А в нас....

Наші нещасні батьки часто думають, що ласку роблять священикові й Сестрам, коли їх послухають й пішлють до своєї школи.... при першій ліпшій нагоді просто тероризують їх відобранням дитини до публичної школи, якщо не зробити їм якоїсь вигоди, що їм в додатку ніяк не належиться.

Хай діти між собою посваряться....хай Сестра скартає....хай дитина не перейде, бо не вчилась.. хай будь-що трапиться, зараз в сторону священика й католицької школи сиплються погрози, що дитина піде до публичної школи!.... Що гірше! Ми знаємо про випадки, де семилітня дитина в клясі грозила, що піде до публичної

школи, бо її скартано, що не вчиться!!!

Боже Святий! Яка безодня підлоти в наших костях й нашій крові! И співати: "Ще не вмерла Україна" або "Не пора.... служить" тимчасом треба хіба бути глухим й сліпим, щоб не видіти, куди ми зайдемо, якщо в цій справі в нас не буде зміни.

Це прикмета рабів, що тільки з боязкости сповнять обовязок наложений законом Божим й людським.... Ми послухаємо москаля, бо скіру з нас дре й кров спускає.. послухаємо мадяра, бо боїмось про своє добро-життя, послухаємо поляка, бо інакше знищить нас до щенту, послухаємо англійця, бо то англієць.... але не послухаємо там, де треба послуху свобідних дітей Божих.... Не послухаємо!.... Чому???!.... Та хіба тільки тому, бо рабство вілось у найглибші глибини нашої природи.... Хай прийде москвин—кат—безбожник, то він паном у нас буде, бо таких слухати, це наш одинокий звичай....

Українські Батьки!! Щоб Ви принаймні такими не були, Ви, що читаєте ці стрічки! Є в вас школа Сестер—без найменшого вагання й зайвого напоминання священика посилайте туди своїх дітей. Є в вас католицька школа? Знайте, що перед Богом й в совісті це ваша одинока школа, де ви можете післати дитину, й ще нема абсолютно ніякої вимівки, якщо Церква вже сказала своє слово.. А нема в вас такої школи, але є трошки центів, пішліть дитину до Вінніпегу, до Йорктону, до Айтуни, до інших наших центрів зо школами Сестер й ваш видаток вернеться вам з тисячами відсотків у гідному вихованні дитини..

Тільки тоді, як ви зробили ВСЕ, ЩО МОГЛИ, будете могли надіятись Божого благословення.

ОСТАННЄ СЛОВО

Було це кілька літ тому. Одному селянинові треба було зробити операцію на язиці. Операція була трудна й випадок незвичайний. Так, як звичайно в таких обставинах, всі студенти медицини мали бути при тій операції.

Лікар нічого не скривав перед хорим й сказав йому, що в найкращому випадкові він втратить бесіду й тому пригадав йому сказати наперед своїм домашнім, якщо бажає щобудь до їх говорити, бо по операції це не буде можливе. "Памятайте, це буде останнє слово вашого життя—після того онімієте."

Настала гробова, напружена тишина. Селянин похилив голову на короткий мент; та зараз її підніс і з його уст ясно й голосно

зазвучало: "Слава Ісусу Христу!" Це були його останні слова.

Глибоке зворушення опанувало молодих, по більшій часті легкодушних мужчин й самому лікареві-професорові очі зайшли сльозами.

Операція вдалась, але селянин був й остався німий.

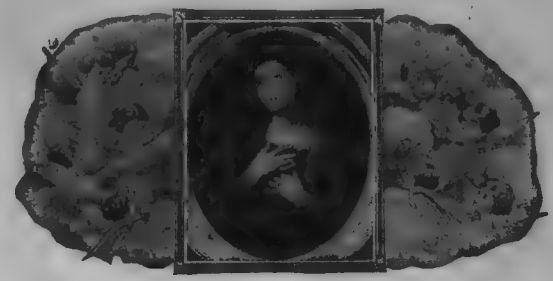

Чуда Пренепорочної Діви.

З вибухом світової війни відбувався в Люрд саме Евхаристийний Конґрес цілого католицького світу, в днях від 22. до 26. липня. Цей рік був для людців повний радости, але й повний жалю. Повний жалю тому, що зачалась світова війна. Останнього дня з'їзду сонце похилилось до заходу й разом з ним зайшов мир—якраз тоді заступник Святішого Отця кінчив торжественну процесію благословенням Найсвятішими Тайнами.

Що діялось в Люрд в часі світової війни, про це є тільки приватні вістки—сполучення з Францією було перерване.

Щойно по світовій війні розпочалось в Люрд нове життя. Паломників зразу не було з чужих країв так багато, як перед війною. Аж в 1920 році настав в Люрд більший рух. По урядовим списках прийшли того року до Люрд многі паломництва не тільки з Франції, але й із заграниці, з найдальших країв землі. А літними місяцями не тільки тисячі паломників горнулись до Люрд з усіх сторін Европи, але також були свідками декількох замітних подій; про одну з них варто сказати трошки ширше:

Було це одужання панни Валентини Юґод з французького міста Рен. Мала вона тоді 27 років життя й від дитячих літ перейшла цілий ряд недуг; між тими недугами переважали сухоти. Більшу половину дороги до Люрд була вона без памяті. Одинокою поживою було кілька літ тільки молоко. Року 1916 перебула операцію на сліпу кишку й від того часу захворіла на недугу бокового клубу, тому відослано її до славної лічниці "Роскоф," де вона й перебула 8 місяців в ґіпсованому бандажі. 1918 року шість тижнів хворіла вона на запалення легенів і тоді доктор Ожіє й три інші лікарі розпізнали, що вона має так звану недугу "Потта" й її знову обвинено ґіпсом. До Люрд приїхала вона 14. червня по дуже тяжкій подорожі. В середу 15. червня знято з неї ґіпсовий бандаж, щоб можна занурити її в збірнику чудотворної води коло печери; вона сильно терпіла. Коли спустили її в воду, дізнала вона незнаного досі почуття. Всі болі раптово зникли й вона, звична неустанно терпіти, ніяк не могла зрозуміти нового почуття здоровля.

Після полудня дано їй другий купіль й тоді зникло задеревіння лівого коліна та вона могла його зігнути. Тільки ввечері, в лічниці, вона неначе порозуміла велич дізнаної ласки. По точному оглядинні стало ясним, що одужання цілковите в кожному згляді, що віддих правильний, що зпочварення ноги так видне попереду, зникло цілком й що всі рухи тіла можна робити без труду й болів. Одиноке можливе заключення було, що раптовне одужання не було виспідом природного перебігу.

Визначніші торжества розпочато в Люрд тільки 1923 року. Припадок хотів, що в Парижі тоді відбувався Евхаристийний Конґрес й водночас отворено засідання французького сойму. Саме тоді на Конґресі славний проповідник Жанвіє покликувався на людські дива для оборони християнської віри й якраз в тому часі—саме тоді розпочато й засідання сойму—в Люрд відбулась дивна подія.

4 липня, в часі торжественної процесії— проводив процесією сам Люрдський Епископ—несподівано одужала 40 літня панна Марія Лафон з Монпелліє. Хворіла від дитячих літ. Шестилітньою дитиною перебула тяжке запалення легенів й від 14. до 20. року життя терпіла на жолудок. Від двадцять літ стало вертала, мало спала й марніла. В році 1906 перший раз мала вибух крови .. 25-

літньою дівчиною пішла в лічницю занедужавши на жолудковий черяк. Виполіскувано їй жолудок, лікувано дієтою, але все надаремне. В 14. місяців після того вернулась вона додому в однакому стані здоровля. Болі жолудка й вертання неустанно повторялись. В 1917 році мусіла вона знову до лічниці йти й її зоперовано сліпу кишку. Перебіг операції був добрий, але з жолудку погіршало. Від 1920 року не могла ні їсти, ні пити. Заледво могла задержати кілька ковтків вина.

Професор лікарського відділу в Монпелліє доконав на ній шлункову операцію, що помогла на якого пів року, але з березнем 1921 р. болі погіршились й крім того появились признаки недуги легенів. Останніми двома роками ставало гірше й гірше й в січні 1922 року мусіла перебувати в ліжку. Лежала так аж до 3. липня 1923 року, коли поїхала до Люрд. Лежала отже 18. місяців. У хвилі, коли зголосилась взяти участь в паломництві Монпелліївців, її стан уважано безнадійним.

3. липня 1923 року виносили її з залізничого воза на залізничій станиці в Люрд; лежала вона на носильках, цілком без сили—півмертва. Її стан непокоїв й співчуттям проймав тих, що стояли довкола та доглядачок. Сама з себе панна Лафон не була в силі й слова вимовити. Від хвилі, як прийшла до лічниці, давали їй кафрові й кофеїнові встрикування, щоб додати їй сил. Подорож з Монпелліє до Люрд, потрясення в ваґоні— це все сильно її мучило й хора неустанно або була без памяті, або невиносимо страждала.

Зараз таки першого дня скупано її в збірнику. Здавалось—льодово-холодна вода принесла полекшу. Та це поліпшення скоро минуло. Тої самої ночі й в день після того болі появились знову й жорстокіші, як попереду.

В часі торжественної процесії 4. липня, у хвилі, як кардинал Дюбва розпочав Евхаристийний Конґрес у Парижі, саме коли Епископ став з Найсвятішими Тайнами перед хорою панною Лафон, щоб її поблагословити, хора нараз відчула незвичайно гострий біль в шлунку й водночас окреме бриніння в руках й цілому тілі. В мент після того опанувало її приємне почуття здоровля й голоду.

По процесії завезено панну Лафон до лічниці Пресвятої Діви, там вона Лафон захотіла їсти й випила трошки напитку, задержавши його без труду в шлунку. В годи-

ну після того була в силі спожити добрий підвечірок й в дві години потім їла вечерю.

В четвер, щоб не пошкодити собі й на раду знакомих, випила вона тільки трохи води з печери. Але в полудень голод дався їй так міцно в знаки, що без труду спожила горня росолу, мягку бараболю й сухварці. В ночі з 5-го на 6-ий липень спала твердо й спокійно— як уже давно не спала. Коли пробудилась, випила горня кави і з'їла спорий шматок хліба. Жваво встала з ліжка й хоча 18 місяців неустанно лежала не змінюючи положення, без труду ходила, проходжуючись сюди й туди та давала відповіді безчисленним допитувачам.

В пяток її покликано було до лікарської урядовні для оглядин й там її випадок розсліджували найліпші 6. лікарів. Вислід лікарських дослідів виголошено такий: Це одужання відбулось в таких обставинах, що неможна його вважати природним діланням.

З ФАБРИЧНОГО ОТОЧЕННЯ

Не Улягайте, Мамцю, Не Улягайте!

Вдома Маргарета була завжди весела. Добра дочка й любляча естра в родині. Батькам вона була пестійкою, бо завжди була послушна, повна радости й жвава— а для других дітей в сімї була зразком.

В прямому погляді її очей було щось незвичайного, що мало силу успокоювати гнів. Від її усміху віяло миром й потіхою.

В пані Сінклєр руки день в день були повні праці й обовязків. Ще малою дитиною Маргарета бувало казала: "Коби я, мамцю, була принаймні вже велика, щоб вам помагати!"

Коли ж підросла й на дитинних рученятах мала мозолі, часто говорила: "Мамцю, не кажіть мені "може ти зробила б це або це" тільки скажіть коротко: "Зроби це!"

Пані Сінклєр мала часом хвилі хоробливої задуманости. Тяжкі думки матері були для дитини причиною журби й терпіння. Мати сама посвідчає—часто вона вже улягала кусителеві. В таких прикрих хвилях Маргарета бувало навколішки ставала коло матері й робила всі зусилля, щоб матір розвеселити. Жартувала, співала, сміялась, потішала й обсипувала всякими ознаками дитячої любови.

Одного разу їй видалось, що все є даремне й тому подвоїла

свої старання. Мати знетерпеливилась й погрозила, що її вибє. "Нехай, мамцю! Робіть зо мною, що хочете, але не піддавайтесь, не піддавайтесь!" — Дитина-герой!

В родині Сінклєрів бувала часто нужда. Але Маргарета була для всіх ангелом потіхи. "Мамцю!" казала вона до матері, "ідіть до Ісуса Христа й просіть Його, щоб вам поміг. Таж Він сам сказав: "прийдіть до Мене всі, що працюєте й пригнітені і я успокою вас."

А коли мати не зважаючи на те все не мала надії, дитина наставала: "Спробуйте ще раз, мамцю, й я тимчасом гаряче й багато молитисьму за вас!"

Яке благословення для сімї така дитина!

Маргарета була для своїх батьків незвичайно вдячна. Часто вона говорила: "Маємо доброго тата й добру матір. Чи не є це велика ласка, що в матері така тверда віра, й що тато такий добрий католик?! Що вони так добре нас виховують?!" У дитячій вдячності завжди думала про те, як батьків потішити. Їй часто вдавалось розігнати своєю веселістю й дзвінким сміхом журливі хмари з лиця батьків.

Чи є де така родина, щоб вона була численна й щоб в ній не доходило до непорозумінь? Щоб ніколи хтось в сімї не спричинив другим прикрости й журби?— В таких випадках Маргарета старолась бути посередницею й ангелом спокою. Лагідно й поважно докоряла другим дітям й завжди добула від їх те, що хотіла. Ніхто не був всилі опертись її напімненням й просьбам.

Але як заховувалась вона, як хто зробив прикрість їй самі, на приклад її сестра Беля?

В тому самому менті думала вона про те, яке ласкаве слово сказати сестрі й зробити їй якуесь прислугу. Яка делікатна була в Маргарети душа!

Й коли Беля бувало питала, як це, що вони так хутко помирились, Маргарета відповідала: "Одна з нас мусить піддатись. Як не ти, то я!"

Маргарета з радістю говорила про згоду в їх сімї. Часом другі дівчата дрочили Маргарету й Белю знаючи, що вони обидві кождого вечера о девятій годині мусять бути вдома.

Коли в таких випадках товаришки питали: "Чому ви так хутко додому?"— Маргарета відповіадала: "Вдома найкраще!"

А дівчата далі говорили: "Вашої сімї ніяк негоден розділити; де одне, там й друге. Ви обидві завжди разом й з вами ще мати або брат Андрій. Ми теж тішилися б якщо ходили б з нами мати або брат."

Маргарета усміхнулась й сказала :"Це залежить від звички."

Будучи сам на сам з Белею Маргарета часом говорила до неї:

"Гляди! Їх 10 або 12; яке було б це щастя для них, якщо вони любилисяб так, як ми. Кожне з них йде своєю дорогою. Їм і не снилось, кілько то щастя в нашому малому кружку! Дивись: Ми посварились й в менті ми знову любимось й про це все забуваємо."

— — — —

З помешкання Сінклєрів чути веселий сміх. Що там таке?

Сьогодні саме в них один із тих милих родинних вечерів, що в Сінклєрів не є рідкістю. Сьогодні танець. Саме тепер на підлозі мама з Маргаретою! Яке це чудове! Тепер черга на батька. Він при тім неповоротний, наче стовп, але це ніщо! Щоб тільки в сімї було весело!

Хто найвеселіший?

Відповідь нетрудна.

Так бувало в Сінклєрів хоч раз у тиждень.

Мати час від часу ходила на курс шиття а вдома тимчасом пташенята були в роботі. На чолі Маргарета. Замітали, чистили, робили порядки, мили долівки. Яка це була радість, коли матуся вернувшись побачила несподіванку й усе подивляла!

Як гарно було б в родинах, якщо всюди була б одна така Маргарета Сінклєр наче ангел радости, потіхи, спокою, наче Ангел Хоронитель!

Певно менше сліз було б в очах батьків й дітей й грижа не затроювала б душі.

Чи не бажали б ви бути такими ангелами для свої сімї?!

Ось вам припис-рецепта.

Рецепта любови.

Чи від Маргарети вона? Чи написала вона її гарно у свій зшиток з постановою? Ні! Вона більше зробила. Вона жила по ньому!

Любов, ласкавість, доброта, це не вроджені прикмети в неї. Сама вона признається, з яким трудом мусіла їх добувати й раз по раз про них боротись. Поступала вона в тім по певним правилам:

1. Будь для всіх усім!

2. Користай з кождої нагоди, щоб другим зробити приємність або шукай до того нагоди. Навіть тоді старайся другим зробити приємність, коли це для тебе получене з жертвою!

Кілько разів пожертвувала Маргарета особистими потребами склонностями, щоб других ущасливити!

3. Не хвилюйся, коли хтось тебе використав!

Це Маргареті зчаста траплялось. Тоді казала вона з простим усміхом: "Таж я зробила це для Господа Бога, для Ісуса Христа!"

4. Якщо ти схвильована, не берись до нічого! Насамперед успокійся!

Найбільш провин проти любови ближнього допускаємось у схвилюванні.

Маргарета добре про це знала. Тому поступала після ради одного святого (Салєзія): Коли чулась схвильованою, пішла до другої кімнати, щоб бути самітною, рахувала до сто, заспівала собі або щось напамять повторила, справу відклала на другий день, щоб тільки не вразити любови схвильованим словом. Її засада була така: "Насамперед думай, а потім говори!"

5. В труднощах, зокрема коли маєш до діла з прикрим характером, прибігай до Господа Ісуса!

Кожний раз, коли Маргарета була схвильована або зворушена, вона часто повторяла свою наймилішу молитовку: "Ісусе тихий і покірний серцем, зроби моє серце після серця свого."

6. Черпай любов з вогнища любови—Ісусового Серця.

Серце Ісуса, це скарбниця всіх добрих прикмет, зокрема любови. Воно ліком проти кожного лиха. До серця Христового відсилала пильно Маргарета всіх, що йшли до неї по пораду й своїм прикладом їх попереджала. Й не даремне.

7. В прикрощах й коли тебе вражено, не дуйся, але зараз будь знова ласкавою!

Коли зробив хто Маргареті яку прикрість, при найближчій нагоді сказала вона якесь приємне слово тому, що її образив або зробила йому якусь прислугу. Між матірю й Белею часом доходило до непорозумінь. Маргарета в таких разах радила Белі: "Предложи мамі сейчас якусь роботу й скажи: "Спічніть, мамо, я за вас помию"....

8. Часто приймай Тайну Любови й черпай в ній силу до вчинків любови!

Користи з святого Причастя не міряється солодкими чувствами, але любовю для других. Приймаймо Любов й живімо Любовю!

Грішники Майте Довіря!

Була місія. Місіонар о. Г. вийшов на проповідницю. Про нього говорилось, що він має надзвичайний дар зрушувати серця грішників і наповнять їх довірям до Бога. Про що буде він сьогодні проповідати? З напругою гляділи вірні на місіонаря, а цей оповідав:

"Я знав одного молодого студента, що в своїму зіпсутому й безбожному житті дійшов так далеко, що поділія закованого повела його в тюрму.

Батька вже давно, як не стало! Мати мусіла сама зносити й

терпіти біль ісза сина нездаря. Годі описати, скільки журби перенесла й скільки сліз виплакала ісза нього. Та серце молодого злочинця остало закаменілим. Було в ньому так темно, як і в тій тюрмі, де він сидів. Про жаль й бесіди не було!

Недивно, що мати в наслідок страдань ісза нездарного сина захворіла на смерть. Вона просила, щоб синові позволено прийти до неї. Її бажання сповнено. Другого дня прийшов син, в супроводі уоружених вояків, до ложа вмираючої матері. Мати поблідла, журбами знищена, близька смерти, не промовила ні слова; але довго, дуже довго гляділа в очі сина. Потім обернулась до стіни й дала знак, щоб його відведено. Як прийшов, так пішов— наче серце з каменя!

Та в тюрмі зачала в душі борба. Погляд вмираючої, замученої матері вже йому не дав спокою. В тому погляді бачив він усе: Викиди, просьби, безмірну журу, любов! Хочаб і місяць була говорила до нього, не було б це зробило на нього такого враження, як той одинокий, німий погляд. Буря жалю опанувала серце бідного юнака. Йому здавалось, що в нього серце трісне. Він кулаком бив у чоло і кричав: "Боже мій! Що я зробив!"

Та не скінчилось на самім опамятанні. Він навернувся щиро й цілим серцем. А як покинув тюрму, вступив до монастиря і став місіонарем.

А сьогодні ви бачите його перед собою на проповідниці!"

Вірні, здивовані й до глибини зворушені гляділи на місіонаря. А він кінчив цими словами: "Грішники! Майте довіря! То що я зміг з Божою ласкою, то з Божою ласкою зможете й ви!"

Розмови Про Релігію

Порядок у Всесвіті.

Щоб дістатись до пізнання Бога, ми наче драбину зробили собі з безсильности й зависимости видимих річей. В тій цілі ми немов в руки брали кожду істоту й розбирали її.

Ми могли б ужити й іншого способу, що в основі той сам, що й попередній: ми могли б опертись на порядкові всесвіту. Такий доказ неменш добрий за попередній. Різниця тільки оця:

Замість почати від того, що всі речі залежні, можна дивитися на їх з окремого, відповідного боку: це їх взаїмний порядок.

В світі є тисячі й мільони речей, що чудово зладжені. Око є збудоване з мільйонів атомів-частинок, що складаються в делікатні тканини; а ці тканини знову так штучно наче викраяні й разом сплетені, що ми оком можемо видіти. Ми не твердимо заздалегідь, що око на те, щоб видіти; ми тоді говорили б про ділання Сотворителя —але ми якраз маємо доказати Його існування. Ми тільки твердимо,—й це кождий може бачити,— що око так уложене, що в наслідок того укладу воно видить. Видження, це вислід укладу ока; ми тимчасом ставили на боці запит, чи видження це ЦІЛЬ укладу ока?

Це саме запримітити відносно прочих орґанів: ушей, легенів, серця, мозґу; орґанів плодження в ростин й звірят; коренів, що ссуть поживу з землі й відносно листя, що є приладом дихання в ростин.

Від тисячів літ, по цілій землі й в мільйонах одиниць приносить цей порядок чудовий і важливий вислід: істоти якийсь час живуть й зроджують інші істоти.

Ростини, звірята й люди живуть наче в будівлі—всесвіті, де той лад неменш проявляється. Є сила силенна найбільш різнородних тіл, вбудованих у землю, звізди, місяць, сонце, що з заворотною швидкістю кружляють у безмірному просторі— а ніяке зпоміж них не зударіться з другим, зводячи цілу ту будівлю в одну велитенську руїну.

Противно: всі небесні тіла йдуть певними шляхами й для землі—не згадуючи про інші тіла, бо ніщо про те не знаємо—, приносять багатства світла, тепла, воздуху й вогкости, удержуюжи живі істоти при житті.

Тепер же ж, відкіля ввесь той лад? Відкіля це, що мільярди різних речей уложені для того висліду?

Це від якоїсь розумної істоти.

Ми знову в силі вигадати тільки три можливості: Цей лад є ділом самих же впорядкових речей; або ділом припадку; або якоїсь розумної істоти, що стоїть поза й понад усі ті речі.

Перші дві гадки мусять—видима річ—відпасти.

Бо ж одержати непорушний лад, завжди й всюди, мільйони й мільярди разів в одне збирати безчисленні й різнородні речі, щоб зложити око, що видить—ухо, що чує; —віками цілими порушувати небесні тіла означеними

ціпяхами—д отого треба розумної істоти, що знає можности й властивості атомів, розуміє, у якій скількости їх уживати ,в яке місце й в яку тканину їх вложити, щоб створити одну цілість, що видить й чує.

Самі матеріяльні частинки-атоми цього не в силі доконати, бо нема в їх розуму; й припадок не всилі того зробити, бо ж він примхуватий, як вітер.

Якщо я, граючи в кістки, завжди кидаю їх на той сам бік, чи є це справа кісток або припадку? Ні! Це походить відти, що я кістки зробив так, що вони так падають.

Зложи на столі купу кілька сотень черенок; в годину після того зложено з них сторінку книжки. Чи ті черенки самі з себе стали рядом, чи може припадок повставляв їх одну поміч одної? Ні! Тільки якась тямуща істота упорядкувала їх, уложила, щоб дістати друковану сторінку й її прочитати.

Представ собі, що ти стоїш при забаві, де стріляють до мети. Би бачиш, як стріли десятками траплять в мету. Чи посмієш сказтаи, що стріли долітають до мети самі з себе або якимсь припадком? Ні! На ділі ти будеш мати на думці стрільця, що міряє віддаль, вагу стріл й силу свойого луку й все це він разом вживає, щоб потрапити в ціль.

Порядок неможливий без розумної істоти. "Припадок," це слово без значіння; матеріяльні речі не мають розуму й понад усякий сумнів є безсильні; таким чином порядок в природі може походити тільки від якоїсь розумної істоти.

Чи неможна поставити ніяких закидів проти цього розумування? Чи лад, добачуваний в орґанах, чи орґани самі не є виспідом ділання самого таки орґану? Та ж є такі, що кажуть, що з ділання витворюється орґан!

На приклад в домашньої квітки листки виростають більш в напрямі вікна, бо можуть відтіля добути більш тепла й світла; інші руки стають тверді тяжкою працею; ті що мають тільки ліву руку вживають лівої руки так добре, як ми правої; в сліпих ізза потреби й більшого вживання слух й змисл дотику далеко більше розвинені чим у нас....

Безперечно. Але в усіх тих випадках не йде про зродження даного орґану тільки о його зміну, о його більший розвиток. Ділання не зроджує орґану, тільки спомагає його розвій, зріст.

Витягати з того заключення, що й готовий уже, упорядкований орґан міг би **повстати** з його конечної потреби та її пристосування, це проти всяких правил здорового думання.

Якщо світло завжди падало б ззаду на мою голову, чи думаєш, що там повинно повстати око? В найліпшім випадку там зродиласьки тільки нарва або чиряк. Якщо люди позатикали б собі уха й говорили одні одним в горло, чи чули б вони горлом по довгих віках вправи? Про це можна сумніватись.

Видимі факти в природі виказують, що порядок в природі може походити тільки від розумної істоти.

— — — —

Чи тая істота **сотворила** ті упорядковані речі? Чи може **взяла готові вже речі** й дала їм тільки порядок?

Друга думка не так виглядає, щоб неможе її придержуватися. Ми, люди, звичайно так робимо, коли на приклад упорядковуємо черенки, щоб їх лучити до друкованя сторінки.

УПОРЯДЧИК всесвіту на всяк випадок мусить бути чудно-дивно **розумним,** бо мусить знати всі закони й властивості матерії; мусить бути також чудно МОГУЧИМ, щоб матерію всесвіту так гарно зложити в одне.

Та все ж, якщо в нас не було б інакших доказів, ми не могли б твердити, що Він не упорядкував готову вже масу матерії.

Таким чином з порядку в всесвіті ми можемо доказати, що існує розумна й могутня істота—ми звемо Її Богом,— але не можемо доказати прямо, що та Істота, що Бог, сотворив усю матерію.

И не треба дивуватись; бо ж порядок у всесвіті, це тільки один бік всесвіту. Дивлячись на сам тільки лад у всесвіті ми не глядимо в саму глибінь речей, именно у їх недосконалість й зависимість.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових передплатників!

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

СУДДІ

У хвилі, як похоронено тіло Йосея, побідні покоління були розсипані серед ідолоклонських племен поселившись поміж ними. На півдні панували ще пять князів-сатрапів филистимських у містах повз берегів великого моря; в середині хеттейці, аморейці й євусейці задержали в своїх руках деякі гірські твердині, що володіли над рівниною; на півночі, на збіччах Гермону й Ливану всюда ізраїлітяни були змішані з хананейцями й сидонцями. Бог хотів, щоб ці недобитки проклятгю підпавших племен остались при житті; перш за все тому, щоб вправлялись у військовому ремеслі ті сини вибраного народу, що не зазнали боротьби в часі здобування обіцяної землі й також тому, щоб укарати потомків побідників, якщо вони не схотіли б підчинитись приписам Закона.

Ввесь час, як ще жило покоління, що памятало Йосея, нарід точно заховував приписи Бога відносно чужих племен. Зараз же по його смерті всі покоління засягали ради Господа що до вибору нового вождя, що мав їх вести у боротьбі проти останків хананейців: вони дістали відповідь, що провідником у нових боротьбах буде Юда. Не зволікаючи ні на хвилю покоління Юди злучилось з поколінням Симеона, щоб напасти на хананейців й ферезейців; десять тисяч хананейців вибили вони коло Везека й захопили їх короля, жорстокого Адонівезека. Коли йому відтинали кінці рук й ніг, він закликав: Так я покалічив сімдесять начальників племен й після того присудив їм збирати під моїм столом відпадки з мойого пира. Бог поступив зо мною так, як я поступав з другими." Він помер в Єрусалимі, бо туди його поволікли. Це останне місто також окружено, здобуто й спалено; але ні войовники Юди, ні пізніше войовники Венямина не змогли прогнати євусейців з твердині Сіона.

По загальній боротьбі проти хананейців на полонинах й в горах покоління Юди звернуло оружжя під проводом Халева проти Хеврона й Давіра; потім проти Сефета, що дістав пізніше імя "Горма"—"Знищення," бо там буквально виконано присуд Господа відносно проклятих, до знищення призначених міст; вкінці проти Гази, Аскалону й Аккарону в країні филистимців. Добувши ці міста й зайнявши довколичні гори вояки Юди мусіли на той час покинути намір вигубити мешканців долини, бо вони боронились зокрема численними залізними возами.

Сини Йосифові, Ефразмові й Манасіїні пішли за прикладом Юди. Воюючи проти ідолопоклонників у своїх землях, витратили вони багато часу на здобування міста Лузи, аж одного разу побачили одного з мешканців того міста, як саме він виходив з міста тайним виходом. Спіймавши його сказали йому: "Покажи нам, як дістатись до міста й ми подаруємо тобі життя." Вязень послухав і усіх мешканців Лузи цілком вигублено мечем.

На нещастя, що більше вмирали старі, то більше зникали з памяті люду приречення зділані Господу. Нарід менше жахався ідолопоклонства й менше бридився ідолопоклонниками. Правда, ніякої угоди не зроблено з хананейцями засудженими на знищення-прокляття, але позволено їм свобідно перебувати серед поколінь вибраного народу. Замість облягати й добувати міста, лекшим і пожиточнішим видалось присилувати їх до плачення данини. Так діялось довгі літа, не зважаючи на так часто повторювані прикази, серед поколінь Ефраїми й Манасії, Завулона й Нефталіма, Дана й Асира; розуміється, це прогнівило Господа.

Одного дня появився дітям Ісраїля ангел, що колись в таборі коло Галгал заохотив Йосея взятись до здобування обіцяної землі й в іменні Єгови промовив до їх отак: "Я вивів вас з Єгипту, щоб завести вас до країни, де ви тепер мешкаєте; я прирік не зривати умови зробленої з Ісраїлем, якщо тільки не робитиме умов з ідолопоклонниками й навіть порозбиваєте їх жертівники. Ви ж зломали складену присягу; тому ці народи, що я їх лишив при житті випробувати вашу вірність, зістануть вашими непримирними ворогами й їх боги доведуть до вашої руїни." На ці слова ангела діти Ісраїля, жалуючи за свою провину, зачали плакати й так голосно заводити, що місце появи прозвано "Плач." Крім того принесли вони на цьому місці численні жертви, щоб примирити гнів Господа— бо Господа вони поневажили.

Та по цих добрих почуттях наступили богохульні беззаконня. Діти Ісраїля забулись до тої міри—Йосей це предбачував—що покинули свойого Великого Бога й стали покланятись божищам побіджених племен. В поко-

ліннях Ефраїма й Дана найбільше доходило до сравжніх відпадів-зрад правдивого Бога.

Одна жінка, що мешкала на горі Ефраїм, по прикладу хананейців забажала мати свого божка-покровителя й дала одному золотникові триста сіклів срібла виробити їй божка. Її син Міха, неменш забобонний від матері, зробив у своїому домі кивот для нового божка й зладив ефуд (архієрейську одіж) й зділав свойого сина священиком божка. Одного ж дня зайшов до його якийсь левіт— його родич— що подорожував шукаючи якогось зайняття й просив о нічліг. "Витай," сказав Міха, "й тому, що нема в тебе праці, останешся в мене, будеш нашим священиком і я платитиму тобі десять штук срібла щорічно та дам тобі їсти й одягтись. Левіт згодився й це неборака Міху наповнило радістю: "От, Боже благословення," сказав він, "в мене тепер священик з покоління Леві."

В той час покоління Дан намагалось побільшити свою землю, бо було йому надто тісно. Пять найхоробріших войовників того покоління—їх вислано на вивіди — зайшло припадково до Міхи й питали левита, що він робить в тім домі.

"Міха найняв мене до служби: я священиком його бога."

"Може ти пошукав би поради того бога, щоб ми знали, чи нам поведесь з нашою справою?"

"Ідіть в спокою,' 'сказав левит, "Бог є з вами."

Пять розвідчиків прийшли після того до Лаіс, міста, заселеного сидонцями. Мешканці того міста— по більшій часті багаті й веселі— не страхались нічого живучи далеко від Сидону й великих міст. Їх легко було опанувати. "Ходім," сказали розвідчики мужам свойого покоління, "ми знайшли багату й урожайну землю, й можна добути її без труду." За їх проводом пустились до Лаіс шістьсот узброєних мужа. Прийшовши поблизь дому Міхи, розвідчики сказали мужеві, що в тому домі находився божок, ефод, і священик. В одній хвилі шістьсот мужа стали коло дверей, а їх провідники ввійшли в помешкання наче б то поклонитись левітові й захопили ідола й ефод. Священик намагався задержати обі речі та заглянувши вояків стоячих в дверях, передстав змагатись й почав заводити. "Ні слова більше!" сказали до нього грабіжники, "ходи з нами й будь нам священиком. Чейже краще тобі бути священиком цілому поколінню, як одній тільки родині?"

Це видалось левитові розумним, бо він пішов з ними забираючи з собою ідола й ефод. Вже далеко були вони зайшли, коли Міха, на чолі своїх людей, пустився за ними в погоню. Ціла ця банда в надмірному схвилюванні кричала позаду данитів і ці останні обернулись, щоб дізнатись про причину цього крику:

"Як це! Ви пікрали моїх богів, повели мойого священика й в додатку женете перед себе мою худобу й ще питаєте, що я від вас хочу?"

"Для тебе краще буде мовчати," сказали данити до Міхи, "а то наші вояки ще розлютяться й буде нещастя тобі й твоїм!"

Не маючи сили Міха послухав тої ради й вернувся домів. А данити пішли в Лаіс, спалили місто й вирізали всіх мешканців. На звалищах побудували друге місто й назвали його "Дан", імям свойого батька. Там і примістили свойого ідола під охороною левита й так довго кланялись йому, доки святиня находилась у Силомі.

Подібно як Дан, так і другі покоління покланялись Ваалові; Астароті й іншим богам поган і враз з ідолопоклонством хутко поширились найпоганіші проступки.

Один ефраїмський левит одружився з якоюсь вифлеємською жінкою й ця покинула його й вернулась до дому їзза якогось непорозуміння. Він пішов за нею, помирився з нею й обоє пустились до свойого помешкання. Коли переходили Гаваоном в країні покоління Веняминового, один старушок запросив їх до себе на ніч. І от мешканці опановані найбрудніщими пристрастями, насильно пірвали жінку й підло зневажали її аж до ранку. Вранці знайдено її трупа перед дверми дому. Без помяті з гніву левит хватив меча й посік трупа на 12 частей та порозсилав поодинокі части до кожного покоління, домагаючись пімсти за страшний злочин. В Силомі зібрались чотириста тисяч мужів з усіх поколінь домагаючись, щоб Веняминити видали їм в руки злочинців. Дійшло до кривавої боротьби й не много то треба було, щоб Веняминити цілком зникли з лиця землі.

Був найвищий час, щоб Єгова наставився привести проступників до ладу. Десять разів Його справедливість видала ісраїлітян в руки їх ворогів, сусідніх народів й вони стали їх невільниками; десять разів Його милосердя далось порушити їх молитвами й прислало їм освободите-

лів. Відтіля й історія цих незвичайних мужів— їх названо Суддями Ізраїля— зокрема Гедеона й Самсона; чотириста літ ввесь світ з подивом глядів на їх чудесні вчинки.

ЗНАМЯ ХРИСТОВЕ

Було це в лічниці—католицькій, не публичній. Та це не було нічим для хорих, що про Бога забули й лежали в кімнаті, що мала число 9. Їх там було кілька й саме у хвилі, коли починає наша подія, прийшов до тої кімнати новий пацієнт-хорий. В кімнаті звеніло голосним реготом. Чому?

Новий пацієнт був слабо розвинений чоловічок зо зараженою рукою. Був саме вечір й він приготовлявся йти спати. Спокійно роздягнувся, вклик коло ліжка й став молитись... Це саме викликало в його товаришів-пацієнтів голосний регіт. Направду—так! він направду молився... З усіх усюдів довкола його сипались кпини, насмішки...

Та він наче нічого й не чув. Скінчивши молитву він витягнув з кишені вервицю й повісив над ліжком. Один з хорих зо сміхом закликав: "Ще час, щоб віпатись!" Й знову всі зареготались. Хорий взяв також великий молитовник й положив на столику побіч ліжка. Знова один з хорих питав, щоб йому позичити ту повість прочитати. Довкола рознісся сміх ще більший від попереднього.

Але й тиждень не проминув й того сміху вже не було чути. Як це сталось? Отак:

До лічниці привезли одного хорого—старого мужчину. Мав рака на язиці! Більшої части язика вже не було— в устах стремів тільки останок, що в додатку страшно смердів. Розуміється,— йому дали окрему кімнату, бо сопух був незносний. Та сопух дався чути навіть на коритарі й хорі мужчини переходячи попри кімнату затикали носа.

Ніччю можна було чути з тої кімнати придушений плач— старець почувався цілком опущений й немічний.

Нараз надійшла доглядачка хорих й заговорила до мужчини: "Може були б ви так добрі й часом подивились до того старенького. Ми не можемо бути неустанно з ним а йому треба часто помочі. З уст неустанно йому тече й він сам собі не може порадити. Він вже й память тратить й є дуже хорий."

В салі запанувала тишина—наче смерть.

За хвилю встав зо свого ліжка маленький чоловічок й наче це само собою розумілось, сказав: "Я лишусь коло його. Поставте моє ліжко в його кімнаті й я там буду спати."

Це було тиждень тому.

Після того маленький чоловічок щоденно ранним ранком ходив до каплиці на Службу Божу. За кождим разом виділи його хорі з кімнати число 9, як він переходив з великим молитовником в одній руці й вервицею в другій. — Вже ніхто не сміявся.

Бачили в нім знамя Христа й дух покпивань зник.

СОРОКЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ ВЛАДИЦТВА
Митрополта Андрея
(Виймок з листу)

17. червня святкувала наша церква у Львові сорокліття архієрейських свячень нашого Високопреос. Митрополита Кир Андрея та раділа з нагоди іменування Їх Ексцелєнції асистентом папського трону. Торжество відбувалося на подвірю катедри св. Юра. Зійшлися туди процесії з усіх львівських Церков і непроглядні товпи народу. Хто хотів мати місце, мусів мати білет. Десь около 9. години почала виходити з митрополичої палати асиста, около 40 питомців, а все те в пестрихдальматиках, з дикиріями і т.п. Потім показалися старі священики вбрані у всі єрейські ризи, між ними брат Митрополита о. др. Климент Шептицький, протоігумен Чина оо. Студитів, котрий то Чин Митрополит відновив, і наш о. Протоігумен Впр. о. Де Вохт. Напруження зростає, всі очі звернені в сторону Палати.

На порозі показується три жезли і три мітри. То три мітрати; один з них славний теолог, ректор Духовної Семинарії духовної Академії о. др. Осип Сліпий. Нарешті показуються епископи: Преосв. Никита Будка, Преосв. Іван Бучко, еп. пом. львівський, Преосв. Григорій Лакота, еп. пом. перемиський, вуйко нашого одного співбрата-студента, виходять ще два епископи: Преосв. Йосафат Коциловський, еп. ординарій перемиський і Преосв. Чарнецький. Врещті тисячі народу починають кричати: Слава, слава!— то винесли старенького митрополита 4. питомці; перед митрополитом йдуть два прелати в фіолетних ризах. Хор питомців співає "Многая літа." Ноги нашого митрополита спараліжовані, тому править Він Службу Божу сидячи. Всюди возить його братчик-студит. Перед Службою Божою архієрейською роздає митрополит відзнаки 4-ом священикам. Вкінці Служба Божа Соборна; править митрополит, 5 епископів, три мітрати й кільканадцять священиків. Діяконують 4 діякони.

Всі епископи й священики причащаються з рук митрополита. Нарід причащає Преосв. Будка. По св. Причасті Преосв. Іван Бучко читає з проповідниці папське письмо з нагоди ювілею по латині, а потім по українськи. Наперед має кілька слів промови; коли зачинає читати згадане папське письмо, митрополит, на знак пошани, скидає срібну мітру, те саме роблять всі епископи, та усі присутні встають. Далі епископ читає ще письмо від кардинала Тіссерана, а врешті складає митрополитові желання від усього українського народу. З очей присутніх пливуть сльози.... Потім проповідає сам митрополит: всі слухають напружено. Вкінці благословить всіх, а нарід припадає на коліна. Довго треба було б те все переповідати. На прикінці митрополит поблагословив нарід і зник в супроводі епископів, у мурах палати.

ВІДРУЧНЕ ПИСЬМО СВ. ОТЦЯ ДО НАШОГО МИТРОПОЛИТА:

Достойному Братові Андреєві Шептицькому, Архієпископові Львівському й Галицькому, Епископові Камянецькому

Пій Папа XII.

Достойний Брате, поздоровлення Тобі й Апостольське Благословення!

Це справжня рідкість у Епископів, щоб вони обходили 40-ліття свого епископства. А Тобі, як Ми довідалися, Милосердний Господь дав такий вік, що ось-ось обходитимеш той премилий момент. Тож радуйся, Достойний Брате, святкуванням такої святої події та втішайся дарами й потіхами Божої доброти. А щоб і Ми доповнили радість Твою і Твоєї Пастви, то висловлюємо Тобі батьківську подяку за так довго виконану пастирську службу та благаємо Господа благословення на майбутнє. А щоб побільшити торжество того щасливого дня, даємо Тобі ще й власть після відправленої в довільному дні Архієрейської Служби Божої поблагословити в Нашому імені й Нашою повагою присутніх вірних та надати їм повний відпуст, як це звичайно вірні набувають по приписах Церкви, А тимчасом провісником і потішителем та й свідком Нашої любови нехай буде Апостольське Благословення, яке зо щирого серця вділяємо в Господі Тобі, Достойний Брате, Твому Епископові Помічникові та всьому Твому Духовенству й вірним.

Дано в Римі у св. Петра, дня 29. квітня року 1939, Нашого первосвященства першого.

ПІЙ ПАПА XII.

ЛЮБОВ

Понеділок.

"Прошу Сестри Настоятельки, той новий хлопець страшний! При молитві стоїть наче пень. Руки тримає неустанно в кишенях сподень—так! В кишенях. "Ти також мусиш молитись"—кажу я йому. А він: "Не буду молитись?" А чому ні? "Бо не хочу!" "А чому не хочеш?"— "Бо нічого за те не дістану", відповідає безлично. Це страшне! Правда, він опущений, але чи не краще видалити його з спротивця, а то він других попсує."

"Сестричко," успокоює її Настоятелька, "скажіть тому хлопцеві прийти до мене!"

Тільки хвиля й новий хлопчина стоїть перед Настоятелькою. На свої літа він великий, але блідий і висохлий.

"Дитино! Чи ти ніколи не молився?" — "Ні!"

"Чому ні? Чи ти ніколи не молився вдома з мамою?" — "Ні."

"А чому ні?" — "Бо мама хутко померли."

"Ти був ще малий, як мама померли?" — "Ще двох років не мав."

"Певно мама мусіла бути дуже хора." — "Повісилась коло кухні."

"Повісилась! Чому ж так?" — "Бо тато завжди її дуже бив!"

"А чому так часто її бив?" — "Бо дуже пив!"

"Тебе також бив?" — "По лиці хлопчини перелетів гіркий усміх: "Бив і як! Ось тут—". — На голові хлопця було видно сліди загоєних ран. Сестрі мимохіть очі заблистіли сльозами. "Бідна дитино. Тепер знову все буде добре. Йди тепер їсти."

Второк.

"Сестричко, чи він вже молиться?" — "Ні." — "Не пізнати по нім нічого?" — "Тепер принаймні виймає руки з кишень, коли другі моляться." — "Це вже є принаймні щось. Піпіліть його перед вечерею до мене ще раз."

"Слухай, Василько,— чи ти мав потім другу маму?" — "Так." "А чи була вона для тебе добра?" — "Та була дуже недобра. Кожного дня ввечері йшла з дому. Коли вертілась, завжди була пяна. Вона мене не терпіла й я її. — Тато потім заслаб. Вона його цілком лишила. Я мусів сам за всім ходити. Коли я раз прийшов до дому, то тато також висів коло кухні, де мама були повісились."

"Бідна дитино! Мене це тішить, що ти мені все сказав." В тій хвилі якраз задзвонило на вечерю. "Ти тепер добре наїшся, Василько, неправда? Дуже добре! Й наїджся так, щоб не був голодний, тобі треба добре їсти, бо ти великий."

Середа.

"Сестричко, як там з ним сьогодні?"

"Вже трохи руки підносить, але дуже неповоротно." — "Добре. Приплїть мені його ще раз!"

"Дивись, Василько. Мені здається, що твоїй правдивій мамі мусіло бути дуже зле. Певне вона тебе дуже любила. Ти повинен би тепер хоч троха їй відплатитись й помолитись за її душу.. Так само з твоїм татом.... Так, Василько, ми так часто й не знаємо, як неодин чоловік став злий. Він певне також багато терпів. Ти й за його мусиш помолитись!"

"Прошу сестри, таж я хочу!" — "Тож чому ти не молишся?" "Бо не вмію. Тато мене не посилали до церкви а в школі не вчили молитись."

"Я зараз собі таке подумала, Василько. Але тепер ти можеш навчитись."

Настоятелька взяла хлопця за руки й трібувала його перехрестити.

"Добре, Василько! Завтра будемо вчитись дальше."

По вечірних молитвах сестра, що доглядала хлопців, ще раз прийшла до Настоятельки: "Прошу Сестри, це певне все буде добре. Прошу собі подумати, що нині ввечері він зложив руки до молитви й намагався молитись з другими."

Настоятелька усміхнулась: "А ви хотіли зараз його видаляти. Чи не краще воно, як тепер?" —

Любов усе перемагає.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

Щоб усі народи почувалися дітьми одного небесного Вітця.

Годі представити собі життя темніше, більш безпотішне й боляче, як життя в родині, де нема любови, взаємного порозуміння й пошани між батьками, дітьми й між батьком і матірю. Горе такої родини може бути таке страшне, що це наче пекло на землі—приготування до пекла в вічності.

А все ж, родина, це перша клітина й найважніша, де кладеться підвалини дочасного й вічного щастя людства. Відти й незвичайна дбайливість Сотворителя, щоб поставити родинне життя на незрушимих наче граніт основах. Там, де шанують Закон Божий й уважно бережуть підвалини Богом поставлені, там життя родини буде завжди—хоча не завжди в однакій мірі—, джерелом щастя й радости.

Щось подібне треба сказати й про великанську сімю народів світа. Буде щастя й радість в житті тієї сімї, якщо зважати на підвалини, що на їх побудоване життя народів, й що назначені самим

Богом, Творцем не тільки одиниць, але й народів.

Знову ж, якщо нехтувати ті закони міжнароднього спільного життя, неможна сподіватись нічого інакшого, як пекла на світі, що є тільки образом пекла безмірно страшнішого—бо більш нещасного й вічного.

Тож недивно, що Батько народів, Намісник Ісуса Христа на землі, кличе всіх тих, що дорожать спасенням душ— зокрема членів Апостольства Молитви, щоб молились в тому намірі, щоб в народах віджило й зміцнилось почуття спільноти—під могутньою й ласкавою рукою Бога—Батька народів. Це ясно, що багато лекше спастись, багато лекше й других спасти, якщо нема ненависти між народами.

Кожний мусить признати, що клич Святішого Отця є на часі. Воно здається, що ми живемо під знамям міжнародньої злоби, лукавства й ненависти. Що гірш—воно невидно, що це мало б хутко змінитись; міжнародня ненависть що раз більше загострується. Цю ненависть навіть поставлено на троні нового божка: націоналізму. Й апостоли того божка—завзяті, енергійні й жертволюбні—поширюють його євангеліє по цілому світі, й це не без успіху. Ми бачимо прямо звіринну ненависть що горить в серцях дітей різних народів до дітей інших народів. Найгірш у тім усім те, що тота ненависть не зважає на ніякі закони, ні Божі, ні Церкви, ні людські.

Коли всьому тому добре придивитись, воно здається, що нема такої сили, що могла б це відмінити.

Що зробити, на приклад, й хто зможе це добути, щоб поляки менше ненавиділи українців, або щоб німці признали людську рівність синам других народів?

Для нас, католиків, є на це відповідь: У людей це неможливо, але в Бога все можливо. Він держить в руках невидимі сили людських умів і сердець й вистарчить, щоб тільки забажав звернути їх по своїй уподобі. Й ми знаємо, що Він це не тільки **може зробити**, але й **хоче**, тільки домагається молитви.

Хай моляться члени Апостольства Молитви—не зважаючи на вражіння людської природи, що не вірить в успіх такої справи. Їх молитва, коли вона має всі умовини доброї молитви, це не їх молитва, але молитва Того, що сказав: Простіть і дасться вам. Хай жертвують водночас й в тому самому намірі всі свої слова, праці, терпіння й укрита Божа сила, що всесвіт сотворила, перемінить душі народів так, що вони скоріш або пізніш признають, що вони всі дітьми того самого Батька, Отця, що на небі.

Католицьким Світом

Ексц. Преосв. Григорій Хомишин 35 літ на епископськім престолі в Станиславові. 19 червня ц.р. Станиславів обходив дуже торжественно 35-літню річницю вступлення на єпископський престіл Ексц. Кир Григорія Хомишина. В катедральнім храмі Преосв. Кир Йоан Лятишевський в сослуженні капітули й духовенства відслужив архиєрейську Службу Божу в наміренні Ексц. Кир Григорія в подяку Господу Богу за всі ласки, якими дарив Владику та його праці для добра єпархії та щоб випросити для нього дальшої Божої помочі. На цій Службі Божій були численні місцеві вірні та шкільна молодь.—В полудне представники духовенства й усіх установ склали Архиєрееві побажання.

В тім торжестві брала участь і вся станиславівська єпархія. По всіх парохіях правилась в той понеділок Служба Божа в наміренні Преосвященного Владики, на тих Службах вірні всієї єпархії молилися за свого Владику, та в подяку Господу Богу за ласки для нього співали "Тебе Бога хвалим."

Зо святкованням цим лучиться духом і нарід поза станиславівською єпархією. Дякуючи Господу Богу за всю поміч, що нею кріпив Владику в тяжкій його праці для добра Церкви й народу, молиться нарід і поза станиславівською єпархією, щоб Господь увінчав Церкву нашу й нарід тими добрами—успіхами, про які ревний Владика змагається в великих трудах з любови до своєї Церкви й народу.

Преосвященний Кир Іван Бучко виїхав до Бразилії.— В ночі з 24. на 25. липня відїхав Ексцелєнція Кир Іван Бучко зо Львова до Варшави, відтіля до Гдині, а 29. кораблем до Бразилії й Аргентини

в характері Апостольського Візитатора, щоб опісля здати Апостольському Престолові звідомлення про стан наших вірних у Південній Америці.

Бажаємо Їх Ексцелєнції Кир Ів. Бучкові найкращих успіхів серед українських емігрантів у Пів. Америці.

Дня 15. серпня 1924 р. приїхав до Злучених Держав Преосв. Кир Константин Богачевський — З нагоди 15-ліття єпископських трудів і успішної праці для українського народу, бажаємо Їх Ексцелєнції Кир Константинові обильних Божих благодатей і многих літ!

У Львові заложили Український Католицький Інститут Церковного З'єднинення ім. Митрополита Рутського. Інститут цей має працювати над злиженням українців католиків і українців православних і над злукою їх у вселенській-католицькій Церкві.— Молімся, щоб це діло не скінчилося на самім основанні Інституту, але щоб Господь дав йому багато вчинити для об'єднання всіх українців у святій Христовій Церкві.

У менті, коли пишемо ці рядки, над Европою вже зібралися непроглядні, чорні хмари—хто знає, чи вже й грім не вдарив. Гітлєр, по останім звісткам, мав перед усім світом заявити, що в четвер 24. серпня—значить взавтрі—забирає Данциґ й так званий "коридор". Таким чином німці вже майже цілком на шматки подерли Версайський мировий договір й треба тільки, щоб дістали назад свої колонії, щоб з того нещасного договору не осталось цілком ніщо.

ПОЛЬЩА тремтить— хоча Велика Британія й Франція прирекли не допустити до зайняття Данцігу німцями, хоч би й ціною війни. В цій хвилі воно здається, що Англія й Франція мусять дивитися на свіжий крок Гітлєра безпомічно. Вони ж надіялися, що Кривавий—сатанський потвір більшовицької Москви піде з ними в обороні якихось там політичних інтересів так званих демократичних держав. Тепер бачуть вони, що помилились не менш погано, як тоді, коли в спілці з тим самим позвором намагались заляти Еспанію в морю християнської крови. Франція й Англія ще раз програли й не знати, чи ця програна не буде фатальною для Англії.

УКРАЇНЦІ приглядаються з запертим віддихом. Чи не стане земля Данила ще раз полем, заллятим кровю наших замучених братів й димючими богнями пожарів? На кожен випадок годі не добачувати в ситуації цього менту передвістників нового розбору Польщі. Кров катованих українців приносить жахливу заплату. Польща, допучуючи з гітлєрівською нахабністю й сталінською жорстокістю 8 міліонів українців, їх честь і їх святощі, не може надіятись співчуття від їх.

КАНАДА також жде незвісного майбутнього. Трудно представити собі, щоб хоч не хоч не встряла вона у нову світову війну, якщо воно до неї дійде. Премієр Мекензі-Кінг торжественно прирік, що в Канаді не буде примусової мобілізації, та годі предвидіти, що буде, бо ж закон про примусову мобілізацію стоїть в збірнику Канадійських Законів ще від 1917 року й скільки нам відомо, його досі не вичеркнено.

ФРАНЦІЯ опаматалась. Враження є таке, що вона позбулась впливів пропаганди московського почварного медведя й готова боронити свойого життя. Одначе тільки майбутнє покаже, чи правильний наш здогад, що Франція в нову війну встрявати не буде, хіба б грозила небезпека їй самій. По останнім звідомленням католицьке відродження в Франції йде наперед, повільним, а певним темпом.

ЕСПАНІЯ робить в себе дальше порядок перетворивши себе, як пишуть, в державу систему фашистівського. Ми католики не дуже того боїмося, знаючи, що фашизм безмірно кращий за комунізм й німецький націзм. Франко—Освободитель остається й надалі її вождьом.

ІТАЛІЯ мабуть добре знає про пляни Німеччини й не противиться їх воконанню. Дізнавши невдачі в своїх заходах дійти до порозуміння з Францією й Англією, не мала вона інакшого способу ділання, як тримати з німцями, принаймні до часу.

МОСКВА тісно злучилась з німцями, заключивши наперед торговельний договір й після того вкоротці також договір про воєнне не-нападання. Ці договори були для Великої Британії новинкою, що громом потрясла малим островом. Ми думаємо, що краще було б бувало для Англії триматись здалеку від почвари більшовизму й шукати співпраці радше з будьким інакшим. Це також показує правдивість нашого переконання, що між скрайним націоналізмом й комунізмом нема істотної різниці. Німецький націзм, це національний більшовизм й таким є справжній націоналізм всюда.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ АМЕРИКИ мабуть не будуть глядіти спокійно на те, що діятисьме в Европі. Зокрема вони не забудуть більшовицької Москви— бож там велика часть Американської душі: мільярди американських долярів.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Заскопоїлася.— Після шлюбу питається молода своєї матері: —Чи я була дуже схвильована?— Спершу навіть дуже, але коли він сказав "так," ти відразу заспокоїлася.

В поїзді— Кондуктор: Пані, чому Ваш синок курить? Адже тут написано що курити заборонено! — Мати: Він ще не вміє читати.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. Phone 726

9—10—11 Highway Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

НОВА КНИЖЕЧКА.....

– КРИВАВИЙ БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ПОТВІР –

Видавництво оо. Ч. Н. Їзб.

У ній коротко, ясно, історичними фактами представлено:

1) що то є комунізм —

2) жорстокі наслідки комунізму для всього людства —

3) що робити, щоб усунути цей кривавий потвір із лиця землі —

Книжечка незвичайно цікава та важна. Написана для всіх, що хочуть пізнати хто є найбільшим ворогом чоловіка.

Сторін 48 ЗАМОВЛЯЙТЕ: Ціна 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ
Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.
Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.
Kaschl's Jewelry & Music Store
25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.
Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE
Спеціялісти в виконуванню Рецепт
Достава ліків, тоалетних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.
Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.
Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ
— К У П У Є М О —
ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ
ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ
Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні
ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"
Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік
Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.
YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Слово 297
Чуда Пренепорочної Діви 298
Лікар На Суді Дітей 300
Біблійні Оповідання 301
Сталося! 305
Великий Учитель 308
Розмови Про Релігію 309
З Фабричного Оточення 311
Чого Від Нас Надіються? 314
Божі Млини 315
Потрійний Хаос 316
Злим Добре Поводиться 317
Любов Від Першої Стрічі 319
Війна в Обороні Чести 320
Він Умер, Але Його Серце Між Нами .. 322
Чудо 323
Пригадка Слабодухам 324
Молитва Нічого Не Помагає! 325
Велике Приречення 325
Наміреня Апостольства Молитви 326
Католицьким Світом 327

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 14, No. 10 YORKTON, SASK. October, 1939

КАЛЄНДАР НА ЖОВТЕНЬ, 1939

1	Н	**18 по С., і по Воздвиж.**	
2	П	ММ. Троф., Сав. і Дорим.	
3	В	ВМ. Евстахія і пр.	
4	С	Відд. Воздв., Ап. Кодрата	
5	Ч	СвщМ. Фоки	
6	П	Зачаття Йоана Предтечі	
7	С	ПервМ. Теклі	
8	Н	**19 по С.,** Преп. Евфрозин.	
9	П	**Ап. Йоан. В. (на нед.)**	
10	В	М. Каліграта	
11	С	† Преп. Харитона	
12	Ч	Преп. Киріяка	
13	П	СвщМ. Григорія	
14	С	**Покров П. В. (на нед.)**	
15	Н	**20 по С.,** СвщМ. Киприяна	
16	П	СвщМ. Діонізія	
17	В	СвщМ. Єротея	
18	С	Мц. Харитини	
19	Ч	† Ап. Томи	
20	П	ММ. Сергія і Вакха	
21	С	Преп. Пелягії	
22	Н	**21 по С.,** † Ап. Якова Алф.	
23	П	ММ. Ерламп. і Ерлампії	
24	В	Ап. Филипа	
25	С	ММ. Прова, Тар. і Андрон.	
26	Ч	ММ. Карпа і Папили	
27	П	ММ. Назарія, Гервасія пр.	
28	С	Преп. Евтимія	
29	Н	**22 по С.** М. Лонгія. Сотн.	
30	П	Прор. Озії	
31	В	† Ап. Ев. Луки	

УСТАВ НА ЖОВТЕНЬ, 1939

1.—**Неділя 18 по С. і по Воздв.:** Глас 1, ев. утр. 7. На літ. Два перші антифони: Празн. 3-ий звич. з припівом: Празн. Тропар воскр. і Празн.; Слава: Кондак: воскр., І нині: Празн. Прокімен, Аллилуя: Празн. Задостойник: Празн. Анос. з. 203, ев. Марка з. 37. Причастен "Хвалите" і **Воздвиження.**

8.—**Неділя 19 по Сош. і Ап. і Еванг. Йоан. Богослова:** Перенесено з 9 ц.м. Глас 2, ев. утр. 8. Всеночне. Устав той сам що й на Прор. Ілії, 30 липня. На літ.: Апп. зач. 194 і 73, ев. Луки зач. 26 і Йоана зач. 61.

15.—**Неділя 20 по С., і Покров Пр. Богор.:** Всеночне. Глас 3, ев. (утр. 9), Покрова, Луки зач. 4. На літ.: Апп. зач. 200 і 320, ев. Луки зач. 30 і 54.

22.—**Неділя 21 по С., і † Якова Альфеїва:** Глас 4, ев. утр. 10. Устав святого Полиєлейного в неділю. На літ.: Ап. зач. 203 і 131, ев. Луки зач. 35 і 51.

29.—**Неділя 22 по С.** Глас 5, ев. утр. 11. На літ.: Ап. 215, ев. Луки зач. 83.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934.

Рік 11, Число 10 | Жовтень | 1939

Слово

ІХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЇ ПРЕОСВЯЩЕННОГО ЕПИСКОПА КИР ВАСИЛІЯ ВОЛОДИМИРА ЛАДИКИ З ПРИВОДУ ВСЕНАРОДНОЇ СКОРБИ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ

Всечесні і Дорогі Отці Духовні,
та дорогі Вірні нашої Дієцезії:

Велика скорба і смута найшли на Землю Галицьку. На ту землю з котрої колись вийшли ми всі, наші батьки, матері, до котрої нераз линули наші думки і найкращі сподівання.

Галицька Україна, що сотки років все була одна і неподільна, все вірна і глибоко віруюча, тепер роздерта наїздом безбожних більшовиків. Наші столітні здобутки, наші святі церкви, в смертельній небезпеці руїни.

Тому взиваю всіх Вас до щирих молитов, щоби той час всенародної скорби минув по Божому вепінню, щоби весь нарід Український, під проводом своїх Епископів, мужно постояв за свою прадідну Католицьку віру, і діждався кращої долі, а час війни, щоб якнайскорше минув.

В тій ціли постановляю, щоби на кождій Службі Божій в неділі і свята, по "Рцім Вси," (на Ектенії согубій) в місці де належить, долучити ще молитву "о побіді на вся враги во время брани"— (львівський Служебник стор. 643 —) а після Сл. Божої відправляти благальну молитву (суплікацію), де тільки можливо, а де ні, там спільно відмовляти три рази "Отче Наш" і три рази "Богородице Діво."

Дано у Вінніпегу в день Різдва Пресвятої Богородиці, 21 вересня 1939.

† ВАСИЛІЙ
Епископ.

Чуда Пренепорочної Діви.

Цим разом йде про паляча при машинах британської королівської фльоти. Ціла подія відбулась недавно.

Згаданий паляч звався Іван Трейнр й походив з Ліверпулу. Всі ще памятають, як британська фльота старалась піти на поміч Антверпії в році 1914. В часі цієї виправи 8. жовтня 1914 року Трейнра зранено відламком шрапнелі в череп. В Англії зробили йому операцію й вона була так успішна, що в рік після неї Трейнр міг взяти участь у нещасній виправі до Дарданель. Його знова зранено наперед у лютому, після того при висаджуванні англійського війська коло Седіл-Бару в квітні 1915 року; була це боротьба на багнети; він попався під огонь турець кої машинової рушниці, що двічі простріляла йому груди. Третя куля застрягла в клубі правої руки пошарпавши всі нерви горішньої частини рамени. Тую кулю, правда, витягнули після того в корабельній лічниці, та не зважаючи на те, нерви правої руки остали спараліжовані. Це не змінилось, хоча зроблено чотири операції, щоб позшивати нерви. Нарешті дійшло до того, що всі мязи руки змертвіли й двічі лікарі хотіли руку відрізати.

Від того часу, 1915 року, аж до чудесного виздоровлення в 1923 році ходив він по всяких лічницях не тільки в Александрії, але й по цілій майже Англії. Місяцями й місяцями лічили його всякими найновішими засобами лікування та безцільно. До його й так нещасного стану долучилась травматична падачка-епілепсія, що повстала в його наслідком поранень й не помогло, що він перебув 10 місяців в окремій клініці для епілептиків в Бромборо. З усього того вийшло тільки це, що зразу дістав він 80 процентову платню для інвалідів й потім стопроцентову— але це здоровля не привернуло.

Нарешті зроблено останню спробу, щоб освободити його від стало зростаючого числа епілептичних нападів в квітні 1920 року. Ця спроба була в тім, що знову отворено череп нагорі на правій тіменній кості, де його була зранила шрапнеля. Операції доконав у спеціяльній клініці в Спрінґфілд доктор Монсаррат, але так нещасно, що не тільки епілепсія сильно погіршилась, але змертвіли також обі ноги й кишки випорожнювались самочинно. Отвір в черепі по операції лишився. Тричі денно діставав він тяжкі напади корчів й завороту голови. Вкінці тратив він і память.... Одним словом: живий труп.

Рішення правительства тому трупові призначило не тільки повне удержання, але також окремого доглядача. Напади епілепсії у стані безтямности тривали без перерви вже 12 годин. .... Тому порішено, щоб при кінці липня 1923 року його вислано до лічниці невилічимих в Маслей Гілл й там на завжди мали замкутись брами цього світа за цим людським недобитком....

Та був він чоловіком могутньої віри й тої віри не тратив до останньої спроби. Він був великим почитателем Білої Пиренейської Діви й забажав, щоб відвезено його з Ліверпульською процесією до Люрд. До Люрд приїхав він 22. липня 1923 року.

Вже попереду оглядали його безчисленні воєнні й урядові комісії, та не зважаючи на це, його й тут точно оглянули. Кілька лікарів переконались про те, що в його епілепсія. Так само вневнились про те, що ціла права рука й рамя спараліжовані й що її мязи заникають. Дальше знайдено отвір в черепі, 5 центиметрів великий так, що можна було бачити працюючий мозок. Нарешті переконались, що й ноги в його спараліжовані враз з відходовими частями.

Дня 25. липня винесено його на носилках, щоб узяв участь в велиявому благословенні хорих, що відбувалось в часі звичайної процесії з Найсвятішими Тайнами перед Люрдською Базилікою. По благословенні Найсвятішими Тайнами він відчув наче відродження всього тіла. Він став на ноги й міг ходити.

Водночас виздоровіла його права рука й про те ліка-

рі переконались. В день 27. липня списано в уряді оглядин урядовий протокол про це надприродне уздоровлення, про зникнення епілепсії й загоєння рани в черепі.

1926 року знову оглядала його подрібно лікарська комісія під головством доктора Валлета. Переконались поновно, що він наскрізь здоровий; це чоловік, що в своїому рідному місті Ліверпул заробляє на життя тим, що розвозить вугілля тяжким пятьтоновим вантажним самоходом.

ЛІКАР НА СУДІ ДІТЕЙ

Грецький мислитель Сократес нераз бувало сказав своїм співгорожанам гірку правду. Чого він надіявся за те? Чи вдячности? Отщо він сам каже: "Я сподіюсь, що мої співгорожани засудять мене на смерть так само, як і суд дітей засудив би на смерть лікаря, якщо їх учив би цукорник."

Представте собі, що діти є суддями. Цукорник їм каже: "Я ваш приятель, бо даю вам те, що солодке. Лікар, це ваш ворог, бо дає вам те, що гірке; він спричинює вам біль." Й нерозумні діти скажуть: "Правда! Проч з лікарем!"

Тобі, читачу, виглядає цей суд дітей смішним. Та чи ми, люди дорослі, не судимо іноді Господа Бога так само, як судять ті діти лікаря? — Не так дуже давно чув я таке: "Я колись також ходила до церкви й була побожною."— "Й чому в вас нема віри сьогодні?" —"Глядіть! В нас захворіла мати й ми так дуже щиро й в вірою молились, щоб Бог дав їй здоровля, щоб вона не вмерла; а таки померла. Бачите, що віра й релігія та молитва нічого не поможуть!" —Ні! Не бачу! Але бачу, як лікар стоїть перед судом дітей.

Що це є релігія? Що це таке: віра? Так воно здається, начеб деякі "віруючі" вважали віру якоюсь торговлею з Богом. Вони кажуть: "Боже, я дам Тобі молитву, а за те мусиш мені дати здоровля, щастя в моїх справах, мусиш мене хоронити від утрати маєтку. А якщо Ти того не зробиш, то я вже в Тебе вірити не буду й молитись більше не буду."

Чи не відчуваєш, любий читачу, що таке думання й говорення негідне? Це не віра, а гандель. Св. Іван про віру таке каже: "ЦЕ Є ПОБІДА, ЩО ПОБІДЖАЄ СВІТ: ВІРА НАША!"

Віра підносить нас до вічности, віра розплющує нам очі, так що пізнаємо, як марні є проминаючі речі в порівнанні з добрами вічними; віра дає нам силу, щоб у щасті ми не розбились, а побідили покуси до малодушности й одчаю.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Пророкиня Девора

Було це в двадцять літ по смерті Йосея. Проти свойого невірного люду розбудив Бог могутнього месопотамського короля Хусарсатема. Вісім років Ісраілітяни платили йому данину й після того стали його невільниками. Їм стало стидно ізза такого пониження й вони звернулись із гарячою молитвою до Господа. Бог вислухав їх молитов й приказав Отоніїлові, синові Халева, зібрати військо й визволити свій нарід. Цей перший суддя, опанований Духом Божим, повів свою армію проти Хусарсатема й побив його завдяки охороні Господа. Після тої побіди володів він над Ізраїлем сорок років безперервного мира й спокою.

Пізніше, коли сини Ізраїля знова збунтувались проти Господа, Еглон, король Моавський враз із Аммонитами й Амаликитами, став знарядом в руках Божих, щоб привести їх до покаяння. Він перейшов Йордан та добувши Єрихон, місто пальмів, поневолив Ізраїльські покоління. Вісімнадцять літ переносили сини Єгови це пониження аж Господь, вислухавши їх благань і покути, дав їм спасителем хороброго Аода з покоління Венямина.

Від часу, як їх поневолено, ізраілітяни рік у рік висилали окреме, торжественне посольство, щоб передати Еглонові наложену данину. Цим разом прикрий цей обовязок поручено Аодові. На відході зладив він собі двосічний меч, з держаком не довшим за свою долоню. Укривши старанно це оружжя під своїм одягом, Аод з товаришами перейшов Йордан, передав Маовському королеві звичайну данину й вернувся аж до Галгал. На цьому місці стояли ідоли-боввани; їх поставив тут Еглон, щоб поневажити Ізраїльського Бога. Аод пригадав собі Йосея й Ківот Завіта, що довго тут стояв наче в брам країни, щоб узяти її в посідання. Він спалахнув гнівом побачивши, як поганські божища осквернюють цю країну чудес, покинув своїх товаришів і вернувся до країни Моав, просячи в короля нового послухання. Його повели до палати, де він став поміж дворянами, що стояли довкола Еглона й без зайвого вступу заговорив:

"Царю, в мене до тебе тайне поручення."

Еглон дав знак, щоб приявні відійшли й завів Аода до літньої кімнати. Всівши на своїому троні дав Аодові знак, щоб говорити.

"Я приношу тобі вість від мойого Бога," сказав Аод.

Король встав з свойого місця. Скоріш блискавки Аод ухопив свій меч і встромив його в черево короля так міцно, що аж держак зайшов у рану разом з мечем. Король був дуже грубий і тяжкий та повалився на долівку не видавши й звуку з себе. Аод зіставив своє оружжя в рані, старанно зачинив за собою двері кімнати й утік задним входом. Слуги ждали на кінець тайної розмови; нарешті їм надоїло ждати й вони порішили ввійти в кімнату свойого пана— замість його знайшли тільки трупа, що лежав у калюжі крови.

Аод не гаючись поминув Галгали. Опинившись на горах затрубів в трубку, щоб зібрати своїх войовників й повідомив їх про смерть тирана. "Ходіть за мною! Єгова видає Маовитів у наші руки!" Армія ізраїля під проводом Аода наче бистрою рікою пустилась аж до Йордану й зайняла всі його переходи. Через цю штуку моавити з полонин Єриха й Галгал не могли вернутися до свойого краю ,щоб помогти своїм землякам й таким чином побито ворожі війська на одному й другому боці Йордану. Десять тисяч найхоробріших й найсміливіших войовників лягло трупом на полі битви. Ні один з тих, що були перейшли Йордан, не вернувся додому. Увільнившись так від моавського ярма, ізраїлітяни жили в спокою вісімдесять років. Правда, филистимці раз напали на них, щоб їх підбити, але новий суддя Самегар повбивав їх шість сот ралом від плуга й так їм відійшла охота знова зачіпляти Ісраїлітян.

Цей довгий спокій, так само, як завжди перед тим, зродив невірство й зраду та неволю гіршу за попередні. Бог видав свій нарід в руки Явіна, царя Асорського, та його полководця Сісари. Тиран цей двадцять років держав ізраїлітян під своїми ногами маючи до помочі девятьсот возів оружених косами. В тому часі суддею ізраїлітян була Девора, пророкиня. Сиділа вона бувало під пальмовим деревом, що названо було її імям, між Рамою й Ветелем, та видавала присуди у спорах дітей Ісраїля. На приказ Бога, що поновно дався вблагати молитвами свого народу, покликала вона до себе Варака з покоління Нефталі.

"Єгова приказує тобі," так сказала вона до його, "що б ти взяв з собою десять тисяч войовників з поколінь Завулон і Нефталім, та повів їх на гору Тавор. Він приведе тобі до річки Кісон Сісару, Явінового полководця з його воєнними возами й вояками та віддасть їх у твої руки."

"Якщо ти підеш зо мною, й я піду," сказав Варак, "як пі, то й я нічого не зроблю."

"Я піду," сказала Девора, "але цим разом слава побіди буде не твоя: Сісара попадесь у руки женщини."

Змовившись з Деворою, Варак зібрав в поколінях Завулон й Нефталі десять тисяч вояків й пішов на гору Тавор. Сісара пішов йому на зустріч до річки Кісон, на чолі шість соток воєнних возів й численних полків війська.

"Встань, Вараку!" закликала пророкиня, "ось день— його вибрав Бог, щоб упокорити твоїх ворогів; Єгова сам провадитиме тебе!"

Варак та його десять тисяч вояків зійшли з гори й наче навіжені кинулись на своїх противників; а їх сам Господь налякав та вони подались узад перед грізними мечами. Вояки пустились утікати й візники завернули назад. Сам Сісара скочив з коня й утік. Варак гнав за втікаючою армією аж до Хазорету й змасакрував її.

В тих околицях находився намет Хавера Кінеєвого. Сам Хавер прийняв віру ізраїльську й до того часу жив у приязні з царем Асорським. Втікаючи стрімголов Сісара шукав місця, щоб скритись від побідників та побачив перед собою Яїлю, жінку Хавера.

"Ввійди в моє шатро, пане," сказала вона, "й не треба буде тобі нічого жахатись."

"Дай мені трошки води напитись, щоб я відсвіжився," кликав він увійшовши, "бо вмираю від спраги."

Яїль дала йому напитись молока. Після того він поклався, щоб спочати й вона накрила його плащем.

"Ти пильнуй дверей," сказав утічак; "якщо хто тебе питатиме, чи є хто в наметі, скажи, що нема нікого."

Зломаний трудом Сісара заснув глибоким сном. Тоді Яїль вхопила одною рукою загострений кіль, в другу взяла молот та без найменшого шуму приступила до полководця й приложила кіл до виска вождя; потім добре виміряним ударом молотка пробила йому череп кілком так, що кілок застряг в землі. Сісара таким чином, навіть не прокинувшись, перейшов з ночі сну в ніч смерти.

В тому менті надійшов Варак слідячи за своїм воро-

гом. "Ходи," сказала Яїль, "я покажу тобі чоловіка, що ти шукаєш." Варак, побачивши Сісару на долівці, з головою пробитою колом зрозумів пророцтво Девори, що жінка відбере йому славу побіди.

Чудним дивом набута свобода наповнила всі покоління гарячим одушевленням. Пророкиня Девора безсмертною піснею оспівала великого Вога Ізраїлітян й хоробрих вояків, що поконали Асорського царя.

"Хоробрі войовники, що великодушно наразили своє життя для спасення свойого люду, хваліть Господа! А ви, царі, послухайте; князі, прихиліть ухо — я, Девора, заспіваю пісню Богу Ісраїля:

Господи, коли Ти йшов країною Едом, земля дрижала, небо укрилось хмарами й з облаків полився дощ; гори Синай станули перед Твоїми очима, але ось інакші дива: У дні Самегара не стало людей на дорогах і нарід ішов манівцями; людей сильних не було вже в Ісраїлі, аж нараз появилась Девора, мати люду. Єгова робить війну на новий лад: Він сам повалює ворога й не треба ні списи, ні щита.

Слава Завулонові й Нефталімові, хоробрим, що наразились на смерть на полях Магеддо! Царі прийшли воювати, але небо боролось проти них. Ріка Кісон понесла їх трупи й так сильно вони втікали, що коням копита повідлітали.

Хай благословиться Яїль, жінка Хавера Кінеова! Вона молока дала напитись тому, що просив тільки води; лівою рукою держала кіл, другою ковальський молот і вдарила в голову Сісару та пробила йому череп. Він падає, вмирає, бездушно лежить на землі; в тому часі його мати питає обрію й сумно шепоче: чому не видати його воза, чом так повільні його коні?— Це тому, відповідає одна з жінок, що він либонь зайнятий поділом добичі з ворогів, золотих нашийників, дорогих одягів, різнобарвних тканин!

О Боже Ізраїля! Хай так само пропадуть усі Твої вороги й хай сини твої блистять наче сонце у славі свойого першого полумя!

Третя неволя скінчилась понижаючою поразкою царя Асорського. Вкоротці Ізраїлітяни самі зачали боротьбу й знищили його силу— таким чином добули вони мир, що тривав сорок літ.

СТАЛОСЯ!

Чи є в нас такі читачі, що бачили останнє число Жовківського "Місіонаря"? Може є—ми волімо думати, що є—а може й нема. Я —(це байдуже, хто саме є той "я")— хочу пригадати, що мені останніми днями впало в очі. Останнє число за вересень мало на окладинках прегарний образок. Кожде число мало якийсь образок на окладинці— та останній дуже цікаво дивний. На рожевому тлі видніє білява постать Спасителя. Він стоїть —тяжко задуманий. Довкола все вкрите сумерком, нема ясних, виразних ліній оточення. Та приглянутись ближче, під ногами Спасителя видно каміння. Все каже догадуватись, що це вечером Спаситель стоїть на горбку недалеко Єрусалиму. Руки в Його зложені, але наче під страшним вражінням спущені в діл.... Я не знаю, чи помиляюсь, але мені здається, що образ представляє хвилю, як Спаситель, зо стисненим Серцем, придавленим від болю голосом, каже: "Єрусалиме, Єрусалиме! Кілько разів я хотів зібрати тебе, як квочка збирає під свої крила свої писклята, а ти не хотів!" Ми знаємо, відкіля той біль в Серцю Спасителя.... Він знав, що жде, яка доля надходить на це нещасне місто— й Він, будь що будь —сердечно його любив.

Чи знав той, що вибрав образ на окладинку "Місіонаря," кілько то сумної, гіркої пророчої правди крилось в тім образі— останньому, що ми дістали перед жахливими подіями, що збулись на наших галицьких землях?!

Так! У цьому менті наші села, наші садки, наші міста, наші церкви, наші браття й сестри опинились у лабах московського наїзника —жорстокого, кривавого звіря. Він не сам, своїми зусиллями захопив все те, що в золотих мріях було найкращим, що ми на тім світі мали.... Націоналістичні більшовики гітлєрівської Німеччини отворили, промостили туди шлях своїм рідним браттям по серцю й душі: більшовикам інтернаціональним!

Правда! Неможна сказати, що було нам добре під Польщею, та треба б бути сліпим й глухим на голос дійсности фанатиком, щоб не бачити, що так, як воно є, це без міри страшніше....

Але віруючий християнин-католик бачить у тім Руку Божого Провидіння.. Він дивиться нам земські війни, перевороти, революції з точки вічности й свідомий завжди, що без Божого допусту й відома на тім світі нічого не може статись.

Чи це кара для нашого нещасного народу??!

Чи може досвід, зударення, що з його вийде блискавка світла

геройських подвигів??!

Ми не знаємо— але совість не дозволяє нам бути певними, що це не наслідок гріхів тих, що могли й повинні були робити краще, але не хотіли.

Мені стають у цьому менті на очах мури старинного монастиря в Уневі.... Вже вечір одного дня літом 1918 року.... Нас там кілька монахів —священиків й не-священиків. Зпід недалеких Липовець доходить клекіт скорострілів; так виглядає наче стріляли б уже в унівських лісах. Ми тішимось, бо це "наші" вертають знад Збруча.... Трівожно серця бються.... Спати не годен.... ген за лісом в Словіті Сестри Василіянки моляться при виставлених Найсвятіших Тайнах.... Всі то тішимося, то лякаємось, як воно скінчиться.

Бо ж на серцю лежить тягар непевности.... Цими днями це як раз річниця памятного здвигу січей у Львові літом 1914 року..... Величавого здвигу!.... Ми були тоді в семинарі у Львові й надіялись піти подивитись.... Та не вдалось.... Ми, питомці й священики не пішли.... що більш: не хотіли йти і в додатку нам було заборонено йти.... Блаженної памяті Епископ Боцян, патріот, що їх в нас дуже мало, звісний зо своїх терпінь, що він переніс з любови до свойого народу скликав нас того дня до каплиці.... Словами, що наче пекли болем і жалем, оголосив, що питомці, ні отці на здвиг не підуть.... Що сталось? Бо ж помимо теперішних хамських клеветників в Канаді, це було знане по цілому світі, що українські католицькі священики й питомці, це патріоти, що ні кому з ними рівнятись!! Що сталось отже?! Ми почули з уст нашого Отця ректора слова: "Там де не хочуть Ісуса Христа, там і нас не буде!" Ми зрозуміли. Організатори З'їзду помимо домагань Митрополита й визначних світських людей, помимо довгих переговорів, відмовились, щоб Здвиг мав офіціяльну Службу Божу.... Відмовились і саме в часі Здвигу замордовано в Сараєві Франца Фердинанда.... Не було Ісуса Христа на Здвизі й страшний морд в Сараєві довів до того, що Здвиг мусів перерватись, офіціяльно. Скінчив він у смутку й приватно....

І потім ми часто чули від наших вояків, що річниця того здвигу й морду, це був день невдач для наших вояків....

От чому ми так вечером були непевні, коли наші наближалися до Якторова й Унева й були вже на кладовищі Перемишлян!

Ні один з нас не забуде тої памятної ночі.... Ми не в силі були спати.... В монастирі треба порядку й хоч стріляли довкола, ми мусіли піти в ліжко.... З запертим духом ми прислухувались.... Нараз дався почути тяжкий вистріл.... Один.... Два.. три..... Бумм .... Бумм .... Бумм.... І на ті стріли відповіді не було.

Ми відчули.... Наші не відповідають на тяжке стрільно, що привезла з собою свіжа армія Галлєра.. І в тій армії, що зорганізовано при помочі французів й англійців з полонених по їх краях, були й наші, українці.... бо їм казали, що то більшовики наступають....

Й ми пригадали собі тепер ці події....

Наша армія ізза недостатку амуніції й організації мусіла по геройському наступі що перед ним поляки стрімголов утікали, уступити перед Галлєром.. Уступала на Збруч й дісталась у два огні. ..З заходу поляки, що густо часто тоді звали українців "кабанами," а зо сходу криваві більшовики.... Один ворог страшніший за другого.... Частина нашої армії тоді уступила за Карпати, де її розоружено.

Останніми днями ми читали щось подібного.... З заходу сталева армія націстів й зо сходу жорстоких більшовиків, а посередині— польська армія.... Недавно горда, самовпевнена, а тепер, за кілька днів, розбита й безпомічна.... Так історія повторяється....

Ми розуміємо біль поляків.... Так! Це страшне, що сталось в Польщі останніми днями.... Чи вони розуміють тепер, як було тяжко НАМ 21 літ тому....??

Ми не тішимось?! Ні! Боже борони.... Бо і для нас історія повторилась: Польща впала й нас придавила.... Ми без обиняків скажемо, що під Польщею нам було страшно гірко.. Писатель цих стрічок ще живо памятає, з якою погордою відносились поляки до нас в Галичині по світовій війні.... Але він і бачив перших більшовиків, що пустошили наші землі і знає, що більшовицькій потворі в жорстокості ніхто не довірняє. ....

Це ми кажемо не зважаючи на те, що УНівський орган, що недавно тому тисячі долярів зібрав на смерті Коновальця й не знав слів знайти, щоб проклинати більшовиків, тепер хоче переконувати, що для нас ЛІПШЕ під більшовиками, бо вся сила українців разом під московським чоботом розчавлена.... Тисячі долярів зібрали, проти більшовиків кричали, а тепер наче тішаться.... Певно. Справжній націоналіст різниться від більшовика дуже мало..... Націоналіст, це національний більшовик, москвин в Совітах, це більшовик інтернаціональний.... Вони досі того не казали, але у відповідних обставинах самі себе виявили..

Так!! Страшно тепер на наших землях.... Більшовики вже зорганізували там місцеві групи, що мають у своїх руках власть.... Хто це є, що тепер там безграничним паном?! Та хто інший, як озвірілі сельроби галицького шумовиння, що свобідно пускатиме кров своїх братів священиків, світських інтелігентів й віруючого народу....

Як воно скінчиться??!

Чи заллєсь галицька земля християнською кровю й подасться як мабуть подались наші браття в Великій Україні....??! Ми не знаємо.... Тільки одно є певне: Мучеництво є посівом християн.. Якщо Галичина знайде мучеників, що дадуть кров за вічні ідеали, з любовю до Бога й Його Сина Бого-Чоловіка ми не пропадимо.... Їх кров, це посів до зросту свободи Божих Дітей.... й та свобода вирятує нас....

ВЕЛИКИЙ УЧИТЕЛЬ

Так воно вже є на світі, що люди радніш говорять про радощі, як про болі. У щасті —так собі многі думають— душа й її сили можуть краще розвиватись. Та не зважаючи на це, біль є **великим учителем людства**. Під його подихом душа міцніє.

Краще від щастя робить біль розум бистрим. В щасті в кожного сила силенна приятелів та вони тільки про свою користь дбають. Але приятель у горю, це щось незвичайне. У часі страждання, коли бувші приятелі від тебе сторонять, ти можеш пізнати справжніх приятелів і ближніх. Тоді ти зрозумієш, що кінець кінцем тільки один приятель є вірний— це Правда сама, БОГ.

Біль **робить і волю сильною**. Остатись на своїому місці серед терпінь, виконувати свої обовязки не зважаючи на біль, до того треба найбільш сили. Бути совісним у щасті, ласкаво поводитись з ближнім тоді, коли чоловікові везе, це кожний потрапить. Але витривати без огляду на біль,—до того треба геройської сили!

Біль має великий вплив й на чувства чоловіка. Він робить чуття ніжнішим й глибшим, витворює в серці зрозуміння чужої біди й старанням улекшити її. "Що знає той, що нічого ще не терпів?" каже правильно Письмо Святе.

Так! Терпіння, це великий учитель людства. Коли воно нас стріне, не нарікаймо, не бунтуймось, не відпихаймо його, бо ж воно перетворює душу й робить її великою, міцною, шляхотною.

У своїому творі "Релігіон дер натурфорпер" (Релігія природознавців) Деннерт вичислює 300 природознавців, першорядних учених від найдавніших часів аж до наших днів й робить досліди про їх релігійні перекоонання. З числа тих 300 є 38 таких, що годі впевнитись про їх релігійні перекоонання. З прочих 262 було: 242 віруючих, 15 байдужих і тільки 5 матеріялістів (дебто таких, що кажуть, що нема нічого інакшого тільки те, що можна змислами-тілом пізнати) та безбожників.

Половичне образования веде до безбожности.

Справжнє образования веде до віри.

Розмови Про Релігію

Бог є незбагнений

Ми намагались зрозуміти, відкіля походять проминаючі речі й дійшли до переконання, що вони є ділом Істоти, що мусить бути вічна.

Та чи це вистарчить? Може трудність остається така сама, тільки ми позбулись клопоту з своєї голови, щоб його скинути на щось інакше?! Чи не треба, щоб ми знову запитали: А відкіля ж сам Бог узявся? Бо ж мені трудно представити собі, щоб була якась істота, вічна й не походить від ніякої інакшої істоти!

Бог походить ні від кого— Він є через цілу вічність. Він існує сам собою; Він уже такий з натури, що Він МУСИТЬ БУТИ й НЕ МОЖЕ НЕ-БУТИ!

Чи ми в силі виробити собі про це досконале розуміння? Розуміється, що ні й це тому, бо ми бачимо й знаємо тільки такі істоти, що обмежені й походять від інакших істот й так воно вже є з нами, що ми маємо нахил представити собі, що Бог є подібний до тих речей з усіма їх властивостями. Інакше сказати: наше знання, наш розум за слабонький, щоб зрозуміти ІСТОТУ Бога; але не зважаючи на це, той сам розум достоту сильний, щоб зрозуміти, що Бог ІСНУЄ. Хоча б в мене не було сили руками брати дуба, чи маю зза того право казати, що дуба нема?

Ми мусимо вдоволитись тим, що ми впевнились про те, що Бог ІСНУЄ й що Він безмірно мудрий й могутній, але щоб розуміти Його Істоту, це вже понад сили нашого розуму.

Та і в самому таки світі достоту таких речей, що їх істоту ми не розуміємо. Електрика напевно існує! А чи знаємо, що це саме є електрика, яка її істота? Чи розуміємо істоту нашого розуму й істоту життя? А все ж ніхто й не думає сумніватись про це, чи є в його розум, чи жиє він!

Що кажуть вчені:

Але тут приходить хтось й каже таке: Коли є такі ясні докази про це, що Бог існує, то як пояснити це, що дея-

кі вчені їх не бачать а то й перечать? Чи не є це знак, що наше розумування неправильне? Проти імен вчених, що є недовірками, дуже часто наводиться імена першорядних учених, як на приклад Пастера, що були мужами глибоко віруючими.

По нашій думці в цім випадку найкраще оставити на боці всяких учених, чи вони недовірки, чи віруючі.

У справах розумування, так як в цьому випадкові, ми неповинні піддаватись впливові поступування других людей; ми повинні особисто думати не оглядаючись на других, й своїм розумом холоднокровно розважити докази за й проти. Коли ж ми своїм власним розумом ясно пізнали,що подані докази доказують, що Бог існує, тоді хай і половина всіх учених цілого світу думає, як хоче! Ми не покинемо свойого переконання зза того; наш розум бачить неменш ясно за їх, бо ж тут іде о річ, що вимагає простого й здорового розуму без ніякого широкого знання й книжкової науки.

Коли ж іде о таких учених, що самі роздумували над тим, чи є Бог, тоді їх думка не більш варта від їх доказів. Ми тоді розсліджуємо їх докази й це якраз ми робили через ввесь час свойого розумування.

Коли йде о таких учених, що й не розбирали цього питання, або зовсім не займаються наукою релігії, тоді не треба зовсім з їх поглядами числитись. Бож чоловік може бути великим природознавцем, розумним знавцем історії, спосібним інженіром, а не зважаючи на те все, про релігію може дуже мало а то й нічого не знати. Вони зайняті іншою справою від нас, тим то їх погляд про нашу справу й безцінний. Чи журитисьми швець тим що про шество думає пекар, що все життя тільки пекарством зайнятий?

В цій справі найкраще держатись цього правила: Деякі вчені є релігійні й католики, інші є вільнодумці й безбожники; але це не залежить від їх науки, але від їх думання про світ й це їхнє думання тісно звязане з їхніми ПОЧУВАННЯМИ, бо особливо тоді, коли йде о погляди на світ, розум слухає серця.

Хай буде нашим кличем: "Думаймо самі!" Таж на те й ми маємо розум. В нас свій смак і нам мало залежить на тім, що смакує другим.

З ФАБРИЧНОГО ОТОЧЕННЯ

Лишіть її, це свята дівчина!

Дивна пересторога! Й цю пересторогу давав своїм товаришам один робітник, що працював в тій самій фабриці, що й Маргарета.

Одного дня приступив він до Маргарети й зачав непристойно говорити— ніби то Маргарету забавляти. Та він сильно помилився. З шляхетною дівочою гордістю вона й не поглянула на нього й він почервонівши з соромом уступився.

В кілька днів після того прийшов знову з подібними жартами. Одначе побачив, що коло Маргарети лежав відкритий молитовник й на йому вервичка. Маргарета пильно працювала.

Це вже було для нього зо багато. Він побіг до своїх товаришів й перестеріг їх: "Тій дівчині дайте спокій— це свята!"

По великих містах діти нераз почують речі, що могли б їх згіршити. Маргарета боронилась від того небезпеченства тим, що була дуже повздержна й точно послушна родичам; її родичі не дозволяли, щоб діти бавились на вулиці й взагалі вважали на це, з ким діти бавляться. Окремою хороною для Маргарети було святе Причастя.

Її сестра Беля розповідає таке: "Одного разу—Маргаретка ходила тоді ще до школи— побіг за нею один юнак, майже її ровесник. Він ухопив її за руку й сказав їй кілька підлесних слів. Маргарета страшно обурилась. Чим скорше побігла до сіней, поставила клунок, що мала в руках й знову зникла. За яку минуту знову вернулась і сказала: "Так ,тепер усе в порядку!" При тім тяжко віддихала. На запит матері, що саме є в порядку, відповіла: "Він певно вдруге не скаже мені нічого такого. Я ж йому дала!" Ми розсміялись й особливо батько часто її тим дрочив."

Ісусе! Ісусе!

Один побожний муж, не так дуже давно він помер, написав до свойого записника оце, що колись порадив йому священик у сповідниці: "Чи на проході, чи при праці, чи при столі, скажіть час від часу щось гарного Господу Богу!

На мене це зробило велике вражіння.

Яка це потіха, яка радість, що ми можемо час від часу сказати Господу Богу щось гарного, милого, ласкавого, так як кажемо нераз любому приятелеві!

Маргарета вміла з Господом Богом дуже гарно говорити й приставати. Й тільки це вона казала: "Ісусе, Ісусе!"

Тим словом проявляла вона все, що в неї було на душі, все, за чим вона тужила. Часом заяляла так свою любов, іншим разом бла-

гання, коли їй було тяжко на серці, іноді був це викрик туги, іншим разом прояв довіря дитячої душі. Сотки разів повтаряла вона це ім'я щодень. Й день був їй на те закороткий. Коли в ночі всі тихо позасипляли, вона тихенько встала, ставала навколішки на голій долівці й шепотіла: "Ісусе!" За хвилю знову: "Ісусе!" і вкінці й не чути було ніяких слів— Маргарета потонула в глибокій молитві. Так побачила її раз мати, що вночі ненадійно ввійшла в кімнату, щоб звідтілля щось узяти. Заглянувши непорушну білу постать, задрижала святою пошаною й так тихо пішла, як і прийшла, щоб неперервати святого повного любови пристава́ння свойого дитяти з Богом.

Щаслива душа, що вміє так молитись! Це ласка Божа й наслідок пильної вправи, зокрема частих коротеньких побожних зітхань. Бог з любовю відповідає на привіт, якщо з любовю Його поздоровити.

* * *

Маргарета робила часто духовні вправи або реколєкції, як кажуть. Час таких реколєкцій був для неї часом неустанної розмови з Богом й сталої молитви. В часі таких духовних вправ священик мав промову до всіх учасниць й по кождій промові вони оставались ще чверть години перед кіотом в каплиці. Для Маргарети було це замало. Вона була б бажала цілий день перебувати перед виставленими Найсвятішими Тайнами й при тім оставала навколішках, хоч було їй це дуже трудно.

Ми маємо цікаві вісті про її останні реколєкції.

Були це реколєкції для робітниць. Одна монахиня— реколєкції відбувались у монастирі Сестер,— пише так: "Було ясно, що Маргарета відбувала реколєкції досконало. Своєю мовчанкою й скупченням була зразком для всіх тих дівчат, що брали участь в реколєкціях. А все ж, все було в неї простеньке, без пересади. Більшу частину дня перебувала вона перед Найсвятішими Тайнами що були виставлені щодня від часу Служби Божої о пів до осьмої ранці аж до благословення пів до шестої ввечері. Непорушно кляча да вона вдивляючись в Ісуса в золотій монстранції."

Інша вістка каже таке: "Я бачила, як вона по промові по полудні непорушно клячала в першій давці в каплиці. За якої півтора години я знова оглянулась за нею. Все ще була на тому самому місці й її захована сильно мене зворушило. Широко розплющені очі вдивлялись у монстранцію й мені видалось, що вона таки бачить очима Ісуса. З найглибшою пошаною я зачинила двері. Я мала враження, що я була свідком Божих таїнств.

В кілька хвиль після того задзвонили на сніданок. Дівчина вийшла з каплиці. Коли мене минала, я поспитала одної Сестри, хто вона. Сказали мені, що це Маргарета Сінклер. Пішла я за нею й слідила її при сніданку. Я бачила, як спокійно, безкорисно намагається вона виконувати бажання решти дівчат й як вона потім помагала при прятанні. Я подумала собі: "Ось, правдива набожність!"

На другий день я стрінула її в садку й заговорила до неї кілька слів. Вона говорила дуже мало. Було це дівча дуже мовчаливе й мене вдаряла чистість її очей."

Маргарета бувало казала: "Є такі душі, що їх краса сяє їм з очей!" Вона й не думала про це, як ті слова стосувались до неї! З її очей блистіла чиста, побожна, глибока душа. Погляд тої робітниці був наче осяяний поглядом Ісуса.

Наймиліші книжки

Маргарета читала пильно й радо.

Повісти-романи? Думаю, що прочитала й деякі добрі повісті, але це не було саме наймиліше її читання.

Найрадніш читала вона життя святих. Таж вона сама бажала стати святою! А хто святим хоче бути, хай життя святих читає!

Другою улюбленою її книгою було "Наслідування Христа," зокрема уступ про любов.

Ще частіш можна було бачити в її руках Святе Письмо. Вона справді могла назвати Євангеліє "своєю книжкою." Черпала в ньому пребагате світло, силу й відвагу, щоб нестружено йти наперед своїм шляхом.

А що ти, любий читачу, найрадше читаєш? Чи є в тебе католицький часопис? А може й є, але попри його є також часописи й книги неморальні й безбожні. Хто знає! Може в тебе часописи злі, а католицького й ніякого нема?! Коби в тебе був смак Маргарети при виборі читання. Зокрема треба б читати в книзі, що понад усякі інші: у святому Письмі! Таке читання принесло б тобі багато, дуже багато благословення!

Роби те, що робиш!

Хто цілим серцем робить те, що він має робити, його справедливо можна назвати чоловіком досконалим.

Слова "роби, що робиш," були золотим правилом в житті Маргарети. Довкола неї кипіло великомійським життям. До її душі теж долітали легкодушні розмови фабричних робітень. На її душу також хотіла плювати слина простацького оточення. Маргарета неменш від других могла ходити на представлення, рухомі образи й брати участь в розпусних прогульках. Й вона могла триматись осторонь від церкви. Та її вождом була дитяча віра простенької робітницької родини.

Її очі світили дивним світлом, воно було відбиттям вічного світ-

ла наших храмів, бо там вона так часто перебуала перед кивотом. Її губи були освячені кровю Агнця, бо тую Кров пила вона щодня, закіль ішла до роботи. Її думки були осяяні думками, словами й чинами святих, бо вона залюбки читала їх життя.

Всюди була вона милим гостем, хоч по більшій часті забавлялась духовними речами. Всюди її любили зза її спокійного сердешного усміху, зза її доброї волі, ніжної доброти в погляді, зза шляхетної простоти цілої її істоти. Та при тім усім Маргарета не привязала ъ до нікого в окремий спосіб. Любила вона життя з тихими радощами, з дозволеною розривкою, з його людьми, з малими забавами й з його журбами. Вона почувалась вдома в бідненькій сімї, але була свідома, що не маємо на землі сталого місця перебування. З вірючою шаною добачувала вона в подружжі таїнство— образ злуки між Ісусом і Його Церквою. Але не хотіла належати до ніякого чоловіка; її бажанням було посвятити себе тільки Ісусові, Обручникові чистих душ.

Не мала незвичайних талантів, тому й мусіла чесно трудитись, щоб сповнити свої обовязки в школі.

В фабриці її цінили зза її хисту, чесности й вірности в обовязках. Коли йшла до монастиря, її нерадо пускали й намагались її придержати підвищенням заплати.

В усім старалась сповнити своє завдання: при молитві, праці, в терпіннях.

А як з тобою, любий читачу? Половичність глибоко запустила коріння в людську природу. Боротьба проти половичности, це боротьба цілого життя.

Чи намагєшся бути побідником в тій боротьбі?

ЧОГО ВІД НАС НАДІЮТЬСЯ?

Один вчений —не давний, а сучасний—написав у своїх записках в році 1933 оттаке: "Оборони свободи я надіюсь від католиків зокрема, й це тому від католиків, бо я дещо обзнакомлений з европейськими духовими струями. Католики до тої оборони прямо обовязані. Це велика честь для Католицької Церкви, як вона заховується серед сьогоднішніх політичних-національних змагань між державами. Основою католицизму є універзалізм (загальність), культ духовости й ідей завжди таких самих, й що не зміняються в супротевності до місцевих і часових розрізнень що є ними й нації. Слово Боже, це слово Боже й остається на віки."

Божі Млини

Так воно кажеться між людьми: Млини Божі мелять поволі, але безпечно.

Було це недовго перед світовою війною в одному гарному селі в горах. Недалеко від села, над потічком, стояло охарне, гарно уладжене господарство. На хаті блистів бляшаний дах, мури хати красно обілені, рами вікон гарно розмальовані на зелено. Селянин, властитель цього маєтку, був водночас і ремісником. Вмів поправляти вози, плуги й інші господарські знаряди; таким чином працював він для себе й для дооколишніх господарів та маючи багато роботи, добре заробляв. Ремесло так добре йому йшло, що в два роки до війни мусів наймити челядника.

Господиня була дуже добра жінка, але так сказати б, наче наймичка в хаті. Вийшла вона за вдівця й цей тільки тому з нею одружився, щоб мати дешеву робітницю. Мав наш господар двох синів, та вони вже давно, як поженились й перенеслись у інакше село.

Сам же селянин не був якраз із найліпших. Всюди знали, що він проклинав й прозивав зокрема церков, священиків, монастирі й загалом усе, що кождому християнинові-католикові є дороге й святе. Що неділі він ходив до церкви. Але коли тільки вернувся з церкви й сів до стола, зачинав розбирати проповідь і з усіх слів священика наче шнур сплітав і на ньому був би радо повішав усіх священиків й монахинь. Часами так страшно хулив, що й жах було слухати.

Чому була в того чоловіка така прямо сатанська ненависть до священиків, цього не знаю.

Господиня мовчала. Вже давно як вона покинула звичку відповідати на богохульні бесіди свойого мужа. Таж він так до неї рвався бувало, що не важилась йому противити. Найнятий челядник поправляв погані бесіди свойого майстра й так хула в хаті була подвійна.

Я сам ту громаду покинув. Та закіль я вибрався, зайшов ще до того селянина й сказав до його таке: "Уважайте! Бог ще покарає вас і вашого челядника за всі ваші богохульства. Досіль вам ще везло в господарстві,

на полі й в ремеслі, але млини Божі мелять, хоча поволі, проте безпечно."

Господар тільки сміявся. Я пішов в свою дорогу, далеко з дому. В кілька місяців після того вибухла війна. Недовго й воно тривало, як я дістав від своїх батьків таку вість: "Так воно виглядає, немов усе щастя покинуло господара З. Його жінка говорить, що ти забрав з собою то-то щастя, коли на відході говорив йому про Божі млини. Челядник зараз мусів піти на війну. При кінці серпня на французькому фронті втратив обі ноги. Його лице зпочварено. Через кілька тижнів мав лице обвязане й це зробило кінець його хулам.

Господареві З. кілька день тому згоріло ціле обійстя. Вирятував дуже мало, бо як огонь вибух, всі були на полі, й коли прибігли з поля, вже було за пізно. Асекурації він не мав й так остався жебраком.

Перший йому поміг наш священик і дав йому й жінці перемешкати в себе. Сини,— він так часто ними хвалився— про зубожілого батька й знати не хочуть." . . . .

Дуже часто є це велика Божа ласка попастись у Божий млин. Бо ж є на цьому світі млини Божого **милосердя** й тії млини, хоча це болить, а таки розплющують очі. Грішники тоді зачинають бачити.

Та горе, коли Бог грішника оставляє в спокою! Він тоді попадає в млини Божої **Справедливости** й ці млини ніколи не стають!

Чи чуєш ти шум Божих млинів??!— Кожний може його чути, треба тільки доброї волі. Хай потрясуть тії млини тобою на цім світі для твойого спасення, як мали б тебе розчавити на другім світі Божим гнівом!

ПОТРІЙНИЙ ХАОС

Папа Пій XI принимаючи раз на послуханні делегацію католицької Акції, сказав ці слова: "Сьогодні володіє на світі великий ХАОС ДУМАННЯ, ХАОС СЛІВ, ХАОС людського ДІЛАННЯ й часто й НЕЛЮДСЬКИХ ДІЛ. Досіль ще ніколи в житті я не терпів так багато й не мусів слухати так много вісток про болючі речі, що діються в світі, й що грозять у різних державах світа. Ще ніколи не відчував я потребу молитви й душевної помочі, як цими днями."

"Голос Спасителя" бореться проти того хаосу. Хай читачі помагають нам в цім ділі. Тим, що охочі в тій справі помогти, ми готові вислати довільне число примірників для пропаганди. Зголошуйтесь!!

Злим Добре Поводиться!

1. Це певне: Бог часто на цім світі нагороджує грішника за ту крихітку добра, що він зробив й карає часом добрих за менші провини, що вони поповнили. Навіть люди злі й безбожні роблять часом дещо доброго: шанують батьків, додержують приречень, дають милостині, співчувають з нещасним. Розуміється, це тільки природні добрі діла, вони не походять з любови Бога й не зділані в стані Божої ласки.

Проте вони є чимось добрим й безконечно Справедливий і Добрий Бог й того не оставить без нагороди. Тому й дає їм природну нагороду, земські добра, честь і пошану людей. Та що це все є в порівнанні з небом?! Це наче платня наймита в порівнанні зо спадком сина. Син господаря ніколи не буде завидувати наймитові тих пару центів, що він дістає. Так само чоловік добрий, що боїться й стереже гріха, син і спадкоємець небесного Отця, не позаздростить грішникам мізерних земських дібр.

Таж для злих сказано ці страшні слова: "Горе вам багатим, бо маєте свою потіху!"— значить, маєте свою заплату вже на світі. Тому цілком правильно каже св. Августин: "Нема гіршого нещастя за щастя грішника." Ніщо неповинно бути для грішника так страшне, як коли йому добре поводиться. Та ж він свідомий, що він заслужив на кару; й коли тої кари нема тепер то певно вона прийде в вічності. Це ясне, що він повинен би добре вглянути в свою совість й поправитись!

Великого місіонаря, св. Франца Ксавера, запросив раз на обід багатий якийсь Португалець, звісний грішник. Святий при столі говорив про цілком звичайні реші, не згадуючи й словом про спасення душі, як іншими разами. Португалець того настрашився. Певно цей місіонар вважає мене пропащим, коли думає, що неварто говорити мені про навернення. Вкінці впав святому в ноги й запитав, чи воно ще можливо, щоб досягнув прощення гріхів. Святий лагідно підвів каяника, потішив його й висповідав та дав йому вказівки до набожного, покутничого життя.

Так, як і безбожний має свої добрі діла, так також побожний має свої ухиблення. За ті ухиблення Бог по більшій части карає вже на цьому світі недостатками, слабістю, всякими припадками. Та що є ці всі кари в порівнанні з вічними муками пекла?! Тому молився св. Августин: "Господи, тут пали, тут ріж, тільки пощади мене в вічності!"

Таким чином оно не трудно зрозуміти, чому зчаста злим пово

диться добре, а добрим зле. Бог на цім світі нагороджує грішника за ту трішку добра, що він робить, бо на другому світі його нагородити не може; там жде його вічне терпіння. Доброго карає на цім світі за його недомагання й ухиблення, щоб тим більш нагородити його на другім світі славою, що перевисшає ввесь людський ум. "Ні око не виділо, ні ухо не чуло, й на думку нікому не прийшло те, що Бог приготовив тим, що його люблять."

2. Нема в тім також несправедливости, коли Бог частіш допускає, щоб злим поводилось добре, а добрим зле. Не зважаючи на те, **повна заплата прийде аж у другому житті.** На цім світі, це час проби. Рідко коли карає Бог зараз, звичайно терпеливо жде, а то й намагається позискати грішника добродійствами.

Яка різниця між багачем й бідним Лазарем! Лазар наскрізь убогий, багач має всього понад міру! Лазар одітий у шмати і вкритий чиряками, багач убраний в пурпуру й золото! Лазар погорджений, багача всі шанують і поважають! Лазар опущений, оточений напасними собаками, що лижуть його рани, довкола багача численна прислуга, веселі гості й схлібяючі підлизники. При тім усім Лазар є побожний, терпеливий, боїться Бога, покірний, багач безвірок, гордий, твердого серця, відданий гріхам і розпусті. Як може справедливий Бог глядіти на це, що Лазар лежить перед дверми багача й не дістає й одробин що падають зо стола багача?!

Пождіть! Вкоротці буде інакше! Вони оба мусять вмерти. На самперед вмирає Лазар! Як легко йому вмирати! Таж він на тім світі не мав нічого, що було б прилипло до його серця! Яка гарна, мила смерть! Ангели занесли його в лоно Авраамове.

Але й багач мусить вмерти! Страшна смерть! Як тяжко йому вмирати! Все мусить він покинути! Кінець його славі, кінець радостям і розкошам, кінець задоволенням для пристрастей! Нічого не вівьме з собою, тільки багато гріхів. "І погребано його в пеклі."

Бог може ждати; може оставити грішника його грішному життю; Він може дивитись, як грішник переводить життя в радостях і розкошах, в безбожності й багацтвах. Грішник перед Ним не втіне. Нагло перетне Він нитку його життя й віддасть його на пекольні муки; а справедливого нагородить вінцем нескінченої слави.

Повна заплата й обрахунок прийдуть аж на другім світі. **Але й цьому житті ніякий безбожник не є справді щасливий й ніякий побожний не є справді нещасний.** Вже на цьому світі безбожник не має найдорожчого добра: внутрішнього спокою. "В безбожних нема спокою," каже пророк Ісая. В листі св. Павла читаємо: "Смуток і страх на кождого чоловіка, що творить зло." Грішників мучать викиди совісти. Вони самі відчувають, що вони не на добрій дорозі. При всіх своїх радощах і розкошах ніколи вони не є справді вдоволені, цілком щасливі. В їх серці порожно й пусто. Дуже часто життя їм цілком збридиться.

Ніякий безбожник не є на землі справді щасливий, хоча б і як був багатий, образований, впливовий. Тож не завидуй йому його багацтва, його впливі, його вчености. Бо навпаки, ніякий **добрий при всіх своїх злиднях не є справді нещасним.** Справедливі мають спокій доброї совісти й Бог скріплює їх своїми потіхами. На ділі, святі душі серед страждань дуже часто пливають у морі внутрішнього щастя. Так спокійним і наБога зданим був Товія, хоч був бідний і сліпий. "Не скаржився а тривав відважно в боязкості Божій і дякував Господеві по сі дні свойого життя."

ЛЮБОВ ВІД ПЕРШОЇ СТРІЧІ

Сила силенна листів пішло до Каллендер в Онтарію, до славних пятернят й до їх славного лікаря. Не бракувало й любовних листів. Ми подаємо тут пропозицію подружжя, що одержала Івонна саме тоді, як укінчила два роки життя.

Дорога Івонно,

Я дуже полюбив тебе від першої хвилі, як побачив твою фотографію. Я хочу одружитись з тобою, як ти будеш велика. Я буду мати девять літ за два місяці. Я додержу свойого приречення й не забудь, що я є перший з тих, що могли б коли хотіти з тобою одружитись. Моє імя Баббі. Не так дуже воно гаряче, неправда?

Я ходжу до школи. Я буду президентом, коли пан Рузвелт скінчить й коли буду троха старший. Чи любила б ти жити у Білій Палаті в Вашінтоні? Й коли я буду мусів піти воювати, то ти будеш президентом замість мене.

Я думаю, що ти ще за мала, щоб писати, але як навчишся писати, не забудь про мене. Як ти думаєш? Жадна дівчина не зможе надіятись одружитись зо мною, тільки ти.

Нічого не кажи другим дітям, бо готові з нас сміятись. Я думаю, що ти гарніша від своїх других сестер. Я маю дві сестрі, вони також не аж надто гарні. В мене кучеряве волосся й маю ладні ямки в щоках, але я не буду дивитись на других дівчат тільки на тебе.

Твій перший чоловік,

Баббі XXX

Замітка редакції. Ми перекладли це з одного релігійного американського журналу. За правдивість не ручимо, та хто знає Америку, то не буде сумніватись, що там можливі й дивніші речі. На всякий случай думаємо, що це не американська качка.

Війна в Обороні Чести

Тату! Що це таке: війна?

Війна, дитинко, це щось таке, чим ти неповинна журитись.

Так, але ви сказали мені, що ми готові мати вкоротці війну.

Так! Нехай Бог нас хоронить, але це може бути.

Й як ми будемо мати війну, чи мені неможна знати, що це таке? — Ну, може й можна. — То що це таке, війна?

Це щось таке, що в тім тисячі людей загибають.

Загибають, тату! — Так! Загибають, їх убивають.

Але хто їх вбиває? — Одні одних вбивають.

Чому вбивають одні одних?— Бо бються одні проти одних.

Вони мають ненависть одні до одних? — Не завжди. Часом мусять вбивати таких, що вони справді люблять.

Але як не мають ненависти одні до одних, то чому бються?

Бо їх краї бються один проти одного.

Й чому їх краї бються один проти одного?

Бо їх провідники їм кажуть битись.

О! То їх провідники ненавидять один одного!

Дуже часто так буває.

А як вони ненавидять один одного, то чому вони самі не бються? — Ти не розумієш. Вони не мають битись один з одним.

Але як так, то чому їх люди мусять битися з собою, коли вони не мають битись один з одним?

Бо вони хочуть щось таке, що мають провідники других країв; або тому, бо бояться, що провідники другого краю возмуть від них то, що вони мають.

Чи то вони хочуть грошей? — Часом.

Що іншого могли б вони хотіти? — Ет! Ти б не розуміла!

Чому я не розуміла б?

Бо й дорослі люди не розуміють цих речей. Й якщо вони не розуміють, то як могла б розуміти дитина так, як ти.

Але я розумію, що це зле битись. Чи ви не розумієте?

Так, дитино; так.

— — — — — —

Татку! Якщо вони хочуть грошей, чи не можуть їх добути так, щоб люди не мусіли битись?

Не можуть, бо вони хочуть дуже й дуже багато.

Але я думала, що це зле битись навіть за малі гроші?!

Воно є зле.

Але як це зле битись за маленькі гроші, то чому воно не зле битись за багато й багато грошей?!

О! Вони не кажуть, що вони бються за гроші.

То що вони кажуть?

Вони кажуть, що бються за честь, або...

То що це таке честь, тату?

Честь— гм — пожди. Честь, це щось таке, що ти маєш, коли ти добра. Коли ти маєш честь, то люди про тебе добре думають й не ображають тебе.

Але тату, коли люди роблять щось зле, то вони не мають чести, га? — Ні. — А як хтось бється про гроші, то він робить щось злого, неправда? — Так! — Й як він каже, що він бється про честь, то він говорить неправду? — Га? — Так.

То він робить вже дві злі речі, неправда? — Так.

А як він робить дві злі речі, то в нього нема чести, га?

Певно ні.

То як би в усіх була честь, то війни зовсім не було б?

Ні.

— — — —

Коли є війна, татку, то люди бються пястуками?

Ні! Вони бються рушницями.

Що це таке рушниця?

То щось таке, що з його вистрілюють олово й воно йде наскрізь тебе, якщо тебе вдарить. — Тоді треба вмерти, га?

Звичайно так. — Чи в війні кождий має рушницю? — Так.

То їх сотки? — Ні — тисячі.

Ох, ох, татусю! Як тисячі людей стріляють так одні на одних, то певне не багато людей остається живими? — Не богато.

Чи татів також вбивають? — Так, й то багато татів.

А мамів!? — Гм! Так, часом й мами ногибають у війні. А хоч й їх не вбють, то вони мало що не погибають, коли бачуть, що їх синів й мужів вбивають.

Татусю!.... — Ну?! — Як би була війна, чи й ви мусілиб йти й битись? — Може. — Й вас також міг би хтось вбити? — Може. —А й чи й маму могли б вбити, або чи могла б вона вмерти, як би вас вбили?

Бог з тобою, дитино! Не думай про такі речі!

Але татусю.... — Так.

Я думаю я також вмерла б, як би вас на війні вбили.

(Пригортаючи дитину) Най, най! Я казав тобі, щоб не думати про такі речі. Йди спати й забудь про те все.

(За хвилю) Татусю.... — Ну?!

Ви не допустите, щоб зачалась війна, га?

Зроблю все, що зможу.

Ви скажете всім, що це недобре битись про гроші?

Так, дитино. Скажу.

Й що це зле вбивати людей? — Так ,так.

Й що це зле говорити неправду? — Так, скажу, напевне.

(Задоволено) Тоді не буде війни, й вас не вб'ють. Як я тішусь, татусю!

Тішишся, солоденька? — (Заспано) Так.... Як я кохаю тебе, татусю..

ВІН УМЕР, АЛЕ ЙОГО СЕРЦЕ МІЖ НАМИ!

Було це 27. червня 1800 року. В битві коло Найбургу згинув капітан Латур Доверньє. Своєю небуденною відвагою заслужив він на назву "першого вояка армії."

Йому давали високі військові почести, але він усі відкинув та року 1795 покинув чинну службу. Але коли в чотири роки потім вибухла війна, він знова вступив у армію, в заступстві сина одного зо своїх приятелів і в рік пізніше згинув у бої. Вся армія признала, що втратили найхоробрішого вояка та зроблено йому окрему честь: З його тіла вийняли серце та замкнули його до окремої, золотої скриночки, яку передано хорунжому того полку, в якому герой служив, щоб носити її на грудях. Його місце в ряді полишено вільним і його імя і надальше осталось у списі мужви його полку.

Коли при росказі прочитувано його імя, то ціла сотня разом могутнім голосом відповіла: "Він умер, але його серце між нами!"

ВІН УМЕР, АЛЕ ЙОГО СЕРЦЕ МІЖ НАМИ!

Те саме можемо примінити до нашого Спасителя.

Йому було це за мало, пожертвувати собою за нас на Голгофті! Він у вічні віки хотів остатись між нами в Найсвятішій Тайні Евхаристії. "ЙОГО СЕРЦЕ, ПОВНЕ ЛЮБОВИ, ПЕРЕБУВАЄ З НАМИ, з Його Серця неустанно трискає джерело спасення, змиває гріхи й розтворяє брами неба кождому, що кається."

"Ходіть до Мене ви всі, що пригнітені!" кличе Він голосом любови, "Я ВІДСВІЖУ ВАС, Я ДАМ ВАМ МІЙ СПОКІЙ І МОЮ СИЛУ!"

Так кличе Він і Тебе, читачу, в наших неспокійних часах....

А хто не є пригнічений, хто не відчуває болю й журби, хто не потрібує потіхи й посилення, як не сьогодні, то завтра?! Де знайдемо вождя, щоб вивів нас з усього суспільного та культурного замішання та показати праву дорогу, як не в Ньому, бо ж Він сказав: "Я Є ДОРОГА, ПРАВДА Й ЖИТТЯ?" Нема іншого, каже св. Павло, щоб в імя його можнаб нам спастись, тільки Ісус Христос! Тож пригорнімся до Нього, та шукаймо в Нього скріплення для себе й усіх, що нам дорогі!

ЧУДО

Безбожники добулись силою до церкви, вхопили священика й повели його.

Наче вівця серед вовків стояв він між ними.

"Ти ціле життя оповідав про якогось Бога, що вміє робити чудеса; попроси Його сьогодні, щоб Він зробив для тебе чудо. Якщо Він вирятує тебе з наших рук, ми повіримо в Його!"

Та він так сказав: "Мій Бог зробить чудо, але ви його не пізнаєте, бо в вас серця сліпі."

Довго стояли й чекали на чудо. Та ні блискавка неба не пронизила, ні земля не отворилась. Ні рука ангела не освободила священика, ні голос не дав почутись з неба. Перед ними все ще стояв безборонний чоловік з усміхом на устах.

Били пястуками по лиці так, що з уст вибухла кров. "Ти дурив людей і ошукував! Ти відбирав народові силу вірою в чудеса, ти потішав люд небом по смерті, ти вчив людей, що Бог всемогучий й от—, як Він немічний тепер, борче Божий! Клич до Всемогучого, щоб освободив тебе!!

Прикладами рушниць били по йому доки впав на коліна. На зранених грудях зложив руки навхрест, підняв очі й шепотів: "Таж признайтеся чудо!"

Та вони ревіли: "Ми тільки неміч твою й неміч твойого Бога бачимо! Чи ти ще надієшся на Його поміч?!"

Штиками покололи його тіло. А він ледво чутно шепотів: "Признайтеся, що Його рука мене держить, пізнайте чудо!"

Він лежав на землі, купався в власній крові. Вже не було в його сили тримати долоні складеними, очі були заплющені, тільки губи тримтіли, а все ж ще на тримтячих губах можна було добачити небесний усміх.

Це розлютило лотрів до краю. Вони стали плювати йому в лице, копати його ногами й сказали до нього: "Ти в наших руках! Хай спішиться твій спаситель, щоб не було запізно, коли роздушимо тебе наче хробака."

І його очи розплющились й завмираючим голосом каже: "Ви не бачите чуда?— Я люблю вас!"

Жах їх пройняв та вінець до небес понеслось їх ревіння: "Ми ненавидимо тебе, бо любиш! Відплати нам ненавистю й ми вкоротимо тобі болів. Ти маєш нас ненавидіти — а не любити!"

Тихо, тихесенько відповів: "Люблю вас!"

А вони ножами пробили його руки й ноги й так прибили до землі."

Ще останнє зідхнення: "О любове без міри...." й його очи поволі примкнулись.

Нещасні кати ждали ще хвилю.... Ждали чуда....

Та не пізнали вони найбільшого чуда—Бог доконав його на цім священикові герої—що він вмираючи молився за своїх ворогів.

ПРИГАДКА СЛАБОДУХАМ

Либонь нема тепер такої дитини, що не знала б імя Вольта. Вславився він тим, що відкрив те, що називаємо елєктричною струєю. Був це великий й працьовитий учений та це ніяк не перескаджало йому бути й дуже побожним чоловіком. Щоденно ходив він на Службу Божу й щодня молився на коронці. Не тільки це, що сам був практично релігійним, але також вчив релігії дітей, даючи їм науку катехізму. В свята завжди приступав до св. Причастя й в його домі горіла завжди лямпочка перед образом Богоматері.

Було це з початку 1815 року; один священик відвідав якогось тяжко хорого й бажав дати йому останні св. Тайни. Та хорий відмовився кажучи: "Я сповідатись не буду. Релігія, це добре для людей темних, несвідомих. Чоловік учений без релігії обійдеться."

Священик бажав переконати хорого, що в тім він дуже помиляється й поміж іншими покликався й на те, що Вольта великий вчений і при тім і дуже добрий католик. На те заявив хорий що він навернувся б і висповідав, якщо був би певним, що Вольта є релігійний і побожний з переконання а не тільки на зверх.

Тоді священик сам звернувся до Вольти з просьбою, щоб написати кілька рядків до хорого.

На це Вольта власною рукою написав оце: "Годі мені зрозуміти як може будьхто сумніватись про щирість моєї віри. Я визнаю свою віру, католицьку й апостольську— в ній я родився, в ній мене й виховано. На жаль я провинився відносно виконування добрих діл, що католикам приписані й признаюсь й до многих гріхів. Але окрема Божа ласка не допустила, щоб я колибудь провинився проти віри. А якщо мої провини й недомагання дали б притоку до сумніву про мою віру, я охочий це направити й в інтересі доброї справи заявляю, що я готов й ціною великих жертв завжди з притиском твердити, що вважаю католицьку релігію прадивою й непомильною. Я багато обовязаний Богу за те, що мене тою вірою наділив й в тій вірі хочу жити й вмирати ,надіючись непохитно, що через неї досягну життя вічне. Віру вважаю надприроднім даром Божим, проте я не оставив й ніякого людського засобу, щоб у тій вірі збагатитись і позбутись сумнівів, що часом виринали.

Основні правди віри я докладно студіював, я читав твори оборонців віри й їх противників, я продумав рації за нею й проти неї та знайшов докази, що роблять релігію для природного ума достойною віри й це до тої міри, що кожда велика душа гріхом й пристрастями досіль незіпсута, нічого інакшого не може зробити, тільки ту релігію прийняти й її полюбити.

Дай Боже, щоб моє визнання віри, що його від мене просили й що я радо складаю та власноручно підписую, можна колибудь й комубудь б це небуло предложити, бо Євангелія не стидаюсь! Дай Бог, щоб це моє визнання принесло багато добра!

В Мілані, дня 6. січня 1815 року.

Алєссандро Волта."

МОЛИТВА НІЧОГО НЕ ПОМАГАЄ...

"Да будет воля Твоя яко на небеси так і на земли,"— ці слова часто, щоденно повторяємо відмовлюючи "Отче наш." Проте, як воно виглядає в тисячів й тисячів людей— не безбожників— а в таких, що моляться?! Мабуть годі знайти одного на тисячу, щоб був задоволений. Якщо люди думали б справді побожно, то мусіли б бути вдоволені з розпорядків Божих. Тим часом видно, як мало люди думають.

Було це кілька літ тому. В Відні жила одна родина; її батько мав в Америці брата. Одного дня дістали листа, щоб усе в Відні спродати, що мали, й приїхати до нього. Батько не гаючись усе спродав. Та саме, як вони всі вже мали сідати до залізниці, батько поховзнувся й зломав ногу. Його жена стала нарікати проти Бога: "Я щодня ходила до церкви й молилась про щасливу дорогу, але Бог не вислухав. Бачу, молитва нічого не помагає." Сказати коротко: не здалась на Божу Волю

Та недовго воно взяло й вони дізнались, що на морю потонув корабель— саме той корабель, що мав їх везти до Америки. Жінка признала, що Бог її молитву вислухав.

Більшість людей поступає так, як тота жінка. Вони думають що Бог має їм дати якраз те, про що они моляться й не думають про це, чи воно добре для їх спасення.

Велике Пріречення

Обявляючи себе св. Маргареті, Ісус сказав до Неї: "У безмірі мойого милосердя я пріріkаю тобі, що моя Всемогуча любов дасть ласку кінцевого розкаяння всім тим, що впродовж девять місяців, один по одному без перерви, кождої першої пятниці приступлять до св. Причастя. Такі не вмруть в неласці ні без св. тайн, бо моє Божественне Серце буде їм безпечним прибіжищем в останній хвилі.

Хай читачі "Голосу Спасителя" стануть учасниками того пріречення! Запевніть собі щасливу вічність! Родичі! Припильнуй-

те, щоб ваші діти виконали ту набожність, бо ж це запевнення їх вічного щастя. Услівя є таке, що ряд перших пятниць не має бути перерваний, а св. Причастя треба пожертвувати в нагороду Божественному Серцю за зневаги, яких Воно дізнає.

РОДИЧІ! Посилайте часто своїх діточок до св. сповіди й до св. Причастя. Провадьте до того й старших дітей. Тільки тоді, як ви защепите в їх серця ревне почитання Божественного Серця— що саме проявляється окрім побожного життя в частій злуці з Живим Спасителем у св. Причасті— запевните їм і собі хвилю щасливої смерти.

ІСУС ЦАРЮЄ! ЕВХАРИСТІЙНЕ СЕРЦЕ ІСУСА ЗМИЛОСЕРДИСЬ НАД НАМИ!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

За Народи Де Безбожність Чи Новопоганство Наробили Багато Лиха.

Апостоли, це всі тоті, що вислані безпосередно або посередно через Ісуса Христа, щоб вести душі до спасення, добувати їх з багна гріху, з нагоди до гріху.. Вони цінять душі людей, розуміють, яке це страшне, коли яка душа пропаде на віки.

Члени Апостольства Молитви мають бути такими апостолами. Вони повинні розуміти чувства Серця Спасителя, ціну Його Крови —Він не жалів її, щоб спасти душі людей. Їх серце повинно горіти бажанням, щоб вирятувати всі душі, що в небезпеці....

Не працюють вони, яко члени Апостольства, проповідаючи по хатах й на вулицях.... Вони й те можуть робити в обмеженій мірі: Мати вчитиме пильно дітей катихизму.... Хто має якийсь вплив або уряд, змагатиме до того, щоб говорити й ділати у світлі науки Ісуса Христа....

Але як члени Апостольства Молитви вони стараються спасати людські душі молитвою й то не МОЛИТВОЮ БУДЬЯКОЮ, але Молитвою, що злучена з бажаннями й чувствами Божественного Серця. Така молитва має безмірну силу й Ісус Христос хотів щоб без неї деякі душі не спаслись.... Хай знають це Члени Апостольства Молитви, хай своїх приречень собі не легковажать, бо деякі душі не спасуться, коли вони за їх молитись не будуть....

Й Таких душ мусить бути багато в наших часах, а найбільш в краях, де володіє безбожність й нове поганство.

По всіх краях є багато безбожности. Але є такі краї, такі народи, що безбожники й нові погани там панують. Ми не помилимось, коли на чільному місці серед їх усіх поставимо Німеччину, де заводять дух ново-поганства, й Росію, де панує безбожність.

Хай члени Апостольства жертвують свої молитви, свої труди й терпіння за спасення тих душ. Та ми ще раз пригадуємо, що сила їх молитов залежить від їхньої злуки з Серцем Спасителя. Хай вони представлять собі, який жар є в тім Серцю для спасення нещасних грішників й яка певність, що молитви за їх спасення поможуть! З таким жаром й з такою певністю, наче вкриті Серцем Спасителя, хай моляться члени Апостольства за ті народи, не забуваючи про наш бідний нарід, що опинився в шпонах сатанського більшовизму.

Католицьким Світом

ПАПА БЛАГОСЛОВИТЬ УКРАЇНЦІВ.— З нагоди духовних вправ Отці наші в Йорктоні вислали привітну телеґраму до св. Отця на руки Апостольського Відпоручника в Отаві.

Наспіла негайна відповідь такого змісту— подаємо дослівно:

"Heartily thanking Dear Ukrainian Clergy of Saskatchewan and Western Manitoba for the filial homage to the Holy Father I send to all in his name the Apostolic Benediction."

"Сердечно дякуючи Дорогому Українському Духовенству Саскачевану і Західної Манітоби за синівський поклін для св. Отця, **засилаю в його іменні Апостольське Благословенство."**

З висоти уряду найвищої моральної сили світа чуємо оце сердечну подяку для нашого Духовенства. Це Духовенство виразно і ясно називається **українським і зазначується, що воно ДОРОГЕ!** В імени св. Отця— голови св. Католицької Церкви, наставника 350 міліонів вірних на цілім світі— уділюється Апостольське Благословенство ВСІМ— Священству і Вірним. **Папа благословить наш нарід через наше Духовенство.**

Називає його дорогим!

Називає його українським!

Ось ясний доказ, як Рим і св. Отець відносяться до українців в Канаді!

СВЯТІШИЙ ОТЕЦЬ СТРАДАЄ.— Крівава й жорстока війна, в якій знайшлася велика часть Европи, великим болем проймає батьківське серце Заступника Христового, Папу Пія XII.

Коли ж він своїми дипльоматичними зусиллями, закликами до миру не міг відвернути страшної війни від людства, то тепер частими й покірними молитвами звертається до Всевишнього й просить, щоб якнайменше нещасть спадало на людей та щоб якнайскоріше покінчилась та жорстока війна й принесла народам мир в дусі Христової справедливости.

Із Ватикану повідомляють, що Святіший Отець дуже терпить во страдаючим людством, веде строго покутне життя й жертвує його Богові за привернення миру в світі. Папа багато молиться, довго постить і спить на підлозі. В ночі кілька разів встає та йде до молитовниці молитися. Ранним ранком щодня встає й править Службу Божу за мир у світі.

ЛЮРД.— Ліда Прюво, 32 літна дівчина, хорувала на сухоти костий і стрижня. Життя находилося в небезпеці і вона вяла на очах. Завезли її до Люрду і занурили в чудотворній саджавці— вона подужала! Десять разів лікарі робили її передтим операцію і вимали кости —але сухоти далі поступали. Матір Божа вернула її назад здоровля, котре світ не годен був вернути. Чуда діються також тепер!

ДЕНЬ УРОДИН МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ в Прилбичах. —В родинному селі Впреосв. Митрополита, Прилбичах, відбулося 29 липня ц.р. величаве святкування дня уродин Великого Архипастиря, який саме перебував у Прилбичах на відпочинку. Після Служби Божої й відспівання многоліття у церкві процесія пішла до палати гр. Шептицьких, де вірні сердечно витали Впреосв. Митрополита.

НАЙВИЩИЙ ПАМЯТНИК ПР. Д. МАРІЇ. — Недавно відкрили у Франції великий памятник Пр. Д. Марії. Памятник цей має 32 м. 60 цм. висоти й важить 440 тон. Є це найвищий памятник Божої Матері на світі. Статуя представляє Марію, як пригортає Дитятко Ісус до свого серця.

В БОЛЬШЕВІЇ ТОРГУЮТЬ ЖІНКАМИ.— Московська "Правда" й "Безбожник" подають кілька випадків торговлі жінками в Совітах. Член одного колгозу— пише "Правда"— купив собі "наречену" за 1,000 рублів. Дівчина протестувала проти торговлі її особою. Але батьки таки примусили її вийти заміж.— В іншім колгозі якийсь селянин тричі продав свою сестру. Часом продають навіть малолітніх дівчат. Напр. батьки продали свою 13-літню дочку за 50 м. матерії, 4 пуди ржи й 1,000 рублів. Але найгірше це, що цю торговлю попирає влада.

ПАРОХІЯ— ЦЕ ШКОЛА НІМЕЦЬКОЇ МОЛОДІ.— .В німецьких школах мало дбають про науку релігії. Тому ввесь тягар релігійної освіти взяла на себе парохія. Газета "Югін Кірхенблятт" пригадує катол. молоді, щоб не зривала своїх звязків з парохією. Бо в парохії вони завсіди знайдуть хлопців і дівчат, які моляться до Бога так, як це робили перші християни. В парохії їх будуть учити св. Письма, катихизму і релігійних пісень.— Німецькі католики, як бачимо, рятуються перед поганством, як вміють і можуть.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. Phone 726

9—10—14 Highway Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

НОВА КНИЖЕЧКА.....

– КРИВАВИЙ БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ПОТВІР –

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

У ній коротко, ясно, історичними фактами представлено:

1) **що то є комунізм —**
2) **жорстокі наслідки комунізму для всього людства —**
3) **що робити, щоб усунути цей кривавий потвір із лиця земді —**

Книжечка незвичайно цікава та важна. Написана для всіх, що хочуть пізнати хто є найбільшим ворогом чоловіка.

Сторін 48 ЗАМОВЛЯЙТЕ: Ціна 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Грамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

—КУПУЄМО—

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Історія Повтаряється! 329
Безбожні Будуть Завстиджені 332
З Фабричного Оточення 334
Чуда Пренепорочної Діви 340
Біблійні Оповідання 344
Життя св. Ґерарда 348
Намірення Апостольства Молитви 352
Католицьким Світом 353
Перша Енцикліка Папи Пія XII 356
Новий Ректор Бурси 357
Колєґи 358
Хто Виграв? 360

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 11, No. 11 YORKTON, SASK. November, 1939

КАЛЄНДАР НА ЛИСТОПАД, 1939

1	С	Прор. Йоіла	
2	Ч	ВМ. Артемія	
3	П	Преп. Іляріона	
4	С	С. Аверкія	
5	Н	23 по С. † Ап. Якова	
6	П	М. Арети	
7	В	ММ. Маркіяна і Мартирія	
8	С	**ВМ. Димитрія**	
9	Ч	М. Нестора	
10	П	ММ. Терентія і Неонілі	
11	С	ІрепМц. Анастазії	
12	Н	24 по С. ММ Зин., Зинов.	
13	П	Апп. Стахія і пр.	
14	В	Безср. Козми і Дамяна	
15	С	ММ. Акиндина, Пігасія	
16	Ч	М. Акепсима і пр.	
17	П	Преп. Йоанікія	
18	С	ММ. Галактіона і Епістим.	
19	Н	25 по С. С. Павла	
20	П	М. Єроніма	
21	В	**Архистратига Михаїла**	
22	С	ММ. Онисифора і Порфир.	
23	Ч	Апп. Ераста, Олим., Род.	
24	П	ММ. Міни, Вік., і Вінкен.	
25	С	**СвщМ. Йосафата (на нед.)**	
26	Н	26 по С. † С. Й. Золот.	
27	П	† Ап. Филипа (Пилипівка)	
28	В	ММ. Гурія, Самона і Авіва	
29	С	† Ап. Ев. Матея	
30	Ч	С. Григорія Чудотворця	

УСТАВ НА ЛИСТОПАД

5.—Неділя 23 по Сош. і † Ап. Якова: Гл. 6, ев. утр. 1. Устав Полиелея в Неділю. На літ.: Ап. зач. 220 і 200, ев. Луки зач. 38 і Мат. зач. 56.

8.—Великомученика Димитрія: Всеночне. Ев. утр. Матея 36. На літ. Ап. зач. 292, ев. Йоана зач. 52.

12.—Неділя 24 по Сош., і СвщМ. Йосафата: Всеночне. Гл. 7, ев. утр. 2. На літ. Ап. зач. 221 і 311, ев. Луки з. 39 і Йоана з. 36.

19.—Нед. 25 по Сош. Гл. 8, ев. утр. 3. На літ. ап. зач. 224, ев. Луки зач. 53.

21.—Архистратига Михаїла: Всеночне. ев. утр. Матея 52. На літ. Ап. зач. 305, ев. Луки зач. 51.

26.—Неділя 26 по Сош., і СвщМ. Йосафата: Гл. 1, ев. утр. 4. Всеночне. Служба береться подібно як Прор. Ілії. На літ. Ап. зач. 229 і 311, ев. Луки зач. 66 і Йоана зач. 36.

27.—Початок Пилипівки. Піст до Навечерія Різдва Христового включно. Час заказаний.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 9, 1934

Рік 11, Число 11 Листопад 1939

ІСТОРІЯ ПОВТАРЯЄТЬСЯ!

Наїзд большевицької Москви на Західну Україну в вересні 1939 р. і загарбання всіх майже українських земель червоним катом, пригадує криваві сторінки нашої минувшини з перед 700 літ.

Військо монґольського джінґісхана (=незмінного володаря) Темуджіна перейшло Кавказ і зближалось в сторону українських земель. Їм зайшли дорогу українські князі. Над рікою Калкою прийшло до кількадневної страшної боротьби. Татарва розгромила українське військо, а відтак орда зникла з очей сучасних, лишаючи на Україні враження якоїсь страшної бурі.

Доперва Темуджіна внук, Бату, приходить знова з величезною ордою, тим разом крізь уральсько-каспійські ворота (1236) і знищивши московські городи завертає в осени 1239 на українські землі.

В р. 1240 здобуває Київ, лишаючи цей цвитучий город у звалищах. Це столичне місто, що своєю красою й богацтвом викликувало подив у всіх, що його бачили, представляло по татарськім наступі крайно оплаканий вид. Самі Татари назвали його тому "Му Баліг," себто місце страждань.

Папський леґат Пляно Карпіні, що в 5 літ опісля звиджував це місто, находив там безмежну кількість людських черепів і костей, що валяялися по полях.

Знищивши Київ, Бату рушив походом дальше на захід. З того часу монґольська орда темною зморою висіла над українськими землями.

У своїх підбоях і наїздах монголи користали з незгоди князів проти правної української влади, висували своїх прихильників "татарських людей." "Ми вас освободимо

від утиску князів".... уживали хитрости, підступу, що їм нераз удавалося. Такої тактики трималися татари, а пізніше турки.

В двісті літ пізніше, місце татарської держави займає кримська орда, заложена турками-османами. Вона стає страшною загрозою України протягом кількасот літ.

В р. 1480 Менглі-Гірей руйнує Поділля. В два літа пізніше та сама судьба стрічає Київ. В 1485—87 р. знову горить і стікає кровю Поділля, а відтак Київщина, Вопинь і Холмщина. Далі вже кожного року, а то й кілька разів у році впадають татарські загони на всі українські землі від Чорноморя по Карпати, нищать, палять, грабляять, старших мордують, а тисячі здорових, спосібних до праці беруть в полон "ясир" і вивозять з краю, щоби в містах Криму, Туреччини, Азії продавати в неволю. Молодих християнських хлопців брали до своїх шкіл, щоб їх збісурманщити та зробити янічарами, своїм добірним військом.

Нам годі собі уявити, кілько цвіту української молоді, хлопців, дівчат дісталось в ясир, кілько знищення принесли татарсько-турецькі набіги протягом кількох довгих віків! А сей час жахливого татарського лихоліття, окропленого сльозами, политого кровю, оспівано в геройських думах і невільницьких піснях.

Здавалося, що серед тої руїни щезне зовсім український нарід, як пощезали Половці й інші колись сильні племена. Та ні! Український нарід остався, перетревав монгольське лихоліття, не дався знищити.

Тим, що дало йому непобориму силу було християнство. Віра в Христа, Його всемогучу силу, в опіку-поміч Пресвятої Богородиці Марії, кріпили український нарід у часах татарського лихоліття.

Віки татарських наїздів український нарід мужно перебув, став ще сильніший і численнійший. Христовий хрест побідив музульманський пів місяць. Цю побіду виражує наш нарід ще нині тим, що ставляє на церквах хрест понад півмісяцем.

* * *

Давна минувшина відновляється нині. Історія повтаряється. Зміняються лиш особи, назви,.... але події зовсім подібні.

Монголи, азійське племя, стреміло протягом кількох століть знищити Україну, цю твердиню високої християнської цивілізації. Їх місце нині займила червона Москва, що є сумішкою племен фінського походження зо славянами. Так, та червона Москва, зо своїм азіятським деспотизмом і безвзглядною жорстокістю, напосілася знищити Україну, її нарід, свободу, її релігію.

У цім нищенню України червона Москва послугується тими самими середниками, що колись татарська орда: одних убиває, других вивозить з рідного краю то на Сибір, то на Соловки. Годі почислити всіх жертв большевицької жорстокости. Це все сповите великою тайною. Кордонів боронять тисячі на пів диких салдатів, кіргізів, татарів.... Лиш час від часу хтось відкриє рубець кровожадної большевицької потвори.

Так приміром, один бувший комуніст, Др. М. Галій, подав тепер список української чільної інтеліґенції (професорів університету, літератів, артистів і т.п.) яких Москва в рр. 1933—34 будьто розстріляла, будьто вислала на Сибір і в інші місця повільної смерти. Той спис виказує 546 осіб! В перших літах большевизму тих жертв було без порівнання більше. Можна собі хоч у части представити, кілько тих жертв убитих, чи запроторених, було між простолюддям, кілько т. зв. "кулаків", свідоміших селян! А кілько міліонів згинуло на Україні з голоду, що його спричинили совітські комісарі?

Ті жорстокости червоної Москви свіжі у памяти кождого Українця.

Ті самі методи примінює большевицька Росія нині до наших братів у Галичині.

Особи зміняються, історія та сама. Зміняються також деякі внішні другорядні обставини. Нинішні наїздники не приїджають на Україну на конях з кінським мясом під сідлами, як то колись робили Татари. Большевицькі напасники приїзджають на автах, панцирних поїздах.... але їх нутро те саме: жорстокість, безмилосердність, жажда знищити все, що носить на собі знамя хреста.

Їхня месть, підступ зовсім схожі до облуди Джінґісханів: "Ми приходимо вас освободжати від утиску буржуїв" —І закріпощують люд у кайдани большевицького терору, неволі.

Та в однім дика орда Татарви о ціле небо вище стояла від нинішної червоної Москви. Татари мали пошану до релігії, а червона Москва напосілася знищити до тла

релігію і позбавити чоловіка всякої людської гідности.

У нинішньому большевицькому лихолітті наш український нарід мусить, по приміру своїх предків, сильно стояти при Христі і Його науці.

Христова сила непобідима! Всі Христові вороги марно згинули. Згине марно і большевизм і всі його покровителі, червоні комісарі, подібно як на наших очах марно сходять з овиду історії червоні кати, що змагалися закувати в большевицькі кайдани Еспанію й Мехіко.

Те, що большевизм у Росії і на Великій Україні так довго втримався, то в наслідок головно того, що православя в Росії не дало тої сили опору проти большевизму, що католицька віра в Еспанії.

Українці-католики в Галичині, коли будуть вірні св. вірі, не дадуться знищити червоним катам. Сильно надіємося, що з Божою поміччу католицька Галичина стане тим "каменем преткновення" о який розібється большевизм. Христос-Цар побідить!

Пречиста Діва, Мати й Цариця Українського народу освободить його від червоної орди. Хрест заблисне побідно понад большевицьким молотом і серпом, як заблис над півмісяцем.

Це певно, що там потече мученика кров! Кров за св. віру, але в тій крови втопиться большевицький нотвір.

Нам тут, у свобідній країні Канади, Америки, не можна забувати про наших терплячих братів у старому краю. Шлім до Всевишнього наші сердечні молитви, кождого дня просім Бога, щоб Він кріпив там наших братів Своєю ласкою, щоби витревали в св. вірі мимо всіх переслідувань.

Кличмо часто до Марії:

"Пресвятая Богородице спаси Україну!"

Безбожні Будуть Завстиджені

Римський цісар Нерон, добре відомий зо старинної історії як тиран, садист, гонитель перших християн, що його іменем звикли люди прозивати лютих собак, забажав раз отак для розривки, упокорити перед простолюддям своїх сенаторів.

Римські сенатори, то були старці високого, шляхотного походження, дуже поважані народом задля свойого багацтва, освіти, а передовсім задля їх великих заслуг і геройства у воєнних виправах в молодости.

Тому то немов грім з ясного неба впали на них слова цісаря в часі одного бенкету. Панове сенатори!— промовив тиран, прибираючи грізний вираз лиця та скриваючи сарказм,— Стараємося вдоволити нарід. Усяким способом розвеселюємо його но цирках і театрах. Ви нічого іще не зробили в тім напрямі й тому я бажаю, щоб ви особисто потрудилися в тій справі. Маєте завтра виступити на сцені амфітеатру та своїми штуками розрадували присутних. Старайтеся публику вдоволити.

На салі залягла гробова тиша. Кожний з присутних добре розумів злобу деспота й відчув страшну обиду для своєї сенаторської гідности. Але запротестувати не посмів ніхто. Кожний знав добре, що писнути, хочби й одне слівце спротиву значило стільки, що неминуча смерть.

Слідуючого дня, поважні старці сенатори, замасковані зявились на сцені та почали свій виступ. На сей день заповіджено було в театрі щось надзвичайного, тож публика виповнила великанський амфітеатр по береги. Сам Нерон зо своїм двірським почотом прибув та зайняв місце в цісарській льожі.

Не до ігрищ було римським сенаторам. Та щоб не стягнути на себе цісарського гніву, кожний старався вивязатись зо своєї ролі, як міг.

Приспівували аматори, підскакували, пританцьовували, дехто ледви ногами волік, як нараз із бічних дверей арени вибігло кільканадцять сильних людей, замовлених цісарем і в одну мить поздирали маски з сивоволосих голов старців сенаторів...

Егев— залунало з усіх усюдів велитенського театру. Товпа заворушилась. Одні вибухли сміхом, другі обурились, бачучи найвижчу державну раду у ролі блазнів на сцені. Очі звернулись в сторону цісаря, чи не прояснить він якось замотаної справи, а той від сердешного сміху аж за боки бравя.

Страшне було збентеження нещасних акторів... Ще недавно вони були гордістю народу, тепер здемасковані стоять перед публикою, як недотепні комедіянти.... Чернь глузує собі з них, сенаторів.... Ховається один за одного, може хоч трохи уйде пекучого погляду видців. Але де там? Товпа, що розсілась горою довкруги, пильно

но стежить їх очима, а побачивши їх замішання,ще дужче починає глузувати....

Того сорому багато з римських достойників і не пережило. Слабші покінчили таки на сцені. Кров набігла їм до голови, в очах потемніло, стратили память, повалились на землю бездушні й до життя вже не прийшли. Інших занесли слуги домів, та там не бралась їх охота до нічого. День і ніч стояла їм на думці ганьба й сором дізнаний в театрі. Поживи не приймали, сохли й ниділи на очах, скоро й позходили з цього світу.

А хто опише страшне збентеження й засоромлення безбожних цього світу, яке їх стріне на справедливім суді Божім? Тепер вони пишаються своєю честю; свою гидоту сяк так вміють закрити, чи осправедливити перед такими, як вони....

Але прийде хвиля суду.... Конечно прийде, як Бог є Богом, що дав людям розум й свобідну волю....

Оце конець тобі—говорить Господь устами пророка Єзекіїла—і пішлю на тебе гнів мій і судитиму тебе по поступкам твоїм і положу на тебе всі гидоти твої... Відплачу тобі після доріг твоїх і гидоти твої на тобі будуть...

У світлі Божої Справедливости зявиться вся їх погань перед усім сотворінням....

Сорому їх не буде кінця.... Схотять умерти від сорому, але смерти вже не буде.... А те завстидження пекуче— то буде лиш вступом до муки вічної....

З ФАБРИЧНОГО ОТОЧЕННЯ

Прошу Отця, чи Це Гріх Зірвати Заручени?

Одного разу в часі ферій пізналась Маргарета з одним юнаком; він звався Патрик й був родич жінки, де Маргарета перебувала в часі ферій. Він саме вернувся з війни й так, як багато інших, в часі тої світової завірюхи стратив віру. Вже давно, як він перестав молитись, й щоб піти до церкви та прийняти сяті Тайни, про це й мови не було.

Сумний стан того юнака зробив на Маргарету глибоке й прикре враження. Вона забажала за всяку ціну здобути його душу знову для Бога. Негайно взялась до діла.

Молилась за нього, робила за нього духовні жертви й так натискала на нього, що він не був у силі опертись її словам й ще більш

її поступованні. Він навернувся, став зразковим католиком — що більше: навіть серед своїх товаришів невстрашно обороняв віру й моральність та ревно працював над поширенням любови й пошани для Найсвятіших Тайн.

Для Маргарети була це велика радість.

Та в два роки після того— Маргарета мала саме тоді 21 років —він просив Маргарету, щоб з ним одружилась. Маргарета видавалось начеб думала, що він не при своїому розумі; їй ніщо такого й на думку не прийшло. Вона сказала до нього: "Я з тобою не можу одружитись, я не люблю тебе так, як треба до одруження."

Та він не перестав старатись о її руку. Пригадував їй, як велике добро вона зробила для його душі й казав, що без неї він готов попасти в давнє своє життя, а то й гіршим стати, як був він перед тим."

Маргарета, збентежена, повторила все те саме: "Я не маю, не маю покликання до подружого життя."

По многих неуспішних стараннях Петрик піддав думку, щоб про цілу справу порішили її батьки. Маргарета на те погодилась, леліючи в глибині душі надію, що батьки на це не позволять. Але завелась. Вони стали проти неї враз із Петриком.

Так відбулись торжественні заручини. Всі дуже тішились, тільки Маргарета тремтіла й молилась: "Господи Ісусе! Якщо хочеш, щоб я з ним одружилась, мусиш дати мені любов до нього, бо я його не люблю."

По заручинах пережила Маргарета рік великих страждань. На зверх була ввічлива й приязна, тільки бліде лице й заплакані очі зраджували внутрішній біль.

В родині ладились до весілля. Це вже було понад її сили. Вона побігла до знайомого одного священика й запитала з слізьми в очах: "Прошу Отця, чи це гріх зірвати заручини?"

Досвідчений сповідник попросив її, щоб пояснила цілу справу. З подивом для шляхетного серця простої робітниці він порішив: "Будьте спокійні. Такі заручини певно можна зірвати!"

Щаслива Маргарета з трудом здержалась, щоб не кричати з радости. Зараз таки пішла до найближчої церкви, щоб подякувати Ісусові в Найсвятіших Тайнах й потім поспішила домів, щоб повідомити Петрика письмом про своє рішення.

Тепер її душа могла свобідно внести до Господа Гога.

З Божою Ласкою Ніщо Мені Не Трудне!

В рік після цього Маргарета прийшла до того самого священика. Цим разом звірилась йому з бажанням вступити до монастиря.

"Скажіть мені, чому в вас охота стати монахинею, й чому не хочете одружитись? Таж ви знаєте, що й подружжя, це велика тай-

на й що вона представляє злуку Ісуса Христа з Церквою."

Маргарета лагідно усміхнулась й сказала: "Я знаю, прошу Отця, що подружжя, це велика Тайна! Але бажаю посвятити своє життя самому тільки Ісусу Христу!"

"І до якого монастиря бажаєте вступити?"

"Я б рада вступити до Згромадження бідних Клярисок."

"Але може ви не знаєте, що життя в їх монастирях дуже строге? Їх життя, це життя покути й терпінь!"

"Я дуже добре про це знаю, та я бажаю терпіти з Ісусом Христом. З Його ласкою я певна видержати."

Так то Маргарета вступила до Згромадження бідних Клярисок 21 липня 1923 року. В цьому Згромадженні є всі Сестри поділені: Одні займаються звичайною ручною працею, другі, так звані хорові Сестри, займаються виключно молитвою й співають церковне правило. За радою свойого сповідника бажала вона займатись працею. Її назначили до праці в каплиці й при брамі монастиря. Це було Боже Провидіння. Як би вона була стала сесторою в хорі, не була б мала можности ніде показатись, та ніхто був би не бачив її цінних зразкових чеснот й ніхто не був би чув про її гарну смерть.

Маргарета з радістю обіймила Хрест, що вона взяла на себе вступаючи в строго-покутниче Згромадження. Чулась щасливою, що могла стати подібнішою до Ісуса. З очей сяло внутрішнім щастям й це робило сильне враження на всіх, що її знали.

11 лютня 1924 року прийняли її до новіціяту й вона дістала імя Марії Франсески від Христових Ран. Цей день перебула вона в найгарячішій вдячності до Бога та в найчистішому щасті.

З Тайних Записок Маргарети

Чи не є це проти чести, коли заглянемо до них? Ні! Це вільно нам зробити. В її записках ясніше видно її духа й прагнення. В новіціяті робила вона духовні вправи-реколєкції й зробила оці постанови:

Ювілейний Рік. Постанови на рік 1925.

1. В усім буду покірно послушна, завжди маючи на памяті, що мій Господь й Бог завжди слухав також святого Йосифа й що був послушний до смерти на хресті.

2. В бесіді буду ввічлива й буду намагатись, щоб стати як найдосконалішою в любові. Для Сестер завжди буду услужна, зокрема в таких речах, що їх не терплю.

3. Буду намагатись бути пильною в праці й все робитиму добре й з чистим наміренням.

4. Цього року, дасть Бог, я рада б зложити обід убожества, чистоти й послуху. Буду тішитись, якщо відчую наслідки святого убожества.

5. Завжди буду скромна й уважна памятаючи, що Пречиста Діва Марія завжди любить ці всі прикмети у своєї дитини.

Але писати постанови, це легко. Та заховувати їх— це часами дуже тяжко й вимагає жертви.

Маргарета свої постанови завжди заховувала. Це посвідчує її власне життя й усі, що її знали. Вона була зразком послуху, умертвлення, покори й скромности а зокрема ясної, ділової й добротливої любови.

Чи Не Воліла б Ти Бути Сама зо Мною?

14 лютня 1925 року зложила Маргарета монаші обіти. Нараз їй видалось, наче чує в серці голос Ісуса Христа: "Чи не воліла б ти бути сама зо Мною?"

Не гаючись радісно відповіла: "Господи Ісусе, я тільки Тебе бажаю!" А Ісус повів її туди, де провадить усіх своїх вибранців: до школи Хреста!"

Досіль Маргарета не хорувала й гарно виглядала. Аж одного дня вранці зачала йти кров з горла.... Підпольна слабість захопила горло й всі знали, що Маргарета довго не прожие.

Та вона сама оставала завжди повна довіря й весела. Ніякі засоби не помагали й вона пізнала, що Ісус бажає від неї іти слідом за Ним на Голгофту. Лікар розпорядив, щоб завести її з вогкого Лондону до лічниці в Уарлей.

Для Маргарети була це тяжка жертва й вона не була в силі здержатись від сліз. Міцно була полюбила свій монастир й була б хотіла перейти свою хресну дорогу в ньому. Та Бог хотів інакше й вона піддалась.

В Уарлей ждала її нова жертва. Неустанний кашель й напад задухи занадто дошкулювали другим хорим. Її відділено й перенесено до віддаленої кімнати. З очей лились сльози, але Маргарета усміхалась й жартувала.

В часі слабости ніхто не побачив Маргарети невдоволеною ні неввічливою. Навіть в найбільших болях не сказала ні слова скарги. На устах в неї завжди уміх й ціла її істота була наче соняшня й весела. За кожду прислугу й увагу була завжди дуже вдячна. Часто бувало говорила: "Як добрий для мене Бог, й яка я нездатна!"

"Сьогодні Був Для Мене Гарний День!"

Кашель, задуха й гострий біль мучили Маргарету цілий день. Доглядачка дуже її любила, та все ж тішилась, коли повечеріло. Маргарета сказала до неї з усміхом: "Сьогодні був для мене гарний день!"

"Чому?"— поспитала здивована доглядачка.

"Я дуже багато терпіла," сказала з усміхом хора. "Але ніщо;

коби я могла своїми терпіннями хоч одну душу вирятувати!"

Маргарета жертвувала себе й терпіла за навернення грішників. Хотіла терпіти незамітно, щоб її терпіння мало як найбільшу вартість. Дивно було, як незвичайно гарно вона виглядала. До неї бувало говорили: "Сестро Франсеско, ви так гарно виглядаєте! Вам певно нічо не бракує!" А вона тільки з великим трудом переносила свої терпіння. Але скривала це ввічливим усміхом. Таж Бог знав, що вона терпить!

Любов до Бога й любов до душ наче зїдала Маргарету й робила її здатною до всякого болю й всякої жертви. Всі довкола з подивом замічали ясний приклад її геройської любови до терпінь й хутко зачали говорити, зразу тихо а потім й голосно: "Це свята!"

Я б Хотіла Бачити Ісуса!

Маргарета дістала милих й ненадіяних гостей. Прийшов до неї духовний провідник. Він думав побачити її пригнітеною — тимчасом вона сяла щастям. Чи може йому тільки так видалось?

"Чи ви справді так дуже щасливі?"

"Так, прошу Отця, я над міру щаслива! Ісус такий добрий для мене неустанно; Він цілий час коло мене!"

Священик думав, що треба її приладити до внутрішних досвідчень й сказав: "Може бути, що Господь Бог перед вами через якийсь час буде скриватись, але тоді не турбуйтесь! Помимо того Він останесь в глибині вашої душі й знову вернеться, коли Йому так сподобається."

"Як дуже рада б я Його бачити!" закликала Маргарета з гарячою тугою бути з Ісусом.

Вона незабаром побачила Його.

Не тривало довго й вона дістала святі тайни вмираючих; прийняла їх з ревною набожністю.

Що далі то більш тужила вона за злукою з Господом Богом і в ночі з 23 на 24 листопаду майже без перерви повторяла свою молитву: "Ісусе! Ісусе!" й знову цілувала хрестик з просьбою: "Ісусе! Прости мені мої гріхи!" Проте її душа сяла невинністю щойно охрещеної дитини. Навіть серед найбільших болів не переставала молитись. Коли зачало збиратись на день, вмираюча в останнє зідхнула: "Ісусе, Маріє, Йосифе, вам віддаю серце своє й душу свою!" І чиста її душа полетіла в обійми Господа Бога. Це сталось 24 листопада в три чверті на пяту. Маргареті було 25 літ і 8 місяців. В монастирі перебула вона два роки й чотири місяці.

* * *

Наче чиста, сніжнобіла лелія лежала Маргарета на смертнім ліжку з усміхом на лиці, що блистіло дивною красотою. Був це відблиск небесної слави.

Тілесні останки дорогої померші відвезено до монастиря Кларисок й виставлено в церкві саме в тому місці, де Маргарета колись почула слова Ісуса Христа: "Чи не воліла б ти бути сама зо Мною?"

Тепер вже була з Ним сама — на віки віків цілком сама!

Поховали її на канзалгрійському кладовищі коло церкви Матері Божої. На гробі поставили простий хрест й на хресті написали: "Помолись за душу Сестри Марії Франсески Сінклер!"

— — — — — —

Та внедовзі молились уже не за неї, а до неї. Бог посвідчав святість своєї обручниці дивними подіями.

В кілька тижнів після її смерти розпродали тисячі малих її життєписів. Тільки в одній церкві за три дні розібрали люди десять тисяч тих малих книжечок. З усіх усюдів приходять дописи повні вдячности за те, що Маргарета випросила від Бога те, о що просили в Господа Бога. Відправляється много Служб Божих в наміренні, щоб просту фабричну робітницю проголосити Блаженною. Без числа вже таких юнаків й дівчат, що віддають Маргаретї честь як своїй добродійці, що помагає їм найти роботу в часі страйків або в безробітті.

Маргарета помагає в родинних непорозуміннях, у здоровлю, у слабості й при смерті. Дуже багато чудес робить Маргарета через нагле навернення душ.

Вже розпочали доходження в тій цілі, щоб проголосити її блаженною. Ждуть хвилі, коли вона наче нова звізда засяє на небі благословенних-блаженних.

Молитва про те, щоб її прогосили блаженною, така:

Божественний Спасителю, Ісусе Христе! Ти здібав свою покірну й завжди радісну слугу Маргарету Сінклер учасницею в своїх терпіннях й в своїй любові для спасення душ. Дай нам ласку, щоб й ми ізза її заступництва стали учасниками Твоєї слави, що живеш й царюєш на віки. Амінь.

* * *

Це помилка, коли хто представляє собі, що святість це щось привязане до означеного віку життя, до мужчин або женщин, до означеного народу. Квіти святости отворяються всюди. Ми всі покликані до того, щоб стали святими

Що робила Маргарета, що в так короткому часі стала святою? Послухаймо, що пише священик, що її знав особисто:

1. Маргарета була мудра, бо просила Духа Святого про дар мудрости.

2. Побіджала спокуси, бо знала силу Ісусового Імени й уживала Його як оружжя.

3. Була чиста, бо зберігала свою чистоту щоденним Причастям.

4. В терпіннях була зразком для всіх, бо через ціле життя завжди молилась, щоб на ній сповнилась Воля Божа.

5. Вживала найменших нагід, речей і подій наче щаблів на драбині до святости.

Чи є це незвичайні засоби? Чи над міру вони трудні?

Сам осуди й поступай за тим! "Коли Маргаретка могла, чому ти не міг би?"

Кінець.

Чуда Пренепорочної Діви.

Вервичка з Люрд.

Пішов юнак на війну. Він також пішов туди, відкіля многі не вернулись. Він знав, що це таке війна та поле битви, й був готовим на все. Сам він сумнівався, чи вернеться відтіля здоровим й живим. Батьки попали в одчай і навіть не хотіли ждати до останньої хвилі, коли треба було прощатись. Були це холодні католики й своїй дитині релігійного виховання не дали ніякого. Таким чином не мали вони нічого, що могло б їх розрадити-розважити. Тільки віра дає надію, тільки віра вирятує неодного вояка, що краще-узброєний на бойовище за юнака, що про нього ми й пишемо.

Він вже з усіма розпращався, тільки до тітки ще мав іти. Він оставив її на останок— навіть не дуже й похочував іти до неї, бо знав наперед, що вона частуватиме його релігійною розмовою; він цього не любить й від нікого не чує про релігію, тільки від неї. — "Так, тіточко,

я прийшов розпращатись з вами, взавтра відходжу до свойого полку."

"Жаль мені тебе, дитино, але хай Бог тебе охороняє й хай заступається за тобою Пречиста Діва, щоб Бог удержав тебе при житті, й щоб ти щасливо вернувся домів. Я буду молитись за тебе."

"Як буде, так буде. Але якщо я вернусь, то зроблю великі музики й вдома будуть мусіли справити велику гостину!"

"Ти музиками хочеш святкувати свій поворот з війни?"

"А як інакше, тіточко?" —"Молитвою, дитино! И заки тепер відїдеш, дай відправити Службу Божу про щасливий поворот. Дай бідним милостиню, щоб вони молились за тебе...."

"Ох, тіточко! Що поможе молитва проти барабанного вогню, проти скорострілів й трійливих ґазів!"

"Дитино дорога! Молитва, що виходить з чистого серця, особливо молитва на коронці перемагає всяку зброю. Я дам тобі вервицю, що я дістала для себе, коли я їздила до Люрд. Вона мені дуже дорога, бо нагадує мені Люрд, але я дам тобі її. Я також зроблю Матінці Божій приречення, що вишлю тебе своїми коштами до Люрд, якщо ти щасливо вернешся з війни. Я певна, що ти цілком інакше будеш задивлятись на релігію й молитву, якщо в боях будеш молитись на коронці.

"Прошу тебе, памятай, що я тобі сказала. Завжди проси на коронці, щоб Матінка Божа тебе охороняла. Коли щасливо вернешся, поїдеш до Люрд. Чи обіцяєш мені це?"

"Так, тіточко, й бувайте здорові."

"Бог з тобою й хай Діва Пресвята тебе хоронить!"

На бойовищах юнак пізнав ціну молитви. Він був в окопах зо своїм відділом. Вороги зачали засипувати окопи вогняними стрілами. Ще вдома чув він про це, як воно виглядає в окопах, коли стрільна гримлять, шрапнелі тріскають, бомби вибухають й нищать усе, що їм в дорозі. Та це було тільки оповідання. В цьому менті він досвідчає того всього на власних нервах. Лоскіт страшніший за всяку громовицю. Земля дуднить, з неба падає вогонь. Вояки в окопах що хвилі надіються смерти. Так само було з нашим юнаком. Він тремтить на цілому тілі. Він вже не в силі ні думати, ні панувати над собою.

Нараз вогнем вибухає в окопах страшна бомба й кладе трупом кілька вояків, інших тяжко ранить. Яке страшне видовище! До кого звернутись про поміч? Хто в силі тут помогти? Шкода так многих надійних молодих юнаків! Один вояк добре зрозумів положення. Притулився до вогкої стіни, виймив коронку, зробив на собі знак хреста й став молитись: Вірую в єдинаго Бога.... Його товариші бачуть це й долучуються до нього. И нас юнак це бачить. Пригадує собі, що тітка й йому дала коронку. Він не хотів брати її з собою. В казармі намагався про неї забути, бо побоювався, що товариші з нього висміються. Та в цьому менті, як привитав його ворог на полі битви, коли видить, що вояки моляться, між ними й жиди та протестанти, як спільно моляться на коронці, щоб випросити Божої помочі й заступництва Пресвятої Діви в цьому пеклі на землі, тоді й він бере коронку в руки та молиться враз з другими. Ще ніколи досіль не мав він коронки в руках, тільки тепер ляк побудив його до того, щоб шукати помочі в Бога. За кожним "Богородице" чує він полекшу. Надія в ньому відживає, що й його, хоча він того не варт, Пречиста Діва возьме під охорону.

Він молиться зо скрухою. Так само моляться й його друзі. В тих страхіттях прожили вони кілька днів. Вже много є мертвих, але він ще жие. Все ж таки при одному атакові його тяжко зранили й треба було відвезти його до лічниці. В тому часі він без коронки вже ніяк не міг бути. Він молився на ній при атаці й тепер, в лічниці, тільки про коронку думає. Не може без неї обійтись. Він певний, що рана загоїться, якщо він тільки молитисьме на коронці. Він просить, щоб йому принесли коронку, й коли її дістав, показує її сестрі доглядачці: "Подивіться, преподобні Сестро! Я не поганин. Коронка мене охороняє." —"Я тішусь, що маєте коронку," відповідає Сестра.

"Сестричко! Моя рана так страшно болить, що я не в силі видержати." "Будьте тільки терпеливі, пане. На вашу рану найкраще лікарство коронка. Молиться!"

Юнак пролежав в лічниці кілька тижнів. У хвилях спокою застановлявсь над своїм життям, що він провадив досіль. Правда, він радо й багато вчився у школі, але при тім про молитву не дбав. Якщо не було б було світової війни, він напевно був би попав в релігійну байдужність й ніщо не була б помогла йому коронка, хоча б вона й з

Люрд була. На що воно все те? Він, як образований чоловік, казав собі, що за наукою релігія це ніщо, що релігію видумали для темних людей. Але на бойовищі, серед барабанного вогню, ніхто не кличе на поміч ні електрики, ні магнетизму, ні чудних відкрить славних вчених, тільки Бога взиває на поміч й Пресвяту Діву. Так все таки віра бере верх над наукою й Бог, це більше за всякого вченого. Він усе це роздумав й постановив, що піде інакше шляхом життя, як досіль. Коби тільки остався живим й здоровим.

З лічниці юнака знову вислали на фронт й там він остався аж до кінця війни. Кілька разів було його життя в небезпеці, але завжди щасливо вийшов. Він приписував це коронці, що на ній завжди побожно молився.

Вдома батьки прийняли його з неописаною радістю. Він уже забув про музики й гостину, але поспішив до церкви, щоб подякувати Богу. Потім пішов навідатись до тітки.

"Слава Богу, що я знова тебе бачу! Я багато за тебе молилася!" — "І я багато молився,' 'сказав юнак. "Глядіть, тіточко, оце коронка, що ви мені подарували. Як багато разів вона мене потішила!"

"Бачиш, сину, ти сам на собі висвідчив, що коронка, це найкраще лікарство в слабості й найбільша потіха в одчаї. Я прирекла, що тебе пішлю до Люрд.... Випитай, чи нема паломництва від нас до Люрд, й коли воно поїде, ти прилучитись до нього."

Так він поїхав до Люрд..... Він про Люрд вже багато читав й чув. Те що він читав й чув, побачив тепер на власні очі. Печера зробила на нього неописане враження. Він вклякнув на камяний брук й молиться разом з другими паломниками на коронці. Він чується щасливим, так к кожний, що може дістатись до Люрд. Сам він говорить: "На цілому світі нема місця подібного до Люрд." І правду каже! Під враженнями, що їх дізнає коло чудотворної печері, відмовляє він різні набожества, перетворюється й Непорочна ним тішиться.

Паломники пішли зложити візиту Люрдському Епископові. Він іде також. Церковний достойник очарував усіх ласкавістю, ввічливістю, приятним й милим своїм усміхом.... Ось, великий вященик,— думає про себе наш юнак. Він знає про нього, що колись він був славнозвісним адвокатом в Парижі, але покинув світську славу, ба-

гацтва й вступив у семінар, щоб стати священиком. Сьогодні він зберігає чудотворну людську печеру. Чи є де на світі вище визначення? Він також покине марниці світа й стане священиком. З такою постановою вертається він додому.

"Чи знайшов ти щастя при помочі своєї коронки, сину?" питає його тітка. — "Так, тіточко, знайшов і дуже сердечно за нього дякую!"

"Не мені дякуй, але Пренепорочній, що ми співаємо до Неї "Радуйся, радуйся, Маріє!"

Кінець.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Гедеон

З смертю Девори, що добула волю ісраїлітянам, скінчився довгий час спокою. Ісраїлитяни знову змішали почитання Єгови з злочинними забобонами. Вони дались потягнути до хананейських ідолів пристрастями свойого серця й тому, що боялись сили тих чужих богів. Вони надіялись, що Бог вже не схоче їх карати, або принаймні далеко було їм до того, щоб сподіватись так жорстокої кари, як над ними повисла.

Вже багато літ проминуло від того часу, як Мойсей розбив Мадіянитів, що не допускали його до землі обіцяної. Та нащадки побіджених, що дістали від своїх предків в спадку їхню ненависть до ісраїлитян, ждали тільки нагоди, або радніш Божого допусту, щоб пімститись на дітях Ісраїля. Проживали вони на широких полонинах на схід від аммонитів й моавитів й наймаючи у службу розбишак з пущі, не страхались пускатись навіть у найбільш очайдушні виправи. Вони побили наперед покоління Галаад, після того перейшли Йордан й розливись по цілій країні Ханаан, лишали всюди за собою знищення й смерть. Ісраїлитяни жахались попасти в їхні руки й тому мусіли скриватись по гірських печерах та найліпших укріпленнях; туди вони забирали свою поживу та припаси. Коли мадіянити пішли, вони повиходили із своїх криївок й обсіяли свої поля. Але з найближчою весною напасники знову появились й розложили свої шатра по цілій країні аж по Газу. Все, що тільки їм попалося

під руки, забирали: воли, вівці, всяку скотину й не лишили ісраїлитянам нічого до життя. Їхні стада баранів, волів і верблюдів наче саранча розсипались по полях й пожирали зелені збіжжя в цілій країні, від покоління до покоління, аж нарешті знищили ввесь край. Діти Єгови сім літ мусіли дивитись, як діти пущі заливали їхні землі й нищили. Вкінці вони упокорились через своє пониження й тремтячи на саму тільки думку, що будé далі, кинулись до Єгови й благали Його помочі проти нащадків Мадіянитів.

Бог, що неменше відчував милосердя, як огірчення ізза несталости й бунтівництва своїх дітей, післав до них пророка скартати їх за їхній злочин: "Ось така відповідь Господня," сказав до них Божий чоловік: "Я освободив вас від Єгиптян й від усіх ворожих народів, що від них вам приходилось терпіти. Коли ви прийшли в цю країну, я прогнав із неї тубильців і віддав їх землю в ваші руки. За такі многі добродійства я тільки одного від вас вимагав: щоб ви не хилились перед аморейськими божищами; та ви оставили мене й клонились тим чужим фалшивим богам!" Пророк зник й полишив проступників вражінням цих у тисячі разів заслужених докорів. Та вони не стратили надії; таж Господь зволив післати до них пророка— чи ж не у тій цілі, щоб приготувати їм освободителя?

І от що сталось якийсь час після цього. Один юнак з Ефрати з покоління Манасії— був це Гедеон, син Йоаса, —побоюючись мадиянитського нападу в близькому майбутньому, молотив й чистив пшеницю на свойому гумні. Нараз побачив він якогось чужинця поважного обличчя, що сидів під недалеким дубом й заговоривши до нього поздоровив цими словами: "Господь з тобою, найхоробріший сину Ісраїля!"

"Якщо Господь з нами, то чому пригнітають нас так многі нещастя? Що ж думати про ті дива, що розказують наші батьки про визволення з Єгипту? Той сам Бог покидає нас й віддає на поталу Мадіянитам."

Чужинець спочив на йому лагідним й одночасно величнім поглядом, що Гедеонові видалось наче це яка неземська істота, зокрема, коли з його уст вийшов оцей приказ:

"Іди! Я дам тобі силу, щоб ти освободив Ісраїля з рук Мадияна. Знай, що це я тебе посилаю."

Тільки Бог або якась небесна істота Богом післана, могли говорити таким чином. Гедеон зрозумів це, та в почутті власної немочі й безсилля боронився від так страшного завдання.

"Пане мій! Я.... я мав би визволити Ісраїля з рук Мадіяна? закликав він; мій рід найменший в поколінні Манасії, а я сам останнім в родині мойого батька!"

"Я буду з тобою," відповів чужинець, й тобі так легко буде побороти Мадіяна, наче б ти боровся проти одного тільки противника."

"Якщо твоя ласка зо мною перед тобою," знову заговорив Гедеон, "дай мені якийсь знак, що це справді Господь говорить до мене. Не відходи, я зараз вернусь, щоб принести тобі жертву."

"Я пожду," сказав чужинець.

Не гаючись, Гедеон пішов до хати, приказав зварити кізля, спечи неквашеного хліба, поставив мясо в кошик й налив юшки з мяса в горнець та все те приніс під дуба й пожертвував таємному чужинцеві.

"Возьми мясо й хліби," сказав до нього чужинець, "й положи на цьому камені та вилий на них юшку."

Гедеон послухав. В тому менті чужинець доторкнувся кінцем палиці, що була в його руках, до мяса й хлібів та з каменя вибух огонь, що спалив жертву. Гедеон мав упасти на коліна перед гостем, та він зник.

"Боже мій, Боже мій," закликав він, "я власними очима бачив Ангела Господнього!"

Та це не ангел, а Бог сам до нього говорив. У Ісраїлитян панувало переконання, що мусить умерти той, що бачив небесну істоту; тому знову дався почути голос, що впевнив його: "Не жахайся! Ти не вмреш! Мир з тобою!"

Гедеон прийшов знову до себе з переляку й видвигнув під дубом, де згоріла жертва, жертівник та назвав його "Жертівник мира"; це імя осталось йому й на далі.

Ще нікому з суддів його попередників не приходилось сповнити таке важке завдання. Треба було навернути Ісраїлитян до правдивого Бога й видобути їх зпід ярма мадіянського. Майже всі його краяни схилили свої коліна перед Ваалом. Сам його рідний отець переховував фалшивого божка Ефрати та поставив йому жертівник у присвяченому тому божкові гаї.

И так тої самої ночі по розмові з невідомим мужем

роздумував він про се дивне післаництво. Нараз знову почув голос Господа:

"Ти встань," сказав голос, "й розвали жертівник Ваала, що поставив твій отець, та вирубай гай довкола божка. На камені, де ти сьогодні приніс жертву, постав жертівник Єгові й прикрий його галуззям з гаю божища. На тому жертівнику ти пожертвуєш вибраного бика зо стад твойого отця й ще одного семилітнього бика в покуту за гріхи люду."

Тої самої ночі, щоб не наразити себе на лють народу ізза знищення гаю, Гедеон взявся до роботи з десятком чоловіків з свойого дому, й враз із ними розвалив жертівник Ваала та вирубав присвячений божкові гай.

Вранці, коли нарід побачив звалища памятника своїх забобонів та ново-поставлений жертівник, що на ньому вже палилась жертва, з люттю в серці питали вони одні одних, хто міг доконати того злочину. По довших пошукуваннях винайшли, що це був ніхто інший а сам таки Гедеон. Розюшена товпа хутко зібралась перед домом Йоаса:

"Видай нам свойого сина," ревіли вони з усіх боків; "хай загине той, що злочинною рукою розвалив жертівник Ваала й вирубав його гай!"

Йоаса можна було притягнути, щоб почитати ідола, але він не шанував його настільки, щоб ізза нього погубити свойого сина.

"Хто поставив вас на те, щоб відомстити Ваала?" — поспитав він ефраїтів? Якщо він богом, хай сам відомстить на смільчакові, що посмів не лякатись розвалити його жертівник. Хто пускається в боротьбу з Богом, той— я впеняю вас— не дожиє до ранку!"

"Хай буде так," заревіли фанатики. "Твойого сина імя вже не Гедеон, а Єрвааал, бо від сьогодні він жертвою Ваалової пімсти!"

На щастя Гедеон знав інакшого Бога й той Бог мав досить сили, щоб зберегти його від погроз фалшивого бога й його навіжених сторонників.

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Розділ XI.
Остання недуга і смерть.

"Мні бо єже жити, Христос, і єже умрети, пріобрітеніе єсть."
(Філіп. 1, 21).

"Честна пред Господи смерть преподобних юго." (Псам. 115. 15).

Вичерпаний геть чисто на силах, Ґерард ледви вже міг повернути домів, до монастиря у Капоселе, 31 серпня 1755 року. Коли побачив його о. Кайоне так блідого та вихуділого, сейчас казав йому положитись до ліжка. Братчик послухав, однак не вагався сказати: "Це ніщо, отче настоятелю, це Божа воля, і треба прийняти її охотним серцем, бо ж треба усе виповняти Божу волю охоче."

Хоч він старався, щоби як найбільше критись зо своєю хоробою, то однак усі бачили, як це рівнож заявив домашний лікар Санторелді, близький кінець. Усім, кажу, було відомо, що це був останний ступень чахотки. Кров часто бухала йому з грудей; і дивно було де її у нього стільки набралось, бо він був так блідий. Однак мимо його слабости та близької смерти, так лікар як і о. Кайоне, старались усіма способами, щоби його задержати як найдовше при життю.

Пригляньмось ми цьому великому святому, як він в часі цеї тяжкої хороби старався виповняти Божу волю та терпіти разом з терплячим на хресті Христом. Він, що уздоровляв так велике число недужих, лежить тепер сам, у самому розцвіті життя, смертельно хорий. Він, що так сильно співчував з недолею ближнього та приходив усім з поміччю, порадою та полекшою, лежить тепер сам серед болю та терпінь, не бажаючи навіть найменшої полекші. Одного дня сказав: "Я представляю собі, що ця постіль є для мене Божою волею. Мені здається, і я в це сильно вірю, що Божа воля і я це одна річ." А коли його одного разу о. Кайоне запитав, чи він хотівби жити чи вмерти, то покірний братчик сміло відповів: "Отче Настоятелю, не хочу ні жити ні вмирати, а лиш хочу цього, чого Бог хоче.

Хотівби я умерти, щоби злучитись на віки з Богом, а з другої сторони, не хочу вмирати, бо я ще нічого не терпів для мойого Ісуса." Ось відповідь гідна святого. Від самих дитинячих літ він стільки натерпівся з любови до Ісуса, а тепер на смертнім ліжку ще вважає це за ніщо. Це однак свята правда. Що ж значать ці терпіння у порівнанні до слави яка жде чоловіка, коли він їх з любовю та віддáнням Божій волі, охотно зносив. А чим є вони у порівнанні з терпіннями що їх переніс за нас на хрестньому дереві Наш Спаситель Ісус?

Сповняти Божу волю було для Ґерарда єдиним бажанням, яким він жив. Тому то було для нього все одно, чи то вмерти, чи жити. Чи ж слова, які він був висказав до о. Кайоне, не є подібні до того чудесного висказу святого апостола Павла, який горіючи великою любовю до Ісуса Христа, закликав: "Мені жити це Христос, а смерть радість," а це було тому, що як сам сказав цей великий Апостол народів: "Жию вже не я а жиє у мені Христос." Християнин, який любить Христа в спосіб в який приказує його любити заповідь любови ,вже не жиє для себе, не для світа, а жиє для Христа, і в цей спосіб вже не він сам жиє, але злучений з Христом, або ще лучше сказати, жиє вже лиш сам Христос.

Коли Ісус умирав на хресті, Його Пресвята Мати Марія стояла під хрестом, та/наче священик, що приносить Богові жертву, жертвувала свойого Возлюбленого Сина на задосиьучинення Богові за людські гріхи та злобу. Ісус тоді вручив нас Марії за своїх дітей, а нам Марію за матір. Як Марія була при смерти Свойого Сина і Бога, так Ґерард хотів, щоби Вона була при ньому в годині його смерти. Тому прохав щоби повісили коло його ліжка образ Матері Божої, щоби так на Неї ліпше памятати. Хрест з розпяттям казав рівнож прибити на стіні в такий спосіб, щоби мати його безнастанно перед очима. На дверях своєї келії казав написати великими буквами: "Тут сповняєсь Божа воля, так як Бог цего хоче, і так довго, як Бог хоче."

Коли братчик, що ходив коло нього підчас цеї недуги, мусів поправити його постіль, або змінити простирала, і Ґерард мусів на хвилину покинути ліжко, то сейчас ішов під образ Божої Матери, або під хрест, а впавши на коліна горячо молився. Нараз підчас молитви заливався сльозами. Братчикові що його услугував, часто довелось під-

слухати деякі з його стрілистих молитов. Між іншими були: "Господи, хочу лишень сповняти Твою волю," або "О, Ісусе, Ти умер за мене, а я хочу смерти ма Тебе, щоби Тобі приподобатись," і такі інші.

Одного дня з'явився йому діявол, та заявив, що може йому привернути здоровля. Але Герард не дався намовити ворогові який старався йому на кожньому кроці пошкодити. З другої сторони знав, що то лиш діявольська штучка якої він уживає на це, щоби захопити у свої сіти невинні душі, тому з погордою відповів: "Іди геть від мене пекольна потворо, я не хочу нічого іншого, як лиш це що Бог хоче." Поконаний куситель зник зі стидом, однак лиш на це, щоби внедовзі знова повернути зі страшнішою покусую. Була це покуса проти святої чистоти, якою куситель людського роду намагався звести Герарда з правої дороги, та позбавити його ось-ось близької нагороди. І так коли одного дня о. Кайоне відвідав свойого любого хорого, а відвідував його кілька разів денно, побачив, що Герард дуже змучений та опав на силах. Зимний піт виступав йому на чоло, начеб у конанні. Здивований о. Настоятель запитав його, що йому сталось. Герард з простотою відповів: "Я не знаю що це має значити; яж усе любив Бога," а відтак дав о. Кайоне пізнати, що мучили його нечисті покуси. Нам може бути дивно, що Герард, який був, можна б сказати, самою чистотою, який через ціле життя не знав, що то є покуса проти святої чистоти, мусів на смертельній постелі через них переходити. Однак Господь Бог допустив на нього цей досвід, щоби йому дати нагоду ще більше терпіти. З другої ж знова сторони Герард бажав, як найбільше терпіти, а одного разу вирвався з його уст оклик: "О, як я терплю тому що нічого не терплю." Тому безнастанно просив Бога нових терпінь. Господь Бог їх йому не жалів.

Герард сам говорив з переконанням, що Господь Бог ніщо так скоро не вислухує, як молитви про терпіння. Терпіння це найліпший лік на усі людські недуги душі. "Бог, говорив він, дає охотно усі ласки що відносяться до спасення душі; однак щоби цей що про них молиться знав їх велику вартість і тим більше їх шанував, Бог нераз дається довго прохати. Однак не так Він поступає, коли хто молиться про терпіння. Бог сейчас вислухує." Отож і не диво, що Герардові приходилось стільки терпіти.

Тимчасом хорому не полекшало ні трохи. Противно, недуга робила сильний поступ, так, що загально вже боялись його скорої смерти. Мимо того, що Герард причащався що дня, то 5 вересня подано йому останні св. Тайни. Усі отці і братчики зібрались з цеї нагоди до келії хорого. Отець Міністер приніс св. Причастя. Герард, який не міг уже в жаден спосіб клякнути, хотів принаймні, з пошани до Пресвятої Евхаристії, сісти. Йому помогли. Усім сльози виступили на вид тої побожности умираючого Брата, і гляділи на його наче на ангела, а він, сіяючи з радости на вид Ісуса у Пресвятій Евхаристії, справді подобав на ангела радше, чим на чоловіка що має ось-ось попращатись з тим світом.

Отець Міністер подаючи йому Божественне Напуття, промовив: "Прийми, Брате, Цього Господа, що є нині твоїм Вітцем, а вкоротці буде твоїм судією. Оживи свою віру та віддай Йому чувства твойого серця, які Йому належаться." Герард тоді з вірою відповів, що усіх зворушило до сліз: "Ти знаєш, Господи, що всьо, що я коли зробив, або говорив, я робив це, щоби Тобі приподобатись. Умираю тепер спокійний та вдоволений, бо я не шукав нічого іншого, як лиш Твоєї слави та Твоєї святої волі." Чи ж не є це слова подібні до тих, що їх висказав св. Апостол Петро, коли його Ісус питав чи Його любить: "Господи, Ти знаєш усьо, Ти знаєш, що люблю Тебе." У цих словах, які він висказав принимаючи до свойого серця Божественного Спасителя, бачимо ціле його життя: він жив лишень виключно для Бога.

Принявши св. Причастя з як найбільше можливою набожністю, Герард прохав, щоби його лишили на хвильку самого, щоби так на самоті зложити подяку Ісусові за це, що зволив загостити до нього. Коли співбраття опустили його келію, він через довший час позістав на розмові зі своїм улюбленим Господом і Гостем.

Слідуючого дня, в суботу 6 вересня, йому значно погіршилось. Отець Кайоне бачив потребу уділити йому Святу Тайну Єлеопомазання. Знова увесь дім зібрався до келії умираючого, який уже час від часу тратив притомність та попадав у конання. Відмовлено молитви конаючих і о. Кайоне сам уділив йомуМаслосвятіє. Хорий лежав увесь час в сильній горячці. Зимний піт виступав на його бліде чоло і лице, а сили так його опустили, що не міг рухатись.

Отець Кайоне був переконаний тепер, що святий не

пережив до слідуючого ранку. Кількох співбратів лишились на цілу ніч, щоби чувати при ньому, щоби на случай смерти повідомити усіх. Лягаючи до ліжка, співбраття поручали його Божій опіці, будучи певні, що вже його не побачать більше живого. Однак на перекір ожиданням все змінилось.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД

За тих, що переслідують святу Божу Церкву

Кожний чоловік є нашим ближнім, а ближнього любити треба, як самого себе. Так навчав Спаситель і так учить св. Церква.

Та, на жаль, не багато людей бере собі цю Христову науку до серця . Нинішні многі християни воліють жити серед боротьби, ненависти та зависти.

А коли звернути увагу таким християнам, що їх поступування противиться заповіді любови ближнього, тоді вони бороняться так, як євангельський законоучитель, питаючи: Якже ж мені любити ворога, що копає яму під мною? Як любити грішника, що хулить Г. Бога, що глумиться з усього, що християнинові святе? Як любити тих, що переслідують Христових визнавців, Його святу Церкву?

"Любіть ворогів ваших, добре робіть тим, що ненавидять вас" (Мт. 5, 44)— то слова самого Спасителя.

Ця заповідь любови ворогів —то найблагородніший вислів любови ближнього. Бо любов ворога —то найляхотніша любов— то найблагородніший закон у світі!

Як розуміти любов ворога?

Першим обовязком у любові ворога, то **прощення обиди.** Зо своїм противником треба помиритися щиро, без облуди. Це перша условина, яку треба сповнити, якщо хочеться, щоб християнське життя та ділання мало значення й вартість перед Богом.

На ніщо здадуться молитви, піст і милостиня, коли серце чоловіка переповнене ненавистю до свого ближнього.

Та не тільки прощати треба ближньому, але за прикладом Спасителя треба ще й **молитися за своїх ворогів.**

На жаль мало є таких християн, які просили б Бога, щоб Він прощав тим, що ненавидять їх. Більше зате таких, які моляться, щоб Бог покарав їхніх противників і пімстився над ними. Забувають ті люди, що Бог не є Богом низької пімсти та кари, а Богом любови та прощення!

Пімстою християнина, то благородне прощення та великодушна чинна поміч потребуючому противникові, по засаді Спасителя: хліб за камінь! Не кажи, що це противиться твоїй чести та гідности. Це тільки хороблива честилюбивість і гордість жадає пімсти.

Люблячи ближнього, навіть ворога чи грішника — **не вільно тобі любити його гріху, злого діла. Гріх треба ненавидіти, осуджувати зло та всіма силами його викорінювати,** як це чинив Христос. Огортаючи ближнього добротою, **не вільно потакувати йому в злім, чи боронити його проступків.**

Місячне наміреннн цього місяця заохочує молитися за наших ворогів, за тих, що переслідують святу Божу Церкву, за відступників, єретиків і всіх, що словом або ділом шкодять ,нападають і переслідують Божу Церкву.

Католицьким Світом

Папа взиває до застанови. — 2 жовтня ц.р. Папа прийняв на послухання членів св. Римської Роти, котра займається правом в Католицькій Церкві й під котрої судовластям є католицькі подружа.

Упадок моральности в нинішнім світі є причиною нещасних подруж. **Папа візвав** молодь, щоб добре застановилася над важністю подружжа й обовязками, заки всту-

пить у подружий стан.

На жаль часто буває таке, що не свідомість обовязків —але всякі несумлінні мудрования є причиною подруж. І так женяться, не тому, щоб стати добрими родичами й виховати дітей, що є **першою** ціллю подружжя — але часто женяться на це, щоб дістати маєток, посаду, впливи, а навіть— щоб дістати державну допомогу. Не диво, що з таких починів потім слідують сумні наслідки й є так богато трагедій....

Більшовики в занятій ними Галичині господарять по свому. **Десять тисяч вислали зараз у сибірські копальні на каторжну роботу— Митрополита Шептицького і всіх наших Епископів Галицьких, крім одного— ЗАМОРДУВАЛИ. Вимордували також весь аткивний провід українців, що там лишився— старого др. Костя Левицького, першого президента Західної України в 1918 р., а далі послів Целевича, Кузьмовича** й кого з проводу годні захопити. **Замордували цілий уряд УНР**, що був у критичних хвилях на Волині.

о. Михайло Заяць, парох з Бренфорд, Онт. —молодий недавно висвячений священик, по тяжкій катастрофі поволі приходить до здоровля й є надія, що вповні видужає. о. Заяць є родом з Винипегу і в Онтеріо дістав першу свою посаду. Щоб обслужити вірних їхав залізницею. В Торолд настав зудар поїздів, у висліді котрого одного подорожного вбило, а девять ранило. Між раненими тяжко є о. Заяць. Так наш священик віддав своє молоденьке життя за свою Церкву, на службу своїм людям, на славу Бога.

о. Михайло Сирник, писар Епископської Канцелярії мав наглу операцію в лічниці св. Йосифа у Винипегу. Операція вдалася і о. Сирник скоро подужує.

Обидвом нашим Отцям бажаємо скорого й повного подужання та дальших многих і щасливих літ у праці для Бога, Церкви й Канади!

Цьогорічний З'їзд БУК-а в Саскатун відбувся дуже гарно при численній участи духовенства й мірян.

В неділю, 8. жовтня посвячено угольний камінь під нову величаву церкву св. Юрія. Церква матиме сім копул і буде найкращою церквою в цьому місті. Будує Впр. о. Ру.

На цьому з'їзді поновно затверджено дотеперішний Головний Заряд БУК-а.

Українці в Полудневій Америці одержали нову велику релігійно-національну поміч із Чину Сестер Василіянок, що багато вже добра вчинили для українського народу в Галичині й Злучених Держава П.А. Ось перші Сестри вже прибули до Аргентини й осіли в місті Апостолес, де розпічнуть працю між українським народом.

Обильного Божого благословення та найкращого успіху в новім підприйнятті бажаємо Сестрам Василіянкам.

Націсти замкнули 211 польських костелів. ЮП. доносить із Ватикану, що Папа доручив свому нунцієві в Берліні запротестувати перед німецьким урядом проти того, що німецька влада в б. польщі замкнула 211 польських костелів і арештувала около 193 священиків і монахів. Арештованим німці закинули, що вони займалися політикою.

Націсти обмежили видавання католицької преси до пять часописів на цілу Німеччину. Рівнож у ріжних сторонах краю уряд наказав позамикати церкви, пояснюючи, що це зроблено з огляду на загрозу небезпеки масової смерти від воздушного налету.

У Львові почав виходити новий часопис: "Вільна Україна," що хвалить блага комунізму, а жадного лиха в цім не бачить і не хоче бачити.

22 жовтня були більшовицькі вибори в Галичині. Виборці мусіли голосувати на більшовицьких кандидатів, яких поставило ГПУ. 325,918 виборців все таки на своїх картках перечеркнули імена більшовицьких кандидатів, —в тих округах, а є їх одинацять, більшовики ще раз переведуть вибори, щоб вибрали своїх кандидатів. Такі то вибори—кулею, нагайкою зі застрахом голосуй— але тільки на більшовика!

Нове польске правительство в Парижі зреклося всіх земель, котрі тепер заняли більшовики. Значить, що самі поляки врешті зрезигнували з Галицької України раз на все.

В Квебеку 25 жовтня вибрали 68 ліберальних кандидатів, на чолі котрих стоїть Аделярд Годбу— і 15 кандидатів бувшого премієра Дуплєссі. Побіда ліберялів велика.

За перший місяць війни в Англії через примусову темноту вечорами, на вулицях забито 1,130 людий. В Англії вечорами не вільно світити на вулицях, всі вікна мусять бути щільно заслонені.

При вулиці Салтер у Винипегу отворено "Центральну Молочарню," котрою проводить п. Угринюк. Молочарня

має пять возів і пять самоходів, котрими розвозять молоко по місті. Тепер працює там 21 людий, здебільша українці. Це наше підприємство на більші розміри.

Перша Енцикліка Папи Пія XII

Заперечення Бога Довело Світ До Війни.

Св. Отець Пій XII. видав 27 жовтня першу свою енцикліку. У ній заявив, що заперечування Бога допровадило світ до війни.

Христовий Намісник критикує диктатури, що присвоюють собі найвищу владу, яка належить до Творця Світу.

"Коли пишемо ці стрічки, каже Папа,— страшні вістки доходять до Нас, що жахлива війна ведеться помимо всіх Наших заходів її відвернути."

Найвища влада

"Раз авторитет Бога й Його закони заперечено, пише св. Отець, світська влада неминуче старається присвоїти собі найвищу владу, яка виключно належить найвищому Творцеві. Вона ставить себе на місце Всемогучого й ставить державу або свою групу як найвищу ціль життя, най вищий критерій морального й правного порядку й тим самим забороняє всякому відклик до засад природного порядку та християнської совісти.

"На щастя, фальшиві принципи не все можуть виконувати ввесь вплив, особливо коли вікові християнські традиції, на котрих виховані люди, далі остались глибоко в їх серцях, хочби й несвідомо.

Апель у справі миру

Папа апелює, щоб мирові договори по скінченій цій війні не принесли з собою нових терпінь і жертв, як сталося в минувшині, а дали світові тривалий мир.

Каже св. Отець, що війна не принесе рішучих змін на ліпше, коли мирові договори не будуть мати духа справедливости й рівности для всіх.

Папа остерігає перед небезпекою, коли замирення відбудеться в таких умовинах, що принесе нові жертви й терпіння.

Пошана для договорів

Далі св. Отець пише, що пошана для договорів є конечною для миру. Не можна осягнути миру, поки обидві

сторони не згодяться переговорити й не відмовляться від збройних та інших погроз на случай перерви, перешкоди, або змін у переговорах.

Папа признає, що договори можуть по якімсь часі перестарітись. В таких випадках повиннося змінити їх шляхом переговорів і обопільних уступок.

Однак засадничо вважати договори за безвартісні свистки паперу й присвоїти собі право одностороннього їх уневажнування, коли комусь вони невигідні, то це значить знищити взаїмне довіря між державами.

Звертаючись до причин цієї війни й виглядів на більш тривале замирення по її закінченні, Пій XII питає, чи прийде по війні новий міжнародній порядок, перейнятий духом справедливости й рівности для всіх, чи будуть повторені старі й теперішні блуди.

"Година побіди буде годиною проби й заходить небезпека, що замирення й постанови, зроджені в таких умовинах, можуть бути нічим іншим, як тільки несправедливістю під покришкою несправедливости."

НОВИЙ РЕКТОР БУРСИ

Ректором бурси БУК-а в Саскатуні йменував Преосвященнний Епископ Кир Василій **Всеч. о. Петра Криворучку**, довголітнього пароха з Арран, Саск. Ректор загально знаний в Саскачевані з ревности для Божої справи, із хрустальної чесноти й витревалої активности всюди, де ходить о Божу славу, о честь українського народу й добро Канади.

Бажаємо о. Ректорові обильного Божого благословення та якнайскращих успіхів у тяжкій і відповідальній праці!

Колеги

Івась Голодій був дуже невдоволений, як пані учителька в школі посадила його у другу лавку. Бо в другій лавці сидів Іцко Шапіра, й Івась встидався сидіти коло жидка. Ще й до цього Іцко був такий смішний, незугарний, чорний як смола, з витрішкуватими очима, а кручені пейсики, як два сверлики сягали йому аж до бороди. Та все від Іцка цибулькою заносило, а Івась дуже цього запаху не любив.

Але посадила учителька Івася, і мусів сидіти. Зразу відсувався на сам крайчик лавки, а потім якось привик. Навіть весело йому було, бо мав з ким дрочитися. Сіпав Іцка за полу, за ґузики, підсміхався з його бесіди, з його пейсиків, з його рухів, підставляв йому ногу, або таки пригинав за голову до землі, і мучив як кота. Нераз Іцко просився:

—Іваські! Ци я тебе зачіпаї!

—Ґи, ги, ги! А ти чого цибулею тхнеш! — спіявся Івась.

—Сьо! Я тебе не зачіпаї, то ти мене не зачіпай!

—Хі, хі, хі! Маєш такі пейсики, як посторонки!..

—На тобі булкі з маслом. І не зачіпай мене! Сьо хочіш?!....

—Ти дурний Іцку! Мені не треба жидівської булки!

—Слюхай, Іваські! То я тобі бамбону принесу!....

—Еге! Ти Іцику дурний....

Випрошувався Іцик, й обіцяв що міг, та Івась дальше докучав А Іцик згодом теж привик, їв булку з маслом, і нічого собі з цього не робив. Бо він був маленький, сухенький як хроник, а Івась черствий, хлопчисько, і грубенький як качало.

Аж скінчили хлопці школу, і розійшлися обидва. Івась зачав тепер брикати свобідно, літом вганяв по пасовиську, зимою по вулицях, поміж хати, а в ярмарки і в неділі цілий день волочився по місті. Скоро усе, що навчився у школі, до чиста забув, і ледви підписатися умів. А Іцко скінчив школу, покрутився поміж крамниці, і зараз брався й собі торгувати. Зразу скупляв по хатах старе залізо, потім якісь клаки, в суботи ходив до біжниці, читав книжки, ґазети, та все вчився рахувати.

Минуло ще пару літ, і хлопці парубочити стали. Івась виріс на Івана. Вигнався парібок, як дуб. Викрадав з дому деякі речі, та по сусідах, смалив дзиґари, пив горілку по шинках, а замісць до церкви, ішов на сусіди в карти грати. А гулянки ні одної не пропустив. Вкінці сподобав собі Софійку з Підгаю, тай оженився.

А Іцко Шапіра теж підхопився догори. Донедавна ще був миршавий, смаркатий, і каправий, а тепер вичіхрався жидок, як панич. Цілими днями звивався, як шершень поміж людьми. Там продав, там купив, там позичив, там заміняв, там пофакторував, всюди інтерес мав. Потім кинувся на села, а потім по містах, їздив і їздив, і всюди інтерес, якби чекав на нього. А як поїхав до Кізлова, тай жінку собі привіз. Приїхала чорнява, багата Малка, бо батько худобою торгував, і грошей нагорнув. Тай заложив собі Іцко крамницю з матерією, і продавав. А Малка купувала яйця, масло, і патрошила курочок на обід.

Зате нашому Іванові не було так добре. Свого мав пів морґа, за жінкою взяв нивку, і скупенько було, і кінців ніколи не міг повязати. Прийшло на світ двоє діточок, тай біда. Тай Софійка геть скапцаніла. Колись дівкою на все містечко була: гожа як рожа, а тепер полиняла, як стара баба. Ходила до панів на послугу. Тай Іван зробився тепер, як дідок. Мав ще від тата пару коней, тай фірманив. Хоч і фірманка не все траплялася.

Одної неділі від самого полудня крутився Іван по ринку, цілу Вечірню перестояв і ніхто за фірманкою не питав. Аж вже сумерком навинувся Іцко Шапіра.

—Ну! Фірмани! Котрий поїде до Львова по таварі —спитав Іцко, оглядаючись на гурток господарів.

—Я, я, я!.... Я поїду! Я маю коні добрі! А мій віз ширший!.... голосилися навипередки господарі, і густий перстень господарських сіряків окружив Іцка з усіх боків.

—Ну, ну! Мені тілько не треба! Я тільки хочу одну фіру!— всміхався Іцко, відмахуючись руками.

—Пане Шапіра! Пане Шапіра! Я поїду! —просився Іван Голодій.

—Я тебе не хочу! Ти дорогий!— каже Іцко, навіть не оглядаючись на Івана.

—Ай, пане Шапіра! Візьміть мене! Я вже таньше поїду! Пане Шапіра! Таж ми, рахувати, якісь копеґи! Памятаєте, як ми колись навіть разом до школи ходили!? —нагадував Іван, та був би геть жида в руку цілував, щоб лиш наняв фірманку у нього, бо в дома навіть на сіль ні

сотика не було. Але Іцко лиш всміхнувся і каже:

—Ну, ну! Як ти колега, то за танше їдь! Буде три злоті!

—Ай, Іцуню, накинь ще, бо то направду піде цілий день.... —просив Голодій.

—Ти дурний Іван! Бери три злоті, і нічого не кажи! —відтяв Іцко Шапіра.

І справді Іван більше нічого не казав. А на другий день до вечора мерз на морозі, заки привіз шість скринь Іцкового товару зі Львова.

С.Г.

ХТО ВИГРАВ?

Базар на малювання йорктонської церкви Матери Божої Неустанної Помочі відбувся в днях 22, 23 і 24 жовтня.

Дня 25 жовтня відбулося тягнення тикетів.

Нагороди виграли в означеному порядку:

1. № 4873: Л. Мізунь, Куксвил, Онт.
2. № 2513: Ю. Бурдейна, Йорктон, Саск.
3. № 482: М. Шульман, Калдер, Саск.
4. № 2965: Е. Бурке, Едмонтон, Альта.
5. № 1452: Н. Шпирка, Плимавт, Па.
6. № 5589: А. Сенькус, Редберрі, Саск.
7. № 3547: Ст. Маковський, Дніпро, Саск.
8. № 2444: Всеч. о. Н. Чорній, Кирклеид Лейк, Онт.
9. № 231: А. Мут, Йорктон, Саск.
10. № 3086: С. Петров, Ню Йорк.
11. № 441: В. Догл, Ню-Вестмінстер, Б.К.
12. № 7030: И. Польський, Йорктон, Саск.
13. № 7029: М. Луц, Джедбург, Саск.
14. № 4845: В. Гуска, Норквей, Саск.
15. № 960: Н. Гушуляк, Мекрорі, Саск.

Сердечно дякуємо всім шановним добродіям, жертводавцям і всім тим, що розпродували базарові значки, або й самі їх закупили, теж дякуємо всім тим, що брали участь у самім базарі,або чимнебудь до його успіху причинились.

Нехай Божа Мати Неустанної Помочі помагає кожному неустанною Своєю поміччю й опікою за кожну жертву на Її честь і славу.

Отці Редемптористи,
Йорктон, Саск.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Ми, родичі разом із своєю дитиною, прилюдно складаємо щиру подяку Господу Богу за чудесне виздоровлення й виратування від неминучої смерти нашої дитини.

По словам лікаря сталося надзвичано чудо, що девятилітня дитина, будучи майже мертвою через довгий час, нині жиє й таким здоровлям тішиться, неначе б їй ніколи й нічого не бракувало.

Ту надзвичайну Божу ласку ми отримали через Служби Божі в наміренні душ у чистилищі й поміч Найсв. Серця Христового, Матери Божої Непорочно Зачатої, св. Йосифа та св. Терені, любительки дітей.

Була це гірка хвиля для родичів, коли рішалася доля останної нашої дитини, що нам осталась іще при житті.

Тому нехай всі терплячі з вірою просять Бога, а певно отримають, якщо це не буде противитись Його Пресвятій Волі!

Вдячні Господу Богу родичі В.Е.Г.

Найсердечнішу подяку складаю Найсвятішому Серцю Христовому й Матери Божій Непорочно Зачатій за щасливу операцію мого брата.

А. Якимимишин

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ МАТЕРИ БОЖОЇ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ В Йортоні, Саск.

Збірка в місті Йорктоні, що її перевела пані Панагапко з другими панями $48.60

Ст. Майдан, Йорктон 10.00; В. Черепущак, Лонґ-Лейк, 10.00; М. Скалуба, Йорктон 5.00; Гр. Сніданко, Йорктон 5.00; М. Галицький, Сейр, 5.00; Ст. Абрамець, Йорктон 5.00; П. Шевчук, Шіго 3.00; А. Пристай, Йорктон 2.00; Н.Н. 2.00; Ів. Опійник, Йорктон 1.50; Сестри Служебниці П.Н.Д.М., Портедж 1.00; П. Пристай, Йорктон 1.00; М. Хруник, Йорктон 1.00; Д. Благий, Йорктон 1.00; М. Шкільник, Йорктон 1.00; А. Чорний 1.00; Я. Забпоцький, Йорктон 1.00; В. Семанців, Йорктон 1.00; Ів. Гринюх, Амстердам 1.00; Д. Грабець, Гайт 1.00; В. Собчук, Ленґ 1.00; А. Мародин, Йорктон .50ц. П. Грещук, Йорктон 50ц. Ст. Клепак, 50ц., Ст. Крамар 50ц., Ю. Пристай, 50ц., В. Яремко, 35ц., Ст. Дідух, 30ц., В. Шпіляк 25ц., Ів. Добко 25ц., П. Чорнобай, 25ц., Н.Н. 25ц.

Щира подяка всім жертводавцям.

Отці Редемптористи,
Йорктон, Саск.

— ВЖЕ ВИЙШОВ! — ЗАМОВЛЯЙТЕ СКОРО! —

КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА — 1940 — РІК

У ньому є точний калєндар українсько-католицьких і латинських свят, повний церковний устав, історичні статті, цікаві оповідання, вірші, сміховинки та багато красних ілюстрацій.

— 160 СТОРІН ДРУКУ —

ЦІНА .25 — — — — — ПОЧТОЮ.30

Тим, що замовляють що найменше 25 калєндарів для розпродажі, даємо 25% опусту

THE REDEEMER'S VOICE
YORKTON — SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 11, No. 12 — YORKTON, SASK. — December, 1939

(За дозволом церковних властей)

КАЛЄНДАР НА ГРУДЕНЬ, 1939

1 П ММ. Плятона і Романа
2 С Прор. Авдія
3 Н 27 по С., Преп. Григорія
4 П Вход в Храм Пр. Богор.
5 В Ап. Филимона
6 С СС. Амфілохія і Григорія
7 Ч ВМц. Екатерини
8 П Відд. Входа, М. Климента
9 С Преп. Алипія
10 Н 28 по С. ВМ. Якова Перси.
11 П ПрепМ. Стефана
12 В ММ. Парамона і Філумена
13 С † Ап. Андрея Первозван.
14 Ч Прор. Наума
15 П Прор. Авакума
16 С Прор. Софонія
17 Н 29 по С., ВМц. Варвари
18 П † Преп. Сави Освящен.
19 В Св. Николая Чудотворця
20 С С. Амвросія
21 Ч Пр. Н. Зач. і Преп. Патап.
22 П Непороч. Зач. Пр. Д. М.
23 С ММ. Мини, Ермог. і Евгр.
24 Н Праотців. Преп. Даниїла
25 П Преп. Спиридіона
26 В † ММ. Евстрат. Авксен.
27 С ММ. Тирса і Левкія
28 Ч СвщМ. Елевт. і Пр. Павла
29 П Відд. Зач., Прор. Аггея
30 С Прор. Даниїла
31 Н Отців. М. Севастіяна

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ, 1939

3.—**Неділя 27 по Сош.** Глас 2, ев. утр. 5. На літ.: Ап. зач. 233, ев. Луки, зач. 71.

4.—**Вход в Храм Пресв. Богородиці:** Всеночне. На літ.: Ап. зач. 320, ев. Луки зач. 54.

10.—**Неділя 28 по Сош.:** Глас 3, ев. утр. 6. На літ.: Ап. зач. 208, св. Луки зач. 91. нед. 30 по Сош.

17.—**Неділя 29 по Сош.:** Глас 4, ев. утр. 7. На літ.: Ап. зач. 258, (нед. 30 по Сош.) ев. Луки зач. 85.

19.—**Св. Николая Чудотворця:** Всеночне. ев. утр. Йоана 36. На літ.: ап. зач. 335, ев. Луки зач. 24.

22.—**Непорочне Зачаття Преч. Діви Марії:** Всеночне. На літ.: Ап. зач. 320, ев. Луки зач. 3.

24.—**Неділя Праотців:** Глас 5, ев. утр. 8. На літ.: Тропар воскр. Зачаття і Праотців, Слава: Кондак Праотців, І нині: Кондак Зачаття. Прокімен і Аллилуя лиш Праотців, ап. зач. 257, ев. Луки зач. 76, Праотців. Причастен воскр. і Праотців.

31.—**Неділя перед Різдвом і св. Отців:** Глас 6, ев. утр. 9. На літ.: Ап. зач. 328, ев. Матея зач. 1.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ:

Про духовні семинарії, головно в Мексику тай за Мексик.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 11, Число 12 Грудень 1939

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

Був Чоловік Посланий від Бога...

Наближався час приходу Спасителя світа. Бог посилає великого мужа, найбільшого зо старозавітних пророків.

"Був чоловік посланий від Бога, імя йому Йоан." (Йоан 1. 6).

Потомок великого старинного роду, завжди вірного Єгові, Йоан Хреститель приходить, як великий покутник, постник, повний св. Духа. Приходить **приготовляти дорогу Господню** (Марко 1, 3), приготовляти людей на прихід Месії.

Сам живе як Ангел у людському тілі, проповідує сильним голосом, голосом накликуючого в пустині. Вказує своєму народові дорогу спасення. І нарід слухає пророка.... йде за ним. А цей пророк неустрашимий речник Божого закону, не лякається можних цего світа; мужно стає він в обороні Божих прав. Коли бачив соромне життя Ірода, йде до нього і сміло каже йому:

"Не годиться тобі мати жінку твого брата (Марко 6. 18). За це Ірод приказує Йоана спіймати, звязати й кинути до вязниці. Вкінці за намовою Іродіяди безбожний Ірод каже св. Йоана стяти мечем.

Полялася мученича кров, упала стята голова великого пророка Йоана. Але та смерть, та жертва блестить нині сяєвом вічної слави, а злочин Ірода вкрив його імя вічною нечестю, соромом, прокляттям.

* * *

Був чоловік посланий від Бога....

В послідних часах являється на наших землях муж, великий муж, великий поставою, а ще більший духом ... справжний великан. Бог його послав....

І йде він слідами великих пророків, слідами Йоана Предтечи, йде шляхом постників, зарання християнства.

В убогій чернечій рясі, сам жиє як великі постники католицького Сходу зо своїм предтечею Йоаном Хрестителем.

Перенятий Духом Божим.... ревний ревністю св. Іліі пророка.

"Був чоловік посланий від Бога." А імя йому? **Андрей.**

Нащадок старинного роду.... богомільних предків, все дбалих про Божу славу.. честь Діви Марії.. Бог посилає його.... на велике діло....

"Приготуйте дорогу Господню!..... приблизилося царство небесне...." (Мат. 3. 2. 3.)

Зближається небесне царство.... велике Боже діло.. діло зединення Церков!.... щоби було **"одно стадо й один Пастир."** (Йоан 10, 16).

І йде він, цей муж, пророк єдности Церкви, іде проповідуючи, накликуючи, заохочуючи.... переходить землі, де лиш живе його нарід, для якого спасення всеціло посвятився. Його голос знаний і подільським ланам, і волинському чорноземові і карпатським верхам, і київським горам, і канадійським степам і бразилійським плянтаціям і американським хмародерам....

Невсипущо трудиться в дусі великого апостола народів св. Павла. "Для всіх був всім."

Не спочиває, за себе цілком забуває,... по приміру перших славянських апостолів Кирила й Методія....

Все вірний Христові, все вірний Його заповітові.... йде часто:

"Соглядати Петра".... в Римі в петрових наслідниках Вселенських архієреях.. / йде поклонитися св. місцям у Єрусалимі.... а все, щоби.... зискати для великої справи, велекого діла, якого він Андрей пророком: "Да вси єдино будут." (Йоа 17. 21).

Настав 1914 рік, Москва заливає спокійні селитьби галицької України....

Несе кайдани для волі українського народу, засуд смерти для єдности Христової Церкви.

Похилилися засумовані голови вірного люду. Стрівожений нарід питається— Що буде? чи нам пропадати?

І ото встає великий Владика, підносить свій голос.

Він добрий Пастир, що любить своє стадо, не лишає його в днях трівоги, але остає, щоби з ним бути, з ним терпіти, його скріпляти.

У старинній святині Успення Богородиці промовляє він до свого люду. З його уст пливуть слова потіхи й надії, любови і мужної віри.

"Не годиться!....

Не годиться йти за намовою нечестивих.

Не можна покидати Обручницю Христову, Католицьку Церкву, а йти блудними дорогами відступства й зради.

Будьте вірні своїй Батьківщині!

Вірні Христу, Його Церкві!

Петрова Скала непереможена!"

Скріплений народ мужно оперся ворожим затіям.

Однак лютий ворог не простив Христовому Апостолові. За його мужний виступ запроторює його в тюрму, в глибину Росії, де більше двох літ мучиться Ісповідник єдности Церкви.

Та не судилося йому тоді здобути мученичий вінець. Бог заховав його, вивів на волю, щоби ще много трудився для Його царства на землі.

Бог заховав його.... бо його було так потреба!....

Народ його так потребував, щоби в хвилях лихоліття, страждання був при своїм люді, щоби отирати слези, пригортати сироти, лічити зболілі душі теплом Христової любови, що ясною полумінню огортала його апостольське серце.

Так, Боже Провидіння заховало його, щоби він дальше приготовляв велике діло, діло, для якого послав його Христос;

"Да все будут єдино."

І пішла праця.... праця безнастанна, повна трудів, повна жертв-посвяти, праця широка, як широке було його серце.

Здавалося, що то серце постійно ширшало, все було кріпше вірою, горячіше любовю, великодушніше жертвою.

Був чоловік посланий від Бога....

Його посланництво доходило до мети.... Його жертві цілого життя, жертві повній, нічим неограниченій, жертві всего, чим був, що мав, посідав, жертві для Христа, Його Одної Святої Собороної й Апостольської Церкви, жертві для свого любого народу.... бракувало довершення, посліднього акту: мученичого вінця....

От він зближається....

1939 рік.... Тихі, теплі, осінні дні.... наче перед бурею....

Іде орда.... з червоним прапором і ще червонішими руками, скупаними в крові міліонів невинних християн.—

Трухліє народ.... тиснеться до церков шукати помочі в Бога....

А там на свято-юрській горі сидить на пів спараліжований старець у богомільному совокупленні. Час від часу споглядає через вікно на любий свій город, княжий город, що розложився у підніжжу гори.

Цей старець, це великий муж, Патріярх Сходу, галицький Митрополит, Апостол з'єднення, ісповідник католицької Церкви, найліпший син України, Андрей Роман Шептицький.

Кругом шаліє ворог, дише ненавистю до всего що Боже, що Христове,.... до всего, що українське....

А великий пророк Андрей?

Він спокійний.... Його серце далеке від ненависти .... його душа повна Христової любови, праведності, святости.... Цеї любови не в силі скрити його знемощіле тіло.... Його погідне лагідне лице сяє блеском.... а вінець скріблисто-сивого волосся окружає його голову надземським авреолем....

Його живі, молоді очі глядять вдаль.... Тут з цеї гори дивилися колись на те саме місто його предки, великий Варлаам, Лев.... Вони також трудилися для тої самої Церкви, того самого народу....

Нараз очі Владики спалахнули яснішим блеском....

"Боже! Коли сповниться хвиля так вичікувана..... Коли будуть всі одно? Один пастир і одно стадо.. ..одна Петрова Лодка?....

Боже! Дай волю мому народові, дай волю Україні!

Отче соблюди їх.... заховай їх, щоби були одно.... одно...."

А коли треба жертви.... Боже! жертва готова! Прийми мою жертву!

Пресвята Богородице, Царице України, занеси цю жертву перед престіл Твого Сина!"

17 жовтня приходить хтось з вірних до Владики на авдієнцію....

Митрополит Андрей спокійно каже:

"Чекаю на увязнення, а в тюрмі буде моя смерть."

І прийшли червоні Іроди....

А він, Божий муж, не злякався міліонів большевицьких штиків, червоного террору!

Слова Владики все рішучі, він завсіди той самий мужний речник Божих прав, Ісповідник Христа, вірний син

українського народу.

Його духа ворог убити не може. Дух Ісповідника Андрея не згине. Його геройство буде посівом тисячів, мільонів других великих душ повних любови Христа, католицької Церкви, Східнього Обряду, любови українського народу!

Чи можна сумніватися, щоби Бог цеї чистої, повної жертви не приняв. Бог прийме цю жертву за з'єднинення Церкви, за долю-волю українського люду. І прийде день побіди.

Так, ми віримо, що той день прийде, він уже зближається! І з'єдиниться Христове стадо біля одного Пастиря Петрового Наслідника!

А український нарід, очищений хуртовинами-бурями лихоліття стане вільний, могутний, сильний одною католицькою вірою!

І на могилі мученика-ісповідника Андрея заспіває побідні гимни: "З нами Бог! Розумійте народи! Бо з нами Бог!"

"Вже воскресла Україна."

Митрополит Андрей

Митрополит Андрей Шептицький походить із старинного, українського боярського роду. Між Його предками були українські єпископи, митрополити та інші визначні люди в житті українського народу. При кінці 18-го століття рід Шептицьких спольщився. Жили тільки деякі українські традиції в їх сімї й ці традиції причинились у значній мірі до того, що молодий, надзвичайно багатий граф у 23. р. життя лишив військо, де служив як офіцер, вернув до обряду своїх предків і став знов українцем. В 24. р. життя вступив Др. Роман Олександер Шептицький до оо. Василіян і прийняв чернече імя: **Андрей.**

Митрополит Шептицький родився 29. липня 1865 в Прилбичах коло Яворова, в Галичині. Студії скінчив із визначним успіхом і вже в молодім віці добув докторат прав, а відтак докторат фільософії та богословя. У монастирі вже в 31 році життя став ігуменом ЧСВВ. у Львові, в 34. р. став єпископом у Станиславові, а в 36. р. Митрополитом усієї Галицької Землі. **Від того часу Митрополит А. Шептицький став Батьком усього українського Народу.**

Начерк Його ріжнородної й благородної діяльности подаємо з прекрасної книжки п. з. "Митрополит Андрій Шептицький" Др. Л. Цегельського. —

Митрополит Галицький.

Дня 17. січня, 1901, Владика Андрій— колишній Роман граф Шептицький— обняв торжественно управу Львівської Архидієцезії. Свідок цього торжества —тоді ще молодий питомець духовної семинарії, а живучий тепер між нами в Америці о. Мирон Данилович, росказує, що Митрополит у повних архиєрейських ризах, у мітрі та із жезлом в руках, станув тоді на амвоні, Він сказав оці знаменні слова: "Ріжні люди всіляко можуть думати та говорити про мене. Але я хочу, щоб всі це знали і розуміли, що **коли я обіймаю становище митрополита** руського (слова "руський" значить "український"), **то я ним хочу бути і ним буду."**

Серед приявних у церкві св. Юра краєвих достойників (а були це самі польські аристократи) ці слова зробили очевидне вражніня, як це о. Данилович завважав по їх поглядах. Вони зрозуміли, що втратили молодого графа на все.

З престолом львівського архиепископа звязаний старинний титул Митрополита Галицького— на знак що це голова і князь всеї Української Церкви колишнього королівства Галичини і Володимирії. Митрополит Галицький є отже духовним головою та представником українського народу Галичини.

Митрополит Андрей Шептицький сповняє це достоїнство вже 40 років, так що добув собі безмежну любов і пошану не лиш Галичан, але й всіх свідомих Українців цілого світу, без ріжниці віроісповідання чи партії. Придніпрянські чи буковинські Українці— хоч православні — відносяться до Нього з найбільшим поважанням. І радикали та соціялісти шанують Митрополита за Його працю, характер, людяність і патріотизм. Небіщик Михайло Павлик та Іван Франко часто відвідували Митрополита в справах научних чи літературних і були для Нього з найвищою пошаною. Чужі— ті що ворожі українському народові і Церкві— бояться Його розуму і впливу; інші, нам прихильні, подивляють й величають Його. В цілім світі імя Його славне та звісне, що Він великий церковний дос-

тойник, великий християнин-чоловіколюбець, меценат штуки й науки та горячий український патріот. Весь світ вважає Його духовним вождом українського народу.

Оцю свою славу й повагу виробив собі Митрополит Шептицький своїми безчисленними ділами, своїм великим розумом і своїм благородним серцем. Задля цих прикмет перейде Він до історії українського народу, як одна з найможутніших її постатий.

Маючи значне власне родинне майно та розпоряджуючи як Митрополит Галицький великими доходами з колосальних лісів та з земельних маєтків, що належать до Митрополії, Митрополит Андрій всі ті доходи вживає на добро і розвій українського народу і на славу Божу, на добродійні й культурні діла, на творення релігійних, добродійних, просвітніх і мистецьких установ. Сам же живе у митрополичій палаті як монах-аскет: мала кімната, вовняна чорна ряса монаха-Студита, звичайним чорним ременем підпоясана, чотки за поясом або в руках, найпростіша страва— ось як живе той велит духа і серця та велит і тілом.

Бо Митрополит Андрій це на вид велична постать. Високий як рідко, могучої будови, з поважною, довгою бородою, високим чолом під буйними кучерями,з проникаючими а рівночасно безмежно добрими синіми очима під густими бровами, приязний та привітний у поведенні, рівний хоч живий в успособленні— Він робить на кожного, хто мав честь і щастя стрічати Його, незатерте враження.

Духовний голова українського народу.

Львівські архиєпископи є митрополитами Галичини, себто їх духовний авторитет розтягається на три галицькі епархії— львівську, перемиську і станиславівську. Митрополит Шептицький одначе поширив свій авторитет на всю Україну і на українську еміграцію в Европі та за морями. А що православні Українці не мають ніодного визначного владики, так Митрополит Кир Андрій став духовним вождом всього українського народу. І православні Українці схиляються перед Його повагою та признають Його авторитет.

Щоб обєднати духово весь український нарід, деб він не жив, Митрополит Шептицький— наче апостол Павло, на якого Він і схожий своїм аристократичним походженням, правничим і філософічним образованням, широким людяним світоглядом, невсипущою організаціюною енергією та пламенним запалом— обїхав всі частини українського народу: не лиш цілу Галичину, Буковину, Закарпаття та Велику Україну, не лише Українців в Америці, але навіть малі гуртки зарібників в Німеччині чи в Англії. А коли не міг їхати до них особисто, то—знов наче невсипущий апостол Павло— посилав їм послання та пастирські листи.

Всеукраїнський Владика.

Мало ми мали церковних владик а таксамо і мірських діячів, котрих діяльність та круговид були так всеукраїнськими, так обіймаючими весь український нарід, як це мається річ щодо Андрея Шептицького. Це справді всеукраїнський Владика, всеукраїнський ієрарх і всеукраїнський діятель. Його круговид, ум і серце, труди та змагання обіймають весь український нарід, деб він не жив. Мабуть це найбільш всеукраїнський з усіх владик, якого нам дала історія.

Осьтак Митрополит Шептицький був перший з Галицьких Владик, що навязав особисті взаємини з владиками Руснаків *) відвідавши їх кількома наворотами в Ужгороді і Пряшеві на Закарпатті та в Крижевачі в Хорватії. Це робило на Руснаків неабияке враження, коли серед них явився український митрополит, про якого вони чували, що це великий магнат, визначний учений та муж довіря самого папи.

Коли їх священики та єпископи говорили по мадярськи, цей визначний муж і високий достойник говорив по українськи чи— як вони кажуть— "по руськи." Коли їх духовенство та світська інтеліґенція мали себе за Марярів, Він заявляв, що є Русином-Українцем. Під цим впливом чимало з закарпатських Руснаків зрозуміли, хто вони є, та прихилилися до єдности з українським народом. Осьтак великими поклонниками Митрополита стали Владика Нярадій, єпископ бачванських та хорватських Русинів**), о. др. Г. Костельник родом з Керестура в Бачці, поет та церковний письменник, живучий тепер у Львові, о. Невицький, священик-патріот, письменник на За-

*) Вживаємо тут слова "Руснаки" на означення закарпатських Українців, бо вони самі себе так звуть. Це відміна слова "Русин."

**) Бачка це країна в бувшій південній Угорщині а тепер в

карпатті та багато інших. За приводом Митрополита чимало закарпатських богословів вчилось у львівській семинарії, де набрались українського духа.

Ще дальше на південь, за Хорватією і за Бачкою поселилося кількадесять тисяч галицьких виселенців у Босні, що тоді належала до Астро-Угорщини, а тепер входить у склад Югославії. Вони там пропадали між Сербами. Митрополит відвідав і їх, покріпив їх духом, післав їм українських монахів-Студитів та мірських священиків і вистарався у Римі, що для цих Українців у Босні установлено окремого українського Апостольського Вікарія. О. Михайло Киндій, що живе тепер між нами в Америці, був довгі літа місіонаром-священиком серед Українців у Босні та був свідком діяльности Митрополита для вратування цеї вітки нашого народу.

Перед війною сотки тисяч народу з Галичини виїздили на заробки до Прус, а дальше до Данії й Англії. Без своєї церкви вони нераз підпадали під злі впливи а без своїх священиків часто були безрадні та визискувані. Митрополит Кир Андрей кілька разів обїхав головні осередки тих заробітчан в Прусах та був аж в Манчестері і в інших містах Англії, де правив для них Служби Божі. Настановив також українських місіноарів-священиків, що мали обїздити постійно громади тих заробітчан на чужині та правити і проповідати їм, як також опікуватись ними, давати поради, хоронити від визиску та від іншого лиха.

Чи оцей мандруючий чужинами Митрополит не є справді тим євангельським печаливим пастирем, що лишив усе стадо, щоб шукати оцего ягняти, котре відбилось від отари та безпомічне блукає серед бур і небезпек?....

О, Mei Rutheni!— Per Vos....

Коли 1596 року папа Урбан VIII приймав українських єпископів до єдности із Столицею Петра, він сказав

Югославії. Є там кольонія з кількадесятки сіл з "руським" населенням греко-католицького обряду. Це дуже багаті селяни. Епископ їх живе у Крижевачі в Хорватії, а духовна семинарія є в Загребі, столиці Хорватії. Бачванські Русини говорять мішаним українсько-словацько-хорватським говором. Числять себе за одно з українським народом. В них є свої церкви, священики, школи і часописи. о. др. Юрій Костельник, родом Бачванець, пише поезії їх наріччям.

до них оці пропамятні слова: O, mei Rutheni, per Vos Orientem convertendum spero,— цебто: "О, мої Русини*) через Вас— я надіюся—навернути Схід." Оце вирeчення папи Урбана VIII має свою глибшу основу. Споміж східних Славян Українці все були найбільш зачеплені західною культурою, найпізніше улягали впливам церковної схизми та раз-враз старалися повернути— а вкінці значна їх частина і повернула!— до єдности з Римом. Унія стала в Українців наче національною вірою. На один бік через східний обряд хоронила їх від златинщення і від спольщення, а на другий бік, через єдність з Римом, від цареславного православя і від змосковщення. Був час в половині 18-го століття, що майже всі Українці, аж по Дніпро (а таксамо Білорусини) були уніятами, греко-католиками. Тоді то саме Атанасій та Лев Шептицькі були "митрополитами всеї Руси" цебто митрополитами київськими.

І сьогодні галицькі Українці разом з закарпатськими нашими братами є найсильнішою групою католиків східного обряду. Також серед православних Українців над Дніпром (розуміється, серед національно свідомих Українців!) прокидаються зчаста симпатії до Унії. Це показалося вчасі революції та за української держави (1917—1919). Є підстави думати, що якби українська держава була вдержалася, Унія була би захопила всю Україну — а то через її український, національний характер. Між тим православя було і є ще досьогодні оруддям російської імперіялістичної політики.

Папа Лев XIII, що мав пляни обєднати Схід зо Заходом, навязав до думки Урбана VIII та поклав свої надії на Українців. Звідси походила його ідея українського патріярхату та його увага і прихильність до нашого наро-

*) Апостольським Візитатором зветься спеціяльний уповажнений Папи для візитації (навіданя) якоїсь церковної провінції, з тим, що цей візитатор має розслідити відносини, здати звіт і предложити свої внески самому Папі.

**) В 16-ім столітті весь наш нарід називав себе ще старою назвою з княжих часів— цебто "Русини." Назви "Українці" тоді ще не вживали. Вона починає входити в ужиття в 17столітті. Слово "Русин" по латинськи звучить "Ruthenus" з чого пішло і англійське "Ruthenian", французьке "Ruthenien" і німецьке "Ruthene". Це значить те саме що "Українець."

ду, нашої Церкви і нашого обряду. Митрополита Шептицького папа Лев XIII вважав призначеним для цеї великої місії навернення Сходу та сам Митрополит від молодости рвався до цього діла. Розгром України червоною Москвою і Польщею перекреслив ті великі замисли. Але багато з доконаного Митрополитом таки вдержалося і видало плоди. Його заходи остануть історичною основою, на якій будуть будувати Його наслідники на цім шляху.

Св. Юр за Митрополита Андрея став отже осередком, з якого думка зєднання Сходу з Заходом ширилась на всю Росію і на Балкан. Раз-враз приїздили там і відїздили потайні емісарі-висланники: Українці з Холмщини, Херсонщини, Полтавщини тощо; Білорусини, Росіяни і Болгари. В будинках святоюрської палати проживали утікачі спід царського кнута та на кошт Митрополита виховувались чи у Львові чи в Римі (в українській духовній Колегії) на тайних місіонарів для України і для Білоруси. Разом з ідеєю Унії ширилась і національна ідея— українська та білоруська.

Унійна акція на Україні.

Коли в Росії настала революція і Митрополита на весну 1917 звільнено з заслання, Він поїхав до Києва, де проживала значна громада Галичан заспанців. Владою, даною Йому від Папи, Митрополит установив тоді грекокатолицький Апостольський Вікаріят*) на всю Україну. Першим Апостольським Вікарієм іменував Митрополит старенького але кріпкого ще тілом і духом, декана з Камінки Струмилової, о. совітника Михайла Цегельського, котрого також Москалі вивезли були вчасі війни у неволю.

Митрополит мусів скоро відїздити до Галичини, до своєї пастви, але зачате Ним діло Унії на Україні не пропало. Апостольський Вікар, о. Михайло Цегельський, збудував у Києві велику та прекрасну українську грекокатолицьку церкву в гуцульськім стилю. В цім ділі помагали о. Михайлові Цегельському бл. п. Іван Левинський,

*) В краях, де ще нема достаточного числа зорганізованих парохій Апостольська Столиця установляє не епископа а "апостольського вікарія" (цебто помічника), що має подібну владу як епископ— лиш не є дійсним епископом та не може висвячувати священиків.

професор політехніки у Львові (також заспанець) та пані Марія Вольська, латинничка з роду та дідичка з Київщини, горяча українська патріотка та приятелька бл. п. Олени Пчілки, бл. п. Миколи Лисенка, Вячеслава Липинського, пані Грінченкової, Старицьких і т.д. Площу під цю уніятську церкву дала рада міста Києва. Церква ця все була битком наповнена. Там виголошено перші українські проповіди в Києві— тоді коли в св. Софії та інших храмах Києва все ще панувала російщина. Тому всі віруючі Українці інтеліґенти— хоч і православні— йшли на богослуження до уніятської церкви, а не до православних церков. Це викликало скоро рух за тим, щоб і в православних церквах ввести українські проповіди. Осьтак відновлення Унії на Україні Митрополитом доконало великої прислуги українізації православної Церкви над Дніпром. А це тим більше, що Апостольський Вікар о. Михайло Цегельський пильно обїздив Україну та заклав нові уніятські парохії в Полтаві, Катеринославі, Одесі і т.д. Коли о. Цегельський мусів вертати до своєї парохії і деканату в Галичині, лишив на своє місце Василиянина, о. Щепанюка, котрого опісля большевики вивезли на страшні Соловки.

Дуже замітне, що большевики, котрі ще донині сяктак терплять православну церкву і баптистів (штунду) на Україні, безпощадно викорінили Унію. Видно, вважали її розсадником українського сепаратизму й отже небезпечною для злуки України з Москвою.

Взагалі перевага большевизму на Сході Европи завдала важкий удар унійним заходам Митрополита. Лишилося з них хіба лиш дещо з того, що Митрополит доконав, в тій части Білоруси, Холмщини, Волині і Полісся, що під Польщею. Головними дїячами з рамени Митрополита були там бл. п. владика Боцян та бл. п. о. Іван Волянський, тойсам славний отець Волянський, що тому 50 літ був першим орґанізатором американських Українців. З настанови Митрополита о. Волянський—хоч уже старий літами— став першим греко-католицьким парохом Вильни. Знов бл. п. о. Боцян був іменований епископом Луцька на Волині з владою на всі українські і білоруські землі під Польщею. Але Польща не позволила о. Боцянові обняти його владичого престолу та не пустила його на Волинь ні на Холмщину, Підляшя чи Полісся. Польща не бажала собі там Унії— бо знала що Унія скріпляє українство.

Владика Боцян так і помер у Львові, не обнявши свого престолу. Після його смерти українським католицьким епископом на Луцьк наставлено ВПреосвященого Чарнецького і Польща—під натиском з Риму— допустила його вкінці на Волинь. Чимало громад на Волині вернуло тоді до унії, а у православних громадах зачався рух, щоб українізувати православну церкву, яка ще донині має російський характер та служить обмосковленню.

Відродження Білоруси а Митрополит.

На північ від України живуть Білорусини (по українськи треба казати Біла Русь або Білорусь та Білорусини— а не Білоросія і не Білоруси). Є їх коло 10 міліонів —майже самих темних селян. Їх мова подібна вимовою дещо до польської або до московської. Позатим вона найблища до української.

Доля їх тяжча як наша. За староруських княжих часів вони належали до Києва і з Києва приняли Христову віру. Коло 1300 року— як після татарського наїзду староруська, княжа держава підупала—Білу Русь загорнули сусідні литовські князі. Литовсько-руські князі— Гедимин, Ольгерд, Витовт і Ягайловичі— вживали білоруської мови. Тоді і розвинулось білоруське письменство (Литовсько-руські Літописи, Статут Литовський, Біблія Скорини). Після злуки Литви з Польщею, чимало Білорусинів виселилось в українські степи та ставали козаками. За Хмельницького Білорусини взяли участь у козацькім повстанні (1648—1654). Але Хмельницький не вспів прилучити їх до України. Під польським а опісля під московським ярмом Білорусь цілком занепала. Коли Україна по 1800 році стала прокидатись до нового життя, зачалось дещо відродження і на Білоруси. Але Білорусини не мали і стільки бодай вищих клас, що Українці. Їх література дуже вбога. Політичного руху не було в них жадного — (аж десь по 1900 році).

Релігійно Білорусини розділені на православних (2 третини) і католиків (1 третина). Православна церква московщила їх, а католицька знов польщила. Бо вони були римо-католики (латинники). Вищі класи та духовенство їх вважали себе за Поляків. Колись, ще за Польщі, Білорусини приняли унію разом з Українцями. Опісля всі Білорусини були уніятами (греко-католиками) а св. Йосафат Кунцевич був їх епископом у Полоцку. Але як

цариця Катерина II придучила Білорусь до Росії, вона заборонила Унію і стала насилу переводити Білорусинів на православя. Щоб ратуватись від того, часть Білорусинів змінила тоді грецький обряд на латинський—бо російська влада не зачіпала латинників! Ось так виробився поділ Білорусинів на православних і на латинників. Але в тих латинників жила память Унії, а разом з тим деяке почуття білоруської народности.

Коли Андрей Роман Шептицький став митрополитом у Львові та зачав свої заходи, щоб привернути Унію на Білоруси і на Україні, Він навязав з тими Білорусинами-латинниками, що бажали назад вернути до грецького обряду. Разом з тим були вони білоруські народовці-патріоти. Митрополит помагав їм до студій в українській колєгії в Римі, в Інзбруці й у Львові, заохочував їх переходити назад з латинства на східний обряд, проповідувати по білоруськи та працювати для рідного народу. Року 1902 Митрополит Андрей зважився на небезпечне діло. Потайки, на пашпорт світського чоловіка, поїхав Він на Білорусь, відвідав Вильну, Слуцк і Минск та познакомився там з провідними Білорусинами. Відтоді ще тепліше заопікувався не лиш уніятським рухом на Білоруси, але й їх національним відродженням, помагаючи білоруським виданням та політичним емігрантам,—як треба—і фінансово.

Один з провідних живучих Білорусинів, А. Луцкевич, у своїй статті "Митрополит Шентицкі і бєларускі рух" пише що його отець, Іван Луцкевич, провідник Білорусинів з перших літ цього століття, дуже часто заїздив до Львова на наради з Митрополитом. Бл. п. Іван Луцкевич вірив, що лиш через унію відродиться Білорусь національно. Разом з Митрополитом уложено тоді плян великого земельного банку, що парцеловав би панські маєтки на Білруси між білоруських селян. Між тих селян поселено би дещо свідомих та до Унії привязаних Галичан, щоб ширили ідею унії на Білоруси. Фінансів на цей банк достарчити мав потайно Митрополит. Польські дідичі на Білоруси якось провідали, про що йде, та донесли про цей плян Столипіну, тодішньому російському премієрові. Столипін відмовив тоді дозволу на цей банк. А. Луцкевич кінчає свою статтю так:

"Памєр Іван Лучкевіч, памєрла Алойсія Кайрисовая, памєр цали рад людзєй, які мєлі асабістоє падтриманнє

з боку мітрапаліта в часе сваей примусовай еміґрації з царскае Расеї. Але вдязчная памяць аб їм па'сьонняшні дзень живе глибока в серцах бєларускага грамадзєнства."

Другий білоруський патріот, о. Адам Солодух, розказує, як Митрополит підпомагав перші білоруські часописи, як переконував високі круги в Римі, що спольщені латинські епископи і ксьондзи лиш перепиняють справу Унії на Білоруси, як Митрополит прислав на Білорусь (1917) бл. п. владику Боцяна, що своїми відправами після східнього обряду та проповіддями у білоруській мові розбудив Білорусинів, і як ще й тепер Митрополит підпомагає білоруський рух.—"Ввиду цього—кінчить о. Володух —уніоністи на цілій Руси зовсім справедливо можуть до Митрополита Шептицького примінити слова апостола: "Всі ми від Него!"

У нас мало хто здає собі справу з величезного значіння цих заходів Митрополита на Білій Руси. Міжтим це акція історичної ваги. Географічне положення, біднота і недорозвиток Білоруси унеможливлюють їй утворити вповні самостійну державу. Симпатії до України, защеплені Митрополитом у Білорусинів, заважать набудуче в тім, де Білорусь буде шукати опори. Колись в давнину— за княжих та за литовських часів— Україна й Білорусь творили дійсно чесну й щиру федерацію. Це може повторитись у будуччині. Для безпеченства України перед Москвою буде це річчю величезного значіння мати Білорусь у союзі з собою. Коли ж це станеться, то буде це овоч трудів і заходів Митрополита Шептицького.

Восточник.

Обєднання Церков, східної і західної, Митрополит Шептицький розуміє як обєднання рівного з рівним. Обі Церкви—чи властиво обі части Христової Церкви—є рівно старинні і рівно заслужені. Пепі й набільші Отці Церкви належали до Сходу. Опісля— коли Схід через єреси і через навалу бісурманів (Арабів та Турків) підупав — перевага в науці, дисципліні і в силі перейшла до Заходу. Коли Схід має вернути до єдности з Римом, то заховуючи свою східну традицію, богослуження, обряди, звичаї, стиль і т.д.— а признаючи лиш Папу головою Церкви. Це є ідея Митрополита Шептицького.

В імя цеї ідеї Митрополит противиться вводженню латинства в українську греко-католицьку Церкву. Він

навіть бажає відновити в нашій Церкві старі східні богослуження, звичаї, стиль і т.д. І зверхно, з поважною бородою, Митрополит виглядає на східного патріярха. Митрополит не противиться думці зміни календаря та безженности духовенства, але і не одушевляється для цих змін—хоч зміна перестарілого календаря в нашій Церкві була би цілком розумним ділом. Безженність духовенства в деяких обставинах (де є важка боротьба за особисте істнування або за істнування Церкви і народу) може бути навіть вказана. Обстоюючи одначе традиції Східної Церкви, Митрополит Андрей бажає заховати їх і на цих двох областях. Його вважають усі— свої й чужі— твердим восточником, в противенстві до тих наших церковників, що є "западниками" та раді би зблизити наш обряд до латинського.

Висилаючи щороку своїм коштом десятки спосібних богословів на науку до Риму, Інсбруку, Фрайбургу, Відня, Парижа та до інших західних теольогічних шкіл, Митрополит рівночасно дбав защіпити в них привязання до свого, східного обряду. В тій цілі давав Митрополит почин (і фінансову поміч) українським богословським місячникам, в яких поглиблювано знання Східної Церкви. Вкінці—по війні вже— для плекання студій Сходу заложив Митрополит у Львові Вищу Духовну Академію, при якій працюють духовні й світські українські вчені та котра видала вже чимало поважних видань. В той спосіб сьогодні Львів є осередком научно-богословських студій над Східною Церквою на весь світ.

Одним з діл Митрополита на полі повороту до традицій Сходу було заложення у нас монашого Чина Студитів. Є то дуже строгий Чин грецького походження, котрого члени—побіч молитви, роздумування, посту, умертвлення, студіювання богословя і милосердних діл— віддаються тяжкій фізичній праці: рільництву та ремеслу. Ідея Митрополита була витворити самовідречених та самовдержуючих себе трудженників для української Христової Церкви. Студити мають тепер кілька рільничо-реміснічих осель у Старім краю, а сам Митрополит є теж Студитом. Він посилає їх там, де світські священики не могли би вдержатись— приміром на перші початки до Босни тощо.

Головним настоятелем наших Студитів є о. Климентій. Мало хто знає, що цей строгий аскет-чернець у воло-

сінниці це ніхто інший а молодший брат Митрополита, бувший граф Казимир Шептицький. Потягнений благородним прикладом старшого брата Романа, граф Казимир покинув свої гарні фільварки і добра у Бобереччині, свою красну палату у Девятниках, чудові свої ліси, коні і т.д. та став убогим Студитом. Коли 1919 року польські війська заняли Унів у Перемишлянщині, де є головна обитель Студитів, вони заарештували о. Климентія, привязали мотузом до кінського сідла і так гнали його пішки до Львова, до вязниці.

Основник Національного Музею.

Митрополит Андрей Шептицький є одначе не лиш великим діячом церковним. Він так само великий як український народній діяч і патріот. Пеш усього він найбільший меценат*) і покровитель української культури—мистецтва, науки та шкільництва. За його почином, заходами і допомогою повстали українські культурні установи, що коштували міліони, що є велитенським вкладом в українську культуру та що скріпили силу українського народу.

Найбільшим культурним ділом Митрополита є основання, зорганізованя і матеріяльне забезпечення Українського Національного Музею у Львові (1913 року). Якби Митрополит Андрей нічого іншого не доконав, оцей Музей ставить Його в лаву найкращих синів України. До часу оснування цього Музею галицькі Українці не мали ніодного музею, де би була згромаджена і перехована їх стара культура. На Придніпрянщині— що правда— було вже тоді кілька музеїв, але вони не мали українського національного характеру, але характер локальний. Митрополит Шептицький створив перший український Національний Музей. Згромадив сам та через других знавців старини (як др. Ілярion Свінціцький) тисячі старих ікон, образів, різьб, іконостасів, дорогоцінних металевих виробів, златоглавів, тканин, строїв, килимів, вишивок, книг, грамот, зброї і т.д. (разом 15,000 предметів) та на приміщення цих скарбів старини закупив велику палату у Львові. Оцей музей Він вивінував коштом 2 міліонів довоєнних корон і забезпечив його удержання. Від цього часу цей Музей розрісся до великих розмірів та є гординею українського народу. За прикладом цього музею повстало вже кілька інших українських музеїв— як музей Товариства імени Шевченка, музей Просвіти у Львові та інші. Тепер твориться і в нас, в Америці, Український Музей у Стемфорді, Конн.,— а саме заходом Владики Богачевського.

*) Меценат це був римський магнат і приятель цісаря Октавіяна Августа з часів Христа. Він підпирав щедро письменників, поетів, мистців і т.п. Від того добродіїв мистецтва і культури зветься "меценатами."

Меценат українського мистецтва.

Митрополит Шептицький є великим любителем і знавцем та опікуном малярства. Сам Митрополит вміє також малювати, чого навчила Його мати-небішка, що була талановитою маляркою та лишила чимало образів, котрі украшають тепер стіни кімнат святоюрської палати. Цілий ряд українських артистів-малярів, як бл. п. Олекса Новаківський, М. Стасюк, бл. п. Модест Сосенко, Осип Курилас, Яків Струхманчук, різбар Паращук та інші найшли щедру поміч у Митрополита, що уділював їм грошові стипендії, закуповував їх твори, давав літами дарме приміщення й удержання для них та для їх робітень, висилав їх на заграничні студії і т.д.

На полі українського шкільництва записався Митрополит Андрей вивінуванням величавої Української Дівочої Гімназії Сестер Василянок, котрій подарував величезний будинок— чи не найбільший у Львові!— і просторий кусень землі. Митрополит здвигнув велику Бурсу Рідної Школи на 120 учеників у Львові та обильно дарував на ріжні українські бурси, українські гімназії, школи і т.п. Осьтак у митрополичих будинках св. Юра від яких 20 років находить дарме приміщення українська народня Школа імени Грінченка, а знов на Личакові, передмісті Львова, Митрополит дарував три доми на приміщення української народньої Школи імени князя Льва та Читальні Просвіти.

До виховуючих установ, заложених і вивінуваних Митрополитом, належить і Дяківська Бурса у Львові, де охочі до дяківства молодці виховувались на відповідно освічених дяків, хорових диригентів а притім книговодів, кооператорів і громадянських провідників.

Останнім визначим ділом Митрополита на полі науки є оснування та вивінування Української Духовної Академії та її научних, богословських видань, про що вже

згадувано повище.

Як всеобіймаючим та як живовідчуваючим потреби рідного народу батьком є Митрополит Андрей, видно хочби з такого діла: Коли не зважаючи на всі заходи Українцям не вдалось добитись від Польщі оснування Українського Університету у Львові (натомісць пропонувала Польща такий університет у Варшаві!), Митрополит Шептицкий закупив три четвертини морґа будівельної землі при площі св. Юра, і призначив її на будову будучого українського університету.

Батько убогої молоді та сиріт.

Українська убога молодь шкільна та українські сироти мають в Митрополиті любячого та щедрого тата-добродія. Про велику Бурсу Рідної Школи у Львові згадано вже попередньо. Сотки сільських та убогих міських хлопців скінчили гімназію, маючи дах, харч і опіку в тій бурсі.

Та окремішну увагу звернув Митрополит Шептицький на дітвору міських найубогших верств: сторожів, рубачів, послугачів тощо— що живуть на купі в брудних і вогких міських сутеренах (бейзментах) по передмійських заулках. Дітвора оця не має здорового повітря, зле відживлена, замізерована. Кругом неї не лише бруд фізичний, але й моральний— ріжні шинки, неморальні доми тощо. В мійських школах та на вулиці вона не чує української мови, і польщиться. Тяжко запрацьовані родичі не мають часу ні сили займатись вихованням цих дітей.

Для оцеї найбіднішої дітвори, Митрополит заложив зразу й Милованню коло Товмача так звану "Вакаційну Оселю" для соток дітей, а опісля велике Літнище цебто пристановище на час літа в митрополичих лісах у Підлютім в Карпатах. Відразу можна там примістити кілька тисяч дітвори у віці від 4 до 14 року життя. Для цеї ціли побудовано просторі та продувні будинки. Мійська дітвора групами— раз з того міста то знов з іншого— приїздить там на кілька тижнів дихнути чистим, гірським повітрям, купатись, відбувати гірські прогульки, набратись сонця, відживитись здоровим харчем. Разом з тим цілий штаб учительок та настоятелів вчить їх української молитви, пісні, історії, та взагалі любви до своєї Церкви, Народу і мови. Вчать їх теж як поводитись, що зле а що добре, заповідей Божих і т.д. А все те— всі ті тисячі мійської дітвори та скавтів— удержує своїм коштом їх добрий тато, Митрополит Андрей.

Другою групою дітвори, котрою Митополит особливо занявся, є круглі воєнні сироти, яких є тисячі. Для них за почином Митрополита відчинено кілька сиротинців, в яких їх вигодувано, виховано, вивчено ремесла тощо. Щоб вивінувати ці Сиротинці, Митрополит Шептицький їздив по війні аж до Америки, шукаючи помочі у своїх, Українців, і в Американців. Що не достає сам з фондів митрополії, щедро додає. Сам Митрополит дарував на оці Сиротинці майно Посіч-Майдан, закуплене 1917 року за два і пів міліона австрійських (довоєнних) корон. На Сиротинці дав Митрополит теж частину земельних дібр Зарваниця (364 морґи) вартости 750,000 австрійських (довоєнних) корон. На Сиротинець під Львовом жертвував Митрополит 600,000 (довоєнних) австрійських корон.

Яке велике, благородне, справді християнське серце в того Митрополита, якому рівного ми передше не мали і не скоро будемо мати, нехай про це свідчить ось така подія: Коли у вересні, 1917 року Митрополит вернув до Львова з російської неволі, галицькі Українці зложили суму 320,000 австрійських корон та вручили її Митрополитові як основу "фонду воєнних сиріт імени Андрея Шептицького." Кир Андрей приняв ці гроші з очевидним вдоволенням, що їх призначено на таке гарне діло, похвалив його і додав з усміхом: "та має воно одну хибу, а саме що надано йому моє імя".... Як уже знаємо, до цих 320,000 Митрополит "додав" від себе.... близько 4 міліони корон, цебто тоді майже міліон долярів.

Милосердний Самарянин.

Одним з найкращих християнських діл Митрополита є Українська Лічниця, яку Митрополит заложив і уфундував своїми грішми на Городецькім передмісті у Львові. Хто до неї прийде— без ріжниці віри, раси чи народности —дістане дарму лікарську пораду, поміч, ліки та опіку, а часто й запомогу на відживлення. Це справді самаританська установа. В імя Христа і любви десятки тисяч найубогших людей, зарібників, зарібниць і їх дітвора, дістали там поратунок, чисте ліжко, теплу страву, лік і опіку Милосердних Сестер та українських лікарів.

І хоч та Лічниця є наскрізь християнською, чоловіколюбною установою та хоч її ціль чисто добродійна— а са-

ме є нею самаританське милосердя для хорих і убогих, що не мали би за що лічитися— то однак і вона сповняє попри те важну національну роботу. Вона мимохіть українщить городецьке передмістя, бо всі ті бідні ріжної народности знають, що це українського Митрополита серце та фонди створили та вдержують її. Тепер саме поведено заходи, щоб оцю Лічницю поширити та забезпечити на всі часи, щоб її вивінувати найновіщими лічничими приладами та лабороторіями— та щоб вона стала колись підставою українського медичного відділу при будучім українськім університеті у Львові.

Другою подібною установою є "Порадня Матерей" на Янівськім передмісті у Львові. Веде її жіноче "Товариство Опіки над Молодю," але дім, в котрім це товариство відчинили й веде цю порадню, це дар Митрополита. Таксамо даром Митрополита є лікарське уладження цеї порадні для жінок і дітвори. "Порадня Матерей" сповняє на Янівськім (це одно з найбільших передмість Львова) подібну службу як "Лічниця" для Городецького і для Середмістя.

За український Львів.

Львів— безперечно українське місто, щоб там не балакали польські шовіністи. Заложене серед української землі українським королем та назване по імени українського князя, воно століттями було одним з головних, а— бувало—і головним осередком української культури, Церкви та національного життя. У Львові та із Львова розвивала свою діяльність славна колись Ставропігія. Ту (в 16 ім столітті) заложено першу українску вищу школу (колеґію), бурсу і друкарню. Тут виобразувались перші основники і професори такої ж колеґії ("Братська Школа") у Києві— оо. Книгиницький, Плетенецький, Сакович, подвижники культурних починів гетьмана Сагайдачного (коло 1620 року). Тут ділали й будували митрополити Танас та Лев Шептицькі. У Львові пишаються величаві та старинні українські храми: св. Юр, Волоська церква, Св. Пятниця, з нових Преображенська церква.

І за Австрії Львів вважався столицею українського життя. Тут цісар Йосиф II заклав університет, на якім малось викладати по українськи (по "руськи"—як тоді казали). Тут заснувалась і ділала славна "трійця": Маркіян Шашкевич, Іван Головацький і Вагилевич (1836 року). У Львові 1848 року утворилась "Головна Руська Рада" (цебто українська Рада) та тут повстали перші українські установи як "Руська Матиця," "Народний Дім," "Просвіта," "Научне Товариство імени Шевченка," "Народна Торговля," "Зоря" і т.д. і часописи, як "Правда," "Зоря," "Діло", "Батьківщина," і т.д.

Із ліва на право сидять: о. Климентій Шептицький, протоігумен оо. Студитів, о. Схрейверс, ЧНІ., Ексцеленція Митрополит Андрей, Преосв. Н. Чарнецький ЧНІ., о. Протоігумен ЧНІ.

Знимка нята у Львові 13. листопада 1938, з нагоди 25-го Ювілею оо. Редемптористів у Галичині.

У Львові також дня 1 листопада, 1918 року проголошено Українську Державу й зі Львова "Українська Національна Рада" установила цю державу по всій Галичині. У Львові остає осередок українського, національного життя і по нинішню днину. Що не говорили б польські завойовники, а Львів є українським містом.

А одначе є фактом, що половина населення Львова записалась при переписи за Поляків, а лиш пята частина (20%) за Українців. Решта (30%) це головно Жиди. Оце спольщення Львова є проявою ненормальною та зайшло щойно за австрійських часів, а саме за останніх 50 років австрійського панування, коли (після 1866 року)

Австрія віддала правління у Галичині в руки Поляків*). Тоді спольщено університет і театр та наведено до Львова тисячі польських урядничих родин, за чим уже потягнулись польскі банки, професіоналісти, купці та ремісники. Та вже яких 10 років до світової війни цей процес полонізації устав, а навпаки поводі, але постійно, зростає україньске живло у Львові через наплив українського елєменту з краю. Задержати цей, звичайно убогий український елемент при українській Церкві і народности — значить приспішити день, коли дорогою природного напливу Львів дістане українську більшість.

Українські церкви, парохії, школи, громадські установи, товариства, банки і т.д. сповнюють ту задачу. Вони українізують Львів.

Колиж поглянемо, хто за останні 40 літ натворив або фінансує найбільше українізуючих установ у Львові, то побачимо, що це Митрополит Шептицький. Згадаймо лише те, що наведено вже попереду: Національний Музей, Народня Лічниця, Порадня Матерей, Сиротинець, Дяківська Бурса, Духовна Академія, Жіноча Гімназія СС. Василянок, Бурса Рідної Школи, Малярська Студія, Школа імени Грінченка, Школа імени князя Льва, Читальня на Личакові. Та це далеко ще не всьо.

Ось на так званій "Вільці" на Стрийськім передмісті Львова Митрополит дарував оо. Василіянам кілька моргів землі на будову церкви і монастиря. В Збоїсках дарував оо. Редемптористам 16 моргів землі і там заложено вище виховуюче заведення для молодців. На клепарові, іншім

*) Політика Австрії в Галичині була зразу прихильна до Українців (Русинів, як тоді казали). Марія Тереса підпирала їх, таксамо й її син, цісар Йосиф II, що дав Українцям університет у Львові. Але коли професори Русини стали викладати по російськи, він скасував цей університет. В 1891 році цісар Франц Йосиф знов дав нам університет і взагалі поширав нас, дарував великий маєток на "Народній Дім" у Львові, дав Закарпаттю автономію і т.д. Але коли самі Русини знов зачали заводити російщину —на університеті, на Закарпатті і в "Народнім Домі" і в газетах— цісар Франц Йосиф зневірився в живучість українського народу та зачав прихилятись до Поляків. Він хотів мати в Галичині елемент, на який оперся б проти замислів Росії забрати Галичину. Значить— і ми були винні в тім, коли Австрія відвернулась від нас (1866 року) до Поляків.

передмісті Львова, Митрополит своїм коштом збудував церковцю св. Андрея Первозваного, апостола України, щоб вона служила тамошнім Українцям, яким далеко до інших львівських церков. На Богданівці недалеко Головного Двірця у Львові, де мешкає чимало Українців залізничників, Митрополит дарував площу під будову церкви і Народнього Дому, до яких будови також щедро причинився.

Осьтут лише вичислено 21 установ—з того 4 церкви, 4 школи, 2 монастирі, 4 бурси, 2 шпиталі, 2 научні установи—що їх або здвигнув або вдержує Митрополит. Кошт їх іде на міліони. Це все українське майно. Працює в них кількасот інтелігентних людей—священиків, черців, черниць, лікарів, Служебниць, дяків, учителів, учительок, вчених і т.д.— та помічних сил: доглядачів, служби тощо. Це все независимі, свідомі Українці. Живе та виховується в тих бурсах і т.п. кількасот самої української молоді. Оці установи закуповують все в українських крамницях та склепах, дають роботу українським ремісникам, будують українськими силами, вдаються лиш до українських адвокатів, лікарів, зубарів, інжинірів, будівничих і т.д.— значить дають прожиток соткам українських родин, чим знов скріплюють українство у Львові.

Чи зробив хто більше для привернення українського характеру Львова як Андрей, граф Шептицький?

За хліб насушний.

Сам собою Митрополит Андрей є строгий аскет та перше всього Христовий пастир душ. Але йдучи за прикладом Учителя і Господа, Спаса нашого, Митрополит Шептицький не забував ні на хвилину, що не можна голодного потішати лиш словом Божим, але перш усього треба забезпечити його фізичне істнування. Християнство Митрополита Андрея не лиш у молитві, не лиш у розмові з Всевишнім. Воно таксамо у ділах, у діяльнім братолюбю. Для того Митрополит все живо інтересується економічним життям свого народу та суспільними його проблемами.

Коли в перших літах цього століття (по 1902 році) за почином "Народнього Комітету" зачалася заробкова еміграція з Галичини до Пруе, а дальше до Данії та Англії, Митрополит Шептицький віднісся до неї з усьою прихильністю і дав із свого боку ту поміч, яку міг дати. Від-

пустив священиків, що мали бути її керманичами (о. Ганицький, о. Базюк, о. Павляк, що тепер в Америці). Сам їздив до Прус і Анґлії провірити, яке положення заробітчан. Установив душпастирів для них.

Будучи противником соціялістичних кличів клясової ненависти, Митрополит натомість був за скріпленням сепянства і тому діяльно підпирав парцеляцію великої посілости між наших селян. Без Його помочі, гроша та кредиту чимало з тих парцеляцій не було би можна перевести. Своїм фінансовим дорадником—неначе міністром фінансів Митрополії та своїх власних— Митрополит Андрей установив горячого українського патріота-діяча, славного парцелятора панських маєтків між наших селян, колишнього посла до парляменту та крилошанина (каноніка) Митрополії, о. Тита Войнаровського, колишнього пароха Балинець коло Коломиї. Оцей о. Войнаровський закупив для Митрополита великі маєтки Коршів, Милованя, Зарваницю, Посіч-Майдан та інші землі, ліси, будівельні площі в краю й у Львові і т.д. Тисячі моргів розпарцельовано поміж наших селян, а з дворів і з того, що оставало нерозпарцельоване, потворено корисні народні установи.

Осьтак у Милованню (коло Товмача) Митрополит дарував двір з кількадесятьма моргами поля славному товариству Просвіта на заложення першої української садівничо-городничої школи. В Корошеві біля Коломиї Митрополит дарував двір із значним куснем огородів, садів і поля товариству Сілький Господар на хліборобську школу. В Зарваниці дав Митрополит 300 моргів Студитам на заведення господарства, а 250 мор.ів на Сиротинець. В Скнилові знов Кир Андрей подарував двір і кількадесять мор.ів саду, огородів і поля Студитам—з тим, що в дворі мають вони відчинити ріжні робітні для науки ремесла, механіки і т.д.

Тисячі селянських родин набули цею дорогою землю як основу свого істнування, а рівночасно повстали корисні виховуючо-господарські установи. А міліонові суми, добуті з тих парцеляцій, обернено на ті великі національні, релігійні та добродійні установи у Львові і в краю, про які вже сказано вгорі.

Не треба додавати, що Митрополит Андрей все щиро цікавився розвитком українських фінансових, торгових, промислових та кооперативних установ. Коли закладено Земельний Банк чи Карпатію, Митрополит закупив основні їх акції (шери) на більші суми, а коли грозила небезпека, що Українці не вспіють зложити основного капіталу на час та концесія вигасне, Митрополит доложив вею бракуючу решту. Таксамо підпирав Він горячо товариство Сільський Господар, а український кооперативний дух має в Митрополиті великого приятеля.

Побіч о. Тита Войнаровського близькими однодумцями та співробітниками Митрополита на економічному полі були бл. п. др. Евген Олесницький, посол й голова Сільського Господаря, та професор політехніки, фабрикант і архитект бл. п. Іван Левинський. За радою бл. п. Левинського Митрополит закупив на Личакові у Львові так звану Пісківню, що обіймає 20 моргів площі з піском, пригожим для продукції скла. Вартість її є коло пів міліона долярів. Там має стануги велика українська скляна гута.

Захоплені блудними огнями соціялізму та радикалізму з початку цього століття, українські інтеліґенти (та пів-інтеліґенти, молодь тощо) часто не доцінювали оцю позитивну, творчу працю Митрополита на суспільно-господарському полі. Вони дорікали, що Він не похваляє соціялістично-радикальних кличів і демаґоґічних обіцянок, та виводили з того, що Він сам як "пан з роду" і "тримає з панами." Міжтим час показав, що правда була за Митрополитом. Соціялізм довів Україну до анархії, розладу і затрати своєї державности— а вкінці до большевицького пекла. А земля, котру за Митрополита гроші розпарцельовано між селян, остає в руках селян і живить селян; а рільничі школи, Ним фундовані, образують селянських хлопців, дають їм хліб і знання; а зарібкова еміґрація Ним підпирана принесла міліони марок нашим масам; а наші фінансові інституції та кооперативи дають хліб тисячам наших людей та скріплюють нас економічно— а тим і скріпляють нас як націю.

Митрополит як український політик.

Становище галицького митрополита не те саме, що якого іншого єпископа. Воно виїмкове та особливе. Склалась на те історія. Як Галичина все займала виїмкове та впливове місце в історії Руси-України*), таксамо й її ми-

*) Вживаємо тут наукового терміну "Русь-Україна," введеного Пантелеймоном Кулішом та о. Конинським на означення цілої Укра-

трополити.

Оця роля Галичини повторилась в історії ще нераз. Коли київська митрополія підпала під владу російської цареславної церкви та стала оруддям обмосковлення України, тоді галицька, уніятська митрополія під владою Австрії стала заборолом і осередком української національности. Тому що галицькі Українці лишені були своїх вищих кляс— аристократії, шляхти та буржуазії— уніятська Церква заняла їх місце як провідниця і речник національних змагань. Галицька митрополія— багата земельними добрами і лісами та сильна своїм впливом на маси— заступила Галичині своїх магнатів.

Осьтак коло 1790 року галицький митрополит Лев Шептицький виступає перед цісаревою Марією Терезою як речник національних змагань галицьких Русинів (Українців). Прихильна Українцям політика цеї цісаревої і її сина, цісаря Йосифа II, була наслідком заходів цього митрополита. В 1848 році— в часі "весни народів" — митрополит Яхимович з природи свого становища стає політичним вождом у змаганнях Українців до національної автономії. Щойно при кінці минулого століття, коли на Святоюрській Горі запанувало москофільство, а серед світської інтеліґенції поширились проти-церковні кличі, впливи "святоюрщини" в нашій політиці підупали.

Та вистало, щоб митрополитом став так визначний муж як Андрей Шетицький, а львівська митрополія знов висунулась на чоло української політики. Вже самі заходи Митрополита Андрея поширити Унію на тодішню російську Україну, мали високо політичний характер. Так і розуміла їх царська Росія, котра знала, що Унія це українство, це політичне оружжя українщини що-найсильнішої марки. Тому оці заходи Кир Андрея дратували й непокоїли Росію далеко більше чим робота українських наддніпрянських революціонерів або галицьких націоналістів. Уособленням українського сепаратизму — в очах Росії— був Митрополит Шептицький.

іщ в її історичній одности із староруською державою. По зруйнуванні Татарами (1241 року), Київ на сто років перестав цілком існувати. Митрополити Руси — як титулувалися київські митрополити—перенеслися до Москви. Тоді галицькі князі подбали, щоб для їх земель (котрі обіймали майже все, що було заселене Українцями) установити окрему митрополію з осідком зразу у Галичі. Оця митрополія також носила титул "митрополії Руси." Було це очевидне суперництво між впливами виринаючої на звид Москви і Галича (опісля Львова) як осередка українства по татарським погромі.

Патріот-народовець.

Тим більше, що цей Митрополит очевидячки солідаризувався з політичними змаганнями галицьких Українців. Він оставав в близькій та постійній кооперації з так званим Українським Народнім Комітетом, центральною управою найсильнішої (від 1900 року до вибуху світової війни) української партії у Галичині, та з українською репрезентацією в австрійськім парляменті і в галицькім соймі. Як Митрополит, Кир Андрей був так званим вірильним (без вибору) членом галицького сойму, а з цісарського іменування став також членом австрійської "палати панів," що займала в Австрії місце сенату чи палати лордів.

Коли 1903 року українські посли на знак протесту сецесіонували (виступили) із сойму, Митрополит таксамо не явився в соймі, поки не явились українські посли. Коли 1906 року галицькі Українці боролись за виборчу реформу для парляменту, Митрополит Шептицький став на чолі депутації українських послів до цісаря в цій справі. Коли опісля знов виринула справа виборчої реформи до сойму, Митрополит Шептицький підпер її сильною промовою у соймі,домагаючись політичних прав для широких мас та рівноправности для Українців. А коли розгорілась справа заложення українського університету у Львові, Митрополит Шептицький виголосив (28 червня, 1910) у палаті панів промову за цим поступатом. Ця промова звернула увагу політичних кругів Европи а в Росії викликала справдішню бурю.

І не диво. Бо це голова одинокої тоді Української Церкви та духовний представник пяти міліонів душ заявляв, що культурні та національні впливи цього університету засягнуть так далеко, як далеко лунає українська мова. Чи в Петербурзі, чи в Берліні, Парижі або Льондоні, політичні голови зрозуміли, що ця фраза містить у собі динаміт для міжнародніх відносин. Від цеї промови справа українського університету стала політичним питанням першорядної ваги. Тому, коли 1913 року появився цісарський декрет, заповідаючий, відчинення українсько-

го університету з днем 1 вересня 1916 року, російський амбасадор у Відні зложив протест проти цього "неприязного акту проти Росії." Це була одна з причин, що пхнула Росію до війни з Австро-Угорщиною 1914 року. А коли ця війна вкінці прийшла і галицькі Українці сформували полк Січових Стрільців з ідеєю боїв за волю України, то ніхто інший, а сам Митрополит Шептицький посвятив прапор для Січових Стрільців.

У неволі.

Чи диво отже, що один з перших актів російських окупантів Галичини в літі 1914 року було увязнення та вивезення Митрополита в глибоку Росію?

Безпосередньою притокою до цеї пімсти величезного царату над галицьким митрополитом була проповідь, яку Митрополит виголосив в першу неділю по занятті Львова Москалями, дня 6 вересня, 1914 року. У цій проповіді Митрополит візвав весь український нарід Галичини стояти твердо, непохитно та неустрашимо при своїй вірі і народности. Треба було справдішньої мужности та дійсного геройства, щоб в перших хвилинах ворожої окупації виступати з таким зазивом.

Не треба вияснювати безмежної моральної ваги оцього поступку Митрополита. Цим відзивом Митрополит піддержав духа всіх галицьких Українців. За його прикладом навіть слабодухи стали сильними і мужними. Москалі стрінулись зо загальним пасивним відпором українського населення краю. Але цей виступ Митрополита поділав наче електрична струя і на Придніпрянців. Така ярка демонстрація Українця-Митрополита проти всесильного— здавалось царату була колосальним засобом української пропаганди серед тодішніх російських Українців. І на американських Українців поділала вона консолідуючо, підбадьорюючо. Не можна забувати і на те, яким відгомоном відбився оцей виступ Митрополита в чужині —чи це у Відні, Берліні, Константинополі чи в Льондоні, Парижі чи в невтральних краях. Для всього світу ясним стало, що українство стало непримиримо проти Росії, що українство й московщина— це огонь і вода. Коли ще де по европейських державних кабінетах покутувала думка, що Галичину можна просто впучити в Росію та змосковщити— то згаданий виступ Митрополита розвіяв це самодурство. За це Москва помстилась по свому: арештуванням (дня 18 вересня, 1914), та вивезенням Митрополита у глибину Росії, де Його приміщено зразу в Курську а після двох років в церковній вязниці Спасо-Ефимієвського монастиря в Суздалі. Треба знати, що в дореволюційній Росії державна православна (так взана синодальна) Церква мала право вязнити єретиків та інших проступників проти церковної дисципліни, але тільки споміж своїх вірних. Монастирська вязниця у Суздалі мала славу найтя-

Ексцеленція Митрополит Андрей
слухає промов з нагоди 70-ліття "Просвіти".— Знимка знята у Львові 22. травня, 1938.

щої на всю Росію. Тому, коли там приміщено Митрополита Шептицького, навіть російські ліберальні кругй —в пресі і в державній думі— задемонстрували проти цього, звертаючи увагу, що Росія компромітує себе в очах світу та своїх власних союзників. Вони підчеркнули, що Митрополит Шептицький як католик, ніяк не підлягає православному суддю (юриедикції) так званого Святійшого Синода православної Церкви. Славний письменник Короленко осудив цей акт у пресі, а в "Думі" між іншими Керенський заатакував царську владу за цей скандальний поступок.

Неволі, в якій пробув Митрополит Шептицький, не можна назвати легкою. Хорого велитня приміщено в малій закратованій келії, з якої Йому не вільно було виходити. Не дозволено Вязневі бувати в монастирській церкві на богослуженнях. Не вільно Йому було з ніким розмовляти ні переписуватись без дозволу ігумена монастиря. Не достарчувано Йому іншої лектури крім св. Писма та православних трактатів проти Унії. Настоятель монастиря був непривітний а часом і до грубости суворий.

А одначе— не зважаючи на це— вірні приятелі і поклонники Митрополита найшли дорогу, як порозумітись з Ним та потішати Його. Серед православних монахів по Росії були тайні рихильники Унії, що вважали Митрополита Андрея своїм духовим вождом. Вони подбали перенести одного споміж себе до Суздальського монастиря і він став тайним посередником між Митрополитом і поклонниками Митрополита у світі. Тож, коли царський уряд під натиском ліберальної опінії переніс Митрополита з суздальського монастиря до Ярославля, над Волгою де Його інтерновано в приватнім будинку, Митрополит жалів за суворою монастирською вязницею, бо там мав наладжені зносини і переписку з однодумцями в Росії і поза нею — чого в Ярославлі не бую. В Ярославлі й застав Митрополита вибух революції в березні, 1917 року.

Революційна влада Керенського— на жадання російських Українців— звільнила Митрополита з заслання і дозволила Йому приїхати до Петербурга а опісля й до Києва, а дальше й виїхати за границю.

— — — — — —

НАША ЗАМІТКА: Щоб висвітлити ріжнородну діяльність Митрополита Андрея, при нагоді будемо далі поміщувати в "Голосі Спасителя" статі про Нього.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

МАТИ БОЖА ВИСЛУХАЛА!— Наш малий синок лежав тяжко хорий у великій горячці, так що вже нікого не пізнавав. Я молилася до Матері Божої з Люрд і за годину дитина зовсім видужала.

Рівнож рік тому захорувала внука й то відразу на хоробу серця і на запалення сліпої кишки. Лікарі казали, що по вилученні серця мусить дівчина піддатися операції. Я удалася до Матері Божої і приобіцяла помістити подяку в Голосі Спасителя. Моя молитва вислухана, а внука живе здорова. Також дякую Матері Божій за велику ласку— видужання доньки вчительки з хороби вуха. По словам лікарів мала вона втратити слух, але й тут Матір Божа нас не опустила. Тепер вона здорова й чує, як перед тим. Тому отсим складаю прилюдну подяку Матері Божій з Люрд, та поручаю себе й свою родину Її опіці.

Анна Слобода

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ",

з нагоди повесільної забави в панства Кушнірів із Йорктону, 12. листопада ц.р., зложили:

По 50ц.: Гр. Сніданко. По 25ц.: М. Скалуба, Ст. Рошко, В. Кушнір, В. Козакевич, О. Савчин, П. Борис, Ф. Вонітовий. По 15ц.: п. М. Скалуба, По 10ц.: М. Сливка, п. П. Борис. По 5ц.: Т. Савчин.

Щира подяка жертводавцям.— Адміністрація "Г. Сп."

НОВА КНИЖЕЧКА....

– ЯКОЇ ШКОЛИ МИ ХОЧЕМО? –

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

"Школа, це поле битви, на котрому порішиться, чи суспільність буде християнська, чи ні. Питання школи, це питання життя й смерти," сказав одного разу Папа Лев XIII. до одного американського епископа:

Тому всіми силами й законними способами треба працювати в тому напрямі, щоб школа дала не смерть, але життя дитині, народові, цілому людству.

Ось ціль цієї книжечки. Вона відповідає:

1) На що є школа? 2) Якою є нинішня школа? 3) Чого ми домагаємось? 4) Чому ми того домагаємось? 5) Що нам закидується? 6) Як дійдемо до цілі?

Книжечка незвичайно досенна й цікава. Повинні її перечитати усі— родичі, учителі й учительки.

Сторін 32. Замовляйте: Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

– ВЖЕ ВИЙШОВ! — ЗАМОВЛЯЙТЕ СКОРО! –

КАЛЄНДАР

ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА – 1940 – РІК

У ньому є точний калєндар українсько-католицьких і латинських свят, повний церковний устав, історичні статті, цікаві оповідання, вірші, сміховинки та багато красних ілюстрацій.

— 160 СТОРІН ДРУКУ —

ЦІНА .25 — — — — — ПОЧТОЮ.30

Тим, що замовляють що найменше 25 калєндарів для розпродажі, даємо 25% опусту

THE REDEEMER'S VOICE
YORKTON — SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 1. YORKTON, SASK. January, 1940

За дозволом духовних властей.

КАЛЄНДАР НА СІЧЕНЬ, 1940

1 П М. Боніфатія
2 В СвщМ. Ігнатія Богоносця
3 С Мц. Юліянії
4 Ч Мц. Анастазії
5 П ММ. десяти в Криті
6 С Навечеріє Різдв.,
7 **Н Різдво ГНІХ.**
8 **П Соб. Пр. Богор. св. Йосифа**
9 **В ПервМ. Стефана**
10 С ММ. 20,000
11 Ч ММ. Невинних дітей
12 П Мц. Анизії
13 С Преп. Меланії
14 **Н Н. Рік. Обр ГНІХ., Вас. В.**
15 П С. Сильвестра
16 В Прор. Малахії
17 С Собор 70 Апостолів
18 Ч Нав. Богоявл., Теопим.
19 **П Богоявлення ГНІХ.**
20 С Соб. Йо. Предтечі
21 **Н по Прос**в. Преп. Георгія
22 П М. Полієвкта
23 В С. Григорія Ніссийського
24 С † Преп. Теодозія
25 Ч Мц. Татіяни
26 П ММ. Єрмила і Стратоніка
27 С ППреп. Отців Синаї і Раїті
28 **Н 30 по С.** Йоана, Павла
29 П Поклін Оковам Ап. Петра
30 В † Преп. Антонія Великого
31 С СС. Атаназія і Кирила

УСТАВ НА СІЧЕНЬ, 1940

7.—**Різдво Христове:** Повеч. Вел. з Всеноч. На літ. В. Вел.: Ант. Празн. Місто "Свят. Боже": "Єлице". Ап. зач. 209, ев. Мат. зач. 3.

Загальниця до Богоявлен. з виїмком Навечерія, час заказаний.

8.—**Собор Пр. Богор. і св. Обр. Йосифа:** Служба ця лучиться зі службою неділі по Різдві. Всеночне. На літ.: Троп. Різдва і нед. по Різдві, Сл.: Конд. нед. по Різдві, і Н.: Соб. Прок. і Ап. вперід Соб. (ап. з. 306) відтак нед. по Різдві (з. 200). Ев. Соб. і нед. по Різдві, то саме, Матея зач. 4.

9.—**Первомуч. Стефана:** На літ.: Ант. 2 Праз. 3-ий звич. з прип. Празн. Троп.: Празн. і Стеф.; Сл.: Конд. Стеф. І н.: Празн. Проче усе: Празн. і Свят. Задост.: Празн. Ап. зач. 17; ев. Мат. зач. 87.

14.—**Нов. Рік. Н. перед Просвщ. Обр. ГНІХ і св. В. Великого:** Всеноч. Гл. 8, ев. утр. 11. На літ. В. Вел.: Троп. воскр. гл. 8., Обр. і В, Сл.: Конд. В., І н.: Обр. Прок. Н. перед Просв. і Вас., ап. зач. 298 і зач. 254. Ев. Марк. з. 1, і Лук. зач. 6.

19.—**Богоявл. ГНІХ.**— Повеч. Вел. зі Всеноч. На літ. Й. Золот. Ант. Празн. "Єлице". Ап. зач. 302, ев. Мат. зач. 6. **Водосвяття.**

21.—**Нед. по Просвщ.:** Гл. 1; ев. утр. 1. На літ. Ант. 2 Богоявл. 3-ий нед. з прип. Троп. воскр. Богоявл., Сл.: Конд. воскр. І н.: Боговл. Прок. і Прич. Нед. по Просв. Ап. з. 224. Ев. Мат. зач. 8.

28.—**Нед. 32 по С.:** Гл. 2, ев. утр. 2. На літ. ап. з. 258, ев. Лук. 91.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Сэск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 8, 1934

Рік 12. Число 1 Січень 1940

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Зо світлим празником Різдва Христового бажає
Їх Ексцелєнції Василієві Волод. Ладиці, ЧСВВ. всім Читачам і Приятелям "Голосу Спасителя",

РАДІСНИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Редакція й Адміністрація "Голосу Спасителя".

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

Їх Екєцелєнції
Преосвященного Кир Василія Володимира Ладики

До Всечесних і Високопреподобних Отців Духовних та Всіх Вірних Нашої Дієцезії.

Христос Раждається!

Не знаю, чи в нашій і взагалі всесвітній історії була хвиля більше грізна як теперішня. І в таких власне часах світ потребує найбільше надприродної потіхи і підйому духа.

Велика часть европейських держав у війні. Галицька Україна смутком покрита і горем прибита. Даремно шукає приятелів і спочуття у можних цього світа. Супроти того наші серця в ці Різдвяні Свята підносяться до

найдорощого Спасителя і в Нього шукають помочі та потіхи.

Таїнство Різдва стає для нас якраз тепер жерелом невичерпаної потіхи і підойму духа. Так далеко тим, що в неволі— як також нам тут, що на волі.

Святкуємо празник Різдва великого Бога і Спасителя нашого. Він приніс спасення і відкуплення всім народам і одиницям, "щоб землю з небом в одно злучити." Христос народився, щоби нас відродити до вищого небесного життя. Прийшов убогий, щоби нас збогатити. Син Божий стає чоловіком, щоби людий зробити Божими дітьми. Найбогатший стає найбіднійшим, щоби нас научити, що богацтво не становить щастя і щоби люди у земних річах не шукали своєї ціли.

Різдво Ісуса Христа ущасливило убогих бездомних пастушків. Вони стали щасливійші від тих, що були в палатах і упливали в розкошах.

Небесна зоря освітила не лише темряву над Вифлеємом, але ще більше ум і розум пастушків. Теплота Новонародженого огріла їх серця і наповнила їх душі до тої міри, що вони чулися щасливійшими від найщасливійших в світі.

Цьогорічні Різдвяні Свята мають викликати ті самі наслідки в серцях всіх українців. Те саме надприродне піднесення духа і сердець!

Небесний Отець безконечно любить свого Сина, але посилає Його на сей світ: світ зимний і обоятний. Світ не приймає Христа, не знає і не хоче знати. Той світ не хотів тоді знати також тих, що стояли близько Дитятка Ісуса:— Марії і Йосифа. Так само нині.

Кого Бог любить, того досвідчає.— Син Божий приходить на сей світ серед найбільш невідрадних обставин. Принимає невигоди і убожество. Терпить, бо любить бідну людскість та хоче її ущасливити.—"Прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій весь, і утішився"— так співаємо в нашій коляді. Чому не засмутився, хотяй дуже много було причин до смутку—а "утішився"? Утішився —бо побачив нас і полюбив нас; бо від віків ожидана нагода тепер прийшла, щоби Син Божий сповнив діло найвищої і найбільшої любови!

А ми? Чи тішимося Його приходом, Його Різдвом?

Св. Євангелія каже, що Ірод засмутився, коли довідався, що народився Месія світа. Так вороги Христові

сумують Його приходом бо серця їх повні злоби і гріха.

Але ми повинні і маємо чого тішитися. Христос приходить і приносить нам Себе, свої неощінені ласки і небесні дари. Він приносить нам щастя і свободу Божих синів. Ісус Спаситель приносить нам правдивий мир і радість.

Однак покищо гремлять гарматні стрільна і ллється людська кров. Коби то залунала інша пісня: "Слава во вишніх Богу"! Коби світ зрозумів велику тайну любови Сина Божого, коби пізнав високі християнські правди та їх виконував! Тоді доперва настане правдивий мир, щасливе вільне співжиття і радість.

Просім Новонародженого о повний справедливий мир для всього світа, а для нашого українського народу о повну свободу, державну і релігійну. Просім, щоби Ісус потішив і ущасливив бідний нарід, щоби Різдво на другий рік було краще і веселіше. І для Вас, мої Дорогі в Канаді прошу в Ісуса обильних ласк нашого улюбленого Спасителя, сталости у вірі і вірноти у службі Богу,— та веселих і щасливих Свят.

В грудні, 1939 р.

† ВАСИЛІЙ,
Епископ

Орд. 232/39.

Це послання належить прочитати в часі Різдвяних Свят по всіх наших Церквах в Канаді.

ДИВНАЯ НОВИНА

Дивная новина
Світом задзвонила,
Що Марія Бога-Сина
В яслах породила.
Янгольські хори
Навколішки впали,
Небо, земля, синє море
Славу заспівали.
Йдуть-ідуть народи
З Заходу, зо Сходу
Осяяні світлом згоди
Мов сонцем в погоду.
І ми поспішаймо,
Браття Українці,
Низький, щирий поклін даймо
Господній Дитинці.
Просім ,сестри й браття,
Просім: Божий Сину!
Ти простягни Свою ручку
Над нашу країну!
Пошли Ти їй щастя,
Пошли Ти їй долі,
Щоб мов квітка розцвілася
На весняним полі.
Дай їй Боже, сили,
Поможи в потребі,
А ми Тебе прославляєм
На землі і в небі.

Р. Завадович.

Високопреосвященному й Дорогому Архієреєві
Їх Ексцеленції

ВАСИЛІЄВІ ВОЛОДИМИРОВІ ЛАДИЦІ
Ч.С.В.В.

З нагоди Іменин складають свої найщиріші побажання многих Божих ласк, здоровля й дальших успіхів у тяжкій праці серед Українців Канади,

ОТЦІ РЕДЕМПТОРИСТИ
й
ВИДАВНИЦТВО "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Ґерлі

Перед Рождеством

Зближався Свят-Вечір! Дві ночі ділили ще малих дітей від торжественної Вечері. А вони з таким неспокоєм, з такою цікавістю ожидали тієї хвилини, коли в той блаженний вечір покажеться перша звізда на небі.

Оля не спала, хоч родичі думали, що вона вже давно заснула. Мати положила свою донечку в ліжко, змовила з нею молитву, сердечно її поцілувала, згасила світло й вийшла з покою. Але Оля сіла в ліжку й надслухувала. В покою не було зовсім темно, бо через заслонені вікна миготало слабе світло з вулиці.

В сусіднім покою було чути тихі розмови. Слів не могла вона докладно зрозуміти, але на це вона не була цікава. Близькість батьків успокоювала її, а не боячись нічого, могла лекше заснути.

Але нині було інакше, як звичайно. Головку Олі мучили ріжні гадки й клопоти. Мало здійснитися нині перше її розчарування в житті.

Перед полуднем говорили в школі про Різдво Христове. Одна дівчинка оповідала, що Дитятко Ісус не приносить ялинок, лише родичі купують її на найближчому ринку. Інші дівчата потвердили ці слова. Оля мовчала, бо стидалася, що гляділа на ялинку, як на дар Дитятка Ісуса. В дома пішла зараз до служниці й спитала, де купують

ялинку. Дивно, що не відважилась питати мами або старшої сестри Ірини.

Служниця була працьовитою і порядною дівчиною, але трохи немудрою. Не розуміла, чому панство так старанно укривало перед дітьми тайну ялинки, коли на селі ніхто з цим не крився. Відповіла, що деревце є тепер в холодній пивниці, щоб задержало свіжу зелень. А нині ввечір мама й Іринка вберуть ялинку в солодощі й прикраси. Якщо Оля хоче побачити як це роблять, то нехай загляне через дірку від ключа до сусідного покою. Тому Оля сіла тепер в ліжечку й чекала хвилю, щоб усі думали що вона вже заснула. Потім устала й тихесенько підійшла до дверей! На жаль! в дверях був ключ! Коли по тамтім боці було трохи голосніше, Оля виймила ключ дуже осторожно й поглянула через дірку. Задрожала цілим серцем, давив її гіркий плач, а однак немогла відорвати свойого ока. Дійсно там сиділа ціла родина навколо стола. Сестри: Ірина, Рожа, її брат Олесь, а навіть сам батько. Батько й Олесь уставляли вифлеємські ясла, а інші насиляли на срібні нитки солодощі й блискучі прикраси.

Отже це правда, дійсна правда. Підло ошукали Олю. Але чому? Що це має значити, щоб дорослі водили за ніс дітей? Може взагалі нема Дитятка Ісуса? Може й це видумали дорослі, щоб діти були чемні!

Мале серденько Олі не перенесло цього тяжкого удару. Дитина забула навіть вложити знова ключ в дірку. Присіла на землі й зачала гірко плакати. Мати почула цей плач. Що то є? Чи то не плач? Вбігла до дитинного покою і побачила в смузі світла отвертих дверей заплакану донечку на землі!

Взяла дитину на руки й положила до ліжечка. Тривало досить довго заки вдалося їй пестощами і сердечними матірними словами успокоїти занепокоєну маленьку істоту. Не потребувала питатися. Справа була аж надто ясна.

Зачала оповідати їй про Дитятко Ісуса. Оповіла про це, що Оля вже в школі чула, але в устах матері це все чудово оживилося і стало кращим: як маленький Ісус народився, як поспішили пастушки з дарами, а навіть з дуже далеких сторін мудрці світа.

"Від тої хвилини минуло багато, багато літ,— було це дуже давно," оповідала далі мати, "а люди що року святкують Рождество Дитяти Ісуса. При цій нагоді кожний бажав би скласти Божій Дитині якийсь дар, як це вчинили пастушки і три королі. Але маленький Ісус не перебуває тепер між нами, як тоді в Вифлеємі; не можемо цілувати Його маленьких і ніжних рученят, не можемо зложити дарунків, як робили це пастушки. Маленький Ісус, що глядить в серце кожного з нас знав, як дуже бажали б ми зробити Йому якусь приємність і тому так урядив, що можемо це зробити і тепер. Коли Він доріс і навчав людей, сказав одного дня до них: "Коли зробимо якусь радість його дітям в Його іменні, то Він це прийме так, якби ми Йому самому це вчинили."

"Тому всі ті, що в день Різдва Христового бажали б зложити малому Ісусові якийсь дарунок, дають його замість Йому,—чемним дітям, і складають його під ялинкою побіч ясел, щоб пригадувати памятку Вифлеєму, де народився Ісус. А що Христові день Рождества тільки тоді милий, коли святкуємо цей день в Його Іменні. Даємо дарунки дітям начеб Він сам був їх зіслав. І цим не поповнюємо жадної брехні, бо сам Ісус так бажає Собі, й дає нам силу й можність чинити радість малим дітям, яких так дуже любив, що раз сказав був: "Позвольте дітям приходити до мене."

"Якщо передтим не зраджуємося з тим, що бажаємо жертвувати в Іменні Дитяти Ісуса, то робимо це тому, що б радість була тим більша."

"Ти також приготовляєш нам часом несподіванки, моя Олю. І не знаю, чи не виявиться завтра вечором, що маленький Ісус через нашу Олю також і нам щось прислав! А бачиш, тепер закриваєш свої оченята! Тепер і я тебе переловила!"

"Коли ти вже така велика дівчина, що все це добре розумієш, то будеш помагати нам прикрашувати ялинку. Нині вже ні, за пізно, але завтра."

"Цього, що находиться під ялинкою, не зрадимо нікому. Ані ми, ані ти Олю.

А вечером клякнемо, як звичайно, під ялинкою й подякуємо Ісусові за Його дари. Бо тепер уже розумієш, дорога доню,— за все, що одержуємо, повинні ми подякувати Дитяткові Ісусові."

Оля притулилася до своєї дорогої мамці і червонючись питалася зо встидом:

"Чи малий Ісусик і ви мамцю не гніватисямете на мене,

що я гляділа через дірку від ключа?"

"Ні, дорогенька, ні! Але на другий раз, коли чогось не будеш розуміти, то зараз прийди до мене. Це не є гарно підглядати. А з Божою поміччю моя Оля старатисьме бути завсіди щирою і доброю дівчиною."

"Мамцю, коли малий Ісус приймає дуже радо малі даруночки від дітей, то й я хотіла б дати щось малій дитині."

Сльози станули в очах матері.

"Можеш це зробити, Олю. Малий Ісус напевно цим утішиться. А когож ти хочеш так обдарити?"

"О! В нашій клясі є дуже бідна дівчинка, Неля. Говорила нам, що в них не буде ялинки, бо на це не вистачає грошей. А є ще в них двоє молодших від неї."

"Завтра, Олю, підемо разом на торг і купимо малу ялинку. Ти її вбереш. Потім довідаєшся де мешкають батьки Нелі, а вечором можете з Іриною занести ялинку. Чи згода? А тепер мусиш спати, бо вже дуже пізно!"

Оля заснула з усміхом щастя. Напевно, ще ніколи не святкувала веселійше Свят-Вечора, як цим разом.

Вартість Душі.

Про кардинала Мецофанті пишуть, що він був мабуть найбільшим мовознавцем усіх часів. Кажуть, що він знав добре говорити сорок двома мовами, й крім того знав ще сорок мов, що міг говорити ними принагідно.

В його житті ми читаємо, що великі свої успіхи в мовознавстві приписував окремій Божій помочі тому, що перші старання на тому полі зробив він на те, щоб помогти потрібуючим душам. Був він ще незнаним священиком в північній Італії як одного разу покликано його висповідати двох чужинців, засуджених ізза розбою, що мали стратити життя на другий день.

Він увійшов в кімнату увязнених, та переконався, що вони не в силі порозуміти навіть одного слова з того, що він до них говорив. Під страшним вражінням думки, що оба злочинці можуть стратити життя без помочі релігії, він вернувся до своєї кімнати, взяв граматику їх мови й постановив вивчити до ранку їх мову.

Свою постанову він додержав й на другий день слухав сповідей тих двох мужів у їх власній мові.

Тут Треба Сили...

Він мешкав у підленькій хатині на одній з вулиць великого міста В....

Вже десять літ жив він тут зо своєю вірною подругою. У цій хвилі є в нього пятеро діточок. Хатина не його, тільки винаймлена, низька, темна.... Два старі, малі віконця перепускають дуже мало світла....

В хаті понуро.... Свіжого повітря дуже мало.... Та нехай.... Добре, що вони всі мають дах над головою й можуть кожного вечора разом засісти до бідного стола..

Дах над головою!.... Чи розуміє, що це значить той, що ніколи ще не був на бруку, й не мусів тривожно журитись, куда йому дітись завтра?

Він був робітником.. Робітником справді бідним.. Не так, як ті робітники, що автами собі їздять на комуністичні збори й там повним, ситим черевом ревуть проти "капіталістів" й потім на долині, під домівкою пють пиво й вино, закусують Свистовими ковбасками, а на горі безтямно й розпусно гуляють.... Ні, він не з тих бідних робітників-пролетарів, що мають прекрасну роботу й платню, гарну, чепурну й багато умеблльовану хату з усіми вигодами сучасного життя, десь там у Виннипегу, Торонті, Ріджайні, Монтреалі, тощо....

Він радше подібний до тих нещасних, пів-живих невільників, що їх мільйони по містах царства сатани, де Сталіни й усякі сталінята кавяр їдять й вино та водку пють з жидами й жидками, спасителями пролетарів....

Він тяжко робив коло заліза.... А всеж! Яка це розкіш для його кожного дня ввечорі прийти до нужденної, винаймленої хати й по тяжкій праці сісти собі у старий фотель, що з старости вже ледво купи держиться, та слухати, як гуде й шумить ген там велике місто...,

Дуже нужденно було в хаті.... Але він принаймні був у хаті....

§ §

Одного дня ввечорі прийшов він домів.... Ще й не сів, а його жінка кинулась до нього з віскою :"Щойно був тут властитель.... "—" Хоче певно підвищити винайм?"

"Ні!.... Ми мусимо винестись...."

"Винестись!.... Ого!.... А то чому?"

"Мають порозвалювати всі хати довкола.... Здається, кіно мають тут ставити, якесь дуже велике."

Чоловіка наче прикуло до долівки.... "О!.. Кіно мають будувати!"

Перед очима в уяві стала йому пишна, ясно освітлена фасада театру.... великі, колірові оголошення.... Сьогодні це тільки уява.... Взавтра буде це дійсність..

Він опамятався....

Як так, то треба вважати, щоб нас клопіт не заскочив... "Взавтра піду шукати помешкання."

Безвладно опустився на старий фотель....

Поволі з'їдав він кавалок сухого хліба.. Чоло в нього зажурене.... От демократія.... Але тут іде про великий бізнес.... Годі оглядатись на нужденного робітника й його родину.... Кого нього поставали дрібні діти.... Він подивився на них.... "От, з чим буде клопіт,"— пролетіло головою....

§ §

Тої ночі він спав дуже неспокійно....

Де дінутись?.... Де .... де?

Цей запит ножем врізувався в душу, а відповіди на нього ніякої!

Але все ж!.. Треба найти якусь.. Доконче!.. Взавтра він знайде її....

На другий день питав він.. по дорозі.. склепаря.... других робітників, всюди де тільки міг.... Тільки про те говорив він. .... І коли вернувся ввечері, то мав тільки три адреси.... тільки три.... не більш.

Поспішно обмився, прихапцем з'їв кавалок хліба й випив горня чаю без молока й пішов....

"Щасть Боже!", зашепотіла жінка на відхідному...

"Щасть Боже," так.... треба було щастя, щоб знайти куток в великому місті, де так трудно про помешкання....

Він іде поспішним кроком хідниками, вулицями, де годі протиснутись серед сили силенної прохожих... Пускається дощ.... Осінний наче, хоча Різдво близько-близенько....

Він оглядається.... Йде назад.... Знову вертається.... Стає.... Так.... Це має бути тут.... Дивиться на карточку.... Так! 184.... Певно, бо так мені сказано.... Великий склад й під ним пивниця. .... Відрухово

поглянув в діл.... Таж як інакше міг він надіятись....

Рука в нього стала вогка.... Він затримтів під вражінням нервового ожидання....

Застукав.... Двері відчинились.... Ось, він в середині.

Відкрив голову, здушив шапку в руці, й благальним голосом.... "Пане...."

"Чим може услужити?" "Я чув, що в вас можна в пивниці помешкання винаймити...."

"Дуже добре.... Тільки я мушу вам сказати, що вже чотирнадцять питало перед вами...."

"І кілько треба платити?".... "Десять долярів."

Тяжко було.... Та годі.... "Я годжуся платити"..

"Тільки одне я ще мушу вас запитати."

????

"Чи є в вас діти?"....

Щось в горлі здавило й він відповів спущеною головою: "Є пятеро...."

Властитель випрямився й гостро сказав: "Прошу не наставати... Тут дітей не хочемо...." "Але...." "Ніякe але...."

"Таж годі їх видушити...." "Це не моя річ. В мене таке розпорядження.... Прощавайте!" Й наш робітник опинився на бруку.

Він пішов далі.... Наче машина.... Перед очима в нього блячий образ пятеро дітей....

"Біднятка мої.... Радосте мойого серця, сонічко мойого життя.... даху для вас нема...."

"Так.... Для самолюбів, для тих, що розкошів шукають.... добре собі жити хочуть.... Для таких є все.. Це огидно.... бридко! Силувати людей, подругів, щоб понижали себе.... І це називається цивілізація.... Чи гірш у большевії, де на кожному розі можна зустріти доктора, що за подтвердженням комуністичного уряду готов задушити немовля? Де прямо жінок нема, тільки нещасні публичні сотворіння?

Але це царство сатани!! Тут ми хвалимось поступом, цивілізацією! Ми тут не більшовики!"

Він пішов далі.... в бідну частину міста, де вулиці нужденні. Ось, другий адрес.... 89.... Властителька має кавярню.... Він поступив в середину....

"Прошу склянку кави...." "Ось ваша кава!"

Він завагався.... "Пані, я чув, що в вас помешкан-

ня для винайму?"....

"Так. Тілько я мушу попередити вас, що тут не приймаємо дітей...." Ці слова наче сокирою грянули по його голові....

Ще одна надія пропала.... Одним духом випорожнив склянку.... ні слова не сказав.... приголомшений.. тільки дверми тріснув за собою....

И болюча дорога по Вифлеємі, в 19 сот літ пізніш повторяється....

§ §

Чи треба продовжати?....

Він стає перед виставовим вікном й дивиться.. десь ген, ген.... далеко....

Але образ жінки й пяти діточок мигнув перед очима ....

Він розгарячився.... У вічну імлу, що стелилась довкола понеслись гострі думки....

Не треба українців отже.... ні.... не треба.. ні тут в Канаді.... ні в Великій Україні.... ні в нещасній галицькій землі, де у великому селі Тернопільщини за рік священик не охрестив ні одної дитини.... И не варт було битись проти більшовиків.... проти поляків.... Не треба дітей.... Ті, що того тримаються, мають дах над головою.... И не треба карати злодіїв.... чужоложників.... підпалячів, розбишак.... коли не караються за найкривавіший злочин. .... навіть заохочують до нього.. коли ; наші українські жінки, що дурними звуть тих, що є матірями....

Він вдарив кулаком в чоло.... в нього є свій плян.. Як так то нехай!.. Тим гірш....

Скорою ходою він минав прохожих.... Нарешті він тут.... це остання адреса й остання надія....

Знову склад.... Він відчиняє двері.... "Пані.."..
"Пане.."

"Мені сказано, що в вас помешкання до винайму.."

"Чи є в вас діти.."? Робітник на момент став твердим наче скала.... І тоді з широко розплющеними очима, глухим голосом відповів: "Ні.... не маю, пане.. пані."

Та барва голосу зрадила....

Пане.... Ви нещирі.... Я собі представляю, що ви приходите.... що ви хочете зробити, як той дивак, що щойно забрався.... Він запхав дітей у кошики, щоб дістатись до помешкання.... й потому наче генерал у фортеці.... я тут.... я тут лишусь.. робіть що хочете.... Та не помогло.... він мусів піти.... Його викинули....

Безмірний гнів виступив на чоло робітника.... він поблід.... кулаки стиснулись.... але ні!.. Таж в нього діти!....

И самітний.... в одчаї зник серед чорної ночі....

"Діти.... тож діти сьогодні, це гірш песят....

§ §

За двадцять літ....

Діточки робітника виростуть, бо Боже Провидіння ніколи не опускає тих, що на Нього здаються....

Тоді на полі боротьби.. що ніхто тепер про нього не думає.... вони кинуться.... з гордим героїзмом, з мечем у руках.... при стрільнах.... проти напасного ворога....

Може й ляжуть у скривавленому рові рідної землі, даючи свою кров, всю кров, щоб рятувати Україну або Канаду, що давно, давно, як вони ще були малі, навіть даху для них не хотіли дати, щоб ухоронити їх колиску від снігу, морозу й вітру....

В нас охоронюють памятники.... Охоронюють звірят....

Хай хоронять.... **чим скоріш хай хоронять колиски дітей, бо в тих колисках живе майбутнє нашого народу**

ЧИ ВИ ВІРИТЕ?....

Було це в університеті.... Славний, не-католицький професор питав у клясі одного із студентів, чи він католик. Студент відповів притакуюче.

"Чи це правда, що ваша Церква вчить, що Бог є направду в Тайні Евхаристії?"

"Так, правда."

"Чи ви вірите в це?"

"Розуміється, що так."

"Коли ви ходили останній раз до Причастя?"

"Яких шість місяців тому."

"Шість місяців! Чоловіче," сказав професор, "якщо б я годен був вірити, що це правда, що ви мені кажете, то я не раз у рік, не раз у місяць, або раз на день, але навіть кожної години, якщо це можна б, ходив би до св. Причастя, щоб дістати мойого Бога у своє серце."

Марія Прибіжище

Сльози Двох Матерей.

Був це хлопчина— чистий й добрий наче янгол.. гордість й надія своїх батьків. Батьки дали йому гарне виховання.

Ще дитиною мати бувало носила до церкви, перед престіл Преблагословенної Діви й учила його вимовляти те пресвяте імя: **Марія.** Так у серці його зростала любов до небесної Матері враз з любовю до матері земської.

З хлопчика зробився юнак.... В молодих літах пішов він у чужину.... Всюди його хвалили й йому схліблялі й так світ розбудив у його серці гордість; багатства й пінивство докінчили діло руїни. Пропала віра й разом з нею й моральність. Нарешті остались в нього з молодости тільки два спомини: про маму й Пречисту Діву.

Щовечора бідняга ставав на коліна й бувало відмовляв три "Богородице Діво." "Не опускай мене," повторяв він засипляючи. Але ця молитва зроджувала в його серці якусь дивну тривогу. Совість закидала йому, що його життя не таке, як мати бажає. Вранці завжди все знову забував й розпуста й всякі інші гріхи були знову його життям.

Одного дня був він на полюванні з товаришем своєї розпусти. В лісі захопила їх буря й вони мусіли скритись у якійсь опущеній хатині. Міцно струджені полягали вони спати й заснули.

Тільки заснув і йому видалось, що він стає перед троном Божої справедливости. Його приятеля саме засуджено на вічне прокляття. Прийшла черга на нього. Він

бачив вагу Божої справедливости —вона хилилась дуже низько в один бік під тягарем гріхів; на другій стороні були заслуги.... Але які вони малі! Нагло приступає Ангел Хоронитель й докладає до тих заслуг всі оті три "Богородице," що він завжди відмовляв. Та вага й не порушилась.— Злий дух тішився!

Та нараз нещасний бачить свою матір— вона падає на коліна перед Вічним Суддею й зо сльозами в очах благає милосердя для своєї дитини. Ангел Хоронитель збирає ті сльози й ставляє на вагу до заслуг.... Та на це не багато помагає. Злий дух ще більш тішиться....

В тому менті стає на коліна перед Суддею Небесна Мати, в молитві зносить до Нього свої руки й дві сльози затримтіли в Її очах.... Зібрав Ангел Хоронитель ті дві сльози й доклав до сліз земської матері.... Ах! Безмір радости.... Ті дві сльози переважили тягар гріхів!

В тому менті він пробуджується. Почув страшний лоскіт грому, що вдарив у хатину. Він оглянувся— побіч себе бачить свойого товариша мертвим— грім його забив.

Генрик Ласерр.

Було це року 1862 в Парижі в місяці липні. Доктор Генрик Ласерр захорів на очі. Ласерр був один з найбільш звісних адвокатів у Парижі. Ізза незвичайного хисту його знають у найвищих кругах паріської суспільности. Він жив у тісній приязні з такими мужами, як Карел Фрейсіне, що був колись головою в французькому парляменті, пізніш міністер війни, уміркований протестант.

З очима в Ласерра ставало щораз то гірше й він мусів цілком покинути читати й писати. Він радився кількох найславніших лікарів, вживав усяких способів, навіть за порадою лікарів покинув Париж і пішов на село в надії, що свіже, чисте повітря краще ділатиме на захорілі очі від нечистого повітря в місті.

Тимчасом надійшов місяць вересень. Хвороба тривала вже три місяці й навіть признаки не було, що воно буде краще. Навпаки, сам хорий й його знакомі доходили до переконання, що недуга не до вилічення й що зір в Ласерра пропав.

В цьому тяжкому менті написав при помочі свойого секретара до свойого приятеля п. Фрейсіне, що від дитинячих літ був повірником всіх його радісних й сумних хвиль. В тому листі описав йому свій сумний стан й ви-

разив боязнь про своє дальше майбутнє.

В кілька днів після того міністер відповів йому листом, що був для хорого несподіванкою й що ми подаємо ось тут в точному перекладі:

"Милий приятелю,

Кілька твоїх рядків зділали мені немалу радість; та я був би радий незабаром побачити твоє власноручне писання. Цими днями я вертався з Котере й подорозі відвідав містечко Люрд та й оглянув звісну печеру й славне її джерело. Я так багато оповідань чув про уздоровлення людською водою, особливо очних недуг, що мушу з притиском тобі порадити, щоб ти у своїй трудності звернувся до того самого способу.

Якщо я був би віруючим католиком й хорим, як ти, ні на хвилю я не вагався б спробувати. Якщо воно правда, що хорі нагло ставали здоровими людською водою, то можеш надіятись, що помножиш собою число уздоровлених. Якщо ж те неправда, ти нічого не втратиш. Воно здається, що навіть не треба особисто йти до Люрд. Чудотворну воду може тобі прислати тамошній парох. Попроси його також, щоб він прислав тобі малу книжечку, де вичислені найвизначніші чуда."

Ця рада мужа, що в його не було ніякого наклону до забобонів й крім того був протестантом, Ласерра змішала неабияк. Не саме тому, наче б він, Ласерр, сумнівався про можливість чуда,— він скоріш обавлявся якогось чуда, бо знав, що таке чудне уздоровлення потягнуло б з собою направду поправу життя. На те він чувся надто слабким й тому поради свойого приятеля не послухав.

Спочатком жовтня Ласерр мусів поїхати до Парижа. Там він стрінувся зо своїм приятелем Фрейсіну та його женою й вони сильно скартали його за те, що він не послухав ради приятеля.

"Та прошу тільки подумати, дорогі приятелі," сказав Ласерр, до міністра й його жени, "яка відповідальність мені грозить за чудесне уздоровлення моїх очей. Та ж я мусів би направду поправитись й зачати справді святе життя. А я чую, що до того в мене нема досить сили. Крім того в мене мало довіря, щоб я в Пречистої Діви був варт такої ласки й це недовіря є головною перепоною до мойого уздоровлення."

"Це пусті вимівки! відповів міністер на всі викру-

РОЗПНИ ЙОГО!

Релігійна Драма в Чотирох Діях

Драму Екерскорна "Стабат Матер" подав в скороченні о. Дм. Гаврилюк, ЧНІ.

ДІЄВІ ОСОБИ:

1. Вероніка
2. Магдалина (по навернені)
3. Мірям
4. Юдит, її дочка
5. Клявдія, жінка Пилата
6. Рут, її слуга
7. Афра, поганка, невільниця
8. Гатта, сестра Варрави
9. Кафіра, жінка фарисея

Ангел Гавриїл

Чорт.

І. Дія.

(Міріям і Юдит при столику. Мірям звиває лелію; Юдит оглядає свої прикраси).

Юдит: Мамо! Що нині такого сталося в нашім Єрусалимі, що нарід заворушений, зриває листя з дерев та кидає на дороги? Чи знова Пилат йтиме в величавім поході вулицями міста?

Мірям: Ні, Юдито! Не Пилат, то Ісуса з Назарету нарід так очікує.

Юдит (кидає роботу гнівно, встає та пристроюється перед дзеркалом): Ах, Ісус: знова той Ісус....

Мірям: Так, дитино, візьми цю лелію та привитаєш нею Ісуса, як інші людські діти, може Ісус наверне тебе бо ти, Юдито, є гіркою журбою для мене....

Юдит: Чому ви так говорите, мамо? Яко 18-літня дівчина я вже маю свій розум і коли я не тішуся Ісусом, як інші люди, то чи це має бути для вас журбою?

Мірям (зітхаючи): Так: бо я бачу, що дух світа полонив уже твоє молоде серце....

Юдит: Життя мені є миле й я хочу уживати його, а Ісус учить відрікатися приємностів життя....

Мірям: Коби ти була ще такою невинною і доброю, як твоя мала сестричка.... (плаче).

Юдит: Мамо! Чи я все мушу бачити сльози в твоїх очах?

Мірям: Твоє кепське поведення болить мене: та ж я відповідаю перед Богом за твою душу....

Юдит: А що ж є в тім злого, що я перебуваю в домі Пилата? Його жена Клявдія є дуже добра для мене і через це мені навіть заздростять єрусалимські дівчата....

Мірям: Але ти товаришуєш з її слугою Рут: я богато вище ціню її другу слугу Афру, хотяй вона є поганкою..

Юдит: Рут не є зла, як ви собі думаєте, ха, ха, ха, то Рут сміялася б, якби знала, що ви таку необразовану невільницю ставите вище неї!

Мірям: Але ж Юдито! Рут приятелює з Гаттою, сестрою убійника Варрави, що тепер сидить у вязниці....

Юдит (все ще перед дзеркалом, кпиться): А чому ви то кажете? Та ж власне той Назареєць вчить, що треба упавшому дарувати. Чи ж він не простив Магдалині? Що ж в тім злого було б коли б я з самою Гаттою, сестрою того убійника товаришувала? Ага, бачите, що я вас зловила.

Мірям: Я бажала б, щоб ти мала більше голубиної простодушности твоєї сестрички Лії а не злобної хитрости дітей цього світа. (Стукає хтось). Але тихо, бо хтось іде до нас.. (Входить Вероніка, витаються, Юдит подається взад).

Вероніка: Що я бачу, Мірям: ти ще при праці? Та ж Учитель наш переходить, всі радіють безмірно, всі співають Йому пісні, як Цареві і кличуть "благословен грядий в імя Господне" (чути оклики радости): чуєш, яка раддість?

Мірям (зворушливо): Вероніко, Він дійсно вже близько: як підеш Йому на стрічу, то візьми й мене з собою....

Вероніка: Вже всі дороги забиті народом, що кидає Йому квіти і пальми під ноги а деякі навіть хорих і калік виносять та ставлять Йому до ніг....

Мірям: Так, Він є великим Пророком,— кажуть Його ученики.

Вероніка: Він воскресив Лазаря з гробу, де той вже чотири дні лежав.

Мірям: І дочку Яіра: я сама це бачила....

Вероніка: А коли я була сліпа, то Він мені зір вернув. Ніхто з фарисеїв не годен такі чуда творити.

Юдит (до себе): Відколи мені Рут вложила сумнів в моє серце я вже не годна в то вірити: зрештою не хочу того слухати. (Виходить).

Вероніка: А фарисеї за то саме Його ненавидять, що

Він бідним помагає і заздрісно споглядають на то, що нарід так величаво Його витає.

Кафіра (вбігає злосна): Фарисеї? Хто тут говорить з погордою про фарисеїв? Я є Кафіра, жена фарисея..!

Мірям: Ми про тебе не говоримо, Кафіро, лиши нас у спокою.

Кафіра: Я бачу це по ваших зрадливих поглядах, що ви говорите про них. За тим, що називає себе Ісусом-то ви біжите так, якби Він був вашим Богом....

Мірям: Не говори нам про таке.. ..

Кафіра: Є лиш один закон Божий, котрого з волі Божої ми є сторожами і (кулаком вгору) горе відступникам!

Вероніка (з кпиною): Певно Анна та його сестрінок є сторожем закону.

Кафіра: Що ти верзеш? (Чути далеко оклики).

Вероніка: Лишім її, ходім на стрічу Учителеві(хочуть іти)....

Кафіра (заступає їм дорогу): Ні, радше йдіть до божниці а не на стрічу того Назарейця, бунтівника проти Божого закону і перепросіть Бога за цей злочин, що нарід нині сповняє в Єрусалимі витаючи Його.

Вероніка: Нема мови про злочин: то фарисеї....

Кафіра: Тримай язик за зубами жінко! Фарисеї знають, що роблять, коли осуджують Його поведення: вони мають бистрі очі та вуха....

Вероніка: Я не розумію, як ви можете не знати про ті безчисленні чуда, що Ісус всюди їх творить!

Кафіра (кричить): Це підступ чорта!

Вероніка: Що? Коли Він мені очі отворив то це підступ чорта? Лиш той, хто має силу від Бога, може таке чинити!

Мірям: А то, що сталося з Лазарем? Га??

Кафіра: Я не навиджу його, бо то, що він робить, це сила чорта а воскресення Лазаря, це брехня.. (входить Магдалина).

Магдалина: Ні, Кафіро, це чиста правда. Я є сестра Лазаря і я свідчу, що це була правда....

Кафіра: Ах ти грішнице, танцюристко, що в домі фарисея мила Йому ноги: то таке поведення того Чудотворця??

Вероніка (до Мірям): Яке упокорення для Магдалини. (Магдалина засоромлена).

Вероніка (злосно до Кафіри): Ти пекольна жінка!

Мірям: Котра сама старається о Іродову ласку....

Магдалина: Я працаю тобі Кафіро; з гріщниці ти можеш посміхатися, я в покорі це стерплю, але з Того, що мене увільнив від прокляття гріха, ти не смієш кпити собі: що я колись завинила, це я спокутую з любови до Ісуса.

Вероніка: Але Він кликав: Горе вам, фарисеї, бо ви є гроби, що зверха побілені, а в середині у вас повно гнилі....

Магдалина (руки вгору): О, коби я могла завжди цілувати стопи Того, що казав: Ходіть до мене всі струджені та обтяжені а я вас успокою.— Він любить бідних і покірних, а гордих кидає в порох....

Кафіра: Побачимо! Ви нібито побожні жінки Єрусалиму, а ви лиш побільшуєте мою ненависть до Нього.— Побачимо. Ідіть і кличте "Осанна"— ха, ха! Прийде день, в котрім кликатимуть "розпни Його, на хрест з Ним". А це вже недалеко. Ви знаєте Юду? (виходить сміючись).

Мірям (здрігаючись): Чортова жінка, ще гірша від Каяфи!

Магдалина (закриває лице руками): Я дрожу ціла! Мій добрий Учителю....

Вероніка: А Його Мати: бідна, бідна добра Мати..

Вероніка (чути оклики "Осанна"): Як нарід радіє своїм Учителем, а однак в тих окликах відчувається якби кпини пекла. (Глядить у вікно). Ось Кафіра вже з тою готельничкою.

Мірям: Що за готельничка?

Вероніка: Це та сама, що тому 33 роки була в Вифлеємі великою богачкою і мала власний готель, котрий приносив їй великі приходи. Але раз просилася до неї на нічліч пара бідних людей, теслі з Назарету, Йосиф і Діва Марія, що також прийшли були до запису, а вона їх не впустила бо були бідні: вона замкнула перед ними двері. Ті бідні мусіли йти за місто, і тої ночі у печері народився там цей Ісус-Учитель.

Магдалина: І Бог не покарав її за то?

Вероніка: Власне від тоді щастя її покинуло. Її мужа забили розбійники, а вона геть чисто збідніла і все стратила: вона каже, що до нині не може забути тих сумних очей Марії.

Мірям: Чи вона тому прийшла сюди до Єрусалиму,

щоби бачити Ісуса і Його Матір Марію?

Вероніка: Так! Оповідала мені, що бажає ще хоч раз перед смертю побачити ті сумні, благальні очі Марії і спокутувати той свій гріх. (Оклики радости чути все ближче).

Мірям (у вікно глядить): Ах, я бачу між народом навідь Гатту, сестру Варрави. Кафіра намовляє її до якоїсь пімсти.

Магдалина: Оставте їх: навіть якби справді Юда став відступником то пекло не може і не буде тріюмфувати. Чиж не чуєте радість народу? Ходім і ми на вулицю напроти Ісуса. (Оклики "Осанна" вже близько і переходять за сценою на другий бік).

Магдалина (Тепер всі три говорять до людей за сценою): "Благословен грядий в імя Господне." Він спасе наш нарід від гріхів його.. "Осанна Сину Давидовому"!

Вероніка (всі глядять у вікно): Благословен Господь —наш Святий Мессія— Осанна, Осанна! (ще чути оклики в далі).

Мірям: Кидайте ризи свої, стеліть Йому дорогу пахучим квіттям.

Вероніка: Цілуйте землю, котрою Він так покірно на осляти ступає— осанна, осанна— (виходять всі три — оклики стихли, педви чути а тоді приходить ангел).

Ангел (з пальмою в руках, повільно ступає на середину): Як торжественно витають маси народу з квітами та пальмами Спасителя світа: гідну честь віддають вони Побідникові в Його тріюмфальнім поході: уста народу звіщають Сина Божого а їх голос підноситься аж до хмар: осанна, осанна (руки на груди, очі до гори): Слава й честь Тобі благословенний Царю і Спасителю світа! Вірний люд побожно кличе Тобі—осанна, бо Ти дійсний Цар народів. Ти йдеш до них в імя Господне. І там на висотах славословлять Тебе ангельські хори, як тут на низинах смертельні люди і всі інші сотворіння—"Всякоє диханіє да хвалить Господа." Тут нарід урочисто витає Тебе квітами а там невидимо безчисленні хори ангелів спішать за своїм Царем: О слава й честь Тобі благословенний Царю й Спасе світа! (Вискакує чорт).

Чорт (захриплим голосом): Ха, ха, Юда блазен! Вже маю його, він вже невдоволений. В його серці я роздмухав гордість, а в умі заздрість—гроші, гроші, а до того ще й захланність. Юдо, Юдо! Ти вже мій: я вже тебе не

випущу зо своїх пазурів— ха, ха, ха!

Ангел: Проч, сатано! (Чорт відскакує, побачивши ангела).

Чорт (переляканий; потім зухвало): А, диви, тут ще й Архангел Гавриїл і то з пальмою в руках? Чи й ти хочеш іти за сліпою товпою і кликати йому "осанна"?

Ангел: Мовчи сатано, твої заходи злобні на нічо не придадуться: твоя заздрість зробила тебе поганим змієм.

Чорт: Нині Його день але незабаром прийде і для мене день побіди: там на Голгофті Йому це багато не поможе, що Йому в хаті Сімона жена помазала ноги, та облудниця Магдалина.

Ангел: А чому ти так лаєш Магдалину?—Тому, що вона вирвалась з ланцухів твого рабства? Вона добре діло зробила для Того, що для спасення світа йде на смерть.

Чорт (кплячить): А за то загнала в мої кігті Юду. Власне тоді підчас того її марнотравства осліпила його захланність. Срібняки йому дорожчі від мира а їх дзенькіт йому приємніше звучить чим то "останна Сину Давидовому"— ха, ха, ха!....

Ангел: Проч сатано, геть звідси (чорт втікає і в дверах ще здержається).

Чорт: Юда таки вже мій, мій: я йду і покличу всі пекольні сили йому на поміч. (ховається за сцену).

Ангел (сумно): "Є написано: Побю Пастиря, а вівці розбігнуться". Приходить година, в котрій Син чоловічий буде в руки грішників відданий. Один Його зрадить: Він випє чашу горя страждань. Спасителю мій, бідна, бідна Страстотерпна Мати наша, Марія (відходить сумно).

Юдит (входить лячно, розсіяна, ловиться то за голову то за серце). Що є зо мною? Голова моя така тяжка. Мати ганьбить мене, а однак дух світа ще тягне мене до себе: життя усміхається до мене— ах, кров буриться в моїх жилах. Ні, я не можу разом з народом кликати "Осанна." Мати моя вже віддалася вірно тому Назарейцеві, але моє серце ще тягне мене до світа. Заповідь Христова є за остра для мене: Він вимагає опанування себе. Богачам і скупим Він кличе "горе вам" а хто йде за Ним, той вже не сміє оглядатися взад: яка борба в моїм серці (думає). Ні, я таки не можу— піду до Пилата та запитаю о раду в моєї товаришки, Рут....

Рут (вбігає— витаються): Юдито, ти вже тут? Чи не чуєш як нарід радіє??

Юдит: Люба моя Рут! Власне я думала про тебе— порадь мені щось (обі сідають— бере її за руку).

Рут: То значить, що я прийшла саме вчас: але що буде, як твоя мати дізнається, що ти говорила зо злою Рут?

Юдит: Мама вийшла з Веронікою і Магдалиною.

Рут: Вони там кличуть враз з іншими "осанна" а ти не можеш?

Юдит: Приятелько моя, я є в борбі з моїм серцем: я хочу уживати світа: хочу бути щаслива на землі.

Рут: А певно, що так! Так повинно бути!

Юдит: Але той Назареєць, котрого слухає мама, вчить самовідречення.

Рут: А що тебе обходить Назареєць? Не будь дурачкою. Ти пий з чаші розкоші життя і не забивай собі голову тим Ісусом: ось це моя рада для тебе: ось іде Гатта.

Гатта (весело): Ось тут моя Рут (витаються). А я думала, що ти тепер вдомі твоєї пані Клявдії....

Рут: Що чувати, Гатта? Де є твій брат, Варрава?

Гатта: Він ще сидить у вязниці та проклинає римпян, що його за ріжні убійства закували в кайдани.

Кафіра (вбігає як божевільна, махає руками, кплячись): Осанна, осанна! Чому й ви не кличете разом з тим глупим народом— осанна Сину Давидовому? Га? Кличте й ви, бо інакше каміння буде за вас кликати— сказав Христос,— ха, ха, ха!

Гатта: Ми також ненавидимо Христа....

Кафіра: Ти смієш до мене говорити? Ти сестра розбійника Варрави! (зміняє тон на ласкавий) але най там, нині всяка зволоч є нашим приятелем, коли тільки ненавидить Христа так, як я Його ненавиджу (подає Гатті руку). Отже витай Гатто, а ця що за одна? (показує на Юдит). Цю я знаю (подає руку Руті).

Юдит: Я є Юдит, дочка Мірями....

Кафіра: Що? Дочка Мірями є з вами?

Рут: Вона належить до нас, а не до тих, що пішли за Ісусом.

Кафіра: То я хвалю тебе за то (витається з Юдитою) Коли навіть дочка Мірями належить до нас, то є надія, що й інші також вернуть, котрі нині кличуть "осанна" ха, ха, ха....

Рут: А ти Юдит, чого так трясешся? (бере її за руку)

Юдит (бореться з собою): Я не знаю, що я маю з собою робити; страшна борба в моїм серці,.. я бажала б..

Рут: Ах, що там? Ти вже належиш до нас; не думай про того Назарейця більше.... (Кафіра глядить вбік за сцену).

Кафіра: О, що я бачу!— Магдалина? Та колишна грішниця? Ану подаймося вбік та почуємо, що вона скаже. (ідуть за сцену).

Магдалина (вбігає): Ах, яка радість, яка радість: як нарід розрадуваний товпиться коло Ісуса, що трудно пропхатися до Нього,—але я мушу, я мушу бути як найближче коло Нього, щоб Він поблагословив мене. Весь світ радіє нині (думає сумно). А Його Мати Марія, яка сумна, сумна, прибита. Каже, що духом бачила, як діявол опанував Юду своїми сіттями захланности. Серце в Неї так гірко, гірко бється. Ох, бідна, бідна Мати наша Марія, Мати Болів. Я старалася її розважити а вона тоді каже до мене: "Раз сказав старець до мене: Гляди, це лежить Той, на упадок і на воскресення многих і на знак, котрому будуть противитися.... а твою душу пробє меч болю".... Ах, яке страшне, болюче пророцтво Симеона. Бідна Мати, наша Маріє! (заломлює руки з болю).

Кінець першої дії.

ти Ласерра. "Твої релігійні засади такі, що ти мусиш вірити в можливість чудесних уздоровлень в Люрд й певно, що ти в них і віриш. То ж чому б тобі вагатись спробувати? Таж ти притім нічого не втратиш, бо ж людська вода по осуді знатоків, це звичайна вода до пиття й ніяк не може тобі пошкодити. І як могло б це бути, щоб не зробило на тебе вражіння це, що ми, обоє протестанти, радимо тобі, віруючому католикові, щоб ти звернувся про поміч до Божої Матері!?"

Такі викиди зробили нарешті своє й Ласерр дав намовитися. Тому, що сам не міг писати, попросив міністра, щоб ласкаво написав до пароха про пляшку чудотворної води.

"Дорогий приятелю," сказав міністер до Ласерра,— "коли ти вже постановив спробувати людської води, гляди на цілу справу ПОВАЖНО й з переконанням; сповни приписані умови: відмовляй належні молитви, йди до сповіді й взагалі зроби все, що твоя релігія тобі приписує. Таж тобі легко зрозуміти, що це доконче потрібне."

Посилка з людською водою прийшла.— Др. Ласерр вклякнув й гаряче змовив "Богородице Діво." Потім встав, змачав хусточку в людській воді й змоченою хусточкою натер чоло й очі.

"Легко можна собі представити, як я зжахнувся й налякався," пише Др. Ласерр, "коли чудотворна вода діткнула моїх очей й моя недуга в одному менті зникла й то так раптово, що в недосконалій людській мові можна це порівняти з швидкістю блискавиці. 'Я уздоровлений!' скрикнув я й з великої радости вхопив я книжку про обявлення й без перерви та ніякого труду прочитав я більш від сто сторінок.. Ще того самого дня пішов я до святої сповіді й повідомив свойого сповідника про ту велику ласку, що я дізнав її від Преблагословенної Діви Марії."

Можна собі легко представити, як велике вражіння мусіло зробити це чудо на міністра Фрайсіне й його жену, що з волі Божого Провидіння мали в ньому так велику й пряму участь.

Від часу того чуда Др. Ласерр щорічно аж до своєї смерти ходив до Люрд, щоб там коло печери гаряче дякувати своїй небесній Помічниці.

Маленький Петро коло Вертепу...

Ми дістали одного разу цього листа:

Отче Директоре,

Одної з останніх ночей— саме перед Різдвом— я мав сон....

Читачі мені скажуть: Що це може бути так дуже цікавого для нас— сон дитини?

Та в тім сні йшло про щось таке, що для многих читачів дуже цікаве. Тому я й постановив оповісти вам про мій сон, коротко й простодушно....

Було Різдво....

Для нас: батька, матері, братчиків й сестричок було не легко дістатися до церкви на Службу Божу, що правилась дуже а дуже рано. Треба було добре одягнутись, обвинути добре шию й заложити теплу шапку....

Стежки були вкриті снігом....

Мороз був дуже сильний .... Такий сильний, що аж руки від морозу мене боліли, хоч я тримав їх глибоко в кишенях. В лице наче шпильками кололо.

Коли ми прийшли до церкви, то там було вже повно веселого світла. Престіл аж блистів від свічок.... Але найгарніше світилось довкола вертепу.... що купався в світлі.

§ §

Моє серце вмить полетіло до ніжок малого Ісуса..

Мені справді видалось, що воно наче вихватилось з моїх грудей, щоб дістатись хутше до вертепу....

Який гарний був це вертеп!

Ісусик був подібний до мойого малого братчика. Він

усміхався так само, як він й простягав до мене маленькі ручки.

А Пречиста Діва й святий Йосиф видавались такі добрі, добрі.... І вони так мовчали й були затоплені в любові, що я відчув до них велику пошану, але також привязання, довіря й таку сердечну любов, як до тата й мами...

Я дивився, чи є там віл й осел, так як в мене на образку в біблійній історії. Вони там були.... Але не було ні трошечки теплого віддиху з їх уст, щоб загріти малого Ісусика.

Віл не був живий, й осел також ні.

Я подивився на татка, мамцю, братчиків й сестричок. Вони також молились, так як я.

І я зачав в своїому серці молитись до малого Ісуса.

—Ісусе Малий,—казав я,— Ти прийшов на світ, щоб спасти людей, багато людей, всіх людей....

Ти не лякався ні зимна, ні голоду, ні бичів, ні як плювали на Тебе, ні терневого вінка.

Ти дозволив прибити себе до Хреста, дозволив, щоб Тебе підоймили на хресті вгору. Ох, Ісусе Малий, як Тебе це мусіло боліти!

Ти хотів сперти голову на дереві хреста, але терня ще більше Тебе ранило.

Твоє Тіло, це була тільки одна велика рана й з нього плила й плила кров.... вся кров.... до останньої краплі.

І ти мав спрагу.... Таку велику спрагу!

Хоч трошечки свіжої води.... але ще більша була в Тебе справа душ....

Злі люди....Вони приложили Тобі до уст губку з оцтом, до уст, що благословили малих дітей....

І щоб загасити спрагу Твойого Серця, що Тобі дали? Що дають Тобі, Ісусе Маленький?! Чи дають Тобі душі?

Ах, Ісусе малий, душі, душі.... Та ж Ти так дуже їх хотів!!

Ісусику.... Що треба робити, щоб Ти мав багато, багато душ? Правда, я малий, але чи це таке певне, що я не в силі нічого зробити?

Хоч би це й мало було, малий Ісус, я хотів би зробити для Тебе щось, щоб Ти дістав душі.

§ §

І я бачив, як, неначе білі голубки, падали з неба білі карточки й збирались у стіп Бога-Дитяти.

І падало їх щораз то більше. При кінці був це наче

дощ, а потім немов лявіна....

Я приступив ближче, щоб побачити....

А на кожній карточці верху сторінки малими черенками було напечатано: **Голос Спасителя**.... А трохи нижче великими черенками, наче заголовки книжок:

Для вас, хрещені люди!

Для вас, християнські жінки!

Для приятелів учителя, робітників!

Для тих, що щасливі на землі, щоб вони знали, що є щось поза цією землею.

Для тих, що терплять, щоб вони знали, що вони не мусять терпіти завжди, якщо вони хочуть.

Для душ, що люблять Господа Бога, щоб Його любили ще більше.

Для душ, що забувають про Ісуса, щоб вони вернулись до Нього спочати на його серці.

Для торгів Бога, щоб вони полюбили Його.

Для діточок, щоб вони остались чистими, як їх Ангел Хоронитель.

§ §

І було тих карток багато, дуже багато....

Була це наче добродійна манна й падала вона на світ душ потішаючи їх, відживлюючи й освячуючи....

І нараз побачив я гарних пань.... Одні були одягнені біло, а другі синьо. На їх лицях був наче усміх Пречистої Діви. Працювали вони під її впливом. І збирали вони наче багате й обильне жниво карточки, що падали з неба. А притім, злучені любовю, що переходила до них з Серця Ісуса через Серце Пречистої Діви стали вони йти містами й містечками та по хатах прерій, до бідних й до маючих, до побожних й безбожних і всюди сіяли добре слово, слово життя.

А ті, що були добрі, ставали ліпшими; злі ставали добрими; багаті давали свої добра, щоб багатіти вічними добрами; ті, що страдали, находили радість навіть у своїх страданнях.... діти, дівчатка співали: Хвали Господа, Єрусалиме, хвали Бога твойого, Сіоне!.... а в церквах, що стали надто малими їзза натовпу, тиснулись маси християнського люду....

І тоді я зрозумів, Отче Директоре, що я можу помогти Ісусові добути душу, багато душ також тим, що розкажу свій сон і напишу до Вас. Прочитайте, Отче Директоре, цей лист, роздумайте про нього й кажіть дітям,

щоб молились, щоб молились багато, дуже багато. Я за себе прирікаю, що розповім свій сон своїм братчикам й сестричкам та малим приятелям, щоб вони старались, щоб багато людей мало "Голос Спасителя" й щоб так Ісус дістав багато, багато душ.

Малий Петро,
ученик школи Сестер в Айтуні.

Від "Голосу Спасителя":

Спасибі, Петрусю. Зроби так, як ти постановив і хай Ісус тебе благословить!

О. Горицвіт

Свят-Вечір по Людях

По людях вже від досвіду чути було гамір і передсвяточний рух, а Дмитрові навіть вставати не хотілося. Перекидався ліниво з боку на бік, вдивлявся без думки на почорнілу стелю коло вікон. Еге ж! Нині Свят-Вечір. Але що Дмитрові? В хаті лиш він, тай Марина. Усе спокійно, сумно, як у гробі.

Отак і до вечора був би Дмитро вилежував, аж жінка зігнала з постелі.

—А вставай, Дмитре! Дров нарубай, дідух прилад, та ж свята....

—Е-е! Воліло б їх й не бути!— бовкнув Дмитро.

І Марина мовчала, як камінь. Довго стояла коло печі, аж вкінці знову озвалася:

—Вставай, Дмитре, вставай! Гріх здоровому так лежати. Підеш у гай, та може на збочі вицюпаєш яку смеречку. Треба буде й цього року прибрати деревце. Нема своїх, то чужі прийдуть.

Довго ще сопів і зідхав Дмитро, але нарешті встав. Поробив дещо на подвірю і ялинку приніс. А Марія вже понаварювала всего, понапікала, поставила ялинку і зачала чіпати на гілочках червоні яблука, горіхи, цукорки, та всякі інші прикраси. Багато їх в кооперативі накупила. Аж люди дивувалися, тай говорили:

—І кому вона тото купує?

—От, багачі не мають де грошей подіти, тай купують!

—Але нащо їй того, як дітей малих немає?

—Вона любить й другим дати. Колись така скупа була, що навіть на тацу ніколи сотика не кинула, а тепер, бачте, відмінилася. Он торік там повніська хата дітиськів сходилось, і всім роздавала.

Але Марина не зважала, що люди говорили. Цього року ще гарнішу ялинку прибрала. А під ялинкою ще й кілька даруночків наготовила: якусь шапочку, рукавички та панчішки.

А як заблимала перша зіронька на небі, Марина з Дмитром засіли до Святої Вечері. Самі, двоє. На крайчику стола їли мовчки.

Та не довго тишина в хаті царила. Заскрипіли ворота, застукотіли дитячі ноженята, і вже до хати вбігли перші колядники. Щось пятеро нараз. Заколядували, побажали, і обступили ялинку.

—Ай, яка гарна!

—А наставляйте кишені! Дістанете за коляду!— говорила Марина раденька, і насипала дітям в кишеньки яблучок, горішків, та інших лакоминок святочних.

Подякували малі колядники, вийшли з хати, а в порозі вже другі. Вийшли другі, прийшли треті, і двері не запирались. І всіми Дмитро з Мариною раділи, нікого не відправили, та всім щось дарували.

А потім і старші зачали приходити. Це бідаки й каліки, що помочі потребували. І їх Марина не відправила. То хлібець, то книша, то збанятко молока, кожному щось дала. Накінець ще прийшла баба Ганuська. Цю Гануську й ночувати попросила:

—Куди вже, бабо, підете? Пізна година. А завтра хати мені допильнуєте, як підемо досвідком до церкви!

Дмитро помолився, тай поклався на спочинок. Марина змила собі голову в борщі, та вичісувала коси. А баба Ганuська сьорбнула теплої юшки з грибами, й розговорилася:

—Ай, біда по людях, біда! В Софійки дівка вже другий тиждень лежить, та може вмірати схоче. А Іван Катерини Ключки, кажуть, їздив вчора за дровами до ліса, та й ногу викрутив собі. А найгірше таки в тої Марійки Левицької. В хаті, як в ледівни, діти голодні, обдерті. Вчора дала я їм пару сухарців, то так схрупали, як родзинок....

—Ох, ох! А в мене, рахувати, нічого не бракує, та й теж не весело!— зідхнула Марина.

—Ая, ая! Не дав вам Бог діточок! Щож робити!

—А й, дав, дав, лиш я не варта була! Бо я була ще гірша від самого Ірода. Ох, ох! Боже прости мені! Вже дванацять літ, як ми побралися з Дмитром. Він не дуже статний, я не багата, та й відразу взялися ми працювати, щадити, щоби дітям маєтку придбати. Та й як першого року я стала при надії, та й.... І я винна, і чоловік винен, і лихі люди, що діявольські давали ради. Та й покарав мене Господь. Не дав мені Господь більше діточок, і ніколи вже не побачу рідної дитини. Правда, доробилися ми маєтку, але в хаті веселости нема. Хіба що чужі діти до хати вбіжать. Треба буде чужим і маєток лишити. Коби лиш Господь простив мені гріха! Помоліться за мене, бабуню!....

Ще довго розказувала Марина, бо по правді не мала і перед ким свого болю і жалю розповісти. А баба Ганuська лиш кліпала очима, та все зідхала: "Ой, Боженьку, Боженьку, милосердний, терпеливий"—

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднайте 'Голосові Спасителя" нових передплатників!

Др. Л. Цегельський

Відношенна Митрополита Андрея до Православних

Як толєрантно Митрополит відносився до так званих православних, про це можна чимало розповісти. Перший раз викликав Митрополит загальну сензацію, коли 1900 року, як станиславівський епископ обїздив Буковину та відвідав православного митрополита Чуперковича у Чернівцях. Православний владика віддав візиту Кир Андрєєві і остав на все з глибокою пошаною для Нього.

Коли 1919 року прибули до Львова як вигнанці київський митрополит Антоній та епископ волинський Евгогій— звісні пропагатори православя (і в Галичині до війни та вчасі війни), з котрих Евлогій мабуть причинився 1914 року до арештування й заслання Кир Андрея— наш Митрополит запросив їх до святоюрської палати, стрінув їх дружно на порозі християнським привітом та гостив їх довший час у себе. Цікаво було б знати думки та почування тих двох завзятих противників Унії та українства, коли вони найшли захист під дахом головного представника цеї ж Унії та українського патріота Митрополита.

Та найбільш характеристичним був ось-який епізод з 1930 року.

Спираючись на тім, що в 18-ому столітті українські Церкви на Волині й Поліссі були уніятські та що Росія їх то силою то підступом перемінила у православні, варшавський уряд задумав тепер "ревіндикувати" цебто відібрати їх для католицької Церкви. Рівночасно одначе не допускав він на Волинь та Полісся українського, католицького єпископа, бл. п. о. др. Боцяна. Очевидно було, що уряд думав забрати ці, споконвіку українські церкви, і їх маєтки для латинсько-польського біскупа, бо— мовляв— іншого католицького епископа "нема." Митрополит Шептицький рішуче спротивився тій дволичній акції. Наслідком протестів Митрополита і Риму, ту акцію небавом застановлено. Що більше, наслідком представлень Митрополита Рим виміг на Польщі, що на Волинь допущено таки українського греко-католицького епископа, о. др. Чарнецького, ЧНІ.

Оце становище найвизначнішого греко-католицького

владики і дратувало і здивувало ріжних україножерів з польского боку. Тому варшавський денник "Дзєнь Польскі" інтервював Митрополита в цій справі через свого кореспондента. Оцему кореспондентові Митрополит заявив без обиняків, що Він рішуче противний насильній "ревіндикації" православних, хочби колись католицьких, церков. Така насильна акція— заявив Митрополит— є шкідлива, несправедлива і цілком не в інтересі української Унії. Ці церкви належать до місцевого українського народу і ніяк не годиться їх від нього відбирати. Там цей нарід хрестився і молився у "вірі батьків," а ця глибока віра важніша як хвилевий стан. "Церква хоче єдности —говорив Митрополит— бо цього бажав її Божий Основник, Христос, але Церква не хоче нікому відбирати віри. Греко-католицькі духовні круги не візьмуть отже участи в тій ревіндикації. Я радий, що можу це сказати"....

(Таке саме становище зайняв Митрополит Андрей у свому Пастирському Посланні 20 липня, 1938 р. з нагоди переслідування православних християн Волині, Холмщини, Підляшя й Полісся.— Примітка Редакції "Г. Сп.")

Природно, що оце становище викликало подив і вдяку всіх свідомих Українців між православними. Унія через те не втратила а зискала. Обєднання православних Українців з Волині та Полісся зачалось само з себе мирною дорогою. Коли такий визначний духовник і вчений, як волинський протоєрей о. Табінський, перейшов небаром на Унію, коли цілі громади зголосили опісля своє приступлення до Унії,—то це не лиш реакція проти москвофільства православної Церкви, але це також відгомін відношення Митрополита до православних. Оцим відношенням Митрополит Андрей побідив митрополита Діонізія. Коли сьогодні "общеросс" Діонізій мусів згодитися на українізацію православних церков на Волині, то це тому, щоб вдержати ці церкви при собі. Інакше вони були б вже в таборі Митрополита Андрея.

Увесь Наклад
КАЛЄНДАРЯ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"
на 1940 рік

РОЗПРОДАНИЙ —

Лишімся тим, чим ми є!

Події в Рідному Краю викликують у наших серцях живе співчуття. І не диво. Ми діти того самого українського народу.

Це співчуття не сміє ограничуватися до самих лишень почувань, сентиментів, але повинно спонукати нас, щоби ми всіми силами старалися бути все ліпшими українцями-католиками і то ділами, цілим нашим життям, щоби ми йшли слідами великих героїв нашої греко-католицької Церкви нашого українського народу.

Це тим більше важне нині, коли то націвсько-большевицька спілка в своїй безбожності всіми силами стремлять до знищення нашого народу. Даремні їх з'усилля!

Тих, що мимо всего витревають і стануть тими чим є, українцями-католиками, ніяка земська сила не знищить.

Ті, що вірні Богові, не згинуть!

* * *

Ми мусимо лишитися тим, чим є і повинні бути, значить українцями-католиками, не лиш з огляду на наш Рідний Край там за морем.

Щоби ми чимсь були, щось зділали, тут в Америці, Канаді, ми мусимо остати тим, чим ми вродилися, значить: українцями-католиками. Ми маємо заховати звязь між нашою минувшиною, традицією, а нашою майбутністю, будучністю. В тій тяглій звязі міститься наша сила.

Певно, у нашому народньому житі, має бути розвій, певного рода еволюція, але ніколи революція в нашій душі, ми ніколи не можемо перемінити нашого народнього Я.

Наше народнє життя має розвиватися в прямій лінії, але ніколи не сміє сходити з дороги нашого релігійного і національного характеру.

Ми все маємо думати, відчувати і ділати як українці-католики.

Кожного разу, коли наш спосіб думання, наші погляди, наша ментальність (духовість) яко українців-католиків заникає й тратить на своїй чистоті в наслідок змішання з другими,—чи то з англо-саксонською чи французькою, чи другою расою,— ми тратимо, ми цофаємося.

Бог дав нам, що ми вродилися в українськім народі, в правдивій католицькій Церкві і то в східнім обряді. Коли Бог призначив нас до цеї частини св. Церкви, до такого народу, то не на дармо. Ми маємо жити й працювати там, де нас Бог поставив. Інакше поступати, це значило б противитися ясним постановам Божого Провидіння.

Так, Бог хоче, щоби ми були й осталися українцями-католиками східнього обряду. Віддалятися від українсько-католицької культури, це був би злочин.

Наша дійсна сила й вплив остане на все в тісній звязи з нашою вірністю нашій минувшині, нашій формації яко українців католиків.

Високо цінім собі це наше походження. Заховаймо нашу народню особовість, нашу традицію яко українців католиків!

Коли хто старається копіювати других,— або скажім ясніше,— коли українець-католик старається уподібнювати до другої народности, то він наражується на то, що присвоює собі радше блуди другої народности, а не її добрі прикмети.

Впрочім, деякі прикмети англійської чи французької, чи другої народности, коли їх пересадити на український організм ведуть до скривлення й нещасної дегенерації.

Чому це так?

У фізіольогічнім порядку, подібно як у фізичнім, є певні сталі, незмінні закони, установлені самим Богом Сотворителем. Тих законів ніхто з людей не в силі змінити. Вони є конечні. Між тими законами є і цей:

"Кожне дерево родить овочі, які йому є властиві."

Кожний рід можна ушляхотнювати, але мішання, що так скажу, гибрідація родів, веде завжди до дуже сумних наслідків, до звироднення. З такого мішання виходять лиш виродки, до нічого нездатні, нічого не варта. Це питома прикмета гибрідів.

* * *

Ми українці-католики в Канаді маємо розвиватися в крузі молодої канадійської нації яко українці-католики, зберігаючи питомі нам цінности, а іменно вірно заховуючи нашу католицьку релігію, наш східній обряд, наші народні традиції, нашу питому нам українську культуру.

Найлучшим способом, щоби ми остали добрими канадійцями (чи добрими американцями) **є бути і оставати завжди добрими українцями-католиками.**

Так, лишімся тим, чим ми є.

В противнім случаю, ми будемо лиш дуже бідними

англійцями, або нужденними американцями чи французами.

Те, що ми подивляємо в других расах, то є якраз це, що вони остали тим, чим є, отже англійці остали англійцями, французами, іт.д.

Так також і всі інтеліґентні, тямущі й свідомі наші співгорожани других народностей бажають з огляду на добро нашої нової батьківщини Канади (Америки), щоби ми заховали нашу питому нам ментальність, духовість, наші особливші прикмети й релігійно-національні якости, і ніхто з розумних англійців, чи французів не бажає, щоби ми старалися через смішне викривлювання нашого народнього Я, через цурання наших расових прикмет, а принимання чужих, насилувати нашу природу і в той спосіб висушувати живі джерела нашого життя, його паралїжували чи нищили.

Ляйтнант-говернер Канади, лорд Твідсмюр у своїй прилюдній промові до українців сказав так: "Ви українці, коли хочете бути добрими канадійцями, будьте добрими українцями."

Так отже і Божий закон, і наша особиста гідність, і загальний інтерес та добро так нашої нової батьківщини, Канади, як і любов до цілого українського народу вкладають на нас святий обовязок, щоби ми лишилися завсіди тим, чим ми є, значить українцями католиками, і щоби ми стреміли постійно до ліпшого розвитку нашого властивого нам життя яко українців-католиків.

Чи українці в Канаді, в Америці не є предметом подиву серед інтеліґентних англійців, французів..?

Так, нас українців католиків подивляють, бо ми є народом віруючим, привязаним до своєї Церкви, народом здоровим, сильним, витревалим до праці. Нас подивляють, бо наші родини численні, наша молодь спосібна до науки. Подивляють красу нашої культури, нашої музики, співу, народніх вишивок....

Заховаймо ці наші цінности що становлять душу нашого народу.

Не відкидаючи здобутків модерної матеріяльної культури: автомобілів, електрики, аероплянів, радія.... не забуваймо, що культура духа без порівнання вища! Правдиве, добре, красне.

Лиш така культура робить чоловіка ліпшим. Це є заповідь св. Евангелії:

"Будьте звершеними як і ваш Отець небесний є звершений" (Мат. 5, 48).

Лишімся душею українцями-католиками. Любім наші релігійні й народні традиції. Нехай родина остане для нас інституцією освяченою. Вінчання річчю святою, завжди в українській католицькій Церкві, злукою між українсько-католицькою молоддю.

Материнство хай буде честю, захованнЯ Божих законів правилом життя.

Найбільше щастя, яке тут на землі може лиш людина осягнути, є постійно виспідом вірности безсмертним засадам, правдам св. віри християнської моралі, любови й справедливости. Лиш вірність тим основам запевнює народам їхній розвій, поступ.

Нарід, що в житті відступає від Божих законів іде стрімголов у пропасть своєї власної загибелі.

Матеріялізм, безбожність, нерелігійність, занепад обичайности, життя люксусове, культ золота, упадок родинного життя,— це все веде націю до руїни.

Історія дає на це ясні докази.

* * *

Так, лишімся завжди добрими українцями-католиками.

Будьмо вірні католицькій Церкві, будьмо вірні нашому обрядові, українсько-грецькому обрядові!

Стараймося все більше й більше пізнавати нашу релігію, наші богослуження. Любім нашу українсько-католицьку Церкву!

Будьмо вірні нашому українському народові.

Шануймо нашу українську мову, в котрій наша мати навчала нас молитися. Говорім з українцями по українськи! Стараймося завсіди ліпше пізнавати наші українські традиції.

Будьмо їм вірні.

Тоді сповнимо нашу задачу. І наші народні торжества будуть мати свою реальну дійсність. Вони не будуть лиш зовнішними, якимсь обрядом без змісту.

Тоді ми причинимося до добра нашого українського народу тут у Канаді (Америці), до добра нашої нової батьківщини, а також ми прискоримо здійснення задушевних бажань кожного українця: наша Рідна Країна там за морем стане свобідною: **Воскресне Україна!**

Католицьким Світом

Десятиліття Епископства Ексцелєнції Івана Бучка

Їх Ексцелєнція Преосвященний Іван Бучко, Апостольський Візитатор для вірних українського обряду в Південній Америці, святкував 22. жовтня 1939 р. в Прудентополіс, Парана, Бразилії 10-ліття своїх єпископських свячень. Боже Провидіння зарядило так, що ця пропамятна хвиля прийшла якраз тоді, коли Їх Ексцелєнція найшлися серед тих, що до них приїхали з серцем переповненим любовю й жаждою апостольської посвяти для добра українського народу, розкиненого по широких степах південної Америки. Їх Ексцелєнція Преосв. Іван Бучко це особа живої віри, невтомної праці, неустрашима в проповідуванні вічних правд, сповнюванні своїх обовязків. Повний доброти й любови до всіх, але й заразом рішучости й відваги.

Гаряче бажаємо, щоб Всевишній кріпив Їх Ексцелєнцію Івана Бучка в цих жахливих часах, коли загроза пекла зависла над св. Церквою й нашим народом.

Прилюдне признання заслуг Батька Карпатської України

В урядовім Вістнику Апостольської Столиці (A.A.C. ч. 12., 1939 р. ст. 404) є подано, що Апостольська Столиця іменувала б. премієра й президента Карпатської України, Монсіньора о. др-а Августина Волошина Тайним Камерарієм Папи Пія XII.

Це відзначення, вирішене 8. червня, по упадку Карпатської України, є прилюдним признанням заслуг і діяльности Батька українського народу в Карпатській Україні зо сторони Апостольської Столиці.

50-літній Ювілей Священства

9. грудня 1939 р. минуло 50 літ як **Всесв. о. Филимон Тарнавський, канцлер і парох у Филядельфії, Па.** став священиком і перший раз приніс Безкровну Жертву. 50 літ тому, 9. XII. 1889 р. у святоюрському храмі Впреосв. Митрополит Сильвестер Сембратович, пізніший Кардинал, рукоположив його на священика.

Від тієї хвилі все своє життя о. Ф. Тарнавський віддає на службу Богові, Церкві та народові. Ревно працює як душпастир на галицькій ниві, а від 1910 р. в Америці.

Був парохом у Авбурн, Клівленді, Шикаґо, Честер, Ню Йорку, а тепер є Филядельфії парохом і канцлєром Дієцезії. Всюди щиро трудився на церковно-народному полі й лишає всюди гарні сліди своєї праці. Тепер, хоч уже 77 літний старець не спочиває, а далі з запалом, гідним подиву, працює. Дуже любить красу Божого Дому. У Шикаґо помалював церкву, а в Филядельфії відновляє катедру.

В листопаді 1939 р. в його парохії відбулась свята місія та Евхаристійний Конґрес.

Вельмизаслуженому Ювілятові з нагоди 50 ліття священства бажаємо многих Божих благодатей, кріпкого здоровля та красного успіху в тяжкій і відповідальній праці!

Десятиліття Українського Католицького Тижневика

В листопаді 1939 р. **"Українські Вісти"** почали святкувати 10-літній ювілей свого існування. З цієї нагоди Видавництво "Голосу Спасителя" складає своє признання цьому одинокому українському католицькому тижневикові в Канаді за її минулу діяльність і бажає на далі якнайкращого розвою й успіху на церковно-народнім полі між українцями в Канаді.

Папський Інститут в Торонті

На просьбу всього канадійського єпископату на чолі з Кардиналом Вільньом, св. Отець Пій XII. надав Інституові Середновічних Наук у Торонті гідність і право Папського Інституту.

В ньому є курси Богословя, фільософії, церковного права, літургії, історії, літератури, археольогії та палєольогії.

— ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ —

Савтерленд, Саск. ....

Сердечну подяку складаю Пресвятій Богородиці, Матері Божій Неустанної Помочі та св. о. Николаєві за вислухані молитви.

Анна Гарасим.

Кадворт, Саск.

Прилюдну подяку складаю Матері Божій Неустанної Помочі за вислухані молитви і закликаю всіх віруючих, щоб просили помочі в Небесної Цариці, а певно отримають її.

Марія Кузьма.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск.—

Н. Н. Йорктон 3.75; Юстина Левицька, Джерсі Сіті 2.00; Д. Торбяк, Попларфілд 1.00; Н. Лазар, Кемсек 1.00; Т. Петришин, Елфрос 1.00; М. Кузьма, Кадвотр 1.00.

Щира подяка всім жертводавцям.

Отці Редемптористи, Йорктон.

НА СИРОТИНЕЦЬ в Айтуні, Саск.— зложили:

Українські католицькі парохії:

Калдер, Саск., збірка 8.68; **Пленвю**, Саск., збірка 7.56; **Вішарт**, Саск., збірка 24.05; **Голар**, Саск., збірка 15.30; **Йорктон**, Саск., збірка 11.19; **Красне**, Саск., збірка 10.66; **Врокстон**, Саск., збірка 11.32; **Сторновей**, Саск., збірка 6.35.

Щира подяка всім жертводавцям.

НОВА КНИЖКА.....

о. Й. Схрейверс ЧНІ.: ХРИСТОВЕ ПОСЛАННЯ ДО СВОГО СВЯЩЕНИКА. За дозволом Автора переклав з французького оригіналу о. В. Маланчук ЧНІ.— Аскетична Бібліотека гр. кат. Духовної Семинарії у Львові. Том VII. Львів 1938 ст. 150, 16. Ціна 30ц. з пересилкою.

Автор подає роздумування про священиче життя на десять реколєкційних днів, по три на кожний день. Зміст книжки: Священича гідність, потреба святости, визначні чесноти й загрозливі небезпеки, опісля середники до святости й головні священичі обовязки, вкінці відношення священика до Ісуса Христа й Пр. Діви Марії.

Автор, відомий з великого знання духовного життя, учить і підносить на дусі в сьогоднішних тяжких часах.

Книжка одобрена й поручена як аскетичний підручник для укр. кат. духовенства Впреосв. Митрополитом Андреєм Шептицьким. ЗАМОВЛЯЙТЕ:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. Phone 726

9—10—14 Highway Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

-РОЗПНИ ЙОГО-

ПРЕКРАСНА РЕЛІГІЙНА ДРАМА в 4-ох діях.

Виступає в представленні 11 осіб-аматорів.

Надається передовсім на час ВЕЛИКОГО ПОСТУ.

Стор. 24. — Ціна 25ц. із пересилкою.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалетних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

За Єдність Святої Церкви Божої	33
Віра Жерелом Щастя	35
Ділання Сатани Сьогодні	37
Біблійні Оповідання	44
Митрополит Андрей в Північ. Америці	48
Життя св. Ґерарда	52
Місячне Намірення	55
Св. Отець Пропонує Мир	58
Різдвяна Промова Короля	59
Католицьким Світом	60

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 2 YORKTON, SASK. February, 1940

КАЛЄНДАР НА ЛЮТИЙ, 1940

1 Ч Преп. Макарія Єгип.
2 П † Преп. Евтимія Великого
3 С Преп. Максима і М. Неоф.
4 Н 31 по С. Ап. Тимотея
5 П СвщМ. Климента
6 В Преп. Ксені
7 С † С. Григорія Богослова
8 Ч Преп. Ксенофонта і друж.
9 П Перен. мощ. С. Йо. Золот.
10 С Преп. Єфрема Сирина
11 Н 32 по С. П. мощ. СМ. Ігн.
12 П Трьох Святителів
13 В ММ. Кира і Йоана
14 С Лютий. М. Трифона
15 Ч Стрітення ГНІХ
16 П Правед. Симеона і Анни
17 С Преп. Ізидора
18 Н Митаря і Фарисея. Агафії
19 П Преп. Вукола (Загальниця
20 В ММ. Партенія і Луки
21 С ВМ. Теодора Стратилата
22 Ч Відд. Стрітення М. Никиф.
23 П М. Харалампія
24 С СвщМ. Власія
25 Н Блуд Сина. С. Меленія
26 П Преп. Мартиніяна
27 В Преп. Авксентія
28 С Ап. Онисима
29 Ч ММ. Памфіла, Валента, пр

УСТАВ НА ЛЮТИЙ, 1940

4.—**Неділя 31 по Сош.**— Глас 3, ев. утр. 3. На літ. Ап. зач. 280, ев. Луки зач. 93.

11.—**Неділя 32 по Сош., Закхея:** Глас 4, ев. утр. 4. На літ. Ап. зач. 285, ев. Луки зач. 94.

12.—**Трьох Святителів:** Всеночне. На літ. Ап. зач. 335, ев. Матея, зач. 11.

15.—**Стрітення ГНІХ:** Всеночне. На літ. Припів до 3-го Антифона. "Молитвами Богор." Місто "Прийдіте поклонімся" береться, лиш в сам день Празника входное. Ап. з. 316, ев. Луки зач. 7.

18.—**Неділя Митаря і Фарисея:** Гл. 5, еванг. утр. 5. На літ.: Тропар воскресний, Сл.: Кондак Митаря, І нині: Богор. Прок. і Прич. воскр. Ап. зач. 296, ев. Луки зач. 89. **Загальниця від нед. Блуд. Сина.**

25.—**Неділя Блудного Сина:** Гл. 6, ев. утр. 6. На літ. Тропар воскр. Сласа: Кондак Блудного, І нині: Богородичен. Ап. зач. 135, еванг. Луки зач. 79.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск.,—

М. Воробець, Кридор . . $3.00; О. Ланчак, Нюарк, $2.00.

Щира подяка всім жертводавцям—

Отці Редемтористи, Йорктон

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 2 Лютий 1940

За Єдність Святої Церкви Божої

ВСЕЧЕСНИМ І ВИСОКОПРЕПОДОБНИМ ОТЦЯМ ДУХОВНИМ І ВСІМ ВІРНИМ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ МИР В ГОСПОДІ І АРХІЄРЕЙСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕНСТВО!

Христос Раждається!

Дорогі в Христі!

Бажанням Христа Господа було, щоби "всі були одно" (Ів. 17, 21.) Це є дійсна духовна і надприродна єдність віруючих в Христі; єдність віри, святих Тайн і Проводу у видимім зборі вірних— що є святою Церквою Христа на землі. Всі католики мають одну і ту саму віру, ті самі правди святої віри обовязують всіх, де вони не жили б і якого стану не булиби. Всі ми віримо, що істнує небо, пекло і чистилище; що душа людська є безсмертна; що Пречиста Діва є непорочно зачата, і проче: це наші правди віри, обявлені Богом, тому загальні і незмінні. Всі католики мають ті самі сім святих Тайн— що установив Христос і тому ані додати, ані відняти від того числа святих Тайн нічого не можна. Тайни звершувані в католицьких Церквах по цілім світі є важні, бо вони Божої установи і подають Божу ласку. Всі католики мають також один і той сам Провід— з Божої волі веде Церкву непомильно в справах віри і обичаїв наспідник святого апостола Петра, святіший Отець Папа Римський. Надприродна єдність Церкви доконується через приняття святих Тайн. Тоді ми лучимося в одно з самим Христом, стаємо співучасниками Божої природи— це містична єдність віруючих через святе Причастя. Ми творимо духовне, таїнственне Тіло Христове, як каже св. Павло: "Ви є ті

лом Христовим і членами кождий зокрема" (V Кор. 12, 27.)

По волі Христа Господа Церква свята стремить і пригадує потребу тої єдности. Ми молимося заєдно на кождій Службі Божій "о соєдиненії всіх." Священик молиться по освяченню: "І дай нам єдиними устами і єдиним серцем славити імя твоє"....

Много разів Христові намістники старалися о єдність, та накликали до святої єдности на вселенських Соборах; у своїх письмах (енцикліках) як також у своїх промовах до паломників. Дуже часто голосу вселенського духовного Батька мало хто слухав, бо гордість і закаменілість засліплювала многих.

Над святою єдностю нашої Церкви працював св. Иосафат, о святу єдність молився, та за єдність св. Церкви свою кров пролив.

Особливо наш український нарід богато терпів через століття по причині браку тої єдности. А коли нема єдности віри, сердець і змислів— даремно говорити тоді про єдність політичну народу. Де знова роз'єднання, там обезсилення. І так як ворог душ панує там, де нема єдности надприродної з Христом, так само ворог політичний і державний панує над народом там, де нема єдности політичної в народі. А не буде єдности політичної, коли нема єдности релігійної. А не буде єдности релігійної, коли нема єдности надприродної. І так бачимо як послідовно, сказатиб "від коріння" себто, від віри починається єдність або розбиття особливо бездержавного народу. І тут ясно бачимо, що нарід роз'єднаний релігійно не може послідовно дійти до ціли і тратить і терпить на тім дуже много. З того вчимося також, яку велику шкоду народові роблять ці, що розбивають його релігійно і яку страшну відповідальність беруть на себе перед Богом та історією!

Через єдність релігійну до сили і відродження народу! Це повинно стати нашим кличем тепер, особливо в ці вирішальні часи.

Рішенням св. Столиці Апостольської призначено тиждень від 18 до 25 січня 1940 на ТИЖДЕНЬ ЄДНОСТИ. Бажанням є, щоби вірні в той час молили Христа про єдність всіх віруючих— о єдність святої Церкви Божої, о навернення відлучених від католицької Церкви. А коли любов до Христа і віра переможуть хвилеві свари і загорілість одиниць— рана, завдана християнству через сектанство і схизму загоїться. В обличчу великих дій, коли безвіря лучиться в наступі на віру—коли ненависть отверто виступає проти любови, нам треба тим більше обєднатися всім у святій єдности віри і любови під Одним Проводом святої Церкви і Христового Намісника на землі.

Тому у цім тижні щоденно будемо молитися молитвою перших християн: "Згадай Господи на Твою Церкву і визволи її від всього зла та зверши її у Твоїй любові! З'єдини її від чотирох сторін, освячену у Твоє царство, що Ти їм приготовив. Бо Твоя є честь і слава по віки!"

Най Христос вислухає молитви всіх вірних наших і щоби наш нарід з'єднився вірою і любовю в одній, святій, правдивій Церкві Христовій, щоби було "одно Стадо і один Пастир" (Ів. 10, 17).— Амінь.

† ВАСИЛИЙ,
Епископ.

У Винипегу, в день св. Ігнатія, 2 січня, 1940

Віра Джерелом Щастя

"Сотворив Ти нас, Господи, для Себе, проте неспокійне є наше серце, аж поки не спічне в Тобі!" Ці знані слова св. Августина виражають дуже влучно настрій людської душі, що тужить за **Нескінченим Добром**, і то навіть тоді, коли зовнішно не хоче мати нічого до ділання з релігією, зо служенням Богові. Посідання Бога є найсильнішою й на віки невідмінною потребою людської душі.

Як же вона досягне того Бога? Де Його найде? Як зможе ввійти з Ним в блищу лучбу?.... Наука, головно новочасна, вдає, що не видить Бога у всесвіті, й уважає собі за знак чести не згадувати цілком про Першу Причину всіх річей. Фільософія, що вже зо свого заложення сягає вище чим яка інша наука, вже майже цілком побіджена в пошукуванні безглядної правди, і голосно засвідчує, що не чується здібною дати для людства живого Бога, що наситив би його серце, заспокоїв би його безграничну тугу. Проте лишається одиноко віра. І наука, а головно фільософія, сповняють немалу ролю як орудники,

що приготовляють душу до надприродної віри, але самі через себе не є здібні дати людині Бога. Того доконує доперва віра, як вищий, певніший, бо надприродний спосіб пізнання правди. Пізнання Бога часто природним способом, хоч є можливе, бо ж світ зовнішний голосно говорить про Бога, то одначе не дає людському серцю повного заспокоєння, а то головно тому, що всяке природне пізнання є хитке й непевне. Віра не відкидає тих даних, на яких опирається природне пізнання Бога, противно навіть в деякій мірі опирається на них,— але їх перетворює, підносить до надприродного поземy. В той спосіб недосконале й хитке людське пізнання зискує дуже багато на ясности й певности.

Ясне й певне пізнання правди є для людини конечним услівям внутрішнього спокою й щастя. А тому, що віра й тільки віра дає якраз таке пізнання правд важних для людини в часі й у вічності, проте справедливо християнин уважає віру за джерело правдивого щастя.

Дорогий Читачу! Кинь оком на ті непроглядні маси глибоко віруючих християн, розсіяних по всіх кінцях землі! Чи не завважуєш на їх лицях того милого спокою, що свідчить виразно про внутрішне щастя? Правда, що не всі дізнають того щастя в повній мірі, бо також не в усіх віра сягає до глибини серця, але не можна заперечити, що навіть віра недосконала є усмиряючим ліком-бальсамом на людську недолю й що найменше хоронить душі від безнадійности й розпуки.

Очевидно видиш також в дусі, як всюди по світі звиваються недовірки, що хотіли б доказати, що віра й релігія є непотрібні, так для них як і для цілого людства. Але своєї природи й свого призначення не потраплять змінити, проте й не можуть позбутися тої туги, яку сам Сотворитель вложив в їх серця, туги за найвищим Добром. Коли так будеш приглядатися їм зблизька й через довшу хвилю, переконаєшся, що ті люди є дуже нещасливі. В хвилях щирости самі то признають, і перед собою й перед іншими.

Проте як дуже повинна бути вдячна кожна християнська душа Божому Провидінню за ласку віри! Жадні найбільші скарби й земські добра не можуть рівнятися з тим надприродним добром. **Бо й що ж поможе людині, що цілий світ здобуде, а в своїй душі не відчуває спокою, і про свою вічність є повна непевности й трівоги!** Противно, як легко зносить в житті найтяжчі навіть досвідчення

той, хто має в серцю живу, сильну віру! Жадні сили земські й підземні не в силі відобрати йому того щастя, що криється в його серці.

Направду жаль робиться таких людей, що є так близько джерела правдивої віри, Каколицької Церкви, а не хочуть ввійти в її ворота, щоб з надприродних її скарбів черпати без перешкоди світло, спокій і щастя. А пречінь не бракує їм до того Божої ласки. Противно, совість що хвиля упоминає їх і склонює, щоб ввійшли в себе, шукали правди, приглянулися зблизька святій Церкві, та щоб піддалися лагідній, батьківській і материнській власти й Її опіці.

Господи Ісусе, через Твою нескінчену доброту, запровадь якнайскоріше до Своєї вівчарні заблукані вівці й так нещасливі, далекі від Твого Серця!

Ділання Сатани Сьогодні

Чому б замикати очі перед правдою?.... При гирлі могучої струї людства в море вічности відділюються й цілком ясно зарисовуються два напрями: До Христа й до Антихриста.

И це недивно. І Обявлення й історичний та сучасний досвід показують, що разом з людством й побіч його, шляхом життя, йде таємна, чорна сила зла, й що та сила неустанно ділає та проявляє свою погубну міць. Ця сила, це сатана, князь пекла й володітель темряви. "Його, й враз із ним його ангелів, скинено з неба, й з великою злобою зводить він землю, бо знає, що не багато в його часу." (Відкриття св. Івана).

Не було такого часу, щоб цей ворог Бога й людей не намагався шкодити людству й відвернути його від Бога. Вживає він до того усієї своєї сили, що йому ще осталась, і що далеко перевищає людські сили. Вживає він свойого хисту й ложі, ділає прямо й при помочі всяких принад, коби тільки досягти своєї цілі: гріха.

Не Кожний Гріх Ділом Сатани.

Розуміється, не треба всюди бачити тільки сатану-діявола. Про Лютра, патріярха протестантів, історія пише, що він діявола й за те винував, коли переївся й мав потім болі жолудка. Не треба отже приписувати дияволові кожний свій гріх особистий. Воно цікаво, що якраз безвірки виправдують свої проступки тим, що вони невинні, що це тільки діявол їх звів.

Святий Тома каже, що від діявола походить усякий гріх, але не впрост, ні безпосередно, тільки так, що діявол звів наших перших родичів і з них перейшов на нас наклін до гріха. Але безпосередною причиною наших гріхів бувають часто наша слабість або переворотна воля, наші пристрасти або недбальства, а не діявол. Кожний чоловік знає з власного гіркого досвіду, що він з природи більш склонний до злого, й що легко грішить і без діявола, тільки з власної слабости й можности грішити. Як часто воно буває так, що чоловік сам і без діявола бере на себе намір звести свойого брата!

Але коли ми кажемо, що не кожний гріх від діявола, то не на те, щоб його —діявола виправдувати й ми не перечимо, що він радо сіє кукіль, тільки мусимо признати, що й ми самі часто провинились.

Діявол Існує.

Та часом трапляються вчинки такі страшні й такі злі, що чоловік мусить вірити, що вони не від чоловіка, а від діявола. Один учений богослов каже так: "Якщо не хочемо наробити з людей дияволів, то мусимо вірити, що діявол існує й треба з ним рахуватись в історії людства. Або діявол поза людством, або тисячі діяволів у людській подобі. Та в наших часах воно виглядає так, що мусимо вірити в одне й друге."

Хай ніхто не говорить, що діявол сьогодні чоловіка не кусить й не зводить. Діяволи завжди намагались й намагаються звести чоловіка. Ми знаємо про це з Письма Святого й з досвіду. Але він знає духа часу, він знає, що, і як і коли найбільш діймає на чоловіка, й вміє пристосуватись, бо він хитріший за синів цього міра. Тому також в деяких справах його методи-способи зміняються.

Діяльність сатани в наших часах дуже широка. Хоча б ми й не притиснули його очевидячки за хвіст при кожному його ділі, й хоча б він й не лишав так часто й усюди випалених слідів своїх пальців, то це маловажне; ми всетаки, будучи дітьми світла, легко пізнаємо його за

многими гріхами світа, за многими установами, де він орґанізатором і лідером. "По овочах їх пізнаєте їх!"

Тому й не помиляємось, коли кажемо, що не від людей це зло, що бачимо; зло, що діється в наших часах таким способом, з такою напругою всього ума, винахідности й намаги, з такою самопожертвою, що можуть його виконувати тільки ті, що дали звестись сатаною,— людьми на услугах діявола або прямо запроданцями пекла й сатани, на його услугах проти Царства Божого, що проти Його вони піднесли прапор пекла й злоби.

Два Царства

Ця боротьба між Богом і діяволом про людські душі, це найглибший зміст історії людства, це причина й джерело людського поступу або упадку, людського дочасного й вічного щастя або погуби. Тільки таким чином можна посісти справжнє розуміння історії людства;— її вирішальні бойовища, це: НЕБО, ГОЛГОФТА й КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА.

Смерть Христова зломала необмежену силу й власть сатани над чоловіком, християнином. При добрій волі йому легко відбивати всі діявольські напасти, зокрема ті напасти, де загрожене вічне спасення наших душ.

Та невільно нам забувати, що Царство Боже й царство сатани, це не однако сильні царства й не є вони від себе незалежні. Думати противно, це фальш осуджений Христовою Церквою як єресь.... Припустім навіть, що сатанська сила, злоба й інтриги досягли найвищого можливого ступня й майже цілковитої побіди сповидної— то завжди нам таки останесь певне й ніяк незахитне довіря у слова Ісуса Христа: Брами пекла не переможуть її. Так, як нераз в минулому, так само й тепер, тільки ці слова є нам потіхою проти всіх сповидних успіхів пекла.

Діявол й його ангели наскрізь зависимі від Божої Волі в своїй істоті й свойому діланні; тому у своїх намагах нам шкодити вони підчинені Божому Провидінню. Вони тільки до тої міри в силі нам шкодити, наскільки Бог це допустить. Св. Тома каже так: "Сатанські напади на людей походять із злоби самих дияволів.... Але порядок цих нападів є означений Богом. У своїй безконечній Премудрості Бог і зла може відповідно вжити й спрямувати його для нашого добра."

Сатана наче навіжений в одчаї, в немічній злобі й ненависті проти Бога всюди ширить тільки зло гріха. У своїй гордості він намагається наслідувати Бога на полі

влоби й так стає він злом, що розливається довкола. Він знає слабість нашої волі, він знає шляхи й принади, де наша душа легко упадає, крутиться довкола наче лев ревучий шукаючи кого застрашити, або лукаво й брехливо леститься— це залежить від осіб, обставин і часу.

Досвід Святих.

Діявол ніколи не спить. Він неустанно працює довкола нас. Цікаво читати, як колишній недовірок й соціяліст Ретте— він помер в 1931 році як покутник у монастирі— описує свої переживання. Він досвідчив на собі сили діявола, коли провадив у своїй душі боротьбу між вірою й безвірством.

А чого дізнавали від пекольних істот Святі Божі! Чого досвідчають від них побожні особи! Бували випадки, що вони терпіли від діявола тілесні переслідування — про таке читаємо в житті многих святих, на приклад святого пароха Вянея з Арсу, святого отця Боска, блаженної Джемми Галґані, Марії з Мирлю в Тиролі й многих інших.

Терпіння святого Пароха з Арсу.

Цей святий писався Вяней й мав імя Івана Хрестителя. Він народився 1770 року. З великими труднощами дійняв він того, що став священиком— йому було дуже тяжко покінчити науку в семинарі, так слабим він був у науці— й по короткому часі назначено його парохом нужденного малого містечка Арс, де він й помер року 1859. Треба б великої книги, щоб описати великі дива, що діялись на очах маси людей, що його добре знали й бачили з близька.

Сам цей парох оповідає, як діявол на його нападав.

Зразу приходили на нього почування одчаю й то з небувалою силою. Йому неустанно наче стояли на очах його малі провини й недосконалости. Йому видавалось, що небо перед ним зачинене, а пекло готове його пірвати. Це було тим небезпечніше, бо на тім могла потерпіти його ревність, що ділала багато добра, хоч він не був того свідомим. Та коли ті покуси не могли йому збридити працю, діявол видумав щось інакшого.

Зразу святий парох сам— здоровий мужчина й неприступний обманові —не вірив у діявольські штуки. Щойно тоді, як надармо намагався розумом вияснити собі перші незвичні напасти, що не давали йому спати, зрозумів їх значіння.

Одного вечора хтось сильно вдарив у двері. Він відчинив вікно й запитав: "Хто там?" Ніхто не відозвався. Коли удар повторився— цим разом уже в двері на долині під сходами, внутрі приходства, він знова питав й знова не було відповіді. Святий парох пригадав собі тоді, що він саме недавно справив прекрасні ризи— їх подарував місцевий граф— і йому прийшло на думку, чи то не злодії добуваються до приходства, де він ті ризи переховував. Тому попросив кілька відважних мужів, щоб вони були на сторожі. Через кілька ночей вони чули лоскіт, але нічого не знайшли. Шукали в дзвінниці, та знову надармо. Вони побудили других, та знову надармо. Тоді їх опанував ляк й сам парох настрашився.

Одного разу трапилось таке саме зимою. Знову хтось вдарив у двері. Святий парох вискочив з ліжка й побіг на двір в переконанні, що на снігу побачить сліди невідомих злочинців. Але не побачив нікого й на снігу не було ніякого сліду. Аж тоді догадався, що то діявол йому докучає.

Чи діявол думав налякати святого мужа? Якщо так, то йому не повелось. Священик, правда, лякався, коли думав про напади злих людей. Але дивна річ— коли впевнився, що має до діла з діяволом, уже так не лякався.

Ціллю пекольних ворогів було знищити його апостольську працю, знищивши силу тіла й духа. Все було так уложено, щоб він не міг спати. Найчастіше був це одноманітний гамір, що найбільше не дає спати й цей гамір повторявся з інакшим забарвленням, може тому, щоб до його непризвичаїтись. Часом хтось наче пилою дрова різав, іншим разом наче сокирою рубав, а за хвилю немов цвях у стовп забивав.

Іноді мав враження, що перед приходством маширують полки піхоти, що над головою скачуть йому стада овець, що під вікном бігає кінь, що якась рука бубнить на столику, то на печі, то на збанку з водою. Одного разу був такий страшний лоскіт наче всі вози з міста Льйону переїзджали по підлозі, або що розбурені люди сварять ся на подвірі в якійсь чужій мові. Іншим разом нагло відчинились двері й хтось закликав його по ймені. Тоді посипались на його всякі зневаги— найзвичніша була така: Бульбоїд. (Довгі роки святий парох їв дуже мало поза бульбою, що в його стояла завжди зварена). Потому вся обстанова тряслась, що видавалось, що накусні порозлітається. Кілька разів невидима сила кинула його з ліжка.

Святий парох усе це зносив терпеливо й навіть не нарікав, що не може спати.

Як Досвідчали Злі Духи Блаженну Джемму Галґані?

Джемма Галґані, це дівчина, що померла 1908 року. в віці 25 літ. Її життя повне святости, але також повне страшних терпінь, що мали зділати її наскрізь подібною до Ісуса Христа. Бог допустив, що й злі духи причинились до очищення тої незвичайної душі й навіть заздалегідь повідомив її, що воно так буде. Будь готова, моя доню—. Я допущу, що наприкінці діявол приложить руку до діла, що я хочу в тобі виконати."

Боротьба розгорілась на цілій лінії й була звернена проти кожної чесноти й проти кожного доброго діла, що Джемма робила задля Бога. Одного разу вона поскаржилась: "Яка це для мене мука, що я не в силі молитись. Як мені тяжко молитись! Як той лайдак старається, щоб зробити мені молитву неможливою! ...."

Іноді кусив її сатана богохульними бесідами, й щоб нараз діпняти своєї ціли, сказав: "Що ти робиш! Яка ти немудра, що молишся до злочинця. Та ж ти сама бачиш, як Він жорстоко тобою бавиться, коли прибиває тебе до хреста. Як можеш ти любити того, що тобі незнаний і тільки страдання посилає тим, що Його люблять." Та його слова й підшепти, це був тільки наче пісок на вітрі. Та все ж таки наповняли вони смутком душу Джемми, бо мусіла чути, як хулять Того, що вона так гаряче любила....

Але всі його хитрощі не змогли відібрати їй довіря до Ісуса Христа. Раз, коли вона писала, сатана кинувся на неї, вирвав з руки перо, подер папір й силою тягнув її за волосся від столика до писання —в руках йому нераз оставався жмут волосся з її голови. Вкінці відходив й навіжено ревів:"Боротьба проти твойого духовного отця так довго, доки житиме на світі!"

Не в силі добути ніякого успіху хотів він привести принаймні до того, щоб вона підкопала своє здоровля й наклонював її до того, щоб виконувала такі діла покути, що провідник їй заборонив....

Сатана побачив, що незважаючи на всі хитрощі, слабосильна дитина таки його побідила; розлютився тоді, скинув маску й перейшов до явної боротьби.

Часто появлявся Джеммі у страшному виді, часом як скажений пес, іноді як марево, іншим разом як дикун.

Зразу намагався її налякати бридким і грізним виглядом, кидався на неї, бив її й кусав, поштуркував її по кімнаті, тягав за волосся й мучив усякими інакшими способами. Не може бути бесіди про це, що були це тільки привиди, бо наслідки можна було надто добре бачити. Повириване волосся, синці, що кілька днів оставались на тілі, гострі болі, що мусіла переносити на цілому тілі, все це свідчило про роботу злого духа.

Часто можна було чути удари, можна було запримітити потрясення, нераз ліжко то підносилось угору, то падало вниз.

Ці напасти, ці муки, тривали не коротенько, а цілими годинами, а то й цілими ночами. Послухаймо, що каже Джемма: "Вчора я знову прожила сумну ніч. Злий дух появився передо мною в виді великана й бив мене та кричав: "Для тебе вже нема надії! Ти вже в моїх руках!" Я відповіла: "Бог милосердний й тому я нічого не боюсь!" Та він міцно мене вдарив по голові й скажено закричав: "Проклята!" й зник. Після того прийшов знову й став бити мене шнуром повним узлів. Він робив це тому, щоб я його послухапа й щоб робила зло, що він мені піддавав. Я боронилась й він ще гірш мене побивав й довів до того, що и головою міцно вдарила об землю....— Марево страшно мене вдарило й викинуло мене з ліжка. Я з болю стратила свідомість й осталась на долівці, й тільки по довшому час опам'яталась. Дякую Тобі, Ісусе!"

Джемма вже майже привикла бачити сатану й гляділа на його так, як чиста голубка глядить на нечисту звірину. В одному листі каже вона: "Боже мій! Який він бридкий й огидний!! Але Ісус сказав мені, що я не мушу його боятись."

Але все таки ніколи не покидала її боязкість, що вона могла образити Бога, чуючи підшепти лютого ворога. Всіми силами старалась це обминути й уживала святого хреста, святих мощів, параманчика й побожних зідхнень, з довірям прибігала до Господа Бога, Небесної Матері, до святого ангела Хоронителя й свойого духовного провідника. До нього писала вона так: "Отче, приїзджайте хутко або принаймні здалеку відженіть лютого ворога. Він люто бавиться мною. Ах, якби ви знали, як много я терплю! Як він знову казився цієї ночі! За волосся мене тягав й при тому кричав: "Непослух! Непослух! Сьогодні вже нема часу поправитись, ходи тільки зо мною!" —й хотів мене пірвати до пекла. Таким чином мучив

мене чотири гдоині. Мені тільки те страшне, що я йому могла попустити й так Ісусу зробити прикрість."

Справді діявол й сьогодні не перестав ділати й проявляти свою злобу.

Одначе всі ті жахливі появи сатани й випадки опутання, що в світі про них так багато шуму, всі ті страдання святих і таке подібне, все це не так зле й страшне, доки́ль сатана не має в руках душі, доки́ль він доторкаєсь тільки тіла. Сатана робить усе те тільки з таємного Божого допусту ізза якогось вищого добра: щоб напімнути віруючих до більшої чуйности, щоб карати або випробовувати душу. Далеко небезпечнішим є укрите ділання сатани— воно не грозу й біль, але ГРІХ спричиняє; це для нас найстрашніше.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Три Сотні Хоробрих.

Мадіяніти, амалекити та інші східні племена, подібно як попередніми роками, перейшли в погідній порі року Йордан і розгостились —в числі около сто тридцятпять тисяч —враз зо своїми стадами, в долині Єзраель. Але Гедеон їх там дожидав. На його приказ гонці розбіглись по поколіннях Манасії, Асера, Завулона й Нефталім, покликуючи всіх войовників зібратись під проводом, Богом назначеного полководця, щоб боротись проти Мадіянітів. Тридцять дві тисячі відгукнулись на цей поклик. Щоб додати їм відваги, Гедеон в приявності всієї армії закликав: "Боже Ізраїля! Якщо по своєму приреченні хочеш спасти ввесь нарід рукою Гедеона, покажи це знамям своєї могутности. Хай це руно набере роси, а земля довкола хай остане цілком суха." На другий день ранним ранком Гедеон переконався, що руно набрало так багато води, що видусивши її можна було наповнити нею погар. Поза тим довкола не було й сліду ніякої вогкости. Тоді Гедеон сказав: "Прости, Господи, якщо проситиму Тебе о чудо цілком відмінне від цього чуда: Хай руно остане цілком сухе, й земля довкола хай укриється росою. На другу ніч земля довкола пересякла росою, а руно лишилось сухим: наглядний доказ, що Бог хотів боротись за свій люд.

Від того менту Гедеон не вагався кинути своїх тридцять дві тисячі вояків проти ворога чотири рази сильнішого та розложився табором над джерелом Арад, саме перед високою горою, що на ній стояли полки противника. Йому здавалось, що зділав щось дуже сміливого. Та на велике здивування Бог сказав до його: "Твоїх вояків за богато, щоб віддати в їх руки синів Мадіяма. У безумній гордості вони приписали б побіду своїй силі. Ти йди й прикажи всім тим, що боязливі й лякаються, йти домів." Гедеон переказав слова Господа армії й двадцятдві тисячі вояків зараз покинули ряди. Осталось тільки десять тисяч. "Це ще за багато," сказав до його Господь. Поведи своїх десять тисяч мужів на беріг річки; там я покажу тобі тих, що мають іти з тобою й тих, що треба їх відослати."

Вояки наближились до річки, що пливе з джерела Арад. Був вечір й вояки, що певну часть дня йшли походом, прямо гинули з жажди.

А Господь сказав: "Одні з твоїх вояків приклякнуть, щоб вигідно загасити спрагу; другі переходячи набиратимуть води в долоні й так питимуть: Ти перших відошли, а других затримай при собі. З ними я поконаю Мадіянітів."

Тільки триста було таких, задоволились кількома краплями води в долонях, щоб змочити свої губи. На виразний Божий приказ Гедеон відослав усіх прочих та розложився табором на горбі, що під ним стояв табор Мадіянітів. Тої таки ночі Господь сказав до нього: "Зійди в табор Мадіянітів, я віддам їх у твої руки. Якщо ж тобі лячно йти самому, візьми з собою свойого слугу Фару. Слова, що ти почуєш, зміцнять твою відвагу й ти без страху підеш на зустріч ворогові."

Гедеон зійшов зо своїм слугою в частину табору зайняту мадіянітськими стежами. З місця, де він стояв, бачив він невиразно безчисленні полки Мадіянітів, що вкривали долину. В тому менті один із сторожів зачав розповідати про сон, що на його міцно подіяв:

"Я бачив," розказував вояк своєму товаришеві, "я бачив у сні бохонець ячмінного хліба, як він котився з горбка до табору мадіянітів, аж до шатра вождя; шатро подалось й завалилося."

"Це меч Гедеона," відповів товариш. Бог Ізраїля видасть в руки ворогів Мадіяна й його полки."

Цей сон й його пояснення мадіянітом наповнили Гедеона безмірним довірям до Господа. Він вернувся до із-

раїського табора й сказав до своїх вояків: "Наперед! Ось у цій хвилі Бог видасть в наші руки Мадіяма.". Тоді поділив триста своїх вояків на три ґрупи та приказав, щоб кожний узяв в одну руку трубку а в другу посуд з горіючим смолоскипом у нутрі. Після того сказав він: "Ходіть за мною й робіть за мною те, що я робитиму. Коли я затрублю, ви також затрубіть довкола мадіямітського табору й крикніть войовничим кличем: "Єгова й Гедеон!"

Була північ. Саме зміняно сторожу й ворожий табор був погружений у глибокому сні. Нечайно, на знак даний Гедеоном, довкола табору понісся голос триста трубок, ізраїлитяни з лоскотом побили посуди й з горіючими смолоскипами в руках далі трубіли, а потім і кричали: "Меч Єгови й Гедеона!"

Мадіяніти нагло пробудились на протяглий голос трубок. На вид горіючих смолоскипів наче голови потратили й думали, що їх окружила сила силенна ворогів. Страшне безголов'я опанувало вояків і зо страшним криком пустились вони тікати. А трубки все ще пронизливо звучали й оклики "Єгова й Гедеон" наче громовими ударами розносились на всі боки. Наче божевільні з ляку мадіяніти серед темряви кинулись одні на одних та вбивались взаїмно, не здаючи собі справи, хто кого бив серед лютої боротьби й тільки одного кожний шукав: вирятувати себе.

Коли зійшло сонце, трупи вкривали цілу долину Єзраель. Втікачі пустились в напрямі річки й слідом за ними гнали войовники поколінь Манасії, Асер й Нефталі. Щоб відтяти їм дорогу, Гедеон приказав поколінню Ефраїма зайняти всі переходи через Йордан від Азору до Ветири. Мадіянітів заскочено наче в засідці й того дня вони втратили сто двадцять тисяч мужа, між ними своїх головних провідників Орива й Зива.

Не зважаючи на те пятнадцять тисяч зуміли перейти ріку під проводом двох інших вождів: Завеа й Салмана. Вони швидко перейшли країною зайорданських поколінь і з останками своєї армії розложились табором на пущах на схід від Нави. Їм здавалось, що вони цілком безпечні аж тут бачуть, як у клубах порохів прибігає Гедеон й триста його хоробрих вояків. Заскочені й перелякані поспішно втікли, але Гедеон завзято пустився за ними, розбив останки мадіянітських полків та взяв у полон обидвох вождів.

В останніх наїздах Зевей і Салман були окремо жорстокі, головно ізраїлитян. Два браття Гедеона пропали

й всюда говорили, що їх замордовано на приказ цих двох вождів. Гедеон хотів дізнатись правди й тому поставив їм таке питання:

"На горі Тавор ви вимордували ізраїлитян: до кого були вони подібні?"

"До тебе," відповіли вязні, "й кожний з них виглядав наче син князя."

"Це були мої браття," сказав Гедеон. Бог мені свідком. Я був би подарував вам життя, якщо ви були б їх пощадили. Дитино," додав він звернувшись до свойого сина Єтера, "пробий мечем цих злощасних убійників."

Але Єтер вагався піднести меч на двох мадіямітських князів.

"Ти сам вбий нас," закликали вони, "щоб нас убити, треба мужа такої сили, як ти." Вмить потім оба вони повалились під ударами Гедеонового меча. Після того всього діти ізраїля постановили зробити Гедеоная своїм коропем, щоб і нагордоити його й охоронити себе від нових напастей.

"Царюй над нами," сказали вони, "ти й твої сини й сини синів твоїх."

"Ні" відповів шляхотний герой, "ні я, ні мої сини не будемо носили царської корони. Ваш Цар, це Єгова."

В нагороду зажадав він тільки золотих нашийників, багрових одінь й дорогоцінних одінь, що їх відобрано мадіянітським князям. З усього того одіння приказав виробити ефод для первосвященика й той ефод остався в місті Ефраті на памятку Гедеонових подвигів.

Мадіяніти з тої поразки вже не опямтались. Сорок літ, як порядкував Гедеон, мира не закопочено. Цей великий муж— його всі вважали спасителем свойого народу, — помер у дуже глибокій старості й полишив по собі численне потомство. Сини похоронили його в гробі Йоаса, його батька, в рідному місті його Ефраті.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

Митрополит Андрей у Північній Америці

Широке батьківське серце Митрополита Андрея любило український нарід, без різниці становища й переконань. І та любов була така сильна, така всеобіймаюча, що ані простори не були перешкодою для неї. Та любов Великого Митрополита сягала много дальше, як його власть, бо навіть українці Канади, що перенеслися з рідної землі на далекі канадійські прерії, підчинені іншій духовній власті, були все б л и з ь к і Його серцю. І Українці були свідомі того, бо домагалися приїзду Владики до Америки. Усі домагалися приїзду Митрополита, думаючи, що він один буде в силі, усі їх труднощі й клопоти усунути.

В році 1910, мав відбутися Евхаристійний Конґрес в Монтреалі. Митрополита на се торжество запрошено. Цим Він дуже втішився, бо сподівався найти нагоду відвідати Еп. Сотера в Злучених Державах, і вглянути в його трудне положення. Крім цього отвиралася йому можливість відвідати переселенців у Канаді, а що найважніше, —сподівався, що матиме нагоду порушити на місці справу створення епископства для українців.

Намір Митрополита їхати в Америку оголосили часописи в Галичині, а вони ту вістку занесли в Америку. Була це велика сензація і всі американські часописи повторили її. І здавалося, що всі переселенці Українці зрадіють, що до них у відвідини приїздить їх Великий Архипастир Митрополит галицький. Одні були раді а другі— ті вовки, що до тепер іще розривають на секти укр. нарід в Канаді й Зл. Держ.— виступили проти Нього. Ці вовки боялися присутности правдивого Пастира, бо розуміли, що це загрожує їхній діявольській роботі. Наче на даний знак, усі соціялістичні і сектантські укр. часописи в Америці й Канаді накинулися на Митрополита, видумуючи різні клевети.

А тимчасом Митрополит ладився в дорогу. Сама гадка, що зможе відвідати наших людий, що їх гірка доля кинула в заморські краї неначе розширяша Його серце. Він був рдаий принести всім потіху та духовну поміч. Був

РОЗПНИ ЙОГО!

Друга Дія.

(Ніч, саля Клявдії, горить лямпа або свічки— ріжні прикраси).

Рут (порядкує: здалека чути пісню установлення св. Тайн). Якась особливша таїнственна ніч залягла над нашим Єрусалимом— лунають дивні пісні, яких я ще ніколи не чула. Кажуть, що той Назарейчик зо своїми учениками устроює нині спільну вечерю: кажуть, що Він дав їм нову заповідь взаїмної любови— умивав їм ноги, а моя пані ходить як мара всюди та бачить всякі привиди. (Сміється). От слаба женщина; я її служниця, маю більше мужности чим вона, горда римлянка (оглядається), а однак ця таїнственність опановує й мою душу. Не смію до того явно признатися, що мене в моїм серці ганить якийсь таємничий голос. Той Христос мав сказати "По тім пізнають, що ви є мої ученики, коли матимете любов поміж собою." Які високі слова. І як я можу тримати з Кафірою, котра аж горить ненавистю та пімстою? (кидає подушку вкут), ах, пощо такі боязни та маячення? Рут не є заяча голова. (думає). А однак.... (входить Гатта). Ах, Гатто, як ти могла мене так настрашити? Приходиш в нічну пору, чи маєш такі важні новини для мене?....

Гатта (бере її набік, і говорить з тиха): Слухай Рут! Той Чудотворець мав вечеру зі своїми учениками....

Рут: Я це знаю; мені це сказала сторожиха цього дому.

Гатта: І один з Його учеників відійшов від Нього.

Рут: Чи не Юда?

Гатта: Так, Юда! Він перебіг до фарисеїв; щось говорять про 30 срібних, за котрі він мав продати свого Учителя.

Рут: Пфуй на такого зрадника! Певно й самі фарисеї погордять таким огидним чоловіком....

Гатта: А мій брат Варрава, хоч убійник то ще чесний чоловік супроти Юди, правда?

Рут: Знаєш, Гатто, щось чути в воздусі. Мені причувається ніби зойк тисячів невидимих духів.

Гатта: Ах, ти дурненька: я цілком інакше настроєна як ти. (на бік її). Цеї ночі снилось мені, що мого брата Варраву випустили на волю. Чи то не було б гарно, коли б

той сон сповнився?

Рут: Я тобі того жичу, Гатто, з цілого серця, але прошу тебе, лиши мене саму бо незабаром прийде моя пані.

Гатта: Так, так у палаті Ірода не люблять моїх відвідин. Я йду собі. А що є з Афрою, рабинею Клявдії? Чому я не бачу її тут?

Рут: Пс, тихо! Афра є не при своїм умі. Хотяй поганка але крутиться все коло того Назарейця, ще й моя пані їй притакує на це.

Гатта: Я йду, Рут, але завтра я знова прийду. (виходить.— чути пісню св. Тайн— Рут слухає її,— входить Афра).

Рут: Як мене захоплює ця пісня. То приклонники Ісуса так.... (бачить Афру). Афро, як ти тут взялася?

Афра: Пані за хвилю тут буде. Чи спальня вже готова?

Рут: Вже все готове. Тут будемо її вбирати наніч. Де ти була, що я мусіла сама все робити?

Афра (дещо поправляє): Ах, се є таємнича ніч. Я прислухувалася тим чудовим пісням, що лунали з дому, в котрім Ісус з учениками вечеряв.

Рут: Ти? Поганка? Що ж ти з того розумієш?

Афра: Я бачила Кафіру, жінку фарисея і бачила їх ненависть та злобні заходи проти Назарейця: Я знаю, що діється в Єрусалимі.

Рут (кпить собі): То дивно! Чи можна довідатися, що ти ще знаєш?

Афра (порядкує): Учитель цеї ночі при вечері зо своїми учениками говорив тільки про любов а де є свята любов там мусить бути Господь Бог.

Рут(сміється): Якби Кафіра почула це, Афро, горе тобі, горе....

Афра: Я не буду її боятися, бо вона вчить ненависти, а ненависть походить від злого духа, котрий тим нас тягне до пекла. Афра все знає.

Рут: Слухай! Що тобі є, що ти тягнеш за Ісусом?

Афра: Бо він є добрий. Що я про Нього чую, це мене одушевляє. Я радо зближилася б до Нього, як би я не була рабиня.

Рут: Ти думаєш, що Він тебе відкинув би?

Афра: Він ні, але заздрісні фарисеї закидають Йому, що Він допускає до себе грішників, навіть Магдалину. Я знаю, як дуже Ним вони погорджували б, коли б Він заговорив до мене— чорної рабині і власне з любови до Нього

я остаю далеко від Нього.

Рут: Я тебе не розумію....

Афра: Він, Святий, сказав, що здорові не потребують лікаря, але хорі: а хтож є більше хорим від нас бідних поган? Ах, як дуже ми любили б Його коли б Він вивів нас з цеї пітьми поганства!

Рут: Тихо, Афра! Здається наша пані приходить! (Входить гарно прибрана Клявдія).

Клявдія: Вберіть мене наніч бо вже пізно (обі її розбирають. Рут працює коло волосся, Афра коло стіп, клячучи).

Рут: Дорога пані, вже все є готове: ніч є неспокійна і бурлива, хай боги дадуть тобі спокійний сон.

Клявдія: Бурлива так. Які гарні пісні я чула з Вечерника а змісту їх я не розумію. Що тут Гатта в палаті робить?

Рут: Ласкава пані, вона мала тільки коротко мені щось сказати.

Клявдія: Я не хочу бачити сестру розбійника в моїм домі. На будуче, Рут, пристосуйся до мого бажання!

Рут (глибокий поклін): Твоє бажання пані, є для мене солодким приказом.

Клявдія: Про що тобі Гатта говорила?

Рут: Про Ісуса Назарейця, з котрого наукою вона не погоджується.

Клявдія: Про Назарейця? Того великого Чудотворця? І з ним не годиться? Чи може хтось, що хоч трохи є справедливим, не шанувати Його великої доброчинности? (Рут і Афра ввесь час розбирають Клявдію з її ріжних прикрас).

Рут: Ми так не думали, прошу пані! Гатта говорила проти того Юди, що зрадив свого Учителя.

Афра (перелякана): Зрадив? Святого зрадив Його ученик?

Клявдія: А що Афра думає?

Рут (сміється): Вона тримає з тим Чудотворцем, хотяй Його не знає.

Афра: Во Він є добрим чоловіком і святим. Він голосить любов і милосердя, а відкидає ненависть.

Рут: Не слухай її, пані! Що може мати до говорення та нігерка?

Клявдія: Я богато чула про Нього таке, що може зробити кождого прихильним для Нього.

Афра: О, Він є добрий і тому Його фарисеї ненави-

дять.

Рут: Фарисеї кажуть, що Він є зводителем і обманцем народу. Він прогрішився супроти закону бо роздмухав вихор бунту в Галилеї тай хоче бути королем в Єрусалимі.

Клявдія: Ах, ті фарисеї, ті фарисеї! Не згадуй мені нічого про них.

Афра: Хоч я є бідною поганкою, однак я ніколи не повірила б, що Він є лиходієм. Він є правдивим Сином Божим, бо Він вчить правди і любови...

Рут: А, що ти Афро знаєш? Кафіра, жінка фарисея інакше каже.

Клявдія: А я годжуся з Афрою. Перед світом це може виглядати щось невеличке, що рабиня остає за Назарейцем, я однак це признаю. Афра має слушність. Я також чула багато чудного про Ісуса, а цеї ночі я терпіла в сні велику тревогу через Нього.

Рут: Тоді, прошу пані, я вже не маю нічо більш до говорення.

Клявдія (гордо): Чи ви вже готові?

Рут (на коліні): Так, най боги дадуть тобі солодкий сон.

Клявдія: (Рішучо): Я хочу зістати самою (ті обі виходять). Як зацікавила мене розмова обох моїх служниць. Між ними також є ріжні погляди: Рут тримає з фарисеями, але Афра піде на смерть за того Чудотворця. Я є по стороні Афри. А якщо цеї ночі схочуть видати того Пророка в руки ворогів, то я буду Його боронити скільки в моїй силі. (Сідає— голову в руки: чути виразно дальші вірші пісні св. Евхаристії. Вбігає Юдит з розхрістаним волоссям і паде до ніг Клявдії).

Юдит: Клявдіє, шляхотна пані, то страшно, ах то страшно.

Клявдія: Юдит, ти так довго в мене не була! Яка ти перелякана, зворушена— кажи, що сталося? (Юдит на коліні).

Юдит: Ах, ратуй Його, поможи Йому! Вони вже Його зловили.

Клявдія: Кого? Ісуса? (поправляє її розхрістане волосся).

Юдит: Так! Поцілунком Юда зрадив Ісуса, як Він зійшов з Оливної гори, де зо своїми учнями молився. Його водять тепер по судах.

Клявдія (обі підносяться): То вороги Його допильнували.

Юдит: Я бачила, як Юда крутився в корчах та подзвонював срібняками.— Я бачила, як Ісуса звязали шнурами, насміхались і вдаряли в лице. І тоді я дістала такий жаль, що моє серце вяне з болю. (клякає). Ратуй Його, пані, ти це можеш зробити.

Клявдія: Встань дитино (схиляється до неї і підносить її). І я вже думала про це, щоби помогти Тому великому Чудотворцеві. Я бачила як Він уздоровляв всіх нещасних, прокажених і за це тепер Його судять...

Юдит: Ратуй Його, пані. Мене страшно мучить совість, що я перше була така холодна для Його науки.

Клявдія: Всеж таки я знаю слабодушність мого мужа Пилата. Чи він опреться тій бурі фарисеїв— я не знаю. Однак я таки спробую його просити. (Обидві відходять). (Чути брязкіт оружж; вискакує чорт,— з хрипливим голосом).

Чорт: Тріюмф, побіда!— Поцілунок Юди найгірше зранив Його в серце. Я бачив, як жовніри з нього насміхалися— ха, ха, ха,— я чув звук срібняків в руках Юди,— я бачив Христа звязаного мотузами— га, га, Назарейче! Де Твоя сила? Юда, Пилат, фарисеї, Ірод— всі вони мої раби: навіть Апостоли опустили Його, а та, що мала мені голову стерти, має серце пробите мечем болю.— Побіда! І то мимо Його науки, яку всюди голосив, мимо многих чудес та кровавого поту в городі Оливнім. Га? Хто є сильніший? Ти Назарейче, чи я Антихрист-чорт? Його переслідує заздрість, ненависть фариеїв.— Він має, обкровавлений, скінчити на хресті— ха, ха, спали Його Апостоли але я не спав зо своїми рабами! І я буду чувати аж доки Він не віддасть останнього духа. (Входить Кафіра).

Кафіра (божевільна, ходить. Дикий сміх. Чорт від неї взад): І тут нема Клявдії, жінки Пилата? Де ж вона є? (шукає). Ха, ха, чи вона схоче ратувати Назарейця в Пилата? (кричить): Знищити Його! Моя пімста сповниться! Він уже зловлений— слуга архиєрея вдарив Його в лице— ха, ха...

Чорт (з кута, захрипло): А нарід реве "розпни Його".

Кафіра (перелякана): Хто тут є? А то ти чорте? (чорт скрегоче).

Чорт: Це я, пекольна сила.

Кафіра: Сила пекла— я знаю це— та най буде! І чорт нам поможе в борбі проти Назарейця!

Чорт: Так, певно так. (скрегоче зубами).

Кафіра: Я знаю, чорте, ти наш приятель. Ти дав нам в руки Того, що перейшов закон та нарушував суботу, ти намовив Юду до того огидного діла. А що ти зажадаєш за це?

Чорт: Його Кров і твою душу.

Кафіра: Його Кров най сплине на нас і на наші душі! Але ти жадаєш моєї душі— чи це не за висока ціна?

Чорт: За висока? Коли Його зрадили за 30 срібняків? (сміється).

Кафіра (зажурена, лице в руки): А хочби ми й прокляті були то всеж Йому буде кінець. На Нього впаде вся ганьба і цього жадає моя пімста (слухає— чути оклики) так, "на хрест з ним" кличе та товпа, що колись кликала Йому "Осанна." Там мусить бути й Кафіра (вибігає— чути крик—. За сценою великий гамір, рух—викрики "геть з обманцем, на хрест з Ним— Він богохулив Бога— геть з Ним" ітд.)

Мірям (шукає): Шукаю моєї дитини Юдити. Сказала мені, що вона тут в домі Пилата. Юдито! (заломлює руки). Де ти! Нема відповіди. (лице в руки): Ох, Боже, яка страшна ніч— мене охоплює жах! Учитель зраджений, зловлений, а Юдити нема вдома! Ах, ті голоси (крики чути) пекольні— чи то вже кінець світа приходить? Які страшні річи діються в нас.

Вероніка (входить): Я тебе знаходжу тут, Мірям?

Мірям: Шукаю Юдити: Ах, яка я неспокійна— я божеволію від того!

Вероніка (плаче): А наш бідний Учитель! Вже був перед Каяфом і там окричали Його ворогом закону Божого— подумай!....

Мірям: Закидають Йому, що Він силою чорта робить чуда....

Вероніка: Сатана є з Його ворогами, а не з Ним.

Мірям: Яку кривдячу неправду кажуть ті фальшиві свідки.

Вероніка: Він уздоровляв хорих а вони кажуть, що Він тим суботу нарушував.

Мірям: А як Він їм відповів правду, тоді слуга безбожний вдарив Його кулаком в лице.

Вероніка: О, Пресвяте обличча в котре навіть Ангели з пошани не сміють заглянути— як дуже зневажили Тебе, Господи!

Мірям (глядить у вікно): Диви, Вероніко, іде Його

бідна Мати.

Вероніка: Ах, Мати повна болів! І дивне, що той біль не зломив Її. Вона тримається просто наче героїня. (глядить у вікно).

Мірям: Так, коли всі Його сторонники опустили зо страху і порозбігалися то одна тільки страстотерпна Мати йде за Ним всюди сміло: йде з любовю і мусить слухати, як та товпа засліплена жадає смерти Її Сина.

Вероніка: Коби ми могли хоч трохи щось помогти Їй в Її болю.

Мірям: Ходім до Неї: будемо ближче нашого Учителя!

Рут (вбігає): Вже водять Його. Пилат судить Його! Один Його ученик, що називається Петро, відрікся Його.

Вероніка: Петро відрікся Його? Чи це може бути правда?

Рут: Так, то я сама зробила його брехуном. Він там на подвірю грівся коло вогню зо слугами, а я йому тоді в очі сказала, що він є учеником Галилейця. Він три рази відрікся, заким когут два рази запіяв.... (ха, ха, ха). (Мірям і Вероніка зі страхом споглядають на неї і так виходять).

Рут: Ідіть, ідіть, там будете знова плакати. (думає, зворушена). І мені також вже робиться жаль Його, особливо жаль мені Його доброї Матери, Марії! Коби я могла Їй щось помогти. Ех! Що вже сталося, то сталося (глядить у вікно). Ось там я бачу Його перед Пилатом: Мій Боже! Як Він нещасно виглядає: збитий, обкровавлений, звязаний....

Пилат (за сценою): То судіть ви Його, по вашому закону....

Нарід (за сценою): Ми не маємо права самі Його судити . Ти засуди Його на смерть, щоб ми могли Його позбутися.

Пилат (за сценою): Алеж я не знаходжу в нім жадної вини.

Нарід (за сценою): Він бунтує нарід, тому заслугує на смерть.

Афра (вбігає): Пані надходить, така зворушена....

Рут: Ах, то страшне, що на тім подвірю діється: то може зломити і найтвердше серце: я чую, що змінюся..

Клявдія (ті обі хотять відходити): Лишися, Афра: ти є ласкава для бідних, опущених: і ти Рут можеш зостатися.... (приступає до вікна і говорить з Пилатом, служ-

ниці в куті). Пилате, мужу мій, увільни Того Праведника! Прошу тебе!

Пилат (за сценою): Клявдіє, я не можу: жиди жадають Його крови.

Клявдія: Пилате, я ціла дрожу зо страху! Не слухай ворогів.

Пилат: Дивно мені, що ти за Ним так уступаєшся: Ти Його знаєш?

Клявдія: Я чула, що Він ходив по морю та мертвих воскрешав. (чути рух, гамір). Прошу тебе: ратуй Його! Ти маєш власть!

Пилат: Слухайте жиди, що вас засліпила жадоба пімсти! Що я маю з Ним зробити?

Нарід: На хрест з Ним! Смерть Йому! Кров Його на нас....

Пилат: Та якже це? То я вашого царя розіпну?

Нарід: Не маємо іншого царя крім Цезаря! Цей Назареєць є ворогом його! Як ти увільниш Назарейця, то ти вже не є приятелем Цезаря.

Нарід: На хрест з ним на хрест з Ним....

Клявдія: Ах, то раби ненависти: слуги темноти й ложі! Горе вам твердоумним. Прокляття неба впаде на це місто....

Пилат: Слухайте жиди, вибирайте! На свято Пасхи я випускав вам кожного року одного вязня на волю. Тепер є у вязниці убійник Варрава: кого ви хочете, щоб я вам випустив тепер?— Ісуса з Назарету, чи Варраву?

Нарід: Варраву нам пусти, а Ісуса розпни.... (рух і галас)....

Пилат (до Клявдії): Ті бестії жаждуть крови (до народу): То беріть ви собі Ісуса і бичуйте!

Нарід: Кров Його най сплине на нас, і наші діти!

Клявдія (відходить від вікна заломлюючи руки— там великий галас): Ах, Праведника бичуватимуть! Яка це страшна кривда.... Ісусе з Назарету, мужу болів і муки, змилосердися над нами— помилуй нас, Учителю! Ісусе, прости нам!

Кінець другої дії.

Трета Дія.

(Грота-скала, світло перед нею, чути грім— сидять Магдалина і Мірям).

Магдалина: Чому й ми не йдемо тою дорогою, котрою Він ступає тепер з хрестом на своїх поранених плечах?

Мірям: Учителю, наш добрий Учителю!— Яка ганьба для Єрусалиму!

Магдалина: Біль стискає серце: чому та божниця не завалиться? Чому скали не розпадаються? Вони окаянні нашого Господа бичували— терням увінчали. Ірод висміяв Його Найсвятішого! На що я жию ще на цім світі?

Мірям: А яка бідна Його Мати. Я бачила, як Вона стрінулася з Ним на хресній дорозі. Ах, який болючий взаїмний погляд Матери й Сина.

Магдалина: А Його найдорожча, найсвятіша Кров! Напилась її наша земля, зачервонілось від Неї подвіря Пилата та вулиці нашого Єрусалиму, котрими Він переходив з хрестом на поранених плечах! Я бачила Ангела Божого, що ті святі каплі Крови збирав до чаші (глядить в даль). Дивіться! Він приходить. Клякаймо.

Мірям: І почитаймо Його Найсвятішу Кров (обі клякають).

Ангел (входить повільно, в руках чаша, трохи вітру, стає на середині сцени): Найдорожча Кров: вся земля дрожить через нечуваний злочин— дрожить, що вона мусить пити Кров Сина Божого!

Магдалина: Дорогий Ангеле! Чому Він мусить так страшно терпіти? Чому? Чи вже нема кому Йому помогти?

Ангел: Господь хоче випити всю чашу терпінь за гріхи світа.

Магдалина: Як це може бути? Що це за справедливість? Щоб Він Святий терпів за грішників?

Ангел (зітхає): Боже Милосердя.... тільки тоді грішник може бути уратований, коли Ягнятко візьме на себе гріхи світа.

Магдалина (плаче): Горе мені, також мої гріхи Він несе.... Спасителю мій, прости мені. Прости мені також то, що я своїми ганебними строями хотіла грішникам подобатися! Як дуже Він мусів за це покутувати!

Ангел: Надійся Магдалино, любов, якою є Бог, ділає чуда, що їх ніякий чоловік не годен поняти....

Магдалина (голову вдолину): Спасителю мій!!

Ангел: А коли в облаках появиться Син Божий, тоді радітимуть праведні, уратовані одною каплиною Його Крови; тоді вони зрозуміють Божі наміри: і та Мати, що працює для дітей, і той батько, що стоїть за Божу правду,

і навіть терпить за неї: і той Місіонар, що в поті чола несе Євангеліє невірним і тисячі інших тоді оцінять відвічну Божу любов....

Магдалина: Ах, почитаймо Того, котрого ще не можемо поняти, доки ми є порохом.

Ангел (підносить чашу): Найдорожча, Найсвятіша Кров (поволи відходить).

Мірям (обидві встають): Де є Вероніка? Яка шкода, що не була тут.

Магдалина: Я бачила Вероніку на хресній дорозі: як вона пропихалася через товпу до Спасителя і потім хусткою обтерла Йому пит з чола. Обличча Спасителя зістало відбите на тій хустці.

Мірям: Ходім напроти Нього. (виходять).

Кафіра (входить; божевільні рухи): Волочать Його на Голгофту! Він паде під тягарем хреста та розбивається до каміння: я стояла поміж фарисеями й тішилася, що вони висмівали Його! Га, (крутиться по дурному); Я вмію танцювати як Іродіяда, коли їй принесли на тарілці голову Івана.

Клявдія (входить): Чи це можливе? Чи вона збожеволіла? Гей, як ти можеш так дуріти, коли всі добрі люди плачуть?

Кафіра: Жінка Пилата? Що вона тут хоче? (злякалася— в бік).

Клявдія: А, то Кафіра. (з погордою): А я думала, що то пяна дівка.

Кафіра: Дівка? Що ти можеш мені закинути? Тримай язик за зубами, ти горда римлянко, хотяй ти є жінка Пилата....

Клявдія: А за щож можу уважати вас жидів, коли дивлюся на такі страхіття нині в Єрусалимі? Діявольська ненависть опанувала вас але кривда кличе до неба о пімсту.

Кафіра (сміється): Що ти кажеш? Як Ісус є Праведником, то чому твій муж, Пилат видав Його катам на смерть?

Клявдія: На жаль так. Це буде вічна ганьба для мого мужа, але то ви йому грозили, що він не буде приятелем Цезаря, як він увільнить Того Праведника.

Кафіра (гордо): Ну, і хтож є тепер гірший? Ми, чи твій муж?

Клявдія: Я слаба женщина і не мала сили протиставитись морю вашої ненависти й злоби; якби я мала власть то напевно увільнила б Ісуса.

Афра (входить сумна, клякає, заломлює руки): Пані, дорога пані, то страшно: Ісус мусить двигати тяжкий хрест аж на гору! Я ще не бачила такого знущання над людиною.

Клявдія: Чи ти бачила це, Афро? встань! (та встає).

Афра: Я бачила, як він падав, як Його тягали шнурами, копали, плювали в лице та висмівали Його! Я бачила там в товпі Його Матір, таку сумну, сумну і я заплакала.

Кафіра (сміється): Я дивуюся, що Клявдія так понижає себе аж до невільниці-негерки! Фарисейка цього ніколи не зробила б.

Афра: Люба пані! Повір мені, що негерка має серце —звірину ніхто так не мучив б, як цього Праведника мучить Його власний нарід.

Клявдія: Я вірю тобі Афро. Це честь для тебе, що маєш співчуття, що тримаєш з Тим Праведником і Його Матірю.

Кафіра (злосна, кулаком грозить): То я таке маю чути від негерки?

Клявдія: Коли Ісус з Назарету є Богом, як це мені виглядає, то Він своєю любовю обнимає весь людський рід і також поган: навіть тих нігрів, котрими всі погорджують. Тоді Він терпить також за Афру і за мене. Але тебе підла фарисейко, чекає гірка доля в дні відплати.

Кафіра: На хрест з Ним! Ось моя відповідь вам (виходить).

Клявдія: То мерзенна жінка! Ходім Афро на хресну дорогу.... (відходять— бють громи— блискавиці— Рут несе збанок).

Гатта: Рут, дай мені напитися! З трівоги висихає горло.

Рут (дає): Пий Гатто, пий! Дійсно й мені вже лячно стає. (блискавиці і громи— обидві здрігаються).

Гатта: Я ще ніколи так не перелякалася, як нині тих громів— наче приходить кінець світа.

Рут: Чи ти завважала нині Кафіру, що вона стає божевільна?

Гатта: Божевільна? То пімста впала таки вже на неї саму.

Рут: Горе нам, Гатто, коли такого Праведника засудили!

Гатта: Хтось там іде.... (глядить вдаль— Рут також).

Рут: О, це та стара Траля з Вифлеєму, що тут покутує за те, що тому 33 літ не впустила Матір Ісуса на нічліг до своєї гостинниці: тепер хоче Марію за це перепросити.

Гатта: А я нещасна тішилася коли Ісуса засудили, а мого брата Варраву випустили: тепер я вже інакше думаю....

Рут: Чиж Він не був повний любови до бідних, погорджених, до невільників? І за це на смерть Його?....

Гатта: А ніби ким є ті, що жаждуть Його Крови і тепер Його прибивають до хреста? Чи вони не є самі облудники, злобні фарисеї, що нами бідними тільки погорджують, та нас допчуть як хробаків? Відколи сам намісник Пилат сказав, що Ісус є невинним, я інакше відчуваю.

Рут: І я також, Гатто!

Гатта: Якби я не була сестрою погордженого убійника Варрави, то побігла б між нарід і кликала б всім сміло: "геть від Цього Праведника— геть ви негідники!"

Рут (зо страхом): Ні, ми не можемо йти між нарід яко приятелі Ісуса Назарейця, бо нас там укамінували б.

Гатта: То хоч здалека будемо Його бачити і Його Матір.

Рут: О, ті побожні невісти з Єрусалиму: як часто аж до тепер я сміялася з них, а вони такі відважні для Ісуса. Я дуже жалую тепер свого вчинку.

Гатта: Це правда, що відважні. Я сама бачила як Вероніка серед дикого вереску сміло приступила до Ісуса і хусткою обтерла Йому піт з чола.

Рут: Справді, це велика відвага-мужність. А ми що?

Гатта: Рут, хотім і ми сміло також.

Рут: Ходім. (виходять).

Мірям (входить змучена, сідає на лавку): Боже, хто може на таку муку глядіти!— як вони Його несправедливо судили,— як злобно кричали "Кров Його на нас і на дітях наших!" (вдарив грім— вона здіргнулася). Ісусе з Назарету, змилуйся над нами й над моїми дітьми. Юдит, де ти, Юдит?.... Ах, яка вона легкодушна. Ісусе мій, не дай пропасти моїй дитині,— споглянь ласкаво на мою Юдит: наверни її.

Юдит (вбігає, паде на коліна): Мамо, мамо!

Мірям: Юдит, дитино моя (обнимає її і підносить).

Юдит: Мамо, я вже ніколи від вас не піду: я наверну-лася.

Мірям: Боже, дякую Тобі! Ти навернув мені дитину до мого материнського серця. Деж ти була, Юдит? Кажи все!

Юдит: Я бачило Його на хресній дорозі: я бачила Його небесну терпеливість серед того моря ненависти довкола Нього: я бачила там також Його Святу Матір.... тоді мене огорнув такий жаль, що я не годна то вимовити (зворушливо): Я бачила, як Він падав під тягарем хреста і мені здавалося, що я сама те все терплю! Плачучи я впала на коліна, а тоді Він.... ох, мамо, Він глянув на мене і того святого погляду я ніколи не забуду!

Мірям: То був погляд ласки, помилування....

Юдит: Погляд так сумний, благальний, так милий, що ввійшов в саму глибінь моєї душі: мені здавалося, що уста Його шептали тоді до мене "Дитино, дай мені твоє серце!"

Мірям (вгору): Боже, дякую Тобі! Тепер я вже знаю, що дитина моя певно вратована. Ходім, дитино, напроти Нього, та щиросердно Йому за це подякуємо. (відходять. Сцена порожна, вдарив грім, блискавка і вискочив чорт).

Чорт: (підскакує): І коли земля задрожить і море сліз проллється за Ним, тоді Він буде до хреста прибитий —ха, ха, ха!— пекло радіє— я побідив! Може собі Архангел Гавриїл Його Кров збирати та даремно вона проллята! Я побідив! Юдо, я дякую тобі, ти був мені вірно відданим і за то тепер висиш на дереві! Пекло страшним вогнем заплатить тобі за твою услугу. Дякую вам фарисеї, за то від тепер ваше імя буде проклятим завжди. І тобі Пилате, боягузе на троні, дякую: зато твоє імя по всі віки стане знаком погорди.... Чуєте чорти, палїть жарко в пеклі, бо треба обильно нагородити моїх слугів! (бє грім). Ага! находить фарисейська Кафіра, божевільна вже, але незадовго вона пробудиться в жарі пекольнім. (Кафіра божевільна, рве волосся, дикі рухи, крики итд...)

Кафіра (по хвилі): Хто ти є? Чорт? А що я маю з тобою?

Чорт: Га, га, танцювати хочу з тобою, як зі всіми іншими ще потанцюю в пеклі, котрі жадали Його Крови..

Кафіра: Крови? Крови (бігає): Ах, кров гнотить мене: хмара чортів рве мене: прокляття на мене: кров! —кров....

Чорт Ха, ха, поздорови там від мене Юду: він уже там є в пеклі, саме чекає на тебе— ха, ха, ха! (вискакує і втікає за сцену. Сцена порожна, громи і блискавки ус-

тали. Виходять невісти повільно, клякають лицем до людей, зворушені. Ангел стає на середині.)

Ангел: Син Божий жертвується на хресті: пливе Його найдорожча Кров за спасення світа і за відкуплення грішників (невісти, похилені, аж до землі, стогнуть).

Магдалина: О, мій Ісусе, о мій добрий Ісусе....

Ангел: Сумуйте, дочки єрусалимські і плачте над злобним і невдячним світом (повільно відходить. Невісти підносять голови і або вони або хор за сценою співає страсну пісню, найкраще: "Люди мої люди: щож я вам вчинив" або іншу— підчас тої пісні Вероніка виступає на перед і до людей тримає піднесену хустку з намальованим обличчам Христовим. При кінці пісні, цілої або частини, спадає завіса).

Кінець Третої Дії.

Четверта Дія.

(Голгофта— сцена темна— скали— в глибині хрест з білою скатертю: за сценою хор співає "Плач Єремії"— страсні пісні про смерть Спасителя: при кінці входить повільно ангел.)

Ангел: Звершилося—людський рід є спасенний від прокляття. Власть сатани є зломана (до хреста)— витай нам хресте пресвятий, що на Тобі Господь мій життя віддав....— (вгору—самопевно, оживлено): Ликують ангельські хори в небі, радітимуть вірні Христа-Богочоловіка а над побідою Царя небес лунає клич спасення. (виходить чорт, дрожить). Дерево хреста буде почитане в ряді століть а людські роди горнутися муть до нього всі віки аж до кінця світа. В чорній годині розірвалась завіса в храмі а тим уже вигас Старий Завіт. З пробитого Серця Спасителя пливе любов Його в нові часи. (чорт стогне). (До чорта): Ти вже тут є, Антихристе! Дрожи сатано, бо твоя сила зломана раз на завжди! (чорт гнеся, стогне.)

Чорт: Я знаю це! Назареєць побідив.... Де Він є?

Ангел (радісно): Христос воскрес— встав з гробу власною божественною силою.

Чорт: О, горе мені, горе....

Ангел: Цим Він доказав світові свою Божу справедливість: від тепер християни будуть сильні в цій вірі, котра побіджає цілий світ....

Чорт: О, горе мені, горе....

Ангел: Навіть молоді дівиці наповняться мужністю

й геройською відвагою та радо віддадуть свою кров і навіть життя за Нього. Як найясніше світло світитиме ця віра по всі часи: побожних ме скріпляти а злим грозити.

Чорт: Чи Його сторонники знають, що Він воскрес?

Ангел: Це буде незадовго. (вдалі чути пісню "Страдальна Мати.") Ще лунають жалібні пісні, але незадовго вони перейдуть у радісні воскресні.

Чорт: Горе мені: я мушу втікати в пекло (втікає).

Ангел (хор все ближче чути): Приходить Страдальна Мати але "Чистая Діво радуся: все горе й біль твій зникне— радуйся Маріє, бо Син Твій воскрес із гробу— так, Ісус став правдивим Побідником. (відходить з повагою). За сценою співають про болі Марії: підчас того виходять невісти повагом тихо: Марія спішить до хреста, обнимає його, глядить на нього: Магдалина клякає коло хреста, головою до землі, хор дальше співає страсну пісню.)

Марія (зворушливо): Народе мій, народе мій: що лихого вчинив тобі мій Син? Чим засмутив тебе? Відповідж мені. З дому Єгипта—з дому неволі вивів тебе, а за то ти Йому смерть зробив!....

Невісти: Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас!

Марія: Народе мій: коли Він мав спрагу ти дав Йому оцет пити, а в Його груди палаючі любовю до тебе, ти встромив остре копіє....

Невісти: Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас.

Марія: О ви всі, що переходите дорогою, глядіть, чи є де біль такий, як мій біль....

Афра (вступає, вагається, трясеться — клякає перед Марією): О, Мати, як дуже болить мене твій біль.. ..

Марія: А хтож ти є, дочко?

Афра: Я є Афра, рабиня Клявдії, бідна погорджена поганка. але я люблю тебе так, як я почитала Твого Сина.

Марія: Афро! Най Бог благословить тебе. Ісус дав свою Найдорожчу Кров за всі народи землі— отже також і за поган і за тебе: кріпись надією, Афро! (підносить руку): приходить час, що ворог-Антихрист стратить силу, яку він мав в поганських краях. Засияє Хрест серед пітьми ложновірства: човен віри попливе в світ. (Афра хилиться до землі— Марія тихо виходить, повагом).

Магдалина: Сказав раз Учитель: "Коли буду піднесений із землі вгору, тоді потягну всіх людей до себе."

Вероніка: Так, прийшла хвиля, в котрій наш Господь і Спаситель сповнить цю обіцянку.

Магдалина: Намастім миром святе Тіло, що спочиває в гробі....

Вероніка: Але хтож нам камінь відвалить від дверей гробу?

Мірям: О, дивіть гріб уже відкритий (рухи здивування).

Магдалина: А як то сталося? (збоку паде світло— в нім зявляється ангел).

Ангел: Не бійтеся! Я знаю, що ви Ісуса шукаєте, котрий був тут розпятий: Його тут нема, бо він воскрес, як сказав перед тим: ходіть і дивіться на то місце, де Господа положили (невісти глядять з острахом)— Ідіть спішно в місто і скажіть Його ученикам тай Петрови, що Господь воскрес. І глядіть, Він піде перед вами до Галилеї, там, ви будете Його бачити, як це Він вам сказав. (відходить— світло згасає— вдалі чути воскресну пісню "Согласно заспіваймо" або іншу подібну воскресну пісню радости; пісня все ближче— невісти радіють, обнимаються і витаються словами: "Христос Воскрес.")

Магдалина: Се той день, що Його сотворив Господь— радуйтеся і тіштеся в нім, бо Господь воскрес.

Вероніка: Славім Господа, бо Він є добрий, бо вічне милосердія Його!

Мірям: Земля дрожала і мертві вставали з гробів: скали розпадалися але Христос таки Воскрес....

Вероніка: Смерте, де твоя побіда? Смерте, де твоє жало?.... (входять інші невісти: за сценою тихий спів.)

Магдалина (радісно): Сестри! Христос живе! Як ми є щасливі.. вже ясні й блискучі є тепер ті рани Його, котрі ми вчера з любовю цілували і з гірким жалем. О, невимовне таїнство Божої любови до нас! (за сценою пісня воскресення— виступають на сцену діти з лепіями і дівиці з пальмами, співаючи "Христос Воскрес." Між ними повагом ступає Марія і стає по середині, руки її зложені до молитви, очі до неба— вона на підвисшенні; усі уставляються впівколо лицем до людей а тоді виступає Ангел і клякає перед Марією на одно коліно і звіщає Їй....) Радуйся, Царице неба: радуйся Маріє! Твій Син воскрес бо смерть побідив—. Молися за них, Мати Божа, Маріє! (Всі співають: "Ангел вопіяше Благодатій.." або "Христос Воскрес.").

Кінець Драми.

свідомий, що велика частина Українців находиться під такими пастирями, що радше вовками назвати б їх. Був певний, що добрих у вірі скріпить, а злих із злої дороги заверне.

Дня 14 серпня 1910 року вибрався Архипастир в далеку дорогу до своїх дітей у Канаді. По сімох днях, поспішний корабель "Кайзер Вільгельм II" причалив до пристані Ню Йорк, а з нього показалася маєстатична Особа князя Галицької Церкви Митро. Андрея. На дорогого Гостя ждав у пристані Преосв. Еп. Сотер з великим числом священиків, що прибули з далеких околиць Злуч. Держав. Крім Епископа й духовенства зібралося велике число часописних репортерів— своїх та чужих— деякі навіть з фотографічними апаратами. На питання в якій ціли приїхав, Митрополит відповідав коротко: На Евхаристійний Конґрес до Монтреалю. Мимо сего репортери написали великі статті про Його приїзд.

Коли Владика станув у галі, розляглося грімке "Многая літа," а привитавшися з Епископом Сотером і кожним священиком відїхав автом до готелю "Ст. Регіст," де були приготовані кімнати. Комітет для привитання Митрополита дав обід в готелю "Букін Гам," де виголошено привіти, по українськи й по англійськи; говорили також англійці. По обіді вдався Митрополит з Еп. Сотером і численними священиками до церкви, де многі депутації чекали з просьбами і жалями. Такі депутації стрічав князь галицької Церкви всюди, та вони лише забирали час і морочили голову. Митрополит не міг нічого вдіяти, бо ті справи належали до епископа Сотера. Одначе при американських відносинах і той був дуже часто безрадний. Завсіди було так, що якась частина була з ним,а прочі про ти нього. А коли ся друга приступила да нього, то перша відривалася. І це була головна причина, чому еп. Сотер хотів конечно спровадити Митрополита до Америки. Він думав, що лише сей чоловік зможе вплинути на одних і на других, та приведе їх до єдности і згоди. Але ці надії не здійснилися. Кожна партія чи чоловік бачили правду по своїй стороні. Кожний звалював на другого, а навіть на самого епископа.

Того самого дня, коли Митрополит приїхав до Ню-Йорку, на 6. годину вечором був заповіджений молебен у парохіяльній церкві. Там еп. Сотер мав витати свойого дорогого Гостя. Ще далеко перед шестою заповнилася вулиця перед Церквою цікавою публикою. Всі хотіли

побачити Митрополита, так свої, як і чужі. А тому, що ходили слухи, що сектанти хочуть зчинити якусь авантуру, явилося там кількох поліцаїв, які наглядали за порядком. Чи був такий намір, годі сказати, але все відбулося в найбільшім порядку. Церква наповнилася вірними, при вівтарі станув Митрополит з еп. Сотером, а по боках священики, до молебня. По молитвах сів Митрополит на приладженім троні, а еп. Сотер вийшов на амвон і гарно і зворушливо привитав достойного Гостя. "Він приїхав,— говорив еп. Сотер—від ваших родичів, яких ви полишили і привіз вам від них найсердечніші поздоровлення. Він приїхав з рідного Краю і порох на своїх ногах привіз вам —порох рідної землиці. Він приїхав до вас, як батько. Приступіть до Нього й запитайте, як вам тут жити на чужині? Чого держатися? Нехай Він вам скаже. А се, що скаже, того й держіться."

Слова про рідній край і про батьків так зворушили людей, що в церкві счинився загальний плач і лемент. Здавалося, що тут не лише люде плачуть, але й стіни церковні, побудовані лептами тих людей, заридали з туги за рідним краєм.

З Ню Йорку виїхав Митрополит поспішним поїздом до Филядельфії до еп. Сотера. Тут знова черга на різні делегації й депутації. Приходили наші люди, як діти до свойого батька. Многі з них були справді дітьми, але многі— блудні сини— домагалися від того батька таких річей, що й при найліпшій волі не міг сповнити. Вони в Його особі бачили щось великого й думали, що Він усе може. Звидівши водопад Ніяґари і деякі фабрики автомобілів, відїхав Владика до Монтреалю на конгрес., на який приїхало 130 епископів. Усі латинського обряду, крім наших двох: Митрополита й еп. Сотера. Митрополит своєю поважною поставою дуже звертав на себе увагу учасників конґресу, а ще більше східними літургічними ризами. Се була для многих справжня новість, про яку вони досі нічого не знали. Там князь української греко-католицької Церкви стрінувся з канадійськими епископами, що з ним дотепер лише переписувався в справі наших людей. Найважнішою справою, якою Він занимався, була потреба нашого епископа в Канаді. Як потрібний був укр. епископ, вказували домагання людей. Всюди, де стрінули Митрополита все повторяли своє бажання: "Дайде нам нашого епископа, щоб ми мали на кого записати наші церкви.

Конґрес скінчився і Митрополит в товаристві еп. Сотера відїхав з Торонта через Чікаґо до Злуч. Держав, де відвідав кілька міст і містечок, як Клівленд, Пітсбурґ і т.п. Всюди вечорами Владика проповідав, а ранками слухав сповідей; се була стала Його праця по всій Америці.

Поїздки по Злуч. Державах заняли місяць часу. Треба було вкінці залишити Зл. Держави, щоб іще перед зимою звидіти Канаду. Заворушилися провідники різних церков довідавшись, що Митрополит вже в дорозі до Вінніпеґу. На стації в столиці Манітоби зібралося чимало людей. Вони вийшли на привіт і раді були чимскорше побачити Митрополита, бо сподівалися, що привозить завдаток кращої будучности. Були між ними й такі, що слушно дрижали з приїзду того чоловіка, бо бачили несправедливість по своїй стороні. Але цей страх не був початком мудрости для тих звироднілих синів. Добрі стали ліпшими, а злі лишилися такими, якими були.

З Винипеґу Ексцелєнція Митрополит, в товаристві Впр. о. Дидика, протоігумена канадійських оо. Василіян, відвідав кілька кольоній, між іншими Сіфтон. Як всюди, дав в потреби кожного з осібна. Звідси відвідав Він Мондер, Прінс Альберт і Альвену і всюди чув ту саму просьбу: "Дайте нам епископа, пришліть нам священиків." З Мондер, де посвятив нову церкву, удався Владика до Едмонтону, де рівнож посвятив нову церкву. Звидівши кілька кольоній, між іншими одну індійську, виїхав цей Добрий Пастир до Ванкувер, де багато наших людей працювало по фабриках і не мали там ані одного священика.

З Ванкувер дня 11. XI. 1910 р. приїхав Митрополит до Йорктону до монастиря оо. Редемптористів, де відправив Архієрейську Службу Божу. Лишився в Йорктоні кілька днів,та в товаристві о. Делярого відвідував українських переселенців. З Йорктону виїхав Ексцелєнція до Ріджайни, щоб вивідатися, як задивляється уряд пров. Саскачевану на справу створення укр. епископства в Канаді. З Ріджайни, де уряд прихильно до згаданої справи поставився, виїхав Митрополит до Отави і там рівнож центральний Канадійський Уряд обіцяв навіть ту справу поперти в Римі.

Відвідавши ще деяких епископів і священиків відїхав Митрополит до Европи; до Львова приїхав 14. XII. 1910., точно по чотирьох місяцях. Негайно по повороті з Канади виїхав до Риму, щоб там осоисто представити по-

требу українського епископа в Канаді. Щоб на свою сторону прихилити деякі рішальні круги, написав у Львові письмо по французьки й по анґлійськи і післав французьким і анґлійським епископам в Канаді. Труди увінчалися успіхом так, що українці католики в Канаді дістали в р. 1912 свойого епископа в особі Їх Ексц. Никити Будки, що працював ревно до року 1928.

Ексцеленція Митрополит відвідав ще раз Канаду в р. 1921, як Ап. Візитатор полудневої Америки, але сим разом товаришив Йому епископ Канади Преосв. Никита Будка.

І тоді також та сама ревність ціхувала того великого борця за права українського народу.

Тепер ми, українці католики в Канаді й Зл. Державах, мусимо показати, що ми зрозуміли духа нашого Митрополита, та що маємо досить відваги та витревалости в Йожго дусі жити й працювати **для єдности всіх українців в одній католицькій Церкві.** Через єдність релігійну, здобудемо єдність національну! А осягнувши це, осягнемо ідеал нашого многострадального Митрополита, **який жив, терпів, молився й працював: "Щоб усі були одно."**

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Остання Недуга і Смерть

У нашому Згромадженні є звичай, що коли лиш кому уділять св. Тайну Єлеопомазання, сейчас дають про це знати по усіх домах тої провінції до якої належить хорий. В цей-то спосіб довідавсь про хоробу Ґерард о. Фійокші, його давний Настоятель і духовний провідник. Він не завагався написати сейчас до Ґерарда карточку у якій приказує йому, в імени св. послуху, щоб він перестав плювати кровю та став здоровий. Це було в день празника Різдва Пречистої Діви Марії, рано. Ґерард зібрав усі свої сили, щоб перечитати карточку, а перечитавши положив собі її на груди. За хвилю надійшов др. Санторелліі, який кожного ранку відвідував свойого дорогого хорого. Доглянувши папірчик у руці Ґерарда, запитав: "Що це за карточка, Брате Ґерарде?"— "Це," відповів усміхаючись Брат, "отець Фійокші посилає мені росказ, щоб я перестав плювати кровю."— "Ну, і щож ви будете робити?" запитав лікар. Ґерард нічого не відповів, лишень казав братчикові, що його обслугував, забрати посудину в яку звичайно спльовував. Від цеї хвилі ніхто не доглядів ані сліду крови.

"Добре, каже йому опісля лікар, кров перестала йти, але що з того, коли вас далі горячка палить.— Я мав приказ, відповів йому Ґерард, не плювати кровю, але не бути здоровим." На таку мову лікар удався до сповідника святого, щоб цей приказав йому застосуватись до приказу о. Фійокші, додаючи, що коли він з'умів задержати кров, то зможе й цілком видужати. Сповідником Ґерарда був тоді о. Ґарзіллі. Він сейчас удався до кімнати хорого та сказав: "Брате Ґерарде, то ви так виповняєте приказ о. Фійокші? Він вам приказує не лиш не плювати кровю, але щоб вас опустила рівнож і горячка. Одним словом, він хоче, щоб ви були здорові та покинули ліжко." Слухняному Братчикові це вистарчило. Склонивши покірно голову на груди, сказав: "Мій Отче, коли це так, то я хочу у всім послухати."

Коли вечором, тогож дня, др. Санторелліі повернув, щоб його відвідати, застав Братчика у доброму настрою. Горячка зовсім опустила його, і в доброго лікаря зродилась сильна надія, щоб привернути здоровля свойому любому приятелеві. Ґерард сейчас промовив: "Пане Доктор, я мушу покинути постіль." А коли бачив, що лікар на це усміхнувся, додав: "Так, я мушу завтра встати з ліжка, а як що хочете мені дати їсти то я готов це сейчас зробити." Лікар позволив йому з'їсти одну сливку. Ґерард з'їв одну, а щоб показати, що він уже здоровий цілковито, з'їв іще дві. Лікар не мало цим злякався, бо вважав це за велику необережність, зо сторони Брата, їсти аж три сливки. Ідучи дмоів, др. Санторелліі думав, що коли слідуючого дня рано поверне, застане його мертвого, бо не міг собі пояснити в який спосіб, чоловік так хорий як Ґерард, міг з'їсти аж три сливки, щоб це йому не пошкодило.

Др. Санторелліі не мало здивувався, коли прийшовши другого дня ранком, цебто в день по празнику Різдва Преч. Діви Марії, застав ліжко й кімнату Ґерарда порожними. Питаєсь Брата Стефана, що ходив коло нього, що з ним сталось. Брат Стефан відповів веселим тоном, що Ґерард пішов до городу де поволи проходжується. Тоді лікар закликав: "Не можу собі цього в інший спосіб поясн-

нити, як лиш чудом святого послуху!" Він виразно бачив, що Господь зробив це чудо одиноко на це, щоб показати як милий є Йому послух без вимівок, без застережень. Герард сам так говорив! Коли Герард опісля побачив лікаря в городі, сказав: "Пане Доктор, я бувби вже вмер нині, якщоб Господь не був хотів показати як милий є Йому послух. Знайте однак, що я вмру з цеї самої недуги, й то іще цього року." Опісля оповів лікареві, що він мав був умерти іще вчора, цебто в сам празник Різдва Матери Божої, але що це було б великим тягарем для дому, то він прохав у Бога, щоб умерти в день по празнику, цебто нині. І це булоб певно так сталось, якщоб приказ о. Фійокші не був його змусив виздоровіти. Однак повторяв досить часто, так лікареві, як і співбраттям, що вже не довго йому жити на землі. Іншого знова дня виразно сказав до одного зо співбратів: "З послуху я мушу іще перебути трицять-три дні на цій долині сліз." Не можна отже сумніватись, що день і година його смерти були йому знані вже довго наперед.

Другого чи третього дня по цім чудеснім виздоровленні святого, один знакомий священика Сальвадоре з Олівето, прийшов з якоюсь орудкою до Капоселе. Хотів однак наперед відвідати Герарда, думаючи, що він іще лежить в ліжку. Задзвонив проте при дверях. Герард, який після свойого виздоровлення, прийняв наново уряд дверника, отворив йому двері. Заки ще той зміг його поздоровити та передати йому поклін від родини Сальвадоре, Братчик сказав: "Чи Отець Сальвадоре є дуже пригнобленний в наслідок смерти свойого батька?— Це неможливе! скрикнув його співбесідник, яж преціньлишив його зовсім здорового, що вепів вас рівнож поздоровити." Герард однак сказав йому ще раз, що старенький пан Сальвадоре помер наглою смертю. "Колиж це так, каже той, то я мушу вернути сейчас до Олівето." — Вертайте сейчас та скажіть хай радше тішаться, бо пан Сальвадоре пішов просто до неба." Без сумніву Бог йому це обявив, бо в жаден інший спосіб не міг цього знати.

Герард не був для цього світа. Так казала його рідна мати по його смерти. Так казали його співбраття, між якими він прожив тих кілька коротеньких літ в монастирі. Так казали всі, що його знали. Так воно в дійсності було. Він не був для цього світа. Його батьківщина це небо. Його життя вже тут на землі було життям Серафима, повне любови до Бога. Тому й небо домагалось

його! Хотіло посідати в себе того Ангела в людському тілі. Це був його скарб, і світ, і земля, не мали до його права. Він знова, зо своєї сторони прагнув, щоб якнайскоріше розірвати узли, які вязали його з цим світом, з сотворінням та з власним своїм тілом, і полинути до Бога, щоб з Ним разом на віки злучитись. Хоч говорив зо св. Павлом: "Чи жиємо чи вмираємо, ми є Господні," однак це не перескаджало йому одного разу закликати в присутності о. Кайоне: "О, мій Отче, як дуже я бажаю злучитись з моїм дорогим Богом."

Співбраття, які бачили його між собою майже зовсім здорового, думали що небезпека смерти вже минула, хоч він не переставав їм пригадувати, що ще цього року вмре. Тим часом його нагле виздоровлення не було цілковите, а лиш позірне. Щоправда, кров більше не показувалась, коли кашляв, як теж і горячка устала, але це не було дуже великої ваги. Чахотка чим раз то все більше пожирала його легені. Блідість лиця та всього тіла ще збільшилась. Ослаблення теж змагалось.

Минув місяць вересень без більшої зміни, щодо здоровля Герарда,. Хоч як він був ослаблений, то не вважав це за досить важну причину, щоб звільнятись від духовних вправ, що їх сповняли другі члени монастиря. Не отягався і від праці.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

За Релігійний Мир Між Народом, Де Його Нині Нема.

Живемо під знаком міжнародної злоби, брутальності, лукавства й ненависті. Що гірше, не видно, щоб це нинішнє положення скоро змінилося. Міжнародня ненависть що раз більш загострується. Ми прямо бачимо звіринну ненависть, що горить у серцях дітей ріжних народів до дітей інших народів.

Нині ллється неповинна людська кров, несеться стогін ранених, каліки наче докір совісти ходять між людьми ще з недавної війни. А кілько голоду, розпуки, втрат і розбиття людського життя і майна! Годі те все зчислити.

А Ісус бажає, щоб всі люди були братьми, любилися, та жили в згоді й єдности. "Це моя заповідь, щоб ви лю-

були один одного як я полюбив вас" (Ів. 15, 12). Любов і мир між людьми є найбільшим добродійством світу.

Щоб уздоровити нинішне людство, що стоїть над берегом пропасти й на передодні заглади тому, що відпало від Бога й від науки Ісуса Христа, бо усунуло Бога та науку Христову з державного та родинного життя, Батько народів, Папа Пій XII., як законний сторож Христової науки й життя після неї, **взиває всіх людей до любови, солідарности й миру в Христі.**

Заледво став Наслідником св. Петра, 3. березня 1939 р. у своїй першій промові просив керманичів держави зберігати мир.

Св. Отець про мир так тоді висловився: **"Мир означає взаїмне порозуміння й сердечну співпрацю в великій людській родині для добра правдивого поступу й цивілізації....— особливо молімо о мир і найвищу потіху для тих, що терплять...."**

Новий Папа все був миротворцем. Ще підчас минулої світової війни, коли був нунцієм в Мінхен, робив мирові старання в імени св. Отця Венедикта XV перед цісарем Вільгельмом. В році 1933 заключив в імени Ап. Столиці конкордат з Німеччиною, а також працював згодом над заключенням Лятеранського конкордату з Італією.

Коли тепер наставала гроза війни, Папа самий взивав державних мужів, щоб годилися мирним шляхом—ще 9. мая 1939. Тоді післано було апостольського нунція до Львова й він відвідав наших владик, щоб на місці провірити положення та вплинути на польський уряд. Однак польський уряд був глухонімий. Не чув і не хотів нічого чути....

27 жовтня 1939, вже коли почалася війна, Папа пригадує всім, що новий лад світу, якщо він має бути тривкий, мусить спочати на природнім праві й Божім Обявленні.

10 листопада 1939 пригадує ще раз, що мира не буде так довго, доки провідники не залишать покланятися грубій силі— замість Богу!

А з Новим Роком Папа візвав ввесь світ до почесного й справедливого миру. Проголосив 5 точок з котрих перша починається так: **"Кожна нація, мала чи велика, має право на життя і незалежність і це треба її запоручити!"**

Нехай члени Апостольства Молитви моляться о повний справедливий мир для всього світу, а для нашого українського народу о повну свободу, релігійну й державну.

Всевишній держить у руках невидимі сили людських умів і сердець, і вистарчить, щоб Він тільки забажав їх звернути по своїй вподобі. І ми знаємо, що Він не тільки **це може вчинити, але й хоче, тільки домагається молитви.**

Нехай члени Апостольства Молитви жертвують одночасно в тому самому намірі всі свої слова, праці, й терпіння, щоб Боже Провидіння подбало про релігійний мир між народами, особливо між тими, де тої релігійної свободи, свободи совісти до нині нема.

Щоб тим чином всі люде могли одними устами й одним серцем на все прославляти пресвяте Імя Бога Отця й Сина й Св. Духа!

Місячні намірення, благословенні св. Вітцем Пієм XII для членів Апостольства Молитви **на 1940 р.**

1. **Січень:** Про загальні й подрібні намірення св. Вітця.
2. **Лютий:** За релігійний мир між народами, де його нині нема.
3. **Березень:** За охорону християнської науки перед нинішними блудами.
4. **Квітень:** О захована справедливості після 10 Божих Заповідей.
5. **Травень:** За товариства, що дбають про добре виховання дівчат.
6. **Червень:** Щоб Ісусове Серце володіло в Еспанії.
7. **Липень:** За Евхаристійні Конґреси.
8. **Серпень:** За чемність життя й уборів.
9. **Вересень:** Щоб матері були святими.
10. **Жовтень:** Щоб робітничі родини обновились в Христі.
11. **Листопад:** За учителів і учительок католицьких шкіл.
12. **Грудень:** За селянську молодь.

СВ. ОТЕЦЬ ПРОПОНУЄ МИР

В неділю, 24. грудня м.р. св. Отець виголосив промову до 25 кардиналів, в якій виложив програму почесного й справедливого миру. Точки програми є такі:

1. Кожна нація, мала чи велика, має право на життя й незалежність і це треба її запоручити.

2) Звільнення світу від "неволі зброєння."

3) Створення успішної міжнародної організації, що має залагоджувати світові питання мирним шляхом.

4) Залагодження потреб і справедливих домагань держав і національних меншин.

5) Провідники й народи повинні придержуватися християнських засад.

А далі сказав св. Отець, що війна "підриває самі основи поняття людськости й кричить до неба о месть!"

"Здається, наче світ позабув на заповідь Христа про мир, на саму ідею розуму і християнського братерства. На жаль, ми мусіли стати свідками многих актів, котрих не лише не мож погодити з міжнародним правом, але також не можна погодити з засадами природного права й з самими основними почуваннями людськости."

"Тут підпадає обдумана напасть на малий, працьовитий і мирний нарід під обслонкою мнимої загрози, котрої ніколи не було й котра взагалі є неможлива."

"А далі жорстокість і незаконне вживання середників знищення навіть проти непричасних до боїв і збігців, проти старців, жінок і дітей."

"А по третє, погорда свободи й людського життя."

Папа жалів, що Різдво треба святкувати серед "похоронного грехоту гармат," коли Христос є царем миру.

І передбачує грізну руїну духову, тоді, коли закінчиться війна й прийдеться відбудовувати знищене. Плекана довго через війну ненависть не так легко уступить зпоміж людей. Вона поділила нині світ— а який буде кінець?

Відповідь може бути тільки одна. Чим скоріше світ поверне до засад і науки Христа, тим скоріше можна надіятися повороту людської гідности. Інкаше— ніколи.

РІЗДВЯНА ПРОМОВА КОРОЛЯ

Король Юрій VI. виголосив на Різдво промову до Імперії котру радіо передало по всіх закутинах світу. Виразно й поволі сказав тоді наш король:

"Не можемо сказати, що принесе Новий Рік. Як принесе мир, якого всі надіються, будемо вдячні. Коли ж принесе дальшу боротьбу, будемо стояти непохитно. Британська Імперія бажає миру, але стоїть твердо в боротьбі."

"Відчуваємо в нашім серці, що боремося проти злоби

й це почування додасть нам сил з дня на день, щоб витревати аж до побіди!"

Потім складав король новорічні побажання частинам війська— фльоті, сухопутнім частинам і тим, в воздусі.

"Їх завдання тяжке. Вони вижидають, а вижидати значить жити нервами й карністю. Але я знаю, що коли прийде час діяння, вони окажуться гідними найвищих традицій їх високої служби."

"Моїм серцем вірю, що справа, яка вяже тепер мої народи й наших гідних та вірних союзників— це СПРАВА ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ. Правдива цивілізація не може спочити на жадній іншій основі."

Король закінчив тими словами: "Я сказав до мужа, що стоїть на прикінці року, "Дай мені світло, щоб я зміг безпечно піти в невідоме"— і Він відповів, "Іди в темноту й положи твою руку в руку Бога. Це стане для тебе кращим від світла й певнішим від знаної дороги." Нехай ця всемогуча рука веде нас усіх і кріпить!"

Католицьким Світом

Преосвященного Григорія Хомишина чекісти кілька разів вже ніччю водили до ГПУ на переслухання й навмисно водили по сходах в гору й в долину кілька разів, аж старець до тої степени онемощів, що не міг був зробити кроку. Тоті чекісти махали йому перед носом і очима трос тиною й грозили— а з очей старця текли сльози.... Так ці катюги знущаються над згорбленим від літ і праці Епископом! Одначе й їм прийде день розплати!

Новий Український Католицький Часопис у Америці.— 30 грудня 1939 р. вийшло перше число нового укр. часопису в Зл. Державах— тижневника **"Шлях."** Це є орган Української Гр. Кат. Дієцезії у Злуч. Державах — Видає корпорація Апостолят при 816 Н. Френклин Стріт у Филядельфії, а редагує комітет. Передплата річно $2.00. Адреса часопису:

THE WAY, 816 N. Franklin St., Philadelphia, Pa., USA.

У "Слові до читачів" **Ексцеленція Кир Константин Богачевський** каже в першому виданні "Шляху":

"Печатане слово це непереможна сила."

Читайте напис на домі Гутенберґа, винахідника печатні: "Нігіль мігі резістере потест" **(Ніщо не всилі опертися мені).**

Папа Пій XI, муж знання й науки, говорив до молоді дня 4. березня, 1928 року: **"Преса це найбільша потуга дня, найуспішніша зброя лукавого, найкращий орудник добра." Голос преси могутніший від радія, сильніший від живого слова.**

В той час, коли в Рідному Краю замовкла своя рідна преса, рідна по вірі католицькій, рідна по нашому обряді і по мові, тут стає своя преса, рідна, католицька, українська.

Іди ж, "Шляху" до кожної хати, де живе наш емігрант! Здобувай серця й душі для Бога й Батьківщини! Для Віри, Обряду й рідної мови! Будь апостолом! Шири Божу науку, віру, освіту, школу! Будь провідником молоді! Зрости тисячлітню культуру 50-міліонового народу на цій землі! Приверни времена Володимира Святого!

Здійснилось віще слово Тертуліяна: **"Прийде час, коли писане слово матиме ту силу, котру тепер має кров мучеників Христових"—Такий час нині настав!"**

Видавництво "Голос Спасителя" бажає "Шляхові" обильного Божого благословення та якнайкращого успіху серед нашого українського народу!

Річний з'їзд БУК-а Манітоби 24 і 25 грудня 1939 р. перейшов у великім піднесенні духа й з найкращими успіхами. На отворенні й на закінченні був присутний наш Преосвященний Епископ, що виголосив прегарні слова заохоти. На чолі нового заряду став Іван Рудачек. Писарем є Антін Мартинюк. Переведено збірку на канадійський Червоний Хрест і на пресфонд БН. Було чимало відпоручників із провінції.

Рішення З'їзду БУК-а 25 грудня 1939 у Винипеґу — Прийнято одноголосно: 1) З'їзд БУК-а у Винипеґу, 25 грудня 1939 висловлює синівську відданість до св. Отця, Папи Пія XII— любов і послух нашому дорогому Преосвященному Кир Василію Володимиру Ладиці — привіт і сердечний поклін Ексцелєнції Митрополитові й всім нашим Епископам Західної України.

2) З'їзд витає з глибокою шаною наш канадійський прапор і висловлює певність, що наша хоробра армія під високим проводом Їх Величности короля Юрія VI побідить ворожі сили та приверне лад і справедливий мир для всіх поневолених і покривджених націй Европи, між ними для Української Нації— й прирікає всю можливу поміч для тої ціли.

3) З'їзд осуджує та рішучо противиться наїздові й нищення більшовиків на Західну Україну та сподіється, що по скінченні війни між вільними державами Европи буде також соборна Українська Держава, вільна від німецького, більшовицького, польського, мадярського і ромунського ярма.

4) З'їзд висловлює щиру прихильність і співчуття фінляндській нації в її геройській боротьбі проти більшовицьких наїздників.

5) З'їзд кличе всіх українців Канади обєднатися в теперішний вирішальний час під одним проводом для спільного добра.

6) З'їзд з шаною звертається до відносних державних властей Канади дозволити на радіопередачу Служб Божих з проповіддю з українських католицьких церков.

р) З'їзд кличе всіх українців католиків доброї волі й свідомих, але ще незорганізованих, ставати в члени БУК-а, передплачувати і поширювати українську католицьку пресу а головно нашу орґанізаційну часопись "Будучність Нації." Коли є більше членів в даній місцевості належить творити місцеві відділи БУК-а.

8) З'їзд взиває українців католиків Манітоби скликати літні з'їзди БУК-а, де це можливо— а особливо в околицях Стюартбурн, Сенді Лейк, Етелберт, Комарно і Фишер Бренч.

8) З'їзд кличе українське жіноцтво орґанізуватися й творити Жіночі Відділи БУК-а.

9) З'їзд взиває нашу молодь ставати з нами до праці і творити Молодечі Відділи БУК-а.

У всіх орґанізаційних справах звертатися до Головного Заряду Манітобської Секції БУК-а,

115 McGREGOR ST., WINNIPEG, MAN.

Візвання до Єдности.—В "Н.Ш." з 28. XII. 1939 р. появився заклик: До Всіх Національних Українських Орґанізацій Всеканадійського Значення й до Всього Українського Народу в Канаді— підписаний: о. др. В. Кушніром, Т. К. Павличенком, В. Косарем, о. М. Т. Пелехом, послом О. Жеребком, М. Бабієм, Т. Дацковим і о. А. Трухом, ЧСВВ.

Згадані особи взивають українські орґанізації домініяльного значення, щоб вони залишивши на боці всі свої дотеперішні спори, обєдналися в однім комітеті для репрезентації українців Канади й для оборони загально українських справ перед урядом Канади й Вел. Британії. У заклику читаємо:

"В ціли безсторонної й гідної репрезентації української справи перед чинниками Канади і Британської Імперії мусить безпроволочно заіснувати й негайно розпочати діяльність ширший Репрезентаційний Комітет Українців Канади зложений з уповноважених представників чотирох національно-українських орґанізацій домініяльного значення та визначних українських діячів."

"Орґанізації, які мають стати основоположниками цего будучого Репрезентаційного Комітету Українців Канади з найширшими повновластями в загально українських справах тут іменуємо у альфабетному порядку, як слідує: Брацтво Українців Католиків, Союз Гетьманців Державників, Союз Українських Самостійників і Українське Національне Обєднання Канади.

Репрезентаційний Комітет звертається до Екзекутив усіх цих чотирох орґанізацій, якнайскоріше уделеґувати по трьох своїх представників членами будучого репрезентаційного комітету й подати їх імена до нашого відома."

Дай Боже, щоб такий український Комітет якнайскоріше повстав у Канаді та гідно представляв ввесь український нарід цієї країни перед урядами Канади та Вел. Британії!

Третя українська католицька церква в Торонті.— 25. грутня 1939 р. відбулося відчинення новонабутої укр. католицької церкви у Східнім Торонті. Всеч. о. П. Каменецький, святочно отворив нову церкву Службою

Божою, при сослуженні Всеч. оо. П. Сулятицького, Ст. Бориса, Ів. Перейми та двох діяконів, М. Фірмана й І. Кристаловича.

Нехай Ісус благословить новоотворену парохію для слави Божої та добра українського народу!

Посвята Місіонаря.—Сотник Бил Каттон привіз на пітаку о. Йосифа А. Буллєрд-а, Облята, котрий як місіонар на далекій півночі відморозив собі руки. Священик ішов відвідати своїх ескімосів і посовгнувся та впав у воду. Обі руки, котрими рятувався, сильно відморозив.

Тревало майже місяць заки наш летун серед бурів і снігів таки добився до тяжко хорого і потім знова пробився до Винипеґу. о. Буллєрд доперва тамтого року приїхав сюди з Франції і має 26 літ.

Так живуть і працюють католицькі місіонарі— чи ви чули щось подібне бодай раз один про—православного місіонаря, що пішов би на далеку північ рятувати душі? Ось тут пізнати віру й любов Христа— хто й що й кому служить!

Страшні числа.— Преосв. Павло Ю—Пін, Апостольський Вікарий у Нанкіну в Китаю помістив статтю в одній нюйоркській часописі, де подає, що теперішня японсько-китайська війна створила 6,000,000 сиріт, а 60,000,000 бездомних збігців, що голодують. А хто почислить убитих і ранених цієї війни?

НОВІ КНИЖЕЧКИ.....

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

1. **ПОШО СПОВІДАТИСЯ?** —стор. 38, ціна 5ц.

У ній автор збиває закиди недовірків проти св. сповіді та прекрасними прикладами змальовує добродійства доброї сповіді.

2. **ЯК СПОВІДАТИСЯ?**— стор. 42, ціна 5ц.

У ній автор у незвичайно приступний спосіб подає условини до доброї сповіді.

Обидві книжечки незвичайно повчаючі й хосенні для всіх, старих і молоді.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. Phone 726

9—10—14 Highway Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

-РОЗПНИ ЙОГО-

ПРЕКРАСНА РЕЛІГІЙНА ДРАМА

в 4-ох діях.

Виступає в представленні 11 осіб-аматорів.

Надається передовсім на час

ВЕЛИКОГО ПОСТУ.

Стор. 24. — Ціна 25ц. із пересилкою.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., — YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалетних річий, фотоґрафічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Що говорить нова наука..... 65
Ділання сатани сьогодні 69
Біблійні оповідання 71
Життя св. Ґерарда 75
Тестамент мами для сина 76
Великий християнин-фільозоф 78
Хрестний шлях Західної України 97
Пастир Пастирів (додаткова рел. драма)
Про терпеливу маму 82
Упадок 85
Наміренія Апостольства Молитви 88
Католицьким Світом 90
Веселий Кутик 95

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 3 . YORKTON, SASK. March, 1940

КАЛЄНДАР НА БЕРЕЗЕНЬ, 1940

1 П ВМ. Теодора Тирона
2 С Суб. задушна. Льва Папи
3 Н Мясопусна. Ап. Архіппа
4 П Преп. Льва Капанського
5 В Преп. Тимотея в Символіх
6 С Обр. мощ. ММ. в. Евгенії
7 Ч СвщМ. Полікарпа
8 П † 1 і 2 Обр. гл. Й. Хр.
9 С С. Тарасія
10 Н Сиропустна. С. Порфірія
11 П Преп. Прокопія
12 В Преп. Василія
13 С Преп. Касіяна
14 Ч Березень. ПМц. Евдокії
15 П СвщМ. Теодота
16 С М. Евтропа
17 Н 1 Вел. П. Преп. Герасима
18 П М. Конона
19 В ММ. 42 Муч. в Амморії
20 С СвщММ. в Херсоні
21 Ч Преп. Теофілякта
22 П † ММ. Сорок Мучеників
23 С М. Кодрата
24 Н 2 Вел. Посту. С. Софронія
25 П Преп. Теофана
26 В Перен. мощ. Пр. Никифор.
27 С Преп. Венедикта
28 Ч М. Агапія
29 П М. Савина
30 С Преп. Алекс. чол. Божого
31 Н 3 В. Посту. Хресто. Кирил.

УСТАВ НА БЕРЕЗЕНЬ, 1940

3. Неділя Мясопустна:— Глас 7, ев. утр. 7. На літ.: Тропар воскресний, Сл.: Конд. нед. Мясоп.; І нині: Богор. Ап. зач. 140, ев. Матея зач. 106.

10. Неділя Сиропустна:— Глас 8, ев. утр. 8. На літ. Троп. воскр. Сл. І нині: Конд. нед. Сироп. Ап. зач. 112, ев. Матея зач. 17.

11. Понеділок:— Початок Великого Посту. В Середи й Пятниці Великого Посту Служба Божа Преждеосвящених Дарів і Сорокоусти. Літургія Преждеосвященних Дарів (на ній Вечірня з слідуючого дня).

17. Неділя 1 Великого Посту— Глас 1, ев. утр. 9. На літ. Вас. Великого: Тропар воскр. гл. 1, і Троп. пер. нед. Посту. Сл. І нині: Конд. 1 нед. Прок. 1 нед. Ап. зач. 329, ев. Йоана зач. 5.

24. Неділя 2 Великого Посту— Глас 2, ев. утр. 10. На літ. Вас. Великого: Троп. воскр. Слава: Конда. Тріоди. І нині: Богор. Ап. зач. 304, ев. Марка зач. 7.

31. Неділя 3 Великого Посту, Хрестопоклінна— Гл. 3, ев. утр. 11 На літ. Вас. Великого: Троп. воскр. і Хреста, Сл. І нині: Конд. Хреста. Місто "Святий Боже," береться "Кресту Твоєму." Прокімен і Причастен Хреста. Апост. зач. 311. Евангеліє Марка, зач. 37.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 3 Березень 1940

Проф. М. Чубатий.

Що говорить нова наука про католицтво та православя серед українського народу?

Від редакції: Ця стаття появилася в українськім католицькім тижневику "Шлях," що виходить в Філядельфії. Автор її, др. Микола Чубатий, це бувший професор Духовної Академії у Львові. Він виїхав минулого року до Америки, на з'їзд всесвітної католицької організації "Пакс Романа," а коли почалася війна в Европі, він вже не міг вернутися до Галичини й є тепер професором в Українськім Католицькім Семинарі в Стемфорді, а також співредактором часопису "Шлях."

* * *

Коли станеш розмовляти з американським Українцем або читати українсько-американську пресу, яка —з малими виїмками—залюбки нападає на католицьку Церкву, а зокрема на українське католицтво, то майже все стрінешся зі закидом,—мовляв—українська наука доводить, що не католицтво, тільки православія було першою вірою наших батьків, що католицтво завели на Україні Поляки. Вони то—мовляв—накинули нам унію з Римом. Таке говорення звичайно кінчиться старою пісонькою, що Рим все шкодив українському народові.

Такі й подібні неправди рішучо опрокинула нинішна наука. Джерело таких помилкових поглядів подвійне. Перше то несумлінна агітація безвірників ріжної масти, які виписують і подають ніби як наукові правди таке, чого ніколи нігде, ніякий вчений історик не написав. Друге джерело, то справді неправильні погляди на релігійну справу на Україні деяких старших українських та

російських істориків а передовсім нашого старшого вченого проф. Грушевського, якого популярна історія України, доволі поширена теж між американськими українцями, ввела досить багато баламутства серед наших земляків.

Одно замітне, що ті перестарілі протикатолицькі погляди проф. Грушевського, додаючи до них багато такого чого проф. Грушевській у своїй історії не написав, ширять не тільки горячі поклонники того покійного вже нашого вченого, але ширять їх не менше ревно й ті національні групи, які про особу та працю проф. Грушевського мають— може й не зовсім слушно— лихе поняття та майже відмовляють йому заслуг перед українським народом.

Ми не відмовляємо великих заслуг проф. Грушевського, як вченого історика українського народу, бо для української справи посвятив він ціле своє життя. Зокрема автор тих стрічок має для нього велику пошану, як для свого вчителя та наукового провідника. Одначе ніякий вчений на світі не є непомильний, бо не може опанувати цілости навіть своєї науки. Таксамо не був непомильний і автор історії України, проф. Грушевський.

Не зменшуючи зовсім його заслуг, нова українська історична наука у своїх численних представниках вже ствердила, що старші наші історики, а з ними й проф. Грушевський на церковну справу на Україні мали помилкові погляди, близькі поглядам російських істориків. Їх популярні твори внесли в погляди українських людей поважне замішання та довго перешкаджали усталити українську національну ідеольогію та віднайти українському народові своє культурне призначення на сході Европи.

Звідкиж взялися такі проти-католицькі погляди в працях наших старих православних істориків?— Вони переняті від російських істориків так званої "западнорусской" школи. Російський уряд добре розумів, що сильною опорою для української та білоруської національної окремішности була греко-католицька віра або як казали "церковна унія," яка в половині XVIII-го століття була поширена вже на 3-ох четвертинах української землі. З кінцем того століття російський уряд, стосуючи страшні переслідування, продовж сто літ винищив на Україні та на Білоруси католицтво східного обряду, рівночасно зі знищенням української державности. Одначе він дуже боявся, щоби на Україні привязання до католицтва не віджило наново, коли в XIX століттю зачала ширитися українська національна свідомість на всіх просторах української землі.

Російський уряд добре розумів якою велитенською поміччю для украинства може стати його східна, але католицька віра. Тому запряг цілий ряд вчених російського походження і національно неосвідомлених "малоросів," що жили на Україні, щоб вони своїми науковими працями, головно з історії Церкви, доказали, що "прадідною вірою малоросів" все було православя та що воно все лучило Українців в один "русский народ" з Москалями. Ті так звані "западно-русскі" вчені свою працю виконали знаменито.

В численних, навіть поважних, працях вони доказували, буцімто католицтва на Україні спочатку зовсім не було. Всупереч правді доказували, що український ("малорусский") нарід все був проти католицтва свого рідного, східного обряду, то є Унії, а насадили її тільки Поляки. Тут використували вони стару ненависть українського народу—до Польщі.

Вони не писали все неправду, тільки всі докази, що український нарід тяготів до католицтва, вони дуже старанно замовчували. Замовчували й це, що Польща й Москва,—бувало—навіть за спільним порозумінням, поборювали українське католицтво. Але видвигали зате та широко розписували про необдумані виступи українських людей, особливо козаків, проти українського католицтва. Ті помилки Українців, роблені зрештою в добрій вірі, підносили на висоту геройства та доказували, що 'малорусский народ' все був за православям, спільною вірою з Москалями, та все—мовляв— був таких поглядів, як ті козаки з часів Хмельницького, що кричали "волимо під православного царя московського," хоч вже тоді інтеліґентніші українські патріоти виділи, що то до добра не веде.

Наукова, але сторонича праця "западно-русских" вчених зробила своє, тимбільше, що противні погляди навіть російських вчених російський уряд безоглядно нищив. Так приміром, доволі великим скандалом серед вчених було, що російський уряд казав сконфіскувати перше видання історії Церкви одного з найбільших російських істориків Церкви, професора московської духовної академії Голубинського за те, що він вказував на приязні звязки св. Володимира з папою.

Українських істориків Церкви, що працювали б тіль-

ки над історією Церкви, тоді ще не було. Старі українські історики працювали над визвольними рухами українського народу, а пишучи цілу історію, коли йшло про церковні справи, то приймали готові погляди "западно-русских" істориків. Таким способом чисто московські погляди на церковні справи на Україні дісталися до підручників історії України.

Доперва нові, молодші, українські вчені, як Томашівський, Липинський, Андрусяк, Іщак, Пархоменко та другі, а з чужих Росіянин Шмурло та Поляки Ходинєцкі і К. Невіцкі, на підставі знаних вже і нововідкритих документів виказують як на долоні, що католицтво східного обряду має старе право горожанства на Україні, старше ніж церковний роздор (цебто так зване православя), що якраз ту рідну форму українського церковного життя завзято й все поборювали обидва ворожі сусіди українського народу, один бажаючи винародовити український нарід при помочі православя, другий при помочі латинського обряду. В старім Краю нині вже розуміє це кожна дитина.

Якщо Українці (приміром козаки) поступали інакше, то все найблищі десятки літ виказували помилковість їх поступования. Це могли предвиджувати тільки високо інтеліґентні люде серед Українців, як Смотрицький, Рутський, Могила та другі. Одначе не все були вони в силі переперти свої далековидні погляди та пересторoги серед некритичної маси своїх земляків.

Дай Господи, щоби й український нарід у тих критичних днях своєї боротьби за волю мав таких далековидючих провідників якнайбільше.

("Шлях").

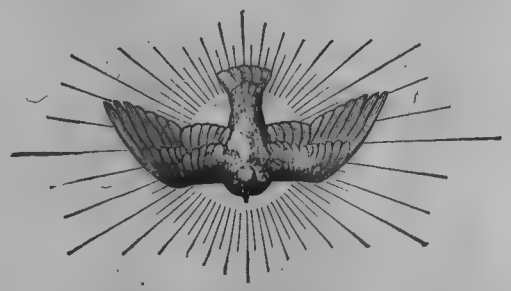

Ділання Сатани Сьогодні

(Продовження)

Сатана Більше Ділає Коли Говориться, Що Його Нема.

Тим то йому дуже на руку, коли часто говориться між людьми, що його нема й що він нічого не робить. Таким чином є в нього більше свободи для погубного ділання й тих, що перечать його існування, в одному менті може поставити на чолі своїх пробойовиків. В ночі, як люди спали, ворог сіяв кукіль між пшеницю.

Є з сатаною, як з тайними орґанізаціями: їм найкраще, коли говорити, що їх нема. І такий настрій він викликує якраз перед своїми найжортокійшими атаками. В історії світа це показалось уже так багато разів, що й сьогодні ми могли б надіятись великих нещасть, якщо ми посміли б ждати на більший розмах його сили, чим він є сьогодні. Коли з одного боку на осліп твердять, що його нема, то по другій стороні явно й виразно його величають вождом усього сучасного бунту проти Бога.

Таж відкіль інакше береться джерело—аж надто замітне сьогодні— сучасної злоби, відкіль ті грози в сьогоднішньому суспільстві, ті численні публичні й укриті апостазії від Бога й Католицької Церкви, ті сумні згіршення (апостатів), та проказа нечистоти, що все оскверняє, струя безбожности, що все рве й затоплює, нездорова легкодушність, що ізза марниці доводить до самогубства наче помічного ліку, та звичку, щоб про все сумніватись, що більше й більше проявляється та кожний, хоч би й найкращий ідеал віддає на поталу звіриних наклонів й розпусти, відкіль інакше ця поганська атмосфера, що нас притнітає й є насичена, пересичена зародками гріхів?

Читаймо тільки уважно скарги Намісників Христових, що повторюють те саме. "Надмірно ціниться речі дочасні, люди безмірно тужать за достоїнствами й марною людською славою, не признають ніякої власти й не мають

пошани для Божого слова." (Св. Отець Пій XI.)

В деякому розумінні сатана й сьогодні є справжнім

"Князем Цього Міра."

"Хоча б і сто разів його побити й прогнати з його ховзьких окопів, він неустанно повторює свої криваві напади й своє упляновane діло знищення. Ми були б сліпі, якщо ми не пізнали б переворотну й смертельну гарячку його божевільної діяльности, що обрахована на погубу душ, і понад усяку міру зміцнилась розмахом численних відкрить й численних неморальних навчань.

Певна жорстока ненависть, деякі тонко обдумані підступи "проти Господа й Його Помазаного", деякі безправні й несправедливі насильства проти того, що спокійно хоче справувати свій найсвятіший уряд, деякі хитрі й завзяті переслідування, що шукають притоку й оправдання в законах антихриста, деякі святокрадські жарти, що від них кров стинається, деякі "сальонові" богохульства, що їх вимовлюється з жорстоким спокоєм й приперчується радістю, безличні наклепи щоденної преси й, гроза брудної й зухвалої літератури, що бажає все опанувати, ті гарні мистецькі вірші й діла, що ізза своєї делікатности незамітно, але з абсолютною певністю ведуть до погибелі, до зіпсуття моральности, до згіршення невинної молоді, те дразнення з усіх боків конечно вказують на таємного підшептувача, що його злоба йде поза границі й нагіршої людської злоби.

Трапляються такі злочини громадські й релігійні, такі переворотності духа, що видумати й виконати їх може тільки той, що про нього сказано, що він "ворогом від початку".... Безстидна тиранія безбожности, "мудрий" гнет убогих, хорих й слабосильних усякого роду, що робиться їм майже неможливою релігійну науку, життя моральне, визнавання віри, масові вбивства невинних, що їх доконується пристрасно й з неімовірним завзяттям в імя науки, краси, здоровля, мистецтва, безкарна моральна сваволя й щоденна злочинність преси, що ізза тупоумности сучасного життя прибрала місце громадської установи,.. все те може здійснити тільки той, що є "богом цього міра."

Хитро прикриває він свої наміри й навіть готов перечити своє існування, сатана— що малпує Бога, має, подібно як Ісус, своїх учеників, свою Євангелію, своє "вірую," свої обіти, свої благословення, свій катехизм, свої

свята, свої відправи, своїх мучеників, своїх священиків, свою церкву "люд сатани."

Сатанські Церкви

Треба б бути сліпим, щоб не бачити жахливого зла наших часів, що цілковито перевищає силу, здібності й злобу чоловіка. Правда, в наших часах діявол не появляється так часто, як колись, але не зважаючи на це має він на людство великий вплив тим більший; що він крутиться вже не довкола одиниць тільки, але довкола усієї **людської суспільности** при помочі зорганізованих товариств, а сам скривається поза плечі своїх людських заступників. Тим то для людей багато небезпечніші масонерія, безбожництво, теософія (крищнсаєн) спіритизм, як сатанські дива й чари одиниць; бо ж це наче сметанка тих, що найбільше віддані сатані, що вже й не вимагають від діявола окремих появ, штук та є для нього ревними апостолами й дишуть погрозами й убивством на учеників Господніх" (Діян. Ап., 9., 1.) як колись Савло, й за те для них отворене царство світа. Є це наче церкви й згромадження проти Христової Церкви. Коли вони виступають проти Католицької Церкви, тоді вони інтернаціональні, коли нападають на Десять Заподідей Божих, тоді голосять безбожність, свободу й сваволю в моральності. Церква обстоює приватну власність, тому вони голосять: Приватна власність, це крадіж.... і т.д.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

Про Приречення Єфтая.

Ізраїлітяни тільки, що віддали останній поклін тому, що з запалом відбудував їх святе Богопочитання й знову стали поклонятись Ваалові, знову зачали ставити йому престоли й не боялись одягати Ваалових священиків у ефод, дарма, що Гедеон призначив його тільки для священиків Єгови. Не показали вони ніякої вдяки дітям Гедеоновим за все добре, що висвідчив їм їх батько — навпаки: вони дозволили на те, щоб усі ті діти загинули від меча свого брата-вбивника Авімелеха.

Через свого батька Гедеона цей підступник належав до пів-покоління Манасії, а через свою матір, що походила з Сихем, до гордого покоління Ефраїм. Він скорис-

тав з суперництва тих двох поколінь й постановив добути для себе судове достоїнство, що Гедеон не хотів йому передати. На його підшепти сихемські його родичі вибрали його королем і він, щоб не лякатись ніякого суперництва в майбутньому, позрубував голови всім своїм браттям крім наймолодшого Йоатама, бо він скрився.

Деякий час потім бідний скиталець— про нього думали, що він погиб,— появився серед сихемитів на горі Гаризин і надхнений Духом Божим предсказав їм нещастя, що мали впасти на них і на Авімелеха.

"Одного разу,"— так говорив Йоатам, "зійшлись лісові дерева вибрати собі короля й жадали від оливного дерева панувати над ними.— Я не можу, відповіло оливне дерево, покинути олій, що служить людям і богам, та панувати над вами. Тоді предложили вони царську власть фігувому дереву. Я не можу— сказало воно— покинути свої солодкі овочі й стати вам на чолі. Вони звернулись до винної лози. Годі для мене —сказала лоза,— покинути виробляти вино, що веселить Бога й людей, і взяти на себе честь володіти над вами. По тім усім знеохочені дерева подали царську гідність терну й він поспішно згодився:— Ви спочиватимете в моїй тіні; але як тільки ви відмовите мені послуху, то з мене вийде вогонь, що спалить навіть ливанські кедри.

Сихемити!— говорив далі Йоатам,— вбивники Гедеонових синів, прислужники й піддані братовбивника, Авімелех буде для вас палючим вогнем і з Сихему вийде вогонь, що спалить Авімелеха."

Не довго воно тривало й зловіще пророцтво сповнилось. Три роки незносного тиранства зробили Авімелеха сихемитам так ненависним, що нарешті вони збунтувались проти нього. Тиран люто боронився, в ріжних сутичках побив бунтівників, спалив кілька міст, і вкінці обляг місто Тевис, що також було збунтувалось. Там й досягнула його кара Божа. Мешканці скрились в високій вежі й кидали на його вояків веякими речами. Авімелех до краю розлютився й приступив до вежі з наміром підпалити її; та одна жінка побачила його з даху й кинула на його відламком млинового каменя. Камінь втрапив у голову й розбив в Авімелеха череп.

Ця боротьба— й потоки крови в ній лились—не навернули збунтованого народу й Єгова віддав його в руки Амонитів, що вісімнадцять років нищили ізраїльські покоління по обидвох боках Йордану. В надмірі страждань ізраїльтян пригадали собі Господа.

"Ми згрішили проти Тебе,"— так кликали вони плачучи, —ми покинули свого Бога, щоб служити марним ідолам."

Господь відповів: "Я вже багато разів видобув вас з рук тиранів і кожний раз ви мене покидали й пішли за чужими богами. Так я й не порятую вас цим разом: ви зробили собі інших богів, просіть їх, щоб вас освободили."

"Правда, ми провинились," відповіли вони, "укарай нас по вподобі, тільки спаси нас від синів Амонових."

Вони бажали показати, що щиро навернулись й повикидали з свого краю образи всіх чужих богів і торжественно відновили почитання Єгови. Бог дався вмолити їх каяттям і прирік, що їх помилує в біді.

Знову прийшла весна й дикі крики звістили галаадським поколінням нові напади Амонових синів. Начальники поколінь зійшлись в Масфиті й постановили кинутись на напасників під проводом першого ізраїлитянина настільки сміливого, щоб узятись до протинаступу.

Саме в тому часі проживав в Галааді хоробрий войовник, його імя було Єфтай. Його браття вигнали з дому, бо був сином розпусниці. Він скитався в країні Тов, на пограниччі Сирії й довкола його збірались люди, що не мали ніякого зайняття. Єфтай став їх проводарем й визначився так великою хоробрістю, що галаадські власти покликали його провадити війну проти амонитів.

"Ви позволили викинути мене з дому мого батька," відповів Єфтай, "а тепер кличете мене, бо мене потребуєте!"

"Ми хочемо," сказали галаадці, "щоб ти враз із нами йшов боротись проти амонитів й ти станеш вождом усіх мешканців галаадських."

Чи справді ви зробите мене своїм головою, якщо я боротисьму проти амонитів і якщо Господь видасть їх в мої руки?"

"Ми клянемось перед Богом!"

Впевнившись про це Єфтай пішов за старшими до Масфиту й там усе військо привитало його своїм полководцем. Зараз же вислав він висланників до амонитського короля й питав, яким правом він нападає на ізраїльську землю й нищить її.

"Як твої батьки прийшли з Єгипту," —так відповів король амонитський, "то вони загарбали нашу землю від Арнона до Йордана. Верніть нам наше добро й зробимо

мир."

Відповідь була зухвала й Єфтай переказав до них оце:

"Це неправда, що Ізраїль забрав землі моавські чи амонитські. Наші батьки вийшли з Єгипту, перейшли Червоне море й прийшли до Кадиса. Потім ішли здовж едомської й моавської границі та прийшли розложитись табором по другому боці Ар Арнону; там аморейський король Сион хотів проти них боротись. Єгова видав його й його військо в руки Ізраїля й так ми стали панами всієї країни, від Арнону до Йордана. Єгова знищив аморейців, щоб дати нам їх землю й ти хотів би, щоб вона була твоя? Ні! Хай буде твоє те, що дав тобі твій бог Хамос; так само по справедливопсті нашим хай буде те, що дав нам побідою наш Бог. Ми вже три сотні літ посідаємо цю землю й чи боролись з нами моавити через те? А й ви самі, сини Амонові, чому ж ви аж три сотки літ ждали й тільки тепер допоминаєтесь вашої ніби посілости? Тож неправда є по вашому боці а не по нашому. А втім буде судити між нами й синами Амоновими Господь; Його я вибираю сьогодні судити між нами."

Король аморейський— й того можна було сподіватись, —не вступив перед тими виводами й треба було взятись до боротьби. Єфтай, надхнений Духом Божим спішно перейшов поміж три галаадські покоління, щоб зібрати військо й потім пустився в ворожу країну. На переході через границю наскрізь опанований запалом зробив він оце приречення: "Господи, я принесу Тобі в жертву цілопалення того, що перший вийде мені з мойого дому на зустріч, якщо Ти даси мені побіду."

Єгова віддав в його руки Амонитів. Їх войовників побито, міст поруйновано двадцять, їх вожді опинились під ярмом ізраїльським. Єфтай, повний щастя ізза побіди, вернувся до Масфиту— та вісті про його успіхи попередили його. По дорозі побачив він хор молодих дівчат, що йшли йому на зустріч і приграваючи на тарабанчиках, співали побідникові пісні похвали. На чолі хору йшла його власна дочка-одиначка. Він тільки й побачив її й роздер на собі одежу та прибитий горем заридав: "Нещасна доню! Яке горе для мене й тебе! Я зділав приречення Господу й воно мусить сповнитись!"

"Батеньку мій!" відповіла мужно дівчина, "Господь дав тобі побіду над ворогами й тобі треба додержати даного приречення: ось я— роби зо мною, що хочеш. Тільки позволь мені піти самітній в гори на два місяці й я оплакуватиму з деякими товаришками так вчасно зівялу свою молодість."

Проминули два місяці й ізраїльська дівчина зійшла з гір та Єфтай, сповняючи приречення, пожертвував її Богу. На память шляхотної саможертви молодої дівчини збираються ізраїльські дівчата щороку на чотири дні й разом оплакують дочку Єфтая. Сам же славний побідник амонових синів ще шість років правив над своїми земляками й поховано його в місті Галаад.

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Остання недуга й смерть.

Вже на початку жовтня Ґерард сказав до одного із співбратів: "Я мушу вмирати, і внедовзі буду вже в вічности." З трицять-трьох днів, що їх після свойого предсказання, мав іще жити на цьому світі, лишалось ледви одинайцять. Коли 4. жовтня відвідував його др. Санторелші, він виразно йому сказав: "Пане Докторе, я виповнив приказ Отця Фійокші, але я мушу вмирати. Час уже прийшов і на це нема ніякої ради." Слідуючого дня збільшилася горячка й він мусів положитися до ліжка. Цей новий і несподіваний напад недуги, був в много сильніший ніж попередні. Один лиш Господь знає, скільки тоді прийшлось натерпітись бідному Братчикові!

Цих терпінь було йому ще замало. Він кілька разів сказав: "Це що я терплю є дуже малесеньке в порівнанні з любовю Ісуса Христа. Він умер за мене, треба щоб і я за Нього умер, як-що так Йому подобається. Або знова: "Я нічого не терплю, а радше терплю з того, що нічого не терплю." Як бачимо, він був ненаситний терпіння, особливо в цій останній хоробі.

Ми бачили його ще молодим кравцем у Муро, а вже тоді він був жадний терпіння. Вже тоді в нього була жажда, щоб якнайвірніше відбити на собі образ терплячого божественного Спасителя. Немилосердно бичував себе аж до крови, а коли сам не міг, прохав когось другого. Казав себе привязувати до дерева й в цей спосіб мучити. І яких-то він іще не вишукував добровільних терпінь. Пі-

зніше, коли вступив до Згромадження, ця ревність ,іще побільшилась. Ісус, який бачив цю його жажду терпіння, не жалів йому їх. В той час він одержав ласку, що що пятниці відчував ті муки та болі, особливо душевні, як смуток та опущення, які перетерпів Ісус на хресті. В часі однак своєї останньої недуги, усього цього було йому н е замало. Він благав Господа, щоби зіслав на нього якнайтяжчі терпіння та муки, і то безперервні. Господь не гаївсь, щоб його вислухати.

З усіма своїми муками він старався якнайбільше укриватись, і хто знає чи булаб ця надзвичайна ласка терпінь, яку він собі випрохав у Господа, нам знана,, як щоб так не др. Санторелпі. Одного дня, коли цей добрий лікар, маючи входити до кімнати святого, задержавсь біля дверей, бо чув, що хтось у кімнаті Герарда розмовляє. Це Герард молився голосно до Розпятого Спасителя. Нараз Братчик серед молитви закликав: "Господи, прийди мені в поміч у цьому чистилищі, в якому Ти мене опустив!" Колиж лікар увійшов та поспитав його, що це має значити, що він так говорить, Герард з простотою відповів: "Пане докторе, я прохав Ісуса Христа, щоби мені дав ласку терпіти з любови до Нього, й Він мене вислухав. Я переходжу чистилище на цьому світі, однак тішусь з того, що можу в цей спосіб приподобатись свому Божественному Вчителеві."

Іншим знова разом сказав: "Багацько тепер терплю. Переходжу правдиве мучеництво. Я є тепер у такому стані, що не в силі його описати." Хто ж не повірить цим словам святого ученика Розпятого Христа?

(Далі буде).

ТЕСТАМЕНТ МАМИ ДЛЯ СИНА, ЩО МАЄ СТАТИ СВЯЩЕНИКОМ

У своїй книжці "Sakrament der Priesterweihe" (Mamz 1894, ст. 26) подає о. И. Келер зворушаючі побажання вмираючої мами для неприсутного сина, що приготовлявся вже до священичих свячень.

Дрожачою рукою списала для нього такий тестамент:

"Тобі, найдорожча вибрана дитино, пересилає кілька слів умираюча твоя мама: лишаю тобі, любий мій сину, найдорожчий скарб— убогого Ісуса, Котрий вибрав тебе за учня й апостола. Поручаю тобі Його погорду світа,

широку-загальну любов до людей, огненну й жертвенну ревність Його про славу Небесного Вітця. Лагідність і покора Ісусового Серця нехай наповнять твоє серце, щоб не було в ньому місця для затроєних утіх світа, ані самолюбства.

Умираючи бажала б я піднести свою руку, щоб разом з Пресвятою Божою Матірю ще тебе поблагословити.

Благословлю твоє серце, щоб воно било для Бога й для спасення світа.

Благословлю твої уста, щоб кожне слово на проповідниці, у сповідальниці, у школі, немов обосічний меч, пробивало повірені тобі серця.

Благословлю твої руки, щоб завжди гідно жертвували Ісуса в жертві святої Служби Божої й ніколи не подавали Його у святому Причастю негідним устам.

Благословлю кожний твій крок, щоб вірно ти ходив слідами Доброго Пастиря.

Між іншими покажись добрим пастирем для свого роду— колиб хтобудь з нього зійшов на бездоріжжа, дитячим серцем чувай над твоїм вітцем, щоб нікого з родини не бракувало колись коло тебе у стіп Ісуса й Марії.

Ще раз благословлю твоє тіло й твою душу, щоб ти тривав у радісному успосібленні найгарнішого твого дня в житті, дня священичих свячень і першої Служби Божої.

Благословлю тебе на побідну боротьбу з діяволом, світом і тілом.

З тими думками, дорогий сину, відходжу від вас.

Вірю, що заховаєш слова мами, що ніжно тебе любить....

При жертві святої Служби Божої згадай за мене, коли з чистилища кликати буду до тебе: Сину, поможи — ти найліпше можеш мені помогти.... Як Бог хоче— й коли хоче!

Твоя вмираюча мама.

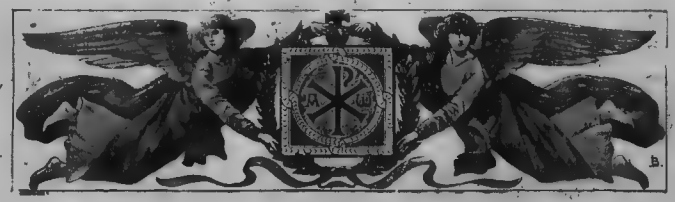

Др. Л. Цегельський

Великий християнин-фільозоф

Коли візьмемо під увагу життя Митрополита Шептицького, та всю Його многосторонню діяльність, то не може ухилитись від нашого помічення, що основною рисою Його так видатної особистости є Його глибока християнська релігійність. Вкорінена як почуття, як моральна основа характеру та як спонука бл. п. Романа Шептицького, оця релігійність в міру студій, поїздок, стріч з великими людьми та переживань молодого графа поглиблювалась. З почувань любячої синівської душі виросла вона в могутню та непохитну, але спокійну, ясну, ласкаву та чоловіко-любну релігійну фільософію.

Основою її наука Христа. Воплоченням і носителькою її одна Христова Церква. В тій Церкві зверхно ріжнообразне зливається в духову єдність— в імя Христа. Українська греко-католицька Церква це одна з тих ріжнообразних частин—і то одна з таких, котрим Богом і історією призначена велика задача й велика будучність. Хто служить тій українській Церкві, служить Богові й Христові— служить великому ідеалові духового обєднання й братолюбя людства.

Та служити Церкві, Христові й Богові це не значить лише умертвювати себе та молитись, але це головно значить чином любити ближніх. Бо любов без діл мертва. Осьтак з любови Бога та зо служби Церкві випливає потреба безнастанного труду для ближніх— перше всього для своєї пастви, для свого народу в потребі. Патріотизм і націоналізм Митрополита це результат оцеї філософії християнського чину. Оцей патріотизм творчий, будуючий, позитивний та чоловіколюбний. Нема в нім нічого ненависного, нелюдяного чи негативного. Для справи свого народу Він повний пожертвования аж до цілковитого самовідречення, бо добрий пастир положить душу за стадо своє. І тому цей християнський патріотизм розуміє й благословить тих Січових Стрільців, котрим Митрополит святив прапори, але не може найти оправдання для тих, хто без виглядів на успіх посилає дітваків на загибіль.

З оцього глибокого, чоловіколюбного християнства

випливає й велика вибачливість та благородна толєранція Митрополита. Нема противника чи напасника, котрому Митрополит не простив би. Нема грішника чи відступника, котрого відпхнув би. Нема іншовірця та безвірця, з котрим не говорив би людяно й приязно. Звісні соціялісти та радикали, атеїсти чи проти-церковники бували Його частими гістьми та учасниками Його товариської трапези й— поконані Його християнською людяністю— звичайно самі ставали християнами.

Хрестний Шлях Західної України

Під цим наголовком помістив найбільший католицький щоденник Парижу "Ля Круа" сумний допис з Галичини, який подаємо в точнім перекладі:

В останнім часі повідомляють нас з вірогідного джерела, що становище католицької Західної України під тяжким ярмом серпа й молота зробилось незвичайно тяжким.

В початку совітського нападу рішили єпископи Західної України, а спеціяльно колишньої Галичини, лишатися разом з священиками на своїх місцях біля вірних. Досі всі за одним виїмком, лишилися вірними цьому рішенню, не зважаючи на велику небезпеку.

Архиєпископ граф Андрей Шептицький, високого віку і недужий, мешкає все ще разом з своїм братом Клементом в своїй архиєпископській палаті на Святоюрській площі у Львові. Інший його брат, граф Леон Шептицький, землевласник в Прилбичах біля Яворова, розстріляний разом з своєю дружиною солдатами червоної армії; їх було вбито в їх власнім саді і там-же негайно закопано.

Преосвященний Н. Чарнецький лишився також у Львові; він мешкає там в монастирі оо. Редемптористів. Станиславівський єпископ, Григорій Хомишин, його помічник, І. Латишевський, всі члени катедральної капітули і всі священики залишаються на своїх небезпечних становищах.

Семінар і єпископська палата реквіровані большевицьким військом. До розпорядимости єпископа лишили дві малі кімнаті. Ціле церковне майно в цій дієцезії сконфісковано.

Перемиський єпископ Йосафат Коциловський мусить

дивитися на те, що його дієцезію переділено новим німецько-совітським кордоном. Лишаючись сам по російськім боці доручив він свому помічникові Григорію Лакоті кермувати частиною, окупованою німецьким військом. На совітській території цеї дієцезії семинарі і католицькі захоронки замкнено, а будови проголошено державним майном.

Заборона вчити релігії по школах та вищих закладах позбавила заробітку численних професорів релігії духовних і світських.

Монастирі Василіян, Редемптористів і жіночі конгрегації занято переважно солдатами червоної армії. Новіціяти замкнено, а ченців і черниць вигнано. Відома друкарня та накладня, проваджені Василіянами в Жовкві, дісталась також до рук большевиків. Релігійні та літургічні публікації уступили своє місце книжкам та брошурам протирелігійної пропаганди.

Совіти забрали й багаті та старі бібліотеки Василіян, де були цінні архіви та численні рукописи великої вартости.

Яке ж це лихо для віруючого народу Західної України, бачити грабування трохсотлітньої культури релігійної уніятської Церкви!

Священики знаходять велику втіху і справжнє зміцнення у відважнім ставленні вірних ріжних суспільних станів. Вони боронять часто своїх священиків та церкви. Лише завдяки їх опору не насмілились ще большевицькі уряди замкнути церкви та заборонити Службу Божу. Більше того, вірні заявили, що вони готові удержувати своїх духовних пастирів.

Великі криваві переслідування католиків ще не почалися, але небезпека цього дуже велика. Серед молоді можна вже помітит перші ознаки морального псуття принесеного большевиками. Небезпеки, які загрожують вірі з цього боку, страшні. (Офінор).

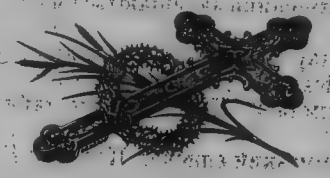

ПАСТИР ПАСТИРІВ

(Драму фон Гавзена переробив о. Дм. Гаврилюк, ЧНІ., для відділів БУК-а.)

Дієві Особи

Ісус Христос	Християни (три)
Мати Божа	Господар
Ангел Хоронитель	Воїни
Апост. Петро з 11. Апост.	Жиди (два)
Лін	Хор
Клет	Голоси за сценою.
Діякони (пять)	

ПЕРША ДІЯ.

Петро (входить сумний, сідає, спирається на камінь): Ось на цьому місці Він любив нераз перебувати з нами: тут ми нераз слухали Його солодких слів Правди, Мудрости, Любови.... але чи зрадник може ступати Його святими слідами? (стогне, хилить голову на камінь, повільно виступає Ангел Хоронитель).

Ангел: Три рази, Петре, ти відрікся Господа.

Петро: Ах, горе мені, горе.... вже в городі Оливнім зачався мій упадок, коли я спав, як Ісус молився.

Ангел: Чувайте й моліться, щоб ви не впали в спокусу— сказав тоді Господь.

Петро: Господи, Учителю мій! Як дрожав Твій голос, коли Ти вимовляв ці слова. Ти потапав там в океані болю, а я спав.... потім ще хотів Тебе мечем боронити.. (рукою вбік, шукає за мечем) на жаль я відкинув його зі страху, коли йшов до міста подивитися, що з Ним сталося. А коли там служниця пізнала й показала мене воїнам, я три рази відрікся мого Господа, кажучи: "Не знаю того чоловіка" (плаче). І це я зробив мому найліпшому Добродієві. Ах, чому тоді земля не відчинилася, щоби мене...

Ангел: Тоді вивели Його з дому, а Його погляд впав...

Петро: А Його погляд впав на мене. Господи! глибінь безмежного терпіння мучила Його а однак ще глибша любов в Його серці палала до нас. І тоді я окаянний

вирікся Його аж три рази, відцурався мого Спасителя (стогне). Ах, я вірю в Нього. Я робив тоді, чого не хотів, чинив те, що ненавидів. Я люблю Ісуса в кождій хвилі мого життя, як лиш я годен (голову до каменя— плаче)

Ангел (по хвилі дотикає його): Петре!.. Петре!....

Петро (підносить голову): Іди від мене: я негідний— як ти можеш говорити з тим, що три рази відрікся Господа.... (опадає на камінь).

Ангел: Я знаю, що ти зробив, але вповай на Бога і на Його Матір Марію, що є Матірю Милосердя. Вона бачила Страсти Свого Сина і що Він витерпів на тілі, то витерпіла Вона у своїому серці. Ісус і Марія витерпіли ті жостокі муки за гріхи всіх людей: за спасення цілого світа пролляв Христос свою божественну Кров; тільки покути, Петре, покути треба....

Петро (вибухає голосним плачем): Ах, я бачу Його погляд!

Ангел: Ісус є добрим Пастирем, що шукає й приймає заблудших. Дай волю твоїм сльозам, Петре, бо горячі сльози за гріх це доброчинна роса, що дає нову силу душі й нове життя зачинає. Плач, Петре, ревно й щиро бо інший, що впав, як ти, не плакав, але впав в розпуку і на віки пропав. Святий жаль і скруха серця змазує вину.

Петро: Ангеле, Хоронителю мій! Не називай мене Петром-скалою: я вже не є скала. Коби хоч за останнього слугу свого приняв мене мій Господь.

Ангел: Кріпись, Петре! Ти ж перший з Апостолів признав Його правдивим Сином Божим, бо ласка Бога-Отця дала тобі світло: ти перший заявив свою готовість вмерти за Нього, і ти витягнув меч до оборони Його. Коли Він приняв чашу терпінь і зачалось таїнство Його Страсти, ти заломився і зблудив— це правда: справедливість предвічного Бога домагається кари за гріх, але увесь тягар гріхів цілого світа почавши від Адама аж до останнього злочину на світі Він взяв на себе, і дав себе знищити цілком, щоби тим усмирити святий гнів Бога-Отця. Він є для людей сама Любов і Милосердя. Відвічна любов є так безконечно велика, як і справедливість: Його Страсть зломила силу смерти і пекла. І ти підеш Його слідами.

Петро: Як я можу спокутувати свій гріх?

Ангел: Він приймає твій щирий жаль і сльози: твою вину Він спокутував Своєю найдорожчою Кровю а ти тепер іди й утверджуй у святій вірі захитаних та збирай тих, що розбіглися, як убили їхнього доброго Пастиря.

(Ангел повільно зникає— по хвилі задуманий Петро втирає очи і повільно відходить в противну сторону. Тоді чути воскресну пісню—кілька стихів— чимраз голосніше: повагом виходить Христос з кількома Апостолами..)

Іван: Господи! Невимовна радість у наших серцях, що Ти є знова між нами. (Петро клякає, руки до молитви)

Петро: Господи! Ти датель усього (так остає, дивлячись на Ісуса).

Тома: Господи! позволь мені ще раз поцілувати ті рани від цвяхів на Твоїх руках: прости мені, що я був так слабої віри. Ти Бог мій і все моє! (цілує в долоні Ісуса; Христос увесь час стоїть коло Петра).

Яків: В нас радість великодня, яка вже ніколи не скінчиться: зістанься між нами, Господи!

Христос: Незадовго Я йду до Мого Отця (приступає до Петра, що ще клячить: інші Апостоли стоять).

Христос: Симоне, сину Іванів! Чи любиш мене більше чим сі?

Петро (повагом): Так, Господи, Ти знаєш, що я люблю Тебе....

Христос: Паси ягнята мої (павза...) Симоне, чи любиш мене?....

Петро (сумно): Так, Господи, Ти знаєш, що я Тебе люблю.

Христос (торжественно): Паси вівці мої. (павза): Симоне Іванів, чи любиш мене?

Петро (в сльозах): Господи, Ти все знаєш: Ти знаєш, що я люблю Тебе.

Христос (торжественно): Паси вівці мої. Істинно, істинно говорю тобі: коли ти був молодший, ти опоясувався і ходив, куди хотів. Колиж постарієшся, простягнеш свої руки й інші тебе опоясують і поведуть, куди не схочеш. Іди за Мною. (виходить Христос, за ним Петро, потім інші Апостоли. За сценою хор співає "Заграйте дзвони.... По скінченні пісні виходить Петро).

Петро (зворушливо): Ти знаєш, Господи, що я Тебе люблю: але як Він мене се третій раз запитав то в мені віддих устав. Я уповав на свої власні сили людські і тому я нещасно впав. Та Його погляд на мене.... ах, Його погляд.... Хто раз бачив той погляд Ісуса, той забуває про все земське, той повний святої любови глядить у вічне райське життя. Ти знаєш Ісусе, що я люблю Тебе... Так часто Він говорив до нас, що незадовго прийде година й Він піде до вічного Отця.... а що ж тоді?.... Він поло-

жив Свої руки з прославленими ранами на мою голову й сказав "паси ягнята мої, паси вівці мої"— ціле Його стадо. Господи, дай мені світло до того.... В Кесарії сказав до мене "Ти є Петро-скала—і на сім камені Я збудую Церкву Мою і сили пекольні не переможуть її. (торжественно): І тобі дам ключі царства небесного. І що звяжеш на землі, буде звязане в небі, а що розвяжеш на землі, буде розвязане в небі." Від тоді всі браття уважали мене своїм головою і точно слухали кождого мого порученя: така була Його свята воля.... а дальше?? Господи, дай мені якийсь знак. (вбігають два Апостоли: Яків і Іван).

Яків: Брате! Коли Господь Ісус відійшов від нас, ми поспішили до Кани наловити риби. І чудо сталося: яку велику ловлю дав тобі Господь: 153 риби зловили наші маленькі сіти (входить Ангел).

Ангел (показує рукою на нарід): Від тепер будеш, Петре, душі ловити для Ісуса.

Петро (очи вгору): Господи, Ти знаєш, що я люблю Тебе!

Ангел: У воскресній радості поздоровляє тебе, Петре, також Марія, Мати Господа. Великий це день, що в нім Він передав своє стадо тобі, як Пастиреві. Як колись Мойсей перевів свій малий народ через Червоне море, яке перейшов сухою ногою, бо морські води перед ним розступились, так і ти, Петре, Пастирю цілого стада і певний Стороже чуйности й Правди, провадь усі народи через вікові бурі світа. Присвічуватиме тобі блеск Воскресення Господа. Филі гріхів зникли в купелі Його найдорожчої Крови, що Він її жертвував вічній Справедливості на покуту. Скріплений Його вічною Всемогучістю провадь усіх до раю....

Петро: Ангеле, Хоронителю мій! поучи і заохочуй мене дальше.

Ангел: Стадо твоє, Пастирю, маєш кормити здоровим кормом Його науки. Як це джерело, що спливає з високих гір, так з висот Божества стікає струя вічної Правди на цю спрагнену долину й напоює всіх. Пастир, що сам зазнав горя упадку, ревніше дбатиме, щоб заблуканих відшукати й привести до стада. Своєю могучою пастирською булавою провадь усі народи до пристані вічного спасення. Ніщо не скриється перед чуйним і бистрим оком доброго Пастиря: своїм жезлом він числить вівці вечором одну по одній, а як одної забракне, він іде шукати

її.... Вічний Пастир-Бог оснував уряд пастиря душ на любови . Дармо витиме тічня вовків, вороги наступатимуть на твоє стадо зі всіх сторін, але сила й благословення Господа буде завжди з тобою.

Іван (захоплений): Петре, пастирю всіх пастирів Нашого Господа....

Петро: Я був такий немічний досі....

Ангел: Ти був немічний, бо числив лиш на себе: але ти є сильний силою і світлом Духа, що Його Він зішле вам.

Петро (клякає, руки вгору): Господи, Ісусе, ось я твій слуга, най станеться по слову Твому....

(Завіса спадає— кінець першої дії).

ДРУГА ДІЯ.

(Нутро хати, на середині стіл, пару стільців: стоять Апостоли, в середині Пр. Діва Марія, коло Неї Петро. В молитовнім настрою співають пісню до Пресв. Евхаристії або до Служби Божої... кілька стихів).

Тома: Вже девять днів ось так ми перебуваємо на молитві відколи Господь відійшов від нас....

Петро: Вони є посвячені трисвятому триєдиному Богові.

Іван: Вже надійшов празник і місто нині наповнене чужинцями, що зіхались сюди зі всіх сторін на день подяки, щоби принести в жертву первістки нового хліба, своїх плодів земних.

Тома: Чи ті двері добре замкнені (йде, пробує їх) бо фарисеї в своїй ненависті пошукують за нами. Вони бояться, що про Воскресення Господа довідаються маси народів, що сюди з'їхались на празник і по нашій стороні стануть.

Яків: Я замкнув двері добре, а наш добрий господар є вірний і в час звістить нам про небезпеку.

Іван (до Марії): Мати, коли прийдуть наші жнива?

Марія: Господь щодень приходить до нас під видами хліба.

Тома: Коби зіслав нам якнайскорше Утішителя, Духа істини, що навчивби нас всього, Джерело знання.

Яків: Що прославивби нашого Господа, а нас потішивби, і доказав би світові, хто зле а хто добре чинить.

Іван: На це ж ми є свідками Його Правди, як це Він нам поручив не лишень тут в Єрусалимі, але й у цілій

Юдеї, Самарії, а навіть аж до послідних границь кулі земської. (встає Петро, —як учитель всіх і святочно, зворушливо вимовляє слова....)

Петро: Великий Духу, Ти наповняєш все, що колись сотворив: Ти створив з нічого красу так повну життя, Ти зібрав води в моря, а земні простори життям обдарив: В ім'я Господа Нашого Ісуса Христа ми повні туги і жажди благаємо Тебе ради Його обітниць, і кличемо до Тебе, Отче наш, в цій повноті часу: Зішли нам Духа істини, що все відновляє і все на землі оживляє. (тепер чути шелест, вітер, блимають вгорі вогники, а хата повна світла: всі в побожнім настрою, руки на груди а очи вгору підносять. За сценою хор співає на два крилоси: йому приграває пяно).

1. хор: Господу помолімся.

2. хор: Господи помилуй....

1. хор: О духа мудрости і розуму помоліся....

2. хор: Господи помилуй....

1. хор: О духа ради і сили помолімся.

2. хор: Господи помилуй.

1. хор: О духа знання і побожности помолімся....

2. хор: Господи помилуй.

1. хор: О духа страха Божого помолімся.

2. хор: Господи помилуй.. (блідне світло— прибігає господар).

Господар (в дверах, задиханий, відповідає народові, що біжить сюди з міста): А чи я знаю, що тут сталося?.. (до Апостолів): Браття! слухайте, маси народу з міста з торговиці біжать сюди. Чимскорше вибігайте он тими дверми в город, а далі в поля і ратуйте життя).

Петро: Ні, вже не втікати нам: відчиніть двері. Се власне той перший день великих жнив для Церкви Христа. (відчиняють двері— там рух, галас народу. Марія і кількох Апостолів виходять. Петро з двома Апостолами стає у дверях і говорить до народу за сценою).

Іван: Яка маса людей з ріжних народів і язиків..

1. голос (за сценою): Тут був вогонь: так, цей цілий дім горів у полумях: якась нагла буря згасила їх.

Іван: Дух Господа, Дух Творця повіяв на нас....

Яків: Дух Господа наповнив всю кулю земну. Нумож разом з нами співайте пісні Йому на честь і славу.

Тома: Той, що ви Його звязаного катували спас вас від найгіршої неволі, бо вічної: Той, що ви Його на хрест прибили, своєю смертю побідив смерть, і нині, коли сповнилося число днів, Він зіслав нам з неба свого Утішителя, Духа.

Іван: Духа істини і світла....

2. голос (всі голоси є за сценою): То ви не всі Галилейчики? А то чудово: я перший раз чую матірну мову.

3. голос: Я приїхав сюди з далекого краю— аж з Партосу.

4. голос: А мій рід ще від часів Товії живе в Медії..

5. голос: А я з Алями, з войовничого народу, з долини Тигру, а однак аж тут між вами нині я чую рідну мову.

6. голос: Коли з Єгипту приходить до нас купець то малощо можу його розуміти, а нині я розумію кожде слово.

7. голос: І моя юдейська мова дуже ріжниться від тутешнього твердого й шорстокого галилейського наріччя.

8. голос: З далекої Сирії я приїхав сюди на празник і вже до тепер я чув і зрозумів аж 12 мов.

9. голос: А я з Понту походжу.

1. голос: А я з Ефезу.

2. голос: І мені дивно, що з уст галилейців я чую мою фригійську мову.

10. голос: А я почув тут свою мову аж з Памфілії..

11. голос: А я з Лібії....

12. голос (гордо, твердо): Аж з далекого Риму прийшов я сюди на празник і дуже здивувався, що навіть на ринку в середмістю проповідають патинською мовою.

13. голос: Навіть з Крети є тут гості....

14. голос: Я є чужинець: далеко в Арабії я полишив своє шатро і радію тут милими звуками з моєї любої вітчини.

15. голос: Ах, то чудо, якого ще не було в нас.

(Петро, що до тепер стояв між Апостолами, і з ними глядів за двері до народу, виступає на поріг хати, дає знак рукою, щоб успокоїлися і торжественно говорить....)

Петро: Мужі юдейські й всі, що тепер є в Єрусалимі; най це буде вам відомо й прийміть до уший мої слова. Сі (вказує на Апостолів) не є пяні, як ви думаєте, бо тепер ранок і час на молитву. Се є те, що сказав пророк Йоїл: І буде в останні дні, говорить Господь, виллю мого Духа на всяке тіло й пророкуватимуть ваші сини й ваші доньки: й ваші молодці дива бачитимуть. І вашим старшинам сни будуть снитися. І на моїх слуг і на мої служниці вилю в ті дні мого Духа й пророкуватимуть. І дам чудеса в горі на небі й знаки в низу на землі, кров і вогонь і куря-

ву диму. Сонце обернеться в темряву й місяць в кров, перш заким прийде день Господній, великий і явний. І буде так: кождий, хто призиватиме імя Господне, спасеться. Мужі Ізраїльські, вислухайте сих слів: Ісуса Назорея, мужа прославленого Богом між вами, силами й чудесами й знаками, котрі ділав Бог через Нього посеред вас, як і самі знаєте, Сього рішенням ради і Провидінням Божим виданого, ви руками безбожників замучили й убили. Його Бог воскресив, розвязавши болі смерти так, що було неможливо, щоб вона ним опанувала. Бо Давид говорить про Нього: Я бачив Господа завжди перед собою, бо Він по правиці в мене, щоб я не захитався. Длятого звеселилося серце моє і зрадів язик мій, що тіло моє відпічне в надії. Бо не полишиш душі моєї в аді, ані не даси святому твому бачити зітління. Ти обявив мені дороги життя і сповниш мене радістю перед лицем Твоїм.

1. голос: Ми ж добре знаємо слова Давида....

Петро: Мужі брати, позвольте сміло говорити до вас про патріярха Давида, що вмер і поховано його й гріб його в нас до нинішнього дня. Будучи отже пророком і предвиджуючи сказав про воскресення Христа, що ані не полишився в аді ані тіло Його не бачило зітління. Сього Ісуса воскресив Бог, чого ми всі є свідками. Правицею ж Божою знісшись і обітницю Духа святого від Отця принявши, вилляв цього Духа, котрого Ви бачите й чуєте. Бо Давид не знісся на небеса: сам же сказав: "Сказав Господь Господеви мому, сиди по моїй правиці аж положу твоїх ворогів підніжком ніг твоїх." Най отже певно знають всі народи ясно й непомильно, що Ісуса з Назарету, котрого ви розпяли, Бог поставив нашим Господом і Христом.

1. голос: Це справді Господь говорить з нього: він каже правду, якби який пророк. А щож нам тепер робити?

Петро (твердо): Покайтеся і най охреститься кождий з вас в імя Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів і приймете дар Духа святого. Бо для вас оббітниця і для ваших дітей і для всіх, з далека, що їх Бог покликав.

2. голос: Чуєте його? Це Дух Господа говорить з нього.

Петро: Спасайте себе браття від того розпусного роду.

2. голос: Я бачив, як Ісус з Назарету висів на хресті.

1. голос: Провадь нас до хресту....

(Далі буде)

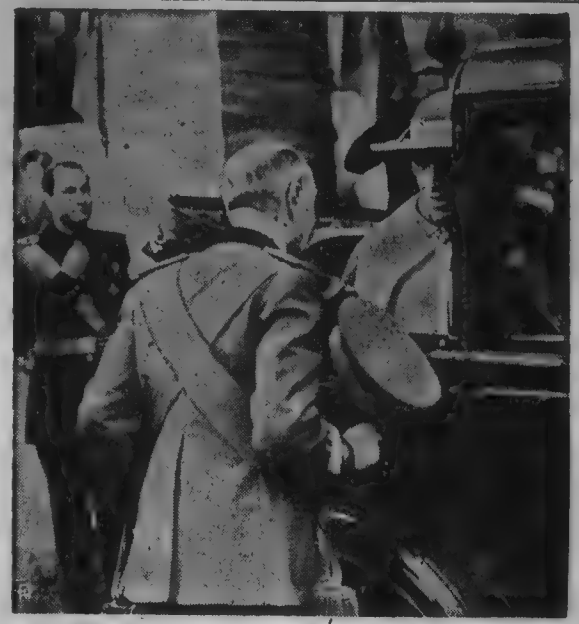

Король і Папа

Знимка представляє, як італійський король з вікритою головою стоїть побіч самоходу, яким відїзджає Папа, що приїхав відвідати короля.

Відмітіть, що король провів Папу аж до самоходу й потім ще стоїть з глибокою пошаною, з відкритою головою— не хто будь, а сам король, пануючий великої імперії стоїть схиливши відкриту голову, старший чоловік і заслужений— перед Головою Христової Церкви на землі, св. Отцем, Папою Пієм XII.

А як ми— звичайні малі люди— як ми, з якою пошаною, відносимося до св. Отця,— до нашого Епископа, до нашого священика?

Застановіться хвилину бодай над тим і відкрийте причину, чому нам так тяжко здобути пошану світа, здобути волю.

Хто сміє безкарно виписувати й виговорювати найгірші слова й річи проти св. Отця, проти свого Епископа й священика— **той сам негідний шани й чести.** І доки в нас під тим оглядом не зміниться, все будемо бідити й нарікати..

Від 1870 року св. Отець не виїзджав з Ватикану в протест того, що італійський король заняв місто Рим, яке належало до Папи. В 1929 р. Італія заключила з Папою Лятеранський договір, силою котрого Папі признано не цілих 160 акрів як суверенну область і тим покінчено давний спір. Причинився до того головно Мусоліні —нині давні незгоди забулись і король шанує Папу. А в нас..?

Про терпеливу маму й її солоденького синка

В готелю одної кураційної місцевости в стейті Арканзас, Зл. Держав, склалася раз така жалюгідна пригода.

До їдальні згаданого готелю вступає якась худощава, бліда дама, й тягне за собою, гейби собачку на припоні, збунтованого-роззлобленого хлопчиська, свого шестилітнього синка.

Невідповідне поведення молодика, стягнуло на свіжоприбулих увагу всіх гостей, і всі присутні з чимраз більшим зацікавленням і обуренням спідили за дальшим розвитком прикрої сцени.

Перш всього, добродушна мамуся посадила свого солодкого синка на високе діточе крісло, погладила його по головці, й спиталася його дуже чемненько, що він зволить ласкаво "гамцяти."

"Я нічого не хочу!"— буркнув хлопчисько грубо, намагаючися відсунути своє крісло від стола.

"Але ж дитино"— ляментує мамуся— "прецінь ти перед хвилиною сказав, що ти хотів би дещо з'їсти!"

"Брешеш, я того не сказав!"

"Синку, ти не повинен так говорити до мамці!"

"О, чому ні?....але я їсти таки не буду, бо мені не хочеться!" Кажучи так, свавільний дітвак притягає до себе тарілку, бере кусник мяса й кидає його на підлогу.

Терпелива мамуся підносить той кусник мяса, кладе його на бік і каже: "То щож тобі синку дати?"

"Я хочу мягке яйце в шклянці!"

Мамуся в тій хвилі береться до приготовання яйця в шклянці, уважаючи притім добре, щоб додати відповідну порцію соли й масла.

"Ось тобі синку яйце, воно тобі напевно буде смакувати," каже мати, ставлячи перед хлопцем шклянку.

"Я того не хочу!"— відрізав дітвак, відсуваючи шклянку.

"Дитинко, я тебе прошу, їдж," благає мати, підсуваючи йому шклянку блище.

"Я сказав, що ні!"— крикнув молодий негодій, відсуваючи шклянку так напрасно, що вона перевернулася й все, що в ній було виплялося на обрус.

"Я повиннаб тебе за це покарати"— простогнала нещасна мати.

"І я так думаю" — сказав півголосом один подорожний, що сидів при сусіднім столику. Однак злобний дітвак кари не дістав від засліпленої матері.

Мати стерла з обруса розляте яйце. За хвилю вона знова звертається до свого пестунчика й каже: "Може тобі дати смачненьке тісточко з цукром і ягідками?"

"Давай сюди!"— приказав синок грубо.

Мамуся йде чимскорше до буфету, приносить замовлене тісточко й подає його синкові.

Синок вириває тісточки з рук матері, й кидає його десь в їдальню між гостей.

"Чекай ну"— каже мати —"скажу я це таткові, ти є злий хлопчик!"

"Ні, я не є злий хлопчик"— протестує синок, бючи ножем по столі.

"Я напевно скажу таткові, що ти виробляєш, а він тебе порядно вибє!"

"Я його не боюся"— відповідає самопевно синок, діравлючи вилками обрус на столі.

Подорожний при сусіднім столику заскриготав зубами, подивився грізно на розпещеного дітвака й покивав головою значучо.

"Поможи мені злісти звідти!"— закомандерував дітвак по хвилі.

Мамуся помогла синкові злісти з високого діточого крісла.

"Я хочу на гору!"

Мати знова помогла йому вилісти на крісло, й спиталася

його любенько, що він бажав би "гамцяти"?

"Я хочу трохи твоєї кави!"

Мати присуває йому свою каву.

"Я не хочу тої кави, в котру ти мачала свої уста, дай мені іншу каву!"— заверещав на цілу салю зіпсутий хлопчисько.

"Коли ти не перестанеш кричати, то я тебе возьму від стола!"— загрозила мати.

"Ану спробуй!"— сказав визиваючим тоном синок, копаючи ногами всіми силами об спідну часть стола.

Одна старша панна, що сиділа при недалекім столику, набирає відваги, та звертаючися до мами того розпещеного хлопця, каже: "Чомуж ви пані не випарите порядно того злого хлопчиська?"

На ці слова засліплена мати підскочила як упарена, взялася за обидва боки, та блиснувши очима як зранена вовчиця, заверещала: "Що ви сказали? Бити свою дитину, ідола серця мого, мій найдорощий скарбик, моє найбільше добро? Як ви смієте до мене так говорити?"

"Це якась божевільна, вона зовсім без глузду, її вже ніхто не поможе"— завважав один гість.

"Таким людям повинно бути заборонено вступити в стан супружий, або їм повиннося принаймні відобрати дітей, щоб їх краще виховувати"— сказав якийсь другий гість.

"О, як тяжко покарає колись Господь Бог таке страшне зіпсуття й зведення рідної дитини"— прошептала одна з присутних пань.

В тім підноситься одна старша пані, на обличчі якої великий смуток і біль вирили глибокі сліди, встає вона, та оглянувшися за всіми гістьми, промовила до матері розпещеного хлопця: "Дорога пані, простіть мені мою сміліть, однак совість наказує мені перестерегти вас, що виховуючи свого синка в такий спосіб, як ви це робите, ви будете рішучо причиною його руїни. Ви можете мені повірити, що це так буде, бо я говорю з власного досвіду. Щодо свого старшого сина я була строга. Я картала його, карала його, коли я думала, що це потрібне. Але ось, Господь Бог забрав мені його. Тоді совість гризла мене, що то може я була причиною смерти моєї дитини; тому я постановила в зовсім інший спосіб відноситися до мого молодшого синка. Я дала йому повну свободу. Я нічого йому не розказувала, противно я все підчинялась його волі, хоч його забаганки бували нераз дуже прикрі й злобні.

В такий спосіб мій синок зіпсувся, зіпсувся так грунтовно, впав так глибоко, що він скінчив— на шибениці."

Сказавши це, бесідниця на голос розплакалася й сіла. Однак це оповідання старшої пані й її сльози, не зробили жадного вражіння на маму нашого розпещеного хлопця. Вона з видимим обуренням зірвалася з місця, взяла свого солодкого синка за руку й вийшла з їдальні.

За це своє страшне засліплення, та мати мусіла тяжко покутувати.

Коли її синок підріс, він страшно знущався над нею, Бували часи, що він щоденно побивав її; він її по просто все волосся з голови вимикав і кидав її в лице найганебнішу лайку. Змарнувавши ввесь маєток своєї нещасної матері, він взявся до крадежі. Одного разу зловили його при горячому вчинкові й посадили його до вязниці. І там у вязниці згинув він, повісившись.

Ось смутна, але правдива історія, подана тут в тій цілі, щоб перестерегти кожду маму, що по малпячому любить своїх дітей. Коли така мати бажає якоїсь ради, то най вона затямить собі таку засаду: Люби свою дитину як душу, а тряси її як грушу!!!

Ґерелі

Упадок

Темним, пізним вечором прямувала Леся поспішно до дому. Не йшла а бігла, спустивши вділ очі; лице її червонілось, а ціла вона тряслась, як у горячці. Бігла спішно бічними вулицями, докладаючи дороги, щоби не стрінути знакомих. Лякалася навіть незнакомих, бо думала, що вичитають на її лиці, що вона нині втратила. Втратила щось, що було значно цінніше, як дотепер уважала! Стратила невинність.

Коли добігла додому, сказала коротко мамі, що за вечерю дякує, бо їла вже в товаришки й поспішила до свого покою. Здіймила плащ, і капелюх, кинулася на канапку, скриваючи своє лице в подушках. Не плакала, але розбурхані думки роздирали її голову.

Мала вражіння, що по цілих місяцях одурманення наступила тепер перша хвилина яснішої свідомости. Як

шаленні неустанно кружляли в її голові дві слові: **"Упавша дівчина!** Упавша дівчина". Ті слова потворяв лоскіт трамваю на вулиці, звучали вони в радіо сусідного помешкання, і ранили її при наглому запиранні дверей.

Але ж вона пречінь не упавша!— розважала. Те, що вчинила, сталося в свідомім почуванні своїх прав і своєї повної свободи. Пречінь скінчила вже двадцять другий рік життя й заробляє на себе, вільно ж пречінь їй свобідно собою розпоряджати! Чому не година здавити цього внутрішнього голосу в собі: "Упавша, упавша!"?

А де ж поділась ця горда певність себе, якої очікувала по цій події? Була переконана, що від цеї хвилини споглядатиме на інші дівчата зо спокійною, гордою зарозумілістю, даючи їм зрозуміти, що відважилась на це, на що багато з них— як думала— не відважилися б із трусливости. Була переконана, що в чертах її лиця появиться якась неограничена жіноча певність себе, якої дівчата так часто заздростять замужним!

—Якщо хоче бути справедливою зглядом себе, мусить признати, що упокоряюча подія, пережита нині вечором, тільки розчарувала й пригнобила її.

Передовсім хотіла доказати свою рівноправність з мужчиною. А тепер чує,— не може цього заперечити— що сталася нужденною забавкою мужчини. Яка бридка й огидна є ця роля женщини! Але, як то можливе, що це саме завдання женщини ставлять в супружю так високо? В її замішаннім умі щось заясніло, що може сказано їй у школі, або що чула давно, давно в церкві, коли ще ходила на Богослуження, що "християнство випровадило жінку з пониження." Дім у Назареті, свята Родина.... давно забуті образи з дитинних споминів. Але це все тільки на коротку хвилину заблисло в її голові, щоби промостити дорогу іншому питанню. Питанню: якто властиво в неї дійшло до "того"? Пречінь рік перед тим їй навіть не снилося про щось подібне! По матурі купецької школи, яку перейшла з відзначенням одержала посаду й зачислено її до найліпших і найсовісніших робітниць. Її спокій і повага змушували мужчин до пошани. Товаришки любили її, бо радо помагала їм у праці.

Аж одного дня... так пригадує собі— одного дня впало їй до рук кілька книжок.

Антикварня оголошувала дешеву випродажу. Надто любила читати, тому пішла й купила кілька томів.

Був це збір дуже мішаної лектури; повісти та інші

твори другорядних авторів. Деякі з них мали приманливі наголовки, як напр.: "Що повинна знати кожна дівчина," "Рівність і свобода в любові," "Товариське супружжя як проба сталого щастя."

Леся пригадує собі виразно, як ті книжки полонювали її, а ніби наукові пояснення переконали її зовсім. Докладно сповнилися на ній слова одного святого: "Отворити книжку, значить віддати свою душу в руки автора." Леся мала вражіння, начеб думки цих книжок були її власними думками тільки, що дотепер не занималася ними. Життя видавалось їй звихненим і страченим. Добровільно засуджувала себе на ролю недогарка, хоча від давна мала право вести повне життя. Вже має двадцять і два роки і не має жадних виглядів на якубудь зміну існування. А що ж властиво жде вона? Її товаришки мають приятелів, що з ними ходять до каварні, кіна, театру. А вона не має нікого. Часом родичі йдуть з нею до театру, але там сидить вона з ними, як учениця нищої школи. Про нічні доми забави не має жадного поняття. Щойно книжки отворили їй очі. Хотіла однак знати трохи більше. Тепер не купувала вже книжок в антикварнях, тільки розчитувалася в ілюстрованих вістниках, магазинах; виписувала з них ріжні кусники і вишукувала в оголошеннях книжки зазначені увагою: "тільки для дорослих."

В буйній уяві снувала пристрасні мрії, а душа її гинула з розбурханих пожадань.

Рівночасно зачала щораз то обильніше вживати ріжних косметиків. А що ж говорити про ці горячкові ночі, які перевела зайнята читанням модних романів! Це не була властива порнографія! О ні! дівчина з матурою не понижається так далеко. Але той самий вислід можна осягнути через читання інших "літературних" книжок. В нинішніх часах навіть відомі письменники й письменниці марнують свої спосібности на виславлювання звірячих нахилів в людині.

А коли Леся пригадала собі кілька літ свого життя й перебігала свої переживання, аж по "нинішний день," пізнавала щораз ясніше й виразніше, що від цього часу мужчини гляділи на неї інакше. Мужчини, що шукали пригод, сейчасш завважали в ній те, що зраджує; що можна й варто зближитися до неї.

Зміни, що зайшли в душі Лесі, виявилися в її рухах і в чертах її лиця. Дівчина, яка ходила до тепер завсіди сама, знайшла незабаром товариша. Поведінка товари-

шів в уряді рівнож змінилася. Спочатку були це лише перелетні погляди, але вкоротці сталися вони відважнішими. Мур, який досі їх відгороджував, нагло розпався.

Решта пішла вже звичайною дорогою. Дорога гріха вже втоптана. Непроглядні товпи пішли вже нею на загибіль і много нею підуть, але мало хто вертає. Дорога ця є дуже стрімка, й ховзька, нагло провадить в діл. Трудно на ній затриматись, а ще трудніше з неї завернути.

Леся зірвалася з канапи. Гордо піднесла голову. Що сталось, вже не можна направити. Тепер уже їй все одно. А вирочім нічого вже не має до страчення. Чи може бути щось гірше, як це нудне життя в бюрі.

А мимо цього сталося гірше.

Дівчина збільшила вкоротці довгий ряд платних женщин.....

За рік пішла ще "вище". Знайшла стале зайняття в нічних льокалях....

А звідтам провадить уже дорога на вулицю й до шпиталю.

Бідна Леся! Не було нікого при ній, щоб вирвати їй з рук першу погубну книжку, та здержати перед першим блудним кроком. Боже милосердя зближилося до неї намарне цього вечора, коли серед дитинних споминів вринув образ дому в Назареті! Леся не схопила цієї помічної долоні, бо не посідала віри.

А її зводителька-книжка—переходить з рук до рук серед молодих дівчат безкарно далі, щоб затроювати їх душі, відобрати їм невинність та вкинути їх на саме дно пониження.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ.

За охорону християнської науки перед нинішними блудами.

Св. Отець Пій XII. у своїй першій енцикліці, що появилась у жовтні м. р. вказує між іншими на такі важніші нинішні блуди: **На початку дороги,** що в теперішних часах веде світ до духового й морального банкроцтва, **стоять негідні намагання многих людей здетронізувати Христа, відкинути Ним проголошений закон правди й любови,** що є душею Його царства.

Головною й остаточною причиною лиха в новітній суспільності є заперечення й відкинення одної загальної норми моралі для одиничного й суспільного життя й міжнародніх взаємин; ми маємо на гадці легковаження, так дуже поширене нині й занедбання самого природного права, що має свою основу в Бозі, Всемогучім Творцю й Отцю всіх, найвищім і обсолютнім Законодателю, премудрім і справедливім Судді всіх людських ділань.

З підірванням віри в Бога й Ісуса Христа й з затемненням світла моральних засад у людських умах щезла й конечна підстава трівкости й спокою у внутрішнім і публичнім ладі, який одиноко може підпомагати й берегти добробут держави.

Брак взаїмного вирозуміння та християнської любови й справедливости між народами є теж одною з причин нинішного спільного горя. Є ще інше лихо дуже шкідливе добру народів і всього людства. Цим лихом є **розрив світського авторитету зо всякою залежністю від найвищої Істоти,** першої Причини й абсолютного Пана **людини у суспільности та розрив із всяким обжеменням вищого права, що походить від Бога, як свого праджерела.**

Із запереченням авторитету Бога й Його права, світський авторитет послідовно намагається здобути собі повну независимість, що належить виключно до найвищого Творця. **Світський авторитет ставить себе на місце Всемогучого й кладе державу чи групу як остаточну ціль життя, найвищий показчик морального й правного ладу й не дозволяє відкликуватися да засад здорового розуму й християнської совісти.**

А де заперечено завитимість людських прав від Божих, де віклик робиться тільки до якоїсь мрячної ідеї про чисто людський авторитет й проголошується мораль користолюбія там навіть самі людські закони виправдують проступки.

Держава має влекшувати одиницям здобути в дочасности фізичну, умову й моральну досконалість, матеріяльний добробут та помогти їм осягнути їхню надприродну ціль.

На жаль многі держави не сповняють свого завдання. Поборюють християнське супружжя, виховують дітей у матеріялістичному й безбожному дусі та відбирають одиницям приватну власність.

Нехай члени Апостольства Молитви моляться цього місяця, щоб християнські науки прийнялись та захова-

лись у державному, суспільному й приватному житті всіх народів.

Бо тільки в признанні царських прав Христа та в повороті одиниць і держав до закону Його правди й любови лежить одинока дорога до щастя на землі.

Католицьким Світом

Другий рік Понтифікату св. Отця Пія XII.

У 81 р. життя помер 10. лютого 1939 р. бл. п. Пій XI., після 17. літнього правління Католицькою Церквою.

2. березня вибрали кардинали наслідником на престолі св. Петра кардинала **Евгена Пачеллі**, що прийняв імя **Пій XII.**

Новий Папа все був **миротворцем.** Ще підчас минулої світової війни, коли був нунцієм у Німеччині робив мирові старання в імени Папи Венедикта XV. перед цісарем Вільгельмом. В 1933 р. заключив в імени Апост. Столиці конкордат з Німеччиною. У своїй першій промові 3. березня 1939 р. просив керманичів держав зберігати мир. Коли ж гроза війни збільшалась, Папа знову взивав державних мужів, щоб годилися мирним шляхом, ще 9. мая 1939 р. 27. жовтня м. р., коли вже почалася війна, Пій XII. пригадує всім, що новий лад світу, якщо він має бути трівкий, мусить спочати на природнім праві й Божім Обявленні. У 1939 р. св. Отець Пій XII. іменував Преосвященного Івана Бучка Апостольським Візитатором українців в полудневій Америці. З Новим Роком св. Отець

Пій XII. візвав ввесь світ до почесного й справедливого миру. Проголосив 5 точок, у котрих перша починається так: **"Кожна нація, мала чи велика, має право на життя й незалежність і це треба їй запоручити!"**

Молімся, щоб св. Отець Пій XII. міг якнайкраще правити католицькою Церквою та, щоб у світі повстав мир, опертий на любові й справедливості.

Помер ґубернатор Канади, приятель українців

11. лютого ц.р. помер у Монтреалі Квебеку, ґенеральний ґубернатор Канади лорд Твідсмюр, проживши 64 роки.

Кілька днів тому впав він підчас купелі в ванні й так важко зранився в голову, що всякі лікарські заходи нічого не помогли.

Був він родом із Скотляндії. Його первісне імя Джан Бюкен, під яким він теж відомий як великий анґлійський письменник.

Бл. п. лорд Твідсмюр дуже приязно відносився до українців та кілька разів публично дав вислів тій прихильности. Він знав особисто чимало українців, між ними гетьманича Данила Скоропадського, котрого двічі запрощував в гості до своєї резиденції на селі. Ще недавно лорд Твідсмюр виявив свою особливу приязність до українського народу, написавши та дозволивши напечатати з його підписом дуже теплу предмову до перекладу на анґлійську мову славної повісти Гр. Квітки-Основяненка: "Маруся."

Слово Преосвященного К. Богачевського

Підчас Йордану у Філядельфії в катедрі Преосвященний К. Богачевський сказав проповідь, з котрої подаємо цей виїмок:

"Тут на американській землі **ми українці все завдячуємо Католицькій Церкві. При ній є сиротинець і Дім старців, є монастирі** Отців Василіян, і ОО. Редемптористів, місіонарів. Є монастирі Сестер Василіянок і СС. Служебниць. **Є півтора сотні Божих храмів, сто хорів і 150 шкіл. Є вісім цілоденних шкіл.** Сорок монастирів Сестер учительок. Є вакаційні школи. **Є академія дівчат, Вища Школа хлопців, Музей, Бібліотека, колеґія.** В цю пору 30 молодших, а 40 дорослих юнаків, синів наших еміґрантів, приготовляється молитвою й наукою до прийняття Тайни Священства, на місіонарів. Вони вчаться

рідної мови, історії, обряду, віри. **Наша Епархія в цім році дала їм 50 стипендій. Наша Епархія заховала рідну мову дітий наших еміґрантів. Всього того многі з нас не знали...**"

Це дійсно величаві й прекрасні осяги.

Преосвященний Ів. Бучко посвятив 3. грудня 1939 р. монастир Сестер Василіянок в **Апостолес**, в Аргентині. Там є наша гарна церква, мурована з тесаного каміння. До 1934 року обслугували ці околиці й перші зорґанізували там парохії наші світські священики зо Станиславівської дієцезії. Останніми світськими священиками були там **о. Турчин і о. Вапрович,** що відїхали до Старого Краю, а тоді приїхали Отці Василіяни, котрих тепер є там три. Округ Апостолес в провінції Місіонес числить сім наших церков, деякі близько, деякі далеко в пралісах. о. Вапрович мав самохід, що купили для нього вірні й ним обїздив свої колюнії. 17. грудня Преосвященний Бучко відїхав до Інкарнасіон в Параґваю, щоби відвідати там наших поселенців.

Статистика українського католицького духовенства в Канаді —

Зіставлення за час послідних 10 літ, 1929—1939.

При кінці 1929 року було всіх священиків 46.

При кінці 1939 року було всіх священиків 92.

В 1929 р. було священиків в Манітобі 14, тепер є 24; в Саскачевані 14, тепер 23; в Альберті 4, тепер 22; в Онтеріо 7, тепер 16; в Квебеку 2, тепер 3; в Н. Скотії 1, тепер 1; в Бр. Колюмбії 0, тепер 2; в Европі 0, тепер 1.

Всіх священиків при кінці 1939 року було 92.

Всіх дієцезальних священиків було в 1939 році 48.

Всіх Отців монахів було в 1939 році 44.

оо. Василіян 30. оо. Редемптористів 12. оо. Облятів 2.

Клюб Молоді при церкві св. Покрови у Винипеґу видав перше число власного часопису для молоді "Вістник молоді" — "Youth Herald". Адреса редакції є: 917 Pritchard Ave., Winnipeg, Man.

Часопис редаґований в українській та анґлійській мовах. Перше число гарне, поривне, заслуґує на піддержку всіх. Пишіть за цим числом, не треба посилати жадних грошей.

Бажаємо **"Вістникові молоді"** якнайкращого успіху серед української молоді в Канаді.

Репрезентаційний Комітет Українців Канади.

В неділю 4. лютого ц.р., з нагоди святкування роковин проголошення самостійности України, яке приготовив БУК у салі Інституту Просвіти у Вінніпеґу, проголошено створення Репрезентаційного Комітету Українців Канади. У Комітеті вже є заступлені дві орґанізації БУК і УНО, а зарезервовані місця для СҐД і СУС.

Президентом РКУК є о. др. В. Кушнір.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ—

Ісус надгороджає!

Більше ніж рік слабував я. Коли земські лікарі не могли вилічити мене, звернувся я до небесного Лікаря, Ісуса Христа. Перед образом Пресвятої Родини з довірям і упованням на Бога так почав я молитися: Ісусе, я знаю й вірю, що багато чудес доконав Ти підчас своєї учительської діяльности. Ти втихомирив бурю на морю, проганяв бісів із людей, привертав зір сліпим, уздоровив паралітика, що 38 літ був прикутий до ложа болів, воскресив умершого Лазаря, наситив 5-ма хлібами тисячі людей,— уздорови й мене слабого й грішного чоловіка. Обіцяю Тобі, мій любий Спасителю, що від нині буду боронити Тебе й Твоєї Святої науки перед людьми, передусім перед безбожниками й невіруючими.

І так із сльозами в очах і сильною вірою молився я дві години до Ісуса, а вкінці заснув. Коли ж пробудився,— спостеріг, що мені нічого не бракує.

Отсим складаю прилюдну подяку в "Голосі Спасителя" Ісусові Христові за велику ласку здоровля, яке Він мені привернув!

Нехай усі слабі й терпіячі з вірою просять Бога, а певно отримають, якщо це не буде противитися Його Пресвятій Волі!

Ошава, Онт., Н. Нагірняк.

Найсердечнішу подяку складаю Матінці Божій, св. Йосафатові й душам у чистилиці за велику ласку.

Айтуна, Саск., С. Григорія, Сл. П.Н.Д.М.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск.:

Г. Кошман, Трибюн, $4.00; Гр. Дереворіз, Рокстон, 1.00.

Щира подяка за жертви—

Отці Редемптористи, Йорктон.

ЖЕРТВИ на Ювілейний Сиротинець в Айтуні, Саск.—

Гефорд, Саск.— збірка $20.50.

Кридор, Саск.—Всеч. о. Дрогомицький 5.00; Ю. Воробець 1.00; П. Харко 1.00; Й. Барановський 1.00; Марія Барановська 1.00; І. Бузекевич 1.00; Й. Базаркевич 1.00; В. Смаль 1.00; А. Чехніта 2.00; З. Драган 1.00; Ю. Харко 1.00; М. Войтович 1.00; А. Сеньківісь 1.00; М. Семенчук 1.00; А. Заячковський 1.00; Дрібні жертви 11.75. Разом .... $31.75.

Отсим складаємо щиру подяку всім жертводавцям заї х поміч для приюту бідних сиріток. Нехай небесний Отець стократно нагородить за їх добре серце, а Божа Мати нехай має їх заєдно в своїй опіці.

Сестри Служебниці, П.Н.Д.М., Айтуна, Саск.

НОВА КНИЖЕЧКА......

-ВІРА-

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

В ній автор представляє як великим скарбом є св. віра в житті людини; що кажуть найбільші вчені світу про віру і науку, і що треба чинити, щоб віднайти св. віру та як треба її берегти.

Книжечка дуже хосенна й цікава. Стор. 40. Ціна 5ц.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

В МІСТІ.— Приїзший: Вибачайте, де тут вулиця жидівська? Місцевий: Жидівська? Тут всі вулиці жидівські. . . . . .

§ §

ПІВ БІДИ.— Купила Іваниха ковбасу, щоб Іван не знав, половину з'їла, а половину сховала під подушку. Іван прийшов, заглянув ковбасу й з'їв. Іваниха ходить по хаті та усе пє воду:— Якась біда, пється воду! А Іван відзивається:— Дай мені води, бо я з'їв пів біди.

§ §

МОШКО УМИРАЄ.—Старий Мошко на смертній постелі. Горячкує, маячить, дрімає. Пополудні приходить на хвилину до притомности. Побачив біля себе цілу родину й питає:— Рифка є? —Є. А Хайка?—Є також. А Лейба?— Є. А Іцко?—Є. А Йосько?—Є. А хороба на вас! А хто сидить у склепі, коли ви всі тут позлазилися!

§ §

НА ПОЛІЦІЇ.—Пане комісаре, я вчора доніс, що моя дружина пропала. Сьогодні хочу просити, щоб поліція заперестала розшуки за нею. . . .

—Що? вернулася вже вона додому?

—Ні, але я роздумався.

§ §

НА ВІЧУ.—Промовець: Я вам, браття і сестри, нині скажу все що я знаю.

Голос з публики:— Ну, то віче скоро скінчиться.

§ §

СВАТАННЯ.—Маю для тебе кандидатку на жінку. Вона мудра за дві панни, інтелігентна за три, а чесна за чотири.

—А скільки має років?

—За пять дівчат.

§ §

ХОРІ.—На подвірю заведення для божевільних стрічаються два хорі.—Пст, уважайте, каже один. —Що сталося?— Бачиш, сторож забув замкнути браму. .— То що?— Можемо втекти.— Втекти? Пощо? Їсти тут маю що, мешкання маю також, одяг дають.... Я варят чи що, втікати з такого місця?....

НОВІ КНИЖЕЧКИ.....

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

1. ПОЩО СПОВІДАТИСЯ? —стор. 38, ціна 5ц.

У ній автор збиває закиди недовірків проти св. сповіді та прекрасними прикладами змальовує добродійства доброї сповіді.

2. ЯК СПОВІДАТИСЯ?— стор. 42, ціна 5ц.

У ній автор у незвичайно приступний спосіб подає условини до доброї сповіді.

Обидві книжечки незвичайно повчаючі й хосенні для всіх, старих і молоді.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОЇ СПОВІДИ —

100 карток ..... 25ц.

НОВА КНИЖКА.....

о. Й. Схрейверс ЧНІ.: ХРИСТОВЕ ПОСЛАННЯ ДО СВОГО СВЯЩЕНИКА. За дозволом Автора переклав з французького оригіналу о. В. Маланчук ЧНІ.— Аскетична Бібліотека гр. кат. Духовної Семинарії у Львові. Том VII. Львів 1938 ст. 150, 16. Ціна 30ц. з пересилкою.

Автор подає роздумування про священиче життя на десять реколєкційних днів, по три на кожний день. Зміст книжки: Священича гідність, потреба святости, визначні чесноти й загрозливі небезпеки, опісля середники до святости й головні священичі обовязки, вкінці відношення священика до Ісуса Христа й Пр. Діви Марії.

Автор, відомий з великого знання духовного життя, учить і підносить на дусі в сьогоднішних тяжких часах.

Книжка одобрена й поручена як аскетичний підручник для укр. кат. духовенства Впреосв. Митрополитом Андреєм Шептицьким. ЗАМОВЛЯЙТЕ:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. 9—10—14 Highway
Phone 726 Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

-РОЗПНИ ЙОГО-

ПРЕКРАСНА РЕЛІГІЙНА ДРАМА
в 4-ох діях.

Виступає в представленні 11 осіб-аматорів.

Надається передовсім на час
ВЕЛИКОГО ПОСТУ.

Стор. 24. — Ціна 25ц. із пересилкою.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Церква в житті нації і її боротьба за волю 97
Любить зо всіх своїх сил 100
Чи релігія потрібна для людства? 101
Усунена вимівка 104
Ділання сатани сьогодні 105
Піст 109
"Вже по Великодних Святах" 110
Пастир Пастирів (докінчення) .....
Медалик Пречистої Діви Марії 117
Посмертна згадка 120
Наміреня Апостольства Молитви 121
Молитва за український нарід 124
Католицьким Світом 125

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12; No. 4 YORKTON, SASK. April, 1940

КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ, 1940

1	П	ММ. Хризанта і Дарії	16	В Преп. Никити
2	В	ППреп. Отців, св. Сави	17	С ППреп. Йосифа і Георгія
3	С	Преп. Якова	18	Ч ММ. Теодула і Агатопода
4	Ч	СвщМ. Василія	19	П С. Евтихія
5	П	М. Нікона	20	С Субота Лазарева
6	С	Предпр. Благовіщення	21	**Н Неділя Квітна.** Преп. Геор.
7	**Н**	**4 В. Посту. Бл. Пр. Д.М.**	22	П Апп. Іродіона, Агава і пр.
8	П	Собор Арх. Гавриіла	23	В М. Евстихія
9	В	Мц Матрони	24	С СвщМ. Антипи
10	С	Пр. Іляр. і Стеф. **Поклони.**	25	Ч Великий Четвер
11	Ч	СвщМ. Марка і Кирила	26	**П Велика Пятниця**
12	П	Преп. Йоана Ліствичника	27	С Велика Субота
13	С	Преп. Іпатія	28	**Н Воскресення ГНІХ.**
14	**Н**	**5 В.П.** Пр. Марії Єгип.	29	**П Світлий Понеділок**
15	П	Преп. Тита Чудотворця	30	**В Світлий Второк**

УСТАВ НА КВІТЕНЬ, 1940

7. **Неділя 4 Великого Посту і Благовіщення Преч. Діви Марії**— Всеночне. Глас 4, ев. утр. 1. На літ. В. Вел.: Троп. гл. 4 і Благ., Сл. І нині: Кондка Благ., Прок. і Прич.. 4-го гл. і Благ. Ап. 4-ої нед. посту зач. 314 і Благ. зач. 306. Ев. 4-ої нед. Посту Марка зач. 40 і Благ. Луки зач. 3. Місто "О Тебі радується" Ірмос Празника.

14. **Неділя 5 Посту:** Гл. 5, ев. утр. 2. На літ. В. Вел.: Ап. зач. 321, ев. Марка зач. 47.

...21. **Неділя Квітна:** Всеночне. Вся воскресна лсужба опускається. На літ. Золотоуст.: Осібні антиф. Кв. Нед. Ап. з. 246, ев. Йо. зач. 41.

25. **Великий Четвер:** Літ. Вас. Вед. з Вечірнею: 10 стих. чт. 3. і Ап. зач. 149, ев. Мат. з. 107. Місто "Іже Херувими," співається "Вечери твоєя Тайни". Місто Достойно співається Ірмос "Странствія".

26. **Велика Пятниця:** Царські часи. "Благообразний Йосиф 3 р. з поклонами. Отпуст Великої Суботи. Вечером Єрусалимська Утреня при Божім Гробі. Від нині до Неділі Пасхи включно не вноситься мерців до Церкви.

27. **Велика Субота:** Літ. Вас. В. з веч. Ап. зач. 91, ев. Мат. з 115.

28. **Великдень:** Все празника. Царські врата цілий тиждень отворені. Похорон правиться цілий тиждень в ризах світлих, той самий для старших і дітей. **Час заказаний.**— По літургії або по Утрени благословлення брашен, як в Літургіконі, або Молитослові. Через цілий Світлий Тиждень не можна правити заупокойної Сл. Б.

29. **Світ. Понеділок:** Антиф. Пасхи. Ап. з. 2, ев. Йоана зач. 2.

30. **Світлий Второк:** Апост. зач. 4. еванг. Луки зачало 113.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Сасв. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 4 Квітень 1940

Проф. Микола Чубатий

Церква в житті нації і її боротьба за волю

Посторонній, старокраєвий глядач, неупереджений до нікого та незаінтересований у ніякій політичній групі розсвареного українсько-американського громадянства, розглянувшись навіть поверховно в тутешніх відносинах, відразу мусить набрати переконання, **що найбільшим нещастям американських Українців та головною причиною їх невеличкого значіння серед американського громадянства є релігійне розбиття та несумлінне понижування авторитету рідної Церкви.** Говорю про рідну, це б то про ту Церкву, в якій хтось уродився.

Релігія та Церква, які у всіх цивілізованих, а навіть нецивілізованих народів є річчю святою та є нетикальною, тривалою основою національної культури, стала серед американських Українців річчю, про яку кожний може говорити, рішати, бо навіть нові церкви творити, реформувати— без огляду на те, чи він сам у щось вірить, чи ні, чи має він якесь поняття про світ Божий, чи ні. Більшої анархії годі собі й подумати.

Зокрема та греко-католицька Церква, що була впродовж останніх сто літ найкріпкішим заборолом українського національного відродження на галицькій Україні та вихованцем найбільш характерних Українців у боротьбі проти польського та московського винародовлювання — я маю певну надію, що стане теж такою проти большевицько-московського заливу—ось та якраз Церква **стала тут в Америці предметом таких нечуваних нападів, получених з таким грубим перекручуванням історії українського народу,** що й найбільший ворог українства на віль-

ній землі Вашинґтона не міг би винайти кращого способу на його нищення.

Напасти на Ватикан та папство увійшли вже в погану звичку навіть у сяк-так приличної тутешньої преси. Дієть ся то просто рівночасно з тим, коли ворог на західньо-українських землях найкраще зрозумів величезний пожиток для українського народу з його українсько-католицької Церкви та її безоглядно поборював усіма середниками як грізну для себе українську силу. Це вже факти, кровю й терпіннями українських католиків духовних та світських записані на сторінках українського народу. Тих заслуг українського католицтва ніщо вже зменшити не всилі.

Вже у попередній нашій статті ми виказали, що тільки українське католицтво може найкраще духово сцементувати український нарід в одну духову цілість. Ми самі одначе свідомі того, що нині то тільки ідеал, до якого ми всі повинні зміряти впродовж десяток літ. І було б це не тільки сповненням волі Спасителя, але теж найбільшим щастям українського народу, коли б до того прийшло. Щодо погляду згідна вже нині більша частина українських вчених, дослідників нашої минувшини.

Одначе не хочемо замикати очей на те, що ще нині живе кільканадцять міліонів українських людей, уроджених у православній церкві та переконаних про її правдивість. Ми все вважаємо їх за братів, тільки відчужених релігійно і все за них молимося "да вси єдино будут." Нині, по 20-літнім володінні большевиків в Україні, православя, зорґанізоване по старим церковним приписам, ледви чи є ще вірою більшости всього українського народу. Це саме може сильно заважити на дальшім розвою українського католицтва.

Одначе і греко-католик і православний мусить відмежитися від понижування та спекуляції релігією навіть тоді, коли та спекуляція прикрашена сильно патріотичною балаканиною. **Бо хто вчить нарід змінять віру та торгувати переконаннями, той на ділі в ніщо не вірить, отже є безбожником.**

У цій статті ми хочемо сказати чим є Церква в житті народу, та якими способами вона може помагати нації в її боротьбі за кращу будучність.

Вартість кожної Церкви лежить у тім, що її визнавці вірять, що вона є Божою установою та має від Бога право вести людей по приписам морального закону в часі земного їх життя до вищого життя по смерти. **Віра та Церква то справи, що не можуть підлягати ні державі ні нації, які є установами цього світу, земними.** Для Церкви зверхником є тільки Бог і Його моральний закон, якого слухати мусить одиниця, громада та ціла нація.

З того хіба ясно виходить, що **Церкви ніхто не може орґанізувати ні реформувати, тільки сам Бог або той, кому Бог то поручить.** Хто другий береться за орґанізацію Церкви, той звичайно ошукує людей, бо найчастіше він сам у ніщо не вірить. Для нації така орґанізація зовсім безвартісна а навіть шкідлива, бо це ніщо інше як тільки замасковане безбожництво.

Та хоч Церква Божа установа, одначе вона є на землі і для людей. Вона має свою ролю в житті народу, в його боротьбі за справедливе право до повного життя. Яку прислугу може Церква віддати нації? Чи може духовні мають ставати на чолі тої боротьби? Ні, це до них не належить; це річ світських провідників народу.

Церква служить нації в інший спосіб. Вона поперше виховує моральних, карних та здібних до посвяти громадян. Вона має пильнувати, щоб усі члени нації і провідники і прості рядовики, поступали по приписам морального небто Божого закону, який у четвертій Божій заповіді під тяжким гріхом наказує любити свою батьківщину, для неї сумлінно працювати, а як треба буде, то й життя за нарід віддати. Бо немає більшої любови— вчить християнський закон— як життя своє віддати за загальну справу.

Ніяка пропаґанда, ніяка публична опінія не всилі дати того внутрішнього примусу, що його може дати християнське почуття обовязку.

Хто є правдивим, а не тільки позірним християнином, той вірить у силу молитви. **Обовязок Церкви є орґанізувати молитву вірних у всіх їх потребах, отже і в потребах нації.** І знов, чи може бути краща прислуга нації як коли тисячі а навіть міліони сердець змобілізовані в молитві для одної всім дорогої справи? Чи треба успішнішої праці Церкви?

Щоб Церква могла успішніше виконувати свою окремішну працю в житті нації, вона мусить бути у своїй праці незалежна від світських чинників—імя їм цар чи громада. Залежність від "громади" змушує Церкву йти на уступки, тоді, коли та громада чи цар захотять менше морально поступати. І в тім якраз лежить сила католицької

Церкви, а слабість православної, що перша все від тих світських сил незалежна, а друга залежна.

Річ природня, що не може бути мови про якусь національну—німецьку, польську, українську, чи французьку, чи іншу віру, чи Церкву, **бо є тільки один Бог, один моральний закон і одна Церква для всіх, що визнають Христа Спасителя.** Українською в іншім розумінню може називатися тільки та частина одної християнської Церкви, що обслугує Українців та вчить їх Бога хвалити обрядами та звичаями, рідними українському народові від сотток літ.

Із сказаного теж стає ясним, який може бути український патріотизм у найшляхотнішому розумінні. **Як ніщо на цьому світі, так теж ніякий патріотизм не може себе поставити вище Бога та його морального закону,** якщо віримо, що не тільки ми всі, але й нації є твором Божим та кожна з них має в історії своє призначення виконати.

Хто такий порядок світу принимає, для того гасло "Україна понад усе" мусить розумітися "понад усе світотове." Тоді це гасло є шляхотним гаслом, згідним з духом євангельської посвяти всього, навіть життя свого за друзів своїх. Хто хотів би розуміти це гасло так, що Україна навіть понад Божий закон, той мусить ясно здекларуватися, що він не є визнавцем ідеалістичного християнського світогляду, опертого на тисяче-літню традицію українського народу тільки визнавцем новочасного ліберального чи комуністичного безбожництва.

Замітка: Всі підкреслення наші. Редакція "Г. Сп."

Любить зо всіх своїх сил

Малий Микольцьо сказав, що любить свою маму "зо всіх своїх сил." Спитали його, щоб пояснив, що то значить "зо всіх своїх сил." А хлопчина сказав:

—Ви знаєте, що ми мешкаємо на четвертому поверсі. А вугілля, якого мамі потрібно в кухні, є на долині в пивниці. Мама є дуже заняті, а до того не дуже здорові. Тому я вважаю, щоб не забракло вугілля в кухні. А коли ведро від вугілля вже порожне, тоді збігаю до пивниці й приношу вугілля до кухні. А то не легко. Ведро тяжке. Сходів багато. То забирає всі мої сили. І то значить, що люблю маму зо всіх моїх сил.

ЧИ РЕЛІГІЯ ПОТРІБНА ДЛЯ ЛЮДСТВА?

Раз запитали безбожного французького фільософа Августа Comte, що належало б робити, щоб стати повновартісною людиною й бути найкориснішим членом людства? Фільософ дав таку відповідь: "Читай кожного дня уважно твір Томи Кемпійського "Наслідування Христа," але скільки разів стрінеш слово "Бог," читай там завжди "людство."

Август Comte голосив, що найвищою й одинокою ціллю людини є праця для добра й дочасного поступу людства. А те, чи Бог існує, чи ні,— про Його честь, про релігію ми не повинні цілком дбати, бо те не причиняється до розвою людства, бо релігія це річ безкорисна й марна. —Так думає сьогодні багато людей. Грубо помиляються! Бо ж матеріяльна культура не є одинокою ціллю людства. Дочасний добробут має на цілі тільки добро тіла, а що з душею? Вона одна є важніша, дорожча й цінніша чим всі багатства й дочасний добробут цілого людства. "Що поможе людині, хочби цілий світ здобув, а на душі поніс шкоду?"— так сказав Ісус Христос. **Релігія запевнює добро душі, вона її ущаслівлює в цьому й будучому житті.**

Але також в царині дочасного розвою людства релігія показується корисною в найвищому ступені. І також тут ті безбожні поповняють другий фатальний блуд. Таж пречінь цілу нашу цивілізацію завдячуємо не кому іншому, а тільки католицькій релігії. "Цивілізація наша є цивілізацією християнською; що ослабляє християнську релігію, те стримує й ослаблює також поступ і цивілізацію" —так сказав Цезар Бальбо. Єгипет, Асирія, Вавилонія стояли високо. Сьогодні на їх місці глуха пустиня, або малі, бідні села. Те саме чекало також культуру грецьку й римську від нищівної руки германських орд. Тільки релігія охоронила їх від знищення. Церква взяла їх під свої опікунчі крила, просякла їх своїм духом, збогатила й занесла до всіх европейських народів. Її висланці вчи-

ли корчувати ліси, управляти землю, осушувати багна, будувати мости, закладати села й міста, а в них ріжні школи. А також в наших часах релігія причиняється до добра й поступу людства. Можна навіть сказати, що коли світ має ще який такий суспільний лад, то його завдячує своєму релігійному вихованню. Найліпшим доказом на те є безбожна більшовицька влада в Росії, де нема жадного ладу й спокою для горожан. Чому?— Бо там нема релігії.

Церква дає вчених, що причиняються до розвою всіх наук.

В астрономії має безсмертну славу Микола Коперник, а минувшого століття здобув собі таку ж славу Ісусовець Сеччі.

Одним з найбільш учених математиків був папа Сильвестер II. Він ввів до математики арабські цифри.

Ісусовець Кляпус поправив календар.

Гав уложив метричну систему.

Гвідо з Асеззо винайшов тонову скалю.

В хемії й фізиці відзначився: св. Альберт Великий, що винайшов спосіб препарования аршеніку й цинку,— Госперт, спосіб мальования на склі,— Александер Спіноза, домініканин, окуляри, в XIII столітті,— Роберт Бейкон, побільшаючі шкла й люнети,— Арнольд з Вілянова хемічні кваси,— Берхтольд Шварц стрільний порох, — діякон Флявій удосконалив компас,— Буйо зробив термометер 1659,— Берхтольд Гузман, а по нім Десфердж повітряний бальон,— Грімальді машину до літання, в якій також зробив першу щасливу пробу,— Прокіп Дивіш громозвід,— Анджельо Фіоріні апарат для залізничих сигналів. Годинник винайшла також духовна особа, а удосконалив його папа Сильвестер II. Майже всі відкриття, якими хвалиться теперішний світ, були доконані вже в середних віках і то майже виключно духовними особами. ("Revue de deux mondes," з 15 липня 1913).

Медицину посунули вперед венедиктин Константин, перекладаючи около 1050 року лікарські книжки арабів. Микола Стено впровадив анатомію. Опіц найшов спосіб усипляти перед операцією. Іван Собель примінює антисептичні средства. Сікард препарує хініну, ітд.

Перший шпиталь для божевільних закладає Іван Гільберт Жоффр у Валенції 1409 року. Научуванням сліпих займається науково Ісусовець Ляна около 1687, а

глухонімих венедиктин Петро де Понзе 1584 і о. Де Лєпе (†1789).

В географії прислужилися: камедул Мавро (†1459), укладає перший атляс; Самуїл Фриц і Ісусовець Роман розсліджують ріку Амазонку, а Ісусовець Паез джерела ріки Нілю; Марко Дробішофер Полудневу Америку, Гук —Тибет, і т.д. Це все священики!

Крім того може Церква похвалитися світськими вченими, що знання лучили з глибокою вірою! Такими були: Ампер, Вольта, Пастер і інші. Загалом виказано, що на 262 вчених природників останніх трьох століть, всі були віруючі, а ледви пару отвертих атеїстів.

Ніхто також не вчинив так багато як Церква, щоб наука стала приступною як найширшим верствам людства.

Від початку праці Церкви, при церквах виховувано хлопців, подавано науку читання, писання й рахунків. З часом поширено програму тих шкіл. В середних віках кожний монастир провадив школу, що відповідала менше більше нашим високим школам. Перші університете заложено церковною владою, а через довгий час Церква була одинокою їх найвищою опікункою. Держава доперва від початку минувшого століття посвятила тому пильну увагу.

Також гарні штуки багато завдячують релігії: архітектура, різьба, малярство, музика й поезія. Вона дає їм вищий, духовний полет, вона достарчає їм багато дуже вдячних тем.

Окрасою міст і недосяжними взорами будівництва є прегарні і маєстатичні Божі храми в ріжних стилях, візантийськім, готицькім і т.д.

Леонардо де Вінчі творить славну "Тайну Вечеру," а Рафаель здобуває собі славу чудними образами Мадонни. "Всі релігії достарчають цітуці поживи— писав славний Канода до Наполеона I —але жадна так багато як католицька."

А вже одна річ є виключною власністю католицької релігії— то правдиве милосердя. Перед християнством зовсім не знали публичних заведень опіки над хорими; а нині шпиталі світські не можуть рівнатися під зглядом довіря з католицькими шпиталями.

Коли славний французький політик Клемансо захворів при кінці життя, жадав, щоб його доглядала Сестра Милосердя. Дивувалися його приятелі, бож знали, що

Клемансо був завзятий ворог Церкви, ненавидів її. А він їм відповів: "Менше з тим, що думаю я про католицьку Церкву, але тепер у хворобі хочу мати добру опіку й такий догляд, під який з довірям міг би я віддатися." Отже йому потрібна була релігія!

Сотки монахів і монахинь віддало себе на услуги найбільш нещасливих хворих— прокажених; у 85 приютах доглядають 15,000 хворих з нараженням власного життя.

Найбільше добродійство сповняє релігія в царині етичного правоправління, утримуючи лад і порядок на світі. А це є неоціненої вартости!

"**Знищити релігію**— говорив Вольтер у хвилі ліпшого натхнення— **значить тільки, що залюднити землю розбійниками, злочинцями і потворами.**"

"Суспільність без релігії стає безборонною паствою анархії й внутрішної війни, що кидає її в пропасть невдач і веде скоріше чи пізніше до упадку"— так сказав Наполеон I.

Учений Гвізо назвав Церкву: "Найбільшою й найсвятішою школою пошанування правної влади."

А президент Тафл: "**Католицька Церква, це найліпша школа права й ладу.**"

Закінчім словами славного історика Гіп. Тена (†1894): "Християнство є конечністю для людського поступу; лише воно хоронить людську масу від упадку в пропасть, лише воно є успішною опорою для суспільної звязи людства."

УСУНЕНА ВИМІВКА.

Отець Л. Бодуен, парох зо Шавань, ішов раз коло поля, де побачив працюючого селянина, котрого ніколи не бачив у церкві. Розпочав з ним приязну розмову про його справи й додав: "Я щодня молюся, щоби Бог благословив вас, щоби вам добре поводилося. У відповідь почув від селянина прокляття.

Цим однак священик не знеохотився. Він далі став доказувати тому чоловікові, щоби покладав довіря в Бозі.

"І ви це знаєте— додав священик,— ми всі маємо обовязок бути в неділю на Службі Божій."

"Та як я можу вийти на конець—боронився селянин,—я маю численну родину й мушу працювати, щоби дати їй удержання!"

"Кілько ви заробляєте на день?" спитав священик.

"Около два франки."

"То добре, приходіть кождої неділі на Службу Божу, а за кождим разом, коли вислухаєте Служби Божої, дістанете два франки.

Селянин згодився. Через три неділі він ходив на Службу Божу, й за кождим разом дістав обіцяні гроші. Вкінці йому стало соромно; він прийшов до о. пароха, віддав йому шість франків, які дістав і сказав:

"Возьміть це, Отче; я зовсім добре обійдуся без того. Моє положення не так лихе, як я представляв. Я й без того буду тепер ходити на Службу Божу."

("Ліґоріян").

Ділання Сатани Сьогодні

(Продовження)

Безбожництво — Комунізм.

Проти них кличе з журбою з посеред Папів св. Отець Пій XI:

"Вороги всякого громадського ладу, зокрема безбожництво й комунізм, стараються зухвало пірвати всяку вузду, розірвати всяке путо, що наложене яким це не було б законом Божим або людським, розпочати найжорстокішу боротьбу проти Бога самого, проти релігії. Вони виповнюють сатанську програму: вирвати з серця всіх, навіть дітей, всяку релігійну думку, всяке релігійне почуття.... Таким чином бачимо сьогодні щось таке, чого ще світ ніколи не бачив: понад усі народи й понад усі части світа гордо розвинено лютою злобою безбожників прапор сатанської боротьби проти Бога й проти релігії.

Ніколи не бракувало людей злих, не бракувало й таких, що говорили, що Бога нема— але було їх розмірно мало, були вони самітні, перечили Бога свого Творця тільки в укритті свого серця.

Сьогодні навпаки: Безбожництво пересякло в широ-

кі верстви людства; своїми організаціями добувається воно до публичних шкіл, появляється на сценах театрів і вживає до більшого свого поширення найновіших відкрить: фільмів, фотографій, концертів і пропаґандових докладів. Має свої власні книгарні, печатає свої твори в усіх мовах, організує свої процесії та вистави документів і памятників своєї безбожности. Що більше: безбожники зорганізували собі політичні партії, господарські й воєнні формації....

Вожди цілого безбожницького походу користають з сучасної кризи й з сатанською хитрістю намагаються вповіти в маєй люду, що причиною всієї біди є Бог і релігія. Святий Хрест нашого Спасителя, знамя покори й вбогости, ставлять біля знамен сучасного імперіялізму, наче б релігія була в злуці з тими темними силами, що спричиняють так багато лиха людям.

Таким чином і не без успіху намагаються звязати боротьбу проти Бога з боротьбою про насушний хліб, з бажанням посісти кавалок своєї землі, з домаганням справедливої заплати, гідного помешкання, одним словом: з домаганням гідних життєвих умовин. Розбурхуючи найгірші наклони чоловіка, проголошують вони безчельно й безсоромно, що не буде добра на світі, доки не вирветься останньої решти релігії й не знищиться останнього віруючого чоловіка.

Вождь російських безбожників Ярославський уложив з нагоди всесвітнього з'їзду безбожників в Москві маніфест і в ньому подає він оцю програму: Ми хочемо попалити церкви всього світу без виїмку. Наш безбожницький рух став так сильним і великанським, що він знищить усе релігійне чуття. Цей рух є одним з найважніших засобів суспільної протирелігійної боротьби й йому призначено знищити підвалини старого світу. Ті, що вірять в Бога якого б це не було визнання, хай добре собі затямлять, що ніяке божество, ніякий святий, ніяка молитва не ухоронить їх від потопу."

Масонерія

Величезних успіхів досягнула масонерія — цей заклятий ворог Бога й людей; це видно з многих революцій, воєн, це пізнати з боротьби й проливів крови, це й до сьогодні видно в нещасній Росії, в Мехіку. Це, що недавно ще діялось в Еспанії, не було ніщо інше, як сатанська напруга масонерії поставити на троні Еспанії сатану й його прибічників.

Чисте безбожництво, комунізм, поганство й масонерія дуже мало різняться від себе в основі й духовий провідник усіх цих напрямків завжди той самий, тільки під інакшою маскою. Нехай собі масони й заявляють перед законом, що вони є добродійною організацією, вже ж таки головною й найглибшою метою масонів, це знищити держави й релігію, станові й маєткові ріжниці, щоб завести повну рівність і стан блаженства— небо на землі; так пише масон Лесінґ в одному свому творі, що є наче масонським катехізмом.

А що говорить про ту організацію Церква— Христові Намісники, що дуже трудно, щоб помилялись у тих річах?

Від Клемента VII., що видав окремий окружний лист проти організації масонів, недовго після того, як вони зачали свою організацію, 1738 року, аж до Пія XI., всі вони одним голосом називають масонерію "синагогою сатани," проказою крутих шляхів, найнебезпечнішим ворогом християнства й людської суспільности, норою підступних людей, безбожністю божевільних людей, лютою безбожною сектою, що законом в неї брехня, релігією сатана й жертвою розпусту.

Вже Пій IX. кликав й перестерігав: Ці темні й у найвищому степені шкідливі організації брешуть іменами, щоб засіяти серед необачних свої божевільні наміри й програми; безбожне племя безвірків-масонів злучене в прокляте товариство, має діявола батьком; це зіпсуте товариство людей.... робить зо своїх нор випади на погубу людей і підступні уста його членів— що на зверх удають дуже чесних, а на ділі осквернені палючою ненавистю проти релігії Ісуса Христа— мають тільки одну ціль: потоптати ногами всяке Боже й людське право."

Масонський часопис "Латернія" з нагоди цих слів написав таке: "Папська Столиця пізнала, що найясніше своїм тонким нюхом, що ціхує її в усіх справах церковних і політичних, найглибше ядро вільмулярів (масонів)."

Хоча масони в Канаді, зокрема українці, не виглядають такими затятими й бойкими проти релігії, як їх братя в Мехіку, Франції й інших краях, і хоча вони вступають у ряди масонів радше тому, щоб дістатись у вищі кола й мати приступ до вищих урядів, то все таки вони підпадають законові Церкви, що виклятим проголошує кожного сейчас, коли він впишеться до масонів, або інакшого подібного товариства протирелігійного. Звільнити від

того викляття може тільки сам Святіший Отець. "Якщо хто не любить Господа Нашого Ісуса Христа, хай буде проклят."

Явні Поклонники Сатани

Діявол може найкраще працювати, коли його заступають прокляті або йому присвячені люди, наче осатанілі. На них він найменше заведеться й вони часто потраплять зробити більш за його самого. Сатанський дух є найгіршим у чоловіці. Посвідчає те славний Карел Гайсманс, що від сатанізму навернувся до Католицької Церкви.

Сатана вимагав й вимагає, щоб його обожано, і щоб приношено йому в жертву кадило, він хоче, щоб йому посвячувались й приносили жертви; так воно є в поганських народів, як пишуть про це подорожні, на приклад В. Б. Сійброк: Остров чорних чарів, де він говорить про креолів на острові Гайти, що в них богослуження виродились у сатанські оргії— в своїй книзі він сам опанований й надхнений тим самим сатанізмом. Є навіть писателі й поети, що стають оруддям сатанського надхнення, як італійський поет Кардачі у свому заспіві в честь сатани: "Я без оковів співаю тобі свій гарячий гимн,—я звиваю тебе, сатано! — Сатано, витай!— Радуйся, царю, царю пирів, сатано, — ти духу бунту,—ти сило розуму,— що побіджаєш у спорах. — Для тебе дим кадила,— радість і свіжа вдяка,—бо ти поборов Єгову священиків."— Сатані будують памятники, так як і Юді поставили більшовики, щоб ніби нагородити йому за тисячлітні зневаги й проклони, що його ними засипували.

На що ж шаліти сатані й проявляти намацально свою злобу страшними способами, як він це робив приміром у старому Завіті, або в перших часах Христіянства— хоча й тепер не бракує випадків сатанського опутання. Можна легко стрінути численні свідоцтва католицьких і протестантських учених, священиків, що самі виганяли з опутаних злого духа й на ніщо розвалюють закиди тих, що намагаються вияснювати такі речі натуральним способом.

Сатана сам при деяких випадках опутання мусів потвердити правдивість слів: діявол наче ревучий лев ходить довкола й шукає, кого пожерти. Апе пощо мав би сатана насильно вимагати панування тільки над тілом, коли він інакше, з далеко більшим успіхом й лекше, досягає своєї цілі: володіння над людськими душами?

Світ Сам Іде Сатані На Зустріч

Як і коли? Коли намагається розвязати загадки майбутнього й тайни душі й тому шукає ворожбитів, питає столиків, що крутяться, питає планет, рук, циганів, сновидів-люнатиків, померших, ворожок (кажуть, що в самому тільки Парижі є аж 34 тисячі ворожок). Світ іде на зустріч сатані, коли радиться діявола, коли люди викликують духів, вступають у такі церкви, як теософи (крищн саєнс), спиритизм, окултизм, сатанізм і навіть роблять прямо умови з діяволом, щоб добути якусь дочасну вигоду, хоча б і ціною спасення власної душі. Правда, ми вважаємо неможливою справжню умову з діяволом, бо всяка умова вимагає взаїмного довіря, що умова буде додержана, вимагає суду, що міг би присилувати віроломну сторону додержати умови. Тимчасом, як може чоловік мати довіря до сатани, батька брехні, відвічного ворога людства, й хто міг би присилувати сатану, щоб додержав умови? І що може чоловік дати сатані за мнимі його добра? Свою душу? Таж вона до Бога належить! Все ж таки воно певне, що діялись спроби, щоб робити умову з сатаною.

Зрештою й на що якоїсь там умови, коли душа пропадає вічній погибелі кожним тяжким гріхом?

А якщо діявол справді при таких дійсних спробах умови виявляє речі вкриті, або дає якесь матеріяльне добро (якщо все те не є тільки забобоном), то він робить це не тому, щоб виконати своє приречення, або щоб віддячитись, але радше тому, щоб звести інших.

ПІСТ

Ах, той піст! Пощо його й чого Церкві мішатись у куховарські справи! Іначе на збитки воно так виглядає, що в пятницю й в піст мясо смачніше й більш потрібне, як у інший час.

А зрештою: Чи має Церква право мішатись до кухні?

Має, приятелю!!!

Це не тільки кухонна справа, що ми їмо, й що пємо.

Не то християни в наших часах, а самі погани вже

давно й давно пізнали, що душа бореться проти тіла, а тіло проти душі.

Ти, приятелю, не мав нагоди може ходити до високих шкіл, а неодин, що й ходив до них, не завжди навчився там всього найкращого— й думаю, воно добре тут згадати про одного вченого Греко-поганина, що всяка інтеліґентна людина його імя знає: Плятона.

Він такий вчений, що наші канадійські університетські професори, хоч би й Кінґ в Саскатуні, до кісток в ніг йому не доросли. Той вчений написав дуже багато книжок, він дуже в дечім помилявся, але в многих річах й досі він стоїть вище за наших професорів.

Мав він дуже гарний й мудрий спосіб писати так, щоб легко його було розуміти. Він писав мало не все в спосіб розмови між двома чоловіками. Один із них завжди мудріший за другого й саме його наука, це наука Плятона. Тим то й називають діяльоґами многі з його книжок, — бо діялоґ, це по грецькому те саме, що по нашому розмова.

Про один із тих діялоґів я й тут хочу згадати. Його заголовок: файдон (це один з тих, що в тім діялоґу розмовляють). Плятон в одному місці того діялоґу каже оце: "Душа так тісно злучена з тілом, що на всі речі мусить дивитись наче з тюрми.... й тому вона в глибокій темряві незнання. Мудрість (філософія) напоминає душу відірватись від тіла, **від змислів.**—Кожна розкіш, кожний біль має наче цвях і тим цвяхом прибиває душу до тіла.— Всі, що цінять душу, вже на цьому світі мусять вмирати для тіла й видобути душу з неволі змислового світу.—Тому **всі ті, що люблять мудрість, здержуються від усіх пожадань тілесних**, вміють витривати терпеливо проти їх нападів, і **не підчиняються їм.**

А другий грецький учений— і був він Плятонові вчителем—сказав таке: "Я знаю, мене засудять на смерть, як на смерть засудили б і діти лікаря, якщо мали б судити його на оскарження цукорника, що говорив би отак: "Дивіться, діти, це той чоловік, що вас тільки палить і ріже і не хоче вам давати цукорків, але дає вам гіркі лікарства; цей лікар, це ваш ворог!"

Так і ти, й много таких, що до тебе подібні, осуджуєш Церкву, бо дитячий в тебе розум.

Святий Павло зазнав сам на собі тої жорстокої боротьби між тілом й душею й він так каже: "Бо коли живете по тілу, помрете; а коли духом умертвляєте тілесні діла, житимете." (Рим. 8, 13). "А котрі Христові Ісусові, розпяли своє тіло з пристрастями й похотями." (Галат. ', 24). "Караю моє тіло й підбиваю в неволю, щоб іншим проповідаючи не стати самому відкиненим. (І. Кор. 9, 27).

А святий Василій каже: "Господь наш постом трудив своє тіло, що ісза нас взяв на себе та й покуси діявольські допустив, раз тому, щоб нас повчити, що ми постом повинні кріпитись і вправлятися в боротьбах проти покус, і по друге тому, щоб ми постом ворога поконували.... А тобі не на думці перестати мясом себе годувати й обідатись? Чи завжди оставлятимеш душу в недостатках і не вважатимеш на спасенні й життєдайні науки? Чи невідомо тобі, що серед війни піддержувати одних, це те саме що поборювати других? І так само той, що тільки тілу догоджує, душу вбиває, а хто душу посилує, той стає побідником над тілом; бо ж між обидвома йде неустанна боротьба. Хочеш отже душу покріпити, поконуй постом тіло. Бо про це думає Апостол, коли він говорить: ".... наш внішний чоловік тліє (вмирає).... внутрішний обновляється з дня на день." (II. Кор., 4, 16). А далі: "Коли я слабкий, тоді я сильний."

Святий Василій не тільки говорив так, але й робив і тому добув так дуже велику

Свободу душі.

Через ту свободу душі зумів він поконати всі тілесні оружжя могучих цього світа.

Цісар Валенс післав раз до нього свого начальника Модеста, щоб позискати його для нової віри. Начальник люто накинувся на Василія й загрозив йому: "Всі маєтки тобі заберуть."

"В кого нічого нема, в того й маєтків не мож забрати."

"Підеш на вигнання."

"Де хочеш мене прогнати? Ввесь світ належить Богу. І де Господь мій і Бог мій, там і батьківщина моя!"

"Я прикажу тебе замучити!"

"Що хочеш замучити на мені, коли тіло моє, це тільки кости й шкура."

"Я прикажу тебе вбити!"

"Я тішуєь смертю, бо вона скоріше доведе мене до Бога."

Свобода?

Був це подорожний аґент й що важніше: католик.

Зайшов він до реставрану й зажадав пісної їди — була саме пятниця.

Служачий відповів: "Наші гості ніколи пісної їди не вимагають." — "Тож принесіть мені кави."

Довкола були інші гості. Вони покпивали собі з нашого подорожного й голосно замовляли мясо.

Нарешті й наш агент голосно закликав: "Дайте й мені волового!"

Властитель й другі гості усміхнулись. Вони тішились, що зломали завзятого католика. Служачий приніс мясо. Агент тільки усміхнувся й сказав: "Дайте це мясо мому собаці. Він також не хоче в пятницю ніщо інакшого, тільки мясо."

Насмішки замовкли. Наука не пішла в ліс.

Чому якраз в середу й пятницю?

Чи в середу й пятницю мясо гірше й більш грішне за другі дні?

Ні, мясо цілком не грішне. Це єретики вчили, що їда сама собою є гріхом.

Не мясо є гріхом, а НЕПОСЛУХ є гріхом.

Один великий Епископ Гозій каже так: "Є заповідь: Шануй отця твого й матір твою, щоб ти довго прожив, і щоб добре було тобі на землі. Отець мій, це Бог. Мати моя на землі, це Церква. Отець мій приказує мені постити. Моя мати, Церква, призначує ті дні, що в них я маю постити. Я слухаю обидвох і надіюсь таким чином досягнути життя вічне."

Але чи не сказав Ісус Христос: "Не те оскрвернює чоловіка, що входить в уста, а те, що виходить з уст."

Правда, Ісус це сказав. Та не зважаючи на те, сам постив сорок днів у пустині й сам хвалив св. Івана, великого постника: "Кого ви пішли в пустиню видіти? Чи тростину, що під вітром колишеться?"

А про Апостолів Ісус предсказав: "Прийде час і вони засумують і поститимуть."

Все те, це тільки людські закони.

Був це французький король Людвик XVI. Один з його дворян сказав йому, що може без боязни їсти мясо в пятницю, бо це заборонено не законом Божим, а людським, хоча церковним. На це король так відповів: "Ще ніколи я не бачив, щоб заховував закони Божі той, що ломить закони Церкви.

ПАСТИР ПАСТИРІВ

(Докінчення)

Лін (скрадаючись): Ви знаєте, що ненависть жидів вже перевисшила сліпоту поган і перейшла в кровожадну пімсту. Вони вивідали, що наш пастир Ап. Петро тут перебуває і обіцюють велику ціну тому, хто їм видасть його. Вже перешукують ціле місто, щоби дістати його в свої руки. Так нас повідомив про це Гай, наш вірний в Христі. Ми силували Петра до втечі з міста, але він ніяк не хотів на це згодитися і завжди повтаряв нам, що пастир не повинен покидати свойого стада ніколи. Сказав, що коли Господь того схоче, то він радо й життя своє дасть в жертву за Нього. Аж тоді, як ми йому пригадали, що раз так чудесно Господь увільнив його, посилаючи свого Ангела а також і це, як ласкаво Господь повідомив нас тепер про небезпеку, тоді наш Пастир на то згодився і ми скоро виробили плян утечі з міста.

Клет: Ангели товаришитимуть йому: я ніколи не забуду того дня, коли я побачив Петра перший раз. Я чув той шум вітру, коли на них сходив св. Дух, я бачив ту хату всю в полумінних і чув його першу проповідь до маси ріжних народів там зібраних. Він увесь був тоді осяяний блеском надземного світла а його рішуча проповідь викликала гучні оклики радости в масах. Тоді я також був охрещеним і вернув до Риму, цього грішного міста. Незабаром прийшли до нас ці посланці віри—місіонарі, але не мали майже ніякого успіху. Здавалося, що гордий Рим, що застряг в багні розпусти, був нездібним приняти сю науку спасення. Аж вкінці до цього Вавилону, до цеї твердині поганства прийшов наш єдиний, великий пастир, що є пастирем всіх пастирів, і силою Господа зломив тут силу могучих цього світа.

1. діякон: Зломив, бо мав дар чудес. Ви всі знаєте, що я був від уродження сліпий, але раз принесли мене на те місце, кудою переходив Петро, Апостол. Ледви він зблизився до мене, з моїх очей посипалась якби луска і я сейчас прозрів та перший раз побачив світ. Тоді він просвітив мене також ясним світлом віри в Христа, і я став християнином.

2. діякон: А я вже два дні був мертвим, як той молодець з Наїму, а Петро своєю молитвою вернув мені жит-

тя.

3. діякон (вбігає задиханий, всі встають): Слухайте, браття! Вже ціле місто перешукують за нашим стареньким пастирем: цезарові преторіяни скаженно мсяться на вірних. Розшаліла товпа підюджена ними вдерлася до малої хатини Петра над рікою Тибром, де він в останніх днях перебував, а що там його не знайшли, то підпалили хату, а господарів потягли на суд.

Лін: Петро вийшов з міста ще раненько, як тільки на день сіріло.

1. діякон: Отче Ліне! Цеж неможливе: ще від вечора чуйно сторожать коло брами вартові й нікого не перепускають.

Лін: Так! Пекло вже безсильно ударяє в скалу Церкви—Петра.

Клєт: Коли це місто в своїм пяцькім похміллю Нерон запалив, тоді наш пастир ходив навіть через вогонь шукаючи та ратуючи свої овечки-християн. Маймо надію, що й тепер Господь переведе його хочби навіть через замкнену браму міста.

Лін: Такого пастиря, що сам без боязни знайшов дорогу до вязниці, що не завважений сторожами приступав до тисячів братів і потішав їх, як їх вели на смерть, котрий навіть в цісарськім городі в останнє благословив і потішав мучеників, де їх катували на смерть, такого пастиря Господь тримає в своїй всемогучій опіці.

4. діякон: (вбігає веселий): Браття! Приношу вам радісну вість: тіштесь і ликуйте! і дякуйте Богові: наш пастир Петро щасливо вийшов з міста.

Лін (очі й руки в гору) Слава Тобі, Боже, за все! Але скажи нам, як то сталося?

4. діякон: Останні години ми перевели у одного нашого вірного. Ще за темної ночі уділив Петро св. Тайну Хрещення тим оглашенним що туди до нього позбігалися. Горячим і дуже болючим було наше пращання-розлука. Місто ще спало глибоким сном, тільки з цирку долітали до нас звуки вигоднілих диких звірів, що мали нині кормитися мясом наших братів мучеників. Але вірний Гай про все добре подбав. Сторожами коло брами були самі християни, що вже там чекали на нас. Скоро відчинили браму, на колінах дістали ми від Петра ще останнє благословення і він повільно подався в поблизькі гори, щоб там перебути сю чорну годину.

Лін: Слава Богові за все. На подяку Йому за ратунок нашого пастиря завтра принесемо жертву Служби Божої.

5. діякон (вбігає перелякани): Слухайте, браття! Гірку й страшну вістку приношу вам: Павло з Тарсу, Апостол нашого Господа вже є в руках тих катів.

Лін (заломлює руки, голосно): Павло? вже спійманий?

5. діякон: Так! З далекої Греції, з Никополя прибув сюди на кораблі: тут закованого в кайдани провадили його вулицями міста, а темний нарід насмівався та ще грозив йому.

Клєт: Великий, святий Учителю! Як дуже богато я завдячую Тобі.

1. діякон: Павло вже спійманий! Господи! Як тяжко Ти випробовуєш своїх вірних слуг....

Клєт: Він буде спасенним і осягне свій вінець вічної слави, але для нас тут це гіренька страта.

2. діякон: Добре, що хоч Петро втік.... (Входить Петро, всі здивовано глядять на нього, якби на появу духа).

Лін (паде на коліна): Отче, пастирю наш! Чи це справді ти, чи може це сон нам перед очі ставить твій образ?

Петро: Так! Це я. Слабий Симон утікав, але пастир Петро-скала Церкви вернувся до вас, до свого стада.

1. діякон: А ми надіялися, що ти скрився в безпечне місце від тих кровожадних катів.

Клєт: Вже були в твоїй хаті, де ти перебував.

Петро: Отже слухайте, що сталося! Я ще не був далеко від брами на "Вія Аппія", як у ранній імлі я побачив ясне світло, що зближалося до мене. Я скоро пристав і дивився на нього— а дух в мені майже завмер. Я пізнав, що то мені на стрічу йде сам наш Господь. Тоді я впав перед Ним на коліна і перелякани питаюся—Куди йдеш, Господи? (Кво вадіс Доміне?) А Він мені на то відповів: —Іду до Риму, щоби ще другий раз прибитий на хресті вмерти за тебе— і Він зник мені з очий. Тоді я спішно вернув додому повний горячої вдячности, що тим способом наш Господь і Учитель обявив мені свою святу волю. Коби тепер ще Він ласкаво простив мені те, що я послухав вашої просьби й хотів ховатися від мученичої смерти.

Лін: Пастирю наш! Як так, то нехай небо возьме тепер нас усіх до себе: ти ще не знаєш, що Апостол Павло вже у вязниці.

Петро: Хто вам таке говорив? Павло був у Греції..

Лін: Нині приплив до Риму корабель а на нім звязаний Павло: сей діякон його бачив.

5. діякон: Так! Я бачив, що Павла закованого в кайдани вели вулицями міста а нарід насмівався з нього.

Петро (радіючи споглядає в небо): Павла в кайданах привели сюди до Риму саме на ту годину, в котрій кати вже є на дорозі до Петра. Творче всесвіта, Ісусе розпятий! Як Ти все чудово зводиш. Як колись старий поганський Рим оснували два брати й від тоді він ширив своє панування ненавистю та війнами, а земля упивалася кровю поневолених, так і нині Ти, Господи, у своїй ласці закладаєш основи під новий Рим, знова через двох братів, що їх лучить тісна любов: новий Рим, світове місто нової держави мира й любови. (Тут впадають римські жовніри зоружені а їх веде жид і показує на Петра, щоби його вязали)....

Воїн: Ти є Петро, начальник християн?

Петро: Так, я є Петро, Архипастир всіх християн...

(Воіни падуть перед ним на коліна, а жид ховається за них).

Петро (до Ліна, кладе йому на голову свої долоні й каже півголосом): Ліне! Тепер ти провадь усі ягнята й вівці разом— будь моїм наслідником, другим Папою в Римі. (До жида): За тебе, нехристе, я буду молитися, щоб Господь дав тобі світло віри й ласку свою. Так, через смерть св. Стефана Савло навернувся в Павла. (До воїнів): А ви, брати, хочете мене взяти на муки?.... (Воіни встають. Всі інші сумні).

Воїн: Тут нас є сотня воїнів на одного сивого старця, але ви християни в своїх обличчях маєте якісь чари так, що ми хоч оружені є проти вас безсильними.

Петро (подає їм руки): Я тобі сам поможу в тім: бери, вяжи мене. (Воіни вяжуть йому руки ланцюхом).

Завіса спадає — кінець третьої дії.

Третя дія!— Куди йдеш....— виступає 17 осіб: Петро, Лін, Клет, 5 діяконів, два воіни і жид. Сі ролі можуть мати Апостоли, що виступають в другій дії.

ЧЕТВЕРТА ДІЯ.

(Виступають особи: Петро, два християни, два жиди, два римляни, два воіни і гурт людей, Місце розпяття Петра: в глибині Риму. Сходяться з цікавости ріжні люди—римляни, жиди а також християни, що групуються

по лівій стороні).

1. христ. (входить і боязко оглядається): Тут будуть судити нашого пастиря: Господи! Що з ним станеться? (до себе): А може ще й нині Бог зробить чудо?

2. христ. (входить): Чи ви знаєте рибу?

1. христ. (втішився, що по сім слові "риба" пізнав в нім християнина): Слава Богу і честь Йому на віки вічні.

2. христ. (втішно): Мир вам у Господі.

3. христ. (входить): Чи знаєте, браття, що сталося? (говорить стиха).

2. христ.: Що? Може наш Архипастир є вільний? Чи втік з Павлом?

3. христ.: Його затягли до мамертинської вязниці на горі Трапейо. Там ще збільшили коло нього сторожу, подвоїли кайдани, що своїм тягарем ранили йому руки й ноги й так вкинули його до підземного льоху. Однак та жостока ненависть ворогів не могла закувати в кайдани Слова Божого, Слова всемогучої Любови. Маючи до помочі Божу силу творення чудес вони оба, Петро й Павло проповідали там вірним спасення. І що сталося? Брами вязниці повідчинялися, вартові й кати їхні, навіть Процес і Партин, старі вязничні урядники, й всі, що там були, спішили на його проповідь. Успіх був такий, що 40 твердих мужчин так перенялися Словом Божим, що сейчас просили о Тайну св. Хрещення. А тоді друге чудо сталося: відчинилася та скала, що стоїть коло вязниці а з неї виплило джерело ясносрібної водиці до хрещення. Так сам Господь дав можність спасення для многих. Охрещені хотіли увільнити обох слуг Божих, Петра й Павла з кайдан, що вілися глибоко в їхнє тіло, однак оба Апостоли на це не згодилися: сказали, що тепер є така воля нашого Господа, щоби вони своєю кровю доказали правдивість віри в Христа й так зачали спасення свобідне для цілого світа. А коли потім ті охрещені з горячою тугою пращалися зо своїм пастирем, то всі поклякали, не лиш діти але й мужчини зо сльозами в очах до стіп Петра, а любов до Агнця Божого, нашого Спасителя все горячіше розпалювала їхні серця. Однак про це все довідався префект Павлін і всіми силами старався відвести від віри Процеса й Мартина та надармо. Він казав їх обох бити тяжким камінням, повибивати їм зуби, а все таки оба мученики зіставали сильними у вірі. Навіть коли їх вже пекли і пробивали розжареним залізом, коли з них звисали кавалки пошматованого тіла, ще й тоді чути було їхню

молитву: "Буди імя Господне благословенне од нині і до віка." Вкінці покотиился голови святих мучеників від сокир катів. (Входить жид і каже до себе):

Жид: О, тут це місце, де мають стратити тих старих християнських панів, що своїми чарами зводять нарід. Але незабаром буде їм усім кінець, бо як забють пастиря то й вівці в короткім часі розбіжаться. (стає з боку).

1. христ.: Господи, як довго Ти ще зіставиш своїх слуг в такій гіркій пробі?

2. христ.: Візьми нас, Боже, а пощади Його: заховай Архипастиря всіх народів. (Надходять римляни й стають з правого боку).

1. римлян: Чому ті жиди так скаженно ненавидять його?

2. римлян: Кажуть, що ті оба є сектярами—відлучилися від їх віри й роду. Їхній провідник хотів бути королем жидів (глядить вдаль). Ось диви, вже його ведуть сюди.

1. римлян: Якісь дивні люди ті християни: всяким земськими вигодами й козкошами вони погорджують а жиють і трудяться тільки для того щастя, що їх чекає десь там по смерти. (Чути близько хід людей).

2. римлян: Цей муж не виглядає так злим: се якийсь бідний старець і мені дійсно жаль його. Думаю, що наші забогато крику роблять з тим Назарейцем.

1. римлян: Диви, як він гордо йде: вір мені, що християни мають богато спільного з пайкою стоїків.

2. римлян: Ти також: я вже волівби бути епікурейцем. (Входять воїни, що ведуь звязаного Петра, і жиди).

1. воїн (до другого воїна): На Зевса, божка нашого: що за сила в цього немічного старця: він несе такий важкий хрест, якби він не був з дерева а з піря: з нашими жовнірами він тримає один крок, начеб він був дужим молодцем, що йде на війну.

2. воїн: Кажуть, що він був колись рибаком: може тому жидюга має ще такі сильні мускули.

1. жид: Ну, ну, він вже не є жидом: християнська секта не має нічо спільного з нами—жидами. Християни хочуть собі тільки присвоїти ті привілеї, що їх дав нам Рим.

2. жид: На хрест з ним! на хрест його!

1. жид: На хрест того обманця народу: на хрест так, як Назарейця.

1. воїн: Спокій! Він дістане свою тяжку кару, але й ваша ненависть— ха, ха, ха, принесе вам незадовго заслужену кару.

Петро (до тепер був затоплений в молитві): Чи ми вже є на місці мого страчення?

2. воїн: Чому тобі так спішно?

1. воїн: Чи ти ще не є умучений таким важким тягарем? (співчуває Петрові).

Петро: Мені немічному старикові дав незаслужену силу Той, що для нас перший ніс важкий хрест на Голгофту а з ним ще безконечно важчий хрест-тягар наших гріхів, що навіть з Божою силою умлівав в Оливнім городі, а на хресній дорозі аж три рази падав до землі. Тому тепер для нас Його ярмо є солодким а тягар його легоньким.

2. воїн: Давай, старий, свій хрест сюди (легко здіймає йому з плечей).

Петро: Мій любий приятелю! Це є святий знак нашої побіди: ти копай глибоку яму бо хрест Петра стоятиме довше чим ливанські кедри та опреться всякій бурі цього світа, бо він є твердшим від найтвердшого граніту.

1. христ: Пастирю наш добрий! Не опускай нас....

2. христ. (з жалем): Що ж тепер станеться з твоїм стадом?

Петро (пізнавши, що між народом є християни, каже до воїна): Позволь мені, пане, лишень кілька слів сказати, заким ви будете готові з ямою. (жиди злі).

1. жид: Не позволь, не треба: він хоче нарід зводити.

2. жид: Не допусти до цього, ти маєш власть на це..

1. воїн: Ви, жиди, думаєте, що ми боїмось тих рабів? (до Петра): Ну, говори собі на потіху сим жидам. (Воїни копають яму під хрест, Петро стає на підвисшення, християни клякають напроти нього: жиди бісяться зі злости, погани насміваються але тихо не перешкаджають).

Петро: Брати мої! Ви називаєте мене пастирем народів і я ним є. Я ним є, хотяй негідни того, але призначений ним з Божого Милосердя. Нині пастир дістає свою найвищу заплату—куплїв у власній крові. Він дає своє життя за свої вівці. Не сумуйте, браття, тіштеся враз зо мною, бо день смерти Петра, буде днем побіди аж до кінця всіх віків. Я живу, а вмирає старий поганський Рим: я вмираючи охрещую власною кровю новий вічний Рим. Творче всесвіта! Дякую Тобі за все, що Ти мені дав, за що я через 25 літ без супочинку трудився. Ще нераз будуть проливати кров Петра однак міцно й непохитно стоятиме скала Петра: це величне свідоцтво для його уряду,

котрого створила в Церкві Любов Христа. Ось там кровожадний Рим, що мріє ще про нові підбої світа, а сам тоне в багні гріхів та видає зі себе вонь зіпсуття й смерти: але тут в сяйві раннього сонця блестить новий Рим, сівач правди й благословення. Так! Ти будеш сторожем віри, володарем нового світа тим хрестом, що блистітиме із твоїх веж. Тут буде за хвилю гріб бідного рибака, але тут він житиме по всі віки землі, а до нього горнутися муть маси народів, що замешкуватимуть землю і питимуть жадно здорову, чисту й святу воду вічного спасення, що плистиме з уст наслідників Петра. (Павза, оглядається. Воїни копають та оказують співчуття Петрові; жиди неспокійні, а християни плачуть нишком). Бувайте здорові, браття, і не вдавайтеся в тугу: хочби ще твердша рука мстивих ворогів тиснула вас, не питайтесь ніколи "Як довго ще так буде, Господи?" Радійте тою ласкою, що її Бог зложив у вас. Не вагайтеся дати ясну кров, що її для проби жадатимуть від вас. Як може бути терпіння чужим для слуг Нашого Господа, котрий за нас грішних в страшних муках скінчив на хресті. Його гіркими ранами ми спаслися, Він погорджений й висміяний від ворогів не погордив навіть тим, що Його невинного несправедливо на смерть засудив. Тіштеся, браття, коли Христос зволить вас покликати до участи в своїх терпіннях на те, щоб ви колись мали участь в Його радості й славі вічній. Нема так високого й милого слова, як це слово Христа: "Ходи вслід за Мною." Той, що тепер до вас говорить бачив Христа на хресті конаючого, але й бачив Його також в золотоблескучім торжестві славного Воскресення.

1. воїн (скінчив копати): Я тобі вже забогато дав часу: (дає знак): Ходи сюди! (Петро йде до хреста, що лежить на землі).

Петро: Тепер я приступаю до вівтаря Господа, до Бога, що від моєї молодости був радістю моєю. (До воїнів): Будьте добрі, браття, оберніть мені хрест.

1. воїн (здивовано): Чому так, старче?

Петро: Прибийте мене на хрест головою вдолину до землі.

1. воїн: Я є вояк і маю виповнити приказ, але я не є жостокий кат-мучитель.

Петро: Однак я прошу тебе про це.

1. воїн: Чи ти з глузду зійшов, старче, що легковажиш собі так жахливі болі?

Петро: Я не легковажу болю, голова моя ясна й ясне

моє слово. Але слухай приятелю: Ісус з Назарету, відвічний Син правдивого Бога вмер на хресті за мене, за тебе й за ввесь грішний та проклятий світ. Тому хрест є для нас безконечно святим, а я немічний слуга Його негідний саме такої смерти. Длятого прошу тебе, пане, вволи останню мою волю, а Бог тебе за це ще поблагословить. (Благословить воїна знаком хреста).

1. воїн: Як так хочеш, так і станеться.

Петро: Дякую. (Петро лягає на хрест, його вяжуть до хреста, стогне): Возьми мене, святий хресте, взнеси мене до мого Господа по вічну, солодку надгороду, до Пречистої Діви Марії, до моїх святих братів у раю. (Поволі підносять хрест стрімголов. І сила пекла не поконає скалу: Ти знаєш Господи, як я Тебе люблю. (Воїни зворушені, клякають з християнами).

1. воїн: Твоє благословення має чудну силу. Твій Бог є справді правдивим Богом, а Ти Його єдиний великий Архиєрей.

ЗАВІСА СПАДАЄ — КІНЕЦЬ.

Медалик Пречистої Діви Марії

Один французький граф, котрому підчас французької революції вдалося спасти своє життя й більшу часть свого маєтку, оповідає як він медаликові Пр. Д. Марії завдячує свою щасливу втечу з вязниці й тим самим своє життя.

"Нас було," каже той граф, "якась сотка людей у вязниці. Ми очевидно з великою тривогою й неспокоєм серця ждали на страшну хвилю нашого страчення. Одного ранку вступає до нас начальник вязниці й відчитує імена тих нещасливих, котрі сейчас мали бути відпроваджені на місце страчення. У списі засуджених було яких 50 людей. Я був теж між засудженими. Наступило страшне замішання. Одні плакали-ридали, другі проклинали своїх катів, а були й такі, що викрикували з радости й співали пісні похвали з вдячності Господу Богу, що нарешті вдарила година їх спасення.

Всі засуджені вже були вийшли з вязниці, тільки я один не вспів ще зібратися. Я згубив медалик Пр. Д. Марії, а без нього я не хотів іти на смерть.

"Майте троха терпеливости зо мною," сказав я до наглядача, начальника вязниці, "я цеї ночі згубив свій медалик, а без нього я не можу піти!"

"Медалик? Що за медалик?" спитався злісно начальник.

"Це медалик Пр. Д. Марії," відповідаю трівожно, перешукуючи вязничну солому, на котрій я спав.

"Вперед!" заревів нелюдяний начальник, "вперед і ані одної хвильки проволікання!"

"Ох Боже," благав я його на колінах, "майте хоч троха милосердя, даруйте мені хоч кілька хвилин; через ціле своє життя я носив той медалик на своїх грудях, а тепер" ....далі я не міг говорити, бо біль і жаль за моїм втраченим скарбом здавив мій голос.

Я готовився на страшний вибух гніву невмолимого начальника й сподівався ,що він сейчас завізве варту, щоб мене на силу випровадити з вязниці. Однак на моє велике здивования начальник заховав спокій, усміхнувся лагідно й сказав: "Ну, то останьтеся нині при життю без медалика ,щоби завтра вмерти з медаликом." По цих словах, він відвернувся від мене й вийшов із вязниці. В самій хвилі я знайшов свій медалик. Я кликав за начальником, однак він мене вже не чув. Я притиснув дорогий медалик до своїх уст, і цілував його, начеб він уратував мені життя.

На другий день прийшов до нашої вязниці якийсь новий начальник, котрого я ще ніколи не бачив. Між тими, котрих він викликував на смерть, мене не було, бо правдоподібно властидержителі були того переконання, що я вже страчений попереднього дня, або що я втік.

Так просидів я у вязниці ще вісім днів. Одного вечора роздався тривожний крик "Огонь—огонь, горить!" Це був вибух пожару в магазині, що дотикав нашої вязниці. За хвилю отворилася наша вязниця, зявився попередний наш начальник і закликав сильним голосом: "Ратуйтеся хто може!"

Це не був припадковий пожар; він був викликаний, щоби дати нам нагоду до втечі. Ми це сейчас зрозуміли. Кождий вязень старався сейчас використати цю знамениту нагоду до втечі. Однак у дійсности мало хто вспів втекти. Бо прочунявшися з першого переполоху, варта обсадила сейчас всі виходи й в такий спосіб зробила всяку втечу неможливою.

Мені однак пощастило висмикнутися з вязниці, й за короткий час я знайшовся поза французьким кордоном, на німецькій території.

Моїм головним старанням було тепер віднайти свою жену й свої дві молоденькі донечки. Вони після мого увязнення, покинули були Францію й поселилися в Німеччині ,десь в надренській провінції.

Я пильно шукав за своїми найдорожчими, відвідував кожде містечко, кожде село. Однак даремні були мої труди. За моєю женою й дітьми гейби слід загинув. Всеж таки я мусів їх віднайти,(бо без них моє життя було безвартісне.)

Вже два роки я шукав й тужив за своєю родиною. Поволі я зачав тратити надію, чи я ще побачу їх на цім світі.

Одного дня пішов я до церкви на Службу Божу в однім надренськім містечку. **Це був мій звичай, що ніколи я не опускав щоденної Служби Божої, коли я тільки мав до того нагоду.** Вже скінчилася Служба Божа, вже вірні порозходилися, тільки я один й ще кілька побожних людей позістали молитися. Я мав такий звичай, що ніколи не виходив з церкви, в котрій я бував перший раз, аж поки я не оглянув її грунтовно й не побачив це все, що мало якусь артистичну вартість. Оглядаючи отжеж ту церкву, я вступив до одног бічної каплиці,де перед образом Пр. Д. Марії клячала якась дама в жалобі, а при ній двоє дівчат. Це була очевидно якась мати зо своїми доньками. Тому, що я стояв за ними яких 15 до 20 кроків, то я не міг бачити ні лиця матери, ні її доньок; однак мене опанувало таке чувство, що я нарешті віднайшов тих, за котрими моє серце так тяжко тужило.

Я вийшов із каплиці й причаївся на такім місці, звідки я міг добре обсервувати кождого, що виходить з церкви, без обави бути побаченим. За кілька хвилин моє радісне прочуття або мало здійснитися, або мало обернутися на страшне розчарованя. За якої чверть години, що видавалася мені вічністю, піднеслися мої три побожні богомольці й вийшли з каплиці. Хто опише мою безмірну радість, коли я в тих трьох незнакомих пізнав дійсно своїх найдорожчих. Мені дух заперло, мені серце забилося так, що я думав, що воно вискочить мені з грудей: я притулився до стіни й держався стовпа, щоби не впасти.

Однак мені не можна було гаїтися. Я зірвався з місця й побіг за дружиною й дочками, щоби переконатися де вони мешкають. Ідучи за ними, я побачив, що вони зайшли до одного затишного, але чистенького дому. Від властителя того дому я довідався, що ті "добрі люде", як він виразився, мешкають там якийсь рік.

Я не відважився піти за покликом мого серця й відразу зявитися перед моєю родиною, бо нагла надмірна радість була б їх забила.

Двома листами я приготовив їх до мого приходу й лиш тоді я насмілився показатися їм на очі. Яка була наша взаїмна радість, того не висловить жаден людський язик. Перше наше діло, по тій радісній стрічі, була сердечна подяка Управителеві світу, котрий своїм Провидінням нас так ласкаво охоронив і так щасливо нас звів. Ми не забули також за нашу найдорожчу небесну Неньку, котра своїм медаликом так чудесно спасла мене від неминулої смерти. Цей медалик я стало ношу на своїх грудях і буду носити його аж до моєї смерти—ні, й по смерти я не розлучуся з ним, бо я скажу дати мені його до гробу."

Таке оповів той побожний граф і таке ми Вам переповідаємо, дорогі читачі, для Вашого духовного збудування й для заохочування Вас до горячого набоженства до Пр. Д. Марії.

„Вже по Великодних Святах"

Парох з Б. міг вважати себе найщасливішим з людей, бо в навечерію кожного більшого свята до пізної ночі сидів у сповідальниці й слухав сповідей своїх парохіян, старших і молодших, молоді й дітей. А в саме свято аж приємно було дивитися, коли громада вірних приступала до св. Причастя.

А однак не цілком був задоволений о. парох, бо одної, однісінької овечки завжди бракувало на тім так зворушаючім торжестві. Тою непослушною овечкою був кравець, пан Іван, людина не так зла в глибині серця, як радше налоговий приятель пляшки. Спосіб життя кравця вже від довшого часу був такий: Цілий тиждень працював пильно й витривало, але в суботу находив на нього якийсь гарячковий стан. Не міг тоді висидіти на стільци, голка майже горіла в пальцях і щось неозначеного володіло його слабою волею. Потім зривався, кидав роботу в кут і гнав до шинку. Тут пив склянку за склянкою, пропивав ввесь тижневий заробіток, приходив до дому вже по півночі. А коли прийшов, то перше сильно бив свою жену.

Та нещаслива жінка нераз приходила до о. нароха й жалувалася на свою біду.

Ах, отче, пароху, коли би ви могли з мого чоловіка зробити порядну людину, то скінчилося б наше нещастя. Маю те переконання, що коли б він гідно прийняв св. Тайни, то це додало б йому сили й він міг би опертися тій страшній покусі в суботу вечером.

Про те все дуже добре знав о. парох. Длятого часто відвідував кравця під ріжними позорами. Тоді зручно звертав розмову на якесь свято, що минуло.

—І шукав я вас, дорогий мій пане, але на великий жаль не видів я вас навіть в церкві. І ви один в цілій моїй парохії не ходите до великодної сповіді. Яка шкода! А прецінь ви такий пильний робітник і не зла людина; й мені здається, що то якось не випадає так вам занедбуватися.

Кравець скробався за ухо й робив дивну міну.

—Не можу сказати, що о. парох не мають слушности, але я старий грішник, і знають о. парох, щоб ту справу добре залагодити, найліпше буде зачекати до Великодня —тоді буду мати досить часу, щоб навернутися, бо то справа великої ваги.

—Я вправді не виджу причини, відповів о. парох, чому ви з тою так важною справою хочете чекати аж до Великодня; але я був би дуже щасливим, коли б ви мені щиро обіцяли, що на Великдень прийдете певно до св. сповіди.

—Добре, нехай буде. Даю слово!— запевнював кравець.

І о. парох вертав радий до дому.

Надійшов Великдень. І хто не прийшов до сповіди? Кравець.

Минув Великдень, а кравець таки не прийшов до сповіди.

Знова пішов о. парох до кравця й пригадував йому на його обітницю.

—Правда, зле я зробив, говорив кравець, але тепер вже по Великодни; зачекаю на другий рік.

І так минуло ще кілька років. Наш кравець кожної суботи "совісно" ходив до шинку й пізно в ночі вертав до дому та бив жінку.

—То мусить прецінь раз скінчитися, думав засмучений парох, мушу взятися на спосіб.

При кінці грудня зайшов о. парох до кравця. Той пильно працював, бо не було то в суботу вечером.

—Слава Ісус Христу! Приходжу до вас....

—Слава на віки! О, вже я знаю, отче, пароху, пощо приходите, але прошу бути спокійним, тим разом дотримаю слова, але тепер прецінь щойно кінець грудня.

—Очевидно, що до Великодня ще досить часу, але я сьогодні приходжу в іншій цілі: прошу взяти міру на нову рясу (реверенду).

На ті слова заясніло лице кравця. Буде за що пити! подумав і взяв міру.

—А зробіть добре й міцно, з доброго сукна та щоб так добре лежала як стара.

—Дуже добре. Зрештою о. парох знають, що на мене можна спуститися.

—Гм! То хіба мусите мені доказати.... Але тепер не маю грошей, можу заплатити десь коло Великодня.

—Дуже добре, дуже добре, прецінь знаю, що можу на то числити, усміхався кравець. На Новий Рік буде готова нова ряса.

Знова надійшов Великдень. Кравець сидів як на шпильках.

—Прийде о. парох і запатить за рясу, сказав до себе, і знова буде проповідати мені про сповідь.

Але Великдень минув, а о. парох із грішми не приходив. Так минуло кілька днів. Кравець хотів відобрати свої гроші, бо їх дуже потребував, а на приходство якось не мав охоти йти, але що робити? Чекав до другої неділі по Великодні. Набрав вкінці відваги й пішов на приходство.

Парох побачив його, вийшов напроти й дуже чемно його повитав:—А! Як маєтеся? Рідкий гість! Щож такого вас до мене спровадило? Прошу сідати!

—Дякую, ви дуже ласкаві до мене, отче пароху, відповів кравець втираючи з чола краплистий піт,— я прийшов....

—Насамперед скажіть мені, перервав парох, як там

мається ваша жена?

—Дякую, мається добре, але мій інтерес якось не йде добре, длятого я прийшов....

—Але ви спітніли. Замкну вікно, щоб ви не перестудилися, сказав знову о. парох.

—О, прошу не трудитися. Свіже повітря нічого мені не зашкодить. Я прийшов просити....

—Але в тій порі протяг особливо є шкідливий; маю в парохії кількох хорих на груди.

—Я чув про це,— але я прийшов по гроші.

—Які гроші?

—Отець парох знають; за рясу, яку я вшив при кінці грудня, а за яку о. парох обіцяли заплатити на Великдень.

—Ах! Так, так! То ви за тим прийшли.... шкода що ви скоріше не прийшли.... А то вже по Великодни.. будемо мусіли чекати аж до другого Великдоня.

Кравець остовпів. Хтож міг би подумати, що о. парох так буде до нього говорити. Витріщив очі й не хотів вірити власним ухам.... може зле зрозумів....

—Мушу вам повторити, що вже по Великодни, та що маємо ще цілий рік часу.

—Але обітниця завжди обітницею, відповів кравець, чи Великдень минув чи ні; завжди є час, щоб сповнити свій обовязок.

—Так! Ви тепер сказали велику правду, говорив далі парох дивлячися на кравця,— вже підчас святого хрещення хрестні родичі в вашім імени обіцяли сповняти божі й церковні обовязки.... і при першім св. Причастю ви відновили були ті обітниці. А як тепер дотримуєте ті обітниці? Чи ви мене не зводили вже кільканацять років викрутом, що вже по Великодни? І чому жадаєте, щоб я зглядом пана кравця Івана був совіснішим і точнішим чим пан кравець Іван був зглядом Господа Бога? Дуже мені прикро, але мушу триматися тої практики що ви, бо так видається мені найвигідніше.

Кравець дуже добре знав, що о. парох не скривдить його ані на цент, але зрозумів силу доказів, якими виказав негідність його поступування. Взяв ті слова ніби на жарт, чемно попращався й вийшов.

— — — —

Сім років по тій розмові. Як кождого року, так тепер зібрав о. парох старших своїх парохіян, щоб порадитися в справі асекурації й поправи церкви. Кравець був одним з найліпших паохіян, жінки не бив, інтерес ішов

йому добре, а навіть був членом церковного комітету.

Перестав пити. А коли о. парох запитав його, від коли перестав він пити, сказав:—Від того дня, коли то я був прийшов до о. пароха по гроші за рясу.

†

Посмертна Згадка

Дня 21 січня ц.р. в Брукселі, в Бельгії перейшов до вічности ще один із подвижників нашої місії в Йорктоні. Багато з наших читачів певно пізнають цю благородну постать Впр. отця Йосифа Гекіре ЧНІ., або коротко отця Йосифа як він був загально знаний.

Коли вибухла німецько-польська війна, о. Йосиф був ігуменом у нашім монастирі в Голоску Великім біля Львова. Він не лиш перебув всі жахливі події більшовицького наїзду, але лишився шість тижнів під їхньою окупацією. Це якраз в наслідок цих страшних подій що спали на нашу Церкву і на ввесь нарід, що він тяжко занедужав. Він певно бувби рад лишитися в Галичині разом зо співбратьми, що не лякаються червоного ката. Одначе, коли головні монастирі оо. Редемптористів зістали сконфісковані та всяка праця була неможлива, Впр. о. Йосиф разом із кількома бельгійськими отцями був приневолений вертати до Бельгії. І хто знає, чи Господь Бог, що любить геройські душі, не хотів надгородити його готовість вмирати за святу віру, й покликав його до Себе 21 січня.

Отець Йосиф уродився 10 квітня 1890. Монаші обіти зложив 24 травня 1908 року. На священика був рукоположений 29 червня 1916.

Дня 11 квітня 1919 р. як молоденький Священик приїхав до Канади помагати о. Делярому в Його піонірській праці між українцями. З початку працював Він в околицях Комарно, Ман., опісля приїхав до Йорктону. Тут Він занимав ріжні становища: опікувався молоддю в нашім ювенаті, був професором, обслугував численні кольонії, а в кінці був іменований ігуменом 1927 року.

З початком січня 1929 р. Отець Йосиф відїхав до Галичини. Звідтам був висланий на Волинь, де через кілька літ працював серед незвичайних тяжких обставин.

В 1936 р. отець Йосиф був назначений ігуменом нашого монастиря в Голоску Великім, біля Львова, де перебув останню воєнну хуртовину.

Отець Йосиф помер в 49 році життя. Для українського народу в Канаді працював повних десять літ, а других десять відбув на Волині й в Галичині. Найкращі свої священичі літа та здібности посвятив українському народові. Ще три тижні перед смертю написав до Впр. о. Ст. Бахталовського ЧНІ., диста в котрім висловив свою готовість приїхати до Канади, колиб зайшла потреба.

Покійний визначався великою ревністю, добротою та лагідністю. Тому для всіх, що мали нагоду його пізнати, лишив по собі дуже милий спомин.

Вірні йорктонської парохії, за ініціятивою пана Григорія Пристая, постарались о співану Службу Божу за свого колишнього пароха, яка відбулася в понеділок 11 березня.

Ми певні, що й вірні з других парохій, де Він так ревно працював будуть памятати про Нього в своїх молитвах і будуть просити Всевишнього, щоб надгородив бл. п. отця Йосифа небесним щастям за Його посвяту для добра української Церкви й українського народу.

Со святими упокой Христе....

Вічна Йому память.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ

О захованння справедливості після 10 Божих Заповідей

Живемо в часах, в яких розвій техніки й природних наук вчинив величезні поступи. Нинішне людство має радіо, електричне освітлення й прекрасні купілеві уряджження по домах.

Молодь має ріжні гри й забави— не лиш у літі але й

в зимі. Є багато шкіл—біліотек.

Люди порозуміваються між собою ріжними мовами, їздять люксусовими ґарами.

Одначе мимо цих поступів на полі цивілізації, нинішне людство попало в ціле море нещасть.

Живемо під знамям міжнародної злоби, брутальности, лукавости й ненависти. Нині ллється неповинна людська кров, несеться стогін ранених. А кілько голоду, розпуки, взаїмної ненависти, безробіття, втрат і розбиття людського життя й майна!

Нинішне людство попало в ціле море нещасть тому, що покинуло святу, Божу науку. Господь Бог, Ісус Христос нині є усунений із життя держави й родини. Є краї, в котрих церкви є замнені— релігії не вчать по школах.

Є краї, в яких виховується дітей у тім переконанню, що релігія є не лиш непотрібна в життю людини, але що закон Божий взагалі противиться людському щастю та що доти не буде добра на землі, доки не щезне останній слід релігії. Є численні случаї, де люди вже не моляться, святого дня не святкують, до церкви не ходять, до св. Тайн не приступають, заказаний час не існує для них. Піст не піст танцюють, мясо їдять.

Людство зійшло з дороги чесного життя, яке йому призначив Г. Бог і тому докотилося над беріг пропасти.

Щоб вийти з неї конечно потрібно, щоб людство почало заховувати Божий закон, 10 Божих заповідей.

Уявіть собі: цеї ночі постановляють люди, що від завтра будуть совісно заховувати 10 Божих Заповідей. Що сталося б тоді? Настає день.... Тут і там будяться люди зо спокійного, нічного сну й дивно замість сейчас кликали по снідання, всі клякають на коліна й короткою, щирою молитвою поздоровляють Бога. Всі моляться тому, що постановили заховувати 10 Божих Заповідей.

Приходить снідання, читають люди щоденники, але дивно стає нам, снідання ніколи так ще нам не смакувало при часописах, в яких давніше було повно обмов, несправедливих посуджувань і родинних згірщень— тепер лиш білі плями знаходяться. Не диво— 10 Божих Заповідей постановлено заховувати. Не вільно обманювати й тому молоко є таке смачне, з нічим не змішане; не вільно говорити неправди, тому часописи є такі короткі.

Снідання скінчилося. Кожний спішить до праці. Ідуть діти до школи —а всі веселі, бо не мучать собі голови, як обманити учителя чи учительку, що не навчилися завданої лекції— тому, що нині кожний сповняє свій обовязок!

Ідуть робітники до своєї робітні, фабрики. Радо забираються до праці. Не нарікають на своїх хлібодавців, бо вони дають їм добру платню. Ніхто з робітників не обурюється, не агітує против хлібодавців.

З далекої подорожі вертає чоловік, а жінка витає його з такою великою радістю, якою відзначується зовсім спокійна совість і додержана вірність.

Вертає зо школи дитина, а родичі тішаться, що кожне слово їх сина чи доньки є правдиве.

Пополудни відбувається великий мітінґ. Бесідники, що давніше пінилися зо злости, говорили цілими годинами, тепер коротко говорять, бо нині можна тільки правду говорити.

О 5 год. по обіді на підвечірок зійшлися багато приятельок. Від многих літ призвичаєні несправедливо посуджувати, обмовляти інших. Нині того не чинять, бо від нині не вільно нікого обмовляти.

Жандарми зникають із вулиць, бо нема злочинців.

Молодь спокійно проходжується вечором —нині нікого не вільно намовляти до злого!

Вязниці отвираються— нема злодіїв.

У муніціпалі зібралося множество людей: Прошу поправити моє зізнання— мій дохід виносить 10 разів більше, ніж я подав.

Так представлявся б день, в котрім дійсно заховували б люди 10 Божих Заповідей. Коли б такий день тривав довше, тиждень, місяць, рік, ціле життя.— Тоді передсмак раю запанував би на цій долині сліз!

Г. Бог хоче, щоб ми заховували Божий закон і через те запевнили собі краще життя на землі. Земське життя навіть тоді не буде ще раєм! Слабости, прикрощі далі будуть існувати. Одначе зникнуть із землі многі терпіння, що є наслідком переступлення Божого закону.

Нехай члени Апостольства Молитви моляться, щоб нинішне людство більше цінило та совісно заховувало 10 Божих Заповідей.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднайте "Голосові Спасителя" нових передплатників!

Молитва за Український Нарід

Ми дістали листа, що в Бельгії та Франції по католицьких церквах і домах моляться в наміренні нашого страдаючого українського народу.

Чужинці моляться, щоб Божа Мати, Цариця України, освободила поневолений український нарід з неволі та дала Україні святу Волю!

А тепер спитаємо, чи кожний з нас українців молиться за поневолений український нарід? Коли ні— нехай зачне від нині!

Ми переконані, що за молитвами та всемогучим заступництвом Божої Матери, Цариці України, Господь Бог дасть Україні повну свободу, релігійну та державну.

Тут подаємо **точний переклад** із французького оригіналу **Молитви до Цариці Небес за Український Нарід**, що її відмовляють у Бельгії та Франції.—

МОЛИТВА
до Цариці Небес за Український Нарід.

Царице України, найбільша Радосте наша, Пречиста Діво Маріє!

Ти полюбила Український Нарід, що страждає тепер в тяжкій неволі. Його страждання так дуже подібні на страждання Твойого Сина Ісуса, що прийняв надлюдські муки за Свою Правду Святу та й тепер ще принижений і потоптаний у Найсвятійших Тайнах лютими нащадками Сатани.

Із тьми неволі, простягають до Тебе руки в кайданах Твої Вірні Сини. Скороти нам, о Всеблагая Мати, цей час великої проби.

Захисти нас перед Божими й нашими ворогами.

Освободи нас, Царице Наша!

До стіп Твоїх святих із мольбами прибігаєм. Посій нашу Землю Храмами Божими неначе гарними квітами і дай нам святих священиків, щоб вони чисті сердцем і сильні Словом Божим несли по всій Україні з цих храмів світло Божої Правди, направили зневагу Божого Імени та спасли міліони Душ Доброї Волі що жаждуть Божої помочі.

О вислухай наші мольби, Царице наша! До груді Твоєї повної материнської любови зі слезами прибігаєм.

Відчуй наше горе, Пресвятая Мати Правди!

Дай, щоб Правда Свята і непорочна побідила всі темні сили, що заволоділи нашою обездоленою землею.. Дай Україні Волю святую, за якою тужимо від довгих часів.

Дай, щоб у Вільній Державі вільними устами могли ми славити Бога нашого, Найвищу Правду і величати Тебе, Пречисту Царицю Нашу, тепер і во вічні віки. Амінь.

Отче Наш.... Богородице Діво....

Найсвятійше Сердце Ісуса, нехай прийде Царство Твоє.

Пресолодке Серце Марії, будь моїм спасенням.

300 днів відпусту.

Позволяється печатати.

Малін, дня 23 листопада 1939.

† Ст. Й. Картон де Віяр, Ґен. Вік.

Католицьким Світом

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ СЕМИНАР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.—У ч. 7-ім "Шляху" з 17 лютого ц.р. появився **Пастирський Лист Преосв. Кир Константина Богачевського** в справі оснування Духового Семинаря ім. св. Йосафата в Філядельфії.

Прекрасне діло почав Преосвященний Кир Константин у Злучених Державах. Ми віримо, що всі віруючі українці допоможуть своїми жертвами й другими добрими ділами ревному Владиці створити цей Семинар на американській землі, де могли б учитись і виховуватись українські юнаки на добрих священиків.

РАДІСНА НОВИНКА.— Мимо всіх затій бразилійських властей наша справа все таки поступає вперед. Відвідавши наші громади в Аргентині, **Преосвященний Ів. Бучко** вернув знову до Бразилії, щоби докінчити відві дини наших громад. Протест Апостольського Висланника таки поміг. 27 грудня Преосв. Бучко відвідав матірне товариство "Просвіта" в Буенос Айрес і вписав пропамятні слова в книгу товариства.

УКРАЇНСЬКА РАДІОВА ГОДИНА В ВАТИКАНІ —Від 14. грудня 1939 р. ватиканське радіо в Римі передає кожного четверга, год. 8. вечором, повідомлення українською мовою. Повідомлення мають головно релігійний характер, але приписують їм не лиш культурне, а й полі-

тичне значіння. Є старання, щоби була передавана українська година й через італійське радіо.

ЧУДЕСНЕ УЗДОРОВЛЕННЯ.— В жовтні 1937 р. **12 літна донька панства Ф. Петрі** в Норт Бей, Онт. захворіла на діточий параліж. Ціле тіло стало безвладне, крім одної руки. Зачали ратувати і вкінці довели до того, що дівча могло порушити другою рукою та ходити на кулях. Але молода Ріта—так називається дівчина— не тратила надії. Вона щиро молилася до св. Анни і просила помочі в неї, бо люди не годні були помогти. І свята Анна помогла.

9 лютня ц.р. вечором Ріта почула, начеб якийсь голос кликав її встати та ходити. "Я кинула тоді мої кулі і почула, що можу стояти. Тоді я зробила кілька кроків. З початку я сама собі не вірила, тому я станула перед зеркалом і знова спробувала йти. Тоді я побачила себе, як іду. Я вийшла зо свого покою і пішла до спальні. Я знаю, що мої молитви зістали вислухані. Я була так зворушена, що я заплакала і зачала кликати маму...."

Ріта тепер здорова. Хоче піти до школи і стати співачкою.

Одиноким виясненням на своє подужання подає молитви до св. Анни.

І в нинішнім віці діються чуда, коли хто гідний їх, просить і дістане.

ТИХЕ ГЕРОЙСТВО.—В селі Пляшевій у Льотарингії впав в огні воєнний літак на школу. Учителькою в цій школі була Сестра Ігнатія Андри. Вона спокійно вивела дітей і ще вернулася, щоби ратувати свою аптику — але будинок завалився в огні й Сестра згоріла. Чи багато на цім світі ви найдете таких тихих героїв, що життя віддають за вітчину, як ця католицька монахиня?

НАШІ ЖОВНІРИ.— Урядові звідомлення подають, що в Саскачевані відсоток українських добровольців є вищий від відсотку українського населення провінції. Відсоток наших охотників є 10% і так українці дали ділом доказ, що вони добрі канадійці!

Честь українцям Саскачевану!

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Чому не вірить.—То ви в ніщо не вірите?
—Так, я можу вірити тільки в те, що розумію.
—О, то ви справді в ніщо не можете вірити.

НОВІ КНИЖЕЧКИ.....

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

1. ПОЩО СПОВІДАТИСЯ? —стор. 38, ціна 5ц.
У ній автор збиває закиди недовірків проти св. сповіді та прекрасними прикладами змальовує добродійства доброї сповіді.

2. ЯК СПОВІДАТИСЯ?— стор. 42, ціна 5ц.
У ній автор у незвичайно приступний спосіб подає условини до доброї сповіді.

Обидві книжечки незвичайно повчаючі й хосенні для всіх, старих і молоді.

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ —
100 карток ..... 25ц.

НОВА КНИЖКА.....

о. Й. Схрейверс ЧНІ.,: **ХРИСТОВЕ ПОСЛАННЯ ДО СВОГО СВЯЩЕНИКА.** За дозволом Автора переклав з французького оригіналу о. В. Маланчук ЧНІ.— Аскетична Бібліотека гр. кат. Духовної Семинарії у Львові. Том VII. Львів 1938 ст. 150, 16. Ціна 30ц. з пересилкою.

Автор подає роздумування про священиче життя на десять реколекційних днів, по три на кожний день. Зміст книжки: Священича гідність, потреба святости, визначні чесноти й загрозливі небезпеки, опісля середники до святости й головні священичі обовязки, вкінці відношення священика до Ісуса Христа й Пр. Діви Марії.

Автор, відомий з великого знання духовного життя, учить і підносить на дусі в сьогодішних тяжких часах.

Книжка одобрена й поручена як аскетичний підручник для укр. кат. духовенства Впреосв. Митрополитом Андреєм Шептицьким. ЗАМОВЛЯЙТЕ:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

У барбера.— Гість (бачучи в часі голення кров): Чи маєте ще другу бритву?
Барбер: Так, на що?
Гість: Я хочу боронитися.

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождий раз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надоложити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніша молитва.

Тому, якщо ви потребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померщим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймiть Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Catherine Street —o— Yorkton, Sask.

Служба Божа читана $1.00 — Співана $3.00

David E. Cowan
Асекурація
Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків
Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. Phone 726
9—10—14 Highway Yorkton, Sask.
General Motors Cars and Trucks
ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО
Скора Обслуга

-РОЗПНИ ЙОГО-
ПРЕКРАСНА РЕЛІГІЙНА ДРАМА
в 4-ох діях.
Виступає в представленні 11 осіб-аматорів.
Надається передовсім на час
ВЕЛИКОГО ПОСТУ.
Стор. 24. — Ціна 25ц. із пересилкою.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., — YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

—КУПУЄМО—

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Пастирське Слово 130
Марія Прибіжище 132
Ділання Сатани Сьогодні (докінчення) 135
Життя св. Ґерарда 141
Марія, Прибіжище Грішників 143
Намірення Апостольства Молитви ... 150
бл. п. о. Крижановський ЧСВВ. 154
Над Могилою Героя-Мученика 155
Пастир-Пастирів (доповнення) 156
Блудними Стежками 157
Католицьким Світом 158
Веселий Кутик 160

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 5 YORKTON, SASK. May, 1940

КАЛЄНДАР НА ТРАВЕНЬ, 1940

1 С Преп. Йоана Декаполіта
2 Ч Преп. Йоана Ветхопечер.
3 П Преп. Теодора Тріхіна
4 С СвщМ. Януарія
5 Н Нед. Томина. Пр. Теодор.
6 П ВМ. Георгія (нед. 12-го)
7 В М. Сави Стратилата
8 С † Ап. Єв. Марка
9 Ч СвщМ. Василія
10 П СвщМ. Симеона
11 С Апп. Якова і Сосіпатра
12 Н Мироносиць. М. Кизиці
13 П † Ап. Якова
14 В Травень. Прор. Єремії
15 С С. Атаназія Александр.
16 Ч † Пр. Теодозія Печер.
17 П ПМц. Пелягії
18 С Мц. Ірини
19 Н Розслабленого. Пр. Йов.
20 П Явлення Чесного Хреста
21 В Ап. Єв. Йо. Богсл (26-го)
22 С Препол. †1. Пер. мщ. Ник.
23 Ч †Ап. Симона Зилоти
24 П СвщМ. Мокія
25 С СС. Еліфанія і Германа
26 Н Самарянки. Мц. Гликерії
27 П М. Ізидора
28 В Преп. Пахомія Великого
29 С Преп. Теодора Освящен.
30 Ч Ап. Андроніка
31 П М. Теодота Анкирського

УСТАВ НА ТРАВЕНЬ, 1940

5.—Неділя Томина.— Глас 1, ев. утр. 2. На літ.: Антифони 2 Пасхи, (воскр.) 3-ий звичайний з припівом. воскр. (Пасхи). Апостол зач. 14, ев. Йоана зач. 65. Задост. Пасхи: "Ангел вопіяше." Причастник: Пасхи. По Отпусті з крестом ("Пришедий ко ученіком"); розділяється Артос.

12.—Неділя Мироносиць і Великомученика Георгія. Глас 2, еванг. утр. 3. Всеночне. На літ.: Тропар воскр. гл. 2 і Георгія, Слава: Кондак Георгія, І нині: Мироносиць. Ап. Мироносиць. Ап. Мироносиць зач. 16 і Георгія зач. 29, Еванг. Мирон. Марка зач. 69 і Георгія, Йоана зач. 52.

19.—Неділя Розслабленого: Глас 3, еванг. утр. 4. На літ.: Апостол зач. 23, ев. Йоана зач. 14.

26.—Неділя Самарянки і Апостола й Евангелиста Йоана Богослова: з 21 травня. Глас 4, еванг. воскр. 7. На літ.: Тропар воскр. і Свят. Кондак: Свят. Слава: Самар. І нині: Пасхи.— Прокімен. Аллилуя. Причастник: Трйоди і Свят. Задостойник: Пасхи. Апостол зач. 28 і 68— Еванг. Йоана зач. 12 і зач. 61.

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових Передплатників!

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 5 Травень 1940

В День Світлого Христового Воскресення Веселих і Щасливих Свят Усім Своїм Передплатникам, Читачам, Добродіям і Приятелям бажає "Голос Спасителя" —

Так як Христос побідив усе лихо, усю людську ненависть і смерть саму, так нехай і Вам поможе поконати всяке лихо, що його стрічаєте в своєму житті!

Пастирське Слово

В ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТА

ІХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЇ КИР ВАСИЛІЯ ВОЛОДИМИРА ЛАДИКИ,— ЕПИСКОПА-ОРДИНАРІЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ.

До Всечесніших Отців і Вірних нашої Дієцезії.

Мої Дорогі в Христі,

"Цей день, що його сотворив Господь, радуймося і веселімся в нім." (4. стих. Утр. Воскр.)

Тими словами заохочує нас св. Церква до надприродної радости. Та небесна радість має своє жерело у Воскресенню Христа, Бого-чоловіка, котрий по великих і страшних терпіннях і смерти, третього дня, в неділю ранком встав живий із гробу.

Тому й не дивно, що наші церковні пісні накликують до радости, не лише всіх людей, але цілу землю, всю природу, а також і світ невидимий, бо Христос є Царем всесвіта.

Бо й якжеж нам не тішитися, коли наш Господь Ісус доконав повного Відкуплення, коли Він "підніс нас від землі до неба," коли "привів нас від смерти до життя."

Серце наше наповняється найблагороднішими чувствами веселости, а заразом й подяки за такий величний дар. Наша надія віджила, бо Христос являється побідником над смертю і гріхом; побідником правди над ложю; побідником справедливости над неправедністю. Тому радісно і з вірою співаємо пісню побіди Воскресшому.

Нехай ця радість просвітить наші серця тут в Канаді і скріпить нашу віру в побіду Христа-Правди. Надприродна віра в Христа дає нам запоруку і силу перебути всі тяжкі години, які переживає тепер наш український нарід. З Христом Воскресшим побідимо всьо зло і ненависть ворогів.

Вірою і любовю ми нині лучимося з міліонами наших братів на рідних землях і шлемо наші сердечні молитви спільно до Воскресшого, щоби вскорі настав справедливий мир і вільна українська Держава.

Воскресення Ісуса Христа є причиною і жерелом нашої радости, є запорукою нашої побіди і щастя. Що більше, воно є "веселість вічна" для тих, що в Нього вірять, Його люблять і на Нього надіються. Воскресший буде також їх нагородою у вічній веселости!

Воскресенням Христа "все наповнилося світлом: небо, земля і підземне," а передовсім наш ум і серце. Щезла темнота незнання, ласка Божа освітила наш розум, як сонце освічує світ. Ми пізнали вартість нашої безсмертної душі, відкупленої кровю Спасителя; ми пізнали наше небесне призначення: ми пізнали безмірну доброту і ласкавість Бога. А надівсе безмежну любов Сина Божого, котрий, "як агнець за всіх був заколений" в жертву Небесному Отцю, щоби з нас зділав "люди Божі святі." Тому "веселіться по божому, бо знов із гробу гарне сонце правди нам засіяло і воскрес Христос, як всесильний."

Та не лише воскресенням ми пізнали "правди сонце" і освідомили собі нашу гідність, але ми стали вповні свобідні від узів ада і гріха. Ми осягнули "нове життя," Христос відчинив нам райські двері, "дав нам життя вічне і велику милість."

Через хрест і Воскресення наше, "смертне тіло одягає красу нетлінности." "Через Хрест прийшла радість усьому світови" і "іншого життя вічного початок!" Однак се вічне життя, красу, світлість і безсмертність нашого тіла, (на подобу Воскресшого Христа) маємо собі заслужити вірою, вірним сповнюванням Божих заповідей і наших католицьких обовязків.

Давби Бог, щоби ті прекрасні і глибокі думки Великодня полишилися у нашій памяти на довший час! "Як по правді свята і найсвяточніша отся спасенна ніч (великодної неділі), в якій безлітне Світло із гробу, тілесно всім засіяло!" "Сей святий день, празників празник і торжество всіх торжеств!" Тому "прийдіть всі, щоби взяти участь у божественній веселости, в урочистому дні Воскресення, в царстві Христа і величаймо Його як Бога во віки." Амінь.

З нагоди цих світлих Празників Воскресення засилаємо всім нашим Дорогим Отцям духовним і всім нашим вірним щирі побажання радости і щастя і обильних ласк Воскресшого Ісуса і наше Архієрейське Благословення.

Христос Воскрес!

† **ВАСИЛІЙ,**
Епископ.

Вінніпеґ, Ман.

Марія Прибіжище

Маєва Набожність.

Бути твердо переконаним про правди віри, це ще не те саме, що мати віру. Ось подія, що пояснює це твердження:

Було це около пятьдесять літ тому—так оповідає один отець Ісусовець,— ми мали в нашій колегії студента; мати була в нього католичка, батько протестант. Сам студент був охрещений в протестантській церкві й ми в колегії вважали його протестантом. Не зважаючи на все це, батько студента був цілком переконаний, що Католицька Церква, це одинока правдива Церква. Свою дочку дав виховати до академії Католицьких Сестер й жадав, щоб їй дати виразно католицьке виховання. Це саме бажання він висказав, коли привів до нас свойого сина.

Але в нього самого не було відваги, щоб зробити той тяжкий крок й вступити до Католицької Церкви.

Не довго воно потривало й його син навернувся до Католицької Церкви й ішов перший раз до Святого Причастя. Його батько прийшов на те торжество; він бачив, як в сина лице ясніло щастям, він чув, як усі тішились і з його очей покотились сльози радости.

Але й тепер не було в нього сили, щоб поріщити вернутись до Католицької Церкви.

В кілька літ пізніш він припадково зайшов до церкви й саме тоді правилось там маєве Богослуження. Він побачив те чудне торжество й побожність приявних— ласка Божа зробила своє й він прирік Преблагословенній Діві зробити те, до чого вже так давно Божа ласка його склонювала.

Свойого приречення додержав: Він став гарячим й віруючим католиком й почитателем Пречистої Діви.

Альфонс Ратісбон.

Альфонс Ратісбон, це жид й писатель. Та віри в нього не було ніякої й він з'їдливо кпив собі з усього, що католицьке. Він забажав зібрати більш матеріялу до борби проти Церкви й тому й поїхав до Риму. В Римі він стрінувся зо старим своїм знайомим—був це Федор де Бюсіє, що сам кілька літ тому навернувся до Церкви.

Одного дня Ратісбон відвідав його. Де Бюсіє в запалі ревности дав своєму жидівському приятелеві медалик Пречистої Діви й попросив його відмовляти щоденно ввечері й вранці молитовку: **"Згадай, о Всемилостива Діво"..**

Ратісбон розсміявся, але прийняв медалик, щоб ще більш висміяти католиків. "Тепер я вже апостольський й римський католик!"— так він зажартував осбі.

Було це десять днів пізніш, в четвер 26 січня 1842 року; Ратісбон сидів в каварні в саме полудне й сам пише про це отак: "Як би був хто в тому менті сказав до мене: "Альфонсе, за чверть години ти будеш клонитись перед Ісусом Христом як перед своїм Богом й Спасителем,— будеш приготовлятись в монастирі Ісусовців до хрещення,— будеш на колінах у ніг священика, будеш битись в груди й будеш готов життя віддати за католицьку віру,—покинеш світ і його блиск, його забави, багатства, надії й свою наречену,— й не буде в тебе гарячішого бажання, як іти слідом за Ісусом аж до смерти,"— то я був би такого пророка проголосив божевільним.

А все ж таки все це сталось.

Йдучи з каварні я стрінув пана де Бюсіє в повозці. Він запросив мене, щоб я пріся. Коло церкви святого Андрея він став, щоб відвідати Найсвятіші Тайни. За той час я хотів розглянутись по церкві. "Підожди,— за дві мінути я вернусь," сказав до мене пан де Бюсіє.

В церкві я чувся самітним—опущеним. Ніщо не було для мене цікавим. Та вкоротці церква зникла з моїх очей. Я вже нічого не бачив— одне тільки небо, Боже мій. Людські слова не в силі висказати. Я впав до землі з сльозами в очах. Я був наче без памяті, коли мій приятель пробудив мене. На його питання я не міг відповісти. Вкінці я вхопив медалик, що він мені був подарував і гарячо притулив до уст образ Преблагословенної Діви. Це Вона була, Її я бачив, як Вона зійшла, щоб спасти бідного грішника. Не одна, а сила обвязок спала мені з очей.

Мені було як чоловікові, що з роду сліпий й нагло бачить світло.... Я пронизив змисл і духа віри, хоча досі я про неї ні одного рядка не читав... Християнські правди стали мені цілком ясними.. ..Риме! Яку ласку я в тобі знайшов!"

Ратісбон дався охрестити, зістав священиком і ревним апостолом. Помер наче святий 6 квітня 1884 року.

"Таж у Вас Почитають Марію!"

Було це в одному місті в північній Німеччині. Шляхотні чоловіки й жінки радились про це, як треба б боротись проти зростаючої неморальности серед молоді.

Одні радили одне, інші друге.

Нараз встав з крісла протестантський проповідник й сказав: "Вам, католикам, не треба шукати: Таж у вас почитають Марію!"

Так! Хто справді почитає Марію, той не зійде в багно неморальности.

Др. Гуго Леммер.

Високо вчений професор протестантського богословя др. Гуго Леммер читав в книжці знаного священика Альбана Штольца "Ангельський Привіт" оце: "Ось, милий протестанте, може ти відчуваєш в собі якусь тугу за почитанням Марії, що в тебе осталась по твоїх предках, що 400 літ тому вірно й зразково взивали Матір Божу. І якщо в тебе відвага над тим задуматись, тобі видасться, наче б ти чув стару пісню, що вони тобі в молодих літах співали. Християнський розум, що свобідно й вірно шукає правди, знайде почитання Марії. Тож стань й зачни щоденно казати "Богородице Діво!" Спробуй тільки один місяць! Ти побачиш: За місяць ти так полюбиш цю молитву, що будеш її й дальше молитись й так ти молитимешся аж до смерти."

Це читав вчений протестант Леммер.

Він постановив спробувати й Мати Божа, що ще нікого не опустила, помогла йому.

"Я зачав," так він розказує, "молитись "Богородице Діво," благословити ангельським привітом повну ласки Матір, взивати Її могуче заступництво, щоб цілковито навернутись до правдивої Церкви.

Це зломало гордість вченого й на колінах перед Розпятим я перебув всі внутрішні боротьби в молитві й сльозах. Молитва розвязала всі мої сумніви, й коли я застукав в двері Католицької Церкви, я міг сказати на всі науки Католицької Церкви, що з ними погоджуюсь."

Леммер став католиком й професором на вратиславському університеті.

Ділання Сатани Сьогодні

(Докінчення)

Чорні Взаємини.

Всякі роди взаємин із сатаною, як чорна магія, чари, вороження, вороження з трупів, з рук тощо, все те зветься в наших часах спільним імям: окултизм (речі темні, вкриті). До окултизму належать всі роди чарів й ділять його сьогодні головно на магнетизм, гіпнотизм й спіритизм. Більшу частину явищ месмеризму (магнетизму), звіряного магнетизму, сомнамбулізму (сновидства) тощо, можна вияснити в природний спосіб і не треба думати, що там діявол має до діла. Ми пригляньмось тільки спіритизмові (хоча в магнетизмі трапляються такі незвичайні явища як: читати замкнені книги; той, що не вміє читати й ніколи не вчився читати, таки читає; перемінення органів змислових; подвоєння свідомости в одній і тій самій особі, читання думок; пізнання річей майбутніх; говорення чужими мовами, тощо, що досі приписувано їх сатані).

Спіритизм, це ніщо нового. Про його знали вже в Старому Завіті й у поган. Способи, що спіритисти їх вживають, щоб вивідатись новинок від духів, це головно: стукання й писання столиків та посередництво осіб, що звуться медіюми. Явища спіритизму є такі, що їх можна спостерегти тілом чи змислами, серцем і розумом. На приклад: матеріяльні речі без усякої замітної причини порушуються, зносяться в воздух, наче втратили прикмету тяжкости. Музичні інструменти самі грають, в воздусі появляються світляні руки, навіть самі духи появляються з прозрачним (астральним) тілом. Явища умові, це всякі обявлення, повчення, читання думок і приказів, що

їх устами не вимовлено, предсказання, ділання й надхнення з віддалі, тощо.

Воно правда, що були такі випадки, де медіюмам (цебто особам, що попавши в глибокий, штучно викликаний сон, стають посередниками між людьми й духами) доказано над усякий сумнів ошуканство; деякі явища можна пояснити хоробливо-живою уявою, або так званим ясновидженням. Є інші явища, що деякі вчені пояснюють їх якоюсь звичайною або незвичайною електрикою. Але не зважаючи на недомагання всіх тих пояснень, деякі явища були такого роду, що неможливо було пояснити їх інакше, як справжнім ділянням світа духів. І тому, що такими речами не бавляться ні Бог, ні добрі ангели, ані душі, що є в небі або чистилищі— бо ж ті явища, це діла або недозволені, що противляться Богу, або надто маловажні— лишалось тільки одне: приписати їх діланні сатани.

Обмани Спіритизму.

Воно виглядає так, що найкраще розвязують справу тих явищ учені, що на основі довголітнього й багатого досвіду пояснюють усі ті явища в спосіб цілком природний. Годі, щоб подрібно описати їх аргументи, бо наша книжечка замала, щоб запускатись в подробиці. Ми подаємо тільки начерк їх думок.

Всі явища метапсихічні (цебто такі, що діються в глибинах душі, куди чоловік у звичайному стані не заглядає й навіть, принаймні досіль, заглянути не в силі) діляться на дві групі: На цілком неожидані й на викликані. Ті вчені кажуть, що не знають ні одного випадку, щоб показався дух ізза гробу при спробах, що їх робилось в білий день, так само заперечують твердження спіритистів, що їх медіюми є під впливом сил надприродних й незнаних; радше треба припустити, що медіюми є під впливом кружка людей і сильної волі гипнотизера (цебто чоловіка, що має надзвичайну силу волі й вміє ввести сон на так зване медіюм). Крім того є мало явищ того рода, що були б дійсні; 80 процент їх є витвором хоробливої уяви, ясновидження, роздразнення мозгу, нервових потрясень й головно ошуканства, що походять з підсвідомости медіюмів. Вистарчить штучно приспаному медіюмові дати напрямну, виразити бажання і мнимий дух вже ніби говорить. Бо ж магнетичний ланцух, а то й сама тільки приявність членів довели до того, що медіюмові до певної міри відобрано магнетичну енергію життя, й що вона перейшла на приявних осіб кружка. Медіюм попало в сон і його підсвідомі ділання стали тільки знаряддям сил чужих одиниць. Ті одиниці поривають безборонну душу медіюма з її прямо чудно-неімовірними дарованнями й провадять її, щоб викликати життя померших одиниць, що втиснуло свої сліди в так звану протонацію (цебто в надзвичайно делікатне матеріяльне середовище).

Мильна віра членів кружка, що ждуть появи позагробових духів, творить насилля медіюмові, бо йому насильно вмушується цю мильну віру так, що він сам мусить вірити те саме— що він стає посередником позагробового духа. Таким чином медіюм говорить зо своєї багатої, чудної уяви й ошукує приявних. Або, якщо медіюм справді добрий, то дійсно принимає з протонації сильніші, характеристичні черти помершої особи, ціле колишнє її життя, й воно тоді вірно проявляється в медіюмі й через нього. Буде говорити матірньою мовою небіжчика, проявляє спосібність говорити різними мовами, віддає чисто небіжчикову говірку, його звички, тощо, так що справді мається враження, що це справді появляється померший батько, стрий, бабка, особа знакома або чужа, грішник або святець; все ж таки ми далеко від дійсности. Справжня душа помершого має при тім усім цілковитий спокій.

Тим то й не є це ніщо дивного, що в році 1873, один медіюм міг укінчити розпочату повість англійського писателя Дикенса: Тайни Едвина Дрода. Дикенсова уява цілого оповідання перейшла у середовище протонації. Це вистарчило для підсвідомої діяльности медіюма, щоб повість правильно закінчити. Тим то це нонсенс представляти собі, що померший писатель укінчив другу частину своєї повісти посередництвом медіюма.

Медіюм може в кружку, або при самовільному відділенні душі, вхопити кожну сильну думку, що саме зродилась в умі й фізично не була виведеною, й виявити її, так що нам це видається пророцтвом. Таких "ніби" пророцтв від осіб, що були в природному або штучному сні, було багато: вбивство сербського короля й королевої кількадесять літ тому, предповідження російсько-японської війни, російських різних революцій, різних душогубів й душегубств. Жінка одного римського цісаря мала сон, що з статуї її мужа липась кров. На другий день цісаря вбито. Його жінка підхопила плян душогубів. Епископ Др. Ланьї мав наперед видіння, що Архикнязя Фердинанда й

його жену в Сараєві вбють.

Ті, що в їх чуття незвичайно розвинене, наперед відчувають засідки й небезпеченства, що загрожують їхнє життя, так само предчувають великі нещастя, вгадують зміст нерозпечатаних листів.

Прикмети особистого магнетизму й злучених причин є не до вичерпання. Вони в силі довести до того, що особа може піднестись в повітря, можуть спричинити витворення "ніби" духів з прозрачним тілом. Деяким ці явища видаються наче чудами, що прямо неможливі. Для тих, що справу розуміють, це звичайна річ, хоча причини тут для змислів недоглядні. Не є надприродним доконче все те, що вкрите, й можна його наскрізь розглянути й спізнати, як далеко воно не є поза силами природи. Хто про такі й подібні явища знає й сам може їх виконати, той зрозуміє, що діється на сходинах спіритистів (цебто людей, що викликують духів) й не бачить у тім появ духів з другого світа.

Спіритизм.

Не зважаючи на все попереднє треба признати, що ніби-викликування духів, це не якраз річ невинна й то тому, бо медіюми спіритистів своїми відповідями на запити відвертають від віри в Бога (або спіритисти самі відвертаються від віри тим, що не хочуть вірити й своїм невірством впливають на медіюма й самих себе ошукують; їхнє невірство є наслідком їхнього нерозуму й засліплення й тому колись самі будуть собі суддями) від віри в Ісуса Христа, Божого Сина й Спасителя. Медіюми перечать існування пекла й діяволів та інші обявлені правди, що з тим звязані. Духи, що їх медіюми "викликують", часто представляють себе душами померших святих, душами Апостолів, Пречистої Діви, висланниками Бога й самого Христа— й таким чином їх понижають та вірють в ті появи більш, як Церкві. Тому Церква осудила спіритизм як **блудний забобон і як єресь, що небезпечна для релігійно-морального життя й ніякому католикові не вільно брати участи в зібраннях спіритистів, хоча б це було й в доброму намірі, на приклад: виказати ошуканство.**

Спіритисти як товариство, зорганізовані в релігійну секту, або скажім просто: в одну із сучасних проти-церквей—в ЦЕРКОВ САТАНСЬКУ. Як релігійну секту заложив її Аллан Кардек, ніби-архієрей тої секти, що казав, що Бог судив Католицьку Церкву й переконався, що вона до свойого післанництва нездатна, тому відкинув її. Папа, кардинали, священики нездатні до направи, нездатні прийняти спіритизм, тому мусять загинути. Спіритизм прийшов ніби тому, щоб доповнити Євангелію, щоб перемогти стару Церкву й створити нову.

Ввесь систем науки спіритистів, це прямий матеріялізм або пантеїзм. Він перечить різницю між духом й матерією, між моральним добром й злом, заперечує дійсність вічної кари. По його науці всі люди, як вийшли з Бога, так і колись в Ньому розплинуться й з Ним стотожняться. Одинокий наслідок хоча б і найтяжчих гріхів мав би бути тільки той, що дух мандруючи дійде до своєї досконалости й злиється з Божеством дещо пізніше.

Таким чином спіритизм є також один із сучасних й майстерських засобів сатани принадити до себе много душ і здодити їх їхнім нерозумом, невірством й забобонністю. Він відводить від Бога й творить своїх приклонників зрілими для пекла. І є много таких, що йдуть тою дорогою, що не є шляхом спасення й не веде до мети життя.

Спіритизм страшно поширився головно від 1847 року. Тоді зачались "зносини" з духами при помочі стукання; нагоду до того дали дочки Факса, Леа й Катарина. Вони самі були причиною тих явищ, бо бувши добрими медіюмами, відчули увільненою душею душогубство, що збулось в їхному домі.... Ділання "духа", це була духова чинність чоловіка убитого много літ тому в тому домі, що втиснулась у протонацію й після того непокоїла підсвідомість самочинних медіюмів, і той неспокій проявлявся на вні.

З Америки розійшовся спіритизм по Англії й цілій Европі, та добував приклонників серед усіх станів, серед людей образованих й необазованих.

"Будьте Тверезими, Сторожіть."

Потреба надзмислового світа так зросла з людською природою, що люди, що покинули віру в правдивого Бога, наче відрухово шукають злуки з тим світом десь інакше.

Нещасний світ не хоче признати Бога й належати до Його Царства. Тому стає підлеглим царства сатанського, чи хоч, чи не хоч, свідомо, чи несвідомо. "Бо іншої підвалини ніхто не може положити крім тої, що положена, котрою є Христос Ісус." (І. Кор., 3, 11).

Ми бачили, що наш відвічний ворог діявол не перестає у своїй погубній праці наставати на щастя людей: навпаки—сьогодні працює багато погубніше, чим колибудь, вживаючи модерних засобів. Для того Церква при-

писала колись, щоб священики по Службі Божій змовляли окремі молитви на відкинення сатанських засідок.

Католики дуже часто навіть не усвідомлюють собі свойого щастя й не вміють дорожити безмірною вартістю надприроднього світла й ласки злучення з Богом. Многі раді б належати до Бога, але при тім скоса заглядають й за цікавими таємницями, хоч знають, що вони Церквою осуджені. Є це легкодушна дволичність, що не виплачується. Вже тільки наражатись на таку небезпеку втратити віру, це тяжкий гріх.

Стережімся й вирікаймось діявола й усіх діл його й усієї гордости його, й не будьмо знарядами діявола своєю злобою й зводячи наших братів. Бо ж зводити ближнього до гріху, це до тої міри властиве сатані, що як тільки хто кого зводить до гріху, то робить це вже як знаряд сатани.

У нас того сатанства аж надто багато, зокрема у справах віри. Читати деякі українські "релігійні" часописи —чи не можна сказати, що в нас є церква сатанська, що про Бога, про Ісуса Христа й спасення душ навіть не думає? Таж вона на те тільки була заложена, щоб ненавидіти католиків-українців! Нам часом попадались в руки деякі числа її релігійного орґану; там пише один проповідник, що про нього без сумніву можна сказати, що це священик сатанізму— тільки в його писанню є безличної брехні, злоби й ненависти проти всього, що католицьке, а про Бога та спасення душ навіть сліду нема.

Усвідомім собі раз поважно, що ми ще не перемогли у своїй життєвій боротьбі й що ми завжди мусимо бути готовими та неустанно боротись силою й перемогою Ісуса Христа про спасення своєї душі, "щоб нас не подужав сатана. Бо нам відомі його наміри" (2 Кор. 2, 11) "бо сам сатана прикидається ангелом світла" (тамже, 11, 14).

Усвідомім собі тільки болючу боротьбу Церкви з силами пекла про кожний момент, про кожну душу й про нашу— й лучімся з Нею всім запалом своєї душі в її гарячих молитвах до Небесного Покровителя Церкви св. Архангела Михаїла.

Послухаймо ще напімнення Апостола до духової борби й молитви: Одягніться в збрую Божу, щоб ви могли стати проти затій діявола. Бо ми не маємо боротись проти тіла і крови, а проти начальства і властей, проти правителів тьми цього (віка), проти небесних духів злоби. Для того візміть збрую Божу, щоб ви могли опертися в лютий

день і все поконавши устоятись. Стійте ж отже, опоясавши ваші бедра правдою і одягнувшись у панцир справедливости, і обувши ноги в готовість Євангелії, у всім беручи щит віри, котрим можете вгасити всі огнисті стріли лукавого. І шолом спасення возміть, і духовний меч, котрий є слово Боже всякою просьбою і молитвою молячися кождого часу духом і сторожачи в нім з усякою витривалістю. (Ефес. 6, 11—19).

"Будьте тверезими, сторожіть, бо ваш противник, діявол, як лев рикаючий ходить, шукаючи, кого пожерти. Йому спротивляйтеся, сильні вірою, знаючи, що таке саме терпіння зносить ваше братство в світі. Та Бог всякої ласки, що покликав вас до своєї вічної слави в Христі Ісусі, він, коли трохи потерпимо, удосконалить нас, укріпить, зміцнить і утвердить. Йому слава і сила во вічні віки. Амінь. (І. Пет. 5, 8—11).

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Остання недуга й смерть

Св. Альфонс, пишучи правило для своїх монахів, приписує їм якнайбільше старання о співбратів, що мали б це нещастя попасти у хоробу. Майже не кладе ніякої границі, без ріжниці стану, у якім хорий знаходився. Так далеко посувається, що приміром приказує, на случай що нема в монастирі грошей на лікарства, продати навіть книжки, які звичайно є так дуже потрібні священикам, щоби лишень помагати хорому. Що більше, своїм монахам приказує слухати у всім лікаря, що він зарядить. Покірному Братові Ґерардові видавалось лікування, якого дізнавав підчас своєї хороби за велике, тимбільше, що знав дуже добре убожество монастиря в Капоселе. "Я є зовсім непотрібний член Згромадження, говорив нераз, і не заслугую, щоби для мене так старались. Чому ж для мене роблять так великі розходи?" Одного дня, коли др. Санторелліприписував йому якесь лікарство та лекшу страву, Ґерард промовив: "Пане Докторе, не накладайте на дім так великого тягару з усіма тими ліками, бо я ніщо і не заслугую на це, щоби через мене Згромадження

поносило такі видатки." Вірний однак син св. Альфонса, щоби як найточніше заховати св. Правила Згромадження до якого належав, слухав у всім дуже радо лікаря, як також і братчика, що ходив коло нього. І хотяй знав на перед, що ці ліки не принесуть йому ніякої пільги, бо смерть ось-ось чигала на його життя, то мимо того поступав як найточніше після вказівок та приписів лікаря.

Доки лиш Герард міг, вставав з ліжка, а припавши до стіп хреста, що висів побіч його постелі, заливався гарячими сльозами та ревно молився. Коли вже, в останніх кількох днях, ізза надмірного ослаблення не міг встати з ліжка, прохав Брата Стефана, що піклувався ним, щоб йому проводив молитви та помагав збуджувати акти віри, надії, любови та піддання Божій волі. Одного дня, підчас таких побожних вправ, Брат Стефан запитав його чи він не дізнає якої покуси, або душевного неспокою. Герард відповів з вродженою собі простотою: "Я завсіди ділав все з любви до Бога. У всім я шукав лиш Його волі, і це одно завсігди мав на памяти. Його воля була моєю волею; я нічого не бажав тільки щоб лиш її виповнити: проте вмираю спокійний." О! що за чудові слова, гідні правдивого святого! Що за гарний доказ праведности його життя! Коби то кожний християнин міг так про себе сказати в годині смерти. А цеж преціньобовязок кожного християнина. Як мало є нині християн, що могли б, на смертній постелі, сказати: "Я жив лиш для Бога; усе, що я робив і що говорив, було з любви до Нього і на Його славу"! Як мало є таких навіть, що в годині смерти є спокійні щодо своєї будучности, і як знова є багацько, на жаль, таких християн, що на святому хрещенні присягали виречися сатани й усіх його діл, а однак, можна сказати, ціле їх життя було для діявола, а не для Бога! Як багацько є таких, що вмирають не поєднавшись з Богом, і тим самим проклятих на віки! О, як дуже були б щасливі, коли в годині смерти ми могли б сказати разом зо св. Герардом: "Божа воля, була моєю волею; я старався її виповнити, проте вмираю спокійний." Це правда, що яке життя така й смерть. Жиє хто для Бога, з Богом буде й умирати, а горе такому, що жиє для світа і для діявола.

Щоби добре вмерти, треба добре жити. А чиж жити добре це тяжко? Ні! Чоловік, щоби жити зле, завдає собі много більше клопотів та труду як цей, що жиє свято для Бога. Кільки то нераз світські люди, ізза марного зиску, ізза пустої слави, завдають собі клопотів, кільки то

невигід мусять перенести, кільки терпіння, а проте все це нічого не варта. За усі ті труди, які перенесли ізза пустої річи, могли б були собі здобути вічне царство. О! як то святі, що жили лиш для Бога, розумно поступали!

Марія, Прибіжище Грішників

Далеко від нас, в полудневій Европі, є край красний— Італією зветься. Там тепло, дуже тепло. Там ростуть овочі, які у нас пишень по теплярнях годуються, фіги, помаранчі, цитрини тай всякі інші. А небозвід там чистий, ясний, синій, мов та глибінь бездонна, а гори високі і красні ріки і пречарні морські побережа складаються на те, що край цей названо городом Европи. Мешканці цего краю визначуються великими здібностями до красних штук— поезії, музики, співу, малярства і різбарства.

Але як то звичайно буває, що на цій землі нема нічого безглядно совершенного, так і та прегарна Італія має своє лихо; є там гори, що огнем дишуть, а деколи викидають зо себе попіл і жужелі і засипають людські мешкан-

ня, а надто дуже часто бувають там трясення землі.

В полудневій части Італії, лежить над морем гориста країна Калябрія. У тій країні найчастіше бувають страшні трясення землі, що нераз цілі околиці нищать. У тій то країні скривалася серед гір через якийсь час шайка розбійників. Їх ватажком був страшний Пепін. Уся Калябрія боялась його більше, як найстрашнішого трясення землі.

А жив там в тім часі побожний і дуже богатий дідич, що називався Піянеллі. Мав жінку і дочку одиначку, Маргариту, дуже красну, а що важніше,— дуже побожну дівчину. З самого дитинства визначувалась вона набожністю до Пречистої Діви Марії й великою любовю до ближніх.

Маргарита готова була всього собі відмовити, щоб лишень другим добре зробити, але передовсім оказувала велику любов до грішників. Мала їх за дуже нещасливих, а це знать тому, що Господа Бога не люблять, тай Його, предоброго Вітця, ображають своїми гріхами. Молилась проте часто за них дуже горячо, поручаючи їх материнському серцю Пречистої Діви Марії. Чуючи ж о розбоях Пепіна, молилась безустанно за нього, благаючи Господа Бога, щоб за молитвами Пресвятої Діви, сподобив його ласки розкання і навернення.

Родичі з радістю дивились на доростаючу дочку, котрій з кождим днем прибувало краси й чесноти. Щастя гостило безустанно в домі Піянелліх. Говорено, що побожність чесної дівчини стягає благословенство Боже на всю родину, що певно ніколи не діткне її нічого злого. Та Бог, недослідимий у своїх намірах, зіслав на Маргариту велике нещастя.

В місяці липні, у саме полудне, повстав в Калябрії страшний трус землі, що знищив усю околицю й хуторі Піянелліх, а шаліюча при тім страшна буря перемінила поля, виноградники і городи в пустині. Людям лишилась лишень гола земля, каміння й вода.

До того нещастя, батько Маргарити, ратуючи сусідів, погиб сам. Стіна завалилась і придусила його. Мати зо жалю за ним захоріла тяжко й по кількох тижнях пішла за своїм мужом. Маргарита зістала сама на Божім світі. Великий жаль проймав серце сироти, але глибока побожність не дала їй упасти на духу.

Дуже далекий свояк Піянеллі Мартіні, що мешкав у Неаполі, зістав опікуном сироти. Близьких кревних не мала. Маєток її батька був зовсім знищений тим трусом землі; Мартіні продав його. Взяв чимало гроша і то всьо умістив в банку як посаг Маргарити. Її саму забрав до свого дому. Гадав собі дати їй добре високопанське виховання, бо був чоловіком богатим, великодушним, а власних дітей не мав.

Коли надійшов день відїзду, Маргарита вийшла з дому. Пішла далеко між скали і яри, до статуї Пречистої Діви Марії. Поставив її колись ще давно її батько. Там припавши на коліна, віддалася Прeч. Діві Марії в опіку, вибираючи собі Її за матір у своїм сиротстві. Молилася дуже довго й горячо, а вкінці здоймила з шиї малий образочок Матери Божої, оправлений в золото і дорогі каміння, як медалик. Була то стара памятка в родині Піянелліх, що переходила з покоління до покоління. Цілуючи його, молилась:

—"О Мати Божа й моя! Усім серцем віддаю Тобі в опіку себе і всіх грішників, а передовсім того страшного розбійника, що розбиває в цій моїй родинній країні, котру ниня опускаю. Коби то нещасний Пепін навернувся до Г. Бога за Твоїми молитвами, Пресвятая Діво Маріє, прибіжище грішників!"

Ледви Маргарита домовила послідних слів, почула, що чиясь рука діткнулась її рамени. Злякана зірвалась із землі, глянула і застигла на місци. Перед нею стояв високий, плечистий чоловік. Чорна, довга, розкудлачена борода, спадала йому аж на груди; великі, глибокі очі світились якимсь понурим огнем і вдивлялись остро в молоду дівчину, а рука його бавилась великим ножем, що висів при чересі, за котрим сторчали пістолєта.

Маргарита стояла, неначе б вросла в землю. Боялась рушити, боялась майже віддихнути. По хвилі немов би всміхнувся цей страшний чоловік і намагаючись говорити солодко, промовив:

—"Ти боїшся мене, добра дитино?"

—"Так, я злякалась, бо так несподівано ви надійшли," вишептала дівчина. "Відїзджаю відси на завсіди, тому прийшла поручитися своїй Матери Божій. Я Її так часто відвідувала з своїми родичами. Я не сподівалась, що є хто тут так близько і слухає моєї молитви."

—"Ти молишся, красна дівчино, і гадаєш, що то тобі поможе? Ніби то й я колись був такий, як ти, молився також, але вже давно вийшов я з того. Нині...."

—"Як то? Ви не молитесь?" мимохіть крикнула Мар-

гарита.— "Як можете жити без молитви? Ах, то таке щастя мислити про Бога й говорити до Нього!"

—"Але ж, на що тобі молитись?" перервав незнакомий.— "По твоїх сукнях бачу, що ти богата, а при тім і красна й молода, цвитеш, як рожа; чого ж більше треба ще тобі? Чого то, щаслива дитино, хочеш упросити у Господа Бога?"

—"Насамперед дякую Господу Богу за Його добродійства, за безчисленні ласки, які дає мені що дня," говорила осмілена вже Маргарита, "потому прошу Його, щоб я завсіди любила Ісуса Христа і задля Нього своїх ближніх, а вкінці молюся за всіх людий, передовсім же за бідних грішників."

—"Або ти знаєш грішників? Виглядаєш так невинно, як дитина...., звідки ти знаєш, що є злі люди?"

—"Чи не говорять же тут усі про страшного Пепіна, ватажка розбійників? За того нещасливого молюся найсердечніше. О, я його так дуже жалую! Я дала б весь свій маєток, щоб лишень навернувся й полюбив Ісуса Христа й Матір Його Пресвяту!.... Чи не чули ви ніколи про нього?"

—"Молишся за Папіна? О, дитино!.... А чи ти знаєш, що він сам стоїть ось тут перед тобою?" сказав незнайомий, видко зворушений. "Я закрався тут з цілою своєю шайкою, щоб зрабувати тебе і твого опікуна, бо знаю, що виїзджаєте обоє звідси. Укритий за скалою, чув я твою молитву; з цікавости заглянув я.... твоє золото потягнуло мене близше і—хто знає, чи булаби ти вернула до дому. Але тепер уже не хочу твоїх золотих уборів, лишень на памятку, що є одно невинне серце на світі, котре замість мене проклинати, як всі це роблять, молиться за мене, мусиш мені дати ось це." І то кажучи, видер з рук остовпілого дівчати медалик з образком Пречистої Діви. Заки Маргарита опамяталася, зник як змора в розвалинах скал.

II.

Мартін, опікун Маргарити, був вправді чоловіком чесним, але дуже світовим. Здавалось йому, що ціле життя Маргарити має бути в дорогих строях тай багатім відданю. Накупивши їй богато убрань, завіз її на час жалоби до своєї сестри на село, бо в Неаполі у нього дома, де роїлося від гостей, якось не уходило для сироти перебувати той час.

Але ледви скінчилася жалоба, поїхав Мартіні по Маргариту, привіз її до Неаполю і дав на її честь великий баль, щоб запізнати молоду дівчину зо світлим товариством великого світа. Та вона не знайшла в тім уподобання. Не любила галасливих забав, веселих товариств а музика й танці не тягнули її зовсім. Від дитинства, розмилувавшись в убожестві й покорі, не могла знести, як то можна їй прибиратися в дорогі шати та уживати всяких роскошів, коли богато її ближніх терпить недостаток і нужду. Постановила собі ціле своє життя посвятити для Бога та своїх убогих і нещасних ближніх. А що була ще дуже молодою й повинна була слухати свого опікуна, то не супротивлялася йому в нічім. Їздила— як він казав— по балях і забавах, хотяй замість зазнати на них приємности, нудилася ними. Небавком кількох багатих молодців значного роду зачали старатись о неї. Опікун тішився тим, як не знати чим, бо любив Маргариту як свою власну дитину й бажав її щастя; але як-же зажурився й здивувався, коли гарна дівиця одного по другім відправляла з нічим. Був тим невдоволений, але нічого не казав і гадав, що ще якось то буде. А коли й на другий рік підчас запуст Маргарита знов кільком відповіла, Мартіні знайшовши відповідну хвилю, сказав до неї з добротою, але поважно:

—"Послухай мене, моя дитино. Ти була давно доброю й послушною, як найліпша дочка, маю проте надію, що й нині возьмеш собі до серця те, що тобі скажу й зробиш мою волю. Ти скінчила саме шіснацять літ, час помислити б о будучности. Ти красна і богата, й добра, звернула на себе увагу не від нині; кількох молодців зо значних родин старається о тебе й треба, моя дитино, щоби ти вибрала одного. Опіки своєї ніколи тобі не відмовляю, все буду для тебе найліпшим вітцем, але рад буду, як в своїм мужу знайдеш найлупшого опікуна й вітця."

—"Мій найліпший вуйку," сказала на це сирота, "я не маю наміру виходити за муж і ніколи не вийду, бо.."

—"Як то? Не підеш за муж? То що ж гадаєш робити?" перервав здивований Мартін. "Чи хочеш зістати старою дівкою? Але ж то смішне! І ти, дитино, гадаєш, що я твій опікун і єдиний кревний, позволю на те, щоб ти змарнувала своє життя?"

—"Не гнівайся, любий опікуне! Я зовсім не гадаю жити бездільно з дня на день, марнуючи час на забавах. Знаю, що ліпше й краще є призначення чоловіка на землі. Я постановила посвятити своє життя на славу Божу

й пожиток ближніх, й тому гадаю вступити до монастиря й зістати черницею, відданою Богу на завсіди."

—"Що, що? Ти до монастиря? Така красна, молода, богата хочеш замкнутися в понурім монастирі? Дитино моя, що сталося з тобою?"

—"Ах, любий вую, чи длятого, що мені Бог уділив тих дарів, я маю бути менше вдячною й жалувати їх для Нього?" сказала живо чеснотлива дівчина. "Саме ж для того одного, що Бог так щедрий для мене, що тілько дарів дістала я від Нього без ніякої своєї заслуги, хочу пожертвувати Йому ціле своє серце."

—"Але чи ти будеш щасливою, моя люба дочко, як виречешся всіх радощів сего життя? Я, як твій опікун, мушу чувати над твоїм щастям?"

—"Дорогий вую, чи Бог не сотворив чоловіка до вищого щастя, як те, яке може дати земля? А далі, чи й тут уже на цім світі любов до Бога й ближнього та самовідречення не дає нам найбільшого вдоволення й найчистіших радощів серця? Як бажаєш мого щастя— о чім й не сумніваюся— то прошу тебе, не відмовляй мені свого позволенна й благословенства на дорогу, котрою хочу йти."

Мартіні не був злим чоловіком, але щастя її бачив зовсім у чім іншім, як вона. Боявся дуже, щоб за молодечого недосвіду не вибрала собі стану, в котрім ціле життя була б нещасливою. По довгім намислі сказав до своєї вихованки, що як по двох літах повторить цю свою просьбу, то не спротивиться її бажанню й дасть своє благословення й сам допоможе їй вступити до монастиря.

Маргарита розрадувалася тим. Сердечно подякувала опікунови й постановила чекати терпеливо. Хотяй здавалось їй, що два літа то дуже довго, одначе була певна, що при Божій помочі витреває в своїй постанові.

Два літа минули скоро, як сон. Молода сирота, сповняючи волю свого опікуна, жила в великім світі; їздила на балі, до купелів, відвідувала з вуйком найкращі місцевости Европи, найгарніші столиці. Хотяй опікун винаходив ще раз то нові забави, нові приємности, Маргарита числила місяці, дні й години тих двох літ, коли те нудне для неї, веселе життя скінчиться. Памятала добре той день, в котрім минав час назначений опікуном на пробу; то ж першим її словом того дня було повторення своєї просьби, вступлення до монастиря. Завіз її до Риму до монастиря, де наставницею була його кревна. Поручив її Маргариту й просив, щоб любила її як дочку а сам сумний вернув до Неаполю до давного життя.

Думаючи тепер часто о побожній дівчині, питав сам себе, чи дійсно мало б бути це правдою, що любов Божа й ближнього можуть вдоволити серце людське на землі, що добрі учинки й самовідречення дають чоловікові щастя, а життя в роскошах, то марнота, що чи борше чи пізніше знудиться.

За той час щастя Маргарити не мало границь. Рим, столиця всього христіянського світа. Тисячі мучеників пролили тут свою кров за святу католицьку віру. Тут гроби св. Апостолів Петра й Павла. О, як же тішилась вона, коли позволено їй було припасти до тих святих місць.

Звидівши з глибокою побожністю всі святі памятки вічного міста, замкнулася Маргарита в монастирі, саме в тім, до котрого завіз її опікун. Вибрала цей тому, що в нім був припис відбувати безустанне поклонство перед Пресв. Евхаристією. Черниці чувають день і ніч перед престолом, прославляючи Ісуса Христа утаєного в Пресвятій Евхаристії.

Відбувши приписаний новіціят, облеклась побожна сирота в чернечу ризу й прибрала імя Марія. Тепер зачалось для неї життя, повне щастя й духовних радощів. Передовсім, коли підчас нічних чувань у церкві клячала перед Пресв. Евхаристією й в горячих молитвах просила Ісуса Христа о милосердя над народом, над грішниками за молитвами Пресв. Діви Марії, о— тоді така радість огортала її серце. Тішилась тим найбільше, що ближнім, котрих так дуже любить, вимолить ласку у Господа Бога, упросить навернення, любови до Спасителя, щастя і спасення. Не сумнівалась, що за молитвами Преч. Діви Марії всього виєднає у Господа Бога. Тому то щоденно, молячись за грішників, поручувала особливо Преч. Діві нещасливого розбійника Пепіна. Серце чеснотливої черниці розпалювалось з кождим днем чим раз більшою любовю до Бога й людий, аж вкінці сталось немов би самим милосердіям і любовю до всього, що мале, бідне, нужденне й нещасне.

Внедовзі сестра Марія стала знаною з великих і предивних чеснот не лишень в монастирі, але й у цілім місті. Богато людий приходило просити її, щоб молилася за них.

Сестри уважали її за взір усяких чеснот, а як по тридяти літах її життя в монастирі вмерла наставниця, ви-

брали її черниці за свою наставницю. Убогі й нещасливі цілого Риму тішились, що їх мати-опікунка доступила такої гідности й товпи людей тиснулися до дверей тихого монастиря, щоб бодай хвилечку поговорити з нею. Одні-бажали осягнути ради в усяких справах, інші просили о молитву, о поміч, а були й такі, що лишень слово хотіли почути від неї.

(Докінчення буде)

За товариства, що дбають про добре виховання дівчат

Наміренія Апостольства Молитви на місяць травень.

Все добро й все зло на світі мало свій початок через невісту. Перше лихо на землі мало початок від Еви. З другої сторони спасеня людського роду прийшло через Преч. Діву Марію.

Значіння невісти, дівчини є рішаюче в життю народів, суспільности. Тому то так дуже важною річчу для народу, для людства є мати добрі невісти, добрі дівчата. Як їх мати?

Через добре виховання дівчат.

Найлучшою інституцією до виховання доброї дівчини є правдиво християнське родинне огнище. Найліпшим учителем є добра, християнська мати.

Та на жаль нераз того брак. Крім цього родичі часто не мають змоги дати своїй донці повне відповідне виховання. В сім мають помагати, а нераз завдання родини прямо заступити товариства, що дбають про добре виховання дівчат.

В кождім народі повинні бути такі товариства, що малиби на меті: добре виховання дівчат. Це дуже важне є під цю пору. Многі родичі мають так много заняття, що мало лишається їм часу займатися вихованням своїх дітей. Часто родичі не здаються собі навіть справи з того, як важна це справа виховання і в чім полягає виховання. Тимчасом світ,— окруженя не спить і поширює свій убійчий вплив на серця молоді передусім дівчат. Цьому погубному впливові злого світа сприяє а нераз у ньому веде перед лиха, індіферентна (нерелігійна) школа. Коли

Коли зважиться цей факт, що в Західній і Середній Кападі і в З. Д. П. А. всі школи, за виїмкою менше численних католицьких приватних і сепаратних шкіл, є безконфесійні, а тим самим нерелігійні, то конечна потреба товариств, де дбають про добре виховання дівчат, стає тим більше пекучою.

Такі товариства повинні бути численні, щоби заспокоювали всі потреби народу.

Вони повинні бути добрі, то є такі, що дбають про добре виховання дівчат.

Виховання дівчини має її приспособити до її будучого звання.

До чого покликана дівчина?

Перше, найважніше й конечне її покликання є: **Спасти свою душу.** Щоби цю ціль осягнути, Бог покликує кожду дівчину до певного стану, способу життя. Деякі дівчата покликані до стану монашого, щоби в відірванню від світа жити в дівстві й трудитися для Божої слави й спасення своєї та других душ; це є благородні, геройські душі, що всеціло посвячуються Христу, Церкві, свому народові. Поза тим невеликим числом вибраних душ, головним покликанням і задачею женщини є **праця в родині й для родини.**

Відповідно до цих цілей і задач, має бути приноровлене виховання дівчат.

Релігія має бути підставою й душею того виховання. Релігія має бути не лиш основою виховання дівчини, але ціле виховання, всі части того виховання мають бути пронизані глибоко релігійним духом, щоби її виховати на християнську жінку, християнську матір, християнську господиню, християнську громадянку свого народу.

В р. 1807 французький цісар, Наполеон I. *) заложив у Екуен виховавчий інститут для доньок своїх визначних офіцирів. З цеї нагоди написав він дня 15 мая 1807 лист, де обширно розвиває свій погляд на виховання дівчат. Цісар пише там так: "Чого мають головно вчитися вихованниці в Екуен? Їх образованя належить зачати від релігії і найбільший на це натиск положити, щоби їх виховання було **релігійне.** Жадних змін і обмежень у тім зрляді не желаю собі. Бо релігія є річчу **первородного значіння** в кождім заведенню науковім і виховавчім, а щож доперва говорити про заведення призначене до ви-

*) Гл. Др. І. Бартошевський, Наука о вихованню, стр. 316 і сл.

хования **дівчат**! Нехай собі там що хотять говорять, а релігія є найпевнішою підставою й порукою для будучих жінок і матерей. Треба мати на меті виховання женщин, що мають віру, а не якихсь зарозумілих і розтріпаних сорок. Тому, що в жіночих орґанізаціях процес мислення й воля є надзвичайно змінчиві й несталі, а з другої сторони в теперішнім суспільнім устрою женщина буває нераз покликана до сповнення неодної важної задачі, то треба конче, щоби мала сильну й непохитну точку опертя, а цю точку може дати їй лиш релігія! Так є, і того вчить нас досвід так многих століть.

Дійсно, релігія є конечно потрібна, бо виховання має на ціли не продуковання милих і вміючих подобатися дівчат, але вироблення моральних дівчат. Вихованці повинні визначатися не дотепом, спритом, залицянням, але чеснотою, моральністю, добрими прикметами характеру." Говорячи дальше про програму виховання дівчат, Наполеон пише так: "Належить особливо познакомляти дівчата з **роботами ручними** і з усім, що відноситься до **домашнього господарства**.... Шити, гафтувати, направляти— повинні вміти якнайлучше. Зо спіжарнею (коморою) й кухнею повинні бути добре обізнані.... І нема що думати про якусь вибагливу, вишукану кухню. Скромні, прості а здорові страви мають творити підставу. Скромність, простота й ощадність у всім, то після мене річи надзвичайно важні для кождої родини."

Так писав ґеніяльний Наполеон на початку попереднього століття про виховання дівчат. Ці слова й правила кождий розумний педаґоґ двацятого століття не лиш може спокійно приймити, але й конче мусить приймити: бо ці правила оперті на законах Божих і на природі та завданню невісти.

Після цеї програми дівчата мають виховуватися на релігійних, моральних, богобоязливих, а при тім працьовитих жінок, матерей, господинь. Це виховання релігійне має бути всесторонне. Дівчина має добре пізнати науку католицької Церкви, в що має вірити, як має по християнськи жити. Вона має познакомлюватися з нашим церковним обрядом, богослуженням, церковним співом.

Вона має вправлятися в релігійних практиках, молитві, частім приниманню св. Тайн. Евхаристійний Ісус має оживляти ціле її життя. Без частого св. Причастя нема життя.

Так, лиш така релігійна, моральна а при тім працьовита дівчина може бути колись доброю женою для свого мужа, доброю матірю для своїх дітей.

Сказав св. Григорій Вел. "Слова тих, що кормлять, або молоком будуть, коли є добрі, або отруєю, коли є злі."

Виховання дівчини повинно бути практичне, пристосоване до її будучих обовязків. Отець двох високообразованих донъок сказав до молодого мущини: "Ото видите, старша моя донька Анна вчиться бухгальтерії (буккіпінґ), а молодша Стефанія студіює фільософію. Вибирайте, котру хочете." На це відповів молодець: "Шкода дуже, що не маєте ще третьої доньки, що студіювала би штуку варення обіду, то я з нею оженився."

Крім християнських і домашних чеснот, добре виховання повинно вщіплювати в серцях дівчат любов свого народу, батьківщини, готовість на пожертвування для свого народу.

Дівчина має полюбити рідну українську мову, добре знати її й у слові й у письмі, знати історію свого народу, любити його пісню, народне мистецтво, вміти вишивати українські вишиванки і т.д.

Вона, що колись має бути матірю родини, має того духа перещіплювати з покоління в покоління.

"Родина— скажім точніше: мати— каже Жюль Сімон— є школою патріотизму."

Ото завдання доброго виховання дівчат.

Чи в нас є такі товариства?

Є. Але їх мало. Такі інститути мають тут у Канаді Преп. Сестри Служебниці (Йорктон, Саск., Айтуна, Саск. Саскатун, Саск., Реджайна, Саск., Торонто, Онт., Едмонтон, Альта). а в З.Д.П.А. так Сестри Василіянки як і Сестри Служебниці.

Обовязком українських родичів є давати своїх дітей до тих інституцій на виховання.

Поза тим про добре виховання дівчат дбають Марійські дружини дівчат зорганізовані по більших парохіях.

Це все розуміється за мало. Тому так мало правдиво релігійного й народнього життя по наших родинах, бо за мало правдиво релігійних і добрих матерей, бо за мало дійсно добре вихованих дівчат.

Молім Серце Христове, через Пр. Діву Марію, Царицю Мая, щоби Христос благословив ті товариства, що вже існують, і щоби все більше й більше було в нас товариств, що трудяться над добрим вихованням дівчат.

У Стемфорд, Кон. Злучені Держави, упокоївся в Бозі дня 10. квітня Впр. о. Навкратій Николай Крижановський, перший протоігумен американсько-канадійської Провінції Отців Василіян. Умер на удар серця, проживши 64 оків життя, 46 років у монастирі, а 37 років на місійній праці в Канаді.

Покійний родився в селі Верхобужі, золочівського повіту в Західній Україні, 22. травня 1876 року. Його батько, що займався вчительством, називався Софроній, а мати Анастазія з родини Говдів. Як молодий 18-літний ідейний студент вступив до Отців Василіян. По скінченні наук стає священиком 23. серпня 1903 року. Лиш два місяці перебув священиком на рідних землях, бо вже 19. жовтня (1903 року) дістав розпорядження виїхати до Канади на місійну працю.

Загально знані є для всіх нас, тяжкі початки нашої імігрції в Канаді. Не було церкви, школи, організації, преси, навіть дому, де можна б склонити голову до відпочинку по цілоденних трудах. А для наших людей, розкинених по широких просторах Канади, були отсі священики: в Бівер Лейку: о. Філяс, в Едмонтоні: о. Дидик, на Востоці: о. Строцький, в Йорктоні: о. Делярий, в Вінніпегу: о. Гура з о. Жолдаком. Тяжка була праця місіонарів-піонірів!

Весь час свого 37 літнього побуту в Канаді трудився бл. п. о. Крижановський безнастанно у цілій просторій Канаді, а головно в Манітобі й Альберті. Всюда спішив, щоби проповідати Боже слово, уділяти св. Тайн, відправляти Службу Божу. У тій своїй прямо надлюдській праці для добра св. Церкви й українського народу не зважав на труд, невигоди, про себе забував. Він був взором ревного монаха-місіонаря. І якраз та праця повна посвяти й геройства перед часом завела його до гробу.

Для нашої Церкви, для чина Св. В. В., для українського народу в Канаді його заслуги величезні. Тому його смерть це страта невиджалована.

Його похорони при співучасти Їх Ексцеленції відбулися в Мондері, Альта.

Просимо читачів "Г. С." о щирі молитви.

Вічна йому память.

НАД МОГИЛОЮ ГЕРОЯ-МУЧЕНИКА

В пяту річницю сумної трагедії, 21. березня ц.р. в церкві Божої Матери Неустанної Помочі о год. 7.30 відправив Впр. о. Ст. Бахталовський ЧНІ. співану Службу Божу й Панахиду в наміренні бл. п. о. А. Дельфоржа ЧНІ., що помер геройською смертю 21. III. 1935 р. від кулі Ст. Іляша, сектанта-відступника від рідної Церкви своїх батьків, в обороні свого Ігумена, о. І. Бали, ЧНІ.

В часі Служби Божої, що о неї постаралося Жіноче Товариство йорктонської парохії, многі вірні й шкілька молодь: учениці й ученики Інституту Серця Христового зо своїми учительками Сестрами Служебницями Непорочного Зачаття приступили до Господньої Трапези.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 15. березня помер в Саскатуні на удар серця Л. Бурдейний, загально знаний плюмбер-контрактор. Послідна його більша праця була інсталяція центрального огрівання і водопроводів в Сиротинці в Айтуні.

Покійний був взором практикуючого українця католика. Серед своєї тяжкої праці навіть на будні слухав Служби Божої і часто приступав до св. Тайн. Похорон в Саскатуні 18. березня, відправили о. Пелех і о. Криворучка.

Вічна йому память!

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск.—

І. Лакоцький, Н. Й. $2.00; Д. Цьопик, Бофало, $2.00
Анна Сенькус, Редбері, $2.00; К. Бойко, Кендегар $1.00

Щира подяка всім жертводавцям.

Отці Редемптористи, Йорктон.

ПАСТИР ПАСТИРІВ

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

(ЧЕРЕЗ ПОМИЛКУ пропущено в "Голосі Спасителя" за квітнь ц.р. отсю частину представлення **"Пастир Пастирів.")**

II. Дія.

2. голос: Сонце померкло, як Він помер, земля тряслася, мертві з гробів вставали....

1. голос: Хрести нас....

2. голос: Так! То Ісус, спасення світа, був між нами. це був Ісус, спасення світа.

Всі (кличуть за сценою): Хрести нас: до хресту при ступаймо—братя! хрестіть нас! (Апостоли виходять їх хрестити, за сценою галас, на сцені сам Петро, клякає, руки в гору до молитви, з протилежного боку виходить його Ангел Хоронитель, тримаючи праву руку в гору піднесену).

Ангел: Петре! Пастирю всіх пастирів; нині вперве почули народи з твоїх уст Боже слово. Клич нинішнього празника, Зіслання св. Духа, ще лунає в тих масах: зі всіх країв пливуть народи до одного Христового стада, під твою булаву-жезл. Ти ж Пастирю веди й навчай їх силою св. Духа, що постійно перебуватиме в тобі, а через тебе наповнятиме весь світ. Жезл із твоєї старечої руки перейде на твоїх наслідників а твій уряд остане на землі мимо постійного насилля пекла, бо стоятиме непохитно на твердій скалі, аж колись при кінці всіх віків землі останній Петро зложить твій пастирський жезл на троні вічного Пастиря і Спасителя душ. Здоровлю тебе нині як першопо Папу —батька Церкви Сина Божого.

Всі (за сценою): Хрести нас, пастирю, хрести нас..

Завіса спадає—кінець другої дії.

(Друга дія—Зіслання св. Духа.— Виступають такі особи: Ісус, Марія і Апостоли. За сценою говорять кілька осіб, але їх можуть заступити ті Апостоли що по Зісланні св. Духа виходять до народу).

ТРЕТА ДІЯ.

(Нутро хати в Римі: в ній клячать і моляться Лін, Клет, що пізніше були один по однім Папами після Апостола Петра: коло них два діякони співають церковну пісню.)

Лін (по співі, руки в гору): Предвічний Боже! Коли Ірод підхліб'яючись кровожадним жидам казав нашого Пастиря Петра звязаного бичувати, ціла Церква без перестанку молилась за нього. Як пречудно, Ти Господи, вислухав свій нарід і післав нам свого Ангела, що увільнив його з вязниці. В імя Ісуса Христа благаємо Тебе, Отче, нині заховай нам при життю нашого пастиря Петра від тої бурі, що вже надходить.

Клет: Ратуй його, Господи! Охорони начальника Церкви від німети Твоїх ворогів.

1. діякон: Ісусе Христе! Ратуй свого намісника Петра. (павза— встають, сідають і тоді молоді діякони з цікавости обступають Ліна, наслідника Ап. Петра).

2. діякон: Отче Ліне! Скажіть нам, як ви довідалися про це? Скажіть, що там сталося?

Лін: (скрадаючись) Ви знаєте.... і т.д... як є в "Т. Сп." за квітень.

БЛУДНИМИ СТЕЖКАМИ

Ми хочемо переповісти тут в скороченні те, що можна читати в деннику німецької вчительки Розалії Вантолф —його видав в 1911 році др. Матей Геолер.

Сама писателька не мала наміру напечатати свої денні записки,— вона писала тільки для себе й мимохіть відкрила перед нами ціле своє серце.

З дитячою щирістю описує, які були її ідеали, коли вона скінчила учительський семинар (нормальну школу) й як вона пустилась блудними стежками. Неможливо не відчути глибокого враження, коли читати, як Боже Милосердя терпіннями кликало ту впавшу душу, аж нарешті доконало свого.

Ту книжку варто б перекласти на українське — я певний, що многим стала б вона спасенною зіркою у чорній темряві пристрастями розбурханого життя. Не так дуже давно в нашому видавництві появилась книжечка: **"В хуртовинах юнацьких літ"**— невеличка вона, грішми вона вартує пять центів, але для життя многим вона варта стільки, що щастя на землі й на небі. Ми знаємо від одної дівчини, що вона ту книжечку має завжди у своєму пулярисі, де б вона не йшла.

Це, що ми писатимемо, неменш варто, воно дуже важне й тому не пожалуємо на це кілька сторінок у кожному з найближчих кількох чисел "Голосу Спасителя."

Католицьким Світом

ПРИЙНЯЛИ ГРИГОРІЯНСЬКИЙ КАЛЄНДАР.

На спільній конференції всіх українських орґанізацій Арґентини, Параґваю й Ураґваю рішено однодушно прийняти новий стиль в калєндарі, а Преосвященний І. Бучко це одобрив. Наради в цій справі були 27, січня 1940 в Буенос Айрес. Остали ще ми в Канаді й наші брати в Америці. Віримо однак, що та хвиля недалека, коли всі українці приймуть новий калєндар, бо того різко домагається саме життя а проти життя не може іти, хто хоче жити!

ЖЕРТВЕННІСТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.—На Великий Семинар св. Йосафата у Филядельфії, Па., зложили: Преосв. К. Богачевський $2,000, Впр. о. П. Процько $1,000— Українська греко-католицька парохія в Філядельфії, Па., 24. березня ц.р. жертвувала $4,000. З цих жертводавців найбільшу жертву в сумі $1,000 дав П. Томашевський. Другу жертву в сумі $500 Текля Шпинда, а третю п. В. Волчанський в сумі $250. Честь щедрим жертводавцям!

В АПОСТОЛЄС, в Арґентині, Сестри Василіянки відкрили свій новіціят і вже приймають дівчат, які раді посвятити ціле життя на службу Богу й народу. Сестри доперва недавно там прибули. Відкриття новіціяту стало можливим для них тому, що в Апостолєс літами працював і помер там перший наш світський священик і взагалі перший наш місіонар в Арґентині о. Семенюк, що збудував церкву й приходство. Тим чином поклав основи дальшого розросту. Новіціят наших Сестер має велике значіння з огляду на теперішні події в Західній Україні, а ще більше важний для місцевих українців в Арґентині.

ГІТЛЄР вислав телєґраму до Папи з поздоровленням з нагоди 1-ої річниці папської коронації. Так бачимо, що навіть могутні диктатори узнають велику повагу св. Отця в Римі й з ним числяться.

НЕБУВАЛА ПЕРЕМОГА ЛІБЕРАЛІВ.— 26 березня ц.р. відбулися домініяльні вибори в Канаді, в яких ліберали віднесли так велику перемогу, якої досі не мали. Сам др. Меніон, провідник консерватів перепав при виборах у Форт Віліям, Онт.

Українські горожани Домінії вибрали одного свого посла до Отави, іменно п. Антона Глинку з Вегревіл, Альта.

НОВА КНИЖЕЧКА....

о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.— ПРО ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ — Йоркотн, Саск., ст. 80, 16. Ціна 15ц. з пересилкою.

Автор обговорює такі питання:

1, Христос-Бог, 2. Христос-Чоловік, 3. Христос-Учитель, 4. Христос-Відкупитель, 5. Христос—Наш Цар, 6. Христова Мати.

Книжечка написана в формі катехизму. Короткі й повні відповіди пояснені многими прикладами. Книжечка є незвичайно поучаюча й цікава.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ДУХОВНА ВЯЗАНКА

Молебень до Серця Христового, Молебень і Параклис до Божої Матери з ріжними молитвами.

Ціна ..... 10ц.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

—ВЕСЕЛИЙ КУТИК—

Теща: По що тримаєш це маленьке деревце тут у городі? Воно високе ледви на одну стопу.

Зять: Так, я якраз засадив його і сподіюся, коли ви відвідаєте нас другий раз, то будете могли сісти собі у його тіни.

Анґлієць, що недавно приїхав до Китаю, покликав місцевого кухаря, щоб йому подякувати за дуже смачний обід.

"Я думаю, Конґ Го, що ви не потребували забивати одного з тих псів, щоби мати так смачну зупу!" Говорив жартуючи анґлієць і показував пальцем на громадку собак, що стояли недалеко.

Конґ Го зробив поважну заперечуючу міну й сказав: "О ні, я не вбивав, він вже був неживий, коли я його брав."

Акторка (до директора театру): Я повинна на сцені діставати правдивий шампан....

Дироктор: А колиб я так зажадав, щоби ви направду померли в останній дії?

Між малярами.—Хто є вашим надхненням, коли малюєте картину?

—Моя жінка.

—Прекрасно!

—А так! Скільки разів потребує вона нової суконки, мушу щось намалювати.

—Ромко сказав мені вчора, що мені бракує тільки двох крил....

—До ангела, чи до гуски?

Іспит.— Один з молоденьких престолонаслідників здав кілька днів тому іспит зі своїх студій. По іспиті хтось зі свити запитав його:

—Як Ваша Високість почувалися перед іспитовою комісією?

—Доволі кепсько,— каже князь— бо всі професори дрожали зі страху.

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. Phone 726

9—10—14 Highway Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

НОВА КНИЖЕЧКА.....

-ВІРА-

Видавництво оо. Ч. Н. Ізб.

В ній автор представляє як великим скарбом є св. віра в житті людини, що кажуть найбільші вчені світу про віру і науку, і що треба вчинити, щоб віднайти св. віру та як треба її берегти.

Книжечка дуже хосенна й цікава. Стор. 40. Ціна 5ц.

Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні.

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Присвячуйте своїх дітей Преч. Діві ..	161
Христовий мир в Христовій Церкві ..	164
Серце Ісуса жадає від нас ревности..	165
Жертва	168
Безмірна глупота—чи бездонна злоба	169
Блудними стежками	171
Життя св. Герарда	174
Маріе, Прибіжище Грішників	177
Обітниці Ісуса Христа	181
Біблійні Оповідання	182
Намірення Апостольства Молитви ...	186
Католицьким Світом	187
Веселий Кутик	190
Новиціят	191
Великий Відпуст в Айтуні	192

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 6 YORKTON, SASK. June, 1940

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Присвячуйте своїх дітей Преч. Діві ..	161
Христовий мир в Христовій Церкві ..	164
Серце Ісуса жадає від нас ревности..	165
Жертва	168
Безмірна глупота—чи бездонна злоба	169
Блудними стежками	171
Життя св. Геларда	174
Маріе, Прибіжище Грішників	177
Обітниці Ісуса Христа	181
Біблійні Оповідання	182
Намірення Апостольства Молитви ...	186
Католицьким Світом	187
Веселий Кутик	190
Новіціят	191
Великий Відпуст в Айтуні	192

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 6 YORKTON, SASK. June, 1940

КАЛЄНДАР НА ЧЕРВЕНЬ, 1940

1 С СвщМ. Патрикія
2 Н Сліпоурод женого. Талал.
3 П † Константина і Єлени
4 В М. Василіска
5 С Преп. Мих. Синадського
6 Ч Вознесення ГНІХ
7 П † Обр. Гл. Йоана Хрест.
8 С Ап. Карпа
9 Н св. Отців. СвщМ. Терап.
10 П Преп. Никити
11 В Мц. Теодозії діви
12 С Преп. Ісаакія
13 Ч М. Єрмея
14 П М. Юстина, фільозофа
15 С С. Никиф. Суб. задушна
16 Н Сошествіе св. Духа
17 П Пресв. Тройці
18 В СвщМ. Доротея
19 С ППреп. Висар. і Іляріона
20 Ч СвщМ. Теодота
21 П ВМ. Теодора Стратилата
22 С С. Кирила
23 Н Всіх Святих. Тимотея
24 П † Апп. Вартол., Варнави
25 В Преп. Онуфрія Великого
26 С Мц. Акилини
27 Ч Пресв. Евхар. (на нед.)
28 П Прор. Амоса
29 С С. Тихона Чудотворця
30 Н 2 по С., Пресв. Евхаристії

УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ, 1940

2. Неділя Сліпоурод женого— Глас 5, ев. утр. 8. На літ.: Троп. воскр., Слава: Конд. Сліп., І нині: Конд. Пасхи. Ап. зач. 38, еванг. Йоана зач. 34. Прич. "Тіло Христ." і "Хвалите."

6. Вознесення Господне— Всеночне. На літ. Антиф. осібні. Ап. зач. 1, ев. Луки зач. 114. Місто "Достойно" Ірмос Празника.

9. Неділя Святих Отців— Глас 6, ев. утр. 10. На літ. Антиф. 2 Празн. 3-ий звич. з прип.: Вознесен. Троп.: воскр. Вознес. Отців; Слава: Конд.: Отців; І нині: Конд.: Вознес. Прок., Аллилуя, Прич. Нед. Отців. Задост.: Вознес. Апост. зач. 44, Еванг. Йоана з. 56.

16. Сошествіе Св. Духа— Всеноч. На літ.:По "Благословенно Царство" "Царю Небесний" з коліноприклоненням. Антиф. осібні. Ап. з. 3, ев. Йоана з. 27. По Отпусті Вечірня з коліноприклонними молитвам. **Загальниця** через цілий тиждень.

17. Пресвятої Тройці—На літ.: Антиф. 2 перші вчерашні, 3ий звич. з прип. "Спаси ни Утішителю благий". Ап. з. 229 і 197., ев. Матея зач. 75 і 116.

23. Неділя Всіх Святих— Глас 8, ев. утр. 1. Богослуження виду звичайного воскресного. На літ. зач. 330, ев. Мат. з. 38.

24.—Початок Петрівки, яка треває до 11 липня включно.

30. Нед. 2 по Сош. і Пресв. Евхар.— Нед. служба опускається а береться лиш служба Пресв. Евхар. На літ. Антиф. всі три Празника. Троп., Слава, І нині: Конд. Празн. Ірмос Празн. Ап. зач. 149, ев. Йоана зач. 23. Обхід з Найсв. Тайнами.

ЖЕРТВИ на малювання церкви Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск.,

М. Ткачук, Лейк Альма . . 2.00; М. Сохан, Бофало, 75ц.

Щира подяка всім жертводавцям.

оо. Редемптористи, Йорктон.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 6 Червень 1940

Присвячуйте своїх дітей Пречистій Діві!

У менті, як наші читачі дістануть в свої руки цей випуск "Голосу Спасителя," гарний місяць хилитисьме до кінця й враз із ним час, що в цілком окремий спосіб присвячений в католицькій Церкві на почитання Преблаговловенної Діви. Ми надіємось, що "Голос Спасителя" за місяць червень появиться вже при кінці Травня й тому ми так пишемо. Оця стаття опізниласяб, кщо читачі дістали б її у свої руки тільки в червні.

Ми представляємо собі мільйони католиків, що сходяться щоденно ввечері перед престолами або образами Пречистої Діви; кожне таке вечірнє Богослуження, це наче чудна рожа, й мільярди тих рож сплітаються в вінок казочної красоти, що-католики з любовю й радістю складають у стіп Непорочної Матері Бога-Чоловіка.

Ми хочемо в оцій статті порадити, як українські батьки й матері в силі звязати маєвий вінок рож для Пречистої Діви. Ось він, повний чистої любови й щирої набожности— як його звязати? **Присвятіть своїх діточок малих і великих Божій Матері!!**

Кожна Христіянська мати має велике й славне завдання; від неї залежить щаслива або нещаслива доля її діточок. На її колінах витворюється найцінніше добро всього світу. Не хто інший, а мати з правила кидає в серце дитини зародки майбудньої святости й добре сказав один славний епископ, що христіянська мати, це найбільший Божий дар.

Мати має окремий хист, особливу Божу ласку, вчити дитину знати й любити Бога. Раз вона щось зложила в серце дитини, воно там глибоко вкориниться й оставить аж до смерти незатерті сліди. Це аж страшне, як сильно можна вплинути на душу дитини в релігійному згляді.

На сторінках всесвітньої історії записані імена світлих мужів, що на старости літ зворушливо признавали, що нікому іншому, тільки матері завдячували свої міцні й повні ясної правди релігійні переконання.

Молитва й бажання матері дуже часто прямо чудно впливають на дитину. В житті святої Мехтильди ми читаємо таке: Одного разу в надземському захопленні побачила вона в небі серед прославлених монахинь шістьлітню дівчинку. Дивно їй стало, що мала дитина добула в небі таку саму славу, що монахині з довгими літами молитви, терпінь й праці. І дістала обявлення, що та мала дитина свою славу завдячує мамі— що пожертвувала дитину Богу й законному життю, ще заки дитина побачила світло світа.

Дорогі мами! Чи хочете зробити свою дитину щасливою на землі й в нічності??— Ось найкращий вам спосіб: Присвятіть її Пренепорочній Діві, зробіть з неї дитину Марії. Таку саму раду дала Преблагословенна Діва святій Бригіті: "Старайся, щоб твої діточки стали й моїми."

Що це таке присвятити дитину Пресвятій Діві?

Якщо яка мати бажає присвятити дитину Пречистій Діві, хай зробить це по можности перед престолом Божої Матері. Там нехай віддасть дитину на власність Матінки Божої, щоб ця небесна Мати охороняла душу й тіло дитини та довела її до щасливої вічности.

Одночасно приобіцяє Божій Матері присвячену їй дитину як найуважніше виховувати й ззарання виплекати в її серці дитинну любов до Богоматері.

Вдень присвяти нехай мати дасть по можности якусь милостиню. Нема сумніву, що така дитина в окремий

спосіб дізнаватиме незвичайної опіки Пречистої Діви.

Ось тільки деякі докази з життя:

Блаженна Катерина Еммеріх знайшлась раз при ліжку вмираючого пустинника; десятки літ провадив він колись розпусне життя. В три роки до смерти показалась йому Пречиста Діва й сказала йому, що навернувся— бо як він народився, то мама присвятила його Божій Матері. Він опамятався й помер як святий.

§ §

Було це в містечку Сесфег в Єгипті— в околицях, де мешкають етіопці. З початком минулого століття вдалось одному католицькому місіонареві навернути в тих сторонах кілька родин до Христової віри. Між наверненими був також Осип Бісціараг із своєю дружиною. Недовго потім наверненим батькам народився хлопчик і його охрестили Абулхером.

Побожний тато взяв диття в обійми, наближився з ним до престолика Божої Матері й сказав: "Від тепер Ти будеш його Матірю. В цьому менті я віддаю його в Твої руки й жертвую його Твому Синові. Заховай його чистим від усякого гріха, задержи його в вірі святої католицької Церкви, виховуй в чистоті, прикрашуй всіма чеснотами й будь йому опікою та охороною проти лютого ворога аж до смерти."

Від того менту стало наглядним, що Пречиста Діва хлопчика прийняла за свого. Від маленьку в серці дитини було пізнати незвичайну побожність й любов до Пречистої Діви та міцний нахил до святої чистоти. Мати нераз захопила його, як він лежав лицем до землі й кликав до Пречистої Діви: "Ти Мати моя! Я так дуже, так дуже тебе люблю!"

В пізніших літах дістався в руки морських розбишак, що хотіли продати його в неволю. Він з сердечною молитвою звернувся до Матері Божої й Вона помогла. Саме в тому менті появився корабель Лицарів з Мальти й при їх помочі Альбухер виратувався.

Треба ту посвяту виконати ззарання.

Ми дуже поручаємо нашим матерям, щоб посвячували своїх діточок Божій Матері ще перед народженням. Бог з особливою радістю притягає до себе дітей. В житті многих святих згадується про таких побожних матерей. Мати Божа певне заховає тих діточок, щоб вони дістали ласку св. хрещення.

Дитина, що дістала Божу ласку через святе хрещення, має в собі скарб цінніший за всяке золото, ясніший за сонце, гарніший за всю природну красоту ангелів й людей. Бо ж вона стала дитиною Царя неба й землі, й навіть більше: храмом Божим, бо Бог перебуває в її серці. Святі ангели довкола неї, її хоронять, ведуть і провадять. Святе хрещення, це така велика ласка, що на землі того ми не в силі зрозуміти.

Тому не дивно, що ми кажемо, що побожні матері сердечно почитають Матір Божу особливо, коли Бог її поблагословив.

ХРИСТОВИЙ МИР В ХРИСТОВІЙ ЦЕРКВІ

Визначного американського конвертита, ученого і автора, недавно питали, що він знайшов в католицькій Церкві, до котрої він навернувся. Його відповідь була:

"Я знайшов мир! Мир, спокій, і безпеку, бо католицька Церква стоїть Божим авторитетом. Мир, бо в католицькій Церкві безвпину повторяється в Службі Божій жертва принесена на горі Голгофті і в католицькій Церкві єсть стало присутний Христос. Мир, бо знаю, що мені відпущено гріхи. Мир, бо я молюся ще і в прияві Христа. Що неділі і свята горячо молюся на Службі Божій враз з вірними. Я покинув журитись про себе, бо моє життя, моя будучність, моя смерть спочиває в руках мого Бога. Я відчуваю цей мир цілою моєю душею. Католицька Церква це Христос і Христовий мир. В цім і лежить правдива сила Католицької Церкви."

Серце Ісуса жадає від нас ревности

Божественний наш Спаситель передусім длятого обявив набоженство до Пресв. Серця, щоби поконати людську озяблість в справі спасення й освячення душі. Кілько то люди не натрудяться, щоб здобути маєток або славу. Але як мала ревність в здобуванню вищих, надприродних дібр. Погляньмо на Серце Ісуса, що палає огнем-полумям. Воно говорить нам про огнисту ревність Його о славу Отця й спасення душ.

Сказав Христос: "Я прийшов на землю кинути огонь, і чого хочу, щоб тільки розгорівся." Огонь ревности має знищити мою озяблість і розпалити в мені неустанний огонь ревности.

І. Серце Ісуса джерелом ревности.

Ревність є то щире бажання здобути для Бога те, що є для Нього дуже дороге. А щож є дороге й найдорожче для Бога як не безсмертні людські душі,— щоб Йому віддавали належну хвалу на землі. Бог є любимцем душ і бажає їх спасення, бо любить їх як сотворитель і як отець. Прецінь навіть не пожалів свого Сина, але віддав Його на смерть, щоб тільки спасти людські душі.

Джерелом і взором тої ревности є Пресв. Серце Ісуса. Перед приходом Ісуса не можна було здобути душ для неба, бо небо було для них замкнене. Світ збунтований проти Бога не міг віддавати Богові належної слави. Допервa Ісус через свою муку отворив небо і поєднав світ з Богом. Тому Ісус є джерелом чесноти ревности. Але не тільки є джерелом ревности, але є також взором найвищої ревности. Чому?

Любов Ісуса до людських душ палала живим огнем у Христовім Серці. Потягнула за собою апостолів і всіх апостольських робітників раз по раз потягає, щоб голосили людям Його науку, щоб уділяли Його святі Тайни, щоб вказували на Його непоняту любов. Не так словами як приміром найвищих чеснот Христове Серце потягало й потягає людські серця до святости, яку Небесний Отець бажає видіти в тих душах, котрі призначив до вічної слави.

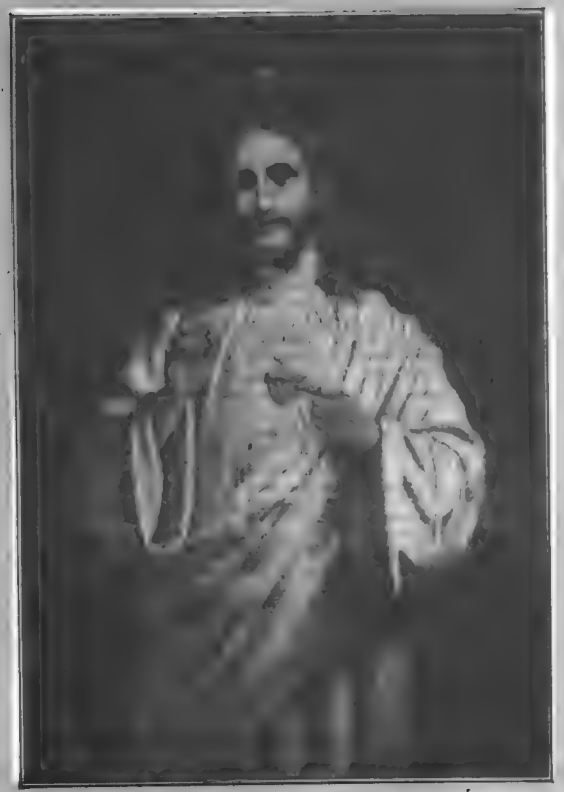

Пресвяте Серце Ісуса, помилуй нас!

Найсвятіше Серце Христове, знищ в моїм серцю самолюбство, а запали його жертвенною ревністю!

II. Серце Христове наглить нас до ревности.

Хто перечив би, що за любов, якою нас Ісус полюбив, належиться Йому наша любов? Хто не розумів би, що відмовити Ісусові любови мусить потягати за собою осудження? Прецінь св. Павло дуже виразно то стверджує: "Хто не любить Ісуса Христа, най буде проклятий" (I. Кор. 16, 22). А неможливо любити Ісуса, щоби не наслідувати Його ревности о спасення душ.

І щоби нікому не було тайним, що має ревно співділати з Ісусом у справі спасення душ, Ісус на початку в молитві Господній умістив просьбу, що має бути щирим вираженням туги кождого людського серця: "Да святиться імя Твоє! Да прийдет царство Твоє!" Коли направду любиш Ісуса, не може тобі бути обоятною річчю, чи інші —твої ближні— люблять Бога, чи Його хулять, чи інші поширяють царство Його любови й ласки, чи може попирають царство діявола на землі.

Нехай ніхто не повтаряє слів Каїна: "Чи я сторожем брата мого?" (Бит. 4. 9.) Ісус домагається, щоби ми всі станули під Його прапором, щоби здобути для Бога людські душі: "Хто не громадить зо мною, розсіває! Хто не є зо мною, є проти мене!" (Иук. 16, 23). Ревність о спасення душ не є однак лише повинністю священиків, але є обовязком кождого Христового ісповідника. "Кождий католик має бути місіонарем"— сказав Папа Пій XI. Обовязок той випливає з заповіди любови ближнього, що говорить нам, щоб ми любили душу ближнього більше чим його тіло. Правда, не всі можуть бути місіонарами в повнім того слова значенню: голосити Євангеліє і навертати грішників та поган, але всі можуть молитися о спасення душ, давати другим добрий примір, спомагати милостинею місійні праці і парохіяльні справи, можуть жертвувати свою працю й терпіння на упрошення спасення душ, як нас учить апостольство молитви. Проте ніхто, як сказав Папа Венедикт XV. не повинен триматися здалека від апостольства молитви, що є правдивою школою й ареною ревности. Стань членом апостольства молитви й постанови собі, що будеш діяльним членом товариства в той спосіб, що щоденно будеш жертвувати свої добрі діла, молитви й терпіння Божественному Серцю для спасення душ. Постанови поширювати добру пресу.... Св. Те-

реня від Дитятка Ісуса прийшла до переконання, що на землі тільки одно є до роботи: любити Ісуса і здобувати душі для Нього, щоб Його любили. Через ревність о спасення душ стала так великою апостолкою й місіонаркою, що Папа Пій XI оголосив її опінкою-покровителькою всіх заграничних місій на цілім світі, подібно як св. Франц Ксаверій.

Працюймо для слави Христа. Будьмо діяльні в католицькій акції. Ревність є огнем, а огонь ніколи не говорить: досить! (Прип. 30. 16). Памятаймо, що маємо передусім дбати про спасення власної душі та її здобути для Бога. Але й то певна річ, що св. Іван Золотоуст говорить: Хто виключно думає лише про власне спасення, наражається на небезпеку, що його утратить. Жена й мама приміром, що думає тільки о власній побожности, а не старається причинитися до спасення мужа й дітей, не сповнила б свого завдання, яке їй Бог призначив!

ЖЕРТВА

Фільозоф Фридриф Павлзен твердить:

"Світ живе добровільною жертвою праведних, невинних душ. Це глибока історична і фільозофічна правда, що народи живуть добровільною жертвою життя найліпших, чистих, ідейних, повних самовідречення душ. Вони то своєю жертвою здобули то все величне, що його днесь світ посідає. А світ своєю власною монетою платив і платить тим чистим душам. Світ їх прогоняв, ними погорджував, про них говорити не хотів, їх на смерть засуджував. Це людська вдяка! Була давна поговірка, що під тревалу будівлю треба закопати невинне життя. Історія людий і народів стверджує сю поговірку. Люди будують установи на фундаменті тих одиниць, що в жертву принесли їхнє невинне, але ідейне життя; котрі для ідеї жили і трудилися та в імя ідеї вмирали."

Безмірна глупота — чи бездонна злоба?

Писатель цих рядків з засади не читає "Українського Голосу" й його духовного батька "Українського Вістника," що по словам п. Василя Свистуна повинен зватись смітником радше, чи вістником, й кождий українець в Канаді дуже добре знає, що це таке смітник.... Очевидно смітник завжди смітником.

Той сам писатель з засади читає "Будучність Нації." "Будучність Нації," це український католицький часопис .... Гаряче й чисто український.... При тім надхнений Христовими засадами.. ..

И оце, читаючи "Б. Н." з 1. Травня, ми довідуємось таке: "Український Голос," як вірний відгомін "Українського Вістника," написав про Українців Католиків таке: "Нам треба поставити собі перед очі.. цілу греко-католицьку організацію.... вона складається з трох далеких, а то й дуже чужих собі частей.— Першою-основною частю цеї групи, є греко-католицький загал. Це загал український,— він по українськи думає, бажає, відчуває. В своїх думках й бажаннях він нічим не ріжниться від українського православного загалу. І ця часть творить 99% цілости греко-кат. групи. Та одна недостача в цій групі, що вона не має своєї власної самостійної репрезентації. Її представниками є дальші від неї люди.

Другою— маленькою частю цеї групи є греко-кат. духовенство з еп. Ладикою. Однак греко-кат. духовенство не є так само самостійною частиною. Силою свого становища воно мусить стояти на ґрунті всесвітного католицизму, якого осередком Рим, а це цілком не те, що ґрунт український.

Третьою— ріпаючою частю греко-кат. групи є католицьке вище й до найвищого начальства. Коли греко-кат. загал є на сто процент українським, тоді вище до найвищого католицьке начальство є на сто процент неукраїнським."

ТАК ДОСЛІВНО МАЛО БУТИ НАПИСАНО В "УКРАЇНСЬКОМУ ГОЛОСІ."

Нам стидно було хоча б тільки наводити цей продукт

злобою навіженої ненависти. Це не продукт пересічного зрадника нашої Церкви— всі признаки вказують на те, що умовим батьком того продукту є звихнений ум, що так часто без ніякого почуття чести безлично кидає гряззю, коли говорить про українців католиків. Це продукт, що місце для його в орґані, що по словам п. Свистуна повинен зватись не вісником українським, а смітником.

Ми надто дорожимо своєю честю, щоб займатись аналізою умової слабости противників, що не в силі знайти нічого мудрішого для своїх читачів, як те, що ми навели.

Якщо хто у Божому Році 1940 сміє говорити, що Ірляндці католики не стоять на ірлянському національному ґрунті, бо католицьке становище цілком не те, що ірляндське,—що Французи не стоять на французькому національному ґрунті, бо вони католики, й це не те саме що ґрунт французький, що німці католики не стоять на німецькому національному ґрунті, бо католицизм, це не те, що німецький ґрунт,— що католики ріжних народів не стоять на своєму національному ґрунті, бо ґрунт всесвітнього католицизму противиться їхньому національному ґрунтові,— то він зрілий пацієнт для дому божевільних в Бателфорд або в Брендоні.

Хай буде нам вільно тепер запитати різних "Патріотів," що без українців католиків і їх проводу були б в найкращому випадку нулями— чи вони годяться на таке безличне безґлуздя?!

А якщо не годяться, чи буде в них настільки чести, щоб не ждати на якісь вибори, але зараз таки запротестувати проти такого туманства.

А католиків українців ми запитаємо: "Чи не понижують вони себе, коли в який би це не було спосіб спомагають тих, що по хамськи болотом обкидують їх провід й не домагаються відклику того всього, що поневажає їх святощі?

Ще не так дуже давно ріжні кандидати кланялись католицькому проводові, чи не добре було б, щоб наші священики вимагали від них вже тепер, щоб публично зірвали з тими, що божевільно глупотою й навіженою злобою у время люте ширять безтямно умову й моральну анархію?!!

Блудними Стежками

Розалія Вантолф одержала чисто католицьке виховання. У менті, як вона покидала нормальну школу, її віра була ще жива й душа чиста. Їй було тоді двадцять літ і вона нічого не знала про підступи світа й його небезпеки.

В місті Візенав вона дісталась в товариство двох учительок— обидві мали погубний вплив на її дальше життя й звели її на бездоріжжя.

Парох того міста часто остерігав її, щоб не довіряти нікому, аж доки не переконається про його релігійні засади—та даремне. Одного разу відвідала вона одну з згаданих учительок— панну Роскінд. Немило вразив її образ, що висів в неї на стіні й вона щиро заявляє: "Я згіршилась. Я й не поглянула на нього вдруге. Не люблю таких речей."

Друга учителька, панна Драйсам, говорила з нею тільки про забави й натискала на неї, щоб уписатись до якогось клюбу, що не мав якраз найліпшої слави.

Перейнята своїм званням, дійшла вона до переконання, що учителька не повинна танцювати— принаймні не в місцевості, де вона вчить. Коли це сказала своїй товаришці, вона вибухла в ґрімкий сміх.

Рожі стало в товаристві обидвох учительок тривожно. Вечерами ходила на маєві Богослуження. Сама не знала, чому в їх часі часто плакала,— але тоді ставало їй лекше.

На жаль, завжди обминати обі учительки було надто трудно. Сталось воно так, що вскорі знову запросили панну Вантолф на прохід. В часі розмови панна Вантолф гадала, що церква в Візенав, по її думці, троха вогка й темна; панна Роскінд вмішалась: "По моїй думці для достойности чоловіка краще виконувати свої набоженства в вільній природі. Мені видається в природі, наче велитенські рамена обіймають мене й підносять у всесвіт— ми ж самі того всесвіту маленькою частинкою. Бог у природі, а природа, це сам Бог. Якраз в природі можна глибше ввійти в науку катехизму про приявність Бога на кожному місці. Бог є у кожній речі: у найменшій квіточці

неменш, як у великому дереві. Життєва сила всесвіту, це Бог. Ми говоримо про душу в рослин, звірят й людей — душа ж, це не що інакше, як сам Бог, і Бог є з усією своєю всемогучістю в кожному малесенькому атомі, та управляє його росненням і розвоєм; коли Бог відійде, наступає смерть. Тільки так може зрозуміти чудову созвучність, що панує у всесвіті, та різнорідність, що складається в дивну одність. Побут в природі мене високо підносить, бо тоді я свідома, що я частинкою всесвіту й з пошаною дивлюсь на себе саму."

Панна Вантолф зо згрозою слухала тої бесіди.

"Панно Роскінд! Чи ви маєте християнську віру?! Чи може й не розумієте, що все те, що ви сказали, це гарними словами одягнене поганство чи то всебожество-пантеїзм, що противиться християнству?"

Обидві панночки панну Вантолф тільки висміяли.

З денника панни Вантолф ми бачимо, що перший напад її товаришок не мав успіху. Її щира віра проявляється в цьому уступі: "Остав мені мій дорогий храм! і в ньому мойого Бога; не хочеш сама в його ввійти— мовчи, — що кажеш, це тільки злоба.

Виводи панни Роскід наче вихор ще шумлять в мене в голові. Вона говорила про єдність в природі. З одного боку мені здається, що криється щось величнього в оцій думці: це не я жию, а жиє в мені Бог. Я добре тямлю, що святий Павло щось такого каже. Як високо підносить ця думка чоловіка— наче Богом його робить. Все, що живе й неживе, вся природа, всесвіт— все це творило б величню одність, все це було б наче одиноким величезним, а все ж таки різнородним проявом Бога, що сам у собі незмінний, але на зовні ділає й творить. З другого боку мені здається, що всі її висновки, це заперечення здорового розуму. Таж це неможливо, щоб Бог був для кожного з нас безпосереднім джерелом життя— душею кожного з нас. Як би воно так було, то воно значилоб, що душі ніякої властиво нема й що зо смертю все кінчиться. Всі злочини й вся підлота походили б властиво від Бога. Віра, релігія, Церква, все те була б тільки помилка й обман. Гріха не було б, бо ж Бог грішити не може. Не було б різниці між тим, що добре, й що зле, між честю й злочином й кожний міг би робити по своїй вподобі.

Цілий погляд панни Роскінд є повний смішних супротивностей. Ні, ні! Я ще не позбулась розуму настільки, щоб дати вмовити в себе щось такого."

А все ж— проминуло тільки декілька тижнів, й панна Вантолф сама гарячо проповідувала глупі погляди панни Роскінд і готова була для неї пожертвувати усім... Та не відбігаймо від порядку.

На Зелені Свята відвідала вона свою тету. Тоді трапилась подія, що мала вирішальний вплив на все її життя. Вона оповідає про це сама:

"По полудні я проходжувалась на березі Райну в садках. Знечевя почула я за собою поспішні кроки. В тому менті приступив до мене молодий, рослий чоловік, глибоко вклонився й подав мені торбинку: "Перепрашаю, пані! Чи не ваша це торбинка? Я знайшов її на дорозі."

Це справді була моя торбинка. Я йому подякувала й він просив позволити йому йти кусок дороги зо мною. Годі було відмовитись. Це студент медицини на університеті в Бонн і його імя Фридрих Гербольд."

Розмова ставала що раз то довірливіша й в Розалії серце стискалось. Совість їй говорила, щоб втікти. Шкода, що вона тоді не послухала голосу совісти! Як далеко інакшим було б її дальше життя!!

Вона потішала себе думкою, що про Гербольда скоро забуде, але завелась. Його усміх очарував її й в душі знову й знову появлявся його образ. Раз була на процесії в день Божого Тіла й вернувшись додому скаржиться:

"Справді, я сама не розумію, що зо мною діється. В душі в мене так зимно, я така розсіяна, наче б в мене — я навіть не знаю, як це сказати— наче б в мене не було певного грунту під ногами."

Бідна Розалія не розуміла, що в серці в неї зродилась любов до Гербольда —й та любов мала її звести з дороги та наче їдь затроїти все її життя.

Одного разу згадала вона своїй добрій приятельці про свою стрічу з Гербольдом. Приятелька з тривожним притиском її перестерігала: "Він мало вчиться, дуже пускає гроші й нема в нього ніякої віри."

Розалія закинула, що він заховувався з нею дуже гідно. Але приятелька з повагою відказала: "Ти знаєш, Розаліє, це вже його спосіб. У першому менті він уміє захопити. Якщо він знову прийде, обмини його!"

Нажаль, панна Вантолф його не обминула. Саме навпаки. Через свою сліпу довірливість щораз то більш замотувалась в зачаровану сіть.

Вкілька днів після того дістала запрошення на баль. Обидві учительки всіма способами намовляли її, щоб во-

на від запрошення не відмовилась. Вкінці вона згодилась, але додає: "Вони тільки що пішли й я каялась. Мені хотілось побігти за ними й перепросити, що таки не піду. Я того не зробила. В мене була в серці туга, щоб хоч раз бачити баль. Це має бути щось гарного й цікавого. Зрештою це не гріх йти на баль, й усі дівчата люблять танцювати.

Та за хвилю я знову чула неспокій. Я вагалась то сюди, то туди, мене опанувала неясна тривога й я розплакалась. Мій Боже, що це має значити?"

Панна Вантолф знову осталась глухою на голос Божої остороги й зробила крок далі на стрімкій дорозі, що вела її в пропасть.

В неї не було бальового одягу й панна Драйсам впросилась позичити їй свій одяг. Панна Вантолф сама пише про це отак: "Коли я подивилась у зеркало, в мене лице запалениło з сорому. Сукенка була так глибоко викроєна, що мені стало стидно й з огірченням я закликала: Але ж Єлисавето— така суконка— чи це можливе?— та ж це ганьба й сором! Чи нема в тебе інакшого одягу?"— Досить багато часу воно забрало, але вкінці панна Драйсам зуміла в Розалії здушити почуття сорому.

Танець був у суботу. Розалія танцювала до четвертої вранці. Коли встала з ліжка, був полудень.

(Далі буде).

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Геларда

Остання недуга й смерть.

Підчас недуги Геларда много осіб, так духовного стану як і світського, які його знали, відвідували його. Усі, покидаючи його вбогу келійку, мали о нім найвище поняття, як о правдивім святім. Для кожного знайшлось у нього слово поради та потіхи, кожного умів, у питомий собі спосіб, підбадьорити до доброго, захопити до побожного та святого життя.

В середу рано, 15 жовтня йому значно погіршилось. Коли др. Санторелні його відвідав, він сказав: "Пане Доктор, я вас благаю, поручіть мене святій Тересі,— це був власне празник цеї великої святої,— та запричащайтесь у мойому наміренню." Лікар приобіцяв йому це зробити.

Того дня знова зібрався ввесь дім до келії хорого, де йому знова принесли останне Святе Причастя, божественне Напуття. Був це справді останний раз що він приняв до свого серця любого Ісуса. Слідуючий раз він мав з Ним уже на віки злучитись. Гелард о цім дуже добре знав, що в останнє принимає Пресвяте Тіло Христове тут на землі, проте приняв його з осболившою набожністю. Коли звичайно приступав до Господньої трапези, виглядав наче ангел; у цій останній хвилі був "наче серафим, що лучився з божим єством," як казали присутні тої торжественної хвилі. По святому Причастю лишили йому вільну хвилину у якій міг вилляти перед Богом усі чувства свого серця.

Тогож таки ранку відвідав його Филип Галелля, його вуйко, що працював у нашому монастирі в Капоселе, яко столяр. Гелард розмавляючи з ним сказав: "Я умру цеї ночі." По обіді, коли Брат Стефан прийшов до його келії, щоби запитати чи йому чого не потрібно, Гелард відповів: "Мій Брате, я мушу вмирати цеї ночі перед північчю. Дайте мені мою одіж, бо я хочу відмовити молитви умерших за мою душу." Брат Стефан, хотяй сумнівався о правді цих слів, то однак убрав його, і Гелард взявся відмовляти молитви за умираючих. Можемо собі уявити, з як великою набожністю він це робив. Послухайло, що каже о цім о. Ланді, один із перших життєписців святого: "Хотяй за ціле життя не поповнив ні одного смертельного гріха то однак сім чи вісім годин перед смертю, з великою скрухою, відмовляв, сидячи на ліжку, покаянний псалом— "Помилуй мя Боже." Кожний стишок вимовляв поволи та торжественно. Часто повторяв стишки "Тебі єдиному согріших і лукавоє пред тобою сотворих. . ." і цей другий, "Іот гріха моєго очисти мя." Коли збуджував акт жалю за гріхи, заливався гарячими сльозами."

Святий молодець, який міг щиро сказати: "Я завсігди ділав усьо з любови до Бога," заливався ревними сльозами за свої гріхи, які властиво були заледви недобровільні провини, коли тимчасом не один християнин лежить на смертній постелі і обоятним оком глядить на чорні плями своєї минувшини!

Около шестої години вечором прийшов Др. Санторелні. Гелард сказав йому: "Лишаєсь нам єще шість го-

дин." Лікар оглянув його та сказав, що він не має причини так говорити, тимбільше, що горячка починає його опускати, і хотяй він чується значно ослаблений, то це не є ще ознакою близької смерти. Колиж хотів уже відходити, Герард, будучи певний, що цеї ночі вмре, старався його задержати при собі, очевидно хотів, щоби лікар був присутний в часі, коли душа його мала опустити своє земське мешкання. Сам Др. Санторелліе дуже собі того бажав, однак не вірючи в так скору смерть свого хорого приятеля, уважав це за злишне, щоби лишатися при ньому, тимбільше, що мав іще й інших хорих відвідувати. Герард більше не наставав на це. Слідуючого дня Др. Санторелліе не мало жалував, що не остався при ньому, бо доперва тоді бачив, що предсказання Герарда було правдиве.

Лікар впевняв усіх, що Герард буде ще жити, тому усі спокійно лягли спати. Лишився до його обслуги один братчик, Брат Ксаверій, який доглядав його з особливою печаливістю.

Около десятої години, Герард зімлів, а коли прийшов до себе з переляком закликав, "Скоро, скоро, Брате Ксаверій, виженіть звідсіля цих гарних паничів. Що вони тут роблять?" Ці паничі не були хто інші як лиш діявол, який прибрав вид молодців, щоби в останній хвилі ще напастувати та докучати святому. Сама Пречиста Діва відповіла своєю присутністю на оклик святого Брата, бо по хвилі його перелякане чоло випогодилось і він усміхаючись промовив: "Глядіть, Брате, ось Пречиста Діва, віддаймо Їй честь." По цім він упав у захват, який тревав довший час.

Коли прийшов до себе, то через увесь час що лишився йому ще до життя, не переставав глядіти, палаючим зором, то на образ Божої Матери, то на розпяття Спасителя, та взивати безнастанно їх помочі та заступництва. "Господи, говорив, я хочу вмерти, щоби Тобі приподобатись; хочу вмирати, щоби сповняти Твою пресвяту волю."

Около пів до дванацятої попрохав у Брата Ксаверія, щоб подав йому води. Якраз тоді в кімнаті хорого не було води, і братчик мусів іти до їдальні, щоби звідтіля йому її принести. Коли повернув, побачив, що Герард був лицем обернений до стіни. Братчик думав, що він так відпочиває, тому лишив його в спокою, колиж цей знова обернувсь, тоді зауважив, що він у конанню. Сейчас побіг, щоби збудити о. Міністра, який у неприсутности о. Кайоне, заступав тоді настоятеля. Коли повернули, мав о. Міністер іще на стілько часу, що міг йому уділити останне розрішення. Підчас того непорочна душа святого Братчика опустила тіло та взнеслась до Бога, щоби з Ним злучитись на віки!

Марія, Прибіжище Грішників

III.

Раз якось, як сестра Марія по горячій молитві за грішників перед Пресв. Евхаристією, виходила з каплиці, дано їй знати, що старий, убогий чернець хоче конче розмовитись.

Удалася проте до розмовниці й побачила тут сивоголового старця в убранню братчика-черця. Старець поглянув на неї з дивним зворушенням, а по хвилі сказав:

—"Не пізнаєте мене, Преподобна сестро?"

—"Ні. Але —але, здаєсь, що голос Ваш десь колись я чула.... Ні, ні, не пригадую собі."

—"То може пригадуєте собі, честигідна сестро, тихий

вечер пітний далеко звідси серед скал Калябрії, де як молоденьке дівчатко ви молилися у стіп Пречистої Діви Марії за грішників.

—"А хто ж забув би свої родинні сторони," відповіла наставниця. "Калябрію памятаю, як що лишень вчера опустила би я її, і щоденно молюся за її мешканців. Але там богато знала я людий, то й не можу відразу пригадати собі Вашого назвиска."

—"Але знать ви не забули, преподобна сестро, хто взяв вам сей медалик..?" спитав старець і показав образець Преч. Діви оправлений в золото і дорогі каміні.

—"А— то дорога памятка моєї родини! Звідки ви взяли її, брате?" сказала живо черниця. "Давно тому видер мені її Пепін, той страшний розбійник, про котрого мабуть мусіли ви чути й за котрого молюсь щоденно, хотяй слух о нім давно загинув. Але яким чином дістався цей медалик у ваші руки? Чи може.." говорила далі черниця, але нараз перестала, вдивилась у старого черця а по хвилі здивована крикнула:— "Великий Боже! Чи дійсна правда, чи може очі милють мене, чи Пепіна бачу ось се перед собою?"

Старець припав на коліна і говорив зо слезами:

—"Так, преподобна сестро, страшний Пепін, той знаний розбійник, на колінах дякує вам за ваші молитви, котрі виєднали йому Боже милосердія. Ціла Калябрія проклинала мене, ви одні як невинна дитина молилися за мене. Зворушило мене те дуже, то ж як памятку вашої ангельської доброти взяв я у вас цей образець Преч. Діви Марії не прочуваючи, яку тим чином готую собі муку, але й заразом й спасення."

За тими словами умовк Пепін на хвилю, як би від сильного зворушення, але відтак знов говорив:

—"Від хвилі, як цей образ повісив я на шию, не мав я спокою. Страшна грижа совісти пекла моє серце, розривала душу, а як хотів я який новий злочин зробити, медалик сей палив мене мов огонь і відганяв від злого. Були хвилі, що я хотів цего позбутися, але погадавши, що вже не буде його при мені, що Преч. Діви не зобачу, такий жаль брав мене, така якась дивна туга, що приходило розум стратити...."

—"Чудесне милосердя Боже й невисказана доброта Пресвятої Богородиці, Прибіжище грішників!" шепнула черниця а чернець говорив далі:

—"Так дійсно чудесні дороги милосердія Божого. Через довший час боровся я так з ласкою Божою. Товаришам не позволив я на розбої й рабунки і вони зачали буритись, негодувати, а вкінці ясно виступили проти мене, питаючи, що гадаю з собою й з ними зробити, чи хочу їх заморити голодом. Тоді сказав я їм, що розбоєм не можу вже займатися, а їм радив, щоб усі вернули до праці. Гадали, що я зійшов з розуму...."

—"І не послухали Вас"? спитала сестра Марія.

—"Врадили між собою мене згладити зо світа а собі іншого вибрати ватажку. Один, дуже до мене привязаний, остеріг мене перед тою небезпекою. Потаємки опустив я товаришів і зайшов у найдикші майже недоступні скали Калябрії. Там вишукав я собі печеру і замешкав у ній. Двайцять кілька літ жив я там далеко від людий, проводячи час на молитві—покуті. Перед трома літами захорував я; вийшов проте до ліса, щоб узбирати дечого їсти; чув я, що неміч може леда хвиля повалити мене, і умру з голоду, як нічого не буду мав при собі в тій відлюдній печері. Але сили завели мене і не вернув я вже у скали; я впав зімлілий у лісі.

—"І там знайшли вас милосердні люди?" спитала сестра Марія.

—"Так, преподобна сестро! Чернець з монастиря, в котрім тепер я є братчиком, знайшов мене безпритомного, забрав до монастиря, де доглядали мене, як сина і вилічено з немочи тілесної й душевної. Наставник научив мене катехізму, приготовив до св. Тайн, отримав я розрішення і зістав братом-черцем.

Тепер хотів я, преподобна сестро, віддати вам видертий від вас медалик. Допитувався я за вами, але ніхто не міг мені сказати, де обертається. Удався я до Неаполю до вашого опікуна, але не застав уже його при життю. Сказано мені лишень, що ви були в опікуна коротко, бо вивіз вас десь далеко, мабуть видав замуж; він же сам роздав увесь свій маєток на добродійні заведення. Я стратив уже був усю свою надію, щоб вас знайти. Але— по правді сказавши— не смутився я тим дуже, бо міг затримати собі цей медалик, що став для мене дорожчим, як життя"....

Сестра Марія усміхнулася і сказала:

—"То знать не шукали ви вже мене? Як же то сталося, що знайшли тут?"

—"Як зістали ви наставницею, вість о тім дійшла аж до наших гір Калябрійських. Почувши ваше назвиско,

упросив я позволення у наставника, щоб піти до вас і віддати зрабований медалик.... котрий дорогим вам мусить бути...."

Гикався старець і тупив що раз більше в бесіді. Сльози капали йому з очий, хотяй старався закрити зворушення, а рука, в котрій тримав медалик, сильно дрожала, але відважно подавав його черниці.

—"О, добрий брате!" сказала черниця, "мусіла б я бути хіба без серця, як зважиласяб забрати вам цей медалик, котрому завдячуєте своє навернення і теперішне щастя. Хотяй дорогий він для мене, то най таки при вас зістане, най Преч. Діва і на далі має вас у своїй охороні і заведе до щасливого кінця."

Старий чернець був так зворушений, що не міг слова добути, щоб подякувати; припав лишень на коліна й цілуючи раз-за-разом медалик, говорив через сльози:

—"Сестро, добрі сестро, нехай Преч. Діва нагородить вам.... вертаєте мені життя, більше, бо без цього медалика й життя було б мені не миле...."

Наставниця перервала йому ті подяки й сказала:

—"Досить, досить. До побачення, добрий брате, у стіп Марії, нашої матери у небі!" і сама удалася до каплиці.

Тут припала перед Пресв. Евхаристією і зо сльозами дякувала Богу за навернення страшного розбійника й поручувала його на далі опіці Песв. Діви Марії, як найпевнішому Прибіжищу грішників.

ОБІТНИЦІ ІСУСА ХРИСТА

Для Почитателів Його Пресвятого Серця.

1. Дам їм усі ласки потрібні в їх стані.
2. Внесу мир в їхні родини.
3. Потішу їх у всіх їх прикростях.
4. Буду їх безпечним прибіжищем в життю, а особливо в смерти.
5. Наділю обильним благословенством усі їх підприйняття.
6. Грішники знайдуть в мому Серці джерело й нескінчене море милосердя.
7. Душі озяблі стануть ревними.
8. Душі ревні взнесуться скоро до високого совершенства.
9. Моє благословеньство спічне на домах, де буде виставлений і почитаний образ мого Пресвятого Серця.
10. Священикам дам силу зворушувати найбільш затверділі серця.
11. Імена осіб, що ширитимуть це набоженьство, будуть записані в мому Серці й ніколи не затруться.
12. Обіцяю тобі в безмірі милосердя мого Серця, що Його всемогуча любов наділить усіх тих, що приймуть в девять перших пятниць за порядком св. причастя, ласкою розкаяння, що не вмруть в моїй неласці, ні без св. Тайн, і що Воно само стане їх безпечним пристанищем в цій останній годині.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

(Продовження)

Через двадцятьпять років після того провадили ізраїлітянами три судді: Єсевон Вифлеємський через сім років; Єлон з покоління Завулона через десять років й Авдон з Фаратониту через вісім років. Ввесь той час всі покоління остались вірними Богу. Але поволі, поволі наче засліплені й зачаровані принадою чужих богів знову покинули елужити одному правдивому Богові. Цим разом розгніваний Господь віддав їх у руки Филистимів.

Филистими походили з Єгипту й з своїм приходом до обіцяної землі опанували гарні околиці на берегах Великого Моря. Ввесь свій край поділили на пять держав: Газу, Азот, Аскалон, Гет, Аккарон. В тих державах панували пять независимих князів—сатрапів, але вони всі держались міцно разом, коли ходило о те, щоб обороняти спільні свої справи. Бог ужив тих народів немов бича, щоб укарати збунтованих дітей.

У других сусідних народів був такий звичай, що вони користали з своїх побід над ізраїлітянами, щоб нищити їх землю. У Филистимів було йнакше: вони задоволялись тим, що перемігши ізраїлитян, накладали на них понижуючі й важкі угоди. Своє панования над побореними поколіннями запевняли вони через те, що обсаджували своїм військом усі вкріплені місця й відбирали войовникам усю зброю. Вони навіть заборонили дітям Ізраїля всякий промисл й мистецтво, що мають до діла з сталлю й залізом й так ізраїлитяни мусіли вдаватись до Филистимів навіть по хліборобські прилади потрібні хоча б до самого виострення плуга. За всі неволі, що Бог допустив на свій нарід, ця неволя була найтяжча й найбільш понижуюча й тривала сорок років. Все ж таки Бог дав вибраному народові славного героя, раз на те, щоб діти його народу не попали в одчай, й також тому, щоб показати Филистимам силу свойого рамени. Великі діла того мужа були наче вістунами недалекої свободи ізраїлитян.

В тім часі проживав в місті Сараа в країні Данового покоління муж на ім'я Маное. Його дружина була бездітна й обидвоє, вірні слуги Єгови, скаржились перед Ним на свою неславу; бо ж бездітність уважали тоді неславою. І

оце раз з'явився перед тою жінкою Ангел Божий й сказав —"Досіль в тебе не було дітей, але недовго возьме й ти пічнеш й даси життя синові, й того сина ти присвятиш Богові назорейським шлюбом. По всі дні свойого життя здержуватисьме від вина й квашеного напитку й від усіх пожив, що недозволені назореям й ножиці не доторкнуться до Його голови. Й ти сама, що колись приведеш його на світ, ні пий, ні їж нічого такого, що недозволене буде дитині. Знай, що він зачне спасати Ізраїля."

Жінка, вся схвильована до самого дна душі, чим скоріш розповіла свойому мужеві, що якийсь Божий муж, величній немов Божий Ангел, звістив їй, що буде мала сина, що від уродження має бути посвячений Богу й зачне освоболжати Ізраїля. Вона була питала чужинця, хто він такий й відкіля він, та він не хотів дати відповіді.

Маное повірив у приречення, але бажав знати, як виховувати дитину, що мала народитись, щоб приготовити її до Божого посланництва, тим то й просив Господа ще раз прислати до його небесного вістуна. Бог вволив його молитві: Ангел знова з'явився його дружині— вона саме тоді була на полі— й вона чим скоріш побіггла повідомити про те свого мужа; Маное ні хвилі не гаючи побіг в слід за нею на місце, де ждав чужинець.

"Господи," сказав Маное до нього, "чи це ти недавно говорив до моєї дружини"— "Так, це я."

"Коли сповниться твоє приречення, то що буде дитина мала робити й від чого здержуватись?"

"Від вина, від всякого гарячого напитку, від усякого мяса, що недозволене назореям—як це я сказав твоїй дружині."

"Божий мужу," говорив далі Маное, "зволь вволити моїй просьбі й попоїж з нами з кізляти, що ми маємо припадити."

"Ні," відповів чужинець, "не наставайте на мене їсти з вами; але якщо в вас добра воля, принесіть Господеві жертву цілопалення."

"І яке тобі імя?"— поспитав Маное; "для кого має бути наша вдяка, коли твоє приречення сповниться?"

"Не шукайте знати моє імя: його велич налякала б вас."

Маное побіг додому, взяв кізля й напитки приписані для цілопалення, зложив усе на камені, що послужив йому престолом й приніс жертву Господеві. Нечайно, тоді як він й його дружина тривожно ждали, що станесь, з пре-

стола піднялись полумя й ангел Божий враз із ними зніс-ся в повітря та зник їм з очей.

Вони обидвоє припали лицем до землі, бо пізнали, що їм була з'явилась небесна істота. Маное вже приготовився вмирати, бо був певний— так як кожний ізраїлитян,— що не можна жити дальше на землі, побачивши Бога або Його ангелів. Одначе жінка нагадала йому, що Бог не хоче його смерти, інакше не був би прийняв їх жертви й не виявив би був, які Його наміри супроти них.

Все, що сталось після того, потвердило пророцтво ангела. Маное мав сина й дали йому імя Сампсон,— це те саме, що "Сильний." Це імя звіщало наперед велику силу тіла, що від юнацьких літ відрізняла його від усіх людей того часу. В додатку опанував його Дух Божий й дав йому зрозуміти, що та сила залежала від того, як вірно зберігатиме назорейські шлюби, й що має вживати її проти Филистимів. З тої самої причини від двадцятого року життя тільки одного він бажав: піти в край ворогів, щоб покорити тиранів й своїми успіхами додати відваги своїм землякам.

ПОМЕР ПРЕОСВЯЩЕННИЙ Д. НЯРАДІ

14. квітня ц.р. помер нагло підчас відвідин своїх церков Преосвященний Діонізій Няраді, епископ українців католиків в Югославії, недавний Апостольський Візитатор і перший епископ вільної Карпатської України в Хусті, в 65 році життя.

Преосвященний Няраді походив з бачванських українців, що переселилися туди ще за Марії Терези з Карпатської України. Родився 10. жовтня 1874, епископом став 5. грудня 1914 р., а столицю в Крижевцях дістав 22. квітня 1920 р. Був дуже милий з виду, приємний в розмові, щирий і сердечний, глибоко вчений та рішучий. Написав чимало праць, з історії нашої святої Церкви в різних мовах. Богато причинився до релігійного й національного розвою своїх земляків і його невсипущим трудам належить завдячити, що бачванські українці після двіста літ пожиття серед моря хорватів все таки остались українцями, а хоча православні нераз і в ріжний спосіб напирали, то вони в Бачці й в Босні таки видержали всі напади й є тим, чим були їх предки—католиками.

Був відданий своїй Церкві й народові. Тому парохії бачванські прекрасно загосподарені. Всюди є церковні

школи, власна друкарня та навіть два часописі на всього 46,000 поселенців.

Преосвященний Няраді часто навідувався до Галичини та все відвідував наших Епископів. Часто вдавався також до Риму й все відвідував тоді наших питомців— многі з його рук приняли святу Тайну священства. Коли польська влада унеможливлювала нашим галицьким епископам виїзд з краю на з'їзди за границю— все заступав тоді нашу Церкву Преосв. Няраді, котрому все таки лекше жилося під тим оглядом в Югославії.

Ми не забули, як минулого року мадяри у варварський спосіб пірвали Преосв. Няраді в Хусті, загрозивши йому перед тим смертю й вивезли до Будапешту, а потім за границю. Ці знущання чимало підірвали здоровля Преосвященного. Останні події видно ще більше надрушили чутке, ласкаве й щире серце владики— і він помер нагло.

Наша Церква стратила в ньому незаступимого провідника й служителя!

Бачванські українці свого батька й сердечного опікуна.

Карпатська Україна свого прогнаного й глибоко улюбленого владику.

Страта тим тяжча, що доля нашої Церкви серед воєнних дій дуже прикра й неможливо тепер так легко зарадити всім можливостям, які кождої хвили годні статися. А стадо без пастиря— розбігається....

Най всемогучий і вседобрий Бог надгородить його справедливою надгородою за добру борбу, якою боровся й дасть йому вінець вічної слави серед святих своїх в небі.

ПОМЕР НА СЕРЦЕ о. А. Черепаняк, на сам Великдень 28. IV. 1940 в Гримсбі, Онт., де перебував на лікуванні. о. Черепаняк був одним з перших наших світських священиків і довший час працював в Саскачевані, в околиці Приймове. Потім переїхав до Америки. Вічна йому Память!

6 мая **ПОМЕР НА УДАР СЕРЦЯ всеч. о. Иосиф Боярчук** в лічниці Честер, Па., в 60 році життя. Священиком був 32 роки— довгий час був парохом Торонта в Канаді. Вічна Йому Память!

Просило читачів "Г. Сп." о щирі молитви.

ЩОБ ІСУСОВЕ СЕРЦЕ ВОЛОДІЛО В ЕСПАНІЇ

Намірення Апостольства Молитви на Червень.

На землі є боротьба двох царств: Христового й сатани. Прапором першого, це Христос, Його Найсвятіше Серце, повне доброти, милосердя й любови. Прапором другого, це сатана, повний ненависти, знущання й гріха.

Еспанія переходила страшні часи. Протягом послідних літ, а передусім в часі панування червоного ката, большевиків, сатана старався ширити всіми способами безбожність неморальність, брутальність і знищення.

Та милосердний Бог допоміг мужному Франкові побідити червоного тирана в Еспанії! Еспанія відітхнула. Однак наслідки страшного панування большевизму ще все тут і там остали. Треба часу, щоб Еспанія віджила повним католицьким життям як колись у часах своєї елави.

І нема певнішого середника до народного відродження, як поширення царства Христового Серця. Де набожність до Христового Серця процвитає, там усе красно, взнесло, в повній силі розвивається. І це релігійне життя в Еспанії зачинається тепер щораз краще розвиватися. І так приміром між набоженьствами в Еспанії в часі великого посту є побожний звичай відвідувати образ Ісуса т. зв. Ісуса де Медіначеллі в Мадриті. Тепер, коли Мадрит свобідний від большевицького ката, та набожність відживає в повній силі.

Цього року в часі великого посту кожної пятниці був великий натовп путників, що приходили відвідати церкву, де находиться згаданий образ. Приходило тілько народу, що всі не могли змістится й мусіли стояти перед церквою в довгих рядах, заки на них прийшла черга. І так у першу пятницю великого посту ряди стоячих позацерквою й чекаючих на свою чергу були 2 км. довгі. Іншої пятниці було 12,000 людей до св. Причастя в тій церкві. О, який це красний обяв!

Молімся, щоби там, де панував недавно червоний сатана, запанувало Найсвятіше Серце Христове й щоби Воно так заволоділо Еспанією, щоби вона станула оборонним муром проти большевизму й новопоганства, як колись оборонила Европу перед наступом маврів!

Католицьким Світом

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ І. БУЧКО ЕПИСКОПОМ-ПОМІЧНИКОМ АМЕРИКАНСЬКИХ УРАЇНЦІВ. — 29. квітня ц.р. Преосвященний Іван Бучко приїхав до Ню Йорку й слідуючого дня відїхав прямо до Філядельфії. Стрічали його в пристані представники нашої Церкви та громадянства. З нагоди приїзду Преосвященний Константин Богачевський, епископ ординарій українців католиків Америки видав послання, де сказано так: "Святіший Отець Папа Пій зволив ласкаво прихилитись до мого прохання й іменувати Високопреосвященного Епископа Івана Бучка часовим Епископом-помічником для нашої епархії."

В новому уряді бажаємо Їх Екцеленції Кир Іванові Божого благословення та найкращих успіхів серед американських українців.

ПОМЕР Др. ОСИП НАЗАРУК.— 31. березня ц.р. помер у Кракові— нагло, від розриву серця— один з найбільших українських письменників, політиків і діячів, в 56 році життя. Родився в Нагорянці коло Бучача 31. серпня 1883 р. в родині селянина. Був незвичайно здібний, але також нещасливий в житю. З початку вів широку працю в радикальній партії й виступав проти Церкви та священства. Одначе національне лихоліття й наслідки протицерковної роботи, які оглядав власними очима в Україні— привели його до застанови, а далі до основної внутрішної переміни душі. З Савла стався Павло— в околиці Камянця Подільського, в часі нашої державної катастро-

фи. Мав ту мужність, що отверто заявив зміну переконань та осудив попередну свою роботу проти Церкви. Був якийсь час в Америці й Канаді, як висланник Галицького Уряду, а потім як редактор. Вернувши до Старого Краю став отверто й беззастережно по стороні Церкви та тринацять літ редагував один з найкращих часописів, який мала Західна Україна, "Нову Зорю." Тоді написав чимало книжок на ріжні теми— між ними клясичні є листи до молоді "На калиновім мості," котрі радимо прочитати всім. Взагалі твори Назарука визначаються широким знанням, глибиною думки та ясністю теми. Про найтяжчі справи він пише легко, цікаво а все з глибоким переконанням. Давні його товариші з радикальної партії, а також всякого рода атеїсти ненавиділи Назарука всіми фібрами своїх малих душ, тому що він навернувся й других кликав до навернення. Скільки напастий і гірких хвиль він пережив з того приводу, один Бог знає. Однак не заломився, на становищі видержав до кінця.

Був міністром пропаганди й преси УНР— Україна втратила в нім незаступимого чоловіка. Церква свого мужного й відданого оборонця та визнавця. Нарід щирого прихильника його найкращих стремлінь і незаступимого робітника. Вічна Йому Память!

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ПАРИЖІ. Париж, з датою 20-го березня 1940 р. появився новий український греко-католицький часопис, під назвою "Вістник Української Греко-Католицької Церкви у Франції." Редакційну статтю написав о. Я. Перрідон, бувший ректор Малої Семінарії у Львові.

Зміст числа присвячений не тільки релігійним справам, але також приносить численні політичні новини з поневолених українських земель.

Адреса:

"Messager de L'Eglise Ukrainienne Greko-Catholique en France," 15, Rue d'Ulm, Paris, 5-e, France.

НОВА ПАРОХІЯ.— Стараннем добрих людей під проводом о. М. Горошка зорганізовано нову нашу парохію в Ніпавін, Саск., 12 миль на північ від містечка. Вписалося в члени 19 родин, поділили між себе працю й будують церковцю.

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА Дієцезія Преосв. Константина Богачевського в Америці має: 2

епископів, 106 священиків, 132 церкві, 75 питомців Малого й Великого Семинаря, 1 каледж, 1 гайскул, 1 академію, 85 парохіяльних шкіл, 31 домів сестер, 3 монсатирі ОО. Василіян, 2 сиротинці й 1 дім старців. Всіх вірних є 290,688.

УКРАЇНСЬКА Греко-католицька дієцезія Преосв. Такача в Америці має 258,895 вірних, 179 церков і 136 священиків.

УКРАЇНСЬКА Греко-католицька дієцезія Преосв. Василія Ладики в Канаді числить 300,000 вірних, 325 парохій і місій і 90 священиків світських і монахів.

МІЖ АРГЕНТИНОЮ й Апостольським Престолом прийшло до підписання обосторонної дипльоматичної угоди.

НАЙНОВІШИЙ ВИКАЗ СТАНУ католицької Церкви в Америці з 1940 р. подає, що католиків є в цім краю 21,403,136, архідієцезій 19, дієцезій 97, кардиналів, архиєпископів і єпископів разом 134, священиків 33,912, парохій і місій 18,773, 202 семинарів з 17,087 питомцями, парохіяльних шкіл 7,597 до яких ходить 2,108,892 дітей, 1,411 вищих шкіл, 683 академій і колегій для дівчат і 143 колегій і університетів для юнаків. В 303 сиротинцях мешкає 33,624 сиріт. Католики мають 171 домів для старців і 703 шпиталів. В 1939 р. навернулось на католицизм у Америці 73,677 осіб.

В ЧЕТВЕР по великодніх святах, 2 травня відбулися конференції наших священиків у Вінніпегу, Саскатуні, Йорктоні, Торонті, а 9 травня в Мондері, Аяьта.

— ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ —

Норквей, Саск.,— Приношу подяку складаю Пресв. Серцю Христовому, Матері Божій і св. Йосифові за три великі ласки та много менших ласк.

З довірям просім і певно будемо вислухані!

Анастазія Мартинюк

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Причина.

Гість, який виїздить з готелю, нарікає: Страшно багато блощиць було в моїй кімнаті!

—Бо прошу, шановного пана, відповідає портієр,— ми не мали поодинокої кімнати і ви дістали двоособову.

Добра господиня.

Чоловік: Якийсь особливий смак має ця салатка з цибулі.

Жінка: Бо, бачиш, цебула має такий поганий запах, так що я мусіла її скропити трохи перфумою.

Мода й вік.

—Пані, вам дуже добре в тім капелюсі. Біле перо відмолоджує вас на пять літ.

—Справді? Ну, то прошу додати мені ще одно перо.

На торзі.

—Здається, що та риба трохи зіпсута.

—Нема чого дивуватися, ласкава пані,— тепер цілий світ зіпсутий.

Малий Ромко поїхав на село до бабці. Одного ранку каже до неї:

—Бабцю, чому курка так кудкудакає?

—Бо голодна.

—Ну, а вона не може знести собі яйця на снідання?

Добрий бизнесмен.

Перший: Я не сподівався, що з Загари такий дорбий бизнесмен.

Другий: Ну?!

Перший: Продав Ничипурові парцелю дві стопи під водою. Ничипура пішов до нього, щоб віддав гроші.

Другий: І віддав?

Перший: Та де віддав! Продав йому моторовий човен.

Добра рада.

Много пив я червоного вина і тому мій ніс дуже почервонів. Що мені тепер робити?

—Пийте тепер біле вино.

НОВІЦІЯТ

оо. Редемптористів

В ЙОРКТОНІ, САСК., КАНАДА

Новіціят оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах П. А.

Умови прийняття кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі:

1. Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів.
2. Добре здоровля.
3. Добре поведення.
4. Покінчення щонайменше вищої школи (High School).
5. Відповідний вік.

До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.

Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій.

Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, столярі, дяки, друкарі іт.і.

По ближчі інфомації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, NOVICIATE,
YORKTON, SASK.

Великий Відпуст

В ЦЕРКВІ ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО

В АЙТУНІ, САСК.

В ДНЯХ 28, 29, 30 ЧЕРВНЯ

ПОРЯДОК ВІДПРАВ:

ПЯТНИЦЯ, 28-го червня—
Перед полуднем— Год. 6.30: Читана Служба Божа
Год. 7: Читана Служба Божа.
Год. 9.30: Акафіст до Серця Христового
Год. 10: Співана Служба Божа, Проповідь.

Пополудні— Год. 7.30: Молебен до Серця Христового, Наука, Суплікація,— Сповідь.

СУБОТА, 29-го перед полуднем— Год. 6.30: Чит. Сл. Б.
Год. 7: Читана Служба Божа
Год. 10: Співана Служба Божа за померших добродіїв, Проповідь.

Пополудні— Год. 7.30: Литія, Проповідь, Сповіди.

НЕДІЛЯ, 30-го. Перед полуднем— Год. 6: Чит. Сл. Божа
Год. 6.30: Читана Служба Божа
Год. 7: Читана Служба Божа
Год. 8: Служба Божа,— співають діти Сиротинця, Проповідь.
Год. 10: Співана Служба Божа, Проповідь, Процесія до 4-ох престолів.

Пополудні: Год. 5: Водосвяття. Благословення побожних річей. Молебен до св. Володимира. Кінцева Проповідь. Благословення Найсв. Тайнами.

Спішіть усі на цей відпуст по ласки для тіла й душі, для себе, українського народу й цілого світу!

David E. Cowan

Асекурація

Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків

Phone 811 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. 9—10—14 Highway
Phone 726 Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

НОВІ КНИЖЕЧКИ.... Видавництва оо. Ч. Найсв. Ізб.

ПРО ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ— книжечка в форматі катехизму. Незвичайно поучаюча й цікава. Ціна з пересилкою .....15ц.

ДУХОВНА ВЯЗАНКА— Молебень до Серця Христового. Молебень і Параклис до Б. Матері з ріжними молитвами. Ціна .. 10ц.

ВІРА—в ній автор представляє як великим скарбом є св. віра в житті людини; що кажуть найбільші вчені світу про віру і науку, і що треба чинити, щоб віднайти св. віру. Ціна ..... 5ц.

У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ—У ній делікатно, але ясно говориться про гріх нечистоти та про його шкідливі й страшні наслідки. Книжечка дуже хосенна для молоді й старших. Ціна 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "Голосу Спасителя"—

В. Олексевич, Отосквен, ... 75ц.

Щира подяка за жертву.

Адміністрація "Г. Спасителя".

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Грамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволені

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Не Вбивай! Маю Матір!	193
Біблійні Оповідання	194
Де Вона Цього Навчилася?	198
Наша Школа	201
Пропасть	203
Блудними Стежками	204
Надія	207
Життя св. Герарда	208
Покора	210
В Зарання Щастя	211
Розмови Про Релігію	216
Наміренія Апостольства Молитви	219
Католицьким Світом	221
Новіціят	222
Катехитичний Курс Для Дівчат	223
Великі Відпустові Торжества	224

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 7 YORKTON, SASK. July 1940

КАЛЄНДАР НА ЛИПЕНЬ, 1940

1	П	М. Леонтія
2	В	† Ап. Юди
3	С	СвщМ. Методія
4	Ч	М. Юліяна
5	П	**С. Хр.** (н. нед.) Со. Богор.
6	С	Мц. Агрипіни
7	Н	**30 по С., Різд. Йоана Хр.**
8	П	Мц. Февронії
9	В	Преп. Давида Солун.
10	С	Преп. Сампсона
11	Ч	Пер. мощ. СС. Кир. і Йоа.
12	П	**Апп. Петра і Павла**
13	С	Собор 12 Апостолів
14	Н	**4 по С.** Безср. Коз., Дам.
15	П	† Пол. Ризи Пр. Богород.
16	В	М. Якинта
17	С	С. Андрея Критського
18	Г	† СС. Кирила і Методія
19	П	† Преп. Атаназія Атон.
20	С	ППреп. Томи і Акакія
21	Н	**5 по С.** ВМ. Прокопія
22	П	СвщМ. Панкратія
23	В	† Преп. Антон. Печер.
24	С	Мц. Евфимії
25	Ч	ММ. Прокла і Ілярія
26	П	Собор Арханг. Гавриїла
27	С	Ап. Акили
28	Н	**6 по С.,** † С. Волод. Вел.
29	П	СвщМ. Атиногена
30	В	ВМц. Маріни
31	С	ММ. Якинта і Еміліяна

УСТАВ НА ЛИПЕНЬ, 1940

7. Неділя 3 по Сошествію, Різдва Йоана Хрестителя й Празник Серця Христового— Глас 2, еванг. воскр. 3. Всеночне. В случай Серця Хр. і Різдва Йоана Предтечі: На літ.: Троп. Сер. Хр. і Предт., Сл.: Предт., І нині: Сер. Хр. Прокім. Аллилуя і Прич. Сер. Хр. і Предт. Ап. зач. 306 (Сер. Хр.) і 112 (Предт.,) еванг. Йоана зач. 9 і 10 (Сер. Хр.) і Луки зач. 1 (Предтечі). **В неділю без служби Серця Хр.:** На літ.: Тропар воскр., Предт., Кондак воскр., Слава: Кондак Предт., І нині: Богор. "Вся паче смисла" гл. 2. Прок. Прич. і Аллилуя воскр., і Предт. Ап. зач. 88 (нед. 3-ої) і 112 (Предт.) еванг. Матея зач. 18 (нед. 3-ої) і Луки з. 1. (Предт.)

12: Верховних Апостолів Петра і Павла— Всеночне. На літ. ап. з. 193, евнаг. Йоана зач. 67.

14: Неділя 4 по Сошествію— Гл. 3, ев. утр. 4. На літ.: Ап. з. 93, ев. Матея зач. 25.

21: Нед. 5 по Сошествію— Гл. 4, ев. утр. 5. На літ.: ап. з. 103, еванг. Матея зачало 28.

28: Неділя 6 по Сошествію і † Св. Володимира Великого— Глас 5, еванг. утр. 6. На літ.: Троп. воскр., Свят. і кондак воскр., Слава: Кондак Свят., І нині: Богород. по гласу Слави або "Заступнице Христіян." Прок., Аллилуя, Ап. Еванг. і Прич, неділі й Святого. Ап. зач. 110 і 200, еванг. Матея зач. 29 і Йоана зач. 35.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 7 · Липень · 1940

Т. Т.

Не вбивай! Маю Матір!

(Роздума для молоді).

В однім рукопашнім бою, на французько-німецькім фронті, підчас світової війни, кинувся один баварський жовнір з багнетом на французького офіцера, коли той нечайно, перед смертельним прошиттям багнета, закликав поманою німецькою мовою: Nicht toten! Habe mutter! Не убивати! Маю матір! На ті слова баварець опустив рамя, не зробивши французові найменшої шкоди.

О, яка щаслива душа, що вміє у завзятій боротьбі з зажертими покусами покликатися на свою Небесну Матір, Марію! Бо на саму згадку її пресвятого імени відбиваються від нього усі смертоносні удари, не зробивши й найменшої шкоди такій душі.

Пресвята Мати, ратуй! Клич кождий раз, що на тебе вдаряє спокуса, а сейчас дізнаєш відваги й помочі в боротьбі, що її подасть тобі Пресвята Діва, яка сама гріха не знала.

Мати Найсвятіша, поможи! Молися сейчас, як тільки огорне тебе смуток, діткне терпіння, або допуст Божий. А Пресвята Діва,— Приятелька страждучих, ніколи не забуде про тебе.

"Свята Марія"— назвав Христофор Колюмб тим іменем свій корабель, на котрім пустився в небезпечну подорож по океані, щоби відкрити нові країни. Під опікою Пресвятої Діви він щасливо добився до ціли.

Життя людини, це море, на якому ніколи так сильно, як в молодечому віці шаліють страшні вихри та бурі. Забезпечися в ім'я могутне Пресвятої Марії. Взивай ревно те пресвяте імя, молися з повним відданням серця: "Пресвятая Богородице, спаси нас!"

А як що ти прибитий труднощами в науці, то слухай і не дивуйся, коли скажу, що молодцеві, який любить дитячою любовю Матір Божу, навіть в науці щастить краще. Так само, як Мати Непорочна хоронить чистоти душі своєї дитини, так і Мати Доброї ради—Престол Премудрости—подбає, щоби той, хто Їй вірний у сповнюванню своїх обовязків, дізнав молодечої радости. А хто радо вчиться, той добре вчиться.

Молодець, що дався втягнути у пресолодкі обійми Небесної Матері, песимістом ніколи не буде. Химерні терпіння—уроєні труднощі не зломлять сили крил молодечої душі, що рветься до висот. Навпаки, невимовно солодкий чар уноситиме його душу та й полишить своє благородне знамя в зовнішних проявах його життя. Так: "Бо хто знайшов мене, знайшов життя і одержить ласку від Господа." (Прит. 8. 35).

Як що отже, молода душе, при школі до якої ходиш, чи в місті, в котрім ти мешкаєш, існує Марійське Товариство Молоді, ти конечно до нього запишися. В ньому доперва побачиш в цілій повні, якою гартуючою й розвиваючою характер силою є почитання Найсвятішої Діви Марії, якою школою статочних, жертвенних і діяльних характерів мужів і жінок....

Знаєш молодче, коли усміхнеться Найсвятіша Діва, Благословенна Божа Мати? Тоді коли у Її стіп ти зложиш старанно виплеканий, сніжно білий цвіт лелії чистої душі твоєї.

О, Найсвятіша Діво! О, Мати наша, до Тебе ми — УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ, горнемось, а Ти нас запровадь до Сина Твойого Ісуса.

БІБЛІЙНІ ОПОВІДАННЯ

(Продовження)

Силач Єгови

Ісраїлитяни платили данину Филистимцям й були навіть їх невільниками, та не зважаючи на те не відносились до них вороже. Серед таких взаємин між обидвома народами Самсон замешкав в одній филистимській родині в місцевості, що звалась Тамната й вибрав собі в тій родині для себе дружину. Та коли просив свойого батька, щоб позволити на те супружжя, батько зачав робити труднощі, бо не знав, що Самсон ділав з надхнення Божого.

"Чи в цілому Ісраїлі нема для тебе відповідної дівчини, щоб ти мусів шукати собі подруги аж серед необрізанців?"

"Отче," сказав Самсон, "вона мені подобається, позвольте мені з нею одружитись."

На його просьби батько й мати вступили й пішли з сином до Тамнати просити батьків дівчини, щоб позволили дівчині одружитись з Самсоном. Коли ввійшли в місто й переходили якоюсь винницею, Самсон нараз побачив, як біг на його молодий, ревучий лев. Він не мав при собі ніякого оружжя ні кия, та Божий Дух наповнив його своєю силою; Самсон голіруч кинувся на люту звірюку й пірвав її на кусні наче кізля. Після того здігнав своїх батьків, що йшли дещо на переді й ні слівцем не згадав про ту пригоду.

Батьки дівчини згодились на подружжя й в кілька днів після того Самсон знову пішов до Тамнати на весілля. По дорозі він хотів подивитись на лева недавно вбитого. Яке було його здивування, коли в пащі лева знайшов рій бджіл й рямку дуже солодкого й смачного меду! Він дав покоштувати того меду своїм батькам, але ні словом не згадав про те, відкіля він; відкриття меду піддало йому намір й він не хотів того наміру виявити.

Через сім днів по весіллі мав Самсон довкола себе товариство тридцяти юнаків зо шляхетських филистимських родин. Одного разу зладив він їм велику гостину й в часі тої готини за звичаєм тих часів дав їм загадку та сказав:

"Вгадуйте через сім днів, що триватиме забава; якщо вгадаєте, я дам вам тридцять плащів й тридцять одягів. Якщо не вгадаєте, тоді ви дасте мені те саме."

"Згода," сказали його гості, "скажи ж свою славну загадку."

"Ось вона: З ненажерливого вийшла пожива й з сильного солодкість."

Хто не знав пригоди Самсонової про лева й мід, той тої загадки ніяк не міг розвязати. Так наші юнаки три дні ламали свої голови а розвязки таки не знайшли. Вони тоді звернулись до Самсонової дружини:

"Ти пести його та схиляй йому й так вивідай відповідь на загадку, інакше ми підпалимо дім твойого батька. На весілля не запрошується людей, щоб їх ограбити."

Жінка послухала. Самсон зразу не дивився на слези

й благання филистимки. Вона тоді стала нарікати, що в нього нема довіря до неї; Самсон відповів, що він не відкрив тієї тайни навіть своїому батькові ні матері. Нарешті її наставання йому так наскучили, що він подався й виявив свою тайну. Вона ж чим скоріш повідомила юнаків— це було саме сьомого дня— й вони недовго перед заходом сонця пішли до Самсона й сказали насмішливо:

"Чи може що бути солодкіше від меду й сильніше від льва?

"Ви вгадали," сказав Самсон гнівно, "але як би не моя жінка, то ви й досі ще шукали б."

Негайно після того ведений Божим Духом пішов він на Аскалон, вбив там тридцять филистимців й забравши від них плащі й одяги дав їх підступним юнакам й відійшов у дім свойого батька. Його жінка думала, що він її покинув та одружилась з одним із юнаків; Самсон дізнався про те й від того менту думав тільки про те, щоб пімститись.

Були саме тоді жнива. Самсон кілька днів ганяв за шакалями-лисами, що їх так багато в тій країні. Він налапав їх триста, повязав їм парами хвости й до хвостів горючі походні та порозпускав лисів на всі стороні филистимської рівнини. Не тривало й кілька годин і усі збіжжя, чи готові до мелення, чи то ще на полі, погоріли, винниці й оливні сади понищено.

Филистимці були певні, що Самсон спалив їх збіжжя тільки тому, щоб пімститись над жінкою й тестем; тому підпалили хату цього останнього й він загинув з цілою родиною. Филистимці думали таким чином успокоїти свойого ворога та він заявив, що того всього для нього за мало. Він справді наробив їм вкінці тільки лиха, що филистимці кинулись на країну Юди, щоб пімститись. Велика їх армія розтаборилась коло Лехі.

"Чому ж ви так напали на нашу землю," питали мужі покоління Юди.

"Ми хочемо дістати в свої руки Самсона й звязати його, відплатити йому за все лихо, що він нам заподіяв."

Мужі покоління Юди хотіли позбутись бою й нікчемно прирекли видати їм страшного борця. Три тисячі їх пішли до печери Ітма, де він скривався й сказали:

"Чи ти не знаєш, що филистимці над нами панують? Чомуж ти доводиш їх до люті своїми нападами?"

"Я тільки відомстив за їх зневаги," відповів Самсон.

"Нам ніщо до того," відповіли вони, "ми звяжемо тебе

й видамо филистимцям.

Самсон не хотів наразити своїх людей на труднощі й постановив не противитись.

"Звяжіть мене, тільки присягніть, що не вбєте мене."

"Присягаємо."

Його звязали новими шнурами й винесли його з печери, щоб видати його ворогам. Филистимці юрбою вже прибігали вхопити свою здобичу й радісний їх крик зносився до неба. Нечайно вязень з надхнення Божого Духа скинув з себе пута наче вогонь солому, вхопив ослячу челюсть, що попалась йому під руки й кинувся на переляканих своїх противників бючи на право й на ліво так люто, що тисяча їх лягли йому під ноги.

Після цієї побіди кинув він на землю своє оружжя й назвав те місце Рамат-Лехі, Побиття Челюстю. В розгарі боротьби він не думав про труд, але як тільки перестав битись, йому видалось наче він вмирає з утрудження й спраги. Він тоді сказав: "Господи, Тобі я завдячую своє спасення й свою побіду; але я попадусь у руки необрізанців, якщо Ти не порятуєш мене в мойому небезпеченстві...."

В тому самому менті під всемогучою рукою Єгови розкрилась скала й з неї поплила чиста вода, щоб відсвіжити героя й зміцнити його сили. Від того часу прозвали це місце челюсти також Джерелом Благаючого.

По таких дивних подвигах, що наглядно вказували на Божий вибір, ізраїльські покоління вибрали Самсона Суддею Ізраїля. Під його впливом Ізраїлитяни поволі видобулись з пониження під силою ворогів. Двадцять літ филистимці були менше жорстокі й вибагливі, хоча й не зірвано понижаючих умовин— вони боялись розбудити гнів льва. Та на жаль, у льва було одне недомагання й воно довело до його руїни.

Одного дня він був у Газі, головному місті одного филистимського князівства й зайшов до дому якоїсь розпусниці. Вона чим скоріш повідомила мешканців, що славний Самсон є в її домі. На вість про це численна юрба оточила дім розпусниці й при брамах міста поставили сторожу. Цілу ніч, серед гробової мовчанки, хтось пильнував переходу, щоб захопити борця й убити його зараз як тільки став би на порозі.

Та тоді, як вони спочивали спокійно й дожидали дня, Самсон нечайно вийшов серед ночі, й перейшов містом; ніхто не посмів стати йому в дорозі. Коли прийшов до

брами, забрав обі її половини свої плечі й заніс на вершок гори, що є перед Хевроном. Але вороги знали його слабість до жінок та слідили за його зносинами, щоб підступно вивідати тайну його сили так, як колись винайшли розвязку загадки.

Де вона цього навчилася?

(Правдива історія).

Марійка сиділа в кутику кімнати й бавилася лялькою. Кава стояла на столі, а мати перед хвилиною вийшла з хати, лишаючи дитині кусник цукру.

Але Марійка хотіла бачити, чи на столі нема більше цукру. Побачивши солодий цукор на столі, притягнула вона обрус так близько, що могла своїми маленькими руче нятами зтягнути собі ще кусник цукру. Тільки маленький кусник —мама не завважає цього!

Вернулася мати й глянула на стіл і відразу побачила що хтось там господарив. "Марійко, що ти вже там ласувала!"— Дитина мовчала. "Марійко," продовжала поважно мати, "ти знаєш, що Бог на небі все бачить. Він любить маленькі діти й їх до неба возьме, а злі, що неправду говорять, ідуть до пекла. Чи скажеш правду?"

Дитина човгала ногами по хаті з лялькою в руках, і роздумувала над пригодою. Нараз впустила ляльку на землю, зложила рученята й сказала: "Так."

"Це дуже гарно, моя дорога дитинко, ти мусиш завжди говорити правду. Цим разом тебе не покараю. Але обіцяй мені, що вже більше не зробиш того?"

"Так, люба мамцю!"— Марійка бавилася дальше й оповідала своїй ляльці, що не можна говорити неправди, бо Бог у небі буде гніватися.

До покою увійшла служниця і повідомила паню дому, що прийшла тітка Тетяна зо своєю донькою, та хоче відвідати її. "Ах, вже знова прилізли ті паскудні цокотухи!" —заворкотіла мати Марійки.

"Паскудні цокотухи," жебоніла собі дитинка.

Як гості ввійшли всередину, пані дому вибігла їм на зустріч з веселою і сердечною міною на лиці. "Ах, як мені приємно витати Вас тут! Як ви добре виглядаєте, пані Тетяно, а ваша дочка щодня стає кращою. Прошу сідати, ви ж знаєте, як мені приємно з вами розмовляти!"

Марійка відложила на бік ляльку й зо здивуванням дивилася на свою маму, яка так сердечно й приязно привитала "паскудних цокотух." Коли відвідини скінчилися й гості відійшли, мати тяжко зітхнула, "Богу дякувати."

Марійка запитала несміло: "Мамцю?"— "Що ти хочеш?"— "Чи ти любиш 'паскудних цокотух?"

—"Ти будеш тихо, зараз замкну тебе в спальні!"

Вернувся батько. Служниця принесла рахунок і каже: "Кравець чекає на гроші."

"Я маю недобрий гумор при їдженні," сказав батько. Мама мусіла помогти: "Скажи панові кравцеві, що чоловіка нема в дома, ми гроші пішлемо йому пізніше." Служниця відійшла, і Марійка бачила добре, як вона лукаво всміхнулася, звертаючись до порога.

"Татку," сказала Марійка, "чи тебе нема в дома?" Мати занесла дитину до спальні, там вона могла собі сама відповісти на своє питання.

Слідуючого дня лежав потовчений горщик на землі на кусники. Ніхто інший не міг його збити, як непослушна Марійка? Мати почала випитувати дитину: грозила їй, пригадувала гнів Бога— не помогло ніщо і дитина вперто відпиралася.

Минуло 13 літ. Один молодець глядів своїми чесними очима на чудово гарну Марію і дрижачим голосом спитав її: "Чи дійсно любиш мене, чи хочеш бути моєю женою?" Вона здвигнула раменами, а потім глянула на нього своїм лукавими очима й похилила свою кучеряву голову йому на груди.

"Я не є гарний," продовжав він несміливо, "я не є вчений і забавний, як ті, що їх довкола себе бачиш. Роздумай добре, що ти кажеш і робиш. Я тобі віддаю вірне й щире серце, й я бажаю цілого твого серця неподільно. Ми стоїмо тут під Божими, зорями засіяними, небесами, перед очима Всевидючого. Я присягаю тобі, що тільки тебе люблю, чи можеш і ти це саме присягнути?"

Вона присягнула "дорогенькому одинокому Карлові" —а потім пішла додому й писала: "Найдорожчий Максиме! Інакше не могло бути. Моє серце мало що не тріпло, але я стояла міцно. Виходжу замуж за багатого Карла; однак моє серце,— о, ти знаєш це, належить тільки для тебе."

Пройшло кілька літ шумного й гучного життя, в розкішності й блеску. Прийшов одного дня Карло до родичів Марійки крадькома й бідкався: "Скінчилося! Все

пропало! Вона зруйнувала моє майно, розбила моє серце, вона мене обріхувала й ошукувала; її перша заява й обітниця любови це перша підла кривоприсяга; вона дальше натягала ланцюг брехні, аж доки він не вірвався".

"Стидайтесь," крикнула обурена мати, "як можете Ви щось подібного говорити про нашу доньку! Ми її виховували дуже строго, на совісну християнку, іменно зобовязували її невпинно до любови правди. Від самого дитинства вона пізнала, що Бог забороняє і карає брехню. І вона вже давно сказала мені в чім лежить нещастя вашого життя. Так, ти сам є винний, мій зятю, ти зо своєю скупою вдачею, своєю тупоумністю і заздрістю!"

Знова проминуло кілька літ. Якась бліда, задихана й закашляна жінка ледви вступала на ці сходи, що по них Марійка колись так жваво ступала своїми прудкими, живенькими ніжками. Своєю зомлілою рукою потягнула вона за дзвінок і впала безтямно перед порогом свого родинного дому, де ще проживали її старенькі родичі.

Заки ще розсталася з цим життям, виявила свою вину. Збентежені стояли родичі перед страшним образом знівеченого життя, уривані слова хворої зривали з нього заслону.

"Як можеш ти так страшно говорити неправду, зітхала мати. Де ти навчилася такої злоби?"

—"У Вас"! "У нас? Безбожна дитино, чи не вчила я тебе від колиски, що Бог карає кожну брехню?"

"Я йшла за Вашим приміром. Хай Бог простить Вам і мені!"

** ** **

Якто часто трапляється, що родичі власним прикладом нищать добру науку, яку дають своїми словами, думаючи, що дитина буде держатися їх наук, а не живих прикладів їх життя. А тимчасом приклади сильніше діпають—а злі приклади родичів прямо тягнуть дітей до зло го. Родичі, памятайте про родичів Марійки та про її кінець!

ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ!

Приєднуйте "Голосові Спасителя" нових Передплатників!

НАША ШКОЛА

Українців у Канаді понад 300,000.

Одні з них працюють по фармах, другі трудяться в ріжних фабриках-шапах, інші знова займаються обовязками лікарів, учителів, суддів і т.др. Всі вони причинюються до добра й розвою українського народу в Канаді.

Є однак справа, про котру мало хто старається, а це про скріплення релігійного духа між народом. А прецінь релігія це найконечніша підстава існування й добра кождого народу.

Нарід без релігії, це дерево без коріння.

Щоби подбати про розвій і скріплення релігійного духа в народі, треба мати відповідне число робітників на релігійнім полі, відповідне число Христових апостолів, духовних провідників.

І якраз тих духовних провідників нашому народові в Канаді брак!

Українці-Католики в Канаді мають зовсім за мало священиків, місіонарів, своїх духовних провідників!

Щоби цему бракові хоч у части зарадити, ми ведемо у Йорктоні Ювенат.

Ювенат, це українська католицька Вища Школа, що приготовлює молодців, котрі бажають стати священиками-монахами в нашім Чині Найсвятішого Ізбавителя (оо. Редемптористів).

Ювенат провадять самі Отці. Молодь знаходить тут у ювенаті правдиво батьківську опіку. Ювенат виховує сильні й ідейні характери.

НАУКА

В програму навчання в Ювенаті входять предмети, що їх подають у публичних колеґіях Канади. Крім цего студент набуде тут широке знання українських предметів (граматики, історії й літератури).

Наука релігії займає в ювенаті перше місце; студент пізнає основно свою віру, а це дасть йому сильну підставу в його будучім життю й певний провід серед замішання, яке тепер панує на світі.

"У здоровому тілі здоровий дух."

Знаючи, як важним для будучого місіонаря є кріпке здоровля, Ювенат звертає пильну увагу на цю точку виховання. Коло Ювенату є обширна площа на забави й гри (фут-бал, софт-бал). Зимою студенти знаходять у бейсменті Ювенату милу розривку в ріжних товариських грах і забавах, у грі на фортепяні й орґані, або користають з великої ховзанки на подвірю Ювенату.

Інші занятя.

Студенти мають свій літературний кружок, в якім заправляються в дебатах, відчитах і т.др. до прилюдних промов.

Студенти мають свою переплетню, в якій у вільних хвилях для розривки й вправи оправляють книжки.

Ювенат має свій хор. Що неділі й свята студенти співають Службу Божу, вечірню, при ріжних нагодах церковні й народні пісні.

Студенти користають з великої анґлійської й української бібліотеки Ювенату.

Услівя приняття.

1. До Ювенату приймають тілько тих хлопців, що бажають стати священиками-місіонарями Чина Найсв. Ізбавителя.

2. Мусять бути доброго здоровля, чесної родини і грекo-католицького обряду.

3. Повинні мати скінчений семий ґрейд і бути в літах 12 до 14.

6. Платять місячно $12. За цих дванайцять долярів місячно оплачене ціле удержання хлопця: мешкання, харч, прання, книжки, зшитки, а також наука.

5. Про одіння й біля дбають самі родичі; також в разі слабости родичі платять лікаря і лікарства.

Наука в Ювенаті починається 1-го вересня.

По скінченню Ювенату, де наука триває 5 років, переходять молодці до Новіціяту, де приготовляються до монашого життя. По році Новіціяту йде наука фільософії й богословія. В Новіціяті й богословії самі Отці удержують вихованків.

СЛОВО ДО РОДИЧІВ:

Християнські Родичі! Коли маєте доброго, побожного й спосібного хлопця, пішліть його до Ювенату. Ваша дитина не може мати вищого й кращого покликання, як стан священика-місіонаря. Щаслива мама, котра має свого сина священиком-місіонарем!

Христос кличе!

Молодче! Коли бажаєш бути священиком-монахом-місіонарем,— і колись як священик-місіонар працювати для Божої слави й спасення душ українського народу, вступай тепер до Ювенату. Христос кличе: "Ходи за мною!"

Щасливий той, що піде за голосом свого покликання!

По інформації звертайтесь на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION JUVENATE
YORKTON, SASK., CANADA

ПРОПАСТЬ

Один вдеикий вчений, що був через довгі літа безвірком, а опісля навернувся, сказав: "Я був безвірком лиш тому, що я був зіпсутий."

Найбільша причина утрати віри це гріхи нечистоти. Цей гріх так заслонює розум і волю, і так привязує чоловіка до цеї тілесної похоти, що йому тяжко його позбутися. І тому, щоби тим свобідніше грішити, старається вмовити в себе і в інших, що нема ні Бога ні пекла. Деякі так далеко посунули своє безвірство що не вірять навіть в істнованя світа та людей. Чоловік для них це нічо іншого як лиш пуста гадка, що не має ніякого значіння.

Блудними Стежками

(Продовження)

Вона не тямила, щоб коли в своїому житті в неділю або свято була з недбальства не пішла на Службу Божу. Це перший раз так в неї сталось й думка про те не давала їй спокою.

Місцевий священик запримітив, що вона не така, як була колись й одного разу закликав її на розмову. По батьківськи звернув їй увагу на те, що релігійне життя в неї остигає та просив її, щоб не приставала так сердечно з обидвома учительками.

Слова священика її обурили. Вона йому відповіла так, що пізнати було її подразнення. Священик смутно подивився на неї й сказав: "Я бачу, ви мене не розумієте. Коли воно так, то годі, щоб я що поміг. Я буду молитись, щоб Бог вас просвітив й охороняв."

З розмови священика не вийшло нічого. Розалія поскаржилась перед панною Драйсам й розповіла цілу свою розмову зо священиком. Панна Драйсам вислухала її ніби спокійно, але використала нагоду, щоб встрикнути в її душу смертну отрую— безбожництва.

Розалія тоді закинула: "То ти вже не віриш у правди, що їх навчає Католицька Церква?" Панна Драйсам тільки здвигнула раменами й сказала: "Вірю й не вірю. Це залежить від того, що ти розумієш під словом "вірити." По моїй думці релігія, це щось таке, що кожний мусить собі уложити за своїм успособленням. Я не маю нічого проти католицтва й не бачу в ньому нічого злого. Тому й ходжу до церкви й беру участь у всіх обрядах й церемоніях. Зрештою в нас вже такі закони, що я як учителька мушу то робити. Поза школою я про те все й не думаю. Але якщо ти хочеш знати, чи я в серці уважаю правдивим усе те, чого навчає Католицька Церква, й чи про його правдивість несхитно переконана, тоді рішуче відповідаю: Ні! В серці я не можу вірити в усе те. Але ти сама бачиш, що мені то не шкодить. Діти й старші мене люблять, шкільні обовязки виповняю совісно, мої діти завжди переходять у іспитах, інспектор й міністерство з мене задоволені. Думаю, що ніхто неповинен вимагати

від мене більше. Все решта, це моя приватна справа, що нікого не торкається.

Зрештою, що релігія має дати чоловікові? Вона має його тільки наставляти до морально доброго життя. Коли моя релігія дасть мені те саме, то вона добра й правдива, бо по овочах пізнати дерево."

Отруя зділала свою роботу. Спокійні й з переконанням виголошені слова поважної учительки зробили на Розалію велике враження. Віра в неї захиталась. Тільки одна думка її лякала: Що буде по смерті?

Її товаришка добре відчула це й тому продовжала: "Тобі лячно, що буде по смерті? Я не знаю й ніхто не знає; ще ніякий мерлець не вернувся. Це саме є трагедією життя, що нас оточує. Все вмирає, проминає. На як довго? Ми не знаємо. Як зачалось життя? Не знаємо! Як воно зникає? Не знаємо. Ми на світі наче чужинці. Що мені з того, якщо я заколисала б себе в солодкий сон віри? Віра, це не дійсність. Віра, це не те саме, що наука. Хоч би й триматись віри, то все ж колись прийшлоб розчарования й перед нами відкрилася б пропасть—нічевости."

Сатанський плян мав успіх. Розалія зачала про свою віру сумніватись й то поважно. У цьому вирішальному менті Герболд знову зділав своє. З любови до його вона прийняла думку, що людина це тільки краще розвинена звірина й з запалом зачала читати про це книжки, що він їй позичив,— хоча вона дуже добре запримітила, що ніодна з тих книжок не давала переконуючого доказу.

Так воно й не дивно, що зачала занедбувати молитву. Одного разу її побожна товаришка просила її о молитву й Розалія відповіла: "Якраз молитва для мене є неможлива. Коли хочу змовити "Отче наш," пригадаю собі висновки панни Драйсам і молитва пропала. Зачну думати й не находжу кінця. Все видається мені темне й поплутане. Нераз кажу сама до себе: Ти мусиш студіювати, щоб ти знайшла світло й спокій. Та де мені шукати поучення? Коли возьму в руки якусь католицьку книжку, то на кожній сторінці читаю як останній доказ: Вір! Але віра, це не наука. Якщо маю в що вірити, мушу то уважати правдивим, а якжеж уважати мені правдивим те, чого не розумію? Це є саме рішаюча точка й мені досіль не вдалось її переступити. Я знаю, що говорять: Віра є розумна, й що вона розумна, це можна ясно доказати. Але так само говорять, що треба й свобідної волі,

щоб вірити, й тільки свобідна воля робить віру гідною вічної надгороди. І я якраз не в силі рішитись до того акту свобідної волі. Чому? Чи я вже справді така зла? Чи може перешкаджає мені моя змисловість або думка про Божі закони? Але ж панна Драйсам не є зла. Правда, воно тільки тоді покажеться, яка вона, коли вона держатиськме засад навіть тоді, коли все інакше довкола неї валитиськме—й католицьку віру якраз хвалять, бо вона дає таку силу... Як мені добутись з усієї тої шпутанини?"

Їй тоді й не снилось, що незадовго Бог дасть їй прямолячний доказ про несталість безбожницьких засад панни Драйсам. Вона про те говорить отак:

"Вчера пополудні прийшов до мене лист від Єлисавети (Драйсам); вона повідомила, що приїде о одинадцятій годині й просила, щоб я їй вийшла назустріч. Для мене була це несподіванка й я незабаром вийшла. Коли я нарешті її побачила, мені аж лячно стало— так дуже вона змінилась. На колись гарному її чолі побачила я жовті пятна; цера на лиці наче зівяла, очі були наче змучені й трохи зайшли кровю.

Ми сердечно звитались й пішли вільною ходою до мойого помешкання. По дорозі говорила вона про те, що було в Візенав (відтіль вона приїхала) й здавалось, що вона весела. Коли ми ввійшли в кімнату, безсильно впала на крісло й побіліла. Я зжахнулась й запитала, чи вона хора. Відповіла оминаюче."

При вечері панна Драйсам заявила, що покидає учительство. Розалія здивувалась й тоді панна Драйсам осторожно поглянула на двері наче боялась, що хтось може підслухати й прочепотіла: "Мушу! Мушу!" Розалію наче громовиця вдарила. Вмить зрозуміла, о що йде; а панна Драйзам в тій хвилі обіймила її шию, сперла голову на її груди й страшно заголосила.

Панна Вантоґф оповідає дальше:

"Я стала наче безпритомна; перераженa сиділа я наче оніміла й не була в силі й слова вимовити. Перед очима ставало мені темно й даремне я намагалась успокоїти себе. Мені здавалось, що цілий світ завалився й придавив мене. Справді я й досіль не знаю, як довго ми так сиділи. Нарешті я стямилась, видобулась з її обіймів й закликала: "Але ж, Єлисавето, це страшне!! Як ти могла...."

"Рожечко! Май серце," заридала й простягла до мене благально рамена. "Не докоряй мені! На цілому світі нікого не маю, тільки тебе,"— й знову заголосила. І я розплакалась. Я не знала, що сказати й вкінці сказала: "Чи твій суджений знає про те?" — "Вона мовчки притакнула. "І що сказав? Чи одружиться?"

Знову розплакалась й заговорила: "Казав, що не може упорядкувати своїх справ до Нового Року.. Бідний мій батько! Бідна мама!! Я не в силі того пережити!" І знову в плач. Впала перед нею на коліна й оповідала, як навколішки благала його, щоб змилосердився над нею.

Панна Драйсам, та горда, гарна, подивлювана панна Драйсам, на колінах перед нечесним злочинцем! Та думка потрясла мною так, що не стало мені віддиху. Так страшно бути потоптаною!!"

"Ви помиляєтесь, дорогенькі. Мені й не снилось уважати вас злою. Щоденне я молюсь, щоб ви вернулись на той шлях, що ви покинули— не так з власної вини, як за злим прилкадом других."

Вона відійшла; я приступила до вікна й довго гляділа слідом за нею. Коли відходила, разом із нею йшла ціла юрба дітей. Очі в мене зайшли слізьми. Чому я не можу бути такою, як вона? Як високо стоїть вона від мене! Яка мені користь з мойого життя?! І як мені буде, коли буду дружиною Герболда??— Геть з такими думками!! Моя доля не може мене поминути, яка б вона не була. Рожа, що на хвилю потішила людське серце, сповнила своє завдання, хоча б її потім й кинено й потоптано. Коли й зо мною буде таке саме, не буду мати права нарікати. Коли счезну в позагробній нічевості, не буду чути ніякої радости; але також ніякого болю. Тоді розвяжеться загадка мойого життя. Це потіха, що мусить потішити й Єлисавету."

Вкоротці мала вона переконатись, як хиткі були основи, що вона на їх будувала.

(Далі буде).

НАДІЯ

Надія, це дар Божий. Віра нас учить, що Бог посідає безконечні скарби, які ми мали одержати, та яких ми зістали позбавлені через гріх; вчить нас дальше, що Господь Бог хотів віддати чоловікові ці утрачені скарби, тому й післав свойого Сина, щоби нас відкупив. І тому, що ми сильно віримо, що можемо доступити, хоч як вони видаються нам далекі, ми кріпко надіємося що Господь дасть нам досить ласк за поміччю яких ми можемо осягнути те, чого надіємося.

о. В. Осадець, ЧНІ.

Життя св. Ґерарда

Посмертна Слава.
Розділ XII.

"Дивен Бог в святих своїх" (Пс. 67. 36)
"І слава їх не потребиться. Тілеса їх в мирі погребена биша, а імена їх живут в роди. Премудрость їх повідят людіе і похвалу їх ісповість церков."

Душа святого полинула до Бога, щоби одержати від Нього вінець слави, та разом з Ним царювтаи в небі на віки. Тіло його позістало на землі, між нами, щоби в цей спосіб бути причиною многих чудес. На ці чуда не треба було довго ждати. Він був прозваний чудотворцем уже за життя, а тимбільше ще по смерти.

Заледви віддав він послідний віддих, як кімнату, в якій лежав померший, наповнив чудовий запах, що виходив з цього худого тіла. Ця солодка вонь так була сильна та проникаюча, що розходилась з келії по коритарях та наповняла ввесь дім. Цей приємний запах повтарявсь ще за життя святого, головно підчас його слабости. Ось що про це говорить один із братчиків: "Коли Ґерард лежав ще хорий, я завважав одного разу, що його тіло, одіж а навіть кімната видавали з себе якийсь дивний, та милий запах. Одного дня я сказав до Ґерарда: Брате, ви уживаєте пахощів. Знаєте проте дуже добре, що Правило нам це забороняє. Ґерард відповів мені що ніяких пахощів не вживає. Я однак, щоби бути спокійний, повідомив про це о. Настоятеля. Отець Настоятель сказали мені коротенько, що Ґерард є обдарений від Бога особлившими дарами," По смерти однак це тіло було наче намащене чудово-пахучим бальзамом, який радше походив з того чим із цього світа.

В кілька хвиль по смерти, о. Міністер, будучи переконаний о святости Брата й надіючись чуда, казав одному з братчиків нарізати святому жилу правої руки. Звідтіля приснула цілком свіжа кров. Урадований о. Міністер казав задзвони в дзвін, щоби побудити усю братію. Коли всі зійшлись, він обявив їм цю радісну вістку, та зарядив, щоби всі подякували Богові та Пречистій Ді-

ві Марії за це чудо.

Около дві години по смерти Брата, о. Міністер хотів в присутности всіх, повторити цю чудесну операцію. Помоливши Богові, узяв у руки бритву а приступивши до тіла Ґерарда, промовив: "Ґерарде, ти був завсігди послушний. Я тобі приказую тепер, в імя Пресвятої Тройці, щоб ти дав доказ твоїх великих чеснот, роблячи це чудо." Відтак закотив знова рукав правої руки святого, прорізав жилу, звідтіля потекла кров, в яку омочували шматочки, що їх другого дня роздавали вірним на памятку. Ці то кусники омочені в крові святого були причиною неодного чуда.

Це було причиною невимовної радости цілого Згромадження. Хотяй з одної сторони всі оплакували втрату так любого Брата, то з другої сторони тішились, бо від тепер він став їх заступником перед Богом. Ніхто не міг сумніватись що Ґерард пішов просто до неба, як рівнож усі були переконані, що вскорі він буде винесений на престоли.

Скоро лиш засвітало на дворі, сейчас рознеслась вістка по місті о блаженній смерти святого Братчика. Сейчас з уст до уст передавано собі цю вістку, і в кількох годинах знали вже й дооколичні села та міста. Народ почав з усіх сторін напливати, наче не знати на яке торжество. Як повідають присутні, Капоселє ніколи ще не памятало такого здвигу народу. Церква та ціле подвіря і цвинтар були набиті людністю. Було много дооколичних священників, які нераз мали те щастя гостити в себе убогого Братчика, коли цей ходив на збірку.

Уже в ранці Ґерарда вбрали в його монашу одіж та виставили в церкві на катафальку, де він пролежав цілих два дні. За ввесь той час церква була переповнена: одні виходили, то другі приходили, щоби віддати честь тлінним останкам того, якого почитали за святого. Його колись бліде лице тепер зарумянілось, уста легесенько всміхались. Здавалось, що він радше спить, чим лежить мертвий. У його жилах була через ввесь час свіжа кров, а на лиці й на чоло виступав великими краплями піт, який вірні з великою побожністю витирали ручниками та хусточками й ховали на памятку. Кому не стало, той принаймні старався діткнутись його тіла.

Тогож таки четверга в ранці відправлено торжественну Службу Божу та панахиду, по чім тіло святого по-

зістало виставлене до слідуючого дня, цебто до пятниці вечора.

Заки відпровадимо Герарда на його вічний спочинок, треба згадати ще про один випадок, який зайшов підчас коли його тіло лежало виставлене в церкві. Між численними богомольцями, які молились при тілі святого, була одна побожна невіста на імя Розалія, яку Герард знав дуже добре за життя і якій нераз давав ріжні поради. Вона конечно хотіла мати по нім якусь памятку, а тут в жаден спосіб не могла дістати, бо нарід розхоплював все, що лиш міг. Розалія на силу пропхалась до трумни, а впавши на коліна, почала молитися до святого. Колиж нараз глядить на святого аж він отворив легесенько уста, а звідтіля випав один зуб. Розалія підняла його та сховала собі на памятку. Цей зуб переходив з покоління на покоління, і був причиною многих чудес.

В пятницю, 17 жовтня відбувся серед великого здвигу народу, торжественний похорон. Коли мали вже замикати трумну, о. Міністер хотів ще раз, в присутности народу, повторити чудо з кровю святого. Коли лиш дав приказ під святим послухом, послушний за життя і по смерти, Герард видав з отвертої жили свіжу, червону кров, яка потекла з рани обильно мимо цего, що від смерти минуло вже около 40 годин. Тогож таки дня вечором відбулись величаві похорони. Наші отці, маючи взгляд на його велику святість, та можливість винесення його колись на престоли як святого, бажали похоронити його в церкві а не, як інших півбратів, на цвинтарі. Так і зробили. Зайвим буде згадувати, яке множество народу зібралось на цей похорон! В цей спосіб віддали йому тут на землі останню прислугу.

ПОКОРА

В життю перших пустинників читаємо, що одного разу один з пустинників, що був дуже покірний, приходить до своєї келії, аж дивиться, а на його постели лежить діявол. Злий дух хотів його в той спосіб привести до злости. Однак покірний монах каже: "Лежи, лежи на постели. Ти гідніший від мене: ти лиш раз згрішив, а я тілько разів ображав Бога"; і з тими словами положився під постіль. Діявол зі встидом утік.

К. Г.

В Зарання Щастя

(З німецького оригіналу переклав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.)

ДІЄВІ ОСОБИ:

1. Лікар
2. Директор
3. Ірка, 8 літ
4. Леся, служниця
5. Марійка, 8 літ
6. Фльора, 8 літ
7. Ангел
8. Сестра-монахиня

ПЕРША ДІЯ.

(Сальон, при столі директор і лікар розмовляють).

Лікар (встаючи): Ну, приятелю, мені вже час іти. Маю дуже богато заняття в лічницях. Ще довгі місяці то потревае, заким останні виздоровці відідуть від нас.

Директор: Ах та війна, війна: як вона нещасливо для нас покінчилася. З дня на день вона стає для мене все більшою загадкою. Як то є можливе.... Як можуть нинішні побідники, що все чваняться поступом і культурою так пімстливо і так жорстоко винищувати нас. Можна би подумати, що нинішні тимчасові побідники стратили всі людські думки й почування...

Лікар: Так! Жажда, пристрасть панования й рабунку та знищення нашого народу засліпили їх цілковито— це правда: однак часто нарід, що вже знайшовся на самім дні упадку, приходить до опамятання і встає.... Для мене ввесь вихід з тої війни є доказом, що таки Бог всемогучий і премудрий кермує світом.

Директор: "Бог кермує світом?" Такої віри я вже давно позбувся. Кінець тої всесвітної війни доказує на ново, що нема ніякого кермування світом— світ кермується сліпим припадком —інакше ми були б побідили в боях з большевиками і Українська Держава була б утрималася. Навпаки: по стільки тисячах жертв крови й життя наших стрільців, наш поголовний упадок робить таку віру мені неможливою. До того я ще маю досвід на собі самім. Тиж знаеш сам, як я горячо просив Бога о поміч, коли перед чотирма літами моя вірна подруга смертельно захорувала і— що з того? Чи не померла? Чи мені моя молитва щось помогла? Говори собі скільки хочеш про Боже Провидіння та про чудесну поміч але я все в то не вірю більше.

Лікар: Приятелю! Твое представлення про управу світом

е— коли вільно мені так вимовитись— поверховне. Господь Бог чейже не є слугою людей, що мусить сейчас бігти коли люди Його о то просять. Він жеж ліпше від нас знає, що для нас є кориснішим.

Директор (заперечує головою): Але якби Він був добрим, то не міг би не бачити людського горя й нужди: Він показав би ділом, що Він є всемогучим.

Лікар: Алеж ні, друже, ні! Бог кермує цілим світом якнайдоскональніше. Ми не можемо знати всіх стежок-потягнень Божого плану, а в поодиноких випадках ми не можемо знати, чому якраз такий є удар химерної долі. Але знаємо, що дуже часто з нещастя зродилося щастя.

Директор: "Дуже часто"— я то не сказав би .

Лікар (встаючи): Зрештою може собі чоловік вірити або не вірити в то, що Бог кермує світом, то однак все йде і піде своїм порядком. Нещастя може тебе стрінути без ріжниці на те, чи ти віриш у Боже Провидіння, чи ні. Я радо хотів би з тобою колись поговорити про сю справу, бо розмова про такі річи справляє мені завжди приємність, але про це іншим разом. Нині це не піде: це не кличе мій обовязок. Тимчасом до побачення. (подає руку).

Директор: До побачення Евгене! (дає руку. По відході лікаря): Гм, він каже, що нещастя може стрінути, чи вірується у Боже Провидіння, чи ні— (махнув рукою)— та— я вже в то більше не вірю. (вбігає Ірка).

Ірка: Здорові татку! (розглядається та виносить одіж).

Директор: Дякую, Ірцю! А чому ти нині так пізно прийшла? Де ти була так довго до тепер, дитинко?

Ірка: Татку, я вже пів до першої була дома, але я завважала, що в татка були гості і я не хотіла перешкаджати.

Директор: Пан Доктор був у мене.. (ловить її за голову). Але яка ти бліда й пригноблена нині: що тобі бракує?

Ірка: Мені якось тепло коло серця. В школі було нині так добре наче в небі. Година релігії була для мене наймиліша, а наука про св. Причастя то найгарніша зо всіх. Отець катехит нині так зворушаючо говорили нам про приготування до св. Причастя, нашого серця для Ісуса, що деякі діти мали слези в очах.

Директор: А ти певно була перша в тім.. (усміх).

Ірка (усміх): Вкінці отець нам сказали, що то не гарне убрання ані дорогоцінні окраси, не вельон ні білі черевички чи панчішки є найважнішими річами, що треба приготовити й мати до св. Причастя. Ісус глядить тільки на чистеньке серце. Душа наша має блестіти в білім вельоні невинности, серце наше має

бути увінчане квітами-незабудьками святих чеснот.

Директор (показує неспокій, нетерпеливість....)

Ірка: Татку! Як уважно всі діти слухали нині отця: я думаю, що нинішна наука про приготування серця для Ісуса у св. Причасті дітям найбільше подобалася. Татко знають, що є богато таких дітей, котрі не годні мати білих вельоників до першого Причастя. У цих тяжких часах їх родичі не годні їм то купити. Я особливо гляділа на Марійку, мою приятельку: вона майже плакала. Її тато впав у війні, а її мати тепер така бідна вдова. Таточку! Я маю до вас велику просьбу.

Директор (втішно): Кажи дитинко, що це таке?

Ірка: Якби то було гарно, колиб татко могли о то постаратися, щоб Марійка дістала до першого Причастя також нову одіж. Я була би тоді й з моєї звичайної сукні вдоволена .

Директор: Коли тільки це твоє одиноке бажання, то воно буде сповнене.

Ірка (плеще в долоні): Гарно! Які ви добрі, татусю. (цілує в руку тата). Але, татусю, я вже маю до вас другу просьбу. Отець катехит казали, що було б гарніше, і приємніше нам якби в дні св. Причастя наші родичі також пішли до церкви разом з нами і там в так великім торжестві молилися за нас. (сумно): Якби я мала нині мамцю— якби я не була сирота (плаче) якби моя мамця нині ще жили, то напевно самі попровадили би мене до першого Причастя.... Але (отягається).... татусю.... чи ви не могли б тоді піти зо мною до церкви?

Директор: Дитинко, лищи то: про то ми будемо іншим разом говорити. Завтра чейже не є день твого Причастя. Я мушу відійти до мого бюра. Перед четвертою годиною можеш мене очікувати коло бюра: тоді ми собі зробимо маленький прохід. Але ні, Ірцю! Ти ж дуже кашляєш: ліпше зістанься вдома в теплій кімнаті.

Ірка: Дякую, татусю!

Директор: До побачення Ірцю! (виходить).

Ірка (сідає): Мені дійсно нині чогось не добре: я така змучена.... але що то мені значить? (радо) я дуже тішуся тепер. Та ж за місяць буде мій найкращий день в цілім житю —день першого св. Причастя. Але чи тато підуть в той день зо мною до церкви? Коли я тільки запитаюся їх про то, а вони все мені відказують: "Е, про то ми ще поговоримо пізніше." А моя Марійка буде мати радість, коли я їй скажу, що вона дістане від нас нову одіж. Я думаю, що упрошу татуся, що вони нам обом куплять подібну одіж. От буде бідна тішитись, коли я їй про це скажу.... Але вже час мені братися трохи до науки, щоби не забути нинішну лекцію катехизму. (трохи читає, хтось до две-

рей стукає, за сценою чути голос служниці). О, то Марійка прийшла вже до мене....

Леся (в дверах, боком до людей, говорить до дітей за сценою): Знову та дітвора наробить мені в сальоні своїх порядків. А може б ви паннунці вперед свої черевички від порохів обтрі-пали—га? Тепер можна й на дворі бігати: коби мене вже що забрало звідси, а то непорадна година з тими дітисками! (зникає, воркотячи).

Марійка (вискакує Марійка й інші діти): Здорова Ірцю!

Ірка: Здорова Марійко! Я вас довго вже очікую: нині я маю так богато вам казати. Чи ви вже читали в нашім "Дзвіночку" вершик про любов Ісуса в св. Причасті? (читає його):

СЕРЦЕ ІСУСА

Серце Ісуса, найдорожче Серце
батьківське Серце, наш єдиний скарб
Серце Ісуса, я молюсь до Тебе
Дай мені нині міць, запал і гарт.

Дай ми ту силу, найдорожче Серце
Силу любови, що вогнем горить,
Силу надії, що рве перешкоди,
Силу тої віри, що все побідить.

Марійка уважно слухає, інші не хочуть.

Фльора (нетерпелива): Я вже то давно читала (бере забавки і йде з іншими дівчатами на бік і там бавиться тихо).

Ірка (до Марійки, що дуже уважно слухає її, читає дальше). Знаєш, Марійко, коли нині отець говорив нам про убрання до св. Причастя, я про тебе думала. Хтож тобі купить нову одіж на таке свято? Твій тато впав у війні за нашу батьківщину, а твоя мама тепер така бідна.

Марійка: Отець катехит казали, що не треба нової одежі, коби серце було чисте в нас.

Ірка: Це гарно! Але я думала собі, що булоб гарно, якби ти мала одіж подібну до моєї. І я просила тата, щоби тобі купили її, а вони відповіли "Коли тільки це твоє єдиноке бажання, воно буде сповнене." Отже ти також дістанеш нову одіж до св. Причастя.

Марійка (втішно): Ірцю, яка ти добра і щира для мене завжди, а я не можу тобі ніякої приємности зробити ніколи.

Ірка: Марусю, як ти хочеш мені зробити приємність то — знаєш що?— Молися, щоби мої тато пішли зо мною до церкви. Я вже нераз їх о це просила і вони ще не обіцяли мені.

Марійка: Дуже радо я це зроблю. Коло св. престола я буду просити Ісуса, о ту ласку для тебе. Коли б мої тато були живі вернули з війни (плачучи) напевно були б ходили зо мною до церкви.

Фльора: Ірцю, чому ти не хочеш зо мною бавитися?

Ірка: Дякую! Нині я не маю охоти до того.

Марійка: Ірко, то було б гарно, коли б ми пішли тепер відвідати Ісуса в церкві.

Ірка: О, так! Це мені подобається. (до Фльори): А Фльора також піде з нами, правда?

Фльора: Куди йти?

Марійка: До церкви, Ісуса відвідати в св. Тайнах.

Фльора (байдужно): Як ви підете, то й я піду. (збирає забавки).

Ірка: Прошу зачекати, я візьму свій плащ. (відходить).

Марійка: Ця Ірка така добра, мати чула, що вона мені сказала?

Фльора: О, та мала побожниця десь певно тобі говорила про молитву та про церкву.

Марійка: Ні, вона просила свого тата, щоби купив мені нову одіж до першого Причастя.

Фльора (здивована): О, то Ірка мала велику побіду, бож всі знають, що директор не такий ласий до молитви та добрих діл.

Марійка: А все таки обіцяв, що купить мені нову одіж....

Фльора: Ну, ти потребуєш її— я тобі того жичу з цілого серця.

Ірка (входить вже убрана): Ось я готова вже—ходім....

Леся (через двері): А кудиж ти, Ірко?—га? А ти забула?..

Ірка: Я лиш трошки вийду.

Леся: А тато що казали? га? Ти маєш бути тут в теплім румі і вигріватися. Ти дуже кашляєш вже через кілька днів: ще захоруєш на сам день твого першого Причастя. Ірко, лишися в хаті, там перестудишся.

Ірка: Ні, Лесю! Я певно не перестуджуся: я за пів години вернуся до хати. (до дівчат): Ходіть!— Ми йдемо. (відходять).

Леся (невдоволена, похитує головою): Ах, ті діти нині, ті діти! (до публики): Ой, то Канада, мої любі, то Канада, то не в Старім Краю, ні...

(Кінець першої дії.—Завіса спадає).

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

Розмови Про Релігію

Людська Душа.

Це не так дуже давно— один наш університетський студент казав мені, що їх професор (це було на медичному факультеті— сказав: Я про душу нічого не знаю. Розібравши цілого чоловіка на кусні, ми й сліду не бачили ніякої душі.

Це тільки один з прикладів, як виховується молодь до любови й боротьби за права й свободу одиниць й народів. На основі такого виховання німці виробились на те, що по французьких й англійських часописах світу називають їх "Гунами," значить диччю. Різниця між німцями й нами тільки в тім, що ми у виробі "гуни" спізнились на яких пятьдесять літ. Річ ясна, що в боротьбі між "гунами" зеленими й "зрілими" зелені падають під чоботом "зрілих"....

По думках таких вище згаданих професорів, кожний чоловік це тіяки жива купа мяса, крови й нервів— звірина, а не чоловік. Це одно зо скрайних дурниць, що перейшли людською головою, від коли чоловік живе на землі.

Перша з тих дурниць не зродилась в людській голові. Вона вийшла з уст сатани в раю, коли він сказав Адамові й Еві: будете такі, як Бог; наче б сказав: ви не люди, а боги, тільки робіть так, як я вам кажу.

І від того часу досіль появляється між людьми міцний наклін до того, щоб уважати чоловіка богом й твердити, що ніде, ні на небі, ні на землі, нема вищого від чоловіка.

Друга скрайня дурниця зродилась в слабій голові самих таки людей: Чоловік не чоловік, а звірина; троха ліпша від других, але таки тільки звірина. Батьками людей були б не люди, а малпи в найкращому випадкові.

Під цей мент обі ті думки опанували голови многих ніби вчених людей. Воно вже не так, щоб одні казали: чоловік, це істота, що понад її вищої нема,— а другі: чоловік нічим вищий від малпи; тепер одні й ті самі кажуть одне й друге. — Як це може бути? Дуже просто: В своїх думках уважають себе богами, в своїх ділах й житті не бажають більш від звірини.

Та хай вони собі кажуть й роблять, як хочуть, кожний, що ще не втратив іскру розуму, є певний, що ЧОЛОВІК, це чоловік, ні більш, ні менш. Не є богом, бо за малий, а не є звіриною, бо до того за великий. Є в нього щось таке, що ставляєть його безмірно вище від нижчих животин: Д У Ш А.

Це треба добре розуміти й тому стараймось дуже добре наперед зрозуміти, що це таке речі МАТЕРІЯЛЬНІ.

Хай наш читач подивиться довкола себе. Він побачить цілий ряд матеріяльних речей. Кожна із них має три **виміри.** Я беру в руки годинник і бачу, що в нього певна широкість, довгість й грубість.— Я сиджу при столі: він також:широкий, довгий й грубий.

Крім того кожна така річ має свій окремий вигляд: годинник в мене круглий, стіл поздовжний, шиба в вікні чотирикутна.

Всі матеріяльні речі мають ще й інакші прикмети: барву, певну твердість, запах, тощо. Та хоч б тих останніх примкет і не було, то всеж таки остануться: широкість, довгість, грубість й форма-вигляд. Розглянься довкола й переконаєшся, що воно це правда: обстанова в хаті, різні прилади, дім, вулиця, звізди, сонце, місяць, ростини, звірята й люди: в усіх них є грубість, довгість, широкість й своя форма.

Часом деякі речі можуть бути так тонкі, що нам могло б здаватись, що вони тільки широкі й довгі, а грубости в них нема ніякої. Та воно так тільки видається; на ділі вони мають грубість, хоча б й таку, що її запримітити око не в силі.

Про деякі матеріяльні речі ми так говоримо, наче б в них не було трьох вимірів (цебто: довготи, широкости й грубости) й ніякої фоми. На приклад: тепло, світло, електрика, звук. Такі речі, це властиво тільки ПРИКМЕТИ других річей; то значить, що самого тепла, самого світла, й самої електрики нема; є тільки теплі, світляні й електричні речі.

Кожна така матеріяльна річ складається з частинок й ті частинки можна міряти й рахувати. Найменші частинки кожної речі є такі дрібні, що людське око ніяк їх не побачить й треба вживати незвичайних способів, щоб розбити щобудь на такі частинки, що звуться електрони. Ті електрони є двоякі й завжди в усіх речах такі самі. Різні речі тому від себе різняться, що є електрони в їх неоднако численні в маленьких групках, що звуться атоми.

Такі атоми творять знова групи, що звуться молекули й молекули вже на стільки великі, що їх оком можна бачити, якщо їх є багато.

Коли частинки якої б це не було речі розлітаються, то за якийсь час й ціла та річ заникне— ми кажемо, що речі матеріяльні є "переминаючі."

Листка паперу нема, наколи я підру його на дрібні кусні: стола не стане, якщо його поріжу на кусні або спалю; листка з дерева не буде, якщо його підру або роздушу; дерева не стане, якщо врубаю його коріння. Звірини нема, якщо їй відтяти голову або інакшу дуже важну частину тіла. Ростини, звірята й люди вмирають, коли відобрати їм деякі части їх тіла. Частинки їх тіла потім розпадаються й мішаються разом з частинками не живих річей. Ростини, звірята й тіла людей є проминаючі, смертні, бо вони складені з частинок, що з часом розлітаються, є матеріяльні.

*** *** ***

Тепер, любий читачу, примкни очі й представ собі на приклад мур. Коли ти це зробиш, то будеш мати у свойому умі ОБРАЗ муру й той образ матиме свої прикмети довгости, широкости й грубости та свою означену форму подовгасту, чотирокутну; то значить, той образ є **матеріяльний**. Так само представ собі якийсь рисунок, **образ**, листок, птаха, поїзд, пса, людину, тощо. За кожним разом образ твоєї уяви матиме свої виміри й свою форму. Мають отже **матеріяльний** вигляд —іншими словами: всі ті образи є матеріяльні.

Одначе крім таких образів я можу представляти собі предмети, що цілком інакші від попередніх, на приклад: **право, обовязок, конечність, можність, добро, зло, дозвіл, заборона, мудрість, любов, ненависть, знання, спосібність, істота, тощо.**

Всі ті предмети й сотки многих інших, що подібні до них, я цілком добре розумію, так само, як і матеріяльні речі перед хвилею. А помимо того всі ті розуміння-поняття не мають ні довгости, ні широкости, ні грубости ні ніякої форми.

Коли я думаю про **справедливість**, то я ніяк не представляю собі її наче б вона була довга, широка, груба, подовгаста, кругла, тощо. То значить, в неї нема МАТЕРІЯЛЬНИХ прикмет; справедливість цілком інакша від матеріяльних речей. Ми кажемо, що такі поняття є НЕМАТЕРІЯЛЬНІ, ВІДОРВАНІ від матерії.

Я тепер питаю: де саме витворюються в нас такі нематеріяльні поняття? Що це в нас самих таке, що вміє такі поняття робити. Одно є ясне й певне: тоді поняття є нематеріяльні, тому й нематеріяльним мусить бути те, що їх виробляє.

Тож не може це бути МОЗОК. Чому? Бо він матеріяльний й все, що він робить, також матеріяльне. Так як на поморанчевому дереві не будуть рости яйця, так як з насіння пшениці не можуть рости риби, так й з мозку не можуть виходити НЕМАТЕРІЯЛЬНІ розуміння.

Так як ті поняття нематеріяльні, так нематеріяльним мусить бути все те, що їх витворює. То значить, в кожному з нас є нематеріяльна, ДУХОВА спосібність й вона витворює нематеріяльні предмети. Та спосібність називається "Д У Ш А."

*** *** ***

Ми бачили повище, що матеріяльні речі є переминаючі, що вони погибають, бо складаються з частинок й ті частинки поволі розлучуються.

Нематеріяльні речі не складаються з ніяких частинок й тому душа не може розпастись на ніякі частинки, ми кажемо, що вона безсмертна, бо проста— нескладена з частинок.

Але чоловік може вмерти; наперед тому, бо його тіло матеріяльне й може розпастись на свої дрібні частинки. Потім також тому, бо він складається з тіла й душі, а тіло та душа скоріш або пізніш розлучаться. По смерті остається живою тільки душа чоловіка.

Ми не можемо представити собі своєї душі. Ми тільки знаємо, що вона НЕ є така, як матеріяльні речі; що вона має розум й хотіння-волю, але представити собі її не можемо, так само, як не можемо собі представити Бога й інших духів.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ

За Евхаристійні Конґреси

В минулому столітті започатковано міжнародні Евхаристійні Конґреси. Їх хосен є дуже великий.

Перше, що дає Евхаристійний Конґрес, то велику славу Богові, утаєному в Пресвятій Евхаристії. Сотки тисяч людей стають до поклону, до молитви перед Найсвя-

тішими Тайнами. Сотки тисяч уст разом співають Йому пісні, сотки тисяч сердець віддають Йому почитання, яко найвищому свому Творцеві й Господеві. І то серця не одного народу, але всіх народів землі через своїх заступників, що там їдуть.

На Евхаристійнім Конґресі все людство виказує перед усіма безбожниками, що Христос царює всевладно над усіма народами. Не тільки над їх тілами, але й над їх душами й над усім їх життям.

Другий великий хосен Евхаристійного Конґресу, це ті великі ласки, які вимолюють учасники Конґресу в Евхаристійного Христа— "Де буде вас двох, або трьох зібраних в моє Імя, там Я буду між вами" каже Христос до своїх апостолів. А на Евхаристійнім Конґресі не двох, трьох зібрані, тут сотки, сотки тисячів!

Третій хосен, Евхаристійний Конґрес скріплює й поширює св. віру— оживає віра в серцях самих учасників Конґресу. Такий здвиг народів, такі величаві пісні, походи-процесії, одушевлення всіх, до глибини проймає й найтвердіше серце. І в найбільше байдужого вирветься з душі молитва, любов до Господа Бога.

На Евхаристійнім Конґресі показується велич правдивої Христової науки, віри й сили Його царства, якої не має ніяка інша віра, хочби як величалася. Та сила переломлює й дуже впертих невірних. А ще більше переломлює молитва Конґресу за їх навернення.

Значіння Евхаристійних Конґресів є незвичайно велике. Одначе вони можуть відбуватися тільки тоді, коли на світі панує мир і спокій.

Цього року мав відбутися такий Евхаристійний Конґрес у Франції— одначе страшна війна не позволила на це.

Благаймо Христове Серце й Божу Матір Неустанної Помочі, щоб на землі якнайскоріше запанував тривалий, справедливий мир, та щоб Евхаристійні Конґреси знову могли відбуватися.

— ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ —

Торонто, Онт.:—Сердечну подяку складаю Матері Божій Неустанної Помочі й св. Антонієві за три великі ласки, майже чудесні та за много інших великих ласк і помочей у трудних случаях. —Сестра Йосафата Сл.П.Н.Д.М.

Католицьким Світом

НОВІ СИЛИ В ВИНОГРАДНИКУ ХРИСТОВІМ.— 19 мая Преосвященний Ладика, ЧСВВ., підчас Служби Божої в Гамилтоні висвятили на діяконів 2 питомців—А. Цимбалістого і М. Мельника. Для вірних в Гамилтоні було це незрівнане торжество і радість з того приводу була велика. Дня 26 мая Преосвященний Ладика уділили вищих свячень всеч. о. Володимиру Фірманові з Портедж Ляпрері, Ман. В неділю 9 червня Преосв. Ладика висвятили в Сенді Лейк, Ман., о. діякона В. Кришталовича на священика при величезнім здвизі вірних.

Нашим молодим Отцям Духовним бажаємо сердечно витревалости і ласк св. Духа в тяжкій і відповідальній праці— на многі і благі літа!

Дня 18. червня приїхали до монастиря оо. Редемптористів в Йорктоні, три молоді священики Редемптористи: о. Йосиф Корба, брат о. Володимира Корби; о. Стефан Шавель і о. Григорій Шавель—браття.

Вигнані війною з монастирів (Збоїск і Голоска зпід Львова), що над їх головами валилися, серед граду бомб, куль, гармат, пустилися вони в дорогу і добилися з трудом за границю. Переходили вони воєнні фронти, бачили вони поруйновані міста, попалені села, жовнірів в калюжі крови; суматоху людських трупів, тіла пошарпаних коней і відломків гармат— правдиву трупарню, сліди людської жорстокости й ненависти.

Зазнали вони в своїй мандрівці богато невигод, зимна, холоду й голоду. Засмакували вони хліба чужинців, скитальців по чужих краях.

Нарешті опинилися вони в Римі, і по кількамісячній передишці приїхали в Канаду, повні бадьорости й відваги. Приїхали не спочивати, а працювати, трудитися, своїм потом зливати запущену ниву прибраної батьківщини. Хай Бог їм помагає у їх трудах на многі і щасливі літа.

НОВІЦІЯТ

оо. Редемптористів

В ЙОРКТОНІ, САСК., КАНАДА

Новіціят оо. Редемптористів приймає тих, що бажають служити Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах П. А.

Умови прийняття кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі:

1. Щире й рішуче бажання служити Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів.
2. Добре здоровя.
3. Добре поведення.
4. Покінчення щонайменше вищої школи (High School).
5. Відповідний вік.

До Новіціяту приймається теж молодців, що бажають служити Ісусу Христу яко монахи-братчики в Чині Найсв. Ізбавителя.

Умови прийняття для кандидатів на братчиків є ті самі, що на священиків, крім вищих студій.

Братчики займаються домашньою працею в монастирі, як господарі, кухарі, кравці, столярі, дяки, друкарі і т. і.

По ближчі інфомації проситься писати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, NOVICIATE,
YORKTON, SASK.

Катехитичний Курс для дівчат

За благословенням Їх Ексцеленції Кир Василія отвирається в Йорктоні, Саск., ціломісячний Катехитичний Курс для Дівчат. Початок Катех. Курсу зачинається 8-го липня ц.р.

Ціль Катех. Курсу приготовити дівчат на учительок катехизму по парохіях.

Дівчата мешкати будуть в домі Преподобних Сестер Служебниць в Інституті Серця Христового в Йорктоні.

На цей Катех. Курс принимається дівчат:

1) що вже скінчили 15 рік життя.

2) що знають основні правди св. віри, (ходили вже 2—3 рази на літні катехизми).

3) що є поручені своїм о. Парохом.

На цей Катех. Курс принимається теж учительок.

В часі Катех. Курсу викладатимуть оо. Редемптористи й Сестри Служебниці-професорки отсі предмети:

Науку св. віри, обичаїв і історію Церкви з особлившим узглядненням історії укр. катол. Церкви та літургіки; Методику ведення катехизму, Рідної Школи, — церковного й народного співу.

Оплата за мешкання й харч $12.00 місячно.

Тому, що справа Катехитичного Курсу є незвичайно важна— просимо Всечесніших і Високопреподобних Отців допомогти цьому корисному ділу та вислати на цей Курс по 2 представниці-дівчини з кожної парохії.

За Заряд Катехитичного Курсу:

Голова — о. М. Григорійчук,
Секретар — о. Р. Хомяк, ЧНІ.

Подання найдалі вносити до 7-го липня на адресу:

REV. R. CHOMIAK, YORKTON, SASK.,

Добровільні жертви на фонд Катех. Курсу просимо ласкаво слати на адресу Скарбника Катех. Курсу:

REV. GREGORY TEPLY, Box 69, ARRAN, SASK.

Величаві Відпустові — Торжества —

ЙОРКТОН, САСК., 6-7-8 ЛИПНЯ.

ПЯТНИЦЯ, 5-го ЛИПНЯ

Год. 7.30 вечором— Свята Година. Молебень до Серця Христового, проповідь і Суплікація.

СУБОТА, 6-го ЛИПНЯ

Перед полуднем— Год. 6.30—7: Читані Сл. Божі, Год. 10: Співана Сл. Божа й Проповідь.

Пополудні— Год. 7-а: Литія з Діяконами, Проповідь і Похід з Найсвятішими Тайнами.

НЕДІЛЯ, 7-го ЛИПНЯ (Празник св. Йоана Хрестителя)

Перед полуднем: Год. 5.30 і 6.30: Читані Сл. Божі. Год. 7.30: Співана Служба Божа (співають діти зо школи Преподобних Сестер. Год. 9: Утреня й Мировання. Год. 10.30: **АРХІЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА ІХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЇ КИР ВАСИЛІЯ в асисті численного духовенства** й Проповідь.

Пополудні— Год. 4: Концерт Української Католицької Школи під проводом Преподобних Сестер у галі під церквою. Год. 6: Молебень до Матери Божої. Похід під Хрест-Памтяник Хрещення України, Водосвяття й Благословення побожних річей і Суплікація.

Дня 7. липня можна буде дістати снідання в Домі Преподобних Сестер. Обід в українській католицькій галі заходом Жіночого Товариства від 1-ої год. пополудні.

ПОНЕДІЛОК, 8-го ЛИПНЯ

Перед полуднем— Год. 6—7: Читані Сл. Божі. Год. 10: Соборна Служба Божа за Блаженної Памяти о. А. Делярого в роковини його смерти. Проповідь і Панахида.

У теперішних часах страшного лихоліття, що його переживає український нарід під чужою займанщиною, спішім усі до Матери Божої Неустанної Помочі, щоби випросити кращу долю для Церкви, Канади й України. Хто в днях від 2—8 липня приступить до св. Тайн, відвідає церкву Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, Саск., і тут помолиться о поширення св. віри, та в наміренні св. Отця зискає повний відпуст.

David E. Cowan
Асекурація
Від Вогню — Автомобілева — Від Припадків
Phone 311 — Smith-MacKay Block — Yorkton, Sask.

Yorkton Motors Limited
Cor. Market & Argyle St. 9—10—14 Highway
Phone 726 Yorkton, Sask.
General Motors Cars and Trucks
ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО
Скора Обслуга

НОВІ КНИЖЕЧКИ.... Видавництва оо. Ч. Найсв. Ізб.

ПРО ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ— книжечка в форматі катехизму. Незвичайно поучаюча й цікава. Ціна з пересилкою .....15ц.

ДУХОВНА ВЯЗАНКА— Молебень до Серця Христового, Молебень і Параклис до Б. Матері з ріжними молитвами. Ціна .....10ц.

ВІРА—в ній автор представляє як великим скарбом є св. віра в житті людини, що кажуть найбільші вчені світу про віру і науку, і що треба чинити, щоб віднайти св. віру. Ціна ..... 5ц.

У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ—У ній делікатно, але ясно говориться про гріх нечистоти та про його шкідливі й страшні наслідки. Книжечка дуже хосенна для молоді й старших. Ціна 5ц.

ПРО СУПРУЖЕСТВО—У ній розказується про велич і ціль супружжа, про перешкоди, що не дозволяють на його заключення та про перешкоди, що творять подружжа неважним.— Кому вільно, а хто в совісті не повинен заключити подружжа й якими прикметами духа повинна визначатися людина, що хоче його заключити. Книжечка незвичайно цікава й важна. Стор. 40. 5ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., – YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Ґрамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалетних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Місячне Намірення Ап. Молитви	225
Такому Нема Що Вірити	226
Марнотравний Син	227
Бібліотека й Книжки	229
Блудними Стежками	230
Ну, Де ж Буде На Світі Добро?	234
Прокляття	235
Забув Додати Ще Одне	241
Завіщання	241
В Зарання Щастя	242
Слова Потіхи	250
На Такий Відпуст Варто Їхати!	251
Смерть з Жалю	253
З Церкви й Світа	254
Навернувся	255
Подяки За Вислухані Молитви	255
Веселий Кутик	256

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12. No. 8. YORKTON, SASK. August, 1940

КАЛЄНДАР НА СЕРПЕНЬ, 1940

1 Ч Преп. Макрини
2 П **Прор. Ілії** (на нед., 4 серп.
3 С ППреп. Симеона і Йоана
4 Н **7 по С.,** Марії Магдалини
5 П ММ. Трофіма, Теофіля
6 В † ММ. Бориса і Гліба
7 С † Успення св. Анни
8 Ч СвщМ. Єрмолая
9 П † ВМ. Пантелеймона
10 С Апп. Прохора, Ніканора
11 Н **8 по С., М.** Калиніка
12 П Апп. Сили, Сильвана і пр.
13 В Правед. Евдокіма
14 С ММ. Маковей **(Спасівка).**
15 Ч Пер. мощ. О. Стефана
16 П ППреп. Ізаакія, Дальмата
17 С Сімох Отроків в Ефезі
18 Н **9 по С.,** М. Евсигнія
19 П **Преображення ГНІХ**
20 В ПрепМ. Дометія
21 С С. Еміліяна
22 Ч † Ап. Матія
23 П М. Лаврентія
24 С М. Евпла
25 Н **10 по С.,** М. Фотія, Анкит.
26 П Отд. Пр., і Преп. Максима
27 В Пр. Успення і Пр. Міхея
28 С **Успення Пресв. Богород.**
29 Ч Нерукотвореного Образа
30 П М. Мирона
31 С ММ. Флора і Лавра

УСТАВ НА СЕРПЕНЬ, 1910

2. Пророка Ілії.—Після уставу службу Пробка Ілії береться в слідуючу неділю, 4-го серпня. Де храм, там береться нині.

4. Нед. 7 по Сош., і Пророка Ілії.—Всеночне. Гл. 6, ев. утр. 7. На літ.: Тропар воскр., і Пророка: Кондак воскр., Слава: Кондак Пророка, І нині: Богородич. "Вся паче смисла" гл. 2. Прокімен. Причастен і Аллилуя воскр. і Пророка. Ап. з. 116 і 57, ев. Мат. з. 33 і Луки з. 14.

11. Неділя 8 по Сош. — Гл. 7, ев. утр. 8. На літ: ап. зач. 124, ев. Матея зач. 58.

18. Неділя 9 по Сош.: Гл. 8, ев. утр. 9. На літ.: ап. зач. 128, ев. Матея зач. 59.

19. Преображення ГНІХ.— Всеночне. На літ.: Антифони особні. Ап. з. 65, ев. Матея з. 70. Місто Достойно Ірмос Празника. По заамвонній молитві або по отпусті свячення овочів.

25. Неділя 10 по Сош., і попразденьство Преображення .— Глас 1, ев. утр. 10. На літ.: 2 перші антифони Преобр., третий звичайний з припівом Преобр. Тропар воскр., і Преобр., Слава: Кондак воскр., І нині: Кондак Преобр. Прокімен, Ап. Аллилуя і Евангеліє лише неділі, ап. зач. 131, ев. Матея зач. 72.

28. Успення Пресв. Богородиці.— Всеночне. На літ.: ап. зач. 240, ев. Луки зач. 54. По отпусті свячення зілля.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йоркton, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 8 **Серпень** **1940**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ

За скромність життя й одягів

Господь Бог вложив на людину строгий обовязок жити чисто, а двома своїми божественними заповідями шостою й девятою поставив низьким людським пристрастям такі границі, яких їм переступати не вільно.

Людина мусить отже памятати, що зо своїм тілом не має права робити, що хоче; тіло людини, то не тіло скотини на двох ногах: у тому тілі мешкає безсмертна людська душа, що на образ та й подобу Божу сотворена; у християнина те тіло було обмите водою св. хрещення, було помазане Миром святим, Єлеем святим, до того тіла християнського приходить особисто сам Христос Спаситель заслонений видами хліба й вина. Тіло Християнина то справжній храм св. Духа, храм Бога живого, і хто той храм, Богові посвячений, зневажає й руйнує нечистим гріхом, розпустою, того справедлива кара Божа не мине і— як каже св. Павло—такий розпусник царства Божого не побачить. Одначе щоб заховати скарб чистого життя, конче треба взяти собі на поміч ту чесноту, що називається **скромність.**

Скромність—це справжній оборонний вал, правдива огорожа, що чистоти обичаїв стереже. Де скромність у пошанівку, там не легко дух розпусти запануе, не легко нечистий сатана загніздиться. Скромність старанно обминає в своїх словах, у своїх вчинках, у всьому свому поведенні все те, що про тріх нечистоти бодай хоч трошки нагадує, або до того гріха побуджує; вона вже здалека, мов від зарази, втікає від того всього, що незгідне з ніжним почуванням стидливости, яке є в кожному незопсутому серці. Але треба людину вже змалку до скромности приучувати, треба дитину навчити, що має бути скромна, коли вбирається й розбирається, коли кладеться спати й коли з ліжка встає, коли є в товаристві своїх братів чи сестер чи чужих, і

коли є сама, бо всюди є Господь і всюди Його всевідуче око нас бачить. Особливо на маленькі дівчатка треба вважати, щоб виховати в них те ніжне почуття стидливости й скромности в одягах. Бо сумний досвід показує, що жінки по всі часи полювали й плюють на найновішу моду, а та мода, на жаль, дуже часто видумана несовісними одиницями, що позбулися вже всякого стиду. Жінки з жадобою кидаються на таку найновішу моду, хочби вона не знати яка безстидна була, і так мало-помалу щезає й завмирає всяке почуття скромности, стидливости, всюди безлично показується нагота, що дразнить і розбуджує низькі пристрасти, а вкінці дух нечистоти й розпусти вже ніякого стриму не знаходить. Від найдавніших часів Пророки Божі, а потім Отці Церкви й християнські проповідники гостро виступали і по нинішний день виступають проти нескромних жіночих одягів, проти безстидної моди. Але дуже часто жінки засліплені й не розуміють скільки спустошення в душах людських вони тою модою спричинюють. Не розуміють— та й не дуже собі ту проповідь до серця беруть. Треба отже Господа Милосердного благати, щоб їх Сам просвітив і Своєю ласкою їх сумління розворушив. Нехай отже члени апостольства Молитви добре в цій справі моляться— щоб як найбільше число душ врозуміли вартість скромности, щоб та скромність стерегла добрих обичаїв у наших родинах, у нашому народі, щоб захороняла нас усіх, наші родини, наш дроогий український нарід, і всі народи широкого світа від зіпсуття, від гнилі, від духа нечистоти й розпусти.

ТАКОМУ НЕМА ЩО ВІРИТИ

Французький сенатор Рено, дуже добрий католик, приїхав раз до Парижа в дуже важних справах свого департаменту в полудневій Франції. Замовив собі помешкання в порядному готелі й заплатив згори за цілий місяць.

Власник готелю спитав, чи бажає мати якусь посвідку.

"Посвідки мені не треба," відповів сенатор, "Бог найкращий свідок, що я все заплатив."

"Що!? То Ви ще в Бога вірите в нинішних часах?!"

"Алеж певно, дуже певно, що вірю," відповів сенатор, "а Ви не вірите?"

"Ні, пане, не вірю."

"Ну, то в такому разі дайте мені, будь ласка, посвідку. Бо таким людям, що Бога не признають, небезпечно на слово вірити."

Марнотравний Син

Діялося це в 1849 році в день торжества Пресв. Серця Христового. В однім селі в часі Сл. Божої звернувся отець парох у своїй проповіді до цих грішників, що тратять довіря в милосердя Боже і думають, що не годні навернутися. Свою проповідь закінчив священик слідуючими словами:

"Йди, о грішнику, до Ісуса Христа, Спасителя твойого! Не бійся! Він досить могутний, щоби тебе вирвати з пропасти, досить багатий в милосердя, щоби тобі простити. Іди тільки з довірям, хочаб не знати яким великим грішником ти був."

Скінчивши проповідь і богослуження в церкві, священик відійшов до свойого домику. По скромнім обіді проходжувався у свойому городі глубоко задуманий. З цеї задуми вирвав його брязкіт фіртки, якою ввійшов до городу молодий, пристойно вдягнений мужчина. Несмілим кроком зблизився цей незнайомий до Отця пароха і попросив його до середини. Як тільки вступили до хати, відізвався цей мужчина до священика— сильно зворушений, з рясними слізьми в очах:

"Отче, Ви мене нині кликали. Я послушний приходжу на Ваш заклик, але, на жаль, може за пізно. Я є вашим парохіянином; блукавши довгі літа по чужих краях утратив я усе, крім віри. Я є одним з цих грішників, що Ви їм нині так щиро промовили до серця. Хотів я ще опиратися ласці Божій, але вже не можу. Я переконаний, що сам Бог припровадив мене до Вас, щоб рятувати мене від вічного прокляття. О! поможіть мені, рятуйте мою душу."

Бачучи в ньому надзвичайне замішання, Отець парох думав, що перед ним стоїть мужчина несповна розуму. Але незнакомий— наче відгадуючи думку священика, рішуче промовив:

"Тут,— показав пальцем на голову— мені не бракує нічого, але зате тим гірше в серці. Щоб Ви знали, хто є той, що з Вами тепер говорить, я оповім Вам ціле своє життя.

"До чотирнадцятого року жив я в родиннім домі. Мав

я доброго батька й побожну маму— і добре мені було з ними. Але обманений і пірваний злими прикладами, покинув я родинний дім і вже пятнадцять літ блукаю по світі. За цей час забув я про всі релігійні обовязки, і ані разу не сповідався. Кілька літ мешкав я в домі одного безбожника. Мав він доньку, яку хотів віддати мені за жену, якщо я виречуся своєї віри. В своїй легкодушності обіцяв я це зробити, але від цеї хвилі слідуючий день був страшніший від першого; докори совісти і страх не давали мені в день працювати а в ночі спокійно заснути. Не міг я перенести цих страшних мук. Покинув я наречену й перенісся в іншу околицю. Тимчасом відчув першу сильну, непобориму тугу за рідним селом, за батьківським домом. Вернувся я в рідне село і нині, —по пятнадцятьох роках блудного життя— був я знова в тій церкві де Ви, Отче, мене бхрестили і до католицької Церкви прийняли, де я вчився катехизму й приступив до першого св. Причастя. Нині рано був я на Службі Божій і чув вашу проповідь. Ласка Божа зворушила мене до глибини й я пізнаю ясно, що Бог післав мене сюди, щоб знайти тут навернення і давно втрачений спокій серця."

Отець парох, бачучи таку щирість і рішучість бажання молодця примиритись з Богом, визначив йому день на сповідь.

—"Слухав я у своїому житті тисячі сповідей— оповідав цей парох— але жадна не зворушила мене й до живого не пройняла, як сповідь цього каянника. Мусів я разом з ним плакати, але ті сльози були виявом радости, й я бажавби кожного дня свої очі зрошувати ними. Даремне силувався б я описувати його вдячність для Бога і радість, що наповнила його душу, коли він по щирій сповіді приступив до св. Причастя. Я бажавби собі, щоби тисячі недбалих і байдужних християн приглядалися такому побожному явищу."

Скінчивши благодарення і відновивши обітницю досмертної вірности Богові, пішов на гріб своїх батьків, що не з хвороби й старости, а радше із смутку й жалю за ним передчасно повмирали. Тут голосно ридаючи лебедів:

"Дорогий тату, дорога моя мамо,тіштеся в небі, бо ваш син, що був пропав, тепер вернувся. Ісус, найліпший Пастир, приніс його на своїх раменах до свойого стада. О, простіть й ви, бо Ісус вже мені простив."

По кількох днях просять Отця пароха до тяжко хворого. Сейчас спішить він куди його кличуть, входить в хату і зо здивуванням стримується. В хворім пізнав того недавно наверненого молодця.

"Отче, сказав той зо запалом, співайте зо мною пісню подяки, бо добрий Ісус хоче взяти мене до себе, до мойого батька й дорогої мами."

Не бачучи жадної небезпеки, священик потішав його надією виздоровлення, але хворий говорив: "Я певний, що вже не встану здоровим, тому прошу Вас, Отче, приготовіть мене до смерти; я хочу вмерти, як щирий каянник."

Що дня лучив свою смерть зо смертю Спасителя і жертвував її за свої гріхи. Ані співце скарги й нарікання не вийшло з його уст. А коли присутні боліли над його терпіннями, він тільки говорив:

"Не варто про це навіть споминати. Коли згадаю свої гріхи, то бачу, що дуже лагідно Бог зо мною обходиться. О! Господи, тут січи, тут пали, тільки в вічності мене щади!"

Ще довго він терпів, а з терпінням росла його терпеливість й бажання ще більше, з любови до Розпятого Христа терпіти. Нарешті прийшла година освободження. Прийшов Отець парох і застав його напів живим: зимний піт перлився грубими каплями на його лиці. Хтось із присутних хотів обтерти йому цей піт, але вмираючий не позволив на це. "А хтож—промовив— мойому Спасителеві кривавий піт обтирав?" Спостерегли, що надійшло конання. Священик сказав: "Мій сину, Господь вже близько; блаженний слуга, що чував і жде на прихід пана свойого." "Дякую Богу— закликав умираючий.— Прийди, о Господи, прийди й забери мене до Себе! Ісусе, для Тебе живу, для Тебе й вмираю. Ісусе...."

Це було його остане слово. Усміхнувся і згас, поконаний радше любовю, як хворобою.

БІБЛІОТЕКА И КНИЖКИ

Один фільософ запитав раз св. Антонія Пустельника, що жив у тебанській пустині: "Як можеш обійтися без бібліотеки й без книжок у такій самотині безлюдній?"

А св. Антоній на те:

"Цілий світ Божий, то моя велика бібліотека, а всі сотворіння у світі, то мої книжки. Бо кожне сотворіння, наче прекрасна книжка говорить мені про безмежну мудрість, силу, й ласкавість небесного Творця."

Блудними Стежками

(Продовження)

Замітка: У тій частині цього оповідання, що була напечатана в "Голосі Спасителя" за місяць липень цього року, зайшла помилка ізза недогляду. Через ту помилку частина оповідання на стороні 207 стає цілком незрозумілою. Ми направляємо ту помилку так, що поновно печатаємо ту частину від оцих слів:

Знову розплакалась й заговорила: "Казав, що не може упорядкувати своїх справ до Нового Року. Бідний мій батько! Бідна мама!! Я не в силі того пережити!" І знову в плач. Впала перед нею на коліна й оповідала, як навколішки благала його, щоб змилосердився над нею.

Панна Драйсам, та горда, гарна, подивлювана панна Драйсам, на колінах перед нечесним злочинцем! Та думка потрясла мною так, що не стало мені віддиху. Так страшно бути потоптаною!!"

В неділю розпрощались, але панна Вантолф не мала спокою. В ночі не спала. Їй неустанно видавалось, що Єлисавета вмирає й в останньому менті кличе до неї о поміч.

Лице в неї так поблідло, що одна дитина в школі аж поспитала: "Пані, чи ви хорі?"

В два дні після того відвідала її давня її товаришка-католицька вчителька і сердечно випитувала, що її так дуже мучить. Говорила так тепло й з такою любовю, що панна Вантолф в одній хвилі хотіла їй усе сказати.

"Але я не сказала нічого. Розмова певно була б перейшла на Бога й молитву, а в мене в тій справі цілком інакші погляди. Бог, віра, Церква й молитва, це речі, що вже давно втратили для мене значіння. Для того я шорстко відказала: "Ви застидали мене своєю добротою, тим паче, що в ваших очах я певно така істота, що ніякого спочуття неварта."

Вона сумно подивилась на мене, стиснула мені руку й ніжно сказала:

"Ви помиляєтесь, дорогенькі. Мені й не снилось уважати вас злою. Щоденне я молюсь, щоб ви вернулись на

той шлях, що ви покинули— не так з власної вини, як за злим прикладом других."

Вона відійшла; я приступила до вікна й довго гляділа слідом за нею. Коли відходила, разом із нею йшла ціла юрба дітей. Очі в мене зайшли слізьми. Чому я не можу бути такою, як вона? Як високо стоїть вона від мене! Яка мені користь з мого життя?! І як мені буде, коли буду дружиною Герболда?— Геть з такими думками!! Моя доля не може мене поминути, яка б вона не була. Рожа, що на хвилю потішила людське серце, сповнила своє завдання, хоча б її потім й кинено й потоптано. Коли й зо мною буде таке саме, не буду мати права нарікати. Коли счезну в позагробній нічевості, не буду чути ніякої радости; але також ніякого болю. Тоді розвяжеться загадка мойого життя. Це потіха, що мусить потішити й Єлисавету."

Вкоротці мала вона переконатись, як хиткі були основи, що вона на їх будувала.

В суботу, 8. листопада ненадійно дістала телеграму: "Приїзджай зараз! На стацію не вийду. Грозить небезпека."

Розалія ні на мент не отягалась й поспішила до Колонії. Послухаймо, як вона розповідає про те, що сталось.

"Я ввійшла в кімнату Єлисавети Драйсам. Смертельно бліда сиділа вона на софі й наче збожеволіла гляділа десь далеко наперед себе.... Коли мене заглянула, то по її пошарпаному лиці перелетів немов проблиск радости, але з софи не встала. Тільки простягла до мене руки й прошепотіла: "Добре, що ти приїхала! Дякую тобі."

Я всіла біля неї та запитала: "Що сталось, Єлисавето?"

Замість відповісти показала на помнятий кусень паперу, що лежав на столі. Я взяла його в руки й прочитала; був це лист від її нареченого. Повідомляв, що допускався в фабриці крадежей й мусить втікти, щоб не попасти в руки поліції.

Мені стало в очах темніти, але погляд на Єлисавету мене опамятав. Лице в її скривилось й вона глумливо закликала: "Ну, Рожечко, що більше можеш хотіти? Як любить мене той шляхетний муж? Яка я горда з його!!"

Я бачила, що вона божеволіє й тому закликала: "Єлисавето, на милість Божу...."

"На милість Божу???!!" повторила вона насмішливо, "так... Бог так хотів.... Він, той Бог, хотів на мені

пімститись. Він хоче мене присилувати признати Його силу.... Але ні! Того не буде!" й злісно тупнула ногою.

Мені нарешті прийшла розумна думка. Я намовила Єлисавету піти до фабрики, де він працював, довідатися, що властиво сталось. Вона згодилась й не забрало й кілька мінут, а ми були обидві в дорозі. Ми перейшли міст на Рені й стали перед фабрикою. В усіх кімнатах розливалось ясне світло. В проїзді ми стрінули якусь паню. Я її запитала сама: "Чи можливо нам бачити пана Бертолда?"

Вона здивовано поглянула на нас й сказала: "Пана Бертолда? Ні! Ви про це ще не знаєте? Мій Боже, яка то нечесть!! Він утік та забрав з собою й касу. Хто був би про це й думав??"

Я знова заговорила: "Він завинив цій пані гроші й ми хотіли їх відобрати."

"Все пропало, пані, все пропало. Той злодій дурив усіх і пускав гроші з двома публичними жінками— їх кликали Фіці й Люлю. Вони вже також за кратами."

По цих словах Єлисавета захропіла й зачала валитись до землі. Я її піддержала й коротко замітила: "Добре. Прийдемо інакшим разом."

"Так, прийдіть. Може що дістанете. Це сумне, але так воно буває. Віри в такого чоловіка нема, про релігію не дбає, до церкви не ходить....' але Божа кара його не мине."

Вона говорила дальше, але ми не слухали вже. Ми вийшли з фабрики й вертались мостом. Єлисавета не говорила, тільки дрижала на цілому тілі. Я міцно тримала її за руку . Саме в тому менті на мості наполохались коні, зчинилась метушня й серед неї я Єлисавету згубила з очей. Коли я отямилась, зараз шукала за нею. Та надармо; мене опанувала страшна тривога. Може вона втікла домів. Я побігла до її помешкання. Не було її. Ніхто не бачив, щоб вона була вернулась. Я поспішила на поліції; там ще нічого не знали, але прирекли шукати. Я вернулась до помешкання Єлисавети й господиня злади ла для мене ліжко. Я не спала. Мене мучила думка, що я була учасницею злочину.... Кілька разів майнула мені головою думка наложити на себе руку.... Бо ж чого можу ще надіятись.... Чого волоктись життям з такою провиною на душі? Спокою серця й так для мене не буде. На один мент я заснула, але мучили мене страшні сни.. Я бачила трупа Єлисавети.... він плив на воді.... вона

кликала о рятунок, а я й з місця не могла рушитись.

Нарешті настав ранок. Я знову поспішила на поліцію. Поліційний урядник знову мене вислухав, але не міг дати ніякої відповіді. Нараз задзвонило в телєфоні; на хвилю він до когось говорив й потім сказав: "Якраз мене повідомляють, що на березі Рену виловили трупа якоїсь жінки. Я приказав оставити його на місці, якщо хочете, можемо поїхати туди разом." Я згодилась й за чверть години ми були на місці. На березі лежав труп прикритий старою якоюсь покривкою. Поліційний комісар відсунув покривало— була це Єлисавета. Я скрикнула й повалилась на землю."

** ** **

Не так легко було для Розалії бути безбожною, як воно видавалось. Дальші сторінки її записника свідчать про боротьбу, що шаліла в душі нещасної дівчини. Хоч сотки разів вмавляла в себе, що нема Бога, то все ж таки не могла здушити Його голосу в своїй душі. Вона записала таке; "Але хто мені докаже, що на світі Бога нема, що є тільки матерія, й що з матерії походить усе, навіть чоловік?.... Як ми можемо знати, що діялось тисячі літ тому взад?? Що з того, що там знайшли якісь давні кости? Чи з того можна будувати загальні погляди? Чи не є це глупота? А все ж, як би воно то було правда??"

Її знакомство з Герболдом продовжалось й пристрасна любов до його її прямо осліпила. Вона не злякалась навіть тоді, коли довідалась, що він протестант. Вона пише про те отак: "Герболд є протестантом й не вірить в нічо. Чи маю, чи вільно мені з ним заручитись? Воно так багато говориться проти мішаних подруж.... Але чи моє релігійне становище не таке саме, як його? Чи я взагалі є католичкою?.. Впрочім він вже так багато разів мені казав, що з любови до мене він готов до всякої жєркви.... Як гаряче він мене любить! Який він добрий і шляхотний!! Такий чоловік мусить зділати жінку щасливою.... То що ж могло б мене здержати від подружжя з ним??"

Тим часом події розвивались незвичайно хутко.

Надія, що не буде мусіла зречись віри, завела. Герболдів батько рішуче вимагав, щоб вона стала протестанткою й Розалія— згодилась. Через те поріжнилась з тетою, що по смерті батьків була для неї наче другою матірю, покинула й своїх приятельок, що заклинали її всім, що чоловікові на тім світі святим, щоб не зрадила

своєї віри.

Але думка про Бога, що вона Його зрадила, переслідувала її й дальше. Це пізнати майже на кожній сторінці її записок. В одному місці пише вона: "Тут іде про моє щастя. Я не можу дозволити, щоб утратити його відмавляючись покинути Католицьку Церкву. Кожний мусить поступати по своїм переконанням. Чи сяк, чи так, католичкою я вже не є. А коли переходжу на протестантське, то не значить, що приймаю якісь нові вірування. Протестантам по їх вірі вільно вибрати собі таке релігійне життя, яке їм по вподобі. Так само говорив мені й Герболд."

Надійшов вирішальний момент. Розалія мала поїхати до Маґдебургу виректись віри й перейти на протестантство. В останньому менті ще відвідала її давня католицька приятелька. Всі просьби, щоб Розалія отямилась, вийшли на марне. Панна Вантольф згадує про те в своїх записках й замічає одну важну річ: "Прикінці мене просила дати їй принаймні приречення, що кожного дня мовитиму одне "Богородице Діво." Голос дрижав в неї, коли мене про те просила. Я бачила, як тяжко вона боролась зо слізми, що насильно дерлись у очі. Я прирекла, що буду молитись "Богородице Діво."

НУ, І ДЕЖ БУДЕ НА СВІТІ ДОБРО?

Скінчилася Служба Божа в неділю, і нарід тисячною масою з церкви на вулицю висипався. А якийсь безбожник хоче вдавати мудрого, став собі посеред вулиці й на все горло верещить:

"Ну, і де ж буде на світі добро?! Якже, прошу ж я вас, може на світі бути добро, коли тут іще така страшна темнота, такі забобони страшні: куди глянеш, попи, церкви, дзвінниці.... Ні, людоньки, не може бути добра, і не буде добра, я вам вповідаю, що не буде. Добро хиба аж тоді настане, як усі церкви з землею будуть зрівняні, і як на тих місцях, де тепер церкви стоять, зелена трава поросте."

Тут уже хотів мудрагель свою промову нагло вірвати, але якийсь відважний і бистрий парафіянин додав громовим голосом отаке закінчення:

"Так, так! Аж тоді буде добро, як на тій зеленій траві будуть пастися такі дурні вислюки, як ти!"

Нарід, розуміється, вибухнув сміхом, а мудрагель застиджений, та упокорений пішов спустивши носа.

ПРОКЛЯТТЯ

(З англійського)

Сиділи ми три в тісній, непривітній і страшно брудній кімнаті. На підлозі лежала груба верства пороху,— мабуть уже довгі роки його ніхто не вимітав,— тут і там валялися недокурки цигар і папіросів, а повітря затухло тай загусло, як у довго непровітреній стайні. Ніде ніякого порядку не можна було запримітити. Понищені й понадломлювані крісла були порозкидані у найбільшому неладі; одні з них стояли, другі перевернені до гори ногами лежали на землі, інші нахилені, неначе п'яні, опиралися об стіну, щоби не впасти. По середині стояв стіл з дубовим верхом та тяжкими залізними ногами.

Була вже пізна ніч. Невеличка, жовтява електрична лямпа звисала зо стелі, й розкидала темні тіни по кутах та стінах. Чути було, як на дворі йшов сильний дощ. Деколи капля дощу протікала крізь стелю й падала на долівку.

Два з нас сиділи при столі. З одного боку Джон Бравн, широкоплечий мущина, з надутими лицями, та зизуватими очима. Сиве й рідке волосся на голові вказувало, що він уже до молодих не належав. Він був знаменитий грач, налоговий картяр, а при тім умів провадити всякого роду підозрілий бізнес з усякими підозрілими осібняками. Тут саме була його головна криївка, місце, де він укладав свої пляни й нараджувавсь, як би-то їх перевести в діло. Я припадково довідався про ту печеру та про її значіння, як також і про те, що того вечора сам Джон Бравн там буде. Одначе імена тих осіб, що мені те все виявили, я мушу заховати в строгій тайні.

Другий чоловік сидів на кріслі під стіною. Здавалося, що спав, або принаймні потонув у глибоку задуму. Розкуйовджений волос та погана борода намагалися закрити його дице, на якому одначе можна було завважити страшенний бруд, а також дивні червоні плями, а радше рани. Брудна загортка на ньому також уже обшарпана була й понищена.

Він на нас не звертав ніякої уваги і, здавалося, навіть у гадці не мав, що ми так близько коло нього; як він туди

зайшов, і хто він властиво такий, я про те зовсім нічого тоді не знав.

Я сидів при другому кінці стола. А треба знати, що я священик. А зайшов я до тої огидної й непевної нори поговорити з Джоном Бравном та благати його, щоб покинув процесуватися з церквою за кусень грунту, що ніби (як сам Бравн твердив) до нього мав належати, але справа ця незвичайно замотана й підозріла була. Бравн замовив собі першорядних адвокатів, і процес ось, ось уже мав бути вирішений. Як би Бравн виграв, то я мусів би замкнути свою парафіяльну школу. А Бог свідок, як нам усім тої школи конче треба було. Я відізвався перший.

"Пане Бравне," кажу, "я старався вже з вами на розум говорити; я старався вас переконати, вам ясно все, як на долоні, виложити, та ви й слухати досі не хотіли. Не знати, з якої причини, хочете зруйнувати діло, якому я присвятив найкращі свої літа. За всяку ціну хочете нищити ту церкву, що вас охрестила, за свою дитину прийняла. Отже послухайте, що я вам тепер скажу. А буду говорити щиро. Неодин чоловік сркивдив у житті свого ближнього, але якось кара минула його і на цім світі і по смерти. Якось поволеньки серце розкаялося, чоловік кривду направив, ближнього перепросив, а Господь Милосердний гріха відпустив ну, і кара вже була непотрібна. Але коли хтось священика або церкву Божу ркивдить—"

"Що?! Ви хочете мене страшити? Грозити мені?"

"Ні, зовсім ні. Зрештою чим я можу вам грозити? Я тільки хочу вам сказати, що вже з досвіду знаю і що від других досвідчених людей чув, а саме, що кривда заподіяна церкві або священикові не остає ніколи без кари."

"Можете собі в це вірити, як вам подобається. А що до мене, то знайте, що на забобонного ви цим разом не натрапили. Я ніяких духів не признаю, і в жадні чуда не вірю. Можете робити, що хочете, а я таки на своїм поставлю і процес виграю, і грунт, що мені вже від давна належиться, собі врешті відберу. Думаю, що це вже довго не потягне. Взавтра, маю надію, найвищий суд мою справу ще раз розгляне, а позавтрі вже й у часописах буде видруковано, що Джон Бравн свій процес щасливо виграв. Ну, а тепер, коли ми вже аж до такого договорилися, можемо сміло закінчити нашу балачку." За цим словом Бравн піднісся з крісла і вже мав відійти; але нараз зупинився немов до підлоги пригвожджений, і ані кроком

не поступився. З темного кутка кімнати роздався нагло голос, що тільки одне слово вимовив, але вимовив так сильно, що годі було не послухати:

"Чекай!"

Ми обернулися. І я признаюся щиро, що якесь дивне і прикре почування страху опанувало мене. Дощ на дворі не переставав. Грубі каплі його рівномірно й у такт тарабанили в шиби вікон. Позатим була гробова тиша в кімнаті. Ми обернулися в той бік, звідки вийшов той дивний голос і глянули уважно. Чоловік сидів далі на своїм кріслі, в такому самому уложенні тіла, що й перед тим, тільки очі його вже отворені були, і горіли, і блискали на його запалому лиці. Ті очі уперто дивилися в той бік, де стояв наче причарований, наш Джон Бравн. Загадочний чоловік рухом руки дав Бравнові знак сідати, але очей своїх ні на хвилю від нього не відвертав, немов тими очима хотів провертіти його душу наскрізь. Бідний Джон Бравн рад-не-рад мусів сісти.

"А, то ти кажеш, що забобонів ніяких не боїшся, і ніяких духів ані чудес не признаєш?" І сказавши це, старий зареготавсь: але був це огидний сміх, що радше до якогось несамовитого кінського іржання подібний був, попросту вірити годі було, щоб такий сміх на людських устах міг зродитися: глухий, безсердечний, жорстокий. І знов наче мурашки перебігли мені го спині. Почування страху що раз сильніше втискалося до мого серця. Бравн стояв далі як пришпилений. "Хто ти властиво такий?"— прошепотів він нарешті. "І яким способом вліз ти сюди до цеї кімнати? Певне мої слуги показали тобі сюди дорогу. А тепер виносися мені звідси негайно, а ні, то силою викину тебе на вулицю. Виносися, кажу тобі!" Але старий навіть не думав слухати. І Бравн немов загіпнотизований або зачарований подався взад і впав на своє крісло.

А старий таке говорив:

"Не дуже то так ще давно, я жив у достатках, багацтвах. В своєму родинному місті мав я велику посілість, і в банках грошей наскладних багато. Але мені все ще було за мало. Я все ще більше хотів. Що раз більше, і більше, і більше." І як старий ці слова вимовляв, його голос звенів щораз сильніше. Тіло його одначе оставало далі зовсім спокійне, без найменшого руху.

"Я постановив собі за всяку ціну збільшити іще свій маєток. Моя жінка й дочка були такі самі захланні як я,

І спільними силами робили ми всякі можливі обманства, всякі шахрайства, але так, що після державних законів, ніколи властиво не було за що завдавати нас до суду. І бізнес наш прекрасно розвивався. Ми стали небавом першими багачами свого міста. А потім прийшла моя катастрофа, так, дійсно катастрофа."

І здавалося, що старий із трудом збирав у своїй пам'яті всі подробиці тої життєвої трагедії, ще раз передумував їх та переживав, і наче вагався, чи далі оповідати, чи ні. Потім нагло глипнув бистрими очима на Бравна. "Ну, і ти кажеш, що ніяких духів не признаєш, у ніякі чуда не віриш?" І знов несамовитий сміх старого залунав у кімнаті.

"А тепер слухай, що далі сталося. Високий суд нашого міста розглядав справу одного дуже важного тестаменту, яким одна побожна особа умираючи записала була велику суму гроша на церкву. А парохом був тоді у нас один старенький священик, згорблений, сивоволосий і дуже вбогий. Я неначе дивлюся тепер на нього, а він немов передомною живий стоїть: старий, згорблений, сивоволосий!" І знов росказуючи це, чоловік засапався і мусів на хвилю відпочити, й очі свої спустив удолину. Але тільки на хвильку, а потім знов тихо оповідав.

"Я завважив, що в тому важному тестаменті була одна неясна точка, і вже мабуть сам діявол піддав мені гадку що при помочі добрих адвокатів міг би я той тестамент уневажити й ті гроші собі присвоїти. Я добре знав про що тут властиво річ іде. Я знав, що як моє обманство добре вдасться, то бідного пароха усунуть з парафії. Він наробив бідачисько багато ріжних довгів, ще перед світовою крізою, а тепер не годен їх сплатити. Оцей тестамент міг би був вивести його з усіх клопотів і забезпечити йому дах над головою аж по кінець життя. Я знав про те все, бо ж я з близька знав того священика. Я, бачите, був католик. Ну, і я трохи вагався, трохи сумління ще відзивалося. Але жінка й дочка напирали на мене, спокою не давали, і мов дві живі спокуси пекольні пхали мене до злочину. Вкінці я піддався спокусі. І я той важний тестамент у суді уневажнив. Я в суді заявив, і ту заяву кривоприсягою скріпив, що померша особа не сплатила мені своїх довгів. Ну, і я виграв. Всі гроші пішли у мою касу." Сказавши це, старий глибоко зітхнув і замислився. Мені здавалося, що він бореться сам зі собою, чи оповідати далі, чи мовчати.

"Пригадую собі все як найкраще," говорив він далі. "То було в понеділок у полудне. Я сам вернувся був зо суду до дому, і незвичайно тішився, що все так гладко пішло. Я сів з родиною до обіду, і разом говорили ми про те несподіване щастя, що так раптом до нас загостило. Аж нараз чуємо, хтось кличе мене по імени, а голос такий непевний, так дрижить... Кличе мене раз, і другий, і третий. Я вийшов на подвіря, і за мною жінка й дочки. І там побачили ми священика, що опершись об деревину стояв— старий, згорблений, сивий як голуб. Він сильно плакав, він страшенно ридав, а сльози річкою по його лиці спливали.

"Друже," промовив він до мене крізь сльози,— "ви позбавили мене кусочка хліба й даху над головою; одним спритним крутійством у суді ви мене з усеї моєї парафії ограбили, а ті недовгі роки чи місяці, що мені ще на цім світі остаються, ви на гіркість та смуток перемінили. Одначе знайте, що кара Божа вас не мине, о! кара Божа не сміє обминути вас, і скорше чи пізніше прийде той день, коли ваше серце, подібно як моє сьогодні, наповниться смутком та гіркістю."

За цим словом він поволеньки, підпираючися палицею,відійшов собі, і з тої пори ми вже ніколи більш його не бачили. Але тих страшних його слів ми не могли ніколи забути, у тих словах лежало прокляття, жахливе прокляття, що його на нас кинув не хто інший, а правдивий священик Божий. І заслужена кара Божа таки справді не минула нас."

І коли старий отаке нам оповідав, на дворі зірвався сильний вітер, і деколи його шум виразніше давався чути ніж хльонотіння дощу. Деколи здавалося, немов якийсь великан березовою мітлою дах сильно замітав і вікнами зо злости термосив. Джон Бравн упялив свої перелякані очі в дивного гостя, що під стіною сидів так, начеб то не звичайний чоловік був, а мертвяк, що з глибокої могили виліз. Кінець погаслого циґара держався ще сильно у нього між зубами, а попіл розсипався по одежі. Я також сидів як на шпильках на своїому кріслі.

"Так, так, кара Божа таки не минула нас," продовжував далі незнайомий, але тихо, майже шепотом. "Минули точно три місяці від того памятного дня. Я був у моїм офісі в місті. Задзвонив мій телєфон. Я вхопив слухавку в руки. Хтось тремтючим голосом сповіщав мене, що моя хата вся у вогні стоїть. Я скочив у таксівку і,

мов той вихор, помчавсь у сторону нещастя. Прибув я тут у сам мент коли мою жінку й старшу дочку виносили з вогню. Обидві вже були мертві. Спеклись, чуєте, у вогні в сам білісенький день, хоч сусіди з одного й з другого боку недалеко, і хоч люди вулицею попри саму хату гурмою переходили. Ну, і ви кажете, що не вірите в ніякі духи, що жадного чуда не признаєте?!"

І третій раз жорстокий сміх старого по кімнаті залунав.

"Отже слухай далі," каже він. "Заледви минуло шість місяців від тої страшної трагедії, як моя молодша дочка розбилася в нещасній пригоді з автом. Лікар того шпиталю, куди завезли її тіло, покликав мене до себе телефоном і розповів докладно, що сталося. На шиї вмерлої знайдено медалик Божої Матері, отже питає мене лікар, чи не годилося б покликати священика. Розуміється, я хотів священика, але на священика властиво вже було за пізно. Моя дочка вже не жила. Померла бідна нагло вбита на місці, і в рові при дорозі лежала три години, поки її віднайдено вкінці. І тільки сам один я лишився нещасний на світі. Моя родина минулася. Мій маєток розбитий, зруйнований, а приятелі мої— так як пожовкле листя в осені від дерева відпадає, так і всі приятелі мої від мене в горю відчахнулися, повідпадали. А прокляття все іще висить над моєю головою, все іще не покидає мене." І вимовляючи ці останні слова старий з великим зусиллям поступився вперед трохи блище до стола. Своїм довгим, костистим пальцем він тицьнув Джонові в лице й спитав:

"Чи хочеш знати, яке то прокляття далі висить надо мною й далі переслідує мене? Я тобі скажу. Чи знаєш, що таке проказа? Дивися: я прокажений— дивись на мої пальці: тіло на них вже давно повідгнивало, тільки кісточки лишилися. Поглянь-но на мої огидні рамена, на моє запале, трупяче лице. Так, я прокажений, і прокаженим остануся аж до смерти." І ще раз востаннє нелюдський сміх вирвався з його захрипого горла. Ще раз підняв на нас старий свої пламенні очі, а потім став повольно опускатися вдолину й простягнувся на підлозі. Довгу хвилину сиділи ми без руху, мов спараліжовані. Прокажений лежав перед нами. Правдивий прокажений у нашій околиці, у нашому місті, в домі таки того мущини, що сидів побіч мене. Прокаженний, що карався за злочин супроти священика. По хвилі я став навколішки й уважно приглянувся до його лиця. Ніякого знаку життя вже не видко було, але все таки я дав йому умовне розрішення від усіх його гріхів, і тихо відмовив над ним "Со святими упокой, Христе, душу раба твоєго."

Джон Бравн запевнив мене, що покидає свій процес проти церкви.

ЗАБУВ ДОДАТИ ЩЕ ОДНЕ

Давно, дуже давно, як іще Велика Британія уся католицька була, вибрався один нещасний сліпець на процу до гробу св. Томи Кентерберійського. Прийшов він туди молитися й благати, щоб йому, за молитвами святого мученика наново очі втворилися й знову зір здоровий вернувся.

Святий ласкаво вислухав ту сердешну молитву так, що чоловік вернувся додому видющий та веселий.

Але як проминули перші вибухи тої його втіхи-радости, нагадав собі чоловік, що в своїй молитві до Святого забув додати ще ті важні слова: "якщо така Божа воля." Тому вернувся мершій до Кентербері й там на гробі святого Мученика так молився:

"Великий Святий Томо, з глибини серця дякую Тобі за те, що мені таку велику ласку в Бога випросив. Але якщо ці мої очі мали б мене іще колись довести до гріху і позбавити вічного спасення, то покірно прошу Тебе вчинити так, щоб я знову осліп."

І сталося, що в тій самій хвилі, як він отсі слова вимовляв, чорна пітьма лягла йому на очі й він став сліпий як передше. Всю решту життя свого приготовлявся до святої щасливої смерти, а як смерть прийшла, він був направду приготований.

ЗАВІЩАННЯ

Один з найславніших у світі артистів, Мікель Анджельо, зладив перед смертю таке завіщання (тестамент):

"Записую: душу свою Богові, тіло землі, майно найблищим кревним моїм. Поручаю їм усім, як також моїм приятелям, постійно памятати на Страсти Господа нашого Ісуса Христа."

К. Г.

В Зарання Щастя

(З німецького оригіналу переклав о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.)

ДРУГА ДІЯ

(Саля хорих в лічниці— коло ліжка столик, в куті шафка ітд..... Ірка лежить тяжко хора, коло неї Сестра, або норса).

Ірка: Прошу Сестри, чи я справді така хора? Доки я ще буду в ліжку? Ах, коби я тільки могла на катехізм ходити. Вже лиш два тижні до мого дня першого Причастя! Коби хоч тоді я не була хора (зачинає плакати).

Сестра: Будь спокійна, дитино! Незадовго тобі буде ліпше, тільки мусиш тепер спокійно лежати в ліжку.

Ірка: Нині знова була лекція катехізму, а я не була там.

Сестра: Бачиш, дитино, принеси це в жертву Богові. Добрий Бог хоче, вже перед тим твоїм великим днем, тебе випробувати. Ти знаєш ту приповідку, "Кого Бог кохає, того'й досвідчає." Ісус тебе дуже любить і тому допустив на тебе таку слабість: свої болі мусиш тихо терпіти з любови до Нього.

Ірка: Сестро! Так я буду радо терпіти мої болі з любови до Ісуса. Може за це Ісус дасть мені велику ласку. Ах, яка то була б для мене радість, коли б мої тато пішли разом зо мною до церкви тоді, коли я перший раз буду приймати Ісуса до мого серця. Але коли я тільки про це їм згадала, вони завжди від того вимовлялися. Я не памятаю, чи мої тато колись були в церкві. Прошу Сестри, що я маю робити, щоби мої тато пішли тоді разом зо мною до церкви.

Сестра: Ірко, не журися тим нині. Господь Бог уміє все на добре справити. Молися в тім наміренні.

Ірка: Так, прошу Сестри, я завжди молюся за те: прошу мені помогти в тім. Може тому я така хора. (дзвонять).

Сестра (виглядає за двері): Тільки одну мінуту можете бути коло Ірки. Не вільно довше з нею говорити: вона потребує спочинку. Лікар заборонив її відвідувати.

Фольра (входить): Ми тільки одну мінуту, прошу Сестри:.

Марійка (входить): Ми не будемо коло неї довше: здорова Ірко?

Ірка: Здорова Марійко? (Сестра виходить, ті приступають до її ліжка).

Марійка: Ну, як з тобою Ірко? Ти дуже хора?

Ірка: Мені дуже горячо: коби я була здорова на той день.

Марійка: Ми принесли тобі першу квітку-веснівку, що вже знайшли під снігом.

Ірка: Яка гарна! Дякую, Марійко!

Фльора: Знаєш, що Ірко? Нині була дуже гарна лекція катехізму: Отець говорили про велич і красу ласки Божої у св. Причасті. Від тепер всі діти так дуже бажають щоби якнайскорше прийшов той день першого св. Причастя.

Марійка: В такім дні треба бути дійсно святою.

Ірка: Просіть Ісуса, щоб я була здорова скоро, щоб я могла вже піти на науку катехізму. А до котрого питання в катехізмі ви вже дійшли? Покажіть мені тут.... (подає їм книжочку, що лежала коло неї на столику).

Марійка: Я думаю, що до сторони 84-ої, питання 6. (показує в книжці). Ось тут є.

Ірка: Дякую Марійко: перечитай мені його.

Сестра (входить): О, ні, діти! Я вже більше не позволю вам мучити Ірку: прийдете ще завтра до неї....

Ірка: Прошу Сестри, ще трошки, ще мінутку....

Сестра: Ні, ні, ні!

Марійка: Ми прийдемо завтра знова Ірко, а тепер підемо до церкви відвідати Ісуса і просити Його за твоє здоровля.

Ірка: Дуже дякую! Просіть Ісуса, щоб я була здорова хоч на день першого св. Причастя! Скажіть Йому, що я Його дуже люблю і дуже бажаю вже приняти Його до мого серця.

Марійка (відходить): Так зробимо, Ірко! До побачення..

Фльора: До побачення— бай, бай.

Ірка: Бай, бай. (махають собі руками).

Сестра (по їх відході каже до себе з тиха): Ці діти знова розворушили мою хору: це недобре для неї.

Ірка: Прошу Сестри! Прошу мені перечитати то питання з катехізму (показує пальцем в книжці). Я хочу його зараз навчитися....

Сестра: Будь спокійна дитино, ти дуже хора тепер.

Ірка: О ні, прошу вперед питання прочитати мені..

Сестра (читає то питання й відповідь): Що діляє в нас св. Причастя? Відповідь: Св. Причастя лучить нас якнайтісніше з Ісусом Христом....

Ірка: Як? як? Св. Причастя лучить нас.... я далі забула.

Сестра: Якнайтісніше з Ісусом Христом).

Ірка: Якнайтісніше з Ісусом Христом. Прошу дальше читати.

Сестра: О ні, дитино! Тепер будь спокійна: ти ж знаєш, що лікар сказав. Ти потребуеш повного спокою— інакше ти не

годна прийти до здоровля.

Ірка: Я вже буду послушна, мені так горячо робиться, я така змучена, я така ослаблена чуюся.... (Сестра поправляє їй ліжко й інше в кімнаті. Ірка заснула.)

Сестра: Вже заснула мала: може сон її покріпить і кріза перейде. Тепер можу трошки відійти від неї (виходить).

Ірка (говорить в горячці уривками).. день першого св. Причастя.. Марійко, ще два тижні.. татусьо зо мною.. ..як гарно ....мусите йти зо мною також до св. Причастя.... татусю. послухайте мене цей раз.... Марусю, молися за мого тата.. Сестро, моліться, щоби тато.. вона дістане нову одіж.. як то гарно.... Ісусе, люблю Тебе... Ісусе!.. Прийди до мене.... як я тужу за тобою Ісусе.... (Сестра вносить флякон з водою, ставить туди квітку і кладе коло Ірки. Входить лікар. Ірка в горячці дальше говорить незрозумілo): Де мій катехізм?.... яка велика ласка.... як то гарно....

Лікар (приступив до ліжка): Як ся маєш маленька? Спиш?

Ірка (спить).... два тижні і татусьо підуть....

Лікар (відступив на бік): Сестро, як є з нею?

Сестра (тихше на боці): В ночі було дуже зле, пане докторе! Дуже зле! Мала дуже горячкувата і ослаблена. Аж нині трохи їй ліпше. В 11. годині були її приятельки. Вона хотіла з ними вчитися, але я завважала, що це її дуже ослаблює і я діти відослала. Тепер вона трохи заснула, але неспокійна: говорить в горячці.

Лікар (Пробує легкі, витягає термометер і міряє горячку): Сестро! Ви добре зробили, що стримали відвідини її: вона потребує повного спокою! Власне тепер є кріза. Дайте їй час до часу ліку, потім дальше по кілька крапель сильного вина і часто змочуйте її уста. Тимчасом нічо більше їй не давайте: понад усе— як я сказав— совершенний спочинок. Добре було б світло притемнити. Думаю— вже час закликати її батька, директора.

Сестра: Він може кождої хвилі прийти....

Лікар: На жаль я не можу чекати на нього: мій час дуже ограничений: мене очікує на передмістю одна важко хора особа. Прошу вас, Сестро, ви самі звольте звернути увагу директорові мудрим і делікатним способом на поважний стан його дитини. Все таки не треба тратити надії. Перед вечером я ще раз прийду. Бувайте здорові, Сестро! (відходить).

Ірка (дальше горячкує): Прошу Сестри! (Сестра нахиляється).

Сестра: Яке твоє бажання, Ірко?

Ірка: Марійко.... дай мені квітку й катехізм.... я піду з

вами.. де мій плащик?.... я мушу там бути також.... (встає спляча, Сестра її притримує до ліжка: це повторяється). Я мушу йти до тата.... я хочу йти до церкви.. пустіть мене.. я хочу клякати перед татом.... а потім.... де я е??.. потім вони підуть.. в день мого св. Причастя.. також Марійка... як то гарно.. пустіть мене....

Сестра (підносить головку): Ану, дитинко, пий трошки (міцно тримає її і дає пити— та пє і дальше маячить).

Ірка: Пустіть мене.. я мушу йти:. (входить директор і бачить образ).

Директор: Сестро! А що? Як є з моєю дитиною?

Сестра: Мала дуже горячкує: щойно тут був лікар. Він думає, що нині має рішитися або..або....

Директор: Сестро, скажіть мені правду, все що знаєте: чи можу я мати надію, що моя дитина ще буде жити? Ах, Сестро, не робіть так страшно поважної міни-обличча. Я впав би в розпуку, якби мені ще й моя дитина вмерла. Майте надо мною милосердя (дрожачи). Сестро! скажіть мені, чи я ще можу надіятися? (ледви стримує плач).

Сестра: Доки людина ще живе, не можна ніколи тратити надії.... Так, я признаюся вам, що з вашою Іркою є дуже зле, але моліться, пане директоре, моліться, а Бог ласкавий є ще і буде завжди найліпшим лікарем....

Директор: Молитися? Сестро, в силу молитви я вже не можу вірити. Ви знаєте, як горячо я просив Бога перед чотирма літами, коли моя жена тут у вашій лічниці зо смертю боролася. І що мені з тої молитви?

Сестро: Пане Директоре! Певно ви тоді поважно молилися, однак коли Бог тоді зволив інакше зарядити, то....

Ірка: Татусю, любий татусю.... (директор нахиляється над нею):

Директор: А що ти хочеш, моє серце?

Ірка: В дні першого св. Причастя, татусю любий, мусите разом зо мною приняти св. Причастя.... татусю, я завжди молюся за вас.... Ісус певно вислухає мене.... я вже так давно, татусй, молюся за вас.... так довго (маячить)....

Директор (з плачем): Дитино моя! Ірочко! Що ж я ще можу зробити, щоби тобі життя вратувати? А як буду молитися, а ти однако умреш?

Сестра: Пане Директоре! А коли ви будете молитися і вона буде здорова, то що тоді?

Директор: Коби то від моєї молитви залежало життя чи смерть моєї одинокої дитини! Як сказав ваш лікар мені недавно, "Нещастя може тобі статися, чи ти в Боже Провидіння віриш, чи

ні." То незносна гадка! Де я знайду спокій? Хто дасть мені ясну думку? А як би справді Ірка вмерла тому, що я не молився? (відходить майже з плачем).

Ірка: Татусю, я йду з вами....

Сестра: Тато вже відійшли. (тримає її).

Ірка (рветься): Я мушу йти до тата.... пустіть мене.... я хочу клякнути і молитися за тата.... тоді тато підуть зо мною.. татусю, поведіть мене до церкви (паде зівяла).

Сестра: Так, Ірко, молися за тата.. (до себе): Вона тепер вже цілком вичерпана. Хто ще зможе її уратувати як не всемогучий Бог у небі? Боже добрий! Дай цьому ангелові здоровля, а її батькові зверни святу віру. (надслухує). Така спокійна.. Чи вона це переживе? Піду до каплиці перед святі Тайни: мушу випросити для неї ласку життя.. (відходить).. (Ірка маячить, потім співає у сні:

"О Ісусе, ти з любови
Тут між нами позістав,
За помешкання для себе
Ти Кивот убогий взяв.— ітд.

Входить Ангел і над ліжком її співає:

Ангел сторож, знай дитино
Коло тебе все стоїть
В кождий часок і хвилину
Він від зла тя береже.
Як до сну тебе вкладають
Ангел сторож все стоїть
Духів лихих проганяє,
щоб не впав ти у їх сіть.
А твої молитви милі
Що пливуть з щирих грудей
Він заносить їх на крилах
Перед Божий трон святий.
Він хоронить тя від злого
Він тебе благословить
За те серця хоче твого,
Щоб для Бога стало жить.
Люби ангела святого
Він пильнує тебе все
Він тебе дитя до Бога
Попровадить, заведе....

Сим віршом Ангел коло ліжка хорої Ірки **кінчить другу дію.**

ТРЕТЯ ДІЯ

(Саля, як в першій дії: рано. Леся порядкує і воркоче).

Леся: Нині я знова буду мати богато роботи: то вже тут того бігання та скакання подостатком. Коби то я могла розділити себе на троє: тоді Леся, номбер вон, стояла би коло дверей та тільки гостей приймала би, а Леся номбер 2, була би тільки в кухні та баняками все дзвонила би, а Леся номбер 3. вже тільки скакала би і кланялася би всім—о! Але що я є тільки одна Леся, тай то вже не молода, тому я мушу тут за трьох Лесь робити, о! Але нинішний день приніс й мені богато радости. Люблю Ірку, того малого ангела з цілого серця, тішуся, що вона здорова і може святкувати разом з іншими дітьми свій празник першого св. Причастя. Та я дуже цікава, що то мій бас нині зробить. Передтим він був би заніщо в світі до церкви не пішов. Коли дитина за це йому пригадувала, то він завжди від того чимсь викручувався. Але коли Ірка заглядала смерти в очі, тоді він сказав: "Якщо Ірка цей день переживе, то вона має пережити ще одну велику радість." Що він хотів тими словами сказати? Я вже цікава, що він нині зробить? Чи він дійсно вже раз опамятався і піде нині до церкви? (хтось стукає). О, хіба я не казала? Бігай тепер Лесю! Рухайся цілий день, як та муха в окропі. (відчиняє, вскакує весела Марійка).

Марійка: Яка я нині щаслива чуюся! Це мій найкращий день. Дуже тішуся, що Ірка знова здорова: я довго молилася, щоби вона могла разом з нами цей день святкувати. А який добрий пан директор, що так постарався для мене, сироти, о нову одіж на цей великий день....

Леся: Так, так! вона там є: іди, вбирайся скоро бо Ірка вже чекає на тебе. (обі відходять: на ліво).

Леся (входить): О, бачите! Це називається "легка служба." Через цілий день клопочися тими дітисками. А хіба тільки це? Панству здається, що Леся тільки на це є на світі, щоби з них порохи стріпати, черевики від болота обчистити, в кухні коло баняків поратися ітд....

Директор (за сценою): Лесю!

Леся: Сейчас іду пане. О, а я не казала, що я мушу тут за три Лесі робити. (бере щітку з собою). Десь певно мій бас хоче, щоби з нього порохи стріпати: але дам я йому (показує мітлою, як буде по його плечах бити).

Ірка (вбрана на біло): Вбігає з права): Ось прийшов мій найгарніший день: сам Бог подарував мені його. "Сей день єгоже сотвори Господь"— казали Отець. Нині я мушу щиро дякувати Богові, що Він мені вернув здоровля. Богато, богато я

маю нині казати Ісусові. Мушу собі тепер все пригадати, щоби потім в церкві все Йому сказати і за все Йому подякувати. Ісусе, Ісусе, прийди до мене: горить моє серце з любови до тебе.. (входить Директор).

Директор: А слава Богу, Ірцю! (Сідає, вона встає коло нього).

Ірка: Слава Богу, татусю! Як то гарно— яка я нині щаслива: коби то Бог так зробив, щоби цей щасливий день, день першого св. Причастя ніколи не скінчився. (пеститься коло тата).

Директор: Дитинко, і я дуже тішуся нині тобою, що ти дожила до цього гарного дня, і в здоровлю можеш його відсвяткувати. Слава Богу за то, що Він тебе, моє едине щастя на землі, заховав при життю.

Ірка: Татусю, я буду за то нині дуже дякувати Ісусові.

Директор: І я, Ірко, буду разом з тобою дякувати (усміх).

Ірка (здивована): Татусю! Ви може підете разом зо мною до церкви?

Директор: Ти того бажала Ірко. (надзвичайна радість Ірки).

Ірка (плеще в долоні з радости): Татусю, я нині найщасливіша зо всіх людей на світі.

Директор: Ти не знаєш, Ірко, як то було. Ти лежала в лічниці в сильній горячці. Ніхто не знав, що принесе слідуюча хвиля. Сестра, твоя добра доглядачка, заохочувала мене до молитви. Спочатку я не мав охоти до того. Я думав собі: що твоя смерть буде моїм кінцем. Тоді прийшла мені гадка, що наче мечем пробила моє серце: якби Ірка вмерла тому, що ти не молився! В тій страшній хвилі я вже не міг довше витримати і я вибіг з тої лічниці на двір тай молився. Я так молився: Господи, Боже неба і землі! Я щиро прошу Тебе: заховай мені при життю мою дитину, за це я разом з нею подякую Тобі. Ісусе, я обіцяю Тобі разом з моєю дитиною приняти Тебе в св. Причастю, як цей раз мені поможеш. І Бог в небі вислухав мою молитву, а я хочу дотримати нині мою обітницю: я піду разом з тобою, Ірко, до церкви і до сповіди і до св. Причастя.

Ірка (паде йому на груди): Татусю, дякую вам.. як то гарно —яка я щаслива, що разом з вами.. (бігає з радости). Я повна нині щастя.... разом з татом до св. Причастя.. (сльози радости).

Директор: І я дуже тішуся, Ірко, бо мені вже лекше на душі, що я маю таку постанову. Клякнемо разом до Причастя і потім будемо дякувати Богові за все. Через довгі тижні мене мучила непевність і страх за твоє життя: нині ти здорова за Божою поміччю і трудом лікаря та Сестри.

Ірка: О, та Сестра була така добра для мене.

Директор: Так, твій лікар і Сестра будуть нині в нас у гостині. Я запросив їх на обід, щоби так ми мали нагоду нашим помічникам щиро подякувати за їх опіку і труд.

Ірка: Як то все гарно йде: а ще Марійка?..

Директор: Вона вже прийшла: там в тім румі вбирається в нову одіж, що я їй купив: зараз тут буде.... Так, і твоя Марійка, сирота, також буде нині нашим гостем. Піду я збиратися до церкви. (виходить— чути дзвони).

Ірка (співає, або говорить вірш):

Заграйте дзвони, розбийте в порох
Звуком могучим ложні слова,
Най світ ввесь знає, най вчує ворог
Що не хитнеться скала Петра.

Заграйте дзвони звуком чудовим,
у наших серцях віру скріпіть,
При тобі сильна скала Петрова,
Ввесь український народ стоїть.

Буде стояти і не хитнеться
Як та могуча скала Петра,
Хоч смерть понести нам всім прийдеться,
Смерть на подобу Петра й Павла.

Марійка (вбігає в новім білім убранню): Ірка! (падуть в обійми).

Ірка: Марійко, які ми нині щасливі!

Марійка: А хто найщасливіший?

Ірка: Я, я, Марійко! Всю мою молитву Бог вислухав. Я вже здорова і піду нині до св. Причастя. А знаєш що ще? Татусьо підуть нині також до церкви. Як то буде гарно, правда? За все буду нині дякувати Ісусові.

Марійка: Бачиш, Отець добре казали, що молитва добрих дітей іде через хмари аж до Божого Серця . І за мене твої тато подбали, щоб я мала нині до першого св. Причастя нове убрання і за це я буду за них молитися.

Директор (входить веселий): Ну, діти! Ви вже готові?

Ірка: Так! Ми вже готові.

Марійка (вступаючи наперед до директора, зворушливо): Пане Директоре! Заким підемо до церкви, я повинна вам тисячі разів дякувати: ви зробили для моєї мами багато добра і для мене, военної сироти. Буду молитися за вас, щоби Бог дарив вас великим щастям.

Директор: Гай, гай, дитинко! За все дякуймо Богові.

Марійка: Най Бог заплатить вам за вашу доброту.

Ірка (підскакує з радости і плеще руками): Ось прийшла вже та найщасливіша година в цілім життю. (лапає за руки Марійку, тата й тягне): Ходім, ходім разом до церкви. Спішім на стрічу нашого щастя. (виходять всі).

Виходить на сцену Ангел і поважно, торжественно переходить через сцену і деклямує вірш, або співає пісню, "Витай між нами, Христе, витай.."

Витай між нами, Христе, витай!
Щастя едине в сей час гостини,
В невиннім серці, серці дитини:
Ти наше сонце, життя і рай:
Витай між нами, Христе, витай!
Витай між нами, Христе, витай!
Най отся хвиля раєм нам стане,
Най в марну душу радість загляне,
Ти наше ....ітд
Витай між нами, Христе, витай!
У святих Тайнах, Ти найсвятіше,
Людському серцю Ти найлюбіше,
Серце Христове життя і рай:
Витай між нами ....ітд.

КІНЕЦЬ — ЗАВІСА СПАДАЄ.

СЛОВА ПОТІХИ

Одного дня якась побожна жінка прийшла була до св. Франца Салєзого й сказала йому: "Отче, я так страшно у мому житті натерпілася, що вже не маю сили й відваги довше терпіти. Була я колись багата, але втратила все, що посідала. Що більше, я вже від давна тяжко хорую, а ніхто зо мною не співчуває, ніхто до мене солодкого слова не промовить."

"Моя дитино," відповів святий, "ти є тепер в такім положенні, що з тобою не треба співчувати, а радше завидувати. Ти знаєш, що ті, які є на землі відзначені хрестом і терпінням є вибрані на прославлених дітей в небі. Ти носиш тепер королівські відзнаки свого Божественного Вчителя: хрест і цвяхи. Але май трохи терпеливости, й небесний Отець виміняє їх колись на білу одежу слави й вінець сяева. Ти пєш тепер гірку жовч і оцет терпіння, але колись будеш упиватися радощами й втіхами небесними."

Бажання неба, й память на вічну надгороду чинить години терпіння на цім світі короткими.

НА ТАКИЙ ВІДПУСТ ВАРТО ЇХАТИ!

Все цього року неначе змовилось, що йорктонський відпуст Божої Матері, Матері Неустанної Помочі мусить якнайкраще вдатися. Починаючи, як звичайно, від погоди, скажемо: погоду дав Господь таку гарну, що в Саскачевані під цю пору про кращу годі й подумати. Сонічко, хоч добре гріло, то зовсім не пекло, бо моторний вітрець та кучеряві на небі хмарки так пильно свою роботу робили, що і найкраща парасоля й найбільш модерний вентилятор такого не втнуть.

На відпусті можна було нарахувати поверх чотири тисячі вірних, що з різних сторін Саскачевану й Манітоби до Йорктону позїздилися: хто поїздом, хто гарою, а дехто, як за добрих часів, ще по старосвітському— порядним господарським возом.— Аж любо було глянути, як та кількатисячна товпа залягла простору площу між монастирем і друкарнею, та побожно приглядалась до величавих церемоній Архієрейської Служби Божої, що була відправлена на високій, гарно на це приладженій та прикрашеній трибуні. Чудові співи нашої дорогої, рідної Літургії, гладко виконані йорктонським парафіяльним хором увесь час піддержували святочний, торжественний настрій. Але очі всіх вірних, та головна увага їх постійно звернені були в той бік, де при престолі їх Дорогий Владика, окружений пристоящими, дияконами й асистою, св. Літургію правив, за своє духовне стадо безкровну Офіру Богові приносив та, відвертаючись у відповідні хвилі від престола, своїх вірних архієрейським хрестом або світильниками благословив.

По Службі Божій Їх Ексцеленція Кир Василій виголосили до народу довшу проповідь, але таку теплу й сердешну, що так і чути було, що то не звичайний якийсь проповідник говорить, а добрий, люблячий Пастир до своїх духовних овечок щирим серцем промовляє. Зо срібним жезлом у руці, зодягнений у владичу мантію Високодостойний Проповідник приступно виявнив вірним, у якій цілі ми на такий відпуст, як у Йорктоні, повинні сходитися, а саме: щоб спільно одним серцем та й одними устами віддати честь і славу Богові в Тройці Святій єдиному; переблагати Серце Христове за всі гріхи наші й за злочини всього грішного світа; скріпити в наших християнських серцях віру, надію й любов до Господа Бога нашого; дякувати Господеві вдячним серцем за всі Його ласки й добродійства, а вкінці нових ласк та нового благословення у Господа й Матері Неустанної Помочі благати для себе самих, для наших родин, для всього нашого українського Народу, й для Великої Британії, що

своїм могутнім крилом захистила нас у Канаді й позволяє нам свобідно рости й що раз краще розвиватись. Особливо зворушливе місце в проповіди було, коли Владика згадали за дорогий наш "Старий Край," за Церкву нашу святу греко-католицьку, що тепер під безбожним большевицьким ярмом гірко плаче, за нашого великого Князя Церкви Митрополита Андрея й інших наших дорогих Владик та рідне Духовенство, і взивали всіх вірних щиро за них молитися й Господа Милосердного благати, щоб їм на поміч поспішив, їх терпіння осолодив, дні їх важкої неволі скоротив, нашу святу Церкву потішив і Україну кохану нашу на волю вивів святу.

При кінці проповіди Владика взивали всіх приявних зробити тверду постанову на другий рік, дасть Бог щасливо діждати, знов на йорктонський відпуст вибратись, хочби навіть десятки й сотки миль прийшлось декому їхати. Між побожними слухачами, сподіваємось, багато було таких, що тої доброї ради послухали, і таку рішучу й тверду постанову зробили. А від себе ще раз додамо, що на такий гарний відпуст, як у Йорктоні цього року був, не жаль поїхати. Все на тім відпусті було заздалегідь докладно обдумане, приготовлене й точно в свій час виконане: чи Служби Божі, чи проповіди, чи процесії, чи інші богослуження. Майже тисячка вірних висповідались і до св. Причастя приступили.

Завдяки СС. Служебницям і добрим, рухливим йорктонським парафіянкам кожний з учасників міг легко дістати снідання й порядний обід у парафіяльній галі. Опріч цього був ще й симпатичний дитячий попис під проводом СС. Служебниць, а вкінці ввечері гарний концерт місцевого хору. Програма відпусту, як бачимо, була різноманітна й багата так у церкві, як і поза церквою.

Такі відпусти для наших канадійських українців мають незвичайно велике значіння. На тих відпустах сильно кріпиться в народі свідомість, що ми в Канаді, хоч і розсіяні по безмежних просторах, то все таки ми не розгублені; чуємо виразно, що всі ми один і той сам нарід, і то великий нарід, якому довга ще дорога стелиться у славну й щасливу майбутність; одна в нас мова рідна-дорога, одна в нас віра, одне хрещення, одна Церква свята. Згуртований на торжественній Службі Божій нарід кругом одного й того самого Престола, одного й того самого рідного свого Архипастиря, той нарід глибоко відчуває ту єдність, що мов найкращий цемент з окремих одиниць творить із нас усіх одну могутню скалу, якої ані людська ані діявольська потуга знищити не всилі. У золотистій мітрі свого Владики, у срібному жезлі Його й архиєрейському омофорі нарід бачить наглядно чудовий

відблиск божественного маєстату одної, святої, католицької й апостольської Церкви, і серце в грудях у кожного росте й радісно бється в один такт з широким католицьким світом. Тому твердо постановім собі, дасть Бог щасливо дочекати, на другий рік знов поїхати до Йорктону на величавий відпуст.

СМЕРТЬ З ЖАЛЮ

Одна дівчина за намовою власного батька впала в тяжкий проступок. Скартана суворо матірю, додаючи злочин, до злочину, отроїла її. Як тільки повернув батько з подорожі й довідався про це, остро зганив і покарав злочинну доньку. Але вона не могла цього перенести, згладила з світа батька, втікла з дому й віддалася проступному житті. Припадково, чи радше зарядженням Божого Провидіння сталося, що вона вступила до церкви якраз тоді, коли священик з проповідальниці виславляв нескінчене милосердя Боже. Між іншим він сказав: "Хоча б гріхи твої були як багр, над сніг біліш стануться. Хоча б ти не знати які гріхи поповнив, хоча б ти забив рідного батька й маму, хоча б ти, як Юда, зрадив Ісуса, хоча б ти як Магдалина жив розпусно, або як розбійник перевів ціле своє життя в злочинах, то Бог готовий тобі простити, бо найбільша Його слава і радість це могти простити грішникові, що до Нього навернувся."

Зворушена до глибини цією проповіддю, без проволоки приступила по проповіди до цього священика й запитала: "Чи те все, що Ви Отче говорили, про Боже милосердя, є правда?" Коли священик потакнув, вона сказала:

—"Якщо дійсно так є, як Ви говорите, то вислухайте моєї сповіди й вставтесь за мною до Бога так милосердного."

Вислухав її сповіди й почав надумуватися, яку покуту дати їй.

—"Що це є, Отче?" — запитала. "Щойно Ви так висловляли Милосердя Боже, а тепер, здається, сумніваетесь про моє спасення?"

—"Зовсім ні, моя доню, але для добра твоєї душі бажаю, щоби ти завтра прийшла сюди на проповідь. І це буде твоя спасенна покута.

Одержавши розрішення, плакала вона такими солодкими сльозами вдячности, любови й жалю, що з церкви не могла вийти, і молоду свою душу віддала в руки Бога.

Проповідник довідавшись про цей випадок, поручив її душу молитвам монахів. Коли вони за неї молилися, почули голос з неба:

—"Не треба молитися за неї, вона буде молитись за вас!"

— З ЦЕРКВИ И СВІТА —

ГАРНИЙ ОСЯГ УКРАЇНСЬКИХ МОНАХИНЬ.— Сестра Миронія й Сестра Мехтильда з успіхом покінчили студії в альбертійськім університеті зо степенем В.А.

Сестра Корнелія з успіхом покінчила саскачеванський університет зо степенем В.А.

Сестра Вінкентія й Сестра Венедикта скінчили учительський семинар (Нормал Скул) і отримали першої кляси цертифікати з повними правами вчити в державних прилюдних школах.

Всі ці Сестри належать до Згромадження Сестер П.Н.Д.М

Желаємо Преподобним Сестрам професоркам Божого благословення та многих успіхів у тяжкім званні.

БУДУТЬ КАНОНІЗУВАТИ ЕПИСКОПА.— Ідуть старання, щоб проголосити блаженним еспанського епископа мученика з Барцельони, бл. п. Мануїла Іруріта з Альмандоза, якого замордували комуністи в часі горожанської війни в Еспанії. Підчас війни епископ мешкав у пивниці і в одежі робітника ніс потіху й поміч переслідуваним католикам. Перед самим упадком Барцельони його зрадив один із тих, що його знали. Національні війська ген. Франка знайшли змасакроване тіло в рові в північній Еспанії.

КАТОЛИЦЬКІ ЖІНКИ ДАРУВАЛИ $25,000.— Ліга католицьких жінок Канади жертвувала $25,000 на Червоний Хрест. Голова, пані Т. Г. Гей, сказала так: "Це перша наша нагода, щоби доказати, що ми вірно працюємо для Бога й для Канади. — Тепер, коли християнство під знаком запиту, ми виконаємо наш обовязок." Ліга має 631 відділів в Канаді і 22,886 членів.

Це гарний примір для всіх.

НЕЗАКОННА СЕКТА.— Дост. Ляпойнт, міністер справедливости, проголосив організацію байбельників т. зв. "Свідки Єгови" за незаконну в Канаді. Це сталося 4. липня, 1940. Уважайте добре, бо в деяких околицях та напів зваріована секта дуже кидалася й деякі люди чисто подурнівши, пішли туди. Агітація тих "свідків" проти всякого істнуючого ладу мало чим ріжнилася від подібної агітації большевиків.

СТАЛІН ЗАВІВ НАЗАД НЕДІЛЮ.— Коли большевики запанували в Росії знесли всі християнські свята. В тім також неділю, тиждень переробили на 5 днів праці і шестий день спочинку. Тепер все змінили. Тиждень знова привернено на давних шість днів праці, **а неділю за день спочинку.**. Також знесено 7 годинний день праці, а заведено по старому вісім годин праці на день. Видно, що й большевики поволі стають культурними людьми.

НАВЕРНУВСЯ

Антоніо Діяз Сото, один з головних провідників революції в Мехико, за правління Каллеса, пише в "Ел Універсал":

"Я вернувся знова до християнської віри, від якої я був відпав через скептицизм днів моєї молодости. В часі революції я був свідком таких потворних вчинків, і бачив я сцени такого огидного зіпсуття й насильства, що роздумуючи над походженням і причинами цього зледащіння, зачав я застановлятися над самим собою. Це приневолило мене отворити очі на очивидність. Я зрозумів, що всі ці вчинки брутальности, є головно вислідом утрати Христової моралі й відкинення Його науки, що одинокі були спосібні контролювати і кермувати поступованням людей. Про це не лишилося в мене ані тіни сумніву. Видирати Христа з сумління дітей це те саме, що виховувати покоління людей без моральної основи, людей поневолених найбруднішими пристрастями і склонних до всяких примх інстинкту, до кожної звірячої брутальности, та до найгірших збочень амбіції і жорстокости. То значить виховувати покоління матеріялістів і поган. І тому нема гіршої глупоти, як позбавити людський рід, головно жінок, цеї найліпшої охорони й захисту, яким є Христос і Його наука, проти наскоків брутальних пристрастий і розпусти."

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Ріджайна, Саск.— Найщирішу подяку складаю Пресвятому Серцю Христовому, Матері Божій Неустанної Помчої та Святій Ріті за ласку виздоровлення з тяжкої недуги й охорону перед операцією. С. Кикилія, С.П.Н.Д.М.

Торонто, Онт.— Щоб подякувати Пресвятому Серцю Христовому й Матері Божій Неустанної Помочі за великі ласки та помогти душам у чистилищі жертвуємо $1.00 на Службу Божу. Теодор і Анна Малайний.

Пані Анна Беляк, жена Дмитра, 1059 Алфред еве. Винипеґ щиро дякує Господу Богу Ісусу Христу, Найсолодшому Серцю Христовому і Пречистій Діві Марії за ласку поліпшення здоровля в місяці червні. Була тяжко хора на ноги і за молитвами до Серця Христового стала здоровіша. Жертвує один доляр на сироти в Айтуні.

Кридор, Саск.— Сердечну подяку складаю Ісусу Христу в Найсвятішій Тайні Евхаристії утаєному й Матерій Божій Неустанної Помочі за ласку й поміч в участи св. Місії в Гефорд.

Складаю жертву $1.00 на малювання церкви в Йорктоні.—М.В.

Всім жертводавцям щиро дякуємо за жертви.

оо. Редемптористи, Йорктон, Саск.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Якийсь дотепний жартун розтрубів раз таке:

"Маю у стайні такого незвичайного коня, що там, де повинен бути хвіст, має голову, а там, де голова повинна бути, має хвіст.

За одноразовий вступ до стайні дорослі платять кводра, а діти до 14. року дають шустку."

Небавом кругом стайні понасходилося народу а народу, як трави та листя, так богато. Річ ясна: на таку чудасію то вже кожний, хоч молодий, хоч старий, а поглянути ласий. Жартун до людей гарненько всміхається, кводри й шустки згортає, і людей воволеньки одинцем до стайні впроваджує. А що котрий вийде, сміється, аж сльози цюрком летять, попросту гине зо сміху, а як спитаєте його, що там бачив, каже, що таке йому й на думку булоб ніколи не прийшло, та що справді варто на це поглянути. Ну, і так усі по черзі перейшли. А вкінці показалося, що штучка була дуже проста: Жартун привязав був коня хвостом до жолоба, отже кінь там, де повинна бути голова, мав хвіст, а там, де повинен бути хвіст, мав голову. А простим людям таке навіть на гадку не прийшло.

РАБІНОВІ НА ІМЕНИНИ

Зійшлися раз жиди й стали раду радити, який би то презент своєму рабінові на іменини зробити. І ухвалили дати йому бочку вина. Кожний з тих жидів зобовязавсь роздобути бутельку вина, а потім принести те вино й власноручно в бочку вилляти. Думали собі жиди: нас так багато, отже аби тільки кожний по пів кватирки приніс, то бочка дуже легко вщерть наповниться. Та не так воно сталося, як склалося, бо перший Мошко подумав собі: ну, нащо мені такі видатки? Нащо така втрата? Чи я дурний лляти до бочки правдиве вино? Наллю звичайної води, то і так ніхто не пізнає, бо на бочку вина кварта води не робить великої ріжниці. Алеж бо і другий Мошко не дурний: теж замість вина та до бочки звичайну воду вилляв, думаючи собі: на таку велику масу вина кварта води то дрібничка. Нещастя хотіло що і Гершко і Сруль і Абрумко на таку саму щасливу гадку впали, щоб замість доброго вина води налляти. А в кожного з них думка проста була: "всі інші напевно вина принесуть, отже як я кватирку води вепллю, то це зовсім не пошкодить. Воно навіть здорово до вина трошки води домішати, бо саме вино за моцне." А як уже всі жиди перейшли й бочка стала повна аж по верх, показалося, що то тільки звичайна вода була, а вина там і крихітки не було.

Yorkton Motors Limited

Cor. Market & Argyle St. 9—10—14 Highway
Phone 726 Yorkton, Sask.

General Motors Cars and Trucks

ДОБРІ ВЖИВАНІ АВТА ЗА КОТРИХ РУЧИМО

Скора Обслуга

Новий і великий Молитовник—

- З НАМИ БОГ -

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні Вечірні та Ріжні. Св. Сповідь. Молитви перед і по св. Причастю. Набожність до Пресв. Серця Христового. Посіщення Пресв. Евхаристії. Молитви до Преч. Діви Марії. Як молитися на вервиці. Хресна Дорога. Чин Утрені, Вечірні й Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, на всякі прошення, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі Свята цілого Року. Панахида. Акафист до Ісуса Христа й Преч. Діви Марії. Молебень до Ісуса Христа й Преч. Діви Марії. Благодарна Пісня. Пісня при виставленні Найсв. Тайн. Суплікація. Історія України. Пісні страсні, воскресні, до Пресв. Евхаристії, до Пресв. Серця Ісусового, до Преч. Діви Марії, до Святих, Церковний Український Гимн, Коляди й Щедрівки й Церковний Календар. — Сторін 512.

Формат невеликий, вигідний. Добрий папір, ясний друк і красні образці прирашують цей молитовник. Солідно й гарно оправлений в полотно з золотими витисками. Ціна разом із почтою 80 центів. Молитовник оправлений в наслідування скірки $1.00; 2) оправлений в скірку $1.50; 3) оправлений в скірку з золотими берегами $2.00. Замовляйте—

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

ОДИНОКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ГОДИННИКАР
І ЮВІЛЄР У ЙОРКТОНІ

Годинники, Стінні Годинники, Біжутерія, Порцеляна, і т.д.— Музичні Прилади, Учебники Музики, Струни, Направки, іт.д.

Направляємо Годинники, Стінні Годинники, Біжутерію, Грамофони, і т.д.

Kaschl's Jewelry & Music Store

25 BETTS AVE., -- YORKTON, SASK.

Замовлення Почтою негайно полагоджуємо.

DEWAR'S DRUG STORE

Спеціялісти в виконуванню Рецепт

Достава ліків, тоалєтних річий, фотографічних апаратів "Kodak" і викінчування фільмів.

Якнайскорше полагоджуємо замовлення почтою і наші ціни є справедливі. Оплачуємо почту самі.

Dunlop Block, Yorkton, Sask.

"КО-ОП"— ЦЕ Є ФАРМЕРСЬКА КРІМАРНЯ

— К У П У Є М О —

ЯЙЦЯ - ДРІБ - СМЕТАНУ

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ЦІНИ

Відсилайте все до нас а будете більше вдоволенні

ПРОДАЄМО "ВЕЛВЕТ АЙС КРІМ"

Незабудьте купити "ВЕЛВЕТ" на Ваш Пікнік

Sask. Co-op. Creamery Ass'n, Ltd.

YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Місячне Намірення	257
Лицар і його вірний сокіл	258
Даліля	259
Чудовий спокій в обличчі смерти	263
З тюрми на волю	264
Легке навернення	271
Блудними стежками	272
Новий Сімон Киринейський	278
Чудо в Люрд	280
Служба Божа щодня	284
Вивів дядька на сухеньке	285
Католицьким Світом	287

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 9. YORKTON, SASK. September, 1940

КАЛЄНДАР НА ВЕРЕСЕНЬ, 1940

1 Н 11 по С., М. Андрея
2 П Прор. Самуїла
3 В Ап. Тадея
4 С М. Агатоніка
5 Ч Отд. Усп., М. Лупа
6 П СвщМ. Евтиха
7 С Вдн. мощ. Ап. Вартолом.
8 Н 12 по С. Адріян. і Натал.
9 П Преп. Пімена
10 В Преп. Мойсея Мурина
11 С Усік Гл. Й. Хр. (на нед.)
12 Ч СС. Алекс., Йоана і Павла
13 П † Пол. Пояса Пр. Богор.
14 С † Преп. Симеона
15 Н 13 по С. М. Маманта
16 П СвщМ. Антима
17 В СвщМ. Вавили
18 С Прор. Захарії
19 Ч Чудо Архістр. Михаїла
20 П М. Созонта
21 С Різдво Пресв. Богородиці
22 Н 14 по С. Йоак. і Анни
23 П Мін., Мітр. і Німфдори
24 В Преп. Теодори
25 С Отд. Різдв. і М. Автонома
26 Ч Обновл. Храма
27 П Воздв. Чсн. Хреста (піст)
28 С ВМ. Никити,
29 Н 15 по С. ВМц. Евфимії
30 П Софії, Віри, Над., Любови

УСТАВ НА ВЕРЕСЕНЬ, 1940

1. Неділя 11 по Сош., і Попразд. Успення: Глас 2, ев. утр. 11. На літ.: Антиф. недільні. Троп. воскр., і Усп., Слава: Конд. воскр., І нині: Усп. Прок., Причастен і Аллилуя воскр. і Успення. Апп. зач. 141, еванг. Матея зач. 77.

8. Неділя 12 по Сош.: Гл. 3, ев. утр. 1. На літ. Ап. зач. 158, еванг. Матея, зач. 79.

15. Неділя 13 по Сош. і Усік. Ч. Гл. Йоана Хрест.: Глас 4, ев. утр. 2. Всеночне. На літ.: Троп. воскр., Предт. і Конд. воскр., Слава: Конд. Предт., І нині: Богород. "Ся паче смисла" гл. 2. Прок. Прич. і Аллилуя воскр. і Предт. Ап. з. 166 і 33,е в. Матея з. 87, і Марка зач. 24.

21. Різдво Пресвятої Богородиці: Всеночне. Всьо Празника. На літ.: Ап. зач. 240, ев. Луки зач. 54.

22. Неділя 14 по Сош. і Попразд. Різдв. Пр. Богор., і Нед. перед Воздвиженням: Гл. 5, ев. утр. 3. Устав той сам що на 1-го вересня, лиш: На літ. всьо воскр. і Різдва Пр. Богор., а прок., і Аллилуя нед. пер. Воздв. Ап. і еванг. нед. перед Воздв. (ап. з. 215, ев. Йоана зач. 9 і 10). Ряд. нед.: ап. 170, ев. Матея 89.

27. Воздв. Чесного Хреста: Всеночне. На літ. ап. з. 125, ев. Йоана зач. 60. **Нині заховуємо піст.**

Нед. 15 по Сош. і по Воздв.: Гл. 6, ев. утр. 4. На літ: 2 пер. Ант.: Празн. з. звич. з прип.: Празн. Торп.: воскр. і Празн.; Слава: Конд.: воскр.; І нині: Парнз. Прок., Аллилуя: Празн. Задост. Празн. Ап. з. 203, ев. Марка з. 37, тільки нед. по Воздв.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йоркton, Сасв. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 9 Вересень 1940

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

За Святість матері.

Колись у старинних поганських народів джерела й криниці були в великій пошані. Звичайно над більшими джерелами й криницями ставили тодішні люди свої найкращі святині на знак, що божество бере вже ті чисті води під свою опіку, й буде пильно стерегти, щоб яка злочинна рука їх не затроювала, не плюгавила.

В безмежно більшій пошані повинно б завжди бути у всіх **материнство,** те благородне джерело, звідки невпинно трискають струї людського життя, й розливаються по широкому світі.

Сам Божий Син, що з Непорочної Матері зволив як чоловік народитися, освятив материнство раз на завжди, й узяв його під свою особлившу охорону. На сторожі коло тої святої криниці людського життя Він збудував величавий храм божественної Тайни Подружжа, і вічним пеклом грозить усім тим, що материнство людське сміли б злочинною рукою зневажати й сквернити. О, коли б матері по всім світі зрозуміли, яка велика їх гідність, яке високе й святе їх посланництво! Коли б памятали вони, що з волі всемогучого Творця мають передавати своїм дітям здорове, чисте життя, наливати їх серця добром і чеснотою, й виховувати їх у страсі Божім та в пошані до відвічних законів Господніх!

Напевно води людського життя не текли б такі каламутні, такі брудні, нечисті, й світ не бувби такий сумний та невеселий, як сьогодні.

Тільки добрі, чесні та святі матері можуть виховати й дати світові добрих людей, а Богові Небесному вірних підданих. Молімся особливо цього місяця, щоб Господь Бог дав світові якнайбільше таких матерей; просім та благаймо Спасителя, щоб своєю невинною Кровю очистив материнські серця з болота самолюбства та змисловости, щоб озолотив їх святою любовю завжди готовою до жертв та геройського самовідречення.

ЛИЦАР І ЙОГО ВІРНИЙ СОКІЛ

Є це старинна і дійсно прекрасна легенда. Пан Бразилій, хоробрий, чесний лицар, почув раз після довгого полювання страшенну втому. Його бистрий сокіл, що свому панові завжди товаришив та в полюванні помагав, також виглядав того дня якийсь перетомлений, невеселий.

Тому лицар дав своєму крилатому приятелеві трохи більше свободи ніж звичайно, а сам упав на зелену траву відпочивати.

Недалеко від того місця журчав веселий потічок, що з високої скелі витікав, а вода в ньому, як найчистіший кришталь, така чиста, прозора.

Ухопив лицар у руки свій мисливський ріг, зачернув ним водички з джерела, і вже от-от мав напитися, аж тут нараз, мов та гостра стріла, бистрий сокіл як не кинеться! І той ріг з руки йому витрутив, і ту воду по землі розілляв.

Удруге наповнив лицар свій блискучий ріг свіжою водою, але вдруге бистрий сокіл ту воду розілляв, заки хоробрий Бразилій до уст її вспів дотулити. Шалена лють склолихнула серцем завзятого лицаря, і він аж скрикнув з пересердя: "Як іще раз мені це зробиш, так на місці тебе убю!" І в трете наповнив лицар свій мисливський ріг джерельною водою, І втрете ясний сокіл не дав йому тої води донести до уст.

Пан Бразилій сповнив свою лицарську погрозу і гостру стрілу зі сталевого лука випустив на сокола свого. Величавий птах іще останній раз стрепенув своїми дужими крилами, і неживий повалився свому панові в ноги.

Дивиться пан Бразилій на веселий, безжурний потічок, дивиться на скелю стрімку, звідкіля джерельце витікає, а там на тій скелі змия страшенна простягнулась, та голову спустивши вдолину, смертельну їдь у воду спльовує.

"Ах, що я вчинив!"— зкаликав лицар з глибоким смутком. "Вірний сокіл мені життя вратував, а я невдячний життя його позбавив."

Чи дійсно воно так колись сталося, чи ні— не знати. Але добре знані нам усім випадки ще страшніші: неодин чоловік готов з найбільшим завзяттям якраз на тих накинутись, що щирим серцем його ратувати, його спасти, йому неба прихилити бажають!

ДАЛІЛЯ

БІБЛІЙНЕ ОПОВІДАННЯ

Як побачили ізраїльські покоління таку страшну силу у Самсона, то зміркували, що не надармо Господь обдарив його таким цінним таланом, та що Самсон призначений до чогось дуже великого. Тому однодушно й одностайно проголосили, що Самсон буде Владика й Суддя над Ізраїлем. А маючи такого визначного й славнозвісного провідника нарід став поволеньки приходити до себе, й підноситися з того глибокого пониження, у якому досі вороги держали були його. За ввесь час Самсонового володіння, то б то повних двадцять років филистимці не були вже такі тверді та відливі, як передше, і хоч іще не зрікалися своїх претенсій до зверхности над Ізраїлем, то все-таки вже чиспилися зо Самсоном, та боялися дразнити того ізраїльського лева. Та на жаль той непобідимий ізраїльський лев мав одну таку слабу сторону, що його завела у загибіль.

Одного разу в переїзді через місто Газа, що було столицею одної з филистимських провінцій, зайшов Самсон до одної жінки підозрілих обичаїв, а та, не довго думаючи, дала знати своїм земляках, що так і так: славний Самсон у неї в хаті, тож нехай користають з доброї нагоди й приходять ловити його.

Вістка ця блискавкою по місті перелетіла, й небавом уже великі ватаги мущин стали облягати хату тої жінки. На всіх входових воротах міста поставили міцну сторожу, і кожний з вояків видержав на своїй стійці цілісіньку ніч зберігаючи якнайстрогішу мовчанку. А загальне бажання у них було, спіймати, або навіть відразу убити ізраїльського героя, як тільки покажеться на порозі хати.

Але десь коло півночі, як вони спокійно собі спочивали дожидаючи ранку, Самсон нагло вибіг із хати, смілим кроком перейшов через місто, і ніхто навіть не смів задержувати його. А як дійшов до великих входових воріт, він, не довго думаючи, вирвав ті ворота з грубезних мурів, завдав собі на плечі й переніс ген аж на верх тої гори, що напротів Еврону.

Одначе й цим разом филистими ще надії не стратили,

що колись іще схоплять його в свої руки.

Небавом опісля зачули вони, що Самсон частенько сходить у долину Сорех до одної жінки, що звалася Даліля. З тої пори филистимські вожди намагались здобути повне довіря тої жінки й настроїти її прихильно для своєї справи.

"Мусиш," казали вони до неї, "якось так зручно підійти Самсона, щоб він виявив тобі, звідки у нього та сила береться, і яким способом можна би його побороти й закувати в кайдани. Якщо вдасться тобі це від нього вивідати, дамо тобі одинацять сот срібних сіклів як заплату."

Хитра филистимка на це дуже радо пристала, й уже при першій стрічі зо Самсоном спитала його, так нібито тільки з простої цікавости, звідки у нього така страшенна сила. А потім, ніби то лиш отак собі, додала: "Чи є де в світі такі шнурки, що їх ти не порвав би, як би тебе ними звязати?"

"Певне, що є," каже Самсон на те; "якби мене хто перевязав сімома шнурками сплетеними зо свіжих та ще вогких волових нервів, то я став би такий немічний, як всі інші люди."

Даліля роздобула собі якось сім таких шнурків, і рішилась у найблищу ніч переконатися, чи Самсон правду казав. А тимчасом покликала до себе филистимів та замкнула їх у бічній кімнаті, щоб готові були на всякий випадок. Вночі, як Самсон уже твердо заснув, вона зручно звязала його й скрикнула на ввесь голос: "Самсоне, вставай, филистими йдуть!" Але в ту ж мить усі ті шнурки на ньому так легко порвались, як рветься звичайна нитка льняна, коли полумінь трохи лизне її своїм язиком.

Даліля, хоч і яка була люта за те, що він собі з неї так закепкував, далі старанно примилювалась до нього, а в відповідну хвилю так сказала йому:

"Минулим разом ти мене обдурив, але сьогодні вже мусиш мені сказати поправді, які мотузки були б досить сильні, щоб звязати тебе."

"На те треба сім мотузків," каже Самсон, "але мусять бути вони зовсім нові, ще нідочого не вживані. Якби такими мотузками мене хто перевязав, то мене тоді так легко було б поконати, як першого ліпшого смертельника."

І знов Даліля розстарала десь сім таких новеньких мотузків, і знов звязала його міцно серед ночі й закликала

голосно: "Самсоне, филистими йдуть!"

І знов порвались ті мотузки у Самсонських руках мов слабке павутиння.

Даліля одначе й цим разом не зразилася. Вона всіми способами намагалась зворушити його серце, й розчулити його своїми фальшивими сльозами, своїм удаваним смутком.

"Доки ж ти, Самсоне, будеш збувати мене брехнею" — докоряла йому. "Змилуйся, прошу тебе, благаю тебе, скажи мені щиру правду: чим властиво можна би тебе звязати?"

І знов Самсон каже їй:

"Як би хто повплітав у сім жмутів мого волосся такі нитки, що вже були розтягненні на ткацькому варстаті, а потім прибив ті коси й ті нитки гострим цвяхом до підлоги, то я вже не міг би рушитись з місця."

Послухала Даліля, й прикувала його отак до підлоги тоді, як він твердо спав уночі, а потім нагло розбудила його скрикнувши на ввесь голос: "Самсоне, филистими йдуть!"

Схопивсь Самсон на рівні ноги, й одночасно вирвав і той цвях із підлоги разом з волоссям та й тими міцними нитками.

Тоді та підступна жінка стала гірко плакати й дорікати йому: "Як же можеш ти казати мені, що мене любиш, коли твоє серце замкнене передом ною. Ось тричі вже обдурив ти мою легковірність." І Даліля не переставала плакати, й докучати йому. Куди поступився, ходила за ним як та тінь невідступна, ні на мить не покидала його, спокою не давала. Кілька днів Самсон опирався нещасний як міг, але вкінці не видержав, і до всього признався отій диявольській жінці.

'Я, знаєш"— каже він до неї— "є назорей, то б то Богові посвячений ще від утроби матері моєї. Тимто ніколи бритва не доторкнулась іще моєї голови, й ніхто ніколи не втинав іще мого волосся. Бо як би хто мене обстриг, моя сила вмить покинула б мене, і я став би подібний до інших людий."

Видобувши вкінці від нього той таємний, дорогоцінний секрет, Даліля дала знати филистимцям, щоб мерщій у її хату прибували, бо цим разом вона Самсона вже їм напевно видасть у руки.

Филистими не дали себе два рази просити: вони швидко збіглися, ще й все те срібло з собою принесли, що були

обіцяли їй дати.

А вона, зрадниця, користаючи з тої хвилі, коли сон героя був найміцніший, взяла ножиці, й пообтинала йому сім жмутів буйного волосся на голові, а з волоссям і вся його сила пропала.

"Самсоне,"— закликала голосно— "вставай, филистими на тебе кидаються!"

Самсон скоро прокинувся й гадав, що так легко вирветься він із їх рук, як давніше бувало, але цим разом Господь від нього відступив, і вже більше йому не помагав. Боронитися вже не було як. Вороги обскочили його з усіх боків, а деякі— мов ті кровожадні тигри, кинулись на нього й викололи йому очі. Потім закували його у важкі кайдани, й тягали нещасного по місті Газа, де недавно Самсон так дуже вславився був своїм надзвичайним геройством. Вкінці посадили його филистими в тюрму, й затавили його, як звичайного невільника, молоти на жорнах. Самсон терпів оті знущання терпеливо, не нарікаючи, бо добре памятав, якими великими гріхами він нераз Господа Бога свого тяженько прогнівив. І так минали йому сумно дні і ночі у чорній темряві, та в жорстокій неволі.

Але згодом завважив Самсон, що волосся на голові йому потрохи вже відростає, а з волоссям і сила його з кожним днем поволеньки міцніє.

Раз якось зійшлись филистимські вельможі у святиню Дагона, щоб тому свому божкові заколоти жертву, й офіру велику принести з вдячности за те, що (як самі говорили): "Дагон видав нам у руки нашого смертельного ворога." Ввесь нарід прилучивсь до вельмožів, та до князів своїх, і вкупі з ними величав божка за той преславний тріюмф над ненависним Самсоном, що їм на полях стільки шкоди заподіяв, і стільки воїнів хоробрих їм повбивав.

А як скінчилась та поганська їх офіра в святині, й розпочавсь величавий, святочний бенкет, тоді вельможі й князі казали привести у храм колишнього ізраїльського лева, щоб велитенська товпа мала на що надивитися, та чим побавитись.

І ось дійсно виходить з вязниці нещасний герой-сліпець, й появляється перед непроглядною масою народу. З усіх боків тиснулися люди— мущини й жінки, а багато цікавих повилазили на дахи й на високі тераси, всі охочі були глянути на колишнього велитня-силача, що тепер став іграшкою в їх руках. Самсона провадило мале хлопя й завело його на середину храму. А були там два могутні стовпи, що підпирали всю ту величаву будівлю. Тоді каже сліпець до свого молоденького поводатаря: "Заведи мене аж під ті два стовпи, що б я міг спертись на них та й трошки відпочити." Хлопя сповнило його бажання, а він як тільки став між тими стовпами, став сердечно молитися й казати: "Господи, Боже мій, благаю Тебе, згадай за мене в цій хвилі. Не відступи від мене, й верни мені тепер всю колишню силу мою, хай за одним замахом пімщуся я на цих безбожних варварах, що мені очі вирвали з голови." І вхопившись міцно руками за ті два могутні стовпи, він голосно закликав: "Ось я вмираю тепер, але разом зо мною гинуть і филистими!"

І вимовляючи ці слова, він так сильно потряс обидвома стовпами, що вся ота будівля рунула й завалилась, а своєю руїною покрила і його і филистимів. Так погиб великий герой Ізраїля, вбиваючи своєю смертю багато більше филистимів, ніж за все своє життя. Його рідні брати й дальші кревні відшукали тіло його серед румовищ розваленого храму, й поховали між Сараа й Естаоль, у гробівниці його батька Манюе.

ЧУДОВИЙ СПОКІЙ В ОБЛИЧЧІ СМЕРТИ

Славний Архиепископ Каррель лежав уже на смертній постелі, а за стіною, в сусідній кімнаті, де була підручна бібліотека Владики, два молоді священники шукали якоїсь книжки. Один другого питався, де могла би лежати та дуже потрібна їм книжка. Вони розмовляли принищеним голосом, майже пошепки, але двері були відхилені, і мало чують священики. Архиепископ кличе їх до себе.

"Ви пошукуете за одною важною книжкою, правда?"

"Книжка, якої вам потрібно, то похоронний Требник. Ви хочете собі переглянути й приготовити відправу й церемонії на мій недалекий похорон. Чи не так воно?"

"Так," відказали священики з видимим заклопотанням.

"Ту книжку ви можете легко знайти: вона лежить на третій полиці з лівого боку недалеко з кінця," сказав Архиепископ, і преспокійно став відмовляти свою вервичку.

Такий чудовий спокій в обличчі смерти дійсно гідний подиву й гідний наслідування.

З ТЮРМИ НА ВОЛЮ

Нарешті здобулася на той важний, рішальний крок у житті, і вирвалась на волю. Так легко стало їй тепер, наче б камінну скелю зо серця хто здіймив.

Вона мусіла, рішуче мусіла так поступити. Не могла вже бідна довше стерпіти того всього. Вічно одна й та сама біда: вічно гаруй, вічно щади, вічно тисни й шпаруй. День-у-день гризись злиднями, недостатками, день-у-день голову собі суши, як би то з тяжкою бідою ті кінці докупи повязати.... Аж нараз минулося те все мов прикрий сон. Минулося. Не буде вже того ненависного прання, того вічного шиття, того осоружного латання, при якому направду можнаби деколи збожеволіти. Ніколи вже не будуть дразнити її ані купи немитих тарелів у кухні, ані брудна, порозкидана постіль на незастелених ліжках рано десь коло 8., коло 9. години, ані позасмічувані підлоги по кімнатах. Не буде вже довше приневолена цілісінький тиждень ходити в одній і тій самій сірій суконці з дешевого перкалю, не буде довгими, довжезними роками вбиратися в один і той сам полинялий плащ. Ні, ні, не буде вже того всього. Минулося.

І вже от-от мала з глибини серця щиро закликати: "І Богу дякувати, що минулося!" Але на час зупинилася. Ой, то не Богові Небесному, а іншому комусь вона має за це подякувати. То багатий пан Герріс Галідей їй таке щастя подав.

Колись знала вона його, як він іще студентом був, в університеті вчився. Але тоді був він іще дуже "зелений," а розумні люди ворожили, що з нього нічого доброго не буде. Послухала отже розумних людий, та й за нього заміж не вийшла. З тої пори вже спорі роки проминули, й ось тепер вернувся він із далеких сторін, як поважний і багатий пан, як зрілий, широкоплечий мущина. Коли він де на яких зборах, на якому мітінгу прилюдно промовляв, голос його немов той грім гремів, але як з нею говорив, то так солодко, так любо ті слова із уст йому плили, що—здається— так і вічно слухала б його й ніколи не навкучило б.

Прийшов одного разу відвідати її й цікаво приглядавсь до того помешкання, де вона мала жити з чоловіком

та четверо діточками. І сказав до неї тоді перший раз трохи несміло, майже шепотом: "Знаєш що? покинь це все; втікаймо звідси; направду будеш щаслива." Спершу ці слова виглядали на звичайненький собі жарт, на театральний висказ якогось там актора на сцені. Але коли вже зовсім ясно показалося, що Герріс таки справді дуже багатий, тоді ті ніби жартівливі слова ставали що-раз більш небезпечні. Вкінці мало-помалу страшенна спокуса спалахнула, й своїм пекольним полумям з усіх боків обхопила її.

І вона бідна упала. Ні. Вона, властиво сказати б, не впала; вона тільки розумно, холоднокровно обміркувала своє положення, а потім спокійно, але невідклично рішилася. Чи направду спокійно? Ах, її серце, мов та нещасна птаха нагло кинена в клітку, так страшно тоді товклось, здається —з грудей на волю вирватись бажало. Свому чоловікові вона про те рішення нічого наперед не казала. Не відважилась. Тільки коротеньку записку на столику полишила йому. Просила його дбати щиро за діточки, ну— і желала йому бути щасливим, задоволеним.

Що-до опіки над дітьми, була зовсім певна, що він це добре виповнить. Він такий добродушний, такий працьовитий, такий все зрівноважений. Бувало нераз дивишся на нього, і маєш враження, що він нічого надто до серця собі не бере, йому— здається— все одно, чи буде він мати роботу, чи ні, чи буде мати в що порядно вбратись, чи ні; чи буде їсти кусок сухого хліба зо сиром, чи делікатну печеню з присмаженою на французький спосіб бараболькою. Нераз цілісінький день бідачисько напрацюється, а ввечері вертається додому погідно усміхнений, і то навіть тоді, коли вона зачинає вичисляти йому з пів дозена всіляких довгів, що їх поробила по склепах, і які час би вже сплачувати, а тут нема звідки. Він усе докладно вислухає, вислухає, але зовсім не видко по нім, аби хоч трошки журився. Потім іде до дітей, бавиться з ними, бігає, сміхи виправляє як мала дитина. Незвичайно щасливим почував себе, коли в довгий зимовий вечір, обувшись у свої теплі пантофлі, міг сісти в глибокий старосвітський фотель, пахкати довгу люльку й балакати про політику й важні події в світі.

Ах, як їй остогидло те його задоволення, і той вічний спокій, і та нічим незахитана рівновага. Вже від кількох місяців у її серці заносилося на бунт проти такого сірого животіння, і з кожним днем почувала виразніше, що вже

довго цього не видержить. І ось тепер її мрії сповнились. Вона свобідна, як та пташка в повітрі: вільно їй іти, куди тільки захоче, вільно їй робити, чого тільки серце забажає, може свобідно користати з життя, з доброї поживи, з гарних одягів.

Кімната в готелі, де вона замешкала, була неначе символом, немов би живим образом її нового життя й свободи.

О, Герріс за все подбав, Герріс нічого не забув, Герріс ніяких видатків не пожалував, щоб їй тут вигідно було, щоб себе почувала щасливою.

Ось у дорогому збанку з чистого кришталю свіжа вода на столику стоїть холодна як лід. На вікнах лелійно білі занавіси так елеґантно й симпатично порозвішувані. Постіль на ліжку така направду панська, така роскішна. І ось вона вигідно на тих дорогих пухах лежить і своїм щастям уживається. А взавтра? Взавтра вранці як встане вона, хтось інший прийде ліжко за нею застелити. А вона ані пальця до цього вже не потребує прикладати. Недалеко, може яких пять кроків ходу, есть люксусово уряджена купальня, вся вибита біленькими, блискучими кафлями, і повно там чистеньких рушників, і повно кусків дорогого, пахучого мила, що позавиване в різно-колірові паперці, ну і— розуміється— гаряча й холодна вода кожної хвилі під руками. Не треба їй уже буде йти, як дотепер, у пивницю до форнесу по теплу воду. Не буде вже більше мити й шурувати брудної ванни за собою й за другими домашніми так, що від цього аж крижі, бувало, болять. Не буде вже більше вживати при купелі брудних рушників, як вдома нераз робила, щоб собі трохи того ненависного прання заощадити. Ах, яке це велике щастя жити отак на волі, та й достатках, і нічим не журитися, й нічого не робити.

На другому кінці коридору була кімната пана Герріса. Бо така була між ними угода, що поки справа її розводу й нового шлюбу не буде поладнана, вони обидвоє будуть жити окремо. Цього вона рішуче від нього домагалася (видко, що сумління ще не зовсім заглушене було), а він на це пристав без найменшого спротиву. О, він був такий для неї добрий, такий вирозумілий. Який щасливий день провели вони разом сьогодні! Насамперед, подорож поїздом до Чікаґо. Потім відвідини найкращих склепів, де могла свобідно вибирати собі всякі найдорожчі та найбільш модні сукні, плащі, білля, капелюхи й черевики, які тільки їй припали до вподоби. А скільки гарних компліментів та похвал наслухалась вона від тих дівчат, що у склепах услугують. Так наче б сама вона ще молоденька дівчина була, що вперве гадає виходити заміж. Це правда, що вона добре задержала свою молодечу гнучкість стану, свіжість гарного обличча, а руки в неї, хоч стільки вже ними напрацювалася, виглядаяи ще напричуд делікатні, мов би з чистого шовку були. Тому то дівчата по склепах так легко помилялися й трактували її як молоденьку панночку.

Ніхто не був би й подумав, що вона свого чоловіка покинула, ще й діточок четверо вдома. Вона тепер наново розпочинає свою молодість, і то з такою свіжою радістю розпочинає, з такою буйною втіхою, наче б якесь молоде та недосвідчене дівча.... Якжеж то гарно бути вільною!

По відвідинах великих склепів, були потім разом у міському театрі й пили найдорощий американський лікер. За вступ заплатили по $5.50 від особи. Їй, небагатій жінці, що досі з кожним центом мусіла пильно числитися, це виглядало неначе сон якийсь чудовий, а то дійсність була. Так, вона дійсно сиділа поруч із багатим Геррісом у першорядній льожі величавого театру, бачила в долині море людських голов, приглядалась до цікавої гри найславніших артистів на сцені.

А потім знов перекуска в блискучо освітленому барі, де стільки веселих гостей, а всі— здається— такі щасливі, так гарно бавляться.... І чути сміхи їх безжурні, їх дотепи, жарти забавні, їх розмови, їх співи та й брязкіт всякого рода шклянок і шкляночок.

А на кінець того всього поїздка, таксівкою до готелю, де гарно прибрані льокаї так низенько їй кланялись, так чемно й старанно їй услугували, мов якій королеві.

Так, направду велике це щастя на волю нагло вирвáтись,— втекти від сірої нудьги, від важкої, невпинної праці, що мов та п'явка ненажерлива всю молоду силу з тебе висисає. Вона це собі вже може зо двадцять разів у голос повторила. Але вкінці, як і ще раз хотіла це з переконанням повторити, почула, що в її душі гейби щось нагло обірвалось, а серце в грудях так бідне скорчилось, що вона аж скринула з болю. І нагло ввесь той рожевий чар безжурної свободи й волі безслідно щез, розприснувся як та миляна банька на вітрі, а всі справи й особи, яких вона з таким трудом старалась викинути з памяти й забути, силоміць вдиралися назад у її душу, рішучим кроком

вертались у її память, і вступитись звідти вже більше не гадали.

В готелі й кругом готелю все потопало вже в глибокому сні, бо вже було добре по півночі. Глянула вона на чотири стіни в кімнаті, на добре зачинені двері, на роскішне умеблювання кімнати—й почування гробової самоти й опущення обхопило її. І в ту хвилину спасенної переміни обізвалась у її серці її материнська любов, а серце в грудях так страшно плакало, ридало, з усею силою рвалось до опущених діточок. Ах, що вони там тепер поробляють, її діти кохані, дорогі?

Може бути, що Джон кладучи їх звечера спати, сказав їм виразно, що мама їх покинула, й геть пішла собі від них. Дуже можливо, що почувши це, вони стали голосно плакати-кричати, особливо ті старшенькі між ними. Бідні сирітки— так нагло, так брутально й безсердечно кинені на поталу твердій мачусі-долі. Але поволи-поволи зморить їх сон, і вони позасипляють усі четверо з личками мокрими від сліз, а вранці зпросоння будуть кликати "мамо, мамо!"— а вона вже незможе обізватись до них.

Одне тільки потішає її, що Джон напевно не покине дітий; він далі буде забавлятися, бігати й сміхи виправляти з ними, хоч і як дуже йому буде нераз прикро й гірко на душі. Навіть коли б йому прийшлось у біді благати запомоги в Товаристві св. Вінкента від Павла, то він на все пристане, й діточок не опустить, і всі вони будуть його щиро любити.

Зате її вони вже не будуть любити, і вона їх ніколи вже не побачить. І як вона про це думала, чула, що її серце готове в грудях на двоє розірватися з болю. Ось, здається їй, вона бачить їх тепер усіх так виразно наче б вони дійсно перед нею стояли. І дивне диво: бачить їх якраз такими, якими направду були, тоб то малими, непосидющими збиточниками й псотниками, що нераз їй таки порядно докучили й добре далися взнаки. От наприклад найстарший між ними, Джон, що нетільки іменем, але й виглядом зовсім подібний до свого батька Джона, взявсь за підбоки, й нарікає, що йому кривда діється, що йому, такому вже великому хлопцеві, кажуть тарелі в кухні мити. Або отой другий, Маріян, що виставляє язик та покривляється Джонові, і дразнить його всіми способами так, що той накінець кидається з затисненими пястуками до бійки. Два найменші рачкують іще й повзають по підлозі, але зате всюди їх повно, а суконка на них, хоч і як старанно не пери, хоч і як часто не зміняй, а вона все замазана, все забрукана як ганчірка. Як тільки де поставить свіжо спечений пай чи тісточка, вони все підлізуть якось і встромлять там свої брудні пальці. Або ударить де одне з другим головою так, що гулю собі набє, то знов десь руку подрапає так, що аж кров тече, а тоді вже того крику, того дитячого вереску, то хоч вуха затикай, або в хати тікай. І такими власне вона тепер немов бачить їх перед собою, і чує, що їх сердечно любить, та що тої любови в її серці ніяка сила вже не зможе задушити....

Встала з ліжка й підійшла до вікна. Ніч була тиха, спокійна. З дванацятого поверху, де було її помешкання, розгорталась перед нею ціла панорама велитенських будівель-хмародерів. Але очі її насилу рвалися в той бік, де висока вежа церкви сміливо летіла вгору, й своїм хрестом—здавалося— доторкалась до самого місяця, що сріблястим кружком уже викотився був понад обрій.

Нагло, спазматичний плач підступив їй до горла, й потряс нею так сильно, що міцно мусіла придержуватися вікна, щоби не впасти. І ось нагло, несподівано прекрасні спомини-картини мов живі пересуваються їй поперед очі: ось, здається, вона бачить себе саму в церкві, навколішках перед самим престолом.... Дивиться, аж тут її маленькі сини, Джон і Маріян до першого святого Причастя приступають. Потім бачить вона обличча своїх знайомих, своїх подруг, приятельок: і жадна з них не має для неї гіркого докору й погорди, в кожної видко тільки смуток гіркий і щире спочування. Бачить, як її чоловік Джон в церкві молиться, а люди, споглядаючи на нього, сумно похитують головами, вкінці деякі зачинають перешіптуватись та й щось про неї говорять. І нараз чує вона, й аж дивно їй самій стає, що вона того свого Джона направду щиро любить; любить його за ту його незломну вірність, любить за те, що він такий добрий, за те, що їй ніколи марного слова не сказав, та й за те, що тепер він напевно її ні одним лихим словом не обмовляє, не обсуджує. Така вже його вдача, золота вдача: хоч би смутку й горечі призбиралося в серці аж по сам верх, він з людьми про це не любить говорити, хиба перед Богом свій жаль вискаже й дрібки потіхи попросить.

Відступила назад від вікна й лицем припала до постелі в ліжку. Дивна річ: шість місяців мріяла вона про таку щасливу ніч на свободі, на широкій волі, а тепер, коли та ніч надійшла, вона так сильно плаче, так страшно хлипає-

ридає ,що аж ліжко під нею розгойдалось.

Поїзди, склепи, вистава, театр, нічні клюби, таксівки, гарно прибрані льокаї— все те ворушилось тепер у її памяти, а вона тепер усе те щиро ненавиділа.

Ненавиділа насамперед оту самітну кімнату, де все було таке елєґантне, коштовне, та й роскішне, а де нічого не було для неї до роботи.

Ненавиділа й того багатого Герріса, з його принадною, любою усмішкою на устах, з його спокусливим багацтвом та достатками, з тим загадочним вогником в очах, що зовсім не успокоював її, а радше заставляв побоюватись за майбутність.

Вона всім серцем затужила за своїми діточками, за працею, за рідним чоловіком.

Затужила за вбогим ,але чесним, спокійним життям з чоловіком, якому безпечно могла вірити. Затужила за своєю церквою, де нераз навколішках перед святим престолом вона так сердешне молилась, а на душі так легко, так солодко тоді було.

Але на те все для неї вже за пізно. Її рішальний крок на дорозі життя вже зроблений. Вона, зрештою, не перша. Вже й перед нею неодна жінка на такий самий крок рішилась, на таку саму дорогу ступила, а рідко де коли чути було, що котрась із них завернула назад. Видко, що вже було за пізно.

Чи справді за пізно? Якщо запізно вертатися назад, то принаймні не хоче вона ні одним кроком поступати далі на тій грішній дорозі вперед.

Скинула з себе дороге, нічне одіння, що за Геррісові гроші була собі справила. Потім вийняла з валізки свою торішню суконку, у якій виїхала була з дому, вдягнула її на себе, прикрила своїм старим, витертим плащем, а на голову взяла свій дешевий, старий капелюх.

Як уже була зібрана, стала накручувати телюфонічний апарат.

Від свого дому була віддалена понад двісті миль, а до того ще вдома у неї телєфону не було, отже мусіла дзвонити до сусіда, та щойно просити його, щоб такий добрий був покликати Джона, її чоловіка, до апарату.

Була саме друга година по півночі, але вона так довго, так завзято дзвонила, що вкінці мусів хтось відвозватись. Попросила покликати Джона.

Вкінці й Джон відозвався, а над нею неначе небо отворилось, коли з його уст почула: "Гальо."

Язик одначе їй послуху відмовив, і багато говорити не могла.

"Взавтра"— сказала вона— "Взавтра— якщо можна, я вернуся назад."

"Ми тут усі тебе чекаємо," відповів утішений Джон. Вона повісила слухавку.

Потім наборзі написала пару слів на малій карточці паперу, занесла під двері Геррісової кімнати, й на пальцях, тихо, як кіт, віддалилася довгим коридором...

ЛЕГКЕ НАВЕРНЕННЯ

Різними дорогами провадить ласка Божа людей до католицької Церкви. Деякі з дуже великим трудом навертаються, а другим це йде легко без ніякого зусилля. Одні, заки навернуться, мусять багато книжок перечитати, багато зо священиками католицькими говорити, сперечатися, диспутувати, та в Господа Бога світла небесного просити, і аж тоді щойно зачинає їм в голові потрохи розяснюватися, поки вкінці ясне сонічко повної Правди Христової заблисне, зассяє. Іншим навпаки деколи від одного слова в голові ясно стає, і вони як стій навертаються й приступають до католицької Церкви.

Таке сталося тому пару років у одному маленькому містечку в Норвеґії небавом після того, як католицькі Місіонарі розпочали там свою працю. Одного дня приходить до манастирської розмовниці якийсь кремезний мущина, твердий протестант, і каже, що хоче бачитися з місіонарем.

Виходить отже місіонар, а протестант відразу до нього: "Скажіть мені, Отче, щиру правду: чи Папа ще жиє?"

"Жиє, або що?"

"Ну, то запишіть мене як вірного члена вашої Церкви."

Священик, що був приготований радше на якусь завзяту диспуту-суперечку, аж очі широко відчинив з дивного дива.

"Але ж, добродію, мені це трудно зрозуміти."

"Нема нічого простішого,"— каже той. "Лютер, основник нашої релиґії, казав, що вже вибила остання година римським Папам. Якщо отже сьогодні по чотирьох століттях, Папа далі в Римі жиє, то це для мене знак, що Лютер брехав, а Господь Бог ніколи брехунів не покликує, щоб Церкву Божу обороняли й перебудовували, або,— як то кажуть нераз— реформували. З цього виходить, що діло Лютера ніякої вартости не має; і моєї душі спасти не всилі. Тому я й вертаюся назад до тої Церкви, якої Лютер не повинен був ніколи покинути." І протестант щиро навернувся, а вкупі з ним і всі домашні його.

Блудними Стежками

(Докінчення)

Відвідини товаришки, що так сердечно Розалію любила, сильно її зворушили. Коли вона вийшла, Розалія записала оце: "Я не в силі була запанувати над собою й розплакалась. Моє майбутнє видається мені так похмурним й небезпечним! Мене мучить думка, чи це добре, що тілом і душею віддаю себе чоловікові, що навіть добре його не знаю. Вже це: Пожертвувати все за незнаний край, що не зродив мене й мені чужим— таке я колись читала в одній поезії.

На жаль й той поклик Божої ласки остався без відгомону.

Панна Вантолф поїхала до Магдебурґу й там мала перейти на протестантське. Як жеж вона здивувалась, коли протестантський пастор пояснював їй ті самі правди віри, що вона не вірила в них навіть будучи католичкою.

Герболд й тут поміг. Він порадив їй, щоби на вні виконала все, що від неї вимагають. Вона сама себе стидалась й записала в свій денник: "Мені видається, що тут втрачу останню крихітку самопошани. Давніш я удавала католичку а в Магдебурґу маю удавати, що я віруючою лютеранкою. Чи за мало всієї тої брехні й лицемірства в моїм поступованні до тепер? Чи маю впасти ще ничже, щоб могти одружитись?" Та з любови до Фридриха рішалась й на ту несмачну комедію.

Так само обдурила й старого Фридрихового батька, коли він питав її, яка в неї віра, а в дома записала собі: "Незавидне моє завдання. Я обдурила старого пана, що в серці так дуже його поважаю. Ще менше подобається мені те, що робить Фридрих. Такий син, що так легко й байдуже вміє обдурювати свойого власного батька, в короткому часі може обдурювати й свою власну дружину..."

Минулось весілля.... Але вимріяного щастя не було. Навпаки. Ось, як вона пише: "Фридрих розстроєний, не погодився з батьком. А втім— мені лячно написати це. Мені здається, що його любов до мене охолола."

Та воно мало бути ще гірше. Минуло тільки кілька тижнів й Фридрих зачав мати знайомства з чужими жінками. До їх дому зачала приходити молода якась вдова й Розалія раз обидвоїх захопила на довірливій розмові.

В кілька днів після того покинула їх дім служниця; Розалія її дуже цінила й питала, чому покидає роботу. Зразу дістала тільки виминаючу відповідь, але коли натискала, то вкінці дізналась, що її муж не давав служниці спокою. Розалія закинула це Фридрихові. Та він з ледяним сміхом сказав: "Таж не будь така заздрісна. Чейже супруги можуть позволити собі взаємно на якусь свободу. Де того нема, там подружжя стає незносною тюрмою.

Останні слова глибоко зранили молоду жінку. Вона гірко заплакала. Та стало воно ще гірш. В їх домі замешкала одна жінка непевної слави й Фридрих пересиджував в неї цілими годинами. Бертолдів батько також запримітив, що між молодими нема вірности й тому виповів їм побут у своїй хаті а Бертолда позбавив спадку.

Обидвоє забрались до Вертолу й винаймили помешкання в малій гостинниці. Був січень, Розалія застудилась та занедужала. Пише про те так: "Почуваюсь дуже хворою. Боюсь, що я тяжко занедужала. Найгірше те, що Бертолд про мене й не думає. Його коханка виїхала в Берлін й він хоче їхати за нею. Зо сльозами в очах я благала його хоч тепер не покидати мене. Та даремне — казав, що я не хвора, тільки струджена й потрібую спочати."

В день після того пише: "Фридрих справді поїхав. Ще раз навколішки я його просила не оставляти мене. Він сказав, щоб не докучувати йому своїм неустанним нарікання, що я чуюсь хворою тільки через надмірне нервове напруження, що до Берліна мусить їхати в дуже важних справах. В Бертолі йому не подобається й нема відповідного помешкання. Прирік винаймити помешкання в Берліні й вернутись до двох тижнів.

Що тепер? Я відчуваю, що мені приходить кінець й внутрішній голос каже мені, що це кара за те, що я зрадила Бога й Його Церкву....

Я рада б молитись, а не можу. Я покинула Бога, а тепер Бог покинув мене. В моїому нутрі все кличе: Є Бог! Я часто пригадую собі свою молодість й день Першого Святого Причастя— але не з потіхою, тільки зо згрозою. З любови до чоловіка я полишила все, що я мала, навіть й свойого Бога. Сьогодні покидає мене цей одинокий, що мав мені бути всім. Нема в мене вже ніко-

го. Я наче жебрак— навіть гірш. Смерть в душі, смерть у тілі й раз по раз гомонять мені в ушах слова св. Письма: "Спізнай та знай, як це гірко й зле покинути Господа Бога свого."

Тут кінець записок. Розалія в два дні після того померла. Про останні хвилі її життя говорить допис Доктора Біплварта, що її доглядав. Той допис дуже важний й ми подаємо його в дослівному перекладі. Він написаний до Розаліїної тети.

Вертол, дня 7. січня, 19...

Високопаважана Панно Вантолф!

Оцим сповняю свій сумний обовязок й повідомляю Вас, що сьогодні, пів до пятої вранці, померла Ваша братаниця Розалія, по мужеві Бертолд. Перед смертю просила мене зараз про все Вас повідомити. Просить простити їй ввесь біль, що вам зпричинила. Водночас маю описати її кінець, що був досить смутний.

Я сам є лікарем з Сеегофен, що дві години відсіль. Вчера в середу, 6. січня, телеграфували мені приїхати до одної молодої пані, що тяжко захворіла. Казали, що треба боятись найгіршого. Я зараз казав запрягти й пізно ніччю дістався до Вертол. Мої лікарські оглядини потвердили тільки те, що я зараз пізнав —що людська сила тут не вдіє нічого. В хорої було гостре запалення обидвох легенів. Я приписав усе, що тільки міг. Але уважав я своїм обовязком звернути хворій увагу на її поважний стан та напімнути, упорядкувати свої справи, бо може вмерти за кілька годин.

Коли я сказав їй те як мож найделікатніше, недужа повалилась на ліжко й з уст вирвались їй слова: "Боже Милосердний!" На її лиці вичитав я в тому менті такий одчай, що зо зворушення задрижав. Тому я запитав її, чи можу їй в чім ще помогти. Хоча як лікар я не міг нічого порадити, то внутрішній якийсь голос завжди мені казав не відходити. Коли я показав готовість помогти їй, вона благально подивилась на мене й закликала: Поможіть мені, прошу вас, поможіть мені! Покличте мені католицького священика, йнакше я пропаща!"

Я справді не знав, що думати. Властитель гостинниці запевнював мене, що вона протестантка. Тому я сказав: "Католицького священика? Чому? Та ж ви протестантка!"

На ті слова затремтіла на цілому тілі, зложила руки наче в молитву й закликала: "Я відпала від Католицької Церкви. Совість мене мучить. Поможіть мені, прошу вас, поможіть мені, заклинаю вас, на Боже Милосердя— священика— священика— хутко, йнакше я пропаща. Мушу мати священика."

Неописана тривога, що говорила з хорої, великі краплі поту на чолі й склянний погляд очей, що мало з ямок не вискочили— все те на мене поділало так міцно, що я не був у силі запанувати над собою. Я дрижав на цілому тілі й ледво здобувся на те, щоб сказати: "Пані добродійко, до найближчого католицького священика відсіль є сорок кільометрів. Воно абсолютно неможливо дістати його сюди перед вашою смертю."

У відповідь залунав урваний викрик— наче засуд вічного прокляття. Я побілів й не міг й слова промовити. Її недуга, що в кожному менті грозила параліжом легенів, опамятала мене. Я взяв її за руку й сказав: "На милість Божу, пані, успокійтесь. Ваше життя в крайному небезпеченстві. Бог милосерний, моліться й жалуйте за все, що в вас на совісти."

" Священика— священика"— тяжко зідхала недужа. "Прошу вас, поможіть мені, поможіть мені— священика."

Від образа такої тривоги мене морозило по тілі. На верх моєї свідомости виплили спомини мойого власного минулого й в душі я почув прорізливо гострий голос: "Дивись, так вмирає апостат й безбожник! Так само й ти витисьмеш колись, як прийде твоя остання година й прийде вона на певно! Заверни, докіль ще час."

Та не тільки страх огортав мене; це ласка Божа, Милосерний Бог, що не хоче смерти грішника, тільки щоб навернувся й був живим, стояв на порозі мойого серця й стукав, щораз сильніш стукав та з Його ласкою я Йому відчинив. Але хоч на хвилю я мусів бути сам. В мене не стало сили глядіти на ту очайдушну боротьбу душі з боязнею перед Божим судом, що для неї наближився.

Я вклонився й сказав: "Прошу вас, пані успокійтесь, пождіть хвилю— я подивлюсь— Бог Милосерний — я надіюсь, Він пришле вам священика— хутко— зараз— я тільки на мент вийду— я подивлюсь— тільки будьте спокійні!"

"Священика— священика— змилосердіться."

Це було понад мої сили. Я тільки видобув з себе: "зараз, зараз." И поспішно вийшов до сусідньої кімнати. Там упав я навколішки й з очей вирвалась струя сльоз. Я зложив руки й по довгих літах знову молився. Я також, дорога Пані Вантолф, був у такому положенні, що ваша братаниця. І я відпав від віри а колись був я священиком. На страшний вид вмираючої наче лушпиння впало з моїх очей й передо мною стало все моє життя, моє недовірство, день мойого Першого Святого Причастя, моє висвячення, моя перша Служба Божа й той нещасний день, коли я подоптав свої приречення; я також— мені це стало ясним— я також мушу назад, з поворотом до Церкви, щоб по-

могти душі, що тут боролась з одчаєм. І я міг їй помогти: Це закон Католицької Церкви, що у хвилі, як хтось вмирає, кожний священик правдивий, хоча б він і був апостатом, дістає позволення слухати важно сповідів, давати розрішення, приймати до Церкви апостатів й благословити подружжя. Церква в такому менті, коли йде о те, щоб рятувати людську душу від вічної погибелі, звільняє священика-апостата від суспенси й викляття на таку хвилю.

З мойого серця полилась до Бога гаряча молитва жалю й я набрав сильної постанови навернутись й поправити свої провини, відпокутувати, щиро відпокутувати всі свої гріхи. Після того я встав й поспішив до недужої. Вона дивилась на мене широко розплющеними очима й неустанно кликала: "Священика— змилосердіться— священика." Певним кроком приступив я до її ліжка та сказав поважно й рішуче: "Успокійтесь, пані! Бог вислухав вашу молитву й присилає вам священика."

Лице в неї засяло лучем радости й вона прошепотіла: "Де він?.... Хутко, хутко, де він?"

"Він стоїть перед вами. Це я!"— "Ви?" ледво чутно сказала й подивилась на мене розчаровано.

"Так, це я. Я є католицьким священиком, та нажаль негідним. Я також відпав від віри, й зрадив свою Церкву, але ваша тривога отворила мені очі. Ваше нещастя стало також моїм спасенням. Може вам відомо, що коли хтось вмирає й нема ніякого іншого священика, то й священик, хоч би й апостат, має від Церкви позволення давати розрішення й сповняти дійства священства. Я хочу вас рятувати. Ви повірте мені й з Божою ласкою вас вирятую."

По тих словах вона ще хвилю на мене дивилась, наче сумнівалась. Але потім зложила руки й гаряче закликала: "О Боже, мій добрий Боже, як я вдячна Тобі!"

Мені майже видавалось, що надія помиритись з Богом влила в неї нові сили. Може й набула до мене повне довіря, коли я вкоротці розказав їй про своє життя, щоб доказати, що я справді священиком. Бог Милосерний дав їй неоцінену ласку. Вона незвичайно щиро й подрібно висповідалась з цілого свойого життя. Коли при кінці висказала свій жаль, що наповняв її охотою до сердечної молитви й ще раз просила Бога помилування, тоді й я, бідний грішник, жалував за свої власні упадки й дав їй розрішення. Була вже північ, коли я від неї відступив. Я ще змовив з нею молитви, що я бувши священиком, проказував недужим й попросив її, щоб троха спочила.

"Ні, ні," сказала, "я відчуваю, що мені остається тільки кілька годин. Я б рада ще переказати дещо своїм дорогим."— Після того просила мене написати до Вас, дорога Пані, про все, що сталось; що з цілого серця дякує за всю Вашу доброту й любов, що Ви мали для неї. Просить Вас простити їй великий смуток, що Вам заподіяла й за те сердешне жалує й також молитись за неї, щоб Бог був їй милосерним Суддею.

Потім попросила, щоб я на її очах завинув її денник та вислав його сердешній приятельці панні Кларі Ротфелд, учительці в Ремфорд. Я мав передати їй останній привіт. Денника може вжити, щоб остерегти других учительок перед блудними стежками, що вона сама ними йшла. Я висилаю його водночас із цим листом. Панну Ротфелд також просила щиро о прощення та тисячі разів дякувала за її любов; просила молитись за неї.

В подібний спосіб з поздоровленням мав я вислати панні Марії Дістел в Візенау "Наслідування Ісуса Христа." Між її річами мусів я вишукати також малий срібний хрестик. Взяла його в руки, часто цілувала й просила поставити в домовину. Дуже тішилась, що його мала до того часу.

Найтяжче було їй поздоровляти мужа, що був в Берліні. Мені годі зрозуміти, як він міг оставити свою жінку в такій недузі, бо ж як лікар мусів предвидіти небезпеку. Та не зважаючи на все те, вона не мала для нього гірких слів. Просила передати йому останній привіт та сказати, що не має до його гніву й просить його памятати про свою безсмертну душу.... З її слів я спізнав, що він жив в недозволених зносинах.

Тут її сили опустили. Я старався улекшити їй, скільки в мене було сили. Не довго потривало й зачалась смертна боротьба. Побожний властитель гостинниці й його дружина неустанно коло неї молились. Вони подивляли чудові молитви, що я їй проказував. Були то ті самі молитви, що католицькі священики проказують вмираючим. Сльози часто не давали мені говорити. Я не буду описувати Вам, Поважана Пані, все те, що тоді діялось в моїй душі. Тільки одно Вам скажу: не зважаючи на ввесь біль, що рвав мою душу, хвилями я був би кричав з радости, коли пригадав собі велику ласку, що в останньому менті я вирятував душу від вічної погуби. Дороги Божі не до збагнення.

О пів до пятої легені перестали працювати— її життя скінчилось. В тому менті ще раз на мене поглянула. Я зрозумів, що вона хотіла й проказав їй молитовку:

"Ісусе, для Тебе живу,
Ісусе, для Тебе вмираю,
Ісусе, Твоєю я в житті й смерті."

При останніх словах віддала Богу духа.

В цьому менті вона лежить в домовині у своїй світлиці. В руках в неї хрестик й на лиці образ небесного спокою. Ласка

Божа вирятувала дві душі.

Я вертаюсь домів упорядкувати свої справи. Мої наміри незмінні. Я вважаю це великою ласкою, що я самітний. Ніщо не здержує мене від повороту до Церкви. Світським священиком не буду. Хочу покутувати. Маю одного приятеля, що від молодости є монахом-картузіяном; він дуже жалував, коли почув, що я зрадив Церкву й знаю, що досіль за мене молиться. Я й не сумніваюсь, що його молитва прискорила моє навернення. Останки свойого життя перебуду в його монастирі.

Помоліться за мене, Поважана Пані, щоб Бог й мені був Милосерним Суддею.

Щиро відданий

Др. Білварт.

** ** **

Скажи мені, дорогий читачу, як ти почувався, коли ти читав ті рядки? Я заплакав й мені пригадались слова Псальма: "Милосердя Боже оспівуватиму в віки.' Якщо ти досіль заховав свою святу віру католицьку, будь за те Богу вдячним й жий по її засадам. Якщо ти мав би бути настільки нещасним, що зрадив Церкву, заверни, доки ще час, щоб не зазнав на собі Божого предсказу: "Спізнай та знай, що це гірко й зле покинути Господа Бога свойого."

НОВИЙ СІМОН КИРИНЕЙСЬКИЙ

Один місіонар Японії росказує осьтаку досить гарну подію: У великому шпиталі, що стояв під зарядом Отців, був гарний звичай що-року на Боже Тіло влаштовувати величаву просесію кругом обширних шпитальних забудовань. І якось так дивно склалось, що на самому переді процесії, з великим хрестом у руках, ішов чоловік, що іще навіть не був охрещений. То був близький сусід шпиталя, старенький Омура-Сан, що ніколи не любив говорити на релігійні теми, і завжди, коли мова на релігію сходила, завзято мовчав, наче б йому уста замурувало. І ось уже три рази рік за роком припала тому чоловікові честь нести хрест Господній на величавій процесії в день Божого Тіла.

Аж за четвертим разом прийшла місіонареві слушна гадка до голови, що таки ліпше було б поручити той почесний уряд якомусь молодому католикові з найблищої парафії. Як тільки Омура-Сан щось трошки про це зачув, він скоро прибіг до Місіонаря й каже:

"Отче, чи це правда, що я вже не можу нести хреста на процесії?"

"Ну, так," каже трохи заклопотаний Місіонар, і старається виложити всі причини такої зміни.

Але Омура-Сан перебив йому те все й каже: "Отче, три рази вже рік за роком ніс я той ваш процесійний хрест, але одиноко тільки тому, що мене гарно попросили. Цього року одначе справа зовсім змінилася. Ця справа стала для мене незвичайно важна."

"Не розумію," каже Місіонар, "чому це мало б для вас бути аж таке важне. Ви ж навіть не є християнином."

Старий якусь хвилину вагався що на те відповісти, та вкінці став говорити таке:

"Правда, Отче, я ще не охрещений. Може навіть і негідний я стати християнином, а все таке сподіваюся, що колись я ще ним стану. Недавно ще читав я пригоду того чоловіка, що помагав Ісусові Хрест на Голгофту двигати. Спочатку помагав бо мусів, бо римські полісмени його до цього змусили. Одначе в дорозі почув, що якась дивна переміна у його серці настала, почув, що він Христа сердечно зачинає любити так, що хрест перестав уже для нього бути тягарем, а на радість перемінився, і він ніс його охотно й радо.

І як я це читав, мені здавалося, що той Сімон Киринейський то властиво я сам, а його пригода то моя власна пригода. Тепер Ви, Отче, лекше зрозумієте, чому ця справа для мене така важна. Чи позволите мені отже сьогодні пополудні нести хрест на процесії?"

"Позволю, Омуро-Сан, позволю," відказав утішений місіонар.

"Отче, а чи міг би я також вдягнути на себе довгу рясу?"

"Можна. Чому ні?"

"Отче, а як мене будете хрестити, то чи дасте мені імя Сімона?"

"І на це пристаю дуже радо."

Очі Омури-Сана спалахнули небувалою радістю, і він скоро віддалились.

І так ще один чоловік, несучи хрест розпятого Спасителя, спрактикував, що дійсно ярмо його солодке, а тягар його направду легкий.

Якби мене спитали, в котрій порі життя Христового я хотів би був жити на світі, я вибрабби той найсвятіший момент, коли Христос ішов зо своїм хрестом на Голгофту.

— Монталямберт.

ЧУДО В ЛЮРД

ДРАМА В ЧОТИРОХ ДІЯХ

(З німецького переклав з деякими змінами
о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.)

Особи:

1. Бернадетта, мала ростом
2. Люіза, мама її
3. Елеонора, княгиня, горда і непобожна
4. Софія, її дочка, велика дівчина
5. Наталка, дочка Елеонори, мала і сліпа
6. Варвара, ключниця княгині
7. Леся і— 8. Ганя, малі діти Варвари

Хор ангелів (як можливо).

Замітка: Люіза, з першої дії перебрана може грати також ролю Варвари в четвертій дії. Хор ангелів на початку першої дії можна опустити, коли трудно кількох дівчаток зібрати на ангелів і навчити їх гарно співати якусь церковну пісню.

І. ДІЯ

(Сцена представляє ліс а в глибині вкуті печеру в Люрд. Ангели (малого або середнього росту) клячать перед печерою і задивлені в скалу співають якусь пісню в честь Преч. Діви Марії. Вони є вбрані в довгі до стіп суконки, звичайно білі, на плечах мають золоті крила а на чолах блискучі корони. Збоку зза куліс освічує їх біле бенгальське світло. Скінчивши два,—три стишки пісні встають повільно і разом роблять в сторону печери поклін, й непомітно усуваються за сцену. На сцену тоді виходить Бернадетта зі своєю матірю.

Бернадетта: Ось, матусю, тут є то місце, що до нього мене так дуже щось тягне. Мені все здається, що на сьому місці й самі Божі ангели витають.

Люіза: То це є та печера, що в ній тобі появилася якась біла пані?

Бернадетта: Так, матусю, дивіться ось там (показує) з тої скали вийшла та біла пані. Ох, мамусенько мої, коби Ви хоч раз її побачили.

Люіза: А як вона виглядала? Коли ти її так добре бачила то ти година її точно описати.

Бернадетта: Дорогенькі мамусю, вона була така гарна, так чудово гарна, що ніхто на світі не годен її описати (пеститься коло мами).

Люіза: Дитино моя (гладить її). Може вона тобі лиш так приснилася?

Бернадетта: Мамусю, ах мамусю, тільки то не кажіть — я прошу вас— я ж бачила її цілком виразно. Ви знаєте, що тоді були дівчатка зі мною і ми всі разом збирали тут хворост бо тоді було холодно.

Люіза: Алеж, Бернадетто, ти сама питала о тотих дівчат і вони заявили, що нічо не бачили.

Бернадетта: Так, мамусю, це правда, що вони нічо не бачили але вони не були коло мене в тій хвилі, як я бачила ту білу паню. Вони тоді зійшли були нижче, щоби перебристи ріку а я зісталася була тут, щоби скинути з ніг черевики. І вдасне тоді я почула сильний шум бурі. Я перелякалася і дрожала на цілім тілі, бо я бачила, що листя дерев ані не ворухнулося. І в тім— ох, матусю, чиж я година то вимовити (дрожачи)— я побачила там в заглубині скали так чудовий ясний блеск, але такий ясний, що ясне сонце в порівнанню до цього блеску є наче тінь. А в середині того блеску— матусю— стояла така гарна пані, так чудно любляча, така приємна, така мила, що я мимоволі простягнула до неї руки і ціла дрожачи я впала на коліна (повільно й торжественно). Її одіж була лелійно біла, в половині стану вона мала небесносиній пояс: від її голови звисала осліпляюче біла хустка, що сягала аж до землі: в руках, зложених до молитви, вона тримала вервицю з молочно білих перел на золотому ланцушку. То все, матусю, я бачила цілком виразно, але я ніяк не година описати всю ту красу, що я тоді тут бачила і ніхто на землі не зміг би її ніколи описати.

Люіза: А щож ти дальше робила, як та таємнича пані перед тобою стояла.

Бернадетта: Я тоді вийняла мою коронку і зачала відмовляти "Богородице Діво," а коли я скінчила сю молитву, та пані скоро зникла мені зперед очей: там за скалу вона сховалася (показує).

Люіза: І за когож ти, доню, уважаеш ту білу паню, що тобі тут показалася?

Бернадетта: Мамусю, я її дуже добре знаю і незадовго Ви також пізнасьте її добре: Ми маємо її образ, що в малім румі на стіні висить.

Люіза: Але скажи мені, Бернадетто ясно, що ти думаеш?

Бернадетта: Мамусю, я не булаби покірна, якби я то сказала.

Люіза: А я таки хочу, щоб ти мені сказала, хто була та пані.

Бернадетта (дрожить, хвилю отягається, глядить вгору): То була Матінка Божа!

Люіза: Мати Божа? Дитино моя, це дійсно не є покірно так говорити. Що ж ти собі думаєш, що ти бідна пастушка овець є гідна такої ласки? Я, твоя мати, ніколи не відважиласяби таке подумати. А як часто показувалася тобі та таємнича пані?

Бернадетта: Два рази. Другим разом було більше дівчат зі мною: вони гляділи перелякані на мене, коли я впала на коліна, однак самої появи вони не бачили. Я набрала відваги і сказала до тої пані так: "Як ти походиш від Бога то приступи ближче до мене. Тоді вона виступила аж сюди на сам беріг сеї скали.

Люіза: В котрій порі дня це було?

Бернадетта: Видіння було, матусю, все в тім часі, коли там у місті дзвонили на "Ангел Господень."

Люіза: А мені все таки та справа не є ясна.

Бернадетта: Мамусю, я не година Вам ліпше пояснити.

Люіза: Таж дивися, Бернадетто, на сьому місці я не завважую нічо надзвичайного: тільки ця печера в скалі якась сумовита і може тому надається на ріжні уяви, та привиди.

Бернадетта: Я можу, матусю, присягнути, що то все мені не привиділося: якби тільки я могла Вам то ясніше оповісти то ви повірилиби, що я її дійсно бачила.

Люіза (здвигає раменами): Та най вже стане на твому, тільки не забудь того, що я тобі на початку казала: не кажи нікому про твоє видіння. Ти вже сама чула, що многі з того насміваються. Ще моглиб собі люди подумати, що ми бідні хочемо з тої нагоди якісь зиски мати. Але я вже мушу вертати домів. Чи підеш зі мною, Бернадетто?

Бернадетта: Як ви кажете, мамусю, то я піду: та я мушу признатися, що нині виїмково мій послух для мене не є легкий. Якась вища сила, що їй я не година опертися, тягне мене до цього таємничого місця так дуже, що я примушена просити Вас о позволення зістатися тут. Коби тільки матусю, я цим не зробила Вам якоїсь прикрости.

Люіза: Бернадетто, я справді нерадо дивлюся на це, що ти так часто заходиш сюди і цілими годинами тут перебуваеш: Ти ж знаеш добре, що й тато також не бажає собі того. Однак, що б не бути для тебе за твердою, я тобі ще раз позволю тут зістати а на будуче ти маеш просити о пораду твого духовного провідника.

Бернадетта (весело): Матусю, Ви все такі добрі для мене— я Вам дуже дякую за то (цілуе маму в руку); я трошки підведу Вас бо з цеї скали зійти є досить трудно тому, хто до того не є призвичаений.

Люіза (обі звертаються до відходу): Добре, підемо трохи разом, а ти уважай, що бись прийшла додому не запізно, бо інакше я сама малаб за богато роботи.

Бернадетта (ідучи): Мамусю, я вже перед заходом сонця буду вдома (зайшли за сцену— по хвилі виходить Ганя).

Ганя (з кошиком повним квітів, розглядається): О, як тут гарно: тут є якась печера в скалі: Лесю, (за сцену), ходи сюди скоро.

Леся (далеко за сценою): Де ти є, Ганю?

Ганя: Я тут, вийди з корчів і побачиш дорогу, що веде сюди.

Леся (зза сцени): О, я вже бачу скалу, я так подрапалася в цих корчах (виходить на сцену, також з квітами), а, тут є печера, як тут гарно, Ганю.

Ганя: Знаеш що, Лесю? Ми будем тут бавитися.

Леся: Але положім на бік наші квіти (відкладають їх).

Ганя: А що ми будемо бавитися?

Леся: Я буду котик я ти мишка: втікай, бо я тебе зловлю і зїм (ловить та втікає, при тім обі трохи кричать в бігу і сміються, як при забаві— по хвилі входить Бернадетта і здивована заломлює руки).

Бернадетта: Що я тут бачу? Діти, ви тут бавитеся? Що ви робите? Що вам сталося? (ті обі перестають бігати і стають коло неї).

Леся: Бернадетто, тиж сама нераз з нами бавилася: а нині вже не хочеш трохи з нами побігати?

Бернадетта (на бік, до себе): Як їм то сказати, щоби вони мене зрозуміли? (До дітей): Любі дівчатка, я вас дуже прошу, ідіть собі дальше, а тут ніколи вже не бавтеся. Я люблю в цій печері часто клячати і молитися: для мене це є таке місце, де я можу бути добре совокупленою і щиро побожною. Правда, що ви не схочете займати не місце, де я часто молюся? — Ви такі добрі діти, ви того не зробите— правда?

Ганя: Добре, Бернадетто, ми вже не будемо тобі тут перешкаджати— ти завше така добра дівчина і ми хочемо також бути добрими дітьми.

Леся: Так, певно, ми будемо все добрі діти.

Бернадетта: Я знала, що ви так скажете, а за то, що ви такі чемні, я вам подарую дуже гарні квіти, що я їх виплекала собі коло хати в моїм городци. Завтра прийдете до мене— я вам їх усіх подарую.

Ганя: О, я знаю їх, я їх бачила: то дійсно дуже гарні квіти.

Леся: Ходім уже додому Ганю, най наша добра Бернадетта собі спокійно тут молиться.

Ганя (ловляться за руки і беруть свої квіти): Ходім, до побачення, Бернадетто, бай, бай! (ідуть).

Бернадетта: До побачення, діти, а прийдіть завтра по квіти.

Леся (за сценою): Так, так, ми прийдемо певно, бо то є дуже гарні квіти. Бай, бай....

Бернадетта (по хвилі): Ті невинні діти нічого не знають: у них це є звичайне собі місце, що на ньому можна бавитися, як на кождім іншім, а в мене— в мене це є місце таїнственне і святе, місце чудес і Божих ласк. Але що ж казати, коли навіть мої мамуся рідні не вірять мені, не згадуючи про тих лихих людей, що насміваються з цеї події: їхні кпини дотикають не мене саму — з мене бідної можуть сміятися— але вони нарушують то таїнство, що я його так ніжно почитаю. Навіть мої мама називають уявою то, що я так ясно власними очима бачила. Якби не було правдою то, що я бачила, я волілаби дальше бути пастушкою бідною, й незнаною в тому світі, що так тепер намагається заколотити спокій мого серця. (думає). Які то були щасливі ті дні, коли я самітна на цих зелених узгірях пасла мої ягнятка, де я так часто і радо відмовляла свою доронку та години переводила на солодкій розмові з Богом і Преч. Дівою Марією. Але не буду зневірюватись, я буду сильно вірити, що колись мені і всім людям віруючим буде відомо то, що Бог хоче цим чудом обявити. (Здрігається). Якусь дивну дрож чую в цілім моїм тілі. І що то є такого, що мене так тягне сюди та приковує? Це якась сила, що я не годна їй опертися. Чи нині знова прийде та чудово гарна пані? (Глядить на скалу). Там вона мені появилася —там вона стояла— там я її бачила— звідти вона до мене усміхалася.—(Далеко чути голос дзвона, три рази). О, вже дзвонять в місті на "Ангел Господень"—помолюся тут і піду домів до мами. (Клякає лицем до печери, боком до людей, виймає коронку і зачинає "Богородице Діво". Саме тоді її освічує блеск, а в тім блеску показується Пр. Діва Марія в білім убранню. Бернадетта витягає до неї свої руки і— завіса спадає).

Кінець першої дії.

СЛУЖБА БОЖА ЩОДНЯ

Одного разу французький цісар Наполеон Бонапарте переглядав приписи й регуляміни для молодих кадетів одної військової школи. А коли дочитав до того місця, де було сказано, що студенти мають бути на Службі Божій в неділі й четверги, цісар не міг скрити свого невдоволення й нервово закликав: "Подайтено мені перо!" Потім власноручно цісар дописав таку зміну:

"Студенти мають слухати Служби Божої щодня."

Пізніше, коли вже в неволю попавсь, і вивезений був на остров св. Єлени, Наполеон домагавсь щоб йому вільно було взяти з собою священика, щоб Службу Божу мати щодня.

Одного дня ввечері сидів цісар-невільник у товаристві генерала Монтольона, а що нікого більше тоді в домі не було, Наполеон просив генерала, щоб у капличці приготовив усе потрібне до Служби Божої на другий день.

Генерал не мало здивувавсь почувши таке, а цісар сказав: "Коли я ще на цісарському престолі засідав, окружений всякими недовірками, признаюся щиро, що я тоді часто злобного людського ока боявся, з людськими зглядами числився, але чогож я мавби скривати тепер свої релігійні переконання? Я хочу мати Службу Божу і справа скінчена. І я буду Служби Божої слухати. Я нікого не змушую іти за моїм прикладом, але від моїх приятелів сподіваюся, що вони добровільно це зроблять."

ВИВІВ ДЯДЬКА НА СУХЕНЬКЕ

Російський цар Петро І, як звісно, дуже любив подорожувати по західній Европі. З великим захопленням дивився він на незвичайний поступ цивілізації в тих краях, і потім дещо з тої цивілізації він своїм бородатим кацапам у Москві силоміць накидав, наприклад змушував їх бороди голити, халати коротко підтинати, і ще багато всякої іншої всячини з ними виробляв.

Деколи для більшої вигоди їздив він зодягнений по цивільному, як звичайний собі пан, або — як то образовані люди деколи кажуть— подорожував "інкогніто", щоб не робити надто великого шуму, та й у дорозі не звертати на себе надто великої уваги.

Раз якось у часі свого побуту в Амстердамі втяв Петро штуку не абияку. Зайшов він, знаєте, до протестантської катедри, а там саме тоді торжество велике було, богослуження правилось. Цар, розуміється, смілим кроком пішов аж на сам перед, і засів коло самого престола там, де тільки найбільші пани, достойники мають відвагу засідати. Засів, знаєте, та й сидить. Аж глип! колекта йде. Ну, нічого, хай собі здорова йде. Хиба ж Петра на колекту не стати? Хиба ж у нього кишеня порожна? Та ж він московський цар, а грошей у ньочо як сіна, як соломи так багато.

Ну, і витягає він вам, знаєте, з кишені таляра, але такого вам, знаєте, блискучого, що саж за очі бере, зо щирого вам, знаєте, злота. Аякже ж! Витягає він, знаєте, того таляра, кладе поважно наперед себе на лавку та й чекає поки колекта прийде.

А тимчасом бурмистр Амстердаму, що коло Петра на тім панськім сідалі сидів, як тільки підглянув, що якийсь незнайомий панисько цілісінького таляра на колекту приладив, то й собі також з кишені цілого таляра витягнув і на лавку поклав. Не хотів, знаєте, своєї гідности понизити, не хотів позаду залишитись.

Але Петро, не довго думаючи, ще одного таляра витягнув, ще одного на колекту призначив. Тоді вже пан бурмистр зміркував, що панисько з ним хоче дрочитися, і така го вам, знаєте, досада взяла, така лють вхопила, така пасія шевська пірвала, що бідний почервонів як бурак, а серце мало грудей не розсадило, так вам, знаєте, страшно калатало. Дивиться він на свої руки, а кулаки так сильно затиснулися, наче б до якого файтунку ладились. Але ж годі: церква, дім божий, місце святе, годі, годі.. І бурмистр рад-не-рад іще одного таляра з кишені, знаєте, добув. Мислив бідачисько, що вже буде мати спокій. Але де там! Тепер щойно завзята боротьба між двома суперниками на добре розпочалась, і жорстокий, безпощадний двобій розгорівся, спалахнув.

Цар вийняв третього таляра— і бурмистр вийняв третього, цар четвертого— бурмистр четвертого, цар пятого— бурмистр пятого; На шостого царевого таляра, бурмистр шостим відповів, на сьомого сьомим, на восьмого—восьмим, і так далі ішло, і ні один з противників програвати не думав, і ні один піддаватися не гадав, а тимчасом золота копиця на лавці росла та й росла, і хто зна, до якої висоти була б вона досягнула, якби не той знаєте, простестантський "старший брат", що уже зовсім близько до наших завзятущих борців підступив.

Прийшов насамперед до бурмистра, гарненько вклонився та й мішок колекторський наставив. А гордий бурмистр, не довго думаючи, одним замашистим рухом руки всю оту купу талярів у мішок згорнув. Аж легше йому на серці зробилося, немов би великого лиха позбувся. Був певний, що і його сусід так само поступить, і навіть уявити собі не міг, що сусід взагалі інакше міг би поступити. А сусід назбитки таки зовсім інакше поступив.

Петро І., московський цар преспокійно свої таляри в кишеню назад поскладав, а в колекторський мішок кинув старшому братові звичайну срібну монету.

Не знаємо ми, що під ту пору діялося в гордій душі амстердамського бурмистра, але певна річ, що Петро його тоді моцно натягнув.

А нарід у наддніпрянській Україні на таку пригоду каже: "вивів дядька на сухеньке."

Католицьким Світом

СОРОКЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ СВЯЩЕНСТВА.— Впр. о. С. Дидик, ЧСВВ., ігумен і парох в Едмонтоні 5. серпня ц.р. святкував 40-літній ювілей священства.

Впр. о. Ювілят, це один з трьох перших оо. Василіян, що прибули в 1902 році до Канади. Найкращі сили свого життя посвятив для добра св. Церкви й нашого народу в Канаді. Уся 38-літня його праця, це праця піоніра-монаха, священика та першого організатора. Чимало старався о. Ювілят, щоб наш нарід у Канаді мав свого рідного Епископа та свою католицьку пресу.

Нехай Всевишній кріпить вельми заслуженого о. Ювілята, позволить йому далі трудитися на славу Божу й спасення душ та прожити ще многі й благі літа.

ОБЛЕЧИНИ БРАТІВ-МОНАХІВ.— Дня 28. липня ц.р., в день св. Володимира Великого, після торжественної Служби Божої в церкві Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, відбулося рідке торжество: **облечини сімох молодців.** Того дня сім учнів Ювенату оо. Редемптористів: Йосиф Денищук, Іван Сирота, Василь Глют, Дмитро Библів, Іван Лаптута,, Мирон Созанський і Григорій Новак з рук Впр. о. Ст. Бахталовського ЧНІ., прийняли монашу рясу, хрест, і вервицю та розпочали однорічний новіціят.

Дай Боже, щоби юнаки могли стати місіонарями Чина оо. Редемптористів та трудитись на славу Божу, добро українського народу й спасення душ.

День св. Володимира був рівночасно для українців католиків Йорктону днем молитви за справедливий мир у світі й повну свободу українського народу. В тім намірі відправлено того ж дня Богослуження в церкві та перед Хрестом-Памятником Хрещення України.

ПРИКЛАД ДО НАСЛІДУВАННЯ.— Внук славного фабриканта авт Форда, 22-літний Генрик Форд одружився з Анною МекДонел у католицькій церкві Пресв. Серця Ісуса й Марії в Савтгемтон, Л.І., дня 20. VII. ц.р. Шлюб дав о. Филтон Ф. Шін. Шлюбним обрядом приглядалося 600 визначних гостей. Перед церквою радісно витали молодят поверх 1,500 осіб.

Коли молоді стояли перед престолом, о. Шін сказав їм науку про силу любови. "Перстені можуть зломатись і затратитись, сказав отець, та любов є безсмертна."

Анна МекДонел походить з богацького дому, родом і вихованням католичка. Коли її хотів узяти собі за дружину Г. Форд,

вірою некатолик, вона поставила йому як вимогу одруження, щоб став католиком, інакше за нього не вийде.

Г. Форд надумався й постановив перейти на католицизм. Через якийсь час відбув курс катехизму під проводом о. Шіна, щоб пізнати католицьку віру, опісля дався охрестити й в день перед шлюбом прийняв перше св. Причастя.

Так поступила свідома й рішуча католичка Анна МекДонел. Не дивилась вона на те, що своїм жаданням може відогнати від себе сина славного магната, ані також не хотіла брати мішаного подружжя. Вона католичка, хотіла мати за мужа також католика, бо знала, що одність віри є дуже важним чинником до щасливого подружого життя. Нехай на цей її вчинок звернуть бачну увагу українські католицькі дівчата й собі йдуть її слідами! Католицька дівчина повинна виходити заміж тільки за католика, або такого некатолика, що хоче стати католиком.

ВСІ ТАЇНІ ТОВАРИСТВА, в тому числі масони, законно заборонені тепер у Франції. Французи тепер кажуть, що "їдь масонських льож буквально вбила Францію."

КАТЕХИТИЧНИЙ КУРС ДЛЯ ДІВЧАТ відбувся цього літа в школі Сестер Служебниць— в Інституті Серця Христового в Йорктоні. Закінчився 3. серпня.: Між учасницями Катехитичного Курсу були теж три учительки: К. Черній, А. Жук і М. Мародин.

Учителями цього Курсу були: Пр. оо. Роман Хомяк, Осип Корба і Пр. Сестра Мехтильда В.А.

На цьому місці складається щиру подяку Преподобним Сестрам Служебницям П.Н.Д.М., що піднялись труду передержувати учасниць цього Курсу та призначили для них одну з найкращих своїх сил.

Українським шкільним тростам щиро поручаємо вище згаданих учительок, що могтимуть учити нашу молодь, крім предметів, приписаних державним міністерством освіти, іще правд св. віри, рідної мови та пісні.

о. Р. Хомяк, ЧНІ.

ЖЕРТВА на українські сироти!— Н.Н. зложила $5.00 на Ювілейний Сиротинець в Айтуні, Саск. **Щира подяка за жертву.**

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

МІСІОНАРСЬКА — ШКОЛА —

Отці чина св. Ізбавителя (оо. Редемптористи) провадять в Йорктоні, Саск. **ЮВЕНАТ** (місіонарську школу), де приготовляються молодці до будучого звання священика-місіонаря.

УСЛІВЯ ПРИЙНЯТТЯ

1. Тільки ті можуть бути приняті до цеї школи, котрі бажають стати священиками-монахами чина Св. Ізбавителя.
2. Мусять бути з чесної родини, греко-католицького обряду.
3. Повинні мати скінчений 7-ий грейд, і бути в літах від 12 до 14.
4. Платять місячно $12.00. За це дістають ціле удержання (помешкання, харч,) книжки й науку.
5. Про одіння, білля дбають самі родичі.

При поданню треба залучити:

а) метрику хрещення,
б) Свідоцтво від лікаря, що молодець є здоровий.
в) Свідоцтво моральности від свого о. Пароха.

До школи зїжджаються 31. серпня.

Виховання і наука в Ювенаті відповідають потребам будучого священика-монаха. По скінченню Ювенату, де наука триває 5 років, переходять молодці до Новіціяту, де приготовляються до монашого життя. По році Новіціяту слідує наука фільософії і богословія. На Новіціяті і богословії сам монастир удержує вихованків.

По докладніші інформації прошу звертатися до Управи Ювенату.

Хто хоче посвятитися для Бога й спасення душ українського народу яко священик-монах чина св. Ізбавителя, нехай зголошується до управи Ювенату на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION JUVENATE
YORKTON, SASK., CANADA

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Коидаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Формат вигідний, добрий папір, ясний друк, красні образки. Сторін 512. Ціна з почтою 80ц. оправлений в скірку $1.50; золочений $2.00

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

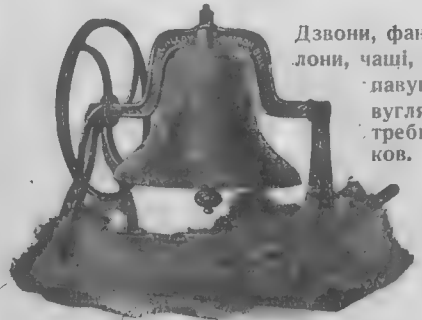

Дзвони, фани, хоругви, фелони, чащі, кивоти, ліхтарі, лавуки, свічки, ладан, вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові пожатальог.

ЛЕВИЦЬКИЙ—ГРОСС, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.

322 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Місячне Намірення на Жовтень	289
Насамперед сіяти—потім збирати	290
Дім убогих	290
Тиха геройка	291
Безженність Духовенства	294
Комуніст батько і перше св. Причастя	295
Катол. Архиеп. і маленький жидок	297
Чорна дама	298
Гідний предмет нашої уваги	301
Чудо в Люрд	302
Приємність в убиванні	310
Їм навіть на гадку не прийшло	313
Ненароджені	314
Католицьким Світом	317
Веселий Кутик	320

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 10. YORKTON, SASK. October, 1940

КАЛЄНДАР НА ЖОВТЕНЬ, 1940

1 В Преп. Евменія
2 С ММ. Троф., Сават., Дорм.
3 Ч ВМ. Евстатія
4 П Отд. Воздв. і Ап. Кодрата
5 С СвщМ. Фоки
6 Н 16 по С. Зачаття Й. Хр.
7 П ПервМц. Теклі
8 Преп. Евфрозинії
9 С **Ап. Йоана Богосл.** (нед.)
10 Ч М. Калістрата
11 П † Преп. Харитона
12 С Преп. Киріяка
13 Н 17 по С. СвщМ. Григорія
14 П **Покр. Пр. Богор.** (на нд.)
15 В СвщМ. Кипріяна
16 С СвщМ. Діонізія
17 Ч СвщМ. Єротея
18 П Мц. Харитини
19 С † Ап. Томи
20 Н 18 по С. Сергія і Вакха М.
21 П Преп. Пелягії
22 В † Ап. Якова Алфеїва
23 С ММ. Ерлампія і Ерлампії
24 Ч Ап. Филипа
25 П М. Прова, Тарах. Андрон.
26 С ММ. Карпа і Папили
27 Н 19 по С. ММ Гервазія і пр
28 П Преп. Евтимія
29 В М. Лонгина Сотника
30 С Прор. Озії
31 Ч † Ап. і Єв. Луки

УСТАВ НА ЖОВТЕНЬ, 1940

6.—**Неділя 16 по Сош.**— Глас 7, ев. утр. 5. На літ.: Ап. зач. 181, ев. Мат. зач. 105.

9.—**Ап. і Еванг. Йоана Богослова:** Служба ця разом зі всеночним переноситься на слідуючу неділю.

13.—**Неділя 17 по Сош. і Ап. і Евангел. Йоана Богослова:**— Всеночне. Глас 8, ев. утр. 6. На літ.: Тропар воскр., Богослова і Кондак воскр., Слава: Кондак Богослова. І нині: Богородичен по гласу Кондака. Прокімен. Причастен і Аллилуя воскр. і Богослова. Ап. з. 182 і 73, ев. Матея з. 62 і Йоана зач. 61.

14.—**Покров Пресвятої Богородиці:** Служба ця зі всеночним переноситься на слідуючу неділю, 20-го жовтня.

20.—**Нед. 18 по Сош. і Покров Пресвятої Богородиці:** Всеночне. Гл. 1, ев. утр. 7. На літ.: Антифони недільні. На "Прійдіте поклонімся" можна брати припів: "Спаси нас Сине Божій, молитвами Богородице, поющіяти, аллилуя." Тропар воскр., і Покрови, Слава: Кондак воскресний, І нині: Кондак Покрова, Прокімен, Аллилуя і Причастен воскр., і Покрова. Апп. зач. 188 і 320, ев. Луки зач. 17 і 54.

27.—Неділя 19 по Сош.: Гл. 2, ев. утр. 8. На літ.: Ап. зач. 194, ев. Луки зач. 26.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Сас. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934.

Рік 12, Число 10 Жовтень 1940

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

За Робітників.

Сумне воно, але на жаль правдиве, що найбільше ворогів знаходить сьогодні Христос серед робітників, або— як де хто ліпше любить казати— серед пролетарів.

Дійсно сумне й невимовно болюче воно, що ті бідні—безталанні маси робітників—пролетарів дали себе так жорстоко обдурити безбожним та безсовісним своїм провідникам, і диявольською ненавистю запалали проти того ласкавого Спасителя, що їх усіх,— так, спеціяльно їх, бідних робітників—пролетарів так сердечно, так ніжно полюбив. То з безмежної любови до них Син Божий на цей світ народився, щоб їм у важкій праці товаришити, і сам 30 років прожив як бідний, покірний Робітник в Назареті. Своєю божественною наукою, та безсмертним прикладом Христос працю раз на все освятив, і глибокий сенс її вияснив, і робітничий стан з глибокого пониження підніс та ушляхотнив. А до всіх тих, що труд важкий їм спину до долу гне, і болючі у них мозолі на спрацьованих руках, і піт кровавий нераз чоло їм заливає, Ісус так любо, так ніжно кличе: "Прийдіть до мене ви всі спрацьовані, струджені, важким тягарем придавлені, а я потішу вас."

Ах, хтож внесе промінь ясного світла, у ті убогі, нераз дуже нужденні та понурі робітничі помешкання, хто вложить дрібку тепла в огірчене серце робітника, хто потішить наболілу душу його, хто поможе цілющим бальзамом пекучі рани його? Ніхто інший, тільки Христос—Божественний Робітник.

Молімся особливо цього місяця, за бідні, збаламучені та огірчені маси робітників, щоб вони врешті пізнали свого правдивого Приятеля—Христа,— та щоб замість дотепершньої невдяки принесли Йому любов за любов.

НАСАМПЕРЕД СІЯТИ— ПОТІМ ЗБИРАТИ

Ідучи раз на прохід вчений францішканець Дунс Скотус стрінув селянина, що своє поле орав, а при тім так страшенно проклинав, і такі несамовиті богохульства вимовляв, що лячно було слухати.

Скотус підійшов до нього ближче й просив його покинути ті прокляни й богохульства кажучи, що це великий гріх таке говорити.

Селянин на те відповів:

"Хиба ж це робить якусь ріжницю, чи я буду проклинати чи ні? Адже Господь Бог знає вже від віків, де я буду колись у вічності; і якщо Господь Бог знає, що я буду в небі, то хочби я й не знати як проклинав, то це мені не пошкодить, і я таки буду в небі; а якщо Господь Бог передбачив, що я маю бути в пеклі, то хоч би не знати як побожно я жив, і від проклонів здержувавсь, то це мені нічого не поможе, і я таки піду до пекла."

Глянув учений монах на те напів зоране поле та й каже:

"Нащо тобі, чоловіче, орати це поле? Господь Бог прецінь знає вже наперед, чи на твоїм полі зародить шпениця, чи ні; чи буде велике жниво, чи ні."

"Ну," каже селянин, "я мушу орати і сіяти, якщо хочу діждатись доброго жнива."

"Так само," каже Скотус, "мусиш сіяти за життя добре зерно християнських чеснот, якщо хочеш збирати колись гарні плоди у вічності."

ДІМ УБОГИХ

В часі будови катедри в Філядельфії якийсь квакер, сектант приступив до Преосвященного Джона Ноймана, якраз коли Епископ оглядав будову, тай каже:

"Чи не думаєш, друже, що багато ліпше було б роздати гроші на бідних, замість викидати їх на такі величезні будови?"

"Я власне"— каже Епископ,— "також так думаю й роблю. Дивись: оці бідні люди працюють тут, а кожної суботи ввечері беруть за це гарну заплату. Чи ж не ліпше давати їм гроші в цей спосіб, ніж роздавати милостиню таким, що нічогісінько не роблять, і до роботи взагалі найменьшої охоти не мають?"

Квакер, дещо збентежений такою бистрою й дотепною відповіддю, відійшов собі кажучи:

"Ну, якщо ти так на це задивляєшся, то може й маєш рацію."

ТИХА ГЕРОЙКА

Дійсний образок з сільського життя.

Він скінчив сільську народню школу і хотів вчитися дальше. Про те думала вона одна. Їй одній лежало на серці забезпечити дитині лучшу будучність. Цілими ночами не спала лиш продумувала над способом приміщення дитини десь в міській школі. Труднощі були великі: крайне убожество. Як се їй, слабій, немічній жінці поборотн. Їй самій при великій недбалости за долю дітей батька. І вона таки рішилася на щось небувале і дивне на місцеві відносини. Серед умов крайного убожества рішила відвести дитину до найближчого місточка в школу.

** ** **

Ледви зоріло. Гостинцем йшло їх двоє — мати і син. Вона босо, він в подертій обуві. Що кільометер приставала; нехай відпічне утомлена дитина. Билася з думками, що нічне, як не упросять ласки у панів? А що, як не приймуть? Як зажадають забогато і прийдеться вертати з нічим? Правда, сорому перед людьми в селі не буде, бо нікому не признавалася про свої пляни. З села вийшла потайки, ще заки село зі сну пробудилося. Та соромно їй буде перед собою. Ох! Якже соромно і болючо! Вона дитині мама, а не може їй дати хліба. Він підбігав, вона шептала молитву.

Молитва все її кріпила у важкій журбі за долю дітей. Друга Мати, Небесна також провадить їх материнським зором на шляху до здійснення материнських плянів. Не зможе вона— земська мати, то поможе Мати Небесна. "Матінко моя Небесна, опікунко всіх убогих і немічних земських матерей, поможи мені сповнити тяжкий материнський обовязок. Віддаю Тобі його під опіку. Нехай се буде Твоя дитина! Твоя тепер і все—все, доки його життя на землі. Користи від нього не хочу ніякої. Бери собі його цілого! Мені лиши одиноку радість, велику радість, що мій син в Тебе на службі!"

В наївній, простій уяві бачить його перед Престолом в білих як сніг, єрейських ризах, як править Таїнственну Службу Божу. Бачить велике торжество що стягнуло людей з цілої околиці до місцевої церкви. Кінчиться. Всі

відходять до стискання голов. Вона перша—мама. Що за гордощі! Що за чар! Невимовна втіха з геройського діла убогої селянки— матери!

** ** **

"Дам— дам на певно. Лише прийміть його." Не здаючи собі справи зі своїх смілих як на неї неможливих зобовязань, говорила до настоятеля селянської бурси одного з учителів народньої школи. Думала: Запряду, засапаю, чимбудь зароблю. Я ще молода, здорова: якось то буде. І справді зразу точно вивязувалася зі своїх зобовязань. Та скоро стала перетомлена, обезсилена. Вийшла з сил в журбі за дитину, хоч минуло лише пів року її геройської проби. Дитині загрожувало видалення з бурси їзза неплачення дальших місячних оплат. Одначе решту доповнила вже видно надземна Ненька, опікунка всіх земських матерей, убожеством пригноблених. Решту залеглих оплат подарували.

** ** **

По шкільних вакаціях знов зявилося їх двоє в місті. Сим разом в місті з осідком середньої школи. Довгу тяжку дорогу відбули пішки. Бо заощаджений гріш, зароблений пряжею, завязаний в розі хустини, буде на книжки, коли син здасть до гімназії іспит. А станцію буде оплачувати з дальших зарібків. В кутку коло порога винята зза пазухи кукурудзяний сухар і дала дитині. Вкусили, водою запили і се була їх вечера. Він розумів потребу найглибшої скромности, крадькома сумно споглядаючи на стіл з присмаками для дітей богатших родичів, що враз з ним тимчасово замешкали ту саму станцію.

Від того часу закроїлася журба матери на ще більші розміри. Її син став учеником середної школи, з котрої виходили пани. Пряла, сапала, не досипляла, не доїдала. А все з любови до рідної дитини. Вже й горбитися почала під тягарем своїх героїчних обовязків, як син її сідав до іспиту зрілости, до матури... Девять літ материнської практичної любови зморщинами зорали черстве лице ще не старої жінки, напятнували її таки на добре виглядом передвчасної старушки. А вона радіє, що вже понад половину довершила героїчного материнського діла. Кріпиться вірою в будучність своєї дитини, забуваючи на себе. Життям у неї дитина. Вона в неї ціль дочасности. Інакше нехайби вмирала, хочби й зараз.

** ** **

Нині обличча її захмарилося смутком. Вона довідалася, що син її у високих школах записався на світський факультет. Чим є в очах її "адукат і індзінір," чи хочби й такий пан, як сільський "професор" в порівнанні до священика, що має повнити надприродну Таїнственну Службу Господеви. Своїм простим селянським незіпсутим серцем вона найкраще відчула вищість священичого стану над всі інші. "Сину," обізвалася до нього, коли хвалився їй гарним поступом у світських студіях, "надармо ти трудишся і мозолишся. Бо ти мусиш бути священиком, хочби й коли. Я не перестаю про се благати Пречистої. Я жду тих радощів і серце мені каже, що дочекаюся."

Він на бік відложив книжку з законами, до рук взяв біблію, молитвенник, життя Святих, чи якусь іншу з области Вічних Правд. Се був початок думок його про священичий стан. А за кілька місяців надягнув на себе священичу одежу, бо сього бажала собі його люба матінка.

** ** **

Кінчився май, місяць небесної Матери Марії, зближалися літні ферії, як прийшла вістка, що він приняв єрейські свячення й має приїхати до села з першою Службою Божою. Убога сільська хатина вже випрятана після найкращого смаку убогої, але охарної селянки. Бо до неї мас увійти син небесної Неньки Марії. Стіни вибілені, долівка підведена на жовто глиною, на стінах омасні цвітами густі образи. Найперше до сеї "каплички" вступить вислід довголітної журби, клопотів і мрій матери, дитина —священик.

Люди перекидуються запитами, чи син її ще не приїхав. Питають і її. А вона, чи то з великого одушевлення, чи з чувства прикрости, що героїзмом материнської любови побідила інші матери й немов їм зробила кривду, цаленіє і відповідає словами найглибшої покори і скромности.

** ** **

До найвищого зеніту піднеслася її радість, коли син її зявився на порозі хати! Не давала себе поцілувати в руку синови—священикови. Була збентежена, бо не знала, як до нього промовити. Через "ти" ніяково. Можеб через "ви". Забула, що се син. Мов очарована. Перед нею стояла гордість цілого села, що перший раз від століть здобулося на такий поступ і видало з себе Божого слугу завдяки дбайливости матери. Правда, він самотний, по-

святився всеціло на службу Богу. Але вона його не опустить. Піде з ним всюди. Помічницею й опікункою йому буде й на дальше. Бо материнська дбайливість за добро дитини не обмежується ні віком матери ні осягненим вже добром її дитини. А коли замкнуться їй очи на віки, вона ще й тоді не перестане журитися за долю дитини. Зпоза надприродних заслон зорити буде, що робить її син на землі, чи вірно сповняє обовязки високого звання. В сні буде йому являтися, буде голубити його, пестити, розмовляти з ним солодко-любо, загрівати до витревалости. Бо мати дбайлива за долю дітей не опускає їх во віки.

** ** **

Є ріжні герої на світі. Та нема героя над таку дбайливу матір, що з запереченням себе самої виховує дитину на службу Господеви й для добра людських душ. Се справдішний взір наслідниць Пречистої, Страдальниці — Матери людського роду.

БЕЗЖЕННІСТЬ ДУХОВЕНСТВА

Св. Франц Салезький є широкознаний зо своєї незвичайної чемности, а деякі попросту кажуть на нього: "Чемний Святий." Але і він, як часом треба було, не вагався сказати кому правду в очі. Оповідають, що довгий час працював він над наверненням одної старшої особи кальвіністки. Вона дуже часто забирала святому багато дорогого часу ставляючи йому ріжні питання, сумніви й закиди в справах св. віри. Вкінці дійшло до того, що вона день в день напастувала його щораз новими сумнівами, від яких аж роїлося в її голові. І хоч святий Епископ не завважував майже ніяких овочів із тих довжезних розмов, він завжди вислухував її аж до кінця, безмежно терпеливий та чемний.

Врешті одного дня та кальвіністка заявила, що осталася їй ще тільки одна одніська трудність, тільки один закид проти католицької Церкви: безженність священиків. Св. Франц став вияснювати їй, що безженний стан конче потрібний католицькій Церкві, щоб духовенство, вільне від усяких журб та клопотів родинного життя, могло ліпше посвятити себе для других і працювати для спасення людських душ.

"От, візьмім такий приклад, прошу пані," каже святий, "як би так у мене були жінка й діти, то деж я міг би так часто і так довго вияснятн вам всякі ваші труднощі й сумніви?"

Ту правду в очі висказав одначе святий з такою чемністю й добротою, що пані ані в гадці не мала ображатися і, як кажуть історики, небавом потім навернулася.

КОМУНІСТ БАТЬКО І ПЕРШЕ СВ. ПРИЧАСТЯ

Він, комуністичний батько, не був за першим св. Причастям. Воно було для нього "перестаріла річ," що належала до пережитої системи. Лише його жінка твердо обстоювала за тим. Але тому що він не хотів справляти ніяких прикростей своїй "буржуазній" жінці, вже задля її ослаблених нервів, позволив великодушно свому малому Івасеви ходити на науку катехізму та приступати до першого св. Причастя. Одначе з найбільшою певністю заявив: "Я при тім не буду!" В глибині душі сподівався, що його син, син червоного, буде за червоний для "буржуазної" науки катехізму, що він може заложить там "совіт учеників" і длятого відішлють його знов до дому. Але так не сталося. Син був "заражений" "буржуазною" кровю: він слухав науки катехізму правильно і з великим зацікавленням! Одного вечера одержав він при розділі надгород навіть гарний образ малої Тереси й подобу Серця Ісусового. Наш комуніст оглядав ті "останні спіди забобону, що вже кінчиться", як оглядається якийсь кремінь або якусь людську додішну щоку з долини Неандру. — "Бідний Івасю, отже ти віриш у всі ті байочки!" — "Алеж отче, мала сестра Тереса се ніяка байочка! Вона дійсно жила і ще жиє; бо вона в небі і робить добро для землі.." —"А святе... як ти сказав?"— "Святе Серце Ісуса?—" "Так, святе Серце Ісуса... Щож се знов за історія?" — "Святе Серце Ісуса се Христос, що нас любить." — "Бідний хлопче! Якими дурницями наповняють твій мозок... Розуміється, з огляду на твою матір!"

Коли підчас днів духовних вправ, що попереджали св. Причастя, малий Івась був надзвичайно чемний, ввічливий і скромний, подумав комуніст, не кажучи нічого про те своїй жінці, що се його совітський обовязок, прослідити справу близше. Внаслідок того пішов він до церкви на кінцеві єходини дітей, що приступали до св. Причастя. Без сумніву парох буде там вистрілювати свої останні патрони. І він бачитиме, яку давку релігії, т. зн. опія для народу, увіллється в діточі мозки. Церква була вщерть переповнена. Там були буржуї і пролетарі. "Ви-

зискувачі" та "визискувані." Дами з благородного товариства і жінки робітників, жовніри й офіцири. Особлива річ! Здавалося, що всі чудесно розумілися й зовсім забули про клясову боротьбу, котра преціь становить першу догму червоного "вірую," "вірую" будуччини... Парох виглядав на бадьорого чоловіка, але знаємо ми тих бадьорих парохів! Він говорив до дітей і нагло— комуніст нащурив оба вуха. Він почув таке: "Мої любі діти! Ще одна річ і засвитає ранок першого св. Причастя. Почуття, яке мусить запанувати передтим у ваших душах, се величезна вдячність тим всім, що вас приготовили до сего дня. Вдячність Богу, вдячність вашим душпастирям, вдячність вашим родичам; домашне мешкання, се преціь рід церкви; перший престіл дитини се коліна її матери. Якже я дякую приявним батькам родини, що прийшли на се свято! Вас діти, благословлю з цілого мого серця, але я не хочу вам сам благословити. Взиваю всіх ваших батьків, разом зі мною піднести руку над вашими головами; бо благословенство батька від перших століть світової історії се запорука для душі дитини..."

Потім душпастир підніс руку благословлячи і з повною одностайністю зробили се всі приявні батьки. Комуніст був зворушений. Піднеси свою руку! казав йому приказуючий голос в його нутрі. Се буде нещастя для твоєї дитини, коли ти її не поблагословиш!

Отже він підніс руку... Коли тепер Бог не поблагословить його дитини, то принайменше не длятого, що він не підніс своєї руки над хлопчиком. В тій хвилі обтер він рукавом слезу, дурну слезу, що мала капнути на його бороду.

Якже його жінка була здивована, коли комуністичний муж сказав їй шорстким голосом: "Чи мій святочний одяг в порядку?"— "Твій святочний одяг?"— Так... — "Що намірясш,"— "Та... на завтра!" — "Ти підеш разом?" — "Так, я йду туди!"

Тоді поцілувала його жінка повна вдячности і щастя.

Св. Макарієві, пустельникові явився раз диявол і сказав у злости:

"Ах, як я тебе ненавиджу! Всі ті діла, що ти робиш, я ще ліпше можу зробити. Ти лиш часом постиш, а я завжди пощу. Ти лиш деколи позбавляєш себе сну, а я ніколи не сплю. Одна є тільки річ, у якій не можу дорівняти тобі: це твоя покора."

КАТОЛИЦЬКИЙ АРХИЕПИСКОП І МАЛЕНЬКИЙ ЖИДОК

Про Преосвященного Ріяна, загально любленого Архиепископа міста Сен Люї росказують одну гарну анекдоту, що не тільки змальовує благородність і доброту його власного серця, але відкриває одну з важних прикмет всякої правдивої величі духа.

Одного морозного дня якийсь малий російський жидок назбирав собі здовж велізничого шляху трошки вугля, що було порозсипалося з тягарового поїзду.

Хлопчина був ще дуже малий і слабосилий, а вугілля було за тяжке на його плечі, тому не диво, що по дорозі додому він нераз завертався й падав.

Вкінці на скруті вулиці набіг він просто на якогось пана, що мав величаву поставу, а з його благородного й достойного лиця так і видно було, що то якась не мало важна особа. В хвилі того наглого й несподіваного зударення з паном, мішок злетів жидкові з плечей, вугілля порозсипалося аж порох закурився.

Заляканий хлопчина спустив голову й заікуючись пробував сказати щонебудь на своє оправдання.

Але той достойний пан з милою усмішкою на устах перебив йому кажучи:

"Я, здається, трохи за скоро йшов, і вдарив тебе, мій коханий хлопче, не гнівайся". Сказав він добродушно й глянув уважно на хлопчину, який уже визбирував з землі свої розсипані скарби.

"Оцей тягар"— каже достойний пан— "затяжкий на твої слабонькі плечі, але зате мої плечі будуть сильніші." І кажучи це він завдав собі той мішок з вуглем на плечі.

Зачудований хлопчина ішов попереду й показував дорогу, а пан позаду ніс тягар аж до бідної жидівської хатини, ні трохи не зважаючи на порох, що за кожним кроком курився із мішка.

В кілька годин пізніше рабін відвідав те бідне жидівське помешкання, й завважив там свіжі припаси поживи й вугілля, що хтось розстарав для тої напів голодом замореної родини. Хлопчина став росказувати йому про того незвичайного пана, що мішочок з вуглем на плечі взяв, і їм до хати приніс:

"Його волосся було ясне, а очі приємно сміялись. Голос мав він подібний до срібних дзвіночків, а при тім був великий, високий, і такий гарний як сам Господь Бог."

Рабін був глибоко зворушений.

"То був католицький Епископ"— сказав він. "Ніколи не забувай молитися за нього."

Чорна Дама

...Було се в 1923 р., коли у відповідь на ще не зовсім певні перші походи безбожників піднялася на провінції, здається, небувала досі і ніколи, від часів Нікона, хвиля релігійного підйому.

В одній з церков Москви кінчилася Служба Божа. Відправляв її священик, здається недавно перед тим перенесений з провінції. Се був чоловік дуже скромний, жив майже як пустельник, проявляв богато непохитности і відваги підчас переслідувань.

В довгім ряді людей, що підходили до хреста, наближалася до проповідниці дама в чорнім, неначе в жалобі. Капелюх, витертий але дорогий одяг, вуаль, рукавички— все говорило про приналежність розмоленої до сфери вимучених і зроспачених людей, що згадали своє людське достоїнство перед близьким кінцем і перейшли всі страхіття каторжно-ревнивого життя. Вуаль був злегка піднятий, зпід нього гляділо стомлене, горяче лице.

—Мене особливо вразили її очи— оповідав потому священик.— В них, вимучених, стояв такий біль, така скорбота, і заразом се був такий упереджуючий, послідний, володарський погляд вовчиці-матери, що я дещо змішався і памятаю, ступив вперед і понад голови двох-трьох в черзі підніс хрест до спопелілих дрожачих уст.

Поцілувавши хрест, дама станула на боці, коло проповідниці й дожидала кінця черги.

—Отче духовний,— сказала вона, коли відійшов останній вірний— маю до вас дуже важне діло. Чи не міг би ви висповідати й запричащати одного молодця? З ним не добре, він доживає останних годин.

—На жаль маю ще богато требів тут, в церкві. Хочете, я вишлю до недужого іншого священика?

—Ні, я дуже прошу саме вас піти до нього. Коли ви підете туди зараз, ще застанете його живим.

І знов священика вразив погляд жінки в чорнім одязі, скорбний і володарський.

—Добре, я піду,— сказав він.

Він передав треби свому заступникови. Дама все стояла коло проповідниці.

—Ви зі мною?

—Ні на жаль я не можу. Я вам напишу адресу. Се не дуже далеко звідси.

В легкій чорній торбинці вона тонкими пальцями поспішно найшла останок тонкого дамського олівця і відірвала ріжок з відворотної сторони старої коверти.

За чверть години, то під іронічними то під співчуваючими поглядами прохожих старий священик з дарохранильницею, зі Святими Дарами на грудях, ішов улицями Москви. Дім поданий на адресі, се була невелика гостинниця. На папірци було написане і число кімнати. Священик все таки спитав дверника. Так, такий мешканець є— відповів той.

Священик вийшов на гору і постукав у двері.

—Ввійдіть,— відповів повільний молодий голос.

Священик увійшов і дещо здивувався. Кімната була велика, пуста,— без ніякого непорядку, нічого, що можна звязатиб з перебуванням в ній недужого. Зза бюрка піднявся йому на стрічу молодий чоловік, літ 20—22, одягнений без тодішних комісарських витребеньків, в ковнірці з краваткою, в темнім, скромнім одягу.

—Здорові були. Деж недужий?— спитав священик.

—Тут нема ніякого недужого.

—Вибачте. Мене спрямували сюди, щоб заосмотрити тяжко недужого.

—Се очевидно похибка. Як той недужий називається?

Священик сказав.

—Се я, усміхнувся молодий чоловік.— Хтось зажартував собі і з вас і з мене. Прошу, сідайте,— сказав господар, навіть подаючи старцеві крісло.— Безсумнівна похибка. Ту всю гостинницю влада передала союзови комуністичної молоді, що приїздить сюди службово з провінції.

Певно той провінціональний священик був трохи незручний, неповоротний, очевидно йому було тепер дуже ніяково і від тої дивної містифікації і від стрічі з невіруючим і від того неочікуваного приличного тону, яким він говорив зі священиком. Сідаючи, він зачіпив ліктем тяжку раму, що стояла на краю стола. Рама впала йому на коліна. Змішаний піднявся і кладучи образ на місце подивився на нього.

—Се вона, се та жінка! Годину тому я бачив її в

церкві. Се вона мене сюди спрямувала,— врадувано й поспішно сказав священик.

Молодий господар уважно і здивовано подивився на гостя. Правдоподібно в тім здивуванні була обережність, може бути і співчуття.

—Се не може бути, —відповів він спокійно.—Се портрет моєї матери, вона померла тому рік.

Ні, правда, правда, не може бути похибки,— впевняв священик.— Вона була, я розмовляв з нею, вона просила мене піти до вас.

—Та дама дала вам мою адресу?.

—Так, вона мені її написала.

Священик отворив руку, витягнув зімнятий і вогкий кусок паперу.

Молодець взяв його зі зворушенням. І зараз же його обличча виявило найвищий степень змішання, перестраху. Він поблід до мертвецької синяви, чоло його покрилося густим потом.

—Так, се почерк моєї матери,— сказав він ледви розтуляючи губи. Він сидів похилившись над запискою. Постепенно охопила його дрож. Він сидів притиснувши руками вуха й закривши очи. В його постаті пробивалася неміч, розслабленість.

Очевидно співчуття, глибоке батьківське співчуття огорнуло серце священика. Очевидно він своїми рапавими руками діткнувся пульса похиленої над столом голови і розуміється старався простими, уриваними й нерішучими словами втихомирити горе, страх і непорозуміння молодця.

Юнак не відповідав. Священик замовк, почував тягар, стіснення.

Вкінці він встав. Різко встав за ним і господар:

—Я готов— сказав він. Простіть мені. Приступайте до сповіди.

Священик успокоював молодця. Той плакав весь час сповіди і затих лише перед самим св. Причастям.

Коли священик вийшов, молодець пішов до товаришів і все оповів.

Піднявся шум, крики, спори, докори. Найбільше скрайних здержували розумніші, котрі настоювали на негайнім провіренні та увязненні священика. В тих спорах не брав участи лише він один, що оповів по ту подію. Підчас найбільшого розгару шуму він спустив голову на руки, неначе втомлений тим всім. Коли його візвали, він не

відповів. Був мертвий. В його затисненій руці найшли записку. Виразний почерк олівця на очах всіх бліднув, входив в папір немовби був написаний т. зв. симпатичним чорнилом. Скоро від нього лишилося тільки кілька точок.

Священика зараз увязнили. Урядова преса настоювала на тім, що в "обрядовім вині" була отрута. Тіло помершого добули з могили. До комісії ввійшли найбільше віддані партії лікарі-комуністи. Та мимо найдокладніших дослідів експертиза тіла мусіла признати, що смерть наступила не від отроєння, але від розриву серця.

ГІДНИЙ ПРЕДМЕТ НАШОЇ УВАГИ

Як Леонардо да Вінчі, великий італійський маляр, викінчив свій преславний образ Тайної Вечері, він покликав одного зо своїх приятелів у свою робітню й просив його добре оглянути малюнок.

"Скажи мені, будьласка, щиро-отверто все, що про цей образ думаеш."

"Він одним словом прекрасний, чудовий," закликав приятель. "От наприклад оці чарки з вином, здається, не намальовані, а таки направду на столі стоять; так і хотілося б руку простягнути й узяти котрусь із них. Попросту годі не дивитися на них, так за очі хапають."

Почувши таку похвалу, Да Вінчі вхопив щітку й за одним махом затер на образі ті блискучі чарки. "Якщо вони," каже, аж так тобі подобаються, то нехай геть забираються звідси. На цім образі ніщо не сміє відвертати нашої уваги від постаті нашого Господа Ісуса Христа. Не блискучі чарки, а пресвяте Христове лице хай притягає до себе всю нашу увагу. "

Прекрасна це наука для нас і для всіх християн взагалі. Всі ми християне носимо в своїй душі образ і подобу Ісуса Христа. І повинні ми добре дбати, щоб той образ святий щораз виразніше, щораз краще й ясніше блистів. А як у нашій особі, у нашому характері завважимо щось таке, що той образ Христовий заслонює, або увагу від нього відтягає, ми негайно повинні усунути це так, як Леонардо да Вінчі одним махом щітки прекрасні чарки з образу Тайної Вечері усунув. Хай з кожним днем маліємо ми, і нехай зростає в нас Ісус Христос.

ЧУДО В ЛЮРД

ДРАМА В ЧОТИРОХ ДІЯХ

(З німецького переклав з деякими змінами
о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.)

ДРУГА ДІЯ

(Кімната в замку княгині: її дочка Наталка, мала і сліпа, 8-літна, сидить на кріслі а на очах має чорну заслону або чорні окуляри).

Наталка (говорить жалісно): Боже мій, Ісусе мій! Чому я така нещаслива? (втирає очи). Що я тому винна, що я народилася сліпою? (хлипає). Зі всіх бідних дітей я найбідніша, бо хоч є бідні діти, що не мають в що убратися, ані що їсти, то все таки мають очи і бачуть мамцю, котра їх любить, бачуть гарні квіти і пташки і весь світ Божий, якого я ще не виділа. Я хоч княжна але я бідна каліка: мама мене не люблять і називають мене сліпаком: кажуть, що я своїми темними очима затемнюю блеск їхньої палати княжої. Тільки моєї потіхи, що маю від моєї учительки, доброї Софійки, медалик Матінки Божої (виймає його схованого на грудях, і цілує). Ось це моя одинока потіха.

Софія (вбігає, до Наталки): А, як ся маєш маленька? (солодко глядить на її очи). Що? Ти заплакана? Тебе може щось болить? Ну, скажи мені, чому ти плакала. Ти знаєш дитино, що я тебе люблю і як мене це болить, коли ти щось терпиш. Наталко люба, скажи, що тебе болить.

Наталка (отягаючись): Я не смію сказати.

Софія: Ти не смієш сказати? О, то я вже знаю. Десь певно твоя мати, княгиня, була за острою для тебе. Ти мовчиш? Значить я вгадала. Люба Наталко, тобі лекше стане, як ти комусь про свої терпіння розкажеш: ну, скажи мені, що тут зайшло?

Наталка: Я збила вазонок з квітами.

Софія: Ти збила вазонок? А як то сталося?

Наталка: Мама казали мені йти за ними в город але не провадили мене за руку і тому я зачепила за вазонок і він впав і збився.

Софія: А мама що тоді робили з тобою?

Наталка (закриває лице руками): Ах, Софійко...

Софія: Бідна дитино! Я тебе розумію: за це мама на тебе накричали і, як звичайно поштуркували та копали тебе ногами — правда? Чому ти мені то відразу не сказала? Чи ти вже не маєш довіря до мене?

Наталія: Так! Я маю довіря але таки боюся, щоби мама не знали.

Софія: Наталко люба, на мене можеш завше спуститися. Я є твоя учителька і в совісти перед Богом відповідаю за тебе. Перед твоєю жорстокою мамою я тебе завше оборону. Зрештою дитино, здайся на волю Божу: не забудь, що Ісус тебе дуже любить, бо ти богато терпиш з любови до Нього так, як Він богато терпів з любови до тебе. Матінка Божа, Наталко, випросить у Бога для тебе сили всі прикрости на землі перетерпіти і виєднає тобі потім велику нагороду в небі. Ану, Наталко, будемо трохи бавитися: я хочу тебе трохи розвеселити: де є твої забавки? (оглядається за ними) де ляльки, Наталко?

Наталка: Ні, Софійко, ліпше вже щось мені гарного розказуйте, а я буду уважно слухати.

Софія: Про що тобі розказувати?

Наталка: Оповідайте мені дальше про ту побожну дівчинку.

Софія: Про ту побожну пастушку, Бернадетту? То добре. А чи ти памятаєш на чім я стала тоді?

Наталка: Як Бернадетта прийшла до печери...

Софія: Так, це правда! Отже дальше так було з нею: Бернадетта хотіла там скинути свої черевички, щоби перебристи потічок та саме тоді счинилася велика буря, що її тільки Бернадетта чула. Вона здивувалася тим дуже, бо листя дерев ані не ворухнулося і вдивлялася пильно в печеру, котру нагло освітив дуже ясний блеск: в тім блеску Бернадетта побачила знаєш кого?

Наталка: Скажи, Софійко.

Софія: Вона побачила Пречисту Діву Марію!

Наталка: Пречисту Діву Марію? О, коби я могла її хоч раз побачити....

Софія: Моє серденько! Таку ласку дуже рідко хто з людей має. Але слухай дальше: Матінка Божа потім показувалася Бернадетті ще більше разів: навіть джерело води виприсло з тої скали і від тоді богато хорих з цілого світа, навіть невилічимо хорих, їдуть до Люрду і там коли з вірою увійдуть в ту воду стають здоровими. От недавно одна дівчина, що також народилася сліпою, як ти, помазала тою водою свої очи і в тій хвилі прозріла— побачила світ.

Наталка: Люба Софійко! Може й я також моглаби ще бачити?

Софія: Так, Наталко, я молюся про те, щоби й над тобою змилосердилася Пречиста з Люрд.

Елеонора (вбігає між них злосна): Досить, досить тих небилиць. То про такі хлопські забобони ви розказуєте моїй княжій дитині? Такими байками набиваєте її голову?

Софія: Перепрашаю, княгине: це не є ніякі забобони чи байки, як ви кажете.

Елеонора: Що? Ви сміете в моїй палаті перечити мені? Хоч я не кінчила католицьких шкіл, як ви, але я знаю ліпше від вас про цю дівчину з Люрду: вона обманює людей і скорше чи пізніше покажеться— так! покажеться, чи чуда ще є можливі в цім столітті науки! Якто? Всякі бабські видумки про якісь чуда в Люрд мають зводити ще й мою дитину? (до Наталки): Я тебе сліпаку (копає її ногою) за то остро покараю: я тобі дам стільки праці, що не будеш мати часу думати про ті релігійні байки.

Софія: Пані княгине! Я вас прошу...

Елеонора: Ні, не хочу. Я вам поважно заявляю, що я з вас невдоволена: ви є за побожні і тому не зовсім надаетеся на учительку моєї дитини.

Софія: Ласкава княгине...

Елеонора: Мовчати! Ви завше викручуетесь, коли я вам звертаю увагу за вашу побожність. Але знайте, що від тепер я вже зовсім інакше буду з вами поступати. Я не хочу більше, щоб ви моїй дитині про релігію говорили— тепер можна без того жити. Від тепер ви маете вчити мою Наталку щодня по три години на фортепіяні грати, по чотири години по англійськи й по французьки говорити, по три години з нею співати і так може вона викине собі з голови ті релігійні пересуди.

Наталка: Мамцю, прошу вас, до чого мені сліпій дитині здалася та вся наука без релігії?

Елеонора: Що? Ще й ти смарката будеш мені пискувати? А ті релігійні байки до чого тобі в життю здалися? То така мені вдячність від тебе за то, що я стільки стиду й ганьби поношу від цілої моєї княжої родини через тебе. сліпаку? (поштуркує її кулаком... думає). О, як так то я вже знаю, що я зроблю з тобою. Я тебе викину геть з мого двора: напишу сейчас до тітки, щоби тебе приняла до себе на фарми —тут мені тільки заваджаеш.

Наталка: Мамцю, майте милосердя наді мною!

Софія: Княгине, таж це ваша рідна дитина.

Елеонора: Як ви говорите до мене?

Софія: Я не можу инакше! Як можна таку бідну каліку проганяти з дому? Та тітка не має серця— я її знаю.

Елеонора: Ніяких спротивів не стерплю, і то в моїй палаті!

Софія: Даруйте, княгине, але гріхом булоб тут мовчати: яко учителька каліки я маю в совісти обовязок за неї заступатися.

Елеонора: Заступатися? Перед рідною мамою?

Софія: Коли ви серця материнського не маете для неї.

Елеонора: Що ти кажеж? навіжена... зухвала...

Софія: Я знаю, що ви зі своею сліпою дитиною так поводитесь ще від її колиски.

Елеонора: Мовчи, безумна! (кулаком в стіл).

Софія: З ваших уст ще не вийшло до неї ані одно слівце матірної любови а свої обовязки матери ви ногами здоптали!

Елеонора: Ані слова більше! (Наталка весь час плаче).

Софія: Ні! Я не буду більше мовчати там, де кривда до неба о пімсту кличе: я вже давно повинна була вам про це говорити. Погляньте на бідну каліку— свою рідну дитину: щож вона тому винна, що вона сліпою народилася? Чому ви так знущаетесь над нею?

Елеонора: А чи я тому винна, що ти це закидаеш мені?

Софія: Ви тому не винні, що вона сліпа, але ви певно будете перед вічним Суддею відповідати за те, що так збиткуетесь над нею без милосердя!

Елеонора: А що дитина своїм каліцтвом наносить мені і моїй княжій родині таку ганьбу і стид то про це ви не згадуете? що? А що вона така вперта в своїх релігійних примхах, і така непослушна та лінива— то чия це вина? Чи не ваша? Ще одно слово проти мене а я вас в тій хвилі сквітую і візьму собі другу.

Наталка: Софійко, змовчіть! Подумайте про мене!

Софія: Так! Я змовчу з любови до тебе, Наталко...

Елеонора: Ваше щастя! Ви повинні зрозуміти, що я пані в своїм домі а ви в мене тільки на службі. А тепер зберіть всі річи Наталки і завтра вона поїде геть звідси. (Виходить твердим кроком).

Софія (похилена над Наталкою): Бідна дитино!

Наталка: Софіе, ратуйте мене! Не кидайте мене саму (плаче)

Софія: Ні, Наталко, не бійся! Я не дам тебе до тітки: я мушу тебе вратувати (думає). Але що тут видумати?

Наталка: Софійко! Втікаймо звідси до доброї пастушки в Люрді: я хочу йти до Бернадетти: вона мені певно поможе.

Софія: Ах, дитино: це сам твій Ангел Хоронитель піддав тобі таку спасенну думку. Я дивуюся, що мені це не прийшло на гадку. Так! Ми скоро зберімся і скоро втікаймо обі до Люрд, до нашої небесної Лікарки. Так, Наталко, я тебе заведу до того джерела чудотворної води: Матінка Божа вислухае наших горячих молитов і тебе зробить видючою а тоді й твоя рідна мати може полюбить тебе та стане навіть віруючою і побожною христіянкою.

Наталка (плеще в долоні з радости): Дорогенька Софіе! Ходім утікаймо звідси якнайскорше!

Софія (бере її за руку і поспішно виводить кажучи): Так! Ходім чимскорше до Люрду...

Завіса спадае— кінець другої дії

ТРЕТА ДІЯ

(Сцена як в першій дії— грота в Люрд. Софія веде за руку Наталку: обі дуже помучені. Глядять на печеру).

Софія: Ось, Наталко, ми вже дійшли до своєї цілі.

Наталка: Софійко, чи тут вже є печера в Люрд?

Софія: Так, Наталко, ми вже є на цім святім місци, де Преч. Діва Марія появилася побожній Бернадетті. (заглядає в печеру). Ця печера дійсно так виглядає, як її описують в книжках: така сама величава скала а при ній камінь, що на нім стояла Мати Божа підчас появи: це місце повне таємничости, довкола панує тишина і мимоволі відчувається тут побожний настрій.

Наталка: Люба Софійко! Чи є тут також та побожна пастушка?

Софія (оглядається): На жаль її тут нігде не видно, але ми почекаємо, може вона надійде: сідаймо тут на цей камінь. Ти певно дуже змучена. (сідають).

Наталка: Софійко, я вже цілком вичерпана з усіх сил та це нічо, коби лиш Бернадетта надійшла.

Софія: Я також дуже того бажаю для тебе, моя дорогенька.

Наталка: Софійко! Ви також дуже змучені?

Софія: То нічо, Наталко— я з цього вдоволена для тебе я йшлаби ще сто разів дальше, якби я могла тим тобі помогти. Ти знаеш, як дуже я тебе люблю.

Наталка: Софійко! Чи ми вернемося ще домів? Мені жаль мами.

Софія: Це гарно, Наталко, що ти любиш свою маму, хоч вони були завше такі злі на тебе. Бог каже: "шануй отця і матір" без ріжниці, чи вони добрі чи злі.

Наталка: І мама вже не будуть мене проганяти з дому, коли Матінка Божа отворить мені очи? Правда?

Софія: Так, надіюся, Наталко: Ми обі досить витерпіли від них, але ми терпіли спокійно без нарікання, тому маю надію, що Бог приняв їх і тепер їх в радість оберне.

Наталка: Коби вже прийшла Бернадетта!

Софія (встає): Люба Наталко! Я піду за нею шукати, може десь тут недалеко пасе свої овечки. Ти не будеш сама боятися?

Наталка: Тут на місци Матінки Божої я нічо не боюся. Тільки дуже прошу приведіть мені Бернадетту.

Софія: А що ти будеш робити заким я верну?

Наталка: Я буду молитися до Матінки Божої.

Софія: Дуже гарно! Ти завше є добра дитина. Я відходжу (цілує її в голову) а як знайду Бернадетту, то скажу їй, що ти є добра дитина і заслугуеш на це, щоб вона тобі помогла. Тимчасом ти помолися та пожалуйся Пречистій Діві і про всю свою

біду розкажи їй.

Наталка: Добре, Софійко! Я так зроблю. (Софія відходить). (Наталка складає руки до молитви і жалісно просить): Пречиста Діво! Люба моя Матінко! Я прошу Тебе цілим своїм серцем, щоби ти полюбила мене так, як ту побожну пастушку, бо й я хочу бути доброю й побожною, як вона. Матінко Божа! Зглянься на мене, що я така бідна каліка: я богато терплю від своєї мами, що не люблять мене сліпої і стидаються мене та побивають, тому я мушу часто плакати: вони хотіли мене з дому позбутися а я втекла до Тебе, моєї небесної Мами. Маріе! Отвори мені очи так, як недавно Ти це зробила тут одній сліпій дівчині: зроби так, щоби я бачила світ Божий; ті пташки, що так гарно співають, ті цвіти, що їх запах я чую, щоби я могла до церкви ходити: я дуже люблю на Службі Божій з дітьми співати але я не година сама зайти а мої мама до церкви не ходять. Матінко Божа! Я хочу завжди бути такою доброю й побожною, як твоя Бернадетта: я за Тебе ніколи не забуваю, бо я маю на грудях Твій медалик від учительки Софійки і я його часто цілую (виймає і цілує): Цей медалик це моя одинока потіха й осолода. По Бозі я Тебе Маріе найбільше люблю. Кождого дня, коли я рано встаю чи вечером спати йду, я все щиро молюся, бо моя добра учителька навчила мене дуже гарних молитов, які я ніколи не залишу. Маріе, отвори мені очи, щоби я виділа— інакше я зі своєю учителькою вже ніколи не зможу до дому вернути. Матінко небесна! Не відсилай мене звідси такою нещасною калікою: чи Тобі любо глядіти згори на мою нужду й терпіння? Вилічи мене, Маріе! Я буду тебе завжди любити і ще гарніші молитви навчуся з молитвенника, коли буду його бачити. Я вже й тепер умію гарні побожні пісні співати, що мене навчила моя учителька, Софійка. Пречиста Діво: послухай моеї пісні, що я буду співати на твою честь і славу! (Глядить в сторону печери і співає пісню "Левадов долинов" або якусь іншу. Вже на початку її співу виходять на сцену кількох ангелів або тільки ангел хоронитель і разом з нею співають клякнувши півколом за нею. При кінці пісні ангели непомітно усуваються за сцену. Наталка простягає руки до печери):

"Левадов долинов несеться звено
з щебетом пташини зливаесь воно
То Діти Марії днесь празник святий,
То спрошує Церков побожних дітей.
Левадов долинов дітвора гуде
Цвіточки збирає, в віночки кладе, —
Для Діви Марії звинеться вінок,
Славися Маріе, посеред діток.

Наталка: Матінко Божа! Отвори мені очи: я дуже хочу видіти! Маріе поратуй мене. (Руками й головою паде до землі і так зістає... по хвилі виходить Бернадетта і здивовано глядить на неї, підходить і підносить її голову).

Бернадетта: Хто ти є дитинко люба? що таку гарну пісню вміеш співати на славу Матінки Божої? (глядить її в очи). Що я бачу? Ти ; сліпа? (гладить її по голові).

Наталка: Хто говорить до мене? Чи ти є та побожна пастушка?

Бернадетта: Чому ти дитинко питаеш за пастушкою?

Наталка: Бо я хочу, щоби вона сказала Матінці Божій, що я є тут.

Бернадетта: Дитинко, Мати Божа певно знае, що ти є тут.

Наталка: Але я хочу, щоби вона молилася за мене, щоби я могла видіти.

Бернадетта: Хтож тобі розказував про ту пастушку?

Наталка: Моя учителька, Софійка.

Бернадетта: Як ти називаешся дитинко і хто є твоя мама?

Наталка: Я називаюся Наталка, а мою маму називають княгинею.

Бернадетта: Ти є княжна і така бідна? Деж твоя учителька Софія?

Наталка: Вона пішла шукати тої побожної пастушки.

Бернадетта: Вона певно пішла іншою дорогою— я її не стрічала.

Наталка: Скажи мені, чи ти є та дівчина, що їй появилася Мати Божа?

Бернадетта: Мушу тобі, Наталко, признатися, що я на цім місці бачила Пречисту Діву Марію. (Наталка горнеться до Бернадетти).

Наталка: Бернадетто, поможи мені, змилосердись наді мною.

Бернадетта (пригортае її): Дитинко люба! Я не можу нічо більше зробити для тебе тільки молитися за тебе.

Софія (входить і здивована глядить): Що я бачу? Чи то Бернадетта?

Наталка: Софіе, люба Софійко! Це є та добра дівчина Бернадетта: прошу вас тримайте її, не пустіть її від нас.

Софія: Слава Богу, що ми тебе маемо: моя бідна сліпа учениця так дуже тужить за тобою, Бернадетто.

Бернадетто (стидливо): Ви собі за богато довіря маете до мене: я не заслугую на це.

Софія: До твоеї молитви, Бернадетто, маемо довіря: власне длятого ми так здалека прийшли аж сюди, щоб просити тебе о заступство у Пречистої Діви. Змилосердись над цею бідною калікою.

Бернадетта: Царица неба й землі і наша Мати ще ніколи не опустила нікого, хто на Неї сильно уповае.

Софія: Ми в це віримо і лиш така надія спонукала нас втікати з дому сюди під опіку Преч. Діви і в Неї ратунку шукати.

Бернадетта: Ви є втікачі? Як це розуміти?

Софія: Мама цеї Наталки, княгиня— даруй мені, що я з конечности мушу тобі про її хибу сказати— неможе більше її вдома стерпіти бо стидаеться своеї сліпої дитини: я учителька цеї малої вже не могла більше глядіти на її знущання над бідною калікою і ми обі втекли зі замку та з гірким трудом добилися аж сюди до цього благословенного місця, щоби в Пречистої Діви помочи благати. (жалісно): О, коби ми ту поміч дістали! (Наталка плаче і горнеться до Бернадетти).

Бернадетта (пестить Наталку): Не плач маленька: твое нещастя може в якнайліпше обернутися і таке велике ваше довіря до опіки Пречистої Діви буде нагороджене.

Софія: Дорога Бернадетто! Щож ми маемо дальше робити?

Бернадетта: Я вам покірно дам таку пораду: бачите ось там за скалою (показуе) витікае джерело і в тій воді вже богато невилічимо хорих зістали уздоровлені. Прошу завести туди свою невидющу ученицю, а як в долині в Люрд задзвонять на "Ангел Господень" я думатиму у своїх молитвах про ваше нещастя та проситиму Пречисту Діву о поміч для бідної Наталки. Прошу тоді натерти її очи водою з того джерела і яка є воля Божа, так станеться. Однак щоб там не було, ми маемо бути вдячні Богові завжди за все, що з Його ласкавої руки дістаемо. Тепер оставте мене тут саму, а я злучу свою молитву з вашою.

Софія: Дякую тобі, добра дівчино! Най Бог нагородить тебе за твое добре шляхотне серце. Ходи Наталю (бере її за руку), підемо і будемо ще раз з великим довірям просити Пречисту Діву о ласку й милосердя для тебе.

Бернадетта: Зробіть так, а як скінчиться молитва, прийдіть сюди.

Софія: Сердечно дякую! До побачення Бернадетто! (відходять).

Бернадетта (клякае, руки до молитви, в сторону печери): Пречиста Діво! Ще цей раз вислухай мене. Ти ще ніколи не опустила нікого, що до Тебе з довірям звертаеться. Ця бідна сліпа дівчина втекла до Тебе о поміч просити. Будь для неї матірю, бо її рідна мати не хоче каліки приняти. Зділай так, щоб ця нещаслива але добра дитина стала ангелом ратуючи її засліплену матір, щоби рука Божа, котра може вилічити цю сліпороджену, зробила видючою також її матір, що є сліпою на своїй душі.

(простягає руки до печери). Непорочна Діво! Вислухай мене, послухай благання своєї покірної слуги, зділай мене оруддям Твоєї ласки для неї. (Чути голос дзвонів. Бернадетта виймає коронку і зачинає мовити: "Богородице Діво." В блеску в печері появляється Мати Божа, як в першій дії і за пару хвиль зникає. Тоді прибігає Наталка з отвореними очима і кричить з радости та паде в обійми клячучої Бернадетти— потім клякає коло неї до молитви).

Наталка: Я бачу, Бернадетто, я бачу, Софіе, я бачу всіх: добра Бернадетто, дякую тобі, щиро дякую. Мати Божа!! В тій хвилі спадає завіса.

Кінець третої дії

Приємність в Убиванні

(З французького)

Вчера погода була прекрасна. Нині хмарно. В ночі барометер нагло впав на вісім степенів.

Там, на сході, сердите море змиває береги покриті міліонами мушель і каміння. На небо насуваються оловяні хмари. Море ворушиться. Пінисті білі филі переганяють одна другу, немов велитні-їздці. Їх ряди безперервно відновляються. Завзяття зростає.

Надходить буря...

На опустілий беріг приходить молодий мужчина. Біла, без рукавів сорочинка, білі штани, смагляве обличча. Під носом тонкі вусики й козяча борідка. Він має лопату і стрільбу.

Що він тут буде робити?...

Зараз, я вам роскажу.

Своєю лопатою копає досить глибоку яму в піску. Коло ями встромляє велику галузь дерева. Потому сам сходить в яму... пробує і стверджує, що він там зможе добре скритися.

Сідає в ямі й чекає.

Він чекає. На що?...

І про се вам роскажу.

Вітер дує щораз сильніше. Небо чорніє. На тлі попелястих хмар зявляються білі цятки, стають щораз більші й більші...

Се меви гнані вітром.

Знесилені наближаються до берега, щоб там знайти собі схоронище. Вони зближаються до берега з великим недовірям, бо добре знають людей.

Довго літають кругом немов добрий моряк, що великими кругами обіздже беріг, аби не розбити корабля на підводні скали. Та вітер сильніший ніж меви.

Ще хвилина.

Скритий в ямі чоловік бере в руки стрільбу. Меви мабуть прочувають небезпеку. Витягнені шиї, розпростерті крила... Меви розглядаються. Вони провірюють терен, укладають плян.

Розглядаються. Та не довго. Вітер шарпає їх чимраз нагальніше. Меви знесилені.

Чоловік в ямі напружив очі, палець держить на язичку стрільби. Знаю, що він в душі посилає мене до всіх чортів, бо ходячи по березі полошу йому птиць і вони не можуть зблизитися на догідну для него віддаль. Та я маю право ходити.

Меви всетаки зближаються. На переді дві маєстатичні... самець і самичка. Дві ясні, білі плями на тім темнім тлі. Чимраз меншими кругами зближаються до берега. Посвячують себе для інших. Вони вже на березі.

Сухий стріл.

Великий самець ранений.

Бачу, як тягне крило. Робить розпучливі зусилля, щоб піднятися. Пісок мішається з кровю. Біле піря меви обліплюється крівавим болотом. Чоловік не рухається. Труп йому не втече.

Там високо, дужим помахом крил, самичка втікає під небо. Вона літає тепер поза засягом стрілів.

Та де її товариш?...

Вона напевно шукає його...

Отже що діється в серденьку пташини? Що діється? Стрілець добре се знає. Він якраз числить. Помалу... дуже помалу... мева зближається... зближається... очі неспокійні... Ось вже близько... майже над трупиком її самчика, котрого море почало солодко усипляти.

Чимраз меншими кругами мева зближається, стає на землю, підлітає, знову стає... потім підлітає... потім знов...

Другий гук стрільби роздирає воздух. Сим разом стріл був цільніший: в сам живіт.

Кілька секунд великий птах стоїть непорушно в воз-

дусі. Дзюбок отворений. Потім птиця кидається, витягає крила широко... широко. Прекрасний жест.

І кінець...

О ні! Се не кінець.

Інші меви також втомлені. Вони не можуть довше летіти. Вітер шарпає, кидає ними, крутить... Могутня филя вітру кинула хмарою мев на землю. А чоловік стріляє без перестанку. Стріл за стрілом...

Він вбиває і вбиває!...

Коли вже все лежить вбите, стрілець вилазить зі свого укриття і йде до своїх жертв... Брутально збирає всі птиці й скидає їх накупу біля ями. Потім зсуває їх до ями немов яке брудне сміття. Одну! дві! три! чотири! пять! шість!...

Се окрилене життя перед кількома хвилинами перемінилося в купу поплямлених пер, крови, поломаних костей, пошматованих внутренностей, по яких вже лазять морські комахи.

***

Я зблизився до того чоловіка, бо хотів запитати його дещо. Він якраз намагався роздерти на двоє меву, що якимсь чудом була ще ціла.

—Ви зїсте всі оті птиці?

Стрілець поглянув на мене з іронією:

—Я мавби се їсти? Сеж свинство!...

І він додає, витягаючи патрону зі стрільби:

—Я люблю більше гомара по американськи!...

—А в якій ціли ви повбивали їх?

—Чому?

—Так!

—Так для самої приємности в убиванні!....

***

Я більше не розпитував.

Я пішов далеко берегом. Небо було чорне. Його вже тепер не розяснювали великі білі крила мев... Та перед моїми очима скакали слова: Я вбиваю для приємности в убиванні... приємність в убиванні!...

а) Бог— це одиноке правдиве добро, а гріх— одиноке правдиве зло.

б) В недузі легко роспізнати, хто направду святий.

в) Наша правдива вартість є та, що її маємо перед Богом.

г) Жий так, наче б на світі був тільки ти і Господь Бог.

ІМ НАВІТЬ НА ГАДКУ НЕ ПРИЙШЛО...

Літом 1907 р. князь Боргезе вибрався автом у дорогу з китайської столиці, з Пекіну до Парижа. Серед усякого рода перешкод переїхав він за два місяці величезний шмат дороги. Між іншим мусів переїздити і крізь сумні та безлюдні околиці пустині Гобі.

І коли так з великим трудом посувався вперед, завважив він одного дня здалека на овиді якусь загадочну точку, що з кожною хвилею ставала більша й ясніша, вкінці зовсім виразно показалась як невеличка самітня хатина. То була телеграфічна стація Панг-Кіянг. Звідти треба було зробити 8 днів дороги, щоб дістатись до найближщої людської оселі.

Товариш князя рішився використати добру нагоду, й надати телеграму до Лондону.

Одначе китайський урядник аж очі широко витріщив, як зрозумів бажання наших подорожніх. Так і видно було, що та телеграма— для нього неабиякий клопіт: то надумувався, то щось писав, то свої таблиці переглядав; і знов міркував, і знов обчисляв, і знов вагався, поки вкінці на карточці паперу списав текст телеграми поставивши над ним угорі: ч. 1.

"Чи це сьогодні ваша перша телеграма?" — спитав англієць.

"Ні, це перша від шістьох років, від коли існує оця телеграфічна стація."

"То від шістьох років ніхто телеграми не надавав?"

"Ні, ніхто.."

Нераз, бувало, довгі каравани подорожніх, виснажені жарою сонця, прикурені порохом пустині тягнулися з трудом попри ту стаційку, та нікому навіть на гадку не прийшло надати телеграму й увійти в контакт із цивілізованим світом.

І тепер нечисленні маси людей тягнуться по розпаленій та безрадісній пустині дочасного, земського життя...

І тепер нераз ті людські істоти такі бідні, такі перетомлені й виснажені, а спрагнене серце надармо нераз каплі щастя домагається...

Кому ж одначе з них приходить на думку навязати контакт з Господом Богом, з тим відвічним океаном життя, щастя й радости?

Сумно тягнуться нещасні діти Адама дорогами життя, голову безнадійно звісивши вдолину— та забувають, що рука всемогучого Бога так близько коло них: вселаскава рука Небесного Отця, повсякчасно готова їм помогти.

О, коли б ти, християнська душе, все була в злуці з Господом Богом!— Коли б памятала на Його присутність!

Сиґріда Ундсет

Ненароджені

(Виймок з повісти "Віґа Ліот і Віґдіс")

Жила раз жінка в Одінсе. Її називали Тора. Вона була дуже гарна. Її звели. І це була болюча тайна, що важким тягарем придавила її молоду душу.

Згодом Тора вийшла добре заміж. Жила в пошані й любови та діждалася богато дітей, котрі дуже любила. Та одного разу навістила її тяжка недуга, котра її так знесилила, що Тора лежала як без життя. Коли так лежала, здавалося їй, що вже вмерла, що її гарно одягли, прибрали й поклали в гріб. Одначе мимо сего могла чути, як її малі діти плакали в дома за нею. З цілого серця бажала найти якусь раду, піти до них і потішити їх. Тоді здавалося їй, неначеб якийсь чоловік увійшов до гробу; він був загорнений в темну ризу. І взяв її за руку і сказав:

—"Встань, Торо, і йди за мною!"

Тепер побачила себе знов живою. Попросила того, що прийшов, щоби їй вільно було піти там, де плакали за нею діти. Чоловік в темній ризі кивнув головою і потягнув її за собою.

—Та се недобра дорога, сказала Тора.

—А одначе се та дорога, відповів чоловік.

Коли перейшли шмат дороги, прибули до глибокої, темної долини; в глибині була темна вода і стрімка пропасть вела вділ до води; з другої сторони був стрімкий вихід вгору. На горі стояв замок зі щирого золота, що яснів як сонце; перед ним стояли лицарі в золотих зброях. Внутрі замку співали та грали на арфах. Тора ніколи не думала, що може існувати щось таке гарне. Спитала, до кого належить цей замок.

—Належить до мене, відповів чоловік.

—Чи хочеш піти зо мною та оглянути двір?

Так, бажала цього, але потім хотіла йти домів, до своїх дітей.

Зачали сходити згори вділ. Тоді здавалося їй, неначеби в долині було повно білих ягнят; вони стояли густо як в череді, посувалися тут і там і драпалися по обох склонах гори. Одначе коли прийшла блище, побачила, що се були малі діти й було їх богато тисяч; були зовсім нагі й новонароджені, але зі старими обличчами. Деякі з них були скровавлені й поранені. А деякі були мокрі. Хотіли вилізти по обох сторонах долини, але зараз знов котилися назад, бо були дуже малі й слабі. Цей вид був страшний для Тори. Вона зачала плакати і спитала чоловіка в чорній заслоні, що це булоб і звідки прибули ці бідні малятка?

—Батьки покинули їх тут, відповів. Вони так хотіли.

—Не можу цему дати віри, відповіла Тора.

Діти вміли говорити і сказали:

—Це правда. І тепер мусимо тут мучитися. Ми хотілиби видобутися на гору та побачити світ. І ми хотілиби горячо, щоб нам вільно було побачити тамтой світ по другій стороні долини. Та ми такі малі, що мусимо тут остати. А тут так погано й пусто. І мерзнемо тут дуже.

Тоді Тора зняла свою заслону й подерла на шматки. Обгорнула ними діти, що були найблище. Зачали тиснутися до неї всі й вона здіймала свій одяг та розділювала його між дітей і робила це так довго, аж стала зовсім нага, як вони. І була там незчислима кількість таких, що нічого не одержали. Було богато тисяч дітей в долині. Тимчасом прихожі поступали дальше. Діти товпилися довкруги них і просили, щоб Тора взяла їх на руки й занесла на гору, щоб могли побачити, як виглядає світ.

—Ах, він не такий гарний, щоб була приємність його оглядати,— сказала Тора.

—Мимо сего нерадо розлучаються з життям ті, котрі тут приходять, відповіли діти.

—Всі хочуть туди, зноворотом— і того ти також бажаєш.

—Я хочу тільки вернути до моїх дітей, сказала Тора.

Зачали бродити водою, чоловік і Тора. І там було повно малих дітей. Стояли у воді аж по шию, одно коло другого, як лава осепедців. Мерзли, дрожали й хапалися Тори. Їй було їх так жаль, що мусіла плакати і взяла їх на руки, кілько лише далося. І спитала товариша, чи не вільно їй булоби взяти їх з собою до замку.

—Радо годжуся.

Тоді вона попросила чоловіка, щоб позичив їй заслони, аби могла завинути нею дітей. Чоловік зняв заслону. Тепер побачила, що він мав під сподом пишну золоту зброю, на грудях хрест з дорогоцінних каменів, на голові

блистіла корона. Та його обличча блистіло ще ясніше. І Тора подумала собі, що ніколи не думала, що мущина може виглядати так гарно й так по царськи. А він сказав:

—Тут узбіччя гори стає таке стрімке, що не зможеш вийти, але я понесу тебе. Чи маю наперед занести дітей, чи тебе?

Возьми наперед дітей, сказала. Колиб ти не міг занести їх всіх, то можу тут посидіти й пождати.

—Це потріває довго, сказав лицар. Адже бачиш, кілько їх є. І до того все приходять нові. Тиж хочеш побачити мій золотий замок і потім ти хотіла вернути домів, до своїх дітей. А тепер може лучитися, що мусітимеш сидіти тут до кінця світа, доки не винесу до гори всіх дітей.

—Так, мушу ждати, хочби це мало трівати не знати як довго, відповіла,— я не моглаб відійти від тих бідних малятюк. Моїм дітям добре дома, а сі богато більше потребують нашої помочи.

Тоді сказав чоловік в золотій зброї:

—Це твій найстарший син, Торо, цей, що лежить найблизше твоєї груди. Те, що бачиш, се діти, котрим взяли життя, заки вони могли зачати своє життя на земні й заки могли навчитися пізнавати шлях до мого двору.

Тора впала на коліна і спитала перелякана:

—Хто ти, князю, як називаєшся?

—Називаюся Христос,— відповів цар.

І нагло його постать заясніла й засіяла, неначе сонце зійшло над долиною й зачало огрівати дітей. Тора мусіла примкнути очи від блеску. А коли знов отворила свої очі, була вдома й лежала на своїм ліжку.

Зараз зібрала коло себе мужа і свояків тай оповіла їм про свій привид. І не затаїла перед ними також свого сорому й того, що вбила свою дитину. Її муж спалахнув таким гнівом, що наказав їй негайно встати й покинути його дім, хоч була ніч.

І помандрувала Тора через місто, а всі собаки гавкали за нею. І думала собі, що не матиме сил довше жити. Дійшла зійшла вдів до берега. Втім почула плач з того місця, де лежали два скельні бльоки. Пішла в напрямі голосу і знайшла в заглибленні новонародженого хлопця. Ще жив. Тора обгорнула його своїм одягом, прилюжила до грудей і накормила. Постановила виховати це дитя.

Пішла ген далеко через ліси, аж прийшла в околицю, де її не знали. Там збудувала собі хатинку й жила з дитиною. Потім спровадила собі золото й срібло, котре їй належалося з її дому. Тоді оповістила, що приймає до себе всіх немовлят, котрих люди хочуть позбутися. Продала все своє майно і дала все своє золото на харчі для своїх вихованків. Сама їла лише корінці, що росли на земні й пила воду з потока. Коли прийшли до краю монахи й зачали голосити віру, дуже здивувалися, коли почули, що Тора знає й почитає імя Христа.

Католицьким Світом

ПРИ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ парохіях в Америці є тепер 16 цілоденних шкіл. Преосвященний К. Богачевський працює там уже 16 літ.

ШІСТЬ НОВИХ ЦІЛОДЕННИХ ШКІЛ отворено з початком цього шкільного року при українських католицьких церквах в Америці під проводом українських католицьких монахинь у місцевостях: Шамокін, Па., Кайзер, Па., Честер, Па., Україна, Н. Дак., Пассайк, Н. Дж., і Оборн, Н. Й. Це гарний поступ українців католиків!

АМЕРИКАНСЬКА НАША ДІЄЦЕЗІЯ Преосв. К. Богачевського придбала Вакаційну Оселю для питомців Духовної Семінарії в околиці Литтел Фолс, Ню Йорк. Збудовано цього року велику спальню з електричним уладженням і кухню. Будують каплицю, їдальню, приміщення для Сестер і пливальню. Перебуває там о. Гриньох і 26 питомців. Це прекрасний осяг для нашої молоді в Америці.

18 СЕРПНЯ 1940 був в Спрингфілд, Н. Дж., український національний здвиг, котрий почався Архієрейською Службою Божою Преосв. Бучка в сослуженню 4 священиків. Підчас проповіди Преосв. Бучко сказав: "Любов до Бога й до своєї вітчини все іде впарі. Жадна людина не може обійтися без Бога та патріотизму, які взаїмно себе доповняють." Присутних було три тисячі людей.

УСПІШНИЙ З'ЇЗД БУК-а був в Норквей, Саск., 25 серпня 1940. Промовляли Брат Методій, ЧБХШ з Йорктону, о. Сірий, о. Теплий, Василь Черевик з Норквей, Дмитро Сікорський і Антін Загарійчук з Арран. Присутних було яких 500 осіб.

З ВЕРЕСНЯ 1940 ПРАВОСЛАВНІ церкви Сходу рішили в Дамаску, столиці Сирії, залишити старий юліянський календар і святкувати по новому стилю. Навіть вони це зробили! А коли це вчинить український нарід?

118,000 ДІТЕЙ У КАТОЛИЦЬКИХ ШКОЛАХ Ню Йорку й околиці. До католицьких цілоденних шкіл Ню Йорської Архідієцезії вписалося 118,000 дітей. Відчинено з початком цього шкільного року 6. нових гайскулів. Так дбають за свої діти римо-католики! А ми?

НА З'ЇЗДІ КАТОЛИЦЬКИХ ЛІЧНИЦЬ північної Америки Сестра Служебниця Любов з Мондеру дістала надгороду. Вона— на 400 лічниць, які були заступлені на цім з'їзді в Сейнт Луіз.

ВІДОМУ ВИХОВНИЦЮ й монахиню Сестру Северину, ЧСВВ большевики вивезли зо Львова на Сибір.

СЛАВНІ ПЯТЕРНЯТА, дівчатка Діон, в Каллендар, Онт. вперве одержали св. Причастя 15. серпня ц.р. З цеї нагоди прийшло з Ватикану для них благословення Папи Пія XII.

ПРИНИМАЮЧИ ПАЛОМНИКІВ св. Отець Папа Пій XII сказав 4. вересня, 1940, що правдивий мир можливий тільки через Христа. Св. Отець взивав вернути назад до віри і правди Христа—бо теперішний світ "пересяклий невірством" бачить, як крутом валяться "цілі ідеольогії і системи." Св. Отець взивав далі молитися за правдивий мир.

В СЕРПНІ ПАПА ПРИНЯВ понад тисячу паломників і сказав до них промову. Окремо звернув увагу на велику вагу часописів в нинішнім життю. Дослівно св. Отець сказав так: "Давби це Бог, щоб історія не записала, що війну викликали зручно поширені брехні."

"Хтось сказав. що язик убив більше людей, як меч. Можна оправдано сказати, що брехливі письма мордують більше людий, як озброєні вози й бомбовики."

Це святі слова!

СВ. ОТЕЦЬ ПІЙ XII дуже журиться недолею жертв теперішної війни. Він вивідується про особи, що найбільше потрібують помочі й посилає їм матеріяльну поміч.

В КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ Є 22 ОБРЯДИ та 12 літургічних мов. А іменно: латинська, грецька, коптійська (в Єгипті), сирійська (давна арамейська), вірменська, арабська, ґеоргійська, старославянська, румунська, мадярська і ґеес (в Абісинії). На дальматськім побережу ще уживають в старовинних церквах первісного письма й мови давних славян: глаголіци. Папа Венедикт XV. сказав: "Церква Ісуса Христа не є латинська, грецька або славянська— але католицька!"

ДУХОВНІ ВПРАВИ наших Отців Духовних були в С. Норберт, Ман. від 2—6. вересня, 1940. Були присутні всі Отці з Західної Канади—. Вправи давав впр. о. Гр. Шишкович, ЧНІ. Окремі науки дав також Їх Ексцеленція, Преосвященний Епископ В. Ладика ЧСВВ.

ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЕҐІЇ В СТЕМФОРДІ.—Через два дні, 1 і 2-го вересня, відбувалися в Стемфорді, Конн., релігійні торжества з нагоди відкриття української католицької Колегії. В неділю 1-го вересня відправив архієрейську Службу Божу Пресв. Епископ Константин Богачевський, підчеркуючи в своїй проповіді значіння виховання молоді. Співав хор з Ансонії під управою учит. Р. Гвоздевича. В часі процесії грала орхестра Українського Пласту з Ню Йорку. В понеділок 2. вересня відправив Архієрейську Службу Божу Пресв. Епископ Іван Бучко. У своїй проповіді вказав на культурну місію американських українців та спосібність українського народу творити культурні цінности. Співав хор під управою учит. С. Марусевича. Колегія в Стемфорді— це великий доказ творчої праці укр. католицької Церкви для добра українського народу.

....КОНКОРДАТ ФРАНЦІЇ З ВАТИКАНОМ.— Між французьким правительством маршала Петена і Апостольською Столицею зачалися переговори за конкордат. Французька республика зірвала була конкордат тому 35 літ, скофіскувала маєток Церкви, скасувала монаші Чини й науку релігії в школах. Як тепер дійде до конкордату то Франція заведе науку релігії в школах, признає правну силу церковних вінчань, дозволить на відкриття монастирів, і зверне Церкві сконфісковане майно. Переговори ведуться при участи Кардинала Жерлієра.

ЦЕРКОВНІ ШКОЛИ У ФРАНЦІЇ.—В 1904 році масонсько-ліберально-радикальне правительство Франції заборонило та замкнуло всі католицькі школи, захоронки й шпиталі, а монахів і монахинь прогнано з Франції. Вихована без Бога Франція, в 1940 році докотилася до розгрому. Тепер французький нарід отверезів та вертає до Бога.

Декретом із 3. вересня ц.р. правительство маршала Петена скасувало антицерковний закон з 1904 року та дозволило відчинити наново церковні й монастирські школи, ліцеї та захоронки.

ДЕКРЕТОМ ДИКТАТОРА ПОРТУҐАЛІЇ, Салязара, привернено науку релігії в публичних школах. У школах Португалії навчатимуть католицькі священики.

Як і в інших краях, так і в Португалії був час влади лібералів і масонів, що прогнали Бога зо шкіл і з державної управи. Наслідком того в Португалії зачалось революційне безладдя, безнастанні перевороти, тощо, поки влади не захопив енергійний президент Салязар. Він скасував парлямент, вигнав з краю всяких демагогів та зробився диктатором. Салязар править розумно. Завів лад і мир у Португалії. Тепер привертає релігію як моральну основу горожанського ладу.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Про те, як кітка зробилася домашнім звірятком.

Був час, коли кітки не жили в людських хатах. Тоді були тільки дикі кітки, які блукали по лісах та степах. Одна з кіток подружилася з зайцем і завжди вони подорожували разом. Та коли всі звірі тікали в світ-за-очі від степової пожежі, велика антильопа зачепила ненароком зайця копитом по голові й той покотився трупом. Посумувала кітка й думає: "Антильопа дужча від зайця, отже мені з нею спокійніше житиметься."

Та не довго вони приятелювали: спіймав антильопу леопард і з'їв. З того часу почала кітка полювати разом з леопардом. Аж одного дня наскочили вони на сердитого носорога й той роздер леопардові живіт своїм носом. "Коли я приятелюватиму з цим звіром,— подумала собі кітка,—то вже нікого мені боятися не треба."

Не богато часу минуло, як зустрілися вони зі слоном. Носоріг не хотів уступити з дороги. А слон як не вхопить його хоботом та як не жбурне! Той і спину зломав. "Мабуть нема на землі істоти дужчої від сего велитня,"— вирішила кітка. Але саме в ту хвилю мисливець, котрий вже давно слідкував за слоном, стрілив з лука і вцілив просто в око слонові. Від затроєної стріли покотився велетень долі, аж кущі й дерева ламалися й земля тремтіла.

"Не щастить мені!— побивалася кітка.— Ніколи в життю не бачила я такої кумедної істоти, як отсей чорнявий... Він має лише дві ноги й хвоста не має! Але він вбив величезного й дужого звіра— малесенькою паличкою. Певно він найдужчий!"

І певна у своїм виборі кітка пішла слідом за негром, оглянула його хатину й сіла собі на дасі. Мурчить і думає, як то вона добре житиме... Чує, що в хатині голосно балакають, ніби сваряться... ось вже й б'ються... Кітка слухає, дивиться, чекає. І ось могутній і сміливий мисливець, що забив слона, вибігає з хати, а за ним біжить його жінка й лупцює чоловіка коцюбою...

"На цей раз нема сумніву,—" вирішила кітка,— "з усіх істот на землі жінка наймогутніша." З того часу кітка все тримається біля людських осель і найспокійніше почуває себе в товаристві жінки.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

— ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ —

Складаю прилюдну подяку М. Б. Неустанної Помочі за поміч в часі катехізації і за дві великі ласки в часі реколюкцій, а Пресв. Родині за численні ласки одержані в часі року.

Сестра Агафія, Саскатун, Саск.

С. Симеона складає подяку Пресв. Серцям Ісуса і Марії за прийняття до Нормал.

(В своїх молитвах обидві Пр. Сестри просили помочі у бл. п. о. Дельфоржа.)

Сердечно дякую М. Б. Неустанної Помочі й Пресв. Серцю Ісуса за оздоровлення моєї донечки з двох тяжких недуг і ще за одну велику ласку. М.М.

НА МАЛЬОВАННЯ ЦЕРКВИ В ПОРКТОНІ, зложили:

Пані Антонюк, Йорктон	$1.00
Пані Агафія Прибильська, Бівердейл	$50.00
п. Августин Т. Порк'пайн, Онт.	.50

Жертводавцям щиро дякуємо.

ПРОСИМО НАШИХ ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ ЗВЕРТАТИ УВАГУ НА НАЛІПКУ З АДРЕСОЮ, ДЕ ЗАЗНАЧЕНО, ДОКИ ТРЕВАЄ ПЕРЕДПЛАТА. ЯК ТІЛЬКИ ЗАВВАЖЕТЕ, ЩО ПЕРЕДПЛАТА ВИХОДИТЬ, ПРОСИМО НЕГАЙНО ЇЇ ВІДНОВИТИ.

АДМІНІСТРАЦІЯ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Формат вигідний, добрий папір, ясний друк, красні образки. Сторін 512. Ціна з почтою 80ц. оправлений в скірку $1.50; золочений $2.00

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Дзвони, фани, хоругви, фелони, чаші, кивоти, ліхтарі, павуки, свічки, ладан, вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

ЛЕВИЦЬКИЙ—ГРОСС, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.

322 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Місячне Наміреннія на Листопад 321
Св. Архистратиг Михаїл 322
Коли Бога Нема 323
Гірка Медицина 325
Ангели 327
Опікунка Сиріток 330
Чудо в Люрд (докінчення) 332
Покликання 336
Чиста Совість -Пів Неба 340
Цвинтар Тих, Що Потонули 345
Католицькім Світом 349
Веселий Кутик 352

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 12, No. 11. YORKTON, SASK. November, 1940

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Місячне Намірення на Листопад	321
Св. Архистратиг Михаїл	322
Коли Бога Нема	323
Гірка Медицина	325
Ангели	327
Опікунка Сиріток	330
Чудо в Люрд (докінчення)	332
Покликання	336
Чиста Совість—Пів Неба	340
Цвинтар Тих, Що Потонули	345
Католицьким Світом	349
Веселий Кутик	352

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 12, No. 11. YORKTON, SASK. November, 1940

КАЛЄНДАР НА ЛИСТОПАД, 1940

1 П Прор. Йоіла
2 С ВМ. Артемія
3 Н **20 по С.** Преп. Іляріона
4 П С. Аверкія
5 В † Ап. Якова, Брата Госп.
6 С М. Арети
7 Ч ММ. Маркіяна і Мартирія
8 П **ВМ. Димитрія**
9 С М. Нестора
10 Н **21 по С.** ММ. Терен, і пр.
11 П ПрепМц. Анастазії
12 В ММ. Зиновія і Зиновії
13 С Апп. Стахія, Амплія і пр.
14 Ч Безср. Козми і Дамяна
15 П ММ. Якинта, Пігасія і пр.
16 С М. Акепсима
17 Н **22 по С.** Преп. Йоанікія
18 П ММ. Галактіона і Епістим
19 В С. Павла Царгородського
20 С М. Єроніма
21 Ч **Архістратига Михаїла**
22 П ММ. Онисифора і Порф.
23 С Апп. Ераста, Омим., Род.
24 Н **23 по С.** ММ. Міни і проч.
25 П **СвщМ. Йосафата** (на нед.
26 В † С. Йоана Золотоустого
27 С † Ап. Филипа (Пилипівка
28 Ч ММ. Гурія, Самона і Ав.
29 П † Ап. і Єв. Матея
30 С С. Григорія Чудотворця

УСТАВ НА ЛИСТОПАД, 1940

3. Неділя 20 по Сош.— Гл. 3, ев. утр. 9. На літ.: Ап. зач. 200, св. Луки зач. 30.

8. Великомученика Димитрія—Всеночне. Ев. утр. Матея 36. На літ.: Ап. зач. 292, ев. Йоана зач. 52.

10. Неділя 21 по Сош.— Глас 4, ев. утр. 10. На літ.: Ап. зач. 203, ев. Луки зач. 35.

17. Неділя 22 по Сош.— Глас 5, ев. утр. 11. На літ.: Ап. зач. 215, ев. Луки зач. 83.

21. Архистратига Михаїла.— Всеночне, ев. утр. Матея 52. На літ.: Ап. зач. 305, ев. Луки зач. 51.

24. Неділя 23 по Сош.— Глас 6, ев. утр. 1. На літ.: Ап. зач. 220, ев. Луки зач. 38.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ МАТЕРИ БОЖОЇ НЕУСТ. ПОМОЧІ В ЙОРКТОНІ—

Д. Цьопик, Бофало .... 2.00. Ів. Лапута, Бофало .. 1.00
В. Луцик, Оролов ..... 1.00. Гр. Крочак, Бідл 1.00
П. Сташко, Джонсон Сіті .... .50.

Усім жертводавцям щира подяка.—

оо. Редемптористи, Йорктон, Саск.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю щиру подяку Найсолодшому Серцю Христовому, Матері Божій Неуст. Помочі, та св. Терені від Дитятка Ісус за вислухані молитви—вихід з одного клопоту, ще в минулому році.

Зі зложенням подяки я спізнився, бо вона мала бути оголошена у жовківськім староукраїнськім Місіонарі. Сталось інакше, Місіонар не виходить тож прошу подяку цю помістити у Голосі Спасителя.

Федо Никола, Едмонтон, Алта.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 12, Число 11 Листопад 1940

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД

За вчителів і вчительок католицьких шкіл.

Колись у старинних, поганських Римлян була дивна приказка: "Кого боги зненавиділи, того з пімсти зробили вчителем."

З цеї приказки ясно бачимо, як мало поганський світ розумів, і як мало цінив учительське звання. Але й сьогодні не ліпше зрозуміють учительське звання, й не ліпше оцінять його ті, що поганським оком на світ дивляться, та по матеріяльному життя людське беруть. Їх божок, що йому вони поклоняються —це бізнес, а найвищий ідеал, що в нього вірять вони— це безтурботне, вигідне вживання світа.

Тимчасом учительське звання—це невсипуща праця й труд, а великого бізнесу ще ніхто на ньому не зробив.

Тому й не диво, що поганське, матеріялістичне око нічого неликого, й нічого цінного в учительськім званні не добачить.

А в дійсності звання учителя, подібно як і звання священика незвичайно високе й незвичайно благородне.

У плянах Божого Провидіння назначено вчителям почесне завдання сіяти здорове зерно, правди й добра на чисту ниву дитячих сердець, розбуджувати в молодих умах великі й могутні ідеї, та безсмертні душі людських дітей годувати невмірущим хлібом мудрости. Господь Бог то сама Правда й вічна Премудрість, а всяке знання, що люде на цім світі можуть здобути, це неначе відблиск, або промінь від того вічного сонця Божої Мудрости. Учителі повинні якнайбільше таких ясних променів у своїй душі нагромаджувати, щоб потім душі дітей просвічувати. Учитель силою свого звання то "світлоносець"— той, що розносить ясне світло.

Дай Боже, щоб якнайбільше вчителів зрозуміли своє високе післанництво світлоносців! Дай Боже, щоб до того світла їхнього не домішувалась ніколи у них темрява лжі й брехні! Дай Боже, щоб учителі наші світили своїм учням і словом і прикладом чесного життя, щоб нові покоління людські вели до сонця Правди й Добра!

СВ. АРХИСТРАТИГ МИХАЇЛ

Давно, давно, у починах ще світу,
Як проти Господа янголів часть
Бунт підняла та почала гордіти:
"Ми всі боги, візьмімо божу власть!"—
З кличем: "Хто є як Бог!"— пішов на них
Війною Михаїл Архистратиг.

Пішов і поборов— у прірви світу
Згори звалив янголів злую часть,
У пекло ген! Не дав він злу гордіти:
Щоб сяла в славі завжди Божа власть,
Хоробро, сміло вдарив враз на них
З полком усім своїм Архистратиг.

У нас князі, як забороло світу,
Свою взяли в боях за віру часть,
Як в боротьбу ішли, не щоб гордіти,
А щоб Христа закріплювати власть
Серед поган— то вів князів на них
Усюди Михаїл Архистратиг.

А як зійшли вже в нас князі зо світу,
Тоді народу лицарська часть,
Козацтво йшло у бій, не щоб гордіти,
А безувірів щоб бороти власть:
Татар і Турків— був вождом теж в них
Усюди Михаїл Архистратиг.

А як зійшли вже в нас князі зо світу,
І в нас у бій пішла лицарська часть —
Стрілецтво Січове, не щоб гордіти,
А чорну царську повалити власть,
То сяв на прапорі також у них
І вів до слави їх Архистратиг.

І ми, коли тепер по владу світу
Йде Сатана й узяв вже світу часть,
Щоб тут у нас не дать йому гордіти,
Як предки, йдім Христа кріпити власть,
І хай і в нас теж, як було у них,
Проводить Михаїл Архистратиг.

Ярослав Вільшенко

Коли Бога Нема...

Коли Бога нема... як тоді?

Тоді відразу звужуються виднокруги. Нема Бога, то нема того Вищого, до котрого підносилася думка в безконечний простір світа і душі. Нема Вищого— і думка неначе птах з підбитим крилом паде на землю. Вертається до земного. Холодно буває на землі, і тверда буває земля. Тверда й жорстока. А чоловік прагне тепла і затишку. Коли хоче сказати, що йому добре, то каже: "так мені добре, як у Бога за дверима," або "так любо й тепло, як у Христа за пазухою." Це вже найвища уява тепла і затишку. Аж ось нараз роздається несамовите твердження безбожника: Нема Бога!— А якщо Бога нема, та нема і Христа... І тоді стає холодно, холодно...

Незвичайно гостро відчувають цю непривітність і холод молоді люди, що вимагають від життя радости. А радости нема. У інших є, у цього, у того є, а в нього нема...

А без радости годі обійтись,

***

В Америці в місті Балтіморе, 20-літня норса-доглядачка, міс Шілінг, оповістила в часописах письмо з заявою, що вона зовсім змучена безперервною працею, і вийде замуж за першого ліпшого мужчину, котрий дасть їй $5,000. Родичі її померли, як вона була ще маленька дівчинка. Проживаючи у знайомих, вона ввесь час працювала.

"Як і другі дівчата"— пише вона— "хочу вийти замуж, заложити родину. Вже остогидло мені зодягатися на кредит, і втомили мене постійно незаплачені рахунки. Маю дуже багато знайомих молодих людей, та ні один не є зо мною в таких взаєминах, щоб мені освідчитися."

Що можна на перший погляд сказати про ту дівчину?

Безстидниця....! Просто оповіщує, що продається, і навіть ціну означує! Моя ціна— мовляв: шлюбний контракт і 5,000 долярів. Прошу, панове покупці. Будете торгуватися,— можу й уступити. Кажіть свою ціну!

Що за безстидність! Може бути, що це дійсно без-

стидність. Але також дуже можливо, що це справа більше замотана, більше складна ніж на перший погляд видається.

Холодно людині... Хоче тепла і затишку, а нема ні тепла ні затишку. У інших є, а у неї нема. Праця норси-доглядачки, нелегка праця. Перетомлює. Треба відпочинку, а що то за відпочинок без тепла і затишку?

Чув я колись у Парижі про одну таку дуже гарну норсу-доглядачку. Була самітна. Також хотіла ласкавости. Не знайшла. Бідна наложила на себе руку. А ця балтіморська більше отверта і тому кричить про своє горе.

Аджеж таких багато. Тільки не кожний крик до нас доходить.

Та в чім заключаються вимоги цеї дівчини? Втомилася й не хоче вже більш одягатися на кредит... осточигидли незаплачені рахунки. Хоче вийти заміж. Другі якось виходять... Молоді люди ходять навкруги та навколо, а порядного й поважного нічого нема. Та чи в тім головна трагедія цеї дівчини? Ні. Коли вона навіть вийде заміж, і чоловік звільнить її від незаплачених рахунків,— то трагедія лишиться. Радости таки не буде. Біда тої дівчини в тім, що ціла вона земна, аж надто земна. Без виднокругів, без стремління до надземного, до Вищого. Вона надто гостро відчуває браки в своїх матеріяльних вимогах, бачить довкруги тільки земне, аж надто земне і каже: Мені, мені, мені...

Звідси і невдоволення й терпіння. Інша дівчина в тій самій Америці не знаю, в якім стейті, пішла ще дальше. Вона мала батька: Та що таке батько? І тут також звучить те самолюбне слово: Мені, мені, мені... "Ну, нехай буде бодай батько, треба його використати"— думає собі, —"він мій, виключно до мене належить, нікому його не відступлю." Мені, мені, мені...

Але батько свої думки мав, і йому здавалося, що він не чийнебудь, а "свій власний" і вишукав собі якусь "міс." Дочка з заздрости витягнула револьвер і .. бац...бац... бац... всадила бідній "міс" кулю під серце.

Колиж її арештували, вона не збентежилась і заявила:

"Батько належить тільки до мене!" І ця людина була вся земна без виднокругів. Коли нема стремління до Вищого, то нема Бога. І тоді робиться людині моторошно і холодно.

Холодно жити тільки на самій землі, і тверда та жорстока буває земля... якщо віри в Бога нема. Одна тільки віра в живого Бога може захоронити людий від озвіріння й послідного зіпсуття.

Гірка Медицина

Пережив я у своїх хлопячих літах одну прикру подію. Хоч було це дуже давно, бо вже понад 30 років з того часу проминуло, то все таки та подія з усіма її подробицями так ясно стоїть у моїй памяті, що сьогодні ще можу її докладно росказати. Отже послухайте, як то було.

Тоді був я ще собі невеликий хлопець, що безжурно жив коло батька й матері в малій хатині на селі.

Від ранку до вечора бігав я, бавився й пустував із сусідськими хлопцями, моїми однолітками, й рідко коли можна було застати мене в хаті. Але найбільш любив я заходити до дядька Микити, сільського шевця, що жив зараз таки в сусідстві, коло нас. Мама знали від дядька Микити, що я там у нього в хаті чемно заховуюсь, тому й не спиняли мене частенько туди заходити.

Раз якось запримітив я на лавці у шевця новісінького блискучого пятака, що очі до себе манив і наче говорив: дивись на мене, який я гарний. Спочатку мені навіть і не в гадці було брати його. Цур йому!— думаю— хай собі здоровий лежить, мені його не треба.

Але мимоволі я все в ту сторону споглядав, де ті блискучі гроші були, і вони не сходили мені з тямки. Новенький пятак щораз сильніше починав мене інтересувати. А коли й другого й третього дня я побачив, що він далі на тім самім місці лежить, і ніхто його не бере, у мене збудилась виразна спокуса взяти ті гроші й сховати у кишеню.

Став я отже пильно слідити очима всі рухи домашніх, а коли вже певний був, що ніхто в той бік не дивиться, я швидким рухом спрятав спокусливу монету й скрив у кишені.

Сховався я справді зо своїм ганебним учинком перед

зором домашніх, а одначе не міг я вже так спокійно дивитись їм в очі як перед тим. Не було в моїй душі ніякої радости, й спокою не було. З украденими грішми прийшов я додому. Але і вдома стрівожене серце спокою не віднайшло. Легенька монета, здавалося мені, стала така тяжка, що я того тягару не міг уже далі вдержати в кишені. Вийняв я тоді тих пять центів з кишені, й став несміло ходити з ними довкола мами. Вкінці здобувся я на відвагу, й нічого не кажучи, віддав я мамі вкрадені гроші. Але злий дух, що його я вже раз так легко послухав, спокусив мене до нового гріха. Перший раз був я тільки злодієм, а тепер став я рідним братом злодія—брехуном.

"Мамо"— промовив я за хвилю— "ці гроші знайшов я на дорозі."

З маминих очей зміркував я, що не дуже то вони мені вірять. Небавом таки не втерпіли й побігли до шевця спитатись, чи не лежали в нього на лаві які гроші. Одначе швець і родина його не взяли собі слів моєї мами дуже до серця, й казали: "Навіть, як би там дитина й підняла собі пару центів— то нема ще в цім великого зла.

Та не так думали мама. Вони собі цього зовсім не легковажили. Прийшли до мене й кричать сердиті: "Ти взяв у дядька Микити пять центів, на маєш їх, і негайно занеси туди, звідки забрав." А самі взяли в руки порядного прута, й обкладаючи мене побоями, гнали мене аж до самої хати шевця.

Вмиваючись гіркими сльозами покпав я нещасного пятака на лавці, на тому самому місці, де він передше лежав.

Була це дійсно гірка медицина, але поділала на мене так сильно, так здорово, що ніколи вже більш не треба мені було її заживати.

Виріс я на порядну людину— чесного господаря — й щасливого батька родини. Але якщо довідався б я, що моя дитина нездужає на подібну слабість, як та, що мене в хлопячих літах була вхопилась, то я не вагався би лікувати її тою самою гіркою медициною, якою мої покійні мама мене так гарно вилічили, й злодійську жилку з хлопячого серця раз на завжди з коріннями вирвали.

АНГЕЛИ

Опріч видимого світа сотворив Господь Бог ще "невидимий" світ. До того невидимого світа належать Ангели. Ангели— це найкращі сотворіння, бо вони найбільш мають у собі подібности до Господа Бога. Вони так само як Господь Бог є чисті духи; так само як Він живуть розумом і любовю; ріжниця лиш у тім, що вони безконечно менше совершенні від Бога. Їх поживою є оглядати Господа Бога, їх одежею слава Божа.

Бачити їх очима ніхто не годен, бо вони духи й не мають тіла.

Коли Ангели сповняли яке післаництво до людей, тоді на той час брали на себе якесь людське тіло, щоб люди могли їх бачити й розуміти, але це не було їх тіло, тільки чуже й, так сказати б, позичене. І звідси походить, що ми представляємо Ангелів у людському тілі. Ангелів звичайно малюють, як молодих хлопців, бажаючи цим заявити, що вони, як безсмертні духи ніколи не старіються, й вічно молоді. Ангелів малюють з крилами, щоб виразити їх головний уряд, тобто бистре сповнювання Божої волі. Часом представляють їх на образах, як маленькі дитячі головки з крилами, щоб зазначити їх святість та невинність. Але в дійсности не мають вони ні крил, ні рук, ні голови, ні тіла— а є тільки чисті духи.

Що Ангели часто являються людям, про це свідчить св. Письмо. Ангел випровадив Лота з запаленої Содоми, Ангел товаришив Тобії в дорозі, Ангел потішав Агару в пустині, Ангел був провідником св. Пророка Ілії. В день Благовіщення Ангел став перед Пречистою Дівою в Назареті, також Ангел дав приказ св. Йосифові втікати з св. Родиною до Єгипту, а коли св. Апостола Петра посадили вороги у вязницю, Ангел прийшов у ночі його визволити. Тому св. Августин пише: "Ангели часто показувалися людям таким способом, що люди не тільки їх бачили, але ще могли доторкатись до них. Це так ясно виложене в св. Письмі, що була б велика безличність намагатися заперечувати цю правду.

Господь Бог сотворив Ангелів у такій великій кількості, що Дионізій Ареопагіт каже: "Число Ангелів багато

більше, ніж число звізд на небі, зерен піску в пустині, листя на деревах, трави на землі."

Ангели не є між собою всі рівні. Після науки св. Церкви діляться вони на три чини, а кожний чин має три хори. В найвищому чині є Серафими, Херувими, Престоли; в нищому є Господства, Сили й Власти; в найнищому

Начала, Архангели й Ангели. Але краса найнищого Ангела є така велика, що своїм блеском може затьмити ясне сонце на небі, а сила в нього така велика, що мігби задержати кулю земську у повному розгоні.

Бог сотворив таку велику кількість Ангелів на те, щоб вони Його прославляли, Йому служили.

І Ангели сповняють ту свою службу. Св. Іван Богослов на власні очі бачив ту службу Ангелів, так її описує: "Я бачив великанську товпу, що її ніхто почислити не всилі. Була вона з усяку роду, й народу, з усіх поколінь і племен, що стояли перед престолом... І всі Ангели стояли кругом Престола... і впали перед престолом на лиця свої й поклонилися Богу кажучи: Амінь, благословення і слава і премудрість і подяка і честь і сила і кріпость Господу Богу нашому по вічні віки, амінь."

Крім цього мають Ангели ще й друге завдання. Саме їх імя вказує на це. Слово "Ангел"— це лово грецьке, а по українськи це означає "післанець." Ангели це післанці, або посли від Бога до людей. Бог їм поручив опікуватися іншими, слабими сотвореннями, помагати людям на дорозі до спасення, й хоронити їх перед небезпеками душі й тіла. Після науки учителів Церкви кожний чоловік має свого Ангела, що його стереже й веде до вічного щастя, і такий Ангел називається Ангел-Хоронитель. "Бог звелів Ангелам своїм, берегти тебе на всіх дорогах твоїх" —каже пророк Давид у 90 псальмі. Що Ангели сповняють найточніше свою задачу, можуть посвідчити тисячі подій, яких у природний спосіб витолкувати неможливо. Тому й від нас належиться Ангелам честь, любов і вдячність. А це все покажемо Ангелам, якщо будемо слухати їх напімнень і стерегтися всякого гріха.

Ангели перед Найсв. Тайнами.

Багато Отців Церкви оповідають, що найлюбіше заняття Ангелів є перебувати в церквах і поклонятися Найсв. Тайнам. Св. Василій каже, що деякі Ангели одержали післаництво опікуватися важнішими церквами. Отець Леонтій, увійшовши раз до церкви, побачив Ангела, що стояв по правому боці престола. Перепяканий цим, хотів вернутися до своєї келії, але Ангел так йому сказав: З тої пори як посвячено цей престол і зложено на ньому Найсв. Тайни, я все тут мушу стояти.

Св. Іван Золотоустий оповідав своїм приятелям, що власними очима бачив, як на початку Служби Божої являлися Ангели коло престола; були зодягнені в білі ризи, й босоніж стояли аж до кінця безкровної жертви, очі звернувши набожно в сторону Божих Дарів. В часі св. Причастя розділювалися на групи: одні ставали побіч Епископа, другі коло священиків, інші коло дияконів, що роздавали Тіло й Кров Господню вірним людям. Але й поза Службою Божою бачив Святий повно Ангелів у церкві, що бажали зложити поклін Ісусові в Найсв. Тайні Евхаристії.

Який це великий стид для нас, що так часто стоїмо холодні й недбалі перед Ісусом Христом. Ангели, Князі небесні падають на лиця свої а людина, хробачок земський, стидається нераз голову трохи покірніше склонити.

Ангел хоронитель дитини.

Дня 5. жовтня 1843 р. в Айген над рікою Іном сталась така подія:

Один дроворуб зложив високий стос дерева, і вже хотів забрати драбину, що була сперта на стосі, але в ту хвилю стіс розсипався, й поліна дров повалилися на маленьку дівчинку, що мала заледви півтретя року. Бідні родичі з плачем благали Ангела Хоронителя, щоб їм дитину вратував. І дивна річ: коли відсунули дрова, знайшли дитину, що була цілком ненарушена. Хто це зробив? Чи не Ангел Хоронитель?

Опікунка Сиріток

(Легенда)

Померла в господаря жінка й лишила йому шестеро дрібних діточок. Не дасть ради він сам ні з дітьми, ні в господарстві.

А тут ще й люди, сусіди стали намовляти його:

—Женися, чоловіче, бо без господині не даси ради. Відомо, чоловік держить хату за один угол, а жінка за три.

Вже й пару найшли йому, гарну та багату дівчину. Та лихо, що тільки з лиця була вона гарна, а душею ні. Любила чепуритися, гарно зодягатися, а про господарство не дбала. І серце в неї холодне, як крига, а тверде, як кремінь.

Але придобритися до чоловіка вміла. І так його обмотала, що він позволяв їй робити з дітьми, що хоче й як хоче.

І ходили діти брудні, неодіті, й холод і голод в них часті були гості. Плакали бідні сирітки, та тільки так, щоб мачуха не бачила, бо інакше горе їм, бо тоді вона лютувала страшно, била їх і катувала.

Найстарша донечка, що їй скінчилося вже було десять років, часто молилася до Пречистої Діви, щоб змягчила серце мачухи.

Молилася сирітка, але молилася до Пречистої й покійна ненечка її в небі:

—О, Матінко Божа— молилася вона— змилуйся над моїми бідними сирітками, опамятай мачуху моїх дітей.

І мовить їй Мати Божа:

—Іди ти-сама до неї та скажи їй, що я тебе посилаю, щоб вона опамяталася.

І пішла покійниця стежинкою місячного проміння з неба на землю. Аж зайшла в село, де жив її чоловік і діти її. Приходить під хату, аж чує крик.

Кричить, лютує мачуха, плачуть, репетують діти.

Двері в сіни й у пекарню самі відчинилися, й покійниця станула в відчинених дверях.

Як тільки станула вона в дверях, зараз пізнала її наймолодша дитинка, простягнула до неї рученятка та кликала:

—Мамо, мамо!

Поглянула й мачуха та мов скаменіла, прикипіла на місці зо страху й побіліла на лиці, як стіна.

А ненечка взяла цю найменшу дитинку на руки, приголубила її та каже до молодиці:

—Прислала мене Божа Мати до тебе, сказати тобі, щоб ти не знущалася над моїми бідними дітьми. Опамятайся! Отець Небесний бачить усе з неба й заплатить за все по заслузі.

Сказала це й, поглянувши ще на діток своїх материнським поглядом, зникла в вікні та по місячному промінні поплила вгору.

Мов громом пришиблена стояла мачуха ледве жива, аж тут нова зява. По цьому самому місячному промінні сплила до неї Божа Мати, спинилася перед нею та так сказала:

—Напоминаю тебе, молодице, востанне! Поправся, змінися, бо кривда сиріт, це кривда їх матері, що вже на тому світі. Нехай твоє тверде серце помякне, нехай огріється теплом любови, бо горе тобі! За кривду сиріт Бог важко карає...

І впала мачуха на вколінки перед Царицею Небес і закликала:

—О, Мати Божа, прости мені! Я була пуста й зарозуміла й тепер бачу й розумію свій гріх. Відтепер я вже буду інша...

А Мати Божа всміхнулась до неї так лагідно, так любо та, як зявилася, так зникла.

І мачуха додержала приречення. Мов не та стала! І господарна й до дітей прихильна, й пустота вже їй не в голові була.

І раділа Божа Матінка в небі, що одна душа більше вирятована від пекольної кари.

ЧУДО В ЛЮРД

ЧЕТВЕРТА ДІЯ

(Звичайна кімната— бідна.)

Варвара (вбігає і розглядається): Діти мої! Де ви? Лесю, Ганю! Куди ви порозбігалися? (Вбігає Леся і горнеться до неї).

Леся: Я тут мамо: що сталося?

Варвара (сідає): Ходіть обі сюди, але сейчас! Ах, кого я бачила! Іди скоро клич Ганю.

Леся (кричить за сцену): Ганю, Ганю! Біжи сюди скоро!

Ганя (за сценою): Що хочеш?

Леся: Мама тут щось мають для нас.

Ганя (вбігає): Я вже тут! Мамо, (плеще руками), в нашім голубнику вже є такі гарні маленькі голубятка: я тепер годувала їх.

Варвара: Добре, добре, дитинко, але якби ви діти знали, що сталося. яке велике, велике чудо сталося.

Обі: Яке чудо, мамо?

Варвара: Ану вгадайте...

Обі: Мамо, скажіть нам.

Варвара: Ви навіть не повірите, що Наталка вернула.

Леся: Наталка? Наша княжна? Таж вона сліпа пропала десь.

Варвара: Так, ми всі тут думали, що вона пропала, а то вона ходила зі своєю учителькою до Люрд, туди де Матінка Божа появилася побожній дівчинці Бернадетті. І знаєте, що там з нею сталося?

Обі: Що мамо?

Варвара: Матінка Божа на просьбу тої Бернадетти отворила Наталці очи і вона вже бачить так добре, як ви.

Обі: Наталка вже бачить?

Леся: То неможливе.

Варвара: Ай, говори до гори: таж я сама Наталку бачила.

Ганя: Мама самі бачили?

Варвара: Ну аякжеж! То так було, діти: Я пішла до нашої сусідки горнятко сметанки пожичити, бо мені не стало, щоби вам борщ забілити: приходжу я там а до мене— ах Господи— приступає учителька Софійка а за нею.... сама наша княжна, Наталка: прибігла і глядить на мене такими гарними очима та так весело, що мене аж за серце щось зловило, аж їм заплакала

(хлипає і втирає слези). Так дивилася на мене, якби сам ангел Божий.

Леся: Мамо, я дуже хочу бачити Наталку.

Ганя: І я також, мамо.

Варвара: Добре, діти! Ви будете незадовго її бачити таки в нашій хаті.

Обі: О, якто гарно буде.

Варвара: А знаете чому в нас? Я вам скажу: Учителька боялася провадити її відразу до палати, бо ж її княгиня вигнала з двора. Тому Софійка привела Наталку вперід до нас а потім ми вже побачимо, як ту цілу справу представити нашій княгині, бо вона ще до тепер не знає куди Софійка повела Наталку, хоч вона про це в цілій околиці розпитує та розвідує. Їй навіть не сниться, що Наталка була аж у Люрді а в чудо наша княгина ніяк не повірилаби.

Леся: Мамо, скажіть ще, як Наталка зачала видіти?

Варвара: А я не знаю— Ага, правда: казала сусідка, що про це чудо вже всі газети написали: ану подай мені почту (Ганя побігла за сцену). Я вам зараз прочитаю. (Ганя вертає і подає газету). Варвара бере її стрімголов). О, бачите тут написано за Наталку...

Леся (сміючись): Мамо, ви тримаєте газету догори ногами.

Варвара (обертає газету): А, ти смарката, що ти знаеш? Принеси мені окуляри тай не смійся.

Ганя: Я вже йду. (Пішла). Яж тому газету обернула до гори ногами, що окулярів не маю на носі. (До Гані за сцену): Шукай їх десь там у шафі між шматтям: ні, ні вони є в шуфляді. Може я вчера там їх поставила, як прочитала газету. (Бе себе рукою по чолі). Аж тепер я собі пригадала: я поставила їх в ту сукенку, що я вчера в ній ходила. (Думає). А може... хиба я знаю, де я їх поставила: я навіть не памятаю що я вчера їла... (Ганя вносить окуляри, дуже великі, з власної роботи, вона закладає їх, діти сміються. Вона знова обертає газету стрімголов до людей так, щоби всі бачили. Зачинає читати по одній букві і стогне): Ой, вже не бачу добре: це замалі для мене, треба собі зробити ще більші окуляри. (За сценою гуркіт). Біжи подивися що там сталося. (Діти до вікна).

Ганя: Мамо, княгиня приїхала до нас.

Варвара (схопилася): Ох, лищенько! А тепер що буде? Діти, ідіть собі геть звідси. (обі дівчата втікають за сцену. Варвара біжить до вікна і глядить). Ой, вона вже йде, а така злосна. От буде клопіт. (Бігає, поправляє крісла, стирає порохи ітд... по хвилі каже): Ну, тепер вона вже може прийти. Щось мені здається, що нині сам Пан Біг буде до її совісти говорити— ой

буде.

Елеонора (бистро входить і остро говорить): Ви тут є самі? (Оглядається): То добре, бо я маю нині до вас дуже пильну справу.

Варвара: Для мене це є завсіди велика приємність, коли вельможна пані княгиня вступає до мене.

Елеонора: О, я сумніваюся, чи нині вам буде дуже приємно, коли я вам зачну "сипати" свій "патер ностер."

Варвара: Вельможна пані княгиня є лиха на мене?

Елеонора: Ви ще питаєте? Чи може нема чого? Ви добре знаєте.

Варвара: А щож я такого накоїла?

Елеонора: Не удавайте таку невинну— ваша власна совість проти вас свідчить (глядить остро їй в очи а пальцем їй грозить —се вона часто підчас своєї бесіди робить).

Варвара (Спокійно і щиро): Моя совість? Княгине! Моя совість цілком спокійна: це вам кажу правду.

Елеонора: Ні! Ви кажете неправду, ви обманюєте: це я вам кажу правду в очи: нині я вже мушу отверто з вами говорити.

Варвара: Я до ніякої вини не почуваюся.

Елеонора: Го, го, дивіться люди, яка мені свята зробилася; отже слухайте: я вам даю життя на своїм дворі, а ви що? Місто тримати зі мною, ви зноситесь з такими особами, що мене до гніву приводять, що про мене зле говорять, що на мене стид і ганьбу перед цілим світом стягають. За то власне я їх вигнала зі свого двора а ви їх до себе приняли, га? Ви знюхались з тою зрадницею, учителькою моєї дитини Софійкою, котра моїй дитині помогла втечи з дому а тепер— ще гірше— тепер ви їх обі перетримуєте в себе мені на злість, га? Чи ще посміете крутити, що це неправда? То така мені вдячність від вас?

Варвара: Що я учительку Софійку щось три рази в себе переночовувала— це правда, цього я не перечу але, що я це робила на злість вам, то це вже не правда.

Елеонора: Ви знали добре чому я вигнала її з мого двора а однак ви її приняли до себе: чи це не є на злість?

Варвара: Так, пані княгине! Я знала і я її приняла і я також скажу чому— бо вона над вами змилосердилася!

Елеонора: Наді мною змилосердилася? Жінко! Що ви говорите? Ви з розуму зійшли?

Варвара: Так, пані! З чистого співчуття для вас вона пожертвувалася для вашої сліпої донечки: і чи вона це зле зробила?

Елеонора: Жінко! Як ви ще раз таке скажете, то ви пропадете: я вас тоді разом з вашими дітьми викину на вулицю і то сейчас.

Варвара: Княгине! Всі люди в околиці говорять те саме, що я вам сказала. Пан Біг також колись скаже своє послідне слово, чи то є справедливо, щоби мама так жорстоко зі своєю дитиною поводилася. Щастя, що її Ангел Хоронитель в сам час вивів її і сповнив її бажання.

Елеонора: Ви від коли так помудріли?

Варвара: Я не є княгиня: я собі звичайна особа але настільки я вже можу розуміти ,що то є дуже негарно й несовісно так поступати ,як пані роблять.

Елеонора: Коли ви такі мудрі, то ви повинніби також знати і сказати, де є тепер моя дитина.

Варвара: Це я можу вам сказати, чомуби ні. Учителька Софійка ходила з Наталкою до Матери Божої в Лурд і до тої побожної пастушки Бернадетти.

Елеонора (ловиться руками за голову): Що? що я чую? Що ви кажете? Дочка княгині до пастушки, до тої маячки?

Варвара: Ні, перепрашаю, до Богом благословенної дівиці— повинні ви сказати.

Елеонора: Жінко! Ви мене з рівноваги виводите! Це страшне для мене подумати, що моя дитина-княжна, наче проста баба, повірила в якісь видумані чуда в Лурд. От якто нині ті релігійні забобони не лиш невчених але навіть образованих людей зводять. Ах, що то нині діється на цім світі.

Варвара: Забобони? Вельможна пані! Прийде час, що чуда в Лурд многим людям, навіть безвіркам очи отворять а ви пані княгине, будете одна з перших.

Елеонора: Я?! Ну, ну, можна спробувати. Го, го! Мені не закрутити голову тим блахманом: я маю на карку голову а не капусту тай ще гнилу.

Варвара (ближче до княгині): А, мобито було, якби ваша сліпа Наталка в цій хвилі сама з отвореними очима вискочила перед вас?

Елеонора: Досить, досить мені тих небилиць: про якісь там чуда я й чути не хочу: я ніколи не повірю у ваші забобонні уяви. Ви все вірите в те, що неможливе а я вірю лиш в то, що бачу й що я розумію.

Варвара: Пані княгине! От ви вірите, що маєте великий розум, а чи вже бачили його?

Елеонора: Чи я маю розум, чи не маю— це вас не обходить, але я ніяких чудес не признаю.

Варвара: Княгине! Ви дуже помиляєтесь! Я вам докажу таки зараз, що щей нині є чуда: ви самі тепер про то переконаєтесь! (Відчиняє двері і кличе): Наталю!

Наталка (вбігає і до мами; Софія показується в дверах ус-

міхнена): Мамо, мамо! Я вже бачу! Матінка Божа в Люрд отворила мені очи!

Елеонора (здивована оглядає її): Дитинко! (крізь плач): Ти бачиш?

Наталка: Так, мамо! Я цілком добре бачу вас (пеститься і каже: Ви такі добрі!

Елеонора (Падає на коліна, руки до гори до молитви): Ісусе! Маріе! Я вже також бачу, я вже вірю, я вірю в чуда! Ах, Ісусе, прости мені! Маріе, дякую тобі за всьо! (Завіса скоро спадає).

КІНЕЦЬ ДРАМИ.

ПОКЛИКАННЯ

В монастирі счинився незвичайний рух. Надійшла хвиля розставання-розлуки. По всіх коридорах, де недавно ще панувала глибока тиша, тепер лунали голосні розмови, раз-по-раз роздавався голос дзвінка, частенько чути було тріскіт дверий та поспішну біганину. Словом, загальне замішання.

На подвірю стояли гуртками ученици-вихованки, деякі з них проходжувались весело балакаючи.

Всі говорили нараз, та з з певним неспокоєм все споглядали чогось на двері. Сестри-монахині усміхаючись підходили то до одного то до другого гуртка й розпитували про ріжні вакаційні пляни. Часто появлялась у дверях мила постать Сестри дверниці. Ученици негайно обступали її з усіх боків. По хвилі одна з учениць з виразом щирої радости на лиці пращається з веселим гуртом товаришок.

"Хай Бог провадить! До побачення! А не забудь написати до нас!" кликали до неї з усіх боків. Потім далі балакали й весело жартували собі.

В пустій частині подвіря, далеко від усякого гамору й метушні— розмовляли з собою дві дівчинці, Оленка й Катруся, з усіх учениць найбільші приятельки. Обидві покінчили вже науку й покидали Інститут.

Оленка спитала:

"Чи ти справді, Катрусю, рішена вернутись іще сюди, й стати монахинею?"

Катруся відказала поважно:

"Моя остаточна постанова вже зроблена; чого ж мені ще надумуватись? Бажання моє служити Господу Богу є таке сильне, що не маю ні найменшої причини сумніватись у справі мого покликання."

—"Ну, бачиш," каже Оленка, "я також бажаю служити Господу Богу, але в світі. Пощо мені замикатись у чотирьох монастирських мурах, коли поза тими мурами, в широкому світі стільки всякої біди-нужди духової й фізичної дожидає нашої помочі, нашого порятунку."

—"Маєш повну рацію, Оленко; нинішньому світові треба якнайбільш апостольських душ. Але я, бачиш, чую, що Господь Бог не призначив мене до світського апостольства. Кожна з нас має інші здібности, й інші уподобання. Головна річ пізнати своє покликання, а як тільки пізнаємо, до чого нас Бог покликує, сміло треба це виповнити."

—"Так, так, але хто може пізнати своє покликання з цілковитою певністю та без ніяких сумнівів? Так зване покликання може нераз бути от такою собі хвилевою мрією.

"Таке саме питання поставили раз славному угорському епископові Прогашці, а він ось як відповів: Є трохи правди в тім, що покликання— це нераз буває така мрія. Але мрія щира, свідома своєї ціли, великодушна мрія готова на всякі жертви. Треба насамперед добре роздумати, а потім сильно хотіти, а не мріяти лиш і на сліпо головою мур пробивати.— Отже я вже роздумала все добре й тепер рішуче хочу. Чую, що варто виректися світа для вищої ціли."

"Оце саме мене й непокоїть"— додала Оленка. Виректися світа! Розумію, що можна виректись чогось такого, що ми його добре знаємо, а навіть любимо. Але виректися такої річи, якої зовсім не знаємо, це крок надто смілий. Бо може прийде пізніше хвиля свідомости, а разом з нею і жаль, але це вже буде за пізно. Ти, Катрусю, ще замало знаєш світ, щоб мати відвагу вирікатись його."

"Може якраз тому я так легко світа вирікаюся, що не знаю його; або радше тому, що та одробина, яку я досі пізнала, зовсім не манить мене до себе."

"Як можеш говорити про це так спокійно?!"— обурилась Оленка. "Хиба ж у тебе в жилах крови нема? Хиба не чуєш, що ти молода, що життя так чарівно, так

любо до молодих усміхається? Ти ж пречінь завжди була така весела, така дуже скора до сміхів і жартів. А тепер маєш відвагу вирікатись усього?

Чи тобі цього не жаль?"

Легкий румянець покрив личко Катрусі. Вона не дуже радо говорила про свої внутрішні почування навіть з Оленкою. Вагалася хвилину, але потім нагло постановила виговоритись: "Деколи дивні якісь почування опановують моє серце, але це довго не тріває. Знаю від моєї рідної сестри, що у неодної нареченої подібні почування жалю й тривоги будяться перед шлюбом. Одначе ніколи не чула я, щоб через те дівчина вирекласъ свого подружжа. А все така вона пускається на більш непевну дорогу життя, на дорогу, що скриває в собі більше терпінь та небезпек ніж моя, коли стану обручницею самого Христа Господа. Я властиво тішуся з такого деколи тривожного почування, бо принаймні можу зложити Господеві якусь маленьку офіру вступаючи до монастиря. Від світа я й так багато не очікую, отже нічого надзвичайно в цім не буде, коли з ним розпрощаюся. Тільки молодість моя рветься до життя й до свободи. Це буде отже одинока жертва що її принесу Господу Богу. А дуже бажаю я оту жертву принести, бо якже ж могла б я інакше заслужити собі на місце між вибраними, що колись мають товаришити "Божому Агнцеві."

—А якщо право до життя колись у тебе відізветься, й буде сильніше?"

"То буду молитися."

"А якщо навіть уже й молитися не зможеш?"

"То покірно склоню голову, прийму цей допуст Божий, і буду чекати... буду чекати, поки знов прийде сила молитися!"

"Чому ти така дуже певна себе?"

"Я сильно вірю, що Господь Бог кличе мене, і якщо піду за цим покликом, буду мати потрібну ласку, щоб витревати аж до кінця."

В тій хвилі надійшла мати Ангелина й приступила до дівчат. Це була монахиня незвичайно мудра, доброго серця й дуже ревна.

Оленка і Катруся завжди мали до неї велику пошану й щире привязання. Мати Ангелина вступила до монастиря тому 20 років, а мала вона тоді вже 28 років, отже знала вже світ і життя. Одначе можна було сміло припускати, що вона ніколи не жалувала своєї постанови, бо очі її завжди були повні радости й тихого спокою.

Оленка відразу звернулась до неї:

"Дорога Мати Ангелино, скажіть, чи монастирське життя не скриває в собі ніяких особливих труднощів? Я ось тепер саме намагаюсь випробувати покликання Катрусі, але надармо приманюю її до світа. Це її зовсім не притягає. Отже я хотіла б їй показати прикру сторону монашого життя.

"Може бодай цим відстрашу її. Катруся дивиться тільки на блискучу сторону медалі, повинна отже на другу сторону глянути, потім щойно свідомо й добровільно вибирати між світом і монастирем."

Мати Ангелина усміхнулася.

"Найбільша трудність у монастирі,— то те, що самі себе, тоб то наше дороге, наше самолюбне, наше найдорожче "Я" приносимо до монастиря. Наше "я" справляє нам найбільше клопоту. Бо всі ми— люде, чи живемо там у світі, чи тут у тихих замкнутих мурах. Одначе з огляду на те наше "я", мусимо в монастирі сильніше поконувати свою власну природу ніж на світі. Бо в монастирі ми більше залежні одна від другої, а замкнення серед мурів, ту залежність ще значно збільшує. Мусимо отже завзято обтесувати, й огладжувати свою власну особу, та з трудом достосуватись до інших аж поки не витворимся з нас одна гармонійна цілість, велика духовна родина.

На світі вразі непорозумінь або труднощів люди перестають говорити, втікають одні від других, взаїмно обминають себе вже здалека, а дехто часом бажав би й від самого себе втекти. Тимчасом в монастирі це річ неможлива. Тут ніде не сховаєшся. Тут тільки одне схоронище маємо, одне прибіжище: Кивот! І хоч та спільнота життя має свої особливі труднощі все ж таки кивот є тут блище до нас ніж у світі.

Правда, й на світі треба прийняти неодне таке, що нам прикре, й гірке; але коли там нераз примусова терпеливість означає тільки терпіння— то тут— з огляду на монаший послух— вона стає чеснотою.

Кілька розсміяних дівчат наблизились до них.

"Чому ви тут такі страшно поважні; чи може далі вчитесь ще? спитала шуткуючи одна з них. І радіена балачка не вгавала. Загальна втіха потягнула за собою й Катрусю. Жартами, сміхами старалась вона іншим час

упріємнити, поки й її вкінці не покликала сестра Фіртіянка.

Попередній вираз поваги щез із лиця Катрусі. Була розсміяна, повна життя й радости.

Оленка приглядалась до неї довшу хвилину задумана; потім звернулась до Матери Ангелини: "Не розумію, як така дівчина повна життя й радости може мати монаше покликання."

Мати Ангелина погладила її ніжно по голові й сказала тихим, лагідним голосом: "Оце властиво найпевніший знак правдивого покликання. Хиба не знаєш, моя дорогенька, що Господь Бог любить веселість."

Чиста Совість— Пів Неба

Поганий осінній вечір. Холодний, дрібний дощ січе без перестанку, під ногами хлюпотить болото, лямпи на вулицях світяться млаво, окружені з усіх боків мрякою. Широка львівська вулиця Кароля Людвика сьогодні майже пуста, рядом тільки стоять візники закутавшися в сірі ковти, й чекають якогось гостя. Від часу до часу гляне декотрий на ясно освічені вікна готелю Бель-вю, закашпяє, зітхне або заворкоче під носом: "нема то як панам." Одначе грубо помилявся би той хто думавби, що в тій величавій палаті, в тім готелю, всі багаті й щасливі. Ось зараз побачимо там бідаків.

Широкий коридор; він увесь виложений чудовими диванами і ясно в ньому як у день. Одні сходи, широкі, вигідні, застелені килимом, обставлені квітами, ведуть на гору до теплих, панських кімнат,— але нам туди не подорозі, ми спустимось по вузеньких східцях у низ до пивниць, або, як то кажуть у Львові, до сутерин. Сходимо туди якось потемки, в руки попадається якась клямка від дверей, отвираємо, і на нас бухає хмара пари, і сопух мила й праного шмаття. Невеличка лямпа серед пари ледви блимає. З одної сторони піч і великий котел до варення шмаття, з другої стіл і балія, вгорі на локоть від землі віконце. Над балією стоїть жінка, не стара ще, але журба

та злидні вже поорали їй лице глибокими рівчаками. Стоїть, виймає шмаття із кипятку й викручує. Спішиться небога, хоч піт уже добре лице заливає, бо там чекає на неї Настуня, її донечка.

"Бідна дитина"— думає мама— "доктор казав її добре годувати, казав купити вина і то доброго! Ба, а звідки я на це грошей візьму. Тих кілька нещасних центів, що на день заробляю— то замало. Ой, Боже мій, Боже, ратуй, а Ти Пречиста, поможи мені бідній," вирвалось з її грудей.

Ще не скінчила, як нараз отворилися двері, і до пральні вбігла дівчинка, може девяти літ. Бідненька, сухенька, личко бліде, біле як сніг, уста посиніли, тільки очка блестять, як два розжарені вуглики. Припала до мами, поцілувала в руку, і мов пчілка забреніла:

"Мамуню, мамуню, я вже так довго на вас чекала, що вже не могла витримати. Ще в першій годині вернулася я зо школи, всі задачі на взавтра написала, а Вас як нема, так нема!"

"Зараз, зараз моя дитино, скінчу. Але деж можна в таку погану погоду виходити з хати! Ти і так хора. Доктор казав, що мусиш шануватися, а ти зовсім на себе не вважаєш." "Але ж, мануню, мені без вас так скучно, що годі висказати. Я вам поможу." І, не чекаючи на відповідь матері, вхопила за викручене біллля, й зачала розпростирати й вішати на шнур, що тягнувся від одної стіни до другої.

"А бачите, мамуню"— промовило з усміхом дівчатко, —"воно так скоріше піде, й скоріше скінчимо роботу."

Мати глянула на дитину, в очах заблисли сльози, а уста несвідомо повторяли: "добре, добре, дитино!" Чи ж вона могла гніватись на таке добре сотворіннячко?

За чверть години праця була скінчена. Мама відчинила двері, щоб випустити пару; потім винесла брудну воду, погасила світло, обтулила дитину, взяла загортку, замкнула на колодку двері і враз із дитиною вийшла на вулицю. На дворі дощ такий сік по лиці. Мати глянула на дитину, поправила їй ще раз теплу хустку й сказала:

"Знаєш що, Настуню, йди додому, я ще мушу поступити до одної пані по білля і гроші, потім піду до склепу, і незадовго вернуся."

"Мамуню, і я піду з вами," просидо дівчатко.

"Ні, моя дитино, ні! йди додому, ти хора, а доктор ка-

зав уважати. На дворі така слота, що й пес утік би. От подивись: вулиця зовсім пуста. Йди, йди додому, я вернусь борзенько."

"Мамуню, а купіть вина."

"Добре, добре, Настуню! Як тільки дістану гроші, то куплю! Іди, йди швидко."

Мала побігла додому, мати глянула ще раз за дочкою, і пустилася в противний бік.

Історія цеї жінки не довга. Родом була з під Сокаля, де і зросла. Її покійний чоловік дослужився у австрійськім війську ранґи фірера, бо був письменний. Вернувшись з війська пізнав її, полюбив, і вони побрались. Він був сирота, а вона теж сиділа на ласці мачухи. Увесь їх маєток: по дві руці в кожного, обопільна любов і щира набожність. Рік по шлюбі перебідили якось на селі, а далі вже годі було, не було заробітків. А навіть і той, що був, зовсім був замалий, бо літом діставали по 30 центів на день, а зимою по 20. Не було з чого вижити. Рада в раду, та й поїхали до Львова. Олекса став за сторожа каменици, а вона навчившися ще змалку добре ходити коло шмаття, стала за прачку по панських домах. Він заробляв коло 30 рокон місячно, вона щось 20, та й так якось жилося. Гаразду, правда, великого не було— але і біда не доїдала, та ще часом якогось цента відложили на чорну годину. Незабаром та чорна година таки прийшла.

Олекса перестудився, дістав запалення легенів, і до двох тижнів, не зважаючи на всю поміч лікарську, помер. Який тільки цент заощаджений був, підчас хороби розійшовся то на докторів, то на ліки, то на похорон. З каменици треба було забратися, бо прийшов на місце Олекси другий сторож. Стільки лиш всеї помочі, що господар лишив її при пральні і давав денно 1 корону. Та й це ласка. Що робити?

Винаймила собі якусь нужденну кімнату аж коло заведення Інвалідів і перенеслася туди враз із Настунею. Настуня ходила до української школи Вправ, хоч їй багато ближче було б до польської школи св. Мартина, бо мати боялася, щоб дитина в чужих руках не відцуралася свого св. Обряду й народности. Ще як небіщик муж жив, ходили все до церкви оо. Василіян, там були вони вписані до Апостольства і там навчилися любити свій св. обряд і рідну Україну. За життя Олекси Настуня добре виглядала й була здорова, а тепер бідацтво щось знемагало.

Видно, що була хора з нужди, бо лікар приписав поживні страви й добре вино. От і вся історія бідної вдови.

Теодозія, бо так називалася вдова, дістала від пані за давнішу роботу дві корони, взяла ковнірці до прання, а вертаючись додому, поступила до склепу п. Б., щирого українця. Хоч була бідна, то всетаки нізащо в світі не була б ніколи купувала нічого в жидів. Воліла цента або два заплатити дорожче, аби тільки в свого. Бідні люде все скоріші до ідеалів, ніж багаті.

В склепі було досить покупців. Взяла трохи цукру, чаю, дві булочки й за 20 центів шинки для Настуні, всього на 46 центів і положила ринського, тобто дві корони на стіл.

Поглянула на шафах, та й аж здрігнулася— рядочком одна побіч другої стояли бутельки, а на них золотими буквами було виписане: "Дічниче вино 3 кор. От, колиб бодай одну таку для моєї Настуні,"— промайнуло крізь голову Теодозії, "але де, де, три корони, звідки їх узяти? Боже, Боже!"

Не докінчила ще гадки, як перед нею станув купець, викинув на стіл 3 кор. 54 центів, склонився, сказав: "дякую," і звернувся до якоїсь пані. Теодозія глянула на гроші, потім на купця, і вже отворила уста, щоб сказати що помилку, але щось шепнуло їй до вуха: "буде вино для Настуні." Згорнула горячково гроші й вибігла зо склепу.

Бігла й обзиралася, мов би хто гнав за нею, і засапана вбігла до хатини.

"А вам, мамуню, що сталося?" скрикнула на стрічу Настя.

"Нічого, нічого, спішилася, то й задихалась! От принесла тобі на вечеру," і за цим словом кинула пакуночок на стіл.

Скинула з себе загортку, наставила самоварик, взяла за латання білля, але це якось не йшло. Не могла всидіти на місці. Запарила чай, поставила перед дитиною, щось три платочки шинки й булку, налляла чаю дитині й собі, і сіла побіч столика. Проковтнула трохи гарячої води— але ніщо не смакувало.

"А ви, мамуню, чи не хорі? Чому нічого не їсьте? Таж ви цілий день майже нічого не їли."

"Я трохи змучена. Відпочину, то й відійде." Вечера скінчилася. Настя взяла свою книжку до читання й чи-

гала півголосом. Мати не слухала, бо все ще не могла успокоїти свого сумління, що-до неправедно набутих грошей. По хвильці глянула на дитину, що поволеньки читала: Чуже не гріє. Найменша річ, що забираємо несправедливо ближньому, то крадіж!

"Крадіж," мимоволі повторила вдова, "крадіж." Лице в неї загорілось. Почула перший раз такий докір і то з уст своєї дорогої дитини. Порушилась, наче б хотіла з себе скинути, щось обридливе, а рука мимохіть доторкнулась до кишені, де лежали купцеві три корони.

Ні, ні, скривдити купця і при тім тяжко згрішити вона ніяк не хотіла. Ще заки Настя скінчила задачу вибігла з хати й просто побігла до купця. Хотіла гроші віддати й за покуту признатися до провини. Дрижачою рукою положила три корони на стол.

"Тут маєте гроші,"— вимовила на силу, "що ви мені передали!" В склепі не було нікого, і купець звернув більшу увагу на неї, а бачучи її зворушення запитав.

"Що вам сталося?"

З великим трудом і стидом призналася вдова, що відразу завважила його помилку, але спочатку хотіла ті гроші затримати.

"Ну, так,"— каже купець,— "але звертаючи мені гроші, ви тим самим уже все направили."

Вдова відотхнула.

"Правда, що коло вас тепер нужда?"— каже далі купець— "бо інакше ви були б мені ті три корони відразу звернули."

Вдова поволеньки росказала про те вино, що лікар приписав дитині, попросила ще раз купця, щоб їй усе простив, і звернулася до дверей.

Але купець закликав: "Ще хвильку почекайте. Вино для вашої донечки будете мати." Скоро вхопив одну бутельку, завинув до того ще й трохи тісточок, і дав удовиці.

"Нехай це вино послужить вашій дитині," мовив добрий купець, "а коли вам вийде, то прийдіть, я дам і більше. Вже то якось порахуємось, бо ви й так до мого склепу часто заходите."

В хатині того вечера була велика радість. Настя тішилась, що перший раз пє те вино, що лікар приписав, але радість удови була більша через те, що спокусу до крадежи поконала.

Цвинтар тих, що потонули

Образок з побережжа.

Осінний вихор свище та виє і люто жене перед себе тяжкі хмари, що із своїх звоїв витрясають студений дощ, а верхи гір вкривають білим снігом,— привітом близької зими.

А з виттям вітру мішається рев вихром розбурханого моря. Тяжко кітлують його темно-зелені филі, розбивають воду на піну та біле шумовиння, а підносячись високо, заливають в гніві филями й піною побережні скали, що сміються з його безсильної люті.

Через тяжкі хмари, що закривають біліючі шпилі Піренеїв продирається слабе осінне сонце. Чорна, тяжка, дощева мряка, мов яка мара стікає перед побідним князем, криється в дикі пропасти скалистих гір, шаліючи там знищенням і піметою. І знова всміхається як передтим синє небо й спокійне та гладке море, а легкі хвилі граються з побережними скалами приколишуючи їх до милого сну.

Соняшні, величаві, осінні дні, як скоро ваша принадна краса каже забувати на остру зиму, що наближається.

На побережі горб, а на ньому купками дерева. Милі дучі соняшні освічують се місце, тихий вітрець грає галузками дерев та наче довгу шепоче молитву. Но хоча б сонце вдруге так мило всміхалося,— синє небо та блеск сонця не зможуть прогнати з того горбка глухої туги та смутку, що наче мара блукаються там між кипарисами та громадами піній.

Тужно споглядають сі мелянхолійні дерева в зелену долину, де ще недавно панувало оживлене життя; навіть і цвіти, що так яркими красками на цім куснику землі розцвітаються та своїм милим запахом воздух наповняють, не можуть з того горбка прогнати німої туги, яка сповиває його. Таємне вічне мовчання панує тут, а мовчазний ангел смутку пересувається самітно й тихо та цвіти, що ростуть на гробах, зливає росою сліз, які тут виливаються, бо глубоко під землею цього самітнього закутка ле-

жать ті, що змучені тягарем літ тепер тихо спочивають у вічному спокою.

Відділені від других гробів стоять хрести вкриті диким лавром та блюшем. На них написи померших, які, хоч давно полишили цей світ, не спочивають в тій тихій посвяченій землі.— Під хрестом клякнула невіста, голову похилила до землі, бліде лице залляли сльози а дрижачі уста тихо прошептали: "до скорого побачення там... там... високо!"

Де спочивають ті померші? Хто це знає? Ці самітні хрести відокремлені від других гробів— це "Цвинтар тих, що потонули."

Поплили вони по безкрайному морі в чужий край, на чужі береги... і більше не вернулись. А до вітчини, до жінки, що вижидала, до зажурених родичів, до заплаканих діточок не наспіла жадна вістка про корабель, що на ньому, повні надії, виплинули вони на непевне море.

Затонули.

Перед одним із цих хрестів світиться лямпа. Як блудний вогник блимає і дрижить вона червоним світлом, а її блеск кидає рожеве світло на лице ще молодої невісти. Як статуя викована з мармуру, тиха, непорушна й бліда клячить вона там, а по лиці її спливає сльоза за сльозою... Це сльози молодої вдови за своїм мужем; прибита тяжким горем клячить вона там бліда в тяженькій задумі. Я

знаю її; я знаю цю бідну жінку; її чоловік був моїм вірним другом. Перед роком вложив він на мене цей смутний обовязок, переказати його жінці, що тужно його повороту вижидала, що її муж вже ніколи не поверне. І ще видається мені, що чую цей проймаючий крик, який ця вістка вирвала з її грудей, ще виджу її скамянілі, повні розпуки очі, в яких крилося море невисказаного болю.

Тепер вона клячить там і молиться за того, котрого злощасна судьба їй так скоро забрала. Може прийде до неї, може хоч тепер попрощається в цьому житті послідним прощанням, на яке йому не позволила, та послідний прощальний поцілуй зложить на сльозами зрошенім лиці.

* * *

Ненасичене море його поглотило! Тепер він спочиває глубоко на таємному дні моря.

Се була страшна бурлива ніч, яких я мало коли пережив у своїх подорожах; ми вже виділи морську ліхтарню з Ляредо, але не відважились зблизитись до пристані, та мусіли позістати на отвертому морі, щоб филя не кинула нас на прибережні скали та не розбила. Корабель мов забавка скакав по розбурханих филях, а сильний вітер то вивертав його на бік, що аж реї занурялися у воді, то знова кидав ним у страшну глубінь, загребуючи його в піну та шумовиння.

Буря, буря! Мені довелось її сим разом в цілій люстості пізнати!

Буря, буря! Чи чуєш її дикий спів? Се крик альбатроса й вереск мев, що гейби літаючі великі платки снігу, трівожно окружають корабель; се рев розбурханого моря, що свої запінені филі гнівно метає на корабель; се крики та заклинання, молитва й зойки наляканих моряків, що їх лише слабі стіни корабля відділяють від страшної безодні.

* * *

Западає чорна ніч і сповиває все в непроглядну темряву; небо й вода, корабель і воздух— все один чорний хаос, (а в ньому) не можна розпізнати нічого, хиба на кілька кроків запінені хребти филь, що біліють серед темної ночі. А там ген далеко в грубій темряві видко слабе світло ліхтарні морської. Горе нам, коли нас наїде який корабель— серед такої бурі неможливо виминути.

Я не лишився на споді корабля, але, мимо страшної бури, стояв на покладі і кріпко держався линв, ледви два

кроки віддалений від керманича— мойого щирого приятеля.

А ніч щораз страшніша; щораз лютійше реве розгніване море. Оглушаюче виє та шумить вихор і зо свистом розбивається об машти корабля—а корабель скрипить і стогне у всіх своїх вязах. —Нараз як демонська мара, наближається якась велика чорна маса.— Чи се корабель?... чи може який морський дух, що перелітає море, та спихає кораблі на дно. Боже будь нам милосердний!

Він візджає на нас. З цілої сили руки стискають грубі линви,—филя за филею вдаряє в корабель занурюючи його на хвилину в море.

Чи мені причулось? Мені здавалось, що я почув слабий, придушений крик;— чи се може вітер так тужно свище й виє,— наче людина стогне й помочі просить?

Купіль щасливо проминула. Я мимоволі звертаю свої очі на мойого товариша, який ще перед хвилиною всіми силами кермував кораблем, щоб буря не загнала його на скали. Але місце де він стояв було пусте.

"На рятунок до води!"

Шум филь та виття вітру заглушують мій крик. Нараз пискавка ярким світлом продирає темряву, освічуючи корабель і море. В хвилевім світлі пискавки бачу серед піни розбуреного моря якусь темну стать. Се чоловік. Його лице й німий благальний зір, що шукає помочі, звернені на мене. Оба рамена простягнув до мене й просить помочі, рятунку... Пискавка гасне а нічна темрява сповиває знова воздух і море чорним рядном.

Хай Бог помилує душу нещасного.

** ** **

На цвинтарі тих, що потонули, під хрестом клячить тепер вдова. . На хресті видніє напись: "Згадайте в своїх молитвах душу Р. Ж....., властителя тримаштового корабля "Вуг", що його филя серед страшної бурі, дня 21. грудня 1898 р. змела з покладу близько Ляредо. Рятунок у темярві був неможливий.

Браття, чувайте, бо не зняєте ні дня ні години!"...

Так написано на хресті, під яким нині жінка клячить і молиться:

"О, якщо дитя моє булоб старше, не потребувало б вже більше матірної опіки, та саме моглоб собі найти дорогу в широкому світі,— я молиласяб : Боже, забери мене до

нього— до того, за ким тужить душа моя!" Так заводить бідна невіста, та нидіє в тужному спомині.

І ясніше блимає червоне світло лямпки й вітер тужніше заводить між гадузками дерев.— Чи се може відповідь її чоловіка, забраного так несподівано нещасною долею?

Тихенько гойдаються високі пінії та в своїх коронах наче молитви шепчуть. Кожне село та рибацьке містечко на батьківському побережі має свій цвинтар, "тих що потонули." На хрестах і таблицях стоять вириті імена тих, що пустились на безкрає море тя вже більше не вернули. Ніхто не знає де загинули, ніхто не міг вістки про них принести— потонули! Нема тут майже родини, що не оплакувала б якої жертви моря. А та жертва є десь спокійно в посвяченій землі але далеко від своїх дорогих на дні глубокого моря!

Католицьким Світом

НОМЕР ПРЕЗИДЕНТ ЗУНР др. ЕВГЕН ПЕТРУШЕВИЧ.— В дуже невідрадних обставинах, без достатків і сердечної опіки, на далекій чужині в берлінській лічниці, помер 29 серпня 1940, в 77 році життя президент Української Національної Ради і диктатор Західної Української Народної Республики— др. Евген Петрушевич. Помер один з тих, що творили нашу славу. Помер один з небуденних людий, один на міліони українців.

Поховали його на католицькім кладовищі біля могили полковника Дмитра Вітовського, при лізенштрассе. Похорон правив о. др. Петро Вергун, котрий у пращальнім слові згадав про тяжку втрату для українського народу в особі покійного. Згадав о. Вергун, що хоронять покійного не при звуках софійських, або святоюрських дзвонів— а на чужині. Земля, котрої він провідником— нині залита ворогами, котрі над нею панують. І не віддавали покійному чести стрункі ряди — найвищих старшин Української Галицької Армії — не вкрили його домовини китайкою, як було патріярха Галицької України Андрея Митрополита Шептицького...

др. Евген Петрушевич жив 1863—1940. Замолоду веде адвокатську канцелярію в Сколім. В 1907 році стає послом до австрійського парляменту, а в 1910 до галицького сойму. 25 марта 1918 скликав до Львова з'їзд мужів довіря всіх українських

політичних партій. Там рішено створити з Галичини і Буковини окрему державу. 18 жовтня 1918 зібралася у Львові українська конституанта. Тоді створено Українську Національну Раду. Першим її президентом став др. Евген Петрушевич. 19 жовтня 1918 проголошено на зборах в Народнім Домі у Львові Українську Державу з Галичини, Буковину і Карпатської України. 1-го листопада 1918 др. Е. Петрушевич підписав акт повстання своєї держави— Західно-Української Народної Республики. 3 січня 1919 він же проголосив в Станиславові злуку ЗУНР з Українською Народною Республикою, котрої влада була в Київі. 9 червня 1919 підчас наступу ген. Галлера в його руки зложено всю владу— став диктатором. В цім характері переїхав до Камянця Подільського, а звідтам на еміграцію до Відня— підчас котрої проголошено рішення Ради Амбасадорів з 15 марта 1923, котрим Галичину віддано Польщі. З Відня переїхав до Праги, а потім до Берліна. Всюди, де був, працював для справи визволення ЗУНР і ніколи свого прапору не змінив, ні не схилив. Був вірним до кінця і на жадні лакомства нещасні не пішов. І хоча доля його була незавидна, особливо в останніх роках, коли всяка поміч від родини для старця стала неможлива, а не мав прямо з чого жити— то лишився на становищі гордий і суворий, як столітний дуб— як бл. п. Мирон Тарнавський, командант УГА, що платні жертвованої польським урядом не приняв і хоча в нужді жив, але високо ніс голову. Такі люди визначають століття і стають багатством духа народу, з котрого черпатимуть грядучі покоління— як жити і як боротись, щоби не впасти й прапору свого не склонити. ВІЧНА ЙОМУ ПАМЯТЬ!

ПАПА ПРОТИ ТИРАНІЇ МОДИ.— Папа, промовляючи до 14 тисяч католицьких дівчат, зорганізованих в Католицькій Акції, звернув увагу на теперішню жіночу моду. Взивав до помірковаости і скромности, кажучи, що мода і скромність повинні йти разом як рідні сестри. Папа виступив проти тих, що невільничо йдуть за "тиранією моди", хоч вона нарушує чесноту скромности, що є гарантією жіночої чистоти й невинности.

ВАТИКАН ЗАТРІВОЖЕНИЙ ПОШИРЕННЯМ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ВПЛИВІВ.— З ватиканських кол подають, що Папа затрівожений тим, що в світі поширюються "большевицькі впливи." Совети поширюють таним коштом свої впливи на щораз більшу територію. А з тими впливами шириться і большевицька фільософія. Заходить небезпека, що навіть така католицька держава як Еспанія, готова також ввійти в союз з Советами. Папа хоче тепер видати енцикліку, звернену до католиків світу,

в якій хоче звернути увагу на велику небезпеку з такого поширення комуністичних впливів.

БУРСА БУК-а В САСКАТУНІ має повне число питомців. Всіх студентів в бурсі є тепер 26. Чотирнацять треба було відправити, бо нема місця. З тих 14, чотири приходять до бурси на харч. Це студенти Учительської Семінарії, Фахових Шкіл і університету. Треба конечно прибудувати ще до бурси нові помешкання, або краще докупити недалеко ще один будинок, бо той, що є, не вистарчає. В цій справі клопочеться щиро ректор бурси о. П. Криворучка.

НОВУ ЦІЛОДЕННУ ПАРОХІЯЛЬНУ ШКОЛУ основано в Сентралії, Па. Школу і Діточий Садок ведуть Сестри Василіянки.

СЯНІЧЧИНА НА ЛЕМКІВЩИНІ.— З новим шкільним роком отворено в повіті Сянік 85 українських шкіл. Наших учителів є там 166, дітий 9,308— в повіті Березін є тепер 24 українських учителів, 10 шкіл і 1,208 дітий— в повіті Балигород є 133 учителів, 91 шкіл і 9,636 українських дітий. Шкільним інспектором в Сяноці є о. Венгринович. З цілого ряду сіл пишуть про перші труднощі з минулого року. Українських шкіл там ніколи передтим не було. Селяне передтим ненавиділи школу, так як школа ненавиділа наших дітий. Тому було недовіря до школи. Те все наші учителі перебороли і тепер народне життя пливе повним руслом. За кілька місяців української школи діти навчились більше, як раніше за пять літ чужої школи.

МИХАЙЛІВЦІ—тепер в Словаччині. Кругом Михайлівців живуть наші люди, котрих довгі часи старалися позбавиви віри і нації зависні сусіди. В горах тримаються краще, по долах гірше. Між Михайлівцями і Пряшевом живе яких 25,000 наших людий а біля самого Пряшева яких 30,000. В Михайлівцях є величавий монастир Отців Редемптористів нашого обряду, а тепер викінчують будову одноповерхового Сиротинця під зарядом Сестер Служебниць. Площу під будову та гроші дали бездітні тамошні люди. Втікачів з Карпатської України остало ще в тамтих околицях яких 50 родин. В Пряшеві є столиця нашого епископа, Преосв. Гойдича, ЧСВВ.

КІЛЬКО УКРАЇНЦІВ В АЛЬБЕРТІ?—Кілька цифр з перепису І. IV. 1936 року. —Всіх українців в Альберті було того дня 63,073. Всіх, що подали українську мову за свою рідну мову було 66,109. З того в Канаді рожденних було 39,906— або більша половина. Без горожанських паперів було 8,928 українців. Всіх рільничих господарств мають наші в Альберті 8,749— з того найбільше по одній фармі, бо аж 5,075 осіб. В порівнанню з ін-

шими народностями, українці стоять в Альберті на третім місці в черзі числа: Британців є 400,135, німців 90,961— французів є 39,800. Значить творимо чисельно силу— коби так вірою й любовю! — Бо запорукою будучности не число— але живі серця, просвічені вірою, скріплені любовю—одної віри й одної любови.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ МЕКСИКА ВІДКИДАЄ СОЦІЯЛІЗМ І КОМУНІЗМ.—Новий мексиканський президент ґен. Камашо, наслідник президента Карденаса, оповістив несподівану заяву, яка викликала оживлену дискусію в політичних кругах тої країни. Він заявив, що є ісповідником католицької релігії з походження й переконання. Що комуністів не буде в його уряді, бо їх засади є противні переконанням мексиканського населення. Що він не є соціялістом, однак вірить у демократію, свободу й економічний добробут. Що Ломбардо Толедано, сильний провідник мексиканських робітничих юній, відомий як комуніст, не ввійде до уряду Камашо. Заява президента є незвичайно важна для відносин у Мексику, де від 15 років соціялістично-комуністичні уряди ведуть боротьбу проти католицької Церкви., Вона тим цікавіша, що Камашо був кандидатом мексиканської революційної партії, яку попер у виборах бувший президент Карденас і вся лівиця. В уряді попереднього президента Карденаса було кілька комуністів, які завели примусове навчання соціялізму в школах.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Малий Богданчик прийшов до Юрчика на забаву. За яку годину прощається чемно з Юрчиковою мамою.

—Алеж, Богданку,— каже Юрчикова мама— таж ти маєш праве око зовсім підбите!

—Добре, добре....—відповідає Богданчик.— Хай но пані поглянуть на Юрчика Він має оба підбиті...

Катехит:— Петрусю, скажи мені, що було після потопу?
Петрусь (думає довший час): Болото, прошу отця.

—Вуйку, прошу мені купити пачку чоколяди.
—Не можу! Потребую грошей на щось ліпше.
—Та що ж може бути ліпше від чоколяди?

Учитель:—Вуха маємо на те, щоб слухати, очі, щоб бачити. А ніс до чого?
Івась:— До витирання!

БЕЗКРОВНА ЖЕРТВА СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа це та сама жертва яку Ісус Христос приніс на Хресті, з тою ріжницею що хрестна жертва була кровавою а жертва яку приносимо на Службі Божій є безкровна. Вартість її є однак та сама.

Якщоб так ти, брате, міг був бути присутним на горі Голгофті і на власні очи бачити умираючого Ісуса, з якою то побожністю ти бувби глядів на цю Жертву!

Ти маєш і тепер це саме щастя бути присутним на цій самій Жертві кождий раз що ти є на Службі Божій.

Жертва Служби Божої є установлена на це, щоби Богові віддавати честь, бо коли, руками священика, приносимо Йому в жертву Його власного Сина, ця Жертва приносить Йому більше слави чим колиб жертвував Йому життя усіх людий і ангелів разом.

Жертвою Служби Божої ми можемо надоложити Богові за наші гріхи і провини.

Жертвою Служби Божої можемо найкраще подякувати Богові за одержані від Нього дари і ласки.

Жертвою Служби Божої, вкінці, можемо найскорше випросити у Бога цего чого потребуємо. Служба Божа це найкраща просьба, найуспішніша молитва.

Тому, якщо ви потребуєте якої ласки або помочі Божої; якщо хочете подякувати Богові за отримані ласки; якщо хочете помогти вашим дорогим померщим, які може мучаться в чистилищи і чекають на ваші молитви,—то наймість Службу Божу, або у вашого отця пароха, або пришліть до нас, на адресу:

Служба Божа читана $1.00 — Співана $3.00

THE UKRAINIAN CATHOLIC MISSION
Catherine Street ——o—— Yorkton, Sask.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Формат вигідний, добрий папір, ясний друк, красні образки. Сторін 512. Ціна з почтою 80ц. оправлений в скірку $1.50; золочений $2.00

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Дзвони, фани, хоругви, фелони, чаші, кивоти, ліхтарі, павуки, свічки, ладан, вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

ЛЕВИЦЬКИЙ—ГРОСС, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.

322 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Формат вигідний, добрий папір, ясний друк, красні образки. Сторін 512. Ціна з почтою 80ц. оправлений в скірку $1.50; золочений $2.00

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Дзвони, фани, хоругви, фелони, чаші, кивоти, ліхтарі, павуки, свічки, ладан, вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по каталь̀ог.

ЛЕВИЦЬКИЙ—ГРОСС, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.

322 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— ЗМІСТ —

Жертва Служби Божої 362
Кримський Баранчик 366
При Яслах Месії 354
Христос і Діти 355
Секрет, Щоб Бути Все Щасливим 378
Католицьким Світом 379
Відповідь 378
Добра й Зла Книжка 373
Жаль за Гріхи 361
Добрий Знак 368
Пошана для Священика 369
Найкраща Квітка 372
Відважний— Язиком 365
Місячне Намірення 353
Веселий Кутик 384
Палець Божий 356
Сповнив Дану Обітницю 377

(За дозволом церковних властей)

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 12, No. 12. YORKTON, SASK. December, 1940

КАЛЄНДАР НА ГРУДЕНЬ, 1940

1 **Н 24 по С.** м. Плятона і Ром.
2 П Прор. Авдія
3 В Преп. Григорія Декап.
4 С **Вхід в Храм Пр. Богород.**
5 Ч Ап. Филимона
6 П СС. Амфільохія і Григ.
7 С ВМц. Екатирини
8 Н 25 по С. СвщМ. Климент.
9 П Преп. Алипія
10 В ВМ. Якова Персянина
11 С ПрепМ. Стефана
12 Ч ММ. Парамона і Філумен.
13 П † Ап. Андрея
14 С Прор. Наума
15 Н 26 по С. Прор. Авакума
16 П Прор. Софонія
17 В ВМц. Варвари
18 С † Преп. Сави Освящен.
19 Ч С. Николая Чудотворця
20 П С. Амвросія
21 С Предпр. Н. З. і Преп. Пат.
22 Н 27 по С. Неп. Зачаття
23 П ММ. Мини, Ермог., і пр.
24 С Преп. Даниїла Стовпн.
25 С Преп. Спиридіона
26 Ч † ММ. Евстратія, і пр.
27 П ММ. Тирса і Левкія
28 С СвщМ. Елевтерія і пр.
29 Н Праотців. Прор. Аггея
30 П Прор. Даниїла
31 В М. Севастіяна

УСТАВ НА ГРУДЕНЬ, 1940

1. Неділя 24 по Сош. і Священомуч. Йосафата: Глас 7, Ев. утр. 2. Всеночне. Устав той сам, що 13 жовтня, Йоана Богослова в неділю, лиш: На літ. Троп. воскр. і Йосафата, і Кондак воскр. Слава: Кондак Йосафата, І нині: Заступнице Християн. Ап. зач. 221 і 311, Ев. Луки зач. 39 і Йоана зач. 36.

4. Введення в Храм Пресв. Богородиці: Всеночне. На літ.: Ап. зач. 306, Ев. Луки зач. 54.

8. Неділя 25 по Сош. і Віддання Празн. Введення: Климента свящМ. Гл. 8, Ев. утр. 3. На літ.: Троп. воскр. і Введення, Слава: Кондак воскр., І нині: Кондак Введення. Ап. зач. 224 і 306, Ев. Луки зач. 53 і 54

15. Неділя 26 по Сош. Гл. 1, Ев. утр. 4. На літ.: Ап. зач. 229, Ев. Луки зач. 66.

19. Св. Чудотворця Николая: Всеночне. Ев. утр. Йоана з. 36. На літ.: Ап. з. 335, Ев. Луки зач. 24.

22. Неділя 27 по Сош. і Неп. Зачаття Преч. Діви Марії: Всеночне, гл. 2, Ев. утр. 5. На літ.: Ап. з. 233 і 320, Ев. Луки з. 71 і 3.

29. Неділя Праотців і Віддання Непороч. Зачаття: Гл. 3, Ев. утр. 6. На літ.: Троп. воскр., Зачаття і Праотців, Слава: Кондак Праотців, І нині: Кондак Зачаття. Прокімен, Аллилуя, Апостол, Евангеліє і Причастен Зачаття і Праотців. Апп. зач. 320 і 257, Еванг. Луки зач. 3 і 17.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 9, 1934

Рік 12, Число 12 Грудень 1940

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

За Селянську Молодь.

В місяці грудні будемо молитися за ту нашу дорогу молодь, що по численних кольоніях широкої Канади на фармах дорастає; за молоде покоління наших фармерів, що на них, мов на найпевнішому фундаменті, безпечно може спертися щаслива майбутність нашої дорогої Канади й добробут усього її населення.

Дійсно велике завдання сповняє фармер-хлібороб у вселенній. Ото на кулі земській міліони, сотки міліонів, і міліярди людських істот, а всі вони від свого Творця домагаються хліба. Голосом свого голоду кличуть до Бога: "Хліб наш насущний даждь нам днесь." А Отець Небесний за той хліб так добре подбав, що хочби на землі число людей удесятеро й усотеро побільшилося, то хліба для них ніколи не сміє були замало: земля одержала від всемогучого Творця приказ родити хліб для всіх сотворінь, і вона той приказ напевно виповнить, але тільки тоді, коли працьовитий хлібороб свою роботу дбайливо буде сповняти.

Всемогучий Бог бере хлібороба до помочі, щоб прокормити голодне людство, подібно як і священиків до помочі бере, щоб Евхаристійний Хліб запевнити безсмертним душам.

Хай отже наша дорога молодь по фармах зрозуміє й оцінить своє благородне звання, хай щирим серцем полюбить ту землицю святу, що на ній має працювати, і, мов небезпечну спокусу, хай відганяє від себе думку покидати хліборобську працю і йти десь щастя шукати по великих осередках по міліонових містах. Дуже часто, замість щастя, чатує там на неї зіпсуття, упадок, а то й загибіль і душі і тіла.

Дай, Господи Милосердний, щоб та наша молодь по фармах тілом і душею дозрівала здорова як та пшениця яра-золота, що її ржа не чіпається, щоб наше хліборобське життя в Канаді буйно розвивалось, працьовите, скромне, чисте, справедливе, чесне, побожне й щасливе по безмежних просторах Канади, Богові на славу, а світові на користь.

ПРИ ЯСЛАХ МЕСІЇ.

ОСОБИ:

Ісус, Марія, Йосиф, царі й пастушки.

(Ніч, вертеп. У яслах на сіні лежить маленький Ісусик, а біля Нього Марія з Йосифом. Над вертепом ангельський хор співає "Слава во вишніх Богу." До стаєнки прибігають пастушки.

ЯВА І.

І. пастушок:
Приходим до Тебе,
Пастирі убогі,
Крізь ліси й діброви
Та поля розлогі.
Несе́м у дарунку,
Що в хаті лиш маєм,
Тобі, о Владико,
У яслах складаєм!

ІІ. пастушок:
Я овечку гарну.

ІІІ. пастушок:
Я кожух тепленький.

IV. пастушок:
А я ~~несу~~ приношу
Медок солоденький,
Щоб було солодко
Христові між нами,
Між народом тихим,
І між пастушками.

V. пастушок:
Я ~~несу~~ до меду
колач ще приношу
И Месії у яслах
Ті слова голошу:
Ввесь нарід благає
Тебе днесь на сіні,
Щоб перебував Ти
Вічно в Україні.

Св. Йосиф:
Дуже я вам вдячний,
Діти Славутиці,
Ваш голос мов пісня
Весняної птиці.
Про те ви затямте
І скажіть ще й другим,
Що Христос не любить
Злоби, ні наруги.
І з цієї стаєнки
Піде незабаром,
Де лютують громи
І нависли хмари.
Нехай вже на світі
Добро завітає,
Хай підлість пропаде —
А щастя засяє!

Марія (благословить усіх):
Я, Господня Мати,
Дуже тому рада,
Що вас тут зібралась
Чесная громада.
Тому із Дитятком
Вас благословляю
І сповнення мрій всіх
Щиро вам бажаю.

Св. Йосиф:
А ось із востоку
Ще йдуть тріє царі
І несуть з собою
Многоцінні дари.

ЯВА ІІ.

Три царі (входять і клякають):
Приходим з поклоном
З далекого краю
И Тобі, о, Владико,
Дарунки складаєм.
Дарунки багаті
З Далекого Сходу,
Як дар многовартний
Месії народу. (Складають дари).

І. Цар (до всіх):
Та славу господню
У яслах віддаймо
І разом з цим хором
Пісню заспіваймо!

(Всі співають коляду: "Возвеселімся всі купно нині").

ХРИСТОС І ДІТИ

У чистім полі сів Христос,
Край Нього діти босі,
Що вибігли на зжатий лан
Збирати там колосся.

До ніг Йому шлються уста
Дрібненької громади,
Христос долоню простягнув,
Волосся дітям гладить.

"Ростіть, сказав, батькам своїм
І матерям на втіху,
Як сонце те, ви ваших хат
Позолотіте стріху!"

Але була там між дітьми
Сирітка теж маленька
И, почувши ці слова Христа,
Сказала так стихенька:

"Лише мені вже не рости,
Не здатна я нікому,
Бо батька й неньки вже нема,
Нема теж в мене дому!"

На те Христос: "Кажу я вам,
Мої ви, соколята,
Не сирота тут з вас ніхто,
Хоч вже без мами й тата!"

"Йому отець — Господь небес,
Землиця — ненька мила,
Що збіжжям, наче молоком,
Дитину прокормила."

Ярослав Вільшенко

Палець Божий

Дня 10 квітня 1912 року, з пристані Савтгемптон у південній Англії, виплив перший раз на повне море в дорогу до Нюйорку новий, великанський, або радше на всім світі найбільший тоді корабель, що одержав горду назву Титаніка, тобто Могучого Велитня. Завдовжки міг Титанік рівнятися з найвищою досі на світі вежою, а саме з вежою Айфеля в Парижі. Залізний той великан був збудований згідно з усіми найновіщими приписами й вимогами штуки корабельного будівництва, що має на меті дати кораблям можливо якнайкраще забезпечення перед нещасними пригодами на безмежних просторах океану. Був отже Титанік вивінований усякими машинами, моторами, турбінами, що— разом узявши —мали силу 46 тисяч парових коней, а можна було навантажувати на нього 45 тисяч тон тягару.

В своїому роскішно урядженому нутрі скривав він дві гарні теннісові площі, театр, велику гімнастичну салю, кількадесять каварень і ресторанів. На кораблі був уладжений бездротний телеграф із двома маштами, а кожний машт 52 метри високий.

Були на ньому також величезні, щільно позамикані комори, сцепіяльно на те збудовані, щоб на випадок якого нещастя не допускали до себе води, та щоб своєю повітряною порожнечею могли вдержати ввесь тягар корабля на поверхні моря. Титанік віз на собі і в собі три тисячі й стопятьдесять людей а для них усіх харчеві припаси на цілий тиждень. Бо тільки за один тиждень мав він переплисти атлянтийський океан.

Декому могло здаватись, що то не корабель, а котрийсь із нюйорських хмародерів, кинувсь навзнак на морські хвилі, бажаючи змірятись із ними, хто сильніший.

Вже самі оті велитенські розміри корабля так дуже злагоджували всяке потрясення, що морська недуга стала майже неможлива, або принаймні належала до рідкости. Пасажири їхали в веселому настрою серед шумних забав, співів, танців та музики, маючи враження цілковитої безпеки так, наче б то під ними не жахливі пропасти й безодні морські були, а степ широкий простягався замаяний

запашними квітками.

Аж тут нараз, нагло й несподівано в ночі з 14 на 15 квітня— трррах!....

Що властиво сталося? Пливучи всією силою пари, Титанік ударив собою об ледяну гору. Ну, і що ж? Може розбив він ту гору леду на куски? На жаль, ні. Він заледви трошки скалічив її, але зате сам вийшов з розторощеним боком. Керманич корабля завважив був ледяну гору, й намагавсь обминути її, але з огляду на незвичайно бистрий хід корабля, вдалось йому тільки обминути зударення з переду, а через те корабель одержав смертельну рану з лівого боку.

І відразу вода з шаленим натиском стала вдиратись у нутро корабля. Вся корабельна прислуга кинулась до помпи. Одночасно молодий телеграфіст Филипс став розсилати на всі чотири сторони світу трівожні телеграми, благаючи швидкої помочі.

Надії, очевидно, ще ніхто не хотів тратити. Довіря до могутнього морського Велитня ще сильно трималось.

А вже найбільше з усіх вірили в Титаніка його власники. Одержавши першу телеграфну депешу, про нещасну пригоду, власники Титаніка були переконані, що такому сильно й мудро збудованому кораблеві, як Титанік, попросту неможливо затонути. В найгіршому разі він принаймні зможе дойлисти до берегів Америки. На жаль, усякі людські обчислення показались марні та й пусті!

Не помогли ні герметичні комори, ні сильні помпи, ні коштовна стація бездротного телеграфу. Завдяки невпинним зусиллям помп Титанік вдержавсь на поверхні океану заледви 4 годині. Помія не вспіла прибути на час.

Коли вже передня часть корабля стала поринати в глибінь, тоді корабельна команда вхопилась ще останньої дошки ратунку, й на воду стали спускати великі ратункові човни. Але деж на кораблі знайти стільки тих човнів, щоб усім пасажирам забезпечити ратунок? Рішили отже насамперед ратувати жінок і дітей. Корабельні офіцири створили живий кордон і під загрозою револьверів здержували всіх мущин, що хотіли той кордон переступити й ратуватися. Деякі більше вперті впали тоді трупом від гострих куль.

Коли вже всі човни виповнились людьми ущерть, і відпливали від корабля, що потапав, на його двадцятьох помостах осталось іще тисяча сімсот осіб. На кораблі стали діятись сцени дикої розпуки, але подекуди також і

надлюдського геройства. Про останні хвилі Титаніка свідчить лист знайдений в бутельці, що її виловили з моря коло берегів англійської пристані Свансей, в році 1928, тобто 16 років після катастрофи. Опріч листа, в бутельці була ще й фотографія двох мущин, і дорогоцінна шпилька від краватки. В листі були короткі записки одного з тих двох мущин:

"Надходять останні хвилі Титаніка. Стою на помості разом з моїм шваґром, та його жінкою й дитиною. Останній ратунковий човен уже відплив, і нас усіх покинув на поталу морській безодні. Старшини корабельної залоги бігають у ріжні сторони, як не свої. Багато таких між пасажирами, що потратили змисли й качаються по підлозі в конвульсіях божевілля. Одна група мущин обступила якогось священика, що з піднесеними вгору руками навколішках голосно молиться...." Решту письма, на жаль, годі відчитати.

Серед пасажирів Титаніка було чимало великих багачів, були навіть деякі американські міліярдери. Між іншими оставсь на кораблі і старенький міліярдер Ізидор Стравс, що не хотів користати з човна перед дітьми й жінками. Разом із ними лишилась і його жінка, сивоволоса старушка. Міліярдер гірко скаржився перед нею на те, що все своє життя він присвятив мілионам—маєткам, а тепер приходиться так марно, так нужденно пропадати. Востанне пригорнулись вони сердечно одне до одного, і так проковтнув їх ненаситний океан.

На кораблі були два священики: один Англієць, другий Поляк. Ні один ні другий не хотіли сідати в човен. Хоч корабельна залога їм на це позволяла. Священики насамперед висповідались один перед другим, а потім давали розрішення всім тим, що до них гурмою тиснулись. Між тими останніми було чимало протестантів. Навіть безбожники каялись зо страху. Ще в останній хвилині священики дали благословення всій потопаючій громаді.

До останку орхестра приграваля релігійну пісню: "Ближче до Тебе, Боже!"

Так потопав гордий Титанік, складаючи покірний поклін Всемогучому Богові.

Знаємо отже яка була природна, фізична причина затоплення. Та проста причина ясно виказала, що навіть потуга модерної людини двадцятого століття не може рівнятись з потугою природи, та що гордість людини супроти стихійних сил природи— ще безпідставна.

Але чи не було там ще й моральної причини тої катастрофи? Іншими словами, чи не було там ще чогось глибшого, чогось більш укритого ніж те все, що люди своїм оком, та своїм коротким розумом можуть доглянути.

Багато дивних річей вийшло на верх після катастрофи, але безбожницька преса старанно промовчала їх, а навіть і католицькі часописи за мало про них писали. При будові Титаніка працювали між іншими й деякі члени безбожної секти оранжистів. Вони гордились своїм могутнім Титаніком, і на його боках помістили напис: "Навіть Христос не всилі затопити цього корабля",— або: "Нема такого Бога, що змігби погрузити цього велитня в морській безодні." Свідчить про це фотографічна знимка з Титаніка, зроблена, заки він виїхав із пристані на повне море, а також лист одного пасажира, висланий недовго перед катастрофою.

Та це ще не все. Нюорлеанський щоденник, "Морнінґ Стар" писав:

"Франк Мекі в Бруклині, вернувшись з Ірляндії, заявив одному з журналістів, що сам будівничий Титаніка був загальнозвісний безбожник, та що на долішній части корабля, понижче лінії занурення, вирізьбив безбожницький клич: "Ні Бога, ні Пана!" Той напис виразно показавсь тоді, як корабель сильно перехилився на один бік, ідучи на дно враз зо своїм безбожним будівничим."

Так то Господь Бог змусив збунтованого велитня упокоритись перед Всевишнім Паном вселенної.

Правда, багато й зовсім невинних погибло тоді жахливою смертю. Але ж з другої сторони та їх смерть також прекрасна й величава була. Щоб це зрозуміти, треба на ту смерть глянути зо становища того геройського, релігійного запалу, що його грізна хвиля розбуджує навіть у душах зовсім звичайних, і на перший погляд, зовсім остиглих.

Прекрасна й величава є та смерть також у світлі Христової віри, що в таку грізну хвилю піднімається до незрівняних висот, і немов переходить у ясне й безпосереднє видіння. Саме така віра подиктувала святому Павлові знані слова: "Всі дочасні терпіння й страждання — є ніщо, коли їх прирівняти до безміру тої слави, що в нас колись має обявитися." (до Римлян, 8, 18)

Лиш зо становища тих, що не вірять у ніяке посмертне життя, така смерть може виглядати дійсно жорстока. Але тоді не знати, кому властиво закинути оту жорсто-

кість.

З нагоди тої катастрофи Титаніка ясно виявилось, який могучий є в душі людини релігійний інстинкт, і як він проявляється навіть у недовірків, тільки що у цих останніх він сходить на манівці, але всетаки намагається знайти своє заспокоєння, хоч би навіть і без Бога.

На Титаніку везли між іншим засушеного трупа поганської архи-жрекині Амон-Ра, що тому пять тисяч років померла була в славетних Тебах у Єгипті. До тої пори переховували її в британському музеї в Лондоні. Але в останніх часах стали розходитись неймовірні вістки, що той труп дуже небезпечний та, що багато вже осіб, доторкнувшись до нього, передчасно повмирали. Тому й рішено було вивезти його до Америки.

Так то забобонне недовірство скинуло на отого засушеного кістяка всю відповідальність за великанську, а в історії мореплавства таки найбільшу катастрофу Титаніка. Ба, що більше! На Титаніку перевожено теж для святині сатаністів у Чікаго статую Бафомета, тобто великого козла, що мав довжезну бороду, жіночі груди, на колінах дві страшні гадюки, на чолі пятираменну звіду, й одною рукою показував на білий місяць, а другою на чорний. Також і той божок сатаністів щез у безоднях океану. І це власне головна причина того факту, що на трагедію Титаніка сатаністи дивляться, як на велику побіду Бога над діяволом, і за те вони такі злі на Господа Бога.

З тої великої катастрофи винесли люди також практичну науку, а саме виповіли ледяним горам завзяту війну при помочі літаків, радія, гармат і динаміту. З того часу Злучені Держави Північної Америки удержують три спеціяльні кораблі, що без перестанку кружляють по найбільш небезпечних місцях північної части Атлянтика, й подають кораблям радієві звідомлення про рух, кількість і величину ледяних гір, що надпливають від сторони Гренляндії, а подекуни навіть розбивають ті ледяні гори динамітом.

Само собою розуміється, що така робота розумна й добра. Але якщо тою роботою люди хочуть скувати всемогучу Правицю Господню, то та робота їх є нерозумна й злочинна, як нерозумна й злочинна була будова вавилонської вежі.

І хоч які великі поступи поробив чоловік на дорозі модерних винаходів і цивілізації, то всетаки не постарілись ще, й ніколи не постаріються слова праведного Йова: "Ніхто не зможе встоятись проти гніву Божого." І справді бачимо, що в міру того, як зростає число ріжних винаходів і чудес техніки, буває в світі теж і щораз більше число нещасть і катастроф.

Якийсь американський журналіст обчислив, що тепер люди на світі вмирають на 17 тисяч родів смерти— отже дві тисячі більше ніж тому двісті років.

На останні часи, тобто на часи Антихриста й загального відступства від Христа, святе Євангеліє заповідає такі жахливі катастрофи, що люди будуть сохнути й умирати зо страху...

ЖАЛЬ ЗА ГРІХИ

Раз прийшов до святого Франца Салезія один грішник до сповіди, й зачав оповідати свої гріхи, але так якось холоднокровно, так байдужно, що виглядало, наче б він якусь веселу історію росказував, наче б хотів чимось хвалитися.

Зміркував святий Єпископ, який сумний мусів бути стан тої нещасної душі, і з жалю аж розплакався. "Отче, що вам сталося?"— питає каянник "Мені, Богу дякувати, нічого," каже сповідник, "але з вами зле."

"О, ні," каже той— "коло мене все в порядку."

А святий Франц йому на те: "Ну, то добре, прошу, сповідайтеся далі."

І знов став грішник свобідно говорити свої страшні гріхи, але зо способу його говорення так і чути було, що він ні крихітки жалю в серці не має. Святий Франц став ще сильніше плакати. "Скажіть, Отче, що вам так страшно долягає," питає наново каянник. Тоді святий Єпископ виявив йому, в чому річ:

"Дорогий приятелю, я плачу тому, що ти плакати не думаєш."

Ті слова святого сповідника висказані були в якусь таку щасливу хвилю, що мов грім поразили грішника, й немов блискавка просвітили його сумління наскрізь. Він вибухнув ревним плачем та й заливсь гарячими сльозами.

"Ах, чому ж я нужденний не плачу" — повторяв безустанку, "коли за мене невинні плачуть."

Святий Франц навчив його тоді, як треба розбуджувати в своїй душі жаль за гріхи, висповідав і святе розрішення дав. З тої пори став згаданий грішник живим прикладом покаянного життя для всіх.

Жертва Служби Божої запевнює сиротам опіку

В найбіднішій околиці в Ірляндії, в малім селі жила бідна вдовиця. Мала двоє діточок. З праці рук ледви могла їх удержати й прокормити. А вдобавок ще й хоровита була. Чує бідна, що з дня-на-день сили її маліють, а думки сумні та невеселі цілими роями у зболілу душу тиснуться. "Хто заопікується моїми діточками, як мене не стане," день-у-день питає себе бідна мати, й у своїй голові шукає на це питання відповіди. І ось приходить їй щаслива думка до голови. Вона всім серцем вручає своїх діточок Божому Провидінню, а потім щодня побожно слухає Служби Божої, й Отця Небесного сердечно благає, щоб бідними сирітками сам ласкаво заопікувався.

Небавом після того тяжко занедужала вона, а по кількох днях прикрої слабости смерть забрала матір бідним сиріткам.

Нужда в селі була тоді загальна і велика, то й для сиріток годі було сподіватися якоїсь помочі. Сусіди ледви самі могли латати свою біду, то якжеж їм було ще й чужими дітьми журитися.

"Аби тільки довести їх до Кільбурн," сказав один сусід, "там мешкає їх стрийко, той певне не відмовить сиротам помочі."

Трапилось, що якийсь селянин їхав якраз у ту сторону, і з милосердя взяв ті діточки на свій віз, семилітню Лізю й пятилітню Марійку. Ввесь час сиділи діти спокійно на возі, але пополудні завернув селянин на іншу дорогу, здіймив дітей з воза, й казав їм дальше йти пішки. Діти гірко заплакали, але що мали робити— віз дуже скоро щез їм з-очей, і вони самі лишились серед дороги.

Лізя перша перестала плакати,— взяла заруку сестричку, що сиділа на траві, й сказала: "Встань, Марійко, ходім, бо інакше коли зайдемо до Кільбурн?"

"Я хочу їсти," відповіла Марійка, "ми нічого не їли."

Бідні діти були такі обезсилені, що ледви стояли на ногах, але трималися за руки, і йшли.

Лізя побачила здалека великий дім і показала його сестричці. Був це панський двір віддалений ще на якої чверть години ходу. Несміло тай з острахом ступили діти на подвіря, і чують, що пан дуже сварить свого слугу. Ввійшов у хату, й дверима тріснув так, що аж вікна зазвеніли.

Діти настрашились, стоять і бояться й кроком поступити далі, бо ще ніколи не ходили за прошеним хлібом. Згодом Лізя набирає трошки відваги, втвирає двері і входить. Пан сидів у фотелі коло вогню й читав газету.

"Чого хочете?" запитав люто. Діти оторопіли й не могли слова промовити.

"Що ж, чи ви німі?!" крикнув гнівно. Тоді Лізя насилу заговорила:

"Щоби пан були такі ласкаві, й дали нам кусочок хліба й ложку теплої страви, бо ми дуже голодні."

"О, я відразу догадався, що ви на жебри прийшли, хоч—здається— і не з нашого села. Досить трудно від своїх власних жебраків обігнатись, а тут ще й чужостороннїх біда несе. Нам самим уже хліба небавом не стане в цих тяжких часах. Ідіть собі— нічого не дістанете."

Діти зачали плакати.

"Це вам нічого не поможе"— казав далі пан— "хай вас родичі нагодують."

"Родичі нам померли"— відповіла Лізя.

"Знаю," сказав пан, "знаю, цю стару пісоньку: коли діти за жебраним хлібом ідуть, то все їм родичі померли. Знані це викрути, забирайтеся звідси, і то швидко!"

Встав із крісла й строго глянув на дітей. Лізя взяла меншу сестричку за руку й вийшла на подвіря, де був привязаний дуже лютий пес. Коло пса стояла миска з їдою. Марійка простягнула руку до миски, і їла з псом, а Лізя бачучи це також стала відважніша, приступила ближче, і стала їсти разом з ними. Пес, що не привик до таких гостей, дивився якось дивно на дітей, а по хвилі відійшов у свою буду, і відступив їм увесь свій обід. Пан, бажаючи переконатися, чи діти вже пішли, вийшов на подвіря, і побачив дивне диво. Всі знали, що пес був дуже лютий, тому й тримали його все на доброму ланцюгу, а слуги здалека давали йому їсти, бо всі боялися його. Тому пан побачивши це, став на все горло кричати:

"Втікайте! Чи не бачите пса?! Розідре вас на кусні!"

Але дивиться він, і очам віри не йме: пес спокійно на дітей споглядає, крутить весело хвостом, і наче б хотів сказати: "не перешкаджай моїм гостям."

На той вид пан зворушився. Дивне почування милосердя пробудилось у його серці. Почав стидатися, що нерозумне звіря більше серця має, ніж він, і забажав направити свій гріх.

"Чи ви справді такі голодні, що їсте з песячої миски? Ходіть до хати, дістанете їсти, скільки схочете."

Взяв дітей за руки, запровадив у хату, посадив коло стола, сів коло них, та став говорити й випитуватися, звідки вони, чому самі ходять, і як називаються.

"Я називаюся Лізя," відповіла старша дівчинка, "а моя сестричка Марійка."

"Чи давно померли вам родичі?"

"Тато померли тому два роки, а мама того тижня." І діти заплакали.

"Не плачте, дітоньки, Господь не опустить вас. А скажіть-но мені, звідки ви?"

"З Люґера."

"З Люґерра?!.. Дивна річ." А догадуючись уже всеї правди, питає далі.

"Як називався ваш батько?"

"Мартин Сулліван," сказала Лізя.

"Що?! Мартин Сулліван!" Встав з крісла й глянув гостро на застрашені діти. Почервонів, сльози показались йому в очах. Плаче, бере меншу дівчинку на руки, голубить ніжно, до серця пригортає, а так само й старшеньку. Успокоївшися, він врешті сказав:

"Чи знаєте мене, діти, чи знаєте, як я називаюся?"

"Ні, не знаємо," сказала Лізя.

"Як ви сюди дістались, хто вас до мене прислав?"

"Ми йшли до Кільбурн, де мешкає наш стрийко, рідний брат нашого тата; люди казали нам, що стрийко нас дуже гарно й сердечно прийме, але я знала, що це неправда, бо мама все говорили нам, що наш багатий стрийко не має доброго серця, й за своїх кревних зовсім не дбає."

"Ваша мама правду казала. Але скажіть мені, що ви зробите, як той чоловік без серця не прийме вас?"

"Хиба помремо з голоду," сказала Лізя."

"Ні, ні, ніколи того не буде"— відповів пан, "Не

плачте, мої діти, Господь Бог опікується вами. Він ужив нерозумне звіря щоб воно зворушило камінне серце вашого стрийка; Він вас ніколи не опустить."

А бачучи здивування дітей, він далі говорив: "Ви йшли до Кільбурн до Патрикія Суллівана. Ви є вже в його хаті, я власне ваш стрийко. І тепер коли вже знаю, що ви діти мого брата Мартина, приймаю вас у свою хату. Будьте моїми улюбленими діточками!"

Бідні діти обтерли сльози, й солодкий усміх заблиснув на їх личках.

Так Боже Провидіння подбало за бідні сирітки.

Молитви вбогої вдовиці стали вислухані. Безкровна Жертва Служби Божої стрийкові виблагала щире навернення і дала дітям—сиротам люблячого батька.

ВІДВАЖНИЙ — ЯЗИКОМ!

Якийсь монах прийшов раз до св. Пахомія й каже: "Молися за мене, Отче Святий, щоб Господь послав мені нагоду стати мучеником за віру Христову."

Почувши таке Святий став казати й доказувати йому, що таке горде бажання він повинен мерщій від себе відогнати, і на будуче стерегтись надмірного впования на власні сили.

Але бачучи, що монахові ця наука не дуже то промовляє до переконання, св. Пахомій каже йому вкінці: "Ну, нехай уже буде по твойому; я буду за тебе молитися, але коли Бог мою молитву вислухає й тобі нагоду мученичої смерти пішле, вважай тоді добре, щоб ти не похитнувсь та й Ісуса Христа не відрікся."

На цім слові вони й розійшлись.

На другий чи на третий день після цього вибрався наш відважний монах у дорогу до міста Александрії з якоюсь важною орудкою, або по канадійському кажучи з "бизнесом." Іде він так, іде, вже й у ліс великий зайшов, аж тут нагло обступають його поганські розбишаки, завзятущі вороги християн, і кажуть: "Вирікайся віри в Христа, а ні— то смерть твоя!"

А наш хоробрий кандидат на мученика, побачивши лезо гострого мєча коло своєї шиї, затремтів бідний з превеликого страху та, бажаючи ратувати себе від смерти, сказав, що вирікається Ісуса Христа. Пізніше, як тільки вернувсь додому, прийшов до святого свого Ігумена й заливаючись сльозами визнав йому все точно, як було. Святий Пахомій прийняв його дуже ласкаво, і ще раз по батьківськи пригадав йому спасенну науку: "Сину, ніколи не вповай надмірно на свої людські сили."

Кримський баранчик

(Легенда)

Неоміс, горбатий пастушок, уже змалку був злий. Але й доля його була горбата. Відколи затямив, завжди перебував на вифлеємських лугах, пас вівці та діставав буки. Білі хатки людей бачив тільки здалека й просто не уявляв собі, як у тих домах мешкають люди, та як виглядає нутро хати. Він завжди спав у буді, або в темній печері, куди ховались пастухи від дощу— та й то звичайно біля входу.

В міру того, як ріс, серце його наливалося щораз більше люттю та злобою. І почав він пакостити своїм товаришам: то ягнята полишає в яру, то сховає одіж, то їжу собакам викине— а як вони лютували, він хихикав зїдливо.

—Пождіть! Це щойно початок!

Отже так через пять-шість літ із Неоміса, горбатого, русявого хлопчика, зробився лячний гультіпака, з покуйовдженим волоссям, із таким поглядом, мов у найстрашнішого розбишаки з гір.

Того ж року, як іде наше оповідання, Неоміс завважив деяку зміну у своїх товаришів: вони частіше залишали череди на нього та собак, не вважали на них— та завжди сходилися й балакали про щось. Раз навіть ходили в місто, записуватися— бо цісар велів порахувати своїх людей— отак само, як він часом перечислює вівці.

Користав із цеї неуваги товаришів лихий Неоміс, пакостив, що лиш удалося— але з другого боку цікавий був знати, що це таке балакають пастухи. Про що, що навіть на стада не звертають уваги.

Але враз одної ночі, як відігнали череди далеко вбік від Вифлеєму— одної такої ночі, як усі спали на полі — хтось схопив Неоміса за ногу:

—Вставай, вставай-бо!

Неоміс протер очі й сів.

—Вставай!— гримнули на нього знову.

Неоміс підвівся, поправив подерту кожушину на плечах і буркнув:

—Чого знову хочете?

І щойно тепер завважив він, що на полі не ніч —а світанок. Правда— ніч, бо небо ніби золотим маком посипалося— але водночас на синій його копулі станула величезна зірка, величезна, хвостата зірка.

—Боже!

Неоміс не бачив ще ніколи такої великої зірки. Він подумав, що вона ось-ось повинна впасти на череду та спалити її, алеж зірка висіла непорушно в просторі й так мов нахилилася головою над печерою, в якій, бувало, в негоду всі ночували.

—Бери ягня та ходи з нами!— почув він.

—Куди піду?— відтявся своїм звичаєм Неоміс. —Яке ягня взяти?

—Що найкраще!— гукнули йому в відповідь пастухи. — Несемо цареві дарунки! Иди, лови! Доганяй нас!

І пішли. Неоміс залишився сам у посвіті велитенської зірки та хвилину про щось думав.

А!— пригадав— чекайте! Найкраще? Отже я вам покажу! Хочете похвалитись? Отже побачите!

І він ускочив у стадо, приглянувся поміж вівці та вхопив на руки маленьке, чорне ягнятко-баранчика. Баранчик замекав жалібно— але Неоміс на це не зважав.

Це було маленьке й зовсім паршиве ягнятко. Вовна злізла з нього зовсім, воно ледве трималося на ногах і дивилося на світ каправими очками— і власне злоба Неоміса, горбатого Неоміса підшепнула йому, що він віддасть баранчика цареві та скаже, що від пастухів. Звичайно— цар цієї зневаги не подарує.

Тимчасом пастухи відійшли, й Неоміс пустився бігти за ними до печери. Біг він — чи ні— але як добіг— влетів в отвір і скамянів.

Його товариші клячали біля жолоба, поклавши свої дарунки на землю, а в жолобі лежала Маленька Дитина, від якої дивне сяйво било по всій печері.

Не знав Неоміс, що з ним сталося. Світло вдарило його якось так солодко в очі, що йому перший раз зробилося жаль Маленької Дитини, що лежала онтам, серед ночі й холоду— він поглянув на свій дарунок— і перший раз у своєму налитому люттю серці жалував своєї злоби...

Йому стало жаль. Він прикипів біля входу, поглянув на своє паршиве ягнятко та підняв очі на Дитину.

І враз Маленьке Хлопятко повернуло до нього голову. И їхні очі— очі злого горбуна Неоміса й очі малої Божої дитини зустрілись. І щось таке було в погляді малого Хлопятка, що Неоміс забув про свій нужденний дарунок

—підійшов і впав на коліна, чолом ударив об землю з великим жалем і покаянням. Голосно ридаючи, благав прощення за всі свої гріхи та провини. Щирий глибокий жаль торгав його серце.

І рука Дитини простягнулася, торкнулася голови Неоміса та голови баранчика.

І враз Неоміс почув, як у його тіло прибуває сила, як розпростовується його горбата спина й по грудях поплила дивна сила...

Поглянув на хворе ягнятко— аж на ньому зникли всі пліші та струпи— а зявилася прегарна, лискуча та кучерява вовна така, що ніхто й не бачив такої.

—І Неоміс— злий горбун, перший раз зрозумів, що є сила, яка й ним і малим ягнятком опікується.

І заплакав він тепер сльозами втіхи й радости перший раз у життю.

ДОБРИЙ ЗНАК

Один побожний і дуже багатий купець давав нераз св. Тересі з Авілі великі грошеві запомоги на її монастирі, й просив Святу молитися за нього, щоб його спасення було якнайбільш забезпечене.

"Я сердешно молилася за Вас"— відписала йому Свята Тереса, і Господь обявив мені, що Ваше імя вже записане в книзі життя. А на знак, що я Вам правду кажу, Ви вже не будете мати ніяких успіхів у грошевих справах, і будете дуже вбогі."

І так воно справді й сталось. Велике купцеве багацтво стало скоро щезати, як той сніг, що під соняшним промінням нагло гине; всі його кораблі пропали в часі морської бурі, а гроші, що в касі лежали, якось так скоро розійшлись, що він і несчувся, як із багатиря перемінився у бідака.

І бувби може навіть і в тюрму попався за незаплачені довги, якби не ласкавість вірителів!

Всеж таки він не нарікав, ні не скаржився, а в хвилі смерти був дуже спокійний і веселий, бо в усіх тих дочасних стратах своїх він бачив добрий знак і запоруку вічного спасення.

Пошана для священика

Поспішний поїзд стрілою мчався помежи полями, умаєними різнобарвним диваном всіляких засівів, а по обидвох боках залізної дороги вгинались низенькі корчі лозини подаючись у той бік, куди гнав поїзд.

В одному ваґоні їхав гурток подорожніх, а між ними був один священик, якийсь старий, сивоволосий добродій, і кілька, здається пять, молодих мужчин студентів фільософії.

"Слухай, Влодку, коли ми нарешті позбудемося тих дерунів?" промовив один злобно всміхаючись та зиркаючи в сторону священика.

"Це, знаєш, правдива язва українського народу," відозвався другий.

"Воскресім лиш науку Дарвіна, що чоловік походить з малпи, зробім із хлопів радикалів комуністів, а попи самі пощезають, як віск на сонці, бо годі, щоб ці дармоїди далі жили на світі."

Такі й подібні слова молодих безбожників немало кололи й мучили священика, але він подумав собі в душі: "Отче, відпусти їм, бо вони не знають, що роблять" — а позатим зовсім не думав боронитися. Та хтось інший став у його обороні. Сивоволосий добродій, що прислухувався до тої безбожної балачки, встав із лавки, прийшов до наших панків, і стискаючи кулаки, закликав розлючений:

"Панове! Якщо не замовкнете, то я попробую ще своїх кулаків! Що ви собі гадаєте?! Чи вам вільно так зневажати безборонну людину, слугу Божого! Цеж понижче чести людської, і просто по звірячому! Неокресаний дикун хиба може собі на щось таке позволити!"

Ці слова так подіяли на паничів, що вони почервоніли, дійсно замовкли. Один з них хотів ще щось говорити, але другий силоміць заткав йому уста кулаком. Інші подорожні звернули на це увагу, а священик далі собі спокійно сидів, у душі дякуючи чесній подині за оборону.

Сивоволосий добродій глибоко відотхнув, сів на лавці й зачав голосно балакати, звертаючись до подорожніх:

"Чи бачите, панство, до чого веде сьогодні наука. Оце люди науки, що мають сіяти світло правди між народом."

Паничики, щось між собою пошептали, а потім винеслись.

"Ідіть з Богом, хай вас Бог опамятає," говорив далі сивоволосий пан. "Отче Добродію! Не думайте, що я не вчений. Я є нотар, але вірте мені, як би не та віра проста нашого народу, віра в Бога, і Його Провидіння, я бувби вже давно згинув тілом і душею. Одначе перепрошую— може мучу своєю бесідою."

"Але ж просимо, просимо," озвались подорожні.

"Позвольте, панство, що наведу правдивий факт із власного життя; колись був я такий сам як оті наші товариші, що перед хвилею звідси винеслись, але той факт, що про нього хочу саме говорити, зробив із мене віруючого й чесного християнина. З тої пори, я все шаную й поважаю священика.

А було це так. Раз у переїзді через містечко Б. замешкав я в готелі. І якось так склалось, що якраз побіч мене в сусідній кімнаті мешкав один священик. Я, на подобу отих молодих безбожників, таксамо кепкував собі зо священика, а особливо в часі вечері не давав я йому спокою. По вечері священик відійшов собі в свою кімнату, а я з товаришами лишився, і граючи в карти, ми забавлялись може до години першої вночі. Втомлений довгою дорогою я заснув скоро, але по якімось часі нагло пробуджуюсь і чую пекольний крик. Хочу відотхнути— дим, дивлюсь у вікно— полумінь.

Уявіть собі лишень— яке було моє положення. Готель, що я в нім замешкав, стояв увесь у вогні. Навіть не одягаючись я кидаюсь до дверей, щоб мерщій збігти вдолину, але на нещастя падаю на сходах і ломлю ногу. Ані піднестись, ані кроком рушитись уперед, а тут полумя обняло ввесь дім.

"Ратуйте! кричу з усіх сил, але надармо. У відповідь сичить вогонь, а надомною тріщить стеля. Вже чую біля себе пекольний жар, уже прощаюсь із цим світом, уже й память починає завмирати. Аж нараз чую якусь дивну прохолоду.

Пробуджуюсь. Боже! скрикнув я радісно перший раз по кільканацятьох роках. Це ж чудо, вірте мені, люди, правдиве чудо! Якже це, питаю— сталося— що я живу— говоріть... Коло мене стояв лікар і втихомирював

мене, гадаючи що я без памяти говорю. Аж уранці кажуть мені, що мене вирятував священик, той сам, що я йому так безлично докучав. Так, вирятував мене наражуючи своє власне життя на небезпеку, бо тяжко попарений бідачисько сам тепер опинився у шпиталі.

"Пане! дрижучим голосом промовив священик— це ви були?"

"Отче!" крикнув радісно нотар— я непізнав— простіть! і обидва кинулись в обійми, як рідні братя.

Це був той сам священик, що виратував нашого сивоволосого добродія з вогню, а незнались вони між собою тому, що нотар безпосередно по тій страшній пригоді виїхав був за границю лікуватися, а потім немав нагоди стрічати священика, і так аж припадок познайомив їх наново.

Розвязалась розмова радісна, люба, братня. Навіть другі подорожні були з цього раді. І так минули одну стацію. Розмова тягнулась далі, а питанням і відповідям не було кінця.

Нараз поїзд задержався.

"Що? так скоро друга стація"— закликали подорожні. "Ні, не видно стації"— каже нотар,— "це мабуть щось незвичайне притрапилось." Взяв капелюх на голову, й отвираючи двері вийшов з вагону. Тимчасом і другі подорожні повисідали з возів, хотячи переконатись, що сталося. Та очам їх показався жахливий вид. Залізнича служба витягала саме з під поїзду скровавлене тіло якогось мужчини, але тілу було без голови. Негайно вся ця справа розяснилася. То один із тих мудрагелів-студентів хотів своїм товаришам якісь штуки показувати, аж укінці попався під колеса поїзду. Нотар побіг це все розказати священикові.

"Боже, недоспідимі суди Твої," промовив зворушений священик— та став шепотати молитву за покійника.

"Панове— прошу до вагонів— ідем дальше—" роздався голос кондуктора.

Стрілою пігнався поїзд між зеленими полями, а душа нещасного блискавкою полетіла у вічність на суд Справедливого Бога.

Який був той суд? Це Божа таємниця.

На наступній стації нотар розпращався сердешно із священиком, а до інших товаришів подорожі ще на відхіднім сказав: "Так, так, Панове, Божим слугам належиться честь і пошана!"

НАЙКРАЩА КВІТКА

Читав я раз цікаву історійку про ангела, що прилетів з неба подивитись, як виглядає наш земський світ.

Розвинувши свої бистрі крила, довго літав він над селами та над містами, над горами та над долинами, над темними лісами та над широкими полями. А як усе докладно пооглядав, і мав уже вертатись до своєї надземської вітчини, він забажав узяти собі кілька найкращих річей на милий спомин своєї мандрівки по землі.

Найперше поглянув ангел на квітки, що в городі на сонці пишались, і промовив: "Ах, які милі ці квіти! І як чудово пахнуть вони!"

Зірвав він собі кілька роскішних рож, повязав у прекрасний букет, і думав, що кращої памятки трудно й пошукати.

Але побачивши маленьку дитину, що недалеко в колисці лежала, ангел закликав захоплений: "Ах, яке ж воно гарне, це дитятко з великими очима, та з ніжно-рожевим личком! Одна усмішка на устах цього дитятка багато краща ніж усі мої рожі." І забрав він собі також і ту усмішку на милий спомин. Дивиться ангел далі, аж біля колиски сидить мати тої дитини. Побачивши її, ангел утретє закликав з незвичайним захопленням: "Ах, з усіх річей, що їх у світі я бачив, любов матері— таки найкраща. Треба також і її собі взяти."

І з тим потрійним скарбом, з букетом рож, з усмішкою дитини, та з любовю матері став ангел відлітати з нашого світа, а коли опинився уже перед самими воротами небес, він задумав ще раз докладно оглянути свої памятки, чи справді варто їх нести із собою до неба.

Поглянув божий ангел на свої рожі, а вони цілковито зовяли, поглянув він на усмішку, а вона на дитячому личку чогось полиняла та наче завмерла. Подивись він на материнську любов, а та мов чудовий діямант, далі прекрасно блестіла, і ні одного промінчика своєї краси не втратила.

Відкинув ангел геть від себе оті зовялі рожі, відкинув теж і завмерлу усмішку, а любов материнську до серця ще сильніше пригорнув, і з нею перейшов крізь ворота до небесного царства кличучи голосно до всіх ангелів божих: "Одинока квітка, що від землі аж до неба остає свіжа й заховує всі свої пахощі— **то любов матері.**"

Добра й зла книжка

Діялось це яких 90 років тому.

Пан Джакопоні, визначний урядовець в італійському місті Н. вернувсь вполудне з офісу. На превелике лихо його дружина, побожна жінка, не вспіла впоратись на час із обідом, і це сильно розлютило голодного урядовця. Може й не був він аж так страшенно голодний— але самі здорові знаєте, який нераз прикрий буває чоловік: прийде до хати й здається йому, що він якийсь цісар, чи яка біда; йому все має бути готове, і варене, і печене, й гарно приправлене— і горе бідній жінці, якщо не вміє цілковито задоволити його.

З такої власне "цісарської" матері був і наш добродій Джакопоні, тимто й не диво, що відразу зачав у хаті сварку. Хоч жінка от-от уже мала докінчити обід. Щоб його втихомирити, жінка береться на такий мудрий спосіб: здіймає з полиці грубу книжку, подає чоловікові, та й лагідно каже до нього: "На, читай собі пару хвилин, а я раз-два й скінчу, і все буде гаразд."

Одначе те лагідне поведення жінки поділало на чоловіка зовсім не так, як вона сподівалася: він не тільки що не вспокоївсь, але нервово вхопив ту книжку й з усієї сили кинув нею на голову бідній жінці. Але в тій же хвилі схаменувсь, і стало йому трохи стидно, ніяково. Він підняв книжку з підлоги, втворив її та, сам із себе незадоволений, став перекидати листки за листками. Йому було дуже жаль, що так жорстоко обійшовсь із жінкою тим більше, що в глибині серця він її щиро любив. Книжка, що її держав у руках, мала титул "Життя Святих", і наш урядовець, що спочатку ніби розсіяно й махінально перекидав сторінки за сторінками, попав нарешті на таке місце, що його зацікавило. І то так моцно зацікавило, що як жінка прийшла кликати до обіду, то він просив її ще трошки почекати, щоб міг докінчити розпочатий розділ.

А наслідок того читання був такий, що Джакопоні навернувсь, став ревним християнином, примірним чоловіком і батьком родини— а сьогодні католицька Церква називає його Блаженним.

Велика є сила доброї книжки. Не можеш читати її,

щоб не чутися порушеним до глибини душі, не можеш опертися її благородному впливові, що ним ділає вона на твоє серце. Якась таємна сила наче виходить з неї, й нераз несвідомо й проти твоєї волі пориває тебе за собою. І здається тобі, що та книжка докоряє тобі за твою нездарність, то знов ясним світлом просвічує тебе, аж у серці благородні почування пробудяться, й душа набереться охоти йти за прикладом великих Святих, і всеціло віддатись Богові на вірну службу. Таке приключилось давно колись святому Августинові.

Був він тоді ще молодий, але душа його потопала в морі грішної темряви й змисловости. Аж ось одного дня чує він дивний голос, що в серці йому виразно каже й повторяє: бери й читай! бери й читай!" Розгортає він книжку, що має під руками, а то листи великого Апостола Павла. Читає він їх, і чує, що серце в грудях інакше зачинає битися. Читає він потім життя святих, і сам себе питається: "Те що могли зробити ці або ті, то чомуж ти, Августине, не міг би цього зробити?" І в нього пробуджується сильне бажання й невідклична постанова ступати слідами святих, і так молодий змисловий Авпустин, перемінюється в святого Августина, й стає священиком, а потім Єпископом, вкінці великим і преславним Учителем вселенської Церкви.

Також святий Ігнатій Льойоля завдячує своє навернення добрим книжкам. Той гордий еспанський лицар, був раз тяжко ранений у битві, й мусів потім довго лежати в ліжку, заки прийшов до себе. Довгі тижні ліниво тягнулися одні за другими, а для непосидющої, войовничої натури Ігнатія, така неміч і такий примусовий відпочинок були нестерпною мукою. Щоб якось відогнати від себе нудьгу, бере він у руки "Життя Святих" і зачинає читати. Поволи чує, що інша нудьга пробуджується в його серці: він тужить за тим, щоб якнайскоріше стати здоровим, щоб міг наслідувати приклади тих великих святих, що їх життя саме читав із таким сердешним подивом. А відзискавши здоровля, він, багатий і недавно ще такий гордовитий лицар, вирікається своїх маєтків і панування, задоволяється куском звичайного випрошеного хліба, й стає основателем великого й славного Чина, так званого Товариства Ісусового, або Єзуїтів.

Тисячі й тисячі інших прикладів можна б навести, щоб показати, який благодатний є вплив доброї книжки на людину. От наприклад наш великий святий Йосафат.

Де, гадаєте, набрався він своєї ревности? Де є джерело його геройства? Від ранньої молодости він любив читати святе Письмо, богослужебні книги нашої Церкви, й життя Святих. Він так пильно вчитувався в церковні книги, що вмів ціле церковне Правило напамять.

Але як з одної сторони вплив доброї книжки є благодатний, спасенний, так з другої сторони шкідливий та погубний є вплив злої книжки.

З книжкою буває так, як із приятелем: якщо в тебе є добрий приятель, то маєш невпинну заохоту до доброго, чесного життя. Але якщо на нещастя маєш злого, зіпсутого друга, то поволи, поволи й сам побачиш на собі його погубний вплив, і сам зіпсуєшся, бо звісна річ, що "з яким пристаєш, таким ся стаєш."

Є такі страшно небезпечні книжки, що читаючи їх людина не може лишитись на добрій дорозі. Що це за книжки такі? Це ті книжки, що або віру у читача затемнюють, або добрі обичаї псують. І так як неможливо людині їсти отрую й не отруїтися, так неможливо читати такі безбожні й неморальні книжки, й не потерпіти шкоди на вірі й обичаях.

І те, що кажемо тут про книжки, відноситься теж, і то навіть ще більше, до газет і других періодичних видавництв. Якщо вони добрі, то можуть принести величезну користь, але якщо злі, то шкоди й руїни, що вони з собою несуть, є необчислимі й жахливі.

Пощо далеко шукати? Спитаймось попросту: звідки набралося між нашим народом тут у Канаді стільки всякого лиха, що його ми всі ясно бачимо, й над ним усі щиро болімо тим більше, що його тепер так трудно, так майже неможливо усунути? Звідки між нашими людьми прийшло оте розбиття на численні ворожі табори й секти, й схизми, як не від злих газет? Хто в наших католицьких рядах найбільше шкодить спільній справі— як не читачі злих газет? Преса, той наймогутніший із усіх чинників суспільного й політичного життя, є в нинішних часах розсадником найгіршого лиха: ті міліони тон задрукованого паперу, що їх день-у-день преса розкидає між людей—це дуже часто смертельна зараза, що вбиває духа так одиниць як і широкої суспільности. І тут виразно бачимо ту велику історичну правду, що найвищі сили й здібности людини мають на собі пятно Божого проклону: "В поті чола будеш працювати на землі, а земля родитиме тобі терня та буряни." І все, до чого тільки доторкнеться люд-

ська рука, скорше чи пізніше підпадає під той страшний закон прокляття. Перша книжка що її надрукували піоніри преси, то було Святе Письмо. Преса отже могла була сильно причинитись до слави Божої на землі. Але згодом стала вона в руках діявола могутньою зброєю проти Бога, проти Церкви, проти всього, що добре й святе. Все-таки при помочі преси можна й у теперішніх обставинах зробити багато добра. Годі погодитись із тим, що Божі вороги мають бути всевладними володарами преси; пресою можуть і мусять послугуватись і ті, що бажають ширити Правду, і Добро і Славу Божу на землі; пресою мусимо послугуватись і ми українці-католики в Канаді. В який спосіб?

Насамперед завзято й свідомо поборюймо злу українську пресу. Бо не все, що українське, є вже тимсамим і добре... Не кожна книжка чи ґазета, що має синьожовту українську вивіску, є вже тимсамим корисна для українського народу, хочби й говорила найчистішим українським голосом, і хочби кожний український фармер міг її легко розуміти й читати, і хочби кожний український робітник знаходив у ній цікаві для себе вісти...

Тому жаден свідомий українець-католик не сміє держати злої ґазети чи злої книжки в хаті, не сміє її читати, не сміє піддержувати її ні дописами, ні передплатою, ні будь яким іншим способом. Навпаки, він повинен на кожнім кроці заявляти глибоку погорду до злої української преси, що для нашої справи є найгіршим ворогом, бо ворогом домашнім.

По друге, треба всіми способами помагати добрій нашій католицькій пресі. Саме поборювання злої преси —це тільки половина нашого обовязку; а друга не меньш важна половина того обовязку— піддержувати добру пресу. Хай у твоїй хаті, дорогий читачу, буде добра ґазета, добра книжка; читай її, переймайся тими ідеями, що їх вона тобі проповідує; якщо можеш, дописуй до своїх добрих ґазет; не занедбуй правильно оплачувати й на час відновляти свою передплату; поширюй добру пресу серед круга своїх знайомих, приєднуй для неї нових передплатників з тим сердешним переконанням, що борешся за добру й святу справу, за побіду світла над пітьмою й святої правди над брехнею.

Нехай ніякий українець католик не піддержує злої преси, нехай кожному на серці лежить розцвіт та поширення преси доброї— а наше життя в Канаді буде зміняється на що-раз краще, і будемо серцем рости-розвиватись, і дух у нас буде сильний. А тоді всякий нелад, роздори й свари самі пощезають, і рани перестануть кровавитись, і боляки загояться.

Які книжки й письма думаєте читати цеї зими?!...

СПОВНИВ ДАНУ ОБІТНИЦЮ

Знаний французький безбожник Далямберт, відкинувши віру в Бога, став із особлившою злобою думати, яким би то способом забезпечити себе раз на все проти віри так, щоб уже ніколи й ніяким способом неможливо йому було навернутися. В тій ціли звернувся він до свого приятеля Дідерота, такого самого безбожника як він, і каже йому: "Не знати хто з нас скоріше помре, чи ти, чи я, але на всякий випадок обіцяй мені, що— як будеш при моїй смерті— то не допустиш до мене жадного священика". Дідерот дуже радо погодився на це, й обіцяв, що так зробить.

За якийсь час занедужав Далямберт на смертельну недугу, й Дідерот прибув, щоб додержати даного слова. Але близька й певна смерть принесла тимчасом деякі зміни в думках безбожного Далямберта. І він звернувся до свого друга, й просив покликати священика.

Одначе Дідерот тільки засміявся на таке прохання хорого. "Я ж тобі виразно обіцяв— каже він— і мушу свою обітницю сповнити."

—"О!— каже умираючий— тепер це мені зовсім інакше виглядає. Прошу тебе, пішли по якого священика!"

"Друже,— відповідає Дідерот— ти лиш тому так говориш, що гарячка ослабила твій мозок. Положи голову вигідно на подушку й старайся лежати якнайспокійнійше, то все буде гаразд."

Далямберт просив, благав, але той невмолимий був, і не відступав від конаючого ні на крок, аж до останньої хвилі.

Потім він ось як росказував про цю подію своїм знайомим: "Щастя, знаєте, що я там при ньому був. Якби не те, то він напевно був би ще "дурницю стрілив" і був би висповідавсь."

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

СЕКРЕТ, ЩОБ БУТИ ВСЕ ЩАСЛИВИМ

Один італійський епископ був знаний ізза свого щасливого та погідного настрою. Правда, на дорозі життя стрічав він не одну трудність, та не один хрест. Але ніколи не було видно по нім невдоволення, ніколи не давав по собі пізнати навіть найменшого відруху нетерпеливости.

Один із його щирих приятелів, що дуже високо цінив його чесноти, спитав раз епископа, що властиво треба робити, щоб задержати таку постійну погоду духа, таку щасливу рівновагу, й задоволення.

"Добре"— каже епископ— "можу тобі сказати свій секрет, можу тебе його навчити, і то дуже легко. Вся моя штука полягає в тім, щоб добре вживати своїх очей."

Приятель просив його трошки ліпше це пояснити.

"Дуже радо," відказав епископ. "Коли мені щонебудь неприємне приключиться, я підношу свої очі вгору й думаю, що найважніша справа для мене— дістатися до неба; потім дивлюсь в землю й уявляю собі, що я вже помер, і в гробі, присипаний землею, спочиваю. Вкінці кидаю очима на всі сторони світу, й багато-багато бачу я там таких, що без порівнання більше мусять терпіти ніж я. В той спосіб я добре розумію, де чекає мене правдиве щастя, і де всі мої страждання скінчаться і як мало маю причини бути невдоволеним і нарікати."

Відповідь.

Одна маленька дівчинка, католичка, сердечно молилася раз, щоб Господь Бог дав гарну погоду на шкільний пікнік. Але якраз перед самим пікніком пустився дощ і занеслося на довшу слоту.

Мала товаришка, дочка безбожних родичів, сказала насмішливо:

"Ну, і що? Та ти так у Бога погоди просила!"

"Так, я просила"— відповіла дівчинка бистро,— "але Господь Бог сказав— Ні!"

Католицьким Світом

ДЕНЬ 24 ЛИСТОПАДА 1940 був проголошений св. Отцем Папою Пієм XII, як день прилюдної молитви за потреби людства в теперішний хвилі.

В САСКАТУНІ, в днях 12-14 жовтня ц.р. відбувся з'їзд Брацтва Українців Католиків Канади, саскачеванської секції. З'їзд почався співаною Службою Божою, що її відправив у новій церкві о. др. В. Кушнір. Проповідь виголосив о. Йосиф Корба, ЧНІ. По відправі відбувся спільний обід у салі біля церкви. З'їзд отворив привітальною промовою голова БУКа й предсідник з'їзду п. Ст. Шебець. Опісля слідували устні та письменні привіти. На цім з'їзді виголосили довгі промови з англійців проф. Симпсон, преміер Саскачевану дост. М. Петтерсон, а з українців посол О. Жеребко та о. др. В. Кушнір. У цих промовах підчеркнено найважнішу тепер справу— війну й закликувано українців, щоб дали можливо найвидатнішу поміч, щоби в цій війні побідити. Після реферату о. др. Кушніра переведено збірку на Бурсу БУК-а в Саскатуні та укр. кат. пресу. Того дня вечером відбувся в Читальні "Просвіти" мистецький контест. Першу нагороду виграв хор БУК-а в Саскатуні. В часі контесту промовляли Впр. о. А. Химій, ЧСВВ, і о. И Корба, ЧНІ. Вечером відбувся в салі "Роєл Джордж" бенкет у честь преміера Петтерсона. В понеділок рано були збори заряду Бурси БУК-а й УКЮ. — Показується, що бурса замала й треба буде її розбудувати. Заряд і ректор бурси остались ті самі. Вибрано новий заряд БУК-а й УКЮ. Тридневий з'їзд БУК-а в Саскатуні пройшов величаво та успішно.

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ В ЙОРКТОНІ, Саск. зложила на Канадійський Червоний Хрест: В лютім 1940 р. $58.55; в жовтни 1940 $31.00; вільні жертви членів парохії $11.00 Разом ..... $100.55.

ЖЕНЕВА, Швайцарія— Український Червоний Хрест в Женеві, на чолі котрого стоїть пані Іда Бачинська, помістив в американських наших часописах відозву, в котрій просить негайної помочі—бодай два тисячі долярів— для українських полонених, що тепер перебувають в польських таборах в Швайцарії. Це головно уроженці Галичини, що були на роботах у Франції і котрих силою втягнули в польську армію. З останками тої армії вони опинилися тепер у Швайцарії і находяться в таборах інтернованих. Таких таборів з українцями є 10, а всіх українців в тих таборах буде яких 3,000 душ. Їм потрібне все, почавши від біля і одіжі, скінчивши на їді і книжці. Треба взуття і спідного білля— многі вже зносили сорочки, а не мають нових і так ходять в одній блюзі. Літом то ввійде, але надходить швайцарська зима, що гостра в морози. На найменше заспокоення потреб тих наших жовнірів треба бодай шість долярів на кождого. Між членами УЧХ в Швайцарії є наш священик о. Мирослав Лобачівський.

В ЙОРКТОНІ, від 10—17 листопада ц.р. відбулася св. Місія. Проповідали її оо. Іван Бала та Йосиф Корба ЧНІ. В часі місії кожного дня голошено по дві науки рано й вечером. Крім того осібні і станові науки мали мужчини, жінки, дівчата та хлопці. Діти мали осібні науки. Многі користали з св. Місії слухаючи щоденно гарних наук і приступаючи до св. Тайн.

В ДНЯХ 6—7 листопада ц.р. створено в Вінніпегу одно нове репрезентаційне тіло під назвою **"Комітет Українців Канади"** в якого склад входять всі українські організації домініяльного значення: БУК; УНО; СУС; СГД і СУО. Отже перестав існувати РКУК і УЦК. До проводу Комітету Українців Канади зістали вибрані: Президент— Впр. о. др. В. Кушнір; 1-ий заступник Презид. —Представник СУС; 2-ий заступник Презид.— Представник УНО. Оба заступники президента є рівного значення. Секретар—Представник СУС. Скарбник—Представник СГД. Скарбовий Секретар—Представник СУО.

ПОСОЛ КЕСТЕЛДЕН ЗГАДУЄ УКРАЇНЦІВ—Посол Дж. Г. Кестелден з виборчого округа Йорктон, Саск., ССФ згадав у першій своїй промові українців тими словами: "Приблизно одна третина мешканців округа, котрий я маю честь заступати, є українського походження. Вони прибули до Канади, працювали, щоби побудувати доми і тепер в годину проби охочо жертвують себе до боротьби за ту долю свободи, про котру знають, що має бути наслідством кождого канадійця і котрої вони не мали в Польщі, з котрої прибули. Ці люди радо жертвують собою. На вічний встид Канади переконуємося, що ці бідолахи є охотніші вмерти за Канаду від тих лихварів, що не хочуть зректися свого фунта мяса." Цею промовою посол Кестелден певно зробив нам чималу прислугу, згадуючи з парляментарної трибуни про тяжку працю і жертвенність нашого народу, що є чеснотами, загально признаними і ціненими в світі. Крім цего посол особливо підчеркнув щирість і посвяту нашого народу для Канади та ЯСНО зазначив, що наш нарід в Польщі свободи не мав. В теперішний воєнний час це щось значить. А також підчеркнув, що хоча люди бідні, то більше жертвують, як ті, що мають і моглиби.

ПРЯШІВ—Тепер в Словаччині. На Глінковій вулиці є українська католицька катедра, а при ній Духовна Семінарія, Учительська Семінарія, Середня Школа і Горожанка. Сестри Служебниці ведуть Сирітський Захист, а Сестри Василіянки бурсу. В останнім часі словаки посягнули рукою по ці наші твердині і деякі школи закрили, а деяким сказали забиратися з Пряшева. Преосвященний Павло Гойдич, ЧСВВ., що досі був тільки Апостольським Адміністратором, тепер зістав призначений настало епископом—мимо і проти волі урядових словацьких чинників, що раді були бачити на цьому становищі словака. Однак Рим сказав і справа скінчена. Епископом в Пряшеві є українець. Пряшівська "Просвіта" живе і розвивається під проводом о. кан. Дюлая, уроженця Пряшівщини.

СЯНІК— Генеральним Вікаріем в Сяноці іменований о. Олекса Малиновський, дотеперішний керманич відділу суспільної опіки при Українськім Центральнім Комітеті в Кракові.

СЯНІК— Олена Киселевська в листі до українок Америки подає, що тепер на Лемківщині, Холмщині і Підляшшу, є 884 наших шкіл, в котрих вчить 1,368 українських учительських сил. Всіх наших дітий ходить до цих шкіл около пів міліона душ.

НА ЗБОРАХ В НАРОДНІМ ДОМІ в Едмонтоні, Альта., українська католицька парохія ім. св. Йосафата приняла новий календар і вислала відповідне прохання до Епископського Ординаріяту у Винипегу. Представник молоді, учитель Вищої Школи, Н. Демків так сказав підчас тих зборів: "Ми молоді дуже просимо вас старших змініть календар як найскорше, як хочете дати нам нагоду остатися при нашій Церкві і народі." Всі присутні особисто підписали прохання. — Так треба робити всюди. —

Час не чекає і події ідуть, а ми все звикли позаду інших. Добро нашої молоді в Канаді вимагає, щоби змінити календар і святкувати спільно зі всіми. Це однак не означає, що треба змінити також свята і пости. Свята і пости наші далі остають, як були— тільки числення пересувається 13 днів наперед.

КВЕБЕКСЬКИЙ КАРДИНАЛ Р. ВИЛНЕФ відвідав канадійський військовий вишкіл в таборі Валькартіе і заявив, що "теперішний військовий устрій Канади беззаперечно витворює патріотиззм і льояльність." ... "Великий моральний примір, який дає наш король і королева, є джерелом чарівного приміру для імперії. Без нашого короля і королевої імперія булаби ослаблена," сказав далі Їх Еміненція.

20 ЖОВТНЯ ПОСВЯЧЕНО новий будинок цілоденної нашої школи у Вотервліт, Н. Й. В підвалі школи є харчівня, на першім поверсі авдиторія, на другім шкільні салі. Учать Сестри Василіянки, парохом є о. Л. Хлистун. ..

УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИЦЬКІ цілоденні школи в Гемтремк, Ню Кенсингтон і Вилкесбері мають власні шкільні автобуси, котрими привозять і відвозять дітий.

Станиславів— др. Воєвідку, відомого лікаря і бувшого старшину УГА вивезли на Соловки, його жену на Сибір а діти в незвісне місце. Так само вивозять наших селян.

ВОЛИНЬ— Олександра Сумневича, що за часів української влади був губерніяльним комісарем в 1919 році, большевики тепер розстріляли.

В СУБОТУ, 9. листопада ц.р. помер бувший преміер Англії, Невил Чемберлейн, в наслідок недуги, що тривала довший час.

В СЕВІЛЛІ, старім надморськім католицькім місті Еспанії, арештовано бувшого румунського короля Карла, його любовницю червоноволосу Магду Люпеску і бувшого міністра Е. Урдареану. Обох послідних мають видати і відвезти до Румунії на суд. Кажуть, що Карло остовпів, коли прийшли його арештувати. —Хто, прошу, дав вам той наказ?— Мої настоятелі!—відповів поліційний урядник. —А хто є ваші настоятелі?—І відповіди не дістав.

ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ з додатком колядок і щедрівок чисто народних— Добрий папір. Ясний друк. Ціна з почтою ..... 15ц.

ШИРІТЬ!— українсько-католицький релігійний місячник—

"ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"!

Страшна струя проступку, єреси, большевизму й безбожництва, що заливає цілий світ, уживає нині преси на те, щоб заманити серця людей.

То ж і ми, що любимо Господа Бога, святу Церкву, свій Нарід і Вітчину,— повинні ставити якнайсильніший опір тому страшному ворогові, поширюючи між народом добрі, здорові книжки й католицьку пресу.

Наш місячник "Голос Спасителя" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя Святих, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого католицького світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Нам усім повинно лежати на серці щоб побідила правда й добро! **В тій ціли поширюйте "Голос Спасителя," здобувайте йому нових передплатників!** Таким способом ви зробите прекрасне діло та станете апостолами правди й добра.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі нагороди:

1) Гарний, великий стінний хрест, що світить у ночі, тому хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2) Великий і солідно оправлений з золотими витисками молитовник "З Нами Бог", тому хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3) Гарний, бронзовий, стінний хрест, тому хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднування нових передплатників "Голосу Спасителя" тривае до кінця квітня 1941 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя".

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Гумореска з життя.

Один дотепний безробітний в Парижі продавав за пів франка припис п. з. "Як робити масло з трави." В запечатаній конверті був такий припис: Купіть луку, потім корову. Пустіть корову на пасовиско, нехай пасеться на траві. Трава переміниться незабаром в молоко. Видійте корову, молоко влийте до маснички і зробіть масло."— Сей "припис" мав поводження. Ніхто не гнівався на дотепного штукаря. Одначе поліція перешкодила тому "дорадникови" продавати ті будьщобудь влучні приписи.

"Помер вилічений".

У Франції був такий випадок: Один загально шановний громадянин занедужав на грипу в однім з провінціональних міст. Недуга була поважна. Лікар приписав недужому цілу купу рецепт. По десятьох днях наступила кріза. Коли вона вже минула щасливо, врадуваний лікар повідомив жінку недужого, що всяка небезпека минула.— Тимчасом пацієнт помер собі найспокійніше на другий день вранці... Одначе навіть те "спростування природи" не вивело з рівноваги погідного лікаря. Він підійшов спокійно до вдови і сказав: "Лишається вам одна потіха, а саме те, що ваш муж—помер вилічений."

Мати дає Михасеві одного кводра на цукор, а другого на муку. По годині приходить Михась ні з чим.

—Чому ти нічого не купив?— питається мати.

—А бо мені гроші помішалися, й тепер не знаю, котрий кводр на цукор, а котрий на муку.

Вуйко:— Івасю, коли дістанеш 20 цукорків і маеш поділитися ними з малим Лесем, то скільки випаде для нього?

Івась:—Пять.

Вуйко:—Е, Івасю, ти не вміеш рахувати.

Івась:—Ні, вуйку, я вмію, тільки Лесь не вміе.

Учитель:— Хто тобі, Івасю, помагав при задачі?

Івась:— Ніхто, прошу пана!

Учитель:— Скажи правду! Певно помагав тобі старший брат?

Івась:— Ні!

Учитель:— То ти сам написав цілу задачу?

Івась:— Ні, брат сам написав цілу задачу!

ВЖЕ ВИЙШОВ — ЗАМОВЛЯЙТЕ!

КАЛЄНДАР ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ НА 1941 РІК!

У ньому є календар українсько-католицьких свят, старого й нового стилю; календар римо-кат. свят, повний церковний устав наших Богослужень, наукові статті, гарні, цікаві та численні оповідання, представлення, вірші та сміховинки. Адресар укр. кат. Духовенства. Ясний друк і красні ілюстрації прикрашують його. Стор. 160— Ціна 25 ц. Почтою— 30ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М. Б. Н. П. В ЙОРКТОНІ

1) Є. Огородник, Сторновей 5.00; 2) К. Геник, Детройт 2.00; М. Запотоцька, Бингемптон 2.00; А. Запотоцька, Бингенмптон 1.00; 3) П. Олексевич, Г.Б. Джонк., 1.00; 4) Гр. Івасюк, Ст. Мартин 1.00; Олена Лапчак, Нюарк 1.00; 5) Н. Гушуляк, Мекрорі 1.00; 6) М. Папірник, Портедж, 1.00; 7) В. Библів, Шіго 1.00; 8) П. Хруник, Модельфарм 50ц.; 9) Ів. Гуменюк, Вішарт 25ц.

Усім жертводавцям щира подяка **оо. Редемптористи, Йорктон.**

ВЕСТ ТОРОНТО, українська католицька Парохія св. Священомученика Йосафата.— При нагоді парохіяльного вечорка на заклик Всеч. о. А. Роборецького зібрано $5.00 на пресфонд "Голосу Спасителя." Всім жертводавцям і Всеч. о. А. Роборецькому за ласкавий труд—сердечно дякуємо.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

— БАЗАР В ЙОРКТОНІ —

В днях 2—5. листопада ц.р. відбувся базар на малювання української католицької церкви в Йорктоні. При розіграві 5. листопада витягнено слідуючі щасливі числа: 5531, 4563, 4420, 5169, 1578, 4891, 174, 1363, 3763, 1653, 2586, 4774, 1238, 1919.

Сердечно дякуємо тим добродіям нашим, що розпродували, або самі закупили базарові значки, що брали участь у базарі, або якоюсь жертвою причинились до його успіху. Нехай всемилостивий Господь якнайщедріше винагородить кожного за його жертву, вчинену на прикрасу храму Матери Божої.

оо. Редемптористи, Йорктон, Саск.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Формат вигідний, добрий папір, ясний друк, красні образки. Сторін 512. Ціна з почтою 80ц. оправлений в скірку $1.50; золочений $2.00

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Дзвони, фани, хоругви, фелони, чаші, кивоти, ліхтарі, павуки, свічки, ладан, вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по-каталог.

ЛЕВИЦЬКИЙ—ГРОСС, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.

322 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 1. YORKTON, SASK. January, 1941

КАЛЄНДАР НА СІЧЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
1 С М. Боніфатія	**1 С Нов. Р., Обр. ГНІХ. В. В.**
2 Ч СвщМ. Ігнатія Богоносця	2 Ч С. Сильвестра
3 П Мц. Юліянії	3 П Прор. Малахії
4 С Суб. п. Різдв.; Мц. Анаст.	4 С Суб. п. Прсв., Соб. 70 Ап.
5 Н пер. Різдв. і 29 по Сош.	**5 Н пер. Прсв., Нав. Богоявл.**
6 П Навеч. Різдв.; Мц. Евген.	**6 П Богоявлення ГНІХ.**
7 В Різдво ГНІХ (Загальниця	7 В † Собор. Йоана Предтечі
8 С Соб. Пр. Богор. і св. Йос.	8 С Преп. Георгія
9 Ч ПервМ. Стефана	9 Ч М. Поліевкта
10 П ММ. 20,000	10 П С. Григорія Ніссийського
11 С Суб. по Різдв.; Нев. Дітей	11 С по Прсв. † Пр. Теодозія
12 Н по Різдв. і 30 по Сош.	**12 Н по Прсв. і 30 по Сош.**
13 П Преп. Меланії	13 П ММ. Єрмила і Стратоніка
14 В Н. Рік., Обр. ГНІХ. Вас. В.	14 В ППр. Отців в Синаї і Раїті
15 С С. Сильвестра	15 С ППр. Йоана і Павла
16 Ч Прор. Малахії	16 Ч Поклін Оковам Ап. Петра
17 П Собор 70 Апостолів	17 П † Преп. Антонія Великого
18 С С. п. Просв.; навеч. Бгявл.	18 С СС. Атаназія і Кирила
19 Н Богоявлення ГНІХ	**19 Н 31 по Сош.** Прп. Макарія
20 П † Собор Йоана Предтечі	20 П † Преп. Евтимія
21 В Преп. Георгія	21 В Пр. Макс. і М. Неофіта
22 С М. Поліевкта	22 С Ап. Тимотея
23 Ч С. Григ. Ніссийського	23 Ч СвщМ. Климента
24 П † Преп. Теодозія	24 П Преп. Ксенії
25 С Суб. по Прсв.; М. Татіяни	25 С † Григорія Богослова
26 Н по Прсв. і 31 по Сош.	**26 Н 32 по Сош. о Закхею**
27 П ППрп. оо. в Синаї і Раїті	27 П † Пер. мом. Йоана Зол.
28 В ППреп. Йоана і Павла	28 В Преп. Єфрема Сирина
29 С Поклін Оковам Ап. Петра	29 С Пер. мощ. свщМ. Ігнатія
30 Ч † Преп. Антонія Вел.	**30 Ч Трйох Святителів**
31 П СС. Атаназія і Кирила	31 П ММ. Кира і Йоана

УСТАВ НА СІЧЕНЬ, 1941

5. Нед. пер. Різдв.; св. Отців і 29 по Сош.— Гл. 4, Ев. утр. 7. Ап. з. 328 і 250; Ев. Матея зач. 1, і Луки з. 85. Слідує Седмиця 30.

7. Різдво Христове.— Літургія Йоана Золотоустого. Антифони Празника: Єлици. Ап. зач. 209, Ев. Матея зач. 3.

8. Собор Пресв. Богородиці і Св. Йосифа Обруч. Всеночне. Ап. зач. 306. Ев. Матея зач. 4.

9. ПервМ. Стефана: Ап. зач. 17; Ев. Матея зач. 87.

12. Нед. по Різдві, Святих Боготец і 30 по Сош. —Гл. 5; Ев. утр. 8. Ап. зач. 258 і 200; Ев. Луки зач. 9 і Матея з. 4. Седмиця 31.

14. Новий Рік. Обр. ГНІХ і Св. Василія: Всеночне. Апп. зач. 298 і 254. Ев. Марка зач. 1 і Луки зач. 6.

19. Богоявлення ГНІХ.— Єлици. Ап. мач. 302, Ев. Матея з. 6.

26. Нед. по Просвіщ. і 31 по Сош.— Гл. 7. Ев. утр. 10. Ап. зач. 224 і 280, Ев. Матея зач. 8 і Луки зач. 93.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 1. Січень 1941

СВЯТА НІЧ

За віконцем—сніги приголубили Ніч
Білим усміхом ласки
І вітали її всіми блесками піль
Мов царівну із казки...

І пестили її всіми сяйвами звізд
І тремтінням просторів,
Бо з захмарних верхів ізходив
у цю Ніч
Легіон світлих Хорів.

Бо з небесних сторін ізходила
в цю Ніч
Сила Архистратига
В кожню хату й семю, в кожен
сховок душі,
Що покірна і тиха.

Бо з теремів життя, що трівае
во вік,
Блисло Вічне Світило,
Що всі справи душі, всі надії
сердець
На всяк час просвітило.

Бо з пресвітлих світів ізходив
у цю Ніч
Вожд святого Лицарства
Над маленькі ясла, де спочив
Володар
Християнського царства...

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Редакція й Адміністрація "Голосу Спасителя" желає всім своїм Передплатникам, Читачам і Прихильникам

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

й

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Хай Боже Дитятко й Пресвята Його Мати благословлять усіх щедрими ласками!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

За Святішого Отця Римського Папу.

Читаємо в Діях Апостольських, що як Жиди арештували в Єрусалимі св. Петра, й посадили в темницю, тоді вся Церква Христова сердешне молилася, і день і ніч Господа благали, щоб ратував їх верховного Апостола. І та щира молитва вірного стада за свого улюбленого Пастиря не могла остатись невислуханою. Ото серед чорної ночі, в темній тюрмі, де кайданами скований Петро заснувши лежав, нагло ясне світло заблисло, й Ангел Господній з'явився, і збудив Апостола кажучи: "Вставай мерщій".

Як прокинувся св. Петро зо сну, побачив, що кайдани поспадали йому з рук, а зелізна брама від тюрми стояла широко відчинена. І вслід за Ангелом вийшов св. Петро з тюрми й щасливо вернувся між своїх братів, між християн.

То навмисне Господь Бог таке чудо зробив, щоб Церкві ясно показати, яка могуча й Богові приємна є молитва вірних за свого Найвищого Архиєрея. Тому свята Церква Христова у всіх своїх богослуженнях молиться спеціяльно за Вселенського Архиєрея, за митрополитів, єпископів і взагалі за церковну власть.

Тому й члени Апостольства Молитви будуть цього місяця спеціяльно молитися за того всім християнам спільного Отця, який, маючи на цім світі уряд з усіх урядів найтяжчий та найбільш відповідальний, більше ніж хтонебудь інший потребує Божої помочі й благословення. Так покажемо, що ми свідомі того, хто ми властиво є, а саме правдиві християне-католики, що мають одного правдивого Бога й Спасителя на небі, і одного правдивого Найвищого Пастиря на землі.

МЕЧ І ПЕРО

Один католицький письменник, будучи раз на авдієнції у Папи Пія X, між іншим просив Святішого Отця поблагословити йому золоте його перо, що він спеціяльно в тій ціли з собою приніс.

Великий Папа дуже радо сповнив те його бажання, а віддаючи письменникові його перо висказав такі слова:

"В нинішніх часах нема на світі благороднішого післанництва, як післанництво католицького письменника. Мої попередники благословили колись мечі християнських воїнів, а я тішуся дуже, що маю нагоду благословити католицькому письменникові його перо, тобто той гострий, сталевий меч, що має поборювати ворогів Церкви в наших часах."

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

ДО ВСІХ ВСЕЧЕСНИХ ОТЦІВ ДУХОВНИХ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ З НАГОДИ ПРАЗНИКА ХРИСТОВОГО РІЗДВА

Христос Раждається!

"Нова радість стала, яка не бувала,
над вертепом звізда ясна світу засіяла..."

МОЇ ДОРОГІ В ХРИСТІ:

Прийшов день, завитало до нас велике свято великого Бога, що з любови до нас покинув велич неба і став чоловіком.

Пісня радости несеться по всіх наших домах. Вона несеться понад гори й води, лунає і доходить до тих наших рідних братів на землях України, де нині невільно святкувати так, як давніше.

Ясне проміння вифлеємської зорі освічує душі людські, наповнює вірою та каже забути всі злидні і горе, а веселитися приходом на землю Сина Божого і Спаса нашого, Ісуса Христа.

Всі віруючі, одиниці і народи, в нинішних непевних часах вдивляються в ту одиноку ясну зорю, що нам ще остала. І як колись та зоря привела трох царів сходу до Месії, так само й тепер вказує нам одиноко правдивий шлях до спасення. Коби ми лишень то зрозуміли! Коби ми за приміром царів охочо й радо пішли за її проводом! Коби все людство зрозуміло, що нема і не буде іншого правдивого щастя на землі, крім того одного, що його досі вказує нам вифлеємська зоря. А тим щастям нашим Спаситель, Ісус Христос!

Як можемо дійти до того щастя?

Тільки живою вірою!

Мудрці прийшли з далекого сходу за світлом зорі. А найшли в нужденному вертепі маленьке Дитя, що було таке саме, як інші діти. Нічого надзвичайного не помітили вони ні на Дитині, ні на Його Матері. Вони шукали юдейського царя— і здавалося, не знайшли. Повинні бу-

ли розчаруватися, бо ось знайшли тільки Дитину, і то в крайній нужді, в яслах. Однак, просвічені світлом небесної зорі—надприродної віри— вони вірили, що це Дитя є Сином Божим. І тому визнають Його Царем вселенної, визнають Його власть і силу, складають Йому в дарі золото—як Царю, смирну— як чоловікові і кадило — як Богові. Людська мудрість не навчила їх складати такі дари, ані не сказала їм покланятися Дитині в яслах. Людське око не добачувало великої тайни, що скрилося в маленькій Дитині, оповитій пеленками, у вертепних яслах.

Тільки віра пізнає в цій Дитині—Сина небесного Отця.

Цю Божу гідність Дитини в яслах потверджують ангели, що являються серед неземного блеску і співають "Слава во вишніх Богу!" Стверджує це ангел, котрий звіщає радість пастирям, бо в місті давидовім народився Спаситель. І подає знак: "Побачите—Дитину в яслах, сповиту пеленками..."

Так отже мудреці, три царі, вірою знайшли Христа. **А в Нім своє щастя!**

Як богато—на жаль— сьогодні людий, в котрих душі погасла зоря— св. віра— яка привела мудреців зі сходу до Христових ясел. Нинішні люди не бачуть перед собою зорі, не мають цілі життя, тай не знають щастя-радости.

Разом з ангелами, пастирями і трома мудрецями зближімся й ми до Христових ясел! Признаймо Його своїм Спасителем! Нехай до нас не відносяться слова св. Письма: "До своїх прийшов, а свої Його не приняли." (Ів. 1, 11)

Але нехай до нас відносяться дальші слова св. Івана: "А тим, що Його приняли, дав силу стати Божими дітьми." (Ів. 1, 12).

В нашому життю, в наших родинах, в нашім народі, най народиться Христос ВІРОЮ і ЛАСКОЮ! Тої небесної радости з віри живої і ласки Божої бажаю нині всьому великому Українському Народові тут і за морем. Нехай Дитятко Ісус благословить і щастить вам усім!

† **ВАСИЛІЙ**, Епископ

Високопреосвященному Архипастиреві й Владиці Ексцеленції Кир Василієві— З нагоди Іменин складають щирі желання щастя, здоровля й Божого благословення на дальшу ревну й успішну працю серед Українців у Канаді на "многая й благая літа."

оо. Редемптористи й Видавництво "Г. Сп."

Переказ про Різдвяну Ялинку

Існує, любі діти, один дуже милий і гарний переказ, який пояснює, чому завівся звичай завсічувати на ялинці свічки. Ось той переказ:

Біля печери, де народився був Спаситель світу, росли три дерева: олива, пальма й ялинка.

В той день, коли народився Він, уся природа тішилася з того, й кожне Боже створіння хотіло принести Святій Дитині від себе дарунок.

Принесла Христові в дарунок свої золотисті овочі й олива, що росла при печері. Також і пальма офірувала Христові своє зелене шатро для відпочинку від спеки й непогоди.

Тільки одна ялинка сумна стояла... Сумна й боязлива... Не мала вона на собі нічого, щоб могла Христові принести в дар...

І боляче їй було, що вона єдина не може теж обдарувати Його. І гірко плакала вона. Схилила свої віті, й сльози кришталевими діямантами спадали на землю...

Але ось одна зірка з неба завважила сумну ялинку...

—Чого плачеш, ялинко?— запитала вона.

—Ох, зіронько, сумно в мене на серці... Всі обдарували Святу Дитинку, лише я вбога не маю що понести Йому в дар...

Зіронька пошепталася зо своїми сестричками й сказала до ялинки:

—Не сумуй, ялинко, все буде гаразд. І ти понесеш дар Йому й звеселиш Його.

І раптом сталося чудо... Зірки почали вогняним дощем падати на землю й усаджуватися на ялинку згори аж надолину... Радісно стрепенулася ялинка, пишно піднесла догори свої віті й у такому вигляді зявилася перед Христом Дитиною...

Зрадів Він, радісно заплескав у долоні й потягнувся до ялинки...

З того часу люди почали в різдвяну ніч убирати в прикраси ялинку й засвічувати на ній свічки.

Розминулись з Покликанням

Дві молоді панночки верталися з вистави образів. Одна з них була напричуд гарна, мала очі веселі, ясні, блискучі. Її скромна суконка зраджувала незаможність, але була дуже старанно шита. Друга панночка мала вираз лиця понурий, насуплений. Її одежа хоч і гірше шита, була однак скроєна по найновішій моді. Виглядала як лялька без ніякого виразу життя.

Була направду негарна, особливо тепер, коли гіркими словами виливала своє огірчення й свою злість:

"Малюю трохи ліпші образи ніж та Марійка Р., але премудра комісія її твори хвалить, величає, а на мої й глянути не хоче. На жаль, немаю ніякої протекції!"

Друга дівчина відповіла по хвилі застанови:

"Не знаю, чи маєш цілковиту слушність. У Марійки Р., є неабиякий талан. Вже в академії тішилась вона великим признанням. А ми,— вибач мені, що говорю за себе й за тебе— маємо такі от собі звичайні здібности."

"Що?! такі от собі? Глупе говорення! У нас були товаришки з дуже звичайненькими здібностями. Але якщо мають сильну протекцію, то й вони через якийсь час дійдуть до значення. А ти, Оксано, хочби й не знати яка здібна була, то без протекції успіхів великих не здобудеш. І я теж ні."

Оксана далі заперечувала:

"Ти надто пересаджуєш, Орисю. Я також кажу: треба протекції на те, щоб одержати добру посаду, а навіть може і на те, щоб можна подати на виставу свої образи. Але тою дорогою ніхто до правдивого значення й слави не доходить. Я чим більше учусь, і чим більше заглиблююсь у студії штуки, тим ясніше бачу, що більшість із нас, не зважаючи на все своє артистичне виховання — це тільки звичайні ремісники. Правда, деколи дуже пильні й старанні ремісники, але всетаки не артисти."

"Ну, то чогож ти властиво вхопилась цього малярства?"

"Чого? Того самого, що й ти, і всі інші. Я любила рисувати, і всі бачили, що маю досить велику зручність у руках, а опріч того було ще в мене доволі розвинене артистичне почування. Ну, і вкінці знайшовся хтось такий, що— як то звичайно кажуть— "відкрив" у мене та-

лан. Разом із родичами думала я, що той талан дійсно великий був. Одначе вчителі вже з самого початку не дуже заохочували мене. Правда хвалили мене десь часом колись, але сьогодні мені вже ясно, що на ті похвали заслугувала я радше своєю пильністю ніж здібностями. Вір мені, Орисю, що гіркі це були для мене хвилі, аж поки не дійшла я до пізнання самої себе, й своїх дуже пересічних здібностей. Тепер уже, слава Богу, я перемогла себе й погодилася з долею. А зрештою що ж інше лишалось мені?"

"Я одначе з цим не погодилась," скрикнула обурена Орися. "Навіть якби ти мала трохи й рацію, то що поможе таке самопізнання? Вся наша наука, все наше дотеперішнє виховання призначує нам малярське звання, а не інше, отже мусимо вже його триматись. Остається тільки одне питання, як собі далі давати раду. Наша дівоча кімната вся заповнена моїми образами, та, на жаль, ані одного неможливо продати. Так далі не може бути. Попросту можна збожеволіти."

"Ти так говориш? А щож я маю сказати?"— відповіла Оксана. Ти принаймні маєш свою власну хату. Родичі на тебе стараються, хоч і як їм тяжко. Мій батько помер, а мама, хоч мешкають на селі, то ледви можуть вижити зо своєї мізерної пенсійки. А всетаки я зовсім не маю охоти божеволіти. При помочі сильної волі буду старатись забути, що колись хотіла я стати славною артисткою і, подібно як другі дівчата роблять, пошукаю собі якоїсь іншої чесної роботи."

"Невже ти хочеш найнятись за няньку до чужих дітей?" зажартувала Орися, "бо іншого способу заробляти гроші я не бачу. Без протекції не зможеш стати ані учителькою рисунків, ані урядничкою в офісі."

Оксана зупинилась на хвильку, глянула Орисі просто в очі й промовила сильним, енергійним голосом: "Сьогодні знаю лиш стільки, що хочу жити, і буду жити. Я не дуже вередлива й не цураюся праці, аби тільки була чесна й відповідна."

Орисю здивував той твердий тон бесіди, тому спитала лагідним голосом: "Чи може вже маєш які виглядн на посаду?"

Оксана боролась сама із собою, чи має відповісти на те питання, чи ні, одначе небавом рішилася й сказала: "Справа мається так. Мої мама є в сердешних взаєминах з одною дуже багатою родиною, що живе в нашому сусідстві. Брат того панства є лікарем і професором медицини тут у місті: професор В.

Я власне одержала до нього рекомендаційне письмо, щоб мені прийшов якось на поміч. Я вже переконалась, що це незвичайно мудра й добра людина. Він представив мене своїй родині і приобіцяв, що буде старатись для мене за яку посаду. А покищо предложив мені, щоб я в його лікарській порадні приймала пацієнтів."

Орися глянула зо здивованням на товаришку:

"Ну, і ти прийняла?"

"Я вхопилась цього обидвома руками, ще й подякувала щиро за його дбайливість."

"Оксано, як можеш так понижати себе? Памятай, що ти артистка. Я волілаб умерти з голоду, ніж прийняти щось подібне!"

Оксана засміялась весело:

"Таке саме й мені прийшло до голови! Тому й не хотіла я тобі цього казати. Ви всі такі самі. Маєте враження, що наш академічний дипльом у порох розсиплеться зо стиду, що не будемо заробляти на хліб артистичною працею. Недостача здібностей є вже сама собою для нас трагічна. А ви ще побільшаєте біду отою вашою нерозумною та й зовсім безпідставною гордістю."

Орися запитала сильно подразнена: "То на те вчилась я такі довгі роки? То на те мріяла я про артистичну славу? Щоб записувати в книгу імена пацієнтів, і роздавати їм нумери? Та на те досить було б мати чотири кляси найнищої школи!"

"Але ж Орисю! Зрозумій моє положення! Тут річ іде не про те, щоб вибирати між одною посадою ліпшою, що відповідає нашому образованню, і другою багато скромнішою! Тут треба вибрати одне з двох: або жити скромненько, або з голоду примирати разом з усіма артистичними мріями. Зрештою, як я вже тобі сказала, я хочу жити! І я певна, що коли постараюся по змозі давати собі якось раду, тоді й Господь Бог мені допоможе. Очевидно, що я розминулась із своїм покликанням. Але якщо тепер безпощадною рукою знищу всі свої дотеперішні мрії, то зовсім певно знайду скоріше чи пізніше якусь іншу ціль, для якої варто жити й трудитись. Почекальня пана професора В. це тільки передсінок мого життя. Я ще молода, здорова, дуже радо працюю й маю велику надію на Бога."

На цім дівчата розпрощались та й розійшлись.

Минуло кілька місяців і вони знову стрінулись. Але

вже не на виставі образів, а в шпиталі.

Орися пробувала самогубства. Не вдалося, і тепер лежала тяжко хора. Одначе на превелике диво була тепер якась живіша, веселіша, і з більшим довірям ніж передше дивилась у маймутність.

Оксана вичитала про той випадок з часопису, й прийшла її відвідати.

"Якже ти могла щось подібне зробити?" спитала зо щирим спочуттям.

Не так дуже співчувала вона з хорим тілом, як радше з хорою душею, що так брутально хотіла знівечити наміри Божого Провидіння.

Орися глянула на свою приятельку, й крізь сльози усміхнулася:

"Нічого не шкодить"—промовила. "То була для мене знаменита наука. Через страх смерти я навчилася цінити вартість життя, а через душу отої сестри монахині, що вирекласъ світа й тепер з такою ангельською любовю услугує мені, я наблизилась до Господа Бога. Оксано, якщо Господь Бог позволить мені віднайти здоровля, то буду радо працювати так як ти. Байдуже, яка це буде праця, аби тільки була чесна й відповідна.

ЛЕГКО СПАНТЕЛИЧИВ

Один католицький юнак, переїжджаючи автобасом попри церкву, здіймив з голови шапку з видимою пошаною для Божого дому. Завваживши теє, якийсь мудрагель, що близько нього сидів, відозвавсь голосно глузуючи:

"Як бачу— ви побожні й до церкви ходите. Скажіть-но ви мені, чого вас там доброго учать у тій церкві?"

"Як то, чого? Найвищих таємниць релігії."

"Гм! Таємниць! Невже ж ви аж такі темні, щоб вірити ще в якісь таємниці, тобто в щось таке, чого не розуміете?!'

"Ну то поясніть мені,"— каже юнак, замість відповісти на його питання— "поясніть мені, чому ваш мізиний палець рухається кожний раз, як ви цього хочете?"

"О, це легко пояснити"— каже недовірок.— "Палець рухається, бо я звертаю на нього силу своєї волі."

"Ну, то добре"— відповідає юнак,— "якщо звертаючи силу волі ви рухаєте мізиним пальцем на руці, то чому ж таким самим способом не можете рухати вашими вухами, як той віслюк? Виясніть мені це."

В автобасі вибух загальний сміх— розуміється на кошт мудрагеля, недовірка.

БОЖА МАТИ У НЕХРИСТІЯН

—Кілька років тому— так росказує один місіонар — вибрався я в подорож до Єгипту. На нашому кораблі "Семіраміс," що плив із Трієсту до Александрії, аж роїлося від подорожніх. По дорозі, в Бріндізі, прибуло їх так багато, що де тільки ще які вільні місця були, всі наповнились ущерть.

—Між подорожніми звернув я особливу увагу на одного молодого ще мужчину, що дуже ввічливо відносився до нас, священиків. З його вигляду й одягу можна було відразу пізнати, що це був турок або араб. Тим більше дивувала мене ота його незвичайна чемність для священиків.

—Одного вечора приступив він до мене на покладі, й по французькому балакаючи попросив мене прийняти від нього цигарку.

"Дякую красненько, не курю"— відповів я.

Так розпочалась наша перша розмова. З неї довідався я, що дійсно маю до діла з арабом, мугамедом Бей-Орфі, сином самого губернатора Александрії. Мало помалу, і наша балачка зійшла на релігію. Я сказав отверто свому арабові, що немало здивувала мене його надзвичайна прихильність до священиків.

"Отче"— промовив араб пересідаючись на другу лавку, щоб захоронити мене від диму цигарки, бо вітер віяв саме в мою сторону,— "побувши трохи довше в Єгипті ви, Отче, переконаєтесь, що наша пошана для католицьких духовників і до католицької релігії взагалі буває у нас, магометан, деколи без порівнання більша ніж у вас, у тій вашій християнській, цивілізованій Европі. Я сам, хоч і магометанин, був вихований у вашому конвенті в Александрії, де щасливо проминули мені найкращі дні мого життя. Зрештою вам, Отче, відомо, що ми Христа шануємо як великого Пророка. А ще-до Його Матері, то самі будете мати нагоду побачити в місцевості Матарієг недалеко Александрії, у якій великій пошані є там її Дерево, або як його там називають араби "Дерево Дівиці." Престарезний той і широко розгалужений сикомор росте майже під самим муром монастиря ваших Отців. Старинна традиція каже, що в тіни отого дерева спочивала Пресвята Родина втікаючи перед лютим Іродом у далекий Єгипет. Недалеко від того дерева на молитву Марії ви-

трисло прекрасне джерело, що тепер славне на ввесь Єгипет; навіть у найбільшу посуху, коли всі інші джерела висихають, у тому джерелі Марії водиця завжди погожа й чистенька як кришталь. Там, Отче, зможете побачити сотки магометанських богомольців, що з найдальших околиць сходяться до Матарієг і лицем своїм припадають аж до землі перед отим джерелом і пють цілющу воду його, й таким способом складають найвищу честь Марії. Ця набожність пережила вже довгі століття.

Але якщо, Отче, позволите, то роскажу вам одну пригоду, що недавно скоїлась у нас у Каїрі; з тої пригоди ви ще ясніше побачите, як ми шануємо Христову Матір, або —як ви звичайно кажете— Царицю Небес."

"Кілька днів пізніше"— каже місіонар— "я мав нагоду переконатись у правдивості слів мугамеда Бей-Орфі, коли я зблизька побачив те Дерево Дівиці й ту надзвичайну пошану, якою магометани його окружають, але покищо оповідання араба мене щораз більше розцікавлювало, й я попросив його росказувати далі. Мугамед Бей-Орфі закурив цигарку, випив не знаю вже, котру філіжанку сильно засолодженої кави, і так говорив далі:

"Ви мабуть знаєте, Всечесніший Отче, що між визнавцями Магомета вдержалось з давен давна глибоке переконання не лишень про велику святість Марії, але й про Її Непорочне Зачаття. В третьому розділі нашої святої книги, Корану, читаємо такі слова: **Ангели сказали Марії: Бог вибрав Тебе й сотворив Тебе вільною від деякого гріха, й споміж усіх жінок виріжнив Тебе.** Аж прикро стає, коли подумати, що навіть між християнами є такі, що називаючись поклонниками Христа, відмовляють Його Матері належної пошани, й заперечують Її Непорочне Зачаття.

—Один мій знайомий, редактор найповажнішого часопису в Каїрі, навязав літературські стосунки з одним англійським пастором, що приїхав до Єгипту в місійних цілях.

—Через якийсь час вони стали щирими приятелями, а тому, що пастор і його мати були люде гарно образовані й гостинні, приятель мій заходив до них у гості трохи не що-дня.

Раз якось запросив його пастор на свою проповідь, що її мав виголосити в найближчу неділю в англіканській каплиці. Приятель мій прийняв запросини дуже радо, бо вже від давна бажав почути раз християнського проповідника, а досі ніколи не мав до цього нагоди.

Одначе яке страшне чекало його розчарування. Попав саме на ту хвилю, як англіканський пастор, бажаючи понизити католицьку науку перед своїми слухачами, глузував собі з Непорочного Зачаття, як нерозумної видумки Риму, і притім лаяв та огидно осмішував Пречисту Діву Марію.

Кров закипіла в жилах мого приятеля на таку хулу. Не вагаючись ні на хвилю, й не чекачи навіть кінця проповіди, він вийшов з каплиці й пішов мерщій до пасторового мешкання. Там накинувся він з грубою лайкою та послідними обидами на його матір, а тій бідній жінці мабуть ніщо інше не прийшло тоді на думку, як хиба лишень те одне, що має до діла з божевільним.

А тимчасом мій приятель був зовсім при здоровому розумі, і добре знав, що робить. Вернувшись додому, чекав спокійно наслідків свого щонайменше дивоглядного поведення. Небавом побачив крізь вікно пастора, як скорим кроком наближавсь до його помешкання. Вийшов отже стрічати свого гостя.

"Що з вами сталось?!—скрикнув пастор— "чи ви здуріли?! Моя бідна мати ще й досі не може прийти до себе, не може вспокоїтись. Ви поступили не тільки як чоловік без виховання, але як найгірший грубіян, нападаючи в такий спосіб на зовсім невинну й безборонну женщину. Ви відважились змішати з болотом мою рідну маму, що її з усіх людей на світі я найбільше люблю й поважаю."

"Заки вам відповім"— сказав холодно мій приятель— "позвольте, що вперед поставлю вам декілька питань: Чи ви дійсно вірите в Христа?"

"Що за питання!"— відповів видимо ображений пастор— "пречінь сам проповідую Його науку й уважаю себе за Його посланця й апостола на землі."

"Отже, чи ви вірите, що Христос Божий Син?"

"Ще дивніше питання! Віруючи щиро в Христа не можливо мені не вірити в Його божество. Адже ж самі чули ви перед хвилею, як у своїй проповіди виголошував я віру в Христове божество."

"Тяжко мені в це повірити, що ви визнаєте Христа та що ще й другим щиро й з переконання це проповідуєте, якщо вірите, що Христос направду Божий Син, то мусите також вірити, що Він усюди присутний. Отже був також і на вашій проповіди й слухав, як ви лаяли й зневажали перед Ним і перед іншими Його Матір, що Йому

така дорога й люба. Чи гадаєте, що Йому було приємно таке слухати? Я навмисне хотів, щоб і ви закоштували того самого, що й Він, і тому я повторив вашій матері лишень те, чим ви не стидалися зневажити Матір Христову. Дивно мені, що хоч ми магометани й уважаємо Христа тільки за одного з пророків, а більшу пошану віддаємо Його Матері, ніж ви, протестанти, що маєте себе за правдивих визнавців Христового божества."

"Засоромлений пастор не знайшов нічого на свою оборону, і як змитий вернувся додому, а мій приятель не тільки що зарікся бувати на протестантській відправі, але й усіх ближчих взаємин з протестантами."

"Довго ще балакав я на покладі з чемним арабом, а розстаючись із ним, погадав я собі, що хоч для нас слава Марії є вже від віків така мила й дорога, то одначе й між нашими католиками знайшов би неодного такого, що не мігби рівнятись із тим магометанином у своїй ревности за честь та славу Непорочно Зачатої Діви Марії."—

ЛИЩ РЕЛІГІЯ МОЖЕ ДАТИ НЕБО

У своїй подорожі по Альжирі французький цісар Наполеон III. відвідав раз жіночий монастир в одній місцевості. А стрінувши там молоденьку, простодушну сестру Леонію, сказав до неї: "Скажіть мені, Сестричко, яку приємність міг би я Вам зробити. Скористайте з такої рідкої нагоди, бо ж не часто цісар буває гостем Вашого монастиря."

"Я маю лиш одне бажання—" відповіла сестра Леонія— "і дуже була б щаслива, як би Ваша Величність могли його сповнити." "Що це за бажання таке?"— питає зацікавлений цісар. —"Я бажала б"— каже сестра,— "щоб Ваша Величність запевнили мені вступ до неба."

Почуши таке Наполеон III. незвичайно споважнів, і сердечно заговорив наче до своєї рідної дитини: "Дитино,"— каже,— "для земського цісаря, це не можливе. Ти своїми молитвами можеш скорше для мене небо прихилити ніж я для тебе." З тої хвилі минув якийсь час, і знов притрапилось, що Наполеон по дорозі поступив у тихий той монастир. Розмовляючи з настоятелькою цісар спитав й: "А як там мається наша сестра Леонія?" Настоятелька тільки рукою показала на небо, а по хвилині додала: "Пішла шукати вічного щастя в небі, якого Ваша Величність не могли їй дати."

Одна тільки релігія може дати людині повне задоволення, повне щастя і радість, правдиве небо.

Палець Божий

Недалеко берегів французької Вандеї, на атлянтійському океані лежить чарівний остров Ноармутіє з невеличким містечком, що числить 6,000 мешканців. Недалеко того острова сталась жахлива пригода дня 14 червня 1931 року.

—Було це в неділю. З міста Нант, що лежить недалеко від того місця, де Льоара вливається в море, раннім ранком вирушив прогульковий корабель, званий "Святий Філіберт" в напрям острова Ноармутіє. В кораблі було шістьсот пасажирів, що бажали провести неділю весело й забавно на острові. Були між ними навіть деякі парижане, була й невеличка горстка чужинців. Одначе величезна більшість товариства складалась із французьких робітників. То робітнича станова організація влаштовувала таку прогульку, так звану "маївку," у якій взяли участь цілі робітничі родини разом з малими дітьми, а навіть немовлятами такими на дитячих візочках, та ще й з пипкою в роті.

Прогульковці весело бавились на острові аж до год. 3. пополудні. З огляду на бурю, що повільним, але певним кроком наближалась, поворот додому був значно приспішений. Досвідчений капітан "Св. Філіберта" знав, що буря для його невеличкого судна дуже небезпечна, тому хотів відложити поворот аж до понеділка. Але робітники кепкували собі з тих його "страхів." — "Чого боятися" —казали трохи не всі— "та ж звідси до берега так близенько!" Були й такі, що вже навіть капітана злодієм зробили, бо— мовляв— забрав гроші за тікет, а їхати в означеній годині не хоче. Ну, і бідний капітан рад-не-рад мусів їхати. Тільки свою жінку з дочкою відослав він через греблю Гаас, а потім зелізницею. З цього видно, як поважно задивлявся він на небезпеку тої морської бурі. За прикладом капітанської жінки пішли й ще деякі пасажири. Дехто опустив "Св. Філіберта" вже в часі самої бурі, висівши на стації в Порніку, бо хоч і як близенько воно вже було до устя Льоари, то всетаки страшно було далі їхати розбурханим морем.

Около пів тисячки рушили далі й, небавом, уже не-

далеко пригірка Рошель скоїлась жахлива катастрофа. Свідком її був сторож найближчої морської ліхтарні, що на пригірку стоїть. Бачив він дуже виразно через далековид, як велика морська филя вдарила в бік корабля, й сильно перехилила його. Подорожніх огорнув божевільний страх. Утікаючи перед филею, що вже от-от мала вдертися на поклад корабля, вони всі гурмою кинулись нагло на другий бік покладу корабля, що вже мав відзискати рівновагу після першого удару, тепер, перетяжений надто односторонно, одержав небавом новий, іще сильніший удар, і нагло перекинувсь до гори дном. Сторож морської ліхтарні, що все те докладно спідив, нагло стратив "Св. Філіберта" з очей, бо вже його на поверхні моря не було.

Всяка поміч була вже тепер непотрібна й зайва. Хиба може тільки на те, щоб виловити кількох нещасних, що амагались із запіненими хвилями океану. Одначе з огляду на те, що катастрофа була така нагла, а поміч така пізнена, не багато вже їх осталось на поверхні моря, а ще менше з них удалось виратувати. Вратовано заледви вісім осіб, самих мужчин і то майже самих чужинців, бо тільки два французи були між ними. Позатим, що до народности, три з поміж виратованих були австрійці, два чехи й один поляк.

Трутно уявити собі, які жахливі сцени мусіли там діятись тоді. Мешканці півострова почули нагло страшенний рев, неначе рев масово різаного скоту. Цілі родини пішли під воду, між ними одна, що складалась із чотирнадцятьох осіб. Щось сорок дитячих візочків пішли на дно разом з дітьми, або гойдались на морських филях уже без дітей. Один із тих двох виратуваних французів цілу годину держав жінку і дитину на поверхні моря, але вкінці знесилений випустив їх обидвоє з руки і тільки сам живий остався. Пропав теж і той за мало рішучий капітан корабля.

Трудно знайти другий подібний випадок такої масової смерти, що була б більше нагла, а притім получена з повною свідомістю. Правда, смерть від динамітного вибуху була б, очевидно, більше нагла, але також потягнула б за собою моментальну втрату свідомости.

Катастрофа "Св. Філіберта" була під деяким оглядом страшніша від катастрофи Титаніка, хоч і не так багато жертв проковтнула вона. Титанік потапав чотири години, тому майже половина пасажирів могли виратуватись на човнах, а ті, що остались, мали доволі часу, щоб мало-помалу освоїтись із думкою про смерть, і до смерти добре приготовитись. Ба, що більше, вони до останньої хвилі могли себе потішати бодай якимось проблиском надії, що може звідкись поміч наспіє. Вкінці, вони потопали дуже врочисто, серед релігійного настрою, тоді як орхестра грала релігійний гимн "Ближче до Тебе Боже."

Тимчасом на кораблі "Св. Філіберта" ніякої подібної потіхи не було.

І мимохіть насувається питання: За що, за який злочин така страшна кара постигла тих людей?

Католицька преса щось несміло натякала, що в тій робітничій "маївці" брали участь майже самі соціялісти, недовірки, та що про вислухання Служби Божої в ту неділю, між ними напевно й мови не було. Одначе навіть узявши під увагу цю причину, годі пояснити собі, чому аж така страшна кара впала і то на малу тільки частину виновників, коли тимчасом гріх неслухання Служби Божої так широко розповсюднений, особливо у Франції.

Якщо така кара впала виключно тільки на означену групу людей, то це знак, що та група мусіла провинитись чимось особливішим, і то на свій власний рахунок. Це тимбільш імовірне, що маємо в цім випадку до діла з соціялістами. Бо соціялісти, якщо вони свідомі й послідовні— а такі бувають вони у Франції— вже не є ані християни, ані католики, ані себе навіть за таких не мають. До церкви, очевидно, вже з засади не ходять.

Страшні катастрофи спадають на людей передовсім за богохульства. Подивімся отже, чи і в нашому випадку не було чогось подібного. Бо звісна річ, що соціялісти великі майстри від богохульства.

Один побожний, учений священик з Парижа вибрався спеціяльно в тій цілі на остров Ноармутіє, і там докладно перестудіював не лиш моральні обставини катастрофи, але й фізичний її терен. І ось який був вислід тих його розслідів.

Катастрофа наступила в неділю по торжестві Божого Тіла. В сам день Божого Тіла в місті Нант ішов такий страшенний дощ, що годі було влаштувати традиційну процесію на честь Пресвятої Евхаристії, і тому процесію відложено на найближчу неділю. З того приводу місцевий соціялістичний щоденник так глузував собі з католиків: "Що ж отже робить ваш Бог?... В найближчу неділю ми виберемося на морську прогульку кораблем "Св.

Філіберт" і побачите, як нам усе піде ладно і складно, хоч ніхто з нас, очевидно, на Службі Божій не буде."

Робітники, по назві радикали-соціялісти, а в дійсности правдиві комуністи, що враз зо своїми родинами вибрапися на ту прогульку, немилосердно глузували з католицьких приготовань до процесії. "Ідіть"— кричали вони, "ідіть на процесію вашого Бога, а ми поїдемо на кращу забаву без Бога."

Подібні богохульства лунали ввесь час веселої прогульки. Не бракувало теж і безстидних розмов, що звичайно йдуть у парі з безбожністю. А що притім не обійшлось і без пияства, то це при таких безбожницьких вибриках річ зовсім природна й конечна.

Таким то духом віяло серед тої "ліпшої" забави без Бога, так виглядала та забава й на тім саме й полягала її "ліпшість."

І оте власне спокушування Господа Бога стягнуло таку страшну, й таку незвичайну, небувалу катастрофу.

Згаданий священик, що цю справу добре прослідив, підкреслює незвичайність деяких обставин, серед яких катастрофа скоїлась. "В часі моєї поїздки довкола острова Ноармутіє, море було спокійне, мов на невеличкому ставі, тому аж дивно мені, як воно могло аж так страшно розбурхатись, щоб вивернути корабель до гори дном."

Ну, але це ще тільки таке собі особисте й зовсім звичайне враження священика. Послухайте далі, що він каже:

"В часі погоди, з острова видно ясно, мов на долоні, містечко Сен-Назер, так воно дуже близько. А катастрофа наступила зараз таки недалеко суші, або радше сказати б між двома її кінцями, що обіймають широке гирло річки Льоари: між Порником і Сен-Назер.

Аж дивно стає, що з так близької суші не змогла прибути на час ніяка поміч для потапаючих, та що на такій малій прогульці й на такому вже дуже неглибокобу морі могла статись така страшна катастрофа. Те нещасне місце є особливо небуденне. Доказом цього факт, що тому 48 років на тому самому місці затонув корабель Шателіє. По нинішний день те місце є зазначене великим механічним поплавцем. Якщо так, то тимбільше треба було те місце обминати в часі бурі, а не їхати просто на нього. Але все неначе змовилось, що катастрофа "Св. Філіберта" мусить "прекрасно" вдатися. Навіть свобідна воля тих, що вже були засуджені на загибіль до цього чимало причинилась. Прецінь самі робітники кепкуючи зо "страхів" досвідченого капітана, морально змусили його мерщій вертатися до берега. Без сумніву те робітниче товариство держалось солідарно разом, а ті що на поїздку не відважились або опустили корабель на стації в Порнику, до нього не належали. Мали, відай, щасливе надхнення, якого забракло тим, що були Богом засуджені на загладу."

Преса в своїм часі писала, що в списі нещасних жертв не було ані одного чужинця. Натомісць, як уже було зазначено, на вісьмох виратованих були тільки два французи, а з них один пережив жахливу трагедію, бо по цілогодинних моральних і фізичних муках, щоб задержати жінку й дитину над водою, вкінці мусів їх обидвоє пустити в морську безодню. О, напевно вже по кінець свого життя не забуде він тої несамовитої пригоди!

Святе Письмо оповідає, як то в часі 40-літньої мандрівки Ізраїля крізь пустиню до Обіцяного Краю, повстали проти Мойсея три завзятущі бунтівники: Корей, Датан, і Авірон. За той бунт їх, як звісно, земля затряслась під їх стопами й "отворивши пащу пожерла їх" разом із наметами, й усіми маєтками їх. Отже поки це сталося, Мойсей візвав увесь люд віддалитись від наметів тих безбожників, щоб та катастрофа не знищила їх разом з бунтівниками.

Так Боже Провидіння чуває над невинними і віддалює їх від безбожників.

В цій історії міститься велика наука, як треба держатися здалека від тих, що проти Бога явно воюють. Наука ця ясно висказана також у книзі Екклезіястика: "Відступи від нечестивого, то й нещастя будуть обминати тебе." На жаль, фальшива толеранція, й ослаблення поняття того, що добре, а що зле, особливо під оглядом релігійним, є причиною, що люди не бояться приставати з безбожниками, й те своє приставання з ними ще й фальшиво оправдують тим, що прецінь треба любити свого ближнього. А тимчасом разом з безбожниками люблять вони також і їх безбожність, а зате ненавидять людей добрих разом із їх добрістю.

Якби так ті принагідні товариші подорожні богохульних комуністів були релігійно досить просвічені, то, знаючи про ті страшні богохульства, ні один не був би відважився сісти з ними на корабель, навіть у таку близеньку дорогу, як на остров Наормутіє. А при тім яка

гарна була б із цього вийшла маніфестація віри! Також нещасний капітан був би в такому разі рішуче оперся брутальному домаганню робітників вертатись у таку бурю додому.

Ті, що з поворотом на "Св. Філіберта" не всіли, або на найближчому перестанку покинули його, зробили це певне тільки зо страху перед бурею, а не подумали собі, що гірша, ніж від бурі, небезпека грозила їм від того товариства богохульників. Бо навіть з найгіршої бурі можна декоди вийти ціло, але з бурі в такому товаристві годі вийти ціло.

Одначе вони може чим іншим заслужили собі в Бога на те щасливе надхнення, що їх захоронило перед нещасною долею безбожників.

Довгі ряди домовин з тілами нещасних жертв катастрофи покропив свяченою водою нантейський єпископ на площі перед катедрою. Одначе велика була б це помилка думати, що тим актом єпископ неначе хотів заперечити караючий Палець Божий у тій катастрофі, бо ж право церковне забороняє відбувати релігійні церемонії над помершими явними безбожниками.

Зовсім противно; коротеньке покроплення домовин тоді, як безмір нещастя, здається, домагавсь великої маніфестації співчуття особливо зо сторони Церкви, заставляє нас додумуватись чогось зовсім іншого.

А що католицький єпископ не відмовив бодай того коротенького покроплення, то це треба пояснити тим, що Церква, як милосердна мати, злагоджує строгість букви свого закону в застосованні до деяких особливих випадків.

В нашому випадку напевно були й деякі жертви зовсім невинні— принаймні невинні тих страшних богохульств. А годі було в таку жалібну хвилю підніматись завдання відріжнити винуватих від невинних. Це для людського ока було навіть неможливе.

Жахливий дійсно був кінець тої "ліпшої" забави без Бога.

Показалося, як та забава пішла їм "ладно та складно."

СВ. ФРАНЦІСК САЛЄЗІЙ— І ГЕНРИХ IV.

В часі свого побуту в Парижі св. Франціск Салєзій мав до діла з усякими людьми. Не тільки малі, звичайні та прості, але й могучі цього світу приходили до нього просити поради. Та найдивніше, що навіть сам король, Генрик IV прагнув познайомитись з тим святим єпископом, про якого святість вже так багато наслухався. Король, хоч і сам недавно щойно навернувсь був із кальвінізму, то всетаки він уже від першого погляду відкрив і ясно розпізнав, що святість Франціска направду велика й незвичайна була.

Одного разу король так про нього висловивсь: "Женевський єпископ— то правдивий муж Божий; при своїх незвичайних здібностях, при небувалому розумі, він відзначається справді ангельською скромністю. Ніколи не говорить ніяких підхлібств, але кожному вміє віддати належну пошану."

А коли один із дворян був немило здивований, чуючи з королівських уст такі великі похвали для єпископа, король відповів йому: "Я незвичайно ціню Франціска Салезія, бо він зібрав у своїй душі всі чесноти, а ніякої хиби не вдалось мені у нього спостерегти. Є він дуже легко приступний для всіх, завжди тихий та лагідний, завжди повен рівноваги та спокою духа. Його побожність, хоч і яка ніжна та сердечна, не має в собі ні крихітки ніякої пересади. Франціск неначе спеціяльно на те сотворений, щоб викорінювати всяку єресь, та поширювати католицьку релігію."

Одного дня бачучи, яка сердечна приязнь завязалась між святим Франціском і паном Дегеєм, прибічним королівським секретарем, король поставив таке питання:

"Пане Дегее, скажіть-но ви мені, кого із двох більше любите: чи мене, чи женевського єпископа, Франціска Салезія?"

"Найясніший Пане, відповідає дещо заклопотаний секретар, негнівайся, прошу; Ти мій Пан і Володар, і з цього приводу повинен я Тебе шанувати й любити незрівняно більше ніж когонебудь на світі!"

"Забудь тепер про обовязки— каже Генрих— і скажи мені просто: Чи він, чи я?"

"Отже, Найясніший Пане, відповів секретар— скажу Тобі отверто: до женевського єпископа відчуваю в серці таке ніжне й солодке почування, що його годі з чимнебудь порівняти."

"Я зовсім не гніваюсь за те— промовив король— але перекажи йому від мене, як дуже я бажаю, щоб ви допустили мене як третього до вашої святої приязні."

Нічліг у хаті опришка

(Легенда)

Вибралася з Назарета Божа Мати з Ісусиком аж в Єрусалим. Шлях далекий, кремінистий, а то пішки, бо на прощу.

Ідуть довго, аж найшлися серед праліса густого. Спинилася Божа Мати, котрим шляхом їй пускатись. Аж іде старець похилий і говорить так до Неї:

—Йдіть направо, бо наліво зблудите в гущі. А як підете направо, буде ліс відмінний, лиш вільшина та й вільшина густо на два боки. Як вільшину вже минете, знову позір дайте та минайте іздалека опришкову хату!

І здалася Чиста Діва вся на божу волю та й пустилася йти дальше. Як пів праліса пройшла вже, бачить ліс відмінний: густий дуже, все вільшина по обох боках.

Дощ нараз пустився йти, вмить похолодніло, аж Ісусик дрижав із зимна. Обгорнула його Ненька тепленьким хитоном і хухала йому в руці, щоб Дитя огріти.

Аж надійшов тут опришок, два місяці бачить ясні, що від золота бреніють. Наблизився до кущика, тут почув розмову й дуже його стривожила та дивна така стріча.

Підійшов він аж до них: Матір із Сином бачить. Почув у серці милосердя та станув на розмову.

Питається: відкіль, куди? А на кінці каже:

—Ви тут, бідні, померзнете, вам від стужі пропаде дитинка!

Божа Мати йому мовить:

—До Єрусалиму вибралися ми на прощу з Назарета, міста в Галилеї. Йдемо, аж спинилися ми на роздоріжжі, чи направо, чи на ліво, рішитись не можу. Аж іде старець похилий і говорить так до мене: "Йдіть направо, бо наліво зблудите в гущі. А як підете направо, буде ліс відмінний, лиш вільшина та й вільшина густо на два боки. Як минете вже вільшину, знову позір дайте та минайте здалека опришкову хату!"

А опришок каже:

—Та це я той опришок! Але не лякайтесь, ходіть уже разом зо мною до моєї хати.

Як вивів їх на дорогу, показав їм хату та й подався в ліс глибокий, щоб там чатувати.

Пречиста ввійшла в хату та й проситься наніч. Опришиха їй говорить:

—Прийняти не можу, бо мій чоловік опришок, у лісі чатує, а як вернеться в хату, то й вам не дарує!

А на те їй Мати Божа:

—Ми його стрінули, він велів нам іти в хату, зовсім не боятись!

Як те вчула опришиха мило їх прийняла, біля печі посадила, щоб добре загрілись.

Аж приходить уже й опришок та зараз питає:

—Чи ночує хто в нас у хаті?

—Із синочком мати!— відповіла опришиха, а опришок зараз:

—Вари, жінко, вже вечерю, постіль постели їм, хай спочинуть із дороги та наберуть сили, ще дорога їм далека до Єрусалима!

Попросила Божа Мати теплої водиці, щоб Ісусика скупати. Опришиха купіль приготовила скоренько. Викупала Ісусика Марія Пречиста, аж тут чує: в колисці лебедить дитинка. А опришиха зараз каже:

—Мій синок недужий, струпи все тільце покрили, тому він так плаче!

Тоді Божа Мати взяла дитя з колисочки, у воду вложила, що Ісусик в ній купався. Ледве у воду встромила, вже дитя здорове, тіло чисте, ні струпка не найти на ньому.

І опришок із жінкою дуже дивувались на те чудо, опришок спитався:

—Чи не з неба ти з'явилась, могутняя пані?

Пречиста йому каже:

—Я жінка звичайна! Що сталося, те від Бога.

А як рано повставали, опришок спитався:

—Що за вилік належиться?

А на це Марія:

—Це за нічліч і вечерю, що ми в вас дістали.

А опришок відповів:

—Е, що це, марниця! В мене золота, срібла повна скарбівниця! Не пожалую для вас за таку прислугу.

Та Марія відповіла:

—Нам грошей не треба, дякую за добру волю.

А при прощанні так йому сказала:

—Господь не мине нікого, хто чесно заробляє, хоча живе вбого!

Слухав слів цих опришок, повірив їм щиро та став

жити вже чесно. Гроші, що їх награбив, роздавав бідноті й чесно вже трудився до самої смерти.

Вже й сина свого ховали, як треба, вчили кривди не чинити нікому на світі, краще жити вбого, а чесно й побожно.

УТРЕНЯ

Окутана серпанком ночі пробуджується церква зі сну. З надвору пробирається світло. Ясним усміхом кладе свій перший сніп на престолі і витає враз з грішним пробудженим світом Світло світа.

—"Слава святій, єдиносущній і нероздільній Тройці!"— несеться мов легіт крил Херувимів, і переривае тишину ночі.

—"Боже, Боже мой, к Тебі утренюю"— зітхае стужена душа. Рветься, як спрагнений олень до жерельної води і свій перший подих заносить до Бога. А церква гомонить, співає:

—"Святим Духом всяка душа живиться".... Кормися, душе, корми Євангеліем, де містяться слова вічного життя. Слава Тебі Господи,— що не даеш нам загибати в тіни смерти, а подаеш надію й запоруку нашого воскресення. Розважуй, душе, по яких манівцях ти блукала. Ти перейшла страхіття старого завіта,— в безодні гріховній потопаючи— і з тугою вижидала обнови. Радій! Сходить рання зірка і віщує недалекий схід ясного сонця.

—Честнійшая Херувим, і славнійшая без сравненія Серафим! —Сходить чиста, ні хмариночки і заповідае погідний, радісний День... Вже не довго на нього ждати. Запалюються ясним сяйвом світила, отвираються небесні двері і сходить:

—Сідяй во славі на престолі Божества.

Хиляться голови перед величним сходом Сонця— Слава Тебі показавшому нам світ!— Слава во вишних Богу і на земли мир, співае враз з ангелами Вселенна.— Агнчё Божій, Сине Отч Ісусе Христе, вземляй гріхи міра, помилуй нас, моляться, упоені світлом Сонця, людські серця. По церкві повівае свіжістю. По закутинах порхають тіни. Настае радісний День.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Просимо всіх наших Передплатників, що відновляють свою передплату, щоби в листі долучували ЗАВСІДИ картку, яку одержують на цю ціль. Це нам улегчить роботу, а Вам знова дасть більшу запоруку, що не зайде ніяка помилка.

о. ПЕТРО ЛАПТУТА, ЧНІ.

В неділю, 10. листопада, 1940 р. Їх Ексц. Преосв. Константин Богачевський, в Катедрі Непорочного Зачаття в Филядельфії Па. в асисті о. канцлера Ф. Тарнавського та о. В. Краевського, ЧНІ рукоположили на священика о. Петра Лаптуту ЧНІ., першого українського редемптористa, родженого в Америці. Зворушаючим церемоніям рукоположення свого сина Петра на священика приглядались щасливі родичі та великий здвиг народу. Преосв. Константин виголосили прекрасну проповідь про гідність священика та заохотили молодь їти слідом о. Петра.

Новорукоположений отець є сином побожних і тяжкопрацюючих родичів Івана й Анни Лаптути в Бафало, Н. Й. Уродився 12. жовтня 1917 р. в Батавії, Н. Й. Нижчі й вищі школи покінчив у публичних школах у Бафало, Н. Й. Підо впливом св. Місії, що її проповідав о. Гр. Шишкович, ЧНІ., від 10-17 грудня, 1933 р. в парохії св. о. Николая в Бафало, молодий Петро 21. грудня того ж року вступив до оо. Редемптористів в Йорктоні, Саск. Монаші обіти зложив 15. серпня, 1935 року. Фільософічні й богословські студії покінчив в Отаві, Онт.

В неділю, 17. листопада 1940 р. українці католики в Бафало та його околиць пережили хвилі релігійного зворушення та піднесення. Того дня о. І. Лаптута о год. 10. перший раз відправив торжественну Службу Божу та виголосив проповідь в церкві св. о. Николая, парохіяльній церкві своїх родичів. По Службі Божій о. Петро уділив людям священиче благословення й роздав образці на памятку. Впр. о. В. Козоріз, ревний місцевий парох,

доложив усіх зусиль, щоб це небуденне торжество випало як найкраще.

Приміція о. Петра випала тим величавіше, що це був рівночасно й день закінчення св. місії, котру проповідали в цій церкві оо. Гр. Шишкович і В. Краевський, ЧНІ.

Після Служби Божої в парохіяльній галі в честь о. Петра відбувся великий бенкет. Привіти, промови, співи та дарунки були видимим знаком радости з нового отця.

Слідом о. Петра Лаптути вступили до Чина оо. Редемптористів два другі його рідні брати: **Дмитро,** що кінчить другий рік фільософії, та **Іван,** що відбуває новіціят в Йорктоні, Саск.

З цеї нагоди гратулюємо о. П. Лаптуті, що осягнув ціль своїх бажань, неоцінену ласку священства. Рівночасно бажаємо йому Божого благословення та найкращих успіхів у праці для слави Божої, добра українського народу та спасення душ.

"ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ."

Католицьким Світом

ТИЖДЕНЬ ПОСТУ.—30. XI. св. Отець скінчив тиждень власного посту і покути в наміренню замирення світу. Від 24. XI. 1940 р. св. Отець молився, розважав і благав Бога о змилування для світа, що потонув в розгарі війни і поносить глибокі шкоди та терпіння.

По приміру св. Отця повинні також ми молитися і сповняти діла покути за натхнення людських сердець любовю, милосердіям та за наших братів і сестер, котрі тепер гірко страждають під большевицьким ярмом. Такими ділами покути є: молитва, піст і милостиня. Є сім діл милосердя для душі й для тіла. Є часте св. Причастя в наміренню потребуючих, опущених, голодних і недужих. Є молитви за душі в чистилищі. Є щира та гідна жертва на сироти, пресу чи бурсу. Подумаймо, скільки і що ми повинні виконати— та виконуймо!

З ДОСТОВІРНОГО ДЖЕРЕЛА зо Старого Краю подають, що большевики вивезли недавно Митрополита Андрея Шептицького і всіх отців крилошан Львівської Митрополичої Капітули, а церкву св. Юра замінили на музей. Також вивезли зо Станиславова всіх Отців Редемптористів, разом із Впр. о. В. Величковським, ЧНІ., Ігуменом монастиря.

4. X. 1940 ПОМЕР В ЛІЧНИЦІ в Кракові декан і парох Брунар, Горлицького повіту на Лемківщині, о. Антін Погорецький.

Захорів на рака від побиття польськими поліцаями в Березі Картуській, де перевезено Покійника з многими іншими арештованими українцями зараз на початку війни і при вступі в табор змасакровано. Плечі, руки і ноги були чорні від побоїв. Грижа і нужда добавили свого. о. Погорецький дістав рака і помер. Похорони перемінились у величаву релігійно-національну маніфестацію при співучасти тисячів народу.

Разом з о. Погорецьким скатовано тоді у вересні 1939 р. в Березі ще інших вісім уркаїнських католицьких священиків. Вічна Йому Память!

В БРИДЖПОРТ, ПА., ПОМЕР 8. XI. 1940 р. о. др. М. Копачук в 57 році життя. Покійний приїхав до Америки з Буковини, виріс і виховався в православію. Знав це православія наскрізь, бо перевів основні студії і готовився стати професором православної богословії на Черновецькім університеті. Війна цьому перешкодила а дальші дії вказали і вирішили становище о. др. М. Копачука. В 1928 лишає православія і складає католицьке визнання віри. Був діяльним священиком, працьовитим і рішучим. Все робив, маючи на оці перше славу Божу і спасення душ. Писав богато статтий, був діяльним в Головній Управі "Провидіння," міліонової організації українців католиків Америки. Лишив по собі жаль многих своїх приятелів і цілої нашої дієцезії в Америці. Вічна Йому Память!

ЙОРКТОН, САСК. 22 грудня, 1940 р. в церкві Матери Божої Неустанної Помочі, в день Непорочного Зачаття, в часі вечірнього Богослуження, Впр. о. С. Бахталовський ЧНІ., приняли до Марійської Дружини слідуючих дівчат: Библів Евдокію, Гуску Віру, Кибу Галю, Кушнір Марію, Дорош Лукію, і Стасюк Катерину. Після Богослуження в церкві, в галі, в присутности великого числа людей, Марійська Дружина під проводом Пр. Сестер Неонілі та Венедикти П.Н.Д.М. дала прекрасну Академію в честь Непорочної Діви Марії, своєї Покровительки.

СВЯТО ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ КОЛЕГІЇ в Америці.— Було в неділю, 24. XI. 1940 р. Погода не була привітна, сипав дощ. Рано були торжественні Служби Божі, потім два обіди в двох великих салях. Підчас одного почесним гостем був Преосвященний Кир Константин Богачевський— підчас другого Преосвященний Кир Іван Бучко. По першім обіді зібрано понад тисячу долярів готівкою— по другім понад пятьсот. Разом всіх приявних на обідах було яких 500 душ. Піднесення настрою і радість всіх, що оце стараннем і заходами своєї Церкви українці католики діждалися в Америці першої своєї наукової установи—були дуже великі. Свідчать про це промови і збірки. Філядельфійський "Шлях" ч. 48 на 1. ст. з того приводу ось як

пише: "Це був повний день: від годи ни 10-ої рано добре поза 10 годину в ночі, а властиво поза північ, одушевлена українська громада святкувала; молилась, бурливо витала своїх Владик, слухала промов при бенкеті, оплескувала концерт, слідкувала за научним викладом, веселилася та забавлялася. А ввесь той час —вище пів доби— оця громада сягала раз-по-раз до кишень та до мошонок і жертвувала, жертвувала і щераз жертвувала... Був це справді не-аби-який день— оцей День Українського Каледжа у Філядельфії. "Боже благословення і Божий мир витав над нами ввесь цей день. Доконалося справдішне чудо: до одного стола і в одній салі засіли Українці без ріжниці— католики і некатолики, Союзане і Провидінці, націоналісти, гетьманці і соціялісти... Всіх злучила одна ідея, одно діло, одно одушевлення, одна жертвенність— для свого, українського храму науки, для своєї, української культури. Раз американські Українці почулися одним тілом, одним серцем, одною душею. Висока ціль, велике діло обєднали всіх. Благородний почин Преосвя. Константина потягнув за собою всіх, в кого лиш українське серце бється. Позитивне діло захопило кожного, хто лиш любить свое, дорожить своїм. Репрезентант "Провидіння" заявив, що "Провидіння" жертвує тепер на Каледж 500 долярів та що й на будуче помагати-ме після спроможности. А речник "Укр. Народного Союза" сказав, що найблища конвенція "У. Н. Союза" подбає причинитись до коштів вдержання каледжа так високою щорічною субвенцією, щоб будучність цего каледжа як вогнища української науки і українського духа була забезпечена на постійне. Показалося, скільки-то можна-би зробити, коли б так між нами все царила згода, єдність, любов та однодушність. Виявилося, як те творче діло гуртує людей і будує, як воно еднає та скріпляє сили народу в десятеро, а то й в сотеро!" Тим небуденним успіхом нашої Церкви в Америці щиро радіємо та бажаємо українській Колегії найкращих успіхів для св. Церкви та добра українського народу!

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ просить надсилати йому всякі новини з місцевої англійської чи французької преси, з поданням дотичного числа, назви, дати, итд

В НЮ ЙОРКУ в школах будуть навчати релігії.— Шкільна Рада сімміліонового міста Ню Йорку рішила 6 голосами проти 1, що у всіх школах цього великого міста будуть навчати релігії, одна година тижнево. Як стій спротивилися тому большевики і скликали мітинг на передмістю, в Бруклині. Однак той мітинг їм не поміг, тільки показав ще додатковий раз, хто вони і як вони розуміють свободу. Кождий школяр буде підчас тої години вчитися релігії від свого священика. Так Ню Йорк

прийшов в цім часі до переконання, що чоловік без релігії мало варта і коли вчиться всяких річий, то наука релігії є о много важнійша і вартна. Треба подібний рух повести також в Канаді і подбати, щоби по наших містах так само заведено урядово навчання релігії. Не поза шкільними годинами, але підчас. І не на окремі прохання і за окремим дозволом, але з уряду. Без релігії наука ніколи повна не є, а дитина тратить непомірно богато.

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ в Бівердем, Саск., 10. листопада, 1940 р, зложила на Канадійський Червоний Хрест $32.60. Цю жертву зібрано в Народнім Домі в Фолкстон, Саск., при нагоді спільного обіду, урядженого осібним комітетом з п. Д. Гайдуком на чолі. В часі обіду бесідники в своїх промовах обгорювали користи демократії та потребу помочі Великій Британії в теперішній війні.

МЕЛВИЛ, САСК.—В неділю вечором, 17. листопада 1940 р. в церкві св. ВеликоМ. Юрія перед могилою, гарно окрашеною зеленню, березовим хрестом та білою написсю на гарній ленті.— Вічная Память УСС.— о. Р. Хомяк, ЧНІ., відправив Панахиду та виголосив коротку промову про значіння Листопадового Зриву. В часі Панахиди біля могили зо світлом в руках стояли українські католицькі юнаки. Після Панахиди в просторій парохіяльній галі відбувся листопадовий концерт. Добірну програму: пісні, дуети, та деклямації приготовив п. П. Заболотний. В часі концерту промовляли: п. Музика, о. Р. Хомяк, ЧНІ., та п. Ів. Рогальський, очевидець Листопадового Зриву і б. УСС. В часі концерту зібрано $12.70 на Канадійський Червоний Хрест.

КИЇВ.—Цілі колгоспні села з України большевики вивозять тепер до Карелії. Як раз туди, де тому рік шаліла непримирима війна з фінами і де московські цілі дивізії вигибали в снігах і морозах. Туди, у цю злощасну Карелію, в країну болот, озер, дряхлого ліса і студені— вивозять наших селян з соняшної, теплої і милої України. І так 17. X. 1940 р. вивезли цілий колхоз "Червоний Партизан" з Чернигівщини— разом пятьдесять родин. Потім поїхав туди цілий колгосп ім. Челюскіна з Полтавщини, колгосп "Червоний кооператор" з Харківщини, итд. На Сибір заслали також цілі українські села, около 10,000 родин— у вічні сніги і багна-тайги. Так подає сама большевицька часопись "Комуніст" з 18. X. 1940.

КОРОСНО.—При державній ткацькій школі отворено окрему українську клясу, під проводом проф. Миколи Кожушка.

КРАКІВ.— При Українськім Центральнім Комітеті в Кракові існує Наукова Рада під проводом проф. др. Ів. Раковського, голови Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові. НР уладжує наукові сходини, виклади і видає книжки.

ЛЮБЛИН.—Повстала українська школа з сімома клясами. Учеників 81. Директором школи є проф. І. Стадницький.

КРИНИЦЯ.— Українська Учительська Семінарія навчає в Криниці-Живець. Є 4 окремі курси навчання, в тім навчання вести дитячі садки.

В СЕЛІ МИРОТИНІ, 5 км. на захід від Переворська, був районовий здвиг молоді, в котрім взяла участь також молодь сіл Кричовичі і Розбора, а також молодь Переворська. Це стара наша земля, донедавна ще майже цілком зпольонізована. В селі однак була церква, збудована ще в 18 ст. і наш священик. Це вратувало село перед цілковитим винародовленням. Парохом в селі є о. Тадей Камінський. Тепер залунала там українська мова і пісня. Подібно проснулося з мертвецького сну село Синнів, 15 км. від Переворська. У здвигу взяла участь українська орхестра з Лежайська.

ПРАГА.—Ректором Вільного Українського Університету в Празі в академічнім році 1940/41 став проф. Ол. Мицюк. Оживлене життя виявляють українські культурні представники, поети, письменники, мистці і видавці. Видано почтові листівки з видами наших князів і гетьманів та з недавної борби Карпатської України за волю. Так само видано святі образи. Видано співанники, повісти і поезії. Лятуринської, Самчука, Гайдая, ітд.

ВАТИКАН.—Українські авдиції передаються точно кождого четверга, пів до девятої вечір. Це остання ще остоя вільного українського слова в Европі. Що воно значить для наших земляків під окупантами— можемо тільки собі представити.

У ВІДПОВІДЬ на твердження еспанського часопису "Альказар", немовби націзм мав релігійний підклад християнського значіння, ватиканське радіо подає, що самі націсти говорять зовсім інакше. Через вісім минулих літ всі письма і пропаганда націстів ішли в тім напрямі, щоби тільки підірвати впливи Церкви та зогидити католицьке імя. Ще в 1933 році всі школи в Німеччині були релігійні, здебільша католицькі. Нині в жадній школі не вчуть релігії, всю молодь виховують поза Церквою. Це дійсність, котрої оспорювати не можна а котра свідчить, що націстам далеко ще до релігії, тим більше до католицької.

14. ВЕРЕСНЯ, 1940 р. Французька католицька родина Ґаньон святкувала в славній відпустовій місцевості св. Анни з Бопри, Квебек 300-ліття свого існування. Протягом трьох століть з тої родини вийшли: 1 єпископ, 80 священиків і 490 монахів і монахинь. Ось взірцева праця католицької родини для Церкви й свого народу. Таких родин якнайбільше потребує й наш український нарід. Дай Боже таких родин як найбільше українському народові!

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Лікар до хорого.—Як з вашим апетитом?

—Дуже зле: Вже не смакує мені навіть те, що ви мені заборонили їсти.

Знає його цигара.— Відколи я перестав курити, почуваю себе значно ліпше.

—Вірю. По твоїх цигарах мені також усе було недобре.

В совітській харчівні.— Ну, й дали ви мені борщ: гірший ніж вчера!— Це вже таки брешете, товаришу! Я ж подав вчерашній борщ!

У ворожки.—В вашій будучності бачу багато чорного.

—Це самозрозуміле: Я коминяр.

Яка ріжниця між Муссоліні і Негусом?— Муссоліні має білу шкіру й чорну сорочку, негус має чорну шкіру й білу сорочку.

Добре помешкання.—Чи тут завсіди так капає вода зо стелі?

—Ні, прошу пана, тільки тоді, як іде дощ.

Спритна американська жінка.— Мері вийшла замуж за Джона і за рік зробила з нього міліонера. —Чи він передтим був бідний?— Ні, передтим він був міліярдером.

Не хоче перешкоджувати.— Чи пан доктор вдома?

—На жаль, добродію, пан доктор уже від двох місяців спочиває в гробі.— Ну, то не буду перешкоджувати.

В реставрації.— Гість: Те курятко, що ви мені дали, самі кости й шкіра.— Кельнер: А ви може хотіли б ще й піря?

Ти знаєш, чому Пан Біг сотворив Еву пізніше ніж Адама?

—Незнаю, а чому?— Щоб чоловік міг бодай трохи свобідно розглянутись по світі.

По шлюбі молода жінка до приятельки:— Знаєш, по нашій першій суперечці з чоловіком, він засадив у городі дерево згоди.

Приятелька: Дуже добре, так мало помалу і будете мати цілий парк.

— ШИРІТЬ —

УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ МІСЯЧНИК

"ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі надгороди:

1) Гарний, великий стінний хрест, що світить у ночі, тому хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2) Великий і солідно оправлений з золотими витисками молитовник "З Нами Бог," тому хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3) Гарний, бронзовий, стінний хрест, тому хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

4) Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1941 р., тому хто приєднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" триває до кінця квітня 1941 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ЗАМОВЛЯЙТЕ — ЧИТАЙТЕ!

КАЛЄНДАР ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ НА 1941 РІК

—ГАРНИЙ, ЦІКАВИЙ І ДУЖЕ ПОВЧАЮЧИЙ—

Поважні статті, цікаві та дуже многі оповідання, представлення, вірші до деклямацій, багато жартів, фотографій, оголошень, адресар українського католицького духовенства, церковний календар українських свят старого й нового стилю, календар римо-католицьких свят, повний устав наших церковних Богослужень для Отців і Дяків, спис добрих книжок і часописей, стор. 160. Календар коштує лиш 25ц. **почтою 30ц.**

Тим, що замовляють щонайменше 25 календарів, даємо 25% опусту.

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського католицького місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, одержить Календар Голосу Спасителя даром. Адреса:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. в ЙОРКТОНІ, САСК.

Впр. о. А. Рудакевич, Факс Чейс, 5.00; Впр. о. М. Колодій, Рама, 5.00; Ів. Федорович, Йорктон, 5.00; Гр. Чорний, Йорктон, 5.00; Н. Н. Йорктон, 5.00; Ст. Клерак, Йорктон, 2.00; К. Галицька, Сейр, 2.00; П. Климчак, Айтуна, 1.00; М. Заліско, Вестон, 1.00; В. Мазурик, Ембридж, 1.00; М. Хруник, Йорктон, 50ц.

Усім жертводавцям щира подяка.

оо. Редемптористи, Йорктон, Саск.

НА ПРЕСФОНД "Голосу Спасителя"—жертвували: Всеч. о. В. Божик, Киченер, $1.50; Ів. А. Лаптута, Бафало, Н. Й. $1.00.

За жертву щиро дякуємо.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНУ МОЛИТВУ

Ричмонд Парк, Альта.—Складаю подяку Пресвятому Серцю Христовому і Матері Божій Неустанної Помочі, за великі уділені мені ласки, особливо за уздоровлення моєї дочки зо смертельної недуги. — Катерина Лужна.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Формат вигідний, добрий папір, ясний друк, красні образки. Сторін 512. Ціна з почтою 80ц. оправлений в скірку $1.50; золочений $2.00

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Дзвони, фани, хоругви, фелони, чаші, киворії, ліхтарі, павуки, свічки, ладан, вугля, і всякі інші потреби до наших церков.

Пишіть в рідній мові по катальог.

ЛЕВИЦЬКИЙ—ГРОСС, властителі.

WILLIAM GROSS & CO.

322 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 2 YORKTON, SASK. February, 1941

КАЛЄНДАР НА ЛЮТИЙ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
1 С Преп. Мак. Египетського	1 С М. Трифона
2 Н 32 по С. о Закхею; †Евтм.	**2 Н Стріт. ГНІХ. Мит. і Фарис.**
3 П Пр. Максима, М. Неофіта	3 П Правед. Симеона і Анни
4 В Ап. Тимотея	4 В Преп. Ізидора
5 С СвщМ. Климента	5 С Мц. Агафії
6 Ч Преп. Ксені	6 Ч Преп. Вукола
7 П † С. Григорія Богослова	7 П ММ. Партенія і Луки
8 С Пр. Ксеноф. і друж. його	8 С Отд. Стріт., ВМ. Теодора
9 Н Митаря і Фарисея	**9 Н Неділя Блудного Сина**
10 П Пр. Єфрема Сир.	10 П М. Харалампія
11 В Пер. мощ. СвщМ. Ігнатія	11 В СвщМ. Власія
12 С Трйох Святителів	12 С С. Мелетія
13 Ч ММ. Кира і Йоана	13 Ч Преп. Мартиніяна
14 П М. Трифона	14 П Преп. Авксентія
15 С Стрітення ГНІХ.	15 С Суб. Задушна. Ап. Онис.
16 Н Неділя Блуного Сина	**16 Н Неділя Масопустна**
17 П Преп. Ізидора	17 П ВМ. Теодора Тирона
18 В Мц. Агафії	18 В С. Льва Папи
19 С Преп. Вукола	19 С Ап. Архіппа
20 Ч ММ. Партенія і Луки	20 Ч Преп. Льва Катанського
21 П ВМ. Теодора Стратилата	21 П Преп. Тимотея в Символ.
22 С Суб. задушна; М. Никиф.	22 С Обріт. мощ. ММ. в Евгенії
23 Н Неділя Мясопустна	**23 Н Нед. Сиропустна**
24 П СвщМ. Власія	24 П † 1 і 2 Обр. гл. Й. Хрест.
25 В С. Мелетія	25 В С. Тарасія
26 С Преп. Мартиніяна	26 С С. Порфірія
27 Ч Преп. Авксентія	27 Ч Преп. Прокопія
28 П Ап. Онисима	28 П Преп. Василія

УСТАВ НА ЛЮТИЙ

2.—Неділя 32 по Сош., О Закхею і † Преп. Евтимія Великого: Гл. 8, Ев. утр. 11. Апп. зач. 285 і 335; Ев. Луки зач. 94 і 24.

9.—Неділя Митаря і Фарисея і † Перенесення мощей св. Йоана Золотоуст.: Гл. 1, Ев. утр. 1. Апп. 296 і 318; Ев. Лук. 89 і Й. 36.

Загальниця через увесь цей тиждень.

12.—Трьох Святителів: Всеночне. Ап. 335, Ев. Матея 11.

15.—Стрітення ГНІХ: Всеночне. Ап. 316, Ев. Луки зач. 7.

16.—Неділя Блуд. Сина: Гл. 2, Ев. утр. 2. Ап. 135, Ев. Лук. 79.

23.—Неділя Мясопустна: Гл. 3, Ев. утр. 3. Ап. 140, Ев. Мт. 106

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 2. Лютий 1941

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

За мир на основах поданих Христовим Намісником.

Недавно ще, бо ледви двацять років тому великі держави Европи й Америки закінчували світову війну й підписували мир у Версалі.

Декому може й здавалося тоді, що найздібніші державні мужі з ріжних кінців світу зїхавшись на нараду, врадять щось направду мудре й цінне, та збудують трівку святиню мира, що запевнить народам добробут і щастя на довгі, довгі роки.

Та, на жаль, ті премудрі державні мужі у Версалі поступили невисказано глупо: заки взялись за таку велику роботу, не поклали на собі знаку Хреста Господнього, не перехрестились в імя відвічної Божої Тройці, не покликали собі на поміч всемогучого Бога.

І хоч які високі гори всяких актів посписували, то про свого Творця в тих актах ні словом єдиним не спімнули.

І замість будувати на твердій скелі Божого закону справедливости й любови ближнього, вони здвигнули будівлю версальського мира на хисткому багні людського самолюбства й ненависти, низької пімсти й вирахування. І такому наприклад великому народові як український, навіть маленького клаптика землі на самостійну власність не признали.

Тому й не диво, що Господь Бог того дивоглядного мира не благословив, та що та нещасна будівля так швидко розвалилась.

І тепер, коли пекло ненависти між народами світу наново розгорілось, іншої ради нема, як до самого Князя Мира, до Ісуса Христа усім серцем звернутись та благати Його, щоб своєю ласкою те пекло ненависти в людських серцях погасив, та й мир нещасному світові якнайскоріше послав. Мир побудований не на крихких підвалинах людського вирахування, а на тих незрушимих фундаментах, що їх сам Творець всемогучою рукою поклав, а Христовий Намісник тепер нещасному світові ясно пригадує.

Тільки після такого мира можна буде сподіватися, що врешті народи стануть жити побіч народів, не так як ті звірюки хижі, що сильніші для слабших лиш гострі кігті, пазурі та й кливаки готовлять, а так як браття чи сусіди добрі повинні жити, одні для одних маючи бодай трохи зичливого серця, та й якоїсь пошани та й вирозуміння.

За той великий скарб справедливого мира хай усі члени Апостольства Молитви особливо цього місяця Милосердного Господа благають, з глибоким переконанням, що та їх покірна й щира молитва може зробити великий знак на тій справедливій Божій вазі, що на ній важиться і мир, і війна, і доля всіх народів.

НІХТО НЕ Є ГІДНИЙ

Трапляються деколи такі християне-католики, що досить гарно моляться, й до церкви точно приходять, і взагалі стараються християнські обовязки по змозі виповняти, але до святих Тайн, чогось так рідко, так дуже рідко приступають, наче б чогось боялися, наче б їх щось від святого Причастя відпихало.

Коли при нагоді спитати їх, яка могла б цьому бути причина, виправдують себе тим, що вони за мало гідні, за мало праведні, щоб відважитись частіше приймати таку велику й святу Христову Тайну.

Таким людям може стати в пригоді історія, що її росказують про святого Петра Келестина.

Той святий, хоч і був священиком, то одначе з покори здержувався від читання Служби Божої.

Одного разу явився йому сам Господь Ісус Христос й запитав: "Чому не правиш Служби Божої?"

"Господи, Ісусе Христе,"— каже святий,—"як же мені правити Службу Божу, й наближатись до непонятних та страшних Твоїх таємниць, коли я такий негідний."

Христос йому на це відповів:

"Чи ти думаєш, що між людьми можна взагалі знайти когось гідного? Ніхто властиво не є гідний Моїх святих Таїнств. Одначе ти сміло приноси безкровну жертву з Мого Тіла й Крови, але приноси її зо страхом божим, з вірою та й любовю."

Хто хоче дійти до совершенства, хай наповняє свое серце добротою й людяністю так, як лямпу наповняють оливою. Коли лямпа повна, вона розсіває світло довкруги, і куди б ти її й не повернув, все її вплив дасться відчувати з усіх боків.

— Св. Ігнатій Льойоля.

СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ

Як уже три царі з далекого сходу відїхали собі в свої рідні сторони, святий Йосиф і Пречиста Діва Марія винаймили собі хатину в Вифлеємі думаючи, що з волі Небесного Отця Мессія мав оставатись у тім місті царя Давида.

Вже з давен-давна пророки вказували на Вифлеєм, як на колиску Мессії, і вкінці Боже Провидіння так справами світа покерувало, що Він дійсно в Вифлеємі, а не деінде народився.

І власне з Вифлеєму, в сороковий день від Ісусового народження, вибралась Пресвята Родина в дорогу до Єрусалиму, щоб там у храмі сповнити всі приписи Божого Закону.

В Старому Завіті сказав Бог виразно до Мойсея: "Жінка, що приведе на світ сина, не сміє доторкнутись до святих річей, ані ввійти в святиню цілих сорок днів. А в сороковий день хай принесе в святиню однолітнє ягня й горличку, або голубятко, як офіру на відпущення гріха. Якщо не буде спроможна здобутись на ягня, то нехай принесе дві горлиці або двоє голубят. Тоді Господній Єрей помолиться за неї, й вона буде очищена."

"Всі первородні сини належать цілковито до мене"— каже Господь,— "отже мусять бути мені посвячені. За кожного з них треба мені зложити окуп пять сіклів срібла. А як ваші діти колись запитають вас, що означає той окуп, то скажете їм: Єгова післав свого ангела, й повбивав єгиптянам усіх первородних синів, а наших пощадив, і виратував нас із Єгипту, з дому неволі. То ж на памятку того нашого освободження ми посвячуємо Йому усіх наших первородних синів."

Такий був той подвійний припис закону, що йому мали піддатися всі матері, опріч одної тільки Непорочної Діви-Матері, і всі первородні сини, опріч одного тільки Сина Божого. Річ зовсім ясна: Пречиста Діва, що з Духа Святого почала й на світ породила Святого над Святими, не потребувала ніякого очищення, а Той, що сам прийшов зложити безконечну ціну на відкуплення світу, не потребував за себе самого складати ніякого окупу.

Але Господь у своїх предвічних планах порішив, що

всі привілеї й велич Ісуса й Марії мали до якогось часу оставати в тіни укриття, щоб тимчасом, дивлячись на ті дві Пресвяті Особи, люди вчились від них совершенного послуху й покори.

У назначений день Пресвята Родина вирушила в напрямі святого міста. Марія несла Боже Дитятко на руках, а Йосиф ішов услід за Нею тримаючи в руках клітку з двома голубятами, що їх Пресвята Діва, як убога мати, мусіла зложити на офіру в святині.

Коли по кількох годинах ходу ввійшли вкінці в Єрусалим, велике місто зовсім не звернуло на них ніякої уваги, й осталось далі тихе, мовчазне.

Не зійшлись ані князі ізраїльські ані вчені фарисеї та книжники, щоб на воротах привитати Помазанника Господнього. Ангел, що недавно ще на вифлеємських узгірях будив покірних пастушків звіщаючи їм веселу новину, не виявив тим гордим, фарисейським душам таємниці Божої Дитини.

Марія звернулась мерщій у сторону Божого Храму, де так солодко та любо проминули Їй дитячії літа, коли Вона так сердешне молилась та Господа благала, щоб змилувавсь і післав уже Мессію на спасення нещасного світу.

А тепер ось сам той Мессія, що про Нього від чотирьох тисяч років пророцтва славно заповідали, входив разом із Нею величавими сходами у маєстатичний, єрусалимський Храм. Вже пятьсот років наперед пророк Аггей заповідав цю радісну хвилю:

"Саме тоді решткы поневоленого Ізраїля вернулись із Вавилону, з неволі й стали відбудовувати зруйноване місто й святиню. Старенькі, сивоволосі дідусі плакали ревними сльозами згадуючи про колишню красу й велич, що, на жаль, пропали й мабуть ніколи вже не вернуться. Тоді пророк Аггей потішив їх промовивши віщим голосом: "Не плач, Ізраїлю, не ридай, а кріпись, і в серці віру оживи: ще трохи, і прийде Той, що його народи очікують... Прийде, і своїм блеском наповнить оцей дім. Святиня, що її тепер будуєте, перевищить своєю славою попередній храм, що тут колись стояв."

Так, той славний день уже надійшов і велич Божого Сина опромінила єрусалимську святиню. Одначе не зійшлись товпи народу, не залягли просторих передсінків храму, ані гармонійні співи левітів не залунали радісно в ту торжественну хвилю, а багаті садукеї й учені книжники далі поринали в безпросвітній темряві. Подібно як у вертепі, Бог обявив себе тільки душам простим, покірним.

А жив під ту пору в Єрусалимі старезний, сідоглавий дідусь-пророк, що звався Симеон. Був це муж праведний та святий перед Господом. Увесь свій довгий вік прожив він строго заховуючи приписи Господнього закону. Його віра в Божі обітниці ніколи ні на мить не похитнулась. О, ні! Праведний Симеон не тільки з непохитною певністю очікував потіхи й спасення для Ізраїля, того бідного народу, що вже так довго в неволі важкій гірко плакав, стогнав; ще інша, невисказано солодша надія веселила серце святого дідуся: Ото Дух Господній обявив йому виразно, ясно, що він так довго не помре, поки власними очима не гляне на Божого Висланника, на Мессію.

І сталося так, що в той день, Симеон, ведений Божим Духом, увійшов у святиню саме в ту хвилину, коли Марія з Йосифом переступали поріг Божого дому. Прийшовши у той притвор святині, де всякому, навіть невірному вільно було входити, Симеон побачив там убогу Дівицю з малим дитятком на руках, мимоволі погляд його спинився на рожевому личку маленького Ісуса, а в старечих очах спалахнула радість свята й солодкі сльози заблисли. Ото душа його, просвічена світлом з висоти, доглянула славу Божого Сина під бідною заслоною людської природи.

Тоді в святому захопленні, Богом надхненний Дідусь-Пророк бере те пресвяте Дитя на руки, тулить побожно до свого серця, й голосом, що від зворушення тремтить, ось так співає: "Господи, Ти сповнив свою обітницю, й мої очі глянули на Спасителя світу; тепер уже можу спокійно вмирати! Бо побачив я Того, що його Ти прислав на просвічення поганських народів, та славу Ізраїля."

Так промовляв Божий Пророк Симеон. Йосиф і Марія раділи серцем слухаючи того похвального гимну на честь Божого Дитятка.

Аж ось нараз обличча пророка покрилося хмарою смутку, й видно було, що якісь страшні думки стали мучити його душу. Якийсь час дивився він ще на Ісуса, а потім, звернувшись до Матері Його, таке пророцтво висказав:

"Оцей прийшов для багатьох серед Ізраїля або на загибіль або на спасення. Він буде наче той прапор, що розділює народи на приятелів та ворогів. Через Нього скриті думки, що в людських серцях на самому дні затаїлись, вилявляться прилюдно в великий день суду."

Цими словами пророк передсказував, що Мессія буде мати завзятих ворогів, а тим самим вже натякував і на те, що Його будуть переслідувати жорстоко, а вкінці й розіпнуть на хресті на Голгофті.

Потім Симеон звернувшись іще раз до Марії докинув оці слова:

"О, бідна Мати, душу твою наскрізь прошиє меч гострого болю."

Та, почувши це слово, що недвозначно заповідало Її терпіння й мучеництво, Марія не занепокоїлась; подібно як у радісний день Благовіщення, вона покірно склонила голову, й промовила: я слуга Господня, хай діється зо мною, що Господь Бог хоче."

У ту торжественну хвилю надійшов ще один свідок, що його Бог надіслав у святиню пізнати й прославити Боже Дитя. То була Анна, пророчиця, дочка Фануїлова, з Азерового роду. На сьомому році після подружжя свого повдовіла вона, й посвятившись цілковито на службу Господеві діждалась уже глибокої старости, вісімдесятьчетвертого року життя.

Всі свої дні проводила вона в святині, морила й умертвляла своє тіло строгими постами, і від досвіта аж до пізнього вечора, ба навіть довгими нераз годинами серед темної ночі виливала свої молитви перед вівтарем Всевишнього. — Як тільки глянула Анна на Дитя, внутрішній голос розяснив їй, що то Мессія Богом даний, до якого вона нераз у своїх молитвах так сердешне зітхата.

І душа старенької Анни стрепенулась від незвичайної радости. Не всилі скрити сама в собі тої невимовної втіхи, вона стала прославляти Дитя голосно перед тими всіма, що мали ще живу віру в серці, й очікували спасення для Ізраїля.

По тих несподіваних привітах, що для її сина були такі славні, Марія ввійшла у той церковний притвор, де вже лиш вірним жидам було вільно входити. Один з священиків вийшов їй на зустріч, прийняв двоє голубят, як офіру звичайної, вбогої матері, й відмовив над нею приписані молитви. Тоді щойно Марія могла ввійти до середньої части святині, щоб там офірувати свого первенця Господеві. Разом із Йосифом віддала вона своє Диття в руки священика, потім зложивши пять сіклів срібла як окуп, прийняла Ісуса знов на свої руки. У ту торжественну хвилю Божий Син, що добровільно прийняв на себе вид і подобу раба, посвячував себе всеціло на славу Всемогучого Отця, й годився стати тим невинним ягнятком, що мало бути заколене за гріхи світу.

Марія й Йосиф усім серцем прилучились до тої святої жертви, й офірували Богові, як Його власність, Ісуса, той небесний скарб, що Він зволив зложити у їх руки.

Недовго побувши в Єрусалимі святі Подруги знов вибрались до свого дому в Вифлеємі. У віддаленні кількох миль від святого міста, переходили вони попри скелю пророка Ілиї. Під тою скелею пророк, утікаючи перед лютим гнівом безбожної цариці Єзабелі, задержався був трохи відпочати, заки мав скритись у безлюдній пустині. Трохи далі, в Рамі, поздоровили вони гробовець старозавітньої Рахилі, дружини патріярха Якова. Колись біля того гробу Асирійці виривали ізраїльським матерям дітей із рук щоб їх забрати геть у далекий Вавилон у неволю. Ах! Незабаром хтось більший від пророка Ілиї буде втікати тою самою дорогою, й крізь пустиню в сторону Єгипту, а на узгірях коло Рами дадуться чути плачі й ридання материй, ще страшніші та й голосніші, ніж за часів вавилонської неволі були.

ФІЯЛКИ

Ви всі знаєте ту маленьку, синю квітку, що своїми пахощами дає про себе знати в лісах і городах, як тільки сніжок стопиться й земля починає зеленіти. То фіялка. Дрібна та непоказна квітка. Не може вона похвалитись ані високим билом, ані роскішною короною, як інші квітки, й ока до себе не манить різноманітними та блискучими кольорами.

Таких квіток назбирала Орися багато, поробила з них букетики, й понесла в місто продавати.

"Фіялки! Запашні фіялки!"— викликувало дівчатко милим та звучним голосочком.

Люди минали Орисю й, здавалося, не чули навіть її заклику купити в неї хоч одну вязочку.

Її голос гомонів без відповіди.

Я припадково переходив туди, й наблизився до дитини.

Орися глянула на мене, а її великі очі так наче говорили: "купіть хоч один цей букетик!"

Я негайно подумав: "кому тепер у голові купувати квітки, коли всі нарікають на крізу?.... Але певне кріза мусить тепер бути і в Орисиній хаті... може там і кусочка хліба нема?.... А Орися хоче мамі помогти...."

Такі думки переходили мені через голову.

Серце говорило мені, що треба помогти маленькій Орисі.

Біднятко! Треба купити в неї вязочку фіялок!

Я зараз обчислив труд дитини: вона мусіла довго збирати ті квітки, потім вязала їх у букетики... Не мала часу й побавитись свобідно, як другі діти бавляться.... Працювала коло тих квіток, щоб заробити бідних пару центів.

"Продаєш, дитинко, ці квітки?"

"Так! гарні, свіжі фіялки! Вчера до пізна вязала я їх у букети.... Прошу купити!"

"Скільки береш за одну вязочку?"

"Пять центів одна.... це може трошки за багато.."

Вона пильно глянула на мене, а в тім погляді можна було вичитати питання, чи направду я куплю квітки.... Якийсь смуток, глибокий смуток відбивавсь у тих дитячих очах. Вже кілька годин ходить по місті, а ще ні одної вязочки не продала.

Я взяв один букетик, сягнув рукою до кишені, вийняв одного доляра, дав дитині та й швидко відійшов.

Я був зворушений. Здається дві грубі сльози скотились мені з очей, як я дивився на ті скромні, синенькі фіялки....

* * *

Наближавсь вечір.

Вузькою доріжкою, що спинялась вгору, йшла Орися. Була втомлена, й у руках несла той самий кошик, наповнений букетами, як рано.... Верталась додому.... Не продала більше ні одної вязочки, опріч тої, що я від неї купив... Біднятко!.... Той кошик, здається, був іще тяжчий ніж рано, бо повний жалю й розчарования....

Який тяжкий та прикрий день для бідної дитини!

В її великих, синіх очах відбилась уся нинішня драма: цілих кілька годин пополудні, як тільки вернулась зо школи, продавала вона свої гарні вязочки, й за ввесь той час продала тільки одну, однісеньку. Але за неї дістала цілого доляра! Чи не було в цім якої помилки?.... Тимчасом люди щасливі, веселі, розсміяні минали її, жартували, курили дорогі цигари, жували ґуму, їли всякі солодощі... байдужі до її горя й нещастя....

Ось Орися вже вийшла поволеньки на верх.

Там на горі, в ліску мала капличка.

Капличка та все отворена, а перед іконої Божої Матері горить маленька лямпочка.... Хтось побожно засвітив її на честь Марії.

Орися ввійшла до каплички. Вона теж хотіла зложити якусь жертву для Марії.

Що ж вона, бідна, дасть?

Поставила кошелик на землю, й усі фіялки, що не вспіла в місті попродати зложила перед престолом Небесної Цариці.... Хотіла б дати щось більше, але опріч отих квіток нічого в неї нема.... Яка бідненька офіра!.. Чи Марія буде вдоволена?.... І дві великі сльози скотились по личку маленької Орисі.... А Марія зібрала ті сльози, мов перли дорогі, що впали з невинних, дитячих очей.

І жертва з запахущих фіялок була мила Божій Матері.

* * *

"Треба спішитись! Вдома мама на мене чекають!" Відмовила ще тричі Богородице Діво перед іконою Пречистої, й пустилась іти взявши порожній кошелик у руки. Але що це?.... При вході до каплички, недалеко східців якась книжечка, чи портмонетка?.... Це певно хтось загубив.....

Орися піднесла портмонетку й поклала у кошелик.

"Взавтра віднесу її на поліцію, як буду йти до школи. Її певне хтось зажурений шукає" — так подумала собі.

І борзенько збігла з гори й поспішила додому.

Вдома мама отворила портмонетку. Там було багато банкнотів усякої вартости.... Стільки грошей вони ще за своє життя не бачили.... Та портмонетка мала на собі підпис багатої пані з сусіднього села.

"Слухай, Орисю, я напишу листа до тої пані, хай вона приїде й забере свої гроші. Мені самій дуже тяжко пускатись у таку далеку дорогу. Ти взавтра йдучи до школи кинеш це письмо на почту. Добре?

Гарна, спокійна ніч заколисала втомлену Орисю до сну.... Їй снилося, що далі ходить по городі й збирає фіялки....

* * *

Минули три дні.

Орися сиділа над книжкою й училась.

Аж тут нараз заїхала прекрасна повозка перед бідну хатину.

"Мамо, мамо! Хтось приїхав!"

До хатини ввійшла пані з сусіднього села.

Щастя всміхнулося й до Ористі й до її мами.

Орисю післала пані до Інституту, що був під проводом Сестер Служебниць. Там вона кінчила свою науку.

А її вбога мати одержала гарне заняття в дворі багатої пані.

ТО НЕ БОГ— ТО САМІ ЛЮДИ ЗАВИНИЛИ

Неодному на голову лізе думка: "нащо то Бог допускає, щоб на світі була війна? Якщо Бог всемогучий, то чому ж не спинить Він тої страшної війни, тої жахливої різні між народами?"

Один учений недовірок висловив цю гадку в ось такій зухвалій та богохульній формі: "Як би я вірив, що всемогучий Бог дійсно існує, й дивиться з неба на смерть, на болі, на спустошення й усі невисказані страхіття війни; і як би я завважив, що той Бог, хоч дуже легко мігби ті страхіття спинити, все ж таки їх не спинює, а спокійним та байдужим оком далі на них споглядає,— то я (так каже той недовірок) з обуренням наплював би йому в лице."

Попробуймо розібрати цю справу трохи спокійніше: Чи міг би Господь Бог спинити теперішню війну? Чи міг би Він такого, скажім, Сталіна чи іншого якого диктатора змусити, щоб замісць політики рабунку й насильства управляв політику справедливости й свободи? Чи мігби Господь Бог зробити, щоб наприклад взавтра вполудне запанував у світі цілковитий мир так, що на всій кулі земській вже ніде й ніколи не почув би ніхто ні одного вистрілу?

Нема сумніву, що Господь Бог міг би зробити те все, як би тільки хотів, але в такому разі свобідна людська воля стала б знищена, і слід по ній пропав би.

Вчений недовірок, що його богохульні слова ми щойно чули, вимагає, щоб Господь Бог сотворив людську волю свобідну, але щоб та воля ніяк не могла вибрати дороги злої, тільки завжди була б змушена йти доброю дорогою. В такому разі та людська воля була б одночасно вільна й силувана, одночасно свобідна й поневолена, а це попросту велика нісенітниця.

Господь дав людині свободу, й тої свободи не відбирає ані не нищить. Що собі людина свобідно й добро вільно вибере, чи добре, чи зле, те буде й мати.

По друге, той недовірок фальшиво припускає, будьто би війна була вчинком Господа Бога, а не людини. Тимчасом війна —вчинок людський. Вона завжди має свій корінь у якомусь людському злочині. Війна не вибухає так, як той буревій на океані, чи ураган на безводній пустині. Війна звичайно родиться з ненажерливої людської захланности, гордости й ненависти, чи то одної, чи —як це найчастіше буває— обидвох воюючих сторін.

Страхіття війни дуже часто звалюються на суспільність, зовсім так як болі голови нападають пяну людину; причина війни, як і причина тих болів у пяниці та сама— тоб то потоптання здорових законів природи, а через те й зневага самого Творця природи.

Бувають люде, що подібно як згаданий недовірок, лиш тоді про Бога думають, коли хотіли б усю відповідальність за свої власні злочини скинути на когось другого.

Правда, не все вони це ясно висказують, але майже завжди так думають, що все, що в світі є добре й благородне— то людська в тім заслуга, а за все, що погане, підле, жорстоке,— Бог має відповідати зовсім так, наче б то був Божий вчинок.

Ті люди обходяться з Господом Богом так, як якийсь дивак зо своїм дентистом обходивсь: згадував за нього тільки тоді, як зуби зачинали боліти, і тоді страшенно кляв свого доктора, а з ним і всіх докторів світу кажучи, що то через них нераз люди так на зуби мусять натерпітися.

А тимчасом Господа Бога можна би порівняти з тим геніяльним письменником, що уложив чудову драму, порозділював усім акторам відповідні ролі; подавав точні вказівки, як треба на сцені заховуватись, обертатись, говорити й співати, а ті актори такі недбалі були, що замість поважної, величавої драми вийшла несмачна й машкарна кумедійка.

Чи можна отже розумно робити закид проти Господа Бога за те, що Він шанує свободу нашої волі й не нищить її?! Хиба ж не бачимо ясно, що тільки в царстві свобідної волі є можливе те все, що в світі найцінніше, найкраще, а саме: чеснота, геройство, мучеництво, святість? Величаємо наприклад героя, що в обороні рідного краю свою кров пролляв, молоде життя положив. За що властиво величаємо його? Та власне за те, що він це свідомо й добровільно зробив. За те, що не сходів бути боягузом, тхором, а свобідною волею рішився умерти за вітчину.

Христова Церква від найдавніших часів прославляє своїх

Святих. За що? Якраз за те, що вони свобідно й добровільно користали з ласки Божої й освятилися. Як би були схотіли, могли б були ту Божу ласку відкинути, змарнувати, але вони цього не хотіли. Могли б були стати дияволами, а вони стали попросту ангелами. І за ті їх геройські зусилля свобідної людської волі належиться їм заслужена честь і слава.

Зовсім немудро це виглядає, коли люди нафабрикували собі стільки бомб та куль, а потім на Господа Бога нарікають, що ті кулі й бомби експльодують та й спустошення сіють. Часто люди самі отрую пють, а потім ще й безлично на Господа нарікають, коли від отруї приходиться гинути, пропадати.

Якби люди були щирі самі з собою, й мали бодай хоч крихітку правдивої покори в душі, то замість винувати Господа Бога за війну, самі вдарилися б у груди, й признали б, що війна то проклятий овоч їх грішного самолюбства, безбожности й злочину."

ЛЯМПА МАРІЇ

Був колись у Римі звичай (він іще й досі почасти заховавсь), що в суботу в день особливо присвячений Пречистій Діві, Римляне засвічували оливні лямпки перед образами й статуями Марії, уміщеними на фасаді своїх домів. Вийдеш бувало в суботу ввечір на місто, то бачиш, як майже перед кожним домом блимає слабенький вогник перед святою подобою Цариці Неба.

Саме таке невеличке світельце вже з давен давна горіло кожної суботи на розі одної заможної родини, й своїм легеньким сяєвом позолочувало образ Марії.

Паольо, (так звався батько тої родини) був чоловік не злий, але на жаль,— як це нераз між Італійцями трапляється— трохи захланний. Одного вечора— а було це в суботу— прийшов додому незвичайно веселий. Затираючи руки з великого вдоволення, так відозвавсь до жінки: "Знаєш, маю тобі сказати, щось дуже важне, а притім і радісне."

"Тату, почекайте хвильку," — закликала його мала десятилітня донечка,— "почекайте, поки я засвічу лямпку, щоб і я могла все почути."

"Ну, то звивайся скоренько з тою твоєю лямпкою, й мерщій вертайсь!"

По хвилі мала вже була в хаті.

Вже й засвітила, й Богородице Діво змовила, і Божу Матінку в руку поцілувала, й скоренько вернулась" —закликала весело вбігаючи— "а тепер, тату, прошу, розкажуйте цікаві новини."

—"Мені вкінці пощастило наш дім винайняти, і то навіть дуже добре. Замість дотеперішнього чиншу дістанемо тепер два рази стільки. Ну, й чи не прекрасний бизнес?"

"Певне, що так!"— закликали мати й дочка. "А хто винаймив? Чи котрий із нових урядників?"

"Очевидно— і то навіть амбасадор"— відповів трохи придавленим голосом.

"О, то певно він не буде добрим християнином."

"Він ані трохи не є християнином"— відповів Паольо з притиском.

"Мати Божа!"— закликала перестрашена жінка, "що ти говориш, чоловіче?! Він не є християнин?! А що ж він таке?"

"Це турецький амбасадор"— пояснив Паольо— "і ввесь ваш крик вже ні на що не здасться, бо я вже справу цілковито полагодив і задаток узяв— отже пропало. За два тижні він сюди спровадиться. Зрештою, це дуже чемний пан, може навіть ліпший, ніж деякий християнин," докинув Паольо.

"Ліпший ніж такий християнин як ти, що свій християнський дім винаймив поганцеві"— відтяла йому жінка.

Паольо вдавав, що не чує й говорив далі: "Він направду дуже добрий чоловік— ну, але всетаки з тою нашою лямпкою та образом там на домі, здається, треба буде зробити кінець."

"Що?! Що кажете, тату?"— скрикнула дівчинка, й сльози ринули їй з очей. Бліда, з придавленим серцем дивилась нещасна жінка на свого чоловіка.

"Ну, й чого ж ви хочете від мене? та ж годі силувати турка, щоб віддавав честь Божій Матері."

"Але ж образ йому не заважає, й лямпочка також ні, якщо лишиться на домі."

"Мої приятелі казали..."

"Твої приятелі— недовірки, безбожники"— сварила жінка. "Ну, ну, говори, що вони тобі наплели?"

"Та, казали, що вже пора зняти образ і лямпку, бо вже перестаріла мода, й не годиться з повагою нової, італійської держави; а як тільки образ здійму, то вже буду

добре записаний там у книзі тих, що мають тепер власть над нами."

"Зняти образ?!" —скрикнула жінка, й уся червона від обурення стала перед чоловіком. "То так ти шануєш память моїх родичів, що нам цей дім записали! То ти Пречисту Діву наважився викинути з хати?! Та ж Божа Мати готова тебе викинути зо своєї опіки, якщо зе зробиш!"

"І мене також, мене також,"— кричала мала, "ні тату, образ мусить залишитись на домі!"

"Турок зовсім не має чого кривдувати собі, що образ лишиться на своїм місці"— сказала вже трохи спокійніше жінка. "Зрештою почекай іще трохи, побачиш."

"Ну, то я виберу середню дорогу," сказав Паольо, — "образ лишиться але лямпку треба здійняти, щоб уже більше не світити їй. Така моя воля, і так мусить бути," докинув рішуче.

Жінка й дочка замовкли.

Проминули два тижні й турок спровадився зо своїми чорними слугами, неграми, та був дуже задоволений з нового помешкання.

Кілька днів перед тим казав батько дочці забрати лямпу з перед образа Марії. Дочка послухала, вилляла решту оливи в те заглиблення, де стояла лямпка, ще раз поцілувала руку Матінки Божої, й злізла вдолину. Потім поставила лямпку перед батьком і сказала: "Ось, ваша лямпка, але я буду сама турка просити, щоб позволив світити їй."

"Будь послушна"— крикнув розгніваний батько.

"Добре, то буду Господа Бога молити, щоб сам засвітив світло перед своєю Матірю,— а цього ви вже мені не можете заборонити."

Турок був справді дуже чемна й добра людина. Якась незвичайна благородність пробивалась із його лиця. Маріетта (так називалась дівчинка) тільки шукала нагоди, щоб у турка випросити позволення далі світити лямпку перед образом Марії. Нагода небавом знайшлась.

Третього дня після приходу на нове помешкання, побачив турок образ Божої Матері, а перед ним у заглибленні муру оливу. Він немало здивувався, бо не знав, що це могло б означати— а що саме тоді Маріетта навинулася, прикликав її до себе й став розпитувати.

"Це місце, де передше стояла лямпа," пояснила Маріетта,— а заохочена заскавим поглядом пана, зачала розказувати, як то батько казав здійняти лямпу і навіть образ хотів усунути, щоб не дразнити турецького амбасадора.

Виразне невдоволення відбилось на лиці турка. "Чи думаєш, що я не шаную Матері великого Христа? А хочби навіть я сам її не шанував, то чи мав би я право вимагати від вас, щоб і ви Їй честі не віддавали. А ну, мерщій принеси лямпу!"

Маріетті цього не треба було два рази казати. Скоренько злетіла по сходах вдолину, а по хвилі вже вернулась із лямпкою в руках. Тимчасом турок покликав свого слугу, і щось йому шепнув на вухо.

Ще Маріетта не поставила своєї лямпочки, як надійшов негр із двома гарними, великими лямпами в руках.

"Сюди!"— приказав турок— показуючи місце перед іконою. Кілька хвиль пізніше стояли перед Божою Матірю замісць одної— три лямпи й милим блеском опромінювали її пресвяте лице. Посередині стояла маленька, стара, християнська лямпка, а по боках нові, великі турецькі лямпади.

"Замбо!"— приказав турок свому слузі— "памятай, що кожної суботи маєш лямпи на час оливою налляти й позасвічувати. А не забудь!"

"Певно, певно, що-суботи буде так, як ви приказали" —відповів послушно слуга.

"І в усі свята Марії, тоді як на других домах світять лямпи!"— додала дівчинка.

"Так, так"— згодився турок. "Ти, Маріетто, заопікуйся лямпами, й коли ти скажеш, тоді будуть засвічені."

Дівчинка з сльозами в очах дякувала благородному туркові. "Матінка Божа певно буде дуже цим тішитись, а я добре буду пильнувати лямпи"— додала на відході.

Паольо одначе мусів порядно червоніти й стидатися свого нерозуму й нехарактерности, коли в найближчу суботу три лямпі ясним світлом заливали образ Богородиці— і то на приказ такого турка— нехриста, коли він Паольо, християнин-католик з діда-прадіда, казав спрятати одиноку лямпочку, що покірним вогником блимала на честь Пречистої.

Чим більше хто покірний, тим радніше перебуває з ним Божий Син. І чим менше покірний хто, тим менше відчує він насолоду Його Божого товариства.

НЕРВОВЕ ДІВЧА

Рипнули десь двері. Олеся здрігнулась нервово, але читала далі.

Нараз у кухні забрязкотіло начиння. Цього вже було за багато на Олесині нерви. Кинула книжку й вибігла до кухні. Не завважила притім, як сильно тріснула одними й другими дверима.

"Можна збожеволіти в цій хаті!" закликала голосом, що ввесь дрижав від лютого гніву. "Ти гаруй, ти працюй, ти цілісінький тиждень мучся мов той віл у ярмі! А прийде неділя, тішишся, що бодай хоч трошки відпочинеш, так ні: рипають, товчуться, гримають, що аж вуха болять."

Мати Олесина стояла коло кухонної печі, і від жару лице в неї аж горіло, але відповіла зовсім спокійно:

"Як я мала двадцять років, то дівчата тільки тоді скаржились, коли в хаті було за тихо, але ніколи не кривдували собі, як було надто гамірно. Ба навіть, коли вже спокій і тиша надоїли нам, самі робили ми гамір і галас."

"Як мама мали двацять років, інакше діялось на світі. Тоді молодь тільки бавилась, тільки гуляла й жила з дня на день, як ті комарі, що безжурно на сонці бренять і гуляють, а ми тепер без упину важко працюємо."

"Вір мені, дорога дитино, що ми тоді більше працювали, ніж ви сьогодні. Тільки що праця наша була здорова. І в цім саме є велика ріжниця. У моїх родичів кожний зривався з ліжка вже коло шостої рано й брався за роботу. Треба було негайно зробити порядок у кімнатах, позамітати подвіря, попідливати квіти й городину на грядках, нагодувати дріб, треба було й до штору скочити дещо купити й обід на час зварити, а пополудне було зайняте шиттям. В такій маломіщанській родині як наша вважали це за великий люксус держати служницю, тимпаче, що були ми вже обидві дорослі сестри. Але ми не стидалися домашньої роботи. Тимто й заробляли ми й заощаджували більше, ніж ти з твоєю шістьдесяткою долярів у місяць. Але очевидно такій дівчині як ти, що покінчила вищу торговельну школу, корона впала би з голови, як би взялась за яку роботу в хаті."

Олеся заткала собі вуха:

"Ах, знов та сама пісонька. Вже кожне слово її знаю напамять. Тепер напевно почую, що Ви, мамо, й Ваші товаришки, не зважаючи на всю оту працю, були щасливі, здорові й веселі, а про нерви знали тільки з повістей, де така слабість притраплялась виключно тільки великим паням, що нічого не мали до роботи. Думаю, що я вже вирецитувала всю Вашу лекцію без блуду. А тепер волілаб я почути дещо нове, або найкраще вже нічого не чути більше. Бажаю лиш тиші й спокою, щоб могти уважно читати."

"Хочеш почути щось нового? Скажу тобі щось. Покрий свої двері грубими заслонами, щоб голосу до кімнати не впускали."

Олеся розплакалась:

"Цілісінький день сиджу від рана до пізної ночі в офісі при машині або роблю рахунки, щоб заробити тих марних 60 долярів, і за них бодай сяк-так убратися. Нерви вже зовсім порвала я собі тою одностайною, нудною роботою, а тут іще й дома так гарно трактують мене."

"Не будь несправедлива, моя дорога Олесю! Я вже всіляко пробувала обходитись з тобою. Згадай, з якою любовю й ніжністю відносилась я до тебе давніше. Як нераз, може й за багато, жалувала я тебе й старалась, щоб ти могла вільний від праці час провести серед забави й веселости. Але ти не приймала моєї доброї волі. Ти казала, що моя сердечність є невідповідна й смішна, та що такі пестощі добрі для маленьких дітей, а не для дорослої вже дівчини. Ти не позволяла ніколи, щоб тобі зробити якусь вигоду, кажучи, що ти не хора. А коли разом із татом старалися ми справити тобі якусь приємність, ти дала нам виразно пізнати, що нашої опіки вже не потребуєш, та що ти дівччина модерних часів і бажаєш ходити своєю власною дорогою.

"Вір мені, дитино дорога: і найсильніша струна рветься, коли її за сильно натягнемо. Не дивуйсь отже, що й моя терпеливість вже вірвалася. Позволяю тобі ходити собі вже власною дорогою, й робити, що хочеш. Тільки здалека слідкую за тобою оком дбайливої, неспокійної та зажуреної любови. Одначе я бажаю й домагаюсь від тебе, щоб ти принаймні позволила мені спокійно працювати, й не вимагала від мене неможливого. Чи ти хочеш, щоб я через твої нерви вистелювала диванами камінну долівку в кухні, та щоб несміла я провітрювати помешкання, зо страху, щоб вітер припадково не тріснув дверима, бо це могло б тобі перешкодити в читанні? Твій тато, твої два брати, ну, і ти потребуєте чистого помеш-

кання й доброго їдження. За те все я стараюся й клопочуся сама, й тільки десь-колись до найтяжчої праці кличу когось до помочі. Отже і я також мала б якесь право домагатись, трохи більше спокою. Не знаю, чи ти не була б далеко менше нервова, якби так схотіла помогти мені трохи в кухні в неділю перед полуднем, замісць кожну вільну хвилину обернути на читання якихось там романів."

Олеся відвернулася з гнівом і пішла до свого покою. Мати взялась знов за роботу, втираючи крадькома сльози з очей.

Нагло задзеленкотів голосний дзвінок при входових дверях. Олеся навіть не рушилась. Захмурено глянула почувши, що хтось стукає в її двері, й несчулася, як три її товаришки вбігли в її кімнату, зо здоровим румянцем на лицях, повні життя й веселости.

"Ходи з нами на совганку! Хутко, збирайся! Чуєш? Спішися, шкода часу, кожна хвиля дорога." Так викрикували вони одна наперед другої, подзвонюючи лижвами.

Олеся насилу якось усміхнулася, а в дійсности аж дрижала зо злости. І не диво, бо саме тепер в найцікавішому місці повісти прийшли їй не давати спокою.

"Я вам дуже вдячна, що ви вступили по мене, але не можу з вами піти. Почуваю себе дуже втомлена й поденервована. Ліпше відпочину та й прочитаю дещо вдома."

"Ах, ти нещасна істото," закликала одна з дівчат, "якраз тому ти така нервова, що немаєш ніякого руху."

"А те постійне сидження просто добиває тебе," докинула друга. "Правдивим відпочинком для тебе було б побігати трохи на лижвах. Ти повинна змусити трохи свої мязи до руху, до праці!"

"А особливо на свіжім повітрі," сказала третя. "Глянь тільки на те чудове, погідне небо, на те сонічко ясне, на той лелійний сніг, що під ногами скрипить. Ніяк не розумію, як можеш так сидіти в хаті. Чи ти вже була на Службі Божій?"

"Ні, ще ні,"— призналась Олеся трохи застиджена. "Піду в дванацятій годині."

"Ні, ні, шкода твого говорення,"— закликали веселі товаришки.

"Негайно збирайся, і підеш з нами. Правда, ми вже були сьогодні в церкві, але за хвилю буде читана Служба Божа, отже підемо з тобою, а потім останемо до другої години пополудні на совганці. Всі три маємо позволення прийти на обід пів до третьої."

Ольга почала глузувати з них: "Хіба вважаєте себе ще за неповнолітних дітваків, що просите позволення вийти з дому!"

Дівчата переглянулись між собою здивовані. І вони теж цілий тиждень працювали в офісі як уряднички, а одначе й на гадку їм ніколи не прийшло, щоб із тої причини їм було вільно зовсім не числитися з батьківським домом.

"Очевидно, що не виходимо з дому без позволення," відповіла одна з них. "Я навіть не могла б цього вчинити, бо ми є дві сестри вдома, отже на переміну помагаємо мамі в господарстві в суботу пополудні й у неділю. Сьогодні я вільна, а за тиждень моя сестра."

"Опріч цього, я за ніяку ціну не хотіла б пропустити недільного обіду," додала друга. Бо це ж пречінь одинокий раз у тижні, коли обідаємо вдома всі разом. Маємо собі взаїмно стільки всяких річей оповісти, що не знати, чи й до вечора скінчимо."

Третій дівчині вже було за багато тої балачки й страти часу:

"Ходім уже, бо час не стоїть! Не хоче Олеся з нами йти, то хай лишається здорова. Не довго вже її особа буде пишатися всіми кольорами, але якщо сама цього хоче"...

"А то чому має пишатися всіми кольоромі?"

"Ну, бо очі вже червоніються у неї від невпинного читання. Шкіра на ній ще більше ніж біла, зовсім прозора; бо кров у ній не рухається. Лице зовсім позеленіло, бо брак йому свіжого повітря й Божого сонця."

Весела трійка вибухнула голосним сміхом.

Одна з них іще раз попробувала щастя й закликала з патосом:

"Рух— то здоровля,
Здоровля— то гумор,
А гумор— то врода!"

"Олесю, чи вирікаєшся гарної вроди?"

"Ні," відказала гордовито Олеся.

За тим словом всі три товаришки відвернулись і відійшли, лишивши Олесю із її книжкою.

В передсінку чекала на них Олесина мати:

"Отже не вдалося вам забрати Олесю з собою?"

А почувши відмовну відповідь, зітхнула з виразом глибокого, безнадійного смутку, й вернулась до кухні. Тихенько й обережно заперла за собою двері.

ВИБУХ ВУЛЬКАНУ НА МАРТИНІЦІ

Далеко на полудне, на атлянтійськім океані, в сусідстві Середущої Америки тягнеться ряд островів, що називаються Малі Антилі. Між тими островами є один невеличкий, але за те чарівний, всякими достатками багатий, і вічно зелений та уквітчаний французький островець Мартиніка— країна запашного руму й чоколяди.

Головне місто Мартиніки зоветься Форт де Франс, звідки походила нещасна цісарева Йосифіна, дружина Наполєона І.

В недалекому сусідстві острова розсілась грізна, вулканічна гора Монт Пелє або Лиса Гора, а долом під горою розкинулось місто Сен Пєр, тобто Святий Петро.

Місто Сен Пєр, що колись числило понад 30 тисяч мешканців, упало в 1902 щоці жертвою несамовитої катастрофи.

Зачалось від Великої Пятниці, що в згаданому році була 28 березня.

Вірні християне-католики, в строгій покуті та пості зійшлись у той день по церквах, щоб там при Божому Гробі проспаляти безмежне милосердя Свого Спаса й Господа Ісуса Христа й величати Його невимовну любов, з якою віддав Він своє життя на відкуплення людського роду.

Грішний, але віруючий люд склонив покірно голову, й бючись у груди каявся в своїх гріхах, що невинного Божого Агнця жорстоко поранили та й до хреста прибили.

Тільки безбожні масони не думали каятись, покутувати... Великою масою зійшлись вони в той день у найбільшій галі першорядного готелю на богохульний, так званий свиножерний бенкет. На той огидний бенкет купили годовану беврогу, закололи, розіпняли її на хресті, а потім приготовили до столу.

На обідньому столі, між бутельками руму поставили насмішливу, карикатурну подобу Ісуса Христа.

Можна собі уявити, як виглядав той бенкет елєґантних масонських панків, бенкет дійсно гідний скотини, що має в собі диявола.

Яка страшна повінь богохульних жартів, дотепів та

приказок потекла тоді з нечистих уст учасників бенкету —сам Господь Святий знає. Говорили найпоганіші речі на Господа Бога, на Ісуса Христа, й на Його Пресвяту Матір, та взагалі на все, що християнам найдорожче, найсвятіше. Один наперед другого садивсь показати свою диявольську мудрість, свій дотеп, своє зухвальство в обличчі Всемогучого Бога.

Після того ганебного бенкету, вся ота масонська зволоч, обжерта та й упоєна румом, а радше пяна дикою ненавистю до Господа Бога, вирушила вулицями міста в процесійний похід, маніфестаційно несучи огидну карикатуру Христа. Похід посувався аж на сам верх Лисої Гори.

Станувши там на верху могутнього вулкану, та озвіріла товпа серед диких окликів та реготів кинула карикатурну подобу Спасителя в глибочезний вульканічний кратер, мов у ненажерливу пащу велетенської потвори.

Хотілося б сказати, що то не люди, а банда розюшених бісів вирвалась із самого пекла, щоб випередити богохульні процесії й святокрадства червоних большевицьких горлорізів, а навіть перевищити їх своїм огидним помислом.

І не стрінулись вони з ніякими перешкодами, не почули ніякого голосного протесту, ні вибуху святого обурення. Ніхто не думав лінчувати озвірілу й остатанілу оту юрбу злочинців. І поліція не прийшла заганяти їх гумовими палицями у підземні льохи вязниць. Масони були всевладними панами міста.

Розуміється, що Бога не боялись вони, бо чого ж боятися того, що по їх думці не існує? Але все ж таки повинні були бодай хоч вулкану настрашитись, бо ж знана річ, що масони з усіх людий, це найбільш забобонні.

Алеж вулкан, що останній раз вибухав іще в році 1851, вже пів століття стояв нечинний, наче б зовсім завмер, а в його кратері повстало озеро з лічничою водою. Не було отже чого боятись і вулкану.

А все ж таки нежданно, несподівано, у сам день Вознесення Господнього справедлива кара постигла богохульників.

Виглядало, наче б богохульна карикатура Христа, вкинута в бездонну пащу вулкану розкувала з кайдан усі сили пекольного царства.

Вулкан Монт Пелє, що вже від пів сотні років преспокійно дрімав, тепер нагло стрепенувсь зо сну, проки-

нувся.

Мов та зранена потвора, заревів він та закипів невгамованим гнівом на безбожнеє місто, потім люнув струмами вогняного дощу, й жбурнув градом розжарених каменюк та хмарою горячого попелу, а вкінці, мов ошалілий, став ригати потоками огнистої ляви, що в двох мінутах затопила все місто з його безбожним населенням.

І так розкішне колись та квітуче місто перемінилось небавом у велику й страшну могилу, що має на собі виразне пятно заслуженої Божої пімсти. Майже всі мешканці міста, около 30 тисяч люда, погибли наглою, несподіваною та й жахливою смертю.

Спаслися лиш деякі, що перед вибухом вулькану віддалились із міста.

Росказують, що в ту Велику Пятницю, коли безбожники допускались своїх найбільших богохульств та святокрадств, в одній церкві в місті, в часі виставлення Найсвятіших Тайн сам Ісус Христос чудесно зявився був виразно в людській постаті. Вірні, маючи на увазі страшенну Божу зневагу, що сталась саме в той день, взяли ту появу Ісуса Христу за знак перестороги, що мають пильнувати себе, бо страшне нещастя й Божа кара вже недалеко. Тому перед самою катастрофою, як тільки в повітрі появились перші знаки якогось дивного заворушення, багато людей у великому переполосі покинули місто. Вийшли з міста теж і священики й по дорозі давали святе розрішення каянникам.

В часі самої катастрофи виратувались заледви 33 особи. Бідні вони, вже майже були стратили всяку надію на поміч, аж несподівано надплив корабель "Сушет" та сховавши їх у своє нутро, мерщій віддалився поза обсяг розяреного вулькану.

Вибух вулькану Монт Пелє, то одна з найбільших катастроф, що їх у фізичному світі виконали розбурхані сили природи. Подібно щезли колись із лиця землі прекрасні та многолюдні міста Содома і Гомора, що своїми злочинами стягнули на себе справедливу пімсту розгніваного Бога. Так погибли також, залиті вогнистою лявою вулькану, римські міста Геркулянум і Помпеї в році 79 по Христі. Ті нещасні міста теж були знані з великої неморальности, як про це свідчить історія й розкопки пороблені на самих їх місцях.

У сам світлий день Вознесення Христового, в той день, коли Спаситель і Цар світу завершив свою світлу

побіду й тріюмф, в той сам день— кажу— впала теж і жахлива кара на тих, що явно й маніфестаційно збещестили Маєстат свого Розпятого Царя. В той урочистий день прийшла страшна відплата за богохульство може найстрашніше з усіх богохульств, що їх люди на протязі історії світу допустились колинебудь супроти Божого Сина. Бо треба памятати, що богохульство те сталось саме в Велику Пятницю, тобто в день, коли вся вселенна повинна сумувати й плакати над гробом свого Господа, що дав себе замучити за її спасення.

У вічно памятний день Вознесення Христового на небо, наступило також і скинення ворогів Божих у пропасть вогню страшенного, а для багатьох може навіть вічного.

В день Вознесення, коли Христос уперве відчинив, гріхами замкнені, двері свого царства, в той сам день відчинилась теж і пропасть пекольна для багатьох богохульників та запеклих ворогів Христових.

І кого ж не застановить, та не вразить дивний отой збіг обставин? Про сліпий припадок, що так доцільно й мудро вмів би вивести наслідки з їх причин, шкода тут говорити. Хіба тільки умово сліпий та й зовсім темний не завважить тут справедливого Божого пальця.

Самі єгипетські чародії, не зважаючи на своє посвоячення зо сатаною, не вагалися б закликати в цім випадку так, як кликали колись бачучи Мойсеєві чуда:

"Палець Божий є тут!"

Один з найліпших способів витревати в Божій ласці— це добра воля; тобто треба хотіти витревати. Бог не вимагає від нас, щоб ми відразу творили для Нього надзвичайні, великі діла, або щоб у кількох днях осягнули найвищий верх святости. Тільки одного жадає Господь Бог від нас, а саме, щоб ми мали добру, щиру волю поступати на дорозі праведности.

Ціль життя і часу— служити Господу Богу. Все інше марнота марнот.

Краса без чесноти, то отруя в золотій чарці.

Сто фунтів штерлінгів за один волос

Неодному з наших читачів буде це здаватися смішним і неймовірним, що один волос міг коштувати аж сто фунтів штерлінгів. "Де воно тобі правда"— скаже один— "от звичайна видумка, або просто брехня." Але я вам скажу, що це таки дійсно правда. А сталось воно так:

Один багатий англійський лорд, вертаючись з Угорщини, задержавсь на кілька годин у Відні і між іншим зайшов до голярні оголитись. В голярні застав він одну досить бідно убрану дівчину, що торгувалась з голярем за ціну свого прекрасного волосся. Дівчина розплела косу, а голяр перебираючи волоски випробував вартість товару. Дівчина жадала 40 корон, а голяр давав тільки 16 корон. Багатий лорд заінтересувався тією надзвичайною продажжю, і сидячи на кріслі підчас голення, пильно вдивлявсь у зеркало й слідив найменше порушення на лиці голяра. Бідна дівчина зажурилась, що голяр так мало дає, й хотіла вже відходити, але голяр, з підробленою купецькою чемністю розтолковував їй та й запевняв, що вона за своє волосся ніде більше не дістане. Кінець кінців дівчина пристала на ціну 20 корон, і голяр взяв уже ножиці, щоб обтяти волосся. Але лорд, що досі сидів тихо, скочив мов несамовитий, ухопив голяра за руку, й голосно скрикнув: "Стій." Голяр очі широко витріщив на лорда, й рот роззявив із великого дива.

Англієць, що досить тяжко говорив по німецьки, став випитувати дівчину, що її змушує продавати своє волосся. Лагідний голос незнайомого пана так подіпав на дівчину, що вона щиро й отверто росказала йому все своє горе.

"Мій батько був багатий купець, але стратив майно й переніся з матірю сюди шукати собі хліба. Та не зважаючи на всі заходи й старання, не знайшов собі ніякої роботи, й ми вже ось рік бідуємо в скрайній нужді. Всі рештки колишнього добробуту вже повипродували ми поволі на удержання та на лікування хорої мами. А як уже зовсім не стало що їсти, прийшла мені розпучлива гадка до голови зайти сюди й продати свої буйні коси, й так ратувати родичів від голодової смерти. Іншого ратунку покищо не знаходжу."

Бліде лице дівчини, й оповідання її таке щире, дитяче зворушило сильно благородного англійця.

"А може б ти мені продала своє волосся"— спитав по хвилі лорд.

"Чому ні?"— майже крізь сльози промовило бідне дівча.

Англієць витягнув свою мошонку, взяв один банкнот у руки, а було це сто фунтів штерлінгів, тобто величезна сума грощей. Потім обережно відтяв ножицями один волос.

Тепер іди, дитино, додому, дай батькові ці гроші, а він вже буде знати, що з ними робити. Поздоровi від мене також хору маму."

Отворивши двері він скоро вийшов і відїхав автом.

Дівчина не мала навіть нагоди подякувати, а голяр здивований, довго, довго дивився в ту сторону, куди відїхав лорд.

За ті гроші, що їх у дарунку дістала чесна дівчина, її батько отворив невеличкий склепик, а мати небавом видужала, й з тої пори біда ніколи вже не заглядала до її хати.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВСІ МІСЯЦІ РОКУ 1941.

Січень: Загальні й окремі наміри Св. Отця.
Лютий: Щоб усі пішли за тими засадами, що їх Христовий Намісник подав для привернення мира між народами.
Березень: За родини, що дуже терплять від загальних нещасть і злиднів.
Квітень: За розквіт парафіяльного життя.
Травень: За здержливість і простоту в житті людей.
Червень: За хрещення дітей.
Липень: За поглиблення християнської науки серед вірних.
Серпень: За те, щоб люди навчились більше цінити стан ласки.
Вересень: За малі семинарі для світського й монашого духовенства.
Жовтень: За поширення святої вервиці.
Листопад: За моряків і за подорожніх на морі.
Грудень: За навернення тих, що словом, письмом і ділом зневажають Господа Бога.

ВІРЮ В МАТЕМАТИКУ

Знана це річ, що ніде чоловік не вчиться так добре пізнавати людей, як у подорожах. По перше тому, що в подорожах має нагоду стрічати ріжні преріжні типи й характери людей, а по друге тому, що в дорозі, особливо в часі довшої подорожі, люди багато лекше виявляють свою правдиву вдачу, ніж у якихнебудь інших, більш офіціяльних обставинах.

Пишучи оці рядки, маю на думці одного шановного добродія, що його недавно пізнав я в поїзді. Ми стрінулись перший, а може й останній раз у їдальному вагоні при сніданні. Він перший присунувся до мене близько й розпочав розмову.

Спочатку старався він так зручно керувати нашою балачкою, що вона оберталась довкола того всього, що йому було дуже добре знане й близьке, а саме довкола його родинного міста, знайомих, бізнесу й подібних річей. Але вкінці зїхали ми на релігійні теми.

З розмови і усього його поведення видно було, що добродій був дуже добре вихований джентельмен, при тім спритний бізнесмен, а особливо знаменитий та цікавий оповідач. Мені як священикові, дуже приємно було завважити, що маю до діла з чоловіком доброї волі й чесним. Між іншим він гостро осуджував пиянство, розводи й всякі інші беззаконня. Але ось, як укінці висловив він свою думку про релігію.

"Я що-до віроісповідання пресбітеріянець, а Ви католик. Одначе для мене остаточно не те є найважніше, як ми себе називаємо, а те, що ми обидва християне. Все інше— дрібниці. Якщо ми направду віримо в Христа, й стараємось жити по християньски, то так моя як і Ваша релігія є зовсім О Кей."

Коли згадую за ту розмову, приходить мені на думку, що він таким саміським правом мігби був сказати так:

"Найважніша річ у бізнесі є вірити в математику. І навіть якби до такого дійшло, що я стану казати: пять і пять є десять, а Ви наприклад скажете, що пять і пять є сім, то це нічого не шкодить, це дрібниця. Найважніша річ у тім, що ми обидва віримо в математику, отже можуть з нас бути бізнесмени О Кей."

Та ні; як досвідчений бізнесмен, наш добродій на такий абсурд у бізнесі напевно не погодився б. А тимчасом те, що він про релігію сказав не менш абсурдне. Бо якщо наприклад, один твердить, що Христос проповідував науку про пекло, а другий каже, що наука про пекло це божевільна видумка, то очевидна річ, що не багато поможе їм називати себе християнами. Називати себе християнином і зовсім не дбати про те, що властиво Христос нам сказав, а чого ні, або казати, що всякі найріжнороднішні й противорічні твердження всіх сект є добрі— це просто божевілля.

Дійсно, в подорожі можна стрінути нераз дуже цікаві типи людей. Але чогось сумно стає мені на серці, коли подумаю, що в подорожі можна наткнутись і на такого, як от мій згаданий добродій, що такий добрий, а при тім так зле й фальшиво думає.

Католицьким Світом

СВ. ОТЕЦЬ промовляв до колегії кардиналів 24. XII. і заявив, що новий лад світа має опиратися на пятикратній моральній побіді. А саме на побіді над: **1) ненавистю**— бо є така пропаганда, що "безконтрольно, не дбаючи навіть про явну заміну правди, представляє щоденно і навіть щогодинно перед прилюдною опінією своїх противників в цілком ложнім і потворнім насвітленню." **2) недовірям**— Треба повернути до вірности у зберіганні договорів, бо інакше співжиття великих і малих народів стане прямо неможливим в сусідськім розумінню. **3) ідеєю,** немовби "сила творила право". 4) **економічною нерівністю.** 5) і вкінці над: **холодним самолюбством,** що не лишень скоро знищить честь і самостійність поодиноких держав, але також свободу горожан. Св. Отець підчеркнув значіння Церкви, як одинокого духовного заборола, що вчила і вчить правди, де людство може знайти спокій і тихомиря від сучасного лиха.

21. СІЧНЯ 1909 р. В ХРАМІ СВ. ЮРА У ЛЬВОВІ Митрополит Андрей висвятив молодого богослова Константина Богачевського на священика. Осьтак 21. січня ц.р. минуло 32 роки священства Їх Ексцеленції Кир Константина. Нехай Всевишній благос-

ловить ревну й успішну працю Преосв. Епископа та обдарить Його кріпким здоровлям на многі й благі літа.

ЛЕМКІВЩИНА.—Генеральний вікарій є о. О. Малиновський, колишній ректор і відомий діяч. Канцлером є о. др. Богдан Липський а писарем Апостольської Адміністрації є о. Білокурський і о. Думанський. Адміністратурі підлягають тепер 9 деканатів з 121 парохіями і 203 селами.

З ДОСТОВІРНИХ ЖЕРЕЛ подають, що большевики вивезли зі Львова крім Митрополита Шептицького, ще тих наших священиків, котрі все займали виднійші місця в народнім життю: о. Горчинського, звісного знавця обрядів, о. Каштанюка, орґанізатора львівського робітництва, о. Харину і о. др. Сліпого, ректора Духовної Семінарії і недавно висвяченого на епископа, як дійшли вісти. Митрополит ще в останне мав правити на першого листопада в св. Юрі і тоді, прочуваючи свою долю, пращався з вірними.

ЩО КАЖЕ УКРАЇНСЬКИЙ ВЧЕНИЙ ПРО ПРАВОСЛАВНИХ?—Проф. М. Чубатий в "Шлях" ч. 52 стор. 8. з 28 грудня, 1940 містить такий короткий **доказ,** переконливий для найбільших невір і згризливців, як ще вони годні думати. Най хто зможе оспорювати це?!

"Погляньмо на нашу сучасність. Двацять літ істнувала в Польщі православна ерархія побіч українсько-католицької. А якими культурними надбаннями загально-національної вартости моглаб вона похвалитися?.... Ані одна культурна, ані одна добродійна установа не повстала під крилами православної Церкви. Натомість за тих 20 літ появилися переклади східних богослужень на польську мову, навчання дітей православної релігії в польській мові та сліпий, рабський послух польській владі. Вся релігійна православна преса перейшла вже була на польську мову. Порівнайте то все з культурною та гуманітарною працею загально-національного значіння Українсько-Католицької Церкви, а перед вами стане нага правда, що краще ніж що друге засвідчить вартість праці католицької і некатолицької збірноти серед українського народу.

"Але пощо йти далеко— киньмо оком на наші блищі, бо українсько-американські відносини. Навіть примкнім очи на сам роздор між українськими православними, на аж надто ліберальний їх підхід до незрушимих канонів Церкви; але чим можуть повеличатися обі українські православні ґрупи в Америці? Кілько шкіл вони заложили: нищих, середних, вищих? Кілько створили гуманітарних установ? Кілько збудували нових церков? Це, що посідають, це все— з малими виїмками— захоплене від українців-католиків. І чи можна б мати не то рожеві, але хоч

сяк-так надійні вигляди для української національної збірноти коли б не повільна, систематична але очевидно творча праця Українсько-Католицької Церкви? І тут, як вже нераз в минувшині, відповідальність за кращу українську будуччину спадає **тільки на українців-католиків. І ми свідомі нашого обовязку і відповідальности перед нацією та згідно з тим поступаємо.**

ЛЬВІВ.—В будинку "Просвіта", в самім середмістю, большевики уладили криміпал. Досі вивезли і далі вивозять всіх свідоміших українців— вивезли яких сто тисяч, головно на Сибір.

ДОМАГАЮТЬСЯ РЕЛІҐІЇ В ШКОЛАХ!—Підчас з'їзду шкільних тростів провінції Манітоби підчеркнено важність шкільного акту з 1890 року, на основі котрого вільно в школах відбувати релігійні вправи. Цілий ряд промовців і представники уряду через особу др. Флечера домагалися заведення релігійних вправ в прилюдних школах. На з'їзді було 500 відпоручників, це був 32 з'їзд шкільних урядників провінції. Одно з рішень жадає християнського виховання у всіх прилюдних школах провінції.

БАЙБЕЛЬНИКИ В КАНАДІ НЕДОЗВОЛЕНІ.—17 січня проголошено урядово в Отаві, що організація байбелників 1) "На вартовій башті", і 2) "Міжнародне стоваришення студентів біблії" є незаконними в Канаді. Значить, кождий хто свідомо чи несвідомо належить до згаданої ґрупи, підпадає під санкцію карного закону і може бути арештованим кождої хвилі. Остерігаємо наших людий перед тою язвою, котра в деяких околицях поширилася і була досить влізлива.

ПОДЯКА

Найщирішу подяку складаємо Всеч. о. Божикові, що позволили Впр. о. Місіонареві Гаврилюкові заповісти збірку на сиротинець. Збірка принесла $74.00. Також дякуємо Всеч. о. Пелехові, що занялись збіркою в Саскатуні, котра принесла $23,00, і Всеч. о. А. Луговому, що прислали $2.67 зо збірки в церкві Св. Покрови, Роздейл, Ман. Збірка в церкві св. Володимира й Ольги, Врокстон, Саск., $4.00; Ґр. Гарах, Кридор, Саск., $1.00.

Щиро дякуємо Впр. Отцям за труд і заохочення парохіям, та всім жертводавцям, що пішли за покликом своїх духовних провідників і зложили свої ласкаві жертви. Хай добрий Ісус надгородить стократно за ласкаву поміч.

St. Ann's Orphanage, Ituna, Sask.

З КАНАДІЙСЬКОЇ ПРЕРИ

Господиня: Ану, дідусю, ходіть-по ближче та попробуйте мого-свіженького кейка!

Старий: (говорить усе дуже протяжно й через ніс): Е, я таке не.... я тіцько фрук-та.... фрук-та....

Господиня: Ага, фрукта!.. А де ж ви фрукти берете?— купуете їх у шторі, чи як?

Старий: Гм.... гм.... де їх берете, та де їх купуєте.... Гм .... Та, або ж то нащо фрукта брати та в шторі купувати?! Та же ж я, славити Бога, маю сво-ї, сво-ї.... Ой, нема то ше, знаете, як своє....ая!

Господиня: А які ж то ті ваші власні фрукта?

Старий: Гм.... Які фрук-та, питаєте?.... Гм.... які фрук-та! Ну, та або ж то яких фруктів треба? Та-во: ба-ра-бо-лі, ка-пус-та, рі-па, от, як то звичайне на прерах фрукта бувають. Ая!

В СТАРОКРАЄВІМ СУДІ

—То ви направду кинули в нього бутелькою пива?!— питає суддя підсудного.

—Кинув, пані сеньдзьо, кинув.... Нашо маю випиратисі, жим ни кинув, колим кинув? Але шо робити? Сталосі....Або, як то старі люди вповідают: шо з воза впало, то пропало.... Шо маю казати, жим не кинув?— Кинувім! і добре знаю, жим кинув! Але ж бо то, прошу пані сеньдзьо, ему то ніц ни могло пошкодити, бо то, знаєте, було пиво цалком слабе, таке, рбзуміете, ніц варте, низдале— то було пиво таке-во, рахувати, пів процентове, аякже!

—Ой, пане майстре, чого ж то ви мені такі нездалі чоботи пошили? За три місяці геть чисто розлетілись....

—Овва! Хиба ж ваші гроші, що ви мені заплатили, гадаєте, ліпші?! Та ще навіть тижня не було, як з них уже й цента не лишилось!

ЦІКАВА РОЗМОВА КОЛО ЙОРДАНСЬКОЇ ВОДИЦІ

Приходить раз священик з йорданською водицею до одної хати, й завважує, що в хатніх дверях, з долини, вирізані дві округлі великі діри, одна більша, друга менша.

—А на що ж ви ті діри повирізували в дверях?!— питає здивований. Та ж такими великими дірами, та вам такого морозу в хату налізе, що не всидите!

—Та, то, прошу їгомості— поясняє господар,— ми маємо дві кітки; одна велика, а друга во, рахувати, ще мала. Та й аби не треба було їм що-раз дверий отвирати, то я вирізав для них

дві дірі в дверях, аби си могли ци влазити в хату, ци вилазити з хати, як їм-сі забагне.

—Гм..!— каже священик, добро-душно всміхаючись— то в такім випадку, й одної діри було б досить, на що аж двох?

—Ей, не, прошу їгомості— починає щирим серцем перечити господар,— таки, видите, шо не, то не.... конче треба двох дір, бо ж то, рахувати, рахунок простий: є дві кітки, ну, а для кождої мусить бути їдна діра, ну, то виходить, шо мусить бути дві дірі.

—Слухайте, Петре— каже священик, вже таки порядно розвеселений цілою тою розмовою,— та ж прецінь одною й тою самою дірою могли б обидві кітки лазити, очевидно не обидві наразі, але по черзі, тобто насамперед одна, потім друга.

—Но, прошу їгомосці, даруйте за прикре слово, таки шо не, то не, най буде як хце. Та ж мій простий, хлопський розум мені каже, що обидві кітки тою самою дірою не полізуть, бо ж прецінь велика кітка в малу діру не влізеться.

—Але ж, Петре,— каже ще раз священик сердешне сміючись — та чи ж той сам простий, хлопський розум не каже вам, що мала кітка могла б дуже легко крізь велику діру лазити, вслід за великою кіткою? На що ж було для неї вирізувати окрему малу діру? Одна велика була б зовсім вистарчила.

—Ай, та таки правда!— скрикнув переконаний Петро,— а бодай же ж ви, їгомость, здорові були та й много літ прожили!.. Таки так: їдна велика діра була б вистарчила, а мені таке й на гадку не приходило.

—Що ти там вічно порпаєш коло того дурного вуха?!— питає нетерпеливо учитель.

—Я затикаю собі ліве вухо олівцем,— відповідає Михась— бо пан учитель завжди кажуть, що я в школі правим вухом слухаю, а лівим випускаю.

Мама: Петрусю, чого ж то Марійця так розплакалась?

Петрусь: Нічого— нічого. Я їй лиш показав, як то треба їсти яблоко.

А ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЖЕРТВУВАЛИ: Н Н.Н. 10.00; С. Маційовський, Пітсбург, 1.00; А. Озераник, Ню Йорк 1.00; І. Хрущ, Вонда 1.00; В. Шанайда, Детройт 75ц.; М. Федюк, Детройт 25ц.

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям,—

оо. Редемптористи, Йорктон.

ЗАМОВЛЯЙТЕ - ЧИТАЙТЕ

МІРІЯМ З МАГДАЛІ, драма в 4-ох діях ..... .25
РОЗПНИ ЙОГО, драма в 4-ох діях ..... .25
Ці прекрасні релігійни драми надаються передовсім на час Великого Посту.
о. Д. Гаврилюк, ЧНІ., ПРО ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ ..... .15
Проф. М. Чубатий— ПРАВОСЛАВІЯ НА УКРАЇНІ НА УСЛУГАХ ЧУЖИНЦІВ ..... .05
о. П. Божик— ЧИ БІБЛІЯ СПАСАЄ? ..... .25
Містить численні та влучні відповіди на закиди біблійників і інших протестантів. Повинна находитись в кождій родині.
о. П. Божик— КАНАДІЙСЬКА МУЗА ..... .25
Містить понад 100 нових деклямацій, що надаються на ріжні концертові вистави й свята. Учить теж як уряджувати концерти.
о. Н. Саварин, ЧСВВ., ЯКИЙ Є БОГ? ..... .10
ЧИМ Є ЛЮДИНА? ..... .10
З РИМОМ ЧИ ПРОТИ РИМУ? ..... .05
ПОЩО СПОВІДАТИСЯ? ..... .05
ЯК СПОВІДАТИСЯ? ..... .10
о. Д. Гаврилюк, ЧНІ. —ПРО ЦЕРКОВНІ ЗАПОВІДИ ..... .10
В ТІНИ ХРЕСТА, 29 покаянних і страсних пісень ..... .10
КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ, 100 карток ..... .25

ЗАМОВЛЯЙТЕ:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

— ШИРІТЬ —

УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ МІСЯЧНИК

"ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі надгороди:

1) Гарний, великий стінний хрест, що світить у ночі, тому хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2) Великий і солідно оправлений з золотими витисками молитовник "З Нами Бог," тому хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3) Гарний, бронзовий, стінний хрест, тому хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

4) Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1941 р., тому хто приєднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" тривае до кінця квітня 1941 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНУ МОЛИТВУ

Прилюдну й сердечну подяку складаю Божій Матері Неустанної Помочі й Пресвятим Ранам Христовим за оздоровлення моєї мами.

А. Мартинюк, Норквей, Саск.

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Формат вигідний, добрий папір, ясний друк, красні образки. Сторін 512. Ціна з почтою 80ц. оправлений в скірку $1.50; золочений $2.00

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

КАЛЄНДАР ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ НА 1941 РІК

—ГАРНИЙ, ЦІКАВИЙ І ДУЖЕ ПОВЧАЮЧИЙ—

Поважні статті, цікаві та дуже многі оповідання, представлення, вірші до деклямацій, багато жартів, фотографій, оголошень, адресар українського католицького духовенства, церковний календар українських свят старого й нового стилю, календар римокатолицьких свят, повний устав наших церковних Богослужень для Отців і Дяків, спис добрих книжок і часописей, стор. 160. Календар коштує лиш 25ц. **почтою 30ц.**

Тим, що замовляють щонайменше 25 календарів, даємо 25% опусту.

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського католицького місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, одержить Календар Голосу Спасителя даром. Адреса:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 13, No. 3. YORKTON, SASK. March, 1941

КАЛЄНДАР НА БЕРЕЗЕНЬ, 1941

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
1 С ММ. Памфіла, Валента	1 С ПМц. Євдокії
2 Н Сиропустна; ВМ. Теод.	**2 Н 1 В. Посту.** СвщМ. Теод.
3 П С. Льва Папи	3 П М. Евтропа
4 В Ап. Архіппа	4 В Преп. Герасима
5 С Преп. Льва Катанського	5 С М. Конона
6 Ч Преп. Тимотея в Символ.	6 Ч ММ. 42 в Амморії
7 П Обр. Мщ. ММ. в Евгенії.	7 П СвщММ. в Херсоні
8 С СвщМ. Полікарпа	8 С Преп. Теофілякта
9 Н 1 В. Посту. † 1 і 2 Обр.	**9 Н 2 В. П.** † 40 Мучеників
10 П С. Тарасія	10 П. М. Кодрата
11 В С. Порфірія	11 В С. Софронія
12 С Преп. Прокопія	12 С Преп. Теофана
13 Ч Преп. Василія	13 Ч Пер. мщ. Преп. Никифора
14 П ПМц. Евдокії	14 П Преп. Венедикта
15 С СвщМ. Теодота	15 С М. Агапія
16 Н 2 В. Посту. М. Евтропа	**16 Н 3 П. П.— Хрестопоклінна**
17 П Преп. Герасима	17 П Преп. Алексія чол. Бож.
18 В М. Конона	18 В С. Кирила Александр.
19 С ММ. 42 в Амморії	19 С ММ. Хризанта і Дарії
20 Ч СвщММ. в Херсоні	20 Ч ППрп. Отців об. св. Сави
21 П Преп. Теофілякта	21 П Преп. Якова
22 С † ММ. Сорок Мучеників	22 С СвщМ. Василія
23 Н 3 В.П., Хрестопоклінна	**23 Н 4 В. Посту.** М. Нікона
24 П С. Софронія	24 П Предпр. Благовіщення
25 В Преп. Теофана	**25 В Благовіщ. Пр. Д. Марії**
26 С Пер. мщ. Пр. Никифора	26 С Соб. Арх. Гвр. **(Поклони)**
27 Ч Преп. Венедикта	27 Ч Мц. Матрони
28 П М. Агапія	28 П ППреп. Іляріона і Стеф.
29 С М. Савина	29 С СвщММ. Марка і Кирила
30 Н 4 В.П. Преп. Алексія	**30 Н 5 В. П.** Пр. Йоана Ліств.
31 П С Кирила	31 П Преп. Іпатія

УСТАВ НА БЕРЕЗЕНЬ, 1941

2.—Неділя Сиропустна: Гл. 4, Ев. утр. 4. Ап. 112, Ев. Мат. 17.

9.—Перша Нед. Вел. Посту; † Обр. Ч. Гл. Йоана Хр.: Гл. 5, Ев. Утр. 5. Апп. 329 і 176; Ев. Марка 7 і Матея 40.

16.—Неділя 2 В. Посту: Гл. 6, Ев. утр. 6. Ап. 304, Ев. Марка 7.

23.—Нед. 3 В. Посту, Хрестопоклінна: Гл. 7, Ев. утр. 7. Ап. 311; Ев. Марка 37.

30.—Нед. 4 В. Посту: Гл. 8, Ев. утр. 8. Ап. 314, Ев. Марка 40.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00 — Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 13, Число 3. Березень 1941

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

За родини придавлені нуждою й злиднями.

Знаємо добре, що всі люди на цім світі мусять більше або менше терпіти, та що від терпіння ніхто цілковито не викрутиться. Цього ніхто вже не змінить, на це вже ніякої ради нема.

Через первородний гріх перших людей, пропав роскішний, земський рай, так безповоротно пропав, що ніякі людські зусилля його ніколи вже не відбудують.

Для дітей грішного Адама земля завжди була, і є, і до кінця вже останеться безмежною долиною сліз. І як довго на землі люди будуть жити, так довго сльози, смутки, болі, рани, недуги й накінець смерть будуть їм невідступно товаришити.

Одначе є на світі одне таке терпіння, що за нього люди повинні би стидатися. Є така ганебна рана, що за неї світ повинен би паленіти зо стиду. Та рана— то скрайна нужда й злидні, що мов той рак точать багато людських істот і родин. Земська куля така багата й велика, що може легко нагодувати, зодягнути, огріти, й примістити всіх людей, хочби їх число й удесятеро збільшилось, а одначе як багато ще на світі таких, що з голоду пухнуть, з холоду синіють, кусочка лахмана не мають, щоб прикритися, а живуть нераз по кільканацятеро в одній брудній, непривітній норі.

Деякі держави, як от наша Канада, поборюють ту скрайну нужду даючи так званий реліф. Але скільки ще на світі таких країв, де нікому й не сниться про таку поміч.

Дай Боже, щоб за гарним прикладом Канади пішли всі держави світу, й стали до боротьби зо скрайною нуждою й злиднями, щоб навіть найбідніші могли осягнути найконечнійші засоби до життя гідного людини.

Така нехай буде наша щира молитва цього місяця!

Цього місяця молімся за тих найбідніших, що в нужді та злиднях, свій гіркий вік коротають, і не мають спромоги власними силами з біди вирватись.

В СПРАВІ ВЕЛИКОГО ПОСТУ НА 1941 РІК

1. Давні приписи Великого Посту не позволяли на мясні страви ані на набіл. Задля важних причин наша свята Церква уділяла диспензи в той спосіб, що в перший і послідний тиждень Великого Посту не вільно було їсти мясних страв. Позволялося однак на набіл у вівторок, четвер, суботу й неділю. В 2-ий, 3-ій, 4-ий, 5-ий і 6-ий тиждень Великого Посту не вільно було вживати мясних страв у понеділок, середу і пятницю (так само і в сиропустий тиждень). У вівторок, четвер, суботу й неділю позволялося їсти мясні страви, за відмовленням 5 "Отче наш" і 5 "Богородице Діво" перед обідом і перед вечерою.

Всі повинні старатися й тепер заховувати в той спосіб св. Великий Піст. Однак, хто не може заховувати посту як давніше приписано, той може придержуватися загальної практики, що є в Канаді і може користати з диспензи даної Епископським Ординаріятом письмом під ч. 21/41.

2. Через цілий Великий Піст позволяється їсти набіл щодня крім Великої Пятниці. Позволяється на мясні страви в понеділок, вівторок, четвер, суботу й неділю, через цілий Великий Піст, однак відмовляти належить 1 "Отче наш" і 1 "Богородице Діво" перед їдою.

Позволяється вживати смальцю для мащення страв, якщо нема набілу.

Через цілий Великий Піст **не вільно їсти з мясом у середу й пятницю.**

3. При такій великій полегші посту, кожний обовязаний надолужити Господу Богу за піст іншими добрими ділами й учинками милосердя, молитвою, поклонами, внутрішніми умертвленнями та щирим жалем за гріхи. Належить застановитися над страстями і смертю нашого Спасителя, зложити жертву на бідних і на сироти, або на церкву чи на католицьку пресу. В пості належить повстримуватися від приємностей, як наприклад пиття, курення і таке інше. Відправити Святу Великодню Сповідь з належним приготуванням і щирим жалем за гріхи.

4. Час Великодньої Сповіді і св. Причастя зачинається в неділю сиропусну.

Епископський Ординаріят.

ПЛОДИ ХРИСТОВИХ СТРАСТЕЙ

Ісус Христос хотів за нас терпіти й умирати, щоб надолужити, себто задовольнити божу справедливість за наші гріхи, а тим способом нас відкупити та спасти.

1. Надолуження Христа полягає на тому, що за всі гріхи й кари, на які ми заслужили, Він зложив викуп або заплату божій справедливості.— Ми маємо обовязок Бога почитати, любити та слухати, а коли грішимо, то ні Його не любимо, ні не почитаємо, ні не слухаємо. Одним словом не робимо того, що ми Богові винні, чи інакше затягаємо довг супроти Бога. А що, як довг треба сплатити, чи всяку кривду направити, то й супроти Бога ми обовязані направити нашу вину, бо в противному разі заслуговуємо на кару. Отже той наш довг супроти Бога, взяв на Себе Ісус Христос, чи інакше, за те, що ми Бога не любили, не почитали, не слухали, Він надолужив Богові Своєю смертю на хресті. Отже, коли Бог прощає нам провину й кару, то лише тому, що Спаситель заплатив за нас належний довг, бо на хресті пролляв Свою Кров.

2. Ісус Христос надолужив Богові за всі наші гріхи, а саме за первородний і за наші власні гріхи, а також за всі кари дочасні й вічні. Надолуження Христа за вічні кари показується з того, що він хотів нагородити божу справедливість за ті наші гріхи, за які належиться вічна кара, а надолуження за дочасні кари слідує з того, бо вислужив нам ласку, що дочасні кари можемо заступити добровільною покутою.

3. Так задовольнити Бога за наші гріхи міг лиш один Ісус Христос, котрий стався Богочоловіком. Коли людина ображає людину, то зневага може бути більша або менша, але остаточно можна її направити. Коли ж хто ображає якогось знатного пана, то це вже трудніше направити, а ще трудніше, коли образив би володаря. А що ж тоді, коли ображає царя царів, найбільшого пана? Такої зневаги не міг ніхто направити, хіба лише така людина, що була б заразом Богом, а таким був Ісус. Для того, що був Богом усе що робив, мало надприродну вартість.

Його молитва, пости, праця, а передусім Його мука та смерть, мали таку вартість, що Богу Вітцеві вповні надолужили за наші гріхи.

Одначе, щоб того доконати, мусів Христос бути також справжньою людиною насамперед тому, щоб бути представником тих людей, які грішили, а потім щоб міг за них терпіти й умирати. Як через першу людину Адама, всі грішили, так мусів бути другий Адам, Котрий направив усе, що перший зіпсував, а Ним був Ісус Христос (Рим. 5. 19).

4. Одначе до нашого відкуплення не треба було мук і смерти Ісуса. Тому, що кожне діло Спасителя має надприродну вартість, то вистарчала до того навіть Христова молитва. Але він хотів при відкупленні показати нам свою безконечну любов.

Коли б якийсь цар з любови до прошака покинув престіл і жив в убогості, в переслідуванні, а вкінці терпів смерть, то це була б любов непонята. А тут, Сам Бог з любови до людей проливає Кров і терпить смерть! Чи може бути більша любов?

Христос не відкупив нас молитвою, але Своїми муками та смертю, щоб нам показати, яким великим злом є гріх і на яку велику кару заслуговує, коли Він за наші гріхи прийняв аж такі страшні муки та смерть.— Вкінці хотів Христос надхнути нас відвагою, щоб і ми терпеливо зносили наш хрест, бо коли терпів Бог, то чи можемо нарікати, що ми терпимо?

II.

Тепер заходить питання, від чого відкупив нас Спаситель?

1. Поперед усього Спаситель відкупив нас від гріха. Ту правду вияснив один місіонар поганам осьтак: він узяв заржавілий ніж а потім із флящинки пустив на нього кілька каплин якогось плину й іржа почала щезати, а ніж став чистий мов дзеркало. Тоді він сказав: "Дивіться, таке нечисте й забруджене гріхом було людське серце, як і цей ніж, але Христова Кров очистили його так, що стало ясне й чисте."

Коли говоримо, що Христос відкупив нас від гріха, то не треба розуміти, що гріх не має до людей приступу й люди не можуть уже згрішити. Це значить, що людина не має вже первородного гріха, а коли схоче, то також може бути вільна від гріхів учинкових. Господь Бог, з огляду на заслуги Ісуса Христа, годиться простити наші гріхи,

коли тільки схочемо, себто коли достойно принимаємо св. Тайни.

2. Ісус Христос відкупив нас також із неволі злого духа. Злий дух завів людину до гріха й тим самим полонив його в свою неволю, бо хто побіджений, той невільник. Отже діявол запанував над людьми та старався привести людей до ідолопоклонства й погубити в гріхах. Що тільки Христос увільнив людей від чортівської неволі, бо скоротив власть чорта над світом. І хоча ще й тепер може злий дух заставляти сіти на людину та намовляти її до злого, одначе запанувати над нею всеціло, як у Старому Завіті, не має вже сили. Тому молімся і христімся знаком св. Хреста в кожній покусі, а відженемо від себе намови чорта та зберемо заслугу на небо.

3. Вкінці відкупив нас Христос від вічної погибелі. Тому, що ми народилися в первородному грісі та нераз допускалися в житті вчинкових гріхів, ми сталися дітьми гніву. Божій справедливості ми самі не могли надолужити й тому не чекало нас ніщо інше, як тільки пекло. Одначе Христос знищив гріх і кару за нього, примирив нас з Богом і так висвободив від вічної погибелі. Тому каже св. Апостол Павло, хто хрещенням і вірою получився з Ісусом, а при тому веде побожне життя, той не потребує боятися пекла, бо від нього відкупив нас Христос (Рим. 8. 1.) Вправді пекольний вогонь горить і горітиме по божій волі, але не для погублення людей, коли тільки вони схочуть перед ним зберегтися, а для кари та муки самих злих духів.

III.

Застановімся ще коротко, що вислужив нам Христос Своєю мукою і смертю.

1. Ісус Христос примирив нас із Богом. Хто грішить, той стягає на себе божий гнів. Ми мали первородний гріх і вчинкові гріхи, отже були "дітьми гніву," та не могли говорити, що Бог наш Отець, хіба навпаки, що Бог від нас відвернувся. Аж Христос усунув ту стіну, яку між нами й Богом поставив гріх. І тепер, за наші гріхи надолужив Христос, Бог не має ніякої причини гніватися на нас і ми можемо називати Його нашим Вітцем.

2. Ісус Христос відчинив нам небо. Тому, що з гріхом ніхто не може дістатися до неба, тож коли люди згрішили, небо замкнулося перед ними й ніхто не мав сили його відчинити. Навіть праведники в Старому Завіті хоча не мали тяжких, учинкових гріхів, не могли ввійти до

неба, бо тяжів над ними первородний гріх і через те сотки й тисячі літ мусіли чекати в аді на прихід Спасителя. Аж Христос відкупив нас своєю смертю на хресті, помирив із Богом і відчинив нам небо.

8. Вкінці, Ісус Христос вислужив нам багато ласк, що при їх помочі можемо спастися та статися святими. Нінащо не придалося б нам те, що Спаситель відчинив небо, коли б ми не могли до нього ввійти, бо недоставало б нам святости. Одначе через заслуги Христа маємо знамениті засоби до освячення себе. Ті засоби це св. Тайни. Коли їх достойно вживаємо, то увільнюємося від гріхів, освячуємося та стаємо дітьми неба. Та чудесна сила св. Тайн, це заслуги Ісуса Христа. Їх здобув наш Спаситель Своїми муками та смертю на хресті.

Тому черпаймо ревно з цього скарбу ласк і достойно вживаймо св. Тайн. Витривало стіймо при нашій вірі, (бо без неї не можна подобатися Богові), а тоді заслуги хресної смерти Спасителя відчинять нам небо! Амінь.

ДЕ Є ВЛАСТИВО ГОСПОДЬ БОГ?

Одного разу Вольтер, знаний французький безбожник проходжуючись лісом недалеко своєї палати в Фарней, побачив малого хлопця, що бігав поміж корчі й ловив метеликів. Вольтер прикликав хлопчину до себе й спитав його, якої він віри.

"Я католик"— відповів малий.

"Ага, католик... А вмієш ти вже католицький катехизм?"

"Так, прошу пана," каже хлопець, "я вмію цілий катехизм дуже добре."

"Слухай, хлопче"— каже далі безбожник. "Чи бачиш онтам коло палати велику яблуню, що вся покрита яблуками? Отже всі ті яблука будуть твої, якщо зможеш відповісти мені на одне питання, що тобі тепер поставлю."

"Добре"— каже хлопчина— "як тільки те питання є в катехизмі, то я можу на нього відповісти."

"Слухай, малий друже, всі ті гарні яблука зараз будуть твої —тільки скажи мені, де є властиво Господь Бог?"

Хлопчина був хвилину трохи збентежений. Але потім, глянувши сміло Вольтерові в очі, він бистроумно спитав:

"А чи ви, пане, могли б мені сказати, де властиво Господа Бога нема?"

Медалик

Особи: Пані.
Дівчинка Марійка — 10 років.

Сцена 1.

(Гарно прибрана кімната; при столі з лівого боку сидить пані зайнята ручною роботою; з правого боку в куті престолик Божої Матері Неуст. Помочі, досить великий, прикрашений квітками; можуть бути й вазонки).

Пані: Чудовий, чудовий учерашній концерт тої банди циганів. Прекрасна та їх циганська музика... Ще й досі чую її в моїх вухах...

Але бідні ті цигани, без сталого пристановища, без вітчини. Направду, чогось аж жаль чоловіка бере дивлячись на ті нужденні людські істоти, що так марно вік свій коротають, і тиняються по широкім світі.

Правда, вчора на концерті їм трохи пощастило; зібрали дещо гроша, одежі, хліба... Та за те як чудово танцювали вони! А особливо та гарна дівчинка, що танцювала на самому останку. Як делікатно виконала вона той еспанський танок!... А всетаки жаль мені чогось того бідного дівчатка, бо мені здається, що вона нещаслива... Я наче бачу її перед собою: стоїть біднятко таке сумне, що аж жаль дивитися... Я майже певна, що вона нерадо танцювала вчора, але стара циганка так грізно споглядала на неї й кивала пальцем, що вона, хоч і насилу, довела танок до кінця.

Алеж і гарно списалася мала!.... Така мила, білява, зовсім на циганську дитину не подобає... (тихо сміється): Але я задумалась про циганів, а тут уже й пора вечерю ладити... (встає): Треба йти дещо приготовити, бо, здається, й гості будуть... (відходить).

Сцена 2.

(Входить Марійка по циганськи убрана, розглядається боязко на всі боки, й наче б хотіла щось украсти).

Марійка: Ах, я в чужій хаті! Чогось так страшно! Як би так тепер хто надійшов, то я пропала... Мене прислали красти, красти в тої пані, що вчора на концерті була така добра для мене й дала мені стільки дарунків!....

Але то не для мене ті дарунки були, стара циганка все забрала... Ах, як то страшно красти в цім домі!.... І чому стара циганка не задоволяється тим, що нам люди самі дають, а жене мене по хатах обкрадати добрих людей... Але я вже цього більше не зроблю. Не буду вже більше красти! Не хочу бути злодійкою, хочби не знати що робили зо мною. О, я знаю вони за це будуть бити мене, катувати, голодом морити, але нехай уже роблять, що хочуть, я більше вже красти не піду. (Заломлює руки й підносить їх угору): О, мамо, дорога мамо, поможи мені, своїй опущеній дитині! Ти все була така добра для мене, так мене сердешне любила; ти так наказувала мене, що маю бути добра, чесна, і я тобі це все обіцяла. Але може ти, моя дорога мамо, вже померла, й тепер уже ніхто за мене не памятає, не дбає... О, мамо, мамо дорога моя, рідна, солодка мамо! (Сідає, спирає голову на стіл, тай плаче. По хвилі знов говорить): Ти мені подарувала колись гарний медалик Божої Матінки, й ти говорила мені, що в небезпеці, горю й нещастю маю побожно цілувати його й щиро молитися... Я так завжди робила... Але стара циганка мені медалик відобрала, й хоче з мене зробити злодійку й каже йти по хатах красти. Я просилася, плакала, щоб мені той медалик звернула, та все на дармо. Ті паскудні циганки ще висміяли мене... О, нема вже в мене тої гарної памятки від рідної мами! (Плаче). Ах, мамо, дорога мамо, як би ти знала, як мені гірко тут між циганами жити... І ось тепер, як нічого не вкраду, то не смію навіть на очі їм показуватись. Будуть збиткуватись надо мною, і їсти не дадуть... О, вони вміють бути дуже жорстокі!.. (встає). Але я всетаки красти не буду!... Куди ж мені тепер іти?... Не знаю... Не знаю, де моя дорога мама, не знаю навіть, де наше село... (Пані входить і завважує Марійку; якийсь час обсервує її, але так, що Марійка її не бачить.. Тимчасом Марійка спостерігає на стіні образ Божої Матері). Ах, Боже, що я бачу? Образ Божої Матінки! Такий самий як і той, що на моїм медалику був, тільки багато більший і кращий... (підходить ближче до образа й стає навколішки перед ним): О, Божа Матінко, Ти знаєш мою біду. Поможи мені, ратуй мене. Не знаю, де тепер моя мама, але вона мені все говорила, що Ти, Божа Матінко, всім помагаєш у горю... А я тепер у дуже великій біді. Вислухай мене, Пресвята Діво Маріє, вислухай мене! Увільни мене від тих лихих циганів, що хочуть з мене зробити злодійку. Поможи

мені, Матінко Пресвята, я не хочу красти. Не хочу, бо знаю, що не гріх. Ах, Маріє, ратуй мене! (Пані легенько кашляє, щоби звернути увагу Марійки. Марійка швидко встає, й перепякана оглядається, потім кидається тій пані до ніг).

Сцена 3.

Марійка: Простіть, ласкава пані! Не карайте мене.. Я... я... я... я не злодійка... я не хотіла красти... Я тільки дуже нещаслива... (плаче).

Пані (підносить її, й говорить дуже лагідно): Успокійся, дитинко; я вірю, що ти невинна... Хто молиться до Божої Матінки так сердешне як ти, той напевно не злий, і напевно красти не хоче... Будь отже спокійна, дитинко; сядь собі отут, та й роскажи мені, чому ти така нещаслива... Може я тобі яку раду дам. (Саджає її на крісло й сама сідає коло неї).

Марійка: О, ласкава пані, ви такі добрі для мене... А може то Божа Матінка вже вислухала мою молитву?

Пані: О, певно, певно, добра дитино... Божа Мати вже неодному помогла в нещастю. Вона також і тебе не опустить... Але скажи мені, звідки ти, як називаєшся, роскажи все, щоб я знала, як тобі помогти.

Марійка: Цигани мене завжди кличуть Маронка; але моя добра мама кликала мене колись Марійка, й я дуже любила це імя.

Пані: Чи твоя мама не була циганка?

Марійка: Ні, моя мама звичайна українська селянка.

Пані: Ну, то як ти опинилась між циганами?

Марійка: То було так, ласкава й добра Пані: Ми мешкали на селі... До нашого села заїхали були раз цигани... То було вже кілька років тому, я тоді ще дуже мала була, мала шість років. Моя мама лежала тяжко хора. Я пішла до вуйни просити, щоб прийшла відвідати хору маму. Я мусіла переходити попри циганів, а вони тоді ладились уже в дорогу, мали виїздити з нашого села. От і зловили мене, та й узяли з собою. Я плакала, кричала, але це нічого не помогло. І я тепер не знаю, де моя мама, моя дорога, рідна мама (плаче). Не знаю навіть, як називається наше село.

Пані: Не плач дорога дитино. Божа Мати тебе не опустить... А скажи мені, хто тебе навчив так прекрасно молитися до Неї?

Марійка: Моя добра й побожна мама. Вона дала мені раз маленький гарний медалик, і дуже наказувала, що

треба любити Господа Бога й Божу Матінку... Але моя добра мама може вже померла, а я лишилася між циганами. Я все була нещаслива між ними! Коли я лиш трошки підросла, мусіла я танцювати й співати, щоб заробляти для них гроші. А від якогось часу каже мені стара циганка ходити по хатах красти; і ось тепер прислала мене сюди, й казала, що мушу конче щось потягнути, бо інакше буде мене бити, й не дасть їсти... Я не могла собі ніяк порадити... Я прийшла сюди, але так не хотілося красти!... Аж ось побачила я цей образ, а він зовсім подібний до мого, що на медалику був. О, цей образ, (показує рукою) то неначе для мене знак з самого неба; я молилася до Божої Матінки, а потім...

Пані: Потім ти мене побачила... Слухай, дитинко, мені здається, що то так Бог дав, що я тебе тут застала.. Скажи мені, Марійко, чи хочеш покинути циганів і лишитися в мене? Сподіваюся, що з тебе буде добра дитина. Ну, Марійко, згода?

Марійка: О, ласкава Пані, якже я зможу подякувати вам, що ви такі добрі! Яка я буду щаслива у вас!

Пані: Будь добра, побожна, то це буде найкраща для мене подяка... Люби Божу Матінку, молися до Неї завжди. Бачиш, як Вона скоро вислухала твою молитву. Будь дитиною Марії, то Марія тебе ніколи не опустить. А може Бог дасть, що твоя дорога мама тебе відшукає, тоді ще більше будеш тішитися. Я тобі дам гарний медалик Божої Матері, на памятку, як то Божа Мати тебе сьогодні захоронила від крадежи.

Марійка (встає й цілує Паню в руку): Добра, ласкава Пані, я все життя буду вам дякувати за ваше добре серце, й до Божої Матінки завжди за вас буду молитися.

Пані (пригортає Марійку до себе): Добра дитина!

Тільки руїна стоїть отвором для кожного. Але неодне серце подібне до такої руїни й пустки так, що перший-ліпший має вступ до нього. Обгороди отже серце своє й постав напис: "Вступ заборонений," то може щось з тебе ще буде.

Вистерігайсь найменшої неправди. Нехай не вийде вона з уст твоїх, ні не знайдеться в твоїх учинках. Одна капля крови зачервонить повен збанок води, а мала брехня зогидить нераз дуже велику справу.

ВЕЛИКИЙ ПІСТ

Дуже старинна це встанова— ті пости. Святий Василій каже: "Шануй піст, бо піст такий старий, як перший на світі чоловік."

І дійсно, як тільки станув чоловік на землі, так зараз і вийшла для нього заповідь посту; ще в раю наложив Господь Бог піст першим людям бо заказав їм їсти овочі з дерева, що звалось дерево пізнання добра і зла. Таким постом хотів Господь Бог по перше випробувати їх послух, а по друге треба було, щоб і в раю зложили люди своєму Творцеві якусь жертву. Ось бачите, що хоч прародичі наші в раю ще були святі й непорочні, то всетаки вже тоді потребували посту. Важна це заповідь, коли Сам Бог її встановив, і то так скоро— зараз таки в раю.

А після прогнання з раю піст став іще важніший. З'ївши заказаний овоч перші люди тяжко згрішили, і той гріх перейшов на всіх дітей Адама й Еви, та— як каже святий Павло— замешкав у їх тілі. І так як у зовнішньому світі пропав земський, видимий рай, так і в душевному світі пропав невидимий, духовний рай— тоб то ласка Божа й усі надприродні чесноти, що з Божої ласки випливають, і з тої пори тіло стало бунтуватись проти розуму й волі, та проти Божого закону. Гріх, розгосподарившись вигідно в серці людини, зібрав там коло себе всю свою челядь, тоб то грішні похоти. Гордість, гнів, лакімство, нечистота, то його вірна челядь, його союзники. З тої пори настала для людий конечність спинатися до неба іншою дорогою, ніж та, що в раю була. Хто хоче спастись мусить конче побороти в собі гріх. І хоч багато легше його до душі спровадити, ніж потім звідти усунути, то все таки святим хрещенням і сповіддю можна всі, хоч би навіть і найтяжчі гріхи знищити. Та не зважаючи на те, що гріх у душі буде вже знищений, то його вірні союзниці, всі грішні похоти далі в людському серці лишаються. Там у серці їм самим дуже скучно без гріха, вони за гріхом, на ще за своїм паном, сильно тужать, і невтомно трудяться, щоб його назад у душу спровадити. Тимто всякий, що хоче встоятись на добрій дорозі, конче мусить боротись із тими прислужниками пекла, тоб то з похотями. Але спитаймо тебе: як властиво з ними боротися? В земських

війнах випробували люди вже здавна дуже добрий спосіб на ворога, а саме: окружити ворога з усіх боків, і відтяти йому всякий довіз поживи. Як лиш ворог добре виголоднів, поволи стратить силу, запал, і всю охоту воювати. Так теж треба боротись і з душевними ворогами, з похотями. Треба морити їх голодом. А треба знати, що кожна похіть має свій спеціяльний корм: інакший корм має гордість, інакший злість, а зовсім інакший змисловість. Якщо хочеш ослабити в собі тілесну змисловість, та опанувати її— мусиш відмовити їй бодай хоч трохи з того, що вона дуже любить, а саме: багато й смачно їсти й пити. Візьмись відважно до посту, а ослабне в тобі ота змисловість та вся її грішна кумпанія, і гордість і гнів і всі інші похоти також відчують це. Святий Кипріян каже: "Серед посту висихає багно проступків, слабне змисловість, нидіють грішні похоти, втікає нечистота, погасає жар безстидної пристрасти." Ось таку силу проти гріха має піст. Тому всі люди, що бажали колинебудь вирватись з неволі гріха, що змагали до вищого духовного життя, завжди мали піст у великій пошані. І по всіх релігіях, навіть поганських, де ще збереглось бодай сяке-таке поняття про чесноту й духовне життя, є також і приписи що до посту. Взагалі нема релігії, що не знала би посту. Навіть Турки мають у своїй релігії піст, що називається рамадан. Цілий місяць треває той піст, і є такий строгий, що цілісінький день, від досвіта аж до заходу сонця не вільно нічого взяти до уст. Аж коли вже сонце за гори високі сховається, можна магометанинові щось перекусити. А що ж тепер казати про правдиву релігію? В старому завіті для цілого ізраїльського народу були назначені ріжні пости, та й ще які! Деколи бували дуже строгі. Наприклад у десятий день семого місяця невільно було нікому нічого їсти, ні пити, ані навіть купатися. Ізраїльтяне постили звичайно що-тижня в понеділок і четвер. Побожніші накладали на себе пости ще частіше. Таке читаємо про Мойсея, Давида, Ілию, Даниїла, пророчицю Анну, Йоана Предтечу й інших.

В новім завіті Господь Наш Ісус Христос опріч звичайних приписаних постів, наложив іще на Себе добровільно строгий піст через сорок днів і сорок ночей. Він Сам для Себе посту не потребував, але постив для нашої науки. І від часів Ісуса Христа, хто тільки хотів праведно жити, не міг обійтися без посту. Так як вогонь не чіпиться сирого дерева, й не спалахне ясним полумям гнила

колода, а треба її насамперед осушити, так само й серце людське: воно пересякло гниллю змисловости, і треба вперед всю оту гниль із нього витягнути, заки вогонь Божої любови йметься, і серце стане здібне до святих поривів. А гниль оту усуває з серця покута й піст. Тим то Святі, що світлом надприродної мудрости, блеском геройських чеснот опромінили світ, були одночасно великими постниками. Найвизначніші з поміж них: Святий Василій Великий, Іван Золотоустий, Єронім, Амврозій, і взагалі великі Отці Церкви. Святий Кипріян так пише: "Багато пізнав я вже святих мужів, та ні про одного не чув я, що бувби без посту."

Так, милий брате, в боротьбі з похотями, спокусами, й гріхами, піст має велику силу.

Але є ще й інша причина, чому піст є такий важний. Ми всі грішні і тілом і душею, тим то і тілом і душею мусимо покутувати. "Якщо не будете робити ніякої покути, то всі погибнете"— каже святе Євангеліє. Душею покутуємо тоді, коли за гріхи жалуємо, їх оплакуємо, й упокорюючись перед священиком щиро визнаємо їх на сповіди. Тіло знов покутує тоді, коли здержуємо його від приємностий, умірковуємо уживання вигід, або завдаємо йому прикрости постом. І хоч би навіть і не було ніякого виразного Божого припису, то хто направду кається в гріхах, мусить також карати своє тіло. Тіло й змисли часто стали причиною гріха, й спільниками злого духа. Отже хто щиро ненавидить гріх, мусить також поступати строго зо спільниками гріха, з власним тілом та змислами. І тому то, де лиш поняття про гріх ще цілком не затерлося, хоч би це були люди не знати якої релігії, вони чують у своїй душі потребу також і тілесної покути, головно посту. Старий завіт часто накликував жидів до посту. У пророка Йоіла наприклад стоїть таке: "Так говорить Господь: наверніться до мене всім серцем вашим; наверніться постом, сльозами, тай щирою скрухою серця."

Християнську релігію можна попросту назвати релігією покути, бо вся вона зродилася з покути, терпіння, й гірких страстий Спасителя; а її прапор— то скровавлене дерево Хреста. Христос, що на Голгофту спинається, кровю залитий, терневим вінцем увінчаний, й важким хрестом придавлений— ось взір християнського життя. Зрозуміли це правдиві визнавці Христової науки, й від покути зачинали своє праведне життя, а потім покутою далі його піддержували, й покутою завершували.

І чим хто ліпше розумів безмежну злобу гріха, тим гостріші покути на себе накладав. Святі звичайно так рвалися до покути, що нераз треба їх було стримувати, щоб міри не перебрали. А між тими покутами завжди була покута посту. Також у своїх творах і проповідях святі Отці гаряче захвалюють цю покуту. Зрештою свята Церква йдучи за наукою й прикладом Ісуса Христа проголосила заповідь, що всі вірні, починаючи з сьомого року життя, мають заховувати приписані пости. Церква видала цей закон на те, щоб люди не звільняли себе легкодушно від спасенної покути. Видала цей закон для всіх, бо так як гріх є не лиш припадком одного або другого чоловіка, але замешкав був у всіх, так також усі без винятку мусять покутою й постом надолужити за гріх Божій справедливости. Отже знов бачиш, милий брате, що закон посту, то не такий собі от звичайний химерний припис: він є сильно угрунтований на Божій справедливости.

Нераз уже бачив ти це на собі самім, або на других, як то лікар стукає хорому до грудей; стукає й надслухує, чи не причаїлась там де яка недуга. Застукай і ти подібно до своєї совісти, а звідти напевно обізветься недуга не грудна, а душевна, достукаєшся напевно не одного гріха, а тоді і піст і покута не будуть тобі такі страшні, та прикрі. І так як той хорий, що дуже бажає вернутись до здоровля, радо напється хочби й дуже гіркого ліку, таксамо й ти лікуй тяжкі недуги своєї душі приписаними постами, хочби вони навіть були деколи трохи неприємні й гіркі. Святий Золотоустий каже: "Заховуй піст тому, що ти згрішив, і заховуй піст, щоб ти наново не согрішив. Така є наука Отців і всеї Церкви Христової."

Крім цього піст, це прекрасна жертва, що її можемо принести Господу Богу. Так як жертва душі є ліпша від жертви тіла, так знов жертва тіла є звичайно ліпша від жертви з інших дочасних дібр. Приноси цю жертву щирим і чистим серцем Господу Богу, а Бог відплатить тобі стократно іншими добрами. Не одну кару дарував уже Бог грішникам за жертву посту. Так наприклад мешканцям міста Ніневії відпустив Бог великі кари, коли вони, послухавши пророка Йони, наложили строгий піст не лиш на себе самих, але навіть на свою скотину.

В неодній потребі й небезпеці подав Господь людям свою помічну руку в надгороду за піст. Цар Йосафат постом випросив собі в Бога світлу побіду над ворогом, таксамо й брати Макавеї здобували собі такі світлі воєнні успіхи тим, що— як каже святе Письмо— перед битвою строго постили та вдягали на себе волосінницю. В часі великої зарази й пошести неодне многолюдне місто встоялось завдяки постам, що в Господа Небесного виблагали милосердя й пощаду. Взагалі кожна молитва набирає перед Господом Богом більшої сили й вартости, коли її получити з постом.

Ось така є християнська наука про піст. Чомуж ми її тут так широко розповіли? Таж прецінь наші люди звичайно пости докладно заховують. Ми розповіли цю християнську науку про піст на те, щоб наші люди ліпше пізнали, як треба постити. Бо й фарисеї постили, а тимчасом Ісус Христос виразно сказав, що їх піст нічого не варт. Могло би отже трапитись таке, що й між нашими християнами хтось постив би по фарисейському.

Отже ви пізнали, що піст має служити душі як покута за гріхи, як упокорення наших змислів, і як жертва мила Богові. Хто в іншій ціли постить, той по фарисейськи постить, і того посту Бог не приймає. Так як дерево, листя й овочі беруть свою силу й життя з кореня, та з того соку, що корінь подає, так піст і тілесна покута черпають усю свою вартість з душі. Християнський піст повинен, немов та здорова галузка, виростати з сокрушенного серця, з розкаяної душі. Але якщо душа зовсім не кається, якщо вона далі горда, завзята, вперта, якщо далі до гріха по старому привязана, тоді піст буде немов та галузка що її від кореня відрубали. Пригадуєш собі певно, як то фарисеї перехвалювались, що вони твердше вміють постити, ніж учні Ісуса Христа; а одначе хто був більше праведний?

Ще не дуже так давно можна було стрінути між нашими людьми таких, що казали: православна віра ліпша від католицької, бо православна накладає на своїх вірних ще старосвіцькі, строгі пости, а католицька вже пости дуже людям облегчила. Тим, що так говорили би, можна би відповісти: фарисеї гостріше постили від Апостолів, чи з цього виходить, що фарисеї були ліпші? А зрештою турецький піст подекуди багато строгіший від християнського. Чи отже з цього виходить, що турецька віра ліпша від християнської?

Так, дорогий брате. Заховуй пости, що тобі їх свята Церква назначила. В нинішніх часах ті пости не є тяжкі, можна навіть сказати, що вони вже дуже легкі, але мусимо їх шанувати й заховувати. Але дуже гарно зробиш,

якщо опріч тих приписаних постів, наложиш на себе бодай десь-колись добровільний піст, як жертву на славу Господа Бога. Якщо ти здоров, а ніколи нічого в їді або напитку собі не вмієш відмовити, то— може й несвідомо— хочеш уподібнитися до того сотворіння, що має таке право, аби ніколи не було голодне. Але те сотворіння не має ніякої релігії, воно нерозумне звіря. Так, брате, шануймо християнський піст і покуту, бо якщо цього овочу нема, то видно, що й сама деревина, тоб то душа небагато має в собі життя. Одначе памятаймо, що перш за все треба покути душевної, бо без неї всяка тілесна покута й піст — це тільки фарисейський обман і самодурство.

ПОКРИВДЖЕНА НЕВИННІСТЬ

Один еспанський король відвідував раз велику державну тюрму в Мадриті, й прийшло йому на думку випустити одного вязня на волю, але тільки такого, що буде виглядати щирий та правдомовний.

Переходячи попри довгі, довжезні ряди засуджених вязнів, король запитав їх, з якої причини вони в тюрму попалися.

Як лиш почули вязні таке питання, счинився в тюрмі великий лемент і плач: кожний скаржився й нарікав, кожний твердив і присягався, що він цілковито невинен, та що тільки впав нещасною жертвою людської злоби й клевети. Одним словом: всі були невинні— всі несправедливо карались, всім страшна кривда сталась.

Вкінці приступив король до одного молодого вязня, що в самому кутку тихо стояв, та поставив йому те саме питання. Та юнак почувши це почервонів мов рак, і покірно відповів:

"Найясніший Пане, я караюсь у цій тюрмі зовсім справедливо й по заслузі. Я великий злочинець. Я тяжко зневажав і кривдив своїх родичів, волочився й бурлакував далеко від рідної хати, й мало помало зробився із мене страшний розпусник і злодій. Здається, й двох годин було б за мало, щоб розповісти всю темну історію мого грішного життя."

Король слухав мовчки, а далі з удаваною строгістю закликав: "Ну, то чого ж тебе такого великого злочинця, вкинули сюди між оцих невинних?! Забирайсь мені хутко звідси, й не смій довше псувати цього чесного товариства!"

Зараз прибігли вязничні сторожі, розкували юнака з важких кайданів і випустили на волю.

ЯК ПОЗБУТИСЯ ЗЛОГО СУСІДА

Петро Чорний був правдивим нещастям для своїх сусідів, своєї жінки, своїх дітей, а найбільшим для себе самого. Ніщо йому не велося. Худоба в стайні така була суха й марна, що жаль було дивитися. Пси й коти втікали перед ним, бо копав їх, коли не вступилися йому з під ніг. Дерева в саді були занедбані, опущені, й мало коли можна було на них знайти які овочі; а на полі бурянів та хабаззя намножилось без кінця й без міри.

Петро завжди був зле настроєний. Цілий Божий день кляв, кричав, скаржився й нарікав. Раз казав, що йому хтось собаку отруїв, то знов, що кури покрав, а вже найбільше бісився, коли здавалося йому, що сусід переїхав через його поле. І таке було що-дня. Ні сам, ні жінка, ні діти не мали спокою. Постійно волочився й тягався по судах та по адвокатах, а це не тільки коштувало його багато часу, але ще більше грошей; то й не диво, що все його господарство було, як то кажуть, під псом.

Сусіди боялись Петра як вогню. Бувало, побачить його хто на дорозі, то аж хреститься. Нічого дивного— процесович! Найближчий сусід мусів від нього втікати. Продав і грунт і хату, аби тільки мати святий спокій.

Ту господарку купив Гринько Мох. Правда, поле через безнастанні процеси було сильно занедбане. Одначе Гринько не дуже цим журився, бо був з нього робітник працьовитий і пильний, а до того ще таку якусь натуру мав, що хочби за яку тяжку роботу взявся, то вона мусіла йому попросту горіти в руках. Крім цього мав ще одну дуже гарну прикмету: умів над собою панувати й ніколи на нікого в світі не гнівався. Цю чесноту перейняв він від Того, що Сам про Себе сказав: "Учіться від Мене, бо Я лагідний та покірний серцем."

Під рукою такого дбайливого господаря вся закапарена передше господарка стала швидко зміняти свій вигляд. Хатина аж блестіла старанно побіленими стінами, з городу й саду пощезали буряни, хабази— за те появились гарні алеєї та стежки. З грядок весело визирали квітки й огородина, під вікнами порозростались буйні корчі рожі, одним словом: аж любо було на те все глянути.

Мох за все своє життя ніколи немав до діла з судами й процесами, а тепер кожний знайомий пророкував йому, що незабаром попаде в суперечку зо злим сусідом. Та Мох не багато собі робив з того пророцтва, й жартуючи казав:

"О, нехай лиш Чорний попробує зачепити мене, то я вже знайду спосіб, щоб його позбутися."

Знана це річ, що на світі є люди, але також і людиська. Так, є такі людиська, що, здається, нічого іншого до роботи не мають, як тільки язиком клепати й незгоду між людьми засівати. Таке сталося й тепер, що не минув і день, а вже Петро Чорний знав, що Гринько Мох про нього був висказав.

То була вода на Петрів млин. "Що?! Він хоче мене позбутися?! Він?! Такий дід, зайда, заволока проклятий? О, не дочекає він цього!"— Так звереща на своїм подвірю Петро, аж пес заскавулів зо страху й утік під лавку. Злість душила Чорного, й він більше нічого не міг промовити. З тої пори він, розуміється, ні про що інше не дбав, як тільки про те, щоб із Мохом сильно зажертися. На початок застрілив йому когута, що заблукався на його подвіря.

"О, тепер уже певно прийде до сварки,"— думав собі радіючи Петро, й укрився за парканом підслухувати, що Мох у гніві буде виговорювати. Але сталось інакше, ніж сподівався. Мох потішав свою заплакану жінку: "Ет, нема за чим жалувати. Я тобі розстараю ще більшого й кращого когута. От, з ласки сусіда будемо мати добрий обід."

Чорний вийшов із укриття лютий через те, що його замір не сповнився. Незвичайна терпеливість сусіда вертіла, мов той хробак, у чорній Петровій душі, й більше боліла його ніж кепкування й насмішки сусідів. Мох не тільки, що не сказав йому прикрого слова, але ще при найближчій стрічі вклонився йому.

Лихим за лихе відплатити— це він добре розумів; довгі роки був він у цім ділі майстром, але за прикрість відплачувати прихильністю, цього він уже не міг зрозуміти. Тимто зненавидів він Моха, ще більше ніж других, і лютував, що не може знайти ніякої причини, щоб задергися, посваритися. Та найбільше боліло Петра, що господарка в сусіда підноситься, а його пропадає. Мохові коні, хоч і як тяжко робили, були кругленькі, гладенькі як слимаки, а його тільки сухі ребра понаставляли, аж жаль було дивитися.

Якось раз Мохова собака напала на гуси Чорного. Чорний вже хотів бігти до суду, аж тут несподівано приходить Мох, гарно перепрошує Чорного, й обіцює, що вже буде ліпше свого пса пильнувати. Годі вже було вносити скаргу до суду. Одного дня Мохова жінка принесла жінці Чорного повен кошик гороху, бо зачула, що в городі Чорного все з'їли гусениці. Як тільки Мохова відійшла, Чорний став мов дурний бігати по хаті й кричати: "Так, так, вони готовлять якусь лапку на мене. Але почекай, я теж не дурний." А всетаки гороху не віддав, бо шкодував.

Якось раз увечері після сильного дощу, Мохові коні застрягли в болоті, й не могли рушити з місця. Чорний вибіг перед хату, заложив собі руки, та й давай сміятися з припадку сусіда, а коли Мох попросив помочі, відповів злобно: "Я не є нічий наймит."

Мох змовчав, покликав другого сусіда на поміч, але коли сусід зачав говорити про жорстокість Чорного, Мох перервав йому кажучи: "Лишім Чорного в спокою, я вже добре знаю, як його позбутися."

Нещастя хотіло, що за якийсь час Петро застряг своїм возом у тому самому болоті, а бачучи, що годі буде вирватись з болота, став кричати й клясти, мов розюшений диявол. Побачивши це Мох підійшов до Петра й каже: "От, сталася вам прикра пригода, сусіде, але я небавом пришлю сюди свого слугу з двома ярмами волів, то поможе вам вилізти з біди."

"Лишіть ви свої воли вдома. Я вас не кликав, і вашої помочі мені не треба," крикнув у відповідь Чорний.

Але ж то не може бути, щоб я свого сусіда лишив серед дощу в болоті," говорив серденним голосом Мох. "Я не страчу багато часу, і хоч уже вечеріє, то я вам і потемки поможу."

"Чи ясно, чи темно— все одно," відказав змішаний Петро. "Я не хочу вашої помочі, бо недавно я вам не хотів помогти."

"Це власне й навчило мене, що треба другим помагати. Я хіба був би без серця, як би вас так серед ночі лишив у цій ямі."

Слуга тимчасом привів воли, та й небавом віз виїхав з болота, а Мох не чекаючи на подяку, пішов скоренько додому.

Замислений вернувсь Чорний до хати. Проти свого

звичаю поздоровив прихильно жінку, а потім якось дивно завертаючи очима ходив по хаті, й частіше ніж звичайно шкробав себе поза вухами. Нараз зупинився перед жінкою й сказав глибоко зворушений: "Знаєш, Каська, що? Гринь Мох вже мене позбувся. Він убив мене! Так, так, убив!"

Жінка видивилась на нього перелякана; гадала, що з розуму зійшов. Аж тоді, як Чорний росказав їй усю подію, зрозуміла, що сталося з її чоловіком.

"Так, дійсно, Мох дуже чесна людина. Хоч ти йому стільки прикрости наробив, він, бачиш, усе простив. От, знаєш що, піди до нього перепроситися, будеш мати доброго сусіда."

На другий день раненько, Чорний, трохи збентежений, взяв на плечі мішок кукурузи, й пішов до сусідів. Мохи прийняли його дуже радо.

"Бо то я чув," казав несміло Петро, "що у вас цього року кукуруза хибла, то я вам трохи приніс."

А коли жінка з найбільшою подякою прийняла дарунок і вийшла з ним до комори, Петро промовив до Моха: "Бо то, знаєте, сусіде, я таки зле тоді зробив, що вам у пригоді не поміг. Простіть, уже поміж нами такого більше не буде!"

"Ет, що там згадувати такі марниці. Ну, ну, як іще раз застрягну в болоті, то вас попрошу," відповів весело Мох.

"Та, коли б то я мав від початку такого сусіда, як ви, то я напевно інакший був би," говорив обтираючи крадькома сльози Петро.

І сталася дивна річ. З тої пори Чорний незвичайно змінився. Люди дивувались і казали: "а таки позбувся Мох Петра злого, а тепер мов із рідним братом живе з Петром добрим."

Це найліпший спосіб на злих сусідів. Ану, попробуйте й ви його, може й вам придасться.

Чи ти розумієш, яку велику річ робиш, коли добре сповідаєшся? Ти самого розпятого Господа з хреста здіймаєш тоді.

Чим більше грошей дасть господиня своїй служниці на купно, тим більший потім буде обрахунок. Отець Небесний вислав нас також немов на купно добрих діл; кому дав більше таланів Своєї ласки, від того зажадає колись більшого рахунку.

ПІМСТИВСЯ ПО ХРИСТІЯНСЬКИ

"Любіть ворогів ваших, творіть добро тим, що вас ненавидять; благословіть тих, що вас проклинають, і моліться за тих, що вам кривду зробили."— Лука VI. 27.

Діялось це давно, ще за татарських та турецьких нападів. Угорського графа, Петра Сапарія, взяли турки в неволю. Заволікли його до міста Буди, що тоді було під турецькою владою, й поставили його перед грізним Бесм Гамзою. З дикою втіхою глянув Бей Гамза на завзятущого противника турків, обкинув його простацькими й зневажливими словами, й казав йому дати сто київ на підошви й пяти. Вкінці закували графа в тяжкі кайдани й кинули до вязниці.

Там, у тій підземній тюрмі, серед темряви, нужди й голоду, лежачи на гнилій соломі, нещасний вязень попав у важку недугу, й був уже близький смерти.

Та лютий турок не бажав собі так скоро його смерти. Він бажав насамперед лютої пімсти, а потім високого окупу, тому казав недужого графа лікувати.

І дійсно пан Сапарій вийшов з недуги, але на гіршу свою біду; мусів послугувати в кухні, як звичайний наймит, а при тім ще й зазнавав що-дня чимало кривди й зневаги.

Раз запитав його Гамза, як йому живеться. Сапарій нічого не відповів. За те лютий турок розгнівався дуже, й казав запрягти його до плуга й підганяти мов коня батогами. Мусів нещасний орати землю разом із другим християнським невільником.

Граф Батіяній, товариш Сапарія, робив на Угорщині заходи, щоб свого друга визволити з гіркої неволі. Та дарма. Сума, що її домагався турок за викуп графа, була дуже велика, й годі було на неї здобутися в спустошеній тоді угорській землі.

Так минули три тяжкі роки.

Аж одного разу розвідчик приніс Батіянієві новинку, що високий турецький достойник, Ага, йде з Царгороду до Буди з важними дорученнями від султана. Батіяній використав добру нагоду, й зробивши засідку, він по завзятій боротьбі взяв турецького Агу в неволю. Турки одначе не хотіли лишити свого високого достойника в ру-

ках ворогів, тому по довгих переговорах прийшло до того, що його виміняли за графа Сапарія.

Граф Сапарій вернувся до своїх у страшному стані. Був радше подібний до трупа, з довгою бородою, пригаслими очима, й незагоєними ранами, й ледви міг триматися на ногах. Дуже багато часу треба було йому, щоб якось до себе прийти й опамятатись по тих жорстоких знущаннях, що їх зазнав у неволі, в лютого Гамзи Бея...

Тимчасом воєнне щастя змінилося. Християнські війська передше побиті, тепер раз-враз побивали турків, а 2. вересня 1686 року відобрали й місто Буду, при чім сам Гамза Бей попався в неволю.

Це викликало велику радість і втіху. Підчас святочного бенкету льотаринський князь пожелав графу Сапарієві доброго здоровля "на многая літа," й подарував йому Гамзу Бея, його колишнього мучителя, щоб із ним робив тепер, що лиш захоче.

Розмова при столі оберталась довкола тої жорстокої неволі, що її Сапарій пережив у твердосердого турка. Всі бажали якнайстрашнішої пімсти, й лиш про те й думали, які б то нові та й нечувані муки для нього придумати. Один слуга таки не втерпів, побіг до вязниці, та з нетаєною радістю росповів туркові, яка доля чекає його.

Після бенкету пішов граф Сапарій до свого полоненого. "Чи пізнаєш мене?"— запитав. "Чи знаєш, що до мене належиш тепер з тілом і з душею?"

"Знаю, знаю, що мене дали тобі в дарунку, але всетаки я до тебе не належу. Сміюся з твоїх погроз. Ану, пробуй пімститися!"

"Добре," сказав Сапарій, "я пімщусь за свою кривду й муки; маєш, дарую тобі життя й свободу— нехочу ні пімсти, ні окупу."

Турок злобно усміхнувсь, бо навіть не гадав, що людина могла б на щось подібне здобутися.

"Так,"— говорив далі християнський герой— "дарую тобі свободу! Моя віра каже мені відпускати ворогам, і за кривду добром відплачувати".

"Так?"— сказав на це зворушений турок припавши графові до ніг. "Дякую тобі, але доброта твоя мені вже ні на що не придасться, бо я вже випив отрую. Я сподівавсь від тебе багато мук, тому й постановив відобрати собі життя. Жаль мені тепер. Проклинаю самого себе й оту мою жорстокість супроти тебе. А тепер іще прошу тебе, поможи мені вмерти добрим християнином, бо бачу,

що віра, яка вчить вас таких великих чеснот, мусить бути свята."

Штука лікарська не могла вже виратувати нещасного, але зате Гамза Бей прийняв Тайну св.Хрещення. Граф Сапарій був йому за хресного батька, а потім був перший між тими, що йому віддали останню прислугу.

ПТАХИ НА МІТІНГУ

Одного разу— а діялось це дуже, дуже давно— задумали птахи зібратись на великий мітінг, та й спільно обговорити всі свої пташачі журби та клопоти.

Як задумали, так і зробили: з чотирьох кінців світу злетілись на широченний розділ, що зрідка був порослий кущами й усякою деревиною. Поназліталося тої пташні сила силенна, що й за рік, мабуть, не зрахував би.

Насамперед звертали на себе загальну увагу могутні орли, що тільки по найвищих горах люблять жити; вони такі сильні, що— буває— вхоплять кігтями зайця або ягня, і так легко собі з ним летять, наче ворона з краденим курятком. Деколи убивають і їдять велику вівцю, чи барана, а при нагоді крадуть і людську дитину.

Але був там на мітінгу теж дрібненький колібр, що між усіми пташками на світі таки найменьший. Завбільшки буде такий, як наша пчілка. Він прилетів аж із Азії з під араратських гір.

Коли вже всі птахи вигідно примістились, хто по деревах, хто по корчах, а дехто попросту так на землі, на зеленій травичці, покликали найстаршого орла на предсідника, щоб лад і порядок держав на зборах. Сідоглавий предсідник розвинув свої дужії крила, й високо підлетівши вгору, сів на найвищому дереві. Потім вклонивсь на всі чотири сторони, урочисто отворив мітінг, та покликав соловейка, як знаного бесідника й співака, щоб розтолкував усім ясно й приступно, про що властиво буде йти спільна нарада.

Соловейко подякував за честь, за шану, що йому вчинили, й сівши на найвищій вербі, так став промовляти:

Високодостойні збори! Зле діється в нашій пернатій суспільности. Нема між нами ладу ні справедливости, тимто життя наше таке нужденне й загрожене. Міцніші птахи як день, так ніч нападають на гнізда й помешкання

слабосилих, викрадають їм яйця й невинні молоденькі писклята, а навіть і старших без ніякого сумління роздирають, де лиш тільки захоплять їх.

І наше майно, і наше життя на кожному кроці загрожене. Ми ніколи не можемо бути певні себе, ні вдень, ні вночі, вічно живемо в смертній тревозі, та навіть нема в нас кому поскаржитись, щоб нас оборонив, а кровожадних розбишак по заслузі покарав.

Подивімся лиш на людей, як вони на божому світі живуть. Усе їх суспільне життя так чудово впорядковане, а в порівнанні з нашим виглядає справді, мов рай на землі.

Люди свобідно ходять собі, куди хочуть, вночі засипляють спокійно, та навіть на думку їм не приходить, що може хтось нападе на них та ограбить. А навіть як і трапиться десь-колись, що хто кого обкраде, побє, чи навіть замордує, то на злочинця чекає вже ціла ватага шандарів, поліцаїв; зараз ловлять його, сковують ланцюжками й ведуть до суду. А там уже суддя справу добре розгляне, та й засудить на кримінал або навіть на смерть, залежно від того, який був злочин.

Люди мають прекрасно впорядковані держави. В кожній державі найвищу владу має цар, король або президент. Він зо своїми міністрами, достойниками, урядниками, кермує всіми справами держави, й пильнує, щоб кожний горожанин поступав згідно з приписами закону. У них дійсно панує справедливість, а не брутальне насильство, як у нас. Тож виберімо й ми собі одного царя, хай заведе якийсь лад у нашій пернатій суспільности."

"Згода, згода!"— зверещали всі птахи нараз— "Вибераймо царя!"

"Але,"— каже далі соловейко— "щоб не дійшло до зайвих криків, сварки й ворожнечі між нами, то найліпше переведемо вибори так: станемо летіти всі вгору в сторону неба, і котрий птах найвище підлетить, той буде в нас за царя." Так закінчив свою промову соловей.

Увесь час, коли соловей промовляв, кос (а з нього теж співак і бесідник не абиякий) сам до себе так півголосно говорив: "бач, така собі непоказна, мала, сіра пташка, той соловей, а як мудро балакає!"

"Та я його дуже добре знаю"— заскреготала нишком сорока,— "ще недавно покрала я в нього писклята з гнізда, й поїла. Ах, коли б ви знали, яке приємне мясо соловейка! Не лиш спів його милий, але також і мясо!"

Сизий голуб почувши це, аж зойкнув з болю: "Боже, Боже! який грішний наліг у тої баби! Тільки гріх бачить перед собою, тільки гріх чує, про гріх думає, гріх любить, про гріх говорить."

Як тільки соловей свою бесіду закінчив, орел предсідник таким словом відозвавсь:

"Ну, Достойні Збори! Чи приймаєте соловейків внесок?"

"Приймаємо, приймаємо!"— верещали одноголосно птахи. Тоді орел розпустив свої дужі крила, а за ним усі птахи стали зніматись у гору до неба, й летіли навипередки, хто як тільки міг найкраще та найшвидше. Маленький колібр почув одначе, що сили його опускають, та що довго він таких перегонів не видержить, і вже от-от мав залишитись позаду, аж нараз прийшла йому до голови спасенна думка: Він засунувсь орлові під крило, а зробив це так легко, й зручно, що той нічого й не завважив. Тепер було коліброві легко й вигідно їхати вгору. Зпід орлиного крила він зо співжалінням споглядав, як пріли й мучились другі птахи. Нараз орел бачучи, що вище понад нього нікого нема, закликав голосно: "Дивіться, я лечу найвивище— я ваш цар."

Аж тут із під крила йому дрібненький колібр як не фуркне! Підлетіло біднятко понад орла, й давай кричати що-сили: "Не ти, сизий орле, не ти;— то я лечу найвище. То я над птахами цар."

Коли це птахи побачили та почули, всі так страшно обурились, що стали верещати мов несамовиті: "Ганьба! ганьба! Не може бути щоб така марна гнида, та над нами всіма хотіла царювати! Геть із ним! Убийте його! Убийте!"

Почувши це колібр, сховавсь, бідачисько, але так спритно, що птахи й спіду по ньому ніякого не віднайшли.

Вкінці орел, щоб утихомирити розюшену пташню, поставив такий внесок:

"Бачу я добре, що в наших виборах зайшла велика неправильність, тому треба би вибори наново розпочати. Одначе з огляду на те, що ви всі тепер такі схвильовані та люті, а знана це річ, що в злости ніколи ніхто ще нічого мудрого не зробив, тому відложимо вибори на наступний мітінґ."

Птахи одноголосно прийняли мудрий внесок, та уповажнили орла, щоб при нагоді скликав новий мітінґ. Та орел чомусь і досі цього не виповнив, і мітінґу не скликав,

а чому, то хіба він сам найліпше міг би нам це пояснити.

Тимто в пташачій суспільности далі панує насильство й грабіж, замість свободи й справедливости.

Католицьким Світом

ПОМЕР МОНСІНЬОР БЛЕЙР.—В 67 р. життя помер один з найбільших працівників католицької Церкви в Канаді, редактор і організатор помочі бідним церквам в цілій Домінії, монсіньор Джан Дж. Блейр з Торонта. Роджений в Канаді, якийсь час працював як священик в Онтерії, опісля в Вінніпегу, а від 1924 р. в Торонті в Товаристві для Поширення Церкви. На цім становищі зробив дійсно дуже багато добра й многі члени церков навіть не знають, що й вони в деякій мірі користають з його помочі та опіки. Мав щире серце та глибоке зрозуміння вселенськости потреб Церкви. Не робив ріжниць між тими хто просив помочі. Коли помочі дійсно треба було, то поміч приходила. — Український нарід в Канаді втратив в покійнім дійсного приятеля. Вічная Йому Память.—

ГОЛЯНДСЬКІ ЕПИСКОПИ— Католицькі епископи Голяндії видали при кінці січня ц.р. Пастирський Лист, котрий відчитано у всіх церквах Голяндії. В цім Листі заборонюють уділювати св. Тайну Єлеопомазання, похоронювати по християнськи всіх тих, що за життя признаються і належуть до соціялістів, комуністів, націстів і ліберялів. Лист підписали 4 епископи і архієпископ. Націстам невільно уділювати св. Єлеопомазання і похоронювати тоді, коли за життя на широкий розмір ширили і попирали рух націстів. Так католицькі владики навіть в обличчу грізного і безоглядного ворога безустрашно боронять Божих прав та законів Церкви.

ДАР КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК.— Архієпископ Олександер Вашон вручив від імени Ліги Католицьких Жінок Канади чек на $25,000, як дар для воєнних зусиль. Чек приняв наш премієр Мекензі Кинг.

ХОЛМЩИНА.—У городських судах Холмщини привернено права української мови в слові і письмі. В судах міст Белз, Білгорай, Біла Підляшська, Грубешів, Холм, Тарноград, Томашів, Тишівці, Чесанів і Володава вільно вживати української мови.

ЗАХІДНА УКРАЇНА.—Приїхав саме до Америки один з наших людий, що поїхав до Галичини перед самою війною, там захопила його війна і довелося цілий рік жити під владою большевиків. І лише тому, що мав американський пашпорт і гроші, вкінці видобувся з тої неволі і саме вернув до Америки. Той живий і наочний свідок так описує відносини в Галичині. **Як живеться людям?—** Страшно зле. Утиск страшний. Людий вивозять в Росію, самотних і з родинами. Вивезені пишуть з далеких сторін. Роблять по лісах, в копальнях, залізницях і страшно бідують. — **Чи правда, що розділили скарбові поля? —** Так, правда. Але ті, що так тішилися тою землею, тепер її віддають. Бо на них наложили величезні податки. Все, що вродилося, їм забрали, хіба наробилися задармо. — **Чи є зарібки і як дороге життя?—** Зарібків майже нема ніяких. А як є, то можна заробити 5 рублів на день. Кільо разового хліба коштує 4 рублі, напів білого 6 до 7 рублів. Солонина, масло, смалець 40 рублів.— **Чи істнують церкви?—** Так, є. Але від церкви треба платити податок коло 10 до 15 тисяч. Котра громада заплатить, то на якийсь час її лишають. То саме є зі священиками. — **Що сталося з нашими крамницями?—** Всі знищені. Склепарі арештовані і вивезені, або дістали пашпорт число II. Хто має такий пашпорт, винятий зпід права. Такого чоловіка не можна переночувати, ані йому роботи дати. — **Чи є в чім ходити?—** Зовсім нема. Одіння, обуву і матерію москалі викупили зі своїм приходом. А тепер нема склепів, ані ніхто нічо не продукує. Одному нашому американцеві, що перед війною купив землю, наложили 11,000 рублів податку. Чоловік продав збіже і худобу, але того було мало. Мусів продати останне американське убрання з себе і з жінки. Взяв 400 рублів, за 2 парі жіночих черевиків 500 рублів, а за суконку 300 рублів. За годину ті самі річи вже перепродували далі— убрання за 1,400 рублів... Ось так живе нарід під "ясним сонічком" Сталіном!

МАРТИН НІМЕЛЛЄР, славний протестантський пастор і від півчверта року вязень націстів в концентраційнім таборі, під впливом тяжких досвідів Божого Провидіння і глибоких роздум навернувся до Католицької Церкви. Німеллер в останній війні

був командантом підводної лодки. Потім став духовником, написав чимало творів. Спротивився вмішуванню державної влади міністрів у внутрішні справи Церкви і сумління вірующих.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАСУДИЛИ 4 ЛЮДИЙ НА СМЕРТЬ а 12 на каторжні роботи у зачих снігах на суді в Єлисаветград і на Україні за це, що ці люди явно визнавали віру в Бога. Большевицький суд назвав їх "євангелистами і кулаками." Так большевики розуміють по своєму "свободу і демократію" ... Ця сама телеграма з Москви під датою 6 лютого подає, що большевицький суд в Київі засудив на смерть полковника Української Армії Ан. Вольниця, що тому 20 років воював проти большевицької орди на Україні. Вольниця большевики зловили в Рівнім, коли у вересні 1939 увійшли туди по розгромі Польщі. Так большевики винищують все свідоме українство в його найкращих представниках. Та прийде час розплати!

ПО ЧІМ ПІЗНАТИ ПРАВДИВУ РЕЛІГІЮ?

Кількинадцять років тому прийшов до одного католицького пароха в Пруссах молодий, інтелігентний протестант, і просив прийняти його до католицької Церкви. Парох, бажаючи випробувати його силу волі, відправив його дуже скоро кажучи, що він повинен над такою важною справою довше застановитись і тоді щойно зголоситись до священика.

За якийсь час знов приходить той юнак до священика, й удруге відновляє свою просьбу. Але й цим разом парох знайшов якийсь спосіб, щоб справу ще трохи відложити на пізніше.

Аж коли юнак третій раз зголосився, священик запитав його виразно, яка причина склоняє його до такого важного кроку. На це молодий протестант так відповів: "Уже довший час, перечитуючи що-дня святе Письмо Нового Завіту, застановляюсь над тим, що Христос обіцяв своїм учням велике терпіння й переслідування за Божу справу. Добре, погадав я собі, тепер уже знаю, по чім можна якнайлекше пізнати, де є Божа правда. Кого ж на світі найбільше переслідують за Христову справу? Чи жидів? Ні! Чи недовірків та безбожників? Ні! Чи може протестантів, та всякого роду сектярів і еретиків? Також ні! Зате найбільш переслідують католицьких єпископів, священиків, монахів, і римського Папу,— і це найкращий доказ, що вони мусять бути правдиві учні Христа. По стороні отже католицькій видно виразний знак правдивої Христової Церкви."

Почувши це-священик не сумнівався уже довше в щирости пана, виклав йому постепенно важні правди святої віри, а вкінці прийняв, як щирого сина святої, католицької Церкви.

МУДРІШЕ И САМ СОЛОМОН НЕ ПОДІЛИВ БИ

Задумав раз Іван піти до дідича проситися на роботу. Але погадав собі: "Якось воно не пасує до такого великого пана та з порожніми рукамй приступати; треба конче якийсь дарунок принести, то чей-же борше прийме."

От і взяв він здоровенну гуску під паху, й пішов.

Пан за гуску файно подякував, Івана ласкаво прийняв, та й післав його до стодоли молотити. Молотить Іван, молотить, тішиться, бідачисько, що з паном йому так легко пішло, аж тут уже й на обід кличуть. Приходить Іван у кухню, хоче сідати разом із другими двірськими робітниками, але ж бо ні: його просять до великого покою, аж там, де сам пан із панею та з панятами обідають. Дивиться наш Іван, аж на столі, на полумиску його гуска: велика, товста, гарно присмажена, ще й листям якимсь запашним обмаєна.

"Слухай-но, Іване,"— каже дідич— "хочемо обідати, та не знаємо добре, як би то твою гуску гарно поділити. Нас тут, як бачиш, уже шестеро: я, пані, дві панночці й два паничі, а тебе як семого, просимо в гості. Поділи нас, Іване, цею гускою, але так мудро-справедливо, щоб нікому не було кривди."

Бере наш Іван тоту гуску, й гадає собі: "Як тут ділити?" Далі відрізує гусці голову, подає панові й каже: "Ви, пане, в цім домі неначе голова, тобто перша й найважніша особа, то ж прийміть оцю голову на обід, бо й справді голова належиться голові."

Потім відрізує Іван гусячу шийку, й подаючи її пані дідичці, приговорює: 'А ви, пані, повинні з паном так міцно й згідливо держатися, як шия з головою міцно й згідливо держиться: в котру сторону голова звертається, в ту саму й шия хай звертається. І так як у тілі зараз по голові йде шия, так і в цім чеснім домі зараз по панові йдете ви, пані, тому маєте на обід шию."

Далі втинає гусці крила, дає панночкам, жартуючи: "Вам, молоді паннунці дам оці крильцята, щоб ви найшвидше могли собі з батьківського гнізда відлетіти, й своє власне гніздо щасливо збудувати."

Вкінці паничам дає гусячі ніжки й каже: "А паничам моїм солоденьким дам я на обід ноги, щоб моцні й здорові топтали рідні, батьківські пороги.

"А я, старий, бідний Іванище, то хіба з'їм оце гусяче тулубище." Це сказавши Іван узявсь смачно теребити гуску.

Дуже сподобалась панові ота мудра й дотепна Іванова хлопська фільософія, тому поклепав Івана приязно по плечах, пох-

валив, ще й гроший багато й усяких ласощів Іванові додому понадавав.

Зачув якось про тее найбільший багач у селі, Охрім Ненажерливий, та така го вам, знаєте, заздрість узяла, що аж в печінках заболіло. "Агі," закликав сам до себе: "То Іван, такий-во рахувати, дідула, міг панові занести гуску, та й такі ладні гроші за неї дістав, а мене хіба на гуску не стати?! Та я не їдну гуску, я пять гусок занесу, най ціле село знає, що від мене, славити Бога, є що нести."

Не довго думаючи взяв Охрім пять товстих гусок у кошики й пішов до дідича буцімто проситися на роботу.

Пан за дарунок красно подякував, Охріма ласкаво прийняв, та й післав у клуню молотити. Молотить, Охрім, молотить, тішиться багачисько, й з радости мало не підскакує, а в голові собі вже й обмірковує, скільки то грошей він від пана загорне. Аж ось і на обід покликали. Іде Охрім на радощах, у кухні навіть не спинюється, а просто суне у покої, разом із панами обідати. Приходить, дивиться, аж на столі на великих полумисках його гуси роскішно порозвертались: великі, повні, товсті, гарно на маслі прижарені, ще й чимось таким зеленим, гей барвінок, заквітчані.

Слухай-но, Охріме," каже пан: "Маємо на обід пять гусок, а буде нас усіх семеро при обіді, то б то я, пані, дві панночці, два паничі, ну, та й тебе просимо в гості. Візми-но ти тепер гуси, та гарно нас усіх обділи, але так, щоб і мудро й дотепно було, та й ніхто аби кривди не мав."

Став Охрім та й не знає, бідачисько, що робити. Якби то сім гусок було, то штука була б доволі проста: дав би кожному по гусці, та й спокій голові, а тут, як на біду, та на безталання, лиш пять гусок. Ну, і діли, біда знає як! Хоч сядь та й плач.

Бачить пан, що від Охріма нічого мудрого не дочекається й каже: "У тебе, багачу, лиш захланність велика й ненажерлива, а в голові темно, як у бовдурі. От, я покличу Івана, побачиш, як він нас мудро обділить."

І дійсно післав дідич по Івана. А той, як тільки почув, у чому річ, лиш хвильку щось собі в голові поміркував, а далі й каже:

"Пан і пані— то двоє; а я ще додам одну гуску то буде троє. Дві паннунці, й одна гуска— знов троє, два паничі й одна гуска —теж троє, а дві гусці й старий Іванище— то також троє. І нікому кривди нема."

Не могли собі пани нашого Івана нахвалити, бо справді й сам Соломон хіба краще й мудріше не поділив би. Погостили отже Івана добре в дворі, надавали йому багато грошей та всяких присмаків так, що мав бідачисько із чим додому до своїх діточок весело вертатись.

А захланний багач, понурий як та темна ніч, висміяний та упокорений, вертався з порожніми руками, похнюпивши носа вдолину.

ПОДЯКА

Оцим складаємо сердечну подяку всім жертводавцям, що прислали свої дари на Сиротинець. Щиро дякуємо нашій українській молоді в Форт Вільям, що не жалували труду і ходили колядувати на сиротинець. Коляду переслали Всеч о. Шумей.

Слідуючі жертви вплинули до сиротинця: Всеч о. Шумей (коляда) $45.15. Всеч. о. Борис $27.00. Парохії з Альберти —Мондер $13.50, Гіліярд, $4.90. Чипман, $10.40. Восток, Св. Николая 5.95, Мирнам, 3.40. Вінніпег, БУК 10.00; Брацтво Св. Покрови 10.00; Апостольство Молитви 2.25; Жіноче Товариство, Геффорд 5.00. Колегія св. Йосифа 5.00; Пан Гаталай 5.00; Всеч. о. Дзюрман 2.00; Пані Черній 2.00. По $1.00: пані Е. Циба, пан Ткачук, пані Воробець, пані Бурак, пані Дубовецька, пан Гр. Козяк, 70ц.

Засилаєм свої молитви перед трон Всевишнього і благаєм щоб знолив надгородити стократно всім жертводавцям за такі щедрі дари для бідних сиріток.

St. Ann's Orphanage, Ituna, Sask.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНУ МОЛИТВУ

Божественному Серцю Ісуса Христа, й Пречистій Діві Марії складаю прилюдну подяку за виздоровлення з дуже тяжкої та прикрої недуги.—

Дмитро Шутурма, ЛаБрокері, Ман.

НА ПРЕСФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" жертвували

І. Дубик, Прудгом, $1.00; М. Джурман, Торонто, $1.00; А. Запорожцька, Бінгемптон, $1.00; Р. Задерецький, Тукседо Парк, $1.00.

Щира подяка всім ласкавим жертводавцям,—

оо. Редемптористи.

ЖЕРТВИ НА МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ М.Б.Н.П. в ЙОРКТОНІ:

НН., Канора, $5.00; П. Хруник, Йорктон, $2.00; А. Косулима, Ріджайна, $1.00; А. Мартинюк, Норквей, $1.00; А. Жук, Вонда, $1.00; П. Хруник, Йорктон, 50ц.

Усім жертводавцям щира подяка,—

оо. Редемптористи.

ЗАМОВЛЯЙТЕ - ЧИТАЙТЕ

МІРІЯМ З МАГДАЛІ, драма в 4-ох діях ..... .25
РОЗПНИ ЙОГО, драма в 4-ох діях ..... .25
Ці прекрасні релігійні драми надаються передовсім на час Великого Посту.
о. Д. Гаврилюк, ЧНІ., ПРО ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ ..... .15
Проф. М. Чубатий— ПРАВОСЛАВІЯ НА УКРАЇНІ НА УСЛУГАХ ЧУЖИНЦІВ ..... .05
о. П. Божик— ЧИ БІБЛІЯ СПАСАЄ? ..... .25
Містить численні та влучні відповіди на закиди біблійників і інших протестантів. Повинна находитись в кождій родині.
о. П. Божик— КАНАДІЙСЬКА МУЗА ..... .30
Містить понад 100 нових деклямацій, що надаються на ріжні концертові вистави й свята. Учить теж як уряджувати концерти.
о. Н. Саварин, ЧСВВ., ЯКИЙ Є БОГ? ..... .10
ЧИМ Є ЛЮДИНА? ..... .10
З РИМОМ ЧИ ПРОТИ РИМУ? ..... .05
ПОЩО СПОВІДАТИСЯ? ..... .05
ЯК СПОВІДАТИСЯ? ..... .05
о. Д. Гаврилюк, ЧНІ. —ПРО ЦЕРКОВНІ ЗАПОВІДИ ..... .10
В ТІНІ ХРЕСТА, 29 покаянних і страсних пісень ..... .10
КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ, 100 карток ..... .25

ЗАМОВЛЯЙТЕ:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

— ШИРІТЬ —

УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ МІСЯЧНИК

"ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"

Місячник "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" подає правдиву науку віри й обичаїв, гарні й цікаві оповідання, геройські приклади з життя святих, відповідає на закиди ворогів віри й народу, подає важніші вісти з широкого світу. Виходить кожного місяця на 36 сторін друку. Річна передплата всього один доляр. Оказове число висилаємо даром.

Для більшої заохоти обіцюємо дати даром осьтакі надгороди:

1) Гарний, великий стінний хрест, що світить у ночі, тому хто приєднає 15 нових передплатників на рік.

2) Великий і солідно оправлений з золотими витисками молитовник "З Нами Бог," тому хто приєднає 10 нових передплатників на рік.

3) Гарний, бронзовий, стінний хрест, тому хто приєднає 5 нових передплатників на рік.

4) Великий і дуже цікавий "Календар Голосу Спасителя" на 1941 р., тому хто приєднає 2-ох нових передплатників на рік.

Час кампанії за приєднуванням нових передплатників "Голосу Спасителя" тривае до кінця квітня 1941 р.

Заохотіть і спонукайте до передплати всіх тих, що ще не передплачують "Голосу Спасителя."

Імена й адреси нових передплатників разом із річною належитістю присилайте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

НОВИЙ І ВЕЛИКИЙ МОЛИТОВНИК: **З НАМИ БОГ**

У цім молитовнику є: Молитви Щоденні, Катехизмові, Ранні, Вечірні, Ріжні. Утреня, Вечірня, Служба Божа. Тропарі й Кондаки воскресні, денні, Чотиридесятниці, Пятдесятниці та на всі свята цілого року. Акафисти. Історія України. Церковні пісні. Коляди. Формат вигідний, добрий папір, ясний друк, красні образки. Сторін 512. Ціна з почтою 80ц. оправлений в сїрку $1.50; золочений $2.00

UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

КАЛЄНДАР ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ НА 1941 РІК.

—ГАРНИЙ, ЦІКАВИЙ І ДУЖЕ ПОВЧАЮЧИЙ—

Поважні статті, цікаві та дуже многі оповідання, представлення, вірші до деклямацій, багато жартів, фотографій, оголошень, адресар українського католицького духовенства, церковний калєндар українських свят старого й нового стилю, калєндар римокатолицьких свят, повний устав наших церковних Богослужень для Отців і Дяків, спис добрих книжок і часописей, стор. 160. Калєндар коштує лиш 25ц. **почтою 30ц.**

Тим, що замовляють щонайменше 25 калєндарів, даємо 25% опусту.

Хто приєднає двох нових передплатників на рік для українського католицького місячника "Голос Спасителя" та пришле їхні адреси, одержить Калєндар Голосу Спасителя даром. Адреса:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Johnston and Markham, Ltd.

YORKTON "FORD" DEALERS

У нас дістанете направки й додатки — Газоліну та Оливу — "FIRESTONE" Тайри і повну обслугу в приступних цінах.

Подивіться на новий "Фордсон" трактор, а також на нові "FORD V8" Гари та Троки

BROADWAY — PHONE 514